

РОБЪРТ ДЖОРДАН

СИЛАТА НА СЯНКАТА

Част 4 от „Колелото на времето“

Превод от английски: Валерий Русинов, 1999

chitanka.info

*Посвеждавам на Робърт Маркс,
писател, учител, учен, философ, приятел и
вдъхновител.*

*Ще се надигне Сянката през света и ще
затъмни всяка земя, чак до най-малкото кътче, и
ни Светлина ще има, ни убежище. А онзи, който
ще се роди от Зората, от Дева роден, според
Пророчеството, ще протегне той ръце напред,
за да улови Сянката, и ще пропищи светът от
болка в спасението си. Слава, слава на Създателя
и на Светлината, и на оногова, който ще се роди
отново. Дано Светлината ни спаси от него.*

*Из Коментари по Каретонския цикъл
Сереин дар Шамел Мотара
Сестра-съветничка на Комаел.
Върховна кралици на Джарамайд
(ок. 325 СР, Трети Век)*

ГЛАВА 1

СЕМЕНА НА СЯНКАТА

Колелото на Времето се върти и Вековете идват и си отиват, оставяйки спомени, които се превръщат в легенди. Легендите заглъхват в мит и дори митът отдавна е забравен, когато породилият го Век се върне отново. В един Век, наричан от някои Третия век, Век, чието идване предстои и Век отдавна отминал, сред великата равнина, наречена степта на Каралайн, се надигна вятър. Вятърът не беше началото. Няма начала, нито краища при въртенето на Колелото на Времето. Но беше някакво начало.

Задуха вятърът на северозапад, под ранното утринно слънце, през безкрайни мили хълмиста степ, покрита с трева и пръснати храсталаци, през лъкатушещата река Люан, през увенчаната със скършен зъбер Драконова планина, планина легендарна, възвисяваща се над монотонните хълмчета на равнината, издигаща се толкова нависоко, че облаци я засланияха едва на половината от димящия ѝ връх. Драконова планина, където е погинал Драконът — и с него, според някои, Приказният век — където, според пророчествата, той щял да се роди наново. Или вече се е родил. Задуха вятърът на северозапад, към селцата Джуалде, Дарейн и Алиндер, където мостове като каменни дантели се издигаха в арки към Блестящите стени, величавите бели стени на онова, което мнозина наричаха най-великия град на света, Тар Валон. Град, докосван от сянката на Драконова планина всяка вечер.

Сред тези стени, сякаш избуяли от самата земя, а не построени, блясваха здания, сътворени от огиери преди повече от две хиляди години. Като че ли бяха творение на вятъра и водата, нежели на ръцете дори на приказните огиерски каменоделци. Някои наподобяваха понасящи се в полет птици или огромни раковини от далечни морета. Литнали към небесата кули с уширяващи се върхове, тънки като флейти или спираловидни, стърчаха свързани помежду си с мостове на стотици стъпки във въздуха, често без парапети. Само онези, които

дълго бяха пребивавали в Тар Валон, можеха да ги погледнат, без да зяпнат като селско простолюдие, никога не излизало от фермата.

А най-величавата сред тези кули — Бялата кула — господстваше над града, блеснала на слънцето като излъскана кост. „Колелото на времето се върти около Тар Валон — казваха градските хора, — а Тар Валон се върти около Кулата.“ Първата гледка, която зърваха пътешествениците още преди конете им да достигнат подножията на мостовете, още преди капитаните на корабите да са видели самия остров, беше Кулата, отразила слънцето като маяк. Нищо чудно в такъв случай, че огромният площад, обкръжаващ защитената с крепостна стена Кула, изглеждаше по-малък под нейния блясък, отколкото бе в действителност, а хората по него — смалени като насекоми. И дори Бялата кула да беше най-малката в Тар Валон, обстоятелството, че тя бе ядрото на могъществото на Айез Седай, пак щеше да я направи господстваща сред островния град.

Въпреки своята многочисленост, тълпата далеч не изпълваше площада. Хората се блъскаха на гъста гмеж по краищата му, всеки зает с дневните си грижи, но към самата Кула те ставаха все по-малко и най-накрая пояс от гол паваж, широк поне петдесет крачки, обграждаше високите ѝ бели стени. Айез Седай, разбира се, бяха повече от уважавани в Тар Валон и Амирлинския трон властваше над града тъй както и над Айез Седай, но малцина държаха да се озоват по-близо до Айез Седай, отколкото им се налагаше. Има разлики между това да се гордееш с голямата камина в дневната си и да се набутаеш в пламъците ѝ.

Едва малцина се осмеляваха да се приближат повече до широките стъпала, водещи към самата Кула, към изкусно гравирани порти, достатъчно широки, за да мине през тях редица от дузина души. Тези врати стояха гостоприемно разтворени. Винаги се намираха хора, които имат нужда от помощ или отговор на някой въпрос, на който смятаха, че единствено Айез Седай са в състояние да отговорят, и те прииждаха от близо и далеч, от Арафел и Геалдан, от Салдеа и Иллиан. Мнозина от тях намираха вътре помощ и напътствие, макар често не това, което бяха очаквали или за което се бяха надявали.

Мин придърпа качулката над лицето си. Въпреки дневната горещина бе с дълго наметало — но пък, от друга страна, мнозина проявяваха свенливост, щом пристъпеха праговете на Кулата. По нея

нямаше нищо, което да привлича внимание. Тъмната ѝ коса беше по-дълга, отколкото при последното ѝ пребиваване в Кулата, макар все още да не стигаше до раменете ѝ, а роклята ѝ, чисто синя, с изключение на тънките ивици бяла джерекузка дантела около врата и китките, изглеждаше подобаваща за щерката на някой заможен фермер, облякла най-добрия си празничен тоалет за Кулата, също като другите жени, пристъпващи към широките стъпала. Мин се надяваше, че в най-добрия случай изглежда не по-различна от тях. Наложил се да сдържи да не се взира в тях, за да разбере дали се държат някак по-различно. „Мога да го направя“ — реши тя.

Определено не беше изминала целия този път, за да се откаже точно сега. Роклята ѝ беше нелоша маскировка. Онези в Кулата, които я помнеха, помнеха една млада жена с късо подстригана коса, винаги облечена като момче — с панталони, никога с рокля. Трябваше да е добра маскировка. За това, което правеше сега, нямаше кой знае какъв избор. Изобщо нямаше избор.

Колкото повече се приближаваше към Кулата, толкова повече стомахът ѝ се стягаше. Тя стисна здраво вързопа, притиснат до гърдите ѝ. В него се намираха обичайните ѝ дрехи и добрите ѝ чизми, както и всички други лични неща. Бе оставила коня си в един хан недалече от площада. С мъничко късмет щеше да се озове на гърба му само след час-два и да поеме към моста Острейн и по пътя на юг.

Не че толкова копнееше отново да се качи на кон. Не и след прекараните седмици на седло, без нито ден отдых, но трябваше да напусне това място. Никога не бе възприемала Бялата кула като гостоприемна, а точно сега тя ѝ се струваше почти толкова ужасна, колкото и затворът на Тъмния в Шайол Гул. „Дали Моарейн смята, че съм дошла тук само защото тя ме помоли? Светлината дано ми е на помощ, държа се като глупаво момиче. Да правя такива глупости заради един глупав мъж!“

Заизкачва се притеснена по стъпалата — всяко от тях бе широко и се налагаше да направи две крачки, докато стигне следващото — и за разлика от повечето други, не се спря, за да зяпне в благоговение бледата вис на Кулата. Искаше ѝ се всичко да се свърши веднъж завинаги.

Вътре сводести коридори обкръжаваха огромната приемна, но молителите стояха стълпени в средата на залата, под покроба на почти

плоския купол. Подът, застлан с блед камък, беше изтрит и излъскан от неизброими изнервени стъпки от векове насам. Никой не мислеше за нещо друго освен къде се намира и защо е дошъл. Фермер и жена му в груби вълнени дрехи, стиснали грапавите си ръце, стояха редом до търговка, навлечена в коприна и кадифе, и до прислужница, стиснала между стъпалата си малко, инкрустирано със сребро ковчеже, несъмнено дар от нейната господарка за Кулата. Навсякъде другаде търговката щеше да изгледа накриво селските простаци, сбутали се така близо до особата ѝ, а те най-вероятно щяха да сведат смутено глави и да се отдръпнат, сипейки извинения. Не и сега. Не и тук.

Сред молителите се мяркаха малко мъже, което не бе изненадващо за Мин. Повечето мъже изпитваха нервност при близостта на Айез Седай. Всички знаеха, че мъжете Айез Седай, тогава, когато е имало такива, са виновни за Разрушението на света. Споменът за това не бе избледнял и след три хиляди години, макар времето да бе изменило много от подробностите. Все още плашеха децата с мъже, способни да преливат Единствената сила, мъже, орисани да полудеят от покварения от Тъмния сайдин, мъжката половина на Верния извор. Най-страшно от всички бе сказанието за Луз Терин Теламон, Дракона, Луз Терин Родоубиеца, започнал Разрушението. Впрочем, тези сказания в не по-малка степен стряскаха и възрастните. Пророчеството твърдеше, че Драконът отново ще се роди, в час на превелика нужда на човечеството, за да се срази с Тъмния в Тармон Гай-дон, Последната битка. Но това с нищо не променяше отношението на повечето хора към каквато и да било връзка между мъже и Силата. Сега всяка Айез Седай можеше да тръгне да залавя мъж, способен да прелива; от седемте Аджа Червената не се занимаваше с почти нищо друго.

Разбира се, всичко това нямаше нищо общо с търсенето на помощ от Айез Седай, но въпреки това малцина мъже се чувстваха спокойни при свързването си по какъвто и да било начин с Айез Седай и Силата. Тоест малцина, с изключение на Стражниците, но пък всеки Стражник беше обвързан с някоя Айез Седай; Стражниците трудно можеха да се причислят към обичайното мъжко русло. Дори имаше поговорка: „Един мъж по-скоро ще си отреже сам ръката, за да се отърве от треската, отколкото да потърси помощ от Айез Седай.“ Жените я използваша, за да изразят с нея глупавия инат на мъжете, но

Мин беше чувала някои мъже да твърдят, че загубата на една ръка може да е по-доброто решение.

Зачуди се какво ли биха направили тези хора, ако разберяха онова, което знаеше тя. Сигурно щяха да се разбягат с писъци. А ако разберяха и причината за идването ѝ тук, можеше и да не оживее, докато стражите на Кулата я арестуват и я хвърлят в килия. Не че нямаше приятелки в Кулата, но никоя от тях не бе с власт и влияние. Ако се разбереше причината за пристигането ѝ, по-малко вероятно беше те да ѝ помогнат, отколкото тя да ги повлече към бесилката на палача след себе си. И то, разбира се, стига да доживееше до съд; най-вероятно щяха да затворят устата ѝ завинаги, без да се стига до съд.

Каза си, че трябва да престане да мисли за това. „Ще успея вътре и ще успея да изляза. Светлината дано изгори Ранд ал-Тор, че ме въвлече във всичко това!“

Три-четири Посветени, жени на възрастта на Мин или може би малко по-големи, кръжаха около кръглото помещение и разговаряха тихо с молителите. По белите им рокли нямаше никаква украса освен седем разноцветни шевици по подгъва, по една за всяка Аджа. От време на време по някоя новачка, още по-млада жена или момиче, цялата в бяло, идваше, за да отведе някого по-навътре в Кулата. Молителите неизменно следваха новачките със странна смесица от нетърпелива възбуда и неохота, караща ги да влачат нозете си по пода.

Мин стисна още по-здраво вързопя пред гърдите си, когато една от Посветените спря пред нея.

— Светлината да ви освети — поздрави я формално къдрокосата жена. — Казвам се Фаолайн. С какво може да ви помогне Кулата?

Тъмното закръглено лице на Фаолайн имаше израза на човек, принуден да върши някаква досадна работа, когато го чакат много по-интересни занимания. Учение, може би, според това, което Мин знаеше за Посветените. Да се учи да стане Айез Седай. По-важното обаче бе, че в очите на Посветената не се долавяше, че я е разпознала; двете се бяха срещали при предишното пребиваване на Мин в Кулата, макар и за кратко.

Въпреки това Мин сведе лице, уж в знак на дълбока почит. Не беше неестествено — по-голямата част от простолюдието не схващаше огромната разлика между една Посветена и пълноправната Айез

Седай. Прикривайки лика си под ръба на качулката, тя погледна в страни от Фаолайн.

— Имам въпрос, който трябва да задам на Амирлинския трон — промълви тя и отведнъж замлъкна, защото се появиха три Айез Седай да огледат приемната: две от един вход и една от друг.

Посветените и новачките правеха реверанси всеки път, когато обиколките им ги отвеждаха при някоя от трите Айез Седай, но иначе продължаваха да си изпълняват задълженията, макар и мъничко по-енергично. И толкова. Не беше такава картината при молителите. Те като че ли до един престанаха да дишат. Далече от Бялата кула, далече от Тар Валон, можеха просто да вземат Айез Седай за три жени, чиято възраст не може да се определи, жени в разцвета на живота си, макар и по-съзрели, отколкото можеше да се допусне по гладките им скули. Но тук, вътре в Кулата, нямаше никакво съмнение. Жена, боравила дълго с Единствената сила, изглеждаше недокосната от времето така, както то се отразява на всяка друга жена. В Кулата на никого не беше нужно да види златен пръстен с Великата змия, за да разпознае една Айез Седай.

Последва вълна от женски приклякания и по-изискани реверанси сред струпаните хора, както и вдървени поклони от страна на мъжете. Двама-трима дори паднаха на колене. Богатата търговка изглеждаше уплашена; фермерската двойка до нея беше зяпнала към оживелите легенди. Как да се държиш пред една Айез Седай за повечето от тях бе въпрос на чуто-недочуто; едва ли някой тук освен онези, които живеяха в самия Тар Валон, изобщо беше виждал някога в живота си жива Айез Седай. А вероятно и самите тарвалонци не бяха се озовавали така близо до тях.

Но не самите Айез Седай бяха сковали езика на Мин. Понякога, далеч не често, когато погледнеше някои хора, тя виждаше неща — образи и аури, които обикновено потрепваха и изчезваха почти мигновено. От време на време дори разбираше какво значат те. Това познание я спохождаше рядко — всъщност много по-рядко от самото виждане, — но разбереше ли го, винаги се оказваше права.

За разлика от повечето други хора, Айез Седай — както и техните Стражници — винаги имаха около себе си образи и аури, понякога толкова много, танцуващи и сменящи облика си, че свят ѝ се завиваше. Но големият им брой съвсем не ги правеше по-понятни. Тя проумяваше какво означават при Айез Седай толкова рядко, колкото и

при другите. Но този път разбра много повече, отколкото ѝ се искаше да разбира, и това я накара да потръпне.

Стройната жена с черна коса, падаща до кръста — единствената от трите, която тя разпозна — се казваше Ананда и беше от Жълтата Аджа. Тя бе обкръжена от болезнено кафяво сияние, напукано и процепено от гниещи пукнатини, които го раздираха, уширяваха се и се разлагаха. Мъничката светлокоса Айез Седай до Ананда беше от Зелената Аджа, ако се съдеше по шала ѝ със зелени ресни. Белият пламък на Тар Валон на него се мерна веднъж, когато тя се извърна с гръб. А на рамото ѝ, сякаш вгnezден сред лозниците и ябълковите цветове, избродирани на шала ѝ, бе кацнал човешки череп. Малък женски череп, добре огладен и избелял на слънцето. Третата, пълничка симпатична жена, от другата страна на залата, не носеше шал; повечето Айез Седай не си ги слагаха, освен на официална церемония. Леко вдигнатата ѝ брадичка и изправените рамене издаваха сила и гордост. Тя сякаш мятеше синеок поглед към молителите зад завеса от кръв, а по лицето ѝ се стичаха кървави вадички.

Кръв, череп и сияние се стопиха в танц от образи около трите, пак се появиха и избледняха. Молителите ги зяпаха благоговейно — виждаха само три жени, които могат да докосват Верния извор и да преливат Единствената сила. Никой освен Мин не виждаше останалото. Никой освен Мин не разбираше, че тези три жени ще умрат. И трите в един и същи ден.

— Амирлин не може да се срещне с всички — заяви Фаолайн със зле прикрито нетърпение. — Следващата ѝ публична аудиенция е след десет дни. Кажи ми какво искаш и ще уредя да се срещнеш със сестрата, която би могла най-добре да ти помогне.

Очите на Мин се отместиха към вързопа в ръцете ѝ и останаха там, отчасти за да не ѝ се налага да види отново това, което вече бе видяла. „И трите наведнъж! О, Светлина!“ Нима цели три Айез Седай можеха да умрат в един и същи ден? Но тя го знаеше. Знаеше го.

— Имам право да говоря с Амирлинския трон. Лично. — За това право рядко се настояваше — кой ли би посмял? — но то съществуваше. — Всяка жена има това право и аз моля за него.

— Нима смяташ, че Амирлинския трон е в състояние лично да види всеки, който дойде в Бялата кула? Несъмнено някоя друга Айез Седай ще може да ти помогне. — Фаолайн особено натърти на

титлите, като че ли за да упражни натиск над Мин. — Каж ми сега какъв ти е въпросът. И ми дай името си, за да знае новачката кого да потърси.

— Името ми е... Елминдредата. — Мин неволно трепна. Винаги беше мразила това име, но Амирлин бе една от малцината, които го бяха чували. Стига да го помнеше. — Имам право да говоря с Амирлин. А въпросът ми е предназначен само за нея. Имам това право.

Посветената вдигна вежда.

— Елминдредата? — Устните ѝ се изкривиха почти в насмешка. — И държиш на правата си? Добре. Ще уведомя Пазителката на Хрониките, че желаеш да се срещнеш с Амирлинския трон лично, Елминдредата.

На Мин ѝ се прииска да я зашлеви заради начина, по който натърти на „Елминдредата“, но вместо това се насили и промълви само:

— Благодаря.

— Не бързай да ми благодариш. Несъмнено ще минат часове, докато Пазителката намери време да отговори, а отговорът със сигурност ще е, че можеш да зададеш въпроса си на Майката на следващата публична аудиенция. Трябва да почакаш търпеливо, Елминдредата. — Тя се усмихна на Мин почти самодоволно, обърна се и се отдалечи.

Стиснала зъби, Мин понесе вързоп и застана до стената между два от сводестите изходи, където се помъчи да се слее с гравюрите по белия камък. „Не се доверявай никому и гледай да не те забележат, докато не се добереш до Амирлин“, ѝ беше казала Моарейн. Моарейн бе Айез Седай, на която тя вярваше, поне в повечето случаи. Така или иначе, съветът бе добър. Трябваше само да се добере до Амирлин и да си свърши работата. После щеше отново да навлече собствените си дрехи, да се види с приятелките си и да се махне. Нямаше да има никаква необходимост да се крие повече.

Успокои се, като забеляза, че трите Айез Седай са излезли. Три Айез Седай, които ще умрат в един ден. Невъзможно — това бе най-подходящата дума. Но въпреки това щеше да се случи. Нищо от това, което кажеше или направеше, не можеше да го промени — когато знаеше какво означава един образ, то се сбъдваше — но трябваше да каже на Амирлин за това. Можеше да се окаже не по-малко важно от

вестите, които носеше от Моарейн, въпреки че това бе трудно за вярване.

Друга Посветена дойде да смени една от присъстващите и в очите на Мин пред лицето ѝ с бузи като ябълки затрептяха решетки, като на клетка. Шериам, Наставницата на новачките, надникна в приемната. Мин бързо сведе очи — Шериам я познаваше прекалено добре. Лицето на червенокосата Айез Седай изглеждаше изранено и подуто. Беше само видение, разбира се, но въпреки това на Мин ѝ се наложи да прехапе устна, за да не ахне. Шериам, с нейната спокойна властност и увереност, беше несъкрушима като самата Кула. Разбира се, нищо не можеше да поразии Шериам. Но нещо щеше да го стори.

Някаква Айез Седай, непозната на Мин, с шал на Кафявата Аджа, придружаваше пълна жена във фино изтъкана вълнена роба към портите. Дебелата жена крачеше леко като момиченце, с грейнало лице и едва ли не се смееше от удоволствие. Кафявата сестра също се смееше, но аурата ѝ потръпваше като пламък на свещ на вятъра.

Смърт. Рани, пленничество и смърт. За Мин всичко това беше все едно отпечатано на страница.

Задържа очите си забити в пода. Не искаше да вижда повече. „Дано да си спомни“ — помисли си тя. Не бе изпитала отчаяние в нито един момент през дългата си езда от Мъгливите планини, дори в двата случая, когато се бяха опитали да ѝ откраднат коня, но сега го изпита. „Светлина, дано си спомни това проклето име.“

— Госпожица Елминдреда?

Мин се сепна. Чернокосата новачка, застанала пред нея, едва бе навършила възраст да може да излезе извън къщата си, сигурно бе на петнадесет или шестнадесет години, но се силеше да покаже достойнство.

— Да? Аз съм... Това е името ми.

— Аз съм Сара. Ако обичате, елате с мен... — В пискливия глас на Сара се долови нотка на удивление — Амирлинския трон ще ви приеме в кабинета си веднага.

Мин въздъхна облекчено и припряно я последва.

Качулката ѝ продължаваше да крие лицето ѝ, но това не ѝ пречеше да вижда и колкото повече виждаше, толкова по-нетърпелива ставаше да се добере до Амирлин. Малцина хора минаваха по широките коридори, виещи се нагоре на спирали, с ярки цветни

плочки по пода и стени, отрупани с гоблени и златни светилници — Кулата бе построена, за да побира много повече хора, отколкото имаше сега в нея — но почти всеки, когото видеше, докато се изкачваше все по-нависоко, имаше около себе си образ или ореол, говорещи ѝ за насилие и опасност.

Бързаха Стражници, които съвсем бегло поглеждаха двете жени, мъже, движещи се като излезли на лов вълци, чиито мечове бяха само притурка към смъртоносния им вид, но техните лица сякаш бяха окървавени или по телата им зееха рани. Около главите им танцуваха застрашителни мечове и копия. Аурите им диво проблясваха и примигваха по острия като нож ръб на смъртта. Да, тя виждаше крачещи мъртъвци, знаеше, че ще умрат в същия ден като онези Айез Седай в приемната, или най-много ден след това. Дори някои от слугите, мъже и жени с Пламъка на Тар Валон по гърдите, забързани по работа, излъчваха знаци за предстоящо насилие. Една Айез Седай, която се мерна за миг в страничен коридор, като че бе окована във вериги, висящи във въздуха около нея, а друга, която пресече коридора пред Мин и водачката ѝ, в тези няколко крачки сякаш бе със сребърен нашийник на врата. Тук дъхът на Мин секна: дощя ѝ се да изпищи.

— Сигурно е доста притеснително за човек, който никога не е идвал тук — каза Сара, мъчейки се безуспешно да говори така, сякаш за нея Кулата е нещо толкова обикновено, колкото родната ѝ къща на село. — Но тук сте в пълна безопасност. Амирлинския трон ще оправи всичко. — Гласчето ѝ трепна, когато спомена Амирлин.

— Светлина, дано да направи точно това — промърмори Мин. Новачката я дари с усмивка, която, изглежда, трябваше да я успокои.

Докато стигнат коридора пред кабинета на Амирлин, стомахът на Мин вече се бе свил на топка и тя почти настъпваше Сара по петите. Единствено необходимостта да се прави на чужденка, за пръв път стъпваща тук, я задържаше да не затича напред.

Една от вратите към покоите на Амирлин се разтвори, от нея излетя млад мъж и едва не се сблъска с Мин и придружителката ѝ. Висок, строен и силен, в синия си сюртук, пицно извезан със злато по ръкавите и яката, Гавин от двора Траканд, синът на Мургейз, кралицата на Андор, беше от глава до пети изпълнен с гордост млад лорд. Разгневен млад лорд. Не ѝ остана време да сведе глава; той се взираше в качулката ѝ, право в лицето ѝ.

Очите му се разшириха от изненада, а после се присвиха, леденосини.

— Значи се върна. Да знаеш къде са отишли сестра ми и Егвийн?

— Нима не са тук? — Мин изведнъж забрави за всичко от надигащата се вълна на паника. Докато се усети какво прави, бе стиснала младежа за ръкавите, взря се в него настойчиво и го принуди да отстъпи крачка назад. — Гавин, та те тръгнаха към Кулата преди месеци! Елейн, Егвийн — и Нинив също. С Верин Седай и... Гавин, аз... аз...

— Успокой се — каза той и свали нежно ръцете ѝ от дрехата си. — Светлина! Не исках да те изплаша чак толкова. Пристигнаха тук живи и здрави. И не пожелаха и една дума да кажат къде са били, нито защо. Не и на мен. Може би има някаква слаба надежда ти да ми кажеш? — Тя си мислеше, че е запазила лицето си безизразно, но той само я погледна и каза: — Така си и мислех. Това място крие повече тайни, отколкото... Те пак изчезнаха. И Нинив също. — Нинив беше само една излишна добавка; тя можеше и да е една от приятелките на Мин, но за него не значеше нищо. Гласът му отново загрубя и само след миг стана рязък. — И пак без нито дума. Нито дума! Предполага се, че са в някоя ферма, като наказание за бягството им, но не мога да разбера къде точно. Амирлин отбягва да ми даде пряк отговор.

Мин примигна — за миг нишки съсухрена кръв превърнаха лицето му в мрачна маска. Сякаш я удариха с тежък чук. Приятелките ѝ ги нямаше — мисълта за това, че ще ги срещне, бе улеснила пътуването ѝ към Кулата — а Гавин щеше да бъде ранен в деня, в който Айез Седай загинеха.

Въпреки всичко, което ѝ се бе привидяло с влизането в Кулата, въпреки страха, досега нищо не я беше засегнало лично. Бедствието, поразило Кулата, щеше да се разпростре далече извън Тар Валон, но все пак тя не бе от Кулата и никога нямаше да бъде. Но Гавин бе един от тези, които познаваше, човек, който ѝ допадаше, а той щеше да пострада повече, отколкото подсказваше кръвта по лицето му, щеше някак си да бъде наранен по-дълбоко от плътските рани. Порази я това, че ако Кулата бъде обхваната от катастрофа, ще пострадат не само далечните за нея Айез Седай, жени, към които никога не бе изпитвала близост, но и нейните приятели. Виж, те бяха от Кулата.

В известен смисъл дори изпита радост, че другите не са тук, зарадва се, че не може да ги погледне и да забележи евентуално и около тях знаци на предстояща смърт. И все пак ѝ се искаше да ги види, за да е сигурна, да погледне приятелките си и да не види нищо, или да види, че ще живеят. Къде, в името на Светлината, бяха те? Защо бяха заминали? Познаваше добре и трите, затова реши, че е възможно, ако Гавин не знае къде са отишли, то да е само защото те не са искали той да го узнае. Сигурно беше така.

Изведнъж тя си припомни къде се намира и защо, и че освен това не е сама с Гавин. Сара, изглежда, бе забравила, че води Мин при Амирлин; изглежда, беше забравила за всичко друго освен за младия лорд, на когото мятеше белтъци като теле, а той изобщо не я забелязваше. При все това вече нямаше смисъл да се прави, че е чужденка в Кулата. Намираще се пред вратата на Амирлин; вече нищо не можеше да я спре.

— Гавин, не знам къде са, но ако са ги наказали да работят в някоя ферма, сега сигурно са плувнали в пот и са потънали в кал до бедрата и ти ще си последният, който биха искали да ги види в това състояние. — В действителност тя самата не беше по-спокойна заради отсъствието им, отколкото Гавин. Твърде много неща се бяха случили, твърде много неща се случваха, твърде много неща, с които те бяха свързани, както и тя. Но не беше невъзможно да са отпратени някъде за наказание. — С нищо няма да им помогнеш, ако ядосаш Амирлин.

— Не знам дали са в някоя ферма. Дори дали са живи. Защо е цялата тази криеница и отбягване, ако просто плевят зеленчуци? Ако нещо сполети сестра ми... Или Егвийн... — Той се навъси и заби поглед в носовите на ботушите си. — От мен се очаква да пазя Елейн. Как мога да я защита, ако не знам къде е?

Мин въздъхна.

— Смяташ ли, че тя има нужда да я пазиш? И двете впрочем? — Но ако Амирлин ги бе пратила някъде, може би наистина се нуждаеха от защита. Амирлин беше в състояние да прати жена и в меча бърлога без нищо друго в ръка освен пръчка, стига това да отговаряше на целите ѝ. И при това щеше да очаква жената да се върне с мечата кожа или с мечката, вързана на каишка, според указанията ѝ. Но ако кажеше това на Гавин, само щеше да усили тревогата му. — Гавин, те са се врекли на Кулата. Няма да ти благодарят, ако им се бъркаш.

— Знам, че Елейн вече не е дете — отвърна той търпеливо, — въпреки че непрекъснато подскача насам-натам и си играе на Айез Седай. Но тя е моята сестра и при това е щерката-наследница на Андор. След майка ни ще стане кралица. Андор има нужда от нея здрава и читава, за да може да поеме трона, а не от нова Война за наследството.

„Играела си“ на Айез Седай? Той явно си нямаше представа колко голям е талантът на сестра му. Щерката-наследница на Андор биваше пращана в Кулата, за да се обучава, откакто съществуваше Андор, но Елейн се бе оказала първата с достатъчно талант, за да бъде издигната в Айез Седай, и при това могъща Айез Седай. Най-вероятно той също така не знаеше, че Егвийн е не по-малко силна.

— Значи ти ще я закриляш независимо дали тя го иска, или не? — Произнесе го малко натъртено, за да му даде да разбере, че прави грешка, но предупреждението ѝ му убягна и той кимна.

— Това е мой дълг още от деня, в който тя се роди. Кръвта ми да се пролее преди нейната; животът да ми се отнеме преди нейния. Положих тази клетва още когато едва можех да я видя в бебешката люлка; Гарет Брин ми обясни какво означава това. Няма да наруша клетвата си. Андор има нужда от Елейн повече, отколкото от мен.

Каза го със спокойна увереност — явно го приемаше като нещо естествено и справедливо, и по тялото ѝ пробягаха мразовити тръпки. Винаги го беше смятала за младеж, който се държи хлапашки, вечно засмян и закачлив, но сега ѝ се стори някак чужд. Помисли си, че Създателят сигурно е бил уморен, когато е трябвало да сътвори мъжете; понякога те почти не приличаха на хора.

— А Егвийн? Каква клетва си положил за нея?

Изражението му не се промени, но той с неудобство пристъпи от крак на крак.

— Загрижен съм и за Егвийн, разбира се. И за Нинив. Това, което сполети спътничките на Елейн, може да сполети и нея. Мисля, че са заедно — докато бяха тук, рядко виждах някоя от тях отделно от другите два.

— Майка ми винаги ми е казвала да се ожения за мъж, който не умее да лъже, и ти отговаряш на това изискване. Но ми се струва, че някоя ме е изпреварила.

— Някои неща са предопределени — отвърна той тихо, — а други никога не могат да станат. Галад го боли сърцето от това, че Егвийн я няма. — Галад беше доведеният му брат и двамата бяха изпратени да се обучават при Стражниците. Това бе друга андорска традиция. Според Мин Галадедрид Дамодред беше мъж, предан до порочност на правото дело, но Гавин не беше в състояние да види у него нищо нередно. И нямаше да изрече чувствата си към жена, на която Галад бе посветил сърцето си.

Доця й се да го разтърси, да разбуди у него здравия разум, но моментът не беше подходящ. Не и докато я чакаше Амирлин, не и при това, което трябваше да съобщи на чакащата Амирлин. Определено не в присъствието на Сара, която бе застанала до тях като закована, с телешкия си поглед.

— Гавин, извикана съм от Амирлин. Къде мога да те намеря, след като тя свърши с мен?

— Ще бъда в двора за тренировки. Единственото време, в което мога да престана да се тревожа, е когато усъвършенствам меча с Хаммар. — Хаммар беше майстор на меча и Стражникът, който обучаваше младите мъже, бъдещи Стражници, във владееенето му. — Повечето дни прекарвам там до залез слънце.

— Добре тогава. Ще дойда при първа възможност. И се постарай да внимаваш какво говориш. Ако ядосаш Амирлин, Елейн и Егвийн също могат да си изпатят покрай теб.

— Това не мога да обещая — отвърна той твърдо. — Нещо в този свят не е наред. Гражданска война в Кайриен. Същото, ако не и по-лошо в Тарабон и Арад Доман. Лъжедракони. Беди и мътва за беди навсякъде. Не твърдя, че Кулата стои зад всичко това, но дори тук нещата не са такива, каквито трябва да бъдат. Или каквито изглеждат. Изчезването на Елейн и Егвийн не е всичко. Но все пак те двете са частта, която ме засяга. Но аз ще разбера къде са. И само ако са пострадали... Ако са загинали...

Той се намръщи и за миг лицето му отново се превърна в кървава маска. Нещо повече: над главата му се понесе меч, а зад гърба му се развя знаме. Мечът — с дълга дръжка, като онези, които използваша Стражниците — имаше чапла, гравирани върху леко извитото му острие, символ на майстор на меча, но Мин не можеше да определи дали принадлежеше на Гавин, или го заплашваше. На знамето личеше

гербът на Гавин с нападащата Бяла мечка, но върху зелено поле, а не червеното на Андор. И мечът, и знамето се стопиха, кръвта също.

— Внимавай, Гавин. — Предупреждението ѝ беше двояко. Да внимава какво говори и също така — да внимава с нещо, което тя не можеше да обясни дори на самата себе си. — Трябва много да внимаваш.

Очите му потърсиха лицето ѝ, сякаш бе доловил по-дълбокия смисъл на думите ѝ.

— Ще... ще се постарая — отрони най-сетне той. На устните му се появи усмивка, почти като онази, която тя помнеше, но усилието беше явно. — Трябва да се върна на площадката за тренировки, ако държа да не изоставам от Галад. Успях тази заран да спечеля две от пет срещу Хаммар, но Галад спечели три последния път, когато благоволи да се появи на площадката. — Той като че ли едва сега я забеляза и усмивката му стана непристорена. — А ти би трябвало по-често да обличаш рокли. Много добре ти стои. Не забравяй, ще бъда там до залез слънце.

Докато младежът се отдалечаваше с походка, твърде близка до опасния чар на Стражниците, Мин се улови, че пригласява роклята по бедрата си, и веднага спря. „Светлината дано изгори всички мъже!“

Сара изпусна дъха си, сякаш през цялото време не бе дишала.

— Ама е хубав, нали? — промълви тя унесено. — Е, не е толкова хубав като лорд Галад, разбира се. А вие наистина го познавате. — Изрече го почти като въпрос. Почти.

Мин отвърна на момичешката въздишка с въздишка. Момичето щеше да се разприказва пред приятелките си в отделенията на новачките. Един принц бе съвсем естествена тема за приказки, особено когато е толкова чаровен и има излъчване на герой от някоя приказка на веселчун. А като се добави и една непозната жена, обсъжданията щяха да станат още по-интересни. Но нищо не можеше да се направи срещу това. Във всеки случай, сега-засега това едва ли можеше да ѝ навреди.

— Амирлинския трон сигурно вече се чуди защо закъсняваме — каза тя.

Девойчето се сепна, съвзело се изведнъж, и шумно преглътна. Хвана Мин за ръкава и я дръпна към вратата. В мига, в който се

озоваха вътре, новачката приклепна припряно за реверанс и заговори притеснено:

— Доведох я, Леане Седай. Госпожа Елминдреда. Амирлинския трон желае ли да я приеме?

Високата жена пред тях беше наметнала широкия една педя шарф на Пазителката на Хрониките, син на цвят, показващ, че произлиза от Синята Аджа. Стиснала юмруци на хълбоците си, тя изчака момичето да свърши, след което я освободи с рязкото:

— Доста време ти отне, дете. Марш да си изпълняваш задълженията. — Сара приклепна в нов реверанс и се изниза точно толкова бързо, колкото беше влязла.

Мин стоеше, забила очи в пода, с все още дръпната над лицето ѝ качулка. Дърдоренето в присъствието на новачката беше достатъчно неприятна грешка — макар че момичето поне не знаеше името ѝ, — но Леане я познаваше по-добре от всяка друга в Кулата, с изключение на Амирлин. Мин беше сигурна, че сега това няма особено значение, но след онова, което се бе случило в коридора, смяташе да изпълни указанията на Моарейн, докато не остане насаме с Амирлин.

Този път предпазливостта ѝ не свърши никаква работа. Леане направи две крачки, дръпна качулката ѝ и изпъшка, сякаш я бяха ударили в корема. Мин вдигна глава и я погледна смело в очите, мъчейки се да я убеди, че не се е опитвала да се промъкне крадешком. Права коса, съвсем малко по-дълга от нейната, обгръщаше лицето на Пазителката; изражението на Айез Седай представляваше смесица от изненада и неудоволствие от това, че е позволила да я изненадат.

— Значи ти си била Елминдреда, така ли? — каза делово Леане. Тя винаги беше делова. — Трябва да ти кажа, че изглеждаш по-добре в рокля, отколкото в обичайното си... облекло.

— Просто Мин, Леане Седай, ако обичате. — Мин съумя да запази лицето си спокойно, но се оказа трудно да скрие гневния блясък в очите си. В тона на Пазителката се съдържаше твърде много присмех. Щом майка ѝ беше решила да я нарече на името на някоя героиня от сказание, защо е трябвало да избере тъкмо жена, която, изглежда, беше прекарала повечето си време във въздишки по мъже, след като не е успяла да ги вдъхнови да съчинят песни за очите ѝ или за усмивката ѝ?

— Добре, Мин. Няма да те разпитвам къде си била, нито защо се връщаш облечена в рокля, след като държиш да зададеш въпрос на Амирлин. Във всеки случай, не сега. — Изражението ѝ обаче показваше, че смята да го направи по-късно и че ще държи да получи отговори. — Предполагам, че Майката знае коя е Елминдредата? Разбира се. Трябваше да се досетя още когато се разпореда да те доведем веднага, и то сама. Светлината само знае защо се занимава с теб. — Тя млъкна и я изгледа загрижено. — Какво ти е, момиче? Да не си болна?

Мин старателно отпусна лицето си.

— Не. Не, нищо ми няма. — За миг Пазителката я гледаше през прозрачна маска. Маска на пищяща жена. — Мога ли вече да вляза, Леане Седай?

Леане я изгледа малко по-продължително, след което махна с глава към вътрешното помещение.

— Марш вътре.

Мин скочи така послушно, че можеше да удовлетвори всяка наставница на церемониите.

Кабинетът на Амирлинския трон беше обитаван през вековете от много велики и могъщи жени и веществените спомени за това изпълваха стаята — от високата камина от златист кандорски мрамор, сега студена, до облицованите с бледо дърво със странни нишки стени. Дървото бе твърдо като желязо, но въпреки това бе резбовано с приказни зверове и пищно оперени птици. Тези панели бяха донесени от загадъчни земи отвъд Айилската пустош преди повече от хиляда години, а камината беше два пъти по-древна. Излъсканият червен мрамор на пода беше докаран от Мъгливите планини. Високи сводести прозорци гледаха към широка тераса. Бляскащият с цветовете на дъгата камък, който ги обрамчваше, грееше като накит перли и бе прибран от руините на някакъв град, потънал в Морето на бурите по време на Разрушението на света; никой не беше виждал друг такъв камък.

Но сегашната обитателка, Сюан Санче, бе родена като рибарска дъщеря в Тийр и обзавеждането, което бе предпочела, беше простовато, макар и добре изработено и полирано. Седеше на масивен стол зад голяма маса с достатъчно проста изработка, за да подхожда на селска къща. Единственият друг стол в кабинета, също така обикновен и поставян обикновено встрани, сега стоеше пред масата върху малка

тайренска пътечка на сини, кафяви и златисти ивици. И това беше всичко. Над камината висеше рисунка: малки рибарски лодчици, провиращи се сред ракитак в Пръстите на Дракона, също като лодката на баща ѝ.

На пръв поглед, въпреки гладкото ѝ айезседайско лице, самата Сюан Санче изглеждаше точно толкова обикновена, като мебелировката. Самата тя беше здрава жена, по-скоро обаятелна, отколкото красива, и единственият белег на показност по облеклото ѝ беше наметнатият шарф на Амирлинския трон, с по една цветна ивица за всяка от седемте Аджи. Възрастта ѝ беше неопределима, като при всяка Айез Седай; дори и намек за сиво не се забелязваше по тъмната ѝ коса. Но острият ѝ синеок поглед не понасяше никакви глупости, а волевата ѝ челюст говореше за решимост у най-младата жена, избирана някога за Амирлинския трон. За десетте години на този пост Сюан Санче беше привиквала тук владетели, и то от най-могъщите, и всички бяха идвали, дори да мразеха Бялата кула и да се бояха от Айез Седай.

Мин сложи вързоп на пода и понечи да приклепне неловко в реверанс — мърмореше под нос, раздразнена от това, че ѝ се налага да го стори. Не че искаше да прояви непочтителност — това не можеше и да хрумне на една жена, озовала се пред Сюан Санче — но поклонът, който обикновено правеше, щеше да изглежда неуместен с роклята, а тя имаше съвсем смътна представа как се прави реверанс.

Докато се свеждаше, с вече бухнали поли на дрехата, тя изведнъж замръзна като присвила се за скок жаба. Сюан Санче вече стоеше пред нея, царствена като кралица, и в същото време лежеше на пода, гола. Освен че по нея нямаше нищо, в образа имаше нещо странно, но той изчезна преди Мин да е разбрала какво точно му е странното. Беше едно от най-силните видения, които я бяха спохождали, а не можеше да разбере какво означава.

— Пак виждаш разни неща, нали? Е, със сигурност бих могла да се възползвам от тази твоя способност. Можех да я използвам през всичките месеци, докато те нямаше. Но за това няма да говорим. Каквото е станало, станало е. Колелото тъче така, както то само пожелае. — Амирлин се усмихна сдържано. — Но ако пак ми избягаш, кожатата ти ще съдера за ръкавици. Стани, момиче. Леане ми налага достатъчно церемонии за месец, та да стигнат за една благоразумна

жена за цяла година. Нямаме време за това. Не и в тези дни. Е, какво видя току-що?

Мин бавно се изправи. За нея беше облекчение отново да се намира в компанията на жена, която знае за дарбата ѝ, дори това да беше самата Амирлин. Не ѝ се налагаше да крие от Амирлин това, което виждаше. Тъкмо напротив.

— Вие бяхте... Нямахте дрехи. Аз... не знам какво означава това, майко.

Сюан се изсмя късо и горчиво.

— Несъмнено ще си намеря любовник. Но и за това нямам време. Нямаш време да намигаш на мъжете, когато трябва да изгребваш водата от лодката.

— Може би — отвърна Мин бавно. Можеше пък и това да означава, въпреки че се съмняваше. — Просто не знам. Но, майко, откакто влязох в Кулата, виждам страшни неща. Нещо лошо има да се случи, нещо ужасно.

Започна с трите Айез Седай в приемната и разказа всичко, което беше видяла, както и това, което то означаваше, поне за което беше сигурна. Премълча обаче казаното от Гавин, или във всеки случай по-голямата му част: нямаше смисъл да го убеждава да гледа да не ядоса Амирлин и в същото време да го прави вместо него. Останалото описа точно толкова ярко, колкото го бе видяла. Докато го изцеждаше от себе си, част от страха ѝ избликна и гласът ѝ се разтрепера.

Изражението на Амирлин остана невъзмутимо.

— Значи говорила си с младия Гавин — рече тя, щом Мин свърши. — Е, мисля, че мога да го убедя да мълчи. А Сара ще изпратя да поработи в някоя ферма. Докато копае зеленчуковите лехи, няма да може да пръска клюки.

— Не разбирам — каза Мин. — Защо Гавин трябва да пази мълчание? Мълчание за какво? Нищо не съм му казала. А Сара?... Майко, може би не се изразих ясно. Предстои да загинат Айез Седай и Стражници. Това би трябвало да означава битка. И освен ако не изпратите много Айез Седай и Стражници някъде навън — а и слуги също — видях също така и слуги, мъртви и ранени — освен ако не направите това, тази битка ще се разиграе тук! В Тар Валон!

— Това виждаш ли го? — настоя Амирлин. — Битка? Разбираш ли го това с твоя... талант, или само го предполагаш?

— Но какво друго може да бъде? Поне четири Айез Седай все едно че са мъртви. Майко, аз погледнах само девет от вас, откакто съм в Кулата, а четири от тях ще умрат! А Стражниците... какво друго може да означава?

— Повече неща, отколкото би ми се искало да си помисля — отвърна ѝ мрачно Сюан. — Кога? Колко време остава преди това... нещо... да се случи?

Мин поклати глава.

— Не знам. По-голямата част от него ще се случи в рамките на един ден, може би на два, но би могло да стане утре или след година. Или след десет години.

— Да се помолим дано да са десет. Ако се случи утре, не бих могла да направя много, за да го предотвратя.

Мин отвърна с гримаса. Само две Айез Седай освен Сюан Санче знаеха какво може да прави тя: Моарейн и Верин Матуин, която се беше опитала да проучи нейния талант. Никоя от тях не разбираше как действа това повече от самата нея, освен че нямаше нищо общо със Силата. Може би тъкмо затова Моарейн беше единствената, която като че ли бе способна да приеме факта, че щом тя разбира какво означава едно нейно видение, то се сбъдва.

— Може да са Белите плащове, майко. Когато прекосяха моста в Алиндер, те бяха навсякъде. — Не вярваше, че Чедата на Светлината могат да имат нещо общо с това, което предстоеше да се случи, но изпитваше силно нежелание да сподели онова, в което вярваше. Вярваше, без да го знае; но и то бе достатъчно лошо.

Но Амирлин вече клатеше глава.

— Биха се опитали да направят нещо, ако можеха, не се съмнявам — те с най-голяма охота биха ударили Кулата, — но Еамон Валда не би го направил открито без заповедите на лорд-капитан командира, а Педрон Ниал не би ударил, освен ако не смята, че сме уязвени. Той познава силата ни прекалено добре, за да си позволи такава глупост. От хиляда години Белите плащове са си все такива. Като сребрушки в тръстика, чакащи да капне кръв на Айез Седай във водата. Но все още не съм им показала истинската ни сила, нито ще им я покажем, стига да мога да го избегна.

— Но ако Валда наистина се опита да направи нещо на своя глава...

Сюан я прекъсна.

— Момиче, той не разполага с повече от петстотин мъже край Тар Валон. Другите ги отпрати преди седмици, за да правят пакости другаде. Блестящите стени навремето задържаха айилците. И Артур Ястребовото крило също. Валда никога не би проникнал в Тар Валон, освен ако градът вече не се разпада отвътре. — Тонът ѝ не се промени и тя продължи: — Ти твърде настоятелно държиш да повярвам, че бедата ще дойде от Белите плащове. Защо? — В погледа ѝ нямаше и капка нежност.

— Защото аз искам да го повярвам — промърмори Мин. Облиза устни и изрече думите, които никак не искаше да произнася. — Сребърният нашийник, който видях на онази Айез Седай. Майко, той приличаше... Приличаше на нашийниците, които... които Сеанчан използват, за да... да контролират жени, способни да преливат. — Гласът ѝ заглъхна, а устните на Сюан се изкривиха от отвращение.

— Мръсни неща — изръмжа Амирлин. — Повечето хора не вярват и една четвърт от нещата, които се говорят за Сеанчан. Но да са Белите плащове е дори по-вероятно, отколкото това. Ако сеанчанците отново направят десант, ще го разбере за дни по гълъбите, а от морето до Тар Валон е много далече. Ако те наистина се появят, ще разполагам с предостатъчно време, за да ме предупредят. Не, боя се, че това, което виждаш, е много по-опасно от Сеанчан. Страхувам се, че може да е Черната Аджа. Само шепа от нас знаят за тях, а не бих искала да вкуся онова, което би се случило, ако се разбере от всички, но те са най-голямата и пряка заплаха за Кулата.

Мин стисна полите на роклята си толкова силно, че ръцете я заболяха; устата ѝ пресъхна като сух пясък. Бялата кула винаги бе отричала хладнокръвно съществуването на някаква тайна Аджа, посветила се на Тъмния. Най-сигурният начин да разгневиш една Айез Седай бе само да споменеш за такова нещо. Това, че самата Амирлин бе придала реалност на Черната Аджа така безгрижно, вледени гръбнака ѝ.

И сякаш в това нямаше нищо необичайно, Амирлин продължи:

— Но ти не си била толкова много път само за да си видиш виденията. Какви вести ми носиш от Моарейн? Знам, че всичко от Арад Доман до Тарабон е изпаднало в хаос, да не кажа нещо по-лошо. — Наистина бе много по-лошо; мъже, поддържащи Преродения

Дракон, се сражаваха с други, които му се противопоставяха, и това бе предизвикало гражданска война в двете държави, като в същото време те продължаваха да воюват помежду си за контрол над равнината на Алмот. Но тонът на Сюан отхвърли всичко това настрана като дребна подробност. — Но нищо не съм чула за Ранд ал-Тор от месеци. Той е в центъра на всичко. Къде е той? Какво го е накарала да извърши Моарейн? Седни, момиче. Седни. — Тя посочи стола пред масата.

Мин пристъпи към стола с подкосени крака и едва не се срина в него. „Черната Аджа! О, Светлина!“ Приемаше се, че Айез Седай стоят в Светлината. Въпреки че тя не им се доверяваше, открай време се смяташе, че е така. Айез Седай и цялата тяхна мощ стояха на страната на Светлината, срещу Сянката. Но сега това вече не беше вярно. Почти нечуто тя промълви:

— Тръгнал е за Тийр.

— За Тийр! В такъв случай става дума за Каландор. Моарейн е решила той да вземе Меча недосегаем от Сърцето на Камъка. Кълна се, че ще я овеся на слънцето да я изсуши! Ще я накарам да съжали, че не е новачка! Не е възможно той вече да е готов за това!

— Не беше... Не беше дело на Моарейн. Ранд напусна посред нощ, сам самичък. Другите тръгнаха по дирите му, а Моарейн ме изпрати да ви съобщя. Възможно е вече да са в Тийр. Доколкото знам, той може да е овладял Каландор.

— Да го изгори дано! — излая Сюан. — Той може вече да е мъртъв! Да не беше чувал по-добре и една думичка за Пророчествата за Дракона. Да бих могла да го предпазя да чуе повече, бих го направила.

— Но нима той не трябва да изпълни Пророчествата? Не ви разбирам.

Амирлин уморено се подпря на масата.

— Като че ли някой изобщо разбира повечето от тях! Не Пророчествата го правят Преродения Дракон; важното е той сам да го признае, а сигурно го е признал, щом е тръгнал за Каландор. Пророчествата са предназначени да обявят на света кой е той, да подготвят самия него за това, което предстои, да подготвят света за него. Ако Моарейн съумее да съхрани някакъв контрол над него, тя ще го насочи към пророчествата, в които можем да сме сигурни — но когато той стане готов да се изправи пред тях! — а колкото до

останалите, вярваме, че това, което той прави, е достатъчно. Надяваме се. Доколкото знам, той вече е изпълнил пророчества, които никой от нас не разбира. Светлината дано даде това да е достатъчно.

— Значи наистина смятате да го контролирате. Той каза, че ще се опитате да го използвате, но за първи път чувам да го признавате открито. — Мин усети как я прониза мраз. Добави сърдито: — До този момент не сте успели кой знае колко, двете с Моарейн.

Умората на Сюан сякаш се изсипа от раменете ѝ. Тя се изправи и изгледа Мин отвисоко.

— Ти по-скоро би трябвало да се надяваш да успеем. Да не мислиш, че можехме просто да го пуснем да тича на свобода? Какъвто е твърдоглав и упорит, необучен, неподготвен, може би вече полудяващ. Да не мислиш, че просто можем да се доверим на Шарката, на неговата предопределеност, че ще го съхрани жив, като в някаво сказание? Това не ти е приказка, той не е непобедим герой, и ако нишката му бъде измъкната от Шарката, Колелото на времето няма да забележи неговото изчезване, а Създателят няма да направи чудеса, за да ни спаси. Ако Моарейн не може да задържи платната му, той като нищо може да се убие, и къде отиваме ние тогава? Къде отива светът? Затворът на Тъмния се разхлабва. Той наистина ще докосне отново света; въпрос е само на време. Ако Ранд ал-Тор не бъде тук, за да се изправи срещу него в Последната битка, ако този твърдоглав млад глупак се погуби преди това, светът е обречен. Война на Силата навсякъде, без никакъв Луз Терин и неговите Сто етаири. А после — пожарища и сянка, завинаги. — Тя изведнъж млъкна и впи поглед в Мин. — Натам значи е задухал вятърът? Ти и Ранд. Това не го очаквах.

Мин енергично поклати глава, усетила, че бузите ѝ са се изчервили.

— Разбира се, че не! Аз само... Заради Последната битка. И Тъмния. Светлина, само мисълта, че Тъмния може да излезе на свобода, е достатъчна, за да смрази костите на един Стражник. А Черната Аджа...

— Изобщо не се опитвай да се преструваш — сръза я Амирлин. — Да не мислиш, че за пръв път виждам жена, изплашена за живота на любимия си мъж? По-добре си го признай.

Мин се завъртя на стола. Очите на Сюан ровеха в нея, разбиращи и нетърпеливи.

— Е, добре — отрони тя най-сетне. — Ще ви кажа всичко за това, но не знам дали ще помогне нито на мен, нито на вас. Още първия път, когато видях Ранд, видях три женски лика и един от тях беше моят. Никога дотогава не бях виждала нещо, свързано с мен, но разбрах какво означава. Щях да се влюбя в него. Не само аз, но и трите.

— Три. Хм. Другите две. Те кои са?

Мин се усмихна горчиво.

— Лицата бяха замъглени. Не знам кои са.

— И нищо, което да каже дали и той ще те обикне?

— Нищо! Той изобщо не ми обръща внимание. Мисля, че гледа на мен като... като на сестра. Така че не си въобразявайте, че можете да ме използвате като каишка за него, защото няма да свърши работа!

— Но все пак ти го обичаш.

— Нямам никакъв избор. — Мин се постара да го произнесе малко по-ведро. — Опитах се да погледна на това като на шега, но повече не мога да се смея. Може и да не ми вярвате, но когато разбере какво означава едно нещо, то се сбъдва.

Амирлин потупа устните си с пръст и я загледа замислено.

Погледът ѝ разтревожи Мин. Не беше се канила да се изтъква толкова, нито да приказва така много. Не беше казала всичко, но си даде сметка, че вече би трябвало да се е научила да не дава лост в ръцете на една Айез Седай, макар да не разбираше как би могъл да се използва. Айез Седай умееха да намират начин.

— Майко, донесох съобщението на Моарейн и ви казах всичко, което разбирам от виденията си. Не виждам причина да не мога вече да си облека дрехите и да си замина.

— Къде да заминеш?

— В Тийр. — След като поговореше с Гавин и се постараше да се увери, че няма да направи нещо глупаво. Съжали, че не може да се осмели да попита къде са Егвийн и другите две, но след като Амирлин не желаше да го каже на брата на Елейн, вероятността да го каже на нея бе много малка. А Сюан Санче продължаваше да я гледа с преценяващия си поглед. — Или там, където се намира Ранд. Може и да съм глупачка, но едва ли съм първата жена, изглупяла заради един мъж.

— Но ще си първата, изглупяла по Преродения Дракон. Ще бъде опасно да си близо до Ранд ал-Тор, когато светът разбере кой е той, и какво е. А ако сега той владее Каландор, светът ще го разбере много скоро. Половината от човечеството ще поиска да го убие на всяка цена, сякаш с убийството могат да спрат Последната битка, да спрат освобождението на Тъмния. Мнозина около него ще загинат. За теб може да се окаже много по-добре да останеш тук.

Амирлин говореше съчувствено, но Мин не ѝ повярва. Не вярваше, че Сюан Санче изобщо е способна на съчувствие.

— Ще поема риска. Сигурно ще мога да му помогна. С онова, което виждам. А в Кулата едва ли ще е много по-безопасно, не и докато тук има поне една Червена сестра. Те ще видят само един мъж, способен да прелива, и ще забравят както за Последната битка, така и за Пророчествата за Дракона.

— Както и мнозина други — прекъсна я със спокоен тон Амирлин. — Хората трудно се разделят със старото мислене, дори и Айез Седай.

Мин я погледна озадачено. Сега като че ли тя бе взела нейната страна.

— Не е тайна, че съм приятелка с Егвийн и Нинив, нито е тайна, че те двете са от същото село, от което е Ранд. За Червената Аджа тази връзка е предостатъчна. Когато Кулата разбере какво е той, най-вероятно ще бъде задържана още същия ден. Както и Егвийн и Нинив, ако не сте ги скрили някъде.

— Тогава не трябва да бъдеш разпозната. Не ще хванеш риба, ако тя види мрежата. Ще се наложи да забравиш за известно време палтото си и гащите. — Амирлия ѝ се усмихна като котка, усмихваща се на мишка.

— Каква риба очаквате да хванете с мен? — попита плахо Мин. Струваше ѝ се, че разбира, но отчаяно ѝ се искаше да е сбъркала. Надеждата ѝ не попречи на Амирлин да го изрече.

— Черната Аджа. Тринадесет от тях избягаха, но се боя, че някои са останали. Вече не съм сигурна на коя мога да се доверя; за известно време не смеех да се доверя на никоя. Ти не си Мраколюбка, знам, а и особеността ти талант може само да се окаже от полза. Най-малкото, можеш да станеш мои очи и уши.

— Замисляли сте го още когато влизах, нали? Затова искате да накарате Гавин и Сара да мълчат. — Гневът кипна в Мин като пара в котле; кажеше ли тази жена „жаба“, очакваше хората да заподскачат. Това, че обикновено го правеха, само влошаваше нещата. Но тя не беше жаба, не беше кукла на конци. — Това ли сте направили с Егвийн, Елейн и Нинив? Изпратили сте ги да преследват Черната Аджа? Не бих го изключила!

— Ти се погрижи за твоите мрежи, момиче, а остави онези момичета да се погрижат за техните. Доколкото те интересува, те са наказани в една ферма. Ясно ли се изразих?

Строгийт ѝ поглед накара Мин да се присвие на стола. Лесно бе да се опълчиш на Амирлин — докато не те погледнеше с острите си студени сини очи.

— Да, майко. — Яд я беше на хрисимия ѝ тон, но погледът на Амирлин я накара да продължи кротко. Поглади с длан фината тъкан на роклята си. — Нищо няма да ми стане, ако я понося още малко. — Сюан изведнъж я погледна насмешливо и Мин настръхна.

— Боя се, че това няма да е достатъчно. Мин в рокля все пак си е Мин в рокля за всеки, който я погледне отблизо. Не можеш винаги да ходиш с пелерина и спусната над челото качулка. Не, ще се наложи да промениш всичко, което може да се промени. Преди всичко, ще продължиш да бъдеш Елминдреда. В края на краищата, това си е името ти. — Мин трепна. — Косата ти е дълга почти колкото на Леане, достатъчно, за да се накъдри. Колкото за другото... аз самата никога не съм използвала пудра, руж и мазила, но Леане помни как се използват.

Очите на Мин се разширяваха с всяка дума след споменаването на къдренето.

— О, не! — изпъшка тя.

— Никой няма да те вземе за облечената в мъжки гащи Мин, след като Леане те превърне в една съвършена Елминдреда.

— О, не!!!

— Колкото за това защо си отседнала в Кулата... достатъчно подходящо обяснение за леконравна млада жена, чийто вид и поведение няма нищо общо с това на Мин. — Амирлин се намръщи замислено, без да обръща внимание на опитите на Мин да се намеси. — Да. Ще пусна слуха, че госпожица Елминдреда е успяла да окуражи двама свои ухажъори до такава степен, че ѝ се е наложило да потърси

подслон в Кулата, докато реши кого от тях да избере. Всяка година по няколко жени търсят тук убежище, понякога по много по-глупави причини. — Лицето ѝ се втвърди и очите ѝ блеснаха остро. — Ако все още си мислиш за Тийр, премисли. Прецени дали ще си от повече полза за Ранд там или тук. Ако Черната Аджа срине Кулата, или още по-лошо, ако установят тук контрол, той губи дори и малката помощ, която мога да му предложа. Така. Ти жена ли си, или някакво поболяло се от любов момиченце?

Мин беше хваната в капан. Виждаше го съвсем ясно, като пранга на крака си.

— Вие винаги ли успявате така да се наложите над хората, майко?

Този път усмивката на Амирлин беше още по-хладна.

— Обикновено, детето ми. Обикновено.

Заметнала шала си с червените ресни, Елайда се загледа замислено към вратата на кабинета на Амирлин, през която току-що бяха изчезнали двете млади жени. Новачката излезе почти моментално, очите ѝ срещнаха лицето на Елайда и момичето изблея като изплашена овца. Елайда си помисли, че я познава, макар да не можеше да се сети за името ѝ. Времето ѝ беше твърде заето, за да го губи със заучаване на имената на окаяните хлапачки.

— Как се казваш?

— Сара, Елайда Седай — изписка на един дъх момичето. Елайда може и да не проявяваше интерес към новачките, но те я познаваха много добре, както и репутацията ѝ.

Сега тя си спомни за момичето. Мечтателка със скромно дарование, която никога нямаше да придобие истинска мощ. Съмнително бе дали знае нещо повече, отколкото Елайда вече бе разбрала или чула — и дали изобщо си спомня нещо, въпреки, освен чаровната усмивка на Гавин. Глупачка. Елайда небрежно ѝ махна с ръка да се маха.

Момичето прилекна в толкова дълбок реверанс, че лицето ѝ почти се удари в пода, след което хукна презглава.

Елайда дори не забеляза, че се е махнала. Червената сестра се бе извърнала, вече забравяйки за новачката. Когато тръгна по дългия

коридор, нито една бръчка не браздеше гладките черти на лицето ѝ, но мислите ѝ кипяха яростно. Дори не забеляза няколкото слуги, новачките и Посветените, които се дръпваха от пътя ѝ, приклякайки почтително и боязливо, докато тя крачеше край тях. Веднъж за малко да се блъсне в една Кафява сестра, забила нос в бележника си. Закръгленичката Кафява отскочи назад с изненадан грак, който Елайда дори не чу.

С рокля или без рокля, тя бе познала младата жена, дошла да се срещне с Амирлин. Мин, която бе прекарала толкова дълго при Амирлин по време на първото си посещение в Кулата, макар никой да не знаеше причината. Мин, която бе близка приятелка с Елейн, Егвийн и Нинив. Амирлин криеше местонахождението на трите. Елайда беше сигурна в това. Всички съобщения, че били изпратени да изтърпят наказание в някаква ферма, бяха стигнали до нея от трета и четвърта ръка все от Сюан Санче, повече от достатъчно разстояние, за да се прикрие изкривяването на думите и да се избегне пряката лъжа. Да не говорим за това, че всичките сериозни усилия на Елайда да намери тази ферма се бяха оказали безплодни.

— Светлината да я изгори! — За миг лицето ѝ поруменя от неприкрит гняв. Не беше сигурна дали го мисли за Сюан Санче, или за щерката-наследница. Но и двете го заслужаваха. Една крехка Посветена случайно я чу, погледна крадешком лицето ѝ и побеля не по-малко от роклята си. Елайда профуча край нея, без да я забележи.

Освен всичко друго се бе разгневила и заради това, че не може да намери Елейн. Понякога Елайда биваше спохождана от Прорицателството, дарбата да предвижда бъдещи събития. Тя я спохождаше много рядко и едва доловимо, но и това все пак беше повече от всяка друга Айез Седай след Гитара Морозо, умряла преди двадесет години. Най-първото, което Елайда бе Прорицала, още докато беше Посветена — и при това бе съобщила да го запази само за себе си — бе, че кралската линия на Андор ще се окаже ключът към надвигването на Тъмния в Последната битка. Беше се прикрепил към Мургейз веднага щом се разбра, че Мургейз ще наследи трона, и бе градила своето влияние търпеливо, година след година. А ето че сега всичките ѝ усилия, цялата ѝ саможертва — самата тя можеше да стане Амирлин, ако не беше съсредоточила цялата си енергия върху Андор — можеше да се окажат напразни, защото Елейн беше изчезнала.

С усилие тя върна мислите си към онова, което беше по-важно сега. Егвийн и Нинив произлизаха от същото село като онзи странен млад мъж на име Ранд ал-Тор. А Мин също така го познаваше, колкото и старателно да се мъчеше да прикрие този факт. В сърцевината на всичко се намираше този Ранд ал-Тор.

Елайда го беше видяла само веднъж: когато се беше представил за овчар от Две реки в Андор. Но на външен вид си беше от глава до пети чист айилец. Още като го видя, Прорицателството я споходи. Той беше тавирен, една от онези редки личности, които вместо да бъдат втъкавани в Шарката по избора на Колелото на времето, принуждаваха Шарката да се оформя около самите тях, поне временно. И Елайда беше видяла вихрещ се около него хаос, разцепление и раздори в Андор, и може би много повече из целия свят. Но Андор трябваше да бъде опазен цял, независимо от всичко друго — онова първо Прорицание я беше убедило в това.

Съществуваха и други нишки, достатъчни, за да впримчат Сюан в собствената ѝ паяжина. Ако можеше да се вярва на слуховете, имаше цели трима тавирен, не само един. И тримата — от същото село, това Емондово поле, и тримата приблизително на една възраст, само по себе си — достатъчно странно, за да предизвика оживени приказки из Кулата. А по време на пътуването си до Шиенар, няма и преди година, Сюан се беше срещнала с тях, дори бе разговаряла с тях. Ранд ал-Тор. Перин Айбара. Матрим Каутон. Разправяха, че било чисто съвпадение. Приумица на случайността. Така говореха. Онези, които не знаеха това, което Елайда знаеше.

Когато Елайда видя младия ал-Тор, Моарейн беше тази, която направи така, че той да се изпари. Моарейн, която го беше придружила, заедно с другите двама тавирен, до Шиенар. Моарейн Дамодред, най-близката приятелка на Сюан Санче, още когато бяха новачки и двете. Ако Елайда се занимаваше с облози, можеше да се обзаложи, че никоя друга в Кулата не помни вече това тяхно приятелство. В деня, в който бяха издигнати в Айез Седай, в края на Айилската война, Сюан и Моарейн се бяха отделили една от друга и оттогава се държаха като непознати. Но Елайда беше една от Посветените, надзираващи двете новачки, беше ги учила и наказвала затова, че не са си свършили добре работата по време на дежурствата, и добре помнеше. Трудно ѝ беше да повярва, че е възможно заговорът

им да се простира толкова далеч — ал-Тор едва ли е бил роден много преди това, — но това беше последната връзка, която свързваше всички тях. И за нея това беше достатъчно.

Каквото и да беше замислила Сюан, трябваше да бъде спряна. Тъмния със сигурност щеше да се измъкне на свобода — самата мисъл за това накара Елайда да потръпне и да се загърне още по-плътено в шала си — и Кулата трябваше да се опази настрана от светските раздори, за да може да се възправи срещу това. Кулата трябваше да съхрани възможностите си да дърпа конците, за да накара държавите да останат заедно, предпазени от бедите, които Ранд ал-Тор можеше да им навлече. По някакъв начин той трябваше да бъде спрян да не разруши Андор.

На никого не беше казала какво знае за ал-Тор. Беше решила да се справи с него кротко, доколкото бе възможно. В Съвета на Кулата вече говореха, че тези тавирен трябва да бъдат наблюдавани, дори напътствани; те, разбира се, никога нямаше да се съгласят да бъдат използвани, особено единият; да бъдат използвани така, както трябва. За доброто на Кулата. За доброто на света.

Тя изръмжа несдържано. Сюан винаги беше била твърдоглава, още като новачка, винаги си бе въобразявала за себе си повече, отколкото отива на една рибарска щерка, но възможно ли бе да е толкова глупава, че да замеси Кулата във всичко това, без да уведоми Съвета? Знаеше какво предстои не по-зле от всяка друга. Единственият начин то да стане още по-лошо бе, ако...

Изведнъж Елайда се закова на място, забила поглед в празното пространство. Възможно ли беше този ал-Тор да може да прелива? Или някой от другите двама? Най-вероятно бе да е ал-Тор. Не. Определено не. Дори самата Сюан не би се замесила в това. Не можеше.

— А знае ли някой на какво е способна тази жена? — промърмори тя. — Тя никога не е била подходяща за Амирлинския трон.

— Сама ли си говориш, Елайда? Знам, че вие, Червените, нямате приятелки извън вашата Аджа, но поне би могла да намериш приятелки вътре, с които да си приказваш.

Елайда извърна глава. Беше я заговорила Алвиарин с лебедовата шия. Гледаше я с невъзмутимата студенина, характерна за Бялата

Аджа. Никаква обич не съществуваше между Червените и Белите; от хиляда години техните места в Съвета на Кулата бяха на противоположни страни. Белите поддържаха Сините, а Сюан бе произлязла от Сините. Но Белите в същото време се гордееха със своята безпристрастна логика.

— Ела да се поразходим — каза Елайда. Алвиарин се поколеба, но прие поканата и тръгна до нея.

Отначало Бялата сестра вдигна пренебрежително вежди при думите на Елайда по адрес на Сюан, но преди разказът ѝ да свърши, се намръщи умислено.

— Нямаш никакво доказателство за нещо... нередно — отрони тя, когато Елайда най-сетне замълча.

— Все още не — отвърна Елайда решително и си позволи съдържана усмивка, когато Алвиарин ѝ кимна. Беше някакво начало. По един или друг начин, Сюан трябваше да бъде спряна преди да е унищожила Кулата.

Прикрит добре в малката кленова горичка над северния бряг на река Тарен, Дейн Борнхалд отметна белия си плащ с трептящото златно слънце на гърдите и вдигна пред окото си дългата, облечена в кожа тръба на далекогледа. Пред лицето му жужеше облак малки хапливчета, но той не им обръщаше внимание. В селцето Таренов сал, от другата страна на реката, се издигаха високи каменни къщи, стъпили върху яки основи, за да ги предпазват от пролетните разливи. Селяните висяха по прозорците или стърчаха търпеливо на праговете на къщите в очакване да видят тридесетината конници с бели плащове и лъскави брони, възседнали конете си. Делегация, съставена от мъже и жени от селото, посрещаше конниците. По съвета на Джарет Биар, който бе с тях.

Борнхалд сякаш чуваше гласа на баща си. „Оставиш ли ги да си въобразят, че имат шанс, все някой глупак ще се опита да го използва. Следва убийство, при което някой друг глупак ще се опита да отмъсти, и това води до ново убийство. Наложих страха към Светлината още от самото начало, накарай ги да разберат, че никой няма да пострада, ако правят това, което им се казва, и няма да си имаш никакви неприятности.“

Стисна челюсти при мисълта за баща си — баща му бе мъртъв. Щеше да направи нещо заради това, и то скоро. Сигурен беше, че единствено Биар знае защо бе подскочил при тази заповед, пращаща го в един почти забравен район в пределите на Андор, но Биар щеше да си държи езика зад зъбите. Биар беше предан на баща му като хрътка и цялата си вяръност сега беше прехвърлил към Дейн. Борнхалд изобщо не се поколеба да посочи Биар за свой пръв заместник, когато Еамон Валда му възложи задачата.

Биар извърна коня си и го подкара обратно към сала. Салджиите веднага отлепиха баржата и я подкараха през реката с помощта на тежкото въже, изпънато над бързо носещите се води. Биар хвърли поглед към мъжете, дърпащи въжето; те го изгледаха нервно и изтичаха назад, за да подхванат въжето отново. Всичко изглеждаше добре.

— Лорд Борнхалд?

Борнхалд свали далекогледа и извърна глава. Мъжът с грубоватото лице, появил се до рамото му, стоеше вдървено и се взираше напред изпод коничния си шлем. Въпреки тежкото пътуване от Тар Валон — а Борнхалд ги теглеше напред безжалостно всяка миля — ризницата му блестеше ярко, както и снежният му плащ със златното слънце.

— Да, чедо Айвон?

— Изпрати ме стотник Фарран, милорд. Заради Калайджиите. Ордийт разговаря с трима от тях, милорд, и сега нито един от тримата не може да бъде намерен.

— Кръв и пепел! — Борнхалд се завъртя на петите на ботушите си и закрачи през дърветата. Айвон го следваше по петите.

Скрити в гъсталака, конниците с бели плащове бяха отпуснали небрежно копията и лъковете си. Конете тъпчеха нетърпеливо с копита и махаха опашки. Ездачите им изчакваха по-търпеливо — това нямаше да е първото им прекосяване на река в непозната територия, и този път никой нямаше да се опита да ги спре.

Сред една широка поляна отвъд групата на конниците се беше спрял керван на Туатан, Пътуващия народ. Калайджиите. Стотина теглени от коне фургони — малки, подобни на кутии къщички на колелета — образуваха ослепителна смесица от цветове: червено, зелено, жълто и всякакви други оттенъци, в съчетания, които само

калайджийската фантазия можеше да измисли. Самите хора носеха дрехи, в сравнение с които дори фургоните изглеждаха безцветни. Седяха скупчени на земята и поглеждаха към конниците със странно кротко притеснение; едно детенце изхленчи, но плачът му заглъхна, защото майка му го залюля. Близко до тях бяха отрупани на куп няколко мъртви мастифа, над които вече бръмчаха мухи. Калайджиите не биха вдигнали ръка дори да се защитят, а кучетата им бяха по-скоро за показност, но Борнхалд беше решил да не рискува.

Според него шестима мъже бяха предостатъчно, за да наблюдават Калайджиите. Но имаше и седми, яхнал кон край един от фургоните — нисък мършав мъж с голям нос, в тъмносиво наметало, което му седеше като че ли голямо въпреки добрата кройка. Фарран, брадат мъж-канара, но с лека походка въпреки ръста и теглото си, стоеше на земята и оглеждаше с еднаква ярост и седмината. Стотникът притисна облечената си в ръкавица длан на сърцето си в поздрав, но остави приказките за Борнхалд.

— Две думи, почитаеми Ордийт — изрече спокойно Борнхалд. Кокалестият мъж накриви глава и изгледа продължително Борнхалд, преди да се смъкне от седлото. Фарран изръмжа, но Борнхалд продължи да говори тихо. — Трима от Калайджиите ги няма, почитаеми Ордийт. Да не би случайно да сте привели в изпълнение собственото си предложение? — Първите думи, изплъзнали се от устата на Ордийт, когато видя Калайджиите, бяха: „Избийте ги. От тях няма никаква полза.“ Самият Борнхалд беше избил предостатъчно хора в службата си, но това не можеше и наполовина да се сравни с небрежността, с която го бе изрекъл дребният човечец.

Ордийт отри с пръст големия си нос.

— Не, че защо да ги убивам? След като така ме изругахте само защото го споменах. — Люгардският му акцент днес се долавяше тежко; той ту изчезваше, ту се усещаше, без човекът да го забележи — още едно от нещата, с които този мъж дразнеше Борнхалд.

— Тогава сте позволили да избягат, така ли?

— Е, колкото до това, наистина отведох неколцина от тях настрана, за да разбере какво знаят. Необезпокоявано, нали разбирате.

— И какво знаят те? Какво, в името на Светлината, могат да знаят едни Калайджии, което да ни е от полза?

— Никой не може да каже, преди да бъде разпитан, нали така? — отвърна Ордийт. — Никого не съм изтезавал кой знае колко и им казах веднага да се върнат при фургоните. Кой би допуснал, че ще им стиска да избягат при толкова много ваши хора наоколо?

Борнхалд се усети, че е стиснал зъби от яд. Бяха му заповядали да се постарее да посрещне колкото се може по-добре този странен тип, който щеше да му връчи нови заповеди. Нито една не се хареса на Борнхалд, въпреки че и двете заповеди носеха печата и подписа на Педрон Ниал, лорд-капитан командир на Чедата на Светлината.

Твърде много неща бяха останали недоизказани, включително точният статут на Ордийт. Дребният мъж беше изпратен тук, за да съветва Борнхалд, и Борнхалд беше задължен да си сътрудничи с Ордийт. Дали Ордийт щеше да му бъде подчинен бе останало неизяснено и на него никак не му допадна силният намек, че трябва да се съобразява със съветите на тази странна особа. Дори причината да бъдат изпратени толкова много Чеда на брега на затътената река беше останала неизяснена. Да се изкоренят Мраколюбците, разбира се, и да се пръсне Светлината — това се подразбираше. Но близо половин легион на територията на Андор, без разрешение — тази заповед бе твърде рискована, ако стигнеше до кралицата в Кемлин. Твърде голям беше рискът, за да може да се оправдае с оскъдните отговори, дадени на Борнхалд.

Всичко се свеждаше до Ордийт. Борнхалд не можеше да проумее как лорд-капитан командирът се бе доверил на този човек, с лукавите му усмивчици, с мрачните му настроения и високомерните му погледи, така че човек никога да не може да разбере с кого точно си има работа. Да не говорим за акцента му, променящ се посред изречението. Борнхалд не беше виждал закуп толкова намусени и мрачни хора, колкото бяха петдесетте Чеда, дошли да придружат Ордийт. Сметна, че Ордийт сам си ги е избрал, за да са всички толкова кисели, и това също говореше нещо за човека, способен да си избере такива спътници. Дори името му, Ордийт, означаваше на Древния език „Дървочръв“. Но въпреки всичко Борнхалд си имаше свои лични причини да желае да бъде там, където беше сега. И щеше да сътрудничи с този човек, щом се налагаше. Но само доколкото се налагаше.

— Почитаеми Ордийт — каза той с внимателно премерен тон. — Този сал е единственият път във и извън района на Две реки. — Това

не беше съвсем вярно. Според картата, с която разполагаше, не съществуваше друг път през Тарен освен този, а по горното течение на Манедерендрелле, граничеща с района откъм юг, бродове нямаше. На изток се простираха тресавища и блатата. И все пак трябваше да има някакъв изход на запад, през Мъгливите планини, въпреки че неговата карта прекъсваше в подножията на веригата им. В най-добрия случай обаче прекосяването им сигурно щеше да е изключително трудно и много от мъжете му нямаше да оцелеят, а и той не смяташе да говори с Ордийт за тази макар и нищожна възможност. — Когато дойде време да си тръгваме обратно, ако разбере, че този бряг е зает от андорски войници, вие ще яздите с първите, които ще трябва да я прекосят. Ще ви бъде твърде интересно да видите отблизо колко е трудно да се прекоси една толкова широка река.

— Това е първата ви заповед, нали? — Гласът на Ордийт съдържаше намек за подигравка. — Това там може и да е част от Андор на карта, но Кемлин не е изпращал толкова далече на запад събирач на данъци от поколения насам. Дори онези тримата да проговорят, кой ще повярва на едни Калайджии? Ако смятате, че опасността е прекалено голяма, не забравяйте кой подпечатва заповедите ви.

Фарран погледна към Борнхалд и извади меча си наполовина от ножницата. Борнхалд леко поклати глава и Фарран отпусна ръка.

— Ще прекося тази река, почитаеми Ордийт. Ще я прекося, дори следващата вест, която чуя, да е, че самият Гарет Брин ще е тук с кралската гвардия призори.

— Разбира се. — Тонът на Ордийт изведнъж бе станал успокоителен. — Тук ви чака не по-малко слава, отколкото при Тар Валон, уверявам ви. — Тъмните му хлътнали очи блеснаха и се взряха някъде в далечината. — А и в Тар Валон има неща, които искам.

Борнхалд поклати глава. „А аз съм длъжен да си сътруднича с него.“

Джарет Биар дръпна юздите и скочи от седлото до Фарран. Висок като Фарран, Биар беше дълголик мъж с тъмни, дълбоки очи. Изглеждаше така, сякаш всяко грамче тлъстина бе изпарено от тялото му.

— Селото е осигурено, милорд. Люцерин се грижи никой да не може да се измъкне. Те едва не се подмокриха, когато споменах за

Мраколюбци. Нямамо в селото им такива, твърдят. Но населението на юг от тях били мраколюбска пасмина, така разправят.

— На юг, казваш? — рече бодро Борнхалд. — Ще видим. Прехвърли тристате през реката, Биар. Първо хората на Фарран. Останалите да преминат, след като се прехвърлят Калайджиите. И се погрижете никой от тях повече да не избяга, ясно?

— Ще прочистим Две реки — намеси се Ордийт. Тясното му лице се беше изкривило; устата му се беше запенила. — Ще ги пребием, ще ги съдерем, душичките им ще извадим! Обещах му го! Ще ми падне той сега! Ах, как ще ми падне!

Борнхалд кимна на Биар и Фарран да изпълнят заповедите. „Луд. Лорд-капитан командирът ми е пратил луд човек. Но поне ще намеря своя път към Перин от Две реки. Каквото и да струва, ще отмъстя за своя баща!“

От една оградена с колонада тераса на върха на хълма, върховната лейди Сюрот се взираше към залива Канторин. Обръснатите страни на черепа ѝ оставяха на темето широк кичур черна коса, спускаща се назад по гърба ѝ. Ръцете ѝ лежаха леко положени върху гладката каменна балюстрада, бели като безукорната ѝ рокля със стотици плисета. Чуваше се тихо, ритмично потропване от несъзнателното барабанене на пръстите ѝ с дълги нокти, два от които на всяка ръка бяха лакирани в синьо.

Откъм Аритски океан появаше лек бриз, носещ в хладината си ясно доловима миризма на сол. Две млади жени, коленичили до стената зад върховната лейди, държаха големи ветрила от бели пера в случай, че бризът утихнеше. Други две жени и четирима мъже допълваха превитите фигури на очакващите заповеди слуги. Бяха босоноги и всички до един бяха облечени в къси роби, за да удовлетворят естетическото чувство на върховната лейди с нежните очертания на телата си и изящните си движения. В момента Сюрот не ги забелязваше повече, отколкото някой би забелязал обкръжаващата го мебелировка.

Забелязваше обаче шестимата гвардейски Бранници на смъртта от двете страни на колонадата, вдървени като статуи, с увенчаните им с черни пискюли копия и покрити с черен лак щитове. Те символизираха

нейния триумф и опасността, която я обкръжаваше. Гвардията на Бранниците на смъртта служеше единствено на императрицата и на избраните ѝ представители и гвардейците убиваха или умираха с еднаква ревност, както се наложеше. Имаше поговорка: „По висините пътеките са постлани с ками.“

Дългите ѝ нокти потрепваха по каменната балюстрада. Как остър бе ръбът на бръснача, по който вървеше.

Кораби на Ата-ан Миере, Морския народ, запълваха вътрешното пристанище зад вълнолома. Дори най-големият от тях изглеждаше тесен за дължината си. Такелажът им беше срязан и мачтите и реите им стърчаха наклонени под невъобразими ъгли. Палубите им бяха празни, екипажите — свалени на брега и под стража, като всички останали по тези острови, които владееха уменията да плават през открито море. Масивните тъпоноси сеанчански кораби бяха запълнили външното пристанище или хвърлили котва в устието на залива. Един, чиито укрепени с ребра платна се бяха издули от вятъра, придружаваше ято малки рибарски лодки, завръщащи се с улов към островното пристанище. Ако малките съдове се пръснеха, някои от тях можеха и да се измъкнат, но на борда на сеанчанския кораб имаше дамане и демонстрацията на мощта ѝ бе изкоренила всяка подобна мисъл. Овъгленият разнебитен корпус на един кораб на Морския народ бе оставен да лежи в крайбрежната тиня недалече от устието на залива.

Колко дълго щеше да задържи Морския народ по други места — както и прокълнатите обитатели на континента, — така че да не разберат, че държи тези острови, Сюрот не знаеше. „Достатъчно дълго — каза си тя. — Би трябвало да е достатъчно.“

Беше извършила почти чудо, успявайки да сплоти по-голямата част от сеанчанските войски след погрома, до който ги бе довел върховният лорд Тюрак. Само шепа от корабите, които се измъкнаха от Фалме, се намираха под неин контрол, но никой не оспори правото ѝ да оглави Хайлене, Предтечите. Никой на континента не трябваше да подозира, че са тук. В очакване да завземат отново териториите, претенциите над които трябваше да заявят от името на императрицата. В очакване да се осъществи Коренне, Завръщането. Агентите ѝ вече разузнаваха маршрута. Нямаше да се наложи да се връща в Двора на Деветте луни и да се оправдава пред императрицата за провал, за който дори не беше виновна.

От мисълта, че можеше да се наложи да се оправдава пред императрицата, я побиха тръпки. Едно такова оправдание винаги беше унижително и много често се оказваше болезнено, но това, което я накара да потръпне, бе възможността в края му да ѝ откажат смърт, да бъде принудена да продължава все едно, че нищо не се е случило, докато всички наоколо, и от простолюдието, и от Кръвта, знаят за нейното падение. Красив младеж от прислугата пристъпи напред и поднесе бледозелена роба, пищно извезана с пъстроперести райски птици. Тя протегна ръце да я облекат, без да му обръща повече внимание, отколкото на буца кал под пантофите си.

За да си спести бедите, трябваше да възвърне онова, което бе загубено преди хиляда години. А за да го осъществи, трябваше да се справи с този мъж, който, според агентите ѝ на континента, се бе провъзгласил за Преродения Дракон. „Ако не намеря начин да се справя с него, неудоволствието на императрицата ще се окаже последната ми грижа.“

Извърна се плавно и влезе в дългото помещение зад терасата, чиято външна стена бе само от врати и високи прозорци, за да пропуска морския вятър. Светлото дърво по стените, гладко и лъскаво като сатен, радваше окото на Сюрот, но тя беше махнала мебелировката на стария собственик, бившия управител на Канторин на Ата-ан Миере, и я бе заменила с няколко високи паравана, повечето от които с изрисувани птици или цветя. Два от тях бяха по-различни. На единия се виждаше голяма петниста котка от Сен Т-джоре, с размери на пони, а на другия — черен планински орел с щръкнал като светла корона гребен и увенчани със снежнобяли криле, разперени на седем стъпки. Такива паравани се смятаха за проява на вулгарен вкус, но Сюрот обичаше животните. След като не можеше да пренесе менажерията си през Аритския океан, бе наредила да изрисуват на параваните двамата ѝ любимци. А никак не търпеше да ѝ се откаже нещо.

Чакаха я три жени, така, както ги беше оставила: двете коленичили, а третата — просната върху голия лъскав под, оформен на шарки от късчета светло и тъмно дърво. Коленичилите жени бяха облечени в тъмносините рокли на сул-дам, с червени ивици и с извезана със сребро назъбена мълния на гърдите и по хълбоците на роклите. Едната от двете, Алуин, теснолика синеока жена с вечно

сърдит поглед, беше с обръсната лява половина на главата. Останалата част от косата ѝ висеше на рамото, прибрана на светлокафява плитка.

Устните на Сюрот се присвиха за миг, щом погледна Алуин. Никоя сул-дам досега не беше издигана в ранг на со-джин, наследствените висши слуги на Кръвта, камо ли до Глас на кръвта. Но все пак в случая с Алуин имаше основание. Алуин знаеше твърде много.

Но Сюрот насочи вниманието си всъщност към просналата се на пода жена, облечена в тъмносиво. Широк нашийник от сребрист метал стягаше врата на жената, свързан с помощта на блестяща каишка с гривна от същата материя на китката на втората сул-дам, Тайса. Посредством каишката и нашийника, ай-дам, Тайоа можеше да контролира облечената в сиво жена. А тя трябваше да бъде контролирана. Тя беше дамане, жена, която може да прелива, тоест твърде опасна, за да бъде оставена на свобода. Спомените за Пълчищата на Нощта все още бяха силни сред хората на Сеанчан хиляда години след тяхното унищожение.

Очите на Сюрот неспокойно пробягаха по двете сул-дам. Тя не се доверяваше на никого, но все пак трябваше да им се довери. Никой друг не можеше да контролира дамане, а без дамане... Дори самата идея за това изглеждаше немислима. Могъществото на Сеанчан, самата власт на Кристалния трон се градеше на контролирането на дамане. Съществуваха твърде много неща, за които Сюрот нямаше избор, който би ѝ допаднал. Също като Алуин, която имаше такъв вид, сякаш цял живот е била со-джин. Не. Сякаш беше от самата Кръв и бе коленичила по свой избор.

— Пура. — Дамане беше имала друго име, когато беше била една от омразните Айез Седай, преди да попадне в ръцете на Сеанчан, но Сюрот нито го знаеше, нито я интересуваше. Облечената в сиво жена се напегна, но не вдигна глава — беше преминала през доста сурово обучение. — Отново ще те попитам, Пура. Как Бялата кула контролира този мъж, който нарича себе си Преродения Дракон?

Дамане съвсем леко помръдна главата си, само колкото да може да погледне изплашено към Тайса. Ако отговорът ѝ се окажеше неудовлетворителен, нейната сул-дам щеше да я накара да изпита болка, без дори да вдигне пръст, с помощта на ай-дам.

— Кулата не би се опитала да контролира един Лъжедракон, върховна лейди — отвърна задъхано Пура. — Те биха го пленили и опитомили.

Тайса погледна възмутено върховната лейди, очаквайки от нея указание. Отговорът бе отбягнал въпроса на Сюрот и може би дори съдържаше намек, че някой от Кръвта е изрекъл неистина. Сюрот леко поклати глава, почти като че я извърна без повод — не искаше да чака, докато дамане се съвземе от наказанието — и Тайса покорно кимна.

— Отново те питам, Пура, какво знаеш за Айез Седай... — Устните на Сюрот се изкривиха от отвращение при споменаването на това име; Алуин изръмжа погнусено. — ...Помагат ли Айез Седай на този човек? Предупреждавам те. Нашите войници се сражаваха с жени от Кулата, с жени, преливащи Силата, при Фалме, така че не се опитвай да го отричаш.

— Пура... Пура не знае, върховна лейди. — В гласа на дамане се долавяше настойчивост и колебливост; тя отново стрелна Тайса с широко отворени очи. Беше ясно, че отчаяно ѝ се иска да ѝ повярват. — Може би... Може би Амирлин или Съветът на Кулата... Не, те едва ли. Пура не знае, върховна лейди.

— Този мъж може да прелива — рече отсечено Сюрот. Жената на пода простена, въпреки че беше чувала това от Сюрот и преди. От това, че го изрече отново, стомахът на Сюрот се сви. Много малко от онова, което се бе случило във Фалме, беше дело на преливащи жени — дамане можеше да почувства, а сул-дам, носещи гривните, винаги разбираха какво чувстват дамане. Това означаваше, че трябва да е било дело на мъжа. Означаваше също така, че е невероятно мощен. Толкова мощен, че Сюрот веднъж-дваж беше изпадала в съмнения, довеждащи я до виене на свят, дали той не е наистина Преродения Дракон. „Това просто не може да бъде“ — каза си тя решително. Във всеки случай то не променяше плановете ѝ. — Невъзможно е да повярвам, че дори Бялата кула би позволила този човек да ходи по света на воля. Как го контролират?

Дамане остана да лежи безмълвна, с лице забито в пода, с разтреперани рамене, хлипаща.

— Отговори на върховната лейди! — извика рязко Тайса. Тайса не помръдна, но Пура изохка и потръпна, като шибната през бедрата. Удар, нанесен през ай-дам.

— П-пура н-не з-знае. — Дамане протегна колебливо ръка, сякаш искаше да докосне стъпалото на Сюрот. — Моля ви. Пура се е научила на покорство. Пура говори само истината. Моля ви, не наказвайте Пура.

Сюрот плавно отстъпи назад, без да издава раздразнението си от това, че една дамане я беше принудила да помръдне. Испита желание да се окъпе, сякаш посягането наистина я беше стигнало.

Тъмните очи на Тайса се изцъклиха от гняв при дръзката проява на дамане; бузите ѝ почервенияха от срам, че бе позволила това да се случи, докато тя носи гривната на жената. Изглеждаше разкъсана между желанието сама да се просне на пода до дамане, молейки за прошка, и да накаже нещастницата тук и веднага. Алуин гледеше сцената, присвила презрително устни. Всяка чертичка на лицето ѝ говореше, че такива неща не се случват, когато тя носи гривна.

Сюрот съвсем леко вдигна пръст и направи жеста, който всяка со-джин знаеше от рождение — знак да напусне.

Алуин се поколеба, преди да го преведе, след което се помъчи да прикрие пропуска си, като викна грубо на Тайса:

— Махни това... същество от полезрението на върховната лейди Сюрот. И след като я накажеш, яви се пред Сурела и ѝ докладвай, че контролираш поверените ти все едно, че за първи път носиш гривната. Докладвай ѝ, че трябва да бъдеш...

Сюрот изключи гласа на Алуин от съзнанието си. Всъщност нищо такова не се съдържаше в командата ѝ — само да напуснат, — но свадите между сул-дам не можеха да я занимават. Искаше ѝ се да разбере дали Пура е успяла да скрие нещо. Агентите ѝ твърдяха, че жените от Бялата кула не могат да лъжат. Беше се оказало невъзможно да накарат Пура да изрече дори и една елементарна лъжа, да заяви например, че белият шал е черен, но все пак това не беше достатъчно, за да я убеди. Някой друг можеше и да приеме сълзите на дамане, протестите ѝ, че не може да го направи, каквото и да ѝ причиняваше сул-дам, но не и такъв, който се е издигнал дотам, че да оглави Завръщането. У Пура можеше да са останали някакви резерви воля, можеше да се окаже достатъчно умна, за да се опита да се възползва от убеждението им, че не е в състояние да лъже. Нито една от окаишените на континента жени не беше напълно покорна и предана, както дамане, докарани от Сеанчан. Нито една от тях не възприемаше истински това,

което представляваха, както дамане от Сеанчан. Кой знае какви тайни можеше да крие една, която нарича себе си Айез Седай?

Не за първи път Сюрот съжали, че не разполага с другата Айез Седай, която бяха пленили на Томанска глава. С двете, подложени на разпит, щяха да разполагат с повече възможности да засекат лъжите и увъртанията. Но това съжаление беше безплодно. Другата вече можеше да е мъртва, да е удавена в морето или да са я предоставили на разположение на Двора на Деветте луни. Някои от корабите, които Сюрот не бе успяла да събере, можеше да са преплавали през океана и нищо чудно един от тях да беше откарал жената.

Тя самата беше изпратила един кораб с грижливо съставени доклади, преди около половин година, с капитан и екипаж от родове, които ѝ бяха служили, откакто Лютаир Пейендраг се бе провъзгласил за император, преди близо хиляда години. Изпращането на кораба беше рисковано, защото императрицата можеше да изпрати някой друг на нейното място. Но неизпращането му бе още по-голям риск: тогава можеше да я спаси само една окончателна и съкрушителна победа. А вероятно дори и това нямаше да я спаси. Така че императрицата знаеше за Фалме, знаеше за поражението на Тюрал и за намеренията на Сюрот да продължи. Но какво мислеше тя и какво се канеше да направи във връзка с това знание? Виж, това беше много по-сериозен повод за притеснение от всяка окаишена дамане.

Но все пак императрицата не знаеше всичко. Най-лошите вести не можеха да бъдат доверени и на най-лошия вестовой, бил той и най-верният. Те можеха единствено да бъдат предадени от устните на Сюрот право в ухото на императрицата, а Сюрот усърдно се беше погрижила нещата да останат точно такива. Бяха останали само четирима, които знаеха тази тайна, а двама от тях нямаше да проговорят пред някой друг, във всеки случай не и по своя воля. „Още три смърти биха задържали тайната още по-здраво.“

Сюрот не се усети как промърмори последното на глас, преди Алуин да изрече:

— И все пак върховната лейди има нужда от живота и на тримата. — Жената го произнесе с уместната за своето положение кротка почтителност, придружена дори с покорно сведените очи, надничащи изпод дългите ѝ клепки, за да доловят още някой знак от страна на Сюрот. Гласът ѝ също беше изпълнен с покорство. — Кой би

могъл да каже, върховна лейди, какво би направила императрицата — дано живее вечно! — ако разбере, че някой се е опитал да скрие такова знание от нея?

Вместо отговор Сюрот отново направи едва доловимия жест да напусне. Алуин отново се поколеба, но после се изправи, поклони се дълбоко и се измъкна заднишком.

С усилие, Сюрот потърси спокойствието. Сул-дам и другите двама представляваха проблем, който тя сега не можеше да реши, но търпението беше необходима черта за Кръвта. Онези, на които то липсваше, обикновено свършваха в Гарвановата кула.

Коленичилите слуги на терасата се приведоха още, когато тя се появи отново. Войниците останаха вкаменени на поста си. Сюрот зае мястото си до балюстрадата, този път взирайки се през морето към континента, на стотици мили на изток.

Да се окаже онази, която успешно е повела Предтечите, поставяйки начало на Завръщането, щеше да ѝ донесе големи почести. Може би дори осиновяване от фамилията на императрицата, въпреки че точно тази чест не бе лишена от рискове. Но да се окаже също така и онази, която е пленила Дракона, бил той Лъжедракон или не, заедно със средствата да контролира неговата невероятна мощ...

„Но ако... когато го пленя, дали да го дам на императрицата? Това е въпросът.“

Дългите ѝ нокти отново забарабаниха по широкия каменен парапет.

ГЛАВА 2

ВЪРТОПИ В ШАРКАТА

Задуха горещият нощен вятър: на север, през широката делта, наричана „Пръстите на Дракона“ — заплетен лабиринт от водни пътища, широки и тесни, някои запушени с гъсто и високо израсла трева-ножарка. Просторни низини с полюшващ се папур разделяха скупчените ниски островчета, обрасли с дървета с коренища като паяци. Делтата постепенно отстъпваше място на своя източник, река Еринин, чиято огромна ширина беше осеяна с малки лодки — рибарите ловяха риба под светлината на фенерите. Лодки и светлини се поклащаха диво, внезапно и нечакано, някои от по-възрастните мъже току промърморваха за зли твари, бродещи в нощта. По-младите мъже се разсмиваха, но и те започваха да теглят мрежите по-бързо, нетърпеливи да се приберат у дома, по-далече от тъмното. В приказките се разправяше, че злото не може да пристъпи през прага ти, освен ако сам не го призовеш. Така твърдяха приказките. Но тук отвън, в тъмнината...

Последният дъх на солено изчезна, когато вятърът достигна великия град Тийр, досами реката, където покрити с каменни плочи ханове и дюкяни опираха гръб в стройни, увенчани с кули палати, блестящи на лунната светлина. Но нито един от дворците не беше висок и наполовина колкото масивната като планина твърд, простираща се от ядрото на града до водния бряг. Тийрският камък, легендарната крепост, най-древната човешка твърдина, издигната в последните дни от Разрушението на света. Докато държави и империи се въздигаха и сгромолясваха, биваха замествани от други, които на свой ред упадаха, Камъкът стоеше. Беше скалата, в която армии бяха скършвали копия, мечове и сърца в продължение на три хиляди години. И през всичкото това време никога не беше падал в ръцете на нашественически армии. Досега.

Улиците на града, пивниците и хановите бяха почти празни в топлия влажен мрак — хората предпазливо си стояха зад стените на

домовете. Онзи, който държеше Камъка, бе господарят на Тийр — на града, както и на държавата. Така беше било винаги и хората на Тийр винаги го бяха приемали. През деня превъзнасяха с възторжени викове новия си господар така, както бяха превъзнасяли стария; нощем се гушеха един до друг и трепереха въпреки топлината, щом вятърът завиеше по покривите им като хиляден хор на оплаквачки. Странни, нови надежди танцуваха из главите им, надежди, каквито никой в Тийр не беше си позволявал от стотици поколения насам, надежди, омесени със страхове, древни като Разрушението.

Вятърът разлюля дългото бяло знаме, улавящо лунните лъчи над Камъка, сякаш искаше да го изтръгне. По цялата му дължина крачеше виеща се фигура, подобна на змия с крака, със златна лъвска грива, която сякаш бе яхнала вятъра. Знаме от пророчество, чакано с надежда и ужас. Знамето на Дракона. На Преродения Дракон. Предвестник на спасението на света и вестител на предстоящо Разрушение. Сякаш разгневен на това предизвикателство, вятърът връхлетя върху здравите стени на Камъка. Знамето заплющя, веейки и невъзмутимо в нощта в очакване на по-силни бури.

В една стая, на повече от половината височина на южната фасада на Камъка, Перин седеше на раклата до покритото с балдахин легло и гледаше тъмнокосата млада жена, крачеща напред-назад. В златистите му очи се долавяше загриженост. Обикновено Файле се закачаше с него, от време на време го задяваше заради прекалената му предпазливост; тази вечер обаче не беше изрекла и десет приказки, откакто бе нахълтала през прага. Той долавяше миризмата на розови цветчета, скътани в дрехите ѝ след почистване, и аромата, който си беше само неин. И тънка нишчица чиста пот, в която се надушваше нервност. Файле почти никога не показваше нервност. Зачуди се защо сега се е изнервила и усети, че го засърбява между плешките, но този път не се дължеше на нощната жегла. Тя крачеше отсечено и рязко, така че тесните ѝ, срязани за езда поли шумоляха.

Той раздразнено почеса двуседмичната си брада. Беше покъдрава дори от косата му. Освен това с нея му беше горещо. За стотен път си помисли дали все пак да не я обръсне.

— Отива ти — каза изведнъж Файле. Беше спряла да крачи.

Той неловко помръдна рамене, натежали от дългите часове работа в ковачницата. Тя от време на време сякаш разбираше какво си

е помислил.

— Сърби ме — промърмори той и съжали, че не го е изрекъл по-уверено. Беше си негова брада — можеше да я обръсне когато си поиска.

Тя го изглежда изпитателно, килнала глава на една страна. Големият нос и високите ѝ скули правеха погледа ѝ малко свиреп, въпреки тихия глас, с който добави:

— Съвсем ти отива.

Перин въздъхна и отново сви рамене. Не беше го молила да задържи брадата и не би го направила. Въпреки това той знаеше, че пак ще се откаже да я обръсне. Зачуди се как ли щеше да се справи приятелят му Мат в подобно положение. Сигурно с едно оципване, с целувка и някоя забележка, която да я разсмее, докато не я накара да мисли като него. Но Перин знаеше, че не може да се оправя с момичетата като Мат. Мат никога нямаше да се докара дотам, че да се поти под брадата си само защото една жена е преценила, че лицето му трябва да е обрасло. Освен, може би, ако тази жена не се казваше Файле. Перин подозираше, че баща ѝ дълбоко съжaliaва за това, че е напуснала дома, и то не само защото му е дъщеря. Беше най-големият търговец на кожи в Салдеа, по нейните твърдения, а Перин беше сигурен, че винаги е способна да вземе цената, на която държи.

— Нещо те безпокои, Файле, и това нещо не е брадата ми, Какво е?

Изразът ѝ стана предпазлив. Гледаше навсякъде другаде, но не и в него. Очите ѝ презрително обхождаха мебелировката на стаята.

Дърворезби с леопарди и лъвовe, спускащи се ястреби и ловни сцени украсяваха всичко, от високия гардероб и дебелите колкото крака му пилони на балдахина до отрупаната с възглавнички скамейка пред мраморната камина. Някои от животните бяха с гранатови очи.

Беше се опитал да убеди икономката, че иска най-обикновена стая, но тя като че ли не го разбра. Не че беше глупава или бавно мислеща. Икономката командваше цяла армия слуги, по-многобройна и от Бранителите на Камъка; който и да властваше в Камъка, който и да владееше стените му, тази жена се грижеше за ежедневните неща, благодарение на които цялата цитадела можеше да функционира. Но тя гледаше на света с очите на тайренка. Въпреки облеклото му, той трябваше да е нещо много повече от младия селянин, на какъвто

приличаше, тъй като хора от простолудиято никога не бяха подслонявани в Камъка — освен Бранители и слуги, разбира се. Освен това той беше от обкръжението на Ранд, приятел или следовник, или във всеки случай, по някакъв начин приближен на Преродения Дракон. За икономката това бе достатъчно, за да го приравни в най-лошия случай към поземлен лорд, а може би и към върховен лорд. Достатъчно беше скандализирана, че трябва да го настани тук, без дневна дори; той си помисли, че сигурно щеше да припадне, ако беше настоял за още по-обикновена стая. Стига изобщо да имаше такива, освен квартирите на слугите или на Бранителите. Добре поне че тук нищо не беше позлатено. Освен свещниците.

Файле обаче не споделяше мнението му.

— Трябваше да вземеш по-добра от тази. Заслужавах го. Можеш да заложиш последния си медник, че Мат се е настанил в много по-хубава.

— Мат си пада по префърцунените неща — отвърна той простичко.

— Не умееш да държиш на себе си.

Той не отвърна. Не заради покоите му от нея лъхаше на притеснение, нито заради брадата му.

След пауза тя добави.

— Лорд Дракон, изглежда, е загубил интереса си към теб. Напоследък прекарва цялото си време с върховните лордове.

Сърбежът между плешките му се усили; сега вече знаеше какво я безпокои. Постара се да придаде твърдост на гласа си:

— Лорд Дракон ли? Говориш като същинска тайренка. Името му е Ранд.

— Той е твой приятел, Перин, не мой. Ако изобщо човек като него може да има приятели. — Пое си дълбоко дъх и продължи малко по-спокойно: — Мисля да напусна Камъка. Да напусна Тийр. Не смятам, че Моарейн ще се опита да ме спре. Вестите за... за Ранд са тръгнали от града отпреди две седмици. Едва ли си въобразява, че може да го запази повече в тайна.

Той едва потисна поредната си въздишка.

— Аз също не мисля, че ще го направи. По-скоро ми се струва, че те смята за излишно усложнение. Вероятно дори ще ти даде пари, за да ти види гърба.

Стиснала юмруци на хълбоците си, тя пристъпи и го погледна в лицето.

— Това ли е всичко, което имаш да ми кажеш?

— А ти какво искаш да ти кажа? Че искам да останеш? — Ядът в собствения му глас го сепна. Беше ядосан на себе си, не на нея. Ядосан, защото не бе могъл да предвиди този изход, ядосан, защото не можеше да реши как да се справи с нещата. Винаги беше обичал да премисля грижливо всичко. Когато си припрян, е лесно да нараниш хората, макар и неволно. Вече го бе направил. Тъмните ѝ очи се бяха разширили от потрес. Той се помъчи да заглади думите си. — Правя каквото мога, за да останеш, Файле, но може би ще е по-добре да си тръгнеш. Знам, че не си страхливка, но Преродения Дракон, Отстъпниците... — Не че изобщо някъде по света беше безопасно — не и от дълго време насам, не и днес — но все пак съществуваха много по-безопасни места от Камъка. За известно време поне. Но не беше толкова глупав, за да ѝ постави въпроса по този начин.

Но нея, изглежда, не я интересуваше как го поставя.

— Да остана? Светлината да ме освети дано! Всичко друго е по-добро, отколкото да стоя тук, но... — Тя изящно коленичи пред него и постави ръцете си на коленете му. — Не ми е приятно да се чудя кога ли някой от Отстъпниците ще скочи пред мен иззад ъгъла, нито ми е приятно да се чудя кога ли Преродения Дракон ще избие всички ни. В края на краищата, направил го е по време на Разрушението. Избил е всички около себе си.

— Ранд не е Луз Терин Родоубиеца — възрази Перин. — Тоест, той наистина е Преродения Дракон, но не е... той не би... — Думите му заглъхнаха — не знаеше как да ги завърши. Ранд беше прероденият Луз Терин Теламон — точно това означаваше да си Преродения Дракон. Но дали означаваше, че Ранд е обречен на ориста на Луз Терин? Не просто да полудее — всеки мъж, който е преливал, го е очаквала тази съдба, последвана от гниеща смърт — но да избие всички, които го обичат?

— Говорих с Байн и Чиад, Перин.

Не беше изненадващо. Тя прекарваше много време с айилките. Приятелства завързваше трудно, но изглежда, айилките ѝ допадаха точно толкова, колкото презираше тайренските благороднички в

Камъка. Но Перин не виждаше връзка с това, което обсъждаха, и ѝ го каза.

— Те разправят, че Моарейн понякога ги пита къде си. Както и Мат. Не разбираш ли? Тя нямаше да го прави, ако можеше да те наблюдава със Силата.

— Да ме наблюдава със Силата ли? — отвърна той плахо. За това никога не беше си помислял.

— Не може. Ела с мен, Перин. Може да се окажем на двадесет мили отвъд реката, преди да ѝ дотрябваме.

— Не мога — отвърна той отчаяно. Понечи да я отпусне с целувка, но тя скочи на крака и се дръпна толкова бързо, че едва не падна. Нямаше смисъл да тръгва след нея. Беше скръстила ръце под гърди като преграда.

— Не ми казвай, че толкова се боиш от нея. Знам, че е Айез Седай и че всички ви кара да танцувате, щом дръпне конците. Може би държи п... Ранд... така овързан, че той да не може да се освободи, и Светлината знае, че Егвийн и Елейн, и дори Нинив не го желаят, но ти можеш да скъсаш конците ѝ, ако пожелаеш.

— Това няма нищо общо с Моарейн. Трябва да го направя. Аз...

Тя рязко го прекъсна.

— Недей да ми пробутваш тези космати мъжки брътвежи за „мъжа“ и неговия „дълг“. Знам какво означава дълг не по-зле от теб и ти дълг тук нямаш. Може да си тавирен, дори сам да не го разбираш, но той е Преродения Дракон, не ти.

— Ще ме чуеш ли? — изрева той гневно и тя подскочи. Никога досега не ѝ беше викал така. Тя вдигна брадичка и сви рамене, но не каза нищо. Той продължи: — Смятам, че по някакъв начин съм част от съдбата на Ранд. Мат също. Мисля, че той не може да направи това, което е длъжен, освен ако и ние не изпълним своята част. Това е дългът. Как мога да се махна, ако това може да означава Ранд да се провали?

— Може да означава? — В гласа ѝ се долавяше настойчива нотка, макар и само намек. Той се зачуди дали ще може да си наложи да ѝ вика по-често. — Това Моарейн ли ти го каза, Перин? Би трябвало вече да си се научил да се вслушваш по-внимателно в думите на една Айез Седай.

— Сам го прецених. Смятам, че тавирен са притеглени един към друг. Или може би Ранд ни притегля, нас двамата с Мат. Предполага се, че той ще се окаже най-силният тавирен след Артур Ястребовото крило, може би от Разрушението насам. Мат дори не иска и да признае, че е тавирен, но колкото и да се опитва да се измъкна, все завършва при Ранд. Лоиал твърди, че никога не е чувал за трима тавирен на една и съща възраст и от едно и също място.

Файле изсумтя шумно.

— Лоиал не знае всичко. Той не е достатъчно възрастен за огиер.

— Той е над деветдесетгодишен — отвърна Перин, но тя се усмихна сдържано. За един огиер деветдесет години не бяха повече от възрастта на Перин. А може би и по-малко. За огиерите не знаеше много. Във всеки случай, Лоиал беше изчел повече книги, отколкото Перин бе виждал или дори чувал да са били писани. — И той знае повече от теб или мен. Той вярва, че може би съм прав. Също и Моарейн. Не, нея не съм я питал, но защо иначе ще ме държи под око? Да не смяташ, че иска да й направя кухненски нож?

Тя замълча за миг, а когато заговори, тонът ѝ беше изпълнен със съчувствие.

— Бедничкият ми Перин. Аз напуснах Салдеа, за да намеря приключение, а сега, когато съм в самата сърцевина на едно такова, и то в най-великото от Разрушението насам, единственото, което искам, е да замина някъде другаде. Ти искаш просто да си ковач, а ще завършиш в сказанията и легендите, независимо дали го искаш, или не.

Той извърна поглед, макар миризмата ѝ все още да изпълваше главата му. Не мислеше, че е вероятно за него да се съчинят сказания, освен ако тайната му не се разпростре далеч извън тесния кръг хора, които вече знаеха за нея. Файле си мислеше, че знае всичко за него, но грешеше.

На стената срещу него бяха опрени секира и чук, и двете сечива — прости и удобни за използване, с дръжки, дълги колкото ръката му до лакътя. Секирата беше злокобно, закривено като полумесец острие, уравновесено с дебел шип. Предназначена бе за насилие. С чука той можеше да прави разни неща, беше направил някои неща в една ковачница. Главата на чука тежеше над два пъти повече от секирата, но тъкмо секирата му се струваше много по-тежка всеки път, когато я

надигнеше. Със секирата той бе... Перин се навъси. Не искаше да си спомня за това. Тя беше права. Единственото, което му се искаше, бе да си остане ковач, да се върне у дома, отново да види семейството си и да заработи в ковачницата. Но това не можеше повече да стане, знаеше го.

Изправи се, взе чука и отново седна. Това, че го държеше в скута си, донякъде го успокояваше.

— Майстор Люхан винаги казва, че не можеш да подминеш онова, което трябва да се свърши. — Побърза да довърши, усетил, че тези думи много приличат на онова, което тя бе нарекла „космат мъжки брътвеж“. — Той е ковачът в селото ми, при когото чиракувах. Казвал съм ти за него.

За негова изненада, тя не се възползва от възможността да му посочи, че се повтаря. Всъщност не каза нищо, само го погледна, сякаш очакваше нещо. След миг то дойде на устата му.

— Е, тръгваш ли си? — попита той.

Тя се изправи и изтръска полите си. Остана смълчана дълго, сякаш търсеше отговора.

— Не знам — отрони най-сетне. — В такава каша ме забърка...

— Аз? Какво съм направил?

— Ами ако сам не го разбираш, аз със сигурност няма да ти го кажа.

Той отново се почеса по брадата и заби поглед в чука, стиснат в другата му ръка. Мат сигурно щеше да знае какво точно има предвид. Или дори старият Том Мерилин. Белокосият веселчун твърдеше, че никой не може да разбере жените, но когато излезе от мъничката си стая в подножието на Камъка, скоро го обкръжиха половин дузина млади момичета, които спокойно можеха да му бъдат внучки и които въздишаха, слушайки го как свири на лютнята и им разказва романси и приказки за велики приключения. Файле беше единствената жена, която Перин искаше да разбере, но понякога се чувстваше като риба, мъчеща се да разбере птица.

Знаеше, че ѝ се иска да я попита. Поне това разбираше. Тя можеше да му каже или не, но от него се очакваше да я попита. Той обаче упорито стисна устни. Този път бе решил да изчака сама да го каже.

Навън в мрака изкукурига петел.

Файле потръпна и се сви.

— Дойката ми казваше, че това означава предстояща смърт. Не че го вярвам, разбира се.

Той отвори уста, за да се съгласи, че е глупост, макар че също потръпна, но главата му бързо се извъртя от някакъв стържещ звук и изтупване. Секирата се беше изтъркулила на пода. Той се намръщи — и изведнъж тя отново помръдна недокосната и подскочи срещу него.

Перин замахна с чука, без да мисли. Металът, извънял върху метал, заглуши писъка на Файле; секирата прелетя през стаята, отскочи от отсрещната стена и отново полетя към него с острието напред. Стори му се, че всеки косъм по тялото му е настръхнал.

Файле се хвърли напред и сграбчи дръжката на секирата с две ръце. Едва в последния миг Перин успя да скочи, пусна чука и хвана секирата. Помисли си, че ще умре, ако секирата — неговата секира — я нарани. Дръпна я от нея така силно, че тежкият ѝ шип едва не го прониза в гърдите. Щеше да си струва, само да спре секирата да не я порази. С някакво смътно чувство си помисли, че това е невъзможно.

Оръжието се замята като оживяло. Като някакво живо същество, изпълнено със зла воля. Искаше Перин — разбра го, все едно че секирата му бе извикала — и се съпротивляваше ловко. Когато я дръпна настрана от Файле, секирата използва движението му, за да замахне към него; когато я отгласна от себе си, тя се опита да достигне нея, сякаш знаеше, че така ще го спре да я отгласква. Колкото и здраво да стискаше дръжката, секирата се въртеше в ръцете му, заплашвайки го било с шипа, било със закривения си резец. Дланите го заболяха от усилието, мишците му се изпънаха, мускулите се стегнаха. Пот потече по лицето му. Не беше сигурен колко още ще може да я удържи. Всичко това беше лудост. Пълна лудост, която не му оставяше време дори да помисли.

— Махай се — промърмори той през стиснати зъби. — Излез от стаята, Файле!

Лицето ѝ беше преbledняло, но тя поклати глава.

— Не! Няма да те оставя!

— Това нещо ще убие и двама ни!

Тя отново поклати глава.

С гърлено ръмжене той пусна едната си ръка от дръжката. Другата му ръка, която продължи да я стиска, изтръпна от напрежение.

Извиващата се дръжка пареше дланта му. Избута Файле встрани. Тя се развика, докато я тласкаше към вратата. Без да обръща внимание на виковете и на юмруците ѝ, удрящи го по лицето, той я притисна до стената с рамо, отвори вратата и я изхвърли в коридора.

Затръшна вратата зад нея, притисна я с гръб и плъзна резето с бедро, като в същото време стискаше дръжката с две ръце. Острият тежък резец блестеше и потрепваше на няколко пръста от лицето му. С усилие той избута секирата на една ръка разстояние. Приглушените виковете на Файле долитаха иззад дебелията врата, тя блъскаше с юмруци по дъските, но Перин почти бе забравил за нея. Жълтите му очи грейнаха, отразили всяка частица светлина в стаята.

— Само двамата сме сега — изрева той на секирата. — Кръв и пепел, колко те мразя! — Част от съзнанието му се разсмя с почти истеричен смях. „Ранд беше този, който трябваше да полудее, а ето ме сега мен, да си говоря с някаква си секира! Ранд! Да го изгори дано!“

Оголил зъби от усилието, той оттласна брадвата на цяла крачка от себе си. Оръжието завибрира, мъчейки се да се добере до плът — той почти усещаше жаждата му за кръв. С рев Перин внезапно дръпна извития резец към себе си и в последния миг се хвърли встрани. Брадвата профуча покрай него и със силен тътен се заби във вратата.

Усети как животът — другояче не можеше да го назове — напусна заклещеното оръжие. Бавно пусна дланите си от дръжката. Секирата си остана такава, каквато си беше — само желязо и дърво. Вратата му се стори подходящо място, където да я остави — поне засега. С трепереща длан той изтри потта от челото си. „Лудост. Лудостта крачи навсякъде, където мине Ранд.“

Изведнъж Перин осъзна, че вече не чува виковете на Файле, нито блъскането ѝ. Отвори вратата. През дебелията дърво навън беше щръкнало блестящо острие, грейнало под светлината на големите светилници, окачени между гоблените по стените на коридора.

Файле стоеше с вдигнати ръце, замръзнала, както бе посегнала да удари по вратата. С широко отворени очи, изпълнени с удивление, тя докосна с пръст върха на носа си.

— Още мъничко — отрони тя плахо — и...

Внезапно сепнала се, тя се хвърли към него, прегърна го и обсипа шията и брадата му с целувки, като мърмореше несвързано.

Също така бързо го отблъсна от себе си и дланите ѝ тревожно обходиха гърдите и мишците му.

— Ранен ли си? Пострада ли?

— Нищо ми няма — отвърна той. — А ти? Не исках да те уплаша.

Тя се взря в очите му.

— Наистина ли? Никак ли не си пострадал?

— Изобщо. Аз... — Тя замахна с все сила и така го зашлеви, че главата му задрънча като чук върху наковалня.

— Ти, голяма космата кратуно! Помислих си, че си загинал! Уплаших се, че те е убило! Помислих, че... — Замахна пак, но той хвана ръката ѝ.

— Моля те, не го прави повече — каза той тихо. Отпечатъкът от ръката ѝ изгаряше бузата му и му се стори, че челюстта ще го боли цяла нощ.

Той стисна китката ѝ така нежно, както би обхванал птица в шепата си, но въпреки усилиято ѝ да си издърпа ръката, неговата не помръдна и на косъм. В сравнение с размахването на тежкия чук през целия ден в ковачницата не му струваше никакво усилие да я задържи въпреки борбата с полудялата секира преди малко. Тя, изглежда, изведнъж реши да пренебрегне хватката му и се взря в очите му; нито тъмни очи, нито златни примигнаха.

— Можех да ти помогна. Нямах право да...

— Имах всичкото право — отвърна той решително. — Нямах да ми помогнеш. Ако беше останала, и двамата щяхме да загинем. Нямах да мога да се бия — така, както трябваше — и да те държа в безопасност едновременно. — Тя отвори уста, но той повиши тон и продължи: — Знам, че думите ми няма да ти харесат. Ще направя всичко, за да не се отнасям с теб като със статуйка от порцелан, но ако поискаш да видя как загиваш, ще те вържа като агне за продан и ще те изпратя на госпожа Люхан. Такива глупости тя няма да търпи.

Облиза с език един от зъбите си да види дали не се е разклатил и си представи как Файле се опитва да налети с рогца напред срещу Алзбет Люхан. Жената на ковача държеше мъжа си изкъсо не трудно, отколкото се оправяше с къщата. Дори Нинив се въздържаше от резкия си тон в присъствието на госпожа Люхан. Реши, че зъбът си е все още здрав.

Файле изведнъж се разсмя с дълбок, гърлен смях.

— Не си мисли, че няма да потанцуваш с Тъмния, ако се опиташ.

Перин така се стресна, че пусна ръката ѝ. Не виждаше особени разлика между това, което беше казал току-що, и онова, което бе изтърсил преди, но едното я беше накарало да кипне, докато това тя прие... мило. Не че беше сигурен, че заплахата ѝ да го убие е само на шега. Файле носеше скрити ножове по себе си и знаеше как да ги използва.

Тя разтри показно китката си и промърмори нещо неразбрано. Той успя да долови само „космат вол“ и се закле да обръсне и последното косъмче от тази глупава брада. Скоро.

— Секирата. Това беше той, нали? — каза Файле. — Преродения Дракон се опита да ни убие.

— Трябва да е бил Ранд. — Натърти на името. Не му харесваше да мисли за Ранд по друг начин. Предпочиташе да си спомня за Ранд, отраснал с него в Емондово поле. — Не се е опитвал да ни убие. Не и той.

Тя го изгледа кисело.

— Ако не се е опитвал, дано никога да не го направи.

— Нямам представа какво прави. Но смятам да му кажа да престане, и то веднага.

— Не знам защо толкова ме интересува мъж, който се грижи само за безопасността си — промърмори тя.

Той я изгледа объркан, чудейки се какво иска да каже, но тя само пхна ръката си под лакътя му. Перин продължи да се чуди и докато крачеха по коридорите на Камъка. Секирата остави там, където си беше; забита във вратата, нямаше да навреди никому.

Стиснал в зъби края на дългостволата си лула, Мат отвори още малко сюртука си и се помъчи да се съсредоточи върху обърнатите пред него карти и монетите, пръснати на масата. Беше облякъл яркочервеното палто, скроено по андорска мода от най-хубава вълна, със златно взмо, виещо се по големите маншети и дългата яка. Всеки изминал ден му напомняше колко далече е Тийр от Андор. По лицето му се стичаше пот, ризата на гърба му беше подгизнала.

Никой от приятелите около масата не даваше вид, че изобщо забелязва горещината, въпреки че палтата им изглеждаха по-тежки и от неговото, с дебели, издути ръкави, подплатени с коприни, брокат и сатен. Двама мъже в червени ливреи със златни ширити пълнеха прилежно сребърните чаши на картоиграчите с вино и поднасяха блестящи сребърни тави с маслини, сирене и ядки. Горещината като че ли изобщо не притесняваше и слугите, макар от време на време те да се прозяваха в шепа, когато мислеха, че никой не ги вижда. Нощта беше в разгара си.

Мат се сдържа да вдигне картите си, за да ги погледне отново. Едва ли щяха да се променят. Тримата владетели, най-силните карти от петте, вече бяха достатъчни, за да спечели повечето ръце.

По-удобно щеше да се чувства в игра на зарове; по местата, където обикновено играеше комар, рядко се намираха тестета карти, а среброто сменяше притежателите си в петдесет различни игри със зарове, но тези млади тайренски лордчета по-скоро бяха готови да облекат дрипи, отколкото да играят на зар. Само селяните хвърляли зарове, въпреки че се въздържаха да го казват в негово присъствие. Не се бояха толкова от гнева му, колкото от това, което си въобразяваха, че са приятелите му. Играта, която играеха, се казваше „цепене“ и я въртяха час след час, всяка нощ, като използваша карти, изрисувани и лакирани ръчно от един човек в града — той беше натрупал цяло състояние от увлечението на тези мъже и на други като тях. Само жени или коне можеха да ги отвлекат от тази страст, и то не за дълго.

Мат беше схванал играта много бързо и макар късметът му да не беше толкова добър, колкото на зарове, беше достатъчен. До картите му лежеше натъпкана кесия и още една, още по-дебела, кротуваше в джоба му. Цяло състояние, щеше да си помисли той някога, в Емондово поле, достатъчно, за да преживее остатъка от живота си в лукс. Представите му за лукс се бяха променили, откакто напусна Две реки. Младите лордове около него държаха парите си безгрижно, хвърлени на бляскави купчинки пред тях на масата, но той нямаше намерение да се отказва от някои стари навици. В кръчмите и хановете понякога му се налагаше да изчезва бързо. Особено когато късметът наистина го споходеше.

Натрупаше ли достатъчно, смяташе да напусне Камъка — също толкова бързо. Преди Моарейн да разбере какво е намислил. Ако си

беше тръгнал навреме, можеше вече да се намира на дни път оттук. Само дето тук имаше да се събира златце. Една нощ на тази маса можеше да му донесе повече, отколкото една седмица хвърляне на зарове по хановите. Само да не го изоставеше късметът.

Той леко се намръщи и изпуфтя загрижено с лулата, за да създаде впечатление, че не е сигурен дали картите му са печеливши. Двама от младите лордове също държаха лули между зъбите си, но инкрустирани със сребро и с кехлибарени мундщуци. Сред горещия неподвижен въздух ароматизираният им табак миришеше на пожар в дамски гардероб.

— Днес пристигна кораб на Морския народ — промърмори Реймон, без да вади лулата от устата си. Брадата на младия широкоплещест лорд беше изрядно оформена и намазана с благоуханно масло. Това беше последният вик на модата сред младите лордове, а Реймон гонеше модата точно толкова усърдно, колкото гонеше жените. Кое то усърдие отстъпваше единствено на страстта му към комара. Той хвърли сребърна корона върху купчината монети в средата на масата за нова карта. — Каравела. Това, каравелите, били най-бързите кораби, така разправят. Вятъра надбягвали. Виж, това бих искал да го видя. Душата ми да изгори, бих искал. — Не си направи труда да погледне каква карта е получил. Никога не го правеше преди да събере пет.

Пълничкият розовобузест мъж, седящ между Реймон и Мат, се разсмя развеселен.

— Ти кораба ли искаш да видиш, Реймон? Момичетата те теглят, нали? Женичките. Екзотични красавици от Морския народ, с техните пръстени, дрънкулките и люлеещата се походка, а? — Той също добави една корона, взе си карта и направи гримаса, когато я погледна. Това не означаваше нищо: ако се съдеше по физиономията му, картите на Едорион бяха все ниски и разбъркани. Но въпреки това той по-често печелеше, отколкото губеше. — Е, може пък късметът ми с момичетата от Морския народ да излезе по-добър.

Раздаващият — висок строен мъж от другата страна на Мат, с брада, наклепана с масло още по-обилно и от тази на Реймон — почеса с пръст носа си.

— Мислиш ли, че ще имаш късмет с тях, Едорион? Както се държат настрана, ще имаш късмет ако въобще подушиш парфюмите

им. — Той имитира с ръка полъх, вдиша шумно и въздъхна, а останалите лордчета се разсмяха, включително и Едорион.

Един младеж с простовато лице, казваше се Естеан, се смееше най-гръмко от всички, като непрекъснато отмяташе падащата на челото му дълга права коса. Ако му се заменеше скъпия жълт сюртук с груба вълнена аба, можеше спокойно да мине за селянин, а не за сина на върховния лорд с най-богатите имения в Тийр и най-богатия мъж на масата.

Естеан залитна пред мъжа, седящ до него — превзет симпатяга на име Баран, който сякаш непрекъснато гледаше върха на острия си нос — и боцна раздаващия с не особено стабилен пръст. Баран се дръпна назад и изкриви уста около лулата, сякаш се боеше да не би Естеан да повърне в скута му.

— Е, това беше добро, Карломин — изгъркори Естеан. — Нали бе, Баран? Едорион няма да може дори да ги подуши. Ако иска да си опитва късмета... да опита по-добре с айилските момета като Мат. С техните копия и ножове. Душицата ми да изгори. Все едно да поканиш лъв на танц. — Около масата настъпи мъртва тишина. Естеан продължи да се смее сам, после примигна и отново прокара пръсти през косата си. — Какво ви стана бе? Какво толкова казах? О! О, да.

Мат едва се сдържа да не се намръщи. Този глупак да споменава айилците. По-опасна тема можеха да бъдат само Айез Седай; по-скоро щяха да приемат тумба айилки да минат по коридора, отколкото и една Айез Седай, а тези мъже наоколо си мислеха, че тук има поне четири. Той извади с два пръста сребърна андорска корона от кесията на масата и я сложи на купчината. Карломин бавно му подаде карта.

Мат я повдигна леко с нокътя на палеца си и не си позволи дори да примигне. Владетел купа, върховен лорд на Тийр. Владетелите в едно тесте бяха различен брой в зависимост от това в коя земя са изработени картите, като владетелят на съответната страна винаги беше Владетел купа — най-силният цвят. Тези карти бяха стари. Вече беше виждал тестета с lika на Ранд или нещо подобно на него за Владетел купа, на фона на знамето на Дракона. Ранд, владетелят на Тийр; това все още му се струваше достатъчно смахнато, за да му се доще сам да се ошипе. Ранд беше овчар, иначе добро момче, с което човек можеше да се повесели, когато не се правеше на прекалено сериозен и отговорен. Ранд, вече станал Преродения Дракон, видите

ли; това само му напомни, че е кръгъл глупак, дето още седи тук, където Моарейн можеше да го хване, щом си поиска, и да чака да види какво ще направи Ранд. Може би Том Мерилин щеше да тръгне с него. Или Перин. Само че Том се бе заседял в Камъка и сякаш нямаше никакво намерение да го напуска, а Перин нямаше да тръгне за никъде, ако Файле размахаше пръст. Какво пък, той щеше да си замине и сам, ако се наложеше.

Но все пак наред масата лежеше сребро, а купчините злато пред лордчетата също го чакаха, и ако му дойдеше и петият владетел, никоя комбинация нямаше да го надвие. Не че наистина имаше нужда от петия. Изведнъж усети, че късметът му го гъделичка в ума. Не така силно, колкото при заровете, разбира се, но вече беше сигурен, че никой няма да надвие четирите му карти. През цялата нощ тайренците бяха наддавали дивашки и цената на десетина ферми бързо се прехвърляше от ръка на ръка.

Но Карломин беше зяпнал картите в ръката си, без да си купи четвърта, а Баран пуфтеше енергично с лулата и подреждаше монетите пред себе си, сякаш готов да ги напъха в джобовете си. Реймон гледаше навъсено, а Едорион намръщено си разглеждаше ноктите. Само Естеан като че ли оставаше безучастен; той се ухили и колебливо огледа масата, като че ли вече забравил какво е изтърсил преди малко. Обикновено успяваха да оправят положението, ако в стаята се появяха айилци, но часът бе доста късен, а виното се беше ляло на воля.

Мат зарови в ума си да измисли начин да ги задържи на масата със златото им, вместо да захвърлят картите и да се разотидат. Бегъл поглед по лицата им беше достатъчен, за да разбере, че само смяната на темата няма да е достатъчна. Но имаше и друг начин. Ако ги накараше да се посмеят на айилците... „Дали не си струва да ги накарам да се посмеят и на мен?“ Той задъвка мундщука на лулата си, мъчейки се да измисли нещо друго.

Баран събра в шепи стълбчетата жълтици и понечи да ги прибере в джобовете си.

— Май ще трябва да се пробвам с тези жени от Морския народ — бързо каза Мат, изваждайки лулата от устата си, за да направи жест с нея. — Странни работи стават, когато подгониш айилски момичета. Много странни. Като играта, дето наричат „Целувката на Девите“. —

Беше приковал вниманието им, но Баран не беше пуснал монетите — а Карломин все още не показваше признаци, че ще си купи карта.

Естеан изпръхтя пиански.

— Да те цункат със стомана в ребрата, предполагам. Деви на копието, нали. Стомана. Копие в ребрата. Душицата ми да изгори. — Никой от останалите не се разсмя. Но всички се заслушаха.

— Не съвсем — понечи да се ухили Мат. „Да ме изгори дано, като им го казах дотук, защо да не разкажа и останалото.“ — Руарк ми каза, че ако искам да се оправя с Девите, трябвало да ги попитам как се играе „Целувката на Девите“. Каза ми, че това било най-добрият начин да ги опозная. — Името все още му звучеше като игрите на целувки у дома, като „Целувката на маргаритките“. Не беше предполагал, че главатарят на айилския клан ще се окаже човек, който може да върти номера. Беше се зарекъл следващия път да бъде по-предпазлив. С усилие разшири усмивката си. — Така че отидох при Байн и... — Реймон се намръщи нетърпеливо. Никой от тях не знаеше името на друг айилец, освен на Руарк, а и никой не държеше особено. Мат зарязва имената и бързо продължи: — Та отидох при тях като последния тъпак и ги помолих да ми я покажат. — Трябваше да очаква нещо по широките усмивки, разцъфнали по лицата им. Като котки, поканени от някой мишок да си поиграят. — Докато се усетя какво става, копията им обкръжиха врата ми като нашийник. Само да кихнех, щях да се обръсна.

Останалите около масата избухнаха в смях, от хъхренето на Реймон до пианския рев на Естеан.

Мат ги остави да се посмеят. Той самият все още усещаше боцкането на върховете на копията по врата си — щяха да го намушкат, само ако се помръднеш и на един пръст. Байн, която през цялото време се смееше, му беше казала, че никога не е чувала някой мъж наистина да помоли да поиграят на „Целувката на Девите“.

Карломин поглади брадата си и каза:

— Не можеш да спреш точно тук. Продължи. Кога е станало това? Обзалагам се, че е било преди две нощи. Когато не дойде на играта и всички се зачудихме къде ли може да си се дянал.

— Онази нощ играех на камъчета с Том Мерилин — бързо отвърна Мат. — Това беше преди повече дни. — Радваше се, че може да излъже, без окото да му мигне. — Всяка от тях ме целуна. Това беше

всичко. Решеше ли, че целувката е хубава, отпускаха копията. Ако не, притискаха още по-силно; да те окуражат, един вид. Това е всичко. Едно ще ви кажа; когато се бръсна, се порязвам по-малко.

Той отново напъха лулата между зъбите си. Ако искаха да научат повече, можеха сами да отидат и да помолят да поиграят тази игра. Даже му се дощя да се намерят такива глупаци. „Проклетите му айилки и проклетите им копия.“ Добра се до собственото си легло едва призори.

— За мен лично това би било предостатъчно — отрони сухо Карломин. — Светлината душата да ми изгори, ако не е. — Той подхвърли сребърна крона в средата на масата и си извади карта. — Целувка на девите. — Поклати развеселен глава и около масата отново избухна смях.

Баран си купи пета карта, а Естеан заопипва една от монетите на купа пред себе си и я заоглежда. Сега вече нямаше да спрат.

— Диваци — промърмори Баран. — Невежи диваци. Такива са до един, душата ми да изгори. Живеят в пещери там, в тяхната Пустош. В пещери! Само един дивак може да живее в Пустошта.

Реймон кимна.

— Поне служат на лорд Дракона. Да не беше така, щях да взема стотина Бранители и да ги омета от Камъка. — Баран и Карломин енергично изръмжаха в знак на съгласие.

На Мат не му струваше никакво усилие да запази изражението си равнодушно. Това го беше слушал вече. Хвалбите бяха лесна работа, когато никой не очакваше да се разнесат. Стотина Бранители? Дори Ранд да си стоеше настрана, неколкостотинте айилци бяха в състояние да задържат Камъка срещу всякаква армия, която тайренците можеха да съберат. Мат подозираше, че са останали тук само заради Ранд. Не допускаше, че някой от тези лордчета го е проумял — мъчеха се старателно да не обръщат внимание на айилците, — но се съмняваше, че от този факт ще им стане по-добре.

— Мат. — Естеан беше разперил картите си на ветрило и ги подреждаше, сякаш не можеше да реши в какъв ред вървят. — Мат, би ли поговорил с лорд Дракона?

— За какво? — подпита Мат предпазливо. Твърде много от тези тайренци знаеха, че двамата с Ранд са отраснали заедно, за да му харесва, и изглежда, си въобразяваха, че ходи под ръчичка с Ранд всеки

път, когато изчезне от погледа им. Никой от тях не би се приближил и до родния си брат, ако знаеше, че може да прелива. Не разбираше защо си въобразяват, че е по-голям глупак от тях.

— Не ти ли казах? — Мъжът със селяшкия вид присви очи в картите и се почеса по главата, после лицето му се озари. — О, да. Прокламацията му, Мат. Прокламацията на лорд Дракона. Последната. В която заяви, че простолюдието имало право да призовава лордовете пред съдия. Чувал ли е някой някога един лорд да бъде призоваван пред съдия? И то заради селяни!

Ръката на Мат стисна кесията така, че монетите вътре изскърцаха.

— Би било срам — отрони той спокойно — да ви съдят и осъдят само защото сте се оправили както си знаете с щерката на някой рибар, щом сама си го е поискала, или че сте набили някой селяк затова, че ви е изпръскал плаща с кал.

Другите помръднаха неловко на столовете си, долавяйки настроението му, но Естеан зажима толкова енергично, че главата му сякаш щеше да падне от раменете му.

— Точно. Макар че до това едва ли би се стигнало. Един лорд да го изправят на съд? Разбира се, че не. Едва ли. — Той се изсмя пиянски. — Не и рибарски щерки. Вмирисани са на риба, нали знаеш, колкото и да ги караш да се къпят. Виж, едно пълничко селско момиченце е най-добре.

Мат си припомни, че е тук, за да играе комар. Каза си, че трябва да пренебрегне брътвежите на пияния глупак, напомни си колко злато може да измъкне от кесията на Естеан. Езикът му обаче не го послуша.

— Кой знае докъде може да се стигне? До бесилка, може би.

Едорион го изгледа накриво, предпазливо и с тревога.

— Наистина ли трябва да си говорим за... за простолюдието, Естеан? Какво ще кажеш за дъщерите на Асториел? Реши ли най-после за коя да се ожениш?

— Какво? О, ще хвърля ези-тура, предполагам. — Естеан огледа картите си намръщено, премести една и отново се навъси. — Медоре си има две-три хубавички прислужнички. Може би Медоре.

Мат отпи дълга глътка от сребърната си чаша, за да се сдържи да не го зашлеви през селяшкото лице. Все още му беше първата чаша — слугите се бяха отказали от усилията си да му я долеят. Ако удареше

Естеан, никой от останалите нямаше да вдигне ръка да го спре. Дори и Естеан. Защото той беше приятелят на лорд Дракона. Даже съжали, че не е в някоя пивница навън в града, където някой докер би поставил на изпитание късмета му и само бързият му език или бързите крака, или пък бързите ръце щяха да се погрижат кожата му да остане цяла. Виж, това наистина беше глупава мисъл.

Едорион отново изгледа Мат накриво, преценявайки настроението му.

— Днес чух един слух. Чух, че лорд Дракона ще ни поведе на война с Иллиан.

Мат се задави с виното и изпелтечи:

— На война ли?

— На война — отрони доволно Реймон с лула между зъбите.

— Сигурен ли си? — попита Карломин, а Баран добави:

— Аз такива слухове не съм чувал.

— Днес го чух, и то от трима души. — Едорион сякаш беше погълнат от картите си. — Но казва ли ти някой колко е вярно?

— Трябва да е вярно — каза Реймон. — Поведе ли ни лорд Дракона, стиснал Каландор, няма да се наложи дори да се бием. Ще им разпръсне войските, а ние ще влезем в Иллиан на парад. Лошо, донякъде. Душата ми да изгори, ако не е лошо. Аз лично бих предпочел да кръстосам меч с иллианците.

— Поведе ли ни лорд Дракона, няма да можеш — рече Баран. — Само като видят знамето на Дракона и ще паднат на колене.

— Първо Иллиан — каза Реймон. — А после... После целия свят ще завладеем за лорд Дракона. Мат, кажи му, че аз съм казал това. Дума по дума.

Мат поклати глава. Само допреди месец щяха да се ужасят дори от представата за мъж, който може да прелива, мъж, обречен да полудее и да умре в ужасна смърт. А сега бяха готови да последват Ранд в битка и да се доверят на силата му да побеждава вместо тях. Да се доверят на Силата, макар че едва ли го мислеха точно по този начин. Но подозираше, че им трябва нещо, на което да го припишат. Непобедимият Камък беше в ръцете на айилците. Преродения Дракон се намираше в покоите си, на сто стъпки над главите им, и с него беше Каландор. Три хиляди годишна тайренска вяра и история лежеше в руини и светът се беше обърнал с главата надолу. Зачуди се дали той

самият се справя по-добре с всичко това; собственият му свят беше рухнал само за малко повече от година. Завъртя една златна тайренска корона между пръстите си. Колкото и добре да се беше справил дотук, назад нямаше да се върне.

— Кога тръгваме в поход, Мат? — попита Баран.

— Не знам — отвърна той замислено. — Не мисля, че Ранд би започнал война. — Освен ако вече не бе полудял. Тази мисъл не беше от най-утешителните.

Останалите го изгледаха така, сякаш ги беше уверил, че утре слънцето няма да изгрее.

— Всички ние сме предани на лорд Дракона, разбира се. — Едорион се намръщи на картите си. — Но виж, в провинцията... Чувам, че някои върховни лордове, шепа, се опитват да съберат войска, за да си възвърнат Камъка. — Изведнъж всички престанаха да поглеждат към Мат. — Когато лорд Дракона ни поведе на бран, разбира се, всичко това ще се стопи. Във всеки случай, тук в Камъка всички сме му верни. Върховните лордове също, сигурен съм. Ония в провинцията са само шепа.

Верността им едва ли надхвърляше страха им от Преродения Дракон. За миг Мат се почувства, сякаш се беше канил да изостави Ранд в гнездо на пепелянки. А после си спомни в какво се беше превърнал Ранд. Беше по-скоро като да оставиш невестулка в кокошарник. Предишният Ранд му беше приятел. Но виж, Преродения Дракон... Кой можеше да е приятел на Преродения Дракон? „Никого не изоставям. Той сигурно би могъл да срине Камъка върху главите им, ако поиска. И върху моята, впрочем.“ Отново си напомни, че е крайно време да изчезва.

— Рибарски щерки — не — изломоти Естеан. — Ти вземи поговори с лорд Дракона.

— Твой ред е, Мат — подкани го изнервено Карломин. Изглеждаше поуплашен, въпреки че беше трудно да се разбере от какво точно — дали че Естеан може отново да ядоса Мат, или че разговорът отново ще се върне на темата за верността. — Купуваш ли карта, или си пас?

Мат осъзна, че се е разсеял. Всички освен него и Карломин имаха вече по пет карти, въпреки че Реймон беше прибрал картите си и ги бе поставил изрядно с лицето надолу до купчината пари,

показвайки, че излиза от играта. Мат се поколеба, уж че мисли, след което отрони въздишка и подхвърли на масата още една корона.

Щом подхвърлената от ръката му сребърна корона подскочи, той внезапно усети, че късметът му от тънка струйка се стича на порой. Всяко издрънчаване на премятащия се върху масата сребърник отекуваше в мозъка му; можеше да каже ези или тура и да познае как ще спре монетата при всяко премятане. Също както знаеше точно каква ще е следващата карта още преди Карломин да я сложи пред него.

Приплъзна картите на масата и ги разпери във ветрило с една ръка. Владетелят на пламъците го изгледа, редом до другите четирима. Амирлинския трон крепеше пламък на дланта си — но изобщо не приличаше на Сюан Санче. Каквото и да изпитваха тайренците към Айез Седай, все пак признаваха мощта на Тар Валон, макар „пламъците“ да бяха най-слабата боя.

Каква ли беше вероятността да му се паднат и петте? Късметът му работеше най-добре в случайните неща, като при заровете, но изглежда, започваше да се отърква повечко и на карти. „Светлината да ми изгори костите на прах, ако не е така“ — промърмори той. Или поне това мислеше да промърмори.

— Ето — едва не изрева Естеан. — Този път не можеш да го отречеш. Това беше на Древния език. Нещо за горене и за кости. — Той огледа ухилен масата. — Гувернантът ми щеше да се гордее. Ще взема да му пратя подарък. Ако разбере къде е отишъл.

От благородниците се очакваше да знаят Древния език, макар че в действителност малцина разбираха повече от Естеан. Младите лордове потънаха в спор какво точно е казал Мат преди малко. Изглежда, смятаха, че е някакъв коментар, свързан с топлината.

Кожата на Мат настръхна, когато се помъчи да си спомни какво точно беше изрекъл. Някакъв безсмислен низ от звукове, но въпреки това му се струваше, че би трябвало да го разбира. „Да я изгори дано Моарейн! Ако ме беше оставила на мира, сега нямаше да имам дупки в паметта, големи колкото цял фургон да пропадне в тях с все впряга, и нямаше да дрънкам... тези проклети неща!“ А освен това щеше да дои кравите на баща си, а не да обикаля света с пълни със злато джобове, но последното успя да изтласка от ума си.

— Ние да залагаме ли сме седнали тук — каза той дрезгаво, — или да си бърборим като някакви жени над плетките!

— Да залагаме — отвърна отсечено Баран. — Три крони, злато!
— Той подхвърли жълтиците на купчината.

— И още три отгоре. — Естеан изхълца и добави шест жълтици към купа.

Потискайки усмивката си, Мат тутакси забрави за Древния език. Беше толкова лесно, че не искаше дори да си го помисля. Освен това, щом започваха така силно, можеше още тази ръка да спечели достатъчно, за да си тръгне още на заранта. „А ако толкова се е побъркал, че да започне война, ще се махна, ако ще и пеша.“

Навън в мрака изкукурига петел. Мат неловко се помръдна и си каза да не се прави на глупак. Никой нямаше да умре.

Очите му се спуснаха на картите... и той примигна. Пламъкът на Амирлин се беше сменил с нож. Докато си повтаряше наум, че сигурно се е изморил и му се привиждат разни неща, тя заби малкото острие в ръката му.

С дрезгав вой той запокити картите и се хвърли назад, преобръщайки стола си, и докато падаше, ритна масата. Въздухът сякаш се беше сгъстил като мед. Всичко се движеше така, сякаш времето се беше забавило, и в същото време всичко сякаш ставаше наведнъж. Други викове отекнаха с неговия, глухи и сякаш блъскащи се в пещерни стени. Той и столът му бавно се понесоха назад и надолу; масата заплува нагоре.

Владетелката на Пламъците увисна във въздуха, уголеми се и го загледа с жестока усмивка. Вече почти в естествен ръст, тя започна да излиза от картата; все още беше нарисувана фигура, без дълбочина, но посегна към него с ножа си, почервенял от кръвта му, сякаш току-що го беше измъкнала от сърцето му. До нея Владетелят на купите — тайренският върховен лорд — също започна да нараства и заизважда мечи си от ножницата.

Докато падаше, Мат успя някак да извади камата от левия си ръкав и със същото движение да я метне право към сърцето на Амирлин. Ако това нещо изобщо имаше сърце. Вторият нож плавно изникна в лявата му ръка и още по-плавно излетя от нея. Двете остриета заплуваха във въздуха като перца от глухарче. Дося му се да изкрещи, но първият рев на изненада и гняв все още изпълваше устата му. Владетелката на пръчките започна да се уголемява до първите

двама — кралицата на Андор стискаше пръчката си като сопа, червено-златистата ѝ коса обрамчваше озъбената ѝ усмивка.

Той продължаваше да пада и да крещи. Амирлин вече се бе освободила от рамката на картата. Върховният лорд прекрачи през своята, извадил меча си. Плоските фигури се движеха почти толкова бавно, колкото и той. Почти. Той имаше доказателство, че стоманата в ръцете им може да реже, а несъмнено сопата можеше да разбие череп. Неговия череп.

Хвърлените ками се движеха така, сякаш бяха потънали в желе. Беше сигурен, че петелът бе изкукуригал заради него. Каквото и да твърдеше баща му, поличбата се оказа вярна. Но той не смяташе да се предаде и да загине. Имаше все пак още две ками под палтото си, по една за всяка ръка. Сега метна едната към златокосата фигура със сопата. Другата задържа, докато се мъчеше да се извърти, да стъпи на земята и да се изправи срещу...

Светът се килна и се върна в нормалното си състояние. Мат падна на хълбок и се удари така, че му излезе въздухът. Отчаяно се изправи и извади камата изпод палтото си. „Не бива да носиш твърде много по себе си — твърдеше Том. — Нито е необходимо.“

За миг си помисли, че картите и фигурите са изчезнали. Или може би си ги беше въобразил. Може би тъкмо той полудяваше. А после видя картите, отново в нормалните си размери, приковани в тъмното дърво на отсрещната стена от все още треперещите му ножове. Пое си дъх дълбоко и хрипливо.

— Само защото нямаш печеливши карти — отрони дрезгаво Едорион, — няма нужда да... — Той млъкна и потрепера.

— И вие го видяхте. — Мат прибра камата. От малката рана на ръката му се стичаше тънка струйка кръв. — Недейте да ми се правите на слепи!

— Аз нищо не видях — каза Реймон. — Нищо! — И запълзя по пода и засъбира жълтиците и сребърниците, съсредоточен над монетите, сякаш те бяха най-важното нещо на света. Другите правеха същото, с изключение на Естеан, който залиташе около масата и оглеждаше дали в някоя от чашите не е останало вино. Единият от слугите беше скрил лицето си с ръце; другият, със затворени очи, явно се молеше с хленч.

Мат изруга под нос и закрачи към стената, на която бяха приковани трите карти. Отново си бяха най-обикновени карти за игра — просто твърда хартия с леко надраскана лакировка. Но фигурата на Амирлин продължаваше да държи кама вместо пламък. Той усети вкус на кръв и осъзна, че ближе срязаната си длан.

Заизмъква припряно забитите ножове и заразкъсва всяка от картите на две преди да прибере поредния нож. След миг се зарови в останалите карти, пръснати на пода, и намери владетелите на монетите и ветровете, които също разкъса. Почувства се малко глупаво — всичко все пак беше свършило; те отново си бяха станали най-обикновени карти — но не можа да се сдържи.

Никой от младите лордове, пълзящи наоколо на ръце и колене, не се опита да го спре. Отдръпваха се от пътя му, без дори да го погледнат. За тази нощ с комара беше приключено, а може би и за още много предстоящи нощи. Най-малкото не и с него. Каквото и да се беше случило, то явно бе насочено срещу него. Още по-явно беше, че има нещо общо с Единствената сила. А те не искаха да имат нищо общо с нея.

— Да те изгори дано, Ранд! — промърмори той без дъх. — Ако си полудял, мен поне ме остави на мира! — Лулата му лежеше строшена на две. Той грабна ядосано кесията си от пода и се измъкна от стаята.

В полутъмната си спалня Ранд се мятеше върху леглото, широко колкото за петима. Сънуваше.

Беше в сенчест лес. Моарейн го ръчкаше с остър остен към очакващата го Амирлин, която седеше на един пън и държеше въже с клуп накрая. За врата му. Смътни силуети се движеха сред дърветата, прокрадваха се и го дебнеха. Тук острието на нечия кама проблясваше под смътната светлина, там очите му долавяха въжета, готови да го овържат. На лицето на Моарейн се бе изписало изражение, каквото никога досега не беше виждал. Страх. Плувнала в пот, тя го заръчка още по-силно, мъчейки се да го накара да забърза към седящата Амирлин. Мраколюбци и Отстъпници сред сенките, каишката на Бялата кула пред него и Моарейн — зад него. Той се дръпна от остена на Моарейн и побягна.

— Твърде късно е за това — извика тя след него, но той трябваше да се върне. Трябваше.

Озова се сред Водния лес у дома, слънчева светлина се процеждаше между дърветата и искреше върху езерцето пред него. В този край на езерото скалите бяха обрасли със зелен мъх, а на тридесет разкрача от него, на отсрещната страна, се вдигаше малък свод от диви горски цветя. Тук се бе научил да плува като дете.

— Окъпи се.

Той се извърна сепнато. Мин го гледаше усмихната, в момчешкото си палто и гащи, а до нея Елейн — с нейните червеникаво-златисти къдрици, в зелена копринена роба, подобаваща на майчиния ѝ палат.

— Водата, изглежда, ни кани, Ранд — добави Елейн. — Тук никой няма да ни безпокои.

— Не знам — промълви той бавно. Мин го прекъсна, сплете пръсти зад врата му и се надигна пръсти, за да го целуне.

Тя повтори тихичко думите на Елейн:

— Тук никой няма да ни безпокои. — Отстъпи крачка назад и свали палтото си, а после се зае с ширитите по ризата си.

Ранд зяпна и се ококори още повече, като забеляза, че робата на Елейн лежи на мъха. Щерката-наследница се навеждаше, кръстосала ръце, и сбираше краищата на долната си риза.

— Какво правите? — настоя той с приглушен глас.

— Ще поплуваме с теб — отвърна Мин.

Елейн бързо му се усмихна и надигна долната риза над главата си.

Той бързо им обърна гръб, макар да не му се искаше. И се озова пред Егвийн, чиито големи тъмни очи го гледаха тъжно. Без да каже дума, тя се обърна и се скри сред дърветата.

— Почакай! — извика той след нея. — Ще ти обясня.

Затича се; трябваше да я намери. Но когато стигна дърветата, гласът на Мин го спря.

— Не си отивай, Ранд.

Двете с Елейн вече бяха във водата — показваха се само главите им — и плуваха лениво сред езерцето.

— Върни се — извика го Елейн и вдигна нежната си ръка да му махне. — Нима не заслужаваш поне веднъж да получиш това, което ти

се иска?

Той помръдна крак. Искаше му се да тръгне, но не можеше да реши накъде. Не знаеше какво точно му се иска. Думите му прозвучаха странно. Какво искаше? Вдигна ръка към лицето си, за да изтрие онова, което усещаше като пот. Гнойна плът почти заличи чаплата, жигосана на дланта му; бяла кост се показва изпод зейналите червени краища.

Сгърчи се и се събуди разтреперан посред нощния зной. Долните му дрехи бяха плувнали в пот, както и ленените чаршафи под гърба му. Хълбокът му пареше от старата рана, която така и не беше се излекувала напълно. Той опипа грубия белег, кръг с диаметър около половин пръст, все още чувствителен след толкова време. Дори айезседайското Церителство на Моарейн не беше го оправило напълно. „Но все още не гния. Нито съм полудял. Все още не.“ Все още не. Това казваше всичко. Прииска му се да се разсмее и веднага се зачуди дали това не означава, че вече е малко полудял.

Да сънува Мин и Елейн. Да ги сънува точно така... Е, това не беше чак лудост, но със сигурност беше глупаво. Никоя от двете не беше го поглеждала по такъв начин, когато беше буден. На Егвийн почти се бе обрекъл, още когато бяха деца. Така и не бе изрекъл годежните думи пред Женския кръг, но всички в Емондово поле знаеха, че един ден ще се оженят.

Този ден, разбира се, никога нямаше да дойде. Не и сега. Не и с орисията, на която бе обречен един преливащ Силата мъж. Егвийн също трябваше да го е разбрала. Трябваше. Тя цялата беше затънала в стремежа си да стане Айез Седай. Но все пак жените са странни — тя сигурно си мислеше, че е възможно да бъде Айез Седай и същевременно да се омъжи за него, независимо дали прелива, или не прелива. Как можеше да й каже, че няма да се ожени за нея, че я обича само като сестра? Но някак беше сигурен, че няма да му се наложи да й го казва. Можеше просто да се скрие зад това, в което се бе превърнал. Това тя трябваше да разбере. Кой мъж би предложил на една жена да се омъжи за него, ако знае, че му остават само няколко години — стига да имаше и толкова — преди да загуби разсъдъка си, преди да започне да гние жив? Въпреки горещината Ранд потръпна от студ.

„Трябва да поспя.“ Великите лордове щяха да се върнат на заранта с техните маневри, целящи да спечелят благоволения му. Благоволения на Преродения Дракон. „Може пък този път да не сънувам.“ Той се затъркаля, мъчейки се да си намери по-сухо място върху чаршафите... и замръзна, вслушвайки се в тихото шумолене в мрака. Не беше сам.

„Мечът, който не е меч“ лежеше на отсрещната страна на стаята, далеч от обсега му, на троноподобна стойка, подарена му от върховните лордове несъмнено с надеждата, че ще държи Каландор далече от очите им. „Някой иска да открадне Каландор.“ И втора мисъл: „Или да убие Преродения Дракон.“ Не беше нужно да си припомня прошепнатите му от Том предупреждения, за да знае, че уверенията на върховните лордове във вечна вяност са празни думи, породени от необходимостта.

Сайдин го изпълни като порой от бял зной и светлина, изпълни го с живот, поболя го с гадостта от покварата на Тъмния, като мръсна пяна върху чиста, сладка вода. Пороят заплашваше да го отмие, да го изгори, да го погълне.

Съпротивлявайки се на прилива, той го удържа с усилие на волята и се изтъркули от леглото, преливайки Силата, докато заемаше стойката с меч, наречена „Ябълкови цветчета на вятъра“. Враговете му не можеше да са много, иначе щяха да вдигнат по-голям шум; стойката с нежното име бе предназначена срещу повече от един противник.

Щом краката му стъпиха на пода, в ръцете му се появи меч с дълга дръжка и леко извито острие. Изглеждаше като изкован от пламък, но въпреки това дори не беше топъл. На жълто-червеното острие личеше фигура на чапла. В същия миг всички свещи и позлатени светилници лумнаха в светлина, огледалцата зад тях издуха светлината. По-големи огледала по стените и двете огледала на стойки я отразиха още по-силно и той вече можеше лесно да различи контурите на всяка вещь в стаята.

Каландор, меч привидно излят от стъкло — и дръжката му, както и острието — си стоеше спокойно на мястото, на поставка с човешки ръст и също толкова широка, чието дърво беше изкусно резбовано, позлатено и инкрустирано със скъпоценни камъни. Мебелите също бяха в позлата и геми: леглото, столовете и скамейките, гардеробите, раклите и умивалникът. Каната и легенът бяха тънки като листа,

изработени от порцелан на Морския народ. Големият тарабонски килим, на спирали в пурпурно, златно и синьо, можеше да изхрани цяло село в продължение на месеци. Почти всяка плоска повърхност крепеше нежни порцеланови изделия от Морския народ, както и поставки, купи и украшения от злато, гравирани със сребро, и сребро, прорязано със злато. Върху широката мраморна полица над камината два сребърни вълка с рубинени очи се мъчеха да свалят златен елен, висок цели три стъпки. Завеси от пурпурна коприна, бродирани с орли от златни нишки, висяха над тесните прозорци и леко се поклащаха от плахия полъх на вятъра. Навсякъде из стаята лежаха книги, подвързани с кожа и дърво, все още покрити с прахта от най-дълбоките лавици на библиотеката на Камъка.

Но вместо чаканите убийци или крадци в средата на килима беше застанала красива млада жена, колеблива и трепетна, с гъста черна коса, спускаща се на бляскави вълни по раменете ѝ. Тънката ѝ бяла копринена роба изтъкваше повече неща от тялото ѝ, отколкото скриваше. Берелайн, владетелката на града-държава Майен, беше последната личност, която бе очаквал.

След като го изгледа стреснато с широко отворените си очи, тя направи дълбок елегантен реверанс.

— Не съм с оръжие, милорд Дракон. Оставям се да ме претърсите, ако се съмнявате. — Усмивката ѝ изведнъж го накара да се почувства страшно неловко, че е само по долни дрехи.

„Да ме изгори дано, ако ѝ позволя да ме накара да запълзя, търсейки с какво да се загърна.“ Мисълта се понесе отвъд Празнотата. „Не съм я канил да влиза посред нощ в покоите ми.“ Да се промъкне така! Гняв и смут също се понесоха отвъд пределите на Празнотата, но лицето му въпреки това се изчерви; смътно си даде сметка за това, за руменината, избила по бузите му. Така прохладно и спокойно му беше в Празнотата; а отвън... Можеше да усети всяка капчица пот, плъзгаща се по гърдите и врата му. Струваше му истинско усилие и упорита воля да остане така пред погледа ѝ. „Да я претърся? Светлината да ми е на помощ!“

Отпусна се и остави мечата от светлина да изчезне, но задържа тънка струйка, свързваща го със сайдин. Беше като да пиеш от малка дупка в дига, когато целият дълъг насип пръст иска да поддаде, водата — сладка като мед и гадна като вада през сметище.

Не знаеше много за тази жена, освен че се разхожда из Камъка така, сякаш се намира в двореца си в Майен. Том му беше казал, че Първата на Майен непрекъснато разпитвала кого ли не. Разпитвала за него. Кое то може би беше естествено за жена с нейния сан, но от това не му ставаше по-леко. А и тя не беше се върнала в Майен. Това не беше естествено. Тук ако не на думи, то на практика я бяха държали в плен в продължение на месеци. До неговото пристигане тя беше лишена от своя трон и управлението на малката си държава. А повечето хора биха избягали при първа възможност от един мъж, който може да прелива.

— Какво правите тук? — Знаеше, че тонът му е груб, но не го интересуваше. — Когато легнах да спя, вратата се пазеше от айилци. Как минахте през тях?

Устните на Берелайн се извиха; на Ранд му се стори, че в стаята стана още по-горещо.

— Пуснаха ме веднага щом им казах, че съм поканена от лорд Дракона.

— Поканена? Никого не съм канил. — „Престани с това — скастри се той наум. — Тя е кралица или почти кралица. От навиците на кралиците разбираш толкова, колкото от летене.“ Помъчи се да заговори по-изискано, но не знаеше как да назове Първата на Майен. — Милейди... — това би трябвало да мине — защо е трябвало да ви каня в този късен час посред нощ?

Тя се засмя гърлено и щедро и макар да бе загърнат в безчувствената празнота, смехът ѝ сякаш пролази по кожата му, космите по ръцете и краката му се размърдаха. Той сякаш едва сега забеляза плътно прилепналата ѝ дреха и отново усети, че целият е пламнал. „Не е възможно да си мисли да... Дали? Светлина, та аз досега и две думи не съм разменил с нея!“

— Може би искам да си поговорим, милорд Дракон. — Тя пусна светлата си роба да се смъкне на пода, разкривайки отдолу още потънка бяла копринена дреха, която не можеше да се нарече другояче освен нощница. Тя оставяше гладките ѝ рамене напълно оголени и откриваше голяма част от пищните ѝ бели гърди. Той усети, че разсеяно се чуди какво ли ги поддържа. Трудно беше да отклони ококорените си очи от нея. — Вие сте далече от родния си дом, също като мен. А нощите са така самотни...

— Утре ще разговарям с вас с удоволствие.

— Но през деня сте обкръжен от хора. Молители. Върховни лордове. Айилци. — Тя потръпна; той си каза, че наистина би трябвало да отклони погледа си, но това бе също толкова трудно, колкото да спре да диша. — Айилците ме плашат, а тайренските лордове никак не ми допадат.

За тайренците можеше да ѝ повярва, но не смяташе, че нещо е в състояние да уплаши тази жена. „Да ме изгори дано, тя е дошла в спалнята на непознат мъж посред нощ, полусъблечена, а аз съм този, който подскача като коте, подгонено от пес, с Празнота или без Празнота.“ Крайно време беше да сложи край на това, преди да е отишло твърде далече.

— Ще е по-добре, ако се върнете в спалнята си, милейди. — Донякъде му се прииска дори да ѝ каже да си наметне наметало. Подебело, ако може. Но само донякъде. — Доста е... наистина е доста късно за разговори. Утре. На дневна светлина.

Тя леко килна глава и го изгледа озадачено.

— Вие да не би вече да сте усвоили вдървените обноски на тайренците, милорд Дракон? Или тази ваша сдържаност е нещо характерно за Две реки? Ние не сме толкова... официални... в Майен.

— Милейди... — Опита се да говори официално — ако тя не обичаше формалностите, значи тъкмо това му трябваше. — Аз съм се врекъл на Егвийн ал-Вийр, милейди.

— Имате предвид онази Айез Седай ли, милорд Дракон? Ако тя наистина е Айез Седай. Доста млада е — може би твърде млада, — за да носи пръстена и шала. — Берелайн говореше така, сякаш Егвийн беше дете, въпреки че самата тя не изглеждаше да е по-голяма от една година от него, ако имаше и толкова, а той бе с малко повече от две години по-голям от Егвийн. — Милорд Дракон, нямам намерение да заставам между двама ви. Оженете се за нея, ако е от Зелената Аджа. Никога не бих се домогвала да се омъжа за самия Прероден Дракон. Простете, ако се повтарям, но ви казах, че ние в Майен не сме толкова... формални. Може ли да ви наричам Ранд?

Ранд въздъхна със съжаление и се изненада от себе си. Беше доловил блясък в очите ѝ, лека промяна в изражението, стопила се бързо, когато тя спомена за Преродения Дракон. Ако досега не беше си го помислила, то сега... Преродения Дракон, а не Ранд ал-Тор; мъжът

на пророчествата, а не някакъв си овчар от Две реки. Не беше напълно изумен от това — много момичета у дома се залисваха по най-бързия или най-силния момък в игрите на Бел Тик и Слънцеднева и от време на време се случваше някоя жена да хвърли око на мъжа с най-богати ниви или най-големи стада. Щеше да му е по добре да си мисли, че тя желае Ранд ал-Тор.

— Време е да си вървите, милейди — изрече той тихо.

Тя пристъпи по-близо до него.

— Усещам очите ти по себе си, Ранд. — Глас като димен зной. — Не съм някое селско момиче, вързано за престилката на майка си, знам, че искаш...

— Да не мислиш, че съм от камък, жено? — Тя подскочи от рева му, но в следващия миг пристъпи напред и посегна към него. Тъмните кладенци на очите ѝ можеха да удавят всеки мъж в дълбините си.

— Ръцете ти са силни като камък. Ако смяташ да бъдеш груб с мен, бъди груб, стига да ме прегръщаш. — Дланите ѝ докоснах лицето му; от пръстите ѝ сякаш изскочиха искри.

Без дори да помисли, той преля потоците, все още свързани с него, и изведнъж тя се олюля назад, с широко отворени от изумление очи, сякаш я бе избутала стена от въздух. Въздух беше, осъзна той; напоследък все по-често правеше неща, без да ги мисли. Но щом ги направеше веднъж, запомняше как да ги направи отново.

Невидимата движеща се стена прокара вълни по килима, помете смъкнатата роба на Берелайн, единия от ботушите му, които бе захвърлил на пода, когато се бе събличал, и едно облечено в червена кожа столче, крепящо разтворен том на „Историята на Тийрския камък“ на Еваан Вандес, избута ги по пътя си, докато я тласкаше към стената. На безопасно разстояние от него. Той пристегна потока — единственото възможно определение за това, което направи — и нямаше повече нужда сам да поддържа щита около нея. За миг огледа преценяващо стореното, докато не се увери, че ще може да го повтори. Изглеждаше полезно. Особено свързането.

Все още с широко отворени очи, Берелайн заопипва с треперещи длани стените на невидимия си затвор. Лицето ѝ беше пребледняло почти като оскъдната ѝ копринена дреха. Столчето, книгата и ботушът лежаха в нозете ѝ, наметнати с робата.

— Колкото и да съжалявам за това — каза той, — няма да разговарям повече с вас, освен публично, милейди. — Наистина съжаляваше. Каквито и да бяха подтиците ѝ, беше красива. „Да ме изгори дано, наистина съм глупак!“ Не беше сигурен защо си го помисли — дали защото се бе заплеснал по хубостта ѝ, или защото я беше приковал до стената. — Всъщност най-добре ще е да уредите връщането си в Майен колкото може по-скоро. Обещавам ви, че Тийр няма повече да безпокои Майен. Имате думата ми. — Обещанието бе в сила само докато той е жив, може би само докато пребиваваше в Камъка, но трябваше да ѝ предложи нещо. Като превръзка за наранената ѝ гордост. Като дар, който да разсее страха ѝ.

Но страхът ѝ вече бе под контрол, външно поне. Откритост и честност се бяха изписали на лицето ѝ, тя бе забравила за всякакво изкусителство.

— Простете ми. Държах се лошо. Нямах намерение да ви оскърбявам. В моята страна една жена може свободно да изкаже каквото ѝ е на ума пред един мъж, както и той пред нея. Ранд, би трябвало да знаете, че сте очарователен мъж, висок и силен. Ви трябвало да съм от камък, за да не съм го забелязала и да не съм изпитала възхищение. Моля ви, не ме отблъсквайте. Ако поискате, ще коленича и ще се помоля. — Тя коленичи плавно, като в танц. Изражението ѝ продължаваше да бъде открито, като при изповед, но от друга страна, коленичейки, бе успяла така да изпъне нощницата по тялото си, че имаше опасност оскъдната дреха да се пръсне по шевовите. — Моля те, Ранд.

Макар да беше заслонен от покроя на Празнотата, той зяпна в нея и това поредно стъписване нямаше нищо общо с красотата ѝ или с това, че беше почти гола. Е, само донякъде. Ако Бранителите на Камъка бяха наполовина толкова настойчиви, колкото тази жена, наполовина толкова целеустремени, и десет хиляди айилци нямаше да стигнат, за да завземат Камъка.

— Поласкан съм, милейди — отвърна той дипломатично. — Повярвайте ми, наистина. Но няма да е честно от моя страна. Не мога да ви дам това, което заслужавате. — „Да го разбира както си иска.“

Навън в мрака изкукурига петел.

За изненада на Ранд Берелайн изведнъж зяпна покрай него с очи, големи като купички за чай. Устата ѝ зейна, тънката ѝ шия се изпъна в

безмълвен писък. Той рязко се извърна и жълто-червеният меч отново блесна в ръцете му.

Едно от големите огледала на стойки хвърли към него собственото му отражение — отражение на висок младеж с червеникава коса и сиви очи, облечен само с бяло ленено бельо и държащ меч, изкован от пламък. Отражението пристъпи по килима и надигна меч.

„Наистина съм полудял.“ Мисълта се понесе по границите на Празнотата. „Не! Тя го видя. Истинско е.“

Засече движение и вляво от себе си. Извърна се, преди да го е помислил, и мечът се надигна в „Лунния изгрев над водата“. Острието прониза силуета — неговия собствен силует — смъкна се от едно стенно огледало. Силуетът се разлюля, разпръсна се като пращинки, понесени от въздуха, и изчезна. Отражението на Ранд отново се появи в огледалото, но още с появата си постави ръце на рамката. Той долови други движения откъм огледалата из цялата стая.

Отчаяно замахна към огледалото. Посребреното стъкло се пръсна, но въпреки това сякаш първо се пръсна образът. Стори му се, че чу далечен писък в главата си — пищеше собственият му глас, после заглъхна. Още докато късчетата на огледалото се сриваха, той замахна около себе си с Единствената сила. Всяко от огледалата в стаята се взриви беззвучно, пръскайки стъклени парчета по килима. Отмиращият писък в главата му отекна отново и отново и по гърба му полазиха смразяващи тръпки. Беше собственият му глас; трудно му беше да повярва, че не той е издал звуците.

Бързо се извърна и се озова лице в лице с онзи, който бе успял да излезе, тъкмо навреме, за да посрещне атаката му, „Разгъването на ветрилото“ контрира „Падащи по планинския склон камъни“. Фигурата отскочи назад и изведнъж Ранд осъзна, че не е сама. Колкото и бързо да бе разбил огледалата, още две отражения бяха успели да се измъкнат. Сега те стояха срещу него, три негови двойника, чак до зачервения кръгъл белег на хълбока му, всички се вираха в него с лица, изкривени от омраза и презрение, със странна алчност. Само очите им бяха празни, безжизнени. Преди да успее да си поеме дъх, те се понесоха срещу него.

Ранд отстъпи встрани и късчета стъкло порязаха краката му, още встрани, от стойка на стойка, стараяйки се да застава само пред един

наведнъж. Използваше всичко, на което Лан, Стражникът на Моарейн, го бе научил в ежедневните им упражнения.

Ако тримата му двойници се биеха заедно, ако се поддържаха един-друг, той щеше да загине още в първия миг. Но всеки се сражаваше с него сам, сякаш останалите не съществуваха. Въпреки това той не можеше изцяло да спре мечовете им. След няколко минути кръв потече по скулите му, по гърдите и мишците. Старата рана се разкъса и отвори, добавяйки нова струя кръв, от която долните му дрехи почервенияха. Притежаваха неговото умение, тъй както неговия лик, и бяха трима срещу един. Столове и маси се прекатуриха; безценен порцелан на Морския народ се разби на пода.

Ранд усети, че силите му свършват. Нито една от раните не беше голяма, с изключение на старата, но всички заедно... Не си и помисли да извика на помощ айилците зад вратата. Каквото и да се беше случило, трябваше да се справи сам с него. Сражаваше се, загърнат в хладната безчувственост на Празнотата, но страхът задраска по границите ѝ като клони, люшнати от нощен вятър.

Мечът му се плъзна по дължината на насрещното оръжие и удари едно от лицата точно под очите — не можа да се сдържи да не трепне: беше собственото му лице — и отражението се дръпна назад, колкото да избегне смъртоносния удар. От раната бликна кръв и забули устата и брадичката на силуета с тъмен пурпур, но прерязаното лице не промени израза си и празните очи дори не примигваха. Искаше го мъртъв, така, както умиращ от глад човек иска храна.

„Може ли нещо да ги убие?“ И тримата кървяха от раните, които бе успял да им нанесе, но кървенето, изглежда, не ги забави, както забавяше него. Мъчеха се да отбегнат меча му, но изглежда, не усещаха, че са ранени. „Ако изобщо са ранени — помисли си той мрачно. — Светлина, щом им тече кръв, значи са уязвими! Трябва да са!“

Имаше нужда от отдих, от един миг, колкото да си поеме дъх, да събере силите си. Изведнъж отскочи от тях, метна се на леглото и се претъркули по ширината му. По-скоро усети, отколкото видя мечовете, цепещи постелките, на косъм от плътта му. Блестящата, украсена със злато сребърна купа на пода се разклати. Един от двойниците му се беше покатерил върху раздраното легло, риташе из облак гъши пера и опипваше предпазливо пред себе си, с вдигнат за удар меч. Другите

двама пристъпваха бавно напред, продължавайки да не си обръщат внимание, търсейки само него. Очите им блестяха като стъклени.

Ранд потръпна от болка. Един негов образ, висок не повече от двадесет сантиметра, извади от раната мъничкия си меч. Инстинктивно го сграбчи, преди да го е пронизал отново. Човечето се загърчи в ръката му, озъби се. Той усети движения из цялата стая, цяло ято малки отражения, изсипващи се от лъскавото сребро. Ръката му започна да изтръпва, да изстива, сякаш човечето изсмукваше топлината от плътта му. Топлината на сайдин придойде в него, втурна се в главата му и заизпълва вледенената му длан.

Изведнъж малката фигура се пръсна като мехур и той усети как нещо протече в него — някаква малка частица от собствената му сила — и се сгърчи от внезапните стрели на жизненост, които го пронизаха.

И вдигна глава, учуден защо все още е жив... малките отражения, които бе забелязал, бяха изчезнали. Трите по-големи бяха застанали колебливо, сякаш това, че си бе възвърнал силата, бе загуба за тях. Но въпреки това, щом вдигна очи, те стъпиха здраво и тръгнаха напред, макар и по-предпазливо.

Той отстъпи. Мислеше трескаво. Задържа с меча си първия, после втория. Ако продължеше да се бие с тях както досега, рано или късно щяха да го убият. Разбираше го с такава сигурност, с каквато знаеше, че му тече кръв. Но нещо свързваше тези отражения. Поглъщането на малкия двойник — от тази смътна мисъл му се догади, но точно това беше станало — не само че беше завлякло и другите, но беше повлияло също така и на по-големите, макар и за миг. Ако можеше да направи същото и с някой от тях, сигурно щеше да унищожи и тримата.

От самата мисъл, че ще ги погълне, му се доповръща, но друг начин не знаеше. „И този не го знам. Как го направих? Светлина, какво направих?“ Трябваше да се счепка с едно от тези неща, да го докосне най-малкото; някак си беше сигурен в това. Но ако се опиташе да се приближи, щяха да го пронизат три меча. „Отражения. Доколко все още са отражения?“

Надявайки се, че не е пълен глупак — ако беше, отдавна щеше да е загинал — той пусна меча си да изчезне. Готов беше да си го върне само в един миг, но след като изкованото от огън острие примигна и престана да съществува, мечовете на другите също се стопиха в

небитието. За миг върху трите лица — едното от които вече кървава каша — се изписа смут. Но преди Ранд да посегне, за да сграбчи един от тях, и тримата скочиха към него и и четиримата се сринаха на пода и се затъркаляха по покрития с натрошено стъкло килим.

Студ се просмука в Ранд. Крайниците му изтръпнаха чак до костите, той почти престана да усеща парчетата огледало и късчетата порцелан, забиващи се в плътта му. Нещо съвсем близко до паниката потръпна през обкръжаващата го празнота. Възможно беше да е направил фатална грешка. Те бяха много по-големи от онова, което бе погълнал, и изцеждаха от него много повече топлина. И не само топлина. Докато той изстиваше, стъклените им сиви очи все повече се изпълваха с живот. Със смразяваща увереност той осъзна, че дори да умре, борбата няма да спре. Тримата щяха да се нахвърлят един върху друг, докато не остане само един, и този един щеше да има неговия живот, неговите спомени, щеше да бъде той самият.

Продължи да се бори упорито — колкото повече отслабваше, толкова се усилваше съпротивата му. Придърпа още от сайдин, помъчи се да се изпълни с неговия зной. Дори обръщащата стомаха му поквара бе добре дошла, защото колкото повече от нея усещаше, толкова повече го изпълваше сайдин. Щом стомахът му можеше да се бунтува, то и той самият все още беше жив, а щом беше жив, значи можеше да се бори. „Но как? Как? Какво направих преди малко?“ Сайдин така забушува в него, че му се стори, че дори да надживее нападателите си, просто ще бъде погълнат от Силата. „Как го направих?“ Всичко, което можеше да стори, беше да дърпа, да дърпа сайдин... да се... опита... да посегне... да... изпълне...

Един от тримата изчезна — Ранд усети как се плъзна и проникна в него; сякаш той самият беше паднал от много високо върху голи камъни — и после другите двама наведнъж. Сблъсъкът го отметна по гръб и той остана да лежи, зяпнал в гипсовия таван с позлатени цветя, остана да лежи, изпитвайки блаженство, че все още диша.

Силата все още бушуваше във всяка фибра на съществото му. Искаше му се да избълва всичката храна, която беше поглъщал в живота си. А се чувстваше толкова жив, че животът без сайдин му се струваше като сянка на истинския живот. Можеше да надуши миризмата на пчелния восък на свещите и маслото в светилниците. Можеше да усети всяка фибра на килима под гърба си. Всеки прорез в

плътта си. Всяка раничка. Всяко убождане. Всеки оток. Но се държеше за сайдин.

Някой от Отстъпниците се бе опитал да го убие. Или всички заедно. Това трябваше да е, освен ако Тъмния не беше се освободил вече, в който случай едва ли щеше да се сблъска с нещо толкова лесно и така просто. Затова задържа връзката си с Верния извор. „Освен ако не съм го направил сам. Нима е възможно толкова да съм намразил това, което съм, че да се опитам сам да се погубя? Без дори да го съзнавам? Светлина, трябва да се науча да го контролирам. Трябва!“

Ранд с мъка се изправи, оставяйки кървави дири по килима. Залитна към стойката, на която кротко лежеше Каландор. Той вдигна меча и кристалното му тяло блесна със Силата в него. „Мечът, който не е меч.“ Това острие, очевидно сътворено от стъкло, можеше да реже не по-зле и от най-фината стомана, и все пак Каландор не беше истински меч, а по-скоро реликва от Приказния век, ша-ангреал. С помощта на един от сравнително малкото ангреали, за които се знаеше, че са оцелели след Войната на Сянката и Разрушението на света, беше възможно да се преливат потоци на Единствената сила, каквито без него биха изпепелили преливащия ги. С помощта на още по-редките ша-ангреал мощта на потоците можеше да нарасне толкова повече спрямо потоците с ангреал, колкото ангреал ги увеличаваше спрямо преливаните без него. А Каландор, който можеше да се използва само от Преродения Дракон — след три хиляди години на легенди и пророчества — беше един от най-могъщите ша-ангреали. С Каландор в ръцете той можеше да срине стените на един град с един замах. С Каландор в ръцете можеше да се изправи дори срещу някой от Отстъпниците. „Те бяха. Трябва да са били те.“

Внезапно осъзна, че не е чул и звук от Берелайн, и уплашен да не я види мъртва, се извърна.

Все още на колене, тя примигна. Отново беше навлякла робата си, загърнала я беше около себе си като стоманена броня или като каменна стена. Лицето ѝ беше бяло като сняг. Тя облиза устни.

— Кой точно сте... — Преглътна и започна отново. — Кой от... — Не можа да довърши.

— Аз съм единственият, който е — отвърна той. — Онзи, с когото се отнесохте така, сякаш сме сгодени. — Искаше да я успокои, може би да извика усмивката ѝ — със сигурност жена, толкова силна,

колкото се беше показала, можеше да се усмихва дори и застанала пред прогизнал от кръв мъж — но тя се наведе напред и опря челото си в пода.

— Покорно се извинявам, че ви оскърбих така тежко, лорд Дракон. — Задъханият ѝ глас наистина бе изпълнен с покорство и дори изплашен. Никак не ѝ отиваше. — Покорно ви моля да забравите за моето оскърбление и милостиво да ми простите. Повече няма да ви досаждам. Заклевам се, милорд Дракон. В майчиното си име и в името на Светлината ви се заклевам.

Той отпусна привързания на възел поток; невидимата стена, която я обкръжаваше, за миг полъхна и развя робата ѝ.

— Няма нищо за прощаване — отвърна Ранд уморено. Чувстваше се изцеден. — Отидете си, щом искате.

Тя се изправи колебливо, протегна ръка и след като дланта ѝ не срещна нищо, облекчено въздъхна. Сбра полите на робата си и запристъпва по засипания със стъкло килим — остриите късчета я боцкаха през кадифените пантофи. Стигна до вратата, спря и се обърна към него с явно усилие. Очите ѝ не можаха съвсем да се вдигнат, за да срещнат неговите.

— Ще повикам айилците, ако благоволите. Ще извикам някоя Айез Седай да се погрижи за раните ви.

„По-скоро би предпочела да е в една стая с някой мърдраал или със самия Тъмен, но не е глежала.“

— Благодаря — отвърна ѝ той тихо, — но няма нужда. Ще ви бъда признателен, ако не казвате на никого какво се случи тук. Все още не. Сам ще направя това, което трябва. — „Трябва да са били Отстъпниците.“

— Както заповяда милорд Дракон. — Тя леко присви крак в реверанс и бързо излезе, сигурно уплашена да не би да промени намерението си да я пусне.

— По-скоро Тъмния — промърмори той, щом вратата зад нея се затвори.

Добра се с олюляване до леглото, отпусна се на раклата до него и постави Каландор на коленете си. Окървавените му длани обхванаха блестящото острие. С това нещо в ръцете му дори Отстъпниците щяха да се боят от него. След малко щеше да изпрати да повикат Моарейн, за да изцери раните му. След малко щеше да заговори на айилците

отвън и отново да стане Преродения Дракон. Но засега му се искаше само да поседи и да си спомня за един овчар на име Ранд ал-Тор.

ГЛАВА 3

ОТРАЖЕНИЕ

Въпреки късния час твърде много хора бързаха по широките коридори на Камъка — несекващ поток мъже и жени в одежди в черно и златно на слугите на Камъка или в ливреи с герба на един или друг върховен лорд. Тук-там се появяваше по някой Бранител, гологлав и невъоръжен. Слугите се кланяха или приклякваха пред Перин и Файле, след което се забързваха, без да спират. Повечето войници се сепваха, щом ги видеха. Някои се покланяха вдървено, но всички до един ускоряваха крачка, сякаш бързаха по-скоро да се отдалечат от тях.

Светеше само по един на всеки три светилника. В сумрачните отсечки между тях лазеха сенки и криеха опрени плътни до стените сандъци. За всички други очи, но не и на Перин. Неговите очи светеха като потъмняло злато сред тези мрачни участъци по коридора. Той крачеше бързо от светилник към светилник и държеше очите си сведени към пода, освен по местата, където беше съвсем осветено. Повечето хора в Камъка, по един или друг начин, бяха разбрали за странния цвят на очите му. Никой не споменаваха за това, разбира се. Дори Файле, изглежда, възприемаше цвета им като част от връзката му с Айез Седай, като нещо, което просто си е така, нещо, което трябва да бъде прието без обяснения. Въпреки това по гърба му пролазваха тръпки всеки път, когато разбереше, че някой непознат е забелязал как очите му светят в тъмното. Макар да си държаха езиците, тази тишина само подчертаваше различието им.

— Колко ми се иска да не ме гледаха така — въздъхна той, когато един Бранител с прошарена коса, два пъти по-възрастен от Перин, едва не побягна, щом ги видя. — Като че ли се боят от мен. По-рано не се бояха — във всеки случай не чак толкова. Защо не са си в леглата всички тези хора? — Някаква жена, понесла мокър парцал и ведро, прилекна изплашено и се забърза с наведена глава.

Пъхнала ръката си под мишницата му, Файле го погледна косо.

— Според мен стражите не трябва да се шляят в тази част на Камъка, освен ако не са дежурни. Изглежда, моментът е добър да натиснат някое слугинче в стола на лорд или да си играят на лорд и лейди, докато лорд и лейди спят. Сигурно се притесняват, че можеш да донесеш за тях. А слугите вършат повечето си работа през нощта. Кой ще ги остави да му се мотаят в краката с метене и бърсане посред бял ден?

Перин кимна неуверено. Тя сигурно бе наясно за тези работи от бащиния си дом. Един преуспяващ търговец сигурно си имаше слуги, както и охранници за фургоните. Добре поне, че всичките тези хора не бяха наскочали от постелите си, защото това, което бе сполетяло него, е сполетяло и тях. Ако беше така, всички отдавна щяха да са изхвърчали извън Камъка и сигурно все още щяха да бягат. Но защо все пак той се бе оказал мишената, и то точно определена, както изглежда? Не гореше от нетърпение да се кара с Ранд, но трябваше да разбере. На Файле се наложи да удължи крачката си, за да не изостане от него.

При целия си блясък, при всичкото злато, резба и инкрустации, вътрешността на Камъка си бе замислена като за бран, тъй както и външността му. Там, където коридорите се пресичаха, таваните бяха осеяни с тайни отвори за убиване на нахлули противници. Никога неизползвани досега амбразури за стрелба с лък надничаха към коридорите по места, откъдето можеха да покрият цяла отсечка. Двамата с Файле се заизкачваха по тясно, виещо се стълбище, вградено в стените, осеяно с още амбразури, насочени към коридора под тях. Целият този план на цитаделата, разбира се, не бе помогнал срещу айилците — първия враг, успял да проникне през външната стена.

Докато подтичваха нагоре по виещите се стъпала — Перин дори не усети, че подтичват, въпреки че щеше да се движи и по-бързо, ако Файле не беше го хванала под мишница — той долови лъх на стара пот и смътна нотка от гадно-сладникав парфюм, но ги засече само с крайчеца на съзнанието си. Изцяло беше погълнат от мисълта какво ще каже на Ранд. „Защо се опита да ме убиеш? Да не би вече да полудяваш?“ Не беше лесно да попита това и не чакаше лесни отговори.

Когато излезе от стълбището и пристъпи в един сенчест коридор на най-високия етаж на Камъка, той се озова зад гърба на един върховен лорд и двама от личната охрана на благородника. Само Бранителите имаха право да носят оръжие в Камъка, но тези тримата бяха с мечове на бедрата. Това не беше необичайно, разбира се, но присъствието им точно тук, стаени в сенките, загледани напрегнато към ярката светлина а дъното на коридора, никак не беше обичайно. Светлината струеше от покоите, дадени на Ранд. Или взети. Или може би беше просто напъхан в тях от Моарейн.

Перин и Файле не бяха полагали никакво усилие да се качат тихо по стълбите, но тримата мъже бяха толкова напрегнати, че отначало никой не забеляза появата им. Един от телохранителите рязко изви глава, сякаш за да раздвижи схванатия си врат, и когато ги видя, челюстта му увисна. Прочеди някаква ругатня и бързо се извъртя срещу Перин, хванал дръжката на меч си. Другият се оказа само с един миг по-бавен. Двамата застанаха напрегнати, в готовност, но очите им се местеха неспокойно, отбягвайки очите на Перин. Издаваха кисела миризма на страх. Както и върховният лорд, макар юздите на неговия страх да бяха дръпнати здраво.

Върховният лорд Ториан, чиято остра брадичка беше прошарена с бели косми, се обърна лениво, като на дворецов бал. Измъкна от ръкава си кърпичка, напоена с гадно-сладникав парфюм, и зарови в нея големия си като чукан нос, който всъщност не изглеждаше толкова голям, сравнен с ушите му. Финият копринен сюртук с маншети от червен сатен само подчертаваше недодяланото му лице. Изглежда ръкавите на ризата на Перин, изсекна се в кърпата и килна леко глава.

— Светлината да ви освети дано — поздрави ги той учтиво. Погледът му засече жълтите очи на Перин и се извърна настрани, въпреки че изражението му не се промени. — Добре сте, надявам се? — Малко прекалено учтиво.

Всъщност Перин изобщо не се трогна от тона му, но начинът, по който старият пръч измери с поглед Файле, с някакво небрежно любопитство, накара дланите му неволно да се свият в юмруци. Успя обаче да отговори спокойно.

— Светлината да ви освети, върховен лорд Ториан. Радвам се да видя, че помагате в пазенето на лорд Дракона. Мнозина сигурно негодуват от присъствието му тук.

Тънките вежди на Ториан се дръпнаха нагоре.

— Изпълни се Пророчеството и Тийр осъществи своето място в това пророчество. Може би Преродения Дракон ще поведе Тийр към по-велика съдба. Кой би могъл да негодува срещу това? Но вече е късно. Желая ви лека нощ. — Той отново измери с поглед Файле, облиза устни и закрачи по коридора някак твърде енергично. Телохранителите затичаха по петите му като верни хрътки.

— Не беше необходимо да се държиш така невъзпитано — сръза го Файле, щом върховният лорд се отдалечи достатъчно, за да не ги чува. — Езикът ти сякаш беше замръзнало желязо. Ако смяташ да останеш тук, ще е добре да се научиш да се държиш подобаващо с лордовете.

— Тоя те гледаше така, сякаш иска да те друска на коляно. И съвсем не като татенце.

Тя изсумтя презрително.

— Не е първият мъж, който ме оглежда. Ако намери кураж да опита нещо повече, ще го поставя на място само с едно мръдване на вежди и един поглед. Не е нужно да говориш от мое име, Перин Айбара. — И все пак не изглеждаше да е съвсем недоволна.

Той почеса брадата си и погледна след Ториан. Изчака, докато върховният лорд и стражите му не се скриха зад ъгъла на коридора. Зачуди се как се оправят тайренските лордове с толкова пищно облекло, без да се изпотяват до смърт.

— Забеляза ли, Файле? Хрътките му не свалиха ръце от мечовете преди да се отдалечат на повече от десет крачки от нас.

Тя го изгледа намръщено, после кимна замислено.

— Прав си. Но не разбирам защо. Не се кланят и не треперят както пред Ранд, но всички минават покрай теб и Мат така предпазливо, както покрай някоя Айез Седай.

— Може би това да си приятел на Преродения Дракон вече не е такава защита, каквато беше доскоро.

Тя не му предложи отново да се махнат — поне на думи, — но очите ѝ бяха изпълнени с тази неизречена молба. А той успяваше по-лесно да пренебрегне неизречени молби, отколкото изречени.

Преди да стигнат до края на коридора, се появи Берелайн, която профуча през ярките светлини на преддверието, стиснала с две ръце

бялата роба около тялото си. Ако Първата на Майен решише да закричи още по-бързо, трябваше просто да се затича.

За да покаже на Файле, че може да бъде точно толкова възпитан, колкото, изглежда, желаете тя, Перин извъртя такъв поклон, че можеше да се обзаложи, че дори и Мат нямаше да го надмине. За разлика от него, реверансът на Файле се изрази в бегло кимване и съвсем леко подгъване на коляното. Берелайн профуча покрай тях, без да ги погледне, с миризма на страх, воняща като гноясала рана. Ноздрите му се сбърчиха. В сравнение с това страхът на Ториан беше нищо. Нейното бе паника, вързана с орфана връв. Перин бавно се изправи и зяпна след Берелайн.

— Очите ли ти се напълниха? — тихо попита Файле.

Без да мисли, той отвърна:

— Тя миришеше на...

Ториан изведнъж се показва иззад ъгъла в дъното на коридора и сграбчи Берелайн под ръка. Говорът му беше като порой, но Перин успя да долови цяла шепа накъсани думи, нещо за това как била превишила правата си в своята гордост и че ѝ предлагал своята закрила. Тя вдигна брадичка и отговори късо, рязко и още по-трудно доловимо. После рязко се дръпна и се отдалечи с изправена снага, сякаш вече овладяла се. Преди да хукне след нея, Ториан забеляза, че Перин ги гледа, тутакси зарови месестия си нос в кърпичката и отново се скри зад ъгъла на коридора.

— Хич не ме интересува, че мирише на „Утринно ухание“ — промълви мрачно Файле. — Тая не се интересува от лов на мечок, колкото и хубаво да му изглежда кожата, опъната на стена. Тая лови слънцето.

Той я изглежда намръщено.

— Слънцето ли? Мечок? За какво ми говориш?

— Ти отиди сам. Аз мисля да си легна.

— Щом държиш — отвърна ѝ той бавно. — Но си мислех, че си също толкова нетърпелива да разбереш какво се случи, колкото и аз.

— Едва ли. Не искам да се правя, че горя от желание да се срещна с... Ранд... не и след като досега съм го отбягвала. А пък сега изобщо не горя от желание. Не се и съмнявам, че вие двамата ще си поговорите по-спокойно без мен. Особено ако се намери и вино.

— Изобщо не те разбирам — промърмори той и прокара длан по косата си. — Ако искаш да си лягаш, добре, но бих искал да говориш достатъчно ясно, че да те разбирам.

Тя го изгледа продължително, а после внезапно прехапа устни. Стори му се, че се мъчи да не се разсмее.

— О, Перин, понякога ми се струва, че точно невинността ти е това, което най-много харесвам у теб. — Несъмнено в гласа ѝ се долавяше издайнически смях. — Ти иди при... своя приятел и ще ми разкажеш утре сутринта. Толкова, колкото пожелаеш. — Дръпна главата му надолу, за да го целуне, и бързо се затича назад по коридора.

Той поклати глава и я изгледа, докато не се скри по стълбите. Понякога Файле сякаш му говореше на друг език. Той закрачи към светлините.

Вестибюлът беше кръгъл, широк над петдесет крачки. Сто позлатени светилника висяха на вериги от високия таван. Излъскани колони от червен камък оформяха вътрешен пръстен, а подът сякаш бе направен от монолитна плоча черен мрамор, прошарена със злато. Това беше преддверието към кралските покои от времето, когато Тийр бе имал крале, преди Артур Ястребовото око да постави всичко, от Гръбнака на света до Аритския океан, под владичеството на един крал. След като империята на Ястребовото око се сгромолясала, тайренските крале не се върнали, и в продължение на хиляда години единствените обитатели на тези покои били мишките, оставящи следи по прахта. Никой върховен лорд не бе притежавал такава власт, че да се осмели да заяви претенции към тях.

Кръг от петдесет Бранители стояха неподвижно изправени посред стаята и пиките на всички бяха килнати под един и същи ъгъл. Лицата им бяха обърнати към всички посоки. Задачата им бе да пазят сегашния владетел на Камъка от всякакви натрапници. Командирът им, с два бели пискюла на шлема, стоеше съвсем мъничко по-отпуснато. Беше положил едната си длан върху дръжката на меча, а другата на бедрото, явно горд с почетната си длъжност. Всички те миришеха на страх и несигурност, като хора, живеещи в подножието на срутващ се рид, които почти са успели да се самоубедят, че той никога няма да се срути върху главите им. Или поне не тази нощ. Не и в следващия час.

Перин мина покрай тях и стъпките му отекнаха. Командирът пристъпи към него, но се поколеба, защото Перин не спря, за да позволи да бъде разпитан. Той, разбира се, знаеше кой е Перин — най-малкото го знаеше не по-зле от всеки друг тайренец. Спътник на Айез Седай, приятел на Преродения Дракон. Не и човек, на който някой жалък офицер от Бранителите на Камъка би си позволил да досажда. Задачата му, разбира се, бе да пази покоя на лорд Дракона, но макар да не го признаваше дори пред себе си, офицерът със сигурност разбираше, че лъскавото му въоръжение си е само показност и нищо друго. Истинските стражи бяха онези, на които Перин се натъкна, след като премина отвъд колоните и се озова пред вратите на покоите на Ранд.

Те седяха зад колоните така тихо, че сякаш се сливаха с камъка, макар че дрехите им — в оттенъци на сиво и кафяво, предназначени да ги крият в Пустошта — тук изпъкваха, когато се раздвижиха. Шест Деви на копието, айилски жени, избрали живота на воители пред зова на сърцето си, се стекоха между него и вратите в своите меки, извезани с ширити чизми, стигащи до коленете. Бяха високи за жени, потъмнели от слънцето, с късо подстригана коса, жълта, рижа или нещо по средата. Две от тях стискаха извити лъкове с опънати на тетивата стрели, макар и ненаочени. Другите носеха малки кожени щитове и всяка имаше по четири копия — къси, но с достатъчно дълги метални остриета, за да се забият в човешко тяло и почти да го пронижат.

— Не мога да те пусна — каза една от жените с коса като пламък и се усмихна леко, за да придаде жило на думите си. Айилците не се усмихваха толкова, колкото други народи, нито показваха открито чувствата си. — Мисля, че тази нощ той не иска да види повече никого.

— Аз влизам, Байн. — Без да обръща внимание на копията, той я прихвана за мишниците. И в този миг вече не можа да пренебрегне копията, понеже тя бе успяла да опре едно острие плътно отстрани на врата му. Междувременно една малко по-светлокоса жена на име Чиад бе допряла с копието си врата му от другата страна, сякаш двете остриета се канеха да се срещнат някъде по средата в гърлото му. Другите две жени само наблюдаваха, уверени, че Байн и Чиад ще се справят със задачата си сами. Той обаче не загуби самообладание. — Нямам време да споря с вас. Не че сте готови да изслушате човек,

който спори с вас, доколкото помня. Аз влизам. — С цялата нежност, на която беше способен, Перин вдигна Байн и я отмести с пътя си.

Копието на Чиад така се бе притиснало в кожата му, че само да вдишаше по-дълбоко и щеше да пусне кръв, но след като очите ѝ се разшириха стреснати, Байн изведнъж отдръпна своето и се ухили.

— Искаш ли да научиш една игра, наречена „Целувката на Девите“, Перин? Струва ми се, че ще я играеш добре. Най-малкото би научил нещо. — Една от другите се изсмя на глас. Копието на Чиад се дръпна от врата му.

Той вдиша дълбоко, надявайки се, че няма да забележат, че е първото му вдишване, откакто остриетата го докоснаха. Не бяха забулили лицата си — техните шуфи лежаха надиплени на шиите им като тъмни шалове, — но не знаеше дали айилците са длъжни да го правят, преди да убият, а само че забулването означава, че са готови да го сторят.

— Друг път може би — отвърна ѝ той учтиво. Всички се хилеха, сякаш Байн беше казала нещо много смешно и това, че той не го разбира, е част от смешката. Том беше прав. Човек може да полудее, мъчейки се да разбере жените — от който и да е народ и с каквото и да е положение. Така разправяше Том.

Когато Перин посегна към дръжката на вратата с форма на изправен на задните си лапи лъв, Байн добави:

— На твоя глава да е тогава. Той вече прогони едно лице, което повечето мъже биха сметнали за много по-приятна компания от теб.

„Разбира се — помисли си той, отваряйки вратата. — Берелайн. Тя излезе оттук. Тази нощ всичко е тръгнало наопаки...“

Първата на Майен отпадна от мислите му, когато огледа стаята. Счупени огледала висяха по стените и натрошено стъкло покриваше пода, наред с късчета разбит порцелан и пера от раздрания дюшек. Сред преобърнати столове и пейки се валяха разтворени книги. А Ранд седеше на леглото, превит между два от пилоните на балдахина, затворил очи, отпуснал длани върху Каландор, който лежеше на коленете му. И като че ли се беше къпал в кръв.

— Извикайте Моарейн! — сопна се Перин на айилките. Ранд очевидно имаше нужда от Айез Седай, за да остане жив. — Кажете ѝ да побърза! — Чу зад гърба си ахвания и тихо топуркане на тичащи ботуши.

Ранд вдигна глава. Лицето му беше кървава маска.

— Тръшни вратата.

— Моарейн ще дойде ей сега, Ранд. Стой спокойно. Тя ще...

— Тръшни вратата, Перин.

Айилките се намръщиха и замърмориха, но се дръпнаха назад. Перин затръшна вратата, прекъсвайки въпроса, извикан от командира с белите пискюли.

Докато вървеше по килима към Ранд, под ботушите му скърцаха стъкла. Той скъса ивица плат от дивашки раздрания чаршаф и я допря до раната на хълбока на Ранд. Ръцете на Ранд се вкочаниха върху прозрачния меч, после се отпуснаха. Платът почти моментално прогизна от кръв. Прорези и рани го покриваха от глава до пети; в много от тях блещукаха късчета стъкло. Перин безпомощно помръдна рамене. Не знаеше какво повече може да направи, освен да изчака Моарейн.

— В името на Светлината, какво си се опитал да направиш, Ранд? Изглеждаш така, сякаш си се опитвал да си съдереш кожата. А и мен едва не ме уби. — За миг си помисли, че Ранд изобщо няма да му отговори.

— Не бях аз — най-сетне отрони Ранд, почти шепнешком. — Някой от Отстъпниците.

Перин се опита да отпусне мускулите си, макар да не помнеше да ги е напрягал. Усилието се оказа само наполовина успешно. Беше споменал за Отстъпниците пред Файле, и то не съвсем небрежно, но като цяло се стараеше да не мисли какво биха могли да сторят Отстъпниците, когато разберяха къде се намира Ранд. Ако един от тях успееше да надвие Преродения Дракон, щеше да се открие и да застане високо над останалите в мига, в който Тъмния се измъкне на свобода. Тъмния на свобода, а Последната битка — загубена преди изобщо да се е състояла.

— Сигурен ли си? — промълви той също толкова тихо.

— Така трябва да е, Перин. Така трябва да е.

— Тогава някой от тях е тръгнал подир мен така, както подир теб... Къде е Мат, Ранд? Ако е жив и е преживял същото като мен, щеше да си помисли това, което и аз. Че си ти. Щеше отдавна да е дошъл тук да ти тегли една благословия.

— Или да е на гърба на някой кон извън градските стени. — Ранд с усилие изправи гръб. Вадичките засъхнала кръв се напукаха и по гърдите и раменете му рухнаха свежи струйки. — Ако е загинал, ще е най-добре да се махнеш колкото се може по-далече от мен. Смятам, че двамата с Лоиал имате пълното право да го направите. — Той млъкна и погледна Перин. — На теб и Мат сигурно ви се иска изобщо да не бях се раждал. Или поне никога да не ме бяхте познавали.

Нямаше смисъл да ходи да проверява — ако нещо бе сполетяло Мат, то все едно вече бе свършило.

— Теб, изглежда, не те интересува дали той наистина не си е заминал. Да ме изгори дано, но той също е важен. Какво ще направиш, ако е изчезнал? Или ако е загинал, Светлината да не дава дано.

— Каквото най-малко очакват. — Очите на Ранд заприличаха на утринна мъгла, скриваща зората, синкавосива, с прозиращ през нея трескав блясък. Гласът му бе като острие на наточен нож. — Каквото никой не очаква.

Перин бавно си пое дъх. Ранд имаше всички основания да е с доста опънати нерви. Това изобщо не беше признак на полудяване. Трябваше да престане непрекъснато да търси в него прояви на лудост. Тези признаци все едно щяха да се появят скоро, а да следи непрекъснато за тях означаваше стомахът му непрестанно да е стегнат на възел.

— Тоест? — попита той тихо.

Ранд притвори очи.

— Знам само, че трябва да ги изненадам. Всички трябва да изненадам — промълви той свирепо.

Едно от крилата се отвори и влезе един снажен айилец с тъмночервена коса, леко осеяна с посивели кичури. Зад него подскачаше тайренският офицер с пискюлите и се караше нещо с Девите. Байн затръшна вратата под носа му.

Руарк огледа помещението с хладните си сини очи, сякаш търсеше врагове зад някоя завеса или преобърнат стол. Вождът на клана Таардад Айил не носеше оръжие освен ножа с широко острие на кръста — оръжията му сякаш бяха властният му вид и самоувереността и той ги носеше спокойно, сякаш прибрани в канията с ножа. Шуфата висеше небрежно на раменете му.

— Онзи тайренски тъпак отвън изпрати вест до началника си, че тук се е случило нещо — каза Руарк, — и слуховете вече плъзват като плесен в дълбока пещера. Всякакви, от това, че Бялата кула се е опитала да те убие, до това, че Последната битка се е състояла преди малко в тази стая. — Перин отвори уста и Руарк вдигна ръка да го спре. — Случайно срещнах Берелайн. Изглеждаше така, сякаш току-що са й съобщили деня, в който ще умре, и тя ми каза истината. Изглежда, че е било точно така, въпреки че отначало не й повярвах.

— Извиках Моарейн — каза Перин. Руарк кимна. Разбира се, Девите сигурно му бяха казали всичко, което знаеха.

Ранд се изсмя болезнено.

— Казах й да мълчи. Изглежда, лорд Дракона няма власт в Майен. — Гласът му бе по-скоро развеселен, отколкото ядосан.

— Имам дъщери по-големи от тази млада жена — каза Руарк. — Не вярвам да го каже на някой друг. Струва ми се, че предпочита да забрави всичко, което е видяла тази нощ.

— А аз бих искала да разбера какво се е случило — каза Моарейн от прага. Макар да беше дребничка и лека и Руарк да се извисяваше над нея почти толкова, колкото мъжът, който я следваше — Лан, нейният Стражник — все пак Айез Седай сякаш господстваше над всички в стаята. Сигурно беше тичала, за да пристигне толкова бързо, но сега изглеждаше спокойна като замръзнало езеро. Големи усилия бяха нужни да се наруши спокойствието на Моарейн. Синята й копринена нощница беше с дантела на врата, а ръкавите — с кадифени маншети, но горещината и влагата като че ли не й се отразяваха. Синьо камъче, увиснало на челото й от тънка златна верижка в тъмната й коса, проблясваше на светлината, подчертавайки липсата и на най-малки следи от пот по гладкото й лице.

Както винаги, когато се срещнеха, леденосините погледи на Лан и Руарк сякаш започнаха да хвърлят искри. Сплетена кожена каишка стягаше тъмната, леко посребрена по слепоочията коса на Лан. Перин не беше сигурен кой от двамата изглежда по-опасен — помисли си, че някой мишок между тях би примрял от глад в двоумение.

Очите на Стражника се плъзнаха по Ранд.

— Мислех, че си достатъчно голям, за да се обръснеш, без някой да ти държи ръката.

Руарк се усмихна, съвсем леко, но за първи път, откакто Перин го беше виждал в присъствието на Лан.

— Още е млад. Ще се научи.

Лан стрелна поглед към айилеца и отвърна на усмивката му, също така леко.

Моарейн хвърли на двамата бърз, смразяващ поглед. Докато пресичаше килима, не изглеждаше да пробира пътя си, но стъпваше така леко, повдигнала полите си, че нито едно парченце стъкло не изскърца под меките ѝ пантофи. Очите ѝ обиколиха стаята и попиха всяка подробност, Перин беше сигурен в това. За миг тя изгледа и него — той отказа да срещне погледа ѝ; твърде много знаеше за него, за да се чувства спокойно — а след това се понесе към Ранд като безшумна копринена лавина, ледена и неумолима.

Перин пусна ръката си и се отдръпна от пътя ѝ. Подгизналото парче плат остана на хълбока на Ранд, залепнало от съсирената кръв. От главата до краката му кръвта бе започнала да засъхва на вадички и петна. Парчетата стъкло в кожата му блестяха под огъня на светилниците. Моарейн докосна просмукания с кръв плат с крайчетата на пръстите си, после отдръпна ръката си, сякаш променила намерението си да надникне под превръзката. Перин се зачуди как Айез Седай може изобщо да гледа Ранд, без да потръпне, но гладкото ѝ лице остана невъзмутимо. Миришеше едва доловимо на сапун с розов аромат.

— Поне си жив. — Гласът ѝ беше мелодичен — но като смразяваща кръвта, яростна музика. — Каквото се е случило — после. Сега се опитай да докоснеш Верния извор.

— Защо? — възкликна уморен Ранд. — Не мога да се Изцерея сам дори да знаех как да Изцереявам. Никой не може. Поне дотолкова знам.

Моарейн си пое дъх, сякаш щеше да избухне, колкото и да бе непривично това за нея, но след миг отново потъна в такова дълбоко спокойствие, че нищо не бе в състояние да го наруши.

— Само част от силата на Изцереяването идва от Изцерителя. Силата може да замести това, което иде от Изцереявания. Без нея утре можеш да изкараш целия ден на легло, а може би и вдругиден. А сега притегли Силата, ако можеш, но не прави нищо с нея. Прост я задръж. Използвай това, ако трябва. — Не ѝ се наложи да се навежда много, за да докосне Каландор.

Ранд дръпна меча изпод ръката ѝ.

— Просто да я задържа, казваш. — Като че ли се канеше да се разсмее гръмко. — Добре.

Нищо не се случи, доколкото можа да види Перин, не че очакваше да види нещо. Ранд си седеше, като оцелял след изгубена битка, и гледаше Моарейн. Тя почти не мигаше. На два пъти отри пръсти в дланите си, без сама да забележи.

След малко Ранд въздъхна.

— Не мога дори да постигна Празнотата. Изглежда, не мога да се съсредоточа. — Бърза усмивка разкъса засъхващата кръв по лицето му. — Не разбирам защо. — Струйка кръв потече покрай лявото ѝ око.

— Тогава ще го направя както винаги досега — отвърна Моарейн и хвана главата на Ранд, без да обръща внимание на кръвта, стичаща се по пръстите ѝ.

Ранд скочи със силен рев, сякаш всичкият въздух бе изтръгнат от дробовете му, и се изви назад толкова силно, че главата му едва не се измъкна от дланите ѝ. Една от ръцете му се люшна с разперени пръсти и се отметна така силно назад, сякаш щеше да се скърши. Другата му ръка стисна дръжката на Каландор, мускулите ѝ видимо се стегнаха на буци. Разтресе се като плат, подет от бурен вятър. Тъмни корички засъхнала кръв западаха от тялото му, парченца счупено стъкло се изсипаха по раклата и по леглото, избутани навън от затварящите се рани.

Перин потръпна, сякаш този бурен вятър се беше завихрил около самия него. Беше виждал как се прави Изцеряването и преди, и то неведнъж, с много по-голяма мощ, но никога не изпитваше доволство да гледа как използват Силата, да знае, че я използват до него, дори за такова нещо. Приказките за Айез Седай, разказвани от търговски охранници и кочияши, се бяха загнездили в ума му дълго преди да срещне Моарейн. Руарк лъхаше на остро безпокойство. Само Лан гледаше на всичко това като на нещо съвсем обичайно. Лан и Моарейн.

Почти толкова бързо, колкото започна, то свърши. Моарейн отдръпна ръцете си и Ранд се олюля и се хвана за пилон на леглото, за да се задържи на крака. Трудно беше да се определи дали държи по-здраво пилон, или Каландор. Когато Моарейн посегна да вземе меча и да го постави на украсената стойка до стената, той го дръпна от нея силно, даже малко грубо.

За миг устните ѝ се присвиха, но тя се задоволи само да свали прогизналия плат от раната на хълбока му и с него изтри петната кръв наоколо. Старата рана отново се бе превърнала в тънък белег. Другите наранявания просто бяха изчезнали. Засъхналите корички кръв, които все още се виждаха по тялото му, спокойно можеха да се вземат за следи от кръвта на някой друг.

— Все още не откликва — промърмори тя намръщено. — Тази няма да се Изцери напълно.

— Тъкмо тя ще ме убие, нали? — попита я той тихо и цитира: — „Кръвта му по скалите на Шайол Гул, тя ще отмие Сянката, поднесена в жертва за спасението човешко.“

— Твърде много четеш — срязва го остро тя — и твърде малко разбираш.

— Ти повече ли разбираш? Ако е така, кажи ми.

— Той просто се опитва да намери пътя си — изведнъж се намеси Лан. — Никой човек не обича да тича слепешком, когато знае, че някъде пред него го очаква урва.

Перин примигна изненадан. Лан почти никога не противоречеше на Моарейн, във всеки случай не и когато можеше да бъде чул от други. Дватамата с Ранд обаче бяха прекарвали твърде дълго време в упражнения по майсторство с меч.

Очите на Моарейн блеснаха, но единственото, което каза, беше:

— Сега той има нужда да полежи в леглото. Би ли помолил да донесат вода за миене и да му приготвят друга спалня? Тази трябва да се почисти и да сменят дюшека. — Лан кимна, откряхна вратата, показа главата си навън и заговори тихо.

— Тук ще спя, Моарейн. — Ранд се пусна от пилоната на балдахина и с мъка се изправи, като повлече Каландор с острието надолу по покрития с парчетии килим, стиснал с две ръце дръжката му. И да се подпираше леко на оръжието, не си личеше много. — Никой повече няма да ме гони. Дори от едно легло.

— Тай-шар Манедерен — промърмори Лан.

Този път дори Руарк изглеждаше стреснат, но дори и да бе чула похвалата на Лан, Моарейн не го показва. Тя се взираше в Ранд. Лицето ѝ бе гладко, но от очите ѝ сякаш бляскаха мълнии. Ранд я гледаше с озадачена усмивка, като че ли се опитваше да отгадае какво друго ще опита.

Перин пристъпи към вратата. Ако Ранд и Айез Седай се канеха да си измерват волята, той предпочиташе да е някъде другаде. Лан, изглежда, не се притесни; трудно беше да се каже при тази негова стойка — някак си изправен, с изпънат гръб, и в същото време като че ли отпуснат. Човек можеше да реши, че е заспал на мястото си със същото основание, с което би сметнал, че всеки миг ще извади меча си. Руарк стоеше по същия начин, но очите му попоглеждаха към вратата.

— Остани на мястото си! — Моарейн не откъсна поглед от Ранд, а изпънатият ѝ пръст посочи някъде по средата между Перин и Руарк, но краката на Перин въпреки това се заковаха. Руарк сви рамене и скръсти ръцете си.

— Упорит — промърмори Моарейн. Този път думите ѝ бяха предназначени за Ранд. — Много добре. Щом толкова държиш да останеш, докато не рухнеш, можеш да използваш времето си, преди да си паднал по лице, и да ми разкажеш какво е станало тук. Да те науча не мога, но ако ми го разкажеш, може би ще разбера в какво си сбъркал. Вероятността е малка, но е възможно. — Гласът ѝ стана по-остър. — Трябва да се научиш да го контролираш и не заради подобни неща. Ако не се научиш да контролираш Силата, тя ще те убие. Знаеш го. Казвала съм ти го достатъчно често. Трябва да се научиш сам. Трябва да го намериш вътре в себе си.

— Нищо не направих, освен за да оцелея — отвърна той с пресъхнал глас. Тя отвори уста да го прекъсне, но той продължи: — Мислиш ли, че съм могъл да прелея, без да го осъзнавам? Не го направих в съня си. Случи се, когато вече бях буден. — Той залитна и се подпря на меч.

— Дори и ти не би могъл да прелееш насън нищо освен Дух — отвърна хладно Моарейн, — но това тук не е направено с Дух. Канех се да те попитам какво всъщност се е случило.

Перин усети, че настръхва, докато Ранд им разказваше какво го е сполетяло. Секирата беше достатъчно лошо нещо, но секирата поне беше нещо солидно, нещо истинско. Но да изскочи от огледалата собственото ти отражение и да се нахвърли върху теб... Той несъзнателно пристъпи от крак на крак сред парчетата стъкло.

Без да спира да разказва, Ранд погледна крадешком към раклата, сякаш не искаше някой да го забележи, и късчетата натрошено стъкло,

пръснати по капака ѝ, се плъзнаха към килима, като да бяха пометени от невидима метла. Ранд се спогледа с Моарейн, след което бавно приседна и продължи. Перин така и не разбра кой от двамата почисти капака на раклата. В разказа си Ранд не спомена за Берелайн.

— Трябва да е бил някой от Отстъпниците — завърши Ранд. — Може би Самаил. Ти каза, че той е в Иллиан. Освен ако някой от тях не е тук, в Тийр. Могъл ли е Самаил да стигне дотук от Иллиан?

— Не, дори той да владееше Каландор — отвърна Моарейн. — Има си граници. Самаил е само човек, не е Тъмния.

Само човек? Не беше най-подходящото определение, реши Перин. Човек, който прелива, мъж, който все още не е полудял от това; поне все още не, доколкото беше известно. Мъж, силен вероятно колкото Ранд, но докато Ранд се мъчеше да се научи, Самаил вече знаеше всички тънкости на талантите си. Човек, прекарал три хиляди години заклещен в затвора на Тъмния, мъж, преминал на страната на Сянката по свой собствен избор. Не. „Само човек“ дори не се доближаваше до подходящото определение нито за Самаил, нито за другите Отстъпници.

— В такъв случай някой от тях е тук. В града. — Ранд сведе глава на китките си, но моментално се сепна, изправи се и огледа гневно всички. — Няма да позволя да ме гонят повече. Аз ще съм вече хрътката. Ще го намеря аз него... или нея... и ще...

— Не е някой от Отстъпниците — прекъсна го Моарейн. — Не мисля, че е от тях. Това би било твърде просто. И твърде сложно.

Ранд заговори кротко.

— Остави гатанките, Моарейн. Ако не е Отстъпник, кой е тогава? Или какво?

Лицето на Айез Седай можеше да мине за наковалня, но въпреки това тя се поколеба. Трудно бе да се определи дали сама е несигурна в отговора, или се мъчи да прецени каква част от истината да сподели.

— Докато печатите на затвора на Тъмния отслабват — промълви тя след дълга пауза, — може би неизбежно някаква... миазма... ще избликне, докато той все още стои окован. Като мехури, надигащи се от гниещи неща на дъното на някое благо. Но тези мехури ще се понесат през Шарката, докато не се допрат до някоя нишка и не се пукнат.

— О, Светлина! — Възклицанието се отрони от устата на Перин преди да успее да го спре. Очите на Моарейн се извърнаха към него. — Да не искаш да кажеш, че това, което се е случило на... Ранд, ще започне да се случва на всеки?

— Не на всеки. Поне все още не. В началото, мисля, ще има само няколко мехура, които ще избликват през цепнатините, през които Тъмния може да се пресяга. Но по късно — кой знае? И също както тавирен привличат нишките на другите в Шарката около себе си, смятам, че ще привличат и тези мехури по-силно, отколкото останалите. — Очите ѝ говореха, че е убедена, че Ранд не е единственият, комуто тази нощ е гостувал бродещ кошмар. Късата усмивчица, която се появи и изчезна моментално, подсказа на Перин, че може да запази мълчание, ако държи да скрие тайната си от другите. Но тя знаеше. — И все пак, в следващите месеци, или години, ако имаме късмет да продължи толкова дълго, боя се, че твърде много хора ще видят неща, от които косите им ще побелеят, ако въобще успеят да ги преживеят.

— Мат — промълви Ранд. — Знаеш ли дали той... Дали е...

— Много скоро ще разбере — отвърна му спокойно Моарейн. — Каквото е станало, не може да се върне. Можем само да се надяваме. — Въпреки тона ѝ, от нея лъхна на умора и отчаяние.

— Той е добре — обади се Руарк. — Или поне беше. Видях го, когато идвах насам.

— Накъде отиваше? — попита напрегнато Моарейн.

— Като че ли се беше запътил към слугинските жилища — отвърна айилецът. Той знаеше, че тримата са тавирен, макар и да не го разбираше напълно, и достатъчно познаваше Моарейн, за да добави: — Не към конюшните, Айез Седай. В обратната посока, към реката. А по кейовете на Камъка няма лодки. — Не се запъна при думите „лодки“ и „кейове“ като повечето айилци, въпреки че в Пустошта такива неща съществуваха само в сказанията.

Тя кимна, сякаш не бе очаквала нищо друго. Така беше свикнала да прикрива истинските си мисли, че сякаш ги забулваше по навик.

Изведнъж едно от крилата се отвори и вътре пристъпиха Байн и Чиад, без копията си. Байн носеше голяма бяла купа и кана, от която се вдигаше пара. Чиад държеше сгънати на ръката ѝ кърпи.

— Защо вие трябва да носите това? — попита Моарейн.

Чиад сви рамене.

— Тя не пожела да влезе.

Ранд се изсмя горчиво.

— Дори слугите имат достатъчно ум, за да стоят по-далече от мен. Оставете ги някъде.

— Времето ти изтича, Ранд — каза Моарейн. — Тайренците започват да свикват с теб донякъде, а никой не се бои от нещо познато повече, отколкото от някаква странност. Колко седмици или дни остават преди някой да се опита да изстреля стрела в гърба ти или да сложи отрова в храната ти? Колко остава преди да удари някой Отстъпник или друг мехур да се плъзне в Шарката?

— Не се опитвай да ме ръчкаш с остена си, Моарейн. — Беше оцапан с кръв, полугол, надвесен над Каландор, на който се опираше, за да стои на краката си, но успя да изрече тези думи спокойно и властно. — И заради теб няма да бягам.

— Избери пътя си скоро — каза тя. — И този път ме уведоми какво смяташ да правиш. Знанията ми няма да помогнат, ако откажеш да приемеш помощта ми.

— Твоята помощ? — промълви уморено Ранд. — Ще се възползвам от помощта ти. Но ще реша аз, не ти. — Погледна Перин, сякаш искаше да му каже нещо без думи, нещо, което не искаше другите да чуят. Перин не разбра какво. След миг Ранд въздъхна. Главата му леко клюмна. — Искам да поспя. Идете си всички. Моля. Ще поговорим утре. — Очите му отново се стрелнаха към Перин.

Моарейн отиде до Байн и Чиад и двете айилки се наведоха към нея, за да може да им прошушне нещо. Перин дочу само леко бръмчене и се зачуди дали не е използвала Силата, за да потисне слуха му — тя знаеше колко тънък е. Увери се в това, когато Байн ѝ прошушна нещо в отговор и той отново не успя да го чуе. Айез Седай обаче не беше направила нищо срещу обонянieto му. Айилките поглеждаха Ранд, докато говореха, и миришеха на тревога. Не уплашени, но все едно че Ранд беше някакво голямо животно, което може да стане опасно, ако объркат нещо.

Айез Седай се извърна към Ранд.

— Наистина ще поговорим утре. Не можеш да клечиш като яребица, чакаща да падне в примката на ловеца. — Тръгна към вратата

преди Ранд да е успял да ѝ отвърне. Лан погледна Ранд, сякаш се канеше да му каже нещо, но я последва безмълвно.

— Ранд? — промълви Перин.

— Правим каквото трябва. — Ранд не вдигна глава от прозрачната дръжка в ръцете си. — Всички правим каквото трябва. — Миришеше на страх.

Перин кимна и последва Руарк извън стаята. Моарейн и Лан вече ги нямаше. Тайренският командир зяпаше към вратата от десет крачки разстояние и се мъчеше да си придаде вид, че разстоянието е по негов избор и няма нищо общо с четирите айилки, които зорко го наблюдаваха. Другите две Деви все още не бяха излезли и Перин чу гласовете им откъм стаята.

— Идете си — каза Ранд уморено. — Просто го оставете и си идете.

— Ако можеш да стоиш прав — отвърна Чиад, — ще си идем. Само застани изправен.

Чу се шум от вода, плисната в купата.

— И друг път сме се оправяли с ранени — каза Биад успокоително. — Пък и аз съм къпала братчетата си, когато бяха малки.

Руарк затръшна вратата и заглуши гласовете им.

— Вие не се отнасяте с него както тайренците — рече тихо Перин. — Не му се кланяте и не се подмазвате. Не съм чул някой от вас да го нарича Преродения Дракон.

— Преродения Дракон е пророчество на влагоземците — отвърна Руарк. — Нашето е за Оня, що иде със Зората.

— Мислех, че е едно и също. Иначе защо сте дошли в Камъка? Светлината да ме изгори, Руарк, та вие, айилците, сте народът на Дракона, точно както твърдят Пророчествата. Вие просто го признахте, макар и да не сте го казали на глас.

— Във вашите Пророчества за Дракона падането на Камъка и взимането на Каландор проглася, че Драконът е Прероден — каза Руарк. — Нашето пророчество твърди само, че Камъкът трябва да падне преди „Оня, що иде със Зората“ да се появи, за да ни върне онова, което е било наше. Може да са един и същи човек, но се съмнявам дали дори Мъдрите може да са сигурни. Ако това е Ранд, то има неща, които той трябва да направи, за да го докаже.

— Какви? — попита Перин настойчиво.

— Ако той е онзи, ще ги знае и ще ги направи. Ако не е, тогава нашето търсене ще продължи.

Нещо в гласа на айилеца накара Перин да наостри уши.

— А ако не се окаже онзи, когото търсите? Тогава какво, Руарк?

— Спи спокойно, Перин. — Меките чизми на Руарк не издаваха никакъв звук, докато се отдалечаваше по коридора.

Тайренският офицер продължаваше да мирише на страх и не можеше да прикрие гнева и омразата, изписани на лицето му. Ако айилците решаха, че Ранд не е Оня, що иде със Зората... Перин изгледа съсредоточено физиономията на тайренския офицер и си представи, че Девите ги няма и че Камъкът е опустял от айилците. И потръпна. Оставаше му да се увери, че Файле е решила да си тръгне. Нищо повече. Тя трябваше да реши да си иде, и то без него.

ГЛАВА 4

КОНЦИ

Том Мерилин поръси ситен пясък по написаното, за да подсуши мастилото, след което грижливо прибра с шепа пясъка в шишенцето и затвори капачката. Порови из страниците, пръснати по масата — огънят на шестте лоени свещи наистина беше опасен, но му трябваше светлина — и намери смачкан лист, оцапан с петно мастило. Внимателно го сравни с това, което беше написал, след което доволно поглади с палец дългия си мустак. Тънка усмивка пробяга по опнатото му като изсъхнал пергамент лице. Самият върховен лорд Карлеон би помислил, че е собственият му почерк.

„Внимавай. Мъжът ти подозира.“

Само тези думи. Без подпис. Сега ако можеше само да уреди върховният лорд Тедосиан да го намери някъде, където жена му, лейди Алтейма, разсеяно го е оставила...

На вратата се почука и той подскочи. Никой не го посещаваше толкова късно.

— Един момент — извика той и припряно започна да прибира мастилници, листове и писала в една очукана кутия. — Един момент, да си наметна ризата.

Той затвори кутията и я пхна под масата, където може би щеше да се скрие от нечий случаен поглед, след което огледа мъничката си стая без прозорци, за да се увери, че не е оставил на открито нещо, което не бива да се вижда. Обръчи и топки за жонглиране лежаха нахвърляни по тясното му неоправено легло, тръби за дишане на огън и разни други предмети, появяващи се в ръцете му на представления, бяха нахвърляни върху единствения рафт между принадлежностите му за бръснене. Веселчунското му наметало, покрито с крпки със

стотици цветове, висеше на закачалка на стената заедно с резервните му дрехи и твърдите кожени калъфи, пазещи лютнята и флейтата му. Около каишката на калъфа с лютнята беше завързан прозирен женски червен копринен шал.

Том не си спомняше точно коя го беше завързала там — старееше се да не обръща повече внимание на някоя жена, отколкото на всичките останали, и с всички се държеше лековато и усмихнато. Накарай ги да се смеят, дори да повъздишат, но избягвай обвързванията — това му беше девизът; за други неща нямаше време.

— Идвам. — Той закуцука раздражено към вратата. Някога беше предизвиквал „ох“ и „ах“ у хора, на които им беше трудно да повярват дори когато виждаха с очите си, че един костелив белокос старец може да прави задни салта, да стои на ръце и да се премята ловко и бързо като момченце. Куцането беше сложило край на това и той го ненавиждаше. Кракът го заболяваше още повече, когато се опиташе. Той дръпна рязко вратата и примигна изненадано. — Е, влизай Мат. Мислех, че се трудиш усилено над опразването на кесиите на лордчетата.

— Отказаха да играят повече тази нощ — отвърна кисело Мат и се отпусна на трикракото столче, служещо за втори стол в стаичката. Сетрето му беше разкопчано, косата му бе разрошена. Кафявите му очи шареха из стаята, без да спират за дълго на едно място, но тази нощ липсваше обичайното им намигване, все едно че младежът вижда нещо смешно там, където никой друг не го вижда.

Том го изгледа намръщено и се замисли. Мат никога не пристъпваше прага му, без да подхвърли саркастична забележка за опърпаната му стая, Мат приемаше обяснението на Том, че спането му в слугинския сектор ще помогне хората да забравят, че е пристигнал тук в сянката на Айез Седай, но рядко изпускаше повод да се пошегува. Макар и да разбираше, че стаята също така осигурява на Том възможността никой да не се досети, че той има някаква връзка с Преродения Дракон. Мат, който все пак си беше Мат, вероятно си мислеше, че това не е нищо повече от едно добро пожелание. Том беше обяснил нещата на Ранд с две изречения, изречени припряно в един рядък момент, докато никой не ги гледаше. Всеки слуша един веселчун, всеки го гледа, но никой не забелязва особено, нито запомня с кого говори той, понеже си е най-прост веселчун и простите му

забавления са предназначени за селски хорица и за слуги, и може би колкото да поразвеселят дамите. Такава беше гледната точка на тайренците. В края на краищата Том не беше бард.

Но какво бе обезпокоило толкова много момчето, че да слезе чак тук долу в толкова късен час? Сигурно някоя от младите жени, достатъчно голяма все пак, за да разбира от някои работи, си бе позволила измамната усмивка на Мат да я плени. Въпреки всичко Том смяташе да си даде вид, че не вижда нищо необичайно в това късно посещение, докато Мат не каже нещо друго.

— Ще взема дъската за камъчета. Късно е, но колкото за една игра имаме време. — Не можа да се сдържи да не добави: — Какво ще кажеш да заложим? — Не беше склонен дори меден петак да заложи на зар срещу Мат, но камъчетата бяха друга работа; смяташе, че в играта има твърде много ред за странния късмет на младежа.

— Какво? О, не. Много е късно за игри. Том, нещо... нещо случи ли се тук долу?

Том опря дъската до крака на масата, измъкна кесията си с табак и взе дългостволата си лула.

— Като например? — попита той, докато тъпчеше чашката. Остана му време да поднесе къс хартия към пламъка на една от свещите да запали лулата и да издуха облак дим, преди Мат да му отговори.

— Като например Ранд да е полудял. Не, ти нямаше да ме попиташ, ако се беше случило.

Нещо жегна Том и той помръдна рамене, но издуха възможно най-спокойно кръгче синкав пушек, след което седна на стола си и изпъна вдървения си крак напред.

— Какво е станало?

Мат си пое дълбоко дъх и после избулва всичко на един дъх.

— Игралните карти се опитаха да ме убият. Амирлин и върховният лорд, и... Не съм го сънувал. Том. Затова тия натруфени тъпаци не искат да играят повече. Страх ги е да не се повтори. Том, мисля да напусна Тийр.

Боцкането се повтори, сякаш иглички магарешки трън се бяха забили в гърба му. Защо той самият не бе напуснал Тийр толкова дълго? Това щеше да е най-мъдрото решение. Навън имаше стотици села, чакащи един веселчун да ги забавлява и удивлява. И всяко от тях

— с по един-два хана, пълни с вино, в което да удави спомените. Но ако го направеше, само Моарейн щеше да остане да пази Ранд от козните на върховните лордове и в крайна сметка те може би щяха да му прережат гърлото. Моарейн, разбира се, можеше да се справи. С помощта на по-различни от неговите методи. Беше кайриенка, което значеше, че вероятно е засмукала Играта на Домове още с майчиното си мляко. И междувременно щеше да привърже с още един конец Ранд ал-Тор към Бялата кула. Да го заплете в толкова здрава айезседайска мрежа, че никога да не може да се измъкне. Но ако момчето вече полудяваше...

„Глупак“, изруга се Том наум. Пълен глупак, да се забърка във всичко това само заради някакъв спомен отпреди петнадесет години. Оставането му тук нямаше да промени нещата. Каквото било, било. Трябваше да види Ранд лице в лице, независимо от това, което му беше казал — че ще се държи настрана. Може би на никого нямаше да му се стори странно това, че един веселчун е помолил да изпълни песен пред лорд Дракона, при това специално композирана за него. Той знаеше една съвсем неизвестна кандорска мелодия, възхваляваща с гръмки слова някакъв безименен кандорски лорд за неговото величие и смелост, без изобщо да споменава за самите подвизи или местата, където са били изпълнени. Вероятно е била платена от някой лорд, който не е имал кой знае какви подвизи, с които да се похвали. Е, сега тази песен щеше да му послужи. Освен ако на Моарейн не ѝ се стореше странно. Това щеше да е също толкова лошо, колкото ако върховните лордове го подушеха. „Ама какъв съм глупак! Трябва просто да напусна още тази нощ!“

Отвътре му закипя и стомахът му се изпълни с киселини, но той беше прекарал дълги години в учене как да запази лицето си невъзмутимо, още преди да надене маската на веселчун. Изпुфка три кръгчета дим, вкарвайки ги едно в друго, и каза:

— Ти се каниш да напускаш Тийр, откакто си стъпил в Камъка.

Кацнал на ръба на столчето, Мат го стрелна със сърдит поглед.

— Решил съм го твърдо. Наистина. Защо не дойдеш с мен, Том? Има градчета, в които смятат, че Преродения Дракон още не се е родил, където никой не е помислял за проклетите Пророчества и проклетия Дракон от години, ако не и от повече. Места, в които смятат, че приказките за Тъмния са бабини деветини, че тролоците са

налудничави измишльотини на търговците и че мърдраалите яздят сенки само за да плашат дечицата. Можеш да свириш на лютнята си и да разказваш своите истории, а аз да въртя игра на зарове. Ще си живеем като лордове, ще пътуваме където си поискаме, ще оставаме където си щем и никой няма да се опитва да ни убие.

Последното удари съвсем близо до целта, за да звучи успокояващо. Е, глупак си беше и толкова; оставаше само да се възползва някак от това.

— Ако наистина си решил да тръгваш, защо не си го направил?

— Моарейн ме следи — отвърна Мат горчиво. — А когато не е тя, праща някой друг да го прави.

— Знам. Айез Седай не обичат да изпускат някого, щом веднъж са му сложили ръка. — Беше нещо повече от това, със сигурност, повече от това, което бе известно на повърхността, определено, но Мат отричаше подобни неща, а и никой друг, който можеше да знае, не говореше, ако изобщо някой друг освен Моарейн го знаеше. Това едва ли имаше значение. Той харесваше Мат — всъщност в известен смисъл дори му беше длъжник, — но Мат и тревогите му бяха дреболия в сравнение с грижите на Ранд. — Но не мога да повярвам, че тя наистина е накарала някой да те следи непрекъснато.

— Все едно че е. Непрекъснато разпитва всички къде съм и с какво се занимавам. Подозирам го. Ти познаваш ли някой, който няма да каже на една Айез Седай това, което тя иска да узнае? Аз не. Все едно че ме следи.

— Ако вложиш малко разум, можеш да избегнеш дебненето. Не съм срещал друг, който да се измъква така ловко като теб. Казвам ти го като комплимент.

— Все нещо ще се появи — измърмори Мат. — Толкова злато има за прибиране тук. А има и едно моме с големи очи в кухните, дете много обича да я пощипват и целуват, и една от прислужничките, с коса като коприна, чак до кръста, и с най-кръглите... — Той замълча, изведнъж осъзнал какви глупости говори.

— Ни си ли си помислял, че може да е защото...

— Ако споменеш тавирен, Том, веднага си тръгвам.

Том веднага промени това, което се канеше да каже:

— ...че може би е, защото Ранд е твой приятел и ти не искаш да го изоставиш?

— Да го изоставя! — Младежът подскочи и събори стола. — Том, та той е проклетият му Прероден Дракон! Така поне твърди Моарейн. Може и да е. Може да прелива и взе оня проклет меч, който изглежда стъклен. Пророчества! Не знам. Но знам, че би трябвало да съм не по-малко побъркан от тези тайренци, за да остана. — Замълча. — Нали не мислиш, че... Нали не мислиш, че Моарейн ме задържа тук? Със Силата?

— Не вярвам да го може — отвърна Том замислено. Знаеше доста за Айез Седай, най-малкото достатъчно, за да има представа колко много не знае. Но поне за това смяташе, че е прав.

Мат прокара пръсти през косата си.

— Том, непрекъснато си мисля да тръгна, но... спохождат ме някакви странни чувства. Сякаш предстои нещо да се случи. Нещо... мигновено — точно това е думата. Все едно да знаеш, че на Слънцеднева ще има фойерверки, само дето не знам какво точно очаквам. Всеки път, когато много се замисля да тръгна, и се случва. И всеки път си намирам някаква причина да остана още за ден. Всеки път — само за още един проклет ден. Не ти ли се струва, че това е айезседайска работа?

Том преглътна думата „тавирен“, измъкна лулата от зъбите си и погледна тлеещия табак. От тавирен много не разбираше, но пък кой ли изобщо разбираше освен Айез Седай и вероятно огиерите.

— Никога не съм бил особено добър в това да помагам на хората да си решават проблемите. — „Какво да говоря за своите?“ — Но щом имаме Айез Седай подръка, бих посъветвал повечето хора да се допитат до нея за съвет. — „Съвет, от който аз лично не бих се възползвал.“

— Да питам Моарейн!

— Предполагам, че в твоя случай това е немислимо. Но Нинив беше вашата Премъдра в Емондово поле. Селските Премъдри са свикнали да отговарят на въпросите на хората, да им помагат с проблемите.

Мат се изсмя хрипливо.

— И да трябва да изтърпя поредното й нравоучение за пиенето и хазарта и... Том, тя се държи с мен като с десетгодишен хлапак. Понякога ми се струва, че тя продължава да вярва, че ще се ожения за някое хубаво девойче и ще си седна на задника в бащината си къща.

— Някои мъже не биха погледнали на това като на неприемлив живот — каза тихо Том.

— Да, но за мен е неприемлив. Искам нещо повече от крави, овце и табак през остатъка от живота си. Искам... — Мат поклати глава. — Всички тези дупки в паметта ми. Понякога ми се струва, че само ако можех да ги запълня, щях да знам... Да ме изгори дано, дори не знам какво щях да знам, но знам, че искам да го знам. Е това му се вика засукана гатанка, нали?

— Не знам дали и Айез Седай може да ти помогне за това. Един веселчун със сигурност не може.

— Казах, никаква Айез Седай.

Том въздъхна.

— Успокой се, момче. Не ти го предлагам.

— Аз наистина ще си тръгна. Веднага щом си събера нещата и си намеря кон. Нито минутка повече.

— Посред нощ? И утрото става. — Въздържа се да добави: „Стига наистина да тръгнеш.“ — Седни сега. Успокой се. Ще изиграем една игра на камъчета. Имам и една кана вино.

Мат се поколеба и се озърна към вратата.

— И утрото става. — Гласът му прозвуча колебливо, но той вдигна прекатуреното столче и го изправи до масата. — Но виното — без мен — добави той, докато седеше. — Достатъчно странни неща ми се случват и на трезво.

Умислен, Том постави таблата за игра и двете торбички камъчета на масата. Колко лесно склони момъка да остане. Но пък Мат бе притеглен от още по-силен тавирен на име Ранд ал-Тор, така си го обясни. Дали и самият той не беше задържан по същата причина? Животът му определено не беше насочен точно към Сърцето на Камъка и тази стаичка, когато за първи път срещна Ранд, но оттогава насетне го придърпваха като конец на хвърчило. Ако решише да напусне, да речем, ако Ранд наистина полудееше, дали щеше да си намери оправдания, че се е отказал?

— Какво е това, Том? — Ботушът на Мат се бе натъкнал на кутията под масата. — Имаш ли нещо против, ако я избутам малко встрани?

— Нямам, разбира се. Давай. — Но вътрешно потръпна, щом Мат грубо подбутна кутията с крака си. Надяваше се, че е затапил

здро̀во шишетата с ма̀стило. — Избирай — подкани го той и поднесе юмруците си.

Ма̀т у̀дари ле́вия и То́м го отвори. В шепата му лежеше гладко черно камъче, плоско и кръгло. Момъ̀кът се изки́коти, че е уллучил правото на първи ход, и сложи камъче на една от пресечките на линиите на дъската. Нико́й, който видеше нетърпеливия блясък в очите му, нямаше и да си помисли, че само допреди няколко мига той бе искал да си тръгне. Вели́чие, което той отказваше да признае, бе натежало на раменете му и А́йез Седа́й бе решила да го задръжи като едно от любимите си зверчета. Момъ̀кът наистина беше здраво обвързан.

Ако наистина и той беше обвързан, реши То́м, щеше да си струва да помогне на един млад мъж да се измъкне от ръцете на А́йез Седа́й. Струваше си да плати един данък с петнадесетгодишна давност.

Изведнъж, странно успокоен, той постави бяло камъче на дъската.

— Разправял ли съм ти някога — подхвана веселчунът — как веднъж се обзаложих с една доманка? Такива очи имаше, че можеха да изпият всяка мъжка душа, и си имаше едно странно птиченце, което си беше купила от кораб на Морския народ. Твърдеше, че можело да предсказва бъдещето. Това птиченце беше с жълт клюн, дълъг почти колкото тялото му, и веднъж то...

ГЛАВА 5

РАЗПИТВАНИЕТЕ

Егвийн заразмахва енергично коприненото ветрило, доволна, че поне нощите тук са малко по-прохладни от дните. Тайренските жени носеха ветрила непрекъснато — във всеки случай поне благородничките и богатите, — но според нея от това нямаше кой знае каква полза, освен когато слънцето залезеше, а и тогава ползата беше нищожна. Дори светилниците — големи и златни, с огледала зад тях, окачени на сребърни стенни скоби, сякаш увеличаваха топлината.

— Трябваше да са се върнали вече. Какво може да ги е задържало? — Един час, толкова им беше обещала Моарейн, а после ги бе напуснала без обяснение след няма и пет минути. — Тя намекна ли поне за какво са я повикали, Авиенда? Или поне кой я е повикал?

Кръстосала крака на пода до вратата, айилката — големите зелени очи проблясваха на смуглото ѝ лице — сви рамене.

— Карийн прошепна съобщението си на ухото на Моарейн Седай. Нямаше да е редно да подслушвам. Съжалявам, Айез Седай.

Егвийн опипа гузно пръстена на Великата змия на дясната си ръка, златната змия, захапала опашката си. Като Посветена, тя трябваше да го носи на третия пръст на лявата ръка, но като бяха заблудили върховните лордове, че в Камъка има четири пълноправни Айез Седай, те ги принуждаваха да спазват благоприличие, или поне това, което минаваше за благоприличие сред тайренските благородници. Моарейн, разбира се, не бе излъгала — тя никога не беше казвала, че са нещо повече от Посветени. Но също така никога не беше казвала, че са Посветени, и беше оставила всеки да си мисли това, което си мисли, да вярва на това, което си мисли, че вижда. Моарейн не можеше да лъже, но можеше да накара истината да изтанцува една хубава джига.

Не за първи път, откакто бяха напуснали Кулата, Егвийн и останалите се бяха престрували, че притежават пълно сестринство, но тя все повече и повече се чувстваше виновна, че подвежда Авиенда.

Айилката ѝ харесваше. Струваше ѝ се, че могат да бъдат приятелки, ако се опознаят; но това едва ли беше възможно, докато Авиенда си мислеше, че Егвийн е Айез Седай. Айилката беше тук под разпореждане единствено на Моарейн, необходимо по някакви неизказани от нея причини. Егвийн подозираше, че това е, за да им се осигури айилска охрана, сякаш не бяха се научили вече да се пазят сами. Въпреки това, дори наистина да станеха приятелки с Авиенда, нямаше да ѝ каже истината. Най-добрият начин да опазиш една тайна е да не я споделяш с никого освен с онзи, с когото е абсолютно необходимо. Друго правило, което Моарейн им беше изтъкнала. Понякога Егвийн се улавяше, че ѝ се иска позицията на Айез Седай да се окаже погрешна, ужасно погрешна — поне веднъж. Дотолкова, че това да не предизвика бедствие, разбира се. Това беше пречката.

— Танчико — изсумтя Нинив. Тъмната ѝ, дебела колкото китка плитка висеше на гърба ѝ до кръста. Нинив се взираше през тесните прозорци, чиито крила бяха широко разтворени с надеждата да уловят нощния полъх. По широката Еринин под тях подскачаха светлините от фенерите на няколко рибарски лодки, но Егвийн се съмняваше, че Нинив ги забелязва. — Изглежда, нищо друго не ни остава, освен да отидем в Танчико. — Нинив несъзнателно придърпа зелената си рокля, срязана широко, така че да оголва раменете ѝ; правеше го много често. Щеше да отрече, че е облякла тази рокля заради Лан, Стражника на Моарейн — веднага щеше да го направи, ако Егвийн дръзнеше да ѝ го подхвърли — но зеленото, синьото и бялото, изглежда, бяха любимите на Лан цветове за жени, поради което всяка рокля, която не беше зелена, синя или бяла, бе изчезнала от гардероба на Нинив. — Нищо друго. — Никак не изглеждаше щастлива.

Егвийн се улови, че и тя самата придърпва роклята си нагоре. Странно се чувстваше в тези рокли, които едва висяха под раменете. Но от друга страна, не вярваше, че би понесла да е облечена повече. Колкото и лек да беше, бледочервеният лен тежеше като вълна. Направо съжали, че не можа да се насили да облече някоя от полупрозрачните като нощници одежди, каквито носеше Берелайн. Не че бяха много подходящи за пред хора, но определено изглеждаше, че с тях е по-прохладно.

„Престани да хленчиш за удобства — каза си тя сурово. — Мисли за работата.“

— Може би — каза тя. — Аз лично не съм убедена.

Дълга тясна маса, излъскана до блясък, преминаваше по дължината на помещението. В единия край откъм Егвийн стоеше стол с висок гръб, скромно резбован и тук-там украсен с позлата, доста простоват за тайренските вкусове, докато страничните столове бяха с все по-ниски облегалки, за да се стигне до последните, в другия край на масата, които бяха почти като пейки. Егвийн нямаше никаква представа какво беше предназначението на тази стая за тайренците. Тя и останалите я използваха, за да разпитват в нея двете пленнички, взети при падането на Камъка.

Не можеше да се насили да слезе в подземията на тъмницата, въпреки че Ранд се бе разпоредил всички инструменти в стаята на тъмничарите да бъдат разтопени или изгорени. Освен това тази ярко осветена зала с чисто пометените зелени плочки на пода и дървени стенни панели с гравирани върху тях Три лунни сърпа на Тийр беше в силен контраст с мрачния сивкав камък на килиите, в които цареше сумрак, влага и мръсотия. Това донякъде смекчаваше духа на двете жени, облечени в груби затворнически вълнени роби.

Мръснокафявата дреха обаче подсказваше, че Джоя Байир, застанала от другата страна на масата с гръб към тях, е пленничка. Преди тя беше от Бялата Аджа и не бе изгубила хладнокръвната надменност на Белите, след като се бе обвързала с Черните. Всяка черта по лицето ѝ обявяваше, че е застанала вдървено до отсрещната стена по свой собствен избор и по никаква друга причина. Само жена, можеща да прелива, би забелязала дебелиите колкото палец потоци Въздух, които държаха ръцете на Джоя плътно до хълбоците ѝ и бяха омотали глезените ѝ. Клетка, сплетена от Въздух, държеше главата ѝ изправена. Дори ушите ѝ се държаха щръкнали, за да може да чува какво ѝ се казва.

От време на време Егвийн проверяваше стената, изтъкана от Дух, която пречеше на Джоя да докосва Верния извор. Тя си беше здрава, както трябваше да бъде. Егвийн лично беше изтъкала всички потоци около Джоя и ги бе привързала така, че да се държат сами, но не можеше да се чувства съвсем спокойно в една стая с Мраколюбка, притежаваща способността да прелива, макар да беше блокирана. Всъщност Джоя бе нещо много по-лошо от Мраколюбците. Черна Аджа. Убийството беше най-дребното престъпление на Джоя. Тя би

трябвало да се срине под тежестта от нарушени клетви, съсипани животи и изпепелени души.

Съзатворничката на Джоя и нейна посестрима в Черната Аджа не притежаваше силата ѝ. Застанала с увиснали рамене в другия край на масата, свела глава, Амико Нагоин изглеждаше готова да потъне вдън земя под суровия поглед на Егвийн. Нея не се налагаше да засланят със стена. Амико беше усмирена по време на пленяването ѝ. Все още можеше да усеща Верния извор, но повече не можеше да го докосва, не можеше повече да прелива. Жаждата да го прави, необходимостта, щяха да си останат, остри като нуждата да диша, и тази загуба щеше да я съпътства, докато е жива — че сайдар е останал завинаги извън обсега ѝ. Егвийн съжали, че не може да намери у себе си дори капчица жалост. Съжали, но не чак толкова. Амико промърмори нещо.

— Какво? — настоя Нинив. — Изговори го ясно.

Амико вдигна покорно лице, нежната ѝ лебедова шия се изви. Все още беше красива жена, с големи тъмни очи, но у нея вече се долавяше нещо различно, което Егвийн не можеше да определи добре. Не страхът, който я караше да стиска с две ръце грубата си затворническа дреха. Нещо друго.

Амико преглътна и промълви:

— Трябва да заминете за Танчино.

— Това ни го каза вече двадесет пъти — отвърна дрезгаво Нинив. — Петдесет пъти. Кажи ни нещо ново. Спомени имена, които още не знаем. Коя друга в Бялата кула е Черна Аджа?

— Не знам. Трябва да ми повярвате. — Гласът на Амико звучеше уморено, самата тя изглеждаше като пребита. Нямахте нищо общо с начина, по който говореше, докато те бяха пленнички, а тя — тъмничарка. — Преди да напуснем Кулата знаех само Лиандрин, Чезмал и Рианна. Никоя не знае повече от три други, струва ми се. Освен Лиандрин. Казах ви всичко, което знам.

— Ти ся забележително несведуща за жена, която е очаквала да властва над част от света, след като Тъмния се освободи — каза сухо Егвийн и плесна ветрилото да го затвори, подчертавайки яда си. Стомахът ѝ продължаваше да е свит и по гърба ѝ продължаваха да дращят ледени нокти, но вече не ѝ се искаше да пици, нито да тича, хлипайки. Оказваше се, че е възможно човек да свикне с всичко.

— Подслушах това веднъж от Лиандрин, когато го казваше на Темайле — отрони уморено Амико, подхващайки отново приказката, която им беше преразказала толкова много пъти. В първите дни от пленничеството се беше постарала да направи версията си по-достоверна, но колкото повече я украсяваше, толкова повече се оплиташе в собствените си лъжи. Сега почти винаги я разказваше по един и същи начин, дума по дума. — Ако можете да видите лицето на Лиандрин, когато ме забеляза... Щеше да ме убие на място, ако беше разбрала, че съм дочула нещо. А Темайле обича да наранява хората. Изпитва наслаждение. Чух съвсем малко преди да ме видят. Лиандрин каза, че имало нещо в Танчико, нещо опасно за... него. — Имаше предвид Ранд. Името му не можеше да произнесе, а при споменаването за Преродения Дракон от очите ѝ бликваха сълзи. — Лиандрин каза също така, че е опасно за всеки, който го използва. Почти толкова опасно, колкото за... него. Точно затова още не е отишла за него. И каза също, че способността да прелива няма да го спаси. Каза: „Когато намерим това нещо, скверната му способност ще го обвърже с нас.“ Пот се стичаше по лицето ѝ, но въпреки това тя потръпна от притеснение.

Нито една думичка не беше променена.

Егвийн отвори уста, но Нинив я изпревари.

— Това го слушахме достатъчно. Да видим дали другата има да ни каже нещо.

Егвийн я изгледа ядосано. Нинив отвърна на погледа ѝ твърдо, без да примигне. „Понякога си въобразява, че все още е Премъдрата“ — помисли си мрачно Егвийн — „и че аз все още съм ѝ селското момиче, което трябва да научи на билките. Няма да е зле да разбере най-сетне, че нещата вече са по-други.“ Нинив беше могъща със Силата, по-силна от Егвийн, но само когато наистина можеше да прелее; а ако не беше разгневена, Нинив изобщо не можеше да прелива.

Елейн обикновено смекчаваше обстановката, когато се стигнеше до това, но напоследък се стигаше много по-често, отколкото бе допустимо. А Егвийн обикновено се инатеше и сама избухваше — опитът да смекчи нещата означаваше за нея отстъпление. Сигурна беше, че така ще го възприеме Нинив. Не помнеше Нинив някога да е отстъпвала, така че защо пък само тя да отстъпва? Този път обаче

Елейн не беше тук — Моарейн беше привикала щерката-наследница с една дума и махване с ръка да последва Девата, която бе дошла за Айез Седай. Без нея напрежението се удължаваше и всяка от двете Посветени очакваше другата да примигне първа. Авиенда едва дишаше — тя лично държеше да не се намесва в свадата им. Несъмнено да стои настрана за нея беше елементарна проява на благоразумие.

Странно, но този път тъкмо Амико наруши тягостната пауза, макар че единственото, което вероятно желаше, бе да покаже склонност да сътрудничи. Тя извърна главата си към стената, изчакайки търпеливо да я завържат.

Глупостта на положението поразя Егвийн. Тя беше единствената жена в стаята, която можеше да прелива — освен ако Нинив не се ядосаше или щитът, засланиящ Джоя, не поддадеше; тя отново провери сплита на Дух, без да мисли — беше се зазяпала, докато Амико търпеливо очакваше стегите си. В друг момент сигурно щеше да се разсмее на глас. Но сега се отвори за сайдар, онова невидимо топло сияние, което сякаш винаги се намираще някъде в крайчеца на окото. Единствената сила се вля в нея като пълен с радост, самоудвоил се живот, и тя заплете потоците около Амико.

Нинив само изсумтя; съмнително беше дали не се бе ядосала достатъчно, за да усети какво прави Егвийн — не можеше и това, без да е кипнала — но въпреки това можеше да види как Амико се вкочани, докато нишките на Въздух я докосваха, и след това се отпусна, наполовина поддържана от тях, сякаш да покаже, че не оказва никаква съпротива.

Авиенда потръпна, както правеше всеки път, щом разбереше, че Силата е прелята близо до нея.

Егвийн заплете плътни капаци за ушите на Амико — нямаше да има голяма полза от разпитването им една след друга, ако можеха да чуват версиите си — и се обърна към Джоя. Премести ветрилото си от едната ръка в другата, за да може да изтрие дланите си в роклята, и се спря с гримаса на отвращение. Мокрите ѝ длани нямаха нищо общо със задушната жегата.

— Лицето ѝ — промълви рязко Авиенда и Егвийн чак се изненада: тя почти никога не проговаряше, освен ако Моарейн или някоя от останалите не се обърнеше към нея. — Лицето на Амико. Не

изглежда така, както преди, сякаш годините са я подминали. Съвсем не е така. Дали това е защото... защото е усмирена? — завърши тя на един дъх. Беше усвоила някои навици покрай тях. Никоя жена от Кулата не можеше да заговори за усмиряването, без да усети мразовити тръпки.

Егвийн пристъпи край масата на разстояние, откъдето да вижда профила на Амико и в същото време да е извън полезрението на Джоя. Очите на Джоя винаги караха стомаха ѝ да се свие в ледена буца.

Авиенда беше права — точно това беше разликата, която тя самата бе забелязала, но не бе разбрала. Амико все още изглеждаше млада, може би по-млада, отколкото допускаха годините ѝ, но вече я нямаше онази безвременност, присъща на Айез Седай и придобита от дългогодишното боравене с Единствената сила.

— Остър поглед имаш, Авиенда, но не знам дали това има нещо общо с усмиряването. Макар че би трябвало, предполагам. Не знам какво друго би могло да го причини.

Веднага се усети, че не звучи съвсем като Айез Седай, които по правило говореха така, сякаш знаят всичко; когато една Айез Седай заявеше, че не знае нещо, тя обикновено успяваше да направи своето признание да изглежда загърнато в томове знание. Докато ровеше в ума си да измисли нещо по-многозначително, Нинив се намеси да я измъкне.

— Сравнително малко Айез Седай са били отгаряни някога, Авиенда, и още по-малко усмирявани.

„Отгаряне“ се наричаше, когато е станало случайно, докато усмиряването ставаше след съд и присъда. Егвийн всъщност не виждаше смисъла от двата термина — все едно да имаш две различни думи за падане по стълбите в зависимост дали сам си се спънал, или са те бутнали. Впрочем, за повечето Айез Седай беше така, освен при обучението на новачките или Посветените. Всъщност думите бяха три. Мъжете биваха „опитомявани“, трябваше да бъдат опитомени, преди да полудеят. А ето че сега налице беше Ранд и Кулата не смееше да го опитоми.

Нинив си бе наложила поучителен тон, несъмнено стараяйки се да звучи като Айез Седай. Подражаваше на Шериам по време на урок, осъзна Егвийн.

— Усмиряването не е нещо, което всяка би избрала да проучва, нали разбираш — продължи Нинив. — Обикновено се приема, че е необратимо. Това, което прави една жена способна да прелива, не може да бъде възвърнато, щом веднъж бъде премахнато, тъй както една отсечена ръка не може да бъде върната с помощта на Церителството. — Най-малкото никой не бе успял да Изцери от усмиряване. Опити бе имало. Това, което Нинив казваше, по принцип беше вярно, въпреки че някои сестри от Кафявата Аджа бяха готови да изследват почти всичко, ако им се дадеше възможност, а някои Жълти сестри, най-добрите Церителки, биха направили и невъзможното, за да се научат да Церят всичко. Но не съществуваше дори намек за успех в Изцеряването на една усмирена жена. — Освен един неприятен факт, нищо друго не е известно. Жените, които са усмирени, рядко преживяват повече от няколко години. Те, изглежда, изгубват желанието си за живот, предават се. Както казах, темата е неприятна.

Авиенда се помръдна неловко.

— Само си помислих, че може да е това — отрони тя.

Егвийн също смяташе, че може да е това. Реши обаче да попита Моарейн. Ако, разбира се, я видеше някога без компанията на Авиенда. Струваше ѝ се, че измамата им пречи не по-малко, отколкото им помага.

— Да видим сега дали и Джоя ще ни разкаже същата приказка. — Все пак ѝ се наложи да се съсредоточи, за да разплете потоците на Въздух, заплетени около Мраколюбката.

Джоя трябваше вече да се е схванала от дългото стоене неподвижна, но се извърна плавно с лице към тях. Потта, избила на челото ѝ, не можеше да принизи достойнството и властното ѝ присъствие, нито пък грубата ѝ дреха намаляваше усещането, че тя е тук по свой избор. Беше жена с благородна осанка, с нещо майчинско в облика, въпреки лишената от възраст гладкост на лицето, нещо успокояващо. Но тъмните очи на същото това лице бяха като ястребови. Тя им се усмихна с усмивка, която така и не стигна до тези очи.

— Светлината да ви освети. Дано ръката на Създателя ви подслони.

— Не искам да чувам това от теб. — Гласът на Нинив беше кротък и спокоен, но тя праметна плитката си през рамо и стисна края

й, както правеше винаги, когато бе ядосана или неспокойна. Егвийн не мислеше, че е неспокойна — Джоя, изглежда, не събуждаше тръпки по кожата на Нинив, както при нея.

— Покаях се за греховете си — изрече гладко Джоя. — Драконът е Прероден и той държи Каландор. Пророчествата се изпълниха. Тъмния трябва да падне. Сега го разбирам. Покаянието ми е искрено. Никой не може да ходи толкова дълго в Сянката, че да не може да бъде върнат отново в Светлината.

С всяка следваща дума лицето на Нинив все повече помръкваше. Егвийн беше сигурна, че вече е достатъчно ядосана, за да прелее, но ако го направеше, то щеше да е само за да удуши Джоя. Егвийн не вярваше на покаянието на Джоя повече, отколкото Нинив, разбира се, но информацията на тази жена можеше да е вярна. Джоя беше способна на хладнокръвни решения и следователно можеше да премине на онази страна, която ѝ се струваше печеливша. А може би просто искаше да спечели време и лъжеше с надеждата да се освободи.

Лъжите трябваше да са невъзможни за една Айез Седай, дори за такава, която е изгубила правото да носи това име, във всеки случай поне явните. Първата от Трите клетви, полагани с Клетвената палка в ръка, беше предназначена за това. Но клетвите, положени пред Тъмния при свързването ѝ с Черната Аджа, изглежда, прекъсваха действието и на Трите клетви.

Добре. Амирлин ги беше изпратила да заловят Черната Аджа, да издирят Лиандрин и другите дванадесет, извършили убийства и след това избягали от Кулата. А единственото, с което разполагаха досега, беше това, което тези две можеха или щяха да им кажат.

— Разкажи ни отново приказката си — нареди Егвийн. — Но този път използвай други думи. Омръзна ми да слушам наизустени истории. — Ако лъжеше, имаше повече шанс да се заплете, като го разказва различно. Нинив изсумтя и кимна.

Джоя сви рамене.

— Както желаете. Момент да помисля. Други думи. Лъжедраконът, Мазрим Таим, който беше заловен в Салдеа, може да прелива с невероятна мощ. Може би също колкото Ранд ал-Тор, или почти, ако може да се вярва на съобщенията. Преди да го доведат в Тар Валон, за да бъде опитомен, Лиандрин смята да го освободи. Той ще бъде провъзгласен за Преродения Дракон, ще му дадат името Ранд ал-

Тор и после ще бъде пуснат да сее разрушения от такъв мащаб, какъвто светът не е виждал от Стогодишната война.

— Това е невъзможно — прекъсна я Нинив. — Шарката няма да приеме един Лъжедракон, след като Ранд се самопровъзгласи.

Егвийн въздъхна. Това го бяха чували и преди, но Нинив всеки път възразяваше на този момент. Не беше сигурна дали Нинив наистина вярва, че Ранд е Преродения Дракон, каквото и да казваше, независимо от Пророчествата и Каландор, и това, че Камъкът беше паднал. Нинив просто беше достатъчно по-голяма от него, за да го е наглеждала като невръстно дете, също както и от Егвийн. Той беше от тяхното село, а Нинив продължаваше да смята за първо свое задължение да се грижи за хората от Емондово поле.

— Това Моарейн ли ти го каза? — попита Джоя с нотка на презрение. — Моарейн е прекарала малко време в Кулата, откак бе издигната, и не много повече със сестрите си където и да било другаде. Предполагам, че разбира от нещата на село, може би дори нещо от политиката между държавите, но тя изявява претенции да разбира и от неща, които се научават само след упорити проучвания и в беседи с онези, които ги разбират. Въпреки това може и да е права. Нищо чудно Мазрим Таим да не може да се провъзгласи сам. Но ако други го направят вместо него, има ли според вас някаква значителна разлика?

На Егвийн ѝ се дощя Моарейн да се върне час по-скоро. Тази жена нямаше да им говори така, ако Моарейн беше тук. Джоя знаеше много добре, че двете с Нинив са само Посветени. При всички случаи имаше разлика.

— Продължавай — каза Егвийн почти грубо. — И не забравяй, с различни думи.

— Разбира се — отвърна Джоя, сякаш отговаряйки на учтива покана, но очите ѝ лъснаха като късчета черно стъкло. — Можете да си представите какво ще последва. Ранд ал-Тор ще бъде обвинен за опустошенията на... Ранд ал-Тор. Дори доказателствата, че не са един и същи човек, ще бъдат лесно отхвърлени. В края на краищата, кой би могъл да каже на какви номера е способен Преродения Дракон? Може би да се озовава на две места едновременно. Дори породата хора, които винаги се стичат към един Лъжедракон, ще бъдат стъписани от безогледното клане и погроми, които ще легнат под нозете му. Онези, които не потръпват пред подобни кръвопролития, ще тръгнат да

потърсят този Ранд ал-Тор, който ще изглежда потънал в кръв. Държавите ще се обединят, както по времето на Айилската война... — тя се усмихна извинително към Авиенда, но усмивката ѝ изглеждаше нелепа под безмилостните ѝ очи — ...но несъмнено много по-бързо. Дори Преродения Дракон не би могъл да противостои на това, във всеки случай не безкрайно. Той ще бъде съкрушен преди Последната битка изобщо да е започнала, съкрушен от същите онези, които смята да спаси. Тъмния ще се освободи и денят на Тармон Гай-дон ще настъпи, и Сянката ще покрие света и ще промени Шарката за вечни времена. Такъв е планът на Лиандрин. — В гласа ѝ нямаше и намек за доволство, но и за ужас също така.

Версията ѝ изглеждаше достоверна, много по-достоверна от приказката на Амико за няколкото подслушани фрази, но Егвийн вярваше на Амико, а не на Джоя. Може би защото така ѝ се искаше. Някаква смътна заплаха в Танчико изглеждаше много по-лесна за приемане, отколкото този замисъл всички да бъдат обърнати срещу Ранд. „Не — помисли си тя. — Джоя лъже. Сигурна съм, че лъже.“ Но въпреки това не можеха да си позволят да пренебрегнат нито една от двете версии. Но не можеха да хукнат и по двете, ако искаха да се надяват на някакъв успех.

Вратата се разтвори с трясък и Моарейн нахлу в помещението, следвана от Елейн. Щерката-наследница беше навела намръщено глава, потънала в мрачни мисли, а Моарейн... За първи път суровото спокойствие на Айез Седай беше изчезнало. Лицето ѝ беше пламнало от гняв.

ГЛАВА 6

ВХОДОВЕ

Моарейн поясни сякаш на стените с нисък, плътен глас:

— Ранд ал-Тор е един опърничав като муле, твърдоглав като чукан, тъп... мъж!

Елейн вдигна сърдито брадичка. Нейната детегледачка, Лини, често ѝ беше казвала, че по-скоро можеш да изтъчеш коприна от свинска четина, отколкото да направиш от един мъж нещо повече от мъж. Но това не беше извинение за Ранд.

— Такива си ги отглеждаме в Две реки. — Нинив изведнъж цялата разцъфна от доволство: тя рядко успяваше да прикрие неприязънта си към Айез Седай. — Жените на Две реки умеят да се оправят с тях. — Ако се съдеше по изненадата на Егвийн, това си беше нагла лъжа.

Веждите на Моарейн се присвиха, сякаш се канеше да отвърне на Нинив малко по-твърдо. Елейн се размърда, но не можеше да измисли нищо, с което да предотврати свадата. Ранд продължаваше да изпълва мислите ѝ. Той нямаше право! Но какво право имаше тя?

Вместо нея проговори Егвийн.

— Какво е направил, Моарейн?

Очите на Айез Седай се втренчиха в Егвийн толкова твърдо, че младата жена отстъпи назад, отвори рязко ветрилото си и го замахна нервно пред лицето си. Но суровият поглед на Моарейн се спря на Джоя и Амико, едната от които я гледаше отчаяно, докато другата сякаш не обръщаше внимание на нищо освен на отсрещната стена.

Егвийн се сепна — Джоя не бе овързана. Припряно провери преградата, засланияща жената от Верния извор. Надяваше се, че никоя от останалите не е забелязала, че подскочи — Джоя я плашеше почти до смърт. Но Елейн и Нинив не изглеждаха по-обезпокоени от Моарейн. Понякога ѝ беше трудно да е толкова смела, колкото щерката-наследница на Андор, и често се улавяше, че ѝ се иска да се оправя поне толкова добре, колкото нея.

— Стражите — промълви Моарейн сякаш на себе си. — Видях ги в коридора, но така и не си помислих, че... — Тя приглади роклята си, очевидно се мъчеше да се успокои. Елейн никога не бе виждала Моарейн толкова разстроена. Но пък и Айез Седай си имаше основание. „Не повече от мен. А дали?“ Усети се, че се мъчи да не поглежда Егвийн в очите.

Ако Егвийн, Нинив или Елейн бяха изгубили самообладание, Джоя сигурно щеше да каже нещо, нещо хитро и двусмислено, с което да ги обезпокои още повече. Ако бяха сами обаче. В присъствието на Моарейн само ги гледаше мълчаливо.

Моарейн мина покрай масата и спря пред Джоя. Пленничката беше почти с една глава по-висока, но дори и да беше облечена в коприни, пак нямаше да има съмнение кой владее положението. Джоя не се дръпна, но ръцете ѝ за миг се впиха в полите.

— Уредих всичко — каза тихо Моарейн. — След четири дни ще бъдете отведени нагоре по реката с кораб, до Тар Валон и Кулата. А там не са толкова благи, колкото нас. Ако още не сте намерили истината, намерете я преди да стигнете до Южния пристан, иначе със сигурност ще стигнете до бесилките в Двора на изменниците. Повече няма да говоря с вас, освен ако не ме уведомите, че имате да ми кажете нещо ново. И не искам да чуя и една думичка от вас — и една думичка — освен ако наистина не е нова. Повярвайте ми, това ще ви спести много мъки в Тар Валон. Авиенда, би ли казала на капитана да вкара двама от хората си? — Елейн примигна, когато айилката стана и безшумно излезе през вратата — понякога Авиенда успяваше да стои толкова тихо, все едно че я нямаше.

Лицето на Джоя се съживи, сякаш искаше да проговори, но Моарейн само я изгледа и Мраколюбката извърна очи. Те блестяха като гарванови, изпълнени с черна гибел, но езикът ѝ остана зад зъбите.

Изведнъж златистобяло сияние обкръжи Моарейн. Сиянието на жена, прегърнала сайдар. Само друга жена, обучена да прелива, можеше да го забележи. Потоците, задържащи Амико, се разплетоха по-бързо, отколкото би могла да го направи Елейн. Тя беше по-силна от Моарейн, потенциално поне. В Кулата жените, които я обучаваха, просто не можеха да повярват в нейния потенциал, както и в тези на Егвийн и Нинив. Нинив беше най-силната от трите — когато успееше да прелее. Но на страната на Моарейн беше опитът. Онова, което за тях

все още изискваше усилие, тя можеше да го направи полузаспала. И въпреки това имаше неща, които Елейн и другите две можеха да направят, а Айез Седай не можеше. Това беше незначително удовлетворение пред факта колко бързо и лесно Моарейн успя да сплаши Джоя.

Вече освободена и в състояние да чува, Амико се обърна и едва сега забелязала присъствието на Моарейн, изписка и приклепна в дълбок реверанс като последната новачка. Джоя гледаше яростно към вратата, отбягвайки погледите им. Нинив, скръстила ръце, с побелели кокалчета от стискането на плитката си, гледаше Моарейн с поглед почти толкова убийствен, колкото този на Джоя. Егвийн опипа полата си с пръсти и изгледа яростно Джоя. Елейн се навъси — съжаляваше, че не е толкова смела като Егвийн, съжаляваше, че според нея изменя на приятелката си. Междувременно влезе капитанът. Двама Бранители вървяха плътно след него, униформите им бяха в черно и златно. Авиенда не беше с тях — изглежда, се бе възползвала от възможността да избяга за малко от Айез Седай.

Прошареният офицер с двата къси бели пискюла на шлема сведе боязливо поглед, когато очите му срещнаха тези на Джоя, макар че тя като че ли изобщо не го забелязваше. Очите му пробягаха нерешително по другите жени. Настроението в стаята беше напрегнато, а никой благоразумен мъж не би поискал да си има неприятности с жени като тях. Двамата войници стискаха копията си, сякаш се бояха, че ще им се наложи да бранят себе си. И сигурно наистина се бояха.

— Ще отведете тези двете в килиите им — каза рязко Моарейн на офицера. — Повторете заповедта. Не искам да има грешки.

— Да, Ай... — Капитанът, изглежда, се задави, преглътна и пое дъх. — Да, госпожо — добави той и я изгледа плахо, за да види дали това обръщение ще мине. Тя само го гледаше очаквателно и той шумно си пое дъх и продължи: — На пленничките е забранено да говорят дори помежду си. Могат да говорят само с мен. Двадесет души в стаята на тъмничарите и по двама пред всяка килия непрекъснато, по четирима пред вратата на килията в случай, че трябва да се отвори. Аз лично следя за приготвянето на храната им и им я отнасям. Всичко ще бъде както наредихте, милейди. — В гласа му се долавяше въпросителна нотка. Из Камъка пълзяха стотици слухове по

отношение на пленничките и защо се налага двете жени да бъдат пазени толкова зорко. И се шепнеха какви ли не приказки за Айез Седай, една от друга по-мрачни.

— Добре — каза Моарейн. — Отведете ги.

Не беше ясно кой е по-нетърпелив да напусне стаята — дали затворничките, или пазачите им. Дори Джоя пристъпи бързо, като че ли не беше в състояние да пази повече мълчание пред Моарейн.

Елейн беше сигурна, че е запазила лицето си спокойно след като влезе в стаята, но Егвийн пристъпи до нея и я прегърна.

— Какво има, Елейн? Още малко и ще се разплачеш.

Загрижеността в гласа ѝ докара сълзи в очите на Елейн. „Светлина! Няма да си позволя такава глупост. Няма! Плачеща жена е като ведро без дъно.“ Лини беше пълна с подобни поговорки.

— Три пъти! — избухна Нинив, обръщайки се към Моарейн. — Само три пъти се съгласи да ни помогнеш да ги разпитаме! И този път изчезна преди да сме започнали, а сега най-спокойно обявяваш, че ги изпращаш в Тар Валон! Щом няма да ни помагаш, поне не се меси!

— Не прекалявай с авторитета на Амирлин — отвърна ѝ хладно Моарейн. — Тя може и да ви е пратила да преследвате Лиандрин, но вие сте все още само Посветени и ужасно невежи, каквито и писма да носите. Или смяташ да ги разпитвате тук цяла вечност, преди да вземете някакво решение? Вие от Две реки май гледате да правите всичко възможно, за да избегнете вземането на решения, когато се налага. — Нинив отвори и затвори уста и изцъкли очи, като че ли затруднена на кое обвинение да отговори първо, но Моарейн вече се бе обърнала към Егвийн и Елейн. — Стегни се, Елейн. Не знам как можеш да изпълниш заповедите на Амирлин, ако си мислиш, че всяка земя има същите порядки като тази, в която си се родила ти. А и не разбирам защо си толкова разстроена. Не позволявай чувствата ти да наранят други.

— Какво искаш да кажеш? — каза Егвийн. — Какви порядки? Какво говориш?

— Берелайн е била в покоите на Ранд — отвърна с пресекнат глас Елейн. Очите ѝ примигнаха гузно към Егвийн. Явно се мъчеше да скрие чувствата си.

Моарейн я изгледа укорително и въздъхна.

— Щях да ти спестя това, ако можех, Егвийн. Ако Елейн не бе позволила неприязънта ѝ към Берелайн да надмогне здравия ѝ разум. Майенските порядки са твърде различни от онези, на които сте привикнали вие. Егвийн, знам какво изпитваш към Ранд, но вече трябва да си разбрала, че от това няма да излезе нищо. Той принадлежи на Шарката и на историята.

Пренебрегвайки думите ѝ, Егвийн се взря в очите на Елейн. Елейн искаше да извърне поглед, но не можеше. Изведнъж Егвийн се наведе до нея и ѝ прошепна в ухото.

— Обичам го. Като брат. А теб като сестра. Бих искала да ти е хубаво с него.

Очите на Елейн се разшириха и на лицето ѝ бавно се изписа усмивка. Отвърна на прегръдката на Егвийн с още по-нежна прегръдка.

— Благодаря ти — промърмори тя. — И аз те обичам, сестро. О, благодаря ти.

— Тя не го разбира — каза Егвийн тихо и на лицето ѝ се изписа доволна усмивка. — Ти влюбвала ли си се някога, Моарейн?

Стъписващ въпрос. Елейн не можеше да си представи Айез Седай влюбена. Моарейн беше Синя Аджа, а се твърдеше, че Синята Аджа са се отказали от всякакви страсти в името на своята кауза.

Крехката жена изобщо не се стъписа. Изгледа продължително двете прегърнати млади жени и най-сетне отвърна:

— Мога да се обзаложа, че знам лицето на мъжа, за когото ще се омъжа, по-добре, отколкото която и да е от вас двете знае името на бъдещия си съпруг.

Егвийн зяпна удивена.

— Кой е той? — ахна Елейн.

Айез Седай, изглежда, съжали, че го е изрекла.

— Може би имах предвид, че и трите еднакво не знаем. Не търсете кой знае какъв смисъл в няколко случайни думи. — Погледна замислено Нинив. — Ако някога си избира мъж — ако, казвам — това няма да е Лан. Толкова по въпроса.

Това беше отстъпка пред Нинив, но на нея като че ли не ѝ хареса да го чуе. Нинив, по думите на Лани, си имаше „корава лека за копане“, с това, че обичаше не просто един Стражник, а мъж, който всячески се стараеше да отрича, че споделя любовта ѝ. И този глупав

мъж все говореше за своята лична война срещу Сянката, която не можел да прекрати, макар и да съзнаваше, че не може да спечели. Че не искал да облече Нинив във вдовишки дрехи за сватбения ѝ ден. Все глупости от този сорт. Елейн не разбираше как Нинив се примирява с това. Нинив не беше от най-търпеливите жени.

— Ако сте се наприказвали вече за мъже — заяви кисело Нинив, сякаш решила да докаже точно това — може би е време да се върнем на същественото? — Стиснала дебелата си плитка, тя набираше скорост като воденично колело, на което са махнали запъвачките. — Как ще разберем коя от двете — Джоя или Амико — лъже, ако ги отпратим? Или дали и двете не лъжат? Или нито едната? И на мен не ми харесва да се мотая тук, Моарейн, каквото и да си мислиш, но вече минах през твърде много капани, за да се набутам в друг. А и не искам да тичам подир оня, дето духа. Аз... ние сме тези, които Амирлин изпрати след Лиандрин и останалите. След като, изглежда, не смяташ, че са достатъчно важни, за да отделиш повече от един миг да ни помогнеш, най-малкото, което можеш да направиш, е да не ни пречиш.

Изглеждаше едва ли не готова да отскубне прословутата си плитка и да удуши с нея Айез Седай. Моарейн обаче я гледаше с опасно хладното си кристално спокойствие, като че ли готова отново да предаде урока си как човек трябва да си държи езика зад зъбите, който преди малко бе изнесла на Джоя. Време беше Елейн да сложи край на това. Тя самата не знаеше как ѝ се беше паднала ролята на омиротворителка сред тези жени — понякога ѝ се дощяваше да ги хване и трите за вратовете и добре да ги разтърси, — но нали майка ѝ винаги казваше, че не можеш да вземеш умно решение под властта на гнева.

— Би могла да поразшириш списъка си с нещата, които искаш да знаеш — намеси се тя. — Например, защо бяхме извикани при Ранд? Кариин ни отведе при него. Той, разбира се, е добре. Моарейн го Изцери.

— Изцерила ли го е? — ахна Нинив. — Какво се е случило с него?

— Той едва не загина — каза Айез Седай така спокойно, сякаш им обясняваше, че са ѝ предложили чаша чай.

Елейн забеляза, че Егвийн цялата трепери, докато слушаха безстрастното описание на Моарейн, но в същото време се усети, че и

тя самата трепери. Мехури на злото, бълбукащи през Шарката. Отражения, изскачащи от огледалата. Ранд, целият в рани. Сякаш съвсем между другото Моарейн добави, че била сигурна, че Перин и Мат са преживели нещо подобно, но са се отървали без поражения. В жилите на тази жена, изглежда, имаше лед вместо кръв. „Не, тя се ядоса на ината на Ранд. А и никак не беше хладна, когато проговори за женитба, колкото и да се опитваше да го прикрива.“ Но сега все едно обсъждаше дали някой топ коприна е с подходящ цвят за рокля.

— И смяташ, че тези... тези неща ще продължават? — възкликна Егвийн, след като Моарейн завърши. — Нищо ли не можеш да направиш, за да ги спреш? Или Ранд?

Моарейн поклати глава. Малкото синьо камъче, провиснало от косата ѝ, се полюшна.

— Не и преди да се научи да контролира силите си. А може би и тогава няма да може. Не знам дали дори ще се окаже достатъчно силен, за да изтласка напиратата към него миазма. Най-малкото обаче ще може да се защитава по-добре.

— Не можеш ли да направиш нещо, за да му помогнеш? — настоя Нинив. — Ти си тази, която уж знае всичко, или поне за това претендираш. Не можеш ли да го научиш? Отчасти поне? И недей да ни пробутваш поговорки за птици, учещи рибите да хвърчат.

— Щеше да знаеш повече — отвърна Моарейн, — ако беше наблегнала по-задълбочено на учебните занимания. Щеше да знаеш повече. Искаш да се научиш да използваш Силата, Нинив, но изобщо не държиш да научиш повече за нея. Сайдин не е сайдар. Потоците са различни, начините на заплитането им са различни. На птицата даже би било по-лесно.

Този път бе ред на Егвийн да свали напрежението.

— Е, кажете все пак за какво е бил опърничав Ранд? — Нинив понечи да отвори уста и тя бързо добави: — Той понякога наистина е твърдоглав като камък. — Нинив рязко стисна уста: всички знаеха колко вярно е това.

Моарейн ги изглежда замислено. Понякога Елейн не беше сигурна доколко Айез Седай им вярва. И на тях, и на всички.

— Той трябва да се раздвижи — каза най-сетне Айез Седай. — А вместо това си седи тук и тайренците вече започват да се освобождават от страха от него. Седи си тук и колкото по-дълго си седи, без да прави

нищо, толкова повече Отстъпниците ще възприемат неговото бездействие като признак на слабост. Шарката се движи и тече; само мъртвите са неподвижни. Трябва да действа, иначе ще загине. От острие на стрела, забито в гърба му, или от отрова в храната, или Отстъпниците просто ще се съюзят, за да му изтръгнат душата. Трябва да действа, иначе ще загине. — Елейн потръпна. Това, че опасностите изглеждаха съвсем реални, правеше нещата още по-лоши.

— И ти знаеш какво точно трябва да направи, нали? — процеди през зъби Нинив. — Планирала си точно действията му.

Моарейн кимна.

— Да не предпочиташ отново да хукне сам като див заек? Аз не бих рискувала. Този път може да загине, ако не и по-лошо, докато го намеря.

Това си беше вярно. Ранд едва ли си даваше сметка какво точно прави. И Елейн беше сигурна, че Моарейн не иска да изгуби и най-малката възможност да го напътства. Малкото, което той ѝ позволяваше.

— Би ли споделила с нас плана си за него? — настоя Егвийн. Този път думите ѝ едва ли помагаша да се разведри напрежението.

— Да, добре ще е — добави Елейн, сама изненадана от това, че гласът ѝ прозвуча хладно като на Егвийн. Противопоставянето не беше в стила ѝ, когато можеше да се избегне. Майка ѝ винаги твърдеше, че е по-добре хората да бъдат увещавани, отколкото да ги тласкаш насила в правия път.

Дори поведението им да я беше раздразнило, Моарейн не го показва.

— Стига да ви е ясно, че трябва да го запазите за себе си. Един разкрит план е обречен на провал. Да, виждам, че разбирате.

Елейн поне разбираше — планът беше опасен и Моарейн не бе сигурна дали ще успее.

— Самаил е в Иллиан — продължи Айез Седай. — Тайренците винаги са били готови за война с Иллиан, както и обратното. Те се избиват от хиляда години и говорят за всяка такава възможност така, както други хора обсъждат предстоящия си празник. Съмнявам се, че дори да се разбере за присъствието на Самаил, това би променило нещо, не и ако Преродения Дракон ги предвожда. Тийр ще последва

Ранд с предостатъчна жар в това начинание и ако той надвие Самаил, ще...

— Светлина! — възкликна Нинив. — Ти не само желаеш той да поведе война, но държиш и да тръгне срещу един от Отстъпниците! Нищо чудно, че се е опънал. Той не е толкова глупав за един мъж.

— Най-накрая той ще трябва да се възправи срещу Тъмния — отвърна търпеливо Моарейн. — Наистина ли смяташ, че сега вече може да избегне Отстъпниците? Колкото до войната, има достатъчно войни и без него, всички една от друга по-безсмислени.

— Всяка война е безсмислена — промълви Елейн, но млъкна, на мига осъзнала за какво става дума. На лицето ѝ се изписаха тъга и съжаление, но също и разбиране. Майка ѝ често я беше учила за това как се предвожда една държава, както и как се управлява — две различни неща, но и двете необходими. А понякога и за двете се налагаше да се направят неща, които изглеждаха повече от неприятни, въпреки че цената на неизвършването им беше още по-тежка.

Моарейн я погледна съчувствено.

— Не винаги е приятно, нали? Когато си пораснала достатъчно, за да можеш да го разбереш, майка ти е започнала да те учи на това, което ще ти е нужно, за да управляваш след нея. — Самата Моарейн беше отрасла в кралския дворец на Кайриен, без да е предопределена да управлява, но беше свързана с кралското семейство и без съмнение беше слушала същите уроци. — И все пак, като че ли невежеството в някои случаи е по-добро. Като че ли понякога е по-добре да си обикновена селска женица, която не знае нищо извън границите на нивите си.

— Пак ли гатанки? — изсумтя презрително Нинив. — Войната за мен беше нещо, за което само бях чувала от разказите на амбуланти, нещо твърде далечно, което не разбирах съвсем. Но сега вече знам какво е. Мъже, които убиват други мъже. Мъже, които се държат като животни, принизяват се до животните. Опожарени села, горящи ферми и ниви. Глад, болести и смърт — за невинните, както и за виновните. Какво прави тази твоя война по-добра, Моарейн? Какво я прави по-чиста?

— Елейн? — тихо каза Моарейн.

Тя поклати глава — не ѝ се искаше точно тя да го обяснява, — но не беше сигурна, че дори майка ѝ, седнала на Лъвския трон, би

запазила мълчание пред умолителния тъмноок взор на Моарейн.

— Войната ще избухне независимо дали Ранд ще я започне, или не — отрони тя неохотно. Егвийн отстъпи крачка назад, втренчила в нея невярващ поглед, не по-малко остър от този на Нинив. Неверието обаче се стопи от лицата им, след като тя продължи. — Отстъпниците няма да си стоят кротко и да чакат. Самаил едва ли е единственият, хванал юздите на държава, той просто е единственият, за когото знаем. Все някога те ще тръгнат срещу Ранд, вероятно лично, но със сигурност начело на войските, които командват. А страните, в които не властват Отстъпници? Колко от тях ще извикат „слава на Дракона“ и ще го последват в Тармон Гай-дон, и колко от тях ще се самоубедят, че падането на Камъка е една лъжа и че Ранд е просто поредният Лъжедракон, който трябва да бъде съкрушен, Лъжедракон, който вероятно е достатъчно силен, за да ги заплаши, ако не тръгнат първи срещу него? Така или иначе, войната наистина ще дойде. — Тя млъкна. Имаше и още, но не можеше, не искаше да им каже най-неприятното.

Моарейн не беше толкова въздържана.

— Доста добре — кимна тя, — но непълно. — Погледът, с който изглежда Елейн, казваше ясно, че разбира, че тя умишлено е премълчала останалото. Скръстила спокойно ръце пред гърдите си, тя се обърна към Нинив и Егвийн. — Нищо не прави тази война нито по-добра, нито по-чиста. Само дето тя ще заздравя привързаността на тайренците към него и накрая иллианците ще го последват също като тайренците. И как няма да го направят, след като знамето на Дракона се развее над Иллиан? Само новината за неговата победа би могла да сложи край на войните в Тарабон и Арад Доман в негова полза. Ето ви и прекратени войни. С един удар той ще стане толкова могъщ откъм човешка численост и мечове, че само съюз на всички останали държави, оттук до Погибелта, ще бъде в състояние да го победи, а със същия удар той ще покаже на Отстъпниците, че не е кацнала на клон тлъста яребица за тяхната мрежа. Това ще ги направи предпазливи и ще му спечели време, за да се научи как да използва мощта си. Той трябва да се задвижи пръв, да бъде чукът, а не гвоздеят. — Айез Седай направи лека гримаса, намек за доскорошния й гняв, така нарушил присъщата й невъзмутимост. — Длъжен е да почне пръв. А какво прави той? Чете. Чете, само колкото да си навлече още повече неприятности.

Нинив изглеждаше потресена, сякаш вече виждаше всички битки и сеещата се смърт; тъмните очи на Егвийн се бяха разширили от тъгата на скръбно разбиране. Лицата им накараха Елейн да потръпне. Едната беше гледала как отрасна Ранд, другата беше расла с него. А сега си го представяха как начева войни. Не Преродения Дракон, а Ранд ал-Тор.

Егвийн видимо се бореше с потреса си и се хвана за най-дребното, най-несъщественото, което Моарейн беше споменала.

— Как може четенето да му навлече неприятности?

— Решил е сам да разбере какво казват Пророчествата за Дракона. — Изражението на Моарейн си остана невъзмутимо, но гласът ѝ изведнъж прозвуча почти толкова уморено, колкото се чувстваше самата Елейн. — Макар да са забранени в Тийр, оказа се, че главният библиотекар на Камъка разполага с девет превода в един заключен сандък. И сега всички са у Ранд. Изтъкнах му стиха, приложим в този случай, и той ми го цитира по един стар кандорски превод.

*„Сила на Сянката плът човешка създаде
събудена за буна, вражди и разруха.
Преродения, кървящ и белязан,
с меча танцува сред мъгла и сънища,
по своя воля оковава заклетите в Сянката,
от града изгубен и прокълнат
за нова бран повежда копията,
копия кърши и ги кара да видят
истина, скрита отдавна в древния блян.“*

Тя завърши с гримаса:

— Отнася се за този случай, разбира се, не по-зле, отколкото за всеки друг. Иллиан под властта на Самаил определено е прокълнат град. Поведо ли тайренските копия на война, окове ли Самаил, той ще е изпълнил тези стихове. Древният блян за Преродения Дракон. Но не иска да го разбере. Разполага дори с копие на Древния език, макар да не разбира и дума от него. Тича подир сенки, а Самаил, или Рахвин,

или Ланфеар могат да го уловят в примката си преди да съм успяла да го убедя, че греши.

— Той е отчаян. — Кроткият глас на Нинив, Елейн беше сигурна в това, не беше заради Моарейн, а заради Ранд. — Отчаян е и се мъчи сам да намери пътя си.

— И аз съм не по-малко отчаяна — отвърна твърдо Моарейн. — Живота си посветих да го намеря и няма да му позволя да се провали, ако мога да предотвратя това. Почти толкова съм отчаяна, че... — Тя рязко млъкна и облиза устни. — Достатъчно е, че ще направя онова, което трябва.

— Не, не е достатъчно — отвърна рязко Егвийн. — Какво точно смяташ да направиш?

— Вие трите си имате други грижи — каза Айез Седай. — Черната Аджа...

— Не! — Гласът на Елейн беше остър като нож и заповеден. — Много тайни пазиш, Моарейн, но тази поне ни кажи. Какво си решила да му направиш? — В ума ѝ проблесна образ как ще сграбчи Моарейн и ще я разтърси, за да изтръска истината от устата ѝ, ако потрѣбва.

— Какво ще му направя ли? Нищо. Е, добре. Не виждам причина да го крия от вас. Нали разбрахте какво тайренците наричат „Великото хранилище“?

Беше странно за хора, които толкова се боят от Силата, но тайренците пазеха в Камъка колекция от предмети, свързани със Силата, която отстъпваше само на тази в Бялата кула. Самата Елейн смяташе, че това е защото са били принудени да пазят Каландор толкова дълго, независимо дали са го желали, или не. Дори Мечът, който не е меч, може би щеше да изглежда по-незначителна вещ сред други подобни. Но тайренците така и не бяха се осмелили да изложат на показ тези свои ценности, Великото хранилище се помещаваше в мръсни претъпкани стаички, скрити дори под подземията на тъмницата. Когато Елейн ги видя за пръв път, ключалките на вратите отдавна бяха проядени от ръжда, а много врати бяха вече изгнили и разпаднали се.

— Цял ден изгубихме долу — каза Нинив. — Да разберем дали Лиандрин и нейните приятели са отмъкнали нещо. Не мисля, че са. Всичко беше потънало в прах и плесен. Ще са нужни десет кораба, за да се откара всичко до Кулата. Може да измислят някакво разумно

приложение на всичко това тук. Аз не можах. — Изкушението да уязви Моарейн явно беше твърде силно, за да го преодолее, затова тя добави: — Щеше да знаеш всичко това, ако ни беше отделила малко повече от ценното си време.

Моарейн не усети заяждането. Беше потънала в себе си, обмисляйки това, което се въртеше в ума ѝ. Накрая проговори тихо.

— В Хранилището има един определен тер-ангреал, нещо като рамка на врата от червен камък, леко изкривена на вид. Ако не успее да го накарам да вземе някакво решение, може би ще се наложи да мина през нея. — Синьото камъче на челото ѝ се люшна и хвърли искри. Очевидно тя не гореше от нетърпение да предприеме тази стъпка.

При споменаването на думата „тер-ангреал“ Егвийн инстинктивно докосна корсажа на роклята си. Вътре си бе ушила малко джобче, за да скрие в него каменния пръстен. Този пръстен беше тер-ангреал, мощен сам по себе си, макар и малък, и Елейн беше едната от трите жени, които знаеха, че тя го притежава. Моарейн не знаеше нищо за него.

Странни неща бяха тер-ангреалите, реликви от Приказния век, както ангреалите и ша-ангреалите, макар и по-многобройни. Тер-ангреалите използваха Единствената сила, вместо да я уголемяват. Всеки от тях очевидно беше предназначен да извършва едно определено нещо, но въпреки че някои се използваха и днес, никой не можеше да бъде сигурен дали се използват по същото предназначение, за което са били създадени. Клетвената палка, над която една жена полагаше Трите клетви, когато биваше издигана в Айез Седай, бе такъв тер-ангреал, който превръщаше тези клетви в плът от плътта им. Последното изпитание, на което се подлагаха новачките, преди да бъдат издигнати в Посветени, се извършваше в друг тер-ангреал, който изравяше от душите им най-съкровения им страхове и ги превръщаше в реалност — или вероятно отвеждаше младата жена на някакво място, където те наистина бяха реалност. Странни неща можеха да се случат с тер-ангреал. Някои Айез Седай бяха „отгаряни“ или загиваха, или просто изчезваха при опит да ги проучат. И да ги използват.

— Видях този вход — каза Елейн. — В последната стая, в дъното на коридора. Лампата ми изгасна и три пъти се спънах и паднах, преди да стигна до вратата. — Лек полъх на смущение изчерви бузите ѝ. —

Побоях се да прелея от Силата там, дори не се осмелих да запаля отново лампата. Повечето от тези неща ми се струват боклук — мисля, че тайренците просто са натрупали всичко, което според някой би могло да има нещо общо със Силата — но си помислих, че ако прелея, може случайно да заредя нещо, което не е боклук, и кой знае какво би могло да направи то.

— А ако се беше препънала в тъмното и беше паднала през изкривения вход? — каза кисело Моарейн. — Там няма нужда от преливане, трябва само да влезеш.

— С каква цел? — попита Нинив.

— Да получиш отговори. Три отговора, всеки от които верен, за минало, за настояще и за бъдеще.

Първата мисъл на Елейн беше за детската приказка „Байли под хълма“ — заради трите отговора. Догони я втора мисъл, споходила този път не само нея, и тя я изрече, докато Нинив и Егвийн още отваряха уста:

— Моарейн, но това решава проблема ни. Можем да попитаме дали Джоя или Амико казват истината. Можем да попитаме къде са Лиандрин и останалите. Имената на Черната Аджа, които все още са в Кулата...

— Аз мога да попитам с какво онова нещо е толкова опасно за Ранд — намеси се Егвийн, а Нинив добави:

— Защо не си ни го казвала досега? Защо ни остави да слушаме ден след ден едни и същи приказки, след като можехме вече да сме го разбрали?

Айез Седай вдигна ръце да ги успокои.

— Вие трите тичате слепешката натам, където Лан и стотина Стражници заедно биха се промъквали много предпазливо. Защо според вас не съм прекрачила през тази рамка? Още преди много дни можех да попитам какво трябва да направи Ранд, за да оцелее и да победи, как би могъл да надвие Отстъпниците и Тъмния, как би могъл да се научи да контролира Силата и да се предпази от лудостта достатъчно дълго, за да довърши това, което е негов дълг. — Никоя от трите не проговори. — Има правила — продължи тя. — И опасности. Никой не може да прекрачи този праг повече от веднъж. Само веднъж. Можеш да зададеш три въпроса, но трябва да зададеш и трите наведнъж и да изслушаш отговорите им преди да те пуснат да се

върнеш. Лекомислените въпроси, изглежда, се наказват, но също така изглежда, че това, което може да е сериозно за един, може да е лекомислено за друг. Но най-важното е, че въпроси, засягащи Сянката, имат сурови последствия. Ако попиташ за Черната Аджа, можеш да се върнеш мъртва или да излезеш полудяла и ломотеща безсмислици, ако изобщо излезеш. Колкото до Ранд... Не съм сигурна дали е възможно да се зададе въпрос за Преродения Дракон, без по някакъв начин да бъде засегната Сянката. Разбирате ли? Понякога има причини човек да е предпазлив.

— Ти откъде знаеш всичко това? — настоя Нинив и я изглежда ядно. — Върховните лордове със сигурност никога не са пускали никоя Айез Седай да изследва каквото и да било в Хранилището. Ако се съди по мръсотията там, нито едно от нещата не е виждало слънчева светлина от сто години, ако не и повече.

— Много повече, струва ми се — отвърна спокойно Моарейн. — Престанали са да ги събират преди близо триста години. Точно преди да престанат напълно, придобили този тер-ангреал. Дотогава той бил притежание на Първите на Майен, които използвали отговорите, за да им помогнат да опазят Майен от ръцете на Тийр. И са позволили на Айез Седай да го проучат. Тайно, разбира се — Майен никога не се е осмелявал да предизвика гнева на Тийр прекалено открито.

— Щом е бил толкова важен за Майен — попита подозрително Нинив, — защо тогава е тук, в Камъка?

— Защото Първите са взимали лоши решения, наред с добрите, в усилията си да опазят Майен от Тийр. Преди триста години върховните лордове замислили да построят флота и да проследят майенските кораби, за да намерят находищата на рибно масло. Халвар, тогавашният Първи, вдигнал цената на майенското масло за светилници много над цената на маслото от маслините на Тийр и за да убеди още повече върховните лордове, че Майен винаги ще поставя своите интереси под тези на Тийр, им дарил този тер-ангреал. Той самият вече го бил използвал и бил почти толкова млад, колкото Берелайн днес, определено с много години на управление пред себе си и много години на необходима благосклонност от страна на тайренците.

— Бил е глупак — промърмори Елейн. — Майка ми никога не би направила такава грешка.

— Може би не — каза Моарейн. — Но пък и Андор не е някаква малка държавица, притеснена от някоя много по-голяма и силна. Халвар наистина бил глупак, както се оказало — върховните лордове го убили още на следващата година, — но неговата глупост ми предоставя една възможност, ако ми се наложи да прибегна до нея. Опасна, но все пак по-добра от нищо.

Нинив промърмори нещо под нос, вероятно разочарована, че Айез Седай запазва спокойствието си.

— А ние си оставаме там, където си бяхме — въздъхна Егвийн. — Без да знаем коя лъже или дали и двете не лъжат.

— Разпитайте ги отново, ако искате — сви рамене Моарейн. — Разполагате с тях, докато не ги качат на кораба, въпреки че много се съмнявам, че някоя ще промени тепърва версията си. Моят съвет е да помислите за Танчико. Ако Джоя говори истината, това ще отпрати Айез Седай и техните Стражници да пазят Мазрим Таим, не само вас трите. Аз изпратих предупреждение до Амирлин по гълъб още когато чух за първи път версията на Джоя. Всъщност изпратих три гълъба, за да съм сигурна, че поне един ще стигне до Кулата.

— Много сме благодарни, че ни уведоми — отвърна хладно Елейн. Моарейн наистина си я караше както си знае. От друга страна, Амирлин беше изпратила точно тях да заловят Черната Аджа.

Моарейн килна леко глава, сякаш приемаше благодарностите за искрени.

— Няма за какво. Не забравяйте, че вие сте хрътките на Амирлин, пуснати да гонят Черната Аджа. — Леката ѝ усмивка подсказа на Елейн, че знае точно какво си е помислила тя. — Решението накъде ще поемете трябва да си е ваше. Вие също ми го изтъкнахте — добави тя сухо. — Убедена съм, че вашето решение ще е по-лесно от моето. И вярвам също така, че тази нощ ще спите леко, доколкото е останало време за сън преди съмване. Лека нощ.

— Тази жена... — промърмори Елейн, след като вратата зад Айез Седай се затвори. — Понякога направо ми се иска да я удуша. — Тя се тръшна на един от столовете до масата и се намръщи.

Нинив изсумтя нещо като съгласие и пристъпи към тясната масичка до стената, на която имаше сребърни купи, шишенца с подправки и две кани. Една от каните, пълна с вино, бе сложена в бляскава купа с вече почти разтопен лед, донесен чак от Гръбнака на

света, опакован в сандъци с трици. Лед посред лято, за да охлади питието на някой върховен лорд — на Елейн й бе трудно да си представи такова нещо.

— Една студена напитка преди лягане няма да ни се отрази зле — каза Нинив и се засуети над виното, водата и подправките.

— Наистина ли го мислиш, това, което ми каза, Егвийн? — попита Елейн. — За Ранд? — Егвийн кимна и Елейн въздъхна. — Помниш ли какво казваше Мин, всички онези нейни шеги за това как си го делим? Понякога се чудя дали това не е било някое нейно видение, за което не ни е разказала. Мислех, че означава, че и двете го обичаме и че тя го разбира. Но ти имаше правото над него, а аз не знаех как да постъпя. Все още не знам, Егвийн. Егвийн, той те обича.

— Ще трябва просто да му се каже направо — отвърна й твърдо Егвийн. — Когато аз се омъжа, ще бъде защото аз го искам, а не просто защото някой мъж очаква да го обичам. Ще бъде мила с него, Елейн, но преди да си отида, ще го накарам да разбере, че е свободен. Независимо дали го иска, или не. Майка ми казва, че мъжете са различни от нас. Казва, че ние искаме да сме влюбени, но само в мъжа, когото желаем. А един мъж има нужда да бъде влюбен, но ще обикне първата жена, която завърже за конец сърцето му.

— Всичко това е много умно — отвърна със свити устни Елейн, — но Берелайн е била в покоите му.

Егвийн изсумтя.

— Каквото и да цели, Берелайн няма да може да задържи ума си на един мъж достатъчно дълго, че да го накара да я обикне. Само преди два дни тя хвърляше погледи на Руарк. След още два ще започне да се усмихва на някой друг. Тя е като Елз Гринуел. Нали си я спомняш? Новачката, дето по цял ден прекарваше в двора за тренировки и мигаше с дългите си клепки на всеки Стражник.

— Тя не е мигала с клепки в спалнята му, и то посред нощ. Та тя беше облечена по-оскъдно от обикновено, ако това изобщо е възможно!

— Смяташ ли тогава да я оставиш да го спечели?

— Не! — Елейн го изрече много енергично, напълно убедена в това, но в следващия миг тонът й прозвуча отчаяно. — О, Егвийн, просто не знам какво да правя. Обичам го. Искам да се омъжа за него. Светлина! Какво ли ще каже майка ми? По-скоро бих прекарала една

нощ в килия с Джоя, вместо да слушам лекциите на майка ми. — Андорските благородници, дори в кралските фамилии, се женеха доста често за простосмъртни и това не събуждаше особени коментари — поне в Андор, — но Ранд не можеше да се нарече точно обикновен простосмъртен. Майка ѝ беше напълно способна да изпрати Лини да я довлече у дома за ухото.

— Мургейз едва ли може да каже кой знае какво, ако може да се вярва на Мат — отвърна ѝ Егвийн успокоително. — Дори наполовина да му се вярва. Този лорд Гебрил, по който се е захласнала майка ти, едва ли е подходящият избор за една жена с глава на раменете си.

— Сигурна съм, че Мат преувеличава — сви устни Елейн. Майка ѝ беше твърде проникателна личност, за да си позволи да се прави на глупачка пред всеки срещнат мъж. Ако лорд Гебрил — тя никога не беше чувала това име преди Мат да им го спомене, — ако този тип бе бленувал да вземе надмощие над Мургейз, тя щеше доста грубичко да го разбуди.

Нинив донесе три чашки с подправено вино, седна до двете и каза:

— Е, значи ти, Елейн, разбра, че си влюбена в Ранд, а Егвийн е разбрала, че не е.

Двете млади жени я зяпнаха — едната тъмна, другата руса, но и двете като огледален образ една на друга в изумлението си.

— Имам очи — поясни добродушно Нинив. — И уши, когато не си правите труд да си шепнете. — Отпи от виното си и когато продължи, гласът ѝ беше станал хладен. — И какво смяташ да направиш по въпроса? Ако тази Берелайн е забила нокти в него, няма да е лесно да ги отскубнете. Сигурна ли си, че искаш да направиш това усилие? Знаеш какво е той. Знаеш какво го очаква дори ако оставим Пророчествата настрана. Лудост. Смърт. Колко още му остава? Година? Две? Или ще започне преди лятото да е свършило? Той е мъж, който може да прелива. — Отронваше всяка дума желязно твърдо. — Не забравяй какво са те учили. Не забравяй какво е той.

Елейн изправи глава и не извърна погледа си от Нинив.

— Това няма значение. Сигурно би трябвало, но няма. Може би съм глупава. Не ме интересува. Не мога да променя повика на сърцето си по чужда заповед, Нинив.

Нинив изведнъж се разсмя.

— Исках само да се уверя — каза тя топло. — Ти самата трябва да си сигурна. Не е лесно да се обича един мъж, но точно с този сигурно ще е доста по-трудно. — Усмивката ѝ се стопи и тя продължи: — Но първият ми въпрос така и не получи отговор. Какво смяташ да направиш? Берелайн може и да изглежда мекушава — тя определено кара мъжете да я възприемат така! — но аз не мисля, че е такава. Тя е готова да воюва за това, което иска. И е от онези личности, които упорито държат на нещо, дори и да не го желаят, само защото някоя друга го желае.

— Аз бих я натикала в буре — каза Егвийн и стисна чашата си, все едно че беше гърлото на Първата — и бих я пратила обратно в Майен. В трюма на някой кораб.

Нинив поклати глава и плитката ѝ се люшна.

— Това е много добре, но се опитай да дадеш някакъв полезен съвет. Ако не можеш, по-добре си мълчи и я остави сама да реши какво да прави. — Егвийн я зяпна и тя добави: — Елейн вече ще трябва да се оправя с Ранд, не ти. Ти вече отстъпи, не забравяй.

Забележката ѝ би трябвало да събуди усмивката на Елейн, но това не стана.

— Всичко това уж трябваше да е много по-различно — въздъхна тя. — По-рано си мислех, че един ден ще срещна някой мъж, ще започна да го опознавам в продължение на месеци или години и постепенно ще разбера, че го обичам. Винаги съм смятала, че ще стане така. Ранд почти не го познавам. Говорила съм с него само пет-шест пъти за цяла година. Но разбрах, че съм влюбена в него, едва пет минути, след като очите ми го видяха. — Ето, това наистина беше глупаво. Но пък беше вярно и изобщо не я интересуваше, че е глупаво. Щеше да заяви същото на майка си, лице в лице, както и на Лини. Е, може би за Лини щеше да си помисли. Лини се справяше по много драстичен начин с глупостите и изглежда, продължаваше да смята, че Елейн е на десет години. — Но както стоят нещата, аз дори нямам право да се сърдя на Ранд. Нито на Берелайн. — „Бих го зашлевила през лицето така, че ушите му да звъннат! Бих я пердашила с тояга чак до кораба, които ще я върне в нейния Майен!“ Само че наистина нямаше право и от това ѝ ставаше още по-зле. За яд на самата нея, в гласа ѝ се прокрадна жална нотка. — Какво мога да направя? Той изобщо не се заглежда по мен.

— В Две реки — промълви замислено Егвийн, — ако една жена иска някой мъж да разбере, че се интересува от него, му затъква цветя в косата на Бел Тин или на Слънцеднева. Или може да му извеже празнична риза по всяко време. Или да му го изтъкне, като го помоли да танцува с нея и с никоя друга. — Елейн я изгледа невярващо и тя припряно добави: — Е, не ти предлагам чак да му извежеш риза, но има начини да му се каже какво изпитваш.

— Майенците вярват в откритите признания. — В гласа на Елейн се долавяше горчивина. — Може би така е най-добре. Просто да му го кажа направо. Така поне ще разбере какво изпитвам. Поне ще имам някакво право да...

Тя стисна чашата си, после отпи от виното. Да му го каже направо? Като някоя леконравна майенка! Остави празната чаша и въздъхна дълбоко.

— Но мама какво ще каже?

— По-важното е — промълви нежно Нинив — какво ще направиш, когато се наложи да се махаме оттук. Все едно дали ще е Танчиго, или Кулата, или някъде другаде, където ще се наложи да отидем. Какво ще направиш, след като си му казала, че го обичаш, и веднага след това ще трябва да го изоставиш? Ако той те помоли да останеш с него? Ако ти се прииска?

— Ще тръгна. — В гласа на Елейн нямаше колебание, по-скоро се долавяше някаква острота. Нинив не биваше да пита това. — След като аз ще трябва да го приема зад същността му на Преродения Дракон, и той ще трябва да ме приеме такава, каквата съм, със задълженията ми. Искам да стана Айез Седай, Нинив. И това не е някакво детинско забавление. Нито работата, която трите трябва да свършим. Ти наистина ли би допуснала, че ще ви изоставя с Егвийн?

Егвийн побърза да я увери, че такава мисъл изобщо не ѝ е минавала през ума. Нинив също, но доста бавно, което издаваше, че не е съвсем сигурна.

Елейн погледна едната, после другата.

— Всъщност се боях да не ми кажете, че съм глупава затова, че се ядосвам за такова нещо, когато би трябвало да се притесняваме за Черната Аджа.

Леко трепване в очите на Егвийн подсказва, че подобна мисъл ѝ е хрумнала, но Нинив каза:

— Ранд не е единственият, който може да загине след година или след месец. Ние също можем да загинем. Времената вече не са каквито бяха, а и ние също се променяме. Ако само си седим и си мечтаем за това, което ни се иска, можем така и да не го видим до гроба.

Изказването ѝ беше смразяващо, но Елейн кимна. Тя никак не беше глупава. Дано само да се справеха лесно с Черната Аджа. Но какво трябваше да направят сега?

ГЛАВА 7

ИГРА С ОГЪНЯ

На другата заран, когато слънцето едва се показва на хоризонта, Егвийн се представи пред дверите на покоите на Ранд, следвана от влачещата нозе Елейн. Щерката-наследница носеше рокля с дълги ръкави от бледосиня коприна, срязана по тайренската мода и след малко обсъждане — придърпана надолу. Огърлица от сапфири с цвета на дълбоко утринно небе и друг наниз, сплетен в златистите ѝ къдрици, изтъкваха синьото на очите ѝ. Въпреки влажната жега Егвийн бе наметнала на раменете си тъмночервен шарф без украса. Авиенда им беше услужила с шарфа, както и със сапфирите. Изненадващо, но айилката по някакъв начин си бе скътала за из път приличен набор от изискани тоалети.

Макар и да знаеше, че са тук, Егвийн се сепна, когато айилските стражи се плъзнаха пред тях с изненадваща бързина. Елейн ахна, но бързо се съвзе и ги изгледа с царствената осанка, която така добре успяваше да си придаде. Това, изглежда, изобщо не подейства на тези потъмнели от слънцето мъже. Шестимата бяха от Шай'ен М'таал, Каменните кучета, и изглеждаха някак отпуснати за айилци, което не им пречеше да гледат едновременно във всички посоки и да са готови да се изправят срещу всеки враг.

Егвийн изправи снага, подражавайки на Елейн — наистина съжаляваше, че не може да го постигне толкова убедително, колкото щерката-наследница — и заяви:

— Аз... ние... искаме да видим как са раните на лорд Дракона.

Което си беше чиста глупост, ако стражите разбираха нещо от Церителството, но вероятността за това беше малка — малцина разбираха от него, а айилците вероятно най-малко от всички. Не беше се канила изобщо да им дава обяснение защо са дошли — достатъчно беше, че ги мислят за Айез Седай — но когато айилците буквално изникнаха от черния мраморен под, това изведнъж ѝ се стори нелоша идея. Не че предприеха нещо, за да спрат нея и Елейн, разбира се. Но

тези мъже бяха толкова високи, с такива каменни лица и носеха късите си копия и рогови лъкове така, сякаш използването им за тях беше нещо естествено като дишането, и също толкова леко. При тези техни светли очи, които ги гледаха така напрегнато, не беше никак трудно в главата ѝ да изплуват всевъзможните приказки за забулени в черно айилци, лишени от милост или жалост, както и за Айилската война и мъже като тези, унищожили всяка армия, изпратена срещу тях, и които се върнали в Пустошта едва след като се сражавали срещу съюзените държави в продължение на три денонощия пред самия Тар Валон. Едва се сдържа да не прегърне сайдар.

Гаул, вождът на Каменните кучета, кимна и погледна отвисоко Елейн и нея с лек намек за почитителност. Беше хубав мъж, макар и малко грубоват, малко по-възрастен от Нинив, с очи, зелени и чисти като излъскани смарагди, и много дълги мигли, които сякаш очертаваха очите му в черно.

— Сигурно го притесняват. Тази заран е в много лошо настроение. — Гаул се ухили, показвайки за миг белите си зъби в знак на разбиране колко изнервен може да е човек, когато е ранен. — Вече изгони една група от върховните лордове, а един от тях сам изхвърли през вратата. Как му беше името?

— Ториан — отвърна друг от мъжете, още по-висок. Беше сложил стрела на тетивата и държеше късия извит лък почти небрежно. Сивите му очи се спряха за миг на двете жени, след което продължиха да обхождат колоните.

— Да, Ториан — съгласи се Гаул. — Помислих си, че ще се пързая чак до онези там... — посочи с копието си пръстена от вдървено изправените Бранители, — но се закова едва на три крачки. Загубих на бас един хубав тайренски гоблен, целият на ястреби със златни нишки, от Мангин. — По-високият мъж отвърна с къса, доволна усмивка.

Егвийн примигна, представяйки си как Ранд буквално търкаля жив върховен лорд по пода. Той никога не беше проявявал жестокост; тъкмо напротив. Колко ли се е променил? Тя беше твърде заета с Джоя и Амико, той също бе твърде зает с Моарейн и Лан, и с върховните лордове, за да си разменят нещо повече от няколко думи мимоходом, тук-там по дума-две за родния край и как ли е минал тазгодишният Бел

Тин, и какъв ли ще бъде Слънцедневът. И всичко това съвсем набързо. Колко ли се е променил?

— Трябва да го видим — каза Елейн.

Гаул се поклони.

— Разбира се, Айез Седай.

Егвийн пристъпи в покоите на Ранд с немалко трепет, а лицето на Елейн направо крещеше за усилията, които ѝ струваха тези няколко стъпки.

Не бяха останали никакви свидетелства за снощния ужас освен липсата на огледала; по-светли петна бележеха местата по стените, откъдето те бяха свалени. Не че стаята беше особено спретната — книги се валяха навсякъде, върху всичко, някои отворени, сякаш оставени по средата на страницата, а и леглото все още беше неоправено. Пурпурните завеси на всички прозорци, гледащи на запад към реката, основна пътна артерия на тайренците, бяха дръпнати, а Каландор мятеше искри като излъскан кристал върху огромна позлатена стойка, надминаваща със своята пищност всяка представа за крещяща безвкусица. Егвийн реши, че стойката е най-отвратителният предмет, който е виждала — докато не мерна сребърните вълци, разкъсващи златен елен на перваза на камината. Лек полъх на вятър откъм реката държеше стаята изненадващо прохладна в сравнение с останалата част на Камъка.

Ранд, по риза с дълги ръкави, се бе проснал в едно кресло, с един крак метнат на облегалката, и държеше подвързана в кожа книга. При шума на стъпките им той затвори книгата и я хвърли сред купчината други върху изтъкания на ивици килим, след което скочи, готов сякаш да се бие. Намръщеното му лице се отпусна, когато забеляза кои са.

За първи път, откакто бяха пристигнали в Камъка, Егвийн се взря да види у него някакви признаци на промяна и ги забеляза.

Колко ли месеци бяха минали, откакто го беше видяла за последен път? Достатъчно, за да стане лицето му по-кораво и някогашната му откритост да се стопи. Походката му също бе станала по-различна, малко като на Лан, малко като на айилците. При неговия ръст и червеникавата коса, и очите, които изглеждаха ту синкави, ту сиви, щом ги докоснеше светлината, приличаше твърде много на айилец, твърде много, за да не я обезпокои тази прилика. Но дали се беше променил и отвътре?

— Мислех, че сте... някъде другаде — измърмори той и ги погледна объркано. Това си беше същият Ранд, когото познаваше, дори с червенината, избиваща на бузите му всеки път, когато погледнеше било нея, било Елейн. — Някои... хора ми искат неща, които не мога да им дам. Неща, които няма да им дам. — С поразяваща внезапност на лицето му се изписа подозрителност и тонът му стана по-твърд. — А вие какво искате? Моарейн ли ви изпрати? Да не би да трябва да ме убеждавате да направя това, което иска тя?

— Не се дръж като гъсок — срязва го Егвийн, преди да се усети. — Не ти искам да започваш война.

Елейн добави умолително.

— Дойдохме да... да ти помогнем, ако можем. — Това беше една от причините, при това най-простата, която бяха уточнили по време на закуска.

— Значи знаете за нейните планове да... — започна той дрезгаво, след което изведнъж смени темата: — Да ми помогнете ли? Как? Това и Моарейн го казва.

Егвийн строго скръсти ръце под гърдите си и придърпа плътно шала на раменете си, също както правеше Нинив, обръщайки се към селския съвет, когато решаваше да се наложи на всяка цена. Твърде късно беше да започва с нещо друго — единственото, което ѝ оставаше, бе да продължи оттам, откъдето е започнала.

— Казах ти да не се държиш като глупак, Ранд ал-Тор. Може днес тайренците да ти целуват токовете на ботушите, но не съм забравила когато Нинив те напердаши здравата, задето позволи Мат да те убеди да откраднете онази кана с ябълковата ракия. — Елейн старателно запази лицето си сериозно. Твърде старателно — за Егвийн беше ясно, че ѝ се иска да се разсмее на глас.

Ранд не забеляза, разбира се. Мъжете никога не забелязваха. Ухили се на Егвийн и едва не се разсмя сам.

— Тъкмо бяхме навършили тринайсет. Тя ни намери заспали зад конюшната на баща ти и главите толкова ни боляха, че дори не усетихме тоягата ѝ. — Доколкото Егвийн си спомняше, изобщо не беше така. — Не като когато захвърли онази купа по главата ѝ. Помниш ли? Тя ти даде чай от кучешки бурен, защото се беше оклюмала от една седмица, и ти я удари с най-хубавата ѝ купа. Леле, как рева! Кога беше? Май две години от...

— Не сме дошли тук, за да си говорим за едно време — каза Егвийн и отметна раздражено шарфа. Беше от тънка вълна, но въпреки това доста топъл. Ранд наистина имаше навик да помни най-неприятните неща.

Той се ухили, сякаш досещайки се какво си е помислила, и продължи по-весело:

— Дошли сте тук да ми помогнете, казваш. С какво? Съмнявам се дали знаете как да се накара един върховен лорд да държи на думата си, когато не гледам над рамото му. Или как да спра нежелани сънища? Сигурно мога да използвам помощта ви с... — Очите му пробягаха към Елейн и отново към нея и той отново рязко смени темата. — Какво ще кажете за Древния език? Това учите ли го в Бялата кула? — Без да изчака отговор, той се зарови в томовете, пръснати по килима. Имаше и други по столовете и сред разбърканите постелки на леглото. — Имам тук едно копие на... къде беше... на...

— Ранд. — Егвийн повиши глас. — Ранд, не мога да чета Древния език. — Стрелна с очи Елейн да я предупреди да не признава, че разбира от това. Не бяха дошли при Ранд, за да му превеждат Пророчествата за Дракона. Щерката-наследница кимна в съгласие и сапфирите в косата ѝ проблеснаха. — Имаме да учим други неща.

Той се изправи и въздъхна.

— Защо ли се надяхах. — За миг изглеждаше, че се кани да каже още нещо, но само заби поглед в ботушите си. Егвийн се зачуди как успява да се справя с тайренците при цялата им арогантност, след като така губи самообладание в присъствието на тях двете.

— Дойдохме, за да ти помогнем с преливането — каза му тя. — Със Силата. — Твърденията на Моарейн може би бяха верни — една жена не би могла да научи един мъж как се прелива повече, отколкото как се ражда дете. Егвийн обаче не беше сигурна. Веднъж ѝ се беше сторило, че долавя нещо, сплетено от сайдин. По-точно сякаш нещо бе задържало собствените ѝ потоци здраво като камъните, заприщили вода в яз. Но тя бе научила твърде много извън Кулата, както и вътре; сигурно в знанията ѝ трябваше да има нещо, на което можеше да научи и него, някакво напътствие, което да му предложи.

— Стига да можем — добави Елейн.

По лицето му отново премина сянка на подозрителност. Тази негова рязка смяна на настроенията беше изнервяща.

— Струва ми се, че е по-възможно да се науча да чета Древния език, отколкото вие да... Сигурни ли сте, че това не е работа на Моарейн? Тя ли ви изпрати тук? Смята да ме убеди по някакъв обикновен начин, нали? Някакъв усукан айезседайски заговор, за който няма и да се досетя, преди да съм се омотал в него? — Той кисело изсумтя, вдигна една тъмнозелена дреха от пода зад един от столовете и припряно я навлече. — Съгласих се да приема тази сутрин още няколко от върховните лордове. Ако не ги държа под око, все гледат да се измъкнат от това, което искам. Ще се научат, рано или късно. Сега аз управлявам Тийр. Аз, Преродения Дракон. Ще ги науча аз. Ще трябва да ме извините.

На Егвийн й се дощя да го плесне. Той управлявал Тийр? Е, може и така да е, но тя го помнеше като момче, с агънце, пъхнато под палтото му, горд като петел, че е прогонил вълка, който се е опитал да го отмъкне. Той беше овчар, не крал, и макар сега да си имаше прозвище, от което да му се вирне носът, това, което правеше, не беше добре за него.

Тъкмо се канеше да му каже всичко това, но Елейн я изпревари и заговори гневно:

— Никой не ни е изпращал. Никой. Дойдохме, защото... защото сме загрижени за теб. Може и да не подейства, но би могъл да опиташ. Щом аз... щом ние сме си дали труда да опитаме, ти също би могъл да опиташ. Толкова ли е маловажно за теб, че не можеш и един час да ни отделиш? Заради собствения ти живот?

Той зяпна щерката-наследница така напрегнато, че за момент Егвийн си помисли дали не е забравил, че и тя е тук. После Ранд потръпна и отклони погледа си. Хвърли поглед към Егвийн, помръдна крак и притеснено заби очи в пода.

— Ще се опитам — промърмори Ранд. — Полза никаква, но... Какво искате да направя?

Егвийн си пое дъх. Не беше мислила, че ще е лесно да го убедят. От време на време — и при това твърде често — той се инатеше като магаре.

— Погледни ме — каза тя, обгръщайки сайдар. Остави Силата да я изпълни изцяло, както никога досега, по-пълно от всякога, приемайки всяка капчица, която можеше да удържи; все едно че светлина заля всяка нейна частица, сякаш самата Светлина изпълни

всяка нейна пора. Живот сякаш лумна в нея като сноп фойерверки. Никога досега не бе поемала толкова. Потресена осъзна, че не трепери; със сигурност нямаше да може да понесе тази великолепна сладост. Прииска й се да се гмурне в нея, да затанцува и да запее, просто да легне по гръб и да се остави да потече през нея, над нея. Насили се да заговори: — Какво виждаш? Какво усещаш? Погледни ме, Ранд!

Той бавно надигна глава, все още навъсен.

— Виждам теб. Какво очакваш да видя? Да не докосваш Извора? Егвийн, Моарейн е преливала пред мен безброй пъти и никога не съм виждал нищо. Освен това, което прави. Не действа така. Поне дотолкова и аз знам.

— Аз съм по-силна от Моарейн — отвърна му тя твърдо. — Тя би се гърчила на пода или би изпаднала в несвяст, ако се опита да задържи толкова, колкото аз задържам в момента. — Вярно беше, въпреки че никога досега не беше сравнявала така открито дарбата си с тази на Айез Седай.

А Силата сякаш плачеше да бъде употребена. Силата, пулсираща в нея по-силно от сърцето й. С толкова много можеше да направи неща, за които Моарейн не можеше и да сънува. Раната на хълбока на Ранд, която Моарейн така и не можеше да Изцери напълно. Тя не познаваше Изцеряването — беше значително по-сложно от всичко, което бе правила досега — но беше наблюдавала Церителството на Нинив и може би с това огромно езеро на Силата, което я изпълваше, щеше да успее да види как тази рана може да се Изцери. Не да го извърши, но да види поне.

Тя предпазливо завихри тънки като косъмчета струи на Въздух и Вода, и Дух, Силите, използвани в Церителството, и опипа мястото около старата му рана. Едно докосване — и се отдръпна ужасена, потръпна и изтегли сплита си; стомахът й се сгърчи така, сякаш всичката храна, която бе погълнала в живота си, напираше да излезе. Стори й се, че целият мрак на света се е съсредоточил в хълбока на Ранд, цялото зло на света, в гноясалия оток, прикрит на повърхността с нежната тъкан на белега. Такова нещо щеше да попие потоците на Церителството като капки вода по сух пясък. Как бе възможно да понася тази болка? Защо не плачеше?

От първата мисъл, която я споходи, до действието измина само кратък миг. Потресена, но побързала да го прикрие, тя продължи, без

да спира.

— Ти си също толкова силен, колкото нас. Знам го: би трябвало да си. Почувствай го, Ранд. Какво чувстваш? — „Светлина, какво ли би могло да Изцери това? Дали изобщо може?“

— Нищо не чувствам — промърмори той. — Само ми настръхна кожата. И нищо чудно. Не че не ти вярвам, Егвийн, но не мога да не съм нервен, когато някоя жена прелива близо до мен. Съжалявам.

Тя дори не си направи труда да му обясни разликата между преливането и простото докосване на Верния извор. Имаше толкова неща, които той не знаеше, дори в сравнение с нейните оскъдни знания. Той беше като слепец, опитващ се да задейства тъкачния стан с едно докосване, без никаква представа за цветовете и за нишките, нито дори за това как изглежда самият стан.

С усилие тя освободи сайдар, и наистина си беше усилие. Част от нея искаше да се разреве от загубата.

— Сега не докосвам Извора, Ранд. — Тя пристъпи по-близо и се взря в него. — Сега изприщва ли ти се кожата?

— Не. Но само защото ми го каза. — Плешките му внезапно потръпнаха. — Видя ли? Пак си помислих за това, и ето че пак ме побиха тръпки.

Егвийн се усмихна победоносно. Не й се налагаше да поглежда към Елейн, за да се увери в това, което вече бе усетила и за което се бяха разбрали още заранта.

— Можеш да усещаш когато една жена прегръща сайдар, Ранд. Елейн току-що го направи. — Той погледна накриво щерката-наследница. — Няма никакво значение какво виждаш или не виждаш. Ти го усещаш. Това поне разбрахме. Да видим сега какво друго можем да разберем. Ранд, обгърни Извора. Обгърни сайдин. — Думите излязоха хрипливи от гърлото й. И за това се бяха споразумели с Елейн. В края на краищата той си беше Ранд, а не някакво чудовище, и се бяха споразумели, но въпреки това да накараш един мъж да... Чудо беше, че изобщо успя да изрече тези думи. — Виждаш ли нещо? — попита тя Елейн. — Нещо да усещаш?

Ранд междувременно продължаваше да мята погледи от едната към другата, като от време на време забиваше очи в пода и се изчервяваше. Защо толкова му липсваше самообладание? Щерката-наследница поклати глава.

— Мен ако питаш, той може най-спокойно да си стои и да не прави нищо. Сигурна ли си, че прави нещо?

— Той може да е опърничав, но не е глупав. Всеки случай не е непрекъснато глупав.

— Добре де, опърничав, глупав или каквото и да е там, но аз не усещам нищо.

Егвийн го изгледа намръщено.

— Ти каза, че ще направиш това, за което те помолим, Ранд. Нали? Ако ти си усетил нещо, би трябвало и аз да усетя, но аз не... — Изведнъж тя спря и изписка сподавено. Нещо я ощипа отзад. Ранд стисна устни — явно се мъчеше да не се изхили. — Е това — извика му тя — никак не беше мило.

Той се помъчи да запази невинна физиономия, но усмивката му се изплъзна сама.

— Ти каза, че искаш да почувстваш нещо, и просто си помислих... — Внезапният му рев накара Егвийн да подскочи. Стиснал лявото си бедро, той заподскача и заохка. — Кръв и пепел, Егвийн! Нямаше нужда да... — И замърмори неразбрано някакви неща — Егвийн бе доволна, че не може да ги чуе.

Тя използва възможността, за да размаха шарфа си за малко въздух, и се усмихна на Елейн. Сиянието около щерката-наследница се стопи. Двете едва не се изкикотиха.

Егвийн, отново сериозна, се обърна към Ранд.

— Бих очаквала такова нещо от Мат. Мислех, че поне ти си пораснал. Дойдохме тук да ти помогнем, ако можем. Опитай се да ни съдействаш. Направи нещо със Силата, но нещо, което не е детинско. Може би ще успеем да го усетим.

Изгърбен, той ги погледна сърдито.

— Направи нещо — промърмори Ранд. — Нямате право да... ще окуцея заради... значи да направя нещо?

Изведнъж тя се понесе във въздуха. Елейн също. Двете се зяпнаха една-друга с широко отворени очи. Носеха се на една крачка над килима. Нищо не ги държеше, никакви потоци, които Егвийн можеше да усети. Нищо. Тя стисна устни. Той нямаше право да върши такова нещо. Изобщо нямаше право и беше крайно време да го разбере. Същият щит на Духа, който беше отрязал Джоя от Извора,

щеше да спре и него — Айез Седай го използваха спрямо редките мъже, за които разбираха, че могат да преливат.

Тя се разтвори за сайдар... стомахът ѝ увисна празен. Сайдар беше там — можеше да усети топлината и светлика му — но между нея и Верния извор стоеше нещо, по-скоро нищо, някакво отсъствие, което я отделяше от Извора като каменна стена. Почувства се кука отвътре, после я изпълни паника. Един мъж преливаше и тя се бе озовала вътре в това. Беше Ранд, разбира се, но полюшвайки се така из въздуха, като кошница, тя бе абсолютно безпомощна. Единственото, за което можеше да си помисли, бе за мъж, който прелива, и за покварата на сайдин. Опита се да му извика, но от гърлото ѝ излезе само приглушен грак.

— Искате да направя нещо? — изръмжа Ранд. Две малки масички трмаво подгънаха крака, дървото изпраця и те започнаха да залитат по пода във вдървена пародия на танц, а позлатата по тях започна да се лющи. — Това харесва ли ви? — Огън лумна в камината, изпълвайки огнището от едната до другата страна, и запламтя върху камъните, по които нямаше дори пепел. — Или това? — Еленът и вълците над камината започнаха да омекват и да се смъкват. Тънки ручейчета злато и сребро потекоха надолу в блестящи нишки, извиващи се като змийчета, заплитайки се в тънък лист метален варак; тънката проблясваща тъкан увисна във въздуха и набъбна, горният ѝ край все още свързан с бавно топящата се метална статуетка върху каменния перваз. — Да направя нещо — каза Ранд. — Да направя нещо! Имате ли си някаква представа какво значи да докосваш сайдин, да го държиш! Имате ли? Усещам как лудостта ме очаква. Как се изсипва в мен!

Внезапно клатушкащите се масички лумнаха в пламък като факли, без да прекъсват танца си; книги се завъртяха из въздуха, пръснаха се страници; дюшекът на леглото се сцепи и от него се разхвърчаха пера като сняг. Перата, падащи по пламналите маси, изпълниха стаята с кисела миризма на сажди.

За миг Ранд се загледа обезумял в пламтящите маси. След това нещото, което държеше Егвийн и Елейн, изчезна заедно с щита; петите им тупнаха на килима в същия миг, в който пламъците се стопиха, сякаш засмукани в дървото, което доскоро поглъщаха. Пламъкът в огнището примигна и също угасна, а книгите изпопадаха на пода в

още по-голямо безредие отпреди. Дългата ивица златно-сребърна сплав също падна, откъснала се от нишките полуразголен метал, вече не течен, нито дори горещ. Само три едри буци, две сребърни и една златна, останаха на перваза, изстинали и неузнаваеми.

Егвийн се блъсна в Елейн и двете паднаха. Егвийн усети, че Елейн прави абсолютно същото, каквото и тя самата — че посяга колкото може по-бързо да обгърне сайдар. След няколко мига тя вече бе приготвила щит, готова да го хвърли около Ранд, ако му хрумне отново да прелее, но той стоеше зашеметен и се взираше в обгорените маси и перушината, все още носеща се из въздуха.

Вече не изглеждаше опасен, но стаята определено беше в пълен безпорядък. Егвийн заплете тънки ручейчета Въздух, за да сбере реещата се из въздуха перушина, както и изпопадалата върху килима. Помисли за миг и събра и перцата от дрехата му. Останалото щеше да оправи икономката — или той да се погрижи сам.

Щом перцата полетяха край него и кацнаха върху дрипавите останки от дюшека, Ранд се сепна. Миризмата на изгорели пера и дърво си остана, но в стаята поне стана малко по-подредено, а проникващият през разтворените прозорци речен полъх вече намаляваше вонята.

— Икономката може и да откаже да ми даде друг — изсмя се той задавено. — Един дюшек на ден сигурно е повече, отколкото... — Отбягна да погледне Елейн. — Съжалявам. Не исках да... Понякога пощурява. Понякога, когато посегна към него, не улавям нищо, а друг път прави неща, които не... съжалявам. Може би ще е по-добре да си идете. Май вече го казах. — Той отново се изчерви и се изкашля. — Сега не докосвам Извора, но май ще е по-добре да си идете.

— Още не сме свършили — отвърна нежно Егвийн. С повече нежност, отколкото изпитваше: искаше й се да му издърпа ушите. Да му хрумне да я вдигне така, заедно с Елейн, и да ги заслони от... но той беше на ръба. На ръба на какво, не знаеше, а и не държеше да го разбере, поне не сега, не и тук. След толкова много възклицания за тяхната мощ — всички твърдяха, че двете с Елейн ще станат едни от най-могъщите Айез Седай, ако не и най-могъщите от хиляда години насам, че и повече — тя беше стигнала до извода, че са силни колкото него. Най-малкото — почти. Но току-що я бяха извадили от това заблуждение по най-грубия начин. Може би Нинив щеше да се

приблужи до него по сила, стига да се ядосаше достатъчно, но Егвийн знаеше, че и тя не би могла да направи това, което той току-що бе направил, да раздели потоците си в толкова посоки, да извърши толкова неща едновременно. Да задействаш два потока едновременно беше два пъти по-трудно, отколкото един с мощ колкото двата, а да задействаш три — повече от два пъти по-трудно, отколкото два. Той трябваше да е заплел поне дузина потоци. Дори не изглеждаше уморен, въпреки че поемането на Силата отнемаше енергия. Много се боеше, че може да започне да се държи с нея и Елейн като с котенца. Котенца, които можеше да реши да удави, ако полудееше.

Но нямаше, нито пък можеше да си иде просто така. Щеше да е все едно че се е отказала, че се е предала, а тя не беше от този сорт хора. Решила бе да постигне това, заради което беше дошла, и нямаше да му позволи да я изгони преди да го е постигнала.

Сините очи на Елейн бяха пълни с решителност и в момента, в който тя замълча, приятелката ѝ добави с още по-твърд тон.

— И няма да си отидем преди да сме приключили. Ти каза, че ще опиташ. Трябва да опиташ.

— Наистина го казах, нали? — промърмори той. — Можете поне да седнете.

Без да гледа обгорените маси и металната лента, сгърчена върху килима, той ги поведе накуцвайки към столовете с високи облегалки до прозорците. Трябваше да преместят книгите, наслагани по възглавничките от червена коприна, за да седнат; на стола на Егвийн лежеше дванадесети том на „Съкровищата на Тийрския камък“, една прашна, подвързана с кожа книга, озаглавена „Пътувания из Айилската пустош с различни наблюдения за дивите ѝ обитатели“, и дебел том, наречен „Отношения с територията на Майен, от 500 до 750 г. от Новата ера“. Елейн трябваше да премести по-голям куп, но Ранд бързо ги подхвана заедно със отрупаните на неговия стол и ги тупна на пода. Егвийн старателно постави своите до тях.

— Сега какво искате от мен? — Той приседна на ръба на стола си и сложи ръце на коленете си. — Обещавам ви този път да не правя нищо освен това, за което ме помолите.

Егвийн прехапа език, за да не му каже, че това обещание идва малко късно. Сигурно беше проявила малко непредпазливост в това, за което го бе помолила, но това не беше извинение. Все пак това можеха

да го обсъдят и друг път. Усети, че си мисли за него отново като за Ранд, но той изглеждаше така, сякаш е изпръскал с кал най-хубавата й рокля и се притеснява дали ще му повярва, че не го е направил нарочно. Въпреки това тя не изпусна сайдар, Елейн също. Не беше нужно повече да проявяват глупост.

— Този път — каза тя — искаме само да поговорим. Ти как прегръщаш Извора? Просто ни го опиши. Стъпка по стъпка, бавно.

— То е по-скоро борба, а не прегръщане. — Той изръмжа. — Стъпка по стъпка? Добре, първо си представям пламък, а след това хвърлям всичко в него. Омраза, страх, напрежение. Всичко. Когато всички чувства бъдат погълнати от пламъка, остава пустош, празнота — вътре в главата ми. И аз се оказвам сред нея, но също така ставам част от онова, в което съм се съсредоточил.

— Това ми звучи познато — каза Егвийн. — Чувала съм баща ти да говори за една хитрина за съсредоточаване, която използва, за да побеждава в състезанията по стрелба с лък. Това, което той нарича „Пламъкът и Празнотата“.

Ранд кимна; тъжно, като че ли. Тя си помисли, че родният дом сигурно му липсва, както и баща му.

— Трам ме научи на това най-напред. И Лан също го използва с меч. Селийн — една жена, която срещнах — го нарече „Цялост“. Изглежда, твърде много хора знаят за него, въпреки че го наричат по различен начин. Но аз сам открих за себе си, че когато съм в празнотата, мога да усетя сайдин — като някаква светлина в крайчеца на окото ми, сред празното. Няма нищо друго освен мен и празнотата. Нищо друго освен мен и тази светлина. Чувствата, дори мисълта, остават отвън. Отначало го поемах малко по малко, но сега то бликва наведнъж. В повечето случаи поне. Повечето пъти.

— Празнота — промълви Елейн с трепет. — Без чувства. Не ми прилича много на това, което правим ние.

— Напротив, прилича — настоя припряно Егвийн. — Ранд, ние просто го правим малко по-различно, това е всичко. Аз си представям, че съм цвете, розова пъпка, представям си го, докато наистина не се превърна в розова пъпка. Това донякъде е като твоята празнота. Листчетата на розовата пъпка се разтварят за светлината на сайдар и аз го оставям да ме изпълни, цялата тази светлина, топлина и чудо. Отдавам му се и отдавайки се, го контролирам. Всъщност това беше

най-трудното за научаване — как да овладееш сайдар, покорявайки му се, но сега ми се струва толкова естествено, че дори не мисля, докато го правя. Това е ключът, Ранд. Сигурна съм. Трябва да се научиш да се отдаваш...

— Няма нищо общо с това, което правя аз — възрази той. — Да го оставя да ме изпълни ли? Аз трябва да посегна и да задържа сайдин. Понякога, когато го правя, се оказва, че няма нищо, нищо, което мога да докосна, но ако не посегна за него, мога да си стоя така цяла вечност и нищо да не се случи. Да, изпълва ме, щом го прихвана, но да му се покоря? — Той прокара пръсти през косата си. — Егвийн, ако му се покоря — макар и за миг, — сайдин ще ме погълне. То е като река от разтопен метал, огнен океан, цялата светлина на слънцето, сбрана в едно петънце. Трябва да се боря, за да го накарам да направи това, което искам, да се боря, за да не бъда погълнат.

Той въздъхна.

— Но знам какво имаш предвид за живота, който те изпълва, макар и с покварата, която ми обръща стомаха. Цветовете стават порезки, миризмите — по-ясни. Всичко става някак си по-истинско. Не ми се иска да го пусна, щом веднъж съм го уловил, въпреки че то се мъчи да ме погълне. Но останалото... Приеми фактите, Егвийн. За това нещо Кулата е права. Приеми го като истина, защото е така.

Тя поклати глава.

— Ще го приема едва след като се убедя напълно. — Не прозвуча никак сигурна, че го иска, съвсем не толкова сигурна, колкото преди малко. Това, което той им описа, звучеше като някакво изкривено полуотражение на онова, което правеше тя, и подобията само изтъкваха различията. Но все пак подобия имаше. И тя не мислеше да се предава. — Можеш ли да различаваш потоците? Въздух, Вода, Дух, Земя, Огън?

— Понякога — отвърна той замислено. — Обикновено — не. Просто взимам онова, което ми трябва, за да направя това, което искам. Някак си го напипвам в повечето случаи. Много е странно. Понякога се налага да направя нещо и го правя, но едва след това разбирам какво точно съм направил и как. Все едно че съм си спомнил нещо, което отдавна съм забравил. Но мога да си спомня как да го направя отново. В повечето случаи.

— Значи все пак си спомняш — настоя тя. — Как тогава подпали тези масички? — Искаше ѝ се да го попита как ги беше накарал да затанцуват — струваше ѝ се, че е доловила начина, с помощта на Въздух и Вода — но предпочете да започне с нещо по-просто: запалването на свещ и изгасянето ѝ бяха неща, които можеше да направи и една новачка.

Лицето на Ранд се изкриви болезнено.

— Не знам. — Гласът му прозвуча объркано. — Когато ми потрябва огън, за светилник или за камина, просто го правя, но не знам как. Всъщност не ми се налага да мисля, за да правя неща с Огън.

Това звучеше почти основателно. Казваха, че от Петте сили Огън и Земя били най-силните при мъжете от Приказния век, докато Въздух и Вода — при жените; Духът бил поделен поравно. На Егвийн почти не ѝ се налагаше да мисли, за да използва Въздух или Вода, особено щом се научеше да прави нещо. Но и тази мисъл не ги водеше доникъде.

— А знаеш ли как ги угаси? — попита Елейн. — Стори ми се, че се замисли преди да изгаснат.

— Виж, това го помня, защото не го бях правил досега. Взех топлината от масите и я пръснах по камъка на камината; толкова топлина една камина дори не би усетила.

Елейн ахна и размаха несъзнателно лявата си ръка, а Егвийн трепна. Спомняше си когато тази ръка цялата се бе покрила с мехури, защото щерката-наследница беше направила точно това, което им описа Ранд, и то само със светилника в стаята си. Шериам я беше заплашила, че ще остави мехурите ѝ сами да зараснат — не го направи, но я заплаши. Едно от предупрежденията, които получаваха новачките, бе никога да не привличат топлина. Един пламък можеше да бъде потушен с помощта на Въздух или Вода, но да използваш Огън, за да потушиш топлина, означаваше бедствие. Не било въпрос на сила, беше им обяснила Шериам: от поетата веднъж топлина не можеш да се отървеш, дори и да си най-силната Айез Седай, стъпвала в Бялата кула. Всъщност по този начин някои жени се били самоизгаряли. Жени, лумнали в пламъци. Егвийн вдиша хрипливо.

— Какво има? — попита Ранд.

— Мисля, че току-що ми доказа разликата. — Тя въздъхна.

— Значи ли това, че искате да се откажете?

— Не! — Тя се постара да смекчи гласа си. Не му беше точно сърдита. Не беше сигурна и на кого точно е сърдита. — Може учителките ми да са били прави, но трябва да има начин. Само че засега не мога да го измисля.

— Поне се опитахте — отвърна той протичко. — И за това ви благодаря. Не си ти виновна, че не става.

— Трябва да има начин — промърмори Егвийн, а Елейн измънка:

— Ще го намерим. Ще го намерим.

— Разбира се — каза той с насилена бодрост. — Но не днес. — Той се поколеба. — Е, ще си тръгвате вече, нали? — От една страна, като че ли съжаляваше, но от друга се радваше. — Тази сутрин наистина трябва да кажа на върховните лордове някои неща за данъците. Те, изглежда, си въобразяват, че могат да вземат от селянина в лоша година точно толкова данък, колкото и в добра, без да го докарат до просешка тояга. А пък и вие трябва да отидете да разпитате онези Мраколюбки. — Той се намръщи.

Егвийн беше сигурна, че Ранд би предпочел да ги задържи колкото се може по-надалече от Черната Аджа. Дори остана малко изненадана, че не се опита да ги убеди да се върнат в Кулата. Може би си даваше сметка, че ако се опита, ще му се развоят.

— Наистина — каза тя твърдо. — Но не веднага. Ранд... — Беше дошъл моментът да му каже втората причина за идването им тук, но се оказа по-трудно, отколкото очакваше. Това щеше да го нарани; тъжните му тревожни очи й казваха, че ще го нарани. Но трябваше да се свърши. Тя придърпа шарфа около себе си. — Ранд, аз не мога да се омъжа за теб.

— Знам — каза той.

Тя примигна. Той не го прие така трудно, както беше очаквала. Каза си наум, че това е добре.

— Не искам да те наранявам — наистина не искам, — но не искам да се омъжа за теб.

— Разбирам, Егвийн. Знам какво съм. Никоя жена не би могла...

— Ти си една тъпа, празноглава кратуна! — сопна се тя. — Това няма нищо общо с преливането ти. Аз просто не те обичам. Най-малкото не по такъв начин, че да искам да се омъжа за теб.

Ранд зяпна.

— Не ме... обичаш? — Гласът му прозвуча толкова изумено, колкото беше изражението му. И наранено.

— Моля те, опитай се да го разбереш — каза тя малко по-меко. — Хората се променят, Ранд. Чувствата се променят. Когато хората са разделени, понякога свикват да са разделени. Обичам те, както бих обичала брат, може би и повече, но не така, че да се омъжа за теб. Можеш ли да го разбереш?

Той се усмихна с печал.

— Аз наистина съм глупак. Не вярвах, че и ти можеш да се промениш. Егвийн, аз също не искам да се ожена за теб. Не исках да се променя, не се опитвах, но така стана. Ако знаеш само колко много означава това за мен. Да не ми се налага да се преструвам. Да не се боя, че мога да те нараня. Не исках да го направя, Егвийн. Никога не съм искал да те наранявам.

Тя почти се усмихна. Беше си наложил такава храбра физиономия, че изглеждаше почти убедителен.

— Радвам се, че го приемаш толкова добре — промълви тя тихичко. — Аз също не исках да те нараня. А сега наистина трябва да си тръгвам. — Стана, наведе се лекичко и го целуна по бузата. — Ще си намериш някоя друга.

— Разбира се — излъга той, без и окото да му мигне.

— Ще си намериш.

Измъкна се навън доволна и се забърза през колоните, отпусна сайдар и отметна шарфа от раменете си. Беше непоносимо горещо.

Беше готов Елейн да го вземе в ръчички като изгубено паленце, стига да го подхванеше така, както бяха го обсъждали двете. Смяташе, че Елейн ще се справи с него добре, и сега, и по-късно. През цялото време, което им оставаше. Но трябваше да се направи нещо за контрола над него. Беше готова да приеме, че онова, на което я бяха учили, е вярно — че никоя жена не може да го научи — но не можеше да се предаде. Нещо трябваше да се направи, трябваше да се намери начин. Ужасната рана и лудостта бяха проблеми за по-късно, с тях сигурно щяха да се справят. Все някак. Всички твърдяха, че мъжете в Две реки са опърничави — но не можеха да се сравнят с жените от Две реки.

ГЛАВА 8

ТВЪРДОГЛАВИЕ

Елейн не беше сигурна дали Ранд забелязва, че тя все още е в стаята му — беше се заяпал объркан след излизащата си Егвийн и поклащаше глава, сякаш спореше със себе си или се опитваше да се отърве от някаква мисъл. Щеше да е доволна да го изчака отвън. Щеше да е доволна от всичко, което би поотложило момента. Помъчи се да си придаде невъзмутим вид, изправи гръб и вдигна глава. Ръцете ѝ бяха в скута, спокойното ѝ лице можеше да съперничи дори на това на Моарейн. В стомаха ѝ пърхаха пеперуди колкото таралежи.

Не беше страхът, че може пак да прелее. Тя беше отпуснала сайдар още щом Егвийн стана да си тръгне. Искаше ѝ се да му се довери и трябваше. Вътрешният ѝ трепет идваше от онова, което ѝ се искаше да стане. Наложил ѝ се да се стегне, за да не започне да опипва с пръсти огърлицата или да намества верижката със сапфири в косата си. Дали парфюмът ѝ не беше твърде тежък? Не. Егвийн ѝ беше казала, че ухае на рози. Роклята. Искаше ѝ се да я придърпа нагоре, но...

Той се обърна — лекото му накуцване я накара да присвие устни замислено — видя я, сепна се и очите му се разшириха почти в паника. Стана ѝ приятно от това; усилията ѝ да запази лицето си сериозно нараснаха десетократно, щом очите му я докоснаха. Очите му, които сега бяха сини като скрито в утринна мъгла небе.

Той се съвзе на мига, направи един съвсем ненужен поклон и нервно обърса длани в крачолите си.

— Не забелязах, че още си... — Изчерви се и млъкна: това, че бе забравил за присъствието ѝ, можеше да се приеме като обида. — Искях да кажа... не исках... тоест аз... — Пое си дълбоко дъх и започна отново: — Не съм чак такъв глупак, на какъвто изглеждам, милейди. Просто не всеки ден на човек му се случва някой да му каже, че не го обича, милейди.

Тя вложи в гласа си нотка на закачлива строгост.

— Ако ме наречеш така още веднъж, аз ще започна да те наричам милорд Драконе. И ще ти приклякам. Дори кралицата на Андор би могла да ти приклепне в реверанс, а аз съм само щерката-наследница.

— Светлина! Не прави това. — Изглеждаше доста объркан от заплахата ѝ.

— Няма, Ранд — отвърна тя малко по-сериозно. — Стига да ме наричаш по име. Елейн. Кажи го.

— Елейн. — Изрече го неловко, но в същото време с радост, сякаш се наслаждаваше на произнасянето му.

— Добре. — Абсурдно беше да е толкова доволна; в края на краищата той просто бе изрекъл името ѝ, нищо повече. Оставаше нещо, което трябваше да разбере преди да може да продължи. — Много ли те заболя? — Веднага осъзна, че това може да се възприеме по два начина. — Това, което Егвийн ти каза, имам предвид.

— Не. Да. Донякъде. Не знам. Всъщност, честност за честност. — Леката усмивка посмекчи тревогата на лицето му. — Ама аз отново говоря като глупак, нали?

— Не. Не и за мен.

— Казах си ѝ чистата истина, но не мисля, че ми повярва. Предполагам, че и аз не исках да повярвам на нейното. Съвсем не. Ако и това не е глупаво, не знам кое е глупаво тогава.

— Ако ми кажеш още веднъж, че си глупав, току-виж съм го повярвала. — „Той няма повече да се държи за нея; с това поне няма да ми се налага да се оправям.“ Гласът ѝ беше спокоен, достатъчно лековат, за да му даде разбере, че не го мисли много на сериозно. — Веднъж видях глупака на един кайриенски лорд, човек в смешно палто, беше му много голямо и цялото накичено със звънчета. Ще изглеждаш глупаво със звънчета.

— Сигурно — отвърна той печално. — Това ще го запомня. — Този път усмивката му беше по-широка и огря цялото му лице.

Крилцата на пеперудите запърхаха припряно, но тя се зае да оправи полите на роклята си. Трябваше да продължи бавно, внимателно. „Ако не, ще си помисли, че съм глупачка. И ще е прав.“ Сега крилата на пеперудите в стомаха ѝ задрънчаха като капаци на тенджери.

— Искаш ли да ти подаря цвете? — попита той изведнъж и тя примигна объркана.

— Цвете ли?

— Да. — Той пристъпи до леглото, отскубна две шепи перушина от разкъсания дюшек и ги поднесе пред нея. — Снощи направих едно за икономката. Прие го така, все едно че ѝ подарих Камъка. Но твоето ще е много по-хубаво — добави той припряно. — Много по-хубаво, обещавам ти.

— Ранд, аз...

— Ще внимавам. Стига само една тъничка струйка от Силата. Само една тънка нишка, и ще внимавам много.

Трябваше да му се довери. Почти не се изненада, щом разбра, че го прави.

— Бих искала, Ранд.

Той се загледа продължително в пухкавата купчина в шепите си, лицето му се намръщи умислено. После внезапно пусна пуха и отърси ръце.

— Цветя. Такъв дар не е подходящ за теб. — Сърцето ѝ щеше да изхвъркне — явно се бе опитал да обгърне сайдин и не бе успял. Прикривайки разочарованието си, той закуцука бързо към металния лист и започна да го навива. — Виж, това е подходящ дар за щерката-наследница на Андор. От това може да се направи гергеф... — Замърмори притеснено какъв хубав гергеф би се получил от парче сплав злато и сребро.

— Гергефите не са ли дървени? — намеси се тя деликатно, извади носна кърпа от ръкава си и коленичи да събере перцата, които Рад беше пуснал на килима.

— Прислужничките ще се погрижат за това — каза ѝ той, докато тя прибираще грижливо малката купчина в кесийката на колана си.

— Е, това поне оправихме. — Можеше ли да разбере, че щеше да запази пухчетата само защото той бе поискал да ѝ направи от тях цвете? Той помръдна нозе, хванал нагънатия лист метал, като че ли не знаеше какво да прави с него. — Икономката сигурно си има гергеф — каза тя, — а това ще дам на някоя друга. — Той се усмихна и лицето му грейна. Не беше необходимо да му пояснява, че приема подаръка му. Пеперудите обаче не смятаха да я оставят да се сдържа повече. — Ранд, ти... харесваш ли ме?

— Дали те харесвам? — навъси се той. — Разбира се, че те харесвам. Много те харесвам.

Наистина ли трябваше да я гледа така, сякаш изобщо не разбира?

— Ранд, ти си ми много скъп. — Сама се стресна, че го изрече така спокойно; стомахът ѝ като че ли се мъчеше да стигне до гърлото ѝ, а стъпалата и дланите ѝ се вледениха. — Повече от скъп. — Толкова стигаше — нямаше намерение да се прави на глупачка. „Той трябваше да каже нещо повече от *харесвам*.“ Едва се сдържа да не се изкикоти истерично. „Трябва да се овладее. Не мога да позволя да си помисли, че съм някое леконравно момиче. Не бива.“

— И ти си ми скъпа — промълви той бавно.

— Обикновено не съм толкова пряма. — Не, това можеше да го накара да се сети за Берелайн. Бузите му се бяха изчервили — той наистина си бе помислил за Берелайн. Да го изгори дано! Гласчето ѝ стана меко като коприна. — Скоро ще трябва да замина, Ранд. Да напусна Тийр. Може да не те видя повече от няколко месеца. — „Или изобщо“, извика тънък гласец в главата ѝ, но тя отказа да го чуе. — Не можех да тръгна преди да ти кажа какво изпитвам. И на мен си ми... много скъп, Ранд.

— Елейн, ти наистина си ми скъпа. Чувствам... искам да... Не знам какво да кажа, как да...

Изведнъж лицето ѝ пламна. Той сигурно си мислеше, че го принуждава да каже нещо повече. „А не е ли така?“ — попита тънкият гласец, от което бузите и се нагорещиха още повече.

— Ранд, аз не искам да... — Светлина! Как да му го каже? — Искях само да разбереш какво изпитвам. Това е всичко. — Берелайн нямаше да се задоволи само с това. Берелайн досега щеше да се е увила около него. Казвайки си, че няма да позволи на малката безсрамница в себе си да я надвие, тя пристъпи към него, взе бляскащото парче метал от ръката му и го хвърли на килима. Странно защо ѝ се стори по-висок отпреди. — Ранд... Ранд, искам да ме целунеш. — Ето. Свърши се.

— Да те целуна? — повтори той, сякаш досега никога не беше чувал за целуване. — Елейн, не искам да обещавам повече от... тоест, не е като да сме сгодени. Не че смятам, че трябва да сме. Просто... ти наистина си ми скъпа, Елейн. Повече от скъпа. Просто не искам да си помислиш, че...

Би трябвало да му се изсмее — толкова объркан и сериозен беше.

— Не знам как стават тези неща в Две реки, но в Кемлин не е задължително да чакаш да се сгодиш преди да целунеш едно момиче. Нито пък като го целунеш, означава, че непременно трябва да се сгодите. Но може би ти не знаещ как... — Ръцете му я обгърнаха почти грубо, устните му се наведоха към нейните. Главата ѝ се замая; пръстчетата на краката ѝ се опитаха да се кривнат нагоре в пантофите. Малко по-късно — не можа да прецени точно колко — се усети, че се е опряла на гърдите му. Коленете ѝ трепереха, мъчеше се да си поеме въздух.

— Прощавай, че те прекъснах — каза той. Тя се зарадва, като усети, че и той почти е останал без дъх. — Аз съм просто един забутан овчар от Две реки.

— Недодялан си — измърка тя в диплите на ризата му — и не си се бръснал тази сутрин, но не бих казала, че си забутан.

— Елейн, аз...

Тя постави длан на устните му.

— Не искам нищичко да чувам от теб, ако не го чувстваш с цялото си сърце — каза му твърдо. — Нито сега, нито никога.

Той кимна — не че я беше разбрал, но поне бе разбрал, че наистина мисли това, което казва. Тя оправи косата си — нишката със сапфирите беше доста разбъркана, за да може да я оправи без огледало — и се отдръпна от прегръдката му, доста неохотно; щеше да е твърде лесно да остане в ръцете му, пък и вече бе проявила повече дързост, отколкото дори бе сънувала някога. Да му говори така; да го моли за целувка. Да моли! Тя не беше Берелайн.

Берелайн. Може би Мин бе имала видение. Каквото видеше Мин, ставаше, но тя нямаше да го дели с Берелайн. Може би се налагаше да му заговори малко по-прямо. Заобиколно, но прямо.

— Предполагам, че няма да ти липсва компания, след като си замина. Просто запомни, че някои жени виждат един мъж със сърцата си, докато други не виждат нищо повече освен дрънкулка за тоалета си, не по-различна от наниз или гривна. Запомни, че ще се върна и че аз съм онази, която вижда със сърцето си. — Той я погледна отначало объркан, а после — малко разтревожен. Твърде много му беше казала, и твърде набързо. Трябваше да го разсее малко. — Знаеш ли какво още

не си ми казал? Още не си се опитал да ме изплашиш, като ми кажеш колко си опасен. Не се опитвай тепърва. Вече е късно.

— Не мислех за това. — Нещо друго му хрумна обаче и очите му се свиха подозрително. — Вие да не би да се наговорихте с Егвийн?

Тя успя да съчетае ококорена невинност със сдържан гняв.

— Как изобщо можеш да си помислиш такова нещо? Какво си мислиш, че си те подхвърляме като топка? Много си въобразяваш. На това му викат да си „свр̀хгорделив“. — Този път той наистина изглеждаше объркан. Съвсем задоволително. — Съжаляваш ли за това, което ни направи, Ранд?

— Не исках да ви уплаша — отвърна той колебливо. — Егвийн ме ядоса — тя винаги е в състояние да го направи много лесно. Знам, че това не е извинение. Казах, че съжалявам, и наистина е така. Виж какво ми струваше. Изгорени маси и още един раздран дюшек.

— А за... ощипването?

Лицето му отново се изчерви, но въпреки това той я погледна твърдо.

— Не. Не, за това не съжалявам. Вие двете си говорехте, сякаш съм някакъв пън и нямам уши. Поне толкова заслужавахте, и двете, не се отмятам.

За миг тя го изглежда преценяващо, после внезапно прегърна сайдар. Не познаваше никак добре Церителството, но беше се научила на някои малки късчета. Преля и отми boleжката, която Егвийн му бе наложила заради ощипването. Очите му се разшириха от изненада и той помръдна крака си, сякаш да се увери, че болката е изчезнала.

— За това, че си честен — каза му тя простичко.

На вратата се почука и се показа Гаул. Отначало беше свел глава, но след като се огледа припряно из стаята, я вдигна. Лицето на Елейн пламна, щом си помисли, че се е опасявал да не прекъсне нещо, което не бива да вижда. За малко щеше отново да прегърне сайдар и да му даде да разбере.

— Тайренците са тук — каза Гаул. — Върховните лордове, които очаквахте.

— Е, тогава ще тръгвам — обърна се тя към Ранд. — Трябва да им кажеш за... данъците, нали така беше? Мисли за това, което ти казах. — Не каза „мисли за мен“, но беше сигурна, че резултатът ще е същият.

Той посегна, сякаш се канеше да я спре, но тя му се изплъзна. Нямаше намерение да се издава много пред Гаул. Вярно, той беше айилец, но какво все пак щеше да си помисли за нея, с този парфюм и тези сапфири в толкова ранен час? Струваше ѝ истинско усилие да не се опита да придърпа деколтето на роклята си малко по-нависоко.

Когато стигна до вратата, върховните лордове започнаха да влизат — група мъже с прошарени коси, с тънки брадички и пъстри, богато извезани палта с бухнали ръкави. Струпаха се, отваряйки ѝ път с неохотни поклони, но учтивите им лица и изисканото мърморене не можаха да скрият облекчението им, че напуска.

Тя прекрачи прага и се озърна през рамо. Висок, широкоплещест, облечен в зелена дреха без украса, застанал сред върховните лордове в техните коприни и сатенени ивици, Ранд приличаше на щъркел сред ято пауни, но въпреки това около него имаше нещо, някакво присъствие, подсказващо, че той властва сред тях по право. Тайренците го признаваха, привели с неохота вдървените си вратове. Той сигурно си мислеше, че му се кланят само защото е Преродения Дракон, а може би и те смятаха същото. Но тя беше виждала мъже като Гарет Брин, капитан-командира на гвардейците на майка ѝ, които можеха да господстват в една стая дори да са облечени в дрипи, без никаква титла и без никой да ги познава. Ранд можеше и да не го знае, но беше точно такъв мъж. Не беше такъв, когато за първи път го срещна, но сега беше станал. Тя дръпна вратата след себе си и я затвори.

Айилците около входа я изгледаха, а капитанът, командващ кръга Бранители, я зяпна притеснен, но тя почти не ги забеляза. Беше свършило. Или най-малкото — беше започнало. Четири дни ѝ оставаха преди да качат Джоя и Амико на онзи кораб, най-много четири дни, за да влезе така здраво в мислите на Ранд, че да не остави място за Берелайн. Или ако не това, то поне достатъчно здраво, за да се задържи в главата му преди да има възможност за нещо повече. Никога не си беше помисляла, че е в състояние да направи такова нещо, да дебне един мъж като ловец, дебнещ мечка стръвница. Пеперудите продължаваха да подскачат в стомаха ѝ. Поне не му беше позволила да види колко е изнервена. Хрумна ѝ, че нито веднъж не си беше помислила какво ли би казала майка ѝ. С което пеперудите изчезнаха.

Изобщо не я интересуваше какво би казала майка ѝ. Мургейз трябваше да приеме, че дъщеря ѝ е жена. Толкова.

Айилците се отдръпнаха с поклон от пътя ѝ и тя ги уважи с грациозно кимане, от което и Мургейз щеше да изпита гордост. Дори тайренският капитан я изглежда така, сякаш долови новопридобитото ѝ тържествено спокойствие. Не мислеше, че пеперудите ще я притесняват повече. Може би заради Черната Аджа, но не и заради Ранд.

Без да обръща внимание на загрижения полукръг на върховните лордове, Ранд удивен изглежда затварящата се след Елейн врата. Сбъдващите се сънища го караха да изпитва безпокойство. Плуването сред Водния лес беше едно, но той никога на би повярвал на сън, в който тя идва при него така. Тя беше толкова хладна и сдържана, а той — той се бе оплел като пате в кълчища. А и Егвийн, която сякаш отразяваше собствените му мисли и се притесняваше единствено от това да не би да го нарани. Чудно как жените бяха в състояние да се пръснат или да се развихрят от яд за най-дребното нещо, а дори и клепачите им не трепваха от неща, от които човек можеше да зяпне.

— Милорд Дракон — измънка Сюнамон още по-нерешително от обикновено. Из Камъка сигурно вече бе плъзнала мълва за тази заран: първата купчина благородници едва не се разбяга, след като напусна покоите му, и той се съмняваше, че Ториан с циничните си подмятания ще се осмели пак да се покаже.

Сюнамон понечи да изпише на лицето си угодническа усмивка, но после, щом Ранд го погледна, я изтри и заразтърква месестите си длани. Останалите се правеха, че не виждат обгорените маси, разпрания дюшек и разхвърляните книги, нито полуразтопените буци върху камината, които доскоро представляваха елен и вълци. Върховните лордове бяха много добри в това да виждат само онова, което им се иска да виждат. Дебелите Карлеон и Тедосиан, излъчващи фалшиво смирение, явно въобще не подозираха, че в това, че изобщо не се поглеждат, има нещо подозрително. Но пък и Ранд нямаше да го забележи, ако не беше бележката на Том, намерена в джоба на едно палто малко преди да го приберат за почистване.

— Лорд Дракон е пожелал да ни види? — започна Сюнамон.

Възможно ли беше Егвийн и Елейн да са се разбрали помежду си? Разбира се, че не. Жените не бяха способни на подобни неща повече от мъжете. А дали? Трябваше да е съвпадение. Елейн бе чула, че той е свободен, и реши да заговори. Това беше.

— Данъците — изръмжа той. Тайренците не помръднаха, но създадоха впечатлението, че са се дръпнали назад. Колко мразеше да се занимава с тези мъже; предпочиташе отново да се зарови в книгите.

— Много лош прецедент е, лорд Дракон, да намаляваме данъците — заговори с мазен глас един дългнест сивокос мъж — Мейлан. Беше висок за тайренец, само една длан по-нисък от Ранд, и корав като Бранител. Стоеше обаче изгърбен в присъствието на Ранд и тъмните му очи разкриваха колко много го мрази. Но още по-омразно му стана, когато Ранд им каза да престанат да се присвиват пред него. Никой не се изправи, но на Мейлан особено не му харесваше да му напомнят какво прави. — Селяните винаги са си ги плащали леко, но ако сега им намалим данъците, когато дойде време да се наложи пак да ги вдигнем до сегашния размер, тези глупаци ще започнат да се оплакват така горчиво, както ако сега удвоим бремето. Може и бунтове да избухнат, когато дойде този ден, лорд Дракон.

Ранд мина през стаята и застана пред Каландор. Кристалният меч блестеше, засенчвайки позлатата и скъпоценните камъни, които го обкръжаваха. Едно напомняне за това кой е той, за силата, която можеше да владее. Егвийн. Глупаво беше да се чувства наранен затова, че тя му бе казала, че повече не го обича. Защо трябваше да очаква тя да изпитва чувства към него, след като и той вече не изпитваше към нея? И въпреки това го нарани. Беше облекчение, но неприятно.

— Ще имате бунтове, ако прогоните хората от фермите им. — Три книги стояха накуп почти пред краката на Мейлан. „Съкровищата на Тийрския камък“, „Пътувания в Пустошта“ и „Отношения с територията на Майен“. Ключът се намираше в тях, както и в различните преводи на „Каретонския цикъл“, стига само да можеше да го намери и да го намести в подходящата ключалка. Той тласна мислите си обратно към върховните лордове. — Смятате ли, че ще стоят безучастно и ще гледат как семействата им умират от глад?

— Бранителите на Камъка са потушавали бунтове и преди, милорд Дракон — отвърна плавно Сюнамон. — Нашите гвардейци

сами могат да пазят мира в провинцията. Селяните няма да ви обезпокоят, уверявам ви.

— Между другото, селяните са твърде много. — Карлеон трепна пред гневния поглед на Ранд. — Заради гражданската война в Кайриен, милорд Дракон — побърза да поясни той. — Кайриенците не могат да купуват зърно и силозите вече се пукат по шевовите. Както е тръгнало, тазгодишната реколта ще отиде нахалост. А следващата? Душата ми да изгори, милорд Дракон, но това, от което имаме нужда, е някои от тези селяни да престанат вечното си копаене и сеитба. — Изглежда, усети, че е казал нещо нередно, макар и да не разбра какво. Ранд се зачуди дали този човек изобщо има представа как храната стига до масата му. Дали изобщо вижда нещо освен злато и власт?

— Какво ще направите, когато кайриенците започнат отново да купуват зърно? — попита хладно Ранд. — Между другото, нима Кайриен е единствената страна, която има нужда от зърно? — Но защо Елейн му бе заговорила така? Какво всъщност очакваше от него? Скъп ѝ бил, така каза. Жените можеха да си играят с думите, досущ като Айез Седай. Дали не искаше да каже, че е влюбена в него? Не, това си беше чиста глупост. Вярно, че си беше малко свръхгорделив.

— Милорд Дракон — намеси се Мейлан, наполовина угоднически, наполовина като че ли обясняваше на малко дете. — Дори гражданските войни да спрат още днес, Кайриен все пак няма да може да купи повече от няколко баржи за две, дори за три години. Ние винаги сме продавали зърното си на Кайриен.

Винаги... за двадесетте години след Айилската война. Те така се бяха привързали към това, което са правили „винаги“, че не можеха да разберат съвсем прости неща. Когато зелето избуеше като плевел из Емондово поле, това беше почти сигурен знак, че я пороен дъжд, я бял червей е налетял Девенов просек или Стражеви хълм. Когато в Стражеви хълм порастеше твърде много ряпа, в Емондово поле не достигаше, или в Девенов просек.

— Предложете го в Иллиан — каза им той. Какво очакваше Елейн? — Или в Алтара. — Той я харесваше, но не по-малко харесваше и Мин. Или поне така си мислеше. Невъзможно му беше да претегли чувствата си към едната и другата. — Имате морски кораби, както и речни лодки и баржи, а ако не ви стигат, вземете под наем от Майен. — И двете жени му харесваха, но повече от това... Беше

прекарал почти целия си живот в бленуване по Егвийн и не смяташе отново да се гмурка във всичко това, освен ако не е сигурен. Сигурен в нещо. Сигурен. Ако можеше да се вярва на „Отношения с територията на Майен“... „Престани с това — каза си той. — Сега мисли за тези порове, или те ще намерят пролуки, през които да се промъкнат, и ще те ухапят.“ — Платете им със зърно. Убеден съм, че Първата ще прояви отзивчивост, срещу добра цена. И може би писмено споразумение, договор... — Това беше подходяща дума, от тези, които използваша. — Договор, обещаващ Майен да бъде оставен на мира, в замяна на кораби. — Това ѝ го дължеше.

— Малко търгуваме с Иллиан, милорд Дракон. Те са лешояди и измет. Ние винаги сме се справяли с Майен от позиция на силата. Никога с подвито коляно.

Ранд си пое дълбоко дъх. Върховните лордове се напрегнаха. Винаги се стигаше до това. Отначало се опитваше да ги убеди и никога не успяваше. Том казваше, че главите на върховните лордове били като Камъка, и беше прав. „Какво изпитвам към нея? Сънувам я. Безспорно е красива.“ Не беше сигурен дали го мисли за Елейн, или за Мин. „Стига вече! Една целувка си е само целувка!“ Изхвърли решително всякакви жени от главата си и се захвана да обясни на тези тъпацы с дървени глави какво трябва да направят.

— Първо, ще намалите данъците на селяните с три четвърти, а на всички останали наполовина. И не спорете! Второ, ще отидете при Берелайн и ще я помолите — ще я помолите! — за цената за наемането...

Върховните лордове слушаха с фалшиви усмивки и стиснати зъби, но слушаха.

Егвийн се беше замислила за Джоя и Амико, когато Мат изникна до нея. Закрачиха заедно по коридора. Мат се беше намръщил и косата му плачеше за гребен. Погледна я, но не проговори. Слугите, покрай които минаваха, се кланяха или приклякаха, както и върховните лордове или лейди, на които се натъкваша, които обаче го правеха със забележимо по-малък ентусиазъм. Ухилените погледи, които Мат мятеше на благородниците, можеха като нищо да му навлекат някоя

неприятност, ако тя не беше с него, все едно дали беше приятел на Преродения Дракон, или не.

Това мълчание изобщо не му беше присъщо. Не и на Мат, когото познаваше. Ако се изключеше финото червено палто — намачкано, сякаш беше спал с него — той не изглеждаше с нищо по-различен от стария Мат, въпреки че със сигурност всички те вече бяха се променили. Мълчанието му беше направо притеснително.

— Миналата нощ да си имал неприятности? — най-сетне го попита тя.

Той почти се спъна.

— Значи знаеш? Е, няма как да не си разбрала, нали? Не ме тревожи. Не беше кой знае какво. Все едно, приключи.

Тя си даде вид, че му е повярвала.

— Двете с Нинив напоследък рядко те виждаме. — Меко казано.

— Бях зает — промърмори той и присви рамене.

— Зарове ли? — попита го тя насмешливо.

— Карти. — Една закръглена прислужница с ръце, отрупани с изпрани кърпи, приклепна в реверанс, погледна Егвийн и явно решила, че тя не я гледа, намигна на Мат. Той ѝ се ухили. — Много зает бях с игра на карти.

Веждите на Егвийн рязко се вдигнаха. Прислужницата беше поне с десет години по-възрастна от Нинив.

— Разбирам. Сигурно ангажира много време. Играта на карти. Твърде много, за да отделиш няколко мига за старите си приятели.

— Последния път, когато ви отделих малко време, ти и Нинив ме вързахте за Кулата като свиня за пазар, така че да можете да преровите стаята ми. Приятелите не крадат от приятели. — Лицето му се изкриви. — А освен това винаги сте с онази Елейн с вирнатия нос. Или с Моарейн. Не обичам... — Той се окашля и я изгледа накриво. — Не бих желал да ви губя времето. Вие сте доста заети, както чувам. С разпитите на онези Мраколюбки. Все правите разни важни работи. Знаеш ли, че тези тайренци си мислят, че сте Айез Седай?

Тя поклати тъжно глава. Той не обичаше именно Айез Седай. Колкото и да беше видял от света, нищо не можеше да го промени.

— Не е кражба да си прибереш нещо, което е било дадено на заем — каза тя.

— Не помня да сте говорили за заем. А и каква ми беше ползата от това писмо на Амирлин? Само ме вкара в бяля. Но можехте поне да ме попитате.

Тя се въздържа да му изтъкне, че го бяха попитали. Не искаше нито да спори с него, нито да се разделят нацупени. Той, разбира се, нямаше да го признае. Този път трябваше да се примири с неговата версия.

— Е, радвам се поне, че въпреки това желаеш да разговаряме. Имаш ли днес някакъв специален повод за това?

Той прокара пръсти през косата си и промърмори нещо неразбрано. Направо имаше нужда майка му да го хване и да му издърпа ухото затова, че твърде много си приказва сам. Егвийн си каза, че трябва да е търпелива. Можеше да бъде търпелива, когато поиска. Нямаше и една дума да промълви преди него, та ако ще и да се пръсне.

Коридорът ги отведе в оградена с перила колонада от бял мрамор, гледаща към няколкото градини на Камъка. Пищни бели цветове покриваха дръвчета с широки, сякаш намазани с восък листа и излъчваха по-силен и сладникав аромат дори от лехите с червени и жълти рози. Ленивият полъх откъм реката не можеше дори да разлюлее драпериите по вътрешната стена, но донякъде облекчаваше нарастващия влажен утринен зной. Мат седна на широката балюстрада, опря гръб на една от колоните и вдигна единия си крак. Надникна надолу към градината и най-сетне отрони:

— Имам нужда от... съвет.

Той искаше съвет от нея? Тя онемя.

— Ще направя всичко, с което мога да ти помогна — рече плахо Егвийн. Той извърна глава към нея и тя се постара да си възвърне донякъде айезседайското спокойствие. — За какво искаш съвет?

— Не знам.

— И тогава как очакваш да те посъветвам?

— Аз... мъча се да реша какво да правя. — Изглеждаше объркан — и имаше право, поне според нея.

— Надявам се, че не се каниш да се махнеш. Знаеш колко си важен. Не можеш да избягаш от всичко това, Мат.

— Да не мислиш, че не го знам? Не смятам, че бих могъл да се махна, дори Моарейн да ми кажеше, че мога. Повярвай ми, Егвийн, никъде не съм тръгнал. Просто исках да разбера какво предстои да се

случи. — Той тръсна глава и гласът му стана по-стегнат. — Какво предстои? Какво се крие в тези дупки в паметта ми? Цели късове от живота ми сякаш не съществуват. Няма ги, сякаш никога не са се случвали! Защо непрекъснато се улавям, че ломотя безсмислици? Хората казват, че било Древният език, но за мен си е гъше крякане. Искам да разбера, Егвийн. Трябва да разбера, преди да съм се побъркал като Ранд.

— Ранд не се е побъркал — прекъсна го тя. Значи Мат не се канеше да бяга. Това беше приятна изненада — досега той нямаше вид на човек, който вярва в такива неща като отговорността например. Но в гласа му се долавяше болка и тревога. Мат никога не изпитваше загриженост, или поне не позволяваше някой да го разбере. — Не знам отговорите, Мат — каза тя. — Сигурно Моарейн...

— Не! — Той скочи. — Никаква Айез Седай! Тоест... Ти си различна. Нали разбираш, не си... Не са ли те научили в Кулата на някакъв фокус, нещо, което да свърши работа?

— Мат, съжалявам. Съжалявам.

Смехът му ѝ напомни за детството. Точно така той се разсмиваше винаги, когато най-големите му очаквания се проваляха.

— Хм, добре де, това няма значение. Пак щеше да е Кулата, макар и от втора ръка. Да прощаваш. — Точно по същия начин му се случваше да реве от трън в петата, а със счупен крак да се прави все едно, че нищо му няма.

— Може да има начин — рече тя замислено. — Стига Моарейн да каже, че може. Защо пък не.

— Моарейн! Ти не чу ли какво ти казах? Последното, което бих искал, е пак да се намесва Моарейн. Какъв начин?

Мат винаги бързаше. Но пък не искаше повече от това, което искаше и тя: да узнае. Само да можеше поне веднъж да прояви малко повече благоразумие и предпазливост. Една минаваща край тях тайренска благородничка с тъмни плитки, сплетени над главата, и оголени под жълтия лен рамене присви леко коляно и ги погледна безизразно; после бързо продължи напред, с изправена снага. Егвийн я изгледа, докато не се отдалечи достатъчно, за да не може да ги чуе и отново да останат сами. Ако не се смятаха градинарите на тридесет стъпки под тях. Мат я гледаше с очакване.

И тя му разказа за тер-ангреала, закривения вход, който съдържал отговори от другата си страна. Изтъкна му опасностите, възможните последствия от глупави въпроси или такива, които засягат Сянката, опасности, които дори Айез Седай не познаваха добре. Каза му, че е много поласкана, че се е обърнал към нея, но че този път трябва да прояви малко търпение.

— Трябва да запомниш това, Мат. Лекомислените въпроси могат да те убият, така че ако наистина се случи да го използваш, ще трябва поне веднъж да бъдеш сериозен. И в никакъв случай не бива да задаваш въпроси, свързани със Сянката.

Той я слушаше с нарастващо неверие и когато тя свърши, възкликна:

— Три въпроса? Влизаш като Байли от приказката, изкарваш там една нощ и се връщаш след цели десет години с кесия, която винаги е пълна със злато, и...

— Матрим Каутон — сопна му се тя, — постарай се поне веднъж в живота си да не говориш като глупак. Много добре знаеш, че тер-ангреалите не са приказки. Това, което би трябвало да те тревожи, са опасностите. Може би отговорите, които търсиш, са в този тер-ангреал, но в никой случай не трябва да се опитваш преди Моарейн да каже, че можеш. Трябва да ми обещаеш това, иначе аз ти обещавам, че ще те занеса на Моарейн като пъстърва, хванала се на въдица. Знаеш, че мога.

Той шумно изсумтя.

— Ще съм пълен глупак, ако го опитам, каквото и да каже Моарейн. Да вляза в някакъв проклет тер-ангреал? Това го искам още по-малко, отколкото да си имам работа с проклетата Сила. Можеш веднага да си го избиеш от ума.

— Това е единствената възможност, за която знам, Мат.

— Не и за мен — отвърна той решително. — По-добре никакъв шанс, отколкото такъв.

Въпреки твърдия му тон й се допря да го прегърне. Само че той сигурно щеше веднага да пусне някоя шегичка за нейна сметка и да се опита да я насади на пачи яйца. Беше непоправим открай време. Но бе дошъл при нея за помощ.

— Съжалявам, Мат. Какво смяташ да правиш?

— О, сигурно ще играя на карти. Стига някой да се съгласи да играе с мен. Ще поиграя на камъчета с Том. Или на зарове из кръчмите. Поне все още мога да пообиколя из града, нали? — Погледът му се плъзна по едно минаващо покрай тях слугинче, стройно тъмнокосо момиче почти на неговата възраст. — Ще си намеря нещо да си убия времето.

Ръката я засърбя да го плесне, но вместо това тя каза предпазливо:

— Мат, ти наистина не се каниш да си тръгнеш, нали?

— Щеше ли да кажеш на Моарейн, ако се канех? — Той вдигна ръце, за да я изпревари. — Добре де, няма нужда. Казах ти, че няма. Няма да се преструвам, че не бих искал, но няма да си тръгна. Това достатъчно ли ти е? — Намръщи се замислено. — Егвийн, понякога да ти се е искало да си си у дома? И всичко това изобщо да не се е случвало?

Въпросът — тъкмо от неговата уста — беше изненадващ, но тя знаеше своя отговор.

— Не. Дори след всичко, което стана, не. А ти?

— Щях да съм глупак, нали? — изсмя се той. — Аз си падам по градовете, а този тук напълно ме устройва. Засега. Устройва ме. Егвийн, ти няма да кажеш за всичко това на Моарейн, нали? Че те питах за съвет и всичко останало?

— Защо да й казвам? — попита го тя с подозрение. В края на краищата, той си беше Мат.

Той вдигна смутено рамене.

— Гледам да се държа по-настрана от нея, отколкото... Все едно, отбягвам я, особено когато иска да рови в главата ми. Може да си помисли, че ми свършват силите. Няма да й кажеш, нали?

— Няма — отвърна тя. — Стига ти да ми обещаеш, че няма да се доближаваш до онзи тер-ангреал, без да си я помолил за разрешение. Изобщо не трябваше да ти казвам за него.

— Обещавам. — Той се ухили. — Изобщо няма да го доближавам, освен ако животът ми не зависи от него. Заклевам се — завърши той с насмешлива тържественост.

Егвийн поклати глава. Колкото и да се променяше всичко, Мат никога нямаше да се промени.

ГЛАВА 9

РЕШЕНИЯ

Минаха три дни в горещина и влага, които сякаш изцеждаха силата дори на тайренците. Градът забави ритъма си до летаргичен ход, Камъкът — до лазене. Слугите вършеха работата си, изпаднали в дрямка. Икономката си скубеше тънките плитки от отчаяние, но дори и тя не можеше да намери сили, за да размахва юмруци или да дърпа уши с яките си пръсти. Бранителите на камъка стърчаха отпуснати на поста си като полуразтопени свещи, а командирите им проявяваха повече интерес към охладеното вино, отколкото към обиколките на постовите. Върховните лордове си пазеха предимно покоите, като спяха през най-горещите часове на деня, а някои дори напуснаха Камъка, търсейки относителната прохлада на именията си далече на изток, по склоновете на Гръбнака на света. Странно, но само чужденците, за които тази жегла беше най-непоносима, теглеха с мъка живота си, по-усилно от всякога. За тях непоносимият зной не тежеше толкова, колкото бавно отминаващите часове.

Мат бързо установи, че е бил прав за младите лордове, станали свидетели на опита на картите да го убият. Те не само че го отбягваха, но пуснаха мълва за него сред приятелите си, при това в повечето случаи — преувеличена. Никой в Камъка с поне два сребърника в джобовете си не беше склонен да му каже нещо повече освен едно припряно извинение, докато отстъпваше заднишком. Слуховете плъзнаха извън кръга на лордчетата. Не една от прислужничките, на които доскоро им беше приятно да ги прегръща, вече му отказваха, а две притеснено му признаха, че са чули, че било опасно да се остава насаме с него. Перин изглеждаше цял погълнат от собствените си грижи, а Том като че ли се изпаряваше с едно щракване на пръстите. Мат нямаше никаква представа с какво се занимава веселчунът, но много рядко успяваше да го намери, както денем, така и нощем. Вместо това Моарейн, единствената личност, която Мат би предпочел да не му обръща внимание, като че ли непрекъснато изникваше,

накъдето и да се обърнеше той, и очите ѝ винаги срещаха неговите в последния момент и го гледаха така, сякаш тя знаеше много добре какво си мисли и какво му се ще, и че знае как да го накара да направи точно това, което иска тя. В едно отношение обаче всичко това не беше важно — той все още успяваше да си намери оправдания да отложи напускането си за следващия ден. От негова гледна точка, той не беше обещал на Егвийн, че ще остане. Но въпреки това оставаше.

Веднъж слезе със светилник в така нареченото „Велико хранилище“ и отвори прогнилата врата в дъното на тесния коридор. След няколко минути надничане в сенчестите недра на хранилището — то беше пълно със запрашени платнища, небрежно нахвърляни сандъци и бурета, върху които безразборно бяха струпани купища статуетки, резбовани от дърво фигури и всевъзможни странни неща от кристал, стъкло и метал — само след няколко минути дивене той набързо се измъкна и измърмори: „Аз ли съм най-големият глупак в целия проклет свят?“

Нищо обаче не го спираше да прескача до града — там нямаше никаква възможност да се натъкне на Моарейн: нито в пристанищните кръчми на Блатото, крайбрежния квартал, нито в хановете на Халма, където се намираха складовете — оскъдно осветени, претъпкани, мръсни дупки, където можеше да се намери евтино вино, лоша бира, побоища от време на време и игри на зарове. Залозите бяха дребни в сравнение с онова, на което беше навикнал, но не заради това той винаги се връщаше в Камъка само след няколко часа. Стараеше се да не мисли какво непрекъснато го привлича назад, по-близо до Ранд.

Перин понякога мяркаше Мат из крайбрежните кръчми да пие твърде много евтино вино, да мята зарове така, сякаш изобщо не го е грижа дали ще спечели, или ще загуби; веднъж, когато се счепка с някакъв космат моряк, опитал се да го притисне затова, че печелел прекалено често, в ръката му блесна нож. Не беше присъщо на Мат да е толкова раздразнен, но Перин го отбягваше, вместо да се опита да разбере какво го тревожи. Самият Перин не ходеше там заради виното и заровете, а мъжете, които мислеха само за бой, веднага се отказваха, щом погледнеха мишците му... както и очите. Черпеше обаче с вкиснала бира моряци в кожени гащи и дребни търговци със сребърни верижки по гърдите, както и всеки човек, който му се стореше дошъл от по-далечна страна. Това, което търсеше, бяха слуховете, мътва за

нещо, което би могло да притегли Файле да напусне Тийр. По-далече от него.

Сигурен беше, че ако ѝ намери някое приключение, нещо, което поне малко да намирисва на възможност името ѝ да влезе в сказанията, тя ще тръгне. Тя се правеше, че разбира защо му се налага да остане, но от време на време намекуваше, че ѝ се ще да напусне и че се надява той да тръгне с нея. И той беше сигурен, че подходящата стръв ще я придърпа.

Повечето слухове обаче тя щеше да разпознае като късен изкривен отглас на остарели вече събития, също като него. За войната, бушуваща по брега на Аритския океан, се разправяше, че била дело на народ, за който никой досега не бил чувал, наречен Соучин, или нещо подобно — той чуваше най-различни разновидности на името от различните разказвачи — някакъв странен народ, който можел да се окаже потомствен на войските на Артур Ястребовото крило, завърнали се след хиляда години. Някакъв странник, тарабонец с кръгла червена мека шапка и мустак, дебел като биволски рога, тържествено го увери, че лично Ястребовото крило предвождал тези хора, с легендарния меч „Справедливост“ в ръката си. Имаше слухове, че дори е намерен приказният Рог на Валийр, предназначен да призове мъртви герои от гроба, за да се сражават в Последната битка. В цял Геалдан се вихреха бунтове; Иллиан страдаше от пристъпи на масово безумие; в Кайриен гладът забавяше братоубийствата; някъде из Граничните земи започнали да нарастват Тролокските набези. Перин не можеше да отпрати Файле в нито едно от тези места, за да я разкара от Тийр.

Вестите за смутове в Салдеа звучаха по-обещаващо — родният ѝ дом може би щеше да се окаже привлекателен за нея, а и той беше чул, че Мазрим Таим, Лъжедракона, бил в ръцете на Айез Седай и безопасен — но що за смутове бяха това, никой не знаеше. Да съчинява нямаше смисъл — тя със сигурност щеше сама да поразпита, преди да се втурне натам. Освен това вълненията в Салдеа можеше да се окажат също толкова лоша работа, колкото другите неща, за които чуваше.

Не можеше и да ѝ каже къде прекарва времето си, тъй като тя неизбежно щеше да го попита защо го прави. Знаеше, че той не е Мат, за да му прави удоволствие да се мотае по пивниците. Да лъже хич не го биваше, затова предпочиташе да мълчи търпеливо пред нея, а тя го

гледаше дълго и упорито, килнала глава на една страна. Единственото, което можеше да стори, бе да удвои усилията си да намери някоя мълга, която да я отвлече по-надалече от него. Трябваше да я отпрати някак си далече от себе си, за да не я види загинала. Трябваше.

Егвийн и Нинив прекарваха часове наред в разпити на Джоя и Амико, но без никакъв резултат. Разказите на двете пленнички си оставаха непоклатими. Въпреки протестите на Нинив Егвийн дори опита да разкаже на всяка от тях версията на другата, за да разбере дали няма да се разплете някоя лъжа. Амико ги зяпна и заскимтя, че никога не била чувала за такъв план. Но можел и да е истина. Защо не. Потеше се от усилие да ги удовлетвори. Джоя хладнокръвно ги посъветва да отидат в Танчику, ако искат.

— Както чувам, напоследък този град е станал неприятно място — добави тя невъзмутимо и гарвановите ѝ очи лъснаха. — Кралят едва удържа самия град, а доколкото разбирам, панархесата не може вече да пази гражданския ред. Силни ръце и бързи ножове властват сега в Танчику. Но какво пък, идете, щом ви харесва.

А от Тар Валон — ни вест, ни кост. Нищо, което да ги извести, че Амирлин се е заела с възможната заплаха Мазрим Таим да бъде освободен. Беше изминало предостатъчно време, за да пристигне съобщение по някоя бърза речна лодка или с вестоносец, подменящ конете, откакто Моарейн бе изпратила гълъби — стига наистина да ги беше изпратила. Егвийн и Нинив спореха за това; Нинив беше съгласна, че Айез Седай не може да лъже, но се мъчеше да намери някакво извъртане в твърденията на Моарейн. Моарейн, изглежда, не се притесняваше от липсата на отклик от страна на Амирлин, въпреки че и това беше трудно да се разбере поради кристалното ѝ спокойствие.

Егвийн обаче се притесняваше, и още как, дали Танчику няма да се окаже фалшива следа или някакъв капан. В библиотеката на Камъка се намираха книги за Тарабон и Танчику, но макар да ги чете, докато не я заболяха очите, тя не намери никаква податка за нещо, което да е опасно за Ранд. Жегата и тревогата съвсем не облекчаваха настроението ѝ и понякога тя ставаше раздразнителна като Нинив.

Някои неща вървяха добре, разбира се. Мат все още се намираше в Камъка — очевидно наистина порастваше и започваше да разбира по малко значението на думата „отговорност“. Тя съжаляваше, че не можа

да му помогне, но не мислеше, че която и да било жена в Кулата би могла да направи нещо повече. Разбираше жаждата му да узнае, защото тя също я изпитваше, макар към друг вид познание — тя искаше знанията, които можеше да получи единствено в Кулата, нещата, които можеше да разбере и които никой досега не бе знаел как се правят, забравените през вековете неща, които може би щеше да преоткрие.

Авиенда бе започнала да гостува на Егвийн, явно по свой личен избор. Отначало беше предпазлива, но какво пък, все пак тя беше айилка и наистина смяташе, че Егвийн е пълноправна Айез Седай. Въпреки това компанията ѝ беше приятна, макар Егвийн да долавяше понякога в очите ѝ неизречени въпроси. Макар Авиенда да се държеше резервирано, скоро стана съвсем ясно, че притежава остър ум и че чувството ѝ за хумор е сродно с това на Егвийн — понякога и двете започваха да се кикотят като момиченца. Нравите на айилка-та обаче бяха твърде различни от това, с което Егвийн бе свикнала, например неудобството, с което Авиенда седеше на стол, и пълния ѝ потрес, когато веднъж завари Егвийн да се къпе в посребрена вана. Изненадата не бе от това, че я е заварила гола — всъщност когато забеляза, че Егвийн се чувства неудобно, тя смъкна собствените си дрехи и седна на пода да си побъбрят — а от това, че видя Егвийн да седи във вода до гърдите. Очите ѝ се изцъклиха от това, че толкова много вода се цапа. От друга страна, Авиенда така и не можа да разбере защо двете с Елейн не са постъпили по-драстично с Берелайн, щом искат да им се махне от пътя. За един воин беше почти забранено да убие жена, която не се е венчала за копието, но след като нито Елейн, нито Берелайн бяха Деви на копието, то, от гледна точка на Авиенда, беше съвсем в реда на нещата Елейн да предизвика Първата на Майен на дуел с ножове, или ако не — то с юмруци и крака. С ножове все пак било най-добре. Берелайн изглеждаше от сорта жени, които можело да ги набиеш няколко пъти и те пак нямало да се откажат от своето. Най-добре било просто да я предизвика и да я убие. Или пък Егвийн можела да го направи вместо нея, като нейна приятелка и почти сестра.

Въпреки тези различия все пак беше приятно да има с кого да си поговориш и да се посмееш. Елейн беше заета през повечето време, разбира се, както и Нинив, която също като Егвийн остро усещаше как бързо тече времето. Тя пилееше цялото си свободно време в разходки

под лунна светлина по бойниците с Лан и в приготвяне със собствените си ръце на ястия, които Стражникът обичаше, да не говорим за лютите й ругатни и клетви, които понякога принуждаваха готвачките да хвърчат на бегот от кухнята — Нинив не разбираше много-много от готвене. Ако не беше Авиенда, Егвийн нямаше представа какво щеше да прави в знойните часове между поредните разпити на Мраколюбките.

По негласно споразумение Елейн никога не присъстваше на тези разпити — още един чифт слушащи уши нямаше да променят положението кой знае колко. Наместо това всеки път, когато на Ранд му оставаше малко свободно време, щерката-наследница се оказваше уж случайно наблизко, за да си поговорят или просто да походи с него, хванала го под мишница, макар това да се случваше в промеждутъка от една среща с върховните лордове до поредната стая, в която го чакаха други, или преди мълниеносна проверка в квартирите на Бранителите. Беше станала много добра в намирането на скътани ъгълчета, където двамата можеха да поспрат насаме. Разбира се, него непрекъснато го следваше група айилци, но тя скоро започна да се тревожи за това, какво ще си помислят те, не повече, отколкото какво би си помислила майка й. Дори влезе в нещо като заговор с Девите на копието — те, изглежда, знаеха всяко скрито кътче в Камъка и я уведомяваха всеки път, когато Ранд се окажеше сам. Изглежда, тази игра им се струваше много забавна.

Изненадата за нея бе в това, че той започна да я разпитва за държавното управление и слушаше внимателно какво му говори. Виж, това много й се искаше да го види майка й. Мургейз неведнъж се беше изсмивала почти отчаяно и й бе казвала, че е крайно време да се научи да се съсредоточава. И да знае кои дейности да се покровителстват и как, а кои не, и защо, и че суховатите решения не са по-малко важни, отколкото грижата за болен човек. Че може и да е забавно да насочваш някой упорит лорд или търговец да направи нещо, което доскоро не е искал, карайки го да си въобрази, че сам е взел това решение, може да е трогателно да нахраниш гладните, но ако гладните трябва да се нахранят, трябва да се види колко писари, кочияши и фургони са нужни за това. Че други могат да го уредят вместо теб, но тогава никога няма да знаеш, преди да е станало твърде късно, дали са сбъркали и в какво. Разказваше това на Ранд и той я слушаше и много

често приемаше съветите ѝ. Тя си мислеше, че е способна да го обикне дори само заради това. Берелайн не излизаше от покоите си, Ранд се усмихваше още в мига, в който я видеше, светът просто беше прекрасен. Стига да можеше и времето да спре.

Само три кратки дни, които изтичаха като вода между пръстите. Джоя и Амико щяха да бъдат отпратени на север и причината за оставането им в Тийр щеше да отпадне; щеше да настъпи моментът тя, заедно с Нинив и Егвийн, също да тръгнат. Тя щеше да тръгне, щом дойдеше моментът — никога не бе мислила, че няма да го направи. Съзнанието за това ѝ вдъхваше гордост, че се държи като жена, а не като момиченце; съзнанието за това я караше да ѝ се доще да заплаче.

А Ранд? Той приемаше върховни лордове в покоите си и издаваше заповеди. Стряскаше ги, като се появяваше на техни тайни сбирки — Том му разкриваше къде са — само за да подчертае някой по-важен момент от последните си разпореждания. Те се усмихваха, кланяха се, потяха се и се чудеха какво ли знае. Трябваше да се намери някакво приложение на енергията им преди някой от тях да реши, че щом Ранд не може да бъде манипулиран, трябва да бъде убит. Каквото и да измисляше, за да ги отклони, нямаше да започне война. Ако се наложеше сам да се изправи срещу Самаил, така да е; но война нямаше да започне.

Съставянето на план за действие запълваше повечето му време, ако не се смяташе дебненето и гоненето на върховните лордове. Късче по късче го измъкваше от книгите, които библиотекарите бяха донесли в покоите му, както и от разговорите си с Елейн. Съветът ѝ по отношение на върховните лордове определено се бе оказал полезен — той забелязваше как те трескаво променят преценката си за него, когато им показваше знания за неща, които те самите почти не разбираха. Тя го спря, когато поиска да им каже, че ги е научил от нея.

— Един мъдър владетел приема съвети — каза му тя с усмивка, — но никога не трябва да дава да се разбере, че ги е приел. Накарай ги да мислят, че знаеш повече, отколкото знаеш. На тях това няма да навреди, а на теб ще ти помогне. — Но изглеждаше доволна, че все пак му е хрумнало.

Той не беше съвсем сигурен дали все пак не отлага взимането на някакво решение донякъде заради нея. Три дни планиране, усилия да отгадае какво все още му липсва. Нещо липсваше. Не можеше да

направи нищо срещу Отстъпниците — трябваше да ги принуди те да започнат. Три дни, а на четвъртия тя щеше да си замине — за Тар Валон, както той се надяваше — но започнеше ли веднъж да действа, боеше се, че дори кратките мигове, в които оставаха насаме, щяха да свършат. Три дни на откраднати целувки, през което време можеше да забрави, че е нещо друго освен мъж, прегърнал жена. Знаеше, че това е глупава причина, макар и вярна. Изпитваше облекчение от това, че тя като че ли не иска нищо друго освен близостта му, но само в тези мигове можеше да забрави за всякакво взимане на решения, да забрави за съдбата, очакваща Преродения Дракон. Неведнъж бе обмислял дали да не я помоли да остане, но нямаше да е честно да окуражи очакванията ѝ, след като сам той не знаеше какво повече иска от нея освен присъствието ѝ. Стига тя изобщо да имаше някакви очаквания, разбира се. Много по-добре беше да мисли за тях двамата просто като за млади мъж и жена, които ходят заедно в някоя празнична вечер. Така нещата ставаха някак по-лесни; понякога забравяше, че тя е щерката-наследница, а той — прост овчар. Но му се искаше да не си тръгва. Три дни. Трябваше да реши. Трябваше да се задейства. И то в посока, която никой не очаква.

Вечерта на третия ден слънцето бавно се плъзна към хоризонта. Полудръпнатите завеси на спалнята на Ранд убиваха донякъде червеникаво-жълтия блясък. Каландор проблясваше върху пищната си стойка като най-чист кристал.

Ранд изгледа Мейлан и Сюнамон и им подхвърли големия свитък пергаменти. Договор, изрядно изписан, на който му липсваха само подписите и печатите. Свитъкът удари Мейлан в гърдите и той го хвана инстинктивно; поклони се, сякаш удостоен с висока чест, но пестеливата му усмивка разкри стиснатите му зъби.

Сюнамон запристъпва от крак на крак, триейки потните си длани.

— Всичко е както заповядахте, милорд Дракон — изломоти той притеснено. — Зърно срещу кораби...

— И две хиляди тайренски войници — прекъсна го Ранд. — Които да се погрижат за правилното разпределяне на зърното и да защитят тайренските интереси. — Гласът му беше леден, но стомахът му сякаш кипеше; изгаряше от желание да заблъска с юмруци тези двама тъпаци. — Две хиляди души. Под командата на лорд Ториан!

— Върховният лорд Ториан има личен интерес от отношенията с Майен, милорд Дракон — отвърна Мейлан.

— Той има интерес само да принуди една жена да му обърне внимание, при положение че тя не иска дори и да го погледне! — изрева Ранд. — Зърно за кораби, казах! Никакви войници. И разбира се, никакъв проклет Ториан! Вие изобщо говорихте ли с Берелайн?

Те примигнаха, сякаш не бяха разбрали въпроса му. Това вече беше прекалено. Той замахна към сайдин. Пергаментите в ръцете на Мейлан лумнаха в пламъци. С рев, Мейлан запокити горящия вързоп в празната камина и припряно заизтупва искрите и саждите от червеното си копринено палто. Сюнамон зяпна в горящите листове, които пукаха и почерняваха, и долната му челюст увисна.

— Ще отидете при Берелайн — каза им Ранд, сам учуден от спокойния си тон. — До утре по обед да сте й предложили договора, който искам, иначе до утре по залез слънце ще ви обеса и двамата. Ако се наложи да беся върховни лордове всеки ден, двама по двама, ще го направя. До един ще ви пратя на бесилката, ако не ми се подчинявате. А сега се махайте от очите ми.

Кроткият тон, изглежда, им подейства повече от виковете. Дори Мейлан изглеждаше притеснен, докато отстъпваха, кланяйки се на всяка стъпка и мърморейки уверения във вечна вяност и вечно покорство. От тях му прилошаваше.

— Марш навън! — изрева той и те изоставиха всякакво достойнство и се заблъскаха на прага кой да излезе пръв. Един от айилските стражи надникна през вратата да се увери, че Ранд е добре, и я затръшна.

Ранд се разтрепера. Отвращаваха го почти толкова, колкото се отвращаваше от себе си. Да заплашва с бесилка хора затова, че не правят това, което им е казал. И още по-лошо — да го мисли сериозно. Помнеше времена, в които си беше изтървявал нервите, или когато почти ги беше изтървявал, но бе успявал да им сдържа юздите.

Застана над Каландор. Мечът искреше на светлината, струяща между завесите. Изглеждаше като от най-фино стъкло, съвсем прозрачно, но острието бе като стоманено, остро като бръснач. Малко му беше останало да посегне към него и да се справи с Мейлан и Сюнамон. Дали за да го използва като меч, или по истинското му

предназначение — не знаеше. И двете възможности го ужасяваха. „Все още не съм луд. Само съм ядосан. О, Светлина, колко съм ядосан!“

Утре. Утре Мраколюбките щяха да бъдат качени на кораб. Елейн щеше да замине. Заедно с Егвийн и Нинив, разбира се. Обратно за Тар Валон, дано Светлината да чуе молитвите му; с Черна Аджа или не, Бялата кула трябваше все пак да е най-безопасното място в тези времена. Утре. Край на извиненията за протакането на това, което трябваше да направи. След утре — край.

Той се вгледа в чаплите, жигосани на дланите му. Беше ги разглеждал толкова често, че по памет можеше да нарисува до съвършенство всяка чертичка. Пророчествата ги предричаха.

*„Двойно и повторно ще бъде той белязан,
дваж да живее и дваж да умре.
Веднъж чапла, която пътя му ще предопредели.
Дваж чапла, за да го прогласи истински.
Дракон веднъж, като забравено възпоминание.
И Дракон повторно, заради цената, която ще
плати.“*

Но ако чаплите го „прогласяха истински“, за какво тогава бяха нужни Дракони? Впрочем, какво означаваше „Дракон“? Единственият Дракон, за който бе чувал, беше Луз Терин Теламон. Луз Терин Родоубиеца — Дракона. Дракона беше Родоубиеца. Само че сега беше той самият. Но не беше възможно да се „бележи“ със самия себе си. Може би фигурата на знамето беше Дракон — дори Айез Седай, изглежда, не знаеха що за същество е това.

— Променил си се, откак те видях за последен път. По-силен си. По-як.

Той рязко се извърна и зяпна срещу младата жена, застанала на вратата. Кожата ѝ беше бяла, а косата и очите — тъмни. Висока, цялата в бяло и сребро, тя изглежда с вдигната вежда полуразтопените буци злато и сребро на камината. Беше ги оставил там да му напомнят какво би могло да се случи, ако действа, без да мисли, ако изгуби контрол. Голяма полза, няма що.

— Селийн — ахна той. — Откъде дойде? Как се озова тук? Мислех, че все още си в Кайриен или... — Изглежда я от глава до пети. Премълча, че се е боял да не е загинала или да не се е озовала някъде като умираща от глад бежанка.

Плетен от сребърни нишки колан сияеше около тънкия ѝ кръст; сребърни гребени, украсени със звезди и лунни сърпове, блестяха в косата ѝ, падаща по раменете като нощни водопади. Най-красивата жена, която бе виждал. Елейн и Егвийн изглеждаха само хубавички в сравнение с нея. По някаква причина обаче сега тя не му въздейства както друг път — сигурно заради дългите месеци, откакто я бе видял за последен път в Кайриен, който все още не бе пострадал от гражданската война.

— Аз съм там, където пожелаея. — Тя го погледна намръщено. — Белязан си, но няма значение. Беше мой, и сега си мой. Всяка друга не е нищо повече от грижовна гледачка, чието време е изтекло. Сега вече ще си поискам открито онова, което ми принадлежи.

Той я зяпна. Белязан? За дланите му ли говореше? И какво искаше да каже с това, че бил неин?

— Селийн — каза ѝ той кротко. — Прекарахме заедно хубави дни — и тежки дни. Никога не ще забравя смелостта ти и твоята помощ — но между нас никога не е имало нещо повече от приятелство. Заедно пътувахме, но това свърши. Сега ще останеш тук, в Камъка, в най-добрите покои, а когато се върне мирът в Кайриен, ще се погрижа да ти върнат именията, стига да мога.

— Ти наистина си белязан. — Тя се усмихна иронично. — Именията ми в Кайриен ли? Може и да съм имала някога имения в онези земи. Земята така много се е променила, че нищо не е останало такова, каквото беше. Селийн е само името, което използвам понякога, Луз Терин. Името, което сама си избрах, е Ланфеар.

Ранд се изсмя сухо.

— Лоша шега, Селийн. По-скоро бих се пошегувал с Тъмния, отколкото с някой Отстъпник. А моето име е Ранд.

— Ние се наричаме „Избраниците“ — отвърна му тя спокойно. — Избраните да властват вечно над света. Ние наистина ще живеем вечно. Ти също можеш.

Той се навъси и я изгледа с тревога. Тя май наистина си мислеше, че... Тегобите по пътя до Тийр сигурно я бяха разстроили. Но не

приличаше на луда. Беше спокойна, хладна и уверена. Без да се замисля, той се усети, че посяга към сайдин. Пресегна се и... и се удари в стена, която не можеше нито да види, нито да усети, само дето го засланияше от Извора.

— Не е възможно да си... — Тя се усмихна. — Светлина — ахна смаяно той. — Ти наистина си една от тях!

Ранд бавно заотстъпва. Ако се добереше до Каландор, щеше поне да разполага с оръжие. Може би нямаше да подейства като ангреал, но поне за меч щеше да мине. Можеше ли да използва меч срещу една жена? Срещу Селийн? Не. Но срещу Ланфеар? Срещу една от Отстъпниците?

Гърбът му се удари здраво в нещо и той се огледа да види какво е. Зад него нямаше нищо. Бе се опрял в стена от нищо. Каландор проблясваше на по-малко от три крачки от него — от другата страна. Той удари безсилно с юмрук преградата. Беше несъкрушима като скала.

— Не мога да ти се доверя напълно, Луз Терин. Все още не. — Тя пристъпи по-близо и той реши просто да я сграбчи. Беше много по-едър и силен — но както беше откъснат от сайдин, тя можеше да го замотае със Силата като котенце, оплело се в кълчища. — Със сигурност не и с това — добави тя и кимна кисело към Каландор. — Има само два по-мощни, които би могъл да използва един мъж. Един от тях поне, както знам, все още съществува. Не, Луз Терин. С това все още не мога да ти се доверя.

— Престани да ме наричаш така — изръмжа той. — Името ми е Ранд. Ранд ал-Тор.

— Ти си Луз Терин Теламон. О, външно нищо не е същото, но сега знам кой се крие зад тези очи, дори да бях те намерила още в люлката. — Тя изведнъж се разсмя. — Колко по-лесно щеше да е всичко, ако те бях намерила тогава. Ако бях свободна да... — Смахът заглъхна и тя го погледна с гняв. — Искаш ли да видиш истинския ми вид? И него не си спомняш, нали?

Той понечи да каже „не“, но езикът му се вкочани. Веднъж бе видял двама от Отстъпниците наедно, Агинор и Балтамел, първите двама, измъкнали се след три хиляди години изпод печата на затвора на Тъмния. Единият беше по-съсухрен от всичко, което можеше да е живо на този свят; другият криеше лицето си под маска, всяка частица

от плътта си криеше, като че ли не можеше да понесе да я види или да я види някой друг.

Въздухът около Ланфеар се олюля и тя се промени. Беше... по-стара от него, да, но по-стара не беше точната дума. По-зряла. Узряла. Дори по-красива, ако това изобщо бе възможно. Пищен цвят, в пълната си прелест, сравнен с току-що напъпил. Въпреки че знаеше коя е, видът ѝ накара устата му да пресъхне, стисна гърлото му.

Тъмните ѝ очи огледаха лицето му, изпълнени с увереност и все пак — с питаща нотка, сякаш се чудеха какво ли вижда той. Каквото и да установи, то сякаш я задоволи. Тя се усмихна.

— Дълбоко заровена бях. В сън без сънища, където времето не тече. Въртенето на Колелото ме подмина. Сега ме виждаш каквато съм и си в ръцете ми. — Прокара нокът по челюстта му така силно, че той трепна. — Времето за игрички и хитрини свърши, Луз Терин. Отдавна свърши.

Стомахът му се обърна.

— Е, да ме убиеш ли искаш? Светлината да те изгори, аз...

— Да те убия? — изсъска тя невярващо. — Да те убия! Да те имам съм си научила. Завинаги. Ти беше мой преди онази бледокоса глезла да те отвлече. Още преди да те е видяла. Ти ме обичаше!

— А ти обичаше властта! — За миг се почувства зашеметен. Думите му прозвучаха вярно — знаеше, че са истина — но откъде му бяха хрумнали?

Селийн — Ланфеар — изглеждаше не по-малко слисана от него, но бързо се съвзе.

— Научил си много — постигнал си много неща, на които не бих повярвала, че си способен без помощ — но все още опипваш пътя си през лабиринт в тъмното, а невежеството ти може да те убие. Някои от другите твърде много се боят от теб, за да могат да чакат. Самаил, Рахвин, Могедиен. Може би и други, но тези сигурно. Те ще дойдат за теб. Няма да се опитат да обърнат сърцето ти. Ще дойдат за теб крадешком, да те унищожат, докато спиш. Защото се боят. Но има и такива, които могат да те научат. Да ти покажат онова, което знаеше някога. Тогава никой няма да се осмели да ти се противопостави.

— Да ме научат? Искаш да позволя някой от Отстъпниците да ме учи? — Някой от Отстъпниците. Мъж Отстъпник. Мъж, който е бил Айез Седай в Приказния век, който знае начините да се прелива, знае

как да се избягват клопките, знае... Това му бе предлагано и преди. — Не! Дори да ми се предложеше, бих отказал, а и защо ще ми предлагат? Срещу тях съм... и срещу теб! Мразя всичко, което сте направили, всичко, зад което сте! — „Глупак! — помисли си той. — Хванала ме е в капан, а аз бълвам предизвикателства като някой идиот от приказка, който така и не подозира, че онзи, който го е пленил, може да се ядоса.“ Но не можа да се насили да си върне думите обратно. Напук заора напред, влошавайки нещата още повече. — Ще те унищожа, ако мога. Теб, както и Тъмния, та до последния Отстъпник!

Опасен блясък просветна в очите й, но бързо изгасна.

— Знаеш ли защо някои се страхуват от теб? Представа имаш ли? Защото се боят, че Великият властелин на Мрака ще ти отреди място над тях.

Смехът на Ранд изненада и самия него.

— Великият властелин на Мрака ли? Значи и ти не можеш да произнесеш истинското му име? Знам, че със сигурност не се боиш да привлечеш вниманието му. Или се боиш?

— Би било сквернословие — отвърна тя простодушие — Но те са прави да се боят, Самаил и останалите. Великият властелин наистина те иска. Исква да те издигне над всички други. Той ми го каза.

— Това са глупости! Тъмния все още е окован в Шайол Гул, иначе сега щеше да се сражава в Тармон Гай-дон. А ако знаеше, че съществувам, щеше да ме иска мъртъв. Смятам да се бия с него.

— О, знае той. Великият властелин знае повече, отколкото можеш да си представиш. И наистина е възможно да се говори с него. Иди в Шайол Гул, в Ямата на Ориста, и там ще можеш... да го чуеш. Можеш да... се окъпеш в близостта му. — Друга светлина огря лицето й. Екстаз. Тя вдиша през полуразтворените си устни и за миг сякаш се взря в нещо далечно и омайващо. — С думи не можеш дори да понечиш да го опишеш. Трябва да го опиташ, за да го разбереш! Трябва да го опиташ! — Гледаше го в лицето с тъмни, широко отворени, настояващи очи. — Коленичи пред Великия властелин и той ще те постави над всички останали. Ще те остави да царстваш на воля, стига да коленичиш пред него. Да го признаеш. Нищо повече. Той ми каза това. Ашмодеан ще те научи да владееш Силата, без тя да те убие, ще те научи какво можеш да правиш с нея. Позволи ми да ти помогна. Можем да унищожим останалите. На Великия властелин му е все едно.

Можем всички да ги унищожим, дори Ашмодеан, след като те научи на всичко, което трябва да знаеш. Двамата с теб можем да властваме над света под егидата на Великия властелин, във вечността. — Гласът ѝ спадна до шепот, нетърпелив и боязлив едновременно. — Тъкмо преди края бяха сътворени два велики ша-ангреала: един, който можеш да използваш ти, другия — за мен. Много по-могъщи от този меч. Силата им е невъобразима. С тях можем да предизвикаме дори... Великия властелин. Дори Създателя!

— Ти си полудяла — отвърна той хрипливо. — Бащата на лъжите казва, че ще ме остави на свобода? Аз съм роден, за да се сразя с него. Затова съм тук, за да изпълня Пророчествата. Ще се сражавам с него, и с всички вас, до часа на Последната битка! До последния си дъх!

— Не е нужно. Пророчеството не е нищо повече от знак за това, за което се надяват хората. Изпълването на Пророчествата само ще те обвърже по пътека, водеща към Тармон Гай-дон и към твоята гибел. Могедиен или Самаил могат да унищожат тялото ти. Великият властелин на Мрака може да унищожи душата ти. Край окончателен и безвъзвратен. Няма повече да се родиш, колкото и да се върти Колелото на времето!

— Не!

Погледът ѝ се задържа върху него сякаш цяла вечност. Той почти усещаше как го претегля — като на везни.

— Бих могла да те взема със себе си — промълви тя най-сетне. — Да те обърна на страната на Великия властелин, колкото и да не искаш да повярваш. Има начини.

Замълча, сякаш да види дали думите ѝ са му подействали. Пот потече по гърба му, но той не сведе глава. Трябваше да направи някакво усилие, все едно дали му бе останала възможност. Втори опит да досегне сайдин безславно издрънча в невидимата преграда. Остави очите си да блуждаят, все едно че премисляше. Каландор беше зад него, толкова далече, сякаш трябваше да се пресегне през Аритския океан. Ножът му лежеше на масичката до леглото, до полудовършената лисица, която дялкаше от дърво. Безформените буци метал, които сякаш му се надсмиваха от перваза на камината, облечен в дрипи мъж, прокрадващ се през вратата с нож в ръка, книгите, лежащи

разхвърляни навсякъде. Напрегнат, той се извърна отново към Ланфеар.

— Винаги си бил опърничав — промърмори тя. — Този път няма да те взема. Искам да дойдеш при мен по своя воля. И това ще стане. Какво има? Защо си се намръщил?

„Мъж, прокрадващ се през вратата с нож“... Очите му се плъзнаха към мъжа, почти без да виждат. В следващия миг той инстинктивно избута Ланфеар встрани и се пресегна към Верния извор; щитът, който го спираше, изчезна, щом го докосна, и мечът му се появи в ръцете му като червено-златист пламък. Мъжът се втурна към него, стиснал ножа за убийствен удар. Дори сега бе трудно да задържи очите си върху непознатия, но Ранд се извъртя плавно, „Вятърът, духащ над стената“ помете ръката, стиснала ножа, и завърши, забивайки се в сърцето на нападателя. За миг Ранд се взря в две безчувствени очи — лишени от живот, въпреки че сърцето още пулсираше — и издърпа острието на огнения меч.

— Сив. — Ранд си пое сякаш първия дъх от часове насам. Тялото в нозете му се бе сгърчило в безформена маса и сега вече не бе трудно да съсредоточи погледа си върху него. Винаги ставаше така с убийците на Сянката: забележиш ли ги, обикновено се оказваше твърде късно. — Това е безсмислено. Ти самата можеше лесно да ме убиеш. Защо трябваше да ме отвличаш, за да се промъкне някакъв Сив?

Ланфеар го гледаше загрижено.

— Аз Бездушни не използвам. Казах ти, че има... различия между Избраниците. Изглежда, съм закъсняла с един ден в преценките си, но все още има време да дойдеш с мен. Да се научиш. Да живееш. Този меч... — Изрече го с презрение. — И една десета не знаеш от това, което можеш. Ела с мен и се научи. Или искаш да ме убиеш, точно сега? Та аз те загубих, за да те защита.

Гласът ѝ, стойката ѝ подсказваха, че очаква да я удари или че най-малкото е готова да му противостои, но не това го спря, нито че преди това го бе освободила от оковите му. Тя бе една от Отстъпниците; толкова дълго бе служила на злото, че всяка Черна Аджа пред нея щеше да е невинна като новородено бебе. И все пак — беше жена. По девет начина се нарече глупак, но не можеше да го направи. Може би ако се бе опитала да го убие. Може би. Но единственото, която направи тя, бе да стои ето така, пред него, да го

гледа и да чака. Несъмнено готова да извърши неща със Силата, за които той дори не подозираше, че са възможни, ако се опиташе да я задържи. Той бе успял да задържи Елейн и Егвийн, но онова бе едно от нещата, които правеше, без да се замисли, начинът бе заровен някъде в главата му. Можеше само да си спомни, че го беше направил, но не и как. Поне държеше здраво сайдин; така тя нямаше да го изненада повече. Усукващата стомаха му поквара беше без значение; сайдин значеше живот, и може би в повече от един смисъл.

Втора мисъл кипна в главата му като врящ извор. Айилците. Дори за Сивия трябваше да е невъзможно да се промъкне през врати, пазени зорко от дузина айилци.

— Какво си направила с тях? — Гласът му изскърца, докато той отстъпваше към вратата, без да я изпуска от очи. Ако приложеше Силата, може би щеше да намери нещо, което да я озапти. — Какво си направила с айилците отвън?

— Нищо — отвърна тя хладно. — Не излизай навън. Може да се окаже само изпит, за да се разбере колко си уязвим, но дори едно изпитание може да те убие, ако се окажеш глупав.

Той рязко разтвори лявото крило на вратата и се озова пред безумна сцена.

ГЛАВА 10

КАМЪКЪТ СТОИ

Мъртви айилци лежаха в нозете на Ранд, оплетени с телата на трима съвсем обикновени мъже, в много обикновени палта и гащи. Най-обикновени на вид мъже, само дето шестимата айилци, цялата охрана, бяха изклани, някои очевидно преди да са разбрали какво става, а всеки от тези най-обикновени на вид мъже беше промушен с по две айилски копия.

Но това не беше и половината. Веднага щом дръпна вратата да я отвори, го обля кънтежът на битка: викове, вой, стомана, дрънчаща в стомана сред колоните от червен мрамор. Бранителите в преддверието се сражаваха за живота си под златните светилници срещу едри, облечени в черни ризници силуети, по-високи с една глава и рамене от тях, силуети като на огромни мъже, но с глави и лица, изопачени от рога или перушина, от зурли и клюнове на мястото на устата и носа. Тролоци. Стъпваха с лапи, копита и също толкова често — с обути в ботуши нозе, сечаха воините с увенчани със странни шипове секири, извити като куки копия и мечове като коси, извити в обратна посока. И сред тях — един мърдраал, като плавно пристъпващ човек, с бяла като личинка кожа, покрит с черна броня, като плът, обезкръвена от смъртта.

Някъде из Камъка тревожно прокънтя гонг и после секна, гибелно и внезапно. Друг подхвана бронзовия ек, после трети.

Бранителите се сражаваха и броят им все още превъзхождаше този на тролоците, макар да бяха паднали повече мъже, отколкото тролоци. Пред очите на Ранд мърдраалът разкъса с гола ръка половината от лицето на тайренския капитан, докато с другата преряза с мъртвешки черно острие гърлото му, като в същото време се изплъзваше като змия от копията на останалите Бранители. Бранителите се бяха озовали пред нещо, за което бяха смятали, че е само една чуждоземна приказка, с която плашеха децата; страхът беше опнал нервите им до степен на парализиране. Един от мъжете, останал

без плоския си шлем, захвърли копието си и понечи да побегне, но главата му бе пръсната като диня от тролокски секира. Друг погледна към мърдраала и хукна да бяга, пищейки неистово. Мърдраалът се понесе след него. Скоро всички човеци щяха да се разбягат.

— Сенчести! — изрева Ранд. — С мен опитай, Сенчести! — Мърдраалът се закова на място, сякаш изобщо не беше се движил, и безокото лице се извърна към него. Страх прониза Ранд от този взор и се плъзна по мехура от покой, обкръжил го с прихващането на сайдин; в Граничните земи казваха: „Погледът на Безокия е страх“. Някога беше вярвал, че Чезнещите яздят сенки вместо коне и изчезват, щом се извърнат настрани. Кое то не беше толкова далече от истината.

Мърдраалът се понесе към него и Ранд прескочи мъртъвците пред вратата, за да го посрещне; ботушите му се плъзнаха по окървавения черен мрамор.

— Напред за Камъка! — изрева той още докато скачаше. — Камъкът стои! — Това бяха бойните викове, които бе чул в нощта, в която Камъкът не беше устоял.

Стори му се, че чува сподавен вик „Глупако!“ откъм стаята, която бе напуснал, но сега нямаше време за Ланфеар нито за онова, което тя можеше да му направи. Пързаянето за малко не му струваше живота; червено-златистият меч в ръката му едва успя да се извърне и да срещне черното като нощ острие на мърдраала.

— Напред за Камъка! Камъкът стои! — Трябваше да задържи Бранителите да не се пръснат, за да не се окаже сам срещу мърдраала и двадесетина тролоци. — Камъкът стои!

— Камъкът стои! — чу някой да вика, после се чу друг вик: — Камъкът стои!

Чезнещият се движеше плавно като змия и илюзията за змийско подобие се подсилваше от люспестата черна броня по гърдите му. Но дори и усойницата не нападнаше така мълниеносно. За известно време единственото, което Ранд можеше да направи, бе само да задържа гибелното острие на чудовището надалеч от плътта си. Черният метал можеше да нанася рани, които гноясваха и бяха почти толкова трудни за Изцеряване, колкото и раната на хълбока му. И всеки път черната стомана, изкована в Такандар, под склоновете на Шайол Гул, се удряше в червено-златния, изсечен от Силата меч, светлина

просветваше като мълния сред помещението — остро синкавобяло, от което боляха очите.

— Този път ще умреш — изхриптя мърдраалът срещу него с глас като шум на сухи листа. — Плътта ти ще дам на тролоците, а жените ти ще взема за себе си.

Ранд се сражаваше хладнокръвно като никога досега, и също толкова отчаяно. Чезнещият владееше меча до съвършенство. После дойде миг, в който можа да нанесе удар направо на самия меч, а не просто да го отбива. Със свистене като на лед, паднал върху разтопен метал, червено-златното острие разсече черното. Следващият му удар отсече безоката глава от раменете. Мазилена кръв изригна от прерязания врат. Съществото обаче не падна. Удряйки слепешката със счупения си меч, обезглавеното тяло започна да залита и да маха напосоки из въздуха.

Щом главата на Чезнещия падна и се затъркаля по пода, тролоците също западаха, запищяха, заритаха, заскубаха коса и перушина с косматите си ръце. Това бе слабостта на мърдраалите и на тролоците — дори мърдраалите не можеха да се доверят на тролоците, затова ги свързваха по някакъв начин, непонятен за Ранд; това обвързване явно осигуряваше тролокската вярънност, но свързаните с един мърдраал не преживяваха дълго след неговата гибел.

Все още устоялите Бранители, по-малко от две дузини, не се забавиха да използват възможността. По двама и по трима те започнаха да мушкат всеки тролок с копията си, докато не замре. Неколцина бяха съборили и мърдраала, но той продължаваше да се мятта диво, колкото и да го мушкаха. След като тролоците притихнаха, се чуха стонове и риданията на неколцина ранени. По пода бяха изпопадали много повече мъже, отколкото твари на Сянката. Черният мрамор бе станал хлъзгав от кръвта, почти невидима върху тъмните плочи.

— Оставете го — каза Ранд на Бранителите, мъчещи се да довършат мърдраала. — То вече е мъртво. Чезнещите просто не искат да признаят, че са мъртви. — Лан му беше казал това, сякаш преди много време. Сам се бе уверил в това и преди. — Погрижете се за ранените.

Поглеждайки към обезглавеното, мятащо се туловище, превърнало се в дрипава купчина зейнали рани, те заотстъпваха, потръпвайки и мъморейки за „Потайните“. Така в Тийр наричаха

Чезнещите, в приказките, съчинени за деца. Някои започнаха да търсят сред падналите човеци все още живи: отдръпваха настрана онези, които не можеха да се изправят, помагаха на други, които можеха да стъпят на краката си. Твърде много останаха да лежат на място. Набързо стъкмените превръзки от окървавените ризи на самите войници бяха единственото, което можеше да се осигури засега.

Тайренците вече не изглеждаха така хубавички, както доскоро. Загубилите блясъка си брони бяха набраздени и очукани; дрехите им бяха раздрани и подгизнали от кръв. Някои бяха останали без шлемове и мнозина се подпираха на копията си, сякаш това бе последната опора, която можеше да ги задържи изправени. Сигурно така и беше. Дишаха тежко, с подивели лица, по които се смесваше ужас и сляпа вцепененост. Гледаха колебливо към Ранд — с изплашени, бягащи погледи — сякаш той е призовал тези твари чак от самата Погибел.

— Избършете върховете на копията — нареди им той. — Кръвта на един Чезнец разяжда стоманата по-лошо от киселина, ако се остави дълго. — Повечето се раздвижиха колебливо, за да изпълнят нареждането му, използвайки онова, което им бе подръка — дрехите на собствените си убити.

Шумът от друга битка доехта откъм коридорите. Далечни викове, примесени с приглушен ек на метал. На два пъти му се бяха подчинили. Време беше да провери дали биха направили повече. Извъръщайки се с гръб към тях, той закричи през преддверието към звуците на битката и заповяда:

— След мен. — Вдигна изкования си от огън меч, за да им напомни кой е, надявайки се, че това напомняне не ще му докара копие в гърба. Трябваше да рискува. — Камъкът стои! За Камъка!

За миг кухият кънтеж на собствените му стъпки бе единственият звук в залата; после започна да го следва тропотът на ботуши.

— За Камъка! — извика един от мъжете, после друг: — За Камъка и за лорд Дракона! — Нови гласове го подеха: — За Камъка и за лорд Дракона! — Ранд се забърза, затича и поведе навътре в Камъка окървавената си рат от двадесет и трима Бранители.

Къде беше Ланфеар и каква роля бе имала тя в това? Малко време имаше да се чуди. По коридорите на Камъка се стелеха трупове, окъпани в локви кръв, тук един, два-три по-нататък, на Бранители, на слуги, на айилци. Жени — също, знатни дами в ленените им нощници

и облечени във вълна прислужнички, съсечени в бягство. Тролоците не се интересуваха кого убиват; правеха го за удоволствие. Мърдраалите бяха още по-лоши — Получовеците се гордееха с причинената от тях болка и смърт.

Малко по-надълбоко Тийрският камък кипеше. Групи тролоци вилнееха по коридорите, къде предвождани от мърдраал, къде сами, сражавайки се с айилци или Бранители, съсичайки на място невъоръжени несретници, душейки за нови жертви. Ранд водеше малката си рат срещу всяка сенчеста твар, която видеше, и мечът му режеше груба плът и черна броня с еднаква лекота. Само айилците срещаха Чезнещите очи в очи, без да тръпнат. Айилците и Ранд. Той подминаваше тролоци, за да се добере до Чезнещи; понякога мърдраалът повличаше след себе си по дузина или по двама тролоци в своята гибел, друг път — нито един.

Някои от Бранителите му падаха и не ставаха повече, но местата им се заемаха от айилци, все повече и повече. Групи мъже се отцепваха настрани в яростни схватки, заглъхващи сред викове и дрънчене като в пощуряла ковачница. Други мъже се понасяха след Ранд, падаха, заместваха ги нови, докато не остана нито един от онези, с които бе започнал. Понякога се сражаваше сам или се затичваше по някой коридор, пуст с изключение на самия него и на дебнещата го смърт, следвайки звуците на далечно сражение.

Веднъж, с двама Бранители, сред колонада, откриваща гледка към продълговата зала с много входове, зърна Моарейн и Лан, обкръжени от тролоци. Айез Седай стоеше на място, вдигнала глава като някоя приказна кралица на битките, и зверските туловища около нея лумваха в пламъци — но веднага биваха замествани от други, връхлитащи през една или друга от вратите, по шест-седем наведнъж. Мечът на Лан се грижеше за онези, които успяваха да се измъкнат от пламъците на Моарейн. Хълбоците и лицето на Стражника бяха облени в кръв, но той въртеше меча така хладнокръвно, сякаш тренираше пред огледало. А после един тролок с вълча муцуна замахна с тайренско копие към гърба на Моарейн. Лан се извъртя, сякаш имаше очи и на тила си, и съсече крака на тролока през коляното. Тролокът падна с вой, но успя да забие върха на копието в Лан, докато друг удари тромаво Стражника с opakото на секирата си. Коленете на Лан се превиха.

Ранд не можа да направи нищо, защото точно в този момент върху него и спътниците му връхлетяха петима тролоци — със зурли, мечешки мутри и гарванови клюнове, и избутаха човеците извън колонадата само с тежестта на туловищата си. Петима тролоци щяха да убият трима мъже без особена трудност, само дето един от тези мъже беше Ранд, с меч, който пореше плътта им като плат. Единият от Бранителите загина, а другите се скриха, подгонили един ранен тролок, единственият оцелял от петимата. Ранд се върна при колонадата, усети миризма на изгоряло месо от залата отдолу и видя огромни изгорени трупове по пода, но от Моарейн и Лан нямаше и следа.

Така течеше битката за Камъка. Или битката за живота на Ранд. Схватките избухваха и се разнасяха от мястото, където са наченали, или заглъхваха, когато една от страните паднеше. Противниците не бяха само тролоци и мъдраали. Сражаваха се и хора срещу хора — имаше и Мраколюбци на страната на тварите на Сянката, странни типове, облечени в груби дрехи, приличащи на бивши войници или на кръчмарски побойници. Бояха се от тролоците не по-малко от тайренците, но избиваха също така безразборно, когато можеха. На два пъти Ранд видя дори тролоци да се бият с тролоци. Можа само да предположи, че мъдраалите са изгубили контрол над тях и ги е обладала жаждата за кръв. Щом искаха да се изпосекат едни други, той нямаше нищо против.

Отново оказал се сам, той се затича по някакъв коридор и веднага се натъкна на трима тролоци, всеки от които — два пъти по-широк от него и почти наполовина по-висок. Един от тях, с извит като на орел клюн, стърчащ от иначе човекоподобното лице, откъсваше едната ръка от трупа на тайренска благородничка, докато другите двама го наблюдаваха алчно и облизваха муцуните си. Тролоците ядяха всичко, стига да е месо. Не можеше да се определи кой се оказа по-изненадан, той или те, но той се съвзе пръв.

Онзи с орловият клюн се смъкна с разпрана ризница и корем. Ранд щеше да се справи лесно и с другите двама, но падналият тролок го изрита, той се олюля и острието на меча му едва успя да перне ризницата на втория противник. Вълчата муцуна на тролака изтрака в празното. Третият, който все още стоеше изправен, надигна увенчаната си с шип секира и лицето му се изкриви почти в усмивка, доколкото

мечата зурла и бърни позволяваха. Ранд се замята, за да се измести, да си поеме дъх...

Един извит като коса меч разцепи мечата зурла до шията.

Измъквайки оръжието си, четвърти тролок оголи кози зъби към него в рев, ушите му потръпваха зад рогата. После побягна нанякъде, острите му копита зачаткаха по каменните плочи.

Ранд се надигна изпод мъртвата тежест на тролока. „Спаси ме тролок. Тролок?“ Беше покрит с тролокска кръв, гъста и тъмна. Далече, в дъното на коридора, сред синкавобели проблясъци се появилихa силуетите на двама мърдраали. Сражаваха се един с друг — мъгливи, мигновено движещи се петна. Единият изтласка другия в пресечен коридор и бляскащата светлина изчезна от погледа на Ранд. „Аз съм полудял. Само това може да е. Полудял съм и всичко това е някакъв налудничав сън.“

— Рисувах всичко, като тичаш така безразсъдно с този... този меч.

Ранд се извърна и видя Ланфеар. Отново си беше надянала външността на момиче, не по-голямо от него, може би по-младо. Тя надигна полите на бялата си рокля, за да прекрачи през разкъсания от тролока труп на тайренката; изглеждаше толкова развълнувана, колкото може да бъде един дънер.

— Строиш колиба с клони — продължи тя, — когато можеш да имаш мраморни палати с едно щракване на пръстите. Можеше да отнемеш живота и душите им, доколкото тролоците имат такива, със съвсем малко усилие, а вместо това те едва не те убиха. Трябва да се учиш. Ела с мен.

— Твое дело ли беше това? — настоя той. — Онзи тролок, който ме спаси? Онези мърдраали? Твое ли е?

Тя го изгледа замислено за миг, после поклати глава.

— Ако кажа, че е мое, ще го очакваш отново, а това може да се окаже гибелно. Никой от останалите не е сигурен на чия страна съм, и на мен така ми харесва. Не можеш да чакаш открита помощ от мен.

— Да очаквам помощ от теб? — изръмжа той. — Ти искаш да се обърна към Сянката. С меки слова не ще ме накараш да забравя какво си. — Той преля и тя се блъсна в стената така силно, че изпъшка. Ранд я задържа там, разтворила ръце пред тъкана ловна сцена, на една

стъпка от пода, с разперена и прилепнала до стената снежнобяла рокля. Как бе застопорил Елейн и Егвийн? Трябваше да си го спомни.

Изведнъж той самият полетя през коридора и залепна на стената срещу Ланфеар, притиснат като насекомо от нещо, което едва го оставяше да диша.

Ланфеар като че ли дишаше без мъка.

— Каквото ти можеш да направиш, Луз Терин, и аз го мога. И по-добре. — Макар да беше прикована към стената, изглеждаше невъзмутима. Шумът на битката ехтеше някъде наблизо, после заглъхна, щом сражението се понесе в друга посока. — Ти едва използваш и една нищожна частица от онова, на което си способен, и се отдалечи от нещо, което би ти позволило да съкрушиш всички, които дойдоха срещу теб. Къде е Каландор, Луз Терин? Все още в спалнята ти, като някаква безполезна украса? Нима смяташ, че единствено твоята ръка може да го владее, сега, след като го измъкна на свобода? Ако Самаил е тук, той ще го вземе и ще го използва срещу теб. Дори Могедиен би го взела, само за да те лиши от него; би могла да спечели много, ако го продаде на някой от мъжете Избраници.

Той се помъчи да се възпротиви на онова, което го държеше; успя да помръдне само главата си, наляво и надясно. Каландор в ръцете на мъж Отстъпник! Тази мисъл почти го подлуди. Преля, мъчейки се да се откопчи от онова, което го притискаше, но все едно че нямаше от какво да се откопчи. А после то изведнъж изчезна и той се затътри по коридора, все още без да осъзнава, че е свободен. И че не се е освободил сам.

Погледна към Ланфеар. Тя все още висеше до стената, така безметежно, сякаш се бе спряла да подиша свеж въздух край някой планински поток. Опитваше се да го приспи, да го подмами да се смекчи пред нея. Той се поколеба с потоците, които я задържаха. Ако не ги развържеше и не я пуснеше, тя можеше да сrine половината Камък в усилието си да се измъкне — стига някой минаващ тролок да не я убие, взимайки я за някоя от обитателите на Камъка. Това не трябваше да го тревожи — не и смъртта на една Отстъпница, — но мисълта, че ще остави една жена, която и да е, безпомощна пред някой тролок, го отблъскваше. Само един бегъл поглед към невъзмутимото ѝ самообладание обаче го освободи от това притеснение. Никой и нищо

в Камъка не можеше да я уязви, докато бе способна да прелива. Ако можеше да намери Моарейн, за да я заслони...

За пореден път Ланфеар му отне решението. Сблъсъкът с прерязаните потоци го жилна и тя леко се спусна на пода. Той я зяпна изумен, докато тя изгупваше спокойно полите си.

— Не можеш да направиш това — ахна той глупаво, а тя се усмихна.

— Не ми е нужно да видя един поток, за да го разплета, стига да знам какъв е той и къде е. Разбираш ли, имаш много да научиш. Радвам се, че това ти харесва. Винаги си бил с упорито изправен врат и самоуверен. А винаги е по-добре да изпитваш поне малко несигурност под краката си. Е какво, забрави ли за Каландор?

За миг той все пак се поколеба. Тук, пред него стоеше една от Отстъпниците. А той не можеше да направи нищо. Обърна се и се затича към Каландор. Смехът ѝ го догони.

Този път той не се отбиваше от пътя си, за да се срази с тролоци и мърдраали, биеше се само когато се изпречваха срещу него. Тогава мечът му, издялан от пламък, сечеше и му отваряше път. Забеляза Перин и Файле, той със секирата в ръка, тя — пазеща гърба му с ножовете си; тролоците, изглежда, се бояха да погледнат очите на Перин не по-малко, отколкото острието на секирата му. Ранд ги подмина, без да се обръща. Ако някой от Отстъпниците вземеше Каландор, никой от тях нямаше да доживее до изгрев слънце.

Останал бе дъх, той се понесе през колоните на преддверието, прескачаше трупове на Бранителите и тролоците, бързаше отчаяно да се добере до Каландор. Блъсна рязко двете крила на вратата. „Мечът, който не е меч“ си кротуваше върху украсената с позлата и скъпоценни камъни стойка, блеснал със светлината на залязващото слънце. Чакаше го.

Сега, когато го видя недокоснат, почти изпита отвращение, че ще трябва да го вземе. Веднъж вече бе използвал Каландор по истинското му предназначение. Само веднъж. Знаеше какво го очаква, когато отново го вземе, за да го използва да привлече от Верния извор много повече, отколкото би могъл да понесе без помощ който и да било смъртен. Да изпусне червено-златния меч, който все още държеше, и да го остави да се стопи, бе сякаш повече от непосилно; когато той изчезна, Ранд едва се сдържа да не го върне отново.

Повлякъл нозе, той заобиколи трупа на Сивия и бавно обгърна с длани дръжката на Каландор. Беше студена като кристал, престоял в тъмното, но на допир не беше толкова гладка, че да се изплъзва от ръцете.

Нещо го накара да вдигне глава. На прага бе застанал един Чезнещ, колебливо извърнал безокия си, втренчен поглед към Каландор.

Ранд притегли сайдин. През Каландор. „Мечът, който не е меч“ блесна в ръцете му, сякаш бе побрал пладнешкия жар в себе си. Силата го изпълни с тътен на буреносен гръм. Покварата протече през него като черен поток. Разтопена скала запулсира в жилите му; студът, който го прониза, можеше да замрази самото слънце. Трябваше да го използва или да се пръсне като прогнила диня.

Мърдраалът се извърна да побегне и изведнъж на пода се смъкнаха почернели дрипи и броня, оставяйки из въздуха мазни сажди.

Ранд дори не усети, че е прелял, преди да стане. Не можеше да каже какво е направил, дори животът му да зависеше от това. Но нищо не можеше да застраши живота му, докато държеше Каландор. Силата биеше в него като пулсиращо сърце на света. С Каландор в ръцете можеше да направи всичко. Силата биеше в него като чук, разбиващ планина. Насочена нишка изплющя и отвя реещите се останки на мърдраала навън, към преддверието, както и дрипите от облеклото и бронята му. Тънка струя от потока изпепели и двете. Ранд прекрачи прага, за да се разправи с онези, които бяха дошли да вземат живота му.

Някои от тях бяха проникнали чак в преддверието. Друг Чезнещ и купчина присвити тролоци стояха пред колоните на отсрещната страна и сезираха в пепелта, процеждаща се от въздуха, последните късчета от мърдраала и всичко по него. При появата на Ранд с Каландор, греещ в ръцете му, тролоците завиха като диви зверове. Чезнещият стоеше като парализиран. Ранд не им остави възможност да побегнат. Продължи да крачи решително към тях, преля и от голия черен мрамор под нозете на тварите на Сянката забушуваха пламъци, така горещи, че той заслони очите си с длан. Когато стигна до тях, пламъците се бяха стопили; нищо не бе останало освен сиви петна по мрамора.

Заслиза пак надолу из Камъка и всеки тролок, всеки мърдраал, който видеше, загиваше, погълнат от пламъци. Изпепеляваше ги, докато се биеха с айилци или Бранители, докато убиваха слуги, мъчещи се да се защитят с мечове и копия, взети от ръцете на убитите. Изгаряше ги, докато бягаха, било за да връхлетят върху нови жертви, или за да се спасят от него. Започна да се движи все по-бързо, да подтичва, после се затича стремглаво, през ранени, много от които лежаха изоставени, а така също и през труповете. Не беше достатъчно; не можеше да се движи достатъчно бързо. Докато избиваше тролоците на шепи, отвсякъде се изсипваха други, макар и за да побегнат на часа.

Изведнъж той се спря. Беше обкръжен от мъртъвци. Трябваше да направи нещо... нещо повече. Силата се плъзгаше по костите му, чиста огнена същина. Нещо повече. Силата смрази мозъка на костите му. Нещо, което да ги убие наведнъж — всички на един път. Покварата на сайдин го обля като планина от гниеца смрад, заплашваща да зарови душата му под себе си. Надигнал Каландор, той привлече от Извора, притегли още и още, докато не изглеждаше вече, че ще закрепчи кръсъци от смразен пламък. Трябваше да ги избие всичките.

Тъкмо под тавана, точно над главата му, въздухът бавно се завихри, завъртя се по-бързо и по-бързо, вихър с жилки от червено, черно и сребристо. Размъти се и се срина навътре, закипя още по-силно, зави и се завихри, и изтъня.

Пот рухна по лицето на Ранд, докато се взираше нагоре към него. Нямаше никаква представа какво е това, знаеше само, че бушуващите потоци, чиято чет не можеше и да помисли да преброи, го свързват с това нещо. То имаше маса, тегло, което нарастваше, докато нещото пропадеше навътре в себе си. Каландор грееше все по-ярко и по-ярко, твърде ярко, за да може да се погледне; Ранд затвори очи, но светлината сякаш щеше да ги изгори дори през клепачите. Силата забушува през него като яростен въртоп, заплашващ да отнесе всичко, което бе той самият, в шеметния си въртеж. Трябваше да го пусне. Трябваше. Насили се да отвори очи и все едно че погледна към всички гръмотевици в света, свити до размерите на една тролокска глава. Трябваше да... трябваше да... трябваше да...

„Сега.“ Мисълта се понесе като креслив кикот на ръба на съзнанието му. Той разреже потоците, сипеци се стремглаво от него,

оставяйки нещото все така да се върти и да вие, като свредло, пронизващо кост. „Сега.“

И мълниите дойдоха, бляскайки по протежението на тавана наляво и надясно, като сребърни струи. Един мърдраал се изстъпи откъм страничен коридор и преди да успее да направи още една крачка, половин дузина ослепителни светкавици изсвистяха надолу към него и го изпепелиха. Други потоци продължиха да текат, обгръщайки всяко разклонение на коридора, заместени от нови и нови, бликащи непрестанно един след друг.

Ранд нямаше никаква представа какво е направил, нито как действа. Можеше само да остане на място, сгърчен от неистовата Сила, бушуваща в него, от нуждата да я използва. Дори да го унищожеше. Можеше да усети как гинат тролоци и мърдраали, да усети как мълниите удрят и убиват. Можеше да ги избие навсякъде, навсякъде по света. Знаеше го. С Каландор можеше да направи всичко. И знаеше също така, че ако опита, Каландор също толкова сигурно ще убие и него самия.

Мълниите заглъхнаха и замряха с последната твар на Сянката; въртящата се маса се взриви навътре с шумен трясък. Но Каландор продължаваше да блести като слънцето; и той се тресеше от Силата.

Моарейн стоеше на десетина крачки от него и го гледаше втренчено. Роклята ѝ беше без нито една гънчица или петънце по синята коприна, но кичури от косата ѝ стърчаха безредно. Изглеждаше изтощена... и изумена.

— Как... Това, което направи... не бих повярвала, че изобщо е възможно. — Появи се Лан, почти подтичвайки, с меч в ръка, с окървавено лице и раздрана дреха. Без да откъсва очи от Ранд, Моарейн махна с ръка да спре Стражника зад себе си. По-далече от Ранд. Сякаш бе твърде опасен, за да може дори Лан да го доближи. — Ти... добре ли си, Ранд?

Погледът на Ранд попадна на тялото на тъмнокосо момиче, едва преминало детската възраст. Лежеше проснато по гръб, с широко отворени очи, загледани неподвижно в тавана, кръв бе очернила гърдите на роклята ѝ. Натъжен, той се надвеси да отметне кичурите коса от лицето ѝ, „Светлина, тя е съвсем дете. Колко много закъснях. Защо не го направих по-рано? Дете!“

— Ще видя някой да се погрижи за нея, Ранд — промълви Моарейн. — Вече не можеш да ѝ помогнеш.

Ръката му така се разтресе на дръжката на Каландор, че той едва го удържа.

— С това мога да направя всичко. — Гласът му прозвуча дрезгаво. — Всичко!

— Ранд! — извика настойчиво Моарейн.

Не искаше да я чуе. Силата беше в него. Каландор грейна и той стана Силата. Той преля, насочи потоци в крехкото телце на детето, затърси, заопипва; момичето се надигна и седна с неестествено вкочанени и разкривени ръце и крака.

— Ранд, не можеш да направиш това. Не и това!

„Дишай. Трябва да дишаш.“ Гръдният кош на детето се надигна и хлътна. „Живей. Живей, да те изгори дано! Не исках да закъснея.“ Очите ѝ се взряха в него, замрежени. Безжизнени. Сълзи неудържимо бликнаха и потекоха по скулите му.

— Тя трябва да живее! Изцери я, Моарейн. Аз не знам как. Изцери я!

— Мъртвите не могат да бъдат Изцерени, Ранд. Ти не си Създателят.

Втренчен в мъртвите очи, Ранд бавно изтегли потоците. Тялото падна вкочанено. Тялото. Той изви глава назад и зави, диво като тролок. Сплетени пламъци изхрущяха в стените и тавана, запокитени от него в безсилие и болка.

Отпуснал рамене, той освободи сайдин, избута го настрана; беше все едно да избуташ канара, като да избуташ живота от себе си. Мощта се изцеди от него със Силата. Покварата обаче остана, мръсно петно, притискащо го с тъмнината си. Трябваше да опре Каландор в плочите на пода, за да се подпре на него и да се задържи на крака.

— Другите. — Трудно му бе да говори; гърлото го болеше. — Елейн, Перин, останалите? И за тях ли твърде закъснях?

— Не си закъснял — отвърна спокойно Моарейн. Но не се приближи до него, а Лан изглеждаше готов да се втурне между нея и Ранд. — Не бива да...

— Живи ли са? — изрева Ранд.

— Да — увери го тя.

Той кимна уморено. Постара се да не поглежда към тялото на момиченцето. Три дни чакане, за да може да се наслади на няколко откраднати целувки. Ако беше започнал преди три дни... Но беше научил неща през тези три дни, неща, които може би щеше да използва, стига да успееше да ги сглоби. Ако. Поне не беше твърде закъснял за приятелите си. За тях не бе закъснял.

— Как се озоваха тук тролоците? Не мисля, че са се изкатерили по стените като айилците, не и докато слънцето още грееше. Още ли не е залязло? — Разтърси глава, за да разкара мъглата. — Няма значение. Тролоците. Как?

Отговори му Лан.

— Осем големи баржи за зърно били вързани на кейовете на Камъка днес следобед. Явно никой не си е задал въпроса защо натоварени зърнени баржи ще идват отдолу по реката — гласът му тежеше, изпълнен с презрение — или защо трябва да пристават до Камъка, или защо екипажите им са оставили люковете затворени чак до залез. Освен това пристигнал керван фургони — преди около два часа — тридесет на брой, уж возещи някакъв лорд или разни негови неща от провинцията. Лорд, решил да се върне в Камъка. Когато отметнали платнищата, се оказало, че са натъпкани с Получовеци и тролоци. Дали са дошли и по някакъв друг начин, още не знам.

Ранд кимна отново, коленете му се подкосиха. Изведнъж Лан се озова до него и дръпна ръката му върху рамото си, за да го задържи. Моарейн обхвана с длани лицето му. Хлад премина през него, не смразяващият студ на пълното Церителство, но хлад, който изтласка умората. По-голямата част от нея. Остана мъничко — все едно че цял ден беше копал лехите с табак. Той се отдръпна от опората на Стражника, нямаше вече нужда от нея. Лан го загледа нащрек, да се увери, че наистина може да стои сам, а може би защото Стражникът не беше сигурен колко опасен е той и дали е с разсъдъка си.

— Оставих малко нарочно — каза Моарейн. — Трябва да поспиш тази нощ.

Да поспи. Твърде много работа имаше, за да спи. Но той кимна отново. Не искаше да се остави тя да го заслони. И изведнъж каза:

— Ланфеар беше тук. Всичко това обаче не беше нейно дело. Тя каза така и аз ѝ вярвам. Не изглеждаш изненадана, Моарейн. — Дали Ланфеар можеше да я изненада? Можеше ли изобщо нещо да я

изненада? — Ланфеар беше тук и аз говорих с нея. Тя не се опита да ме убие и аз също не се опитах да я убия. А ти дори не си изненадана.

— Съмнявам се дали би могъл да я убиеш. Все още. — Погледна Каландор и едва забележимо присви очи. — Не и без помощ. А се съмнявам, че тя би се опитала да те убие. Все още. Малко знаем за когото и да било от Отстъпниците, а най-малко от всички за Ланфеар, но знаем, че тя е обичала Луз Терин Теламон. Да се каже, че тя не е опасна за теб, би било твърде лекомислено — дори без да те убие, би могла да ти нанесе достатъчно щети — но не мисля, че ще се опита да те убие, докато все още смята, че може отново да си възвърне Луз Терин.

Ланфеар го искаше. Щерката на нощта, която майките, едва наполовина вярващи в съществуването ѝ, използваша, за да плашат с нея немирните си деца. Тя определено го плашеше. Всичко това бе почти достатъчно, за да го избие на смях. Винаги се беше чувствал гузен, когато погледнеше друга жена освен Егвийн, а Егвийн не го искаше, но щерката-наследница на Андор искаше да го целува, най-малкото, а една от Отстъпниците твърдеше, че го обича. Почти достатъчно, за да се разсмее. Но не съвсем. Ланфеар, изглежда, ревнуваше от Елейн — бледокоса глезла, така я бе нарекла. Лудост. Пълна лудост.

— Утре. — Той се обърна и тръгна.

— Утре? — повтори Моарейн.

— Утре ще ви кажа какво ще направя. — Част поне щеше да каже. Мисълта за това каква физиономия щеше да направи Моарейн, ако ѝ кажеше всичко, почти го разсмя. Стига и той самият да знаеше всичко. Ланфеар му беше подала почти последното късче от мозайката, без сама да го разбере. Още една стъпка, тази нощ. Ръката, стискаща Каландор, потрепна. С Каландор той можеше да направи всичко. „Все още не съм полудял. Не съм достатъчно луд за това. Утре. И лека нощ на всички нас, дано даде Светлината.“

Утре той щеше да започна да развързва друга мълния. Друга една мълния, която може би щеше да го спаси. Или да го погуби. Все още не беше полудял.

ГЛАВА 11

КАКВО Е СКРИТО

Останала по долна риза, Егвийн въздъхна дълбоко и постави каменния пръстен до една разтворена книга на масичката до леглото си. Прошарен с жилки в кафяво, червено и синьо, той бе малко голям, за да се носи на пръст, и някак неправилно оформен, плосък и усукан, така че крайчецът на пръста ѝ можеше да обиколи по ръба, описвайки пълен кръг и обикаляйки долната и горната му страна, докато се върне там, откъдето бе тръгнал. Всъщност имаше само една страна, колкото и невъзможно да изглеждаше това. Не остави пръстена, защото можеше да се провали без него, защото искаше да се провали. Рано или късно трябваше да се опита без пръстена, иначе никога нямаше да направи нещо повече, освен да рита с крака, въобразявайки се, че плува. Защо пък да не е сега? Това беше причината. Нищо друго.

Дебелата, подвързана в кожа книга се казваше „Пътуване до Тарабон“. Бе написана от Евриан Ромавни от Кандор — преди петдесет и три години според датата, посочена от автора на първия ред, но за толкова къс срок едва ли нещо в Танчико се бе променило съществено. Освен това беше първият том с полезни рисунки, който бе намерила. Повечето книги съдържаха само портрети на крале или пищни изображения на битки, изрисувани от хора, които въобще не бяха ги виждали.

Мрак изпълваше двата прозореца, но светилниците излъчваха предостатъчно светлина. Една висока свещ от пчелен восък гореше на позлатен свещник върху нощната масичка. Беше си я запалила сама — тази нощ не бе подходяща да се викат слуги. Повечето слуги се грижеха за ранените или оплакваха загиналите си близки, или сами се грижеха за раните си. Твърде много хора чакаха за Изцеряване, с изключение на онези, които бяха издъхнали, без да го дочакат.

Елейн и Нинив седяха, тръпнещи в очакване на придърпаните до високите извити пилони на балдахина столове и се стараеха да прикрият безпокойството си. Елейн успяваше да си придаде някак

тържествено спокойствие, разваляно само от време на време, когато се намръщеше или захапеше неволно долната си устна. Нинив излъчваше бодра самоувереност, както когато се канеше да те натика в болничното легло, но Егвийн добре познаваше присвитите ѝ очи — те ѝ подсказваха, че Нинив се страхува.

Авиенда седеше, кръстосала крака на пода до вратата, кафяво-сивкавите ѝ одежди ярко се открояваха върху синьото на килима. Този път айилката носеше ножа с дългото острие отстрани на колана си, пълен колчан от другата страна и четири къси копия, положени на коленете ѝ. Кръглият ѝ кожен щит лежеше върху извития рогов лък в кожения калъф с ремъци, с които можеше да го прикрепя през рамо. След случилото се миналата нощ Егвийн не можеше да я вини, че ходи с оръжие. На самата нея ѝ се искаше непрекъснато да държи готова за мятане мълния.

„Светлина, но какво направи Ранд? Да го изгори дано, той ме изплаши не по-малко от Чезнещите. Ако не и повече. Не е честно той да може да прави такова нещо, а аз дори да не мога да различа потоците.“

Тя се качи на леглото, сложи книгата на коленете си и заразглежда навъсено една гравюра с картата на Танчиго. Всъщност на нея бяха отбелязани твърде малко полезни неща. Дузина укрепления, обкръжаващи залива и пазещи града на неговите три полуостровчета, Верана на изток, Мазета в средата и Калпене, най-близо към морето. Безполезно. Няколко големи квадрата, някакви открити пространства, които трябваше да са паркове, и много паметници на владетели, отдавна превърнали се в прах. Все безполезни. Няколко двореца и неща, които изглеждаха странни. Големият кръг, например, върху Калпене. На картата той представляваше най-обикновен пръстен, но Учителят Ромагни го бе описал като огромно място за сборове, достатъчно да побере хиляди души, за да наблюдават конни надбягвания или фойерверки, организирани от Илюминаторите. Имаше също така един Кралски кръг, на Мазета, по-голям и от Големия кръг, и Кръга на панархесата, на Верана, малко по-малък. Съборната палата на Илюминаторите също беше означена. Всички те бяха безполезни. Текстът определено не съдържаеше нищо полезно.

— Ти сигурна ли си, че искаш да опиташ без пръстена? — попита тихо Нинив.

— Сигурна съм — отвърна Егвийн с цялото спокойствие, на което беше способна. Стомахът ѝ се бе сгърчил така лошо, както когато видя първия тролок снощи — стискаше една нещастна жена за косата и преряза гърлото ѝ като на заек. И жената бе изпищяла като заек. Убиването на тролока не беше ѝ помогнало — жената бе мъртва, също като тролока. Само дето Пронизителният ѝ писък не искаше да заглъхне. — Ако не подежда, винаги мога отново да опитам с пръстена. — Тя се пресегна и отбеляза с нокът свещта. — Събудете ме, когато изгори дотук. Светлина, как съжалявам, че нямаме часовник.

Елейн се разсмя, лекичко и от сърце: прозвуча почти ненасилено.

— Часовник в спалня? Майка ми има дузини часовници, но никога не съм държала часовник в спалня.

— Е, баща ми има само един часовник — промърмори Егвийн — единственият в цялото село и сега съжалявам, че не е тук. Мислиш ли, че ще изгори толкова за един час? Не искам да спя повече от това. Трябва да ме събудите веднага щом пламъкът стигне дотук. Веднага!

— Ще те събудим — отвърна ѝ Елейн успокоително. — Обещавам ти.

— Каменният пръстен — каза неочаквано Авиенда. — Щом не го използваш, Егвийн, не би ли могъл някой — някоя от нас — да го използва, за да отиде с теб?

— Не — промърмори Егвийн. „Светлина, как би ми се искало всички да дойдете с мен.“ — Благодаря ти, че го предложи все пак.

— Само ти ли можеш да го използваш, Егвийн? — попита айилката.

— Всяка от нас би могла — отвърна вместо нея Нинив. — Дори и ти, Авиенда. Не е нужно една жена да прелива, достатъчно е само да заспи и пръстенът да докосва кожата ѝ. Един мъж също би могъл, доколкото знам. Но ние не познаваме Тел-айеран-риод така добре, както Егвийн, нито правилата му.

Авиенда кимна.

— Разбирам. Една жена може да направи грешки там, където не знае пътищата, а нейните грешки могат да убият други, също както и нея самата.

— Точно така — каза Нинив. — Светът на сънищата е опасно място. Това поне знаем.

— Но Егвийн ще внимава — добави Елейн. Говореше уж на Авиенда, но думите явно бяха предназначени за ушите на Егвийн. — Тя обеща. Ще се оглежда — внимателно! — и нищо повече.

Егвийн се съсредоточи върху картата. Внимателно. Ако се бе съгласила да позволи на Елейн и Нинив да използват каменния пръстен, сега те можеха да знаят достатъчно, за да дойдат с нея. Въпреки това не съжалението я караше да отбягва погледите им. Не искаше да забележат страха в очите ѝ.

Тел-айеран-риод. Невидимият свят. Светът на сънищата. Не сънищата на обикновените хора, макар понякога и те да докосваха за кратко Тел-айеран-риод, а сънища, които изглеждаха истински като живота. Защото бяха такива. В Невидимия свят това, което се случваше, беше истинско, по един странен начин. Нищо, което се случваше там, не влияеше на онова тук — врата, отворена в Света на сънищата, щеше да си остане затворена в реалния свят; дърво, отсечено там, щеше да си стои в истинския свят тук — но въпреки това една жена можеше да бъде убита там, или усмирена. Думата „странно“ го описваше съвсем смътно. В Невидимия свят целият свят лежеше разтворен, а може би и други светове също така; всяко място беше достижимо. Или най-малкото, неговото отражение в Света на сънищата бе достижимо. Вътъкът на Шарката там можеше да бъде разчетен — минало, настояще и бъдеще — но само от човек, който знае как да го чете. От Съновница. Не беше имало Съновница в Бялата кула след Корианин Недеал, отпреди близо петстотин години.

„Четиристотин седемдесет и три години, ако трябва да сме точни“ — помисли си Егвийн. Или вече бяха станали четиристотин седемдесет и четири? Кога беше умряла Корианин? Ако Егвийн бе имала възможност да завърши обучението си като новачка в Кулата, за да се изучи за Посветена, може би щеше да знае. Толкова много неща щеше да знае.

В кесийката на Егвийн имаше списък на тер-ангреали, повечето от които съвсем малки, колкото да ги пхнеш в джоб, откраднати от Черната Аджа, когато бяха напуснали Кулата. И трите имаха по един препис. Срещу тринадесет от откраднатите тер-ангреали пишеше „предназначение неизвестно“ и „за последен път проучени от Корианин Недеал“. Но ако Корианин Седай наистина не бе открила тяхното точно предназначение, то Егвийн беше сигурна за най-

същественото. Те осигуряваха достъп до Тел-айеран-риод — не толкова лесно като каменния пръстен, и може би не без преливане, но го правеха.

Два от тях бяха иззели от Джоя и Амико: един железен диск, само два пръста в диаметър, изписан от двете страни с плътна спирала, и една плочка, не по-дълга от дланта ѝ, явно от чист кехлибар и въпреки това — толкова здрава, че можеше да среже стомана, със спяща жена, кой знае как гравирана от едната ѝ страна. Амико свободно беше говорила за тях, също както и Джоя, след един разпит в присъствието на Моарейн, от което Мраколюбката беше преbledняла и се държеше съвсем кротко. Преливаш поток от Духа в един от двата тер-ангреала и той те отвежда в съня ти, а след това в Тел-айеран-риод. Елейн беше изпробвала за кратко и двата ѝ бяха подействали, макар че единственото, което бе видяла, бе вътрешността на Камъка, както и Кралският дворец на Мургейз в Кемлин.

Егвийн не беше много съгласна с това, колкото и кратко да бе посещението, но не от ревност. Не успя да спори достатъчно убедително, защото се боеше, че Елейн и Нинив ще доловят онова, което я безпокои, по гласа ѝ.

Два възвърнати означаваше, че други единадесет са все още в ръцете на Черната Аджа. Точно това се бе опитала да подчертае Егвийн. Единадесет тер-ангреала, които можеха да отведат една жена в Тел-айеран-риод, все в ръцете на Черната Аджа. Когато Елейн извършваше кратките си пътувания в Невидимия свят, можеше да се натъкне на очакващите я там жени от Черната Аджа, да се сблъска с тях преди да е разбрала, че са там. При тази мисъл стомахът ѝ се сгърчи. Сега можеха да чакат нея. Едва ли; едва ли нарочно — та как можеха да знаят, че тя идва? — но можеха да се окажат там, когато се прехвърлеше. Срещу една можеше да се изправи, освен ако не бъдеше изненадана, а не смяташе да го позволи. Но ако наистина я изненадаха? Две или три наведнъж? Лиандрин и Рианна, Чезмал Емри и Джеане Кайде, и всички останали — наведнъж?

Загледа намръщено картата. Ужасната изминала нощ беше пришпорила всичко. Щом тварите на Сянката можеха да нападнат Камъка, щом една от Отстъпниците можеше изведнъж да се появи сред тях, тя не можеше да се поддаде на страха. Трябваше да разберат какво да правят. Трябваше да се доберат до нещо повече от неясната версия

на Амико. До нещо, каквото и да е. Само да можеше да разбере къде ли се намира окованият в клетка Мазрим Таим по пътя към Тар Валон или да можеше някак си да се промъкне в сънищата на Амирлин и да поговорят. Може би тези неща бяха възможни за една Съновница. Дори и да бяха, тя все още не знаеше как. Танчико — с него май трябваше да се залови.

— Трябва да тръгна сама, Авиенда. Трябва. — Смяташе, че гласът ѝ е спокоен и уверен, но Елейн успокояващо я потупа по рамото.

Всъщност Егвийн не знаеше защо така задълбочено оглежда картата. Вече я бе запомнила, всяко нещо по нея, съотнесено към всичко останало. Каквото съществуваше в този свят, го имаше и в Света на сънищата, но понякога, разбира се, имаше и друго. Нямаше определена цел. Тя прелисти книгата до единствената гравюра, показваща вътрешността на сграда, обозначена на картата като „Дворецът на панархесата“. Нямаше да е от голяма полза да се озове в някоя зала без никаква представа къде точно се намира. Едва ли нещо от тази книга изобщо щеше да ѝ е от полза. Изхвърли тази мисъл от ума си. Трябваше да вярва, че има някаква възможност.

Гравюрата показваше просторно помещение с висок таван. Едно въже, завързано на високи до кръста пилони, трябваше да пречи на посетителите да се приближават до нещата, изложени на поставки и в откритите бюфети покрай стените. Повечето от предметите на рисунката бяха неразличими, с изключение на един, на отсрещната страна на стаята. Художникът се беше постарал да изобрази масивния скелет, изправен там. Имаше четири яки кости за крака, но иначе не приличаше на нито едно животно от тези, които Егвийн бе виждала. Преди всичко, ръстът му, изглежда, беше около два разтега, почти два пъти колкото нейния. Заобленият череп, разположен ниско над раменете, като на бик, изглеждаше достатъчно голям, за да пролази в него дете, и се виждаха четири очни кухини. Скелетът отличаваше тази стая от всяка друга — не можеше да се сбърка с нищо. От каквото и да беше. Дори Евриан Ромажни да бе знаел, на тези страници не бе споменал нищо за него.

— Впрочем какво е панархеса? — попита тя и затвори книгата. Беше проучвала тази картина десетки пъти. — Всички тези писатели, изглежда, смятат, че човек вече го знае.

— Панархесата на Танчико е равна по власт на краля — започна Елейн. — Тя отговаря за събирането на данъци, мита и налози; а той — за правилното им приложение. Тя контролира Гражданската стража и съдилищата, с изключение на Върховния съд, който е на краля. Армията е негова, разбира се, с изключение на легиона на панархесата. Тя...

— Всъщност не държа толкова да го знам — въздъхна Егвийн. Беше попитала само колкото да каже нещо, да забави още няколко мига това, което предстоеше да направи. Свещта вече гореше и тя губеше ценни минути. Знаеше как да излезе от съня когато поиска, но времето течеше различно в Света на сънищата и беше лесно да му изгубиш дирите. — Веднага, щом стигне до чертата — повтори тя и Елейн и Нинив я увериха в това с тихо мърморене.

Тя се отпусна върху пухените възглавници и се загледа в тавана, изрисуван със синьо небе, облаци и кръжащи лястовици. Но не ги виждаше.

Напоследък повечето ѝ сънища бяха лоши. Ранд присъстваше в тях, разбира се. Ранд, извисяващ се като планина, крачещ през градове, рушащ здания под нозете си, хора пицяха и бягаха като мравки от пътя му. Ранд, окован във вериги, и този път той пицеше. Ранд, издигащ стена, той от едната страна и тя — от другата. Тя, Елейн и други хора, които не можеше да различи. „Трябва да се направи — говореше той и трупаше камъни. — Вече няма да ви позволя да ме спрете.“ Но кошмарите не бяха свързани само с него. Беше сънувала айилци, воюващи помежду си, избиващи се едни-други, дори захвърлили оръжията си и тичащи като полудели. Мат, борец се със сеанчанка, която го овързваше с невидима каишка. Вълк — сигурна беше обаче, че това е Перин — биещ се с мъж, чието лице непрекъснато се променяше. Галад, увиващ се в бяло, сякаш намятащ собствения си саван, и Гавин, чиито очи бяха пълни с болка и омраза. Това бяха ярките сънища, онези, за които бе сигурна, че значат нещо. Отвратителни бяха и тя не можеше да разбере какво означава дори един от тях. Как изобщо можеше да си въобрази, че ще намери някакви значения или изводи в Тел-айеран-риод? Но друг избор нямаше. Никакъв друг избор освен незнанието, а това тя не можеше да приеме.

Въпреки безпокойството ѝ заспиването не беше трудно — беше достатъчно изтощена. Трябваше само да затвори очи и да задиша

дълбоко и равномерно. Събра мислите си и ги насочи към залата в Двореца на панархесата и огромния скелет. Дълбоки, равномерни вдишвания. Спомни си допира на каменния пръстен, действието му, пристъпването в Тел-айеран-риод. Дълбоки... равномерни... вдишвания.

Егвийн ахна и отстъпи крачка назад, с ръка на гърлото. От толкова близо скелетът изглеждаше дори по-голям, отколкото си го представяше. Костите му се белееха, гладки и сухи. Тя стоеше точно пред него, зад въжето. Бяло въже, дебело колкото китката ѝ и очевидно изплетено от копринени нишки. Не се съмняваше, че се намира в Тел-айеран-риод. Подробностите изглеждаха по-ясно очертани дори от реалността, дори за неща, едва зърнати с крайчеца на окото. Това, че можеше дори да забележи разликата между този и обикновените сънища, ѝ подсказваше, че е в него. Освен това всичко наоколо изглеждаше... правилно.

Тя се разтвори за сайдар. Едно убождане на пръста в Света на сънищата щеше да остане при събуждането; нямаше да последва събуждане при един удар със Силата, дори с меч или тояга. Не смяташе да остава уязвима дори за миг.

Наместо само с долна риза, сега беше облечена в нещо като айилските дрехи на Авиенда, но в червен копринен брокат; дори меките ѝ чизми с ширити до коляното бяха от плътна червена кожа, подходяща за ръкавици, със златни кантове и гайтани. Дрехите в Тел-айеран-риод бяха такива, каквито ти се иска да бъдат. Очевидно част от ума ѝ желаше тя да е готова за бързо придвижване, докато на друга част ѝ се искаше да е облечена като за бал. Нямаше как да стане. Червеното преля в оттенъци на сиво и кафяво; палтото, гащите и ботушите се превърнаха в точно копие на дрехите на една Дева. Всъщност не по-хубави, не достатъчно хубави за град. Внезапно тя се оказа в рокля, каквато винаги носеше Файле — тъмна, с тесни разцепени поли, дълги ръкави и висок, стегнат корсаж. „Колко глупаво, че се тревожа точно за това. Никой няма да ме види, освен в сънищата си, а много малко обикновени сънища водят дотук. И гола да бях, щеше да е все едно.“

За миг се оказа гола. Лицето ѝ се изчерви от притеснение. Нямахте кой да я види тук, така съблечена като за баня, преди да върне припряно черната рокля върху себе си, но трябваше да съобрази как влияят страничните мисли на нещата тук, особено когато си прегърнала и Силата. Елейн и Нинив си мислеха, че знае много. Беше научила едва няколко от правилата на Невидимия свят и знаеше, че има още стотици, хиляди сигурно, за които беше абсолютна невежа. Трябваше някак си да ги научи, ако искаше да стане първата съновница на Кулата след Корианин.

Заразглежда отблизо огромния череп. Беше селско дете и знаеше как изглеждат костите на едно животно. В края на краищата не можеше да има четири очни дупки. Двете сигурно бяха за нещо като бивни, от двете страни на мястото на ноздрите. Нещо като огромен глиган може би, макар изобщо да не приличаше на свински череп, каквито беше виждала неведнъж. Лъхаше обаче на древност. Всичко тук сигурно беше много, много старо.

Тук, със Силата в себе си, тя беше в състояние да долавя такива неща. Съпътстваха я, разбира се, обичайните усещания, само че многократно усиления. Можеше да различи малките пукнатини по позлатените гипсови издутини, покриващи тавана на петдесет стъпки над нея, както и гладката полировка на белия каменен под. Съвсем тънки пукнатини, невидими с просто око, прошарваха и каменната настилка.

Залата беше огромна, може би двеста крачки дълга и наполовината широка, с редици от тънки бели колони, и въжето преминаваше навсякъде освен там, където имаше входи с двойни арки. Други въжета обкръжаваха лакирани дървени поставки и бюфети, съдържащи други експонати. Fino изваяни резби пронизваха стените чак до тавана, пропускайки светлина. Очевидно в съня си бе попаднала в Танчино посред бял ден.

„Велико изложение на творби от Векове отдавна минали, от Приказния век и Векове преди, открити за всички, дори за простия народ, три дни месечно и по празници“, беше писал Евриан Ромажни. Бе описал с бляскави слова безценните експонати от куендияр, шест на брой, в стъклен сандък, положен в центъра на залата, неотменно пазени от шестима от личната гвардия на панархесата, когато биваха допускани посетители, и беше отделил цели две страници за костите

на приказни животни, „невиждани никога от човешко око“. Егвийн можеше да види някои от тях. От едната страна на помещението имаше скелет на нещо, което малко й заприлича на мечка, ако можеше да съществува мечка с два предни зъба, големи колкото ръката й до лакътя, а от другата страна бяха изложени костите на някакъв тънък четириног звяр с толкова дълъг врат, че черепът му почти опираше в тавана. Имаше и други, разположени покрай стените на залата, едно от друго по-фантастични. Всички бяха достатъчно древни, за да изглежда Тийрският камък пред тях като току-що построен. Тя се мушна под въжената преграда и бавно закрачи през залата.

Похабена от времето каменна статуетка на жена, която сякаш беше без дрехи, но увита в коса, падаща до глезените, външно не се отличаваше особено от другите предмети, делещи място с нея в стъкления сандък, всеки от които не по-висок от една човешка длан. Но сякаш излъчваше някаква ясно доловима топлина. Беше ангреал, Егвийн бе сигурна в това; зачуди се как Кулата не е успяла да го вземе от панархесата. Фино свързани метална яка и две гривни от сивкавочерен метал, поставени отделно, я накараха да потръпне; усети тъмнина и болка, свързани с тях — стара, стара болка, и остра. Някаква сребриста вещь в друг бюфет, като тривърха звезда в кръг, беше направена от непознато за нея вещество; изглеждаше по-меко от метал, надраскано и издълбано, но при това по-древно и от древните кости. От десет крачки разстояние усети излъчваната от него горделива суетност.

Един от предметите й се стори познат, макар и да не можеше да разбере защо. Натикана в ъгъла на един от бюфетите, сякаш онзи, който я бе поставил там, не е бил сигурен дали си струва да бъде излагана на показ, лежеше горната половина на счупена фигура, издялана от блестящ бял камък — фигура на жена, държаща в едната си вдигната ръка кристална сфера, с лице, изпълнено със спокойствие, достойнство и властна мъдрост. Цяла сигурно би била висока една стъпка. Но защо й се струваше така позната? Жената сякаш зовеше Егвийн да се приближи и да я вдигне.

Едва след като пръстите й се затвориха върху счупената статуетка, Егвийн осъзна, че се е прехвърлила през въжето. „Глупаво, дори не знам какво е това“ — помисли си тя. Но вече беше много късно.

Щом ръката ѝ обгърна фигурата, Силата забушува в нея, преля в полусчупената фигура, после обратно към нея, към фигурата и пак обратно, навътре-навън. Кристалната сфера замига на смъртно-бели пресекулки и с всяко примигване в мозъка ѝ се набиваха игли. С болезнен стон Егвийн отпусна шепата си и стисна с две ръце главата си.

Щом фигурата се удари в пода, игличките изчезнаха, оставяйки след себе си само блед спомен за болката и слабостта, размекнала коленете ѝ. Тя стисна очи, за да не гледа как залата се люлее и се надига. Фигурата трябваше да е тер-ангреал, но защо я беше поразила така, когато само я докосна? Може би защото беше счупена. Може би счупена не можеше да направи онова, за което бе предназначена. Не искаше дори да си помисли за какво ли е направена — изпробването на един тер-ангреал беше опасно занимание. Най-малкото, сега изглеждаше счупена и вече безопасна. Поне тук. „Но защо сякаш ме зове към себе си?“

Гаденето отшумя и тя отвори очи. Фигурата си стоеше на лавицата, толкова цяла, както когато я видя за първи път. Странни неща ставаха в Тел-айеран-риод, но това сега беше по-странно, отколкото ѝ се искаше да види. А и не за това беше дошла тук. Първо трябваше да намери някакъв изход извън Двореца на панархесата. Тя прескочи въжето и се забърза да излезе от залата.

В двореца нямаше никакъв признак на живот. Поне на човешки живот. Пъстри риби плуваха в големи шадравани, които шуртяха весело сред дворове, обкръжени от алеи с нежни колони и тераси, обрамчени с каменни арки като сложна дантелена плетеница. По водата се носеха пищни листа на лилии с бели цветове, големи колкото плата за празничен обяд. Място като това съществуваше и в реалния свят. С изключение на хората. По коридорите стояха златни светилници с необгорели фитили, но тя долавяше миризмата на уханното масло в тях. Нозете ѝ не вдигаха и прашинка от ярките пътеки по пода, които тук със сигурност не бяха изтупвали.

И все пак мерна друго лице — видя мъж в позлатена, изкусно изработена ризница и висок златен шлем.

— Аелдра? — подвикна ѝ той с усмивка. — Аелдра, ела, погледни ме. Назначиха ме за лорд-капитан на легиона на панархесата. Аелдра? — Той закричи в друга посока и изведнъж се скри от погледа

й, продължавайки да вика Аелдра. Не беше Сънебродник. Нито дори човек, прибягнал до помощта на тер-ангреал като нейния пръстен или като железния диск на Амико. Просто човек, чийто сън е докоснал място, за чието съществуване не е подозирал, както и за опасностите, които дебнеха тук. Хората, които неочаквано умираха в съня си, често насън се бяха озовавали в Тел-айеран-риод и всъщност загиваха там. Но той, изглежда, бе излязъл оттук здрав и читав и се беше върнал в обикновения сън.

Свещта до леглото й, там, в Тийр, гореше. Времето й в Тел-айеран-риод свършваше.

Тя ускори крачка и се озова до високи резбовани врати, водещи към широки бели стъпала и огромен празен площад. Танчико се простираше във всички посоки, по стръмни хълмове. Бели сгради след други бели сгради, блестящи под слънцето, стотици тънки кули и не по-малко куполи, някои от които — позлатени. Кръгът на панархесата, висока кръгла стена от бял камък, се възправяше пред очите й на по-малко от половин миля разстояние и по-ниско от двореца. Дворецът на панархесата се намираше на билото на най-високия хълм. Тя беше достатъчно високо, за да може да види водния блясък на запад, заливите, които я отделяха от другите хълмисти пръсти, върху които се простираше останалата част на града. Танчико беше по-голям от Тийр, може би по-голям и от Кемлин.

Толкова много за претърсване, а тя дори не знаеше какво да търси. Нещо, което обозначава присъствието на Черната Аджа, или нещо, което означава някаква опасност за Ранд, ако изобщо такива неща съществуваха тук. Ако беше истинска Съновница, обучена да използва дарбата си, сигурно щеше да знае какво да търси и как да тълкува видяното. Но не беше останал никой, който да я научи. Предполагаше се, че айилските Мъдри могат да тълкуват сънищата. Авиенда обаче проявяваше такава неохота да говори за Мъдрите, че Егвийн не си направи труда да разпита някоя друга айилка. Сигурно някоя Мъдра щеше да може да я научи. Стига да намереше такава.

Тя направи една крачка към площада и изведнъж се озова някъде другаде.

Огромни каменни ридове се издигаха около нея сред зной, който изсмукваше влагата от дъха й. Слънцето като че ли я изпичаше през роклята, а въздушният полъх в лицето й сякаш идваше от някоя пещ.

Криви, осакатени от сушата дръвчета прошарваха пейзаж, почти лишен от всякаква друга растителност освен оскъдни туфи жилава трева и някакви бодливи растения, които тя не познаваше. Разпозна обаче лъва, макар никога да не бе виждала такъв звяр на живо. Лежеше в една цепнатина между скалите няма и на двадесет крачки от нея и помахваше лениво черния край на опашката си. Не гледаше към нея, а към нещо друго, на стотина разкрача встрани. Големият глиган, покрит с груба четина, ровеше и сумтеше в коренищата на трънлив храст и не забелязваше айилката, промъкваща се към него с копие, готово да се заби в хълбока му. Беше загърнала главата си с шуфа, но лицето си беше оставила открито.

„Пустошта — помисли си невярващо Егвийн. — Скочила съм в Айилската пустош! Кога най-после ще се науча какво да си помислям тук?“

Айилката замръзна. Сега гледаше Егвийн, а не глигана. Ако това изобщо беше глиган — беше някак различен.

Егвийн беше сигурна, че жената не е Мъдра. Не беше облечена и като Дева. Според това, което ѝ бяха разказвали, когато една Дева на копие пожелает да стане Мъдра, трябва „да се откаже от копие“. Тази трябваше да е най-обикновена айилка, попаднала в съня си в Тел-айеран-риод, като непознатия в двореца. Той също щеше да я види, ако се беше извърнал. Егвийн затвори очи и се съсредоточи над ясен образ на Танчику, този на огромния скелет в залата.

Когато отново ги отвори, се взираше в масивните кости. Този път забеляза, че са свързани с тел. Твърде умно, така, че теловете почти да не се забелязват. Прекършената на две статуетка с кристалната сфера все така си беше на лавицата. Тя не се приближи до нея повече, нито към черния нашийник и гривните, от които се излъчваше толкова много болка и страдание. Ангреалът, каменната жена, беше изкушение. „Какво ще направиш с нея? Светлина, ти си тук, за да гледаш, да търсиш! Нищо повече от това. Свърши си работата!“

Този път бързо намери пътя навън към площада. Тук времето течеше различно и Елейн и Нинив можеха да я събудят всеки момент, а тя все още дори не беше започнала. Едва ли имаше повече мигове за губене. Оттук нататък трябваше много да внимава какво мисли. Никакво мислене повече за Мъдрите. Дори само предупреждението

накара всичко около нея да се разлюлее. „Мисли за това, което правиш“ — каза си тя решително.

Закрачи през пустия град бързо, чак подтичваше. Виещи се улички с каменна настилка я водеха нагоре-надолу с неочаквани завои, все празни, ако не се брояха зеленогърбите гълъби и бледосивите чайки, вдигащи се с шумен плясък на крилете, когато се приближеше до тях. Но защо птици, а не хора? Мухи бръмчаха наоколо и можеше да види хлебарки и оси из сенчестите ъгли. Глутница дългокраки псета, все с различни цветове на козината, притичаха някъде далеч пред нея и се скриха в пресечката. Защо кучета?

Тя упорито притегли мислите си обратно към целта, заради която бе дошла тук. Какво можеше да бъде знак за Черната Аджа? Или за тази опасност за Ранд, ако тя изобщо съществуваше? Повечето бели здания бяха варосани, ворта се ронеше и пукаше, под нея се виждаха бледокафяви тухли или старо дърво. Само кулите и по-големите постройки — дворци — бяха изградени от камък, също бял. Но дори и по камъка се забелязваха малки пукнатини, резки, твърде тънки, за да ги хване окото, но със Силата в себе си тя можеше да ги долови, като тънка паяжина, прояждаща куполи и кули. Може би това означаваше нещо. Може би означаваше, че Танчико е град, за който обитателите му не се грижат добре. Също толкова вероятно бе да означава и всичко друго.

Някакъв пищящ човек изведнъж се спусна от небето пред нея и тя подскочи. Остана ѝ време само колкото да забележи торбестите му бели гащи и дебелите мустаци, покрити с прозрачен воал, преди той да изчезне само на крачка над настилката. Ако я беше нападнал тук, в Тел-айеран-риод, щяха да го намерят мъртъв в леглото му.

„Този вероятно имаше толкова общо с някакъв знак, колкото и хлебарките“ — каза си тя.

Може би нещо вътре в сградите? Вероятността беше нищожна, надеждата — безумна, но тя бе достатъчно отчаяна, за да опита всичко. Почти всичко. Времето. Колко ли време ѝ оставаше? Затича се от вход на вход, занаднича в дюкяни, ханове и къщи.

Маси и пейки стояха в гостилниците и очакваха клиенти, наредени спретнато като бледо сияещите калаени халби и чинии по лавиците. Дюкяните бяха така чисти, сякаш дюкянджиите току-що ги бяха отворили, но макар по тезгяхите на шивашките работилнички да

лежаха топове плат и в ножарските дюкяни — ножове и ножици, по таванските куки на един месарски магазин не висяха бутове и рафтовете бяха голи. Прокараше ли пръст някъде, не напипваше прах; всичко беше толкова чисто, че щеше да задоволи и майка ѝ.

В по-тесните улички имаше къщи — малки варосани сгради с плоски покриви и без прозорци към улицата, сякаш чакаха семействата да влязат и да насядат по пейките пред студените камини, около тесните маси с резбовани крака и стопанката с гордост да поднесе тепсията с най-доброто си ястие.

Обзета от смътно предчувствие, тя се върна покрай дузина входи и отново надникна в нещо, което приличаше на обикновен дом в истинския свят. Беше почти като предишния път. Почти. Купата с червени шарки, поставена на масата, сега се оказа тънка синя ваза; една пейка, на която преди малко имаше сбруя и шило — преди малко беше близо до камината — сега се оказа до вратата и на нея беше оставена кошница с плетиво и бродирана детска рокличка.

„Защо се е променило? — зачуди се тя. — Но, от друга страна, защо пък трябва да си стои едно и също? Светлина, нищо не знам.“

От другата страна на улицата имаше конюшня, под олющената вар на стените се показваха тухлени петна. Тя се затича към нея и отвори една от големите врати. Слама покриваше пръстения под, както във всички конюшни, които беше виждала, но коне нямаше. Защо? Нещо прошумоля в сламата и тя осъзна, че в края на краищата конюшната не е празна. Плъхове. Десетки плъхове, които я гледаха без страх и душеха въздуха. Нито един не побягна, нито дори се отдръпна боязливо — държаха се така, сякаш имаха повече права тук, отколкото тя. Въпреки волята си тя отстъпи назад. „Гълъби, чайки и кучета, мухи и плъхове. Може би някоя Мъдра ще знае защо.“

И внезапно отново се озова в Пустошта.

С писък падна по гръб, защото някакво глиганоподобно същество се понесе право срещу нея. Беше като теле. Не беше свиня, забеляза тя, щом звярът я прескочи чевръсто; зурлата му беше прекалено остра и пълна с остри зъби, и на всеки крак имаше по четири пръста. Помисли го без паника, но потръпна, докато звярът изчезваше между скалите. Беше достатъчно голям, за да я премаже, да ѝ скърши костите най-малкото; зъбите му можеха да я разкъсат като вълчи. Щеше да се събуди с рани. Ако изобщо се събудеше.

Песъчливият камък под гърба ѝ беше като нажежена плоча на печка. Тя пролази и се изправи, ядосана на себе си. Ако не успееше да задържи ума си върху това, което правеше, нямаше да постигне нищо. Сега трябваше да е в Танчико, трябваше да се съсредоточи върху това. Не биваше да мисли за нищо друго.

И изведнъж трепна — една айилка я наблюдаваше с острите си сини очи от десет крачки разстояние. Беше на годините на Авиенда, не по-възрастна от нея самата, но кичурите коса, показващи се под шуфата, бяха толкова светли, че изглеждаше почти побеляла. Копието в ръцете ѝ беше готово за хвърляне и от това разстояние едва ли щеше да пропусне целта си.

За айилците се разправяше, че били повече от груби към онези, които нахълтват в Пустошта без тяхно позволение. Егвийн знаеше, че може да увие и жената, и копието ѝ с Въздух, но дали потоците щяха да се задържат достатъчно дълго, преди да започне да се пренася? И нямаше ли само да ядосат жената и да я накарат да хвърли копието си в първия миг, в който се появи възможност, още преди Егвийн наистина да е изчезнала? Едва ли щеше да е от голяма полза да се прехвърли обратно в Танчико, пронизана от айилско копие. Ако завържеше потоците, това щеше да остави жената захваната в клопката на Тел-айеран-риод, докато не бъдат развързани, напълно безпомощна — и ако онзи лъв или подобното на глиган същество се върнеха...

Не. Трябваше просто да накара жената да сниши копието, само толкова, колкото да има време да затвори очи и да се пренесе обратно в Танчико. Обратно към онова, което се очакваше да направи. Нямаше повече време за тези полети на въображението. Не беше съвсем сигурна дали някой, влязъл насън в Тел-айеран-риод, би могъл да ѝ навреди така, както можеха другите неща, но не смяташе да рискува да го разбере с върха на айилското копие.

Смяната на дрехите беше лесна — още щом си го помисли, Егвийн вече бе облечена в същите кафяво-сивкави цветове като жената.

— Не ти мисля лошо — проговори тя, външно спокойна.

Жената обаче не сниши оръжието си, а се намръщи и каза:

— Нямаш право да носиш кадин-сор, момиче. — И Егвийн се оказа застанала гола до кожа, слънцето я печеше отгоре, а земята обгаряше стъпалата ѝ.

За миг тя зяпна невярващо и запристъпва от крак на крак. Не беше си и помисляла, че е възможно да промени нещата по някой друг. Толкова възможности, толкова правила, които не познаваше. Припряно си представи, че е обути в здрави обувки и в тъмната рокля със срязаните поли, и в същото време накара дрехите на айилката да изчезнат. За да го направи, ѝ се наложи да притегли сайдар и беше готова да сграбчи копието, ако жената се опиташе да го метне.

Този път беше ред на айилката да се смае. Копието ѝ падна на земята до нея, а Егвийн сграбчи мига, затвори очи и се пренесе обратно в Танчико, при скелета и по-далече от огромния глиган. Или каквото там беше. Този път едва го погледна повторно. Беше ѝ омръзнало от неща, които приличат на глигани, а не са. „Как го направи това? Не! Цялото това чудене как и защо само ме държи встрани от пътя. Вече ще се държа здраво за него.“

Но въпреки това се поколеба. Малко преди да си затвори очите ѝ се стори, че видя друга жена, зад айилката, която наблюдаваше и двете. Златокоса жена, държаща сребърен лък. „Сега вече позволяваш на въображението си да те подведе. Слушаш прекалено много приказките на Том Мерилин.“ Биргит отдавна беше умряла; не беше възможно да се появи отново преди Рогът на Валийр да я призове от гроба. Мъртви жени, дори да са героини от легенда, разбира се, не можеха да сънуват, че са попаднали в Тел-айеран-риод.

Но тази пауза беше мигновена. Тя заряза безплодните си съждения и отново се затича през площада. Колко ли време ѝ оставаше? Цял град за претърсване, а времето си течеше и тя все още нямаше представа за нищо. Поне да знаеше какво да търси! Или къде. Бягът като че ли не я уморяваше тук, в Света на сънищата, но дори и да тичаше с все сила, нямаше да може да обиколи целия град преди Елейн и Нинив да я събудят. Не ѝ се искаше да се налага отново да се връща.

Изведнъж сред ятото гълъби, кацнали наред площада, се появи жена. Дрехата ѝ беше бледозелена, тънка и прилепнала по тялото ѝ така, че би задоволила и вкуса на Берелайн, тъмната ѝ коса се спускаше на дужини малки плитчици, а лицето ѝ беше покрито до очите с прозрачен воал, като на мъжа, който се бе спуснал от небето. Гълъбите се понесоха нагоре и с тях — и жената, която се зарея над най-близките покриви с тях и внезапно се стопи и изчезна.

Егвийн се усмихна. Самата тя непрекъснато сънуваше, че лети, но в края на краищата това просто си беше сън. Подскочи във въздуха и се понесе към покривите. Нелепо. Да лети? Хората не летят! После разпери ръце и силом си придаде самоувереност. Просто го правеше, и толкова. Това беше сън и тя летеше. Вятърът вееше в лицето ѝ, прииска ѝ се да се разсмее.

Плъзна се над Кръга на панархесата. От върха на кръглата стена до широкото поле с утъпкана земя в центъра се спускаха редици каменни скамейки. Представи си как безброй хора, сбрани на едно място, гледат представление с илюминации, уредено от самата Гилдия на Илюминаторите. У дома фойерверките бяха рядко събитие. Можеше да си спомни едва няколко случая, в които селяните от Емондово поле бяха имали такова зрелище — зрелище, от което възрастните се възбуждаха не по-малко от децата.

Зарей се над покривите като сокол — над дворци и имения, над бедни домове и дюкяни, над складове и конюшни. Плъзна се покрай куполи, увенчани със златни шпилове и бронзови ветропоказатели, покрай кули, оброчени с изваяни като дантели каменни балкони. Коли и фургони осейваха дворовете пред конюшните и чакаха. Кораби бяха запълнили големия залив и водните пръсти, свързващи пристанищата и разделящи вдадените в залива полуостровчета, по които се простираше градът. Всичко изглеждаше окаяно и чакащо оправяне, от колите до корабите, но нищо не подсказваше, че тук има Черна Аджa. Доколкото разбираше.

Помисли си дали да не се опита да си представи Лиандрин — добре познаваше кукленското ѝ лице и многобройните ѝ руси плитки, самодоволните ѝ кафяви очи и подхилващите се устнички — да си я изрисува в ума с надеждата, че може да бъде отнесена там, където се намира Черната Аджa. Но ако това действаше, можеше да намери Лиандрин също в Тел-айеран-риод, а сигурно и други с нея. Не беше подготвена за това.

Изведнъж ѝ хрумна, че ако някои от Черната Аджa се намират в Танчико, в Танчико на Тел-айеран-риод, тя просто сама им се поднася. Едно око, извърнато към небето, веднага би забелязало летяща жена. Гладкият ѝ полет се разколеба и тя се спусна под равнището на покривите и се понесе по улиците по-бавно отпреди, но все пак по-

бързо от препускащ кон. Може и да летеше към тях, но не можеше да се принуди да спре и да ги чака.

„Глупачка! — смърри се тя гневно. — Глупачка! Вече може да са разбрали, че съм тук. Вече може да са ми устроили капан.“ Помисли си дали да не излезе от съня и да се върне в леглото си в Тийр, но не беше намерила нищо. Ако изобщо имаше нещо за намиране.

В улицата пред нея изведнъж изникна висока жена, стройна, в широка кафява пола и свободно падаща бяла блуза, с кафяв шал около раменете и забрадка, покриваща отчасти бялата коса, падаща до кръста ѝ. Въпреки простоватите си дрехи носеше твърде много наниз и гривни от злато и слонова кост. Опряла юмруци на хълбоците си, тя се взираше право в Егвийн и се мръщеше.

„Друга глупава жена, която сънува, че е там, където не ѝ е мястото, и не вярва на това, което виждат очите ѝ“ — помисли си Егвийн. Знаеше наизуст описанието на всяка жена, която е заминала с Лиандрин, а тази тук определено не приличаше на нито една от тях. Но жената не изчезна; стоеше си на мястото, докато Егвийн плавно се приближаваше към нея. „Защо не изчезва? Защо?... О, Светлина! Но тя наистина...“ Посегна рязко към потоците, за да сплете мълния, да овърже жената с Въздух, и занапипва припряно.

— Стъпи най-сетне на земята, момиче — сопна се жената. — Достатъчно грижи ми създаде, докато те намеря отново, та сега да ми прехвърчаш като птиченце.

Егвийн изведнъж спря да лети. Стъпалата ѝ се удариха грубо в настилката и тя се олюля. Беше гласът на айилката, но жената сега беше по-стара. Не толкова, колкото Егвийн си бе помислила отначало — всъщност изглеждаше много по-млада, отколкото предполагаша белите ѝ коси — но този глас и тези остри сини очи... беше сигурна, че жената е същата.

— Вие сте... различна — промълви тя.

— Каквато си поискаш можеш да бъдеш. Тук. — Жената бе смутена, но не чак толкова. — Понякога обичам да си спомням... Това не е важно. Ти си от Бялата кула, нали? Отдавна не са имали Сънебродница. От много отдавна. Аз съм Амис, от септата Девет долини на Таардад Айил.

— О, ти си Мъдра? И разбираш от сънищата, знаеш за Тел-айеран-риод! Ти можеш да... Аз съм Егвийн. Егвийн ал-Вийр. — Тя

вдиша дълбоко. Амис не приличаше на жена, която можеш да излъжеш. — Аз съм Айез Седай. От Зелената Аджа.

Изражението на Амис не се промени особено. Леко присвиване на очите може би, малко скептицизъм. Егвийн не изглеждаше достатъчно възрастна за пълноправна Айез Седай. Но това, което каза, беше само:

— Смятах да те оставя гола-голеничка, докато не помолиш за подходящи дрехи. Да си наденеш ей така кадин-сор, като някоя... Изненада ме, как само се измъкна и обърна копието ми срещу мен. Но още не си обучена, нали тъй, колкото и да си силна. Иначе нямаше да скочиш точно на пътя на пляката ми, където хич не би пожелала да бъдеш. А и това твоє хвърчене насам-натам? Ти затова ли си ми дошла в Тел-айеран-риод — в Тел-айеран-риод! — само за да зяпаш из града, където и да е това чудо?

— Това е Танчико — отвърна плахо Егвийн. „Тя не знае.“ Но тогава как я беше последвала и намерила? Явно беше, че тя знае много повече за Света на сънищата от Егвийн. — Ти можеш да ми помогнеш. Опитвам се да намеря едни жени от Черната Аджа, Мраколюбки. Мисля, че са тук, и трябва да ги намеря, ако наистина са тук.

— Значи това наистина го има — почти прошепна Амис. — Аджа на Сенкобези в Бялата кула. — Жената поклати глава. — Ти си като момиче, току-що венчало се за копието, което си въобразява, че ей сега ще пребори мъжете и ще заповдига планини. За нея то ще означава няколко цицини повече и един полезен урок по смирение. За теб тук то може да означава гибел. — Амис огледа белите здания и направи гримаса. — Танчико, казваш? В... Тарабон? Градът умира, самоизяжда се. Мрак цари тук, и зло. Повече зло от това, на което са способни мъжете. Или жените. — Тя изгледа укорно Егвийн. — Не можеш да го видиш, нито да го усетиш, нали? А си ми тръгнала да гониш Сенкобези в Тел-айеран-риод.

— Зло? — каза бързо Егвийн. — Това може да са те. Сигурна ли си? Ако ти кажа как изглеждат, можеш ли да ме увериш, че са те? Мога да ти ги опиша. Мога да ти ги опиша до последното косъмче на косите им.

— Дете — промърмори Амис. — Дете, което иска сребърна гривна от баща си, когато още нищо не знае за цената ѝ, нито как се прави. Много има да учиш. Много повече от това, на което мога да

започна да те уча сега. Ела в Триделната земя. Ще пръсна сред клановите мъква, че една Айез Седай на име Егвийн ал-Вийр ще бъде доведена при мен в твърдината Студени скали. Името си само кажи и си покажи пръстена с Великата змия, и ще можеш спокойно да минеш. Сега не съм там, но ще се върна от Руйдийн преди да си пристигнала.

— Моля те, трябва да ми помогнеш. Нужно ми е да разбера дали те са тук. Трябва да го узная.

— Но аз не мога да ти кажа. Не ги познавам, нито това място, това Танчико. Трябва да дойдеш при мен. Това, което правиш, е опасно, много по-опасно, отколкото можеш да си представиш. Ти трябва да... къде отиваш? Остани!

Нещо сякаш се пресегна към Егвийн, сграбчи я и я затегли към мрака.

Гласът на Амис я догони, кух и заглъхващ.

— Трябва да дойдеш при мен и да се учиш. Трябва...

ГЛАВА 12

ТАНЧИКО ИЛИ КУЛАТА

Щом Егвийн най-после се размърда и отвори очи, Елейн въздъхна с облекчение. Авиенда също бързо се усмихна, разбрала, че Егвийн се завръща. Свещта беше изгоряла отвъд белязаната черта преди минути; бяха им се сторили като часове.

— Ти не искаше да се събудиш — промълви боязливо Елейн. — Толкова те разтърсвах, но ти така и не искаше да се събудиш. — Тя се изсмя късо. — О, Егвийн, изплаши дори Авиенда.

Егвийн я прегърна.

— Е, ето че се върнах. — Гласът ѝ прозвуча уморено. Ризата ѝ беше прогизнала от пот. — Мисля, че имах причина да се задържа малко по-дълго, отколкото бяхме замислили. Другия път ще съм по-внимателна. Обещавам.

Нинив енергично пристъпи към умивалника да излее каната с водата. Беше на ръба да я плисне в заспалото лице на Егвийн. Външно лицето ѝ беше спокойно, но капакът на каната задрънча и част от водата се разля върху килима.

— Да не намери нещо? Или беше... Егвийн, ако Светът на сънищата може да те задържа по някакъв начин, може би е твърде опасно, преди да си научила достатъчно. Може би колкото по-често отиваш там, толкова по-трудно е да се връщаш. Може би... Не знам. Но знам, че не можем да рискуваме да те оставим да се изгубиш. — Тя скръсти ръце и се обърна към нея, готова за спор.

— Знам — отвърна Егвийн почти хрисимо. Веждите на Елейн се стрелнаха нагоре — Егвийн никога не беше хрисима към Нинив. За нищо.

Егвийн се измъкна с олюляване от леглото, отказвайки помощта на Елейн, отиде до умивалника и изми лицето и ръцете си. Елейн намери суха риза в гардероба, докато Егвийн си сваляше изпотената.

— Срецнах една Мъдра, казва се Амис. — Гласът на Егвийн беше приглушен. — Каза ми, че трябвало да отида при нея, за да науча

повече за Тел-айеран-риод. В някакво място в Пустошта, наречено твърдината Студени скали.

Елейн забеляза как при споменаването на името на Мъдрата очите на Авиенда трепнаха.

— Ти познаваш ли я? Амис?

Единственото определение, с което можеше да се опише кимването на айилката, беше „неохотно“.

— Да. Мъдра. Сънебродница. Беше Фар Дарейз Май преди да се откаже от копието, за да отиде в Руйдийн.

— Дева! — възкликна Егвийн. — Значи затова тя... Няма значение. Тя каза, че сега била в Руйдийн. Знаеш ли къде се намира тази твърдина Студени скали, Авиенда?

— Разбира се. Студени скали е твърдината на Руарк. Руарк е съпругът на Амис. Ходя там понякога. По-точно, ходех. Моята сестра-майка, Лиан, е сестрожена на Амис.

Елейн се спогледа объркано с Егвийн и Нинив. По-рано Елейн си мислеше, че знае доста за Айил, все неща, научени от учителите ѝ в Кемлин, но откакто бе срещнала Авиенда, бе разбрала колко малко знае всъщност. Техните обичаи, родови и други връзки и отношения представляваха някаква объркана плетеница. Първосестри означаваше да имат една и съща майка; само че освен това беше възможно две приятелки да станат първосестри, като положат обет пред Мъдрите. Второсестри означаваше, че майките им са сестри; ако бащите им са били братя, жените бяха отцесестри и не се смятаха за толкова близки, колкото второсестрите. Оттам нататък всичко наистина ставаше много заплетено.

— Какво означава „сестрожена“? — попита тя колебливо.

— Че двете имат един и същ съпруг. — Авиенда се намръщи, като чу ахването на Егвийн и видя как очите на Нинив за малко щяха да изхвърчат. Елейн почти очакваше подобен отговор, но въпреки това се усети, че се е хванала да оправя полите на роклята си, които всъщност си бяха съвсем оправени.

— Не — изпъшка Егвийн. — Кажи ми, че не е вярно.

— Но вие с Елейн например се грижите една за друга като първосестри. Какво щяхте да направите, ако нито една от двете не бе пожелала да отстъпи за Ранд ал-Тор? Да се биете заради него ли? Да

оставите някакъв си мъж да развали връзката между вас? Нямаше ли да е по-добре, ако и двете се омъжехте за него?

Елейн погледна Егвийн. Мисълта за... Дали можеше да направи такова нещо? Дори с Егвийн? Знаеше, че бузите ѝ са поруменели. Егвийн изглеждаше само потресена.

— Но аз пожелах да отстъпя — каза Егвийн.

Елейн си даде сметка, че забележката е предназначена колкото за нея, толкова и за Авиенда, но мисълта не пожела да я остави на мира. Дали Мин бе имала видение? Какво щеше да направи, ако бе така? „Ако е Берелайн, ще я удуша, и него също! Ако се налага да има някоя, защо да не е Егвийн? О, Светлина, за какво съм взела да мисля!“ Разбираше, че се е смутила, и за да го прикрие, подхвърли шеговито:

— Говориш така, сякаш мъжът няма никакъв избор в тази работа.

— Той може да каже „не“ — отвърна Авиенда, сякаш това беше нещо подразбиращо се — но ако иска да се събере с едната, ще трябва да го направи и с двете, след като го попитат. Моля да не се засягате, но направо бях смаяна, когато разбрах, че по вашите земи един мъж може да попита жена. Един мъж би трябвало да покаже интереса си, но после да чака жената да заговори. Разбира се, някои жени подвеждат мъжа, за да разберат какъв му е интересът, но правото да попита е на жената. Всъщност не разбирам много от тези неща. Аз още от дете си исках да стана Фар Дарена Май. Единственото, което желая, е живот с копието и със своите копиесестри — завърши тя свирепо.

— Спокойно, никой няма да се опитва да те омъжи — постара се да я успокои Егвийн. Авиенда я изгледа стреснато.

Нинив се окашля шумно. Елейн се зачуди дали не си мисли за Лан; на бузите ѝ със сигурност бяха избили издайнически петна.

— Егвийн — рече Нинив с малко неестествено бодър тон, — ти сигурно не си намерила онова, което търсеше, иначе щеше вече да си ни го казала.

— Нищо не намерих — отвърна със съжаление Егвийн. — Но Амис каза... Авиенда, всъщност що за жена е тази Амис?

Айилката се беше заела да проучва задълбочено шарките на килима.

— Амис е твърда като скален рид и безмилостна като слънцето — промълви тя, без да вдига очи. — Тя е Сънебродница. Тя може да те научи. Паднеш ли ѝ в ръцете, ще те влачи за косата към това, което е

решила. Руарк е единственият човек, който може да ѝ се опре. Дори останалите Мъдри внимават как стъпват, щом Амис вземе думата. Но може да те научи.

Егвийн поклати глава.

— Искях да кажа, дали пребиваването ѝ в някое чуждо място би могло да я обърка, да я изнерви? Дали не би видяла там неща, които не съществуват?

Смехът на Авиенда беше къс и рязък.

— Да се изнерви ли? Амис не би се изнервила дори да се събуди и да види освирепял лъв до леглото си. Тя беше Дева, Егвийн, и съвсем не е омекнала, можеш да си сигурна в това.

— Какво е видяла тази жена? — попита Нинив.

— Не точно „видяла“ — отвърна Егвийн замислено. — Не мисля, че може така да се нарече. Тя каза, че в Танчико цари зло. Полошо, отколкото биха могли да сътворят хората, така каза. Това може да е Черната Аджа. Недей да спориш с мен, Нинив — добави веднага тя с по-решителен тон. — Сънищата трябва да се тълкуват. Твърде е възможно да е това.

Нинив бе започнала да се мръщи още щом Егвийн спомена за злото в Танчико и чумеренето ѝ прерасна в гневен поглед, когато Егвийн ѝ каза да не спори. Понякога на Елейн ѝ се дощяваше да ги хване и двете и хубавичко да ги напляска. Сега се намеси бързо, преди Нинив да е успяла да отговори.

— Твърде е възможно, Егвийн. Ти наистина си намерила нещо. Повече, отколкото двете с Нинив предполагахме, че ще можеш. Нали, Нинив? Нали?

— Може би — изръмжа Нинив неохотно.

— Може би. — Егвийн не изглеждаше особено щастлива от това. Тя вдиша дълбоко. — Нинив е права. Трябва да се науча какво правя. Ако знаех какво трябва да правя, нямаше да ми разправят за злото. Щях да мога да намеря Лиандрин, където и да е тя. Амис може да ме научи. Ето защо... Ето защо трябва да отида при нея.

— Да отидеш при нея? — възкликна ужасена Нинив. — В Пустошта?

— Авиенда може да ме заведе право в онази твърдина. — Погледът на Егвийн, малко предизвикателен и малко притеснен, пробяга от Елейн към Нинив. — Ако бях сигурна, че са в Танчико,

нямаше да ви оставя да отидете там сами. Но с помощта на Амис може би ще успея да разбера къде са. Може би ще мога да... Дори не знам какво ще мога да направя, само съм сигурна, че ще съм способна на много повече, отколкото сега. Не че искам да ви изоставя. Можете да вземете пръстена с вас. Познавате Камъка достатъчно добре, за да можете да се върнете от Тел-айеран-риод. Мога да дойда с вас в Танчику. Каквото науча от Амис, ще мога да ви го предам. Моля ви, кажете ми, че разбирате. Толкова много мога да науча от Амис, и след това ще мога да го използвам, за да ви помогна. Ще бъде все едно, че и трите сме били обучавани от нея. Сънебродница! Жена, която знае! Лиандрин и останалите ще бъдат като невръстни дечица пред нас; няма да знаят и една четвърт от онова, което ще научим ние. — Тя замислено прехапа устна. — Не си мислите, че искам да избягам от вас, нали? Ако е така, няма да отида.

— Разбира се, че трябва да отидеш — каза Елейн. — На мен лично ще ми липсваш, но никой не ни е обещал, че ще бъдем все заедно, докато всичко това свърши.

— Но пък вие двете... да тръгнете сами... Не, би трябвало да дойда с вас. Ако те наистина са в Танчику, трябва да съм с вас.

— Глупости — рече бодро Нинив. — Учение ти трябва на теб. В по-далечна перспектива това ще ни бъде много по-полезно, отколкото компанията ти в Танчику. Ако са там, двете с Елейн ще се справим и без теб, но е възможно да пристигнем и да разберем, че това зло в края на краищата не е нищо друго, освен войната. Светлината знае, войната е достатъчно зло за всички. Може да се върнем в Кулата преди теб. Но трябва да внимаваш в Пустошта — добави тя делово. — Тя е опасно място. Авиенда, ще се грижиш ли за нея?

Преди айилката да успее да си отвори устата, на вратата се почука и веднага след почукването се появи Моарейн. Айез Седай ги обхвана с поглед, който ги претегли, измери и прецени и тях, и с какво се занимават, без едно трепване на клепачите, с което да покаже заключенията си.

— Джоя и Амико за мъртви — обяви тя.

— И каква тогава е била причината за нападението? — попита Нинив. — Само да бъдат убити? Или може би за да ги убият в случай, че не може да бъдат освободени? Сигурна бях, че Джоя е толкова

самоуверена, защото е очаквала да я спасят. В края на краищата, сигурно ни е лъгала. Изобщо не повярвах на разкаянията ѝ.

— Едва ли това е била главната цел — отвърна Моарейн. — Капитанът много умно е задържал хората си на постове в тъмниците по време на нападението. Там не са видели нито един тролок или мърдраал. Но след това са намерили двете мъртви. Всяка с прерязано гърло. След като езикът ѝ е бил закован на вратата на килията. — Говореше така, сякаш обсъждаше кърпене на рокля.

При това безпристрастно описание стомахът на Елейн се сви.

— Точно това не съм им го пожелавала. Не и по този начин. Дано Светлината освети душите им.

— Те отдавна са продали душите си на Сянката — каза грубо Егвийн. Но и тя беше притиснала стомаха си с ръце. — Как... Как е станало? Сиви ли?

— Съмнявам се, че дори Сиви биха могли да го постигнат — отвърна сухо Моарейн. — Изглежда, Сянката разполага със средства, за които нищо не знаем.

— Да. — Егвийн се постара да го каже спокойно. — След като не е имало опит за спасяване, това трябва да означава, че и двете са казвали истината. Били са убити, защото са проговорили.

— Или за да бъдат спрени да проговорят — добави мрачно Нинив. — Можем да се надяваме, че не знаят, че тези двете са ни казали нещо. Може би Джоя наистина се е разкажала, но аз няма да го повярвам.

Елейн преглътна: представи си, че е в килия и че опират лицето ѝ във вратата, за да могат да измъкнат езика ѝ и... Потръпна, но се насили да промълви:

— Може да са били убити просто за наказание, че са се оставили да ги хванем. — Тя сама се отказа от мисълта, че убийството може да е извършено, за да ги накарат да повярват на твърденията на Джоя и Амико — бездруго си имаха достатъчно колебания какво точно да предприемат. — Три възможности и само според едната Черната Аджа знае, че те са казали нещо. След като и трите са еднакво вероятни, много е възможно просто да не знаят.

Егвийн и Нинив се спогледаха смаяни.

— Да ги накажат ли? — отрони невярващо Нинив.

В много отношения и двете бяха по-твърди от нея — заради това Елейн им се възхищаваше, — но не бяха отраснали сред непрекъснатите интриги в двора на Кемлин, нито бяха слушали приказките за жестокия начин, по който в Кайриен и Тиър играят Играта на Домовете.

— Смятам, че Черната Аджа съвсем не може да е милостива при такъв провал — каза тя. — Мога да допусна, че Лиандрин го е заповядала. Джоя със сигурност щеше да го направи също толкова лесно. — Моарейн я измери с бърз поглед и кимна утвърдително.

— Лиандрин — отрони Егвийн. — Да, мога да си представя Лиандрин или Джоя да издадат такава заповед.

— Все едно, на вас не ви оставаше много време да ги разпитвате повече — каза Моарейн. — Бездруго трябваше да ги натоварят на кораба утре по обед. — В гласа ѝ се долови нотка на гняв; Елейн осъзна, че за Моарейн смъртта на двете Черни сестри означава бягство от правосъдието. — Надявам се скоро да вземете някакво решение. Танчико или Кулата.

Очите на Елейн срещнаха тези на Нинив и тя леко кимна.

Нинив също кимна, малко по-уверено, преди да се обърне към Айез Седай.

— Двете с Елейн заминаваме за Танчико веднага щом намерим кораб. Бърз кораб, надявам се. Егвийн и Авиенда ще заминат за твърдината Студени скали в Айилската пустош. — Не даде никакво обяснение и Моарейн повдигна вежда.

— Джолиен може да я заведе — запълни мигновената пауза Авиенда. Отбегна погледа на Егвийн. — Или Сефела, или Байн и Чиад. Аз... Аз мисля да отида с Елейн и Нинив. Ако в Танчико има война, ще им трябва сестра, която да им пази гърба.

— Щом така искаш, Авиенда — промълви бавно Егвийн. Изглеждаше изненадана и малко обидена, но не по-изненадана от Елейн. Бе започнала да си мисли, че двете стават приятелки.

— Радвам се, че искаш да ни помогнеш, Авиенда, но ти си тази, която трябва да заведе Егвийн в твърдината Студени скали.

— Тя няма да замине нито за Танчико, нито за твърдината Студени скали — заяви Моарейн, измъкна някакво писмо от кесията си и го разгърна. — Това ми го връчиха преди час. Младият айилец, който ми го донесе, ми каза, че са му го дали преди месец, още преди някоя

от нас да стигне до Тийр, но въпреки това беше адресирано до мен по име, в Тийрския камък. — Тя за последен път хвърли поглед на писмото. — Авиенда, познаваш ли Амис от септата Девет долини на Таардад Айил? Баир от септата Хайдо на Шаарад Айил? Мелайне от септата Джирад на Гошиен Айил? И Сеана от септата Черни канари на Накаи Айил? Те са го подписали.

— Всички те са Мъдри, Айез Седай. Всички са Сънебродници. — Беше се присвила предпазливо, въпреки че, изглежда, сама не го забелязваше. Сякаш беше готова да се бие или да избяга.

— Сънебродници — помълви замислено Моарейн. — Може би това обяснява писмото. — Тя обърна втората страница на писмото. — Ето какво казват за теб. Какво са казали, може би още преди сама да решиш да дойдеш в Тийр. „Сред Девите на копието в Тийрския камък има едно опърничаво момиче на име Авиенда, от септата Девет долини на Таардад Айил. Сега тя трябва да дойде при нас. Не може повече да се бави и никакви извинения не са допустими. Ще я чакаме на склоновете на Чайендейр, над Руйдийн.“ Има още за теб, но главното е да се погрижа да отидеш при тях без никакво бавене. Тези ваши Мъдри се разпореждат също като Амирлин. — Изрече го с досада, което накара Елейн да се зачуди дали Мъдрите са се опитали да се разпоредят и на самата Айез Седай. Едва ли. И едва ли биха имали успех, ако се бяха опитали. Въпреки това нещо в писмото дразнеше Айез Седай.

— Аз съм Фар Дарейз Май — заяви сърдито Авиенда. — И няма да се разтичам като малко детенце, защото някои са ме повикали. Ако поискам, ще ида в Танчико.

Елейн замислено облиза устни. Това беше нещо ново за айилката. Не гневът — тя беше виждала Авиенда гневна и преди, макар и не чак до такава степен — но това, което се криеше под него. Не можеше да го нарече никак другояче освен детинско цупене. Изглеждаше и толкова невероятно, колкото да види Лан нацупен, но беше точно така.

Егвийн също го долови и потупа Авиенда по рамото.

— Всичко е наред. Ако заминеш за Танчико, ще съм доволна, че защитаващ Елейн и Нинив. — Авиенда я изгледа наистина жално.

Моарейн поклати глава, съвсем лекичко, но все пак решително.

— Показах това на Руарк. — Авиенда отвори уста и лицето ѝ почервения от гняв, но Айез Седай повиши тон и продължи плавно: — Както ме молят в писмото. Само онази част, която засяга теб, разбира се. Той, изглежда, е непоколебим, че ти ще направиш това, което се иска в писмото. Както заповядва писмото. Смятам, че ще е най-благоразумно от твоя страна да направиш това, което искат Руарк и Мъдрите, Авиенда. Не си ли съгласна?

Авиенда изглежда диво всички и всичко в стаята, все едно че я бяха хванали в капан.

— Аз съм Фар Дарейз Май — промърмори тя и закрачи към вратата, без да каже нищо повече.

Егвийн направи една крачка и вдигна ръка да я спре, но я пусна, когато вратата се затръшна пред нея.

— Но какво искат те от нея? — обърна се тя настойчиво към Моарейн. — Ти винаги знаеш повече, отколкото казваш. Какво криеш този път от нас?

— Каквито и да са основанията на тези Мъдри — отвърна хладно Моарейн, — това със сигурност са си неща между Авиенда и тях. Ако тя искаше да знаеш, щеше да ти го каже.

— Няма ли да спреш да разиграваш хората? — каза ѝ с горчивина Нинив. — Сега забъркваш Авиенда в някакви нови планове, нали?

— Не аз. Мъдрите. И Руарк. — Моарейн сгъна писмото и го напъха с едва доловимо ожесточение в кесията на колана си. — Тя винаги може да му откаже. Все пак един главатар на клан не е същото като крал, доколкото разбирам от порядките на айилците.

— Смяташ ли, че наистина може? — попита Елейн. Руарк ѝ напомняше за Гарет Брин. Капитан-генералът на кралските гвардейци на майка ѝ рядко се намесваше, но стореше ли го, дори и Мургейз не можеше да го отклони, освен с изрична кралска заповед. Този път обаче заповед на трона нямаше да има — не че Мургейз някога беше издавала някога такава на Гарет Брин, щом той решише, че е прав — а без такава можеше да се очаква, че Авиенда все пак ще отиде на склоновете на Чайендейр, над Руйдийн. — Поне ще може да пътува с теб, Егвийн. Амис едва ли ще може да те срещне в твърдината Студени скали, щом се кани да чака Авиенда при Руйдийн. Можете заедно да отидете при Амис.

— Но аз не искам тя да го прави — каза тъжно Егвийн. — Щом самата тя не го желае.

— Не знам кой какво иска — намеси се Нинив. — Знам само, че ни чака работа. На теб ще ти трябват много неща за пътуването през Пустошта, Егвийн. Лан ще ми каже за това. А двете с Елейн трябва да се приготвим да отплаваме за Танчико. Предполагам, че утре ще можем да намерим някакъв кораб, но това означава, че трябва да решим какво да си вземем за път още тази нощ.

— Има един кораб на Ата-ан Миере на кейовете в Блатото — каза Моарейн. — Каравела. По-бърз кораб не може да се намери. Нали искате бърз кораб. — Нинив кимна намусено.

— Моарейн — каза Елейн. — Какво смята да прави Ранд? След този щурм... Ще започне ли войната, която ти искаше?

— Не искам да започва война — отвърна ѝ Айез Седай. — Искам това, което ще съхрани живота му до Тармон Гай-дон. Той твърди, че ще обяви на всички ни какво ще прави утре.

На гладкото ѝ лице се очерта съвсем тъничка бръчка.

— Утре всички ще знаем повече от тази нощ. — Напусна ги, без да каже дума повече.

„Утре — помисли си Елейн. — Какво ли ще направи, когато му кажа? Какво ли ще каже? Трябва да разбере.“

ГЛАВА 13

СЛУХОВЕ

В кръчмата беше оживено като във всяка друга из Блатото. Врява и глъч се носеха в душната нощ. Шумното хорско дърдорене се мъчеше да надмогне приноса на музикантите към царящата дандания — три барабана, два ксилофона и голямо, издуто като круша чело, което издаваше басови, виещи трели. Сервиращите прислужнички в тъмни рокли, дълги до глезените и закопчани под брадичката, и с къси бели престилчици притичваха между претъпканите маси, понесли подноси с глинени халби на главите си, за да могат да се провират през навалищата. Босоноги докери с кожени елеци се смесваха с типове с вталени палта и гологърди мъжаги с широки цветни пояси, придържащи торбестите им гаци. Тук, близо до кейовете, навсякъде се мяркаха чуждестранни одежди — високи яки от севера и дълги яки от запада, сребърни верижки по сюртуци и звънчета по елеци, ботуши до коляно и ботуши до бедра, мъже, накичени с гердани и обици, с дантели по палтата и ризите. Един широкоплещест мъж с обемист корем имаше пищна, раздвоена като вила жълта брада, а друг беше наклепал с нещо завитите си мустаци така, че да лъщят под светлината на лампите. Зарове се търкаляха и тракаха в три ъгъла на помещението и по много от масите и среброто бързо сменяше притежателите си под бурните викове и смях.

Мат седеше сам, опрял гръб в стената в един ъгъл, от който можеше да следи всички врати, макар че в момента надничаше предимно във все още недокоснатата халба тъмно вино. Към игрите със зарове не пристъпваше, а глезените на сервиращите момичета дори не поглеждаше. При толкова претъпкана кръчма на някои от време на време им хрумваше да споделят масата му, но щом погледнеха физиономията му, бързо се махаха и се сбутваха на някоя от пейките.

Той натопи пръст във виното и започна разсеяно да драска по масата. Тези глупаци нямаха никаква представа какво се беше случило снощи в Камъка. Беше чул как неколцина тайренци споменаха за

някакви неприятности, съвсем между другото, и думите им бързо заглъхнаха в нервни смехове. Не само че не знаеха, но и не искаха да знаят. На него самия почти му се искаше да не знае. Не, всъщност много му се искаше да добие по-добра представа какво точно се беше случило. Образите продължаваха да проблясват в главата му, примигваха сред дупките в паметта му, без да носят никакъв смисъл.

Врвата на битката отекваше по коридора някъде отдалече. С трепереща ръка той измъкна ножа от тялото на Сивия. Сив, хвърлил се да го нападне. Изчадието беше преследвало него. Сивите не обикаляха току-така из Камъка, за да убиват напосоки. Не, имаха си определени цели, като стрели, изстреляни от нечия тетива. Той се обърна да побегне и ето, че срещу него закрачи мърдраал, като черна змия с крака — от безокия му взор костите му се разтрепераха. От тридесет крачки Мат метна ножа си към онази част на яйцевидното лице, където трябваше да се намират очите: от това разстояние можеше да улучи кръг с размерите на очна дупка четири пъти от пет хвърляния.

Черният меч на Чезнеция профуча във въздуха и отхвърли летящата кама почти небрежно; проклетото чудовище дори не забави хода си. „Време е да умреш, Рогосвирецо.“ Гласът му изсвистя сухо като на усойница, като предупреждение за неминуема гибел.

Мат отстъпи крачка назад. Държеше два ножа, макар и да не помнеше как ги е извадил. Не че ножовете щяха да му помогнат много срещу меча, но бягството означаваше черното острие да разсече гърба му така сигурно, както пет шестици бият четири тройки. Съжали, че не разполага с добър боен кривак. Или с лък — пък да види как това омразно същество ще отклони стрелата, пусната от дългия лък от Две реки. Съжали, че не е някъде другаде. Щеше да умре тук и сега.

Изведнъж дузина тролоци се изсипаха от един страничен коридор и се нахвърлиха яростно върху Чезнеция, сечейки с големите си секири и мушайки с кривите мечове. Мат зяпна в чудовищната купчина, изпълнен с изумление и невярващ. Получовекът се бореше като черна вихрушка. Повече от половината тролоци издъхнаха или се мятаха в смъртни резове преди Чезнеция да рухне на пода в отчаян гърч: едната ръка се загърчи като умираща змия на три

крачки от трупа — все още стискаше катраненочерния меч в юмрука си.

Един тролок с овнешки рога погледна към Мат и надигна муцуна, за да подуши въздуха. Озъби му се, след което изскимтя и заблiza дългия кървав процеп, разтворил плътта под косматата му мишница. Останалите приключиха с рязането на гърлата на събратята си и една от тварите излая няколко дрезгави, гърлени думи. Без да погледнат повече към Мат, те се обърнаха и се затичаха. Тропотът на копита и ботуши заглъхна по коридора.

Надалече от него. Мат потръпна. Тролоци, дошли да го отърват. В какво ли ново безумие го беше замесил Ранд? Той забеляза какво е нарисувал неволно върху масата — отворена врата — и бързо изтри рисунката. Трябваше час по-скоро да се измъкне оттук. Трябваше. И същевременно отново усети онзи настойчив сърбеж в тила си, напомнящ, че е време да се връща в Камъка. Изтласка го сърдито от ума си, но незнайният подтик продължи да бръмчи в главата му.

Долови част от разговор откъм масата вдясно от себе си: мъжът с навитите лъскави мустаци продължаваше да каканиже с люгардския си акцент.

— Значи, този ваш Дракон е голяма работа, не се и съмнявам, ама с Логаин не може и да са сравнява. Че Логаин дигна цял Геалдан на война, а също и половината Амадиция и Алтара. Накара земята да глътне цели градове, дето му са опълчиха, нали. Сгради, хора и всичко останало. Ами оня горе в Салдеа, Мазрим? Казват, че слънцето накарал да спре, докато срази войската на господаря на Башийр. Факт било, тъй казват.

Мат поклати глава. Камъкът беше паднал и Каландор се бе озовал в ръцете на Ранд, а този идиот продължаваше да си мисли, че става дума за поредния Лъжедракон. Отново, без да иска, беше нарисувал врата. Изтри я разсеяно с длан, сграбчи халбата с вино, но я спря на половината път към устата си. През всеобщата врява ухото му бе доловило познато име, изговорено от една от близките маси. Избута скамейката си назад и си проправи път към масата, с халба в ръка.

Хората около масата представляваха обичайната смесица, срещаща се навсякъде из пивниците в Блатото. Двама босоноги моряци, наметнали омазнени сетрета върху голите си гърди, единият

— с дебела златна верижка на врата. Застарял, някога дебел мъж с увиснала челюст, в тъмно кайриенско палто с червени, златни и зелени ивици през гърдите, които можеха да означават, че е благородник, макар че единият му ръкав беше разпран на рамото; твърде много кайриенски бежанци напоследък се бяха смъкнали на юг. Една сивокоса жена в тъмносиньо облекло, с изпито лице, остро око и тежки златни пръстени на ръцете. И говорещият — мъжът с раздвоената като вила брада, с рубин, голям колкото гълъбово яйце на едното ухо. Трите сребърни верижки, праметнати през изпънатите гърди на тъмnochервеното му палто, го издаваха като кандорски едър търговец. В Кандор търговците си имаха гилдия.

Разговорът секна и очите на всички се извърнаха към застаналия край масата им Мат.

— Чух да споменавате за Две реки.

Вилобрадият му хвърли един бърз поглед. Разрошената коса, стегнатото лице и виното в ръката, лъснатите до блясък черни ботуши, зеленото палто със златни ширити, разкопчано до кръста, и показващата се отдолу снежнобяла ленена риза... но както палтото, така и ризата бяха доста измачкани. Накъсо казано — самото олицетворение на млад благородник, тръгнал да се забавлява сред простолудиято.

— Да, милорд — отвърна той сърдечно. — Тъкмо разправях, че тази година оттам табак няма да има, мога да се обзаложил. Аз обаче имам двайсет бурета чудесни листа от Две реки. По-добър табак от тамошния, знаете, не може да се намери. Добра цена ще взема от тях в края на годината. Ако милорд желае някое буренце за своите хора... — Той подръпна единия край на жълтеникавата си брада и отри носа си с пръст. — ...Сигурен съм, че мога да уредя...

— Значи можеш да се обзаложиш, така ли? — прекъсна го тихо Мат. — И защо няма да има табак от Две реки?

— Ами заради Белите плащове, милорд. Заради Чедата на Светлината.

— Какво Белите плащове?

Търговецът обходи с поглед събеседниците си на масата за помощ — беше доловил опасна нотка в тихия тон на този млад лорд. Моряците имаха вид на хора, готови веднага да си тръгнат. Сивокосата

жена беше поднесла халбата си към устните и острите ѝ очи оглеждаха Мат преценяващо.

Търговецът успя да се поклони седешком и каза угоднически:

— Според слуха, милорд, Белите плащове са нахлули в Две реки. За да хванели Преродения Дракон, така разправят. Макар че, разбира се, това е невъзможно, тъй като лорд Дракона е тук, в Тийр. — Той погледна Мат крадешком, за да прецени като как е възприето последното; физиономията на Мат не се промени.

— Мълвата разнася какви ли не глупости, милорд. Мене ако питате, това сигурно е вятър работа. Според същия слух Белите плащове преследвали и някакъв Мраколюбец с жълти очи. Чували ли сте някога такова нещо, милорд? Мъж с жълти очи? Аз също не съм. Вятър работа, ви казвам.

Мат постави халбата на масата и се наведе към мъжа.

— И кого търсят още? Според този твой слух. Преродения Дракон. Мъж с жълти очи. Кой друг?

По лицето на търговеца избиха капки пот.

— Никой друг, милорд. За друг не съм чувал. Само слух, милорд. Сламки на вятъра, нищо повече. Облаче дим — духнеш и изчезне. Ако имам честта, да предложа на милорд едно буренце с чудесен табак от Две реки? Като знак на уважение... чест да... да изразя моята...

Мат подхвърли на масата тлъста златна андорска корона.

— Купи си пиене от мен, за колкото стигне.

Докато се връщаше на мястото си, чу мърморене откъм масата.

— Помислих, че ще ми пререже гърлото. Нали ги знаете тия лордчета, като се натряскат... — Това беше брадатият.

— Странен младеж — промълви жената. — Опасен. С такива не си опитвай играчките, Петрам.

— Не мисля, че изобщо е лорд — каза сприхаво друг мъжки глас. Кайриенецът, предположи Мат. Устните му се извиха. Лорд? Нямаше да стане лорд, та ако ще да го молеха. „Бели плащове в Две реки. Светлина! Светлината да ни е на помощ!“

Пробивайки си път към изхода, той измъкна чифт дървени токове от купа до стената. Нямаше представа дали бяха същите, с които бе дошъл — всички изглеждаха еднакви, — пък и не го интересуваше. Ставаха на ботушите му.

Навън бе заваляло. Лек ромон, от който мракът се бе сгъстил още повече. Вдигна яка и зашляпа по калните улици на Блатото, покрай шумни пивници, ярко осветени ханове и къщи с тъмни прозорци. След като калта отстъпи на каменна настилка към стената на вътрешния град, той изрита токовете настрана и затича. Бранителите, пазещи най-близкия портал на Камъка, го пуснаха безмълвно — познаваха го добре. Не спря да тича чак до стаята на Перин и отвори в движение вратата, едва забелязвайки цепнатината в дървото. Дисагите на Перин лежаха на леглото и Перин ги тъпчеше с ризи и чорапи. Гореше само една свещ, но той като че ли не забелязваше сумрака.

— Чул си значи — каза Мат.

Перин не прекъсна заниманието си.

— За къщи ли? Да. Бях излязъл да надуша някой слух като за Файле. След снощното повече от всякога трябва да я... — Гърленото му ръмжене накара козината на Мат да настръхне: звучеше като сърдито вълчо ръмжене. — Няма значение. Чух го. Може пък това също да свърши работа.

„Също като какво?“ — зачуди се Мат.

— Ти вярваш ли го?

За миг Перин вдигна глава; очите му събираха светлината от свещта и лъщяха като патинирано злато.

— За мен няма много основания да се съмнявам. Твърде достоверно е.

Мат се помръдна неловко.

— Ранд знае ли? — Перин кимна мълчаливо и продължи да тъпче дрехите си. — Е, и какво каза той?

Перин се спря и загледа сгънатото наметало в ръцете си.

— Започна да мърмори. Каза, че щял да го направи. На всяка цена щял. Каза, че трябвало да му повярвам. Такива работи. Безсмислици. После ме хвана за яката и ми каза, че щял да направи „това, което най-малко очакват“. Искаше аз да го разбера, но съм сигурен, че и той сам не се разбираше. Изглежда, изобщо не го интересуваше дали напускам, или оставам. Не, това го взимам обратно. Мисля, че изпита облекчение, че се махам.

— Могат да сринат Две реки, а той нищо няма да направи — каза Мат. — Светлина, с този негов Каландор той би могъл да издуха

хиляда Бели плащове! Сам видя какво направи с тези проклети тролоци. Значи тръгваш, а? Връщаш се в Две реки? Сам?

— Освен ако не дойдеш и ти. — Перин натика наметалото в дисагите. — Идваш ли?

Вместо да му отвърне, Мат закрачи напред-назад, лицето му ту лъсваше на светлината на свещта, ту се скриваше в сянка. Майка му и баща му бяха в Емондово поле, както и сестрите му. Белите плащове нямаха никаква причина да им посегнат. Имаше чувството, че ако се прибере у дома, никога повече няма да може да напусне Две реки, че майка му набързо ще го ожени за някоя. Но ако не се върнеше и ако Белите плащове им причиняха нещо лошо... Всичко това, за Белите плащове, било празен слух, така беше чул. Но защо трябваше да има слух за тях? Дори Коплинови — лъжци и хора, които непрекъснато създаваха неприятности, обичаха баща му. Всички обичаха Абел Каутон.

— Не си длъжен — каза му Перин. — Доколкото чух, за теб не се споменава нищо. Само за Ранд и за мен.

— Да ме изгори дано, ще д-д... — Не можа да го изрече. Не беше никак трудно да го помисли, но да каже, че ще го стори? Гърлото му се стегна и думите излязоха от устата му задушени. — Лесно ли ти е, Перин? Да тръгнеш, искам да кажа? Не... изпитваш ли нещо? Нещо, което се мъчи да те задържи? Кое то ти шепне разни причини да не тръгваш?

— Стотици, Мат, но знам, че това е заради Ранд и заради тавирен. Не искаш да го признаеш, нали? Сто причини има да остана, но единствената причина да тръгна натежава над всички тях. Белите плащове са в Две реки и ще причинят страдания на хората, докато се мъчат да ме открият. Мога да го спра, ако отида.

— Защо Белите плащове толкова държат да те хванат, че да са готови да причинят зло на хората? Светлина, ако започнат да разпитват за човек с жълти очи, никой в Емондово поле няма и да разбере за кого говорят! И как можеш да ги спреш? Един чифт ръце повече няма да е от голяма полза. Белите плащове са захапали оловна топка, ако си мислят, че могат да си играят с народа на Две реки.

— Знаят ме по име — отвърна тихо Перин. Погледът му се стрелна към окачената на стената секира и колана, увит около дръжката и стенната кука. Или може би гледаше чука си, опрян на

стената до секирата — Мат не беше сигурен. — Могат да намерят семейството ми. Колкото до твоето „защо“, имат си причини, Мат. Както и аз своите. Може ли да каже човек чии са по-основателни?

— Да ме изгори дано, Перин! Да ме изгори дано! Искам да тр-р... Виждаш ли? Не мога дори да го изрека. Сякаш главата ми знае, че ще го направя, ако го кажа. Не мога дори да го оформя в ума си!

— Различни пътеки. И преди бяхме отпращани по различни пътеки.

— Проклети да са различните им пътеки — изпъшка Мат. — До гуша ми дойде и от Ранд, и от Айез Седай — да ме размотават насам-натам по техните проклети пътеки. Поне веднъж искам да тръгна натам, накъдето аз искам, да направя онова, което аз искам! — Той се обърна към вратата, но гласът на Перин го спря.

— Надявам се, че твоята пътека ще е щастлива, Мат. Светлината дано ти прати хубави момичета и глупаци, готови да играят комар.

— О, да ме изгори дано, Перин! Светлината дано и на теб ти прати това, което искаш.

— Надявам се да го прати. — Не изглеждаше особено щастлив от перспективата.

— Ще предадеш ли на татко, че съм добре? И на мама? Тя все се тревожи. И се погрижи, моля те, за сестрите ми. Те все ме следяха и донасяха всичко на майка ми, но не бих искал да им се случи нещо лошо.

— Обещавам ти, Мат.

Мат затвори вратата и закрачи безцелно по коридорите. Сестрите му, Елдрин и Бодвин, винаги бяха готови да завикат: „Мамо, Мат пак е направил беля.“ Особено Бод. Сега вече бяха на шестнайсет-седемнайсет години. Вероятно се канеха скоро да се омъжат и вече си бяха избрали някой досаден фермер, без нещастникът дори и да подозира. Наистина ли ги бе напуснал толкова отдавна? Понякога не му изглеждаше така. Понякога му се струваше, че е напуснал Емондово поле едва преди седмица-две. Друг път сякаш бяха изминали години и си го спомняше съвсем смътно. Можеше все още да си спомни подхилващите се Елдрин и Бод, докато го пердашеха с пръчка, но лицата им бяха някак замъглени. Тези проклети дупки в паметта му — сякаш празнини в живота му.

Забеляза крачещата срещу него Берелайн и неволно се ухили. Въпреки високомерието, което излъчваше, фигурката ѝ си беше доста фина. А впитата по тялото ѝ бяла коприна беше толкова тънка, че ставаше за носна кърпа, да не говорим колко щедро беше изрязана горе, показвайки значително количество от пищните ѝ бели гърди.

Той се извъртя в най-добрия поклон, на който беше способен, елегантно и изискано.

— Добър вечер, милейди. — Тя понечи да го подмине, без дори да му хвърли поглед, и той се изправи сърдито. — Ей, жено, ти да не си глуха и сляпа ма? Не съм ти килим, през който да газиш така, а и много ясно чух гласа си. Ако те бях оципал по задника, щеше да се обърнеш и да ме зашлевиш, но като се държа с теб прилично, очаквам да чуя поне една човешка приказка.

Първата се закова на място и го изгледа така, както само жените умееха. Можеше да му скрои риза и да му каже точно колко тежи с този неин поглед, да не говорим, че можеше да познае откога не е ходил на баня. Все това получаваше, щом заговореше с такива като Берелайн или Елейн. Благороднички, които те смятат за кал, освен ако нямаш дворец и потекло, възхождащо от Артур Ястребовото крило. Е, той пък познаваше една дебеличка помощник-готвачка — доста дебела, впрочем — която изобщо не го смяташе за кал. Дара така умееше да го гъделичка, че...

Мислите му замряха в собствените си дири. Беше се замислил дали да не иде да провери дали Дара се е събудила, за да се понатискат. Дори се бе замислил дали да не пофлиртува с Берелайн. Берелайн! И за последните думи, които беше казал на Перин. „Погрижи се за сестрите ми.“ Сякаш вече бе решил, вече знаеше какво ще прави. Но не знаеше. Не смяташе да се въвлече пак в нещо, поне не толкова лесно този път. Трябваше да има някакъв изход.

Изрови от джоба си някаква златна монета, метна я във въздуха и я хвана. Тарвалонска марка — едва сега забеляза това, зяпнал в пламъка на Тар Валон, стилизирана капеща сълза.

— Светлината да ги изгори всички Айез Седай! — обяви той гръмко. — И Ранд ал-Тор да го изгори дано, дето ме въвлече във всичко това!

Някакъв облечен в черно-златиста ливрея слуга се закова на място и го изгледа загрижено. Сребърният поднос в ръцете на човека

беше отрупан с бинтове и шишенца с мехлеми. Щом осъзна, че Мат го е забелязал, той подскочи.

Мат подхвърли жълтицата на подноса му.

— От най-големия глупак на света. Гледай да я изхарчиш добре, по жени и вино.

— Б-благодаря, милорд — изломоти зашеметен слугата.

Мат го остави. „Най-големият глупак на света! Точно това съм аз!“

ГЛАВА 14

МАЙЕНСКИ НРАВИ

След като вратата се затръшна зад гърба на Мат, Перин поклати глава. Мат щеше по-скоро да си удари главата с чук, отколкото да се върне в Две реки. Освен ако нещо не го задължеше. Перин съжаляваше, че няма никакъв начин и той да избегне връщането си. Но такъв начин нямаше — този факт си беше твърд като желязо и дори по-малко податлив от него. Разликата между него и Мат бе в това, че той беше склонен да го приеме, дори и да не му се искаше.

Свалянето на ризата го накара да изпъшка. Голям оток, вече покрит с жълто-кафява кора, обхващаше почти цялото му ляво рамо. Един тролок се беше изплъзнал от острието на секирата му и само бързият нож на Файле го бе предпазил да не получи по-опасна рана. Раненото рамо правеше миенето болезнено, но поне студената вода в Тийр не беше проблем.

Беше опаковал всичко необходимо за тръгване и върху дисагите си беше оставил само чифт бельо за преобличане на заранта. Веднага щом изгрееше слънцето, щеше да потърси Лоиал. Нямаше смисъл да безпокои огиера посред нощ. Той сигурно вече се беше напъхал в леглото, както и Перин смяташе скоро да направи. Файле беше единственият му проблем, с който не беше измислил как да се справи. Дори оставането ѝ в Тийр щеше да е по-безопасно за нея, отколкото ако тръгнеше с него.

И изведнъж вратата се отвори и го лъхна парфюм; уханието му напомни за планински цветя сред топла лятна нощ. Гъделичкаща миризма, не тежка, за всеки друг освен за него, но не и такава, каквато би си сложила Файле. Но още повече се изненада, когато през прага пристъпи Берелайн.

Тя примигна, давайки му да разбере колко сумрачно е осветлението за нея.

— Да не би да тръгвате за някъде? — попита тя колебливо. При тези светлини от коридора зад нея му беше трудно да не я зяпне.

— Да, милейди. — Той се поклони — не особено изящно, но толкова, колкото можеше. Файле можеше да сумти колкото си иска, но той не виждаше причина да не прояви учтивост. — Утре заран.

— Аз също. — Тя затвори вратата и скръсти ръце под гърдите си. Той извърна глава, за да не си помисли, че се е облещил. Тя продължи, без да забелязва реакцията му. Пламъкът на единствената свещ в стаята се отразяваше в тъмните ѝ очи. — След тази нощ... Утре ще тръгна с екипаж за Годан, а оттам ще взема кораб за Майен. Трябваше да го направя още преди няколко дни, но си помислих, че може да се намери начин да уредя някои неща. Само че не се намери, разбира се. Трябваше да го разбере по-рано. Снощи се убедих. Начинът, по който той... Всички тези мълнии из коридорите. Утре тръгвам.

— Милейди — промълви объркано Перин. — Защо ми го казвате?

Начинът, по който тя вирна глава, му напомни за една кобила, която понякога подковаваше в Емондово поле — непрекъснато се опитваше да го ухапе.

— За да го предадете на лорд Дракона, разбира се.

Това му се стори съвсем безсмислено.

— Можете сама да му го кажете — отвърна той с немалко раздражение. — Едва ли ще ми остане време да разнасям съобщения преди да тръгна.

— Аз... не мисля, че ще пожелае да ме види.

Всеки мъж би пожелал да я види, тя беше доста хубава за гледане; и двете неща ѝ бяха напълно ясни. Той си помисли, че иска да му каже нещо друго. Възможно ли бе да се е уплашила толкова след онази нощ в спалнята на Ранд? Или от щурма и начина, по който Ранд го беше прекратил? Може би, но тази жена не беше от онези, които се плашат лесно, ако можеше да се съди по хладнокръвието, с което го гледаше сега.

— Предайте съобщението си на някой слуга. Съмнявам се, че ще се видим повече с Ранд. Не и във времето, с което разполагам. Всеки слуга може да му отнесе съобщение от вас.

— По-добре ще прозвучи от теб, приятеля на лорд...

— Дайте го на някой слуга. Или на някой от айилците.

— Значи няма да направиш това, за което те моля? — попита тя невярващо.

— Не. Не ме ли чухте?

Тя отново отметна глава, но този път имаше някаква разлика, въпреки че той не можеше да определи каква точно. Изглежда го замислено и промърмори:

— Какви поразителни очи.

— Какво? — Изведнъж той осъзна, че е гол до кръста. Напрегнатата замисленост, с която го гледаше, изведнъж му напомни за оглед на кон, преди да го купят. Оставаше само да опипа глезените му и да провери дали са му здрави зъбите. Той дръпна ризата, оставена за обличане на заранта, и я нахлузи. — Дайте си съобщението на някой слуга. Аз искам вече да си лягам. Утре трябва да стана рано. Преди изгрев слънце.

— Закъде ще тръгваш утре?

— За дома. Две реки. Късно е вече. Щом и вие ще тръгвате утре, ще трябва да поспите. Аз поне съм много уморен. — И той се прозя колкото можа по-широко.

Тя обаче не се и помръдна към вратата.

— Ковач си, нали? Имам нужда от ковач в Майен. Да ми изкове железни украси. Какво ще кажеш да ми погостуваш малко преди да отидеш в Две реки? Ще видиш, че в Майен е много... приятно.

— Тръгвам си за дома — отвърна той решително. — А вие си отивайте в покоите.

Лекото помръдване на раменете ѝ отново го накара припряно да извърне очи.

— Може би някой друг ден. В края на краищата винаги получавам това, което искам. И ми се струва, че искам... — Тя замълча и го изгледа от глава до пети. — Желязна украса. За прозорците на спалнята ми. — И се усмихна така невинно, че в главата му прокънтяха гонгове за тревога.

Вратата отново се отвори и влезе Файле.

— Перин, ходих в града да те търся и чух един слух... — Тя се спря слисана и закова очи в Берелайн.

Първата не ѝ обърна внимание. Пристъпи до Перин и прокара длан по ръката и рамото му. За миг той си помисли, че е решила да се опита да му дръпне главата надолу за целувка — тя определено вдигна лице нагоре за такава, — но майенката само прокара длан по врата му

в небрежна милувка и отстъпи назад. Започна се и се свърши преди да е успял да я спре.

— Запомни — промълви тя тихо, все едно че бяха сами — Винаги получавам това, което искам. — Плътна се покрай Файле и излезе от стаята.

Той зачака Файле да избухне, но тя само погледна претърпаните му дисаги и каза:

— Виждам, че си чул вече този слух. Но това наистина е само слух, Перин.

— Жълтите очи го правят повече от слух. — Трябваше вече да е избухнала като наръч сухи клонки, хвърлени в огъня. Защо беше толкова хладна?

— Много добре. Значи Моарейн е следващият проблем. Тя дали ще се опита да те спре?

— Не, ако не разбере. Но и да се опита, пак ще тръгна. Имам семейство и приятели, Файле! Няма да ги оставя на Белите плащове. Но се надявам да не ѝ го кажеш, преди да съм се отдалечил достатъчно от града. — Дори очите ѝ бяха спокойни, като тъмни езера сред леса. От това космите по врата му настръхнаха.

— Но за да стигне този слух до Тийр, трябва да са минали седмици, и ще минат още толкова, докато стигнеш до Две реки, колкото и бързо да яздиш. Белите плащове дотогава може да са си отишли. Е, какво пък, аз бездруго очаквах да се махнеш оттук. Не би трябвало да се оплаквам. Просто искам да знаеш какво можеш да очакваш.

— Няма да отнеме седмици през Пътищата — каза ѝ той. — Два дни, най-много три. — Два дни. Предполагаше, че не съществува начин да го направи още по-бързо.

— Ти си също толкова луд, колкото Ранд ал-Тор — каза тя невярващо. Седна на пода до леглото му, кръстоса крака и му заговори с тон, подходящ за поучаване на малки деца. — Влезеш ли в Пътищата, ще излезеш от тях безнадеждно побъркан. Стига изобщо да излезеш, защото най-вероятно няма да излезеш. Пътищата са омърсени, Перин. Те са потъмнели от поквара от — колко? — триста години? Четиристотин? Питай Лоиал. Той ще ти каже точно. Пътищата са ги построили огиерите, или са ги отгледали, или каквото е там.

Дори и те не използват Пътищата. Дори да се измъкнеш от тях невредим, Светлината само знае къде ще излезеш.

— Пътувал съм през тях, Файле. — Ама и страшночко пътуване си беше. — Лоиал може да ме преведе. Той може да чете каменните напътственици: така ги преминахме миналия път. — Лоиал също гореше от нетърпение да напусне Тийр; изглежда, се боеше да не би майка му да разбере къде е. Перин беше сигурен, че ще му помогне.

— Е — каза тя и потърка енергично длани. — Добре. Аз исках да си намеря приключение, а това със сигурност ще е такова. Да напуснеш Тийрския камък и Преродения Дракон, да пътуваш през Пътищата, за да се биеш с Бели плащове. Чудя се дали ще можем да убедим и Том Мерилин да дойде с нас. Щом не можем да водим бард със себе си, и един веселчун ще свърши работа. Би могъл да съчини сказание и двамата в теб да сме главните му герои. Никакъв Прероден Дракон и Айез Седай да глътнат най-интересното от приказката. Кога тръгваме? Сутринта ли?

Той вдиша дълбоко, за да си придаде твърдост.

— Аз ще замина сам, Файле. Само двамата с Лоиал.

— Ще ни трябва товарен кон — каза тя, все едно че изобщо не беше проговарял. — Два, струва ми се. Пътищата са тъмни. Ще ни трябват фенери и много масло. Твоите хора от Две реки са селяни, нали? Дали ще се бият с Белите плащове?

— Файле, казах ти...

— Чух какво ми каза — сопна се тя и очите ѝ блеснаха опасно. — Чух, но смисъл не видях. Ами ако твоите селяни не искат да се бият? Или не знаят как? Кой ще ги научи? Ти? Сам?

— Ще направя това, което трябва да се направи — каза той търпеливо. — Без теб.

Тя скочи така бързо, че той си помисли, че ще го стисне за гърлото.

— Да не мислиш Берелайн да дойде с тебе? Тя ли ще ти пази гърба? Или може би предпочиташ да ти седи в скута и да ти се глези? Прибери си ризата в гащите, урод космат! Защо трябва да е толкова тъмно тук? Берелайн обича сумрачна светлина, нали? Няма що, много ще ти помогне тя срещу Чедата на Светлината!

Перин отвори уста да възрази, но бързо промени това, което се канеше да изрече.

— Сладко залъче е тази Берелайн. Кой мъж не би поискал да му седне в скута? — Обидата на лицето ѝ го удари в гърдите като желязо, но той се насили и продължи: — Когато приключи у дома, може да прескоча до Майен. Тя ме покани и бих могъл...

Файле не каза и думичка. Изглежда го с каменно лице, след което се завъртя и изхвърча навън, като яростно затръшна вратата.

Той неволно понечи да я последва, но се спря, стиснал рамката на вратата, докато пръстите не го заболяха. Втрещен в процепа, оставен от секирата, се усети, че си говори това, което се канеше да каже на нея.

— Убих Бели плащове. Те щяха да ме убият, ако не бях ги изпреварил, но въпреки това го наричат убийство. Отивам си у дома, за да загина, Файле. Това е единственият начин да ги спра да избиват моите хора. Нека да ме обесят. Не мога да позволя да видиш това. Не мога. Може дори да се опиташ да ги спреш и тогава те ще...

Главата му се отпусна на вратата. Сега тя вече нямаше да съжалява, че го е видяла за последен път; само това беше важното. Щеше да отиде да си намери приключение някъде другаде, далеч от Белите плащове, тавирен и мехурите на злото. Само това беше важно. Доця му се да завие от мъка.

Файле почти се затича по коридора, без да забелязва край кого минава или кого избутва от пътя си. Перин. Берелайн. Перин. Берелайн. „Иска му се на него лисана с бяло личице, да му се фръцка насам-натам полугола, нали? И той не знае какво иска. Космат изрод! Празноглав палячо! Ковач! Ама и тази подла свиня Берелайн! Тази фръцкаща се коза!“

Не разбра закъде се е забързала, докато не видя пред себе си Берелайн — плъзгаше се напред с прозрачната си рокля, която нищо не оставяше за въображението, и се поклащаше, сякаш походката ѝ бе предназначена да накара мъжете да пулят очи. Преди да се усети какво прави, Файле се затича, задмина Берелайн и се обърна към нея.

— Перин Айбара е мой — сопна се тя. — Да си държиш ръцете и усмивчиците по-далече от него! — Изчерви се, щом се усети какво е изрекла. Беше си обещала никога да не го прави, никога да не се бие

заради никой мъж като някакво селско момиче, затъркаляло се в прахта посред жетва.

Берелайн хладнокръвно вдигна вежда.

— Твой ли бил? Странно, не забелязах нашийник на врата му. Вие, прислужничките — или може би си селска щерка? — имате много странни представи за някои работи.

— Прислужничка ли? Прислужничка!? Аз съм... — Файле прехапа език, за да спре гневните думи, които напиреха от устата ѝ. Първата на Майен, как ли не! В Салдеа имаше имена по-големи от Майен. И една седмица нямаше да издържи в дворовете на Салдеа. Можеше ли тя да рецитира поезия, докато ловува със соколи? Можеше ли по цял ден да язди на лов, а после да свири на битерна цяла нощ, докато обсъжда как се контрират тролокски атаки? Въобразяваше си, че познава мъжете, нали? Че тя знаеше ли езика на ветрилата? Можеше ли с едно ветрило да каже на един мъж да си отиде или да остане, и още сто други неща само с лека извивка на китката и с жест на дантеленото ветрило? „Светлината да ме огрее дано, за какво съм се замислила! Заклевам се ветрило да не хвана повече!“ Но имаше и други салдейски порядки. Сама се изненада, когато усети ножа в ръката си — бяха я учили да не вади нож освен ако не е решила наистина да го използва.

— Селските момичета в Салдеа знаят как да се оправят с жени, които крадат чужди мъже. Ако не ми се закълнеш, че ще забравиш Перин Айбара, ще ти обръсна главата като яйце. Тогава момченцата, които събират яйца по полозите, ще завъздишат по теб!

Така и не разбра как точно Берелайн успя да стисне китката ѝ, но изведнъж полетя във въздуха. Подът, блъснал се в гърба ѝ, изкара всичкия въздух от дробовете ѝ.

Берелайн стоеше усмихната и потупваше дръжката на ножа в ръката си.

— Майенски обичай. Тайренците много си падат по наемните убийци, а стражите не винаги са подръка. Никак не обичам да ме нападат, селянко, затова ще направя следното. Ще ти взема ковача и ще го задържа при себе си като питомец, докато ме забавлява. Давам ти огиерска клетва за това, момиченце селско. Той наистина е доста чаровен — тези рамене, тези ръце; да не говорим за очите му — и макар да е малко недодялан, ще го оправя. Моите придворни могат да

го научат как да се облича и ще му махнат тази отвратителна брада. Закъдето и да тръгне, ще го намеря и ще го направя мой. Можеш да си го получиш, след като аз приключа с него. Ако все още те иска, разбира се.

Най-сетне успяла да си поеме дъх, Файле се изправи с мъка и измъкна втори нож.

— Ще те довлека до него, ама след като ти изпорежа тези дрехи, дето почти ги няма, и ще те накарам да му кажеш, че не си нищо друго освен една долна свиня! — „Светлината дано ми е на помощ, започвам да се държа като селянка, а и говоря като такава!“

Берелайн зае отбранителна поза. Явно смяташе да използва ръцете си, не и ножа. Държеше го като ветрило. Файле запристъпва на пръсти.

Изведнъж между двете се озова Руарк. Извиси се над тях и измъкна ножовете им още преди да са го забелязали.

— Онази кръв снощи не ви ли стигна? — каза той студено. — От всички, които съм очаквал, че могат да нарушат мира, вие двете бяхте последните.

Файле го зяпна, после без предупреждение се завъртя и юмрукът ѝ се понесе към ребрата му. И най-здравият мъж щеше да се превие от такъв удар.

Без дори да я поглежда, той хвана ръката ѝ и я изви зад гърба ѝ и после, сякаш нищо не беше се случило, се обърна към Берелайн.

— А ти се прибираш в стаята си и няма да излизаш оттам преди слънцето да се е вдигнало на две педи над хоризонта. Ще се погрижа да не ти донесат никаква закуска. Малко глад ще ти напомни, че си има време и място за бой.

Берелайн възмутено изправи снага.

— Аз съм Първата на Майен. Няма да позволя да ми се разпореждат като на някоя...

— Ще си отидеш в стаята. Веднага — повтори спокойно Руарк. Файле си помисли дали да не го изрита; изглежда, се беше напредила, защото веднага, щом си го помисли, той я стисна още по-силно за китката и тя се изправи на пръсти. — Ако не го направиш — продължи той към Берелайн, — ще повторим първия си разговор. Двамата. Точно тук.

Лицето на Берелайн започна да бледнее и червенеет на пресекулки.

— Добре — процеди тя вдървено. — Щом настояваш, може би ще...

— Не ти предлагам обсъждане. Ако те видя, след като съм преброил до три... Едно.

Берелайн въздъхна, вдигна полите си и побягна. Докато бягаше, успя дори да полюшне задник.

Файле я изгледа удивена. Добре че ѝ бяха стиснали ръката така, че за малко да я измъкнат от ставата. Руарк също наблюдаваше Берелайн с тънка одобрителна усмивка.

— Цяла нощ ли смяташ да ме държиш така? — попита тя. Той я пусна... и затъкна ножовете ѝ в колана си. — Тези са си мои.

— Вече не са — каза той. — Наказанието на Берелайн заради свадата беше да я видиш как я пращат в леглото като опърничаво дете. Твоето е да изгубиш тези ножове, на които държиш. Знам, че си имаш и други. Ако започнеш да спориш, ще ти прибера и тях. Няма да позволя да се наруши мирът.

Тя го изгледа гневно, но подозираше, че го казва съвсем сериозно. Тези ножове бяха направени по нейна поръчка от човек, който си знаеше работата, и бяха много точно балансирани.

— Какъв „първи разговор“ сте имали с нея? Защо избяга така?

— Това си е между нея и мен. Повече до нея няма да се приближаваш, Файле. Не вярвам тя да го е започнала — оръжията ѝ не са ножовете. Ако някоя от вас отново ми създаде неприятности, ще ви накарам и двете да ринете тор. Някои от тайренците си въобразяваха, че могат да си продължат дуелите, след като съм обявил мир в това място, но миризмата от количките с торта скоро ги накара да разберат грешката си. Гледай и вие да не го разберете по същия начин.

Тя го изчака, докато изчезне от погледа ѝ, преди да се погрижи за рамото си. Беше ѝ напомнил за баща ѝ. Не че баща ѝ някога ѝ беше извивал така ръката, но и той никак не търпеше хора, които създават главоболия, какъвто и да е рангът им, и никой не можеше да го изненада. Тя се зачуди дали няма да може да подмами Берелайн в нещо, само заради удоволствието да види как Първата на Майен се поти зад количката с тор. Но Руарк беше казал „и двете“. Баща ѝ също беше сериозен, когато кажеше нещо. Берелайн. Нещо, което Берелайн

беше казала, я човъркаше в дъното на мозъка. Огиерска клетва. Точно това беше. Един огиер никога не нарушава клетвата си. Да кажеш „огиер клетвопрестъпник“ беше все едно да кажеш „смел страхливец“ или „умен глупак“.

Не можа да се сдържи да не се изсмее на глас.

— Ти ли ще ми го отнемеш, кокошко глупава? Докато го видиш втори път, ако изобщо го видиш, той отново ще е мой!

ГЛАВА 15

ВЪВ ВХОДА

Вдигнал високо над главата си светилника със стъкленото шише, Мат надникна към дъното на тесния проход дълбоко в туловището на Камъка. „В никакъв случай, освен ако животът ми не зависи от това. Нали така обещах? Е, да ме изгори дано, ако не зависи!“

Преди отново да го обхване съмнението, той се забърза през изгнили, изсъхнали врати, наполовина откачени и килнати на една страна и през други, от които бяха останали само дървени отломки, увиснали върху ръждясалите панти. Подът бе метен наскоро, но въпреки това миришеше на стара прах и плесен. Нещо пробяга по пода сред мрака и преди да се усети, той вече стискаше нож — но осъзна, че е най-обикновен плъх, бягащ от него несъмнено за да се пъкне в някоя позната му спасителна дупка.

— Покажи ми изхода — прошепна той на животинчето — и ще се промуша след теб. — „Защо шепна? Тук няма никой, който да ме чуе.“ Но приличаше на място, където човек трябва да пази тишина. Можеше да усети цялата тежест на Камъка, надвиснала над главата му.

Последната врата, беше казала тя. Тя също се беше килнала на една страна. Той я отвори с ритник и вратата се разпадна. Сумрачната стая беше претърпкана със сандъци, бурета и разни предмети, плътно подредени покрай стените и направо на пода. И с прах също така. „Великото хранилище! Прилича повече на мазе на изоставена фермерска къща, само че е още по-лошо.“ Изненада се, че Егвийн и Нинив не бяха се потрудили да очистят праха и да поподредят, когато са слезли тук. Жените винаги чистеха праха и подреждаха, поддържайки чисти дори неща, които няма да им трябват. Стъпки на хора се преплитаха по прашния под, някои от ботуши, но беше ясно, че са водили със себе си слуги, които да им разместят по-тежките предмети. Нинив обичаше да намира поводи да накара един мъж да поработи и най-вероятно бе подбрала някои нещастници, които е хванала да бездействат.

Това, което търсеше, се откри сред цялата бъркотия. Висока рамка, врата от червен мрамор, странно извисяваща се сред сенките, които мятеше лампата в ръката му. Когато се приближи до нея, тя не престана да му се струва странна. Изкривена някак си. Очите му отбягваха да я обхоят; ъглите ѝ като че ли не се съединяваха както трябва. Високият кух правоъгълник сякаш беше готов да се срине само да го духнеш, но след като я бутна, само за опит, рамката си остана стабилна. Той я бутна малко по-силно, без да е сигурен дали не иска да преобърне странното нещо, и долната страна на рамката изскърца върху прахта. Кожата на ръцете му настръхна. Като нищо горната част можеше да е вързана с жица към тавана. Той надигна лампата, за да погледне. Нямаше жица. „Поне няма да падне, докато съм вътре. Светлина небесна, влизам, нали?“

Купчина статуетки и други дребни предмети, увити в прогнили парцали, заемаха горницата на едно буре, изправено до него. Той избута вещите на една страна, за да отвори място за лампата, и огледа внимателно входа. Тер-ангреала. Егвийн знаеше за какво говори. Сигурно знаеше — тя несъмнено беше научила най-различни странни неща в Кулата, колкото и да го отричаше. „Сега ще ми ги отрича тия неща, нали! Че се учи да става Айез Седай. Ама това не го отричаше, нали?“ Присвиеше ли око, нещото пак си приличаше на най-обикновена каменна врата, мътно лъскава и още по-помътняла от прахта. Най-обикновена врата. Е, не съвсем обикновена. Три спирални линии, врязани дълбоко в камъка, се виеха по вертикалните страни отдолу догоре. Из фермерските къщи беше виждал и по-украсени. Най-вероятно щеше да престъпи през нея и да се окаже пак в същата прашна стая.

„Няма да го разбера, докато не опитам, нали така? Е, хайде, късмет!“ Пое дълбоко дъх — и се закашля от прахта, — след което прекрачи с единия си крак.

Сякаш пристъпи през лист от сияйно бяла светлина, безкрайно ярък и безкрайно дебел. За миг, който сякаш продължи цяла вечност, бе заслепен; гръмогласен рев изпълни ушите му, като че ли всички шумове на света се бяха събрали изведнъж на едно място. Само за дължината на една неотмерена крачка.

Залитайки, той направи втора и се огледа изумен. Тер-ангреалът все още си стоеше на мястото, но това тук определено не беше онова

там, откъдето бе тръгнал. Усуканата каменна рамка стърчеше в центъра на кръгла зала с толкова висок таван, че се губеше някъде горе в сенките. Залата беше обкръжена от странни спираловидни жълти колони, виещи се сред сияние като огромни лозници, усукали се около изтръгнати колове. Мека светлина струеше от блестящи сфери на върха на навити стойки от някакъв бял метал. Не сребро — блясъкът бе твърде мътен за сребро. Нямаше и намек от какво иде сиянието; на пламък не приличаше; сферите просто светеха. Подовите плочи се виеха в бели и жълти спирали, започващи от тер-ангреала. Из въздуха се носеше някаква тежка миризма, остра, суха и не особено приятна. Той почти се извърна, готов да се върне обратно през арката.

— Толкова отдавна.

Той подскочи и в ръката му се появи нож. Погледна към колоните да види източника на тихия глас, произнесъл тези думи така хрипливо.

— Толкова отдавна, но ето, че търсачите отново идват за отговори. Отново идат питащите. — Иззад колоните се раздвижи силует — на мъж, помисли си Мат. — Добре. Светилници не носиш, нито факли, според спогодбата, както беше, е и ще бъде за вечни времена, Желязо носиш ли? Инструменти някакви за музика?

Фигурата пристъпи. Висока, с боси крака, цялата увита в пластове жълт плат... и Мат изведнъж престана да е сигурен, че е мъжка, дори човешка. Приличаше на човешка на пръв поглед, макар може би прекалено гъвкава, но изглеждаше твърде тънка за ръста си, с тясно, издължено лице. Кожата на съществото, дори правата му черна коса отразяваха бледата светлина по такъв начин, че му напомняше за змийски люспи. А тези очи, с толкова черни зеници, като вертикални резки. Не, не беше човешко същество.

— Желязо. Инструменти за музика. Имаш ли?

Мат се зачуди какво ли е ножът според съществото. Явно той не го тревожеше. Какво пък, оръжието беше от добра стомана, не от обикновено желязо.

— Не. Желязо не, нито инструменти за... Защо? — И той млъкна рязко. Три въпроса, беше му казала Егвийн. Не смяташе да си губи единия заради някакви си „желязо“ и „инструменти за музика“. „Ама какво го интересува него дали не нося дузина музиканти в джоба си и цяла ковачница на гърба си.“ — Дошъл съм тук за верни отговори. Ако не си този, който ги дава, отведи ме при онзи, който може.

Мъжът — в крайна сметка Мат реши, че полът му трябва да е мъжки — леко се усмихна. Зъби не се видяха.

— Според спогодбата. Ела. — Махна му с дългите си пръсти. — Последвай ме.

Мат скри ножа в ръкава си.

— Води и ще те последвам. — „Ти само върви пред мен и гледай да не ми изчезнеш някъде. От това място тръпки ме побиват.“

Не можеше да се види нито една права линия, освен самия под. Дори таванът навсякъде беше закривен като купол, а стените — издути навън. Коридорите се виеха непрестанно, входовете бяха закръглени, прозорците — съвършени кръгове. Плочестата облицовка образуваше спирали и гънещи се ивици, бронзовата сякаш инкрустация по тавана се състоеше също от сложно преплетени спирали. Никакви картини нямаше, нито пана и гоблени по стените. Само шарки и все на усукани ивици.

Не видя никого освен мълчаливия си водач и беше готов да повярва, че цялото това място е празно, с изключение на тях двамата. Имаше смътен спомен за вървене по коридори, непознавали човешки крак от стотици години, и тук изпитваше същото. И все пак от време на време с крайчеца на окото си долавяше леко помръдване. Само че колкото и бързо да извърщаше очи, не можеше да види никого. Преструвайки се, че се почесва по ръцете, той провери за всеки случай дали ножовете му са по местата си из ръкавите.

Това, което мерна погледът му през кръглите прозорци, беше още по-лошо. Стройни дървета, само с по един провиснал чадър от клони на върха и други, като огромни разперени ветрила с тънки дантелени листа, заплетена растителност, подобна на шипкови храсталаци, и всичко това — под сумрачна, скрита като под облаци светлина, въпреки че в небето не се виждаше никакъв облак. Прозорците се низеха безкрайно, все от едната страна на виещия се коридор, но понякога страната като че ли се променяше и ако доскоро гледаха към двор или някакви стаи, изведнъж откриваха изглед към гората. Така и не можа да зърне някаква друга част от този дворец, или каквото там беше, през прозорците, нито някаква друга постройка освен...

През един от кръглите прозорци видя три високи сребристи шпила, закривени един към друг така, че сочеха в една и съща точка. От следващия прозорец, само на три крачки, не се виждаха, но след

няколко минути, след като той и водачът му бяха преминали достатъчно завои, за да се е озовал в съвсем друга посока, ги видя отново. Опита се да се увери, че са други, но между него и тях стоеше едно от ветрилоподобните дървета, с увиснал скършен клон, дърво, което се намираше на същото място предишния път. След като за трети път мерна шпиловете и странното дърво със скършения клон, този път на десет крачки от предишния прозорец, но от другата страна на коридора, той понечи да спре, за да погледне добре какво все пак има отвън.

Обиколката продължаваше сякаш безкрайно.

— Кога?... Дали?... — Мат стисна зъби. Три въпроса. Трудно щеше да научи нещо, без да задава въпроси. — Надявам се, че ме водиш при онези, които могат да отговорят на въпросите ми. Костите ми да изгорят дано, но наистина се надявам. Заради мен и теб. Светлината знае, че е истина.

— Тук — каза странният, увит в жълто непознат и посочи с дългопръстата си и тънка длан към един закръглен вход, два пъти по-голям от всичко, което Мат беше виждал досега. Странните му очи изгледаха Мат напрегнато. Устата му зяпна и той вдиша дълго и продължително. Мат го изгледа намръщено и чудакът помръдна гърчаво рамене. — Тук можеш да намериш своите отговори. Влез. Влез и питай.

Мат също вдиша дълбоко, след което направи гримаса и се почеса по носа. Вонеше на гранясало и беше ужасно неприятно. Той колебливо пристъпи към високия вход и се огледа още веднъж за водача си. Странният тип беше изчезнал. „Светлина! Не знам защо всичко в това място така ме стряска. Е, да ме изгори дано, ако се върна точно сега.“ Мъчейки се да не мисли дали ще може да намери тер-ангреала, той продължи напред.

Оказа се в друга кръгла зала с подредени спираловидно подови плочи в червено и бяло, под сводест таван. Колони нямаше, нито мебели, имаше само три дебели извити пиедестала в центъра на кръжащите по пода спирали. Мат не виждаше начин да стигне до върха им, освен ако не пълзиш по извивките, но въпреки това на върха на всеки от тях, кръстосал нозе, седеше по един мъж като водача му, само че тези бяха увити в пластове червено. След като ги погледна повторно, реши, че не всички са мъже. Две от тези удължени лица със

странни очи определено имаха женско излъчване. Те го гледаха втренчено, с присвити, пронизващи очи и дишаха дълбоко, почти запъхтени. Зачуди се дали не ги изнервя с нещо. „Едва ли, да опустее дано. Но те определено ме притесняват.“

— Толкова отдавна — каза жената отдясно.

— Много отдавна — добави жената отляво.

Мъжът по средата кимна.

— И все пак идват.

Гласовете и на тримата бяха хрипливи като на водача — всъщност почти неразличими един от друг — и те произнасяха думите също така дрезгаво. Говореха в унисон и думите им все едно излизаха от една и съща уста.

— Влез и питай, според древната спогодба.

Преди малко Мат си беше помислил, че кожата му настръхва, но този път тя наистина се сгърчи. Напегна се пряко волята си и пристъпи към тях. Предпазливо — много предпазливо, за да не изрече нещо, което би могло да прозвучи като въпрос — им описа положението. Белите плащове, които явно бяха нахлули в родното му село, със сигурност за да заловят негови приятели, може би и самия него. Един от приятелите му щял да се изправи срещу Белите плащове, другият — не. Семейството му, което едва ли било в опасност, но при тези проклетии Чеда на проклетата Светлина, които ще се мотаят там... Тавирен, който така го теглел към себе си, че не можел да се измъкне. Не виждаше смисъл да им споменава имена, нито да споменава, че Ранд е Преродения Дракон. Първия си въпрос — както и следващите два, впрочем — си беше обмислил преди да слезе във Великото хранилище.

— Трябва ли да се върна у дома, за да помогна на своите хора? — попита най-сетне той.

Три чифта очи със зеници като черни цепнатини се вдигнаха от лицето му — неохотно, както му се стори — и заоглеждаха въздуха над главата му. Накрая жената отляво каза:

— Ти трябва да отидеш в Руйдийн.

Веднага щом го изрече, очите им отново се спуснаха към лицето му и те се наведоха напред, дишайки отново тежко, но в този момент отекна камбана, звучен месингов ек, който прокънтя из залата. Те се

люшнаха и се изправиха, спогледаха се, а после очите им отново се зареяха във въздуха над главата на Мат.

— Поредният — прошепна жената отляво. — Опънът. Опънът.

— Уханието — каза мъжът. — Толкова отдавна.

— Още има време — каза другата жена. Гласът ѝ прозвуча спокойно — и тримата говореха спокойно, — но в него се долови известна острота, когато се обърна към Мат. — Питай. Питай.

Мат ги изгледа свирепо. „Руйдийн ли? О, Светлина!“ Това се намираше някъде в Пустошта, само Светлината и айилците знаеха къде. Горедолу това беше всичко, което знаеше. В Пустошта! Гневът събуди въпроси как да се измъкне от ръцете на Айез Седай в как да възстанови изгубените части на паметта си.

— Руйдийн! — избухна той. — Светлината да изгори костите ми на пепел, ако искам да отида в Руйдийн! И кръвта ми земята да я попие, ако отида! Откъде накъде! Вие не отговаряте на въпросите ми. Би трябвало да отговаряте, а не да ми пробутвате гатанки.

— Ако не отидеш в Руйдийн — каза му жената отдясно, — ще умреш.

Камбаната отново отекина, този път по-силно — Мат усети тътена и през ботушите си. Погледите, които тримата си размениха, бяха определено изпълнени с тревога. Той отвори уста, но те явно се бяха залисали със себе си.

— Опънът — изрече припряно една от жените. — Много голям е опънът.

— Уханието от него — промълви другата жена. — Колко отдавна беше.

Преди да е свършила, заговори мъжът.

— Опънът е твърде силен. Твърде силен. Питай. Питай.

— Огън да ви изгори дано, какво сте се шашнали толкова! — изръмжа Мат. — Ще питам я, как няма да питам! Защо ще умра, ако не отида в Руйдийн? По е вероятно да умра, ако се опитам. Не виждам никакъв сми...

Мъжът бързо го прекъсна.

— Защото ще трябва да дръпнеш встрани нишката на съдбата си, да оставиш съдбата си да се понесе от ветровете на времето, и тогава ще бъдеш убит от онези, които не искат тази съдба да се изпълни. Сега си върви. Трябва да тръгваш! Бързо!

Загърнатият в жълто водач изведнъж изникна до Мат, но Мат го избута.

— Не! Няма да си тръгвам! Подведохте ме и ми дадохте безсмислени отговори! Няма да ви оставя току-така. За каква съдба ми говорите? Ще получа поне един ясен отговор от вас, един поне!

Трети път камбаната отекна траурно и цялата зала потрепера.

— Тръгвай! — извика мъжът. — Ти получи отговорите си. Трябва да си идеш преди да е станало твърде късно!

Изведнъж дузина загърнати в жълто мъже обкръжиха Мат, появили се сякаш от въздуха, и почнаха да се мъчат да го избутат през вратата. Той започна да се бори с тях, с юмруци, лакти и колене.

— Каква съдба? Сърцата да ви изгори дано, каква съдба? — Сякаш звънеше самата зала, стените и подът затрептяха, заогъваха се и почти събориха Мат и онези, които го дърпаха. — Каква съдба?

Тримата се бяха изправили на пиедесталите си и той не можа да разбере на кого от тях точно принадлежи всеки от последвалите отговори.

— Да се ожениш за Щерката на Деветте луни!

— Да умреш и отново да заживееш, и още веднъж да изживееш част от онова, което е било!

— Да предадеш половината светлина на света, за да спасиш света!

И завиха в един глас:

— В Руйдийн иди, сине на битките! В Руйдийн иди, измамнико! Тръгвай, комарджийо! Тръгвай!

Мъжете в жълто хванаха Мат за ръцете и краката, вдигнаха го във въздуха и го понесоха над главите си.

— Пуснете ме, пръчи синове! — зарева той и се замята. — Очите ви да изгори дано! Сянката душите да ви вземе, пуснете ме! Ще ви изкормя и ще направя червата ви на конски такъми! — Но колкото и да се мятеше и да сипеше проклетия, дългите им пръсти го стискаха като желязо.

Още два пъти прокънтя камбаната, или може би самата зала. Всичко наоколо се разтърси като при земен трус. Стените се затресоха, всеки път — по-силно от предишния. Съществата, чийто пленник се бе оказал Мат, залитаха, но не спираха безредния си бяг. Той дори не виждаше, нито разбираше накъде го носят, докато те изведнъж не се

заковаха и не го запокитиха във въздуха. После видя усукания вход, тер-ангреала, и профуча през него.

Заслепи го бяла светлина; рев изпълни главата му, всяка мисъл секна.

Изтърси се тежко върху прашния под сред сумрачната светлина и се изтъркули, блъсна се в бурето, върху което беше поставил лампата си. Бурето се разклати и от него се посипаха статуетки, чу се трясък на счупен мрамор, слонова кост и порцелан. Той скочи и се хвърли назад към каменния вход.

— Да ви изгори дано, не можете да ме хвърляте като...

Провря се през входа... и се препъна в сандъците и буретата от другата страна. Без да спира, се обърна и отново скочи. Със същия резултат. Този път се удари в бурето с лампата, която едва не падна на пода. Сграбчи я навреме, изгаряйки ръката си, и я намести на бурето.

„Огън да ме изгори, ако искам да съм тук на тъмно. — Той засмука опарените си пръсти. — Светлина, както ми бяга късметът, току-виж съм направил пожар и сам се запаля тук!“

Извърна гневен поглед към тер-ангреала. Защо не действаше? Може би странните същества от другата страна някак го бяха затворили. Всъщност не разбираше нищо от това, което се беше случило. Онази камбана и паниката им. Ще си помисли човек, че ги е страх покривът да не падне на главите им. Макар че, като си помислиш, май наистина щеше да падне. А и Руйдийн, и всичко останало. Не стигаше Пустошта, ами му казаха, че съдбата му била да се ожени за някоя си Щерка на Деветте луни. Да се ожени! И то за благородничка, ако се съди по името. По-скоро за свиня ще се ожени, отколкото за благородничка. Ами оная работа с умирането и живота отново? „Колко мило от тяхна страна, че и това ми казаха!“ Ако някой забулен в черно айилец го убиеше по пътя към Руйдийн, щеше да разбере колко е вярно, и още как. Всичко това бяха глупости и той не вярваше и една дума. Само че... Проклетият вход наистина го беше отвел някъде и те благоволиха да му отговорят само на три въпроса, точно както му беше казала Егвийн.

— Няма да се ожения за проклетата ви благородничка! — извика той на тер-ангреала. — Ще се ожения чак когато остарея и всички забавления свършат, а да видим! Руйдийн, ще ме хванете за...

Появи се ботуш, пристъпващ заднишком през усукания каменен вход, и веднага след него — останалата част от Ранд, със страховития меч в ръцете. Оръжието изчезна, след като той се измъкна цял. Дори и на смътната светлина Мат забеляза, че е разтревожен. Ранд видя Мат и се сепна.

— Ти мотаеш ли се само тук, Мат, или също си влизал?

За миг Мат го изгледа предпазливо. Добре поне, че мечът изчезна. Като че ли не преливаше — макар че знае ли човек? — и във всеки случай не изглеждаше побъркан. Всъщност изглеждаше съвсем както Мат си го спомняше. Дори му се наложи да си припомни, че вече не са у дома и че Ранд не е онова, което той помнеше.

— О, минах, и още как. Банда лъжци, ако питаш мен! Какви са те? Приличаха ми на змии.

— Не са лъжци, струва ми се. — Ранд го каза така, сякаш съжаляваше, че не са лъжци. — Не, лъжци не са. Уплашиха се от мен, от самото начало. А когато започна онзи кънтеж... Мечът ги задържа — не искаха дори да го погледнат. Присвиха се назад; прикриха очите си. Ти получи ли отговорите си?

— Пълни безсмислици — промърмори Мат. — А ти?

Изведнъж от тер-ангреала се появи Моарейн — сякаш пристъпи изиящо от въздуха. Биваше си я да потанцува човек с нея, само да не беше Айез Седай. Видя ги и стисна устни.

— Вие! И двамата сте били вътре. Значи затова... — Тя изсъска раздразнено. — Не стига единият, но двама тавирен наведнъж... могли сте съвсем да скъсате връзката и да се заклещите там завинаги. Палави хлапета, дето си играят с неща, за които не знаят колко са опасни. Перин! И Перин ли е там? И той ли сподели този ваш... подвиг?

— Последния път, когато видях Перин — каза Мат, — той си лягаше да спи. — Може би Перин щеше да издаде лъжата му, като се изстъпи от това нещо, но пък и той можеше като нищо да отклони гнева на Айез Седай, стига да успее. Защо и Перин да се изправя срещу него? „Може би той поне ще успее да й се измъкне, ако излезе преди тя да е забелязала какво прави. Проклетата жена! Бас държа, че и тя е с благородно потекло.“

Че Моарейн беше ядосана, нямаше и съмнение. Кръвта се беше отцедила от бузите ѝ, а тъмните ѝ очи бяха като два свредела, забили се в Ранд.

— Добре поне че сте се измъкнали живи. Кой ви каза за това? Коя от тях? Ще я накарам да съжали, че не съм ѝ смъкнала кожата като ръкавица.

— Една книга ми го каза — отвърна спокойно Ранд. Седна на ръба на един сандък, който опасно изскърца под тежестта му, и скръсти ръце. Страшно хладнокръвно — Мат направо съжали, че не може да му подражава. — Всъщност две книги. „Съкровищата на Камъка“ и „Отношения с територията на Майен“. Удивително какво може да изрови човек от книгите, ако четете достатъчно дълго, нали?

— Ами ти? — Тя извърна пронизващия си като свредел поглед към Мат. — И ти ли си чел книга? Ти?

— Е, и аз чета понякога — отвърна той сухо. Нямаше нищо против да им посмъкнат малко кожата на Егвийн и Нинив след онова, което му направиха, за да им каже къде е скрил писмото на Амирлин — не стига че го вързаха със Силата, ами другото! — но още по-забавно беше да поводи малко Моарейн за носа. — Съкровища. Отношения. Много неща има из книгите. — Имаше късмет, че тя не настоя да ѝ каже заглавията.

Но тя отново се извърна към Ранд.

— И отговорите ти са?

— Отговорите са си за мен — отвърна Ранд, след което се навъси. — Но никак не беше лесно. Доведоха една... жена... да превежда, но тя говореше като стара книга. Едва разбрах някои от думите. Не бях и допускал, че може да говорят на друг език.

— Древния език — каза му Моарейн. — Те използват Древния език, при това много груб негов диалект. А ти, Мат? Лесно ли разбра преводача си?

— Древния език ли? — възкликна Мат. — Значи това е било? Преводач не ми дадоха. Всъщност така и не можах да си задам въпросите. Оная камбана разтrese стените и те ме изхвърлиха, все едно че съм посипал кравешка тор по чергите им. — Тя продължаваше да го гледа втренчено. Знаеше, че от време на време Древният език се изплъзва от устата му. — Аз... почти разбрах някоя и друга дума, но повечето не ми стана ясно. Двамата с Ранд сте получили отговори. Какво получават те в замяна? Онези змии с крака? Да не се качим горе и да разберем, че са минали десет години, като с Байли от приказката?

— Усещания — отвърна с гримаса Моарейн. — Усещания, чувства, опит. Ровичкат из тях. Човек може да усети как го правят, кожата ти настръхва. Може би се хранят с тях по някакъв начин. Айез Седай, които са изследвали този тер-ангреал, когато все още се намирал в Майен, са писали за силно желание човек след това да се изкъпе. Във всеки случай определено смятам да го направя.

— Но отговорите им верни ли са? — каза Ранд, когато тя понечи да излезе. — Сигурна ли си? Книгите намекват за това, но нима наистина могат да дадат верни отговори за бъдещето?

— Отговорите са верни — отвърна бавно Моарейн, — доколкото се отнасят за собственото ти бъдеще. Това поне е сигурно. — Тя изгледа Ранд и Мат, претегляйки въздействието на думите си. — Колкото до това как го правят, съществуват само хипотези. Светът е... сгънат... по странни начини. По-просто не бих могла да го опиша. Може би това им позволява да изчетат нишката на един човешки живот, да изчетат различните начини, по които тя би могла тепърва да се втъче в Шарката. Или може би е просто талант на този народ. Отговорите обаче често са мъгляви. Ако ви потрябва помощ да разберете какво означават вашите, на разположение съм. — Очите ѝ пробягаха от единия към другия и Мат беше готов да се закълне: тя изобщо не му вярваше. Освен ако това не беше обичайната айезседайска подозрителност.

Ранд бавно ѝ се усмихна.

— А ти ще ми кажеш ли какво си попитала и какво ти отговориха?

Вместо отговор тя го изгледа пронизително и закрачи към вратата. Изведнъж над нея се понесе малка топка светлина, ярка като светилник, и освети пътя ѝ.

Мат знаеше, че ще е по-добре да си мълчи. Просто да я остави да си иде и да се надява, че ще забрави, че е слизал тук. Но някаква ярост все още го пареше отвътре. Всички онези тъпи неща, които му бяха казали. Добре, може и да бяха верни, щом Моарейн твърдеше така, но му се искаше да сграбчи онези типове за яките, или каквото там можеше да мине за яки в онези техни повои, и да ги накара да му обяснят някои неща.

— Защо не можеш да влезеш два пъти, Моарейн? — извика той след нея. — Защо не? — За малко да я попита и защо онези се

притесняват толкова от желязо и музикални инструменти, но прехапа език. Нямаше как да знае за всичко това, ако не разбираше езика им.

Тя се спря на вратата и се обърна. Беше невъзможно да се каже дали гледа тер-ангреала, или Мат.

— Ако знаех всичко, Матрим, нямаше да ми се налага да задавам въпроси. — Задържа погледа си към стаята още един миг — всъщност се взираше в Ранд, — след което се плъзна и изчезна от очите им, без да каже нито дума повече.

Дълго време Мат и Ранд се гледаха безмълвно.

— Добре де, ти разбра ли каквото искаше? — попита най-сетне Ранд.

— А ти?

Над дланта на Ранд изведнъж се появи ярък пламък. Не меко сияещата сфера на Айез Седай, а груб блясък, като от факел. Ранд тръгна да излиза.

— Ти наистина ли просто така ще оставиш Белите плащове да правят каквото си искат у дома? — викна Мат. — Знаеш, че са тръгнали за Емондово поле. Ако вече не са там. Жълти очи, проклетият Прероден Дракон. Твърде много е, за да е слух.

— Перин ще направи... каквото трябва да направи, за да спаси Емондово поле — отвърна Ранд с измъчен глас. — А аз трябва да свърша своето, иначе много повече от Емондово поле ще падне, и то пред много по-лоши от Белите плащове.

ГЛАВА 16

СБОГУВАНИЯ

Изтегнат върху подгизналите от пот завивки, зяпнал в тавана, Перин забеляза, че тъмнината е изсветляла до сиво. Скоро слънцето щеше да се покаже над хоризонта. Утро. Време за нови надежди. Време човек да стане и да се захване за работа. Нови надежди. Той едва не се разсмя. От колко ли време беше буден? От час, че и повече, със сигурност. Почеса се по рошавата глава и присви очи. Отеклото му рамо се беше схванало и той бавно седна и започна да го разтрива.

Бе успял да поспи, но сънят му беше накъсан и на пресекулки. Колкото пъти се събуждаше, виждаше пред себе си лицето на Файле, чиито тъмни очи го виняха. Болката, която беше предизвикал в тях, го караше да се гърчи отвътре. Докато спеше, сънуваше как го качват на бесилка и Файле гледа, или по-лошо, опитва се да ги спре, опитва се да се бие с Белите плащове с техните пики и мечове, а той крещеше, докато те нагласяха клупа около шията му, крещеше, защото Белите плащове убиваха Файле. В някои случаи тя гледаше как го обесват с усмивка на гневно доволство. Нищо чудно, че тези сънища го караха да се събужда със стряскане. Веднъж сънува вълци, които се спуснаха от гората да спасят него и Файле — но бяха промушени от копията на Белите плащове и простреляни от стрелите им. Не можа да отдъхне тази нощ. След като се изми и облече колкото може по-бързо, той напусна стаята, сякаш се надяваше да остави в нея и тягостния спомен за тези сънища.

Малко външни свидетелства бяха останали от щурма — тук съсечено от меч стенно пано, там сандък, чийто капак бе разцепен от топор, или някое по-светло петно по плочките на пода, където бяха махнали напоена с кръв пътека. Икономката беше вкарала в действие своята облечена в ливреи армия от слуги, въпреки че повечето от тях бяха с превръзки. Метяха, триеха, почистваха и подменяха. Тя куцукаше наоколо, опирайки се на тоягата си — жена с пищни форми и сива коса, прибрана като кръгла шапка от превръзката около главата

й — и подвикваше нарежданията си с твърд глас, с явното намерение да премахне всеки знак от второто насилие над Камъка. Забеляза Перин и приклепна в съвсем лек реверанс. Върховните лордове също не получаваха повече от нея дори когато беше съвсем здрава. Въпреки всичкото чистене и триене, под миризмата на восъка, лаковете и течностите за чистене Перин все още долавяше смътна миризма на кръв, острата металическа от човешка кръв, зловонието от кръвта на тролоците и гадната, прояждаща като киселина кръв на мърдраалите, която пареше ноздрите му. Щеше много да се радва, когато най-последно се измъкнеше оттук.

Вратата на стаята на Лоиал бе цял разтег широка и повече от два разтега висока. Голямата дръжка с форма на преплетени лозови листа бе на равнището на главата на Перин. Камъкът разполагаше с много гостни стаи за огиери — Тийрският камък предхождаше дори века на великите огиерски каменоделства, но беше въпрос на престиж да използваш за каменари и зидари майстори огиери, поне от време на време. Перин почука и на призова „Влез“, произнесен с глас като бавно спускаща се лавина, хвана дръжката и бутна вратата.

Във всяко отношение стаята беше съизмерима с вратата, въпреки че Лоиал, застанал по средата на килима с листовидни шарки по риза с широки ръкави и с дълга лула между зъбите си, като че ли я смаляваше до нормални размери. Огиерът се извисяваше като тролок във високи до бедрата му ботуши, но не беше дебел като тролоците. Тъмнозеленото му палто, закопчано до кръста и след това падащо като пола над торбестите му гащи, вече не изглеждаше странно за Перин, но само един поглед беше достатъчен, за да се прецени, че това не е обикновен човек в обикновена стая. Носът на огиера беше твърде широк и приличаше на зурла, веждите му висяха като дълги мустаци над очи с размери на чашки за чай. Туфести уши се показваха между рунтавата черна коса, спускаща се чак до раменете му. Когато се ухили на Перин с лулата между зъбите си, усмивката разполови лицето му.

— Добро утро, Перин — избоботи той. — Добре ли спа? Не ти е било лесно след такава нощ. Аз лично стоях буден половината нощ и записвах какво се случи. — В другата си ръка държеше писало, дебелият му като наденици пръст бяха наклепани с мастило.

Навсякъде наоколо се валяха книги, по столовете с огиерски размери, по огромното легло и масата, стигаща до гърдите на Перин.

Това не беше изненада, но онова, което леко го стъписа, бяха цветята. Цветя от всякакъв вид и с всякакъв цвят. Вази и кошници с цветя, букети, завързани с лентички и дори с канап, големи венци — същински градински лехи. Перин определено не беше виждал такова чудо в една стая. Уханието им изпълваше въздуха. Но това, което наистина привлече очите му, беше издутата буца на главата на Лоиал с размерите на човешки юмрук, както и тежкото му накуцване. Ако Лоиал беше ранен лошо за пътуване... Той веднага се засрами, че го помисли по този начин — Лоиал му беше приятел, — но все пак се налагаше.

— Раниха ли те, Лоиал? Моарейн би могла да ти помогне. Сигурен съм, че ще го направи.

— О, ще се оправя, не се безпокой. А и има толкова много, които наистина се нуждаят от помощта ѝ. Не искам да я притеснявам. Във всеки случай това не може да попречи на работата ми. — Лоиал погледна към масата, на която една огромна, облечена в плат книга — огромна за Перин, но щеше да се побере в някой от джобовете на палтото на Лоиал — лежеше разтворена до отпуснено шише с мастило. — Надявам се да опиша всичко това коректно. Но снощи не можах да видя много, докато не свърши.

— Лоиал — каза Файле, изникнала внезапно зад една от редиците цветя, с книга в ръце — е герой.

Перин подскочи — цветята напълно бяха прикрили миризмата ѝ. Лоиал ѝ зашътка, ушите му помръднаха от смущение и той размаха големите си ръце към нея, но тя продължи с хладен глас, докато в същото време пламналите ѝ очи не се откъсваха от Перин.

— Той е събрал колкото деца е могъл — заедно с майките на някои от тях — в една голяма стая и сам е задържал вратата срещу тролоци и мърдраали, докато траела битката. Тези цветя са от жените на Камъка, като знак на почит към неговото постоянство и кураж, към неговата вяност. — Думите „постоянство“ и „вяност“ изплюяха от устата ѝ като камшици.

Перин почти успя да не трепне. Това, което беше направил той, бе правилно, но не искаше тя да го разбере. Дори и да знаеше защо, не биваше да го разбере. „Правилно е. Правилно.“ Само му се искаше да се чувства по-добре от цялата тази работа. Не беше много честно да

знае, че е прав, и въпреки това да се чувства все едно че е направил ужасна грешка.

— Не беше кой знае какво. — Ушите на Лоиал помръднаха. — Просто децата не можеха да се защитят сами. Това е всичко. Никакъв герой. Не.

— Глупости. — Файле си отбеляза с пръст мястото, до което беше стигнала в книгата, и пристъпи към огиера. Не стигаше дори и до гърдите му. — Няма жена в Камъка, която не би се омъжила за теб, ако беше човек, а някои и така биха те взели. Добре ти стои името Лоиал, защото лоялността ти е в нрава. Всяка жена би го харесала.

Ушите на огиера се вкочаниха от изумление, а Перин се ухили. Тя очевидно беше подхранвала Лоиал с мед и масло цяла сутрин с надеждата Огиерът да се съгласи да я вземе с тях, независимо от нежеланието на Перин, но в опита си да го убодe току-що бе замерила Лоиал с камък, без да го знае.

— Имаш ли някаква вест от майка си, Лоиал? — попита той.

— Не. — Отговорът на Лоиал прозвуча облекчено и в същото време загрижено. — Но вчера срещнах в града Лаефар. Беше толкова изненадан, че ме вижда, колкото и аз, че виждам него. В Тийр не сме обичайна гледка. Дошъл е от стеддинг Шангтай да договаря ремонта на някои огиерски каменни украси в един от дворците. Изобщо не се съмнявам, че първите думи, които ще излязат от устата му, когато се върне в нашия стеддинг, ще бъдат: „Лоиал е в Тийр“.

— Това е неприятно — каза Перин. Лоиал кимна обезсърчено и продължи:

— Лаефар казва, че Старейте са ме обявили за беглец и майка ми е обещала да ме ожени и да ме принуди да уседна. Дори ми била избрала някоя. Лаефар не знае коя. Поне така ми каза. Той смята, че всичко това е смешно. До месец тя ще довтаса тук.

Лицето на Файле изразяваше пълен смут, което за малко да накара Перин отново да се ухили. Тя си въобразяваше, че знае толкова много повече за света от него — е, всъщност така си беше — но за Лоиал нищо не знаеше. Сtedirг Шангтай беше домът на Лоиал, в Гръбнака на света, и тъй като той беше навършил едва деветдесет години, не беше достатъчно голям, за да го напусне самичък. Огиерите живееха дълго — според техните стандарти Лоиал не беше по-голям от Перин, а може би беше и по-малък. Но Лоиал все едно беше напуснал,

за да види света, и най-големият му страх беше, че майка му може да го намери и да го завлече обратно в стеддинга, да го ожени и той повече да не може да излезе оттам.

Докато Файле се мъчеше да отгатне какво става, Перин наруши тишината.

— Трябва да се върна в Две реки, Лоиал. Майка ти няма да те намери там.

— Да. Това е вярно. — Огирът сви рамене притеснено. — Но книгата ми... Историята на Ранд. А и твоята, както и на Мат. Вече имам толкова много бележки, но... — Той се премести зад масата и надникна в разтворената книга, чиито страници бяха запълнени с изрядния му почерк. — Аз ще бъда този, който ще напише истинската история за Преродения Дракон, Перин. Единствената книга, написана от някой, който е пътувал с него, който действително го е виждал, а не го описва от втора ръка. „Прероденият дракон“ от Лоиал, син на Арент, син на Халан, от стеддинг Шангтай. — Навъсен, той се надвеси над книгата и натопи перото си в отворената мастилница. — Това не беше съвсем така. Беше по-...

Перин постави ръка на страницата, където Лоиал се канеше да пише.

— Никаква книга няма да напишеш, ако майка ти те намери. Във всеки случай не и за Ранд. А аз имам нужда от теб, Лоиал.

— Нужда ли, Перин? Не разбирам.

— В Две реки има Бели плащове. Тръгнали са за мен.

— За теб? Но защо? — Лоиал изглеждаше почти толкова объркан, колкото Файле преди малко. От друга страна, на лицето на Файле се беше изписало потайно самодоволство, което беше обезпокоително. Тъй или иначе, Перин продължи:

— Причините са без значение. Факт е, че искат да ме хванат. Докато ме търсят, могат да наранят хора, семейството ми. Като ги знам какви са Белите плащове, като нищо ще го направят. Аз мога да спра това, ако успея да се добера там бързо, но трябва наистина да е бързо, Светлината знае само какво са направили вече. Трябваш ми, за да ме отведеш там, Лоиал. По Пътищата. Веднъж ми каза, че тук имало Портал, а знам, че има и един в Манедерен. Все още трябва да е там, сред планините над Емондово поле. Нищо не може да разруши един Портал, ти така каза. Трябваш ми, Лоиал.

— Е, разбира се, ще ти помогна — каза Лоиал. — Пътищата. Хм. — Той шумно издиша и ушите му леко помръднаха. — Искам да описвам приключения, но не и да ги преживявам. Но предполагам, че още един път няма много да навреди. Светлината дано така реши — довърши той бързо.

Файле се изкашля лекичко.

— Да не си забравил нещо, Лоиал? Ти ми обеща да ме преведеш през Пътищата когато поискам и преди да си превел някой друг.

— Това, което ти обещах, е да ти покажа някой Портал — каза Лоиал — и как изглежда вътре. Това можеш да го получиш, когато тръгнем двамата с Перин. Можеш да дойдеш и с вас, предполагам, но по Пътищата не се пътува лесно, Файле. Аз самият не бих влязъл в тях, ако Перин нямаше нужда.

— Файле няма да идва — заяви Перин решително. — Само аз и ти, Лоиал.

Файле се усмихна на Лоиал, без да обръща внимание на Перин, сякаш за да го подразни.

— Лоиал, ти ми обеща не само да погледна. Обеща да ме отведеш където поискам, когато поискам и преди някой друг. Ти се закле.

— Да, заклех се — възрази Лоиал, — но само защото ти не искаше да повярваш, че мога да ти го покажа. Каза, че няма да ми повярваш, докато не се закълна. Ще направя каквото съм обещал, но ти, разбира се, не държиш да изпревариш Перин. За него това е необходимо.

— Ти се закле — отвърна кротко Файле. — Закле се в майка си, в майката на майка си и в майката на майката на майка си.

— Да, така е, Файле, но Перин...

— Ти се закле, Лоиал. Да не би да смяташ да нарушиш клетвата си?

Огнерът изглеждаше окаяно. Раменете му хлътнаха и ушите му клепнаха. Ъгълчетата на широката му уста се закъдриха печално надолу и дългите му вежди увиснаха над бузите му.

— Тя те е измамила, Лоиал. — Перин се зачуди дали двамата чуват скърцането на зъбите му. — Съзнателно те е измамила.

На бузите на Файле изби червенина, но въпреки това тя намери смелост да каже:

— Само защото ми се наложи, Лоиал. Само защото един глупав мъж си въобразява, че може да се разпорежда с живота ми така, както му харесва. Иначе нямаше да го направя. Повярвай ми.

— Има ли значение това, след като те е измамила? — настоя Перин.

Лоиал поклати тъжно голямата си глава.

— Огиерите държат на думата си — каза Файле. — И Лоиал ще ме заведе в Две реки. Или до Портала на Манедерен, най-малкото. Искам да видя Две реки.

Лоиал изправи снага.

— Но това означава, че в края на краищата мога да помогна на Перин. Файле, защо го проточи толкова? Дори Фаелар не би го приел за много смешно. — В гласа му се долавяше нотка на гняв, а всички знаеха колко е трудно да се разгневи един огиер.

— Ако той помоли — каза тя непоколебимо. — Това беше част от уговорката, Лоиал. Никой освен ти и аз, освен ако други не ни помолят. Той трябва да ме помоли.

— Не — отвърна й Перин, докато Лоиал все още си отваряше устата. — Няма да моля. Аз пръв ще отида в Емондово поле, на кон. Пеша ще се добера! Така че по-добре се откажи от глупостите си. Да подвеждаш Лоиал! Да се опитваш да се напъхаш там, където... където не те искат.

Кротостта й кипна в гняв.

— И докато стигнеш дотам, двамата с Лоиал ще сме се справили с Белите плащове. Всичко ще е свършило. Помоли се, ковачо с наковалня вместо глава. Само се помоли, и можеш да дойдеш с нас.

Нямаше начин да я убеди да мисли като него, но той не смяташе да се моли. Тя беше права — щяха да му трябват седмици, докато стигне до Две реки на кон; през Порталите обаче щяха да стигнат за два дни, най-много — но нямаше да се помоли. „Не и след като е измамила Лоиал и се опитва да ме изкара глупак!“

— Тогава сам ще тръгна по Пътищата до Манедерен. Ще ви следвам. Ако стоя достатъчно назад, за да не ви смутя компанията, няма да наруша клетвата на Лоиал. Не можеш да ме спреш да ви следвам.

— Това е опасно, Перин — каза загрижено Лоиал. — Пътищата са тъмни. Ако пропуснеш някой завой или поемеш по погрешка по

неправилен мост, можеш завинаги да се изгубиш. Или ще те хване Мачин Шин. По-добре е да я помолиш, Перин. Тя каза, че можеш да дойдеш, ако го направиш. Помоли я.

Дълбокият глас на огиера трепна, когато спомена името на Мачин Шин, и по гърба на Перин също пролазиха тръпки. Мачин Шин. Черният вятър. Дори Айез Седай не знаеха дали е твар на Сянката, или се е породил от развалата на самите Пътища. Мачин Шин беше причината пътуването през Пътищата да означава смъртен риск; така казваха Айез Седай. Черният вятър се хранеше с души. Перин знаеше това, но тонът му остана твърд и лицето студено. „Няма да позволя да си помисли, че се огъвам.“

— Не мога, Лоиал. Просто няма да го направя.

Лицето на Лоиал се сгърчи.

— Файле, за него ще е опасно да се опитва да ни следва. Моля те, имай милост и му позволи да...

Тя рязко го прекъсна.

— Не. Щом неговият врат е толкова дървен, че да не може да го превие, защо пък да го правя аз? — Тя се обърна към Перин. — Можеш да пътуваш близо до нас. Толкова близо, колкото ти е нужно, стига да е ясно, че ни следваш. Ще ме следваш като паленце, докато не се помолиш. Защо не искаш просто да ме помолиш?

— Упорити човеци — промърмори Огиерът. — Припрени и упорити, дори когато припряността им ги тика в гнездо на стършели.

— Бих искал да тръгна още днес, Лоиал — заяви Перин, без да поглежда към Файле.

— Най-добре е да стане бързо — съгласи се Лоиал и погледна със съжаление книгата си на масата. — Е, мога да поправа бележките си по време на пътуването. Светлината знае само какво ще пропусна, докато съм далече от Ранд.

— Ти чу ли ме, Перин? — настоя Файле.

— Ще си взема коня и малко продукти, Лоиал. Можем да тръгнем още преди пладне.

— Да те изгори дано, Перин Айбара, отговори ми!

Лоиал я изгледа загрижено.

— Перин, ти сигурен ли си, че не би могъл да...

— Не — прекъсна го Перин. — Тя е опърничава като муле и обича да играе номера. Няма да ѝ играя по гайдата. — Не обърна

внимание на гърления звук, излязъл от гърлото на Файле, като от котка, приковала поглед в някое непознато куче и готова да го нападне. — Щом се приготвя, ще ти се обадя. — Той тръгна към вратата, а тя извика свирепо след него:

— „Кога“ ще го реша аз, Перин Айбара. Аз и Лоиал. Чу ли ме? Ти по-добре гледай да се приготвиш за два часа, иначе ще те оставим. Ако искаш да дойдеш, можеш да ни намериш при конюшната до портата за Драконовата стена. Чу ли ме?

Той усети, че тя замахва, и затръшна вратата тъкмо преди нещо да се стовари тежко в нея. Книга, помисли си той. Лоиал щеше да й даде да се разбере. По-добре да удариш Лоиал по главата, отколкото да повредиш някоя от книгите му.

За миг се облегна отчаян на вратата. Всичко, което беше постигнал, всичко, през което беше преминал, за да я накара да го намрази... а сега тя все едно щеше да бъде там, за да види как загива. Най-доброто, което можеше да си каже сега, бе, че тя може би ще изпита удоволствие. „Опърничава е като муле!“

Приблужи го един айилец, висок мъж с червеникава коса и зелени очи, който можеше да мине за по-голям братовчед на Ранд или за младия му чичо. Перин познаваше този мъж и го харесваше, най-малкото защото Гаул никога дори не беше примигнал при вида на жълтите му очи.

— Дано намериш заслон тази сутрин, Перин. Икономката ми каза, че си тръгнал насам, макар да ми се струва, че я сърбеше да натика метла в ръцете ми. Корава е като същинска Мъдра тази жена.

— Дано намериш заслон тази сутрин, Гаул. Всички жени са твърдоглави, ако питаш мен.

— Може и да си прав, ако не знаеш как да се оправяш с тях. Чух, че се каниш да тръгваш за Две реки.

— Светлина! — изръмжа Перин. — Да не би целият Камък да е научил? Ако и Моарейн е разбрала...

Гаул поклати глава.

— Ранд ал-Тор ме придърпа настрана и поговори с мен, като ме помоли да не казвам на никого. Мисля, че е говорил и с други, но не знам колцина ще поискат да тръгнат с теб. От дълго време сме от тази страна на Драконовата стена и мнозина от нас вече ги боли за Триделната земя.

— Да дойдат с мен ли? — слиса се Перин. Ако с него тръгнеха и айилци... Имаше възможности, за които досега не беше помислял. — Ранд те е помолил да тръгнеш с мен? До Две реки?

Гаул отново поклати глава.

— Той ми каза само, че се каниш да тръгнеш и че там имало хора, които могат да се опитат да те убият. Аз обаче смятам да те придружа, стига да приемеш.

— Да приема? — Перин едва не се разсмя. — Ще приема, разбира се. След няколко часа ще влезем в Пътищата.

— В Пътищата? — Лицето на Гаул остана спокойно, но той примигна.

— Това променя ли нещата?

— Смъртта спохожда всички мъже, Перин. — Отговорът му никак не беше успокоителен.

— Не мога да повярвам, че Ранд е толкова жесток — каза Егвийн, а Нинив добави:

— Поне не се е опитал да те спре.

Седнали на леглото на Нинив, те привършваха с подялбата на златото, осигурено им от Моарейн. Четири дебели кесии за джобовите, ушити под полите на Елейн и Нинив, и още по една, не толкова голяма, че да привлича внимание, за коланите. Егвийн беше взела по-малко количество, тъй като в Пустошта златото нямаше да ѝ бъде толкова необходимо.

Елейн изглежда намусено двата спретнато затегнати вързоп и кожената торба, поставени на пода. Съдържаха всичките им дрехи и някои други неща. Ножче и вилица в калъф, четка за коса и гребен, игли, карфици, конци, напръстник, ножици. Кутийка с прахан и втори нож, по-малък от този на колана. Сапун, прах за баня и... Глупаво беше отново да преглеждат списъка. Каменният пръстен на Егвийн беше прибран в кесията ѝ. Беше готова за тръгване. Нямаше какво да я задържа повече.

— Не, не ме спря. — Елейн изпита гордост от това колко спокойно и уверено прозвуча гласът ѝ. „Едва ли не изпита облекчение! Облекчение! А аз трябваше да му дам онова писмо, в което разтварям

сърцето си като сляпа глупачка. Добре поне че няма да го отвори преди да съм заминала.“ Ръката на Нинив я докосна по рамото и тя подскочи.

— Да не би да искаше да те помоли да останеш? Знаеш много добре какъв щеше да е отговорът ти. Знаеш, нали?

Елейн стисна устни.

— Разбира се, че знам. Но не беше нужно да изглежда толкова зарадван. — Не мислеше да каже точно това.

Нинив я погледна разбиращо.

— Мъжете са трудна порода, в най-добрия случай.

— Все още не мога да повярвам, че може да е толкова... толкова... — промълви ядосано Егвийн. Елейн така и не разбра какво се канеше да каже, защото в този момент вратата се отвори така рязко, че се удари в стената.

Елейн обгърна сайдар още преди трепетът ѝ да е секнал, след което изпита лек смут — беше Лан. За още миг обаче все пак реши да задържи Извора. Стражникът изпълни рамката с широките си рамене. Лицето му беше като гръмотевичен облак и ако сините му очи наистина можеха да метнат мълнии, както заплашваха, щяха да изпепелят Нинив. Сиянието на сайдар обгърна и Егвийн и не загасна.

Лан не беше се появил, за да види някой друг, освен Нинив.

— Накара ме да повярвам, че се връщаш в Тар Валон — изръмжа той.

— Може и да си повярвал — отвърна му тя кротко, — но аз никога не съм ти го казвала.

— Не си ли? Не си ли? Говореше, че днес ще тръгваш, и винаги свързваше заминаването си с онези Мраколюбки, изпратени в Тар Валон. Винаги! Какво според теб можех да си помисля?

— Но никога не съм казвала, че...

— Светлина, жено! — изрева той. — Недей да си кривиш думите!

Егвийн и Елейн се спогледаха. Този мъж имаше желязно самообладание, но този път изглеждаше на ръба да се скърши. Нинив беше тази, която често се поддаваше на чувствата си, но сега го гледаше съвсем спокойно, вдигнала високо глава и с кротък поглед, с длани, отпуснати на зелените ѝ поли.

Лан се овладя с видимо усилие. Лицето му отново доби каменен израз, както винаги — но Елейн беше сигурна, че това е само на

повърхността.

— Нямаше и да разбере закъде си тръгнала, ако не бях чул, че си поръчала екипаж. Да ви отведе до кораб за Танчико. Преди всичко не ми е ясно защо Амирлин ви е позволила да напускате Кулата, нито защо Моарейн ви включи в разпитването на Черните сестри, но вие и трите сте Посветени. Посветени, а не Айез Седай. Танчико не е подходящо място за други освен за пълноправна Айез Седай със Стражник, който да я пази. Няма да позволя да се замесвате в това!

— Значи — отвърна му с невинен гласец Нинив — ти оспорваш решенията на Моарейн, както и тези на Амирлинския трон. Може би досега на съм разбирала добре Стражниците. Мислех, че сте се заклели да приемате и да се подчинявате, между другото. Лан, разбирам загрижеността ти и съм ти благодарна за това — повече от благодарна, — но всички ние си имаме своите задачи. Ние тръгваме. Налага се да се примириш с този факт.

— Но защо? В името на любовта към Светлината, обясни ми поне защо? Танчико!

— Щом Моарейн не ти е казала — отвърна кротко Нинив, — може би си има основания. Ние трябва да изпълним своите задачи, както и ти твоите.

Лан потръпна — наистина потръпна! — и стисна гневно челюсти. Когато заговори отново, гласът му беше непривично колеблив.

— Ще ви трябва някой, който да ви помага в Танчико. Някой, който да ви пази от тарабонски улични разбойници, да не ви забият нож в гърба заради кесиите. Такова място беше Танчико още преди да започне тази война, а сега, както чувам, там е още по-лошо. Бих могъл... Бих могъл да те пазя, Нинив.

Веждите на Елейн рязко подскочиха. Не бе възможно да ѝ предлага... Не, това просто не можеше да е вярно.

Нинив с нищо не показва, че Лан е изрекъл нещо необичайно.

— Твоето място е при Моарейн.

— Моарейн. — По коравото лице на Стражника изби пот. — Но аз мога... аз трябва да... Нинив, аз... аз...

— Ти ще останеш с Моарейн — сръза го Нинив, — докато тя не те освободи от своята връзка. Ще направиш това, което ти казвам. —

Измъкна от кесията си грижливо сгънат лист и го връчи в ръцете му. Той се намръщи, прочете го, после примигна и отново го зачете.

Елейн знаеше какво пише там.

„Вършеното от приносителя е по моя заповед и от мое име. Подчини се и пази мълчание по моя команда.

Сюан Санче
Пазителка на Печатите
Пламък на Тар Валон
Амирлински трон“

Другото такова писмо се намираше в кесията на Егвийн, макар никоя от тях да не беше сигурна с какво може да ѝ помогне там, където се канеше да отиде.

— Но това ти позволява да правиш каквото си поискаш — възрази Лан. — Можеш да говориш от името на Амирлин. Защо тя е трябвало да дава такова нещо на една Посветена?

— Не ми задавай въпроси, на които не мога да отговоря — отвърна Нинив и добави с насмешлива нотка: — Радвай се само, че имаш късмет, че не съм те накарала да ми потанцуваш.

Елейн едва потисна усмивката си. Егвийн се окашля, за да прикрие смеха си. Точно това беше казала Нинив, когато Амирлин им бе връчила писмата. „С това мога да накарам някой Стражник да ми потанцува.“ Никоя от тях не хранеше съмнения кой точно Стражник имаше предвид.

— А нима не си? Разиграваш ме както си искаш, и много ловко. Връзката ми, клетвите ми. Това писмо. — Очите на Лан блеснаха с опасен блясък, което Нинив, изглежда, не забеляза, докато прибираше писмото в кесията на колана си.

— Много си самовлюбен, ал-Лан Мандрагоран. Правим това, което сме длъжни, както и ти.

— Самовлюбен ли, Нинив ал-Мийра? Аз ли съм самовлюбен?

Лан пристъпи към Нинив така бързо, че Елейн едва не го заплете с потоци от Въздух, преди да се е усетила. В един момент Нинив просто стоеше пред него, едва успяла да зяпне срещу високия мъж, понесъл се към нея; в следващия обувките ѝ се замяха на една

стъпка от пода и тя бе притисната в страстна целувка. Отначало тя зарита пиццалите му, заблъска го с юмруци и изпаднала в ярост, нададе панически вик, но след това ритането ѝ се забави и спря и тя вече бе прегърнала раменете му, без изобщо да протестира.

Смутена, Егвийн сведе очи, но Елейн продължи да ги гледа с интерес. Нима и тя самата беше изглеждала така, когато Ранд... „Не! Няма да мисля за него.“ Зачуди се дали ще ѝ остане време да му напише друго писмо, с което да си вземе обратно всичко, което му беше казала в първото, и да му даде да разбере, че няма да му позволи да си играе с нея. Но дали изобщо ѝ се искаше да го стори?

След малко Лан пусна Нинив да стъпи на пода. Тя леко залитна и заоправя свирепо роклята и косата си.

— Нямах право да... — промълви тя, останала без дъх, и млъкна, за да преглътне. — Няма да позволя да се държат така с мен пред очите на целия свят. Няма!

— Не е пред целия свят — отвърна той. — Но щом са видели, могат и да го чуят. Ти намери място в сърцето ми, където мислех, че няма място за нищо друго. Направи да поникнат цветя там, където отглеждах само суха пръст и камъни. Запомни това през това свое пътуване, на което толкова много държиш. Ако загинеш, няма да те надживея дълго. — И той дари Нинив с една от много редките си усмивки. Макар и да не смекчи лицето му, тя поне го направи по-малко кораво. — И запомни също така, че не винаги мога да бъда командван така лесно, дори с писма от Амирлин. — Той се поклони елегантно: за миг Елейн си помисли, че всъщност се кани да коленичи и да целуне пръстена с Великата змия на Нинив. — На твоята заповед — промърмори той — покорно ще се подчиня. — Трудно беше да се каже дали го изрече като подигравка, или не.

Веднага щом вратата се затвори след него, Нинив се отпусна с въздишка на ръба на леглото, сякаш едва сега усетила, че коленете ѝ поддават. Загледа се навъсено към вратата.

— „Биеш ли често и най-кроткото куче — цитира Елейн, — ще те ухапе.“ Не че Лан е от най-кротките.

Нинив ѝ отвърна с рязък поглед и сумтене.

— Той е неуязвим — каза Егвийн. — Поне в повечето случаи. Нинив, защо го направи? Той беше готов да тръгне с теб. Знам, че

нищо друго не желаеш повече от това да го освободиш от Моарейн. Не се опитвай да го отричаш.

Нинив не се опита. Вместо това заоправя роклята си, след което се хвана да изпъне покривката на леглото.

— Не по този начин — най-сетне отрони тя. — Наистина искам да бъде мой. Целият. Няма да позволя да си спомня за нарушената си клетва към Моарейн. Това между двамата ни няма да го приема. За него, както и за себе си.

— Но по-различно ли ще е, ако го накараш да помоли Моарейн да го освободи от връзката му? — попита Егвийн. — Лан е от тези мъже, за които това би изглеждало едно и също. Остава единствено по някакъв начин да накараш нея да го освободи по своя воля. Как би могла да уредиш това?

— Не знам. — Нинив заговори по-твърдо. — Но каквото трябва да се направи, може да се направи. Винаги има изход. Но това ще го оставим за друг път. Имаме да вършим работа, а сме седнали да си бърборим за мъже. Ти сигурна ли си, че имаш всичко, което ще ти е нужно за Пустошта, Егвийн?

— Авиенда приготвя всичко — каза Егвийн. — Тя все още изглежда недоволна, но твърди, че можем да стигнем в Руйдийн за малко повече от месец, ако имаме късмет. Дотогава вие вече ще сте в Танчио.

— Може би по-скоро — каза й Елейн, — ако това, което разправят за каравелите на Морския народ, е вярно. Нали ще внимаваш, Егвийн? Дори с Авиенда за водачка Пустошта съвсем не е безопасно място.

— Ще внимавам. И вие се пазете. И двете. Танчио днес не е по-безопасно място от Пустошта.

Изведнъж трите се прегърнаха, заповтаряха си да внимават и да се пазят, припомниха си графика за срещите си в Камъка в Тел-айеран-риод.

— Добре поне че Лан си отиде — засмя се Елейн през сълзи. — Щеше да си помисли, че и трите сме глупачки.

— Не, нямаше — отвърна Нинив, надигайки полите си, за да прибере една от кесиите със злато в тайния джоб. — Той може и да е мъж, но тъпак не е.

Сигурно щеше да остане време, докато пристигне екипажът, за да се намери лист и перо, реши Елейн. Щеше да намери време. Виж, за това Нинив беше права. Мъжете трябваше да се държат изкъсо. Ранд трябваше да разбере, че не може да се измъкне от нея толкова лесно. И че никак няма да му е лесно да се добере обратно до милостта ѝ.

ГЛАВА 17

ИЗМАМИ

Щадейки вдървения си десен крак, Том се поклони, развял веселчунското си наметало, и разноцветните кръпки по него се люшнаха на вълни. Очите му все още бяха помътнели, но успя да изрече бодро:

— Добро ви утро на всички. — Изправи се и поглади внушителните си бели мустаци.

Облечените в черно и златно слуги изглеждаха изненадани. Двамата мускулести момци се изправиха до обкования със злато и лакиран в червено сандък с разбит капак, който се канеха да надигнат, а трите жени спряха да трият пода с парцалите. Тук коридорът беше пуст, с изключение на тях, и всеки повод да спрат за малко работата си беше добре дошъл, особено в този час. Изглеждаха точно толкова уморени, колкото се чувстваше и Том.

— Добро утро и на теб, веселчуне — отвърна най-възрастната от жените. Малко пълничка и с простовато лице, жената имаше приятна усмивка, колкото и да изглеждаше пребитата от умора. — Можем ли да ти помогнем с нещо?

Том измъкна четири цветни топки от широкия ръкав на палтото си и започна да ги подхвърля.

— Просто ще се опитам да ви повдигна малко духа. Един веселчун трябва да направи каквото може. — Би използвал и повече от четири топки, но толкова беше изморен, че дори и четирите в момента изискваха от него голямо усилие. Преди колко време за малко щеше да изпусне петата топка? Преди два часа? Той потисна прозявката си и я замести с ободряваща усмивка. — Ужасна нощ беше и духът трябва да се повдигне.

— Лорд Дракона ни отърва — обади се една от по-младите жени.

Беше хубавичка и тънка в кръстчето, но с хищен блясък в тъмните, обкръжени от сенки очи, който го предупреди да внимава с усмивката. Разбира се, можеше да се окаже от полза, ако беше и алчна,

и откровена едновременно, което означаваше, че плати ли ѝ веднъж, ще я купи завинаги. Винаги беше добре да намери още някой чифт ръце, който да му подаде бележка, език, който да му каже какво е чуто и да предаде каквото иска там, където иска. „Стар глупак! Имаш си вече достатъчно ръце и уши, така че престани да си мислиш за хубави гърди и не забравяй тоя блясък в очите ѝ!“ Интересното беше, че думите ѝ прозвучаха съвсем искрено, а един от младите мъже кимна в съгласие.

— Да — каза Том. — Чудя се кой ли върховен лорд е отговарял за кейовете вчера? — Едва не изгърва топките, ядосан на себе си. Да го постави така направо! Много беше уморен; трябваше да си е вече в леглото. Трябваше да си е легнал още преди три часа.

— За кейовете отговарят Бранителите — каза му най-възрастната жена. — Това, разбира се, ти не го знаеш. С такива дреболии върховните лордове не се занимават.

Том го знаеше много добре.

— Така ли? Е, аз не съм тайренец, разбира се. — Той смени жонглирането с топките от прост кръг на двойна извивка; изглеждаше по-трудно, отколкото беше в действителност, и момичето с хищния поглед запляска с ръце. Щом така и така беше започнал, трябваше да го довърши. Но след това спокойно можеше да нарече нощта много дълга. Нощ ли? Че то слънцето вече се вдигаше. — Все пак срамота, че никой не се е поинтересувал какво правят тези баржи на кейовете. Със свалените си капаци и с тролоците вътре. Не искам да кажа, че някой е знаел, че вътре е имало тролоци. — Двойната извивка се огъна и той бързо премина отново на обикновен кръг. Светлина, наистина беше уморен. — Човек обаче би могъл да си помисли, че някой върховен лорд все пак се е поинтересувал.

Двамата младежи се спогледаха намръщено, а Том вътрешно се усмихна. Още едно посято семенце ей така, макар и малко недодялано. Още един пуснат слух, колкото и да знаеха кой точно отговаря за кейовете. А слуховете плъзваха бързо — един такъв слух нямаше да се ограничи само в града — и ето ти още един клин на подозрение между простолудието и благородниците. Към кого щеше да се обърне простолудието освен към човека, за когото знаеха, че знатните го ненавиждат? Човекът, спасил Камъка от твари на Сянката. Ранд ал-Тор. Лорд Дракона.

Беше време да остави посятото. Ако тук то бе пуснало корени, каквото и да кажеше, нямаше да ги измъкне, а той бе пръснал и други семена тази нощ. Но нямаше да е от полза, ако някой разбереше, че тъкмо той ги е посадил.

— Храбро се биха снощи, върховните лордове де. Ами че то, аз видях... — И млъкна, забелязал как жените се захванаха отново с триенето, а мъжете награбиха сандъка и се забързаха по коридора.

— И за веселчуни мога да намеря работа — чу се гласът на икономката зад гърба му. — От чифт свободни ръце винаги има нужда.

Той се извърна елегантно, пазейки все пак крака си, и се прегъна в дълбок поклон. Главата ѝ стигаше едва до раменете му, но сигурно тежеше един път и половина колкото него. Лицето ѝ беше като наковалня — превръзката около слепоочията с нищо не я разкрасяваше, — с двойна гуша и очи като късчета черен кремък.

— Добро утро, милостива лейди. Малък символ за свежестта на този нов ден.

Направи вихрен жест и затъкна един златистожълт цвят от слънчогрев, само малко спаружен от престоя си в ръкава му, в посивялата ѝ коса над превръзката. Тя, разбира се, веднага го измъкна и го изгледа подозрително, но на него му трябваше тъкмо това. Изкуцука три крачки, възползвайки се от моментното ѝ колебание, и когато тя извика нещо след него, нито я чу, нито се забави.

„Ужасна жена — помисли си Том. — Ако я бяхме пуснали срещу тролоците, щеше всички да ги накара да метат и бършат.“

Прикри прозявката си с длан и челюстите му изпукаха. Беше твърде остарял за всичко това. Уморен беше, а коляното му се бе превърнало в болезнен възел. Безсънни нощи, битки, заговори. Твърде стар. Трябваше да си живурка сега някъде в някоя тиха ферма. С пиленца. Нали във фермите винаги има пиленца. И овчици. Да гледаш овци сигурно не беше много трудно — овчарите като че ли само се мотаеха насам-натам и непрекъснато свиреха с гайди. Той, разбира се, щеше да свири на лютнята, не с гайда. Или с флейтата — на открито не върви да свириш на лютня. А наблизко щеше да има някое градче, с хан, в който щеше да взима ума на гостите. Той развя наметалото си, подминавайки две слугини. Единственият смисъл да го носи в тази жега беше да видят хората, че е веселчун. Те щръкнаха веднага, щом го видяха, разбира се, надявайки се, че може да спре за малко да ги

позабавлява. Колко мило. Да, една ферма си имаше предимства. Тихо място. Без да ти се пречкат разни хора. И стига да има и някое градче наблизо...

Той бутна вратата на стаята си и се закова на място. Моарейн се изправи, сякаш имаше пълното право да преглежда хартиите, пръснати на масата му, и спокойно приглади полите си. Е, това му се викаше красива жена, с цялото изящество, за което би копнял един мъж, включително смеха ѝ на саркастичните му шегички. „Глупак! Дърт глупак! Тя е Айез Седай, а ти си твърде уморен, за да мислиш с главата си.“

— Добро утро, Моарейн Седай — каза той и окачи наметалото си на закачалката зад вратата. Отбягна да погледне към писалищното си сандъче, което си стоеше под масата, където го беше оставил. Нямаше смисъл да ѝ показва, че е важно. Сигурно нямаше смисъл и да го проверява, след като тя си отиде, въпреки че. Тя можеше с едно преливане да отвори ключалката и пак да я затвори, без той въобще да разбере нещо. Както беше уморен, дори не можеше да си спомни дали беше оставил в него нещо уличаващо. Или някъде другаде, въпреки че. Всичко из стаята, доколкото можеше да прецени, си беше на мястото. Не мислеше, че може да е изглупял дотам, че да е оставил нещо открито. — Бих ви предложил освежително питие, но се опасявам, че нямам нищо друго освен вода.

— Не съм жадна — отвърна тя с приятния си мелодичен глас. Наведе се към него и постави дланта си върху дясното му коляно. Вледеняваща тръпка пробягна по цялото му тяло. — Жалко, че не е имало някоя добра Церителка, когато се е случило. Сега е твърде късно. Съжалявам.

— И дузина Церителки нямаше да стигнат — отвърна ѝ той. — Един Получовек ми го направи.

— Знам.

„Какво ли още знае?“ — зачуди се той. Извърна се да издърпа единствения си стол с облегалка и едва се сдържа да не изругае. Изведнъж се почувства бодър, сякаш беше спал цяла нощ, а болката в коляното беше изчезнала. Недъгът си оставаше, но ставите бяха по-меки, отколкото след като получи раната. „Тази жена дори не ме попита дали го искам. Да ме изгори дано, какво ли цели?“ Отказа се да

си сгъне крака. Ако не го попиташе, смяташе да не признава подаръка ѝ.

— Интересен ден беше. Вчерашния — вметна тя, след като той седна.

— Не бих нарекъл тролоците и Получовеците много интересни — отвърна той сухо.

— Нямах предвид тях. Преди това. Върховният лорд Карлеон умрял при нещастен случай по време на лов. Добрият му приятел Тедосиан явно го е взел за глиган. Или за елен може би.

— Не съм чувал за това. — Дори и да беше намерила бележката, едва ли щеше да я свърже с него. Самият Карлеон би си помислил, че е написана от собствената му ръка. Не допускаше, че би могла да се досети, но си припомни все пак, че тя е Айез Седай. Всъщност изобщо нямаше нужда да си го припомня при това гладко хубавичко лице и тези строги тъмни очи, които се взираха в него и не можеха да не забележат, че е пълен с тайни. — Слугинските квартири са пълни с клюки, но рядко се вслушвам в тях.

— Нима? — промърмори тя кротичко. — Значи не си чувал, че Тедосиан се поболял няма и един час след като се върнал в Камъка, веднага след като жена му му подаде чаша вино, за да отмие нагълтания прах от лова. Разправят, че чак се разплакал, като разбрал, че тя смята лично да се грижи за него и да го храни със собствените си ръце. Несъмнено сълзи на радост от любовта ѝ. Чувам, че тя се заклела да не го остави, докато не се вдигне отново на крака. Или докато не умре.

Знаеше. Как, не можеше да разбере, но знаеше. Но защо му го разправяше на него?

— Трагедия — отвърна ѝ той също толкова спокойно. — Ранд ще има нужда от всички верни върховни лордове, които може да намери.

— Карлеон и Тедосиан едва ли бяха особено верни. Дори един към друг, както изглежда. Водеха фракцията, която искаше да убие Ранд и се мъчеше дори да забрави, че той изобщо е жив.

— Така ли? Не обръщам много внимание на такива неща. Делата на могъщите не са за един прост веселчун.

Усмивката ѝ можеше да избие в смях, но тя заговори, все едно че четеше от книга.

— Томодрил Мерилин, някога наричан Сивата лисица от тези, които са го познавали или са знаели нещо за него. Дворцов бард в кралския дворец на Андор, в Кемлин. Известно време любовник на Мургейз, след смъртта на Тарингейл. Щастлива е била за Мургейз тази смърт на Тарингейл. Не допускам тя дори да е подозирала, че се е канел да предизвика нейната смърт и той самият да стане първият крал на Андор. Но сега говорим за Том Мерилин, един мъж, който, казват, можел да играе Играта на Домове дори и насън. Срамота, че такъв мъж нарича себе си прост веселчун. Но каква арогантност да запази същото име.

Том с усилие прикри потреса си. Колко ли знаеше тя? Твърде много, дори и една дума да не знаеше повече. Но не беше единствената знаеща.

— Като стана дума за имена — отвърна ѝ той спокойно — забележително е колко може едно име да озадачи човек. Моарейн Дамодред. Прословутата лейди Моарейн от Дома Дамодред, в Кайриен. Най-малката сестра на Тарингейл. Племенница на крал Ламан. И Айез Седай. Айез Седай, подкрепяща Преродения Дракон още преди да е могла да знае за него нещо повече от това, че е поредният глупак, който може да прелива. Айез Седай с връзки в Бялата кула, бих казал — иначе не би рискувала с всичко това, с което се е заела. Някоя в Съвета на Кулата? Много повече, бих казал; би трябвало да е много по-важна фигура. Вестите за всичко това биха могли да разтърсят света. Но защо да си създаваме толкова неприятности? Може би ще е най-добре да оставим един веселчун да си стои напъхан в дупката си в слугинските отделения. Просто един стар веселчун, който си свири на лютнята и разказва приказките си. Приказки, които не вредят никому.

Дори и да беше успял да я слиса поне малко, тя не го показва.

— Спекулациите, неподкрепени с факти, винаги са опасни — отвърна кротко тя. — Не използвам името на своя Дом по свой избор. Домът Дамодред си е спечелил заслужено лоша репутация още преди Ламан да съсече Авендоралдера и да загуби заради това трона и живота си. След Айлската война тази репутация се е влошила още повече, пак заслужено.

Нима нищо не беше в състояние да разтърси тази жена?

— Какво искаш от мен? — попита той раздражено.

Тя дори не примигна.

— Елейн и Нинив взимат днес кораб за Танчиго. Опасен град е това Танчиго. Твоите знания и опит може да им помогнат.

Значи това било. Искаше да го отдели от Ранд, да остави момчето оголено за нейните манипулации.

— Както казваш, Танчиго напоследък е опасен, но пък той винаги си е бил такъв. Желая на младите жени всичко най-добро, но нямам никакво намерение да си пъхам главата в гнездо на пепелянки. Твърде стар съм за такива неща. Тъкмо си мислех да се заломя с фермерство. Спокоен живот. Безопасен.

— Един спокоен живот би те убил, струва ми се. — Каза го с откровена насмешка и се зае да пооправи гънките на полите си с малките си нежни пръсти. Том имаше чувството, че се старае да прикрие усмивката си. — Но виж, Танчиго няма да те убие. Това ти го гарантирам, а съгласно Първата клетва знаеш, че говоря истината.

Той я изгледа навъсен, въпреки усилието си да запази лицето си безизразно. Беше го казала и наистина не можеше да лъже, но откъде ли можеше да знае? Той беше сигурен, че Моарейн не умее да Прорицава — той самият я беше чул да отрича този Талант. Но му го беше казала. „Огън да я изгори тази жена!“

— И защо трябва да ходя в Танчиго? — Вече можеше да мине и без титли.

— За да защитиш Елейн, как защо? Щерката на Мургейз.

— Не съм виждал Мургейз от петнайсет години. Елейн беше бебенце, когато напуснах Кемлин.

Тя малко се поколеба, но когато заговори отново, гласът ѝ бе неумолимо твърд.

— А твоята причина да напуснеш Андор? Един племенник на име Овин, струва ми се. Един от онези глупаци, за които спомена — които могат да преливат. Червените сестри е трябвало да го отведат в Тар Валон, като всеки друг мъж като него, но вместо това са го опитомили на място и са го изоставили на... милостта на съседите му.

Том събори стола си, докато се изправяше, но се наложи да се хване за масата, защото коленете му се бяха разтреперили. Овин не беше живял дълго след като го бяха опитомили, прогонен от дома си от доскорошните си уж приятели, които не бяха могли да допуснат да оставят сред себе си мъж, забъркал се със Силата, макар той да не

можеше повече да прелива. Нищо от това, което Том бе направил, не можа да накара Овин да престане да се отказва от живота, нито да спре младата му жена да го последва в гроба само един месец след това.

— Защо... — Той се окашля, за да не говори толкова хрипливо. — Защо ми казваш това?

На лицето на Моарейн се беше изписало съчувствие. Възможно ли бе да е и съжаление? Едва ли. Не и от една Айез Седай. А колкото до съчувствието, и то вероятно бе фалшиво.

— Нямаше да го сторя, ако беше пожелал просто да помогнеш на Елейн и Нинив.

— Но защо, да те изгори дано! Защо?

— Ако отидеш с Елейн и Нинив, ще ти кажа имената на онези Червени сестри, когато се видим следващия път, както и името на онази, която им е наредила. Те не са действали по своя воля. А аз наистина ще те видя отново. Ти ще оцелееш в Тарабон.

Том си пое хрипливо дъх.

— И какво ще ми помогнат имената им? — попита той равнодушно. — Имена на Айез Седай, загърнати в цялата власт на Бялата кула.

— Един опитен и опасен играч на Играта на Домове би могъл да измисли как да ги използва — отвърна тя кротичко. — Не е трябвало да правят това. За такова нещо не би трябвало да получат извинение.

— Би ли ме оставила сам, моля те?

— Искам да знаеш, че не всички Айез Седай са като онези Червени сестри, Том. Трябва да разбереш това.

— Моля те!

Той остана прав, облегнат на масата, докато тя не излезе — не искаше да го види как се свива непохватно, не искаше да види сълзите, стичащи се по измъченото му лице. „О, Светлина, Овин.“ Беше заровил този спомен в най-дълбоките кътчета на паметта си. „Не можах да стигна там навреме. Твърде зает бях. Твърде зает с проклетата Игра на Домове.“ Той изтри ядосано лицето си. Моарейн можеше да играе Играта с най-добрите противници. Как го затегли по тази пътека, дърпайки всеки конец, за който той смяташе, че е свършено скрит. Овин. Елейн. Щерката на Мургейз. Само симпатия му беше останала към Мургейз, може би малко повече от това, но трудно беше да остави на произвола на съдбата едно дете, което беше

друсал на коленете си. „Това момиченце в Танчико? Този град жива ще я изяде, дори и да нямаше война. Сигурно сега се е превърнал в бърлога на побеснели вълци. А Моарейн ще ми даде имената.“ Единственото, което той трябваше да направи, бе да остави Ранд в ръцете на Айез Седай. Точно както бе оставил Овин. Чувстваше се като змия, притисната с чатал, без възможност да се освободи, колкото и да се гърчеше. „Проклетата жена!“

Преметнала на ръка дръжката на кошничката с бродерия, Мин събра полите си и се понесе през столовата след закуска с плъзгаща се походка и изправена снага. Можеше да закрепим на главата си пълна купа с вино, без да излее и капка. Отчасти това беше така, защото с роклята не можеше да закрачи с обичайната си походка. Роклята. Бледосиня коприна с втален корсаж и ръкави, и дълга пола, чиито дантели по краищата щяха да метат пода, ако не ги придържаше. А отчасти беше, защото бе сигурна, че усеща погледа на Лейрас в гърба си.

Бегло погледна през рамо и се оказа, че е права. Надзорничката на кухните, истинско ходещо буре, сияеше одобрително, докато я гледаше от прага на столовата. Кой би си помислил, че тази жена на младини е била хубавелка или че в сърцето ѝ ще има място за хубавички, кокетни момиченца? „Живички“, така ги наричаше тя. Кой би допуснал, че щеше да вземе „Елминдреда“ под здравото си крило? Такова положение едва ли можеше да се нарече удобно. Лейрас грижовно държеше Мин непрекъснато под око, и това око, изглежда, беше в състояние да я намери навсякъде из Кулата. Мин ѝ се усмихна в отговор и пооправи косата си, сега нагласена като кръгла черна шапка от къдрици. „Огън да я изгори тази жена! Няма ли си нещо да готви, или някоя прислужничка, на която да се скара?“

Лейрас ѝ махна с ръка и тя също ѝ махна в отговор. Не можеше да си позволи да обиди някоя, която я наблюдава толкова отблизо, особено след като нямаше никаква представа колко грешки би могла да допусне. Лейрас знаеше всички хитрости на „живичките“ жени и се канеше да научи Мин на някои неща, които тя все още не знаеше.

Една сериозна грешка, припомни си Мин, докато присядаше на една мраморна пейка до един висок прозорец, беше бродерията. Не от

гледна точка на Лейрас, а от нейна собствена. Измъкна гергефа от кошницата и мрачно огледа резултата от вчерашната си работа — няколко смотани жълти маргаритки и нещо, което трябваше да прилича на жълта розова пъпка, макар че никой нямаше да я вземе за такава, освен ако тя сама не му го кажеше. С въздишка, тя се залови да разшива бодовете. Леане беше права — една жена можеше да си седи с часове с гергефа, да наблюдава всички и всичко, и никой нямаше да намери това за странно. Щеше да е от полза обаче ако имаше поне малко умение.

Добре поне, че утрото беше чудесно за разходка навън. Златното слънце се открояваше на хоризонта сред небе, по което няколко бели облачета сякаш се бяха подредили само за да открият чистотата му. Лекият ветрец носеше аромата на рози. Много скоро застланите с чакъл пътечки щяха да се запълнят с хора, забързани по една или друга задача, всякакви, от Айез Седай до коняри. Великолепна утрин и великолепно място, откъдето да наблюдаваш незабелязана. Може би днес щеше да види нещо полезно.

— Елминдреда?

Мин подскочи и засмука убодения си пръст. Понечи да се сопне на Гавин, че се е прокраднал тайно до нея, но думите замръзнаха в гърлото ѝ. С него беше Галад. По-висок от Гавин, дългокрак, той се движеше с грациозност на танцьор и стройна, мускулеста мощ. Ръцете му също бяха дълги, много елегантни и силни в същото време. А лицето му... Най-просто казано, той беше най-красивият мъж, когото беше виждала.

— Престани да си смучеш пръста — каза ѝ Гавин ухилено. — Знаем, че си хубаво момиче, не е нужно да ни го доказваш.

Изчервена, тя бързо дръпна ръката си и едва се сдържа да не го изгледа свирепо, което едва ли щеше да мине за присъщо на „Елминдреда“. За него не бяха необходими заплахи или заповеди от страна на Амирлин, за да премълчи тайната ѝ, стигаше само молбата ѝ, но той използваше всяка възможност да я подразни.

— Не е редно да се подиграваш, Гавин — каза Галад. — Той не искаше да ви обиди, госпожице Елминдреда. Ще ме извините, но да не би да сме се виждали преди? Когато се намръщихте преди малко така свирепо на Гавин, почти си помислих, че ви познавам.

Мин скромно сведе очи.

— О, никога не ще забравя срещата си с вас, милорд Галад — отвърна тя с възможно най-подходящия тон за глупаво момиче. Превзетото гласче и неволният ѝ гняв я изчервиха чак до челото, което я прикри още по-добре.

Тя изобщо не приличаше на себе си и роклята и прическата бяха само част от маскировката. Леане беше събрала кремове, пудри и невероятен асортимент от неща със странни миризми от града и така я беше дресирала, че можеше да ги използва дори насън. Сега имаше добре очертани скули и повече цвят на устните си, отколкото ѝ бе осигурила природата. Тъмен крем, очертаващ веждите, и фина пудра, изтъкваща клепките ѝ, правеше очите ѝ да изглеждат по-големи. Изобщо не приличаше на себе си. Някои от новачките ѝ казваха с възхита колко красива била и дори няколко Айез Седай я бяха нарекли „много мило дете“. Мразеше всичко това. Роклята беше доста хубава, признаваше го, но не и останалото. И въпреки това нямаше никакъв смисъл да носи маска, без да я поддържа с поведението си.

— Сигурен съм, че помниш — вметна сухо Гавин. — Не исках да ти прекъсвам бродирането... лястовички ли са? Жълти лястовички? — Мин бързо напъха гергефа в кошницата. — Исках само да коментираш това. — Той пъкна в ръцете ѝ една малка, подвързана в кожа книга, стара и опърпана. — Кажи на брат ми, че е глупост. Може би ще се вслуша в теб.

Тя огледа книгата. „Пътищата на Светлината“ от Лотар Мантелар. Отвори я и зачете напосоки.

„Прочие, отбягвай всяко удоволствие, понеже добродетелта е абстрактен, свършен и кристален идеал, помръкващ от низшите чувства. На плътта не угаждай. Слаба е плътта, а духът е силен. Праведната мисъл усещането я дави, а праведното деяние страстите го спират. Всичката наслада вземи от праведността и само от праведността.“ Всичко това ѝ се стори някаква суховата безсмислица.

Мин се усмихна на Гавин и дори успя да се изкикоти.

— Толкова думи! Боя се, че малко разбирам от книги, милорд Гавин. Винаги ми се е искало да прочета някоя... изцяло. — Тя въздъхна. — Но времето все не стига. Ами че то само докато си наглася прическата, минават часове. Смятате ли, че ми стои добре? — Гневното изумление, изписано на лицето му, едва не я накара да се

разсмее, но тя потисна смеха си до закачлив кикот. Истинско удоволствие беше поне веднъж да му върне топката; трябваше да провери дали би могла да го прави по-често. В това нейно прикритие се криеха възможности, за които не беше подозирала. Иначе този престой в Кулата се бе оказал пълна скука и я изпълваше с раздразнение. Заслужаваше да се позабавлява малко.

— Лотар Мантелар — каза с плътен глас Гавин — е основателят на Белите плащове. Белите плащове!

— Той е бил велик мъж — добави твърдо Галад. — Философ с благородни идеали. Ако Чедата на Светлината след негово време са проявявали известна... крайност, това нищо не променя.

— Олеле! Белите плащове — ахна Мин и добави леко потръпване. — Но те са такива грубияни, както съм чувала. Не мога да си представя един Бял плащ да танцува. Смятате ли, че тук има възможност да се танцува? Айез Седай, изглежда, също не се интересуват много от танците, а аз така обичам да танцувам. — Разочарованието в очите на Гавин беше просто възхитително.

— Не мисля — каза Галад и взе книгата от ръцете ѝ. — Айез Седай са твърде заети с техните... работи. Ако чуя за някое подходящо за танцуване място, ще ви придружа, ако желаете. Не е нужно да се боите, че онези двама дръвници ще ви безпокоят. — Той ѝ се усмихна, без да съзнава какво върши, и тя изведнъж наистина остана без дъх. Не биваше да им се позволява на мъжете да се усмихват така.

Всъщност ѝ беше нужно известно време, докато си спомни за кои двама дръвници говори. Двамата, които уж поискали ръката на Елминдреда и които едва не са се сбили, защото тя не могла да избере един от тях, и я принудили да потърси убежище в Кулата, защото не можела да престане да окуражава и двамата. Цялото обяснение за пребиваването ѝ тук. „Всичко е заради тази рокля — каза си тя. — Щях да мисля по-разумно, ако си бях в мои дрехи.“

— Забелязах, че Амирлин разговаря с теб всеки ден — каза изведнъж Гавин. — Да ти е споменала нещо за нашата сестра Елейн? Или за Егвийн ал-Вийр? Казала ли ти е къде са те?

На Мин ѝ се прищя да му насини окото. Той, разбира се, не знаеше защо тя се прави на друга, но се бе съгласил да не я разобличава, а сега я свързваше с жени, за които мнозина в Кулата знаеха, че са приятелки на Мин.

— О, Амирлин е чудесна жена — изчурулика тя и оголи зъбки в сладка усмивка. — Все ме пита как ми минава времето и ми хвали хубавата рокля. Предполагам, че се надява скоро да избира между Дарван и Гемал, но какво да направя, като просто не мога! — Отвори широко очи, надявайки се, че така ще изглежда по-безпомощна и объркана. — И двамата са толкова сладки! Кой казахте? Сестра ви ли, милорд Гавин? Самата щерка-наследница? Не помня Амирлинския трон да ми е споменавала някога за нея. Как ѝ беше другото име? — Направо чу как зъбите на Гавин изскърцаха.

— Защо трябва да занимаваме госпожица Елминдредата с това? — каза Галад. — Това си е наш проблем, Гавин. От нас зависи да разобличим лъжата и да се справим с това.

Тя почти не го чу, защото изведнъж видя един едър мъж с дълга тъмна коса. Къдриците му се спускаха до отпуснатите му рамене. Той обикаляше безцелно по една от застланите с чакъл пътечки между дърветата под зоркия поглед на една от Посветените. И преди беше виждала Логаин — мъж с посърнало лице, макар и сърцат някога, винаги придружаван от Посветена. Тя трябваше да го пази да не се самоубие, както и да предотврати някакъв опит да избяга. Въпреки ръста си той обаче нямаше вид на човек, канещ се да извърши последното. Но никога досега не беше виждала ярък ореол около главата му, сияещ в златисто и синьо. Появи се само за един миг, но и това ѝ беше достатъчно.

Логаин се беше самопровъзгласил за Преродения Дракон, беше пленен и опитомен. Каквато и слава да си бе спечелил като Лъжедракон, сега тя беше далеч зад него. Единственото, което му беше останало, бе отчаянието на опитомения, като на човек, лишен от зрение, слух и вкус, който копнее единствено да умре, който с нетърпение чака смъртта, спохождаща неминуемо мъже като него за няколко години. Той погледна към нея, може би без изобщо да я забелязва; очите му изглеждаха безнадеждно извърнати навътре. Защо тогава го обкръжаваше ореол, който направо крещеше за бъдеща слава и мощ? Ето това трябваше да каже на Амирлин.

— Горкият нещастник — промърмори Гавин. — Не мога да не изпитам жалост към него. Светлина, би било проява на милост да му позволят да сложи край на живота си. Защо го карат насила да продължава да живее?

— Той не заслужава никакво съжаление — обяви Галад. — Забрави ли какъв беше и какви неща направи? Колко хиляди души загинаха заради него, преди да го хванат? Колко градове бяха опожарени? Нека да го държат жив, за назидание на други като него.

Гавин кимна, макар и с неохота.

— И все пак мнозина са го следвали. Много градове бяха опожарени след като се обявиха на негова страна.

— Трябва да тръгвам — каза Мин и се изправи, а Галад изведнъж се превърна в самото олицетворение на загрижеността.

— О, простете ни, госпожице Елминдреда. Съвсем не искахме да ви изплашим. Логаин не може да ви навреди. Уверявам ви.

— Аз... Да, той наистина ме поизплаши. Моля да ме извините. Наистина трябва да си лягам.

Гавин сви скептично устни, но грабна кошницата ѝ преди тя да успее да я докосне.

— Позволете ми да ви поизпратя поне — каза той с глас, изпълнен с фалшива загриженост. — Тази кошница ще е твърде тежка за вас, както сте замаяна. Току-виж сте припаднали.

Много ѝ се дощя да грабне кошницата и да го халоса с нея, но това нямаше да е най-подходящото поведение за Елминдреда.

— О, благодаря ви, милорд Гавин. Толкова сте мил. Ах, колко сте мил! Не-не, милорд Галад. Не искам да затруднявам и двама ви. Моля ви, останете си тук и си дочетете книжката. Ама останете, моля ви. — За повече убедителност успя дори да трепне с мигли.

Успя по някакъв начин да напъха Галад в мраморната беседка и тръгна с Гавин. Полите ѝ я дразнеха — искаше ѝ се да ги повдигне до коленете и да се затича, но Елминдреда никога не би се затичала и никога не би показала толкова много от краката си, освен по време на танци. Точно по този въпрос Лейрас я беше поучила: само веднъж да побегне, и щеше напълно да унищожи целия така старателно граден образ на Елминдреда. А пък Гавин...

— Дай си ми кошницата, безмозъчен кретен — озъби му се тя веднага щом се скриха от погледа на Галад, и я издърпа от ръцете му. — Какво искаше да кажеш с това разпитване за Елейн и Егвийн пред него? Елминдреда никога не ги е срещала. Елминдреда изобщо не се интересува от тях. Елминдреда изобщо не желае да бъде споменавана в едно изречение с тях. Разбра ли?

— Не — отвърна той. — Не, след като не искаш да ми обясниш. Но съжалявам. — Разкажанието в гласа му едва ли беше достатъчно, за да я задоволи. — Просто съм загрижен. Къде са те? От вестите, които идват по реката — за някакъв Лъжедракон в Тийр — ми става още по-тежко. Те са там някъде, навън. Светлината знае къде, а аз продължавам безпомощно да се питам дали не са се озовали в някой гибелен огън като онзи, който Логаин бе подпалил в Геалдан?

— Ами ако не е Лъжедракон? — попита тя предпазливо.

— Имаш предвид онези приказки по улиците, че е превзел Тийрския камък ли? Мълвата винаги преувеличава действителността. Ще го повярвам само ако го видя, но дори и това не би могло да ме убеди. Дори и Тийрският камък може да падне. Светлина, всъщност не вярвам Елейн и Егвийн да са в Тийр, но незнанието къде са направо ми яде стомаха като киселина. Ако тя е пострадала...

Мин не знаеше коя от двете точно има предвид с това „тя“ и подозираше, че и той самият не знае. Колкото и да я беше раздразнил преди малко, сърцето ѝ бе на негова страна, но нищо не можеше да се направи.

— Само да можеше да правиш това, което ти казвам, и...

— Знам. Вярвай на Амирлинския трон. Вярвай! — Той издиша дълбоко. — Знаеш ли, че напоследък Галад пие из кръчмите с Бели плащове? Всеки може да премине по мостовете, ако идва в мир, дори проклетите Чеда на проклетата Светлина.

— Галад ли? — възкликна тя невярващо. — В кръчми? Да пие?

— Не повече от чаша-две, сигурен съм. На повече не би склонил, дори и на именния си ден. — Гавин се навъси, несигурен дали това не е критика към Галад. — Работата е, че си говори с Белите плащове. А и тази книга. Според посвещението, подарил му я е самият Еамон Валда. „С надеждата, че ще намериш пътя.“ Валда, Мин. Човекът, който командва Белите плащове. Незнанието изяжда и Галад. Да ми слуша Белите плащове! Ако се е случило нещо на сестра ни или на Егвийн... — Той поклати глава. — Ти знаеш ли къде са, Мин? Щеше ли да ми кажеш, ако знаеше? Защо се криеш?

— Защото побърках двама мъже с хубостта си и не мога да реша — отвърна му тя кисело.

Той се изсмя горчиво, после се ухили.

— Е, това поне мога да го повярвам. — Изкиска се и я погали с пръст по брадичката. — Ти си много хубаво момиче, Елминдреда. Едно хубаво, умно момиченце.

Тя сви юмрук и замахна да го удари, но той се изплъзна с танцуваща стъпка, тя се препъна в полите си и за малко да падне.

— Проклет бивол с мозък колкото напръстник! — изръмжа тя.

— Каква грация, какво изящество, Елминдреда — засмя се той. — И какво сладко гласче, като на славейче или на гълъбче, гукащо привечер. На кой ли мъж няма да му светнат очите като те види, а, Елминдреда? — Веселието му се стопи и той я изглежда трезво. — Ако разбереш нещо, моля те, кажи ми. Моля те. На колене ще ти се моля, Мин.

— Ще ти кажа — отвърна тя. „Стига да мога. Ако е безопасно за тях. Светлина, колко мразя това място. Защо не мога просто да се върна при Ранд?“

Остави Гавин и влезе в Кулата съвсем сама, оглеждайки се предпазливо за Айез Седай или Посветени, които можеше да я запитат какво търси над приземния етаж и накъде е тръгнала. Вестта за Логаин беше твърде важна, за да чака, докато Амирлин се натъкне на нея уж случайно, някъде в късния следобед, както обикновено. Това поне си каза. Нетърпението ѝ напираше да избие през кожата ѝ.

Мерна само няколко Айез Седай, завиващи по ъглите пред нея или влизащи в стаи далече напред по коридора, което беше добре. Никоя не отиваше към Амирлинския трон. Шепата слугини, покрай които мина, забързани по работа, не ѝ задаваха въпроси, разбира се, нито дори я поглеждаха повторно, освен да приклеknат учтиво, без да се спират.

Тя бутна вратата към кабинета на Амирлин, вече пригответила превзетата си версия в случай, че завареше някоя с Леане, но антрето се оказа празно. Забърза се към открехнатата вътрешна врата и надникна. Амирлин и Пазителката седяха от едната страна на масата, която бе отрупана с късчета хартия. Главите им рязко се люшнаха към нея и сякаш не я изгледаха два чифта очи, а четири пирона се забиха в лицето ѝ.

— Какво търсиш тук? — сопна се Амирлин. — Ти би трябвало да си едно глупаво момиче, потърсило убежище, а не моя приятелка от детинство. Никаква връзка между нас не бива да има освен най-

случайна, мимоходом. Ако трябва, ще накарам Лейрас да те пази като малко дете. На нея ще ѝ хареса, струва ми се, но се съмнявам, че и на теб.

Мин потръпна. Изведнъж Логаин престана да ѝ се струва толкова неотложен; едва ли щеше да си спечели някаква слава в следващите няколко дни. Всъщност тя съвсем не беше дошла заради него. Той беше само извинение, но сега тя не мислеше да се връща, така че затвори вратата и изломоти набързо онова, което бе видяла и какво означава то. Все пак се чувстваше неудобно, че се наложи да го прави пред Леане.

Сюан поклати глава уморено.

— Още една грижа, сякаш си нямам други. Глад в Кайриен. Изчезнала сестра в Тарабон. Тролоксските набези в Граничните земи пак са се разраснали. И онзи глупак, дето нарича себе си пророк и вдига бунтове в Геалдан. Както излиза, той проповядва, че Драконът се е преродил като шиенарски лорд — добави тя недоумяващо. — Дори и най-малките дреболии са лоши. Войната в Арад Доман е прекратила търговията от Салдеа и това предизвиква смутове в Марадон. Тенобия дори може да бъде принудена да се откаже от трона си заради тях. Единствената добра вест, която съм чула напоследък, е, че Погибелта по някакви причини се е оттеглила. Повече от две мили зеленина отвъд граничните камъни, без намек дори от развала и болести, по целия път от Салдеа до Шиенар. Такова чудо не се помни. Но изглежда, добрата вест трябва да се уравни с лоши. Има ли пробойна в една лодка, бъди сигурна, че има и други. Де да беше равновесие. Леане, погрижи се да увеличат охраната на Логаин. Не разбирам какви беди би могъл да причини той тепърва, но бих предпочела изобщо да не разбира. — Пронизващите ѝ сини очи се извърнаха към Мин. — А ти, ти защо допляска дотук като изплашена чайка? Логаин можеше и да почака. Този мъж едва ли ще намери мощ и слава до залез слънце.

Мин усети в думите ѝ ехото на собствените си мисли и неловко пристъпи от крак на крак.

— Знам — отвърна тя. Веждите на Леане се повдигнаха предупредително и тя припряно добави: — Майко. — Пазителката кимна одобрително.

— Това все още не ми казва защо, дете — подкани я Сюан.

Мин събра кураж.

— Майко, нищо от онова, което съм видяла от първия ден, не се оказа особено важно. Определено не съм видяла нищо, което да насочва към Черната Аджа. — От това име все още я побиваха ледени тръпки. — Казах ви всичко, което знам за всяко бедствие, което може да връхлети вас, Айез Седай, а всичко останало просто е безполезно. — Наложил се да спре, за да преглътне пред този пронизващ я поглед. — Майко, няма никаква причина да не мога да си замина. А има причина да си тръгна. Сигурно Ранд би могъл истински да се възползва от това, което мога да правя. Ако той наистина е превзел Камъка... Майко, той сигурно има нужда от мен. — „Във всеки случай аз имам нужда от него. Огън да ме гори, каква глупачка съм!“

Пазителката нескрито потръпна при споменаването на името на Ранд. Реакцията на Сюан бе шумно изсумтяване.

— Твоите видения бяха твърде полезни. Важно е да знаем за Логаин. Ти откри коняря, който крадеше, преди подозренията да паднат върху някой друг. И онази огненокоса новачка, която за малко щеше да си докара дете!... Шериам прекъсна това — момичето няма повече и да помисли за мъже, преди да си е завършило обучението — но без теб така и нямаше да разберем преди да е станало твърде късно. Не, не можеш да си отидеш. Рано или късно виденията ти ще ми очертаят цялата схема на Черната Аджа, а дотогава се изплащат скъпо и прескъпо.

Мин въздъхна, и то не само защото Амирлин смяташе да я задържи. Последния път, когато видя червенокосата новачка, момичето се бе измъкнало в едно ъгълче в градините с някакъв мускулест пазач. Щяха да се оженят, може би още преди края на това лято — Мин го беше разбрала още когато ги видя заедно, въпреки че Кулата никога не пускаше една новачка да си замине, докато Кулата не е готова за това, дори такива, които не можеха да напреднат в обучението си. В бъдещето на тази двойка имаше тиха ферма и цяло ято деца, но беше безполезно да казва това на Амирлин.

— Не можете ли поне да уведомите Гавин и Галад, че Егвийн и сестра им са добре, майко? — Питането беше досадно, както и самият тон. Като дете, на което е отказано парче торта и то моли да му дадат поне бисквитка. — Поне им кажете нещо повече освен онази глупава приказка, че изтърпявали наказание в някаква ферма.

— Казах ти, че това не е твоя грижа. Не ме принуждавай да ти го повтарям.

— Те не вярват в това повече от мен — изтърва се Мин преди сухата усмивка на Амирлин да я спре. Не беше забавна тази усмивка. Никак.

— Значи ми предлагаш да променя местонахождението им? След като вече всички смятат, че те са в някаква ферма? Не допускаш ли, че това би могло да накара няколко чифта вежди да се вдигнат? Всички освен тези момчета го приемат. А, и освен теб. Добре, в такъв случай Кулин Гайдин ще трябва да поработи малко повече с тях. Малко мускулна треска и повече пот, ако искаш мъжкият ум да престане да се занимава с чужди грижи. Женският, впрочем, също. Твърде много въпроси ми задаваш и ще си помисля дали няма да ти помогнат няколко дни търкане на гърнета. По-добре да се лиша от услугите ти за известно време, отколкото да ти позволя да си пъхаш носа там, където не ти е работа.

— Но вие дори не знаете дали не са в беда, нали? Или Моарейн.
— Нямаше предвид Моарейн.

— Момиче — обади се предупредително Леане. Но Мин повече не можеше да бъде спряна.

— Защо още нищо не сме чули за тях? Тук стигнаха слухове преди два дни. Два дни! Защо нито едно от тези късчета хартия по масата ви не съдържа вест от тях? Тя гълъби няма ли? Мислех, че вие, Айез Седай, разполагате с хора с вестоносни гълъби навсякъде. Ако и в Тийр няма, къде другаде ще има? Един конник щеше да е стигнал до Тар Валон досега. Защо...

Плясъкът на дланта на Сюан по масата я прекъсна.

— Забележително добре се подчиняваш — каза тя кисело. — Дете мое, докато не чуем обратното, приемаме, че младежът е добре. Моли се да е добре. — Леане отново потръпна. — Има една поговорка в Блатото, дете — продължи Амирлин. — „Не набеждавай бедата, докато бедата не те набеди.“ Добре я запомни, дете.

На вратата плахо се почука.

Амирлин и Пазителката се спогледаха; след това два чифта очи се приковаха в Мин. Присъствието ѝ създаваше проблем. Определено нямаше къде да я скрият; дори терасата беше напълно открита откъм стаята.

— Трябва ни причина да си тук — измърмори Сюан. — Причина, която не те прави нищо повече от глупавото момиче, което уж си. Леане, застани до вратата и бъди готова. — Двете с Пазителката бяха станали. Сюан заобиколи масата, а Леане тръгна към вратата. — Седни на мястото на Леане, момиче. Размърдай се, дете, по-бързо. Сега се нацупи. Не гледай сърдито, а нацупено! Издай долната си устна напред и гледай в пода. Може би трябва да ти сложим кордели в косата, големи червени кордели. Така. Леане. — Амирлин опря юмруци на бедрата си и повиши глас. — И само да ми влезеш тук още веднъж неканена, дете! Ще те...

Леане дръпна вратата и на прага се показва тъмнокожа новачка, която трепна от продължителната тирада на Сюан и се сниши в дълбок поклон.

— Писмо за Амирлин, Айез Седай — изписука момичето. — В гълъбарника пристигнаха два гълъба. — Беше една от онези, които бяха казали на Мин, че е красива, и сега се мъчеше да надникне над рамото на Пазителката, ококорила очи.

— Благодаря, дете — каза ѝ бодро Леане и взе двете костени цилиндърчета от ръката на момичето. — Хайде, връщай се в гълъбарника. — Преди още новачката да се е изправила, Леане затръшна вратата, след което се облегна на нея с въздишка. — Започнах да се стряскам от всеки нечакан звук, откакто ми каза... — Тръгна към масата. — Още две съобщения, майко. Дали да ги...

— Да, отвори ги — каза Амирлин. — Току-виж Моарейн най-сетне е решила да нахлуе в Кайриен. Или тролоците са превзели Граничните земи. Вече очаквам всичко. — Мин остана на мястото си — всички тези заплахи на Сюан ѝ прозвучаха като напълно възможни.

Леане огледа червения восъчен печат в края на единия от двата малки цилиндъра, не по-голям от ставата на пръста ѝ, след което го счупи с нокътя на палеца си, уверила се, че не е повреден, и извади навитата хартийка с помощта на тънка клечица от слонова кост.

— Не по-малко лошо от тролоците, майко — изпъшка тя почти веднага след като го зачете. — Мазрим Таим се е измъкнал на свобода.

— Светлина! — изджавка Сюан. — Как?

— Тук се казва само, че е бил измъкнат през нощта с измама, майко. Две сестри са загинали.

— Светлината дано освети душите им. Но нямаме много време да оплакваме мъртвите, докато такива като Таим са живи и неопитомени. Къде е станало, Леане?

— В Денхуир, майко. Селце източно от Черните хълмове на Марадонския път.

— Трябва да са били някои от следовниците му. Глупци. Защо не могат да разберат, че са надвити? Подбери една дузина благонадеждни сестри, Леане... — Амирлин направи гримаса. — Благонадеждни — промърмори тя. — Ако знаех коя е по-благонадеждна от една сребруша, нямаше да си имам всички тези проблеми. Най-добрите, които можеш, Леане. Дузина сестри. И петстотин от гвардията. Не, направо хиляда.

— Майко — промълви загрижено Пазителката. — А Белите плащове...

— Те не биха се опитали да преминат мостовете дори да ги оставя без никакъв надзор. Биха се страхували да не попаднат в клопка. Не е ясно какво точно става там, Леане. Искам всеки, когото изпратя, да бъде готов на всичко. А, Леане... и Мазрим Таим трябва да бъде опитомен веднага, щом го пленят отново.

Слисана, Леане широко разтвори очи.

— Но законът...

— Знам закона не по-зле от теб, но няма да рискувам отново да се освободи неопитомен. Няма да рискувам да се появи нов Гуаир Амалазан.

— Да, майко — промълви плахо Леане.

Амирлин вдигна второто костено цилиндърче и с рязък пукот го разполови, за да извади съобщението.

— Най-после и една добра вест — изрече тя и на лицето ѝ изгря широка усмивка. — Добра новина. Примката си свърши работата. Овчарят държи меча.

— Ранд? — попита Мин, а Сюан кимна.

— Разбира се, момиче. Камъкът е паднал. Ранд ал-Тор, овчарят, държи Каландор. Сега вече мога да се задействам. Леане, искам Съветът на Кулата да бъде свикан днес следобед. Не, още заранта.

— Не разбирам — каза Мин. — Знаете какво се говореше за Ранд. Защо сега свиквате Съвета? Какво можете да направите сега, което да не сте могли преди?

Сюан се изсмя като малко момиче.

— Това, което мога да направя сега, е да им заявя открито, че съм получила вест от една Айез Седай, че Тийрският камък е паднал и че един мъж е извадил Каландор. Изпълнено Пророчество. Предостатъчно за целта ми, най-малкото. Драконът се е Преродил. Ще се мръщят, ще спорят, но никоя няма да може да се противопостави на заявлението ми, че Кулата трябва да наставлява този мъж. Най-малкото, вече ще мога да се ангажирам в това открито. Поне отчасти.

— Сигурна ли сте, че постъпвате правилно, майко — намеси се внезапно Леане. — Знам... Щом той притежава Каландор, то той трябва да е Преродения Дракон, но той все пак може да прелива, майко. Мъж, способен да прелива. Само веднъж съм го виждала, но дори тогава в него имаше нещо странно. Нещо много повече от тавирен. Майко, в това отношение с какво той е по-различен от Таим?

— Разликата е това, че той наистина е Преродения Дракон, дъще — отвърна й кротко Амирлин. — Таим е вълк, при това може би побеснял вълк. Ранд ал-Тор е ловният вълк, който ние ще използваме, за да надвием Сянката. Но името му засега запази за себе си, Леане. Най-добре ще е да не разкриваме прекалено много неща преждевременно.

— Както кажете, майко — отвърна Пазителката, но в гласа й все още се долавяше безпокойство.

— А сега тръгвай. Искam Съветът да бъде свикан до един час. — Сюан изгледа замислено излизащата от кабинета жена. — Съпротивата може да се окаже по-голяма, отколкото би ми се искало — въздъхна тя, след като вратата се затвори.

Мин я изгледа рязко.

— Не искате да кажете, че...

— О, нищо сериозно, детето ми. Не и докато все още не знаят откога съм се замесила с това момче, ал-Тор. — Тя отново погледна късчето хартия и го пусна на масата. — Да беше ми съобщила Моарейн малко повече.

— Но защо не ви е съобщила повече? И защо не ви се обади преди това?

— Сега пък и ти ми сипеш въпроси. За последното питай Моарейн. Тя винаги е действала на своя глава. Моарейн попитай, чедо.

Сара Ковънри копаяше с мотиката и се мръщеше на наболите в рехавата пръст между зелките и цвеклото кукувича прежда и кокоши крак. Не че госпожа Елвард беше особено строга при възлагането на работа — не беше по-строга от майката на Сара, а с Шериам не можеше и да се сравнява — но Сара не беше дошла в Бялата кула, за да се озове пак в забутана ферма и да плеви зеленчуци от ранни зори. Белите й рокли на новачка бяха прибрани; сега носеше груба дреха от кафява вълна, все едно че беше ушита от майка й, с пола, вързана над коленете, за да не се цапа в пръстта. Изобщо не беше честно. Нищо не беше направила.

Тя размърда пръсти в рохавата пръст, изгледа сърдито един упорит кокоши крак и преля, за да го изгори от земята. Около издънката блеснаха искри и стръкчето повехна. Новачката припряно го измъкна от пръстта и от ума си. Ако изобщо имаше честност на този свят, лорд Галад щеше да се отбие във фермата по време на лов.

Облегната на мотиката, тя се унесе в мечти как Цери раните на Галад, получени при падане от коня — не по негова вина, разбира се; о, той беше великолепен ездач — и как той после я вдига и я поставя да седне пред него на коня, и й заявява, че ще бъде нейният Стражник — тя, разбира се, щеше да си избере Зелената Аджа — и...

— Сара Ковънри?

Сара подскочи от резкия глас, но се оказа, че не е госпожа Елвард. Сгъна най-раболопно колене, с прибрани поли.

— Най-дълбоки почитания, Айез Седай. Да не би да сте дошли да ме върнете в Кулата?

Айез Седай пристъпи към нея, без да се притеснява, че полите й се влачат по пръстта на зеленчуковата леха. Въпреки летния утринен зной беше с пелерина и качулката й беше спусната над лицето й.

— Малко преди да напуснеш Кулата ти заведе една жена при Амирлинския трон. Жена, която нарича себе си Елминдред.

— Да, Айез Седай — отвърна Сара с лека въпросителна нотка в гласа. Не й хареса начинът, по който Айез Седай го бе изрекла. Сякаш бе напуснала Кулата по свое хрумване.

— Кажи ми всичко, което си чула или видяла, момиче, от първия миг, в който поведе въпросната жена. Всичко.

— Но аз нищо не съм чула, Айез Седай. Пазителката ме отпрати веднага щом... — Прониза я мъчителна болка, пръстите на нозете ѝ се заровиха в пръстта, гърбът ѝ се изви в дъга; спазъмът продължи само няколко мига, но сякаш бяха вечност. Борейки се да си поеме дъх, тя осъзна, че брадичката ѝ е притисната в земята и пръстите ѝ ровят в пръстта. Не помнеше кога е паднала. Можа да види кошницата с пране на госпожа Елвард, килната на една страна до каменната стена на фермерската къща, и изсипаните на куп мокри чаршафи. Странно — Мориа Елвард никога не би оставила прането си така.

— Всичко, момиче — промълви хладно Айез Седай. Сега тя стоеше над Сара и не правеше никакво усилие да ѝ помогне. Тя ѝ беше причинила болката; не трябваше да е така. — Всяка личност, с която е разговаряла тази Елминдреда, всяка думичка, която е казала, всеки нюанс, всяко изражение.

— Тя говори с лорд Гавин, Айез Седай — изхлипа Сара, заровила лице в пръстта. — Това е всичко, което знам, Айез Седай. — И се разплака искрено, убедена, че това е достатъчно, за да задоволи тази жена.

ГЛАВА 18

В ПЪТИЩАТА

Закопчал палтото си догоре, Перин спря и погледна секирата, все така затегната на стената, където я бе оставил, след като я издърпа от вратата. Никак не му харесваше да понесе отново това оръжие, но все едно, размота колана от куката и го пристегна здраво на кръста си. Чукът привърза към вече натъпканите си дисаги. Метна дисагите и навитото на руло одеяло през рамо, след което взе пълния със стрели колчан и лъка от ъгъла зад вратата.

Издигащото се слънце лееше зной и светлина през тесните прозорци. Разхвърляното легло беше единственият знак, че някой е пребивавал тук. Стаята вече губеше усещането за присъствието му; дори като че ли започваше да намирисва на празнота въпреки собствената му миризма по завивките. Никога не беше се задържал достатъчно дълго някъде, че да остави усещането за себе си да се задържи след заминаването му. Никога не бе оставал толкова, че да пусне корени, да почувства едно място едва ли не като свой дом. „Е, нали сега тръгвам за дома.“

Обърна гръб на вече опразнената стая и излезе.

Гаул се надигна без усилие от мястото, където беше приклепнал, под един гоблен с мъже, яхнали коне и преследващи лъвови. Носеше със себе си цялото си въоръжение плюс два кожени мяха с вода и навито одеяло, както и малко котле за готвене, вързани до кожения калъф на лъка му. Беше сам.

— Другите? — попита Перин, но Гаул поклати глава.

— Твърде далече е от Триделната земя. Предупредих те за това, Перин. Тези ваши земи са твърде влажни; въздухът е все едно че дишаш вода. Твърде много хора има тук, наблъскани един до друг. До гуша им е дошло от странни места.

— Разбирам — каза Перин, макар че това, което разбираше, бе, че в края на краищата измъкване нямаше да има, никаква айилска чета спътници, които да прогонят Белите плащове от Две реки. Но

премълча разочарованието си — няма смисъл да ревеш, че желязото се е откъртило; просто трябва да го изковеш наново. — Имаше ли някакви трудности да направиш това, за което те помолих?

— Никакви. Наредих на един тайренец да отнесе всичко, което ти поиска, при конюшната до портата към Драконовата стена и да не казва на никого; сигурно са го видели, но ще си помислят, че вещите са за мен, и ще мълчат. Портата към Драконовата стена. Човек може да си помисли, че Гръбнака на света е ей там, на хоризонта, а не на повече от сто левги оттук. — Айилецът замълча колебливо. — Момичето и Огиерът се подготвят съвсем открито, Перин. Тя се опитва да издири веселчуна и разправя на всички, че е решила да пътува през Пътищата.

Перин почеса брадата си и въздъхна тежко, почти изръмжа.

— Ако ме издаде на Моарейн, заклевам се, че няма да може да си седне на задника една седмица.

— Само че е много ловка с ножовете — вметна Гаул безпристрастно.

— Не е чак толкова ловка. Само да ме е издала тя. — Перин се почувства несигурен. Без спътници айилци. Значи бесилката си го чакаше. — Гаул, ако нещо се случи с мен, кажа ли ти, отвеждаш Файле. Тя може да не поиска да се махне, но ти я отведи. Погрижи се да се измъкне невредима от Две реки. Обещавах ли?

— Ще направя каквото мога, Перин. Заради кръвния дълг, който имам към теб, ще го направя. — Гаул, изглежда, се съмняваше, че ще се справи, но Перин не смяташе, че ножовете на Файле ще са достатъчни, за да го спрат.

Минаха колкото се може по-незабелязано през многобройните проходи и тесни стълбища, предназначени, за да могат слугите да влизат през тях ненатрапчиво. Лошо, че тайренците не бяха направили отделни коридори само за слугите. Въпреки това срещнаха много малко хора, дори по широките коридори с техните позлатени светилници и красиви гоблени, а благородници изобщо не се мяркаха.

Той обърна внимание на отсъствието им, а Гаул поясни:

— Ранд ал-Тор ги е свикал в Сърцето на Камъка.

Перин само изръмжа. Надяваше се, че и Моарейн е сред привиканите. Даже се зачуди дали по този начин Ранд не е искал да му помогне да се измъкне. Каквато и да беше причината, зарадва се, че ще може да се възползва от това.

Излязоха от последното тясно стълбище на приземния етаж на Камъка, в който сводести коридори, широки колкото цели пътища, отвеждаха към всички външни порти. Тук пана и гоблени нямаше. Само черни железни светилници в груби железни скоби, окачени високо по стените, осветяваха тъмните, лишени от прозорци проходи, а подът беше застлан с големи, грубо издялани каменни плочи, предназначени да издържат дълго на подкованите конски копита. Перин почти се затича. Конюшните вече се виждаха в дъното на големия тунел, а зад тях се изправяше широко разтворената порта към Драконовата стена, пазена само от неколцина Бранители. Сега вече Моарейн не можеше да ги задържи, дори и с късмета на Тъмния.

Отвореният вход на конюшната представляваше арка, петнадесет крачки широка. Перин пристъпи вътре и спря.

Въздухът тук беше тежък, наситен с миризмата на слама и сено, на зърно и овес, на кожа и на конска тор. Ясли, пълни с чудесни тайренски коне, високо ценени навсякъде, се нижеха покрай стените и на още редове през просторното помещение. Десетки коняри се трудеха, чистеха и четкаха животните, изхвърляха торта, оправяха сбруи. Без да спират работата си, от време на време поглеждаха Файле и Лоиал, които бяха готови за тръгване. А до тях стояха Байн и Чиад, отрупани като Гаул с оръжия и одеяла.

— Заради тях ли ми каза, че само ще се опиташ? — попита тихо Перин.

Гаул сви рамене.

— Ще направя каквото мога, но те ще вземат нейната страна. Чиад е от Гощиен.

— Кланът ѝ има ли някакво значение?

— Нейният и моят клан са в кръвна вражда, Перин, а аз не съм ѝ сестра в копието. Но може би водните клетви ще я задържат. Няма да танцувам копията с нея, освен ако тя не предложи.

Перин поклати глава. Странен народ. Какви са тези водни клетви? Но каза само:

— Те защо са с нея?

— Байн твърди, че искат да видят повече от земите ви, но ми се струва, че ги е заинтересувал спорът между Файле и теб. Те са като нея и когато чуха за това пътуване, пожелаха да тръгнат с нея, вместо с теб.

— Е, стига да я пазят от беди. — Изненада се, когато Гаул отметна глава и се засмя. Това го накара да почеше загрижено брадата си.

Лоиал се приближи до тях, дългите му вежди бяха увиснали тревожно. Джобовите на палтото му бяха издути, както обикновено, когато тръгваше на път, виждаха се предимно ъгловатите очертания на книги.

— Файле става нетърпелива, Перин. Струва ми се, че ще поиска да тръгнем всеки момент. Моля те, побързай. Не можеш дори да намериш Портала без мен. Не че е редно да се опитваш дори. Вие, хората, все ме карате да подскачам и да ставам безразсъден. Моля те, побързай.

— Няма да го оставя — извика високо Файле. — Дори да е още толкова опърничав и глупав, че да не може да помоли за най-обикновена услуга. Щом е така, нищо, нека да върви подире ми като изгубено паленце. Обещавам да го чеша зад ушите и да се грижа за него. — Айилките се запревиваха от смях.

Неочаквано Гаул подскочи високо и изрита във въздуха, на повече от две крачки от пода, докато в същото време ръцете му развъртяха едно от копията, и извика:

— Ще ги следваме като дебнещи рисове, като вълци на лов. — Приземи се леко. Лоиал го зяпна удивен.

Байн, от своя страна, лениво оправи късата си буйна коса с пръсти.

— Имам си една чудесна вълча кожа за постеля в твърдината — каза тя отегчено на Чиад. — Вълците се ловят лесно.

Ръмженето в гърлото на Перин притегли погледите на двете жени към него. За миг Байн като че се наклони да каже още нещо, но се намръщи, уловила жълтоокия му поглед, и застана нащрек.

— Това паленце още не е дресирано както трябва — оплака се Файле на айилките.

Перин отбягна да я погледне и вместо това отиде при яслата, където беше сиво-кафявият му жребец, висок колкото тайренските животни, но по-тежък и по-набит. Даде знак с ръка на коняря да се отдръпне, надяна юздите на Стъпко и го изведе сам. Конярите, разбира се, го бяха извеждали на разходка, но въпреки това конят беше стоял затворен достатъчно дълго, за да заподскача в бързи стъпки, заради

които Перин му беше дал името. Перин го потупа успокоително с увереността на човек, подковал немалко коне през живота си. После му сложи седлото и привърза дисагите и навитото одеяло отзад.

Гаул го изгледа безизразно. Той лично нямаше да яхне кон, освен ако не станеше крайно наложително, а и тогава — не преди да е станало абсолютно наложително. Никой от айилците не би го направил. Перин не разбираше защо. От гордост, може би, заради способността им да бягат на далечни разстояния. Айилците, изглежда, влагаха нещо повече в това, но той подозираше, че никой от тях не би могъл да му го обясни.

Товарният кон също трябваше да се приготви, разбира се, но това стана бързо, тъй като всичко, което Гаул беше заръчал, беше добре подредено. Храна и мехове с вода. Овес и зърно за конете. Всичко това нямаше да го намерят из Пътищата. Още няколко други неща, като букаи и лекове за конете, за всеки случай, резервна кутийка с прахан и други подобни.

Повечето място в плетените кошове отиде за малките мехове, като онези, които айилците използваша за вода, но пълни с масло за светилници. Най-накрая над всичко останало се наместиха фенерите на дългите им пръти и всичко беше готово.

След като напъха дългия лък под връзките на дисагите, Перин се метна на седлото на Стъпко, стиснал и поводите на товарния кон. И трябваше да изчака, което започна до го изнервя.

Лоиал вече беше възседнал един огромен рунтав кон, по-висок от всеки друг поне с две педи, но въпреки това изглеждаше почти колкото пони заради дългите крака на огиера. Беше време, когато огиерът неохотно се бе съгласил да се качи на кон също така, както айилците, но сега се чувстваше съвсем удобно на конския гръб. Тази, която се моташе, беше Файле. Тя оглеждаше лъскавочерната си кобилка така, все едно че я виждаше за първи път, макар Перин да знаеше, че доста я бе поиздила, преди да я купи, скоро след като пристигнаха в Камъка. Лястовица беше от чудесната тайренска порода, с изящни глезени и извита в дъга шия, пъргав, добър бегач и издръжлива на вид, макар и твърде леко подкована за представите на Перин. Тези подкови нямаше да издържат. Всичко това беше просто поредният ѝ опит да се наложи над него, каквото и да си мислеше тя самата.

Файле най-сетне се качи, дръпна юздите на кобилката и се приближи до Перин. Добре яздеше — жена и кон се движеха като едно цяло.

— Защо не можеш да помолиш, Перин? — промълви тя тихо. — Ти се опита да ме задържиш настрана от мястото, което ми се полага, затова сега трябва да помолиш. Нима едно толкова просто нещо може да е толкова непосилно за теб?

Камъкът прокънтя като чудовищна камбана, подът на конюшната подскочи, а таванът се заогъва, готов да се срути. Стъпко също подскочи, изцвили диво и замята глава: единственото, което Перин успя да направи, бе да се задържи на седлото. Конярите се разтичаха отчаяно да усмирят конете, които се вдигаха на задни крака, цвилеха и се мъчеха да прескочат оградите си. Лоиал беше стиснал здраво шията на огромния си кон. Само Файле седеше на Лястовица уверено, макар че кобилата подскачаше и цвилеше като полудяла.

Ранд. Перин знаеше, че е той. Дърпането на тавирен го теглеше, както се привличат два въртопа в буен поток. Кашляйки, задавен от вдигналия се прахоляк, той решително поклати глава — нямаше да скочи от коня и да побегне обратно нагоре в Камъка.

— Потегляме! — изрева той, докато трусовете продължаваха да разтърсват цитаделата. — Веднага, Лоиал! Давай!

Файле, изглежда, също не виждаше повече смисъл да се бавят и сръга кобилата към изхода. Лоиал я последва, двата им товарни коня поеха след тях и всички се втурнаха в галоп към портата. Бранителите само ги погледнаха и се пръснаха; задължението им беше да пазят Камъка от външни хора, заповеди да пазят хората вътре нямаха. Не че ако имаха, щяха да могат да разсъждават разумно при тези едва-що заглъхващи трусове и все още стенещия над тях Камък.

Перин беше точно зад тях с товарния си кон и съжаляваше, че животното на огиера не може да тича по-бързо, съжаляваше, че не може да изпревари Лоиал и така да преодолее засмукването, мъчещо се да го изтегли назад, това неумолимо привличане на тавирен към тавирен. Запрепускаха заедно в галоп по улиците на Тийр, към изгряващото слънце. Мъже с вталени сюртуци и жени с престилчици на много пластове, все още потресени от труса, ги изглеждаха зяпнали, зашеметени и понякога едва съобразяваха да отскочат встрани от пътя им.

При стените на вътрешния град каменната настилка отстъпи ред на пръстена, обувките и палтата на свой ред се смениха от боси нозе и голи гърди над торбести гащи, поддържани с широки пояси. Тълпата тук обаче се отдръпваше не по-малко усърдно, защото Перин не искаше да забави бяга на Стъпко, докато не преминат и през външната стена, покрай обикновените каменни къщи и дюкянчета, сбутани едни до други извън същинския град, все по-надалеч, сред селския пейзаж с пръснати ферми и горички, все по-надалече от притеглянето на тавирен. Едва тогава, дишайки почти толкова тежко, колкото запъхтения си кон, той дръпна юздите на Стъпко и забави хода му.

Ушите на Лоиал бяха щръкнали от изненада. Файле облиза устни и заоглежда преbledняла ту огиера, ту Перин.

— Какво стана? Това... той ли беше?

— Не знам — излъга Перин. „Трябва да замина, Ранд. Знаеш го. Погледна ме в лицето, когато ти го казах, и каза, че трябва да направя това, което смятам, че съм длъжен да направя.“

— Къде са Байн и Чиад? — каза Файле. — Докато ни настигнат, ще им трябва цял час. Жалко, че не пожелаха да яхнат коне. Предложих да им купя, а те ме изгледаха обидени. Е, все едно трябва да поводим конете след това препускане, да се поуспокоят малко.

Перин едва се сдържа да не й каже, че не знае толкова за айилците, колкото си мисли. Сега можеше да види градските стени зад тях и Камъка, издигащ се като планина. Можеше дори да различи змиеподобната фигура на знамето, веещо се над крепостта, и разлетелите се около него обезпокоени птици. Никой от останалите не можеше да ги види. Изобщо не му беше трудно да различи тримата айилци, тичащи към тях с дълги, поглъщащи земята крачки, чиято лекота подлъгваше за скоростта им. Не мислеше, че самият той би могъл да бяга толкова бързо, не и толкова дълго, но айилците сигурно бяха поддържали тази скорост още от Камъка, за да са толкова близо след тях.

— Няма да ни се наложи да ги чакаме чак толкова — каза той. Файле погледна намръщено към града.

— Това те ли са? Сигурен ли си? — Навъсеният й поглед рязко се извърна към него, заплашвайки го със словесен порой, само да посмее да отговори. Да го пита, разбира се, твърде много щеше да прилича на признание, че го приема за част от групата. — Той много се

фука със зрението си — обърна се тя към Лоиал, — но паметта му не е много добра. Понякога ми се струва, че ще забрави да си запали свещ през нощта, ако не му го напомня. Тези хора сигурно са някакво нещастно семейство и бягат, защото са се уплашили да не е земетръс.

Лоиал се помръдна неловко на седлото си, въздъхна тежко и промърмори нещо неразбрано за човеците, за което Перин подозираше, че не е особено похвално. Файле, разбира се, не забеляза това.

Много скоро, след като айилците се озоваха достатъчно близо, за да ги познае, Файле зяпна към Перин, но не каза нищо. Нямаше да признае, че е прав, дори ако кажеше, че небето е синьо. Айилците дори не бяха запъхтени, когато забавиха бяга си и се спряха до конете.

— Колко жалко, че бягането не беше по-дълго. — Байн и Чиад се усмихнаха една на друга и изгледаха лукаво Гаул.

— Иначе можехме да надбягаме това Каменно куче и да го оставим да пръхти на земята — добави Чиад. — Затова сигурно Каменните кучета се заклеват да не отстъпват. Каменните кости и каменните глави ги правят твърде тежки за бягане.

Гаул не изглеждаше обиден, въпреки че, както забеляза Перин, бе застанал малко настрана, за да държи Чиад под око.

— Знаеш ли защо Девите толкова често ги използват за съгледвачи, Перин? Защото са много издръжливи на бягане. А това е, защото ги е страх да не би някой мъж да се ожени за тях. Една Дева ще ти пробяга сто мили, само за да го избегне.

— Много мъдро от тяхна страна — вметна заядливо Файле. — Имате ли нужда от почивка? — попита тя айилките и се изненада от отрицателния отговор. Въпреки това се обърна към Лоиал. — Готов ли си да продължим? Добре. Намери ми този Портал, Лоиал. Много се задържахме тук. Пуснеш ли едно безпризорно пале да се върти около теб, започва да си въобразява, че ще се погрижиш за него, и това никога няма да свърши.

— Файле — възрази Лоиал, — не отиваш ли твърде далече?

— Ще отида толкова далече, колкото трябва, Лоиал. Порталът!

Клюмнал уши, Лоиал въздъхна тежко и отново извърна коня си на изток. Перин ги остави да се отдалечат малко, след което двамата с Гаул ги последваха. Налагаше се да играе по правилата на Файле, но смяташе поне да играе не по-зле от нея.

Фермите — занемарени, с груби каменни къщи, в които Перин не би подслонил и животни, ставаха все по-отдалечени една от друга, колкото по на изток яздеха, докато накрая не свършиха и не остана само безкрайна, леко хълмиста степ. Трева, докъдето стигаше погледът — безкрайна и монотонна, разнообразявана само от купчинките храсталаци по билото на някой хълм.

Коне също се мяркаха по зелените склонове, на тумби по дузина или на стада от по сто животни — прочутата тайренска порода. Малко или голямо, всяко стадо коне пасеше под зорките очи на по едно-две босоноги момчета, яздещи без седла. Момчетата носеха камшици с дълги дръжки, които използваша, за да държат конете наедно, като плющяха ловко с тях във въздуха, за да подкарат едно или друго заблудено животно, без дори да го докосват. Подкарваха стадата си настрани от пътя на странниците и ако се налагаше, след това ги връщаха, но наблюдаваха преминаването на странната група — двама човеци и един огиер на кон, плюс трима айилци, за които се разправяше, че били завзели Камъка — с храброто любопитство на младите.

Цялата тази гледка бе твърде приятна за очите на Перин. Обичаше конете. Отчасти причината да помоли за работа като чирак при майстор Люхан беше възможността да работи с коне — не че в Емондово поле имаше толкова много коне, не и толкова хубави.

Нещата обаче не стояха така и за Лоиал. Огиерът започна да мърмори, все по-високо, колкото по-надалече яздеха през тревистите хълмове, докато най-накрая не избухна в басово боботене.

— Отишло си е! Всичко си е отишло, и за какво? Трева. Някога това е било огиерска дъбрава. Тук не сме вдигали големи строежи в сравнение с Манедерен или града, който вие наричате Кемлин, но достатъчни, за да се засади дъбрава. Дървета от всякакъв вид, от всяка земя и място. Великите дървеса, извисяващи се на сто разтега към небето. И грижливо гледани, за да напомнят на моя народ за стеддинга, който са оставили, за да строят неща за човеците. Хората си мислят, че ние ценим каменоделството, но това е дреболия, научена по време на Дългото изгнание, след Разрушението. Дърветата са това, което обичаме ние. Хората смятаха, че Манедерен е най-големият ни триумф, но за нас триумфът беше тамошната Дъбрава. Днес и нея я няма. Като това тук. Отишло си е и не ще се върне вече.

Лоиал се загледа към хълмовете — голи, ако не се смяташе тревата. И конете. Лицето му се беше вкочанило, ушите му бяха щръкнали назад. Миришеше на... гняв. Повечето сказания наричаха огиерите мирни, почти толкова мирни, колкото Пътуващия народ, но някои, макар и малко, ги наричаха безпощадни врагове. Перин само веднъж досега беше виждал Лоиал разгневен. Сигурно е бил разгневен и снощи, докато е защитавал онези деца. Взрян в лицето на Лоиал, той си спомни една стара поговорка. „Да разгневиш огиерите и да срутиш планини над главата си.“ Всеки смяташе, че означава да направиш нещо невъзможно. Но Перин си помисли, че може би значението се е променило с годините. Че може би в началото е гласяла: „Разгневиш ли огиерите, все едно си срутил планини над главата си.“ Трудно за постигане, но смъртно опасно, ако все пак го направиш. Не мислеше, че някога би му се доцяло Лоиал — кроткият, муден Лоиал, чийто нос вечно беше забит в някоя книга — да му се разгневи.

Лоиал ги поведе леко на юг. Знаци нямаше, но той беше сигурен в посоката и ставаше все по-сигурен с всяка следваща крачка на конете. Огиерът можеше да почувства един Портал, някак да го усети, да го намери така сигурно, както една пчела може да намери кошера си. Най-сетне спряха и Лоиал слезе от коня си. Тревата му стигаше малко по-нагоре от коляното. Виждаше се само гъста група храсталаци, по-високи от обичайното, обрасли с листак клони, по-високи от огиера. Той ги изпокърши почти със съжаление и ги натрупа на една страна.

— Може би момчетата с конете ще ги използват за огън, като изсъхнат.

И се появи Порталът.

Изправен на склона на хълма, той приличаше по-скоро на сива стена, отколкото на Портал, при това на стена от дворец с изваяни листа и лозници, така изкусно изработени, че изглеждаха почти толкова живи, колкото храстите, криещи ги доскоро. Беше стоял тук най-малко три хиляди години, но по повърхността му липсваше и най-малката следа от износване. Листата по камъка сякаш щяха да се раздвижат при първия полъх на вятъра.

За миг всички го зяпнаха безмълвно, после Лоиал въздъхна дълбоко и постави дланта си върху единствения лист, който се отличаваше от останалите. Тривърхият лист на Авендесора,

приказното Дърво на живота. До момента, в който огромната му ръка го докосна, той приличаше толкова на част от каменната резба, колкото всички останали, но се измъкна съвсем лесно.

Файле ахна, дори айилците промърмориха нещо. Въздухът се изпълни с тревожна миризма; трудно бе да се каже от кого идваше — от всички сигурно.

Сега каменните листа като че ли наистина се размърдаха от някакъв невидим полъх; леко трепнаха и позеленяха, като че ли изпълнили се с живот. Бавно по средата се появи цепнатина, ушири се и двете половини на Портала се разтвориха, разкривайки не хълма отзад, а мрачно блещукане, смътно отразяващо образите им.

— Казват — измърмори Лоиал, — че някога Порталите блестели като огледала, а онези, които минавали през Пътищата, все едно че крачели през слънцето и небесата. Отишло си е вече. Като тази дъбрава.

Перин припряно смъкна един от вързаните за дълги пръти фенери от гърба на товарния кон и го запали.

— Тук навън е твърде топло — каза той. — Малко сянка няма да ни дойде зле. — После подкара Стъпко към Портала. Стори му се, че чу как Файле ахна.

Сиво-кафявият жребец се засуети, пристъпвайки към собственото си смътно отражение, но Перин го сръга да продължи напред. Бавно, спомни си той. Трябваше да се направи бавно. Ноздрите на коня докоснаха колебливо отражението си, след което се сляха с него, сякаш навлезе в огледало. Перин пристъпи още по-близо до себе си, допря се... Леден студ се плъзна по кожата му, обгръщайки го косъм по косъм. Времето се разтегна.

Студът изчезна като спукан мехур и той се озова сред безкрайна чернота, само светлината от фенера на пръта се свличаше като локвичка около него. Стъпко и товарният кон изцвилиха нервно.

Гаул пристъпи прага спокойно и се зае да приготви другия фенер. Това, което се виждаше зад тях, приличаше на опушено стъкло. Останалите се виждаха през него, все още отвън — Лоиал, качващ се отново на коня си, Файле, придърпваща юздите. Всички се движеха странно бавно, сякаш пълзяха. Времето в Пътищата течеше различно.

— Файле ти е много ядосана — каза Гаул, след като запали фенера си. С него светлината не стана много повече. Тъмното

засмукваше светлината, поглъщаше я. — Изглежда, тя смята, че си нарушил някакво споразумение. Байн и Чиад... Гледай да не те спипат насаме. Те се канят да ти дадат урок, заради Файле, и ако изпълнят това, което са намислили, няма да можеш да седиш така лесно на това животно.

— За нищо не съм се споразумявал, Гаул. Правя това, което тя ме принуди да правя с измама. Много скоро ще трябва да тръгна след Лоиал, както тя иска, но доколкото мога, смятам да водя. — Той му посочи една дебела бяла линия под копитата на Стъпко. Начупена и доста надупчена, тя водеше напред и изчезваше сред чернотата само на няколко стъпки пред тях. — Това води до първия напътственик. Там ще трябва да изчакаме Лоиал да го разчете и да реши кой мост да вземем, но поне дотам Файле може да повърви след нас.

— Мост — промърмори замислено Гаул. — Знам я тази дума. Тук има ли вода?

— Не. Не са точно като истинските мостове. Приличат донякъде, но... може би Лоиал ще ти го обясни по-добре.

Айилецът се почеса по главата.

— Сигурен ли си какво правиш, Перин?

— Не — призна си Перин, — но не е нужно и Файле да го знае.

Гаул се засмя.

— Забавно е да си млад, нали, Перин?

Намръщен и несигурен дали айилецът не му се смее, Перин сръга Стъпко и повлече товарния кон след себе си. Светлината на фенера изобщо нямаше да се вижда тук само след двадесет-тридесет крачки. Искаше му се да се скрие преди да е влязла Файле. Нека да си помисли, че е решил да продължи без нея. Най-малкото заслужаваше да се потревожи тези няколко минути, докато го намери при напътственика.

ГЛАВА 19

„ТАНЦУВАЩИЯТ ПО ВЪЛНИТЕ“

Златното слънце едва се беше издигнало над хоризонта, когато лъскавата черна карета с впряг от четири еднакви сиви коня спря край пристанището. Веднага щом спря, дългнестият тъмнокос кочияш, облечен в сюртук на черни и златни ивици, скочи от капрата, за да им отвори вратата. Ничий герб не красеше вратата, разбира се — тайренските благородници помагаха на Айез Седай само по принуда, колкото и раболепни да им бяха усмивките, и никой не искаше името му да се свързва с Кулата.

Елейн слезе с въздишка на облекчение, без да изчаква Нинив, и оправи пътната си лятна мантия от син лен. Лекият ветреца, носещ се през Еринин, изглеждаше почти прохладен след жегата в Камъка. Тя беше възнамерявала да не показва резултата от грубото возене, но веднъж стъпила на крака, не можа да се сдържи да не разтрие врата и раменете си. „Добре поне, че снощният дъжд още задържа прахта“ — помисли си тя. Подозираше, че нарочно са им дали карета без перденца.

На север и юг в реката, като дебели пръсти, се протягаха още каменни кейове. Въздухът миришеше на катран и коноп, на риба и подправки, и на зехтин, както и на други незнайни неща, гниещи в мудните води на реката. Миризма се носеше и от странните зеленикавожълти продълговати плодове, струпани на гроздове пред стената на каменния склад зад Елейн. Въпреки ранния час наоколо шетаха мъже в кожени елеци без ръкави, залитащи под товара на огромни денкове, метнати на превитите им гърбове, или бутащи ръчни колички, натоварени с бурета или сандъци. Никой не й обръщаше внимание — само по някой поглед, хвърлен мимоходом, след което хлътналите тъмни очи се свеждаха помръкнали, изпълнени с неизречено недоволство; повечето хора дори не вдигаха главите си. Домъчня й, когато го забеляза.

Тайренските благородници се отнасяха лошо с народа си. Дори злоупотребяваха с него. В Андор можеше да очаква радостни усмивки и пълни с уважение поздравя, изричани свободно от хора с изправена снага, знаещи собственото си достойнство, както и нейното. Това беше почти достатъчно да я накара да съжали, че напуска Тийр. Беше отгледана, за да предвожда и един ден да властва над горд народ, и сега изпитваше подтик да научи тези хора на достойнство. Но това беше работа на Ранд, не нейна. „А ако не го направи както трябва, наистина ще трябва да му належа малко ум в главата. И не малко, а повечко.“ Добре поне че беше започнал, следвайки съвета ѝ. Щеше да е интересно да види какво е постигнал, когато се върнеше. „Стига изобщо да се върна.“

От мястото, където беше застанала, съвсем ясно се виждаха дузина кораби, както и други отвъд тях, но един, привързан в края на кея, изпълваше погледа ѝ. Каравелата на Морския народ беше стотина крачки дълга и широка един път и половина колкото съседния ѝ кораб, с три внушително извисяващи се мачти в средата на корпуса и една по-къса на издигнатата палуба на кърмата. И преди се беше качвала на кораби, но никога на толкова голям, и никога на кораб за плаване през морето. Самото име на собствениците на кораба говореше за далечни земи и непознати пристани. Ата-ан Миере. Морският народ. В сказанията, в които се наблягаше на тайнствеността, задължително се говореше за Морския народ, освен ако не ставаше дума за айилците.

Нинив се измъкна от каретата след нея и изръмжа:

— Да ме подмятат така, като кокошка при лятна буря! Да ме тръскат като прашна черга! Как успя да улучваш всяка буца и дупка от Камъка чак дотук, добри ми човече? За това нещо наистина трябва умение. Жалко, че няма нищо общо с карането на коне. — Кочияшът — мъж с помръкнало мършащо лице — се опита да ѝ подаде ръка, но тя отказа помощта му.

С въздишка Елейн удвои броя на сребърните петащи, които извади от кесията си.

— Благодаря ви, че ни докарахте толкова бързо и сигурно. — Тя се усмихна и притисна петаците в шепата му. — Казахме ви да карате бързо и вие направихте така, както ви помолихме. Не вие сте виновен за улиците. А колкото до работата, свършихте я чудесно, като се имат предвид толкова лошите условия.

Без да поглежда монетите, човечецът се поклони дълбоко, погледна я с благодарност и промърмори:

— Благодаря, милейди.

Не по-малко заради думите, отколкото заради парите — сигурна беше. Сама беше установила, че една добра дума и малко похвала обикновено се приемат не по-зле от среброто. Макар че и среброто само по себе си рядко биваше отказвано, естествено.

— Светлината дано ви прати безопасно пътуване, милейди — добави той. Едва забележимото трепкане на очите му по посока на Нинив подсказа, че пожеланието е само за Елейн. Нинив трябваше да се научи как да прави отстъпки и да дава преценки; наистина трябваше.

След като кочияшът разтовари вързопите с вещите им от каретата, обърна впряга и се отдалечи, Нинив ядно промълви:

— Не биваше да му се сопвам така. И птица не може да премине лесно по тези улици. Не и в карета, във всеки случай. Но след като се друсам по целия път дотук, се чувствам все едно че цяла седмица не съм слизала от гърба на кон.

— Не той е виновен, че те боли... гърбът — отвърна Елейн с усмивка.

Нинив се изсмя кисело.

— Аз така ли казах? Надявам се, че не очакваш да хукна след него да му се извинявам. Тази шепа сребро, която му изсипа, може да излекува всички рани, освен смъртните. Ама ти наистина трябва да се научиш да внимаваш с парите, Елейн. Все пак не разполагаме с богатствата на Андорското кралство за лични разходи. Едно семейство би могло да преживее добре цял месец с това, което даваш на всеки, който си върши работата, за която бездруго му плащат. — Елейн я изгледа с нямо възмущение. Нинив като че ли винаги смяташе, че трябва да живеят по-лошо от слугини, освен ако има причина да не го правят, вместо обратното, което беше по-смислено — но Нинив, изглежда, не забеляза изражението ѝ, което винаги беше карало кралските гвардейци да застават мирно. Вместо това нарами вързопите си и торбите от груб плат и се обърна към кея. — Добре поне че возенето на този кораб ще бъде по-гладко. Наистина се надявам да е по-гладко. Ще се качваме ли?

Докато си пробиваха път към края на кея между улици в работа мъже, струпани бурета и колички, пълни със стока, Елейн каза:

— Нинив, Морският народ са много докучливи, докато не те опознаят, поне така са ме учили. Не мислиш ли, че би могла да бъдеш малко...

— Малко какво?

— Тактична, Нинив. — Елейн се отмести встрани, защото някой се изхрани на кея пред краката ѝ. Не можеше да разбере кой точно го направи — когато се огледа, всички бяха свели глави, улици в шетнята си. Колкото и да злоупотребяваха върховните лордове с тях, тя би казала тихичко няколко остри думи, които простакът никога нямаше да забрави, ако беше разбрала кой е. — Поне веднъж би могла да се опиташ да си малко по-тактична.

— Разбира се. — Нинив се запъти към каравелата. — Стига да не ме подмятат насам-натам.

Първата мисъл, която споходи Елейн, щом се озоваха на палубата, бе, че каравелата е твърде тясна за дължината си; всъщност тя не разбираше много от кораби, но ѝ заприлича на огромна треска. „О, Светлина, това нещо ще ни подхвърля по-лошо и от каретата, колкото и да е голямо.“ Второто, за което си помисли, беше екипажът. Беше слушала разкази за Ата-ан Миере, но досега не беше ги срещала на живо. Всъщност дори разказите и сказанията казваха много малко. Загадъчен народ, необщителен, почти толкова тайнствен, колкото айилците. Само земите отвъд Пустошта сигурно можеха да бъдат още по-странни, още повече че всичко, което се знаеше за тях, бе, че Морският народ носи оттам слонова кост и коприна.

Ата-ан Миере се оказаха тъмни босоноги мъже с голи гърди, до един гладко избръснати, с права черна коса и татуирани ръце. Движеха се с увереността на хора, знаещи задачите си достатъчно добре, че да ги изпълняват, без да мислят за тях, но влагаци целия си ум в изпълнението им. В движенията им се долавяше някаква плавност, сякаш макар корабът да стоеше неподвижен, те все още усещаха вълнението на морето. Повечето от тях носеха златни и сребърни вериги на вратовете си и халки на ушите, понякога по две-три на всяко, а някои от халките бяха и с лъскави камъчета.

Сред екипажа имаше и жени, които навиваха въжета и ги опъваха редом с мъжете, със също така татуирани ръце, в същите

торбести гащи от някакъв тъмен, намазнен плат, стегнати с цветни тесни пояси и отворени на глезените. Но жените освен това бяха облечени в ярки цветни блузи, в крещящо червено, синьо и зелено, и имаха поне толкова верижки и обици, колкото и мъжете. Включително, забеляза с изумление Елейн, халки на ноздрите.

Грацията на жените засенчваше дори тази на мъжете и напомни на Елейн за някои разкази, които беше чувала като малко дете на места, където не беше редно да присъства. Жените на Ата-ан Миере били, според тези приказки, самото олицетворение на изкусителната красота и съблазнителност, способна да примамва всеки мъж. Жените на този кораб всъщност не бяха кой знае колко хубави, но като гледаше походката им, не беше трудно да повярва на онези приказки.

Две от жените на издигнатата палуба при кърмата очевидно не бяха от редовия екипаж. Те също така бяха босоноги и облеклото им беше със същата кройка, но едната беше облечена изцяло в синя коприна, а другата — в зелена. По-възрастната от двете, тази в зеленото, имаше по четири златни халкички на всяко ухо и още една на лявата си ноздра, всички изработени така, че искряха на утринния слънчев блясък. Фина верижка свързваше тънката халка на носа ѝ с една от обичите, поддържайки низ от мънички златни медальончета, а на една от верижките на шията ѝ висеше златна кутийка, приличаща на плетена от злато дантела, която тя повдигаше от време на време до носа си. Другата жена, по-високата, имаше всичко на всичко шест обици и по-малко медальончета. Кутийката обаче, която и тя душеше, беше също толкова фина златна изработка. Екзотично, наистина. Елейн присви очи само като си помисли за халките на носовете им. А и тази верижка!

Нещо особено на самата палуба привлече погледа ѝ, но отначало не можеше да разбере какво е. После се сети. Липсваше кормилен лост. Между двете жени стоеше някакво колело със спици, привързано с каиш, за да не се върти, но кормилен лост нямаше. „Но как управляват?“ И най-малката лодка, която бе виждала, си имаше кормилен лост. Лостове имаше и по другите кораби, навързани по съседните кейове. Все по-загадъчни ѝ се струваха тези хора на Морския народ.

— Не забравяй какво ти каза Моарейн — прошепна тя предупредително, докато пристъпваха към кърмовата палуба. Казаното

не беше много — дори Айез Седай знаеха твърде малко за Ата-ан Миере. Моарейн обаче им бе продиктувала подходящите за случая фрази: нещата, които трябваше да се изричат като проява на добро възпитание. — И запомни, повече такт — добави тя настойчиво.

— Ще запомня — отвърна ѝ рязко Нинив. — Мога да бъда тактична. — Елейн наистина се надяваше да е така.

Двете жени от Морския народ ги очакваха. Благоуханен облак обкръжаваше и двете, лек аромат на мускус, който лъхаше от златните им кутийки. Татуировките по дланите им представляваха звезди и морски птици, обкръжени от извивки, въртопчета и стилизирани вълни.

Нинив сведе глава.

— Аз съм Нинив ал-Мийра, Айез Седай от Зелената Аджа. Търся Надзорницата на платната на този съд и превоз, ако това е угодно на Светлината. Това е моята спътничка и приятелка, Елейн Траканд, също Айез Седай от Зелената Аджа. Светлината дано освети вас и вашия съд и да ви прати ветрове да ускорят плаването ви. — Беше почти буквално според указанията на Моарейн. С добавката за Зелената Аджа — Моарейн, изглежда, бе приела това с повече примирение от всичко друго, и изборът им на Аджа я беше развеселил — но всичко останало си беше както им каза.

По-възрастната жена, с малки сиви кичурчета по черната коса и леки бръчици около големите кафяви очи, сведе също толкова официално глава. Въпреки това, като че ли ги измери от глава до пети, спирайки погледа си повече на пръстените с Великата змия, които и двете носеха на десните си ръце.

— Аз съм Койин дин Джубаи Диви ветрове, Надзорница на платната на каравелата „Танцуващият по вълните“. Това е Джорин дин Джубаи Бяло крило, моя кръвна сестра и Ветроловка на „Танцуващият по вълните“. Може да се намери превоз за вас, ако е угодно на Светлината. Светлината да ви освети и да се погрижи пътят ви да свърши безопасно.

Изненадващо бе, че двете са сестри. Елейн можеше да долови приликата им, но Джорин изглеждаше много по-млада. И двете изглеждаха еднакво резервирани, но нещо у Ветроловката ѝ напомняше за Авиенда. Това беше абсурд, разбира се. Тези жени не бяха по-високи от самата нея и тенът им беше твърде различен от този

на айилката, а единственото оръжие, което се забелязваше по Джорин, беше широкият нож, затъкнат в пояса ѝ, който приличаше повече на обикновено сечиво въпреки златните инкрустации по дръжката му. Но Елейн въпреки това не можеше да се отърве от чувството за известна прилика между Джорин и Авиенда.

— Да поговорим тогава, Надзорнице на платната, ако ви е угодно — каза Нинив, следвайки формулировките на Моарейн — за пътища и пристани, а също и за дара за превоза. — Морският народ не взимаше такса за превоз, според Моарейн; те го наричаха „дар“, който по съвпадение щеше да се обмени за равностоен дар — тяхната услуга.

Койин извърна поглед към Камъка и бялото знаме, плющящо на върха му.

— Ще поговорим в каютата ми, Айез Седай, ако ви е угодно. — Тя посочи отворения капак зад странното колело. — Добре сте дошли на моя кораб и нека Светлината грее над вас, докато сте на палубата му.

Тясна стълба отвеждаше долу в една спретната стая, по-голяма и по-висока, отколкото опитът на Елейн на по-малки съдове ѝ позволяваше да очаква, с прозорчета към кърмата и глобуси от преплетени халки за лампи по стените. Почти всичко беше вградено в помещението с изключение на няколко лакирани сандъка с различна големина. Леглото беше широко и ниско, точно под прозорците към кърмата. Насред стаята стоеше тясна маса, обкръжена от столове с облегалки.

На масата лежаха навити на рула карти, няколко изделия от слонова кост бяха поставени небрежно по укрепените с прегради рафтове, на куки по стените висяха дузина мечове без ножници, с различни форми. Странно изработен месингов гонг с квадратна форма висеше от една гредка над леглото, а точно пред прозорците към кърмата, сякаш на почетно място, беше поставен шлем, върху издялана явно за целта дървена глава без черти на лицето. Шлем, приличащ на главата на огромно насекомо, лакиран с червено и зелено, с продълговати бели пискюли на двете скули, едната от които — съсечена.

Виж, шлема Елейн разпозна веднага.

— Сеанчан — ахна тя неволно.

Нинив я изглежда укорително, и с право. Двете се бяха разбрали, че ще е по-разумно и ще изглежда по-достоверно, ако Нинив, като по-възрастната, ръководи и провежда по-голямата част от разговорите.

Койин и Джорин се спогледаха озадачено.

— Нима знаете за тях? — каза Надзорницата на платната. — Разбира се. Трябваше да се очаква Айез Седай да знаят тези неща. Толкова далече на изток чуваме какви ли не истории, най-достоверната от които е твърде далече от истината.

Елейн разбираше, че трябва да остави темата дотук, но любопитството погъделичка езика ѝ.

— Но как сте се сдобили с този шлем? Ако позволите да попитам.

— „Танцуващият по вълните“ се натъкна на сеанчански кораб миналата година — отвърна Койин. — Те пожелаха да го завземат, но аз не пожелах да им го дам. — Тя леко сви рамене. — Шлема го пазя, за да ми напомня, а морето взе сеанчанците, Светлината дано е милостива към всички, които плават. Повече никога няма да се приближа до кораб с поребрани платна.

— Имали сте късмет — каза отривисто Нинив. — Сеанчанците задържат пленените жени, които могат да преливат, и използват преливането им като оръжие. Ако са имали една такава на борда си, щяхте да съжалите, че изобщо сте ги видели.

Елейн я изглежда намръщено, въпреки че беше много късно. Не можеше да прецени дали жените на Морския народ се обидиха от тона на Нинив. Лицата на двете останаха все така безизразни, но Елейн вече бе започнала да съобразява, че не показват много какво мислят с лицата си, във всеки случай не и пред непознати.

— Да поговорим за превоза — каза Койин. — Ако е угодно на Светлината, бихме ви попитали къде искате да отидете. Всичко е възможно в Светлината. Заповядайте да седнем.

Столовете около масата не можеха да се издърпват назад; те, както и масата, бяха приковани към пода — тоест палубата. Но пък ръчните облегалки се извиваха напред като ръце за прегръдка и се закопчаваха, след като си седнал. Цялата тази уредба, изглежда, потвърждаваше ужасните предчувствия на Елейн, че ги чака силно клатушкане. Тя, разбира се, се справяше с това добре, но прекомерното клатене дори в речен съд караше стомаха на Нинив да се бунтува. В

океана сигурно щеше да е много по-зле, отколкото по река, колкото и да е яростен вятърът по реката, а колкото по-зле се чувстваше стомахът на Нинив, толкова по-зъл ставаше и нравът ѝ. Нинив, която повръща и същевременно е изпаднала в най-мрачното си настроение — едва ли в целия жизнен опит на Елейн можеше да се намери по-ужасно съчетание.

Двете с Нинив седнаха от едната надлъжна страна на масата, а Надзорницата на платната и Ветроловката — на двата ѝ края. Отначало това ѝ се стори странно, докато не съобрази, че по този начин и двете ще гледат тази, която говори в момента, а другата ще може да ги наблюдава незабелязана. „Дали винаги се държат с пътниците си по този начин, или само защото сме Айез Седай? Е, защото мислят, че сме такива.“ Това, изглежда, бе някакво предупреждение, че не всичко може да се окаже така просто с тези хора, както се бяха надявали. Тя се помоли наум дано Нинив също да си го е отбелязала.

Елейн не забеляза да издават някаква команда, но скоро се появи стройна млада жена само с по една халка на всяко ухо, понесла поднос с ръбеста каничка за чай с месингова дръжка и големи чаши без дръжки, не от порцелана на Морския народ, както можеше да се очаква, а дебели и глинени. По-малко вероятно да се счупят при вълнение или буря, прецени тя. Това, което привлече вниманието ѝ, всъщност беше младата жена, и не само че го привлече, но едва не я накара да ахне. Беше гола до кръста, досущ като мъжете горе. Елейн прикри слисването си много успешно, според нея самата, но Нинив не се сдържа да изсумти силно.

Надзорницата на платната изчака момичето да налее чая, запарен до черно, след което каза:

— Да не би да сме отплавали, Дорийл, а аз да не съм забелязала? Вижда ли се земя наблизо?

Стройната жена силно се изчерви.

— Има земя, Надзорнице на платната. — Прошепна го отчаяно.

Койин кимна.

— В такъв случай, докато не престане да се вижда земя, един ден ще чистиш трюма, където дрехите наистина пречат. Свободна си.

— Слушам, Надзорнице на платната — отвърна момичето още по-отчаяно. Извърна се, охлаби обезсърчено червения си пояс, след което излезе през вратата в другия край на стаята.

— Споделете с нас този чай, ако ви е угодно — подкани ги Надзорницата на платната, — и да си поговорим в мир. — Тя отпи от чашата си и продължи, докато Елейн и Нинив опитваха своя. — Моля да ни извините за това оскърбление, Айез Седай. Това е първото пътуване на Дорийл по море, освен между островите. Младите често забравят порядките на сухоземците. Ако сте много оскърбени, ще я накажа още по-сурово.

— Не е необходимо — отвърна припряно Елейн, възползвайки се от това, че си е оставила чашата първа на масата. Чаят се оказа още по-силен, отколкото изглеждаше, неподсладен и доста горчив. — Наистина, изобщо не сме обидени. Различни народи, различни обичаи. — „Светлината дано не ни прати много повече разлики от тази! Светлина, ами ако изобщо не носят никакви дрехи, когато излязат в открито море? Светлина!“ — Но само един глупак би се обидил от обичаи, различни от неговите собствени.

Нинив я изглежда отвисоко и доста злобно за Айез Седай, за каквито трябваше да минават, след което отпи дълго от чашата си. Единственото, което каза по повод, беше: „Моля да не го обсъждаме повече.“ Не беше възможно да се разбере дали го каза за Елейн, или на жените от Морския народ.

— Тогава да поговорим за превоза, ако ви е угодно — каза Койин. — До кое пристанище бихте искали да плавате?

— Танчико — отвърна Нинив малко по-енергично, отколкото се полагаше. — Знам, че не се каните да плавате натам, но ние трябва да пристигнем там бързо, толкова бързо, колкото само една каравела може да ни осигури, при това без да спираме, стига това да е възможно. Заради това неудобство ви предлагам скромнен дар. — Тя извади сгънат лист хартия от кесията на колана си и го бутна по масата към Надзорницата на платната.

Моарейн им го беше дала заедно с още едно такова писмо. Писма-правомощия. Всяко едно позволяваше на приносителя да изтегли до три хиляди златни крони от банкери и лихвари в различни градове, въпреки че едва ли въпросните мъже и жени знаеха, че държат вложени пари на Бялата кула. Елейн едва не се задави, когато прочете сумата, а Нинив нескрито зяпна — но Моарейн им обясни, че може да се наложи да я дадат, та Надзорницата на платната да компенсира пропуснатите пристанища и превози.

Койин докосна с един пръст писмото и го прочете.

— Внушителна сума за дар за превоз — промърмори тя — дори като се вземе предвид, че ме молите да променя пътните си планове. Сега съм още по-изненадана. Не може да не знаете, че рядко взимаме на борда си Айез Седай. Много рядко. От всички, които ни молят за превоз, само на Айез Седай може да се откаже и почти винаги им се отказва, още от първия ден на първото отплаване. Айез Седай знаят това и по тази причина почти никога не молят. — Тя гледаше в чашата си, не в тях, но Елейн хвърли бегъл поглед към другата страна и забеляза, че Ветроловката оглежда внимателно ръцете им. Не, по-скоро пръстените им.

За това Моарейн не беше им казала нищо. Беше им изтъкнала, че каравелата е най-бързият кораб на разположение и ги бе окуражила да се опитат да го използват. Освен това ги бе снабдила с тези писма, които сигурно бяха достатъчни да се купи цяла флота подобни кораби. Е, няколко кораба поне. „Дали защото е знаела, че ще е нужна такава голяма сума, за да ги подкупим да ни закарат?“ Глупав въпрос — Моарейн винаги пазеше тайни.

— Да не мислите да ни откажете превоза? — Нинив набързо изостави такта и го замени с грубост. — Щом като не возите Айез Седай, защо ни доведохте тук? Да бяхте ни го казали направо и да се свършва.

Надзорницата на платната откопча облегалките, стана и отиде да погледне през кърмовите прозорци към Камъка. Обиците и медальончетата на лявата ѝ буза проблясваха на светлината на изгряващото слънце.

— Той може да владее Единствената сила, така чух, и държи Меча недосегаем. Айилците са дошли тук от Драконовата стена по неговия зов; видях няколко от тях по улиците, а разправят, че Камъкът е пълен с тях. Тийрският камък е паднал и война опустошава държавите на сушата. Онези, които някога са властвали тук, сега се връщат и първия път бяха изтласкани. Пророчеството се сбъдва.

Нинив изглеждаше не по-малко слисана от Елейн от тази внезапна смяна на темата.

— Пророчествата за Дракона ли? — промълви Елейн. — Да, сбъдват се. Той е Преродения Дракон, Надзорнице на платната. — „Той

е един опърничав мъж, който крие чувствата си така дълбоко, че не мога да ги разбера, това е той!“

Койин се обърна към тях.

— Не Пророчествата за Дракона, Айез Седай. Джендайското пророчество, пророчеството за Корамуур. Не онзи, когото вие чакате с ужас: онзи, когото ние търсим, вестителят на нов Век. При Разрушението на света нашите предци подирили спасение в морето, докато земята се надигала и се преобръщала като бурни вълни. Казано е, че те не разбирали нищо от корабите, които взели, за да избягат, но Светлината била с тях и те оцелели. Повече не видели сушата, докато не се укротила отново, а през това време много неща се променили. Всичко — целият свят — се носело по водата, тласкано от вятъра. Едва в годините след това за първи път било изречено Джендайското пророчество. Трябва да се скитаме по водите, докато се завърне Корамуур, за да му служим. Ние сме привързани към морето; солената вода тече в жилите ни. Повечето от нас не стъпват на суша освен когато трябва да изчакат друг кораб, за друго плаване. Дори силни мъже плачат, когато се наложи да служат на брега. Жените от брега се качват на кораби, за да родят там децата си — дори в лодка, ако няма нещо друго подръка — защото трябва да се раждаме на вода, както трябва да умираме в нея, и да ни отдават на водата при смъртта ни... Сега Пророчеството се сбъдва. Той е Корамуур. Айез Седай му служат. Вие сте доказателство за това, с това, че сте тук, в този град. Това също се съдържа в Пророчеството. „Бялата кула ще се скърши под името му и Айез Седай ще коленичат да умият нозете му и да ги изтрият с косите си.“

— Много ще има да чакате, ако мислите да ме видите да мия нозете на който и да е мъж — заяви кисело Нинив. — Какво общо има всичко това с нашия превоз? Ще ни вземете ли, или не?

Елейн се присви, но Надзорницата на платната се върна на въпроса също толкова рязко.

— Защо искате да пътувате до Танчико? Това пристанище в днешно време е много неприятно. Миналата зима се отбих там. Крайбрежната тълпа едва не се изсипа на кораба ми, търсейки превоз закъдето и да било. Изобщо не ги интересуваше, стига да е по-далече от Танчико. Не мога да повярвам, че условията там сега са се подобрили.

— Вие винаги ли разпитвате пътниците си така? — каза Нинив.
— Предложих ви достатъчно, за да купя цяло село. Две села! Ако искате повече, кажете си цената.

— Не е цена — изсъска Елейн в ухото ѝ. — Дар!

Дори Койин да се беше обидила, не го показва.

— Защо?

Нинив дръпна нервно плитката си, но Елейн я прегърна през рамо. Смятаха да премълчат някои тайни, но докато седяха тук, със сигурност бяха разбрали предостатъчно, за да променят плана си.

— Тръгнали сме да заловим Черната Аджа, Надзорнице. Смятаме, че някои от тях са в Танчино. — Елейн издържа спокойно гневния поглед на Нинив. — Трябва да ги намерим, иначе те може да навредят на... Преродения Дракон. На Корамуур.

— Светлината дано ни опази, докато стигнем бряг — изпъшка Ветроловката. Беше проговорила за първи път и Елейн я зяпна изненадана. Джорин се беше навъсила и не гледаше никого, но заговори на Надзорницата. — Можем да ги вземем, сестро. Длъжни сме.

Койин кимва.

Елейн и Нинив се спогледаха и всяка прочете въпросите си отразени в очите на другата. Защо Ветроловката изведнъж се оказа тази, която трябва да реши? Защо не Надзорницата на платната? Всъщност тя беше капитанът, независимо от странната ѝ титла. Добре поне че в края на краищата щяха да получат превоз. „Но срещу каква ли цена? — зачуди се Елейн. — Колко ли ще излезе този дар?“ Съжали, че Нинив им беше разкрила, че могат да платят повече от онова, което пишеше в едното писмо. „А мен обвинява че пиляя парите.“

Вратата се отвори и влезе един сивокос мъж с яки рамене, в провиснали зелени копринени гащи и пояс. Прелистваше в движение сноп документи. Всяко от ушите му бе украсено с по четири златни халки, а на врата му висяха три тежки златни верижки плюс една с кутийка с парфюм. Дългият белег на бузата и двата закривени ножа на пояса му придаваха опасен вид. На ушите си бе закрепил някаква странна телена рамка, придържаща пред очите му прозрачни лещи. Морският народ произвеждаше най-добрите стъкла за гледане и лещи за запалване, и други такива, разбира се, някъде по островите, но

Елейн никога досега не беше виждала подобно изобретение. Той занаднича през лещите в документите си и заговори, без да вдига очи.

— Койин, този глупак иска да ми продаде петстотин кожи от снежна лисица от Кандор срещу онези три буренца табак от Две реки, които купих в Ебу Дар. Петстотин! Може да ги докара тук до пладне. — Очите му се вдигнаха и той се сепна. — Прости ми, жено. Не знаех, че имате гости. Светлината дано да е с всички вас.

— До обед, мъжо — каза Койин, — ще съм вече надолу по реката. До вечерта ще съм излязла в открито море.

Той се вцепени.

— Аз все още съм Надзорникът на товара, жено, освен ако мястото ми не е заел друг, без да забележа.

— Ти си Надзорникът на товара, мъжо, но търговията сега трябва да спре и да се подготвим за отплаване. Потегляме за Танчино.

— Танчино! — Юмрукът му смачка листата и той едва се овладя. — Жено... Не! Надзорнице на платната, вие ми казахте, че следващият ни пристан щял да бъде Майен, а после — на изток за Шара. Търгувах предвид този маршрут. Шара, Надзорнице, а не Тарабон. Това, което държа в хранилищата си, ще донесе твърде малко в Танчино. Може би нищо! Позволено ли ми е да попитам защо моята търговия трябва да бъде съсипана и „Танцуващият по вълните“ — разорен?

Койин за миг се поколеба, но когато заговори, гласът ѝ бе официален.

— Аз съм Надзорницата на платната, мъжо мой. „Танцуващият по вълните“ плава тогава и натам, накъдето аз кажа. Засега това трябва да е достатъчно.

— Както кажете, Надзорнице — изхриптя той, — тъй ще бъде.

Той докосна сърцето си — на Елейн ѝ се стори, че Койин трепна при жеста му — след което си излезе, изпълнал гръб като някоя от мачтите.

— Ще трябва да го обезщетя — промърмори тихо Койин. — Разбира се, винаги е приятно да го обезщетявам. Той ме поздрави като юнга, сестро.

— Съжаляваме, ако сме ви причинили неприятности, Надзорнице — каза предпазливо Елейн. — И съжаляваме също така, че бяхме свидетели на това. Ако сме причинили някакво неудобство, моля приемерте нашите извинения.

— Неудобство ли? — възкликна стресната Койин. — Айез Седай, аз съм Надзорница на платната. Съмнявам се, че присъствието ви е причинило неудобство на Торам, а дори и така да е, няма да му се извинявам. Търговията си е негова, но аз съм Надзорница на платната. Трябва да го обезщетя — и това няма да е лесно, тъй като трябва все пак да запазя причината в тайна — защото той е прав, а аз не можах да измисля бързо каква друга основателна причина да му кажа, освен да го отрежа грубо. Белегът на лицето си го получи, когато прочистваше сеанчанците от палубите на „Танцуващият по вълните“. Той има и други белези, получени при защита на моя кораб, а аз трябва само да протегна ръка, за да ми постави злато в нея, заради търговията му. Нещата, които не мога да му кажа, трябва да обезщетя, защото той заслужава да знае.

— Не разбирам — каза Нинив. — Бихме ви помолили да запазите тайната за Черната Аджа... — тя изглежда сурово Елейн, заканвайки ѝ се, че я чакат още по-сурови думи, когато останат насаме; Елейн на свой ред също се канеше да ѝ каже някои работи, например за значението на думата „такт“ — ...но съм сигурна, че три хиляди крони е достатъчно основание да ни откарате до Танчико.

— Длъжна съм да запазя тайната ви, Айез Седай. Какво сте и защо пътувате. Мнозина от екипажа ми смятат Айез Седай за лош късмет. Ако разберат, че не само превозват Айез Седай, но при това към пристанище, където може би други Айез Седай служат на Бащата на бурите... Милостта на Светлината дано ни огрее никой да не е чул, че ви нарекох така горе. Ще ви оскъря ли, ако ви помоля да стоите колкото се може повече долу и да не носите пръстените си, когато излизате на палубата?

Вместо отговор Нинив измъкна пръстена си с Великата змия и го прибра в кесийката. Елейн направи същото, макар и по-неохотно — тя изпитваше удоволствие хората да виждат пръстена ѝ. И без много да се доверява на остатъчните запаси на дипломатичност у Нинив, побърза да заговори преди тя да си е отворила устата.

— Надзорнице на платната, предложихме ви дар за превоз, ако ви е удобен. Ако не е, мога ли да ви попитам какъв би ви бил удобен?

Койин се върна при масата и отново погледна писмото, след което го бутна към Нинив.

— Правя го заради Корамуур. Ще се погрижа да пристигнете здрави и читави на брега там, където пожелахте, ако е угодно на Светлината. Ще бъде. — Тя опря пръстите на дясната си ръка до устните си. — Споразумяхме се, в името на Светлината.

Джорин се задави.

— Сестро моя, кога е било Надзорник на товарите да се бунтува срещу своята Надзорница на платната!

Койин я изгледа с укор.

— Ще внесе дара за превоза от собственото си ковчеже. И ако Торам чуе за това, сестро моя, ще те напъхам в трюмовете при Дорийл. За баласт например.

Това, че двете жени на Морския народ бяха изоставили формалностите, се потвърди, когато Ветроловката се изсмя гръмко.

— И тогава следващото ти пристанище ще се окаже Чачин, сестро моя, или Кемлин, защото без мен няма да можеш да намериш водата.

Надзорницата на платната се обърна със съжаление към Елейн и Нинив.

— Както е редно, Айез Седай, след като служите на Корамуур, би трябвало да ви удостоя с почест, равна на Надзорница на платната и Ветроловка на друг кораб. Би трябвало да се къпем заедно, да пием подсладено с мед вино и да си разказваме истории, които да ни карат да се смеем и да плачем. Но сега трябва да се подготвя за отплаване и...

„Танцуващият по вълните“ се надигна, сякаш да оправдае името си, подскочи и се блъсна в кея. Елейн се люшна в стола си.

После всичко свърши, подскоците се забавиха и смалиха. Койин се затича към стълбата — Джорин хукна по петите ѝ — и завика на екипажа да проверят за повреди по корпуса.

ГЛАВА 20

БУРНИ ВЕТРОВЕ

Елейн хукна след Койин и Джорин и почти се сблъска с Нинив при стълбата. Корабът все още се тресеше, макар и не толкова яростно като преди. Изплашена да не би да потъват, тя бутна Нинив пред себе си и започна да я ръчка отдолу да се качва по-бързо.

На палубата екипажът тичаше насам-натам, проверяваше такелажа и надничаше да огледа корпуса, всички викаха, че е станало земетресение. Същите викове се носеха и откъм хората по пристанището, но Елейн разбираше по-добре за какво става дума.

Тя се взря към Камъка. Огромната цитадела си стоеше неподвижна, с изключение на ятата птици, реещи се над нея около бялото знаме, което се вееше почти лениво на лекия бриз. Никакъв признак, че нещо е ударило тази масивна като планина твърд. Но това все пак беше Ранд. Тя бе сигурна.

Обърна се. Нинив я гледаше.

— Няма що, добре се наредихме, ако е повредил кораба — промълви Елейн. — Как изобщо ще стигнем до Танчико, ако продължава да подхвърля така корабите? — „Светлина, би трябвало да е добре. Нищо не мога да направя, ако не е. Добре е. Трябва да е добре.“

Нинив я докосна успокоително по рамото.

— Явно второто ти писмо го е трогнало. Мъжете винаги реагират необуздано, когато се оставят да ги обсебят чувствата — това е цената, която плащат за това, че толкова ги сдържат. Може да е Преродения Дракон, но трябва да се научи, като мъж към жена, че... Но какво правят тези тук?

„Тези“ бяха двама мъже, щръкнали сред щъкащия по палубата Морски народ. Единият беше Том Мерилин с веселчунския си плащ, с кожените калъфи на лютнята и флейтата на гърба и един вързоп в краката му, до олющена дървена кутия с катинар. Другият беше дълъг, снажен тайренец на средна възраст, корав мургав мъж с конична

сламена шапка и едно от онези палта, с каквито се обличаше простолюдието, силно вталени до кръста и уширяващи се надолу. На колана, стягащ палтото му, висеше нащърбен мечотрошач. Мъжът се подпираше на тояга от здраво бяло дърво, дълга колкото него и не подебела от палеца му. Елейн го познаваше: името му беше Джюйлин Сайдар.

Явно беше, че двамата мъже не се познават, въпреки че стояха почти един до друг; помежду им имаше някаква скована сдържаност. Вниманието им обаче беше насочено в една и съща посока, по-скоро раздвоено между следенето на приближаващата се към кърмовата палуба Надзорница на платната и поглеждането към Елейн и Нинив. Явно бяха неуверени и се стараеха да го прикрият с показната си самоувереност. Том се хилеше, поглаждаше дългите си бели мустаци и кимаше всеки път, когато погледнеше към тях двете; Сайдар правеше тържествени, изпълнени с достойнство поклони.

— Корабът не е пострадал — каза Койин, след като се качи по стълбата. — Мога да потегля до час, ако ви е угодно. До час, ако се намери тайренски лоцман. Ако не, ще отплавам и без него, макар това да означава никога вече да не се върна в Тийр. — Тя проследи погледа им към двамата мъже. — Тези също молят за превоз, веселчунът за Танчиго, а хващачът на крадци — докъдето пътувате вие. Не мога да им откажа, но все пак... — Тъмните ѝ очи се върнаха на Елейн и Нинив. — Ще го направя, ако го поискате. — В гласа ѝ се долавяше борба между неохотата да наруши обичая и... желание да им помогне? Или да служи на Корамуур? — Хващачът на крадци е добър човек за роден на сушата. Моля да не се обидите, в името на Светлината. Веселчуна не познавам, но един веселчун може да съживи едно пътуване и да облекчи изнурителните часове.

— Познавате ли господин Сайдар? — попита Нинив.

— Два пъти ми е залавял обирджии, и то много бързо. Всеки друг сухоземец би го направил за много повече време, така че би трябвало да иска повече за работата си. Явно, че и вие го познавате. Искате ли да им откажа превоза? — Неохотата ѝ все още си личеше.

— Първо да разберем защо са тук — каза Нинив с глас, който не вещаеше добро за нито един от двамата.

— Може би аз да водя разговора — предложи Елейн кротко, но решително. — Така ти ще можеш да ги следиш да не би да крият нещо

от нас. — Не каза, че по този начин Нинив няма да може да се поддаде на гнева си, но киселата усмивка на приятелката и подсказа, че го е разбрала.

— Добре, Елейн. Аз ще ги наблюдавам. Може пък да те науча как да се държиш спокойно. Нали знаеш каква ставаш, когато кипнеш.

Елейн за малко щеше да се изсмее.

Двамата мъже се изпънаха, когато двете с Нинив се приближиха до тях. Екипажът около тях шеташе, пъплеше по такелаж, опъваше въжета, овързваше едни неща и развързваше други под заповедите, сипещи се от устата на Надзорницата. Движеха се около четиримата сухоземни хора, като едва ги поглеждаха.

Елейн изглежда Том Мерилин навъсено. Сигурна беше, че никога не бе срещала веселчуна преди появата му в Камъка, но въпреки това още тогава бе поразена от някакво смътно чувство, че го познава отнякъде. Не че беше възможно. Веселчуните изнасяха представления предимно по селата; майка ѝ със сигурност не беше държала веселчун в двореца си в Кемлин. Единствените веселчуни, за които Елейн можеше да си спомни, бяха в селата близо до летните имения на майка ѝ, а този белокоп мъж с лице като на ястреб със сигурност не беше го срещала там.

Тя обаче реши да заговори първо с ловеца на крадци. Той настояваше на тази титла, както си спомняше; това, което по други места беше „хващач на крадци“, в Тийр се наричаше „ловец на крадци“, и разликата, изглежда, беше много важна за него.

— Господин Сайдар — изрече тя гробовно. — Може би не ни помните. Аз съм Елейн Траканд, а това е приятелката ми, Нинив ал-Мийра. Разбирам, че искате да пътувате дотам, докъдето и ние. Мога ли да ви попитам защо? Последния път, когато ви видяхме, не ни служихте много добре.

Мъжът изобщо не реагира на допускането, че може да не ги помни. Очите му пробягаха по ръцете им — бе забелязал отсъствието на пръстените им. Тъмните му очи забелязваха всичко и го регистрираха задължително.

— Помня ви, разбира се, госпожо Траканд, и то много добре. Но ако ми простите, последния път, когато ви служих, беше в компанията на Мат Каутон, когато ви измъкнахме и двете от водата преди сребрушата да ви докопа.

Нинив изпръхтя, но не много шумно. Беше килия, а не вода и Черната Аджа, а не сребрушата. Нинив, разбира се, не обичаше много да ѝ напомнят, че тогава им е трябвала помощ. Разбира се, те нямаше да се озоват в онази килия без Джюйлин Сайдар. Не, това не беше съвсем справедливо. Вярно беше, но не бе съвсем справедливо.

— Всичко това е много добре — отвърна енергично Елейн, — но вие така и не ни обяснихте защо искате да пътувате до Танчино.

Той си пое дълбоко дъх и погледна Нинив предпазливо. Елейн не беше сигурна дали ѝ харесва това, че е повече обезпокоен от приятелката ѝ, отколкото от нея.

— Вдигнаха ме от къщи няма и преди час и половина — каза той предпазливо. — Един мъж, когото познавате, струва ми се. Висок, с каменно лице, казва се Лан. — Едната вежда на Нинив леко се вдигна. — Дойде от името на друг един мъж, когото също така познавате. Един... овчар, както ми казаха. Дадоха ми много злато и ми казаха да ви придружа. И двете. Казаха ми, че ако не се върнете здрави и читави от това пътуване... Да речем, че за мен ще е по-добре да се удавя, отколкото да се върна. Лан ми го изтъкна много ясно, а и... овчарят в бележката си. Надзорницата на платката твърди, че не мога да получа превоз без ваше позволение. Притежавам известни умения, които могат да се окажат полезни. — Тоягата изсвистя в ръцете му като вихрушка и отново се укроти. Пръстите му докоснаха мечотрошача на колана му — къс меч, но ненамачан и с прорези, предназначени да зацепват остриета.

— Мъжете все намират начин да се измъкнат от това, което си им заръчала — промърмори Нинив, но по гласа не изглеждаше да е недоволна.

Елейн само се намръщи озадачена. Да го е изпратил Ранд? Едва ли е прочел второто ѝ писмо преди да го е направил. „Да го изгори дано! Защо подскача толкова? Сега няма време да му пращам друго писмо, а и ще го обърка още повече, ако го направя. И ще изглеждам още по-голяма глупачка. Да го изгори дано!“

— А вие, господин Мерилин? — каза Нинив. — Да не би овчарят да е изпратил и веселчун с нас? Или другият мъж? Да ни развеселявате с жонгльорството си и с гълтането на огън, може би.

Том беше следил Сайдар внимателно, но ловко пренасочи вниманието си и отвърна с елегантен поклон, макар да развали малко

впечатлението с прекалено обиграния замах с разноцветното си наметало.

— Не овчарят, госпожо ал-Мийра. Помоли ме една дама, която имаме взаимната чест да познаваме — помоли, забележете — да ви придружа. Дамата, която ви намери заедно с овчаря в Емондово поле.

— Защо? — запита с подозрение Нинив.

— Аз също така притежавам полезни умения — отвърна ѝ Том, поглеждайки накриво ловеца на крадци. — Освен жонглирането, искам да кажа. А и съм бил в Танчико няколко пъти. Познавам добре града. Мога да ви кажа къде може да се намери добър хан и кои улици са опасни посред бял ден, както и по тъмно, и също тъй кой трябва да бъде подкупен, за да не проявява градската стража прекалено голям интерес към заниманията ви. Те много зорко следят чужденците. Мога да ви помогна с доста неща.

Чувството за нещо познато отново погъделичка ума на Елейн. Преди сама да усети какво прави, тя се пресегна и дръпна един от дългите му бели мустаци. Той се сепна, а тя плесна с две ръце устните си и бузите ѝ станаха морави.

— Простете ми. Аз... като че ли си спомних, че съм правила това. Тоест... О, наистина съжалявам. — „Светлина, защо го направих? Сигурно ме мисли за идиотка.“

— Аз... разбирам — отвърна той, доста вдървено.

Елейн се надяваше, че не го е обидила. Трудно беше да се разбере по изражението му. Мъжете можеха да се обидят, когато би трябвало да им стане смешно, както и да се развеселят, когато би трябвало да се обидят... Едва сега за първи път осъзна, че е решила, че могат да дойдат.

— Нинив?

Другата жена разбра въпроса ѝ, огледа внимателно двамата мъже и кимна.

— Могат да дойдат. Стига да се съгласят да правят каквото им се каже. Няма да допусна някой празноглав мъж да я кара както си знае и непрекъснато да ни създава неприятности.

— Както наредите, госпожо ал-Мийра — тутакси отвърна с поклон Сайдар, но Том каза:

— Един веселчун е свободна душа, Нинив, но мога да обещаая, че няма да ви създавам неприятности. Тъкмо напротив.

— Както ви се каже — натърти Нинив. — Дай дума, иначе ще гледаш как този кораб заминава от пристанището.

— Ата-ан Миере не отказват превоз на никого, Нинив.

— Така ли мислиш? Да не би хващачът на крадци — Сайдар присви очи — да е единственият, на когото са казали, че трябва да получи разрешението ни? Както ти се каже, господин Мерилин.

Том отметна побелялата си глава като раздразнен кон, изпъшка тежко, но най-накрая кимна.

— Имате думата ми, госпожо ал-Мийра.

— Добре — каза великодушно Нинив. — Значи се разбрахме. Сега намирате Надзорницата и ѝ казвате, че съм казала да ви свре в някоя дупка, ако може, по-далече от нас. Хайде, пръждосвайте се. Марш.

Сайдар отново се поклони и тръгна; Том видимо се разтрепера, преди да го последва, изправил вдървения си гръб.

— Не си ли прекалено груба с тях? — каза Елейн веднага щом се увери, че двамата няма да я чуят. При царящата по палубата суматоха не се наложи да чака дълго. — Все пак ще трябва да пътуваме заедно. „Благата дума ти носи благи спътници.“

— Най-добре е да започнем така, както сме го намислили. Елейн, Том Мерилин много добре знае, че не сме пълни Айез Седай. — Тя сниши глас и се огледа. Никой от екипажа не ги гледаше освен Надзорницата, която стоеше на кърмовата палуба и изслушваше веселчуна и хващача на крадци. — Мъжете си говорят помежду си — винаги го правят, — така че и Сайдар много скоро ще го разбере. На едни Айез Седай неприятности няма да създадат, но на две Посветени... Дай им половин възможност и и двамата ще почнат да правят разни глупости, за които ще си въобразяват, че са в наша полза, каквото и да им кажеш. Не смятам да им давам дори тази половин възможност.

— Може и да си права. Смяташ ли, че знаят защо отиваме в Танчико?

Нинив изсумтя.

— Не, иначе нямаше да са толкова напористи. И бих предпочела да не им казваме, докато не ни се наложи. — Тя изгледа Елейн многозначително; не беше нужно да изтъква, че тя лично не би го казала и на Надзорницата на платната, но Елейн усети неизречения

упрек. — И ще ти кажа една поговорка: „Вземеш ли си на заем някоя бея, плащаш я тройно.“

— Говориш така, сякаш не им вярваш, Нинив. — Щеше да каже, че другата жена се държи като Моарейн, но на Нинив такова сравнение нямаше да ѝ хареса.

— А можем ли? Джюйлин Сайдар веднъж ни предаде. Да, да, знам, че никой мъж не би могъл да го избегне, но това не променя нещата. А Лиандрин и другите знаят лицето му. Ще трябва да го облечем в други дрехи. Може би да го накараме да си удължи малко косата. И да си пусне мустаци, примерно, като онова нещо по лицето на веселчуна. Може да свърши работа.

— А Том Мерилин? — попита Елейн. — Аз мисля, че на него можем да се доверим. Не знам защо, но имам такова чувство.

— Той призна, че е изпратен от Моарейн — отвърна недоволно Нинив. — Какво ли обаче не ни е признал? Какво му е казала, което той не ни каза? На нас ли смята да помага, или на някой друг? Моарейн играе нейните си игри толкова често, че не ѝ вярвам и ей тонично повече, отколкото на Лиандрин. — Тя показа с пръсти. — Тя е готова да ни употреби — теб и мен, двете — стига това да е от полза за Ранд. Или по-скоро, стига да е от полза за онова, което е намислила за Ранд. Ако можеше, би го окаишила като паленце.

— Моарейн знае какво трябва да се направи, Нинив. — За първи път го призна, макар и неохотно. Това, което според Моарейн трябваше да се направи, можеше като нищо да ускори многократно пътя на Ранд към Тармон Гай-дон. Пътя му към смъртта може би. Ранд на едното блюдо на везната, срещу целия свят — на другото. Глупаво беше — глупаво и детинско — везната така равномерно да се поклаща за нея. Но все пак не смееше да я залюлее, дори в ума си, защото не беше сигурна кое блюдо ще се наклони. — Тя знае много по-добре от него — довърши Елейн малко по-решително. — По-добре от нас.

— Може би — въздъхна Нинив. — Но не съм длъжна да ми харесва.

При носа започнаха да мятат въжета и там изведнъж се опнаха триъгълни платна. „Танцуващият по вълните“ започна да се отдръпва от кея. Появиха се още платна, големи бели квадрати и триъгълници, кърмовите въжета също бяха отвързани и корабът се понесе към реката в голяма дъга покрай закотвените кораби, чакащи реда си за пристан,

гладък завой, който завърши в южна посока по течението на реката. Морският народ водеше кораба си както някой майстор-коняр би водил най-добрия ат. Странното колело със спиците по някакъв начин го водеше, въртяно от един от гологърдите мъже от екипажа. Мъж, забеляза с облекчение Елейн. Надзорницата на вълните и Ветроловката стояха от едната страна на колелото, като Койин издаваше от време на време заповеди, понякога — след като се посъветваше шепнешком със сестра си. Торам наблюдаваше всичко известно време с физиономия, изсечена сякаш от талпа, изкъртена от палубата, след което се смъкна долу.

На кърмовата палуба имаше и един тайренец — дебел мъж с отегчена физиономия, в бозавожълто палто с пухкави сиви ръкави, който триеше нервно длани. Лоцман, който уж трябваше да направлява „Танцуващият по вълните“ надолу по реката; според тайренските закони никой кораб не можеше да премине през Пръстите на Дракона без тайренски лоцман на борда. Отегчението му явно произтичаше от това, че не върши нищо, защото и да даваше някакви указания, Морският народ изобщо не им обръщаше внимание.

Нинив измърмори нещо в смисъл, че искала да види каква каюта са им дали, и слезе долу, но Елейн изпитваше наслада от вятъра, духащ над палубата, и от чувството за начало. Да пътува, да вижда места, които досега не е виждала, беше удоволствие само по себе си. Никога не беше очаквала, че ще може, не и по този начин. Щерката-наследница на Андор можеше да направи няколко официални посещения и щеше да прави повече, когато един ден наследеше трона, но всички те щяха да са свързани с церемониалност и строг протокол. Не като всичко това. Босоног Морски народ и кораб, понесъл се към морето.

Речният бряг се плъзгаше бързо, надбягвайки се с издигащото се слънце, мяркаха се каменни къщи, мрачни и самотни, появяваха се и бързо се стапяха назад. Никакви села обаче. Тийр не би позволил израстването и на най-малкото село по реката между града и морето, защото дори и най-малкото един ден можеше да му съперничи за столица. Върховните лордове контролираха растежа на селата и градчетата из цялата страна с данъци за строеж, които ставаха все по-тежки, колкото повече строежи се вдигаха. Елейн беше сигурна, че няма да позволят и процъфтяването на Годан или залива на Ремара, ако

не беше предполагаемата необходимост от силен отпор срещу Майен. В известен смисъл изпитваше облекчение, че оставя зад гърба си толкова глупави хора. Само да не ѝ се налагаше да оставя още един глупав мъж сред тях.

Броят на рибарските лодки, повечето малки и обкръжени от гладни чайки, започна да нараства, колкото по на юг отиваше „Танцуващият по вълните“, особено след като навлезе сред лабиринта от канали, наречен Пръстите на Дракона. Често птиците напред и високите пилони, държащи мрежите, бяха единственото, което се виждаше освен обраслата с ракитак и папур низина. Растителността се гънеше, люшкана от крайморския вятър, прошарена от ниски островчета, обрасли със странни изкривени дървета с усукани като паяжина коренища, щръкнали във въздуха. Много от лодките се пъхаха направо сред тръстиката, макар и да не използваха мрежи. В тях седяха мъже и жени и ловяха с въдица мятащи се риби, големи колкото мъжка ръка.

След като навлязоха в делтата, тайренският лоцман започна да крачи нервно и отказа предложената му купа с тлъсто ароматно рибешко варено и хляб. Елейн изяде своята с апетит и я избърса с последния залък хляб, макар да споделяше притеснението му. Широки и тесни водни проходи се протягаха във всички посоки. Някои от тях завършваха изведнъж, пред очите ѝ, в стена от тръстики. Не можеше да се разбере кои от останалите няма да изчезнат също така внезапно на следващия завой. Койин обаче изобщо не забави скоростта на кораба, нито се поколеба при избирането на пътя. Очевидно знаеше по кои канали да поеме, но въпреки това лоцманът мърмореше под нос, сякаш очакваше всеки миг да се блъснат в сушата.

Беше вече късен следобед, когато речното устие изведнъж изникна пред тях, както и безкрайната ивица на Морето на бурите отвъд него. Морският народ направи нещо с платната, корабът леко потръпна и се закова на място. Едва тогава Елейн забеляза голямата гребна лодка, пълзяща от един остров към тях като водна стоножка. На острова се виждаха няколко запуснати каменни постройки и тясна и висока кула, на чиято малка площадка под върха стояха неколцина мъже, под знамето на Тийр — три бели полумесеца върху червено и златно поле. Без да промълви нито дума, лоцманът взе кесията, дадена му от Койин, и се запуска по въжената стълба към лодката. Щом се

озова на борда ѝ, платната отново се изпънаха и „Танцуващият по вълните“ посрещна с гърди първите вълни на откритото море. Морският народ се закатери по такелаж, заопъва още платна и корабът се засили на югозапад, все по-далече от сушата.

След като и последната тънка ивица суша се стопи зад хоризонта, жените на Морския народ си свалиха блузите. Всички до една, дори Надзорницата на платната и Ветроловката. Елейн не знаеше накъде да погледне. Всичките тези жени, крачещи насам-натам полуоблечени, без изобщо да се притесняват от мъжете. На Джюйлин Сайдар, изглежда, не му беше по-лесно, отколкото на нея. Ту зяпваше към жените с широко отворени очи, ту забиваше поглед в краката си, докато най-сетне почти се затича към стълбата надолу. Елейн не смяташе да позволява да я подгонят така. Вместо това, предпочете да се загледа през борда към морето.

„Различни обичаи — напомни си тя. — Стига да не очакват и аз да направя същото.“ Самата мисъл едва не я накара да се разсмее истерично. Някак ѝ беше по-лесно да мисли за Черната Аджа. Различни обичаи! Светлина!

Небето стана пурпурно, златното слънце помръкваше на хоризонта. Ята делфини се появиха да придружат кораба, гмуркаха се и подскачаха от двете страни, а някъде по-далеко големи стада искряща сребристосиня риба се заиздига към повърхността, плъзна се с изпънати перки на повече от петдесет разкрача напред, след което отново се стрелна надолу към дълбините на издуващата се сивкаво-зелена вода. Елейн изглежда изумена полета им, но летящите риби не се появиха повече.

Делфините обаче, с техните огромни гладки тела, бяха достатъчно възхитителни. Приличаха на почетна стража, придружаваща „Танцуващият по вълните“. Успя да ги разпознае от описанията по книгите: в тях се разправяше, че ако те видят да се давиш, ще те изкарат на брега. Не беше сигурна дали вярва на това, но звучеше красиво. Тя тръгна напред, към носа, където те се мятаха най-игриво и се извъртаха на хълбок, за да я разгледат.

Видя, че Том Мерилин се е озовал тук преди нея: гледаше делфините с малко тъжна усмивка, а наметалото му се беше издуло на вятъра като платно. Струваше ѝ се много познат, наистина.

— Щастлив ли сте, господин Мерилин?

Той я погледна през рамо.

— Моля ви, наричайте ме Том, милейди.

— Добре, Том. Но не съм милейди. Тук съм само госпожа Траканд.

— Както кажете, госпожо Траканд — отвърна той с лека усмивка.

— Възможно ли е да гледате тези делфини и да бъдете нещастен, Том?

— Те са свободни — измърмори той с такъв тон, че тя не разбира дали отговаря на нея. — Сами могат да взимат решения, не им се налага да плащат цена. Не ги е грижа за света, освен да намерят риба за ядене. И за акулите, предполагам. И за лъворибата. И сигурно още стотина неща, за които не знам. Може пък животът им да не е чак толкова за завиждане.

— Нима им завиждате? — Той не отговори, но въпросът и бездруго беше погрешен. Трябваше да го накара отново да се усмихне. Не, да се засмее. По някаква причина ѝ се струваше, че ако успее да го накара да се засмее, ще си спомни къде го е виждала. Избра друга тема, такава, каквото сигурно щеше да му е по-близка на сърцето. — Смятате ли да съчините епос за Ранд, Том? — Епосът беше за бардове, не за веселчуни, но малко ласкателство нямаше да навреди. — Епос за Преродения Дракон. Лоиал е решил да напише книга, нали знаете.

— Може би ще го направя, госпожо Траканд. Може би. Но нито съставените от мен песни, нито книгата на огиера ще имат някакво значение след време. След време нашите разкази ще изчезнат. Когато настъпи новият Век... — Лицето му се сгърчи и той подръпна единия си мустак. — Като си помисли човек, може и да не остават повече от година-две. Какво ли бележи края на един Век? Не е възможно винаги да е такъв катаклизъм като Разрушението. Но пък ако трябва да се вярва на Пророчествата, този ще бъде тъкмо такъв. Това е проблемът с пророчествата. Оригиналът винаги е на Древния език, а може би и на Висок напев: тоест ако предварително не знаеш какво означава едно нещо, няма начин да го разгадаеш. Дали означава това, което казва, или е някакъв цветист начин да се изрази нещо съвсем друго?

— Говорехме за вашия епос — каза тя в опит да го върне към темата, но той поклати рошавата си побеляла глава и възрази:

— Аз говорех за промяната. Моят епос, ако го съчиня — както и книгата на Лоиал — няма да е нищо повече от семе, стига и двамата да имаме късмет. Онези, които знаят истината, ще умрат, и внуците на техните внуци ще помнят нещо съвсем различно. А внуците на техните внуци — нещо още по-различно. Две дузини поколения, и може вие да се окажете героят, а не Ранд.

— Аз? — Тя се засмя.

— Или може би Мат, или Лан. Или дори аз самият. — Той ѝ се усмихна широко и усмивката сгръ обветреното му лице. — Том Мерилин. Не веселчун — а какво? Кой може да каже? Не гълта огън, а го диша. Бълва го като Айез Седай. — Той развя наметалото си. — Том Мерилин, загадъчният герой, който срина планини и издига крале. — Усмивката се превърна в щедър смях, от който коремът му се разтресе. — Ранд ал-Тор може да се радва на голям късмет, ако следващият Век изобщо запомни името му правилно.

Тя беше права — не беше само чувство. Това лице, този изпълнен с веселие смях — наистина си ги спомняше. Но откъде? Трябваше да го накара да продължи да говори.

— Нима винаги става така? Не вярвам някой да се съмнява, да речем, че Артур Ястребовото крило е създал могъща империя, която обхващала целия свят, или почти целия.

— Ястребовото крило ли, млада ми госпожо? Да, той наистина е създал империя, но нима смятате, че е направил всичко, за което в книгите и епоса се твърди, че е направил? И по начина, по който се твърди, че го е направил? Че е убил стоте най-добри мъже от една вражеска армия един по един? Двете армии си стоят ей така, докато един от пълководците — крал — води сто двубоя един след друг?

— Така твърдят книгите.

— Не може да стигне времето между изгрев и залез слънце един мъж да проведе сто двубоя, момиче. — Тя за малко да го прекъсне — „момиче?“ Тя беше щерката-наследница на Андор, а не момиче — но зъбите му хапеха думите. — А това е било само преди хиляда години. Да се върнем още по-назад, към най-древните сказания, които знам, от Века преди Приказния век. Дали Моск и Мерк наистина са се сражавали с огнени копия и дали наистина са били гиганти? Дали Елзбет наистина е била кралица на целия свят и била ли е наистина Анла нейна сестра? Действително ли е била Анла Мъдрият съветник,

или някой друг? Все едно да питаш от какво животно произхожда слоновата кост, или от какво растение расте коприната. Освен ако и тя не произлиза от някакво животно.

— За другите въпроси не знам — отвърна Елейн малко вдървено — това, че я беше нарекъл момиче, я ядоса, — но за слоновата кост и коприната можете да питате Морския народ.

Той отново се засмя — както се беше надявала, въпреки че това не предизвика нещо повече освен увереността, че го познава отнякъде — но вместо да я нарече глупава, както почти очакваше и се беше подготвила за това, каза:

— Практична и точна, също като майка си. Двата крака здраво на земята и съвсем мъничко полет на въображението.

Тя леко вдигна брадичка и лицето ѝ охладня. Можеше и да се представя за госпожа Траканд, но това беше нещо различно. Той беше очарователен старец и тя наистина искаше да го разгадае, но в края на краищата беше обикновен веселчун и не можеше да говори за една кралица така фамилиарно. Странно, дразнещо, но той изглеждаше развеселен. Развеселен!

— Ата-ан Миере също не знаят — каза той. — Те не виждат повече от земите отвъд Айилската пустош, освен няколкото мили около шепи заливи, в които им се позволява да пристанат. Онези места са оградени от високи стени и тези стени се пазят така, че да не могат дори да се изкачат по тях и да погледнат какво има отвъд. Ако някой от корабите им хвърли котва на друго място — или нечий друг кораб, защото само на Морския народ е позволено да ходи там — този кораб и неговият екипаж изчезват завинаги. И това е почти всичко, което мога да ти кажа след повече години разпитване, отколкото би ми харесало да помисля дори. Ата-ан Миере си пазят тайните, но за всичко това не вярвам да знаят нещо много повече. Според това, което съм чувал, към кайриенците са се отнасяли по същия начин, докато все още имали право да прекосяват Пустошта по Пътя на коприната. Кайриенските търговци никога не виждали нещо повече освен ограден със стени град и онези, които успявали да излязат извън тях, изчезвали.

Елейн се усети, че го наблюдава внимателно, също както беше наблюдавала делфините преди малко. Що за човек беше той? Вече на два пъти беше имал повод да ѝ се присмее — преди малко наистина го беше досмещало, колкото и да не ѝ харесваше да си го признае — но

вместо това говореше с нея така сериозно, сякаш... Ами, като баща на дъщеря.

— Сигурно ще намериш още няколко отговора на този кораб, Том. Те се канеха да тръгнат на изток, докато не ги убедихме да ни откарат в Танчико. До Шара, каза Наставникът на товара, източно от Майен. Това би трябвало да се намира отвъд Пустошта.

Той я погледна.

— Шара, казваш? Не бях чувал това име досега. Шара град ли е, или държава, или и двете? Може би наистина ще науча още нещичко.

„Какво казах? — зачуди се тя. — Казах му нещо, което да го накара да се замисли. Светлина, казах му, че сме убедили Койин да промени плановите си.“ Това едва ли беше от значение, но въпреки това тя строго се сгълча за невниманието си. Една невнимателно изтървана дума пред това добро деденце може би нямаше да навреди, но същото нещо можеше да я убие в Танчико, както и Нинив, да не говорим за ловеца на крадци и за самия Том. Стига наистина да беше толкова мило деденце.

— Том, защо наистина тръгна с нас? Само защото Моарейн те е помолила ли?

Раменете му се разтресоха и тя разбра, че се смее.

— Виж, за това кой би могъл да каже? Не е лесно да се противопоставиш на една Айез Седай, когато те помоли да ѝ свършиш услуга. Може би беше възможността да имам такава приятна компания. Или може би съм решил, че Ранд е вече достатъчно голям, за да може сам да се грижи за себе си поне за известно време.

Той се изсмя гръмко и тя не можа да се сдържи да не се разсмее с него. На представата, че този белокос старец се грижи за Ранд. Увереността ѝ, че може да му се довери, се върна, по-силна отпреди, щом той отново я погледна. Не защото можеше да се смее над себе си, или във всеки случай не само заради това. Не можеше да определи причината, знаеше само, че този човек не би могъл да ѝ навреди по никакъв начин.

Желанието отново да дръпне мустака му беше почти непреодолимо, но тя задържа ръцете си мирно. В края на краищата, не беше дете. Дете. Тя отвори уста... и изведнъж всичко се изпари от главата ѝ.

— Моля да ме извиниш, Том — каза тя припряно. — Аз трябва да... Извини ме. — Закрачи бързо към кърмата, без да изчака за отговор. Той сигурно си бе помислил, че ѝ е прилошало от вълнението. „Танцуващият по вълните“ се клатушкеше много по-отривисто и се носеше все по-бързо през могъщите хребети на вълните със свежия попътен вятър.

Двама мъже стояха от двете страни на колелото на кърмовата палуба и управляваха кораба. Надзорницата на платната не беше на палубата, но Ветроловката беше, застанала до парапета зад кърмчиите, гола до кръста като мъжете, и оглеждаше небето, по което се виеха облаци, още по-свирепи и от океана. Сега обаче не облеклото на Джорин — или по-скоро липсата на такова — беше притеснило Елейн. Обкръжаваше я сиянието на жена, прегърнала сайдар, съвсем ясно видимо въпреки бледата светлина. Точно това бе усетила тя и точно то я привлече насам. Жена, която прелива.

Елейн се спря недалече от нея, за да види какво прави. Потоците на Въздух и Вятър, които Ветроловката придържаше, бяха дебели като въжета и въпреки това сплитът им беше нежен, почти като паяжина, разстлана през небето. Вятърът се надигаше, все по-силно и по-силно; кърмчиите напругаха мишци и „Танцуващият по вълните“ сякаш летеше през морето. После сплитането престана, блясъкът на сайдар изчезна и Джорин се отпусна на перилото.

Елейн тихо се изкачи по стълбата, но жената от Морския народ я усети и с тих глас, без да извъръща глава към нея, заговори:

— В самия разгар на работата ми си помислих, че ме наблюдаваш. Вече не можех да спра — щеше да ни връхлети буря, в която дори и „Танцуващият по вълните“ нямаше да може да оцелее. Морето на бурите е заслужило името си и би ни засипало с лоши ветрове. Изобщо не мислех да го правя, но Койин каза, че трябва да се движим бързо. Заради вас и заради Корамуур. — Тя вдигна очи и се взря в небето. — Този вятър ще се задържи до заранта, ако е угодно на Светлината.

— Значи затова Морският народ не превозва Айез Седай — каза Елейн. — За да не разбере Кулата, че Ветроловките могат да преливат. Затова ти взе решението да ни вземете на борда, а не сестра ти. Джорин, Кулата няма да се опита да ви спре. Не съществува закон в

Кулата, забраняващ на една жена да прелива, дори и да не е Айез Седай.

— Вашата Бяла кула ще се намеси. Ще се опита да сложи ръка на корабите ни, където сме свободни от суша и сухоземни. Ще се опита да ни привърже към себе си и да ни откъсне от морето. — Тя въздъхна тежко. — Вълната отминала назад не се връща.

На Елейн ѝ се дощя да я увери, че не е така, но Кулата действително издирваше жени и момичета, които могат да се научат да преливат, както за да увеличи броя на Айез Седай, който напоследък беше намалял до нищожно количество, в сравнение с преди, така и заради опасността да не се научат без ръководство. Наистина, една жена, която можеше да бъде научена да докосва Верния извор, обикновено се озоваваше в Кулата независимо от желанието ѝ, поне докато не се изучи достатъчно, че да не убие и себе си, и други хора по погрешка.

След късо мълчание Джорин продължи.

— Не всички го можем. Само някои. Изпращаме по някое и друго момиче в Кулата, за да не дойдат Айез Седай да ни издирват. Никой кораб няма да вземе Айез Седай, ако Ветроловката на борда му може да сплита ветровете. Когато дойдохте, си помислих, че сте разбрали за мен, но вие не казахте нищо и помолихте за превоз, и аз се надявах, че може би не сте Айез Седай, въпреки пръстените. Глупава надежда. Успях да усетя силата и на двете ви. И сега Бялата кула ще знае.

— Не мога да ти обещаая, че ще запазя тайната ти, но ще направя каквото ми е по силите. — Ала тази жена заслужаваше нещо повече. — Джорин, заклевам се в честта на дома Траканд на Андор, че ще положа всички усилия, за да опазя тайната ти от всеки, който би могъл да навреди на теб или на твоя народ, и че ако ми се наложи да я разкрия пред някого, ще направя всичко, което е във възможностите ми, за да предпазя твоя народ от намеса. Домът Траканд има доста влияние дори и в Кулата. — „И ще накарам майка ми да го използва, ако се наложи. Все някак.“

— Ако е угодно на Светлината — каза примирено Джорин, — всичко ще мине добре. Всичко ще бъде добре и всички ще бъдат добре, и всяко нещо ще бъде добре, ако е угодно на Светлината.

— На сеанчанския кораб е имало дамане, нали? — Ветроловката я изгледа озадачено. — Една от техните пленнички, която може да прелива.

— Твърде надълбоко виждаш за младата си възраст. Тъкмо затова отначало си помислих, че може да не си Айез Седай, заради възрастта ти. Имам дъщери по-големи от теб. Не знаех, че тя е била пленничка — това ме кара да съжалявам, че не я спасихме. „Танцуващият по вълните“ надбяга много лесно сеанчанския съд отначало — бяхме чули за сеанчанците и за техните съдове с укрепени с ребра платна: че изисквали от населението странни клетви и наказвали онези, които не ги изпълнявали — но след това тази... дамане — счупи две от мачтите ни и ни взеха на абордаж. Успях да запаля пожари на кораба на сеанчанците — заплитането на Огън за мен е много трудно, едва успявам да запаля лампа, но се оказа угодно на Светлината това да стигне — и след това Торам поведе екипажа в битка със сеанчанците и ги изтласка на техните палуби. Срязяхме въжетата на абордажните куки и техният кораб се отнесе назад, целият в пламъци. Бяха твърде заети с потушаването им, за да ни попречат да се отскубнем. Съжалих, като го видях как пламна и започна да потъва — беше чудесен кораб. Сега съжалявам — можехме да спасим онази жена, дамане. Въпреки че ни навреди. Но ако беше свободна, сигурно нямаше да го направи. Светлината дано освети душата ѝ и водата дано я е поела в мир.

Разказът я беше натъжил. Налагаше се да ѝ отвлече мислите.

— Джорин, защо сте нарекли кораба си „Танцуващият по вълните“?

— Един кораб е като живо същество — отвърна ѝ с усмивка Ветроловката. — И при това като мъж, с истинско сърце на мъж. — Тя нежно поглади парапета, сякаш галеше нещо живо, нещо, което можеше да усети милувката ѝ. — Ако се отнасяш с него добре и се грижиш за него както трябва, той ще се сражава за теб и с най-бурното море. Ще се бие, за да те опази жива, дори и след като морето му е нанесло смъртен удар. Пренебрегнеш ли го обаче, не обърнеш ли внимание на малките предупреждения за опасност, които той ти дава, и той ще те удави сред най-спокойно море и под безоблачно небе.

Елейн можеше само да се надява, че Ранд не е толкова непостоянен. „А защо тогава е така напорист, че в един миг се радва,

разбрал, че си тръгвам, а в следващия изпраща с мен Джюйлин Сайдар?“ Каза си, че е време да престане да мисли за него. Сега той беше много далече. Нищо не можеше да се направи за него.

Озърна се през рамо към носа. Том си беше отишъл. Тя беше сигурна, че почти е напипала ключа към неговата загадка, точно преди да усети, че Ветроловката прелива. Нещо, свързано с усмивката му. Но каквото и да беше, то се бе стопило. Какво пък, тя смяташе отново да го открие преди да са стигнали в Танчиго.

— Джорин, колко ни остава, докато стигнем Танчиго? Казвали са ми, че каравелите са най-бързите кораби в света, но колко бързи са все пак?

— До Танчиго ли? Служейки на Корамуур, ние няма да спрем на нито едно междинно пристанище. Може би десет дни, ако успее да заплетат достатъчно добре ветровете и ако е угодно на Светлината да намеря подходящите течения. А ако е милостива Светлината, може да стигнем и за по-малко — седем или осем.

— Десет дни? — ахна Елейн. — Това е невъзможно. — В края на краищата, тя беше виждала карти.

Усмивката на Джорин бе пълна с гордост и снисходителност едновременно.

— Както ти самата каза, това е един от най-бързите кораби в света. Следващите по бързина вземат същото разстояние за един път и половина повече време, а останалите — два пъти по-бавно. Крайбрежните екипажи, които отсядат на брега и хвърлят котва в плитчините всяка нощ... — тя изсумтя презрително — ...ще им трябва десет пъти повече време.

— Джорин, би ли ме научила да правя това, което правеше преди малко?

Ветроловката я зяпна слисана и тъмните ѝ очи проблеснаха в гаснещия зрак на вечерта.

— Да те науча ли? Но ти си Айез Седай.

— Джорин, никога не съм сплитала поток и наполовина дебел колкото онзи, който държеше ти. Направо съм поразена, Джорин.

Ветроловката се взря в нея още за миг, вече не толкова в почуда, колкото като че ли за да запамети чертите на Елейн. После целуна пръстите на дясната си ръка и ги поднесе към устните на Елейн.

— Ако е угодно на Светлината, и двете ще се учим.

ГЛАВА 21

В СЪРЦЕТО

Знатни тайренци бяха изпълнили огромната сводеста зала с колони от лъскав червен камък, десет стъпки дебели и издигащи се към сенчести висоти над златни светилници, висящи на златни вериги. Върховните лордове се бяха подредили в кръг под величествения купол в средата на залата, зад тях бяха по-дребните благородници, ред след ред навътре сред гората от колони, всички облечени в най-хубавото си кадифе, коприна и дантела, с бухнали ръкави, пищни яки и островърхи меки шапки и всички — мърморещи притеснено така, че гъшата им врява екнеше под извисяващия се таван. Само на върховните лордове до този ден се позволяваше достъп до това място, наречено Сърцето на Камъка, и те го посещаваха само четири пъти в годината, според изискванията на закона и стародавните традиции. Сега бяха дошли всички, които не се намираха някъде из провинцията по неотложни дела, свикани от своя нов властелин, създател на нови закони и рушител на стари обичаи.

Благородническата тълпа започна да отваря път на Моарейн, щом разбраха коя е, така че тя и Егвийн можаха да се придвижат напред. Отсъствието на Лан дразнеше Моарейн. Не че той бе изчезнал в момент, в който тя имаше нужда от него — обикновено той я следеше винаги отблизо, като че ли тя не можеше сама да се защити. Но добре, че усещаше връзката, която ги свързваше и ѝ подсказваше, че той не може да е далече от Камъка. Иначе щеше да се разтревожи.

Лан се бореше с нишките, с които го оплиташе Нинив, не по-малко упорито, отколкото се беше сражавал с тролоци в Погибелта, и колкото и да го отричаше Моарейн, младата жена го бе обвързала към себе си така здраво, както тя самата, макар и по друг начин. Така здрави бяха тези връзки, че беше все едно да се опитва да разкъса стомана с голи ръце. Не изпитваше точно ревност, но Лан ѝ беше въоръжената с меч ръка, нейният щит и верен спътник вече твърде много години, за да се откаже от него толкова лесно. „Направих

каквото трябваше да направя. Тя ще го има, ако умра, но не и преди това. Но къде ли наистина се е дянал? С какво ли се е заел?“

Една жена в червена рокля и отрупана с дантели, поземлена лейди с конска физиономия, на име Лейта, омете фустите си настрана с прекалено усърдие и Моарейн я погледна. Само я погледна, без да забавя стъпките си, но жената потръпна и сведе очи. Моарейн кимна мълчаливо. Можеше да понесе факта, че тези хора мразят Айез Седай, но не би понесла нито открита грубост, нито прикрити оскърбления. Тълпата се дръпна още една крачка, след като видяха как Лейта сведе глава.

— Сигурна ли си, че още не е казал нищо от онова, което смята да обяви? — попита тихо тя. Сред царящата врява никой на повече от три крачки нямаше да чуе и една дума.

— Нищо — отвърна също така тихо Егвийн.

— Появиха се някакви слухове.

— Слухове ли? Какви слухове?

Момичето не беше толкова умело във владенето на лицето и гласа си и явно не беше чуло приказките за събитията в Две реки. Но да се обзаложи, че и Ранд не ги е чул, бе доста рисковано.

— Трябва да го предразположиш да ти се довери. Той има нужда някой да го изслуша грижливо. Това ще му помогне — да изкаже тревогите си пред някого, комуто вярва. — Егвийн я изгледа косо. За такива прости средства беше станала твърде изтънчена. Но все пак Моарейн ѝ бе казала една простичка истина — момчето наистина имаше нужда някой да го изслуша и така да облекчи част от бремето му. Можеше да подейства.

— Той няма да сподели с никого, Моарейн. Той крие болките си и все се надява, че ще може да се справи сам с тях. — По лицето на Егвийн премина гняв. — Празноглаво, опърничаво муле!

Моарейн изпита моментно съчувствие. Не можеше да се очаква от момичето да приема с равнодушие обиколките на Ранд ръка за ръка с Елейн, целувките им по ъглите, където си мислеха, че никой не ги гледа. А пък и Егвийн не знаеше и половината. Но това съчувствие не се задържа. Твърде много важни неща имаше да се свършат, за да страда момичето по нещо, което бездруго не можеше да е нейно.

Елейн и Нинив трябваше вече да са на борда на каравелата, далеч оттук. Пътуването им можеше евентуално да ѝ разкрие дали

подозренията за Ветроловките са верни. Това обаче бе дреболия. В най-лошия случай двете разполагаха с достатъчно злато, за да си купят цял кораб и да наемат екипаж — което можеше да се окаже необходимо предвид слуховете от Танчико — и да им остане предостатъчно за подкупите, толкова често необходими при тарабонските власти. Стаята на Том Мерилин беше опразнена и нейните информатори ѝ бяха докладвали, че са го чули да мърмори нещо за Танчико на излизане от Камъка; той щеше да се погрижи да имат добра компания и да намерят подходящите представители на властта. Планът, свързан с Мазрим Таим, беше малко недомислен, но писмата ѝ до Амирлин трябваше да решат и този проблем. Двете млади жени можеха да се справят с далеч по-малката вероятност за някаква загадъчна заплаха в Танчико, и най-важното — щяха да са далеч от главата ѝ и от Ранд. Съжаляваше само, че Егвийн бе отказала да тръгне с тях. Тар Валон щеше да е най-доброто решение за тях трите, но и Танчико щеше да свърши работа.

— Като стана дума за празноглавие, все още ли поддържаш намерението си да отидеш в Пустошта?

— Да — отвърна твърдо момичето. А трябваше да се върне в Кулата, за да усъвършенства силата си. „Какво ли е намислила Сюан? Сигурно пак ще ми изтърси някоя от нейните приказки за лодки и риба, когато я попитам.“

Добре поне че Егвийн също щеше да се махне от пътя ѝ, а айилското момиче щеше да се грижи за нея. Може би Мъдрите наистина щяха да я научат на нещо полезно, свързано със Съновничеството. Това беше най-изумителната част от писмото им, не че можеше да си позволи да обърне сериозно внимание на останалото в него. Пътуването на Егвийн в Пустошта можеше да се окаже полезно в дългосрочен план.

Последната редица на тайренците се отдръпна и двете с Егвийн се озоваха пред голо пространство, точно под големия купол. Безпокойството на благородниците тук си личеше най-много: повечето от тях гледаха в краката си като нацупени деца, а други бяха зареяли празни погледи, все едно че им се искаше да са навсякъде другаде, но не и тук. „Тук“ означаваше мястото, където беше държан Каландор преди Ранд да го вземе. Тук, под този купол, недокоснат от ничия ръка повече от три хиляди години, недосегаем за ничия ръка, освен за тази

на Преродения Дракон. На тайренците, изглежда, дори не им се искаше да признаят, че Сърцето на Камъка съществува.

— Бедната жена — промълви Егвийн.

Моарейн проследи погледа на момичето. Върховната лейди Алтейма, вече накипена от глава до пети в бяло според обичая на тайренските вдовици, въпреки че мъжът ѝ все още се крепеше, изглеждаше може би най-уравновесена от всички присъстващи. Беше стройна жена с миловидна външност, чийто чар се подсилваше от леко тъжната ѝ усмивка, с големи кафяви очи и дълга черна коса, спускаща се под раменете ѝ. Висока жена, въпреки че Моарейн си признаваше, че прави тези преценки в сравнение със собствения си ръст, и с прекалено пищни гърди. Кайриенците не бяха високи хора и тя беше смятана за нисичка дори според техните мерки.

— Да, бедната жена — отвърна тя, но без капчица съчувствие. Добре беше, че Егвийн все още не беше станала достатъчно изтънчена, че да долавя непрекъснато казаното под повърхността. Момичето вече бе станало много по-малко податливо, отколкото се очакваше да е още години наред. Трябваше да бъде дооформена преди съвсем да се втвърди.

С Алтейма Том не бе улучил. Или може би просто не искаше да го разбере; изглежда, той изпитваше някаква странна неохота, когато трябваше да предприема ходове срещу жени. Върховната лейди Алтейма беше много по-опасна от своя съпруг и от своя любовник, след като бе манипулирала и двамата, без нито единият, нито другият да го разберат. Може би по-опасна от всеки друг в Тийр, бил той мъж или жена. Скоро щеше да намери други, които да използва. В стила на Алтейма беше да стои на заден план и да дърпа конците. Нещо трябваше да се направи във връзка с нея.

Моарейн обходи с очи редиците на върховните лордове и съпругите им, докато не се спря на Естанда, в жълтия ѝ копринен брокат, с голямо дантелено жабо с цвят на слонова кост и мъничка шапка. Известна строгост разваляше иначе красивото ѝ лице и погледите, които от време на време хвърляше на Алтейма, бяха корави като желязо. Чувствата, които двете изпитваха една към друга, минаваха границата на обичайното съперничество; ако бяха мъже, отдавна един от двамата щеше да пролее кръвта на другия в дуел. Ако това противоборство можеше някак да се изостри, Алтейма щеше да

има предостатъчно грижи, за да може да създава неприятности на Ранд.

За миг Моарейн съжали, че е отпратила Том. Самата тя не искаше да си губи времето с такива дребни интриги. Но този човек имаше твърде голямо влияние върху Ранд, а момчето трябваше да слуша единствено нейните съвети. Нейните и ничии други. Светлината знаеше, че той бе твърде труден за влияние дори и без нечия друга намеса. Том беше успял да успокои момчето да остане и да властва над Тийр, когато трябваше да тръгне към далеч по-велики дела. Но с този въпрос засега се беше справила. Въпросът да бъде накаран Том Мерилин да си подвие опашката можеше да се уреди и по-късно. Дилемата сега беше Ранд. Какво смяташе да обяви той?

— Къде е той? Изглежда, че е усвоил първото изкуство на кралете. Да кара хората да чакат.

Не беше се усетила, че го изрича на глас, докато Егвийн не я погледна изумена. Тя веднага заличи раздразнението, изписано на лицето ѝ. Ранд все едно щеше да се появи и тя щеше да разбере какво се кани да прави той. Щеше да го научи заедно с всички останали. Едва не изскърца със зъби, Това заслепено и глупаво момче, втурнало се презглава в нощта, без дори да си дава сметка за пропастите, на които може да се натъкне, без дори да помисли, че заедно със себе си може да отнесе и целия свят. Дано поне да успееш да го задържи да не хукне да спасява родното си село. Сигурно щеше да го поиска, но сега не можеше да си го позволи. А може би все още не го знаеше. Дано.

Мат стоеше срещу тях, невчесан и леко изгърбен, пъхнал ръце в джобовете на зеленото си палто с висока яка. Беше наполовина разкопчано, както обикновено, и ботушите му бяха олющени, в рязък контраст с изисканата елегантност около него. Той започна да пристъпва нервно от крак на крак, щом забеляза погледа ѝ, след което ѝ отвърна с една от грубо предизвикателните си усмивки. Но добре че поне беше тук, пред очите ѝ. Този младеж, Мат Каутон, беше истинска мъка да го проследи човек, така лесно избягваше шпионите ѝ. Никога не беше дал и най-малък признак, че е усетил присъствието им, но нейните очи и уши непрекъснато ѝ докладваха, че сякаш им се изплъзвал от ползрението всеки път, когато се приближат твърде много.

— Струва ми се, че още спи — отрони неодобрително Егвийн. — И при това нарочно. Чудно обаче къде ли е Перин. — Тя се изправи на пръсти и се заозърта над главите на множеството. — Не го виждам.

Намръщена, Моарейн огледа тълпата — не че можеше да види кой знае колко много зад първия ред. Лан трябваше да се е върнал и да е някъде сред колоните. Тя обаче не смяташе да се напруга и да подскача на пръстчета като притесненото момиче. Лан заслужаваше да му се кажат няколко думи, които дълго нямаше да забрави. С Нинив, която го теглеше в една посока, и тавирен — Ранд поне — в друга, тя понякога се чудеше колко ли здраво още се държи връзката им. Поне времето, което бе прекарал с Ранд, беше полезно — то й осигуряваше още една нишка към младежа.

— Може би е с Файле — каза Егвийн. — Той не би избягал, Моарейн. Перин има силно чувство за дълг.

Почти толкова силно, колкото Стражника, поради което не се налагаше да праща и подир него очи и уши, както се мъчеше да прави с Мат.

— Файле се опитва да го уговори да заминат, момиче. — Много вероятно беше да е с нея; обикновено беше с нея. — Не ме гледай така изненадано. Те често говорят — и спорят — поне когато не могат да бъдат подслушани.

— Не съм изненадана, че знаеш — отвърна сухо Егвийн. — Изненадана съм само, че Файле би се опитала да го разубеждава за нещо, за което той знае, че е длъжен да го направи.

— Може би тя не е толкова убедена, колкото той. — Самата Моарейн не го вярваше. Трима тавирен, все на една възраст, произлизащи от едно и също село; трябваше да е била сляпа, за да не разбере, че са длъжни да бъдат свързани. С това знание всичко беше станало много по-сложно. Все едно да се опитваш да жонглираш с три от цветните топки на Том с една ръка и с вързани очи. Беше виждала Том да го прави, но тя самата не искаше да го опитва. Никаква податка не съществуваше за това как точно са свързани или какво се очаква да направят — в Пророчествата никъде не се споменаваха за съратници.

— На мен тя ми харесва — каза Егвийн. — Добра е за него, точно това, от което той има нужда. И е дълбоко загрижена за него.

— Предполагам. — Ако Файле започнеше да й създава прекалено големи грижи, Моарейн трябваше да си поговори с нея за

тайните, които Файле криеше от Перин. Или да накара някои от своите „очи и уши“ да свършат тази работа. Това все щеше да я укроти малко.

— Казваш го така, сякаш не го вярваш. Те се обичат, Моарейн. Не го ли разбираш? Ти никога ли не можеш да разпознаеш едно човешко чувство, когато го видиш?

Моарейн рязко я изгледа и остана доволна, че момичето се постресна. То знаеше твърде малко, а си въобразяваше, че разбира много. Моарейн тъкмо се канеше да ѝ го каже по един убийствен начин, когато сред тайренците се надигнаха възгласи на удивление, примесени с боязън.

Тълпата припряно започна да се отдръпва, повече от припряно дори, като първите избутваха безцеремонно тези зад тях още по-назад, отваряйки широк проход към пространството под купола. Ранд закричи през този коридор от живи тела, с вперен напред поглед, властен, облечен в пищен червен сюртук с извезани златни ширити по ръкавите, понесъл в дясната си ръка Каландор като скиптър. Но не той единствен бе накарал тайренците да се отдръпнат така панически. След него навлезе свита от стотина айилци, с копия и лъкове в ръце, увили своите шуфи около главите — черните була криеха всичко с изключение на очите им. На Моарейн ѝ се стори, че разпозна Руарк в челото, точно зад Ранд, но само по походката. Бяха анонимни. И готови да убиват. Очевидно, каквото и да се канеше да заяви, Ранд възнамеряваше да прекрати в зародиш всяка съпротива, ако такава се появеше.

Айилците се спряха, но Ранд продължи сам до центъра на купола, след което обходи с поглед сбралото се множество. Изглеждаше изненадан и може би леко притеснен като видя Егвийн, Моарейн дари с една гневна усмивка, а на Мат се усмихна така, че след като и той му отвърна по същия начин, за миг двамата заприличаха на палави хлапета. Тайренците бяха пребледнели и не знаеха Ранд ли да гледат, Каландор ли, или забулените айилци — всички те можеха да посеят смърт в редиците им.

— Върховният лорд Сюнамон — заговори изведнъж Ранд, така силно, че дебелакът подскочи — ми е гарантирал договор с Майен точно според указанията, които му дадох. Гарантирал го е с живота си. — Той се засмя, сякаш си беше направил шега, и повечето благородници се засмяха с него. Не и Сюнамон, който определено

имаше болнав вид. — Ако се провали — обяви Ранд, — той сам се съгласи да бъде обесен. — Смехът секна. Лицето на Сюнамон придоби болезнено зеленикав цвят. Егвийн погледна с безпокойство към Моарейн — той едва ли беше събрал тук всички благородници на десет мили околоръст, само за да им обяви за някакъв мир и за да заплаши един шишкав глупак.

Ранд се завъртя в кръг, претегляйки физиономииите, които виждаше.

— Поради този договор скоро ще има на разположение кораби, които да откарат тайренско зърно на запад, за да се намерят за него нови пазари. — При тази вест се чуха няколко одобрителни възгласа. — Но има и нещо повече. Армиите на Тийр трябва да тръгнат в поход.

Сега вече наистина се надигнаха радостни възгласи и викове, от които високият таван прокънтя. Мъжете заподскачаха, дори върховните лордове заразмахваха юмруци над главите си и заподхвърляха кадифените си шапки. Жените се заусмихваха не помалко възторжено от мъжете и зацелуваха по бузите онези, които щяха да тръгнат на война, и деликатно задушиха малките порцеланови шишенца с благоуханни соли, без които не минаваше нито една тайренска благородничка.

— Иллиан ще падне! — извика някой и стотици гърла тутакси подхванаха: — Иллиан ще падне! Иллиан ще падне! Иллиан ще падне!

Моарейн забеляза, че устните на Егвийн помръдват, но думите бяха заглушени от гръмките възгласи. Успя обаче да ги прочете по мърдащите й устни.

— Не, Ранд. Моля те, недей. Не го прави, моля те.

Мат се беше навъсил неодобрително. Двамата с Ранд и тя бяха единствените, които не се радваха. Усмивката на Ранд се бе изкривила презрително, а очите му гледаха сурово. На лицето му бяха избили капчици пот. Тя срещна сардоничния му поглед и зачака. Щеше да последва още нещо.

Ранд вдигна лявата си ръка. Бавно се възцари тишина, като тези отпред припряно зашъткаха на хората отзад. Той изчака, докато настъпи абсолютна тишина.

— Армиите ще тръгнат на север, в Кайриен. Командата им ще поеме върховният лорд Мейлан, като под негово подчинение ще са върховните лордове Гвейам, Араком, Хеарн, Маракон и Симаан.

Армиите ще бъдат щедро финансирани от върховния лорд Ториан, най-богатия от всички ви, който ще ги придружи, за да се увери, че парите му се изразходват разумно.

Провъзгласеното предизвика мъртва тишина. Никой не помръдваше. На пребледнелия като платно Ториан, изглежда, му бе трудно да се държи на краката си.

Моарейн се почувства длъжна да се поклони наум на Ранд за този избор. Отпращането на тези седмината извън Тийр изкореняваше седем възможни заговора срещу него, а тези мъже никак не си вярваха един на друг, за да могат да замислят нещо заедно. Том Мерилин му беше дал добър съвет; очевидно нейните шпиони бяха пропуснали някои от бележките, които той пъхаше в джобовете на Ранд. Но останалото? Беше лудост. Не беше възможно да е получил това като отговор от другата страна на онзи тер-ангреал. Определено не беше възможно.

Мейлан явно беше единодушен с нея, макар и по съвсем различни причини. Той пристъпи колебливо напред — дългнест и як мъж, но така изплашен, че се виждаше само бялото на очите му.

— Милорд Дракон... — Той млъкна, преглътна с мъка и започна отново, със съвсем малко по-уверен тон. — Милорд Дракон, да се намесим в една гражданска война е все едно да навлезем в тресавище. Дузина фракции там си оспорват Слънчевия трон, със също толкова непрекъснато променящи се съюзи, като всеки един от тях бива изоставян ежедневно. Освен това в Кайриен гъмжи от бандити, като бълхи по подивяла мечка. Гинеците от глад селяци са оголили земята. Имам сигурни сведения, че ядат кората на дърветата и листа. Милорд Дракон, думата „тресавище“ съвсем слабо би могла да опише...

Ранд го прекъсна.

— Не искате да прострете влиянието на Тийр чак до Камата на Родобиеца ли, Мейлан? Много добре. Знам кого да поставя на Слънчевия трон. Вие не тръгвате, за да завладявате, Мейлан, а за да възстановите реда и мира. И за да нахраните гладните. Сега в хранилищата има много повече зърно, отколкото Тийр би могъл да продаде, а фермерите ще ожънат още толкова тази година, освен ако откажете да ми се подчините. Фургони ще го карат на север след армиите и онези селяци... на онези селяци няма да им се налага повече да ядат дървесна кора и листа, милорд Мейлан. — Върховният лорд

отново отвори уста, но Ранд люшна Каландор и насочи кристалното острие към гърдите му. — Въпрос ли имате, Мейлан? — Мейлан поклати глава и заотстъпва към тълпата, сякаш искаше да потъне в нея.

— Знаех си, че няма да започне война — заяви въодушевено Егвийн. — Знаех си.

— Да не мислиш, че в това нещо ще има по-малко убийства? — промърмори Моарейн. Но какво целеше момчето? Добре поне, че не беше хукнало да спасява селото си, докато Отстъпниците се разправят с останалата част от света както си знаят. — Трупове ще се трупат на също толкова големи купчини, момиче. Ще видиш, че няма да има никаква разлика между една война и това.

Ако беше нападнал Иллиан, Самаил щеше да му спечели време, дори да стигнеше до задънена улица. Време да доусвои силата си и може би да съкруши най-силните си врагове, и да усмири останалите. А с това какво щеше да спечели? Мир за нейната родна земя, изхранване на гинещите от глад кайриенци; в друго време щеше да му ръкопляска за това. Похвален и изключително човешки акт — и напълно безсмислен днес. Безползни кръвопролития, вместо да се противопостави на противник, чието унищожение щеше да му отвори макар най-тясна пролука. Защо? Ланфеар. Какво ли му беше казала Ланфеар? Какво ли бе направила тя? Възможностите смразиха сърцето на Моарейн. Сега Ранд трябваше да се следи съвсем грижливо. Не можеше да му позволи да се обърне в Сянката.

— Ах, да — каза Ранд, сякаш току-що сетил се за нещо. — Войниците ни не разбират много от изхранване на гладни хора, нали? Поради което смятам, че е необходимо едно милостиво, женско сърце, Милейди Алтейма, съжалявам, че се намесвам във вашата горест, но бихте ли приели да ръководите разпределението на храната? Ще се наложи да изхраните цяла държава.

„И да добие власт“ — помисли си веднага Моарейн. Това беше първата му грешка. Освен решението му да тръгне към Кайриен вместо срещу Иллиан, разбира се. Алтейма със сигурност щеше да се върне в Тийр на едно равнище с Мейлан и Гвейам, готова за нови заговори. Преди това щеше да уреди убийството на Ранд, ако той не внимаваше. Сигурно можеше да се уреди някой „нещастен случай“ в Кайриен.

Алтейма отвърна с дълбок реверанс, като люшна бухналите си бели поли. Изненадата ѝ пролича.

— Както заповяда милорд Дракон. За мен е чест и удоволствие да служа на лорд Дракона.

— Сигурен бях, че е така — отвърна лукаво Ранд. — Колкото и да обичате съпруга си, няма да можете да го вземете с вас в Кайриен. Условията там ще са тежки за един болен човек. Позволявам си волността да се разпоредя да го преместят в покоите на върховната лейди Естанда. Тя ще се грижи за него, докато ви няма, и ще ви го прати в Кайриен, след като се оправи. — Естанда се усмихна победоносно. Алтейма подбели очи и се просна в несвяст на пода.

Моарейн леко поклати глава. Ранд наистина беше станал потвърд. По-опасен. Егвийн понечи да пристъпи към припадналата жена, но Моарейн я хвана за ръката.

— Мисля, че просто нервите ѝ не издържаха. Дамите ще се погрижат за нея. — Няколко от тях вече се бяха струпали около припадналата, потупваха я и поднасяха шишенцата си с ароматни соли под ноздрите ѝ. Тя се закашля и отвори очи — и изглеждаше готова да припадне отново, щом видя застаналата над нея Естанда.

— Ранд току-що направи нещо изключително умно, поне според мен — промълви Егвийн. — И изключително жестоко. Би трябвало да се засрами.

Ранд наистина изглеждаше засрамен — беше забил очи в мрамора под ботушите си. Може би не беше толкова твърд, колкото се мъчеше да изглежда.

— Не и незаслужено обаче — отбеляза Моарейн. Момичето се развиваше обещаващо, бързо се досещаше за неща, които навремето не разбираше. Но все още имаше да се учи да владее чувствата си и да се грижи за това, което трябва да се направи, не по-малко отколкото за онова, което ѝ се иска да стане. — Да се надяваме само, че за днес умните му действия ще се изчерпят с това.

Малцина в огромната зала разбраха какво става, освен че припадъкът на Алтейма е разстроил лорд Дракона. Неколцина отзад се провикнаха: „Кайриен ще падне!“, но този път възгласът не бе подхванат.

— Предвождани от вас, милорд Дракон, ние ще завладеем целия свят! — извика един младеж с буцесто лице, като крепеше Ториан.

Беше Естеан, най-големият син на Ториан — приликата им беше явна, въпреки че коленете на бащата трепереха и той продължаваше да ломоти нещо нечленоразделно.

Ранд бе отметнал глава нагоре. Изглеждаше стреснат. Или може би разгневен.

— Аз няма да бъда с вас. Аз ще... замина за известно време. — Това определено предизвика гробно мълчание. Очите на всички се бяха приковали в него, но цялото му внимание се беше съсредоточило върху Каландор. Тълпата потръпна, когато той издигна кристалното острие пред лицето си. По лицето му потече пот, много повече пот, отколкото преди малко. — Камъкът държеше Каландор преди да дойда аз. Камъкът трябва отново да го държи, докато се върна.

Изведнъж прозрачният меч блесна в ръцете му. Той го извъртя с дръжката нагоре и го заби в каменния под. Синкава мълния диво изплющя през купола над главите им. Камъкът изтътна силно. И се разтърси, и се затресе, и пищящите хора започнаха да падат.

Моарейн избута Егвийн настрана. Трусовете продължаваха да разтърсват залата. Какво бе направил той? И защо? Да замине? Това бе най-лошият от всичките й кошмари.

Айилците вече бяха успели да станат. Всички останали се бяха проснали зашеметени по пода или се тътреха на четири крака. Освен Ранд. Той бе застанал на едно коляно и двете му длани държаха дръжката на Каландор, чието острие бе забито до средата в каменния под. Мечът отново се бе превърнал в чист кристал. Пот се стичаше по лицето на Ранд. За миг на Моарейн й се стори, че той отново ще вземе меча, но Ранд само се изправи с усилие. Наистина му беше нужно голямо усилие — тя беше сигурна в това.

— Пазете го, докато ме няма. — Сега гласът му беше по-лек, повече подобен на онзи, когато за първи път го бе намерила в селото, но не по-малко уверен и решителен, отколкото преди. — Пазете го и ме помнете. Помнете, че ще се върна за него. Ако някой пожелае да заеме мястото ми, трябва само да го издърпа. — Той размаха пръст към тях и ги изгледа с почти палава усмивка. — Но помнете, че цената при провал е висока.

Обърна се и закрачи към изхода на залата, последван от айилците. Зяпнали в меча, издигащ се от пода на Сърцето, тайренците

бавно започнаха да се изправят. Повечето изглеждаха готови да побягнат, но бяха твърде изплашени, за да го сторят.

— Този... този... — промърмори Егвийн, изтупвайки зелената си ленена рокля от полепналата прах. — Полудял ли е? — Плесна устата си с шепа. — О, Моарейн, нали не е? Нали не е? Все още не е.

— Светлината дано позволи да не е — отрони Моарейн. И тя като тайренците не можеше да откъсне очи от меча. Светлината да го вземе дано това момче. Не можеше ли да си остане отзивчивият момък, когото бе намерила в Емондово поле? — Но смятам да го разбера.

Затичаха след него и скоро се озоваха в широк коридор със стени, покрити с разкошни гоблени. Айилците, вече свалили булата си на раменете, но готови всеки миг отново да ги вдигнат, крачеха от двете страни на Ранд, без да забавят стъпка. Изглеждаха ги, без да променят израженията си, но нащрек, както бяха винаги в близост до Айез Седай.

Как можеха да се чувстват така обезпокоени от близостта ѝ и в същото време да следват Ранд толкова спокойно, това тя не можа да разбере. Научаването на нещо повече за тях, освен незначителни откъслеци, се бе оказало трудно. Отговаряха на въпроси с лекота — за всичко, което не представляваше интерес за нея. Информаторите ѝ и собственото ѝ подслушване не ѝ донесоха нищо, а мрежата ѝ от очи и уши повече нямаше и да се опита. Не и след като една жена бе оставена вързана и със затъкната уста, увиснала за глезените от амбразури и забила обезумял поглед в четиристотинте стъпки височина под себе си, и определено не след като един от мъжете просто изчезна. Мъжът бе изчезнал; жената вече не смееше да се качи по-високо от приземния етаж и се бе превърнала в непрекъснато напомняне за останалите, докато Моарейн не я отпрати извън града.

Ранд не забави крачка повече от айилците, когато двете с Егвийн се озоваха от двете му страни. Той също беше нащрек, но някак си по друг начин, и в погледа му се долавяше нотка на гняв.

— Смятах, че си заминала — каза той на Егвийн. — Смятах, че си тръгнала с Елейн и Нинив. Трябваше. Дори Танчико е... Защо остана?

— Няма да се задържа много — отвърна Егвийн. — Заминавам в пустошта с Авиенда, до Руйдийн, за да се уча при Мъдрите.

Той изтърва една крачка и я изглежда колебливо, след което продължи да крачи отривисто напред. Сега изглеждаше спокоен, даже някак твърде спокоен, като чайник с вряща вода с овързан с ремъци капак и запушен чучур.

— Помниш ли когато плувахме във Водния лес? — попита я той тихо. — Обичах да се пускам по гръб в някой вир и си мислех, че най-трудното нещо, което ще ми се случи, е да изора някоя нива, освен може би стриженето на овце. Стригане от заран до лягане, без да мога дори да спра за ядене, докато има стрижба.

— Преденето — каза Егвийн. — Мразех го повече, отколкото триенето на подове. От усукването на нишките пръстите така ме заболяваха, че...

— Защо го направи? — прекъсна ги Моарейн преди съвсем да са се отплеснали в детските си спомени.

Той я изглежда накриво и с подигравателна усмивка, на която можеше да завиди дори Мат.

— Да не смяташ, че трябваше да я обеся затова, че се е опитала да убие един мъж, който заговорничеше за убийството ми? Щеше ли да е по-справедливо от това, което направих? — Усмивката му се стопи. — Има ли въобще справедливост в това, което правя? Сюнамон ще увисне на бесилката, ако се провали. Защото аз казах така. Той напълно ще си го е заслужил след начина, по който се опита да се облагодетелства, без изобщо да се интересува дали собствените му хора няма да измрат от глад, но не затова ще отиде на бесилката. Ще увисне, защото аз съм казал да бъде обесен. Защото аз съм го казал.

Моарейн обаче не смяташе да го остави да й се изплъзне.

— Знаеш, че не това имах предвид.

Той кимна; този път в усмивката му имаше нещо застрашително.

— Каландор. Докато го държа в ръцете си, мога да направя каквото поискам. Всичко. Знам, че мога да направя всичко. Но сега свалях това бреме от раменете си. Не го разбираш, нали? — Тя наистина не го разбираше, макар да я жегна това, че той го усети. Той продължи: — Може би ще ти помогне, ако ти кажа, че идва от Пророчествата.

Той меча си в сърцето ще забие.

*В сърцето, за да задържи сърцата им.
Ще го последва онзи, които го извади,
ала чия ръка ще може да прихване меча страшен?*

— Видя ли? Направо от Пророчествата.

— Забравяш едно нещо — отвърна му тя със свити устни. — Ти извади Каландор, изпълнявайки едно пророчество. Защитните прегради, които го държаха, за да те чака три хиляди години и повече, са паднали. Той вече не е „Мечът недосегаем“. Дори аз мога да прелея и да го измъкна. Най-лошото е, че Отстъпниците биха могли. Ами ако Ланфеар се върне? Тя не може да използва Каландор, също като мен, но може да го вземе. — Той не реагира на името. Защото не се боеше от нея — в който случай се оказваше кръгъл глупак — или по друга причина? — Ако Самаил или Рахвин, или който и да е друг мъж Отстъпник сложи ръка на Каландор, той ще може да го владее не по-зле от теб. Помисли си, че би могъл да се озовеш пред силата, от която така небрежно се отказваш. Помисли си какво би станало, ако тя се окаже в ръцете на Сянката.

— Почти се надявам да се опитат. — В очите му блесна заплашителна светлина; заприличаха на два сиви буреносни облака. — Има една изненада за всеки, който би се опитал да прелее, за да освободи Каландор от Камъка, Моарейн. Не си и помисляй да го отнесеш в Кулата, за да се пази там; не можах да направя капана така, че да подбира. Силата е единственото, което е нужно, за да задейства пружината му и после отново да се нагласи, готов отново да щракне. Не се отказвам от Каландор завинаги. Само докато... — Той вдиша дълбоко. — Каландор ще стои тук, докато... Докато е тук, ще им напомня кой съм аз и какво съм, ще гарантира, че мога да се завърна и без никаква войска. Нещо като убежище, с такива като Алтейма и Сюнамон, които да ме посрещнат. Стига Алтейма да оцелее след правосъдието, което мъжът и Естанда със сигурност ще се опитат да ѝ наложат, и стига Сюнамон да оцелее след моето. Светлина, каква бъркотия!

Значи не можеше да го направи да подбира? Дали? Тя бе решила да не подценява повече способностите му. Мястото на Каландор беше в Кулата, след като той не желаше да го владее, както му се полагаше,

в Кулата, докато Ранд не решише отново да го владее. „Докато“ какво? Канеше се да каже нещо по-различно от „докато се върна“. Но какво?

— И къде заминаваш? Или смяташ да го запазиш в тайна? — Нямаше да му позволи отново да се измъкне, ако по някакъв начин се канеше да се втурне към Две реки, но той я изненада.

— Не е загадка, Моарейн. Във всеки случай не за теб и Егвийн. — Той погледна Егвийн и добави само една дума: — Руйдийн.

Тя слисано ококори очи. Впрочем Моарейн беше не по-малко изумена. Сред айилците се понесе глухо мърморене, но когато тя извърна очи назад, те продължиха да крачат с неразгадаеми лица. Съжали, че не може да ги накара да ги оставят сами, но нямаше да се махнат по нейна команда, а тя нямаше да помоли Ранд да го направи. Нямаше да е от полза да го моли за подобни услуги, особено след като спокойно можеше да ѝ откаже.

— Ти не си вожд на айилски клан, Ранд — каза му тя твърдо, — и няма нужда да ставаш такъв. Твоята борба е от тази страна на Драконовата стена. Освен ако... Да не би това да идва от отговорите в тер-ангреала? Кайриен и Каландор, и Руйдийн? Казах ти, че тези отговори може да са двусмислени. Може да не ги разбереш правилно и това да се окаже фатално. За повече хора, не просто за самия теб.

— Трябва да ми повярваш, Моарейн. Както и аз толкова често е трябвало да ти вярвам. — Лицето му бе не по-малко неразгадаемо и като нищо можеше да мине за айилско.

— Засега ще ти повярвам. Само не търси напътствието ми преди да е станало твърде късно.

„Няма да ти позволя да отидеш в Сянката. Твърде много труд хвърлих дотук, за да го позволя. Каквото и да ми струва.“

ГЛАВА 22

ИЗВЪН КАМЪКА

Странна беше процесията, която Ранд поведе извън Камъка и на изток под белите облаци, засенчили обедното слънце. По негова заповед възглас нямаше, нито прокламация, но мълвата все пак се разнесе: гражданите спираха работата си и се втурваха да намерят удобни места, откъдето да гледат. Айилците маршируваха през града, напускаха го. Хора, които не бяха видели как бяха дошли, които почти не вярваха, че изобщо в Камъка има айилци, започнаха да се трупат по улиците, пълнеха прозорците, качваха се дори по покривите, трупаха се по ъглите. Брояха айилците и мърмореха. Не беше възможно тези неколкостотин души да са завзели Камъка. Знамето на Дракона продължаваше да плющи над цитаделата. Сигурно вътре все още имаше хиляди други айилци. И лорд Дракона сигурно все още беше там.

Ранд яздеше по риза с дълги ръкави, сигурен, че никой от зяпачите няма да го вземе за нещо необичайно. Просто някакъв чужденец, достатъчно заможен, за да може да язди — и то на превъзходен пъстър жребец, от най-добрата тайренска порода — просто някакъв богаташ, яздец сред най-странното възможно обкръжение. Дори водач не беше на тази чудна свита — тази титла сигурно я приписваха по-скоро на Лан и Моарейн, въпреки че те язدهа малко след него. Тихият благоговееен шепот, който ги придружаваше, със сигурност бе предизвикан от айилците, не от него. Този тайренски народ дори може би го взимаше за коняр, яхнал коня на господаря си. Е, чак толкова едва ли — не и при положение, че яздеше начело на всички. Но денят, все едно, беше чудесен. Не беше убийствено горещо, просто топло. Никой не очакваше от него да въздава справедливост, нито да управлява държава. Можеше просто да се наслади на това, че язди безименен, да се наслади на лекия полъх на вятъра. За известно време поне можеше да забрави за допира на

жигосаните си с чапли ръце до юздите. „Поне за още малко — помисли си той. — За още малко.“

— Ранд — каза Егвийн, — наистина ли смяташ, че беше редно да позволиш на айилците да вземат всички тези неща?

Той я погледна. Отнякъде се беше снабдила с тъмнозелена рокля с тесни цепнати поли, зелена кадифена лентичка стягаше косата ѝ на тила.

Моарейн и Лан се държаха на десетина разтега назад, тя на бялата си кобила, в синя копринена рокля за езда, прошарена със зелено, тъмната ѝ коса бе прибрана в мрежичка от златни нишки, той — изправил гръб на черния си боен жребец, в сменящия цветовете си плащ на Стражник, който вероятно предизвикваше не по-малко „ох“ и „ах“, отколкото айилците. Когато ветрецьт развееше плаща му, по него пробягваха вълнички зелено, кафяво и синьо; когато увиснеше неподвижно, сякаш се сливаше с онова, което беше под него, така че окото като че ли виждаше през части от Лан и жребеца му.

Мат също беше сред тях. Яздеше някак примирено отпуснат в седлото си и се стараеше да се държи по-настрана от Стражника и Айез Седай. Беше си избрал съвсем незабележим кон — казваше се Пипе; опитно око беше нужно, за да забележи яката му гръд и здрави рамене, обещаващи, че Пипе с тъпия си нос може да се окаже неотстъпващ на жребеца на Ранд и този на Лан по бързина и издръжливост. Решението на Мат да тръгне с тях беше изненадващо: Ранд все още не знаеше защо. Приятелят му го бе взел, може би, но можеше и да е съвсем друго. Мат понякога беше много непредсказуем.

— Твоята приятелка Авиенда не ти ли обясни за „едната пета“?

— Спомена ми нещо, но... Ранд, нали не мислиш, че и тя е... взела... неща?

Зад Моарейн и Лан, предвождани от Руарк, айилците крачеха в дълги редици от двете страни на колоната тежко натоварени мулета, по четирима души, ред след ред. Когато айилците завладееха някоя от твърдините на вражески клан в Пустошта, по обичай — или може би по закон, Ранд не бе разбрал кое точно — те отнасяха една пета от съдържанието ѝ, с изключение на хранителните запаси. Не бяха видели никаква причина да не постъпят по същия начин и с Камъка. Не че мулетата носеха повече от най-мъничката частица от частицата от една пета от съкровищата на Камъка. Руарк беше казал, че алчността е

убила повече хора, отколкото стоманата. Плетените кошове с капаци по гърбовете на товарните животни, пълни с навити килими и гоблени, бяха сравнително леки. Чакаха ги трудности при прекосяването на Гръбнака на света и след това — още по-големи по пътя им през Пустошта.

„Кога ли да им го кажа? — чудеше се той. — Скоро ще е, трябва да е скоро.“ Моарейн несъмнено щеше да го сметне за дързък, смел удар; вероятно дори щеше да го одобри. Може би. Сега тя смяташе, че вече знае целия му план и нямаше да има смисъл да възразява точно на това; несъмнено и тя искаше да се свърши колкото се може по-скоро. Но айилците... „Ами ако те откажат? Е, ако откажат, откажат. Но аз трябва да го направя.“ Колкото до плячката... Той не мислеше, че ще е възможно да спре айилците да я вземат, дори и да искаше, а той не искаше; бяха си заслужили плячката и той съвсем не държеше да помогне на тайренските лордове да задържат онова, което бяха откънели от своя народ в продължение на поколения.

— Видях я как показва на Руарк една сребърна купа — каза той. — Ако се съди по това как дрънчеше торбата ѝ, вътре би трябвало да има още сребро. Или може би злато. Ти да не би да я кориш?

— Не. — Тя го каза бавно, с нотка на съмнение, но после гласът ѝ стана по-решителен. — Просто не бях си помисляла, че тя... Тайренците не биха се ограничили с една пета, ако положението беше обратното. Щяха да откънат всичко и да оставят само камъните, и също така щяха да конфискуват всички коли, за да го откарат. Само защото хорските обичаи са различни, не значи, че трябва да ги корим, Ранд. Би трябвало да разбереш това.

Той тихо се засмя. Беше си почти като по-рано. Той — готов да ѝ обясни защо и в какво не е права, а тя се хваща за неговата гледна точка и веднага му подхвърля собственото му неизречено още обяснение. Конят му продължи няколко крачки в танцова стъпка, доловил настроението му. Той нежно потупа извитата шия на петнистия жребец. Хубав ден беше.

— Чудесен кон — каза тя. — Как си го нарекъл?

— Джейде-ен — отвърна той колебливо, загубил отчасти бодрия си дух. Малко го беше срам от това име, по-скоро — от причините, поради които го беше избрал. Една от любимите му книги от ранна възраст си оставаше „Пътешествията на Джейин Бродяжника“, а този

велик пътешественик бе кръстил коня си Джейде-ен — „Верния търсач“, на Древния език — защото животното можело винаги да намери пътя към родния дом. Щеше да е хубаво да си мисли, че Джейде-ен един ден би могъл да го отведе в родния дом. Хубаво, но малко вероятно и той не искаше някой да заподозре причината за това име. Сега в живота му нямаше място за детински фантазии. Нямаше място почти за нищо друго освен за онова, което бе длъжен да направи.

— Чудесно име — добави той разсеяно. Знаеше, че тя също е чела тази книга, и почти очакваше да си спомни името, но тя като че ли се бе замислила за нещо друго, прехапала угрижено устна.

Тишината му допадаше. Последните сгради на града отстъпиха на селска местност с окаяни единични ферми. Дори някой Конгар или Коплин, хора прочути сред народа на Две реки с мързела си, не би оставил имотите си така занемарени и порутени, като тези къщи от груб камък, с килнати стени, сякаш готови всеки миг да се срутят върху ревещите из пръстта пилета. Хлътнали плевни, обрасли с лавър и бръшлян. Покриви с изпочупени плочи, които сякаш до един течаха. Кози блееха жално сред каменни кошари, сякаш набързо отрупани едва тази заран. Босоноги мъже и жени копаеха, превили гръб сред неоградени нивя, без дори да се вдигнат и да погледнат към минаващата войска. Червеношийките и дроздовете, цвърчащи сред редките групи дръвчета, не бяха достатъчни, за да облекчат поне малко усещането за мрачна потиснатост.

„Трябва да направя нещо за това. Аз... Не, не сега. Едно по едно. Направих, каквото можах, за тях за няколко седмици. Засега не мога да сторя нищо повече.“ Мъчеше се да не гледа към порутените ферми. Толкова лоши ли бяха маслиновите горички на юг? Хората, които работеха по тях, дори не притежаваха земята — тя цялата принадлежеше на върховните лордове. „Не. Остави това. Ветрецът. Хубав е, как само мога да му се насладя още мъничко. Трябва да им го кажа, много скоро.“

— Ранд — изведнъж каза Егвийн, — искам да поговоря с теб. — Трябваше да е за нещо сериозно, ако можеше да се съди по изражението ѝ. Големи ѝ тъмни очи, приковани в лицето му, му напомняха за Нинив, когато се канеше да го поучава. — Искам да поговорим за Елейн.

— Какво по-точно? — попита той предпазливо. Докосна кесията си, в която лежаха две писма, сгънати до един малък твърд предмет. Ако и двете не бяха написани с един и същ елегантен и нежен почерк, нямаше и да повярва, че са изпратени от една и съща жена. Особено след всичките тези целувки и прегръдки. Дори върховните лордове човек можеше по-лесно да разбере, отколкото жените.

— Защо я остави да си тръгне по този начин?

Той я зяпна озадачен.

— Тя искаше да замине. Трябваше да я вържа, за да я спра да тръгне. Освен това в Танчико тя ще е в по-малка опасност, отколкото край мен — или край Мат, да речем — щом ще привличаме мехурите на злото, както разправя Моарейн. Ти също щеше да си в по-голяма безопасност с тях, впрочем.

— Изобщо няха предвид това. Разбира се, че тя искаше да тръгне. И ти нямаше никакво право да я спираш. Но защо не ѝ каза, че ти се иска да остане?

— Тя искаше да тръгне — повтори той и още повече се обърка, когато тя завъртя очи, все едно че ѝ дрънка глупости. След като той нямаше право да спира Елейн и след като тя искаше да замине, защо би трябвало да се опитва да я разубеждава? Още повече, че заминавайки, тя щеше да е в по-голяма безопасност.

Зад гърба му се обади Моарейн.

— Готов ли си вече да ми кажеш следващата си тайна? Съвсем ясно беше, че криеш нещо от мен. Най-малкото бих могла да ти кажа дали не ни водиш към някоя пропаст.

Ранд въздъхна. Не беше усетил кога се бяха приближили с Лан. Също така и Мат, макар той да продължаваше да се държи на разстояние от Айез Седай. По лицето на Мат се редуваха трескаво любопитство, съмнение, неохота и мрачна решителност, особено когато погледнеше към Моарейн. Той обаче не я поглеждаше открито, а само с крайчеца на окото си.

— Сигурен ли си, че искаш да дойдеш, Мат? — попита Ранд.

Мат сви рамене и се ухили, макар и не съвсем уверено.

— Кой би пропуснал възможността да види проклетия му Руйдийн? — Егвийн го изгледа с вдигната вежда. — О, моля да ме извините за грубия език, Айез Седай. Но бас държа, че съм те чувал да се изразяваш по-грубо и от мен, и то по по-незначителни поводи. —

Егвийн го изгледа възмутено, но избилите по бузите ѝ червени петънца показаха, че е улучил право в целта.

— Ти се радвай, че Мат наистина е тук — каза Моарейн на Ранд с леден и съвсем недружелюбен тон. — Допусна огромна грешка, като позволи на Перин да замине, при това скривайки заминаването му от мен. Светът лежи на твоите рамене, но те двамата трябва да те подкрепят, иначе ще се провалиш, и заедно с теб — целият свят. — Мат трепна и Ранд си помисли, че всеки момент ще обърне коня си и моментално ще ги остави.

— Знам си дълга — каза ѝ той. „И съдбата си знам“ — помисли си, но не го каза на глас: съчувствие не търсеше. — Един от нас трябваше да се върне, Моарейн, и Перин поиска да го направи. Ти си готова да изоставиш всичко друго, за да спасиш света. Аз... аз правя това, което трябва да правя. — Стражникът кимна, макар да не каза нищо; Лан никога не възразяваше на Моарейн в присъствието на други.

— А следващата тайна? — попита тя настоятелно. Нямахте да се предаде, докато не я измъкне, а той вече нямаше основания да я крие. Не и тази част поне.

— Порталните камъни — отвърна той кратко. — Ако имаме късмет.

— О, Светлина! — изстена Мат. — Проклетата Светлина, да ме опърли дано! Недей да ми правиш тия гримаси. Егвийн! Късмет ли? Не ни ли стига веднъж, Ранд? Ти за малко не ни уби, забрави ли? Ако не и по-лошо. По-скоро бих се върнал в някоя проклетата ферма и бих потърсил работа — да чистя кочините до края на живота си.

— Можеш да си тръгнеш, ако искаш, Мат — каза Ранд. Спокойното лице на Моарейн бе като маска на кипнал гняв, но той пренебрегна ледения ѝ поглед, целящ да укроти езика му. Дори Лан го гледаше неодобрително, въпреки че коравото му като скала лице не се промени видимо — Стражникът вярваше в дълга повече от всичко друго. Ранд щеше да изпълни дълга си, но приятелите му... Не обичаше да принуждава хората и в никакъв случай нямаше да принуждава приятелите си. Това поне можеше да избегне. — Ти нямаш причина да идваш в Пустошта.

— О, имам, и още как. Най-малкото... О, да ме изгори дано! Един живот имам за губене, нали така? Защо пък да не е по този

начин? — Мат се изсмия нервно и малко налудничаво. — Проклетите му Портални камъни! О, Светлина!

Ранд се навъси — той самият беше човекът, за когото всички твърдяха, че един ден щял да полудее, но сега Мат изглеждаше на ръба на лудостта.

— Ранд, Верин Седай ми разказа малко за Порталните камъни — намеси се Егвийн. — Каза ми за... пътуването, което сте предприели. Наистина ли си решил да го направиш?

— Длъжен съм да го направя, Егвийн. — Трябваше да се придвижи бързо, а по-кратък път от този през Порталните камъни не съществуваше. Останки от Век, по-стар от Приказния; дори и Айез Седай от Приказния век не ги бяха разбирали, както изглеждаше. Но по-бърз начин нямаше. Стига да подейства, както се надяваше.

Моарейн търпеливо изслуша краткия им разговор. Особено репликите на Мат, въпреки че Ранд не разбра защо. Но сега беше неин ред да се намеси:

— Верин и на мен ми разказа някои неща за пътуването ви с помощта на Порталните камъни. Но тогава сте били само няколко души и коне, а не стотици, и дори да не си успял да убиеш всички, както казва Мат, все пак прилича на опит, който никой разумен човек не би пожелал да повтори. Нито пък е приключил според очакванията ти. Освен това е изисквал огромно количество от Силата — почти достатъчно, за да убие най-малкото теб, според Верин. Дори да оставиш повечето от айилците тук, нима ще посмееш да рискуваш отново?

— Длъжен съм — отвърна той и напипа малкия твърд предмет в кесията си между писмата, но тя продължи да говори, все едно че не го бе чула:

— Но сигурен ли си изобщо, че в Пустошта има Портален камък? Верин определено знае повече за тях от мен, но аз поне не съм чувала за нито един там. Ако изобщо има, дали ще ни отведе по-близо до Руйдийн, отколкото се намираме сега?

— Преди шестстотин години — отвърна ѝ той — един амбулант се опитал да разгледа Руйдийн. — При други обстоятелства щеше да му достави удоволствие поне веднъж той да ѝ държи лекция, вместо тя на него. Но не и сега. Твърде много бяха нещата, които сам не знаеше.

— Този човечец явно не е видял нищо от него; твърдял, че е видял някакъв златен град, високо сред облаците, реещи се над планините.

— В Пустошта няма никакви градове — намеси се Лан. — Нито сред облаците, нито долу. Аз съм се бил с айилци. Те нямат градове.

Егвийн кимна.

— Авиенда ми каза, че никога не е виждала градове преди да напусне Пустошта.

— Може и така да е — каза Ранд. — Но амбулантът видял също така нещо, което стърчало на склона на един от тези планински върхове. Портален камък. Описал го е съвършено. Нищо друго не прилича на един Портален камък. Когато описах един такъв на главния библиотекар на Камъка... — излишно бе да добавя, че не беше му казал какво точно представлява това нещо — той го разпозна, макар да не знаеше какво е. И ми показва четири такива на една стара карта на Тийр...

— Четири? — Моарейн беше изумена. — И всичките в Тийр? Порталните камъни не се срещат толкова често.

— Четири — повтори Ранд уверено. Кокалестият стар библиотекар беше съвсем сигурен, дори бе изровил някакъв опърпан пожълтял ръкопис, разказващ за усилията да се преместят „неизвестни артефакти от по-ранен Век“ във Великото хранилище. Всички тези усилия се бяха провалили и най-накрая тайренците се бяха отказали. За Ранд това беше сигурно потвърждение: Порталните камъни се съпротивляваха на всякакви опити да бъдат премествани. — Единият от тях се намира на по-малко от час езда оттук — продължи той. — Айилците пуснали амбуланта да си отиде, тъй като бил амбулант. С едно от мулетата му и колкото вода можел да вземе на гръб. Успял някак да се добере до един стеддинг в Гръбнака на света, където срещнал един човек на име Соуран Майло, който тъкмо пишел книга, озаглавена „Убийците на Черното було“. Библиотекарят ми донесе един опърпан екземпляр от нея, когато му поисках книги за Айил. Майло явно се основавал в съчинението си главно на айилците, идващи да търгуват в стеддинга, и така или иначе объркал почти всичко, според Руарк, но един Портален камък не може да бъде нищо друго освен Портален камък. — Той беше изследвал и други карти и ръкописи, уж за да проучи Тийр и неговата история, да научи повече за

страната; никой не беше се досетил какво цели и никой не знаеше, само допреди няколко минути.

Моарейн изсумтя и бялата ѝ кобила, Алдийб, подскочи, доловила раздразнението ѝ.

— Предполагаема история, разказана от някакъв си предполагаем амбулант, който твърдял, че е видял златен град, реещ се сред облаците. Руарк видял ли е този Портален камък? Всъщност той е бил в Руйдийн. Дори този амбулант да е бил в Пустошта и наистина да е видял Портален камък, възможно е той да се е намирал къде ли не. Когато човек разказва някоя история, обикновено я украсява, за да стане по-интересна. Град, реещ се в облаците значи?

— Откъде си сигурна, че не е така? — отвърна Ранд. Руарк охотно се смееше на всички неверни неща, които Майло бе написал за айилците, но щом станеше дума за Руйдийн, ставаше много сдържан. Не, повече от сдържан, или по-скоро — направо мълчалив. Айилецът просто отказваше да коментира онези части от книгата, които можеха да имат нещо общо с Руйдийн. Руйдийн в земите на Дженн Айил, кланът, който не е; в общи линии това беше всичко, което Руарк благоволяваше да каже за него. За Руйдийн не биваше да се говори.

Айез Седай не остана никак доволна от непочтителната му забележка, но това не го интересуваше. Тя самата беше крила от него твърде много тайни и нерядко го беше принуждавала да ѝ се доверява сяпко. Нека веднъж и тя да се окаже в това положение. Крайно време беше да разбере, че той не ѝ е кукла. „Ще се вслушам в съвета ѝ, когато преценя, че е права, но няма повече да танцувам на конците на Тар Валон.“ Готов беше да загине, но сам да реши кога, как и защо.

Егвийн приближи до него сивия си кон, язدهа почти коляно до коляно.

— Ранд, наистина ли си решил да рискуваш живота ни заради някакъв... шанс? Руарк нищо не ти е казал, нали? Когато аз попитам Авиенда за Руйдийн, тя мълчи като... — Мат беше пребледнял, сякаш му бе прилошало.

Ранд запази невъзмутим израз, без да показва мигновено обзелото го чувство за срам. Не беше мислил, че може да изплаши приятелите си.

— Там има Портален камък — повтори той настоятелно и отново потърка с пръсти твърдите очертания в кесията си.

Картите на библиотекаря бяха стари, но в известен смисъл това беше по-добре. Степта, през която яздеха, някога беше била гора — когато бяха правени тези карти. Бяха останали съвсем малко дървета, пръснати на голямо разстояние — горички бял дъб и пинии и високи самотни дървета, които не познаваше. Релефът обаче можеше да отличи лесно — хълмове, обрасли днес само с висока трева.

На картите два високи скосени рида водеха към струпване на малки кръгли могили, сред които се намираше Порталният камък. Стига картите да бяха направени точно. Стига библиотекарят наистина да беше познал описанието му и зеленият знак с форма на диамант наистина да означаваше древни руини, както той твърдеше. „Но защо ще ме лъже? Ставам твърде подозрителен. Не. Длъжен съм да бъда подозрителен. Доверчив като усойница и също толкова студен.“ Но все пак не му харесваше.

Видя на север голи хълмове, осеяни с движещи се силуети, които вероятно бяха коне. Стадата на върховните лордове, пасящи около мястото на древната огиерска дъбрава. Надяваше се, че Перин и Лоиал са преминали безопасно. „Помогни им, Перин — помисли си той. — Помогни им някак, защото аз не мога.“

Огиерската дъбрава означаваше, че наклонените ридове трябва да са наблизко, и той скоро ги забеляза малко на юг, като две стрели, едната връзваща се в другата, и рехави дръвчета по билото, очертаващи тънка линия в небето. Отвъд тях едно в друго се сплитаха малки кръгчета — повече хълмове, отколкото имаше на старата карта. На кой ли от тях се намираше Порталният камък?

— Айилците са много — каза му тихо Лан — и очите им са остри.

Ранд му кимна благодарен, дръпна юздите на Джейде-ен и изостана, за да сподели проблема с Руарк. Само му описа Порталния камък, без да му обяснява какво представлява той; щеше да има достатъчно време за това, след като го намерят. Напоследък беше станал много добър в пазенето на тайни. А и Руарк сигурно нямаше никаква представа какво е Портален камък. Малцина освен Айез Седай имаха. Той самият не знаеше нищо за тях преди да му кажат.

Без да забавя крачка край пьстрия жребец, айилецът леко се намръщи — изражение, равносилно на угрижена гримаса при всеки друг мъж — след което кимна.

— Можем да ти го намерим това нещо. — След което извиси глас: — Аетан Дор! Фар Алдазар Дин! Дуаде Махди-ин! Фар Дарейз Май! Сейа Дуун! Ша-мад Конде!

Бойците от изброяваните общества изтичваха напред, докато около него и Ранд не се струпва почти една четвърт от айилците. Червени щитове. Братя на Орела. Водотърсачи. Деви на Копието. Черни очи. Крачещи сред мълнии.

Ранд засече Авиенда — висока хубава жена с надменен поглед. Девите бяха пазили вратите на покоите му, но той не помнеше да я е виждал преди айилците да се съберат за напускане на Камъка. Тя също го изглежда, горда като зеленоока ястребица, след което отметна глава и насочи вниманието си към клановия вожд.

„Какво пък, нали сам исках отново да си стана обикновен“ — помисли си той с леко разкаяние. Айилците определено му го осигуряваха. Дори вожда на клана изслушаха само с известно уважение, без никакви изрази на раболепие, които би изисквал някой господар, без покорство, а като равни равен. Той едва ли можеше да очаква нещо повече за себе си.

Руарк им даде указания с няколко думи и айилците веднага се понесоха напред сред хълмовете, тичайки с лекота, някои от тях — увили главите си с шуфите, просто за всеки случай. Останалите зачакаха — прави или приклекли край натоварените мулета.

Сред тях имаше представители почти на всеки клан — с изключение на Дженн Айил, разбира се; на Ранд така и не му ставаше ясно дали Дженн наистина съществуват, или не, поради начина, по който айилците се изразяваха за тях — той можеше да се тълкува и така, и иначе — включително няколко клана, между които имаше кръвна вражда, и други, които често воюваха помежду си. Поне дотолкова беше научил за тях. Не за първи път се зачуди какво ги е задържало заедно толкова дълго. Нима само техните пророчества за падането на Камъка и търсенето на „Оня, що иде със Зората“?

— Много повече — каза Руарк и Ранд се усети, че неволно е изрекъл мислите си на глас. — Пророчеството ни отведе през Драконовата стена и името, що не се изрича, ни доведе до Тийрския камък. — Въпросното име беше „Народ на Дракона“, тайно име на айилците; само вождовете на кланове и Мъдрите го знаеха или използваша, при това много рядко и само помежду си. — Колкото за

другото... Никой, разбира се, не може да пролива кръв на друг от същото бойно общество, но все пак смесването на Шаарад с Гошиен, на Таардад и Накаи с Шайдо... Дори на мен можеше да ми се наложи да танцувам копията с Шайдо, ако Мъдрите не бяха накарали всеки, който прекоси Драконовата стена, да даде водна клетва, че ще се отнася към всеки айилец като към член на едно и също общество, щом минем от тази страна на планините. Дори и подлите Шайдо... — Той леко потръпна. — Виждаш ли? Не е лесно дори за човек като мен.

— Тези Шайдо ваши врагове ли са?

— Кръвната вражда сме я избегнали — отвърна Руарк, — но Таардад и Шайдо никога не са били в приятелски отношения; септите понякога си устройват набези, крадат си кози и добитък. Но клетвите са ни предпазили като цяло от три кръвни вражди и дузина стари омрази, натрупани между кланове или септи. Сега много ни помага това пътуване към Руйдийн, въпреки че някои ще ни оставят преди това. Никой не може да пролее кръвта на човек, пътуващ към или от Руйдийн. — Айилецът го погледна с напълно безизразно лице. — Може скоро да стане така, че никой от нас повече да не пролива кръвта на друг. — Невъзможно бе да се разбере дали тази перспектива му харесва, или напротив.

От върха на един от близките хълмове се чу крясък на улулица. Беше една от Девите — махаше с ръце високо над главата си.

— Изглежда, са намерили своята каменна колона — каза Руарк.

Стиснала юздите на Алдийб, Моарейн изглежда многозначително Ранд и той припряно подкара Джейде-ен. Егвийн беше спряла кобилата си до Мат, за да го заговори насаме. Изглежда, се опитваше да го накара да й каже нещо, или да й признае нещо, и ако се съдеше по енергичните жестове на Мат, той или беше невинен като новородено, или лъжеше така, че ушите му пукаха.

Ранд скочи от седлото и бързо се заизкачва по полегатия склон, за да разгледа какво е намерила Девата — оказа се, че е Авиенда. Беше полузаровено в пръстта и скрито под високите треви. Проядена от дъжда и вятъра сива каменна колона, дълга поне три разтега и дебела една крачка. Странни символи покриваха всеки пръст от откритата й повърхност, всеки — обкръжен от тънка линия знаци, които според него трябваше да са някакво писмо. Дори да можеше да разчете езика — ако наистина беше такъв, или по-скоро писмото — ако наистина

беше писмо, — то отдавна се беше износило и станало нечетливо. Виж, символите като че ли се различаваха малко по-ясно. Поне някои от тях; повечето спокойно можеха да се вземат за следи, оставени от дъжда и вятъра.

Той заскуба тревата около колоната, за да може да я разгледа по-добре, и погледна Авиенда. Беше спуснала шуфата на раменете си, откривайки късо подстриганата си рижа коса, и го гледаше хладно, с присвити устни.

— Не ме харесваш — промълви той. — Защо? — Трябваше да намери един символ, единственият, който знаеше.

— Да те харесвам ли? — каза тя. — Ти може да си Оня, що иде със Зората, човек на предопределението. Та кой може да харесва или не харесва такъв като теб? Освен това ти ходиш свободно, влагоземено, въпреки лика ти, и си тръгнал към Руйдийн за чест, докато аз...

— Докато ти какво? — попита той, след като тя млъкна. Бавно претърсваше Камъка. Къде ли можеше да е знакът? Двете успоредни вълнисти линии, пресечени косо от странна завъртулка. „Светлина, ако е заровен, ще минат часове, докато го преобърнем.“ Изведнъж се разсмя. Какви часове? Той можеше да прелее и да надигне това нещо от земята, както и Моарейн и Егвийн. Един Портален камък можеше и да се съпротивлява на опитите да бъде преместен, но поне дотолкова можеха да го помръднат. Преливането обаче нямаше да му помогне да открие вълнистите линии. Можеше да стане само с опипване на каменната повърхност.

Вместо отговор айилката леко приклекна и намести късите си копия на коленете си.

— Ти си се отнесъл лошо с Елейн. Би трябвало да не ме интересува, но Елейн е почти сестра на Егвийн, а Егвийн е моя приятелка. Но въпреки това Егвийн те харесва, така че заради нея и аз ще се опитам.

Без да спира да търси по дебелията колона, той поклати глава. Пак Елейн. Понякога му се струваше, че всички жени принадлежат към една гилдия, досущ като занаятчиите в градовете. Сбъркаш ли с един, следващите десет вече го знаят и те корят.

Пръстите му замряха и се върнаха малко назад по мястото, което току-що беше проучвал. Толкова беше износено, че беше почти

неотличимо, но той беше сигурен, че са вълнистите линии. Те изобразяваха Портален камък на Томанска глава, не в Пустошта, показваха къде е била някогашната основа на това нещо, когато е стояло право. Символите на върха изобразяваха светове, тези отдолу — Портални камъни. С един символ отгоре и един отдолу той можеше да пропътува до даден Портален камък в даден свят. Само с един отдолу би могъл да достигне до Портален камък в този свят. До Порталния камък край Руйдийн например. Стига да знаеше символа му. Ето, сега наистина му беше нужен късмет.

Нечия ръка се пресегна през рамото му и Руарк промълви с голяма неохота:

— Тези двата са се използвали за Руйдийн в древни писания. Много отдавна. — Пръстите му проследиха два триъгълника, всеки от които обкръжаващ нещо подобно на назъбена мълния, едната сочеща наляво, другата — надясно.

— Знаеш ли какво е това? — попита Ранд. Айилецът извърна очи. — Да ме изгори дано, Руарк, трябва да науча. Знам, че не искаш да говориш за това, но трябва да ми кажеш. Кажи ми, Руарк. Виждал ли си някога подобно нещо?

— Виждал съм негово подобие. — Всяка дума излизаше от устата му, сякаш теглена с ченгел. — Когато един човек замине за Руйдийн, Мъдрите и хората на клана го чакат на склоновете на Чайендейр, до един камък като този. — Авиенда се изправи и се отдалечи вдървено; Руарк я погледна навъсено. — Нищо повече не знам от това, Ранд ал-Тор. Дано никога не намеря заслон, ако знам.

Ранд проследи с очи нечетливия надпис, обкръжаващ двата триъгълника. Кой от двата? Само единият можеше да го отведе там, където искаше да отиде. Вторият можеше да го приземи на другия край на света или на дъното на океана.

Останалите айилци се бяха струпали в подножието на хълма с товарните си мулета. Моарейн и останалите слязоха от седлата и се заизкачваха по полегатия склон, повели конете си. Мат беше хванал поводите и на Джейде-ен и държеше жребеца на почетно разстояние от Мандарб на Лан. Сега, като нямаха ездачи, двата жребеца се поглеждаха свирепо.

— Ти наистина не знаеш какво правиш, нали? — възкликна пламенно Егвийн. — Моарейн, моля те, спри го. Можем да стигнем до

Руйдийн на коне. Защо му позволяваш да прави това? Защо не кажеш нещо?

— И какво ме съветваш да направя? — отвърна сухо Айез Седай. — Трудно бих могла да го хвана за ухото и да го издърпам. Може би скоро ще разберем колко полезно наистина е Съновничеството.

— Съновничеството ли? — възкликна Егвийн. — Какво общо има тук Съновничеството?

— Вие двете няма ли да млъкнете? — Ранд се насили да заговори търпеливо. — Опитвам се да реша. — Егвийн го изглежда възмутена; Моарейн не показва никакви чувства, но го загледа напрегнато.

— Наистина ли трябва да го правим по този начин? — каза Мат. — Какво толкова не ти харесва язденето? — Ранд само го погледна и той неловко сви рамене. — О, да ме изгори дано. Щом се опитваш да решиш... — Той хвана юздите на двата коня с една ръка, извади една монета от джоба си, златна тарвалонска марка, въздъхна и завъртя монетата между пръстите си. — Аз... имам късмет понякога, Ранд. Нека избере моят късмет. Ези — онзи, дето сочи надясно от теб. Пламъкът — другия. Какво ще кажеш?

— Това е най-тъпото нещо — заговори Егвийн, но с едно докосване по ръката Моарейн я накара да замълчи.

Ранд кимна.

— Защо не?

Егвийн измърмори нещо; единственото, което той долови, бяха думите „мъже“ и „момчета“, но не му прозвуча като комплимент.

Подхвърлена от палеца на Мат, монетата се завъртя във въздуха и бледо просветна под слънцето. Когато стигна най-високата си точка. Мат я сграбчи и я плесна върху опакото на другата си длан, след което се поколеба.

— Голяма проклетия е да се довериш на една подхвърлена монета, Ранд.

Ранд положи ръката си на един от двата символа, без да го поглежда.

— Този е — каза той. — Ти избра този.

Мат погледна монетата и примигна.

— Прав си. Как разбра?

— Рано или късно трябваше да проработи за мен. — Никой не го разбра — не беше трудно да го усети, — но нямаше значение. Вдигна ръката си и погледна това, което двамата с Мат бяха избрали. Триъгълникът, обърнат наляво. Слънцето вече се спускаше от зенита. Трябваше да го направи добре. Една грешка и щяха да загубят много време, вместо да спечелят.

Той се изправи, порови в кесията си в извади от нея малък твърд предмет — фигурка от блестящ зелен камък, която лесно се побираше в шепата му. Фигурка на кръглолик мъж със закръглено тяло, седнал с кръстосани крака, с меч, поставен на коленете. Потърка с палец плешивото теме на фигурата.

— Всички да се съберат плътно. Всички. Руарк, нареди да докарат мулетата тук. Всеки трябва да е колкото се може по-близо до мен.

— Защо? — попита айилецът.

— Отиваме в Руйдийн. — Ранд подхвърли статуетката в ръката си и се наведе да потупа Порталния камък. — В Руйдийн.

Руарк го изгледа продължително, после се обърна и викна на останалите айилци да дойдат.

Моарейн пристъпи към Ранд по тревистия склон и попита с любопитство:

— Какво е това?

— Ангреал — отвърна Ранд, обръщайки фигурката в ръката си. — Един от тези, които действат с мъже. Намерих го във Великото хранилище, докато търсех онзи Вход. Мечът ме накара да го избира и след това разбрах какво е. С него смятам да прелея достатъчно от Силата, за да преведа всички — айилците, мулетата, всичко и всички.

— Ранд — промълви с тревога Егвийн. — Убедена съм, че смяташ, че правиш всичко така, че да стане най-добре, но сигурен ли си? Сигурен ли си, че този ангреал е достатъчно силен? Аз не съм сигурна, че е. Вярвам в това, което казваш, но ангреалите биват различни, Ранд. Поне тези, които могат да използват жените, са различни. Някои са по-могъщи от други и нито размерът, нито формата могат да те напътят.

— Разбира се, че съм сигурен — излъга той. Нямаше как да го провери, не и за тази цел, не и без целият Тийр да разбере, че се готви да направи нещо, но смяташе, че ще подейства. И какъвто беше малък,

никой нямаше да забележи, че не е в Камъка, освен ако не решаха да направят инвентаризация. Едва ли.

— Хм, значи остави Каландор, за да вземеш това — измърмори Моарейн. — Изглежда, си натрупал сериозни познания по използването на Портални камъни. Повече, отколкото бих допуснала.

— Верин ми каза доста неща — отвърна той. Верин наистина го бе направила, но Ланфеар първа му ги беше обяснила. Тогава я познаваше като Селийн, но нямаше намерение да го издава на Моарейн, нито да ѝ споделя, че Ланфеар му бе предложила помощта си. Айез Седай бе възприела вестта за появата на Ланфеар прекалено спокойно, но сега го гледаше с преценяващия си поглед, сякаш го претегляше на везни в ума си.

— Внимавай, Ранд ал-Тор — изрече тя с ледения си мелодичен глас. — Всеки тавирен оформя Шарката в една или друга степен, но един тавирен като теб може да скъса Вековното везмо завинаги.

Как му се искаше да разбере какво мисли тя. Как страшно му се искаше да разбере какво замисля.

Айилците се изкачиха на хълма с товарните си мулета и покриха склона, струпани около него и Порталния камък, сбити един до друг, рамо до рамо. Руарк му кимна безмълвно, сякаш му каза: „Готово, сега всичко е в твоите ръце.“

Ранд премери с шепа тежестта на бляскавия зелен ангреал и си помисли дали да не ги помоли да оставят мулетата, но възникваше въпросът дали щяха да се съгласят, а искаше да пристигне с всички тях и всички да почувстват, че им е сторил добро. Добронамереността можеше да се окаже твърде дефицитна сред Пустошта. Те го гледаха с невъзмутими лица. Някои обаче се бяха забулили. Мат, който въртеше нервно тарвалонската жълтица между пръстите си, и Егвийн, по чието лице се стичаше пот, бяха единствените, които изглеждаха притеснени. Нямаше смисъл да се чака повече. Трябваше да действа по-бързо, отколкото биха допуснали, че може.

И той се обгърна в Празнотата и се пресегна към Верния извор, към онзи болезнено примигващ светлик, който винаги си беше там, зад рамото му. Силата го изпълни като животворен дъх, като вятър, втурнал се да изкорени вековни дъбове, като летен полъх, изпълнен с цветни ухания, и като зловоние, лъхащо от гниещо бунище. Понесен в празното, той намести пред себе си обкръжилия мълнията триъгълник

и се пресегна през ангреала, и загреба дълбоко в ревящия порой на сайдин. Трябваше да отведе всички. Трябваше да подейства. Задържайки символа, той притегли от Силата, притегли я в себе си, докато не усети, че ще се пръсне. И притегли още. И още.

Светът сякаш намигна, изтъня и изчезна.

ГЛАВА 23

ОТВЪД КАМЪКА

Земята внезапно се наведе и Егвийн се олюля и ръцете ѝ прегърнаха шията на Мъгла. Айилците около нея се бореха с ревящите товарни мулета, плъзгащи се по стръмния скалист склон, по който не растеше нищо. Удари я зной, който бе усещала в Тел-айеран-риод. Въздухът пред очите ѝ тръпнеше, камъкът под стъпалата ѝ пареше през подметките на обувките. За миг кожата ѝ настръхна болезнено, после от всичките ѝ пори потече пот. Едва успя да овлажни дрехата ѝ и се изпари почти мигновено.

Ревящите мулета и високите айилци почти закриваха гледката от погледа ѝ, но тя успя да види дебелия сива каменна колона, килната на една страна няма и на три крачки от нея, покрита с довеян от вятъра пясък така, че почти не можеше да се разбере дали изобщо е двойник на Порталния камък в Тийр. А зад нея — проядени планински ридове с плочести склонове, сякаш изсечени от огромна, подивяла секира, се печеха под жарко слънце сред безоблачно небе. И въпреки всичко в средата на дългата долина отдолу висеше гъста, плътна мъгла, надигаща се като купести облаци; парещото слънце би трябвало да я изпари само за няколко мига, но мъглата се гънеше, недосегаема за зной. И сред тази бушуваща долу сивота стърчаха върхове на кули, някои увенчани с шпилове, други — рязко прекъсващи, сякаш строителите им все още работеха.

— Той беше прав — промърмори тя на себе си. — Град сред облаци.

Мат се оглеждаше с ококорени очи.

— Успяхме! — засмя ѝ се той. — Успяхме, Егвийн, и то без никакви... Да ме изгори дано, успяхме! — Той разкопча дантелената яка около врата си. — Светлина, колко е горещо! Да ме изгори дано, ако не съм прав!

Изведнъж тя забеляза, че Ранд все още е на колене — беше свел глава и едва се крепеше с една ръка върху скалистия терен. Тя дръпна

кобилата си и се забърза към него през струпалите се айилци. Лан вече му помагаше да се изправи. Моарейн също вече се бе озовала там и гледаше Ранд с привидно спокойствие — но с присвити в ъгълчетата устни, подсказващи, че е готова да му скъса ушите.

— Успях — изпъшка Ранд и се огледа. Единствено помощта на Стражника можеше да го задържи прав; лицето му беше изцедено и съсухрено като на човек на смъртно легло.

— За малко — промълви хладно Моарейн. Много хладно. — Ангреалът не беше достатъчен за задачата. Не бива да го правиш повече. Ако се налага да залагаш на шанса, трябва поне да бъде заради някоя голяма цел. Не може да рискуваш.

— Аз не рискувам, Моарейн. Мат е този, който залага на шанса. — Ранд с мъка отвори дясната си шепа; ангреалът, дебелият дребничък мъж, беше забил върха на меча си в плътта му, точно по средата на жигосаната чапла. — Може би си права. Може би наистина ми трябваше някой малко по-силен. Малко по-силен, може би... — Той се обърна към нея и се изсмя хрипливо. — Подейства, Моарейн. Това е важното. Всички ги изпреварихме. Подейства.

— Това е важното, наистина — повтори Лан и кимна.

Егвийн изцъка раздражено. Единият едва не се самоубива, след което се опита да се пошегува с това, а другият му казва, че е постъпил правилно. Нима мъжете никога не порастаха?

— Изтощението от преливането не е като при обикновената умора — каза Моарейн. — Не мога напълно да те облекча от него, не и след като си прелял толкова много, но каквото мога, ще направя. Може би това, което ти остане, ще ти напомня да си малко по-внимателен в бъдеще. — Тя наистина беше ядосана, но в гласа ѝ определено се долавяше нотка и на задоволство.

Сиянието на сайдар обкръжи Айез Седай, докато посягаше да обхване главата на Ранд в двете си ръце. От него се изтръгна разтърсващ стон и той потръпна неудържимо, след което рязко се отдръпна от ръцете ѝ и в същото време се освободи от крепящия го Лан.

— Питай, Моарейн — промълви хладно Ранд и пхна ангреала в кесията на колана си. — Питай първо поне. Не съм ти паленцето, с което можеш да правиш каквото си поискаш и когато намериш за добре. — Той разтърка длани, за да изтрие тънката струйка кръв.

Егвийн отново изсумтя укорително. Неблагодарен хлапак. Сега вече можеше да стои прав, макар очите му все още да изглеждаха уморени, и не ѝ беше нужно да поглежда дланта му, за да се увери, че убождането е изчезнало, все едно, че никога не го е имало. Пълен неблагодарник. Изненадващо, но Лан не го смъмри за това, че беше проговорил на Моарейн по този начин.

Едва сега тя забеляза, че айилците са замлъкнали. И мулетата се бяха успокоили. Айилците бяха застанали нащрек и гледаха не към долината и обгърнатия в мъгла град, който трябваше да е Руйдийн, а към два стана, по един от двете им страни, може би на половин миля разстояние. Два купа, дузини по дузини шатри, ниски и открити от едната страна. Единият — два пъти по-голям от другия, надвиснали по планинския склон и почти сливащи се с него, но сиво-кафявите айилци във всеки от тях се виждаха ясно, стиснали в ръце къси копия или рогови лъкове, забулващи се, ако вече не бяха се забулили. Изглеждаха настръхнали, готови да нападнат.

— Мирът на Руйдийн — извика от билото над склона женски глас и Егвийн усети как напрежението на обкръжаващите я айилци ги напуска. Онези около шатрите отпуснаха оръжията си, въпреки че продължаваха да следят внимателно новодошлите.

Имаше и един трети, много по-малък стан, по-нависоко сред ридовете — малките му шатри бяха разпънати на тесен равен скат. От този лагер заслизаха четири жени — спокойни и изпълнени с достойнство, в тъмни широки поли и свободно падащи по снагите им бели блузи, с кафяви или сиви шалове на раменете въпреки горещината, и с многобройни наниз и гривни от слонова кост и злато. Две от жените бяха белокоси, третата — с коса с цвета на слънцето. Косите им падаха свободно по гърбовете чак до кръста, придържани на тила от сгънати кърпи, завързани през челата.

Егвийн веднага разпозна едната от белокосите жени: Амис. Мъдрата, която беше срещнала в Тел-айеран-риод. Отново бе поразена от резкия контраст между потъмнелите от слънцето черти на лицето на Амис и снежнобялата ѝ коса; Мъдрата просто не изглеждаше достатъчно възрастна за толкова белота по нея. Лицето на втората белокоса беше набръчкано като на баба, а четвъртата жена, с прошарена със сиво коса, бе на вид също толкова стара. Беше сигурна,

че четирите са Мъдри, най-вероятно онези, които бяха подписали писмото до Моарейн.

Четирите айилки спряха на десетина крачки над струпалите се около Порталния камък хора и животни и жената с бабешкото лице разтвори широко ръце и заговори със състарения си, но изпълнен с властност глас:

— Мирът на Руйдийн да ви закриля. Онези, що са дошли в Чайендейр, нека се върнат в твърдините си в мир. Кръв да не се пролее на тази земя.

При тези думи айилците от Тийр започнаха да се отделят едни от други, бързо разпределяйки помежду си товарните животни и съдържанието на плетените кошове. Сега обаче не се делиха по общества; Егвийн забеляза, че Девите се разделиха на няколко групи: някои от тях веднага се отправиха на път, като се отбягваха, както отбягваха и лагерите, въпреки прословутия мир на Руйдийн. Други се отправиха към единия или другия лагер, където най-сетне започнаха да свалят оръжията.

Не всички бяха напълно убедени в мира на Руйдийн. Лан пусна дръжката на все още прибрания в ножницата си меч, а Мат припряно напъха двата ножа в ръкавите си. Ранд стоеше неподвижен, пъхнал палци под колана си, но в очите му явно се четеше облекчение.

Егвийн се огледа за Авиенда. Искаше да ѝ зададе няколко въпроса преди да се обърне към Амис. Безспорно айилката щеше да е по-словоохотлива за Мъдрите тук, на своя земя. Девата, понесла голяма, подрънкваща торба и два навити на рула гоблена на рамо, вече крачеше енергично към един от лагерите.

— Ти ще останеш, Авиенда — извика високо Мъдрата с посивелите кичури в косата и Авиенда тутакси се закова на място, без да поглежда към никого.

Егвийн понечи да тръгне към нея, но Моарейн промърмори:

— По-добре не се намесвай. Съмнявам се, че тя ще приеме съчувствие, нито че ще види нещо друго у теб, каквото и да направиш.

Егвийн неохотно кимна. Авиенда, изглежда, наистина искаше да бъде оставена сама. Какво ли искаха Мъдрите от нея? Дали бе нарушила някое правило или закон?

Тя лично нямаше да има нищо против да е с повече приятели, чувстваше се съвсем на показ, застанала така сред неколцината

айилци, докато всички онези от двата лагера я гледаха втренчено. Айилците, дошли с тях от Камъка, се бяха държали учтиво, макар и не съвсем приятелски; онези, които ги наблюдаваха сега, не изглеждаха нито учтиви, нито дружелюбни. Истинско изкушение беше да прегърне сайдар. Единствено Моарейн, спокойна и хладна както винаги въпреки избилите по челото ѝ капчици пот, и Лан, невъзмутим като скалите наоколо, я спряха да го направи. Ако имаше опасност, те щяха да са разбрали. Докато те приемаха спокойно това положение, тя също трябваше да пази спокойствие. Но наистина ѝ се искаше онези айилци да престанат да я гледат така.

Руарк тръгна по склона, широко усмихнат.

— Ето, че се върнах, Амис, макар и не по начина, по който си очаквала, обзалагам се.

— Знаех, че днес ще дойдеш тук, заслон на сърцето ми. — Тя се пресегна да погали бузата му и кафявият ѝ шал се смъкна на раменете ѝ. — Моята сестра-жена ти изпраща сърцето си.

— Значи това си имала предвид със Съновническото — промълви тихо Егвийн на Моарейн. Лан беше единственият наблизо, който можеше да ги чуе. — Затова позволи на Ранд да ни доведе тук през Порталния камък. Те са знаели и са ти го написали в онова писмо. Но това е безсмислица. Ако ти бяха споменали за Портален камък, нямаше да го разубеждаваш. Но те са знаели, че ще се озовем тук.

Моарейн кимна, без да сваля очи от Мъдрите.

— Бяха ми написали, че ще ни посрещнат тук, на Чайендейр, днес. Аз смятах, че е... невъзможно... докато Ранд не спомена за Камъните. Когато се оказа, че е убеден — въпреки опитите ми да го разубедя, — че този тук съществува... Да кажем просто, че изведнъж ми се стори много вероятно да пристигнем в Чайендейр днес.

Егвийн вдиша дълбоко знойния въздух. Значи това беше едно от нещата, които могат да правят Съновниците. Нямаше повече търпение да започне да се учи. Доця ѝ се да тръгне след Руарк и да се представи на Амис — по-скоро да ѝ се представи повторно, — но Руарк и Амис се гледаха в очите по начин, който изключваше всякакви натрапници.

От двата лагера към тях се приближи по един мъж, единият — висок, с широки рамене, с коса като пламък и доста под средната възраст, другият — по-възрастен и с по-тъмен цвят, не по-малко висок, но по-слаб. Дватама се спряха на няколко крачки от двете страни на

Руарк и Мъдрите. По-възрастният, мъж с обветрено, грубовато лице, видимо не носеше никакво оръжие освен ножа на колана си, но другият стискаше копия и кожен щит, беше вирнал брадичка и току поглеждаше към Руарк свирепо и надменно.

Руарк изобщо не му обърна внимание и заговори на по-възрастния.

— Виждам те, Хейрн. Да не би някой от вождовете на септи вече да е решил, че съм загинал? Кой търси да заеме мястото ми?

— Виждам те, Руарк. Никой от Таардад не е влязъл в Руйдийн, нито се стреми. Амис каза, че ще дойде да те срещне тук днес и че тези други Мъдри ще пътуват с нея. Поведох тези мъже от септата Джиндо да се погрижат да пътуват в безопасност.

Руарк кимна тържествено. Егвийн остана с чувството, че току-що си бяха казали нещо много важно, или поне го бяха намекнали. Мъдрите не поглеждаха към мъжа с огнената коса и свиреп поглед, Руарк и Хейрн също, но ако се съдеше по избилата по бузите му червенина, все едно че всички го бяха зяпнали. Тя бегло погледна Моарейн, която ѝ отвърна с леко поклащане на главата — Айез Седай също не разбираше какво става.

Лан наведе глава над раменете им и заговори тихо:

— Една Мъдра може да ходи навсякъде в безопасност, да посети всяка твърдина, независимо от клана. Струва ми се, че дори кръвна вражда не засяга една Мъдра. Този Хейрн е дошъл да защити Руарк от онзи, на когото е другия стан, но е въпрос на чест да не го изтъква. — Моарейн лекичко вдигна вежда и той добави: — Не знам много за тях, но съм се сражавал с тях преди да те срещна. Ти никога не си ме разпитвала за тях.

— Ще трябва да поправа пропуска си — отвърна сухо Моарейн.

Егвийн се извърна отново към Мъдрите и тримата мъже и изведнъж главата ѝ се завъртя. Лан пхна в ръцете ѝ мях и тя с благодарност наква си зажаднялото си гърло. Водата беше почти вряла и миришеше на кожа, но в тази жег изглеждаше все едно току-що гребната от планински извор. Тя предложи полуопразнения мях на Моарейн, която отпи пестеливо и ѝ го върна. Егвийн с радост изгълта остатъка, притворила очи; в следващия миг върху главата ѝ се плисна вода и тя отново бързо ги отвори. Лан изпразваше друг мях над нея, а косата на Моарейн вече беше прогизнала.

— Тази жега може да те убие, ако не си свикнал — обясни Стражникът, докато намокряше два бели ленени шала, та двете с Моарейн да си ги завържат на челата. Ранд и Мат правеха същото. Своята глава Лан остави незащитена от слънцето — изглежда, нищо не можеше да изкара този мъж от равновесие.

Мълчанието между Руарк и айилците пред него се беше проточило, но вождът на клана най-сетне се обърна към огненокосия мъж.

— Да не би Шайдо да си няма вожд на клана, Куладин?

— Суладрик е мъртъв — отвърна мъжът. — Мурадин влезе в Руйдийн. Ако той се провали, ще вляза аз.

— Не си попитал, Куладин — каза Мъдрата с бабешкото лице с тънък, но въпреки това силен глас. — Ако Мурадин се провали, тогава попитай. Ние сме четири — достатъчно, за да кажем „да“ или „не“.

— Това е мое право, Баир — сопна се гневно Куладин. Приличаше на мъж, който не е свикнал да го спират.

— Твое право е да попиташ — отговори жената с тънкия глас. — А наше — да отговорим. Не мисля, че ще бъдеш допуснат да влезеш, каквото и да стане с Мурадин. Повреден си отвътре, Куладин. — Тя надигна сивия си шал и го уви отново върху костеливите си рамене по начин, показващ недвусмислено, че е изрекла повече, отколкото смята за необходимо.

Огненокосият мъж почервения.

— Моят първобрат ще се върне, белязан за вожд на клана, и ще поведе Шайдо към превелика чест! Ние сме решени да... — Той стисна устни и млъкна, почти треперейки от гняв.

Егвийн реши, че трябва да го следи изкъсо, ако се окаже близо до нея. Напомняше ѝ за Коплинови и Конгарови у дома — хора, които можеха да се пукнат от горделивост и които непрекъснато създаваха грижи на околните. Определено до този момент не беше виждала сред айилците някой, който да проявява чувствата си така невъздържано.

За Амис обаче гневливият мъж сякаш беше престанал да съществува.

— Има едно лице, което дойде с теб, Руарк — каза тя. Егвийн очакваше, че жената ще заговори за нея, но очите на Амис се заковаха в Ранд. Моарейн очевидно не беше изненадана. Егвийн се зачуди какво

ли има в онова писмо от тези четири Мъдри, което Айез Седай не й беше разкрила.

За миг Ранд сякаш се стъписа, поколеба се, но после закрачи по склона, застана до Руарк и изгледа спокойно жените. Бялата му риза беше прилепнала по тялото му от потта, по бричовите му бяха избили солени петна. С усукания бял плат, вързан около главата му, определено не изглеждаше толкова величествен, колкото в Сърцето на Камъка. Поклони им се странно, с изпружен напред ляв крак и лява ръка на коляното, а дясната ръка — протегната, с длан нагоре.

— По правото на кръвта — изрече той — моля за позволение да вляза в Руйдийн за честта на предците си и в памет на онова, що е било.

Амис примигна с нескрито изумление, а Баир промърмори:

— Древна форма, но въпросът беше зададен. Моят отговор е „да“.

— Аз също отговарям „да“ — заяви Амис. — Сеана?

— Този мъж не е айилец — намеси се ядосано Куладин. Егвийн си помисли, че този човек сигурно винаги е ядосан. — Смърт е за него да стъпва на тази земя! Защо го е довел Руарк? Защо...

— Да не искаш да ставаш Мъдра, Куладин? — попита Баир навъсено, от което бръчките й станаха още по-дълбоки. — Облечи си рокля, пък ела при мен и ще видя дали можеш да се обучиш. А дотогаз ще мълчиш, когато говорят Мъдри!

— Майка ми беше айилка — рече Ранд напрегнато.

Егвийн го зяпна слисана. Кари ал-Тор беше умряла, когато Егвийн едва прохождаше, но ако жената на Трам е била айилка, то Егвийн със сигурност щеше да го е чула. Тя се обърна към Моарейн: Айез Седай гледаше мълчаливо, с изпънато лице, спокойна. Ранд наистина приличаше много на айилците с ръста си, със сивите си очи и червеникавата коса, но това все пак й се струваше нелепо.

— Не майка ти — рече замислено Амис. — Баща ти. — Егвийн поклати глава. Това вече граничеше с пълна лудост. Ранд отвори уста, но Амис не го остави да проговори. — Сеана, ти какво ще кажеш?

— Да — отвърна жената с посивелите кичури. — Мелайне?

Последната от четирите, очарователна жена със златисточервена коса, като че ли не повече от десет-петнадесет години по-голяма от Егвийн, се поколеба.

— Трябва да стане — най-сетне отрони тя, макар и много неохотно. — Отговарям „да“.

— Отговори ти се — обърна се Амис към Ранд. — Можеш да отидеш в Руйдийн и да... — Тя млъкна, когато Мат неочаквано за всички пристъпи към тях и непохватно повтори поклона на Ранд.

— Аз също моля да вляза в Руйдийн — каза той с треперещ глас.

Четири Мъдри го изгледаха съсредоточено. Ранд изумено извърна глава. Егвийн си помисли, че едва ли някой може да бъде по-изумен от самата нея, но Куладин тутакси ѝ доказа, че греши, защото вдигна с рев едно от копията си и замахна да го забие в гърдите на Мат.

Сиянието на сайдар обгърна Амис и Мелайне, потоци на Въздух повдигнаха освирепелия мъж и той отхвъркна на дузина крачки.

Егвийн зяпна с широко отворени очи. Те можеха да преливат! Най-малкото две от тях можеха. Изведнъж младежки гладкото лице на Амис под белите ѝ коси изплува в съзнанието ѝ и тя си даде сметка, че е нещо твърде подобно на липсата на видима възраст у Айез Седай. Моарейн беше абсолютно спокойна, но Егвийн почти долавяше трескавото бръмчене на мислите ѝ зад външната невъзмутимост. Това откритие със сигурност бе изумило Айез Седай не по-малко от самата нея.

Куладин се изправи и викна:

— Приемате този чужденец като одного от нас! — И посочи Ранд с върха на копие, с което бе искал да прободне Мат. — Щом казвате, така да е. Той все пак е мекушав влагоземец и Руйдийн ще го убие. — Копието му се извърна към Мат, който междувременно се мъчеше да прибере един нож обратно в ръкава си, без да го забележат. — Но той... смърт е за него, че е тук, и светотатство, че изобщо си позволи да моли да влезе в Руйдийн. Никой освен тези от кръвта не може да пристъпи там. Никой!

— Марш при шатрите си, Куладин — сряза го хладно Мелайне. — И ти, Хейрн. И ти също, Руарк. Това е работа на Мъдрите и на никой мъж, освен на онези, които са попитали. Вървете си! — Руарк и Хейрн кимнаха и се отправиха към по-малкия стан, като си говореха тихо. Куладин изгледа Ранд, Мат и Мъдрите с изпепеляващ поглед, след което се посуети малко и закрачи гневно назад към по-големия лагер.

Мъдрите се спогледаха. Угрижено, беше готова да се закълне Егвийн, макар очевидно да бяха почти толкова добри, колкото Айез Седай, решаха ли да запазят лицата си безизразни.

— Не е позволено — най-сетне рече Амис. — Младежо, ти дори не съзнаваш какво направи. Върни се при другите.

Очите ѝ докоснаха Егвийн, Моарейн и Лан, сега останали сами с конете си край обвеяния с пясък Портален камък. От погледа ѝ Егвийн изобщо не можа да долови дали я е разпознала.

— Не мога — отвърна отчаяно Мат. — Чак дотук съм дошъл, но това не влиза в сметката, нали? Трябва да отида в Руйдийн.

— Не е позволено — заяви неумолимо Мелайне. — Ти нямаш айилска кръв.

Ранд, който през цялото време гледаше Мат съсредоточено, внезапно заяви:

— Той идва с мен. На мен ми разрешихте и той може да дойде с мен независимо дали казвате, че може, или не. — Гледаше Мъдрите не предизвикателно, а просто с решимост, непоколебим. Егвийн добре познаваше тази негова решимост: нямаше да отстъпи, каквото и да кажеха.

— Не е позволено — повтори твърдо Мелайне, обръщайки се към посестримите си, и придърпа шала, за да покрие главата си. — Законът е ясен. Никоя жена не може да влезе в Руйдийн повече от два пъти, никой мъж — повече от веднъж, и никой друг освен онези, що имат в себе си кръвта на Айил.

Сеана поклати глава.

— Много неща се променят, Мелайне. Старите порядки...

— Ако това е той — каза Баир. — Времето на промяната надвисва над нас. Айез Седай стоят на Чайендейр и Аан-аллейн сменящия цвета си плащ. Можем ли все още да държим на старите порядки? Като знаем колко много има да се изменя?

— Не можем — каза Амис. — Вече всичко е застанало на ръба на промяната. Мелайне? — Златокосата огледа ридовете наоколо, обгърнатия в мъгла град долу, после въздъхна и кимна.

— Сторено е — каза Амис, извърщайки се към Ранд и Мат. — Вие... с какви имена се зовете?

— Ранд ал-Тор.

— Мат. Мат Каутон.

Амис кимна.

— Ти, Ранд ал-Тор, трябва да влезеш в сърцето на Руйдийн, в самия му център. Щом искаш да отидеш с него, Мат Каутон, тъй да е, но знай, че повечето мъже, които влизат в сърцето на Руйдийн, не се завръщат, а някои се връщат полудели. Не можете да носите със себе си ни храна, ни вода, в памет на скитанията ни след Разрушението. Трябва да влезете в Руйдийн без оръжие, с голи ръце и открити сърца, в почит към Дженн. Ако имате оръжия, оставете ги на земята пред нас. Ще ви чакат тук, докато се завърнете. Ако се завърнете.

Ранд извади ножа от канията на колана си и го постави пред нозете на Амис, после, след миг колебание, добави към него зелената каменна фигурка и каза:

— Това е най-доброто, което мога да направя.

Мат започна с ножа на колана си и продължи, измъквайки ножове от ръкавите си и изпод палтото, дори един от яката на гърба си — струпа ги на купчина, достойна да впечатли дори айилките, спря за малко, погледна жените, после извади още два от ботушите си.

— Щях да ги забравя — рече той ухилен и сви рамене. Безизразните погледи на Мъдрите обаче набързо изтриха усмивката му.

— Те са вретени на Руйдийн — произнесе официално Амис и вдигна очи над главите на мъжете, а другите три и отвърнаха хорово:

— Руйдийн принадлежи на мъртвите.

— Докле се върнат, не им е дадено да говорят на живите — припя тя и другите отново й отвърнаха:

— Мъртвите не говорят на живите.

— Не ги виждаме, докле отново не застанат сред живите. — Амис придърпа шала пред очите си и една по една останалите направиха същото. После, със скрити лица, заговориха в един глас:

— Махнете се от живите и не ни гонете със спомени за онова, що е изгубено. Не изричайте онова, що виждат мъртвите. — Млъкнаха и останаха неподвижни, закрили лица с шалове си.

Ранд и Мат се спогледаха. На Егвийн й се дощя да се приближи до тях, да им проговори — лицата им се бяха вкочанили като на хора, които не искат някой да забележи, че са смутени или изплашени — но това можеше да развали цялата церемония.

Най-после Мат се изсмя нервно.

— Е, предполагам, че мъртвите могат да говорят поне помежду си. Чудно, дали това се брой за... Както и да е. Смяташ ли, че можем да се качим на конете?

— Не — отвърна Ранд. — Струва ми се, че трябва да отидем пеш.

— О, да ме изгори дано, как ме болят краката! Ами да вземем да тръгваме тогава. Както гледам, половината следобед ще мине, докато стигнем. Ако имаме късмет.

Ранд кимна успокоително на Егвийн и двамата заслизаха по планината усмихнати, като че ли за да я убедят, че няма страшно, че никаква опасност не ги чака долу.

— Не се каниш да правиш нещо... шантаво... нали? — каза Мат. — Смятам да се върна жив.

— Аз също — отвърна Ранд.

После гласовете им престанаха да се чуват, а фигурите им започнаха да се смаляват и смаляват, все по-надолу и по-надолу. Когато се превърнаха в две малки точки, Мъдрите свалиха шаловете си.

Егвийн пооправи гънките на роклята си и пристъпи към тях, повела след себе си Мъгла.

— Амис? Аз съм Егвийн ал-Вийр. Вие ми казахте, че трябва да...

Амис я прекъсна с вдигане на ръка и се обърна към Лан, който държеше поводите на Мандарб, Пипе и Джейде-ен.

— Сега вече това е женска работа, Аан-аллейн. Ти трябва да останеш настрана. Иди при шатрите. Руарк ще ти предложи вода и заслон.

Лан изчака лекото кимване на Моарейн, преди да се поклони и да се отдалечи натам, където бе отишъл Руарк. Менящият цветовете си плащ, провиснал на гърба му, му придаваше странен вид, като лишена от тяло глава и ръце, носещи се плавно във въздуха пред трите коня.

— Защо го нарече така? — попита Моарейн, след като той се отдалечи достатъчно, за да не може да ги чуе. — Едничкия мъж. Познаваш ли го?

— Познаваме го, Айез Седай. — Произнесената от Амис титла прозвуча като обръщение между равни. — Последният от Малкиерите. Мъжът, който не ще се откаже от своята битка със Сянката, макар държавата му отдавна да е унищожена от нея. Много чест има в него.

От съня знаех, че ако ти дойдеш, Аан-аллейн почти сигурно също ще дойде с теб, но не знаех, че ти се подчинява.

— Той е моят Стражник — отвърна кратко Моарейн.

На Егвийн ѝ се стори, че Айез Седай е угрижена, и се досещаше защо. Почти сигурно Лан щял да дойде с Моарейн? Лан винаги следваше Моарейн — би я последвал и в Ямата на ориста, без окото да му мигне. Не по-малко интересен за Егвийн беше изразът „ако ти дойдеш“. Знаеха ли Мъдрите все пак, че ще дойдат, или не? Може би тълкуването на Съня изобщо не беше толкова еднозначно, колкото тя се надяваше. Тъкмо се нагани да попита, когато Баир заговори:

— Авиенда. Ела тук.

Авиенда беше приклепнала безутешно встрани от всички, обгърнала коленете си с ръце и забила поглед в земята. Сега бавно се изправи. Ако Егвийн не я познаваше достатъчно, щеше да си помисли, че е изплашена. Авиенда се затътри към стоящите на височинната Мъдри, спря пред тях и пусна торбата и рулата с гоблените в краката си.

— Време е — рече ѝ кротко Баир. Кротко-кротко, но в бледосините ѝ очи нямаше и намек за милост. — Потича с копията колкото можа. По-дълго, отколкото ти се полагаше.

Авиенда предизвикателно отметна глава.

— Аз съм Дева на копието. Не желая да бъда Мъдра. Няма да стана!

Лицата на Мъдрите се изпънаха. Егвийн веднага си спомни за Женския кръг у дома, събран да укори някоя жена, тръгнала да прави нещо глупаво.

— Към теб вече се отнесоха много по-милостиво, отколкото по мое време — каза Амис с каменен глас. — Аз също отказах, когато ме призоваха. Сестрите ми по копие скършиха копията ми пред очите ми. Отведоха ме при Баир и Койделин с вързани ръце и крака и облечена само в кожата си.

— И една хубава мъничка кукла, пъхната под мишницата ти — добави сухо Баир, — за да ти напомня колко детински си се държала. Ако не се лъжа, през първия месец ти бяга точно девет пъти.

Амис мрачно кимна.

— И бях принудена да рева като малко дете след всяко бягство. През втория месец бягах само пет пъти. Въобразявах си, че съм силна

и твърда като истинска жена. Колко глупава бях — половин година ми трябваше, за да се уверя, че ти си по-силна и по-твърда, отколкото аз изобщо ще бъда някога, Баир. Но макар и след време, научих що е дълг и какви са задълженията пред народа ми. Както и ти ще го научиш, Авиенда. Такива като теб и мен... ние имаме задължения. Ти не си дете. Време е да оставиш куклите — и копията — и да станеш жената, каквато си предназначена да бъдеш.

Изведнъж Егвийн осъзна защо изпитваше такава близост към Авиенда от самото начало, разбра защо Амис и другите бяха решили да стане Мъдра. Авиенда можеше да прелива. Като самата нея, като Елейн и Нинив — и Моарейн, разбира се — тя беше една от онези рядко срещани жени, които не само можеха да бъдат научени да преливат, но у които тази способност беше вродена, така че тя можеше да докосне в един момент Верния извор независимо дали знае какво прави, или не. Лицето на Моарейн беше гладко и спокойно, но Егвийн прочете потвърждение в очите ѝ. Айез Седай със сигурност го беше разбрала още в първия миг, в който се бе оказала на една ръка разстояние от айилката. Егвийн долови, че изпитва същото чувство на „родство“ и към Амис и Мелайне. Не и към Баир или Сеана обаче. Само първите две можеха да преливат — тя бе уверена в това. А сега можеше да усети същото и у Моарейн. За първи път го изпитваше.

Мъдрите обаче явно виждаха нещо повече в лицето на Моарейн.

— Смятала си да я отведеш във вашата Бяла кула — каза Баир. — Да я направите една от вас. Тя е айилка, Айез Седай.

— Може да стане много силна, ако се обучава правилно — отвърна Моарейн. — Също толкова силна, колкото ще стане Егвийн. И в Кулата може да достигне тази сила.

— Ние можем да я научим също толкова добре, Айез Седай. — Гласът на Мелайне бе спокоен, но в зеленоокия ѝ поглед се прокрадна нотка на презрение. — И по-добре. Говорила съм с други Айез Седай. Вие в Кулата глезите жените. Триделната земя не е място за глезотии. Авиенда ще се научи на онова, което може да прави, докато вие все още ще я карате да играе игрички.

Егвийн погледна Авиенда загрижено: младата жена бе забила очи в стъпалата си, изоставила всякакво непокорство. Ако те смятаха, че обучението в Кулата е глезотия... Тя се беше трудила по-усилено и бе подложена на много по-сурова дисциплина като новачка, отколкото

когато и да било през живота си. Испита внезапно остро съчувствие към младата айилка.

Амис протегна ръце и Авиенда неохотно постави в тях копията си и щита и присви болезнено очи, когато Мъдрата ги захвърли настрана и те издрънчаха в камъка. Авиенда бавно свали прибория в калъф лък от гърба си и ѝ го предаде, после откопча колана си, държащ колчана и канията с ножа. Амис поемаше всяко едно от приношенията и го захвърляше настрана като ненужен боклук. Всеки път Авиенда леко потръпваше. От ъгълчето на едно от синьозелените ѝ очи се стече сълза.

— Защо трябва да се отнасяте така с нея? — извика ядосано Егвийн. Амис и останалите я изгледаха мълчаливо и заплашително, но тя не смяташе да се остави да я сплашват. — Отнасяте се с нещата, които са ѝ скъпи, като със смет.

— Тя трябва да погледне на тях като на смет — каза Сеана. — Когато се върне — ако се върне, — тя ще ги изгори и ще пръсне пепелта им. Метала ще даде на някой ковач да изкове от него прости неща. Не дори нож за дялане. Капак, котле или играчки за децата. Неща, които тя ще раздаде със своите ръце, когато ги направят.

— Триделната земя никак не е мека, Айез Седай — каза Баир. — Меките неща тук загиват.

— И кадин-сор също, Авиенда. — Амис посочи към захвърлените оръжия. — Новите ти дрехи ще чакат завръщането ти.

Авиенда механично свали дрехите и меките си ботуши и захвърли всичко на купчината. Застана съвсем гола, без и един пръст на краката ѝ да потрепне, макар на Егвийн да ѝ се струваше, че собствените ѝ стъпала всеки момент ще се изприщят през обувката. Помнеше как беше гледала изгарянето на собствените си дрехи, които бе носила преди да стъпи в Бялата кула — акт на скъсване на връзките с по-раншния ѝ живот, но онова не беше така жестоко.

Когато Авиенда понечи да добави към купа торбата и гоблените, Сеана ѝ ги взе.

— Тези можеш да си ги прибереш. Ако се върнеш. Ако не, ще отидат при семейството ти, за спомен.

Авиенда кимна. Не изглеждаше уплашена. Неподатлива, гневна, нацупена дори, но не и уплашена.

— В Руйдийн — каза Амис — ще намериш три пръстена, подредени ето така. — Тя очерта във въздуха три линии, свързващи се в средата. — Пристъпи през който и да е от тях. Ще видиш бъдещето си, проснато пред теб, отново и отново, в нови разновидности. Няма да те упътят напълно, както би било най-добре, но все пак ще запомниш достатъчно, за да знаеш някои неща за теб самата, колкото и да ги презираш, и други, които не трябва, колкото и лелеяни надежди да са. Това е началото на всичко, заради което ще те зоват „мъдра“. Някои жени никога не се завръщат от пръстените — сигурно не са могли да посрещнат очи в очи бъдещето. Някои, които оцеляват след пръстените, не оцеляват при второто си отиване в Руйдийн, до сърцето. Не заменяш труден и опасен живот за по-мекушав, а за още по-труден и опасен.

Тер-ангреал. Амис описваше тер-ангреал. Що за място беше този Руйдийн? Егвийн усети, че ѝ се иска сама да слезе долу, за да разбере. Глупаво желание. Не бе дошла тук, за да поема ненужни рискове с тер-ангреал, за който не знаеше нищо.

Мелайне обхвана брадичката на Авиенда и извърна лицето ѝ към себе си.

— Силата я имаш — каза тя с тиха увереност. — Силен ум и силно сърце са оръжията ти сега, но ги дръж също така сигурно, както винаги си държала копие. Помни ги, използвай ги и те ще те преведат през всичко.

Егвийн се изненада. От четирите тя беше последната, от която можеше да се очаква състрадание.

Авиенда кимна и дори успя да се усмихне.

— Ще изпреваря онези мъже до Руйдийн. Те не могат да тичат.

Всяка от Мъдрите я целуна по двете бузи и промърмори:

— Върни се при нас.

Уловила ръката на Авиенда, Егвийн я стисна и получи в отговор същото силно ръкостискане. А после айилката се затича на отскоци надолу по стръмния склон. Изглеждаше, че наистина ще догони Ранд и Мат. Егвийн продължи угрижено да се взира след нея. Всичко това напомняше на издигането в Посветена, но без никакво предварително обучение като новачка и без никой, който поне мъничко да те утеши след това. Какво ли щеше да бъде да те издигнат в Посветена още в първия ти ден в Кулата? Помисли си, че би полудяла. Нинив бе

издигната точно така, поради силата ѝ — но според нея поне част от омерзението на Нинив към Айез Седай се дължеше на онова, което бе изпитала тогава. „Върни се при нас — каза си тя безмълвно. — Бъди непреклонна.“

Когато Авиенда изчезна от погледа ѝ, Егвийн въздъхна и се обърна към Мъдрите. Тя самата бе дошла тук със своя цел и премълчаването ѝ нямаше да помогне на никого.

— Амис, в Тел-айеран-риод ти ми каза, че трябва да дойда при теб, за да се уча. И аз дойдох.

— Това бързане... — отрони белокосата жена. — Все бързахме, защото Авиенда толкова дълго се противеше на своя тох, защото се бояхме, че Шайдо могат да нахлузят булата си дори и тук, ако не отпратим Ранд ал-Тор в Руйдийн, преди да са помислили.

— Допускаш, че биха се опитали да го убият? — възкликна Егвийн. — Но той е оня, заради когото пратихте хора отвъд Драконовата стена! Той е Оня, що иде със Зората.

Баир придърпа шала си.

— Може би. Ще видим. Ако оживее.

— Има очите на майка си — каза Амис — и много от нея в лицето си, както и нещо от баща си, но Куладин можа да види само дрехите и коня му. Другите Шайдо също едва ли щяха да съзрат повече, както и Таардад. Чуждоземци на тази земя не се допускат, а сега сте петима. Не, четирима — Ранд ал-Тор не е чуждоземец, където и да е отрасъл. Но ние вече позволихме един да влезе в Руйдийн, което също е забранено. Искаме или не, промяната иде като лавина.

— Трябва да дойде — отрони Баир безрадостно. — Шарката ни посажда там, където пожелае.

— Познавали сте родителите на Ранд? — попита предпазливо Егвийн. Каквото и да разправяха, тя продължаваше да смята Трам и Кари ал-Тор за родители на Ранд.

— Това си е негова история — каза Амис, — ако пожелае да я чуе. — Ако се съдеше по стиснатите ѝ устни, едва ли щеше да каже нещо повече по темата.

— Елате — каза Баир. — Вече няма за какво да се бърза. — Хайде. Предлагаме ви вода и заслон.

Краката на Егвийн едва не се подкосиха, като чу за заслон. Доскоро мокрото парче плат на челото ѝ вече почти бе изсъхнало;

струваше ѝ се, че темето ѝ всеки миг ще кипне, а и всичко останало по нея не беше в по-добро положение. Моарейн с не по-малка благодарност последва Мъдрите към ниските шатри.

Един висок мъж в сандали и бяла роба с качулка пое юздите на конете им. Айилското му лице изглеждаше непривично под дълбоката мека гугла. Беше свел очи към земята.

— Дай вода на животните — каза му Баир, преди да се шмугне в ниската шатра с вдигнати стени. Мъжът се поклони и докосна челото си с длан.

Егвийн се поколеба дали да му позволи да отведе Мъгла. Мъжът изглеждаше уверен, но какво ли разбираха айилците от коне? Въпреки това не мислеше, че би могъл да им навреди, а и сянката в шатрата изглеждаше великолепа. Наистина беше сумрачно и приятно хладно в сравнение със зноя отвън.

Покривът на шатрата се издигаше като връх над кръгъл отвор, но въпреки това почти нямаше място да стои изправена. Сякаш за да компенсират убитите цветове на айилските носии, по яркия цветен килим бяха нахвърляни големи, извезани със златни нишки червени възглавници, достатъчно дебели, за да омекотят твърдата скала отдолу. Подражавайки на Мъдрите, Егвийн и Моарейн се отпуснаха на килима и опряха лакти на възглавниците. Всички полегнаха в кръг, почти опрени една в друга.

Баир удари малък месингов гонг и влязоха две млади жени със сребърни подноси. Бяха облечени в същите бели роби с качулки и бяха свели очи също като мъжа, който бе отвел конете им. Коленичиха в средата на шатрата и едната напълни по една малка сребърна чаша с вино за всяка от жените, отпуснати на възглавниците, докато другата заналива вода в по-големи купи. После, без да промълвят нито дума, двете заситниха заднишком с поклони и излязоха, оставяйки лъскавите подноси и каните, изпотени от кондензираната влага.

— Ето ви и вода, и заслон — каза Баир, вдигайки купата си с вода. — На воля. И нека няма задръжки между нас. Всички тук са добре дошли, като първосестри са добре дошли.

— Нека няма задръжки — измърмориха Амис и другите две. Отпивайки от водата, всяка от айилките се представи официално. Баир, от септата Хайдо на Шаарад Айил. Амис, от септата Девет долини на

Таардад Айил. Мелайне, от септата Джирад на Гошиен Айил. Сеана, от септата Черна скала на Накаи Айил.

Егвийн и Моарейн повториха ритуала, въпреки че Моарейн присви устни, когато Егвийн се нарече Айез Седай от Зелената Аджа.

Споделянето на вода и имена сякаш бе съборило някаква стена, защото настроението в шатрата се промени осезаемо. Малко усмивки от страна на Мъдрите, тънки и отпускащи напрежението — и край на формалностите.

Егвийн беше по-благодарна за водата, отколкото за виното. Колкото и да беше по-хладно в шатрата, отколкото отвън, устата ѝ пресъхваше само като си поемеше дъх. Амис я подкани и тя жадно изгълта още една купа.

Хората в бяло я изненадаха. Може би беше глупаво, но тя осъзна, че досега бе смятала, че всички айилци, с изключение на Мъдрите, са все като Руарк и Авиенда — воители. Разбира се, че трябваше да си имат ковачи, тъкачи и други занаятчии — как иначе. Защо не и слуги тогава? Само че Авиенда изпитваше неприязън към слугите в Камъка и не им позволяваше да ѝ свършат нищо, стига да можеше да го избегне. Тези хора, със смиреното си поведение, изобщо не се държаха като айилци. Сети се, че не беше забелязала нито една фигура в бяло в двата големи лагера.

— Само Мъдрите ли имат слуги? — попита тя.

Мелайне се задави с виното си.

— Слуги ли? — ахна тя. — Та те са гай-шайн, а не слуги. — Каза го така, сякаш това обясняваше всичко.

Моарейн леко се намръщи над чашата си с вино.

— Гай-шайн ли? Как се превежда това? „Заклелите се в мир в битка“?

— Те са просто гай-шайн — каза Амис. Изглежда, си даде сметка, че не разбират. — Простете ми, но знаете ли за джи-е-тох?

— Чест и задължение — отговори с готовност Моарейн. — Или по-скоро, чест и дълг.

— Да, това са думите. Но значението. Ние живеем по джи-е-тох, Айез Седай.

— Не се опитвай да им обясниш всичко отведнъж, Амис — предупреди я Баир. — Аз веднъж загубих цял месец да обяснявам на

една влагоземка какво е това джи-е-тох и накрая тя имаше повече въпроси, отколкото в началото.

Амис кимна.

— Ще се придържам към същината. Стига да желаеш да ти се обясни, Моарейн.

Егвийн по-скоро предпочиташе да заговорят за Съновничесвото и обучението, но за нейно раздражение, Айез Седай отговори:

— Да, ако обичаш.

Амис кимна на Моарейн и започна:

— Ще ви опиша простичко пътя на джи-е-тох. При Танца на копията най-голямо джи, чест, се придобива при докосване на въоръжен противник без убийство или каквото и да било увреждане.

— Най-голяма чест, защото е най-трудно — каза Сеана и синкавите ѝ очи се присвиха лукаво — и затова се случва рядко.

— Най-малката чест идва от убийство — продължи Амис. — Едно дете и един глупак могат да убият. Някъде помежду им е взимането на пленник. Опростявам го, нали разбирате. Степените са много. Гай-шайн са взети по такъв начин пленници, макар че един войн, който е бил докоснат, понякога може да настоя да бъде взет за гай-шайн, за да смали така честта на врага си и да омаловажи собствената си загуба.

— Девите на копието и Каменните кучета са особено известни с това — вметна Сеана, при което Амис я изгледа остро.

— Аз ли разказвам това, или ти? Да продължа. Някои не могат да бъдат взимани гай-шайн, разбира се. Мъдра, ковач, дете, жена, носеща дете или чието дете е по-малко от десет години. Един гай-шайн има тох към мъжа или жената, която го е заловила. За гай-шайн това означава да служат една година и един ден, като се подчиняват в пълно покорство, без да докосват никакво оръжие, без да извършват никакво насилие.

Въпреки волята си Егвийн се заинтригува.

— Не се ли опитват да избягат? Аз със сигурност бих. — „Никога няма да позволя пак да ме направят пленничка!“

Мъдрата се слича.

— Случвало се е — изсумтя Сеана, — но в това нещо няма чест. Един избягал гай-шайн ще бъде върнат от неговата или нейната си септа, за да отслужи отначало една година и един ден. Загубата на чест

е толкова голяма, че първобрат или първосестра също може да отиде гай-шайн, за да изпълни тох на септата. И не само един, ако чувстват, че загубата на джи е голяма.

Моарейн, изглежда, поемаше всичко това съвсем спокойно, но единственото, което Егвийн можа да направи, бе да поклати глава. Айилците бяха шантави; сбъркани бяха, и толкова. И ставаше все по-лошо.

— Някои гай-шайн напоследък превръщат покорството в арогантност — каза неодобрително Мелайне. — Смятат, че с това могат да спечелят чест, като сведат подчинението и кротостта си до подигравка. Това е ново и е глупаво. Няма нищо общо с джи-е-тох.

Баир се засмя с изненадващо щедър смях, съвсем различен от тънкото й иначе гласче.

— Глупци винаги е имало. Когато бях още момиченце и Шаарад и Томанеле си крадяха едни-други добитъка и козите всяка нощ, Ченда, надзорницата на покрива на дела Майнде, бе бутната от един млад Водотърсач на Хайдо по време на набег. Тя отиде във Витата долина и настоя момъкът да я вземе гай-шайн; не щяла да позволи той да спечели слава, че я е докоснал, защото тя, представете си, държала в ръката си ножче за дялане, когато той го направил. Ножче за дялане! То си било оръжие, твърдеше тя, все едно че е Дева. Момчето нямаше друг избор освен да изпълни искането й въпреки всичкия смях, който падна. Не можеш току-така да отпратиш една босонога надзорница на покрив обратно в твърдината й. Преди да измине годината и един ден, септата Хайдо и септата Дженда си размениха копия и не щеш ли, момчето се оказа оженено за най-голямата щерка на Ченда. Докато второмайката му все още му беше гай-шайн. Той се опита да я върне на жена си като част от брачния дар и двете жени заявиха, че се опитва да ги лиши от честта им. Почти му се наложи да вземе собствената си жена гай-шайн. Отново се стигна почти до набег между Хайдо и Дженда, преди да се изпълни тох. — Айилките едва не изпопадаха от смях.

Егвийн не разбра почти нищо от разказа — във всеки случай не и кое му е смешното, — но се постара да се засмее от учтивост.

Моарейн остави купата си с вода настрана и я замени с винената чаша.

— Чувала съм мъже да говорят, че са се били с айилци, но за това не бях чувала. Определено не и за айилец, който се е предал, защото е бил докоснат.

— Това не е предаване — подчерта Амис. — Това е джи-е-тох.

— Никой не би помолил един влагоземец да го вземе гай-шайн — каза Мелайне. — Чуждоземците не разбират от джи-е-тох.

Айилките се спогледаха. Егвийн си помисли, че за тях да не разбираш джи-е-тох трябва да е като да нямаш добро възпитание или да нямаш чест.

— И между нас има мъже и жени, които държат на честта — каза тя. — Повечето от нас. И ние различаваме правото от кривото.

— Разбира се — промърмори Баир с тон, подсказващ, че става дума за съвсем друго нещо.

— Вие ми изпратихте писмо в Тийр — каза Моарейн — преди още да съм стигнала там. В него казахте страшно много неща, някои от които се оказаха верни. Включително и това, че аз би трябвало — че трябва — да се срещна с вас тук, в този ден; едва ли не ми наредихте да се явя тук. Но въпреки това преди малко казахте: ако дойда. За колко от онова, което ми написахте, знаехте със сигурност, че е вярно?

Амис въздъхна и остави настрана чашката си с вино, но първа заговори Баир:

— Много неща са несигурни дори за сънебродница. Амис и Мелайне са най-добрите между нас, но дори и те не виждат всичко, което е, или всичко, което може да е.

— Настоящето е много по-ясно от бъдещето дори в Тел-айеран-риод — рече слънцекосата Мъдра. — Това, което става или начева, е по-лесно да се види от онова, което ще се случи, или би могло. Ние изобщо не видяхме Егвийн или Мат Каутон. Вероятността младежът, който нарича себе си Ранд ал-Тор, да дойде или да не дойде, беше почти равна. Ако не дойдеше, беше сигурно, че ще загине, и айилците също. Все пак той дойде, и ако оцелее след Руйдийн, някои айилци поне също ще оцелеят. Виж, това знаем. Ако ти не беше дошла, той щеше да загине. Ако Аан-аллейн не бе дошъл, ти щеше да загинеш. Ако ти не преминеш през пръстените... — Тя млъкна, все едно че си бе прехапала езика.

Егвийн се напрегна. Моарейн трябваше да влезе в Руйдийн? Но Айез Седай сякаш не забеляза нищо, а Сеана заговори бързо, за да

прикрие опущението на Мелайне:

— Към бъдещето няма преправена пътека. Шарката прави така, че и най-финото взмо да прилича на грубо изтъкана торба или на заплетен възел. В Тел-айеран-риод е възможно да видиш някои пътища, които бъдещето може да изтъче. Нищо повече.

Моарейн отпи от виното.

— Древният език често е труден за превеждане. — Егвийн я зяпна. Древният език? Ами пръстените, ами тер-ангреалът? Но Моарейн продължи енергично. — Тел-айеран-риод означава Светът на сънищата, или може би Невидимия свят. Нито едно от двете не е съвсем точно. По-сложно е. Аан-аллейн. „Единствения мъж“, но също така и „Мъжът, който е цял народ“, и още два или три различни възможни превода. И думите, които използваме ежедневно, без да се замисляме за значението им в Древния език. Стражниците се наричат „Гайдин“, което значи „братя в битката“. Айез Седай е означавало „слуги на всички“. А „айилци“? „Отдадени“, на Древния език. Но е много по-силно от това — то включва клетва, жигосана в костите ви. Често съм се чудила на какво са се отдали айилците. — Лицата на Мъдрите се бяха вкочанили като желязо, но Моарейн продължи. — А „Дженн Айил“. „Истински отдадените“, но пак по-многозначно. Може би единствените истински отдадени. Единствените истински айилци? — Тя ги изгледа въпросително, все едно че очите им изобщо не бяха станали на камък. Никоя от тях не проговори.

Но какво правеше Моарейн? Егвийн не искаше да допусне Айез Седай да провали шанса ѝ да научи онова, което Мъдрите можеха да я научат.

— Амис, можем ли сега да поговорим за Съновничеството?

— Довечера ще имаме достатъчно време — каза Амис.

— Но...

— Довечера, Егвийн. Ти може да си Айез Седай, но ще трябва отново да станеш ученичка. Ти все още не можеш да заспиш, когато пожелаеш, или да спиш достатъчно леко, за да описваш какво виждаш преди да си се събудила. Когато слънцето започне да залязва, ще се заловя с обучението ти.

Егвийн наведе глава и надникна под ръба на шатрата. Светлината навън я ослепи през знойните вълни на въздуха; слънцето беше на не повече от половината си път към планинските зъбери.

Внезапно Моарейн се изправи на колене; пресегна се зад гърба си и започна да си разкопчава роклята.

— Разбирам, че трябва да отида като Авиенда — заяви тя. Не попита, а го заяви.

Баир изгледа Мелайне с ням укор и по-младата жена издържа погледа ѝ само за миг, преди да сведе очи. Сеана отрони примирено:

— Не биваше да ти се казва. Но стореното — сторено. Промяна. Един не от кръвта отиде в Руйдийн, сега и друга.

Моарейн се спря.

— Това, че ми го казахте, има ли някакво значение?

— Може би голямо — отвърна неохотно Баир, — а може би — никакво. Ние често насочваме, но не казваме. Когато те видяхме да отиваш при пръстените, всеки път отиването ти ставаше по твоя воля, ти настояваше за това право, макар да нямаш от кръвта. Никоя от нас не го спомена първа. Вече настъпиха промени спрямо това, което видяхме. Кой може да каже какво значат те?

— А какво видяхте, ако не отида?

Набръчканото лице на Баир остана безизразно, но в бледосините ѝ очи проблесна съчувствие.

— Вече ти казахме твърде много, Моарейн. Това, което вижда една сънебродница, е вероятно да се случи, но не е задължително. Онези, които действат с прекалено много знание за бъдещето, неизбежно претърпяват поражение, било от примиреност към това, което смятат, че ще стане неизбежно, било в усилията си да го променят.

— Милост на пръстените е, че спомените избледняват — каза Амис. — Една жена може да знае някои неща — малко, — които има да стават; другите тя няма да познава, докато не дойде ред сама да вземе решение, ако и тогава ги познае. Животът е несигурност и борба, избор и случайност; да знаеш как животът ти е вплетен в Шарката така, както знаеш как една нишка е втъкана в килима на пода, е все едно да изживееш живота си като животно. Ако не полудееш. Човечеството е създадено за несигурност, борба, избор и случайност.

Моарейн я слушаше, без да показва външно нетърпението си, макар Егвийн да беше сигурна, че го изпитва; Айез Седай бе свикнала да поучава, не да я поучават. Дума не пророни, докато Егвийн ѝ помагаше да си свали роклята, нищо не каза, докато не се присви гола

на ръба на килима. После надникна надолу по склона към обвития в мъгла град в долината и каза:

— Не позволявайте на Лан да ме последва. Той ще се опита, ако ме види.

— Ще бъде тъй, както ще бъде — отвърна Баир. Тънкият ѝ глас прозвуча хладно и категорично.

След миг Моарейн кимна неохотно и се измъкна от шатрата под ослепителната светлина. И се затича с боси крака надолу по опърления склон.

Лицето на Егвийн се сгърчи. Ранд и Мат, Авиенда, сега и Моарейн, всички тръгнаха към Руйдийн.

— Тя ще... ще оцелее ли? Щом сте сънували това, би трябвало да знаете.

— Има някои места, в които не можеш да проникнеш в Тел-айеран-риод — каза Сеана. — Руйдийн. Сtedir на Огьер. Още няколко. Каквото става вътре, е заслонено от очите на всяка сънебродница.

Това не беше отговор — можеше да се видели поне дали тя се връща от Руйдийн, — но явно беше всичко, което щяха да ѝ кажат.

— Много добре. Да тръгвам ли и аз? — Никак не я блазнеше мисълта да изпита и тези пръстени: щеше да е като да я издигат отново в Посветена. Но след като всички други отидоха...

— Не бъди глупава — каза енергично Амис.

— За теб изобщо не сме виждали такова нещо — добави Баир малко по-спокойно. — Тебе изобщо не те видяхме.

— А и аз не бих казала „да“, дори и да ни бе попитала — продължи Амис. Четири са нужни за позволение, а аз щях да кажа „не“. Ти си тук, за да се научиш да бродиш в съня.

— В такъв случаи — каза Егвийн и се отпусна на възглавницата, — учете ме. Все трябва да има нещо, с което можете да започнете преди да се е свечерило.

Мелайне я изгледа намръщено, но Баир се изкиска сухо.

— Също толкова напориста и припряна е като теб, когато реши да се учиш, Амис.

Амис кимна.

— Много се надявам, че ще запази тази напористост и ще се освободи от припряността, заради самата нея. Чуй ме, Егвийн. Макар

да е трудно, трябва да забравиш, че си Айез Седай, ако държиш да се научиш. Трябва да слушаш, да запомняш и да правиш това, което ти се каже. Но над всичко, не трябва да влизаш в Тел-айеран-риод повече, докато една от нас не каже, че можеш. Това можеш ли да го приемеш?

Да забрави, че е Айез Седай, нямаше да ѝ е трудно, след като и без това не беше. Колкото до другото, звучеше ѝ толкова омерзително, колкото да стане отново новачка.

— Мога да го приема. — Надяваше се, че не го изрече много колебливо.

— Добре — каза Баир. — Сега ще ти кажа за броденето в съня и за Тел-айеран-риод, в най-общи линии. Когато свърша, ти ще ми повториш това, което съм ти казала. Ако не успееш да засегнеш в преразказа си всички съществени моменти, тази нощ ще търкаш съдовете вместо гай-шайн. Ако паметта ти се окаже толкова слаба, че да не можеш да повториш това, което ти казвам след второто слушане... Е, това ще го обсъдим, когато се случи. Внимавай.

— Почти всеки човек може да се докосне до Тел-айеран-риод, но малцина могат наистина да влязат в него. От всички Мъдри само ние четирите можем да бродим в сънищата, а вашата Кула не е произвела нито една сънебродница от близо петстотин години. То не е свързано с Единствената сила, макар Айез Седай да вярват, че е. Аз не мога да преливам, нито Сеана, но въпреки това двете можем да бродим в сънищата не по-зле от Амис и Мелайне. Много хора се отриват в Света на сънищата, докато спят. И защото само се отриват в него, се будят с болести, когато е трябвало да си счупят кости или да получат тежки рани. Една сънебродница влиза в съня изцяло, затова и раните ѝ са истински, когато се събуди. За човек, който е навлязъл напълно в съня, сънебродник или не, смъртта там е равна на смърт тук. Но да навлезеш съвсем пълно в съня означава да изгубиш досега си с плътта; тогава връщане назад няма и плътта умира. Казано е, че някога е имало такива, които са могли да влязат в съня в плът и повече да не се връщат в този свят. Но това било зло, защото са вършели зло; никога не трябва да се опитва, дори да мислиш, че е възможно да го постигнеш. Трябва да се научиш да влизаш в Тел-айеран-риод когато пожелаеш, до степента, в която желаеш. Трябва да се научиш да намираш това, което ти е нужно да намериш, и да разчиташ онова, което видиш, да влизаш в сънищата на някой близък, за да му помогнеш в изцеряване, да

разпознаваш онези, които са в сънищата достатъчно пълно, за да ти навредят, да...

Егвийн слушаше напрегнато. Думите на старата я очароваха, намекваха за неща, за които тя никога не бе подозирала, че са възможни, но освен всичко това тя нямаше никакво намерение денят ѝ да свърши с търкане на гърнета. Някак си нямаше да е честно. Каквото и да чакаше Ранд, Мат и останалите в Руйдийн, тях поне нямаше да ги пратят да търкат гърнета. „А аз сама се съгласих на това!“ Просто нямаше да е честно. Но пък от друга страна, съмняваше се, че те ще извлекат от Руйдийн повече, отколкото тя от тези жени.

ГЛАВА 24

РУЙДИЙН

Гладкото камъче в устата на Мат отдавна вече бе престанало да събира слюнката му. Той го изплю, затътри се до Ранд и зяпна към вълнистата мъглива стена няма и на тридесетина крачки пред тях. Мъгла. Надяваше се поне вътре да е по-прохладно, отколкото тук, под слънцето. А и малко вода щеше да е добре дошла. Устните му се бяха напукали. Издърпа шала от челото си и изтри лицето си с него, но нямаше кой знае колко пот, която да навлажни плата. Не му беше останала влага, която да избие като пот. Чувстваше краката си в ботушите като сварени наденици. То и цялото му тяло май се беше сварило, впрочем. Мъглата се простираше наляво и надясно повече от миля, като надвиснала скала. Скала от гъста мъгла посред гола изпепелена долина. Не можеше да няма вода тук някъде.

„Ама защо не се изпарява?“ Точно това никак не му харесваше. Замесването със Силата го беше докарало дотук и сега май пак щеше да се забърка с нея. „Светлина, искам да се отърва най-после от Силата и от Айез Седай. Да ме изгори дано, ако не искам!“ Всичко друго, само да не мисли, че ще трябва да пристъпи в тази мъгла, поне минутка още.

— Тая, дето я видях да тича, наистина беше айилската приятелка на Егвийн — изграчи той. Да тича! В тази жега. Само като си го помисли, стъпалата го заболяха още повече. — Авиенда. Май така се казваше.

— Щом казваш — отвърна Ранд, оглеждайки мъглата. Гласът му прозвуча все едно че беше напълнил устата си с пясък. — Но какво ще прави тя тук? И при това гола?

Мат се отказа. Ранд не беше я видял — откакто бяха тръгнали надолу по склона, той почти не откъсваше очи от гъстите мъгливи талази — и не вярваше, че Мат я е видял. Да тича така като побъркана, колкото се може по-настрана от тях двамата. Беше му се сторило, че се е понесла право към тази странна мъгла. Виж, Ранд не изглеждаше по-

нетърпелив да пристъпи в мъглата от него самия. Зачуди се дали и неговият вид е толкова окаян, колкото този на Ранд. Сигурно.

— Цяла нощ ли ще стърчим тук? Тая долина е доста дълбока. След още час-два ще се стъмни. Може и да стане по-хладно, но никак не ми се ще да срещна онова, което може да обикаля тъдява посред нощ. Лъвовете, вероятно. Чувал съм, че в Пустошта има лъвовете.

— Ти сигурен ли си, че искаш да направиш това, Мат? Чу какво казаха Мъдрите. Човек може да умре там, или да полудее. Можеш да се върнеш при шатрите. Нали ти останаха манерки и кожен мях с вода на седлото на Пипе.

Защо трябваше Ранд да му го напомня? По-добре да не мисли за вода.

— Да ме изгори дано, изобщо не искам. Трябва да отида. Ами ти? Не ти ли стига, че си проклетият Прероден Дракон? Сега и див айилски вожд на клан ли искаш да ставаш? И защо си тук?

— Трябва да съм тук, Мат. Трябва. — В гласа му се долавяше примирение, но и някаква нотка на нетърпение. Наистина се беше побъркал — направо искаше да го направи.

— Ранд, може пък това да е отговорът, който дават на всички. Ония змийски хора, искам да кажа. Иди в Руйдийн. Може пък изобщо да не трябва да идваме тук. — Не го вярваше, но при тази мъгла, която се беше проснала пред тях...

Ранд го изгледа мълчаливо, после каза:

— На мен изобщо не са ми казвали да отида в Руйдийн, Мат.

— О, да ме изгори дано! — измънка Мат. Така или иначе, смяташе на всяка цена да намери начин да мине пак през онзи шантав вход в Тийр. Разсеяно извади златната тарвалонска марка от джоба на палтото си, завъртя я между пръстите си и я прибра. Оня змийски народец щеше да му даде още няколко отговора, независимо дали искаха, или не. Все някак.

Без повече приказки Ранд се изправи и закрачи към мъглата с колебливи стъпки, приковал поглед напред. Мат се забърза по петите му. „Да ме изгори дано. Да ме изгори дано! Наистина не искам да го правя.“

Ранд се гмурна в гъстата мъгла. Мат се поколеба за миг, преди да го последва. В края на краищата тази мъгла трябваше да я задържа Силата — краищата ѝ направо вряха, но тя нито напредваше, нито

отстъпваше и на един пръст. Проклетата му Сила — и никакъв проклет избор. Първата крачка му донесе благословено облекчение — и хладина и влага. Още три стъпки и отново го обзе безпокойство. Пред него имаше само безформена сивота. Не можеше да различи дори силует, който да се свърже с Ранд.

— Ранд? — Звукът сякаш не излезе от собствената му уста; мракът сякаш го изгълта преди да стигне до ушите му. Вече не беше сигурен дори за посоката, а той винаги помнеше пътя си. Пред него можеше да дебне какво ли не. Или под краката му. А дори тях не виждаше — мъглата обгръщаше плътно всичко под кръста му. Той закричи предпазливо. И изведнъж излезе до Ранд сред някаква странна, лишена от сенки светлина.

Мъглата образуваше огромен кух купол, скриващ небето, чиято вътрешна мехуреста повърхност сияеше в ярко светлосиньо. По големина Руйдийн не можеше да се сравни нито с Тийр, нито с Кемлин, но празните улици не отстъпваха по ширина на техните — дълги улици с широки ивици гола пръст по средата, сякаш някога тук бяха расли дървета, с големи фонтани със статуи. Огромни здания ограждаха улиците, странни палати с плоски фасади от мрамор, кристал и стъкло, извисяващи се на стотици стъпки стълбища или гладки стени. Не се виждаше дори една малка постройка, нищо, което можеше да мине за проста пивница, хан или конюшня. Само огромни дворци с блестящи колони, дебели петдесет стъпки и издигащи се на сто разкрача, в червено, бяло или синьо, и величествени кули, щръкнали като флейти или виещи се в спирали — някои от тях раздираха сияещите облаци.

Въпреки цялото си величие градът изглеждаше недовършен. Много от огромните постройки стърчаха нащърбени и недоизградени. По някои от огромните прозорци имаше цветни стъклописи: тържествено възправящи се мъже и жени, по тридесет и повече стъпки високи, слънчеви изгреви и нощни, осеяни със звезди небеса; други зееха празни. Недовършен и изоставен много, много отдавна. В нито един от шадраваните не плискаше вода. Тишина покриваше града също така плътно, както куполът на мъглата. Въздухът беше прохладен, отколкото навън, но също така безводен. Навсякъде по гладката каменна настилка се стелеше прах.

Въпреки това Мат притича до най-близкия фонтан, просто така, и се надвеси над бялото каменно перило, високо до кръста му. Три необлечени жени, два пъти по-високи от него и крепящи риба със странно отворена широка уста на главите си, гледаха надолу към широкия пращен басейн, не по-малко сух от устата му.

— Разбира се — промълви Ранд зад него. — Трябваше да се сетя. Мат го погледна през рамо.

— За какво да се сетиш? — Ранд се взираше във фонтана и се тресеше от беззвучен смях. — Я се съвземи, Ранд. Допреди малко не ми приличаше на луд. За какво е трябвало да се сетиш?

Кухо гъргорене накара Мат да стрелне очи към фонтана. Изведнъж от широката уста на рибата потече вода, поток, дебел колкото крака му. Той се прехвърли в басейна, затича се и застана под водната струя, отметна глава и отвори уста. Студена, сладка вода, толкова студена, че го накара да потръпне, и по-сладка от вино. Обливаше го целия. Той пи, докато не се уплаши, че ще вземе да се удави, след което залитна и дишайки тежко, се облегна на каменния крак на една от жените.

Ранд си стоеше все така загледан в шадравана, с почервеняло лице и напукани устни, и се смееше беззвучно.

— Не вода, Мат. Те казаха, че не можем да донесем вода, но нищо не казаха за това, което вече го има тук.

— Ранд? Няма ли да дойдеш да пиеш?

Ранд се сепна, после пристъпи във вече дълбокия до глезен басейн, зацапа до мястото, където доскоро стоеше Мат, и запи по същия начин, със затворени очи и извърнато нагоре лице. Водата се изливаше върху него.

Мат го загледа с тревога. Не беше точно луд; все още не. Но колко ли щеше да стои като закован до парапета и да се смее, докато жаждата не вкамени гърлото му, ако той не беше му извикал? Мат го остави и се измъкна от фонтана. Ботушите му бяха пълни с вода и шляпаха, но това му беше дори приятно.

Той се огледа и се зачуди какво търси в този град. Онези му бяха казали, че иначе ще умре, но дали само идването му в Руйдийн беше достатъчно? „Дали не трябва да направя нещо? Какво?“

По празните улици и полудовършените дворци нямаше никакви сенки. Мат настръхна. Всички тези празни прозорци, гледащи го

отвисоко, всички тези нащърбени линии на недовършено каменоделство... Всичко можеше да се крие тук, във всеки от тези палати, всичко можеше да е... „Всякаква проклетия, да му се не види дано.“ Съжали, че не си бе оставил поне ножовете в ботушите. Но онези жени, онези Мъдри, го бяха изгледали така, сякаш знаеха, че иска да скрие нещо от тях. А и бяха прелели, поне една от тях. Не беше много умно да се издъниш пред жени, които могат да преливат, щом можеш да го избегнеш. „Да ме изгори дано, само да мога да се отърва от всякакви Айез Седай, друго няма и да поискам повече. Е, поне за известно време. Светлина, чудно дали наоколо все пак не се крие някоя.“

— Сърцето трябва да е натам, Мат. — Ранд се прехвърляше през парапета на фонтана, от дрехите му се стичаше вода.

— Сърцето ли?

— Мъдрите казаха, че трябва да отида до Сърцето. Сигурно са имали предвид центъра на града. — Ранд извърна очи към фонтана и изведнъж потокът изтъня до тънка струйчица, а после секна. — Тук има цял океан хубава вода. Дълбоко. Толкова дълбоко, че едва го открих. Ако можех да я кача горе... Но няма смисъл да се хаби. Може пак да пийнем добре, когато дойде време да напускаме.

Мат помръдна неловко крака. „Глупак! Откъде си мислиш, че се появи? Разбира се, той е прелял, проклетникът му. Да не си мислеше, че просто ей така си е започнала отново да тече след Светлината само знае колко време?“

— Центъра на града, викаш? Разбира се. Хайде, води.

Минаха покрай още пресъхнали фонтани, някои от които — само с каменен басейн и мраморна основа там, където трябваше да се издигат статуи. Нищо разрушено нямаше в града, само... недовършено. Дворците се възвисяваха от двете им страни като канари. Вътре в тях сигурно имаше разни неща. Мебели може би, ако не бяха се разпаднали вече. Може би злато. Ножове. Виж, ножовете едва ли щяха да са ръждясали при този сух климат, колкото и да бяха престояли.

„А между другото вътре може да има и някой проклет мърдраал. Светлина, защо трябва да си мисля такива работи?“ Защо не се сети да си вземе тоягата поне, когато напусна Камъка? Може би щеше да убеди Мъдрите, че е най-обикновена тояжка за подпиране. Сега и да го

мислиш, полза никаква. И едно дърво щеше да свърши работа, ако имаше начин да си отсече някой по-здрав клон и да го окастри. Пак „ако“. Зачуди се дали онзи, който е строил града, е мислел да посади и дървета. Доста беше порботил във фермата на баща си, за да може да различи хубавата пръст, като я види. Голата почва на тези дълги ивици беше бедна, не ставаше за нищо друго освен за бурени, а и те нямаше много да виреят. А пък сега и бурени нямаше.

След около половин миля улицата ги изведе на огромен площад, широк може би колкото бяха изминали дотук и заобиколен от същите палати от мрамор и кристал. Изумително, но сред огромния площад стърчеше дърво. Беше високо поне сто стъпки и простираше дебели кожести клони над цял хайд прашнобяла каменна настилка. Клоните почти достигаха до някакво подобие на концентрични кръгове от прозрачни, сияещи стъклени колони, тънки като игли в сравнение с височината си — почти колкото дървото. Мат би се зачудил как е възможно да расте тук дърво, без слънчева светлина, ако погледът му не бе привлечен от изумителната мешавица в останалата част на площада.

От всяка улица право към пръстените-колони води по една чиста пътека, но в пространствата помежду им безразборно стърчаха статуи с размери от човешки ръст до една стъпка — от камък, от кристал или излети от метал, поставени направо върху паважа. И сред тях се виждаха... Мат нямаше думи, с които да ги обозначи. Плосък сребрист пръстен, десет стъпки широк и тънък като острие на меч. Заострен кристален пиедестал, висок един разкрач, на който можеше да се постави някоя от по-малките статуи. Лъскаво черно метално острие, тясно като копие и не по-дълго, сякаш вкоренено в настилката. Стотици неща, може би хиляди, с невъобразими форми, от всякакъв материал, който човек можеше да си представи, осеяли огромния площад на по-малко от дузина стъпки разстояние едно от друго.

Тъкмо черното метално копие, така неестествено щръкнало, изведнъж му подсказа какво могат да бъдат всички тези неща. Терангреали. Тъй или иначе предмети, които имаха нещо общо със Силата. Някои от тях поне. Като оня странно усукан каменен вход във Великото хранилище на Камъка.

Беше готов тутакси да се обърне и да тръгне назад, но Ранд продължи, без дори да погледне нещата, които обграждаха пътя му.

Само веднъж спря, за да погледне две фигурки, които едва ли заслужаваха да бъдат поставени редом с всичко останало. Две статуетки, високи може би една стъпка, на мъж и жена, всяка от които държеше с една ръка над себе си кристална сфера. Почти се наведе, сякаш за да ги докосне, но се изправи така бързо, че Мат не беше сигурен дали спирането му не е плод на въображението му.

Мат побърза да го настигне. Колкото повече се приближаваха до искрящите пръстени от колони, толкова повече се напругаше. Странните неща около тях трябваше да имат нещо общо със Силата, както и колоните. Просто го знаеше. Невъзможно високите и тънки стълбове просветваха на синкавата светлина, заслепявайки очите му. „Всичко, което ми казаха, беше, че трябва да дойда тук. Е добре, тук съм. Нищо не ми казаха за проклетата Сила.“

Ранд спря толкова рязко, че Мат насмалко щеше да се блъсне в него. Ранд се взираше в дървото. Дървото. Мат се усети, че неволно пристъпва към него, сякаш притеглен. Никое дърво нямаше такива триделни листа. Никое дърво освен едно приказно дърво.

— Авендесора — промълви Ранд тихо. — Дървото на живота. То е тук.

Мат подскочи, за да улови едно от листата, но протегнатите му пръсти не стигнаха с цял разкрач до най-ниското. Тогава той навлезе по-навътре под гъстия листак и се облегна на дебелия ствол. После седна. Значи старите сказания бяха истина. Усети... Доволство. Мир. Покой. Дори стъпалата вече не го притесняваха много.

Ранд приседна до него с кръстосани крака.

— Сега мога да повярвам на приказките. Гоегам, дето седял под Авендесора четиридесет години, за да натрупа мъдрост. Сега вече мога да повярвам.

Мат отпусна глава назад и я опря в дънера.

— Не знам обаче дали бих разчитал на птиците да ми носят храна. Все пак човек трябва да става от време на време. — „Но около час няма да е никак лошо. Дори цял ден.“ — Все едно, пълна глупост. Що за храна могат да ти донесат птиците тук? И какви птици?

— Може би Руйдийн не е бил винаги като сега, Мат. Може би... Не знам. Може пък тогава Авендесора да е била някъде другаде.

— Някъде другаде — измърмори Мат. — И аз не бих имал нищо против да съм някъде другаде. — „Обаче... колко е... приятно.“

— Другаде ли? — Ранд се извърна и огледа високите тънки колони, сияещи около тях. — Дългът е по-тежък от планина — въздъхна той.

Това беше част от една поговорка, която бе запомнил от Граничните земи. „Смъртта е по-лека от перце, дългът — по-тежък от планина.“ На Мат му звучеше като пълна глупост, но Ранд се изправи. Мат го последва неохотно.

— Какво смяташ, че ще намерим тук?

— Мисля, че оттук насетне трябва да продължа сам — каза замислено Ранд.

— Какво искаш да кажеш? — настоя Мат. — Все пак дойдох дотук, нали? Няма да подвия опашка тепърва. — „Не че не ми се ще, де!“

— Не е това, Мат. Ако влезеш вътре, или излизаш вожд на клан, или загиваш. Или се връщаш полудял. Не вярвам да има някакъв друг избор. Освен ако може би и Мъдрите не влизат вътре.

Мат се поколеба. „Да умреш и пак да заживееш.“ Точно това му бяха казали. Нямаше намерение обаче да се опитва да става вожд на айилски клан; айилците най-вероятно щяха да го пронижат с копията си.

— Я да оставим да го реши късметът — каза той и извади от джоба си тарвалонската жълтица. — Това май ще излезе щастливата ми монета. Пламък — влизам вътре с теб; главата — оставам отвън. — Той бързо подхвърли монетата, преди Ранд да успее да възрази.

Странно, но не успя да я хване; жълтицата се изплъзна от пръстите му, издрънча върху настилката, подскочи два пъти... И застана на ръба си.

Той изглежда Ранд укорително.

— Това нарочно ли го направи? Не можеш ли да се контролираш малко?

— Не. — Монетата се преобърна и показа глава на лишена от възраст жена, заобиколена от звезди. — Изглежда, трябва да останеш тук, отвън, Мат.

— Ти да не би да... — Никак не му харесваше Ранд да прелива край него. — О, да ме изгори дано, щом толкова държиш да остана тук, ще остана. — Грабна монетата и я прибра в джоба си. — Слушай, влез вътре, направи там каквото трябва да правиш и веднага излез. Искam

да се махна от това място и нямам намерение да вися тук цяла вечност и да си смуча палците, докато те чакам. А и не си мисли, че ще вляза след теб, така че по-добре внимавай.

— Изобщо не бих си го помислил за теб, Мат — отвърна Ранд.

Мат го изгледа подозрително. Защо му се хилеше така?

— Ако разбираш, че няма да тръгна, толкова по-добре. Ох, хайде влизай и ставай проклет айилски вожд на клан. Ще ти отива, няма що.

— В никакъв случай не влизай, Мат. Каквото и да става, недей. — Изчака докато Мат кимне, след което му обърна гръб и тръгна.

Мат го гледаше как навлиза между проблясващите колони. След ослепително примигване приятелят му сякаш изведнъж изчезна. „Измама на очите — каза си Мат. — Само това и нищо друго. Проклетата измама на очите.“

Запристъпва около редицата, държейки се по-настрана, и надникна през колоните в напразно усилие да зърне Ранд.

— И гледай добре какво правиш, да му се не види — извика той. — Само да ме оставиш сам в Пустошта с Моарейн и пустите айилци, ще те удуша, нищо че си бил Преродения Дракон! — След малко добави: — Няма да вляза вътре след тебе, ако вземеш да се натресеш на някоя беда! Чу ли ме? — Отговор не последва. „Ако не излезе оттам до един час...“ — Ама той наистина е луд, да влиза ей така — промърмори Мат. — Кво пък, няма аз да му вадя парченцето сланина от въглените. Той е този, дето може да прелива. Като си пъха главата в гнездо на стършели, може да си прелее проклетия път обратно. — „Ще му дам един час.“ А после щеше да си тръгне, все едно дали Ранд се е върнал, или не. Просто щеше да се обърне и да се махне. Да се махне, и толкова. Ай, да му се не види.

Тия стъклени игли така привличаха синкавата светлина, така я чупеха и отразяваха, че само като ги погледаше по-дълго, главата го заболяваше. Той се обърна и закрачи безцелно по алеята, по която бяха дошли, поглеждайки с неприязън тер-ангреалите — или каквото там бяха, — изпълващи площада. Какво правеше той тук? Защо?

Изведнъж се закова на място, втренчен в един от странните предмети. Широка рамка на порта от лъскав червен мрамор, закривена някак непонятно, така, че окото му не можеше да проследи страните ѝ, а сякаш се плъзваше покрай тях. Бавно се приближи до нея, без да откъсва очи от входа.

Беше същият. Същият излъскан червен камък, същите размери, същите изкривяващи очите ъгли. По всяка от вертикалните страни минаваха по три реда триъгълници, с върховете надолу. Онзи в Тийр имаше ли такива? Не можеше да си спомни; не беше се постарал да запомни всички подробности последния път. Но наистина беше същото. Трябваше да е същото. Сигурно през онзи не можеше да прекрачи повторно, но този...? Още една възможност да отиде при ония змийски хора и да ги накара да му отговорят на няколко въпроса.

Присвил очи заради ослепителните блясъци, той се обърна назад към колоните. Беше дал на Ранд един час. За цял час можеше да мине през това нещо и да се върне, че и още да му остане. Сигурно изобщо нямаше да действа за него, след като беше използвал двойника му. „Ама те наистина са еднакви.“ А пък от друга страна, можеше и да действа. Означаваше само да се отърка още един път в Силата.

— Светлина — промърмори Мат. — Тер-ангреал. Портални камъни. Руйдийн. Какво толкова, ако взема да опитам още веднъж?

И той пристъпи. През стена от ослепително бяла светлина, през такава колосална шумотевица, че всеки външен звук се изпари.

Той се огледа и прехапа език да не изтърси най-лютата ругатня, която знаеше. Каквото и да беше това, миналия път го нямаше.

Усуканият вход стърчеше в центъра на огромна зала, която сякаш беше с форма на звезда, доколкото можеше да се различи през гората от дебели колони, всяка от които беше набраздена с по осем жлеба, чиито остри ръбове бяха жълти и меко сияеха. Лъскаво черни, с изключение на сияещите жлебове, осигуряващи светлината, те се издигаха нависоко-нависоко сред призрачния мрак, сред който дори жълтите ивици се стапяха. Колоните и подът почти приличаха на стъклени, но когато той се наведе и отри пода с ръка, все едно че напипа камък. Покрит с прах камък. Въздухът миришеше на мухъл и отпечатъците на собствените му ботуши бяха единствените следи в прахта. Никой не беше стъпвал тук от дълго време.

Разочарован, той се обърна към тер-ангреала.

— Много отдавна.

Мат мигновено се извъртя и посегна към ръкава си за ножа, който за съжаление бе оставил на планинския склон. Мъжът, застанал между колоните, изобщо не приличаше на хората змии и Мат наистина съжали, че бе оставил и последните си ножове на Мъдрите.

Този беше висок, по-висок от най-високия айилец и мускулест, с прекалено широки рамене за тесния му кръст и бяла кожа, като най-фината хартия. Бледи кожени ремъци, обковани със сребро, се кръстосваха на голите му гърди, а до коленете му висеше черна поличка. Очите му бяха твърде големи и почти безцветни, хлътнали надълбоко в лице с тесни челюсти. Високо подстриганата му червеникава коса стърчеше като четка, а ушите, прилепнали плътно към главата му, леко се изостряха горе. Той се надвесил над Мат, вдиша, отвори уста да засмуче още въздух и остриите му зъби проблеснаха. Впечатлението, което създаде, беше на лисугер, готов да скочи върху приклещено в ъгъла пиленце.

— Много отдавна — повтори той и се изправи. Гласът му беше груб, почти като ръмжене. — Ти подчиняваш ли се на договорите и спогодбите? Носиш ли желязо, или инструменти за музика, или устройства за светене?

— Нямам такива неща — отвърна бавно Мат. Мястото не беше същото, но той задаваше същите въпроси. И се държеше по същия начин, въпреки цялата миризма наоколо. „Ровичка в проклетия ми опит, нали така? Е, нищо. Какво пък, може да изтърси някои неща, тъй че и аз да си ги спомня.“ Стана му чудно дали пак не е заговорил на Древния език. Много неприятно беше да не знаеш и да не можеш да разбереш. — Ако можеш да ме заведеш някъде, където да мога да получа отговори на няколко въпроса, води. Ако не, ще си ходя, с извинение, че ти досадах.

— Не! — Големите безцветни очи примигнаха развълнувано. — Не трябва да си ходиш. Ела. Ще те заведе там, където можеш да намериш онова, което търсиш. Ела. — Той отстъпи и го прикани с две ръце. — Ела.

Мат погледна бегло към тер-ангреала и тръгна след него. Никак не му хареса, че странният тип реши да му се ухили точно в този момент. Може би искаше да го успокои, но тези зъби... Мат реши повече никога да не предава всичките си ножове, нито на Мъдри, нито дори на Амирлинския трон.

Големият петстенен вход приличаше по-скоро на устие на тунел, тъй като проходът зад него беше с абсолютно същите размери и форма, с ония меко сияещи жълти нишки, преминаващи по извивките, по ръбовете на пода и тавана. Сякаш се простираше напред безкрайно и

чезнеше в мрачната далечина, накъсан на интервали от други също такива входи. Мъжът с поличката непрекъснато се обръщаше и поглеждаше през широкото си рамо, за да се увери, че Мат още е тук. Въздухът вече не миришеше на мухъл; вместо това съдържаше смътна нотка на нещо неприятно, нещо, което погъделичка ума на Мат като познато, но не беше достатъчно силно, за да го разпознае.

При първия от входовете Мат погледна мимоходом и въздъхна. Отвъд черните колони със звездовидна форма стърчеше усукан вход от червен камък върху лъскав като стъкло бледосивкав под, покрит с прах, в която личаха следи от чифт ботуши, идващи от тер-ангреала. Той се озърна през рамо. Вместо да завършва на петдесетина крачки назад в същата зала като тази, коридорът продължаваше, докдето стигаха очите му, като огледален образ на онова, което лежеше напред. Водачът му се усмихна, показвайки остриите си зъби; този тип изглеждаше гладен.

Знаеше си, че трябва да очаква нещо от сорта след онова, което бе видял от другата страна на входа в Камъка. „Трябваше да си остана навън и да чакам Ранд, това трябваше да направя. Трябваше да направя много неща.“ Поне нямаше да му е трудно да намери отново тер-ангреала, след като всички входи напред бяха едни и същи.

Надникна в следващия и видя черни колони, тер-ангреала от червен камък, собствените си отпечатыци и тези на водача си по прахта. Когато мъжът с тесните челюсти отново го погледна през рамо, Мат му отвърна с озъбена усмивка.

— Изобщо не си мисли, че си спипал някакво бебенце в примката си. Ако се опиташ да ме измамиш, ще направя от кожата ти постелка за седло.

Типът се стресна, бледите му очи се отвориха широко, а после сви рамене и намести ремъците със сребърните габърчета по гърдите си. Изведнъж Мат се усети, че се чуди от какво ли е бледата кожа. Със сигурност не и от... „О, Светлина, май че да.“ Едва успя да се сдържи да не преглътне.

— Хайде, води ме, пръчи сине. Кожата ти не става за нищо. Заведи ме там, където искам да отида.

Мъжът се озъби и се забърза напред с вдървен гръб. Мат изобщо не се притесни дали не го е обидил. Обаче страшно съжали, че няма

поне един нож. „Изгорен да съм, ако се оставя някакъв тип с лисича мутра и козешки мозък да си направи такъми от кожата ми.“

По нищо не можеше да се прецени колко дълго вървяха. Коридорът със скосените стени и сияещите жълтеникави нишки изобщо не се променяше. Всеки вход показваше една и съща зала, терангреал, отпечатыци и тъй нататък. От тази еднаквост времето сякаш се изхлужваше и губеше форма. Мат започна да се тревожи от колко ли дълго вече е тук. Със сигурност много по-дълго от единия час, който си беше дал. Сега дрехите му бяха само влажни; ботушите му не шляпаха повече. Но беше забил поглед в гърба на водача си и вървеше.

Изведнъж коридорът свърши пред нов вход. Мат примигна. Можеше да се закълне, че само допреди малко коридорът се простираше докъдето му стигаше погледът. Но беше следил странния тип с острите зъби повече от онова, което лежеше напред. Погледна назад и едва не изруга. Коридорът продължаваше до безкрай, чак докато светещите жълти ивици се събираха в една точка. И никакъв отвор не се мяркаше по него.

Когато се обърна, се оказа сам пред големия петстенен вход. „Да ме изгори дано, защо ми го правят това сега!“ Пое дълбоко дъх и прекрочи.

Отново зала с форма на звезда и белезникав под, не толкова голяма, колкото онази — или онези — с колоните. Осмолъчна звезда с лъскави черни пиедестали на всеки връх. Неприятната миризма тук беше по-силна и сега той я разпозна — миризмата на леговище на диви зверове. С изключение на него самия, залата бе празна.

Той бавно се завъртя, оглеждайки намръщено пиедесталите. Разбира се, на тях трябваше да стои някой, който да отговори на въпросите му. Май го бяха измамили. Щом бе дошъл тук, трябваше да може да получи отговори.

И изведнъж пак се завъртя в кръг, оглеждайки този път не пиедесталите, а гладките сиви стени. Входът беше изчезнал; изход нямаше.

Но още преди да завърши втория кръг, на всеки от пиедесталите вече имаше хора — досущ като водача му, само че облечени различно. Четиримата бяха мъже, а другите жени, чиято четинеста коса се издигаше като грива, след което се спускаше по гърбовете им. Всички носеха дълги бели поли, скриващи ходилата им. Жените имаха отгоре

бели блузи, падащи под бедрата, с високи дантелени яки и бели дипли на китките. Мъжете носеха дори повече ремъци от водача, по-широки и обковани със злато, които придържаха на гърдите им по чифт голи ножове. Бронзови ножове, прецени Мат по цвета им, но беше готов да даде всичкото злато, което някога бе притежавал, само за един от тях.

— Говори — каза една от жените със същия ръмжащ глас. — Според древния договор, да изпълним спогодбата. Каква ти е нуждата? Говори.

Мат се поколеба. Змийчовците не му бяха казали същото. Всички го гледаха като лисици, чакащи нещо за вечеря.

— Коя е Щерката на Деветте луни и защо трябва да се женя за нея? — Надяваше се, че ще мине за един въпрос.

Никой не му отговори. Никой не проговори. Само продължиха да го гледат втренчено с големите си бледи очи.

— Трябва да ми отговорите — каза той. Тишина. — Костите ви на пепел да изгори дано, отговорете ми! Коя е Щерката на Деветте луни и защо трябва да се женя за нея? Как така ще умра и ще живея отново? Какво означава това, че трябва да дам половината от светлината на света? Това са трите ми въпроса. Кажете нещо!

Мъртва тишина. Можеше да чуе собственото си дихание, да чуе кръвта, пулсираща в тъпанчетата му.

— Нямам намерение да се женя. Нито пък имам намерение да умирам, все едно дали се очаква да живея пак след това, или не. Аз съм тръгнал да си запълвам дупките в главата, дупките в живота ми, а вие сте ме зяпнали като идиоти. Ако можех както си знам, щях да поискам да запълня тези дупки, но поне отговорите на въпросите ми могат да запълнят нещо в бъдещето. Трябва да отговорите!...

— Свършено — изръмжа един от мъжете и Мат примигна.

Свършено? Какво е свършено? Какво иска да каже тоя?

— Ай, да ви изгори очите дано — промърмори той. — Душите да ви изгори! Същите сте като Айез Седай. Добре, искам да се освободя от Айез Седай и Силата и искам да си отида оттук и да се върна в Руйдийн, щом не ми отговаряте. Отворете някоя врата и ме пуснете да...

— Свършено — каза друг от мъжете и една от жените потрети:

— Свършено.

Мат огледа стените и кипна, обърна се и ги обхвана със свиреп поглед, както бяха застанали на пиедесталите си и го гледаха отгоре.

— Свършено ли? Какво е свършено? Не виждам никаква врата. Ах, вие, измамни пръчи...

— Глупак — изръмжа шепнешком една от жените и другите го повториха: — Глупак. Глупак. Глупак.

— Мъдър. Искане да напусне, когато ни цена е уговорена, ни условия.

— Но глупав, че не уговори първо цената.

— Ние ще определим цената.

Така бързо заговориха, че не можеше да следи кой какво казва.

— Каквото бе поискано, ще се даде.

— Цената ще се плати.

— Да ви изгори дано — изрева той, — какви ми ги дрънкате...

Обгърна го пълен мрак. Нещо стегна гърлото му. Не можеше да диша. Въздух! Не можеше да...

ГЛАВА 25

ПЪТЯТ КЪМ КОПИЕТО

Макар да не изпита колебание пред първата редица колони, Ранд трябваше да се насили да продължи навътре сред тях. Връщане назад вече не можеше да има. Никакво поглеждане дори повече назад. „Светлина, какво ли трябва да се случи тук? Какво ли наистина прави то?“

Прозрачни като най-финото стъкло, дебели може би една стъпка и на разстояние една от друга около три крачки, колоните представляваха гора от ослепителна светлина, изпълнена със стичащи се цветни талази, блясъци и странни дъги. Тук въздухът беше похладен, дотолкова, че да му се доще да е с палто, но гладкият бял камък под нозете му беше покрит със същия зърнист прах. И полъх не се долавяше, но въпреки това нещо караше всяко косъмче по тялото му да се размърда, дори под ризата му.

Напред и вдясно от себе си успя да различи друг мъж със сиво-кафявите дрехи на айилец, вдървен и неподвижен като статуя средменящите се светлини. Това трябваше да е Мурадин, братът на Куладин. Вдървен и неподвижен. Нещо ставаше. Странно, но въпреки блясъка Ранд можеше да различи lika на айилеца съвсем ясно. Широко отворени очи, изпънато лице, изкривени устни, готови да изреват. Каквото и да виждаше, явно не му харесваше. Но Мурадин все пак бе оцелял дотук. Щом той можеше, значи и Ранд можеше.

Движеше се зад чифт очи и усещаше тяло, без да може да го владее. Притежателят на тези очи леко пробягваше между балвани по някакъв изпепелен планински склон под изгорено от слънцето небе и току поглеждале надолу към странни, полудовършени каменни строежи — „Не! Не полудовършени, а едва започнати. Това е Руйдийн, но без никаква мъгла и току-що заченат“ — поглеждале ги с презрение. Беше Мандеин, все още млад на своите четиридесет години за вожд на септа. Разделността се стопи; дойде сливането. Той беше Мандеин.

— Трябва да се съгласиш — каза Сеалдре, но за момент той не ѝ обърна внимание.

Дженн бяха направили неща, с които извличаха вода и я изливаха в големи каменни басейни. Той бе водил битки за по-малко вода от тази, която съдържаха щерните им. А тези хора просто подминаваха каменните басейни, сякаш за тях водата беше без никакво значение. Странна стъклена гора се издигаше в центъра на цялата им дейност и проблясваше на слънцето, а близо до нея се намираше най-високото дърво, което беше виждал, поне три разтега високо. Каменните им постройки изглеждаха така, сякаш всяка от тях трябваше да побира цяла твърдина, цяла септа, след като бъде довършена. Лудост. Този Руйдийн нямаше да може да се защитава. Не че някой би нападнал Дженн, разбира се. Повечето отбягваха Дженн така, както отбягваха прокълнатите Изгубени, които се скитаха, търсейки песните, за които твърдяха, че щели да върнат изгубените дни.

Една процесия запълзя като змия от Руйдийн нагоре по хълма. Няколко дузини Дженн и два паланкина, носени от по осем мъже. Във всеки от тези паланкини имаше достатъчно дърво за дузина столове на вождове. Беше чувал, че сред Дженн все още има Айез Седай.

— Трябва да се съгласиш каквото и да те помолят, мъжо — каза Сеалдре.

Чак тогава той я погледна и за миг му се дощя да прокара дланите си по дългата ѝ златна коса, да съзре отново в нея засмяната девойка, която бе положила брачния венец в нозете му и го бе приканила да се ожени за нея. Сега обаче тя беше сериозна, напрегната и угрижена.

— Другите ще дойдат ли? — попита той.

— Някои. Повечето. Говорих със сестрите си в съня, а всички ние сънувахме един и същи сън. Вождовете, които не дойдат, и онези, които не се съгласят... Техните септи ще загинат, Мандеин. След три поколения ще се превърнат в прах, а твърдините и добитъкът им ще принадлежат на други септи. Имената им ще се изгубят.

Не му харесваше, че говори с Мъдрите на други септи, макар и в сънища. Но Мъдрите сънуваха вярно. Знаеха ли нещо, то се оказваше истина.

— Остани тук — каза ѝ той. — Ако не се върна, помогни на синовете и дъщерите ни да съхранят септата.

Тя го погали по бузата.

— Ще го сторя, заслон на живота ми. Но запомни. Трябва да се съгласиш.

Мандеин махна с ръка и сто забулени фигури го последваха надолу по склона, изникнали и прокрадвайки се като призраци от канара на канара, с готови лъкове и копия. Сивите и кафяви цветове се сливаха с обгорената земя и изчезваха дори и от неговите очи. Всички бяха мъже; жените от септата, носещи копия, беше оставил с мъжете около Сеалдре. Ако нещо се объркаше и тя предприемеше нещо безразсъдно, за да го спаси, мъжете вероятно щяха да я подкрепят в безразсъдството ѝ; жените обаче щяха да се погрижат да се върне обратно в твърдината, въпреки желанието ѝ, за да защити твърдината и септата. Той поне се надяваше да стане така. Понякога жените можеха да проявят по-голяма свирепост и от мъжете, и по-голяма глупост.

Процесията от Руйдийн беше спряла на напуканото глинено плато. Той даде знак на мъжете да останат на място и продължи сам, смъквайки булото си. Забеляза и други мъже като него, слизащи от планинските хребети вдясно и вляво, пристъпващи към спечената земя от всички посоки. Колко ли бяха? Петдесет? Сто, може би? Някои лица, които бе очаквал да види, липсваха. Сеалдре, както винаги, се бе оказала права — някои не се бяха вслушали в съня на своите Мъдри. Имаше лица, които не беше виждал никога досега, и лица на мъже, които се беше опитвал да убие, и на такива, които се бяха опитвали него да убият. Поне никой от тях не беше забулен. Убийството пред Дженн бе също толкова злодеяние, както убийството на Дженн. Надяваше се, че и останалите го помнят. Само един да извършеше вероломство и всички щяха да нахлузят булата си. Воините, които всеки вожд бе довел със себе си, щяха да се спуснат от планините и тази суха глина щеше да се разкаля от пролятата кръв. Почти очакваше някое копие всеки миг да се забие между ребрата му.

Макар да се мъчеше да следи стоте възможни източници на гибел, не можеше да откъсне очи от Айез Седай, когато носачите свалиха пищно гравирани им столове на земята. Жени с толкова бяла коса, че изглеждаше почти прозрачна. Лица без възраст с кожа, която вятърът като че ли можеше да разкъса. Чувал беше, че годините не докосвали Айез Седай. Колко ли стари трябваше да са тези двете? Какво ли бяха видели през живота си? Дали си спомняха как неговият

праотец Комран за първи път бе открил огиерски стеддинг в Драконовата стена и бе подхванал търговия с огиерите? Или да речем, когато праотецът на Комран, Родрик, повел айилците да избият мъжете с железните ризи, които прекосили Драконовата стена? Айез Седай извърнаха очи към него — рязко сини и тъмно-тъмно кафяви, първите тъмни очи, които виждаше — и сякаш проникнаха вътре в черепа му, задълбаха в мислите му. Разбра, че са го отбрали от останалите, но защо — не знаеше. С усилие се отдръпна от тези два пронизващи погледа, които знаеха за него повече, отколкото знаеше той самият.

Един мършав белокос мъж, висок, макар и прегърбен, пристъпи напред от свитата на Дженн, придружен от две сивокоси жени, които можеха да минат за сестри, с едни и същи хлътнали зелени очи и наклонени по един и същи начин глави. Останалите Дженн стояха неподвижно, забили неспокойни погледи в земята, без да поглеждат айилците, но не и тези тримата.

— Аз съм Дермон — обяви мъжът с дълбок и плътен глас. Синеокият му поглед не отстъпваше по проникателност и сила на погледите на Айез Седай. — Това са Мордаин и Нарие. — Той посочи поред жените от двете си страни. — Ние говорим от името на Руйдийн и на Дженн Айил.

Мъжете около Мандеин се размърдаха нервно. Повечето от тях не възприемаха твърденията на Дженн, че са айилци, по-охотно от самия Мандеин.

— Защо ни призовахте тук? — попита той настоятелно, макар признанието, че е привикан, да опари езика му.

Вместо да отговори, Дермон каза:

— А ти защо не носиш меч? — Това предизвика гневно мърморене.

— Запретено е — изръмжа Мандеин. — Дори Дженн би трябвало да знаят това. — Той вдигна копията си, докосна ножа на кръста си и показа лъка на гърба си. — Тези оръжия са достатъчни за един войн. — Мърморенето стана одобрително, дори от неколцина мъже, които се бяха заклели да го убият. Пак щяха, ако им паднеше възможност, но одобриха думите му. И изглежда, решиха да го оставят той да говори.

— Не знаеш защо — каза Мордаин, а Нарие добави:

— Вие твърде много не знаете. Но трябва да го научите.

— Какво искате? — настоя Мандеин.

— Вас. — Дермон обходи с очи айилците. — Който сред вас ще бъде водач, трябва да идва в Руйдийн и да се учи откъде сме дошли и защо вие не носите мечове. Който не може да го научи, няма да живее.

— Мъдрите ви са ви говорили — каза Мордаин, — иначе нямаше да сте тук. Знаете цената за онези, които откажат.

Чарендин си запробива път напред, мятайки гневни погледи към Мандеин и към тримата Дженн. Мандеин му беше оставил дълъг белег на лицето; на три пъти двамата се бяха опитали да се убият.

— Просто да дойдем при вас ли? — каза Чарендин. — И който от нас дойде при вас, ще предвожда айилците?

— Не. — Думата отекна тънка като шепот, но достатъчно силна, за да прокънти във всяко ухо. Дойде от устата на тъмнооката Айез Седай, която седеше на резбования си стол, завита с одеяло около краката, сякаш ѝ беше студено под знойното слънце. — Онзи ще дойде по-късно — продължи тя. — Камъкът, който нивга не пада, ще падне, за да възвести идването му. От кръвта ще е, но не ще бъде отгледан от кръвта, и ще дойде от Руйдийн призори, и ще ви привърже всички с връзки, които не ще можете да разкъсате. Той ще ви върне обратно и той ще ви унищожи.

Неколцина от вождовете на септи се раздвижиха, сякаш се канеха да си тръгнат, но никой не измина повече от няколко крачки. Всеки от тях се беше вслушал в Мъдрата на своята септа. „Съгласи се или ще бъдем унищожени. Съгласи се или сами ще се унищожим.“

— Тук има някаква уловка — извика гневно Чарендин. Пред погледите на Айез Седай гласът му се сниши, но все още съдържаше яд. — Вие искате просто да установите контрол над септите. Айил не коленичат пред никой мъж или жена. — Той извърна глава, за да не среща повече взора на Айез Седай. — Пред никой — измърмори воинът.

— Не търсим контрол — каза Нарие.

— Нашите дни се стапят — каза Мордаин. — Ще дойде ден, когато Дженн няма повече да ги има, и само вие ще останете, за да помните Айил. Вие трябва да останете, иначе всичко е напразно и ще се изгуби.

Плътният ѝ глас, спокойната ѝ увереност укротиха Чарендин, но Мандеин имаше още един въпрос.

— Защо? Щом знаете ориста си, защо е нужно да го правите? — Той посочи строежите, издигащи се в далечината долу.

— Това е предопределението ни — отвърна спокойно Дермон. — Дълги години търсихме това място и сега го подготвяме, макар и не за целта, която някога бяхме замислили. Правим това, което трябва, и пазим вярата.

Мандеин огледа лицето на мъжа. По него нямаше страх.

— Айилец си — каза той и когато някои от останалите вождове на септи ахнаха, повиши глас. — Аз ще отида при Дженн Айил.

— В Руйдийн не можете да идвате с оръжие — каза Дермон. Мандеин се изсмя на безразсъдството му. Да иска от един айилец да тръгне невъоръжен! Свали оръжията си и пристъпи напред.

— Отведи ме в Руйдийн, айилецо. Не ще отстъпя на куража ти.

Ранд примигна под искрящите светлини. Той наистина бе Мандеин; все още усещаше презрението към Дженн, прерастващо във възхита. Бяха ли Дженн айилци, или не бяха? Изглеждаха досущ като тях — високи, със светли очи и обгорени от слънцето лица, облечени в същите дрехи, само дето им липсваха булата. Но оръжия по тях нямаше, освен простите ножове на коланите, пригодени за работа. Такова нещо, като айилци без оръжия, не съществуваше.

Оказа се по-надалеч сред колоните, отколкото би го довела една крачка, и по-близо до Мурадин отпреди. Прикованият поглед на айилеца сега беше намръщен зловещо.

Ранд пристъпи още една крачка.

Името му бе Родрик, и бе почти на двадесет години. Слънцето грееше като златен мехур на небосклона, но той бе вдигнал булото си и очите му гледаха нащрек. Копията му бяха в готовност — едното в дясната ръка, другите три в лявата заедно с щита от бича кожа — и значи и той бе готов. Джеордам беше долу, скрит сред кафявата трева южно от хълмовете, където повечето храсти бяха хилави и повехнали. Косата на стареца беше бяла, като онова нещо, което се наричало „сняг“ и за което говореха старите хора, но очите му бяха остри и

следенето на копачите на кладенци, теглещи пълните мехове с вода, не можеше да задържи цялото му внимание.

На север и изток се издигаха планини. Северните ридове бяха високи и остри, увенчани с бяло, но смалени пред чудовищния източен хребет. Тамошните висини създаваха впечатлението, че светът се опитва да допре небесата, и може би успяваше. Може би тъкмо онова бяло е снегът? Едва ли щеше да го разбере. Изправени пред тези висини, Дженн, изглежда, бяха решили да възвият на изток. Бяха се низали покрай тази планинска стена в продължение на месеци, теглейки с мъка фургоните си, стараяйки се да не приемат, че айилците са тръгнали по петите им. Вода поне имаше, когато прекосиха една река, макар и не много. Години бяха минали, откак Родрик бе видял река, която да не може да прегazi; повечето, достигащи извън планините, бяха само сухи корита спечена глина. Надяваше се дъждовете отново да се върнат и нещата пак да се раззеленят. Помнеше все още, когато светът беше зелен.

Чу конете още преди да ги е видял. Трима мъже, яздеци през кафявите хълмове, в дълги кожени ризи, общити отвсякъде с метални дискове, двама от които — с пики. Познаваше водача им, Гарам, сина на вожда на града, скрит от погледа му зад хълмовете по пътя, по който идваха. Беше не по-възрастен от него самия. Слепи бяха, тези градски хора. Не бяха видели айилците, които се размърдаха след тяхното преминаване, и после отново се снишиха, почти невидими по съсухрената земя. Родрик свали булото си — нямаше да има убийства, освен ако конниците не започнеха. За това той не съжаляваше — не съвсем, — но все пак му беше трудно да се довери на хора, живеещи в къщи и градове. Твърде много такива битки бяха ставали. Според сказанията открай време било така.

Гарам дръпна юздите и вдигна десницата си за поздрав. Беше строен тъмноок младеж. Другите двама изглеждаха яки и опитни.

— Хо, Родрик. Напълниха ли най-сетне хората ви меховете си с вода?

— Виждам те, Гарам. — Изрече го равно и безизразно. Гледката на яхнали коне мъже го правеше неспокоен, още повече когато носеха мечове. Айилците имаха товарни животни, но в това да седиш на гърба на кон имаше нещо неестествено. Човешките крака си бяха достатъчно добри. — Привършваме. Да не би баща ти да е отменил позволениято

си да взимаме вода от земите му? — Никой друг град досега не им беше давал позволение. За водата трябваше да се сражават, ако наблизо имаше мъже, както и за всичко друго, а ако имаше вода, то наоколо имаше и хора. С тези тримата нямаше да му е лесно да се справи сам. Той помръдна нозе, готов за Танца, готов най-вероятно да загине.

— Не е — отвърна Гарам. Дори не беше забелязал помръдването на Родрик. — В града си имаме силен извор, а баща ми казва, че след като си заминете, сами ще можем да използваме кладенците, които сте изкопали. Но твоят дядо, изглежда, иска да разбере дали другите са потеглили, а те тръгнаха. — Той опря лакът отпред на седлото си. — Кажи ми, Родрик, те наистина ли са същият народ като вас?

— Те са Дженн Айил, а ние — Айил. Същите сме, но и не сме. Повече от това не мога да ти го обясня, Гарам. — И той самият всъщност не го разбираше.

— В коя посока тръгнаха? — попита Джеордам.

Родрик се поклонил спокойно на праотеца си — беше чул тиха стъпка, звука на меки чизми и бе разбрал, че са на айилец. Градските хора обаче не бяха забелязали приближаването на Джеордам и дръпнаха изненадани юздите. Единствено нетрепналата ръка на Гарам възпря другите двама да насочат пиките си. Родрик и праотецът му зачакаха.

— На изток — каза Гарам, след като успокои коня си. — През Гръбнака на света. — Той посочи планинските върхари, забити в небето.

Родрик присви очи, но Джеордам попита спокойно:

— Какво лежи от другата страна?

— Краят на света, доколкото знам — отвърна Гарам. — Не съм сигурен дали има проход. — Поколеба се. — Тези Дженн водят със себе си Айез Седай. Десетки, както чух. Не ви ли безпокои да пътувате толкова близо до Айез Седай? Чувал съм, че някога светът бил различен, но те го унищожили.

Айез Седай много изнервяха Родрик, но сега лицето му остана невъзмутимо. Само четири бяха, а не десетки, но предостатъчно, за да го накарат да си спомня разказите как айилците някога се провалили пред Айез Седай, но как точно — никой не знаеше. Айез Седай трябваше да го знаят; те рядко бяха напускали фургоните на Дженн в годината след пристигането им, но когато го правеха, гледаха айилците

с тъжни очи. Родрик не беше единственият, който се стараеше да ги отбягва.

— Ние пазим Дженн — каза Джеордам. — Те са тези, които пътуват с Айез Седай.

Гарам кимна, сякаш това уточнение го задоволи, а после отново се наведе и сниши глас.

— Баща ми има съветничка Айез Седай, макар че се старае да го крие от града. Тя казва, че трябва да напуснем тези хълмове и да се придвижим на изток. Казва, че сухите реки отново ще потекат и че до една от тях ние ще построим велик град. Много неща казва. Чух дори за плана на Айез Седай да построят град — намерили са дори огиери, които да им го издигнат. Огиери! — Той поклати глава, преминавайки от легендите към реалността. — Как мислите, дали не се канят отново да властват над света? Айез Седай? Според мен трябва да ги избием преди да могат отново да го унищожат.

— Всеки трябва да прави това, което сметне за най-добро. — Джеордам не издаде мислите си с гласа си. — Аз трябва да подготвя хората си да прекосим планините.

Тъмнокосият мъж се изправи на седлото, явно разочарован. Родрик заподозря, че се е надявал айилците да му помогнат в избиването на Айез Седай.

— Гръбнака на света — каза Гарам отривисто. — Има и друго име. Някои го наричат Драконова стена.

— Подходящо име — отзова се Джеордам.

Родрик се загледа към извисяващите се в далечината хребети. Подходящо име за Айил. Тяхното собствено, тайно име, неизричано пред никого, беше „Народ на Дракона“. Той самият не знаеше защо. Знаеше само, че не се изрича на глас, освен когато ти връчват копията. Какво ли се простираше отвъд тази Драконова стена? Поне щеше да има хора, с които да се сражават. Винаги имаше. В целия свят имаше само айилци, Дженн и врагове. Само това. Айилци, Дженн и врагове.

Ранд вдиша дълбоко и хрипливо, сякаш не беше вдишвал от часове. Цепещи очите пръстени светлина се свличаха на вълни от колоните около него. Думите все още отекваха в ума му. Айилци, Дженн и врагове — това беше светът. Със сигурност не бяха в

Пустошта. Той бе видял — бе изживял — време преди айилците да дойдат в своята Триделна земя.

Оказа се още по-близо до Мурадин. Очите на айилеца се отместиха неспокойно — той като че ли му казваше да не прави следващата крачка.

Ранд пристъпи напред.

Приклекнал сред загърнатия в бяло склон, Джеордам, без да обръща внимание на студа, гледаше петимата души, пристъпващи тежко към него. Трима мъже с наметала и гугли и две жени в дебели дрехи, пристъпващи с мъка през снега. Според старите зимата трябваше отдавна да си е отишла, но пък те разправяха истории как сезоните се променяли и вече не били като преди. Твърдяха също така, че земята се тресяла и че планини се издигали и потъвали, разлюлени като водата в летен вир, когато хвърлиш в нея камък. Джеордам не вярваше на това. Беше осемнадесетгодишен, роден сред шатрите, и това беше единственият живот, който познаваше. Снегът, шатрите и задължението да пазиш.

Той свали булото си и бавно се изправи, снишавайки дългото си копие, за да не подплаши хората от фургона, но те въпреки това спряха отведнъж, зяпнали копието, лъка, праметнат на гърба му, и колчана на кръста му. Никой от тях не изглеждаше по-възрастен от него.

— От нас ли имате нужда, Дженн? — извика той.

— Нарече ни така, за да ни се подиграеш — извика му в отговор един висок остронос мъж. — Но е вярно. Ние сме единствените истински айилци. Вие предадохте Пътя.

— Това е лъжа! — сръза го Джеордам. — Аз меч никога не съм държал! — Пое си дълбоко дъх, за да се успокои. Не го бяха поставили тук, за да се ядосва заради един Дженн. — Вие сте изгубени, фургоните ви са ей там. — Той посочи на юг с копието си.

Една от жените постави ръка на рамото на остроносия и заговори тихо. Другите закимаха и най-накрая остроносият също кимна, макар и неохотно. Жената беше хубава, с жълти къдрици, измъкнали се изпод тъмния шал, с който си бе увила главата.

— Не сме изгубени — каза тя и изведнъж се взря в него, сякаш го виждаше за първи път, и още по-плътно притегли шала около

раменете и главата си.

Той кимна; не беше помислял сериозно, че са. Дженн обикновено успяваха да избегнат срещи с хората от шатрите дори когато им се наложеше да прибегват до помощта им. Малцината, които не го правеха, идваха при тях само в моменти на пълно отчаяние, за помощ, каквато не можеха да намерят никъде другаде.

— Последвайте ме.

До бащините му шатри имаше една миля през хълмовете — ниски силуети, отчасти покрити от последния паднал сняг, прихванали се по склоновете. Хората му поглеждаха новопристигналите нащрек, но не прекъсваха заниманията си, било то готвене, почистване на оръжие или замерване със снежни топки с децата. Той се гордееше със септата си, включваща близо двеста души — най-големият от десетте стана, пръснати северно от фургоните. Дженн обаче не изглеждаха особено впечатлени. Дразнеше го, че Дженн бяха много повече от айилците.

Луин излезе от шатрата си — висок мъж с посивяла коса и кораво лице; Луин никога не се усмихваше, така казваха, а Джеордам със сигурност не беше го виждал усмихнат. Може би се беше усмихвал преди майката на Джеордам да умре от треска, но на Джеордам не му се вярваше.

Жълтокосата жена — казваше се Морин — им разказа история, която Джеордам до голяма степен беше очаквал. Дженн бяха търгували с едно село — място, оградено с дървена стена — а после мъжете от селото излезли през нощта и си взели онова, което били продали, и още отгоре. Дженн винаги смятаха, че могат да вярват на хора, които живеят в къщи, винаги смятаха, че Пътят ще ги закриля. Тя изброи мъртвите — бащи, една майка, първобратя. Пленниците — първосестри, една сестромайка, дъщеря. Последното изненада Джеордам: Морин спомена с горчивина за петгодишна дъщеря, отведена, за да бъде отгледана от друга жена. Като огледа лицето ѝ внимателно, той добави наум още няколко години към възрастта ѝ.

— Ние ще ги върнем — обеща Луин. Взе няколко копия и ги заби с върховете в земята. — Можете да останете с нас, ако желаете, стига да сте готови да защитавате себе си и всички други. Ако останете, повече няма да ви се позволи да се върнете при фургоните. — При тези думи остроносият мъж се обърна рязко и бързо закрачи по пътя, по

който бяха дошли. Рядко до този момент се случваше да ги напусне само един. Луин продължи: — Тези, които желаят да дойдат с нас до това селище, да вземат по едно копие. Но запомнете, вземете ли копие, за да го вдигнете срещу хора, ще трябва да останете с нас. — Гласът и очите му бяха като камък. — По отношение на Дженн ще бъдете мъртви.

Един от останалите мъже се поколеба, но накрая и двамата издърпаха по едно копие от земята. Морин също. Джеордам я зяпна и дори Луин примигна.

— Не е нужно да взимаш копие само за да останеш — каза й Луин, — нито за да върнем хората ви. Взимането на копие означава готовност да се биеш, не само да се защитаваши. Можеш да го оставиши — в това срам няма.

— Те държат дъщеря ми — каза Морин.

За изумление на Джеордам Луин се спря съвсем за малко, колкото да й кимне.

— За всички неща има начало. За всичко. Тъй да бъде.

И той започна да тупа мъже по рамото, да обикаля из стана и да ги призовава по име да тръгнат с него да посетят онова село с дървената стена. Джеордам беше първият, когото потупа. Баща му винаги го беше избирал първи, откакто бе пораснал достатъчно, за да може да носи копие.

Морин беше замотала дръжката на копието в дългите си поли.

— Не е необходимо да идваш с нас — каза й Джеордам. — Никоя жена досега не го е правила. Ние ще доведем дъщеря ти.

— Смятам сама да освободя Кириин — каза тя гневно. — Няма да ме спреш. — Упорита жена.

— В такъв случай ще трябва да се облечеш ето така. — Той посочи собствената си сиво-кафява камизола и гащи. — Не можеш да вървиши през планините посред нощ по рокля. — Издърпа й копието преди да се е възпротивила. — Копието не се учи лесно. — Двата мъже, които бяха дошли с нея, бяха започнали да се обучават и тромаво се препъваха — живо доказателство за думите му. Той вдигна една брадва и отсече парче от дръжката на копието, оставяйки го дълго само четири стъпки, включително едната стъпка на острието. — Мушкаш с него. Само мушкаш, нищо повече. Дръжката може да се

използва и за блокиране, но ще ти намеря нещо, което да използваш като щит в другата ръка.

Тя го изглежда странно, после го попита с още по-странен тон:

— Ти на колко си години?

Той ѝ каза и тя само кимна замислено.

След малко той я запита:

— Да не би някой от тези мъже да е съпругът ти? — Двамата все още се препъваха в копията си.

— За моя мъж Кирин вече е мъртва. Него повече го интересуват дърветата, отколкото собствената му дъщеря.

— Дърветата ли?

— Дърветата на живота. — След като той продължи да я гледа неразбиращо, тя поклати глава. — Три дръвчета, посадени в бурета. Грижат се за тях повече, отколкото дори за себе си. Когато намерят безопасно място, смятат да ги засадят там. Те казват, че тогава старите дни щели да се върнат. Те. Казах „те“. Много добре. Повече не съм Дженн. — Тя вдигна скъсеното копие. — Сега то е мъжът ми. — Изглежда го втръчено и попита: — Ако някой ти беше откраднал детето, би ли говорил за Пътя на листото и за страданието, което ни било изпратено, за да ни изпита? — Той поклати глава и тя каза: — И аз смятам, че не. От теб ще стане чудесен баща. Научи ме как да боравя с това копие.

Странна жена, но хубава. Той взе копието от ръцете ѝ и започна да ѝ показва, като измисляше движенията сам, докато го правеше. С тази скъсена дръжка копието беше бързо и подвижно.

Морин го гледаше със странната си усмивка, но копието го бе обладало.

— Видях лицето ти в съня — промълви тя, но той почти не я чу. С копие като това можеше да бъде по-бърз от човек с меч. С вътрешното си око можеше да види как айилците побеждават всички мъже с мечове по света. Никой нямаше да може да застане срещу тях. Никой.

Светлините проблясваха през стъклените колони и почти заслепяваха Ранд. Мурадин беше само на крачка-две пред него, взрян право пред себе си, оголил зъби в безмълвен рев. Колоните ги водеха

назад, сред изгубената във времето история на Айил. Нозете на Ранд пристъпиха сами. Напред. И назад във времето.

Луин намести булото, засланиящо го от прахта, пред лицето си и се загледа надолу към малкия бивак, където жарта на гаснещия огън все още светеше под желязното котле с храната. Вятърът довя до ноздрите му миризма на варено. Завити с одеяла хора бяха налягали около огъня. Коне не се виждаха. Съжали, че не си беше взел вода, но само на децата се разрешаваше да вземат вода. Смътно си спомняше времето, когато имаше повече вода, когато дните не бяха така горещи и прашни и когато вятърът не духаше непрекъснато. Нощта носеше малко облекчение, заменяйки бледото, свирепо червено слънце с хлад. Той се загърна още по-плътно в късото покривало, съшито от кожи на диви кози.

Приятелите му се дотътриха по-близо до него, също така загърнати. Подритваха камъчета и мърмореха и той си помисли, че ще разбудят хората долу. Не ги нахока — той самият не беше по-навикнал на всичко това от тях. Була против праха скриваха лицата им, но не му беше трудно да ги отличи. Лука, чиито рамене бяха по-широки, отколкото на всеки друг — той обичаше да им свива номера. Геаран, дългнест като щърк, най-добрият бегач сред фургоните. Чарлин и Алиджа, приличащи си като отражения, ако се изключеше навикът на Чарлин да отмята глава, когато нещо го безпокоеше, както сега — сестра им Колине беше долу, в онзи бивак. И Майгран, сестрата на Луин.

Когато намериха момичешките торби за събиране на треви на земята, разкъсани като след съпротива, всички бяха готови да ги оплачат и да продължат, както бяха постъпвали много пъти преди. Дори праотецът на Луин. Ако Ейдан беше разбрал какво се канят да сторят петимата, щеше да ги спре. Единственото, което правеше Ейдан напоследък, бе да мърмори нещо за верността към Айез Седай, които Луин никога не беше виждал, и да се мъчи да опази Айил живи. Айил като народ, но не и всеки отделен айилец. Нито дори Майгран.

— Те са четирима — зашепна Луин. — Момичетата са от тази страна на огъня. Аз ще ги подхвана — тихичко — и ще ги измъкнем, докато мъжете спят.

Приятелите му се спогледаха и кимнаха. Би трябвало да съставят план преди това, но единственото, което бяха успели да измислят, беше да дойдат да вземат момичетата и как да се измъкнат от фургоните, без да ги забележат. Не беше сигурен, че ще успеят да проследят тези мъже, нито че ще ги намерят, преди да са стигнали селото, от което бяха дошли — грубо стъкмени колиби, от които айилците бяха прогонени с камъни и тояги. Ако крадците успеяха да стигнат дотам, нищо не можеше да се направи.

— Ами ако се събудят? — попита Геаран.

— Няма да изоставим Колине — сръза го Чарлин. — Ще ги върнем, Геаран.

— Ще ги върнем — съгласи се Луин. Лука сръга Геаран в ребрата и той също кимна.

Да се прокраднат безшумно надолу в мрака не беше лесна задача. Под краката им працияха изсъхнали клонки; камънаци и чакъл се свличаха по сухия склон пред тях. Колкото повече се стараяше Луин да се придвижва безшумно, толкова повече шум му се струваше, че вдига. Лука се набута сред някакъв трънак, който изпраця силно, но успя да се измъкне без охкане, само пъшкайки тежко. Чарлин се подхлъзна и се изпързала половината път по склона. Но нищо в бивака не се помръдна.

Близо до бивака Луин спря и се спогледа тревожно с приятелите си, след което пристъпи вътре на пръсти. Собственият му дъх звучеше като тътен в ушите му, гръмък като хъркането, кънтящо откъм четирите големи купчини. Замръзна, когато дрезгавото пръхтене замлъкна и едната от купчините се надигна. После тя отново се отпусна, хъркането се поднови и Луин задиша спокойно.

Внимателно се наведе до една от по-малките купчини и отметна грубо вълнено одеяло, втвърдено от мръсотия. Майгран се втренчи в него — лицето ѝ бе насинено и подуто. Роклята ѝ беше съдрана на парцали. Той притисна устата ѝ с длан, за да не извика, но тя продължи да го гледа изумена, без дори да мигне.

— Като прасе ще те заколя, момченце.

Одеялото на една от по-големите купчини се отметна и един белобрад мъж в мръсни дрехи се изправи. Ножът в ръката му блесна под лунната светлина, улавяйки и червения блясък на въглените. Той изрита куповете от двете си страни, а те изпъскаха и се размърдаха.

— Като прасенце. Можеш ли да квичиш, момче, или твоите хора знаят само да бягат?

— Бягай — каза Луин, но сестра му само го гледаше тъпо. Изпаднал в паника, той я сграбчи за раменете, вдигна я и я бутна към чакащите ги приятели. — Бягай! — Тя се измъкна вдървено от одеялата, почти като мъртвец. Колине се беше събудила — той чу хлипането ѝ, — но като че ли се беше загърнала в завивките си още поплътно, мъчейки се да се скрие в тях. Майгран остана изправена и неподвижна, взряна в нищото, неவிждаща нищо.

— Изглежда, и това не можеш да правиш. — Ухилен, мъжът идваше към него, заобикаляйки огъня, изпънал надолу ръката с ножа. Другите вече бяха насядали върху завивките, смееха се и гледаха забавното зрелище.

Луин не знаеше какво да прави. Не можеше да остави сестра си. Единственото, което му оставаше, бе да умре. Може би това щеше да даде шанс на Мойгран да побегне.

— Бягай, Мойгран! Моля те, бягай!

Тя не помръдна. Дори не личеше да го е чула. Какво ѝ бяха направили?

Брататият се приближи. Хилеше се и се наслаждаваше на бавното си приближаване.

— Неееееееееее!

Чарлин профуча от нощния мрак, хвърли се, стисна с ръце мъжа с ножа и го събори на земята. Другите двама мъже скочиха. Единият — обръснатата му глава блесна под бледата луна — надигна меч, за да посече Чарлин.

Луин не беше сигурен как точно стана. Незнайно как беше хванал желязното котле за дръжката, замахна и удари обръснатата глава. Мъжът се срина. Загубил равновесие, Луин се запрепъва, мъчейки се да избегне огъня, падна и изтърва котлето. Третият — мургав мъж със сплетена на тънки плитки коса — вдигна меч си да го прониже. Той запълзя встрани като паяк, приковал очи в острия връх, с ръце, опипващи трескаво да намерят нещо, с което да се предпази от мъжа, тояга, каквото и да е. Напипа някаква тояга, размахна я и мушна напред към озъбения мъж. Тъмните очи на мъжа се разшириха, мечът падна от ръцете му; кръв бликна от устата му. Не беше тояга. Беше копие.

Пусна го веднага, щом осъзна какво е. Много късно. Изпълзя назад, за да отбегне падащия мъж, и го зяпна разтреперан. Мъртвец. Човек, когото той бе убил. Вятърът го смрази.

Едва след малко се учуди защо никой от другите не го напада. Вдигна глава и видя приятелите си, струпани около жарта. Геаран, Лука и Алиджа, всички задъхани и с подивели очи, бляскащи изпод булата, пазещи ги от праха. Колин все още хлипаше под завивките си, а Майгран продължаваше да стои като вкаменена и зяпаше в нищото. Чарлин се беше свил на колене. А четиримата мъже, селяните... Луин запремества очи от една неподвижна и окървавена фигура към друга.

— Ние... ги убихме. — Гласът на Лука трепереше. — Ние... Дано милостта на Светлината да е с нас.

Луин допълзя до Чарлин и го докосна по рамото.

— Ранен ли си?

Чарлин се килна на една страна. Червена влага бе зацапала ръцете му, стиснали дълбоко забития в корема му нож.

— Боли, Луин — прошепна той. Потръпна веднъж и светлината напусна очите му.

— Какво ще правим сега? — попита Геаран. — Чарлин е мъртъв, а ние... Светлина, какво да правим? Какво да правим?

— Ще върнем момичетата при фургоните. — Луин не можеше да откъсне очи от стъкления поглед на Чарлин. — Това ще направим.

Събраха всичко, което можеше да бъде полезно, главно котлето за готвене и ножовете. Металните вещи се намираха трудно.

— Защо не — каза дрезгаво Алиджа. — Те сигурно са ги откраднали от някои като нас.

Ала когато Алиджа понечи да вдигне един от мечовете, Луин го спря.

— Не, Алиджа. Това е оръжие, направено да убива хора. Друга полза от него няма. — Алиджа не отвърна нищо, само обходи с очи четирите мъртви тела, погледна и копията, които Лука увиваше с одеяла, за да понесат на тях тялото на Чарлин. Не посмя да погледне повече труповете. — Копията могат да донесат храна в котлите, Алиджа. Един меч не може. Забранено е от Пътя.

Алиджа замълча, но Луин си помисли, че го презира под булото си против прах. Но въпреки всичко, когато най-сетне потеглиха в нощта, мечовете останаха край гаснещите въглени и угасналите мъже.

Дълъг беше пътят назад през мрака. Почти влачеха набързо стъкмената носилка с мъртвия Чарлин, а вятърът се завихряше и мятеше задавящи облаци прах в лицата им. Майгран се тътреше, взряна само напред, не знаеше къде е, нито кои са те. Колин изглеждаше по-ужасена дори от собствения си брат и подскачаше, щом някой я докоснеше. Не така си беше представял Луин завръщането им. В представите му момичетата щяха да се смеят, щастливи, че се връщат при фургоните; всички щяха да се смеят. И нямаше да носят безжизненото тяло на Чарлин. И нямаше да ги изгаря споменът за това, което бяха извършили.

Появиха се светлинките на огньовете, а после и самите фургони, в които мъжете щяха да се впрегнат рано призори. Никой не оставяше убежището на фургоните по тъмно, затова Луин се изненада, като видя трите забързани към тях човешки фигури. Бялата коса на Ейдан изпъкваше в нощта. Другите две бяха Нерин, майката на Колин, и Саралин, неговата и на Майгран. Предчувствайки нещо, Луин свали булото си.

Жените се затичаха към дъщерите си, прегърнаха ги да ги утешат и замърмориха тихо. Колин потъна в прегръдката на майка си и въздъхна. Майгран сякаш почти не разпозна Саралин, която заплака, видяла синините по лицето ѝ.

Ейдан изгледа младежите навъсено и вечните бръчки на тревога набраздиха лицето му.

— В името на Светлината, какво е станало? Когато разбрахме, че и вас ви няма... — Гласът му заглъхна, щом видя носилката с тялото на Чарлин. — Какво се е случило? — отново попита той, сякаш се боеше от отговора.

Луин бавно отвори уста, но Майгран го изпревари.

— Те ги убиха. — Взираше се в нещо в далечината и гласът ѝ беше чист, като на малко дете. — Лошите мъже ни нараниха. Те... Луин дойде и ги уби.

— Не трябва да говориш такива неща, детето ми — промълви успокояващо Саралин. — Ти... — Спря се, надникна в очите на дъщеря си, обърна се и се загледа несигурна в Луин. — Нали не... Истина ли е?

— Трябваше да го сторим — рече мрачно Алиджа. — Те се опитаха да ни убият. Те дори убиха Чарлин.

Ейдан отстъпи крачка назад.

— Вие сте... убили? Убили сте хора? А Съглашението? Ние не вредим на никого. На никого! Няма достатъчно оправдание за убийството на човешко същество. Няма!

— Те отвлякоха Майгран, праотче — каза Луин. — Отвлякоха Майгран и Колин и ги нараниха. Те...

— Това не е причина! — изрева Ейдан. Цял се тресеше от гняв. — Длъжни сме да приемаме това, което иде. Страданията ни се пращат, за да се изпита вярата ни. Ние приемаме и търпим! Вие не сте отстъпили от Пътя, вие го оставихте. Вие повече не сте Да-шайн. Покварени сте и не ще позволя айилците да бъдат покварени от вас. Оставете ни, странници! Убийци! Няма място за вас при фургоните на Айил. — Той им обърна гръб и закрачи обратно, сякаш повече не съществуваша. Саралин и Нерин закрачиха след него, повели дъщерите си.

— Мамо? — каза Луин и потръпна, когато тя се обърна през рамо и го изгледа със студени очи. — Мамо, моля те...

— Кой си ти, та се обръщаш така към мен? Скрый лицето си от мен, чужденецо. Имах син някога, с лице като твоето. Не ща да го виждам на убиец. — И тя поведе Майгран след другите.

— Аз все още съм айилец — извика Луин, но те повече не се обърнаха. Стори му се, че чу плача на Лука. Вятърът се усили, надигайки прах, и той забули лицето си. — Аз съм айилец!

Диво пробягващите светлини изгаряха очите на Ранд. Болката от загубата на Луин се впи в него и умът му яростно запулсира. Луин не беше носил оръжие. Той дори не знаеше как се използва оръжие. Убийството го ужасяваше. То беше лудост.

Вече почти се бе изравнил с Мурадин, но човекът не го виждаше. Мурадин бе разтворил широко устни, озъбен в ням вой. Пот се стичаше по лицето му и той трепереше, сякаш искаше да побегне.

Кракът на Ранд направи още една крачка. Напред. И назад.

ГЛАВА 26

ОТДАДЕНИТЕ

Напред. И назад.

Ейдан лежеше в песъчливата яма, притиснал хлипащите дечица на мъртвия си син, заслонил очите им с парцаливото си палто. И по неговото лице се стичаха сълзи, но тихо. На пет и на шест, Майгран и Луин имаха право да плачат; Ейдан се изненада, че и на него му бяха останали сълзи.

Някои от фургоните горяха. Мъртвите лежаха там, където бяха паднали. Конете вече бяха отведени, освен онези, които бяха впрегнати в няколкото фургона, опразнени до дъно. Забеляза прибраните в сандъци неща, които Айез Седай бяха поверили на айилците, разхвърляни безразборно върху пръстта. Не за първи път бе виждал това, нито виждаше за първи път мъртви айилци, но този път не можеше да ги забележи. Мъжете с мечовете, с копията и лъковете, мъжете, извършили убийството, товареха празните фургони. С жени. Видя Реа, дъщеря си, която смеещите се убийци метнаха в един фургон при другите, наблъскани една до друга като животни. Последното от децата му. Елвин бе умряла от глад едва десетгодишна. Сорелле — на двадесет, от треска, която сънищата ѝ бяха предrekli. Джарен, който се хвърли в една пропаст преди година, на деветнайсет, когато разбра, че може да прелива. Марийд, тази заран.

Доця му се да изкрещи. Доця му се да изскочи навън и да се втурне, да ги спре да не му отнемат последното му дете. Да ги спре някак. И ако изскочеше? Щяха да го убият и пак щяха да отведат Реа. Щяха да убият и децата.

Майгран се сгуши до него и впи ръчичките си, сякаш усетила, че може да я остави, а Луин се вкочани, сякаш искаше да го стисне поздравно, но смяташе, че е твърде голям за това. Ейдан поглади косите им и притисна лицата им към гърдите си. Но продължи да гледа, докато фургоните не заскърцаха, подкарани от обкръжилите ги ездаци,

след конете, които вече почти не се виждаха, към димящите планини, обрамчили хоризонта.

Едва тогава той се изправи и избута децата от себе си.

— Почакайте ме тук. Почакайте, докато се върна.

Притиснати едно до друго, те го загледаха с преbledнелите си личица, изцапани от сълзи, и закимаха неуверено.

Той излезе от рова и се приближи до едно от телата. Обърна го нежно. Сиедре изглеждаше така, сякаш беше заспала. Лицето ѝ беше същото, както всяка заран, когато се събуждаше. Винаги се изненадваше, като видеше посивял кичур в червеникаво-златистата ѝ коса; тя беше любовта му, животът му, и все си оставаше млада и нова за него. Помъчи се да не поглежда кръвта по роклята ѝ и зейналата рана под гърдите ѝ.

— Какво смяташ да правим сега, Ейдан? Това ни кажи! Какво?

Той отметна с длан косата от лицето на Сиедре — тя винаги обичаше да е спретната — и се изправи. Извърна се бавно срещу групата разгневени, изплашени мъже. Водачът им беше Сулдин — висок мъж с хлътнали очи. Беше пуснал косата си дълга, сякаш да скрие, че е айилец. Мнозина от мъжете го бяха сторили. Никакво значение нямаше това за последните им нападатели, нито за досегашните.

— Смятам да заровим мъртвите и да продължим, Сулдин. — Очите му се върнаха на Сиедре. — Какво друго остава?

— Да продължим ли, Ейдан? Как можем да продължим? Коне няма. Вода почти няма, нито храна. Едничкото, което ни остана, са фургони, пълни с неща, за които Айез Седай никога няма да дойдат. Какво са те, Ейдан? Какво са те, че да трябва да отдаваме живота си, за да ги мъкнем през света, и да се боим да ги докоснем дори? Не можем да продължим както досега!

— Можем! — извика Ейдан. — И ще го сторим! Крака имаме! Гърбове имаме. Ако трябва, ще влачим фургоните. Но ще останем верни на дълга си! — Изненада се, като видя размахания си юмрук. Юмрук. Ръката му затрепера, той я отпусна и я свали до хълбока си.

— Не, Ейдан — възрази Сулвин. — От нас се чака да намерим безопасно място и някои от нас са решени да го сторят. Праотецът ми разказваше неща, които съм слушал като момче, разкази за времето, когато сме живели на място безопасно и хората идвали да ни слушат

как пеем. Решени сме да намерим място, където да сме в сигурност и пак да запеем.

— Да запееете? — присмя се Ейдан. — И аз съм слушал ония древни истории, че айилското пеене било нещо дивно, но онези древни песни вие ги знаете не повече от мен. Отишли са си песните и старите времена са си отишли. Няма да се отречем от дълга си към Айез Седай, за да гоним нещо, което си е отишло завинаги.

— Някои ще го подгонят, Ейдан. — Останалите зад Сулвин закимаха. — Решили сме да намерим това безопасно място. И песните също. Ще ги намерим!

Трясък накара Ейдан рязко да извърне глава. Други от следовниците на Сулвин разтоварваха един от фургоните и един голям плосък сандък беше паднал. Беше се счупил наполовина и от него се показваше нещо подобно на лъскава рамка на врата от тъмnochервен мрамор. Други от фургоните също се разтоварваха от още приятели на Сулвин. Почти четвърт от хората, които виждаше, се трудеха усилено да опразнят фургоните от всичко с изключение на вода и храна.

— Не се опитвай да ни спреш — предупреди го Сулвин.

Ейдан отново отпусна юмрука си.

— Вие не сте айилци — промълви той. — Всичко предавате. Каквото и да сте, вече не сте айилци!

— Ние пазим Пътя на листото също така вярно като теб, Ейдан.

— Махайте се! — извика Ейдан. — Махайте се! Вие не сте айилци! Вие сте изгубени! Изгубени! Не искам да ви виждам! Махайте се! — Сулвин и останалите се засуетиха припряно в желанието си да се махнат час по-скоро от него.

Сърцето го заболя още повече, щом огледа фургоните и мъртвите тела. Толкова мъртви, толкова много ранени, които стенеха, докато ги превързваха. Мъжете с мечовете бяха започнали да разбиват сандъците, докато не разбраха, че вътре няма злато, нито храна. Храната беше по-скъпа и от златото. Ейдан огледа каменната рамка на врата, изпотъпканите купове статуетки, странните кристални фигурки, щръкнали между посадените в качета калеми кхора, от които ордата на Сулвин нямаше никаква полза. Имаше ли наистина някаква полза от всичко това? Заради това ли бяха пазили верността си? Ако беше това, така да е. Част от него поне можеше да бъде спасена. Нямаше как да се

разбере кои от всички тези вещи Айез Седай можеха да сметнат за най-важни, но някои можеха да бъдат спасени.

Забеляза Майгран и Луин, стиснали полите на майка си. Радваше се, че поне Саралин е жива, за да може да се грижи за тях; неговият последен син, съпругът ѝ, беше загинал от най-първата стрела тази заран. Все нещо можеше да бъде спасено. Щеше да спаси Айил, каквото и да му струваше.

Той коленичи и прегърна Сиедре.

— Все още сме верни, Айез Седай — прошепна Ейдан. — Колко още трябва да сме верни?

Положи глава на гърдите на мъртвата си жена и заплака.

Сълзи запариха в очите на Ранд и той тихо промълви: „Сиедре“. Пътят на листото? Тази вяра не беше айилска. Не можеше да мисли ясно; трудно му беше изобщо да мисли. Светлините се въртяха все по-бързо и по-бързо. До него Мурадин бе разтворил уста в безмълвен вой; очите на айилеца се бяха изцъклили, сякаш се взираха във всеобхватната смърт. Двамата пристъпиха напред едновременно.

Джонай стоеше на ръба на стръмната пропаст и се взираше на запад, към искрящата под слънцето вода. На сто левги в тази посока лежеше Комелле. Беше лежала Комелле. Комелле, впила се в планинския склон, обърнат към морето. На сто левги на запад, където сега се простираше морето. Ако Алнора все още беше жива, може би щеше да го понесе по-лесно. Без сънищата ѝ той рядко знаеше накъде да тръгне или какво да стори. Без нея животът му почти нямаше смисъл. Внезапно усети всеки посивял косъм по косата си. Обърна се и се затътри към чакащите го фургони, на една миля отгук. Фургоните вече бяха по-малко и си личеше колко са износени. И хората бяха намалели едва до няколко хиляди, а бяха десетки хиляди доскоро. Но твърде много за оставените фургони. Никой вече не се взеше освен дечицата, които бяха твърде малки, за да ходят.

Ейдан го срещна при първия фургон. Висок млад мъж с много тревожни сини очи. Джонай все очакваше да мерне Виллим, стига да се огледа достатъчно бързо наоколо. Ала Виллим беше отпратен

надалеч, разбира се, още преди години, още когато започна да прелива, колкото и отчаяно да се мъчеше да се възпре. По света все още имаше твърде много преливащи мъже; налагаше се да отпращат момчетата, които показваха признаци. Инак не можеше. Но съжеляваше, че не може да си върне децата. Кога умря Есоле? Толкова малка беше дупката, в която я заровиха, изтощена от болестта, а нямаше никаква Айез Седай наоколо да я изцери.

— Има огиери, тате — рече възбуден Ейдан. Джонай подозираше, че синът му винаги бе смятал огиерите просто за същества от приказките и нищо повече. — От север дойдоха.

Тълпата, при която го отведе Ейдан, беше опърпана. Не бяха повече от петдесетина — с хлътнали бузи, тъжни очи и клепнали туфести уши. Свикнал беше с изнемощелите лица на своите си хора и с вида на износените им парцаливи дрехи, но гледката на огиерите в същото окаяно състояние го съсипа. Но все пак трябваше да се грижи за хората си и да изпълни задълженията си към Айез Седай. От колко ли време не беше виждал Айез Седай? Точно след като умря Алнора. Твърде късно се появи, за да спаси Алнора. Роклята ѝ беше опърпана, дрипава. Не беше сигурен дали е с ума си. Твърдеше, че един от Отстъпниците само отчасти бил хванат в клопката, а може би — че изобщо не е. Ишамаел все още докосвал света, твърдеше тя. Трябваше да е точно толкова луда, колкото и живите все още мъже Айез Седай.

Умът му отново се върна на огиерите, които едва стояха на краката си. Мислите му твърде често се отвличаха след смъртта на Алнора. Огиерите държаха хляб и купи с каша. Изненада се, като усети жилото на яда от това, че някои бяха споделили оскъдните им запаси с храна. Колко ли от неговите хора можеха да се изхранят с онова, което тези петдесетина огиери щяха да изгълтат на един път? Не. Пътят бе в това да споделиш. Да дадеш драговолно. Сто души? Двеста?

— Имате калеми от кхора? — попита един от огиерите. Дебелите му пръсти нежно погалиха триделните листи на двата стръка в качетата, привързани отстрана на един от фургоните.

— Малко — отвърна рязко Джонай. — Умират, но преди това старите запазват нови филизи. — Нямаше време за дървета. За хора трябваше да се грижи. — Много ли е зле на север?

— Зле е — отвърна една огиерка. — Погиналите земи са се разраснали на юг, има мърдраали и тролоци.

— Мислех, че те са погинали. — Значи не на север. На север не можеха да обърнат. А на юг? Морето на Джерен се намираще на десет дни южно. Дали все още? Уморен беше. Много уморен.

— Вие от изток ли сте дошли? — попита друг огиер, отопи купата си с къшей хляб и го лапна. — Как е на юг?

— Лошо — отвърна Джонай. — Може би не толкова лошо за вас обаче. Преди десет — не, преди дванайсет дни, някакви хора ни взеха една трета от конете, докато успеем да им избягаме. Наложих се да изоставим няколко фургона. — Това го мъчеше. Изоставени фургони, с онова, което беше в тях. Нещата, които Айез Седай бяха поверили на Айил — изоставени. Това, че не се случваше за първи път, само правеше работата още по-лоша. — Почти всички, които срещаме, ни отнемат разни неща. Но може би с огиери няма да се държат така.

— Може би — рече една от огиерките, сякаш самата тя не вярваше много. Джонай не беше сигурен дали и той сам си вярва. Времената бяха лоши и безопасно място нямаше. — Да знаете наоколо да има някой стеддинг?

Джонай я зяпна.

— Не. Не знам. Но вие сигурно ще намерите стеддинг.

— Толкова много тичахме. Толкова дълго — избоботи един от скупчилите се огиери, а другият добави, бръмчейки с пълна уста: — Земята много се е променила.

— Струва ми се, че скоро трябва да намерим стеддинг, иначе ще умрем — изпъшка първата огиерка. — Усещам някакъв... копнеж... в костите си. Трябва да намерим стеддинг. Трябва.

— Не мога да ви помогна — отрони тъжно Джонай. Усети, че гърдите му са се сковали. Земята се бе променила неузнаваемо и все още се променяше, тъй че равнината, през която бяха пътували миналата година, сега можеше вече да е планина. Погиналите земи се разрастваха. Мърдраали и тролоци все още живееха на воля. Хората крадяха, хора с лица на зверове, хора, които не познаваха Да-шайн, нито пък знаеха за тях. Едва можа да си поеме дъх. Огиерите — изгубени. Айилците — изгубени. Всичко — изгубено. Сковаността премина в болка и коленете му се подгънаха, той се преви и се хвана за гърдите. Някакъв юмрук беше обхванал сърцето му и го стискаше.

Ейдан коленичи разтревожен до него.

— Тате, какво ти е? Какво става? Какво да направя за теб?

Джонай успя да сграбчи оръфаната яка на палтото на сина си и придърпа лицето му към себе си.

— Отведи... хората... на юг. — Налагаше се да изтласква със сила думите си, между спазми, които сякаш разкъсваха сърцето му.

— Тате, ти си този, който...

— Слушай. Слушай! Отведи ги... на юг. Отведи... айилците... на безопасно. Запази... Договора. Пазете... онова, което... Айез Седай... ни дадоха... докато... се върнат за него. Пътят... на... листото. Трябва да... — Беше се опитал. Солинда Седай трябваше да го е разбрала. Беше се опитал. Алнора.

Алнора. Името заглъхна, болката в гърдите на Ранд се приглуши. Безсмислица. Беше безсмислица. Как бе възможно тези хора да са айилци?

Колоните пулсираха ослепително. Въздухът се размърда и се завихри.

Устата на Мурадин се отвори широко в усилие да изкрещи. Пръстите на айилеца задраха в булото, задраха лицето му, оставяйки дълбоки, кървави дири.

Напред.

Джонай бързаше по празните улици. Бързаше и се мъчеше да не поглежда зданията и мъртвите дървета кхора. Всичко бе мъртво. Добре поне че отдавна изоставените джо-колки бяха издърпани. Последни трусове все още караха земята под нозете му да тръпне. Носеше работните си дрехи, своите кадин-сор, разбира се, макар че работата, която му бяха възложили, не бе това, за което беше обучен. Беше на шестдесет и три, в разцвета на жизнените си сили, все още не достатъчно стар, за да побелее, но сега се чувстваше като изтощен старец.

Никой не го спря да го разпита пред входа на Залата на слугите; никой нямаше и пред огромните колони на портала. Вътре сновяха множество хора, понесли на ръце вързопи с документи или кутии.

Всички се озъртаха тревожно, но него никой не го погледна. От всички лъхаше паника и тя нарастваше в кратките промеждутъци, в които земята се разтърсваше отново. Отчаян, той прекоси просторното преддверие и се затича по широките стълби. Кал беше оцапала сребристобелия камък. Никой не можеше да си губи времето в чистене. Сигурно никой не го и интересувахе.

Не се наложи да чука на вратата, която търсеше. Не някоя от големите позлатени порти на залата за сбор, а врата — простовата и ненатрапчива. Но той се промъкна през нея тихо и остана доволен, че го стори. Около дългата маса стояха дузина Айез Седай и спореха, явно незабелязващи трусовете, от които зданието трепереше. Всички бяха жени.

Той потръпна, щом си помисли дали някога на такова събиране отново ще има и мъже. Когато видя какво има на масата, потръпването се превърна в потрес. Кристален меч — сигурно вещ на Силата, а може би — най-проста украса; нямаше как да го разбере — придържаше знамето на Дракона на Луз Терин Теламон Родоубиеца, проснато като покривало за маса. Сърцето му се сви. Какво правеше то тук? Защо не бе унищожено и заедно с него — и паметта за прокълнатия мъж?

— Каква полза от Прорицателството ти — почти крещеше Оселле, — като не можеш да ни кажеш кога? Целият свят се уповава на това! Бъдещето! Самото Колело!

Тъмнокатата Деиндре я изглежда спокойно.

— Аз не съм Създателят. Мога само да ви кажа какво предричам.

— Мир, сестри. — Солинда бе най-спокойната от всички, в старомодната си тога, като бледосинкава мъгла. Слънчевочервеникавата ѝ коса, падаща до кръста, бе почти с цвета на неговата. Праотецът му ѝ беше служил като младеж, но тя изглеждаше по-млада от него: нали беше Айез Седай. — Времето за връзка между нас привършва. Утре Джарик и Хайндар ще са тук.

— Което означава, че не можем да си позволим грешки, Солинда.

— Трябва да знаем...

— Има ли някаква възможност да...

Джонай престана да слуша. Щяха да го забележат едва след като свършиха. Той не беше единственият в залата освен Айез Седай. Сомешта седеше до стената близо до вратата, огромна фигура, сякаш изплетена от лозници и листа, но главата му въпреки това стърчеше

над Джонай. Белег от попарено кафяво и въгленочерно минаваше през лицето на нима и набраздяваше зелената трева на косата му, а когато погледна към Джонай, очите му с цвят на лешници изглеждаха разтревожени.

Щом Джонай му кимна, той опипа с пръсти раната и се намръщи.

— Познавам ли те? — тихо попита той.

— Приятел съм ти — отвърна тъжно Джонай. Не беше виждал Сомешта от години, но за това нещо беше чул. Повечето ними бяха загинали. — Носеше ме на раменете си, когато бях малко дете. Нищо ли не помниш от това?

— Пеенето — каза Сомешта. — Имаше ли пеене? Толкова много нещо се загуби. Айез Седай казват, че нещо ще се върне. Ти си Дете на Дракона, нали?

Джонай трепна. Това име носеше неприятности, при все че не беше вярно. Но колцина граждани днес вярваха, че Да-шайн Айил някога бяха служили на Дракона и на никой друг Айез Седай?

— Джонай?

При гласа на Солинда той се обърна и коленичи на едно коляно, щом тя пристъпи към него. Другите продължиха да спорят, но поприглушено.

— Готово ли е всичко, Джонай? — попита тя.

— Всичко, Айез Седай, Солинда Седай... — Той се поколеба, после си пое дълбоко дъх. — Солинда Седай, някои от нас желаят да останат. Все още можем да служим.

— Знаеш ли какво сполетя айилците в Цора? — Той кимна и тя протегна с въздишка ръка да поглади късата му коса, все едно че е дете. — Разбира се, че знаеш. Вие, Да-шайн, притежавате повече кураж от... Десет хиляди айилци, хванати ръка за ръка, запели, мъчейки се да припомнят на един полудял мъж кои са те и кой е бил той самият, мъчеци се да го обърнат с телата си и с песента си. Джарик Мондоран ги избил. Стоял там изправен, взирал се наоколо, сякаш се мъчел да разгадае някаква загадка, и ги избивал, а те пристъпiali към него, стягайки редиците си, и пеели. Казаха ми, че слушал последния айилец почти цял час, преди да убие и него. А после Цора лумнала в един огромен пламък, който погълнал камък, метал и

плът. На мястото на доскорошния втори по могъщество град в света сега лежи стъклена плоча.

— Мнозина имаха време да избягат, Айез Седай. Да-шайн им спечелиха време да избягат. Не ни е страх.

Ръката ѝ болезнено се впи в косата му.

— Гражданите вече видяха Паарен Дисен, Джонай. Освен това Да-шайн все още ги чака мисия, която трябва да изпълнят, стига Деиндре наистина да може да провиди достатъчно напред, за да каже каква точно. Във всеки случай смятам нещо да спася тук, и това нещо сте вие.

— Както кажете — отвърна той с неохота. — Ще се грижим за онова, което ни поверите, докато не си го поискате отново.

— Разбира се. Нещата, които ви дадохме. — Тя му се усмихна и поглади отново косата му. — А вие ще отнесете... нещата... на място сигурно, Джонай. И се движете, движете се непрестанно, докато не намерите място сигурно — там, където никой не ще ви навреди.

— Както кажете, Айез Седай.

— А с Кумин какво стана, Джонай? Успокои ли се?

Не виждаше друг начин освен да ѝ каже, макар по-скоро да бе готов да си прехапе езика.

— Баща ми се е скрил някъде из града. Той се опита да ни уговаря за... съпротива. Не искаше и да чуе, Айез Седай. Изобщо не искаше и да чуе. Намерил е отнякъде шокова пика, Айез Седай, и... — Не можа да продължи. Очакваше, че тя ще се разгневи, но очите ѝ блеснаха, пълни със сълзи.

— Пазете Договора, Джонай. Ако Да-шайн загубят всичко останало, гледай поне да запазят Пътя на листото. Обещай ми го.

— Разбира се, Айез Седай — каза той поразен. Договорът беше Айил, и айилците бяха Договора. Да изоставят Пътя означаваше да се отрекат от това, което са. Кумин беше отклонение. Държал се странно още като момче, казваха, съвсем не като Айил, въпреки че никой не знаеше защо.

— Е, тръгвай, Джонай. Искам утре да сте далече от Паарен Дисен. И помни: движете се непрестанно. Пази Айил.

Той се поклонил и тя отново се върна при спорецките.

— Можем ли да разчитаме на Кодам и следовниците му, Солинда?

— Длъжни сме, Оселле. Те са млади и неопитни, но почти не са се докоснали до покварата и... И нямаме друг избор.

— Тогава ще направим каквото трябва. Мечът ще трябва да почака. Сомешта, имаме задача за последните ним, стига да я поемете. Твърде много поискахме от вас, но сега ни се налага да поискаме още.

Нимът се изправи и главата му се отри в тавана. Джонай се заизмъква с ниски поклони. Погълнати от плановете си, те не го погледнаха, но той въпреки всичко им отдаде последна чест. Не мислеше, че ще ги види повече.

Излезе на бегот от Залата на слугите и тича по целия път през града до мястото, където го чакаше голямото сбирище. Хиляди фургони в редици по десет, простиращи се на близо две левги, фургони, натоварени с храна и каци с вода, фургони, натоварени с опаковани в сандъци неща, които Айез Седай бяха предоставили на айилците да ги пазят, ангреали, ша-ангреали и тер-ангреали, всякакви неща, които трябваше да бъдат пазени от ръцете на мъже, които полудяваха, владеейки Единствената сила. По други начини се пренасяха те някога, в джо-колки и скокачи, в бръмколети и огромни шокрили. А сега събрани с усилия коне и фургони трябваше да свършат работа. Сред фургоните стояха хора, достатъчни, за да заселят един голям град, но може би единствените останали в света живи айилци.

Стотина от тях пристъпиха да го посрещнат — мъже и жени, представители, настояващи да чуят дали Айез Седай са разрешили някои от тях да останат.

— Не — отвърна им той. Някои се навъсиха недоволно и той добави: — Длъжни сме да се подчиним. Ние сме Да-шайн Айил и се подчиняваме на Айез Седай.

Те бавно се разпръснаха по фургоните си. Стори му се, че някои споменават името на Кумин, но не можеше да си позволи това да го тревожи. Забърза се към своя фургон в центъра на една от най-предните редици. Конете потропваха нервно по земята, все още раздирана от трусове.

Синовете му вече бяха заели местата си — Виллим, петнадесетгодишен, стиснал юздите, и Ейдан, десетгодишен, до него, и двамата ухилени от нервна възбуда. Малката Есоле лежеше и си играеше с кукла върху покривалото, овързало имуществото им — и по-

важното, вещите, които бяха поели да пазят от Айез Седай. Нямахме място за возене освен за децата и най-старите. Зад капрата на фургона стояха дузина качета с пуснали коренчета калемии на кхора, за да бъдат посадени там, където намереха място сигурно. Глупави неща за возене, но във всеки от фургоните имаше по няколко. Нещо от отдавна отминало време; символ на по-добри времена, които щяха да дойдат. А хората имаха нужда от надежда и от символи.

Алнора го чакаше край впряга, черната ѝ коса се сипеше по раменете ѝ също както първия път, когато я беше срещнал като момиче. Но сега грижата бе набръчкала кожата около очите ѝ.

Той понечи да ѝ се усмихне, скривайки безпокойството в сърцето си.

— Всичко ще бъде добре, жено на сърцето ми. — Тя не му отвърна нищо и той добави: — Сънува ли?

— Скоро не съм — промърмори тя. — Ех, всичко ще е добре, всичко ще е добре, всичко ще се оправи. — Усмихна се и докосна бузата му. — С теб знам, че ще е тъй, мъжо на сърцето ми.

Джонай размаха ръце над главата си и сигналът се понесе на вълна през редиците. Фургоните бавно потеглиха, и с тях айилците, напускащи Паарен Дисен.

Ранд поклати глава. Твърде много. Спомени, които се сриваха като лавина. Въздухът сякаш се бе изпълнил с мълнии. Вятърът вихреше зърнест прах в побеснели в див танц вихрушки. Мурадин дращеше с нокти дълбоки бразди по лицето си; вече дереше и очите си. Напред.

Кумин коленичи в синора на разораната нива. Беше с работното си облекло, кафяво-сиво палто и гащи, и меки чизми с гайтани, също като другите до него на полето. По десет мъже от Да-шайн Айил, на две протегнати ръце един от друг, и после по един огиер — и все така. Виждаше следващия блок, пак така обграден от хора, отвъд войниците с техните шокови пики, седнали върху джо-колките. Над главите им кръжеше патрулен бръмколет, като оса с мъртвешки черен цвят, с двама души в него. Беше шестнадесетгодишен, а жените бяха решили,

че гласът му вече е достатъчно дълбок, за да се присъедини към изпяването на посева.

Войниците го омайваха — мъже, както и огиери. Както би го омаяла някоя пъстрокожа отровна змия. Те убиваха. Праотецът на неговия баща, Чарн, твърдеше, че някога нямало войници, но Кумин не вярваше на това. Ако е нямало войници, кой тогава ще е могъл да възпира Нощните ездачи и тролоците да не дойдат и избият всички? Разбира се, Чарн твърдеше, че по онова време и Нощни ездачи нямало, нито тролоци. Нито Отстъпници и всякаква изкована от Сянката гад. Много истории имаше той за разказване, за които твърдеше, че са от времето преди войниците. Нощните ездачи и тролоците, когато Тъмния властелин на гроба бил окован далече някъде и никой не знаел нито името му, нито думата „война“. Кумин не можеше да си представи такъв свят; войната вече беше нещо старо, когато той се бе родил.

Харесваха му разказите на Чарн, макар да не можеше да се насили да им повярва, въпреки че някои от тях печелеха на стареца само намръщени погледи и укори. Като онзи, в който твърдеше, че някога е служел на една от Отстъпниците. И то не на кого да е, а на самата Ланфеар. Все едно да каже, че е служил на Ишамаел. Като бе започнал да си съчинява разни истории, поне да беше казал, че е служил на Луз Терин, самия велик предводител. Разбира се, всички щяха да го питат защо сега не служи на Дракона, но и това щеше да е по-добро от положението, до което се беше докарал. Никак не му харесваше на Кумин начинът, по който гражданите поглеждаха Чарн, когато започваше да твърди, че Ланфеар невинаги е била зла.

Разбъркване в края на полето му подсказа, че насам иде един от нимите. Огромното тяло, на което най-високият огиер стигаше едва до гърдите, пристъпи върху рохкавата посята земя и на Кумин не му беше нужно да види, за да разбере, че оставя след себе си стъпки, пълни с поникнали кълнове. Беше Сомешта, обкръжен от облаци пеперуди — бели, жълти и сини. Говореше се, че сега всяка нива щяла да си има свой ним.

Кумин се замисли дали не може да попита Сомешта за историите на Чарн. Беше говорил веднъж с него, а Сомешта беше достатъчно стар, за да знае дали Чарн говори истината; нимите бяха по-стари от всички. Някои дори твърдяха, че нимите никога не умирали, поне

докато са живи растенията. Но моментът не беше подходящ да се двоуми дали да разпитва един ним.

Както бе редно, започнаха огиерите. Изправени, те запяха с басовото си боботене, сякаш пееха земните недра. След тях се надигна хорът на айилците и мъжките гласове се извисиха над огиерската песен, като и най-дебелият човешки глас кънтеше пискливо в сравнение с огиерските. И въпреки това песните им се вплетоха една в друга, а Сомешта пое нишките им и ги вплете в танца си, понасяйки се през полето в плавни стъпки, разперил ръце встрани, а пеперудите кръжаха около него и кацаха по дългите му изпънати пръсти.

Кумин вече чуваше как посеvät запява из околните нивя, чу пляскането на женските ръце, за да окуражат мъжете, и техният ритъм запулсира като сърце на нечий нов живот, ала това усещане бе някак далечно. Погълна го песента, която Сомешта втъкаваше в почвата и около семената. Не бяха вече прости семена. Кълнове царевина покриха нивата, по-високи там, където беше стъпило ходилото на носещия се в танц ним. Никаква поразя нямаше да докосне тези стръкове, нито насекомо щеше да ги изяде; изпети семена, те щяха да порастат два пъти по-високи от човешки ръст и да напълнят градските хамбари. Ето, за това бе роден той, заради тази песен и заради други песни на семената. Не съжеляваше, че Айез Седай го бяха върнали десетгодишен, казвайки, че му липсва искрата. Да го бяха обучили за Айез Седай сигурно щеше да е дивно, но едва ли толкова, колкото миговете като този.

Песента бавно заглъхна — гласовете на айилците я доведоха до финала. Сомешта изтанцува още няколко стъпки, след като и последните гласове замряха и песента сякаш увисна във въздуха, после спря и всичко свърши.

Кумин с изненада забеляза, че градските зяпачи са си отишли, но не му остана време да се чуди къде и защо. Към тях идеха жените, засмени, за да поздравят мъжете. Сега и той бе един от мъжете, вече не момче, макар жените да го целуваха една след друга по устните и да посягаха да разрошат късата му червеникава коса.

В този момент забеляза един от войниците — стоеше само на няколко крачки и ги гледаше. Беше оставил някъде шоковата си пика и ветрилообразния си плащ, но все още беше с шлема си, подобен на глава на някое чудовищно насекомо, чиито челюсти прикриваха лицето

му, въпреки че шоквизьорът му беше вдигнат. Сякаш усетил, че изпъква някак неуместно сред тях с този шлем, войникът си го смъкна и разкри лице на млад тъмнокож младеж, не повече от четири-пет години по-голям от Кумин. Немигащите кафяви очи срещнаха погледа на Кумин и го накараха да потръпне. Младежът бе само четири-пет години по-голям от него, но тези очи... Войникът сигурно беше избран за обучението си също като него, на около десет години. Кумин бе благодарен, че на айилците такъв избор беше спестен.

Един от огиерите, Томада, се приближи към тях. Туфестите му уши бяха щръкнали в тревожно любопитство.

— Вести някакви ли има, ратниче? Забелязах някаква възбуда сред джо-колките, докато пеехме.

Войникът се поколеба.

— Предполагам, че мога да ви го кажа, макар да не е потвърдено. Получихме съобщение, че Луз Терин е повел днес призори Етаирите на удар в Шайол Гул. Нещо обърква връзките, но според доклада Големия досадник е окован и запечатан с повечето Отстъпници от другата страна. Може би всички.

— Значи се свърши — пое си дъх Томада. — Най-последно свърши, слава на Светлината.

— Да. — Войникът се огледа, сякаш разсеял се за миг. — Аз... предполагам, че се е свършило. Предполагам... — Изглеждаше някак притеснен. — Народът няма търпение да започне веселбите. Ако новината се потвърди, празниците може да продължат с дни. Чудя се дали... Не, едва ли ще приемат войниците да празнуват с тях. А вие?

— Довечера, може би — каза Томада. — Но трябва да посетим още три града, преди да ни свърши обиколката.

— Разбира се. Още работа имате. Дума да няма. — Войникът отново се огледа. — Но все още има тролоци. Дори да са се махнали Отстъпниците, все още има тролоци. И Ездачи на нощта. — Той унило пое към джоколките.

Томада, разбира се, изобщо не изглеждаше възбуден, но Кумин беше не по-малко изумен от войника. Войната е свършила? Как ли щеше да изглежда светът без война? Относно си помисли, че ще трябва да поговори с Чарн.

Още преди да е стигнал до града, до слуха му достигнаха звуци на веселба — смехове и песни. Камбаните на кулата на градския съвет

биеха ликуващо. Градските хора танцуваха по улиците — мъже, жени и деца. Кумин се запровира през гъстото множество и затърси с очи. Чарн бе предпочел да остане в един от хановете, в които отсядаха айилците, вместо да дойде на пеенето — дори Айез Седай не можеха да направят кой знае колко за болките в старите му колене, — но сигурно за такова нещо щеше да излезе навън.

Изведнъж нещо го удари по устата и краката му се подкосиха; още преди да е осъзнал, че е паднал, вече се изправяше на колене. Нечия ръка пак се вдигаше, окървавена. Той вдигна очи и видя лицето на разгневения градски мъж, надвесил се над него и размахал юмрук.

— Защо го направи? — попита той. Градският човек се изплю в лицето му.

— Отстъпниците са мъртви. Мъртви, чу ли ме? Ланфеар няма да ви защити повече. Ще изкореним всички ви, които служехте на Отстъпниците и се преструвахте, че сте на нашата страна, ще се разправим с всички вас така, както се разправихме с побъркания старец.

Една жена задърпа мъжа за мишницата.

— Хайде дръпни се, Тома. Дръпни се и си дръж глупавия език! Да не искаш огиерите да те подгонят? — Мъжът изведнъж се угрижи и се остави жената да го изтегли навътре в тълпата.

Кумин се изправи с мъка и се затича, без да обръща внимание на кръвта, стичаща се по брадичката му.

Ханът беше празен и утихнал. Дори ханджията го нямаше, нито готвачката или прислугата. Кумин се затича из сградата.

— Чарн? Чарн? Чарн!

Сигурно беше навън, отзад. Чарн обичаше да посяда под дръвчетата с ябълки-горчивки зад хана и да разказва историите от младините си.

Кумин профуча през задната врата, спъна се и падна по лице. Кракът му бе закачил някаква празна чизма. Червена — също като онези, които Чарн носеше, откакто вече не се включваше в пеенето. Нещо накара Кумин да вдигне глава нагоре.

Белокосото тяло на Чарн висеше от въжето, праметнато през една издадена греда. Единият му крак бе изритал чизмата и се люшкаше бос, а пръстите на едната му ръка бяха стиснали клупа на врата му — беше се опитвал да го охлаби.

— Защо? — промълви Кумин. — Ние сме Да-шайн. Защо? — Нямаше кой да му отговори. Притиснал чизмата до гърдите си, той остана коленичил, без да откъсва очи от Чарн, а наоколо гърмеше шумът на празнуващата края на войната тълпа.

Ранд потръпна. Светлината от колоните се бе превърнала в ослепителна синкава мъгла, сякаш уплътнила се, сякаш мъчеща се да изтегли и разкъса жилите му през кожата. Вятърът виеше в зла вихрушка, засмукваща го навътре. Мурадин бе успял да се забули; черни, слепи кухни зееха под булото. И айилецът дъвчеше, дъвчеше и по гърдите му се стичаше кървава слуз. Напред.

Чарн вървеше по тротоара на широката претъпкана улица под клонестите дървета кхора, чиито триделни листи сееха мир и покой сред сенките на сребристите здания, докосващи небето. Град без дървета кхора щеше да изглежда гол и безрадостен като пустош. По платното кротко бръмчаха джоколки, а в небето се носеше голям бял шокрил, понесъл граждани към Комелле, Цора или някъде другаде. Той самият рядко използваше шокрили — ако му се наложеше да отиде много далече, винаги Пътуваше с Айез Седай — но тази нощ щеше да отиде до М'джинн. Днес беше двадесет и петият му рожден ден и тази вечер смяташе да приеме поредното предложение на Налла за женитба. Зачуди се дали тя ще се изненада — досега беше отклонявал предложенията ѝ, защото не искаше да заживее уседнал живот. Това щеше да означава да премине в служба на Зорелле Седай, на която служеше Налла, но Миерин Седай вече му беше дала благословията си.

Той бързо зави на пресечката и едва успя да забележи тъмноликия мъж с широки рамене и модна тясна брадичка преди рамото на непознатия да го блъсне и да го събори по гръб. Главата му издрънча на плочника — притъмня му и в очите му блеснаха искри посред бял ден. Зашеметен, той остана легнал на гръб.

— Внимавай къде вървиш — изръмжа раздразнено брадатият, оправяйки сетрето си без ръкави и намествайки пищните дантели на китките си. Черната му коса, стигаща до раменете, беше прибрана

отзад на плитка. Това също така беше по последната мода, защото почти всеки, който бе положил клетвата на Договора, се стараяше да прилича на Айил.

Светлокосата жена с него положи длан на рамото му. Искрящо бялата ѝ рокля потъмня от внезапното ѝ притеснение.

— Джом, виж косата му. Той е айил, Джом.

Чарн опипа главата си да види дали няма счупено и пръстите му се заровиха в късо подстриганата му златисто-червеникава коса. Само цицина, нищо страшно.

— Хм, вярно. — Раздразнението на мъжа се смени от смут. — Простете ми, Да-шайн. Всъщност аз трябваше да внимавам къде вървя. Дайте да ви помогна. — Говореше много учтиво, докато изправяше Чарн на крака. — Добре ли сте? Да ви спра някой скачач да ви откара закъдето сте тръгнали.

— Нищо ми няма, гражданино — отвърна кротко Чарн. — Наистина, вината беше моя. — Така си беше. Забързал се като... Можеше да нарани човека. — Ударих ли ви? Простете.

Мъжът отвори уста да възрази — гражданите винаги го правеха; изглежда, смятаха, че айилците са направени от крехко стъкло — но преди да успее да заговори, земята под краката им се разтърси. Мъжът се огледа колебливо и придърпа модния си ветрилообразен плащ сменящи се цветове около себе си и дамата така, че главите им изведнъж сякаш станаха безтелесни.

— Какво е това, Да-шайн?

Други минувачи, забелязали косата на Чарн, започнаха да се трупат около него и тревожно да му задават същите въпроси, но той не им обърна внимание. Нямаше време дори да помисли дали не се държи с тях неучтиво. Започна да си пробива път през множеството, с очи, приковани в Шаром — бялата сфера с диаметър от хиляда стъпки се рееше високо над сините и сребристи куполи на Коллам Даан.

Миерин бе заявила, че днес щял да настъпи денят. Тя твърдеше, че е открила нов източник на Единствената сила. Жените и мъжете Айез Седай вече щели да могат да черпят от един и същи извор, а не от отделни половини. Това, което щели да могат да правят мъже и жени заедно, щяло да бъде още по-могъщо, след като разделение вече нямало да съществува. А днес тя и Бейдомон щяха да почерпят от него

за първи път — мъже и жени нямаше повече да се трудят заедно, владеейки различна Сила. Днес.

Някакво малко късче белота се отцепи от Шаром и се завъртя във въздуха сред вихрушка от черен пламък; взе да се снишава, измамно бавно, почти незабележимо. А след това от бялата сфера се пръснаха стотици капки. Шаром се пръсна като яйце и се понесе надолу, снишавайки се като обсидианов пъкъл. Мрак се разля по небето, поглъщайки слънцето в безвременна нощ, сякаш светлината на тези пламъци беше от катран. Запищяха хора.

Още с първата огнена хрчка Чарн се понесе тичешком към Коллам Даан, макар да разбираше, че е късно. Беше се заклел да служи на Айез Седай, а бе закъснял. Тичаше, а по лицето му се стичаха сълзи.

Примигвайки, за да разсее искрите, замрежили взора му, Ранд стисна лицето си в шепи. Образът все още се носеше в главата му, онази огромна сфера, пламнала в чернота, разпадаща се, падаща. „Нима наистина видях дупката, пробита в затвора на Тъмния? Нима беше това?“ Застана на ръба на гората от стъклени колони, взирайки се в Авендесора. „Дървото кхора. Един град е пустош без кхора. А сега е останало само едно.“ Колоните искряха под синкавото сияние, сипещо се от купола мъгла горе, но за пореден път светлината приличаше само на ярки отражения. Нямаше и следа от Мурадин — айилецът не бе успял да излезе от стъклената гора. И сигурно никога нямаше да излезе.

Изведнъж нещо сред клоните на Дървото на живота прикова очите му. Тяло. Леко се полюшваше. Мъжко тяло, увиснало под кол, окачен на два клона, на въже, затегнато на врата му.

С безсловесен рев Ранд се понесе към дървото, драпайки с ръце и ум към сайдин, и свирепият меч изникна в ръцете му, докато се мяташе в скок, за да среже въжето. Двамата с Мат тупнаха едновременно върху прашните бели плочи на настилната. Колът се измъкна и издрънча до тях — не беше кол, а странно черно копие с къс меч на мястото на острието, леко извит и заточен от едната страна. На Ранд му беше все едно, дори от злато да бе този меч, или от куендияр със сапфири и капки жив огън по него.

Той пусна меча и Силата да угаснат, развърза въжето от врата на Мат и притисна ухо до гърдта на приятеля си. Нищо. Отчаяно разкъса яката на палтото и ризата му, откъсна и кожената връв със сребърния медальон на гърдите му. Хвърли медальона настрани и отново се вслуша. Пулс нямаше. Мъртъв. „Не! Щеше да е жив, ако не бях се съгласил да ме последва тук. Не мога да го оставя да умре!“

Стовари с всичка сила юмрука си върху гърдите на Мат, вслуша се. Нищо. Отново го удари, като с чук, вслуша се. Да. Ето. Съвсем леко тупване на сърцето. Имаше го. Съвсем слабо. Забавящо се. Но Мат все още беше жив въпреки дебелията пурпурна подутина около шията му. Все още можеше да бъде съживен.

Ранд напълни дробовите си с въздух, наведе се и с всички сили го издиша в устата на Мат. Отново. И пак. Можеше да опита и да прелее — сигурно щеше да успее да направи нещо и по този начин. Но споменът за онова момиче в Камъка го спря. Искаше Мат да оживее. Да оживее, а не да се превърне в кукла, движена от Силата. Веднъж в Емондово поле беше видял как майстор Люхан бе съживил едно момче, намерено да се носи безжизнено по повърхността на Виноструй. Затова продължи да вдишва и да натиска, да вдишва и да натиска, и да се моли.

Изведнъж Мат се загърчи и започна да кашля, после седна и стисна гърлото си с две ръце, мъчейки се болезнено да вдиша сам. Ранд коленичи до него.

Мат докосна с ръка въжето и потръпна.

— Тези проклети... пръчи... синове — изломоти той дрезгаво. — Те... опитаха се да ме убият.

— Кой? — попита Ранд и се огледа загрижено. Полудовършените дворци около прашния изоставен площад се възряха в него. Руйдийн със сигурност беше напълно безлюден, с изключение на тях двамата. Освен ако Мурадин все още не беше жив и не се спотайваше някъде.

— Оная пасмина... от другата страна... на онзи... изкривен вход. — Мат с мъка преглътна. — И тук има един такъв, Ранд. — Гласът му още звучеше хрипливо, като на човек, чието гърло е стиснато.

— Успял си да минеш през него? Отговориха ли на въпросите ти? — Това можеше да се окаже от полза. Той самият имаше отчаяна

нужда от повече отговори. Имаше нужда да задава хиляди и хиляди въпроси. А твърде малко бяха отговорите.

— Никакви отговори — отвърна хрипливо Мат. — Мамят. И се опитаха да ме убият. — Той вдигна медальона — сребърна лисича глава, която почти изпълни дланта му, и след миг го напъха в джоба си с гримаса. — Поне им измъкнах нещо.

Придърпа странното копие към себе си и пръстите му пробягаха по черната дръжка. По дължината ѝ минаваше ред странно, наклонено писмо, обкръжено от двойка птици, врязани от метал, по-черен от дървото. Гарвани. Други такива две птици бяха врязани върху острието. С груб, хриплив смях Мат се изправи, опирайки се на копието, и върхът-меч почти се изравни с главата му. Не си направи труд да оправи ризата си и да се закопчава.

— И това ще го запазя. Шегички си правят, но ще го запазя.

— Шегички ли?

Мат кимна.

— Виж какво пише.

„Тъй спогодбата ни е записана; така е сключен договорът. Мисълта е стрелата на времето, паметта не заглъхва никога. Каквото бе поискано, се даде. Платена е цената.“

— Хубава шегичка, нали. Гръклянчетата ще им срежа с тази тяхна шегичка, само да ми паднат. Ще им дам аз на тях „мисъл и памет“. — Той присви очи от болка и приглади косата си. — Светлина, ама колко ме боли главата! Върти се, сякаш е пълна с хиляда сънища, и всеки боде като игла. Смяташ ли, че Моарейн ще направи нещо по въпроса, ако я помоля?

— Сигурен съм, че ще направи — отвърна умислено Ранд. Мат сигурно наистина го болеше много, за да е готов да прибегне до помощта на Айез Седай. Той отново погледна тъмната дръжка на копието. По-голямата част от надписа беше скрита под ръката на Мат, но не целият. Каквото и да беше това, той нямаше никаква представа какво означава. А откъде знаеше Мат? Празните прозорци на Руйдийн сезираха в него подигравателно. „Все още крием много тайни —

сякаш му казваха те. — Повече, отколкото знаеш ти. И по-лоши.“ — Хайде да се връщаме вече. Мат. Дори и да се наложи да прекосим тази долина посред нощ, хич не ме интересува. Както каза ти, поне ще захладнее. Не искам да оставаме повече тук.

— Лично аз нямам нищо против — каза Мат и се разкашля. — Стига да можем отново да пийнем от онзи шадраван.

Ранд бавно закри до Мат, който залиташе, опирайки се на копието като на тояга. Спря се да погледне двете статуетки на мъж и жена, държащи кристални сфери, но ги подмина. Още не. Дано още дълго не му се наложеше.

Недовършените дворци, надвиснали от двете страни на улицата, придобиха заплашителен вид с назъбените си върхове — като зъбери на крепости. Ранд прегърна сайдин, макар да не виждаше никаква явна заплаха. За виждане — не я виждаше, но я усещаше, като че ли нечи очи убийствено се впираха в гърба му. Руйдийн се простираше, мирен и празен, без никакви сенки сред синкавото сияние на мъгливия купол. Прахът по улиците започна да се вихри от вятъра... Вятър? Вятър нямаше.

— О, да ме изгори дано — промърмори Мат. — Струва ми се, че сме в беда, Ранд. Така ми се пада, като се мотая около теб. Все ме въвлечаш в разни неприятности.

Вихрушките се усилиха и започнаха да се сливат в нещо като... като какво?

— Можеш ли да ходиш по-бързо? — попита Ранд.

— Да ходя ли? Кръв и пепел, и да тичам мога. — Килнал копието пред гърдите си, Мат се впусна в бесен бяг, за да потвърди думите си.

Тичайки до него, Ранд отново извади меч си от светлина, без да е сигурен за какво може да му послужи срещу потръпващите облаци прах, без да е сигурен дали изобщо има нужда от него. Та това беше само прах. „Не, не е, проклетията му. Трябва да е някой от онези мехури. Злото на Тъмния, понесло се през вятъка на Шарката, търсецо проклетите тавирен. Знам, че е това.“

Прахът се завихри и затръпна, все по-плътен и по-плътен. Изведнъж, точно пред тях, от басейна на пресъхнал фонтан се надигна плътно туловище, като силует на огромен мъж, тъмен и безлик, с пръсти, увенчани с остри нокти. Туловището безшумно скочи към тях.

Ранд реагира инстинктивно — „Луната, вдигаща се над водата“ — и острието на Силата се връза в тъмната фигура. Само едно примигване на клепачите — и тя се превърна в плътен облак прах, който се разсипа по настилката.

Други заеха мястото ѝ — черни, безлики силуети, стичащи се от всички страни, без да си приличат, но до един — с протягащи се, драпащи във въздуха остри нокти. Ранд затанцува сред тях, мечът се завъртя във въздуха в сложни плетеници, оставящи след себе си реещи се в сумрачната светлина пращинки. Мат използваше копието си като бойна тояга, то се въртеше в ръцете му почти невидимо, но острието му се връзваше в целта, сякаш цял живот бе боравил с него. Тварите гинеха — или поне се превръщаха в прах, — но бяха много и много, и все по-бързи. Кръв потече по лицето на Ранд, старата рана на хълбока му пламна, готова отново да зейне. Червенина обля и лицето на Мат, и гърдите му. Твърде много бяха, и много бързи.

„Не правиш и една десета от онова, на което вече си способен.“ Това му беше казала Ланфеар. Той се изсмя. Да се научи от един от Отстъпниците? Можеше да го направи, макар и не по начина, по който тя очакваше. Да, можеше. Преля, заплете нишки от Силата и запокити смерчове в средата на всеки от черните силуети. И те се взривиха сред облаци прах, които го задавиха и го накараха да се закашля. Докъдето стигаше погледът му, прах се стелеше из въздуха.

Кашляйки и дишайки тежко. Мат се подпря на копието с тъмната дръжка.

— Ти ли го направи това? — изхъхри той и избърса от очите си кръв и пот. — Щом си могъл, защо не го направи от самото начало, да му се не види?

Ранд отново се разсмя. „Защото не бях си го помислил. Защото не го знаех преди да си го помисля.“ Но устата му остана замръзнала. Прахта, която се слягаше по настилката, отново започна да се надига на вълни.

— Бягай — викна той. — Трябва да се измъкнем оттук. Тичай!

Един до друг се понесоха през мъглата — сечаха наляво и надясно всеки облак, който им се стореше, че се сгъстява, ритяха вълните прах, правеха всичко, за да им попречат да се уплътнят. Разпръснатият прах потръпваше и бързо се сгъстяваше — вече още

преди да е достигнал земята. Продължиха да тичат сред мъглата и през нея, профучаха и се озоваха отвън под утринното небе.

Ранд се извърна, готов да метне мълния или плам — каквото и да е. Нищо не изскочи от мъглата след тях. Може би мъглата бе преграда за онези тъмни туловища. Може би... Той не знаеше. Не го и интересуваше, щом като нещата вече не ги гонеха.

— Да ме изгори дано — изломоти дрезгаво Мат. — Цяла нощ сме престояли вътре. Вече е почти призори. Не мислех, че е минало толкова време.

Ранд погледна небето. Слънцето тъкмо се издигаше над планинските ридове и болезнено яркият му нимб очертаваше проядените зъбери. Дълги сенки покриваха коритото на долината. „Той ще дойде от Руйдийн призори и ще ви обвърже с връзки, които не ще можете да скъсате. Ще ви върне обратно и ще ви унищожи.“

— Да се връщаме в планината — промълви той тихо. — Чакат ни.

„Чакат ме.“

ГЛАВА 27

В ПЪТИЩАТА

Мракът на Пътищата сви светлика на фенера до малка локвичка с резки ръбове около Перин и Гаул. Скърцането на седлото и потропването на копитата по камъка като че ли не стигаха по-далече от кръга светлина. Във въздуха нямаше никаква миризма. Нищо. Айилецът крачеше леко до Стъпко и поглеждаше към смътното сияние на фенера от групата с Лоиал пред тях. Перин упорито отказваше да я нарече „групата на Файле“. Пътищата, изглежда, не притесняваха особено Гаул, въпреки знанието за злото, съдържащо се в тях. Самият Перин не преставаше да се ослушва, както правеше почти от два дни, или по-скоро от онова, което можеше да мине за дни в това лишено от светлина място. Ушите му първи щяха да засекат звука, означаващ гибел за всички тях, ако не и по-лошо — шума на надигащ се вятър там, където вятър никога не духаше. Не на кой да е вятър, а на Мачин Шин, Черния вятър, поглъщащ души. Не можеше да си наложи да не мисли, че пътуването из Пътищата си е чисто безразсъдство, но щом нуждата те призовава, можеш да се хвърлиш и в най-голямото безразсъдство.

Бледата светлина пред тях спря и той дръпна юздите напред нещо като древен каменен мост, издигащ се в дъга сред пълна чернилка. Древен беше — каменните парапети бяха разнебитени, плитки ровини бяха прояли каменното платно. Най-вероятно бе устоял над три хиляди години, но вече изглеждаше готов всеки миг да рухне. Дори може би точно сега.

Товарният кон се блъсна в Стъпко, животните изцвилиха и завъртяха тревожно очи към обкръжаващия ги мрак. Перин си даваше сметка как се чувстват конете. Малко повече хора за компания можеха да олекотят отчасти бремето на безкрайната нощ. Въпреки това той нямаше да се приближи повече до фенерите напред, дори и сам да беше. Нямаше да го направи и да рискува да повтори онова, което се бе случило вече на онзи, първия Остров, точно след като влязоха през

Портала при Тийр. Той раздражено почеса рунтавата си брада. Не беше сигурен какво точно бе очаквал, но не и...

Фенерът заподскача, когато той слезе от седлото и поведе Стъпко и товарния кон към Напътственика — висока плоча от бял камък, покрита с наклонени сребърни писмена, смътно напомнящи за лози и листа, всички проядени, сякаш бяха залети с киселина. Не можеше да ги разчете, разбира се — това трябваше да го стори Лоиал, писмото беше огиерско — но след малко обиколи Напътственика и огледа Острова. Беше също като другите, които бе виждал, с висока до гърдите му стена от бял камък, с извивки и криволици, сложно заплетени едни с други. На равни интервали мостове прекъсваха стената, издигаха се и чезнеха в мрака, имаше и рампи без перила, издигащи се нагоре или спускащи се надолу без никаква видима опора. Навсякъде се виждаха пукнатини, разровени ями и плитки дупки, сякаш самият камък гниеше. Когато конете пристъпваха, се чуваше хрускав шум на ронещ се под копитата им камък. Гаул се взираше в тъмнината без никаква доловима нервност, но пък той не знаеше какво може да се крие тъдява. Виж, Перин знаеше, и то много добре.

Когато Лоиал и останалите пристигнаха, Файле веднага скочи от гърба на черната си кобила и закрачи право към Перин, с очи, приковани в лицето му. Той вече бе започнал да съжалява, че ѝ е създал тревоги, но тя изобщо не изглеждаше разтревожена. Не можеше да определи какво точно изразява лицето ѝ, освен че е съсредоточено.

— Да не си решила да говориш с мен, вместо...

От якия ѝ шамар пред очите му светнаха искри.

— Ти какво си въобразяваш — отсече тя делово. — Че ще пердашиш напред като див глиган ли? А, тази няма да я бъде. Няма!

Той си пое дъх, бавно и дълбоко.

— Помолих те да не го правиш повече.

Тъмните ѝ очи се разшириха, сякаш ѝ беше казал нещо крайно обидно. Той още триеше бузата си, когато вторият ѝ шамар го зашлеви от другата страна и едва не му изкърти челюстта. Айилците ги гледаха с любопитство, а ушите на Лоиал бяха клюмнали.

— Казах ти да не го правиш — изръмжа той.

Юмрукът ѝ не беше много голям, но внезапният ѝ удар изкара въздуха от дробовете му и го накара да залитне към перилата, а тя замахна наново. С рев той я сграбчи за врата и...

Какво пък, вината си беше само нейна. Така си беше. Той я беше помолил да не му посяга. Казал ѝ го беше. Тя си беше виновна. Но се изненада все пак, че не извади някой от ножовете си — тя като че ли носеше по тялото си повече ножове и от Мат.

Беше се ядосала, естествено. Направо беше побесняла. От Лоиал, че се опита да се намеси — тя можела да се оправи и сама, благодаря. Бясна беше на Байн и Чиад, че не бяха се намесили; слиса се, когато ѝ отвърнаха, че не са и допускали, че тя е искала да се намесят в разпра, която сама е предизвикала. „Решиш ли да се биеш — каза ѝ Байн, — трябва сама да си поемеш последствията, да спечелиш или да загубиш.“ Но не изглеждаше и най-малко сърдита на него. Виж, това го изнервяше. Само го беше погледнала, с очи, блеснали от незакапали сълзи, което го накара да се почувства гузен, което пък на свой ред го ядоса. Защо точно той трябваше да е гузен? Да не би от него да се очакваше да си стои така и да я остави да го бие, колкото си иска? Беше се качила отново на Лястовица и стоеше, изправила гръб и го гледаше с неразгадаем израз. Това много го беше изнервило. Почти съжали, че не беше извадила нож. Почти.

— Отново тръгнаха — каза Гаул.

Перин тръсна глава и се върна в реалността. Другата светлина наистина се движеше. Сега нещо се поколеба. Някой от тях бе забелязал, че неговата светлина още не ги е последвала. Сигурно Лоиал. На Файле сигурно щеше да ѝ е все едно, дори и да се загубеше, а двете айилки на два пъти се бяха опитали да го убедят да се движи малко по-близо след тях. Не му беше нужно лекото поклащане на главата на Гаул, за да им откаже. Той сръга Стъпко и дръпна юздите на товарния кон.

Тукашният Напътственик беше по-прояден от всички, които бе виждал. Светлината от другите фенери вече бе тръгнала по една от рампите, леко спускаща се надолу, и той я последва с въздишка. Мразеше рампите. Обкръжена единствено от мрак, тази започна да се вие надолу, без нищо да може да се различи извън кръга светлина, лееща се от фенера над главата му. Нещо му подсказваше, че едно падане през ръба ѝ просто никога няма да свърши. Стъпко и товарният кон се придържаха към средата на платното, без да се налага да ги подканят, и дори Гаул избягваше да се отклони настрана. Най-лошото беше, че когато рампата свърши на поредния Остров, човек не можеше

да се отърве от впечатлението, че тя се простира точно под онази, която бяха изоставили преди. Перин дори се зарадва, като видя, че Гаул е зяпнал нагоре, зарадва се, че не е единственият, който се чуди какво държи този Остров на мястото му и дали все още е здрав.

Фенерите на Лоиал и Файле отново бяха спрели край Напътственика, затова той дръпна юздите малко преди свършека на рампата. Този път обаче те не продължиха. След няколко мига прокънтят гласът на Файле:

— Перин.

Двамата с Гаул се спогледаха и айилецът сви рамене. Тя не беше проговаряла на Перин, откакто той...

— Перин, ела тук. — Не съвсем заповеднически, но не и умолително.

Байн и Чиад бяха приклекли кротко до Напътственика, а Лоиал и Файле седяха на конете си наблизко и държаха прътовете с фенерите. Огиерът държеше поводите на товарните коне и туфите в ушите му помръдваха, докато местеше поглед от Файле към Перин и обратно. Тя, от своя страна, изглеждаше изцяло погълната в надяването на ездитните си ръкавици от мека зелена кожа със златни соколчета, бродирани от горната страна. И роклята си беше сменила. Новата беше скроена по същия начин, с висока яка и тесни, раздвоени поли, но беше от тъмнозелена коприна и като че ли подчертаваше повече бюста ѝ. Перин не я беше виждал досега.

— Какво искаш? — попита я той предпазливо.

Тя вдигна глава, сякаш изненадана, че го вижда, после я килна замислено на една страна и се усмихна, сякаш току-що ѝ беше хрумнало нещо.

— Ах, да. Искан да проверя дали можеш да се научиш да идваш, щом те повикам. — Усмивката ѝ стана по-широка: сигурно защото бе чула как зъбите му изскърцаха. Той потърка носа си — тук смътно миришеше на нещо гнило.

Гаул тихо се изкикоти.

— Все едно да се опитваш да разбереш слънцето, Перин. То просто е, и няма какво да му разбираш. Не можеш да живееш без него, но си иска цената. Така е и с жените.

Байн се наведе и заговори нещо в ухото на Чиад, при което двете се засмяха. Според начина, по който погледнаха него и Гаул, Перин

хич не държеше да чуе какво намират за толкова смешно.

— Изобщо не е това — избоботи Лоиал и ушите му помръднаха. Той погледна Файле с укор, което изобщо не я смути: тя само му се усмихна и продължи да си надява ръкавиците, изпъвайки грижливо пръстите им един по един. — Съжалявам, Перин. Просто тя настоя да е тази, която да те извика. Това е всичко. Стигнахме. — Той посочи основата на Напътственика, откъдето тръгваше широка начупена линия, не към мост или рампа, а направо към мрака. — Порталът към Манедерен, Перин.

Перин кимна, но не каза нищо. Не мислеше да им предлага да тръгнат по линията, за да даде повод на Файле да му се развика, че пак се опитва да ѝ отнема водачеството. Отново потри нос разсеяно — тази почти недоловима миризма на гнило вече го дразнеше. Не смяташе да направи дори най-смисленото предложение. Щом толкова държеше да води — нейна работа. Но тя си седеше на седлото, залисана с ръкавиците си, и явно го чакаше да проговори, за да го среже с някоя остроумна забележка. Много си падаше по остроумията; докато той предпочиташе да говори това, което мисли. Раздразнен, той извърна Стъпко, решил да продължи без нея и Лоиал. Линията водеше към Портала и той сам можеше да измъкне листа на Авендесора, който да го отвори.

Изведнъж ушите му засякоха далечен тропот на копита сред мрака и вонята нахлу в ума му.

— Тролоци! — извика той.

Гаул плавно се извъртя и заби копие в черната козинява гръд на един тролок с вълча муцуна, скочил в кръга светлина с вдигнат крив меч; със същото лишено от видимо усилие движение айилецът издърпа острието на копието и се отдръпна встрани, оставяйки огромното туловище да рухне. Други обаче връхлетяха след него, с кози муцуни и мечи бърни, със зловещо изкривени клюнове и вити рога, с криви мечове, секири с шипове и извити като куки копия. Конете заподскачаха и зацвилиха.

Вдигнал фенера високо — от мисълта, че може да се озове пред тези твари посред тъмницата, го изби студена пот — Перин посегна за оръжие и замахна към някакво лице, по-точно озъбена зурла. Изненада се, като забеляза, че е сграбчил чука, но макар и да му липсваше

острият ръб на секирата, тежката стомана на чука, размахана от мишците на ковач, повали тролока.

Лоиал замахна с фенера срещу една от козите глави и прътът на фенера се счупи; облян от горящото масло, тролокът затича с рев и потъна в мрака. Огиерът заразмахва дебелия прът, който приличаше в ръцете му на тояжка — но тояжка, която нанасяше безмилостни удари и трошеше кости. Един от ножовете на Файле разцъфна между две прекалено човешки очи, изцъклени над бърнеста муцуна. Айилките затанцуваха копията, успели междувременно да се забулят. Перин удряше и удряше, и удряше. В смъртна вихрушка, която продължи... Минута? Пет? Сякаш мина цял час. Но изведнъж тролоците се оказаха изпадали и тези, които още не бяха мъртви, риташа с крака и копита и издъхваха.

Перин дълбоко пое дъх. Дясната ръка го болеше под рамото, сякаш тежестта на чука я беше измъкнала от ставата. Усети някакво парене на лицето си, по скулата му се процеждаше влага, друга струя — по крака му, докдето се бе добрала стоманата на един от тролоците. Всеки от айилците имаше поне едно тъмно петно по сивокафявите си дрехи, а на едното бедро на Лоиал беше зейнала кървава рана. Но очите на Перин минаха през тях — търсеха Файле. Ако тя беше ранена... Тя седеше на черната си кобила, с нож в дясната си ръка, готова да го метне. Беше успяла дори да си свали ръкавиците и да ги пхне под колана си. Не можеше да види рана по нея. Сред цялата миризма на кръв — огиерска, човешка, тролокска — не можеше да различи нейната, но миризмата ѝ познаваше, а ѝ липсваше болезнената нотка на ранено същество. Ярките светлини заслепяваха тролоците — те не можеха лесно да се приспособят към тях. Твърде вероятно бе единствената причина те все още да са живи, а тролоците — мъртви, да е рязкото им хвърляне от мрака в светлината.

И това се оказа единственото време за отдых, само миг, достатъчен, за да се огледат и да поемат дъх. С рев като от чувал кости, изсипан във фунията на огромна месомелачка, сред светлината скочи Чезнещ. Безокият му взор беше взорът на самата смърт, а черният меч се завъртя над главата му като мълния. Конете изцвилиха и се задърпаха към бездната.

Гаул едва успя да отклони черния меч с щита си — парче от щита отлетя, сякаш слоевете дебела бича кожа бяха тънък лист хартия.

Той мушна напред, изгърва целта си — почти — и отново мушна. Стрели се забиха в гърдите на мъдраала: Байн и Чиад бяха успели да пхнат копията си в презрамките, придържащи калъфите на лъковете им на гърбовете, и сега опъваха извитите лъкове от бичи рога. Още стрели щръкнаха в гърдата на Получовека. И копието на Гаул — жилещо, пробиващо. Един от ножовете на Файле изведнъж се заби в гладкото и бяло като личинка лице. Чезнещият нито падаше, нито спря опитите си да причини нечия смърт. Само дивашки бързото отбягване ги предпазваше от свистящия черен меч, търсещ плът, която да посече.

Перин оголи зъби в безсъзнателен вой. Мразеше тролоците като кръвни врагове, но Неродения... Струваше си да умре, убивайки Нероден. „Да впия зъби в гърлото му!...“ Без да го е грижа, че ще се изпречи пред стрелите на Байн и Чиад, той смуши Стъпко към Неродения. В последния миг тварта се извъртя от Гаул, сякаш не усещаща върха на копието, забито между раменете ѝ и показващо се от гърлото, и се взря в Перин с безокия си поглед, пращаш смъртен страх в душата на всеки човек. Твърде късно. Чукът на Перин се стовари и премаза и главата, и с нея и безокия поглед.

Макар паднал и обезглавен, мъдраалът продължи да се мятая неистово и да замахва безцелно с изкованото в Такандар острие. Стъпко затанцува назад, цвилейки нервно, и Перин изведнъж се почувства така, сякаш са го хвърлили в леден вир. Черната стомана правеше рани, които дори Айез Седай трудно можеха да Изцерят, а той беше подкарал коня толкова безгрижно... „Зъбите ми в... Светлина, трябва да се сдържам поне малко. Трябва!“

Но продължаваше да чува притаени звуци откъм мрака в другия край на Острова — тропот на копита, стържене на ботуши, хрипливо дишане и гърлен шепот. Още тролоци; колко — не можеше да прецени. Жалко, че не бяха обвързани с мъдраала, но все пак може би щяха да се поколебаят да нападнат, след като го нямаше да ги поведе. Тролоците бяха страхливи по природа. Предпочитаха сигурното надмощие и лесното убийство. Но въпреки липсата на мъдраал, можеше да се окопитят и отново да налетят.

— Порталът — каза той. — Трябва да се измъкнем преди да са решили какво да правят без това. — Посочи с окървавения си чук все още мърдащия мъдраал. Файле моментално дръпна юздите на

Лястовица и той така се изненада, че изломоти: — Какво, ти няма ли да възразиш?

— Не и когато кажеш нещо разумно — отвърна тя делово. — Не и когато говориш разумно. Лоиал?

Огиерът тръгна. Перин поведе Стъпко след Файле и Лоиал, айилците крачеха до него, приготвили лъковете си за стрелба. В чернотата зад гърба им ги последва шумолене на копита и ботуши, и дрезгаво мърморене на език твърде груб, за да е човешки. Отстъпваха заднишком, все по-назад, а мърморенето хриптеше все по-близо, набираше все повече кураж...

И още един звук долетя до ушите на Перин, като коприна, отъркала се в друга коприна. След миг — по-силно, като издишване на някой далечен исполин, глъхнещо и пак надигащо се.

— Побързай! — извика той. — Побързай!

— Бързам — сопна се Лоиал. — Дост... този звук! Да не е... Светлината дано освети душите ни и ръката на Създателя да ни закриля дано! Отваря се. Отваря се! Трябва да остана последен. Навън! Навън! Но не прекалено... Не, Файле!

Перин погледна през рамо. Двойните порти с оживелите листа се разтваряха, разкривайки зад себе си гледка на планинска местност като през опушено стъкло. Лоиал беше слязъл, за да свали листото на Авендесора и да отключи Портала, а Файле беше хванала поводите на товарните им коне и юздите на неговия кон. С припрян вик: „Следвайте ме! Бързо!“, тя сръга с пети Лястовица и тайренската кобила скочи към зейналия отвор.

— След нея — викна Перин на айилците. — Бързо! С това не можете да се биете. — Те се поколебаха само миг, после бързо заотстъпваха. Гаул стискаше здраво поводите на товарния кон. Стъпко се изравни с Лоиал. — Можеш ли някак да го заключиш? Да го залостим с нещо? — Хрипливите шепоти взеха да стават панически — тролоците вече също бяха разпознали звука. Мачин Шин идваше. Да оживееш означаваше да се измъкнеш от Пътищата.

— Да — отвърна Лоиал. — Да. Но вървете. Хайде!

Перин сбута Стъпко към портала и преди да се усети какво прави, извърна глава и нададе вой, изпълнен с непокорно предизвикателство. „Глупак, глупак, глупак!“ Въпреки всичко очите му се задържаха върху онова невъзможно черно петно, докато Стъпко

пристъпваше през портала. Косъм по косъм го обля ледена вълна, времето се разтегна. Тласъкът на напускането на Пътищата го връхлетя, все едно че бе препускал в галоп и изведнъж се бе заковал на място.

Айилците се бяха пръснали по склона с лица към Портала, с опънати лъкове. Файле тъкмо се надигаше — бе се изтърсила от седлото на кобилата си и Лястовица я душеше. Да излезеш в галоп през Портал беше толкова лошо, колкото и да нахълташ по същия начин — тя имаше късмет, че не беше си скършила врата. Високият кон на Лоиал и двете товарни животни трепереха, сякаш ги бяха ударили между очите. Перин отвори уста, но Файле го погледна гневно, чакайки само да дръзне да каже нещо, най-малкото да изрази съчувствие, и той отвърна с кисела гримаса и благоразумно запази мълчание.

Лоиал изведнъж изскочи от Портала, пробивайки сребрилата огледална повърхност. Почти по петите му се появиха два тролока — единият с овнешки рога и муцуна, другият — с орлов клон и оперени гърди, но преди да успеят да излязат и наполовина, блестящата повърхност стана мъртворешки черна, завря, заиздува се и ги придърпа обратно.

Гласове зашепнаха в главата на Перин, хиляди подивели гласове, ломотеци налудничаво, драскащи под черепа му. „Горчива кръв. Кръв, така горчива. Пий кръвта и скърши костите. Счупи костта и мозъка изпий. Горчив мозък, сладки писъци. Пеещи писъци. Изпей писъка си. Малки душици. Кисели душици. Гълтай. Как сладка е болката.“ И така нататък, и така нататък.

Тролоците запищяха и заблъскаха врящата около тях чернилка, задрапаха да се измъкнат, а тя ги засмукваше все по-дълбоко и по-дълбоко, докато навън не остана да стърчи само една космата ръка, гърчеща се отчаяно, а после — само мракът, издуващ се навън, търсещ. Портите бавно започнаха да се плъзгат една към друга, затискайки Чернилката, и тя започна да се издърпва зад тях със свистене. Гласовете в главата на Перин най-после секнаха. Лоиал бързо затича напред и пхна не едно, а две триделни листа сред безбройните други листа и клонки. Порталът отново се превърна в камък — в част от каменна стена, издялана в изящна и сложна резба, застанала самотна сред покрития с рядка растителност планински

склон. Сред безбройните листа сега имаше не едно, а две листа на Авендесора — Лоиал беше преместил вътрешния триделен лист от външната страна.

Огиерът въздъхна дълбоко и облекчено.

— Това е най-доброто, което можах да направя. Сега може да бъде отворен само от тази страна. — Той погледна Перин с притеснение и твърдост едновременно. — Можех да го заключа завинаги, като не поставя листата, но така щях да унищожа един Портал, Перин. Ние сме посели Пътищата и сме ги отгледали. Може би един ден ще се почистят. Не мога да унищожа Портал.

— Ще свърши работа — успокои го Перин. Дали тролоците бяха тръгнали нарочно към този Портал, или беше само съвпадение? И в двата случая направеното от Лоиал щеше да свърши работа.

— Това да не беше... — промълви колебливо Файле и спря, за да преглътне. Дори и айилците изглеждаха потресени.

— Мачин Шин — каза Лоиал. — Черния вятър. Същество на Сянката или нещо, породено от покварата на самите Пътища — никой не знае със сигурност. Жал ми е за тролоците. Дори за тях.

Перин не беше сигурен дали и на него му е жал, въпреки тази окаяна смърт. Беше виждал какво оставят тролоците след себе си, докопат ли се до човеци. Тролоците ядяха всичко, стига да е месо, и понякога оставаха храната си жива, докато я посичат за готвене. Не, не можеше да си позволи да жали тролоци.

Около тях се извисяваха покрити с облаци върхове — тъкмо заради тези вечни облаци като шапки над върховете бяха получили името си — Мъгливите планини. На тази височина въздухът беше хладен дори през лятото, особено ако се сравнеше с Тийр. Късното следобедно слънце бе клекнало над западните върхове и проблясваше по повърхността на поточетата, стичащи се към реката, която се виеше в руслото на дълга долина под тях. Манедерендрелле, както я бяха наричали някога, лъкатушеше сред планината и после продължаваше далече на запад и юг, ала Перин беше отраснал, наричайки отсечката, минаваща по южната граница на Две реки, Бяла река: непрекосимо течение от бързеи, в които лудо тичащата сред камъните вода кипеше и се пенеше. Манедерендрелле. Водите на Планината-дом.

По-надолу, в долината, повърхността на реката блестеше като огледало. Някога там се беше издигал град. Манедерен, град с

извисяващи се до небесата кули и щедро леещи се фонтани, столица на велика държава със същото име, може би най-красивият град в целия свят според древните огиерски оказания. А сега — изчезнал без следа с изключение само на почти неразрушимия Портал, стоял навремето сред огиерската Дъбрава. Изпепелен до гола скала преди повече от две хилядолетия, когато все още бушували Тролокските войни, унищожен от Единствената сила след гибелта на последния си крал Аемон ал Каар ал Торин в неговата последна кървава битка срещу Сянката. Аемондово поле бяха нарекли хората това място, където сега се намираше селцето с име Емондово поле.

Перин потръпна. Това е било много отдавна. А оттогава тролоците бяха дошли още веднъж, по време на Зимната нощ преди повече от година, в нощта преди те тримата с Ранд и Мат да бъдат принудени да избягат с Моарейн. Сега това също изглеждаше много отдавна. Не можеше да се случи повече, след като Порталът бе затворен. „За Белите плащове трябва да се тревожа сега, не за тролоци.“

Над долината кръжеше двойка белокрили ястреби. Очите на Перин едва засякоха тънката резка на издигаща се стрела. Единият от ястребите се преобърна и започна да пада и Перин се намръщи. Защо някой ще стреля по ястреби тук, сред планината? Над някоя ферма, да речем, ако е тръгнал да лови пилета и патици, но тук, горе? Какво изобщо можеше да търси някой тук горе? Хората от Две реки отбягваха планините.

Вторият ястреб започна да се спуска, разперил белоснежните си криле, към мястото, където беше паднал другарят му, но изведнъж започна отчаяно да се издига нагоре. Черен облак гарвани се надигна от короните на дърветата, обкръжи го в дива схватка и когато гарваните отново се спуснаха, от ястреба нямаше и помен.

Перин изпъшка. И преди беше виждал гарвани, както и други птици, да нападат ястреб, осмелил се да се приближи твърде опасно до гнездата им, но този път не можеше да се насили да повярва, че нещата са така прости. Птиците бяха излетели от мястото, откъдето беше хвърлена стрелата. Гарвани. Сянката използваше понякога животни за свои съгледвачи. Обикновено плъхове и други, хранещи се с мъртва плът. Но най-вече гарвани. Имаше твърде остър спомен как беше бягал

от кръжащи ята гарвани, преследващи го съвсем преднамерено, сякаш си имаха разузнаване.

— Какво си се заяпал? — попита Файле, заслонила очите си с длан, за да надзърне към долината. — Онова там птици ли бяха?

— Птици — отвърна той. „Няма защо да плаша всички преди да съм сигурен. И то докато още треперят заради Мачин Шин.“

Осъзна, че все още стиска в ръка окървавения от черната кръв на мърдраала чук. Опипа засъхващата кръв по бузата си и слезе от седлото — хълбокът и кракът му го опариха. Намери риза в дисагите си и се захвана да почисти чука преди кръвта на Чезнеция да го е прояла. След малко щеше да провери дали сред тези планини не се крие някаква опасност. Ако беше нещо повече от обикновени хора, вълците щяха да знаят.

Файле започна да разкопчава палтото му.

— Какво правиш? — смръщи се той.

— Ще ти оправя раните — сопна му се тя. — Не искам да ти изтече кръвта. Макар че ще е точно в стила ти — да пукнеш и да ми отвориш работа да ти копая гроба. Изобщо не мислиш. Стой мирно.

— Благодаря ти — отвърна той тихо и тя го погледна изненадана.

Накара го да си свали всичко до долни дрехи, за да може да промие раните му и да ги натърка с балсамите, които свали от дисагите си. Прореза на бузата си не можеше да види, разбира се, но изглежда, беше малък и плитък, макар и неприятно близо до окото. Виж, раната на левия му хълбок беше дълга почти педя, по дължината на едно от ребрата, а дупката от острие на копие в бедрото му беше голяма и дълбока и се наложи Файле да я зашие с игла и конец. Той го изтърпя стоически — тя беше тази, която потрепваше при всеки бод. Мърмореше сърдито под нос през цялото време, докато работеше, особено докато разтриваше тъмното щипещо мазило в бузата му, и имаше такъв вид, сякаш нея я боли, а виновният за това е той, но въпреки това нежно нави превръзките около ребрата и бедрото му. Контрастът между леките й докосвания и свирепото й ръмжене беше направо объркващ.

Докато той навличаше чиста риза и резервен чифт гащи, които бе измъкнал от дисагите си, Файле опипа прореза на връхната му дреха. Само два пръста вдясно и нямаше да може да напусне онзи Остров.

Той напъха краката си в ботушите и посегна за палтото си, а тя му го хвърли.

— Не си въобразявай, че и това ще ти го шия. Достатъчно те закърпих! Чу ли ме, Перин Айбара?

— Не съм те молил...

— Само не си въобразявай! Това е всичко! — И тя се отдалечи да помогне на айилките и айилеца да се превържат и да се погрижат за Лоиал. Странна беше тази групичка — Огиерът със свалените си торбести гащи, Гаул и Чиад, които се поглеждаха накриво като непознати котки, и Файле, която ги разтриваше с балсамите си, превързваше ги и в същото време не преставаше да му мята гневни погледи. Какво се очакваше от него да направи пък сега?

Перин поклати глава. Гаул беше прав — все едно да се мъчиш да разбереш слънцето.

Макар и да знаеше какво трябва да направи, изпитваше неохота, особено след онова, което го сполетя в Пътищата, с Чезнеция. Веднъж бе срещнал един мъж, който беше забравил, че е човешко същество. Същото можеше да се случи и на него. „Глупак. Трябва само да издържиш още няколко дни. Само докато намериш Белите плащове.“ А трябваше да разбере. Онези гарвани...

И той разпрати въпросите в ума си през долината, да ги уловят вълците. Винаги се намираха вълци там, където нямаше хора, и ако ги имаше наблизко, можеше да поговори с тях. Вълците избягваха хората и доколкото бе възможно, не им обръщаха внимание, но мразеха тролоците като неестествени твари, а към мърдраалите изпитваха още по-дълбока омраза. Ако в Мъгливите планини имаше твари на Сянката, вълците щяха да му кажат.

Но не намери вълци. Нито един. А трябваше да ги има сред тази дива околност. Виждаше сърни, пристъпящи в долината. Може би вълците просто не бяха достатъчно близо. Можеха да разговарят с умовете си от известно разстояние, но дори и миля беше много. Може пък в планините да е по-малко. Сигурно беше от това.

Погледът му се плъзна по обвитите с облаци ридове и се спря отново в другия край на долината, откъдето бяха излетели гарваните. Може би утре щеше да намери вълци. За друго обяснение не му се искаше и да помисля.

ГЛАВА 28

КЪМ КУЛАТА ГЕНДЖЕЙ

Вече се смрачаваше и не им оставаше нищо друго освен да вдигнат бивака си тук, недалече от Портала. Два бивака. За това настоя Файле.

— Хайде стига вече — избръмча й сърдито Лоиал. — Излязохме от Пътищата и си спазих клетвата. Стига толкова. — Файле го изгледа опърничаво, вдигнала брадичка и с юмручета на кръста.

— Остави, Лоиал — каза Перин. — Аз ще лагерувам малко по-нататък.

Лоиал извърна поглед към Файле, която им обърна гръб и заговори с двете айилки веднага щом чу съгласието на Перин, след което поклати огромната си глава и понечи да се присъедини към Перин и Гаул. Перин му даде знак да се върне, не явно, за да не го забележи някоя от жените.

Наистина се отдалечи съвсем малко, няма и на двадесетина крачки. Порталът можеше и да е заключен, но все пак оставаха гарваните и онова, което те може би предшестваха. Искаше да е наблизко, ако се наложеше. Ако Файле възрази, да си възразява и толкоз. Толкова беше решен да не обръща внимание на протестите й, че чак се отегчи, след като такива не последваха.

Без да обръща внимание на острите болки в крака и хълбока си, той разседла Стъпко и разтовари другия кон, после спъна конете и им надяна торби с по няколко шепи ечемик и овес. Наоколо със сигурност нямаше трева за паша. А какво имаше... Върза тетивата на лъка и го постави до колчана при огъня, след което освободи секирата от клупа на колана си.

Гаул му помогна с огъня, а после похапнаха хляб, сирене и суха телешка пастърма, без да продумат, като прокарваха сухите залци с по глътка вода. Слънцето се спусна зад планините, като очерта ръбовете на скалистите върхове и боядиса в пурпурно долнищата на облаците. Сенки застлаха долината и въздухът взе да става студен.

Перин изтърси трохите от ръцете си и измъкна от дисагите старото си зелено вълнено палто. Май беше навикнал повече на тийрската жег, отколкото бе допускал. Жените определено не се хранеха в мълчание около своя огън — той чуваше смеховете им и когато доловеше откъслечи от онова, което си говореха, ушите му пламваха. Жените можеха да говорят за каквото поискат; нямаха никакви задръжки. Лоиал се беше отместил колкото може по-настрана от тях така, че да хваща от светлината, и се мъчеше да чете някаква книга. Те вероятно дори не забелязваха, че смущават и огиера; сигурно си въобразяваха, че говорят достатъчно тихо, за да не ги чува Лоиал.

Мърморейки под нос, Перин седна край огъня срещу Гаул. Айилецът, изглежда, не забелязваше студа.

— Не знаеш ли никакви смешни истории?

— Смешни истории ли? Нищо не се сещам в момента. — Очите на Гаул се поизвърнаха към другия огън и смеха. — Бих разказал нещо, ако можех. Слънцето, нали помниш?

Перин шумно се изсмя, като нарочно извиси глас, за да се чуе.

— Помня, как не. Жените.

Хихикането в другия бивак заглъхна за миг, след което се поднови. Това трябваше да ги научи. И други можеха да се смеят, не само те. Перин се загледа мрачно в огъня. Раните го боляха.

След малко Гаул промълви:

— Това място започва да ми прилича повече на Триделната земя, отколкото други места по влажните земи. Водата пак е твърде много и дърветата — твърде големи и твърде много, но не е толкова странно, колкото местата, които наричате „лесове“.

Тук, където Манедерен бе загинал в пламъци, почвата беше бедна, дърветата — пръснати, криви и с дебели дънери, странно снишени, високи не повече от тридесетина стъпки. На Перин му се струваше най-пустото място, което бе виждал.

— Бих искал да видя някой ден вашата Триделна земя, Гаул.

— Може и да я видиш, след като приключим тук.

— Може би. — Нямаше голям шанс за това, разбира се. Дори никакъв. Можеше да каже това на айилеца, но сега не му се искаше да говори за него, нито да мисли дори.

— Значи тук се е намирала Манедерен? И ти си от кръвта на Манедерен?

— Било е Манедерен — отвърна Перин. — И предполагам, че да. — Трудно беше да се повярва, че малките селца и кротки ферми на Две реки пазят последните останки от кръвта на Манедерен, но Моарейн го беше казала. Старата кръв тече силно в Две реки, бе казала тя. — Това е било много, много отдавна, Гаул. Ние сме селяни, овчари; нито сме голям народ, нито велики воители.

Гаул леко се подсмихна.

— Щом казваш. Виждам съм те аз как танцуваш копията, също и Ранд ал-Тор, и онзи, дето му викат Мат. Но щом казваш...

Перин помръдна неловко. Колко ли се беше променил, откакто напусна дома си? Той, както и Ранд, и Мат? Не очите му, или вълците, както и преливането на Ранд — нямаше предвид това. Колко ли от онова вътре в него бе останало непроменено? Мат единствен от всички изглеждаше като себе си, макар и прекалено.

— Ти знаеш ли за Манедерен?

— Ние знаем повече за вашия свят, отколкото си мислите вие. И по-малко, отколкото смятахме. Много преди да прекося Драконовата стена четях книги, донасяни от амбуланти. Знаех за „кораби“, „реки“ и „гори“, или поне си мислех, че зная. — В устата на Гаул тези думи прозвучаха като на непознат език. — Ето така си представях една „гора“. — Той посочи редките дървета наоколо. — Ами Нощния бегач и жертвата на Листогризака? Ти вярваш ли, че беше само съвпадение да се окажат близо до този Портал?

— Не — въздъхна Перин. — Видях гарвани, ей там в долината. Може би са най-обикновени гарвани, но не ми се ще да рискуваме, не и след тролоците.

Гаул кимна.

— Възможно е да са били Очи на Сянката. Когато си готов за най-лошото, всички изненади са приятни.

— Не бих имал нищо против някоя приятна изненада. — Перин отново заопипва за вълци и отново не успя да се натъкне на нищо. — Може би тази нощ ще успея да разбера нещо. Може би. Ако нещо стане, можеш да ме сригаш да ме събудиш. — Усети, че това прозвуча странно, но Гаул само кимна мълчаливо. — Гаул, ти никога не си споменавал за очите ми, нито си се вглеждал в тях с любопитство. Никой от айилците не го е правил. — Знаеше, че сега те блестят като златни в светлината на огъня.

— Светът се променя — отвърна тихо Гаул. — Руарк и Джерам, вождът на моя клан — както и Мъдрите — се опитваха да го скрият, но бяха неспокойни, когато ни изпращаха към Драконовата стена да търсим Оня, що иде със Зората. Струва ми се, че промяната няма да бъде точно такава, каквато винаги сме вярвали. Създателят ни е поставил в Триделната земя, за да се променим, както и за да изкупим греха си, но за какво точно да се променим? — Той тъжно поклати глава. — Колинда, Мъдрата на твърдината Горещи извори, ми казва, че съм мислел прекалено много за едно Каменно куче, а Баир, най-старата Мъдра на Шаарад, ме заплашва, че ще ме прати до Руйдийн, когато Джерам умре, все едно дали искам, или не. При всичко това, Перин, какво значение има цветът на очите на един човек?

— Де да мислеха всички като теб. — Веселбата край другия огън най-после бе стихнала. Една от айилките — Перин не можа да различи коя от двете — беше поела първата стража, с гръб към светлината, а останалите бяха легнали да спят. Изминалият ден бе тежък. Сигурно нямаше да е трудно да заспи и да улови съня, който му трябваше. Той се изтегна край огъня и се загърна с палтото. — Да не забравиш. Сритай ме да се събудя, ако се наложи.

Дрямката го обгърна още докато Гаул кимаше в отговор и сънят го споходи отведнъж.

Беше посред бял ден и той стоеше сам недалече от Портала, който приличаше на изкусно гравирана част от стена, стърчаща нелепо сред планинския склон. Освен него нямаше никакъв друг белег, че на този склон някога е стъпвал човешки крак. Небето беше светло и чисто, лек полъх откъм долината довяваше миризмата на сърна и заек, на пъдпъдък и гугутка, и още хиляди отличими една от друга миризми, на вода, на земя и дървета. Това беше вълчийт сън.

За миг се усети като вълче същество. Имаше си лапи и... Не! Той прокара длани по тялото си и се успокои, че си е неговото, в собственото му палто и наметало. И широкият колан, на който обикновено висеше секирата, но сега в клупа ѝ бе закачена дръжката на чука.

Тук той се намръщи и изненадващо, само след миг, на мястото на чука просветна секирата, някак мъглива и нереална. Миг — и отново

беше чукът. Той облиза устни, надявайки се да си остане така. Секирата можеше и да е по-добро оръжие, но предпочиташе чука. Не можеше да си спомни нищо като онова, което се случи преди малко, как нещо се променя изведнъж, но не знаеше почти нищо за това странно място. Ако изобщо можеше да се нарече „място“. Беше вълчийт сън и в него ставаха странни неща, поне толкова странни, колкото във всеки обикновен сън.

Сякаш самата мисъл за странностите включи една от тях — и ето че един къс от небето срещу върхарите изведнъж потъмня и се превърна в прозорец към някъде другаде. Посред вихреци се хали стоеше Ранд и се смееше диво, дори налудничаво, вдигнал ръце нагоре, а върху вятъра яздеха малки фигурки, златни и пурпурни, приличащи на онази странна фигура върху знамето на Дракона; скрити очи следяха Ранд и не можеше да се разбере дали той ги забелязва. Странният „прозорец“ мигна и угасна, заменен веднага с друг, малко над него, където Нинив и Елейн се прокрадваха предпазливо между някакви сенчести здания — преследваха някакъв опасен звяр. Перин не можеше да каже как е разбрал, че е опасен, но го знаеше. И това изчезна, но ето, че ново черно петно се просна сред небето. Мат, застанал пред раздвояващ се като вила път. Той подхвърли монета, пое по едното разклонение и изведнъж вече носеше на главата си шапка с широка периферия, а в ръката му имаше тояга с острие на върха. Нов „прозорец“ — и Егвийн и някаква жена с дълга бяла коса го гледаха изумени, докато зад тях Бялата кула се ронеше камък по камък. И те изчезнаха.

Перин си пое дълбоко дъх. Беше виждал подобни неща и преди, тук, във вълчий сън, и му се струваше, че тези гледки по някакъв начин са верни или значат нещо. Каквото и да бяха обаче, вълците не ги виждаха. Моарейн бе предположила, че вълчийт сън е същото като нещо, което тя нарече Тел-айеран-риод, след което не добави нищо. Веднъж беше подслушал Егвийн и Елейн да си говорят за сънища, но Егвийн вече знаеше твърде много за него и вълците, може би колкото Моарейн. Не беше нещо, което той бе склонен да обсъжда с някого, дори и с нея.

Имаше един човек, с когото му се искаше да поговори, ако можеше. Съжаляваше, че не може да намери Илиас Мачира, човека, който го беше запознал с вълците. Илиас трябваше да знае за тези

неща. Когато си помисли за него, за миг му се стори, че чува собственото си име, едва-едва нашепнато сред вятъра, но като се послуша — не чу нищо освен вятъра. Тук той беше съвсем самичък.

— Скокливец! — извика той, и после в ума си: „Скокливец!“ Вълкът беше мъртъв и все пак не-мъртъв, тук. Вълчият сън беше мястото, където вълците се озоваваха след смъртта си, за да изчакат да се родят отново. За вълците нещата бяха дори малко по-сложни: те като че ли по някакъв начин бяха свързани със съня дори когато бяха будни. За тях едното беше почти толкова истинско — може би също толкова истинско, — колкото и другото. — Скокливец! Скокливец! — Но Скокливец го нямаше.

Всичко това беше безполезно. Той бе дошъл тук с определена цел и щеше да е по-добре да се захване с нея. В най-добрия случай спускането до мястото, откъдето се бяха издигнали гарваните, щеше да отнеме часове.

Той направи една крачка — земята около него се замъгли — и стъпи до коритото на тясно поточе. Беше се озовал сред гъсталак от бучиниш и ракета, обвитите в облаци върхове се извисяваха далече в небето. За миг зяпна изумен. Намираше се на другия край на долината спрямо Портала. Всъщност намираше се на самото място, към което се бе отправил преди малко, мястото, откъдето бяха излетели гарваните и стрелата, убила първия ястреб. Такова нещо досега не беше му се случвало. Дали не научаваше все повече за вълчия сън — Скокливец винаги му беше казвал, че е невежа — или просто този път бе по-различно?

При следващата си стъпка бе по-предпазлив, но тя си остана най-обикновена стъпка. Нямаше никакви доказателства за стрелец или гарвани, никаква диря, нито перце, нито миризма някаква. Всъщност и той самият не беше сигурен какво точно бе очаквал. Естествено, от тях нямаше да са останали следи, освен ако и те не бяха попаднали в съня. Но ако можеше да намери вълци в съня, те щяха да могат да му помогнат да намери братята и сестрите им в будния свят, и онези вълци щяха да му кажат дали има твари на Сянката в планините. Може би ако сега се намираше нависоко, щяха да чуят зова му.

Приковал очи в най-високия връх край долината, току под облаците, той пристъпи. Светът се замъгли — и ето че той стоеше на склона, покрит с бели преспи. Неволно се засмя. Виж, това беше

забавно. Оттук можеше да види цялата проснала се в нозете му долина.

— Скокливец!

Никакъв отговор.

Той прескочи на следващия връх и извика пак, после на другия, и на следващия, на изток, към Две реки. Скокливец не отвърщаше. Но още по-смущаващото бе, че Перин не усещаше и никакви други вълци. А във вълчия сън винаги имаше вълци. Винаги.

Забърза се от връх на връх, стъпка след стъпка, зовеше и търсеше. Планините се простираха под него пусти, с изключение на сърните и другата плячка. И все пак се мяркаха следи от хора. Древни следи. На два пъти големи, издялани от камък статуи заемаха почти целия склон, а на друго място странни ъглести писмена, високи почти два разтега, бяха врязани в гладка отвесна скала. Времето беше прояло лицата на статуите, а нечий по-малко остри очи от неговите щяха да вземат и буквите за работа на вятъра и дъжда. После планинските ридове и канари отстъпиха място на Пясъчните хълмове, големи закръглени могили, осяяни с рядка жилава трева и трънливи храсти, някога, преди Разрушението, бряг на голямо море. И изведнъж на върха на един песъчлив хълм видя друг мъж.

Непознатият беше твърде далеч, за да го види ясно. Висок мургав мъж, но явно не беше тролок или нещо подобно. Беше със синьо палто и носеше лък през рамо. Беше се навел над нещо на земята, нещо скрито от ниските храсталаци. В мъжа имаше нещо познато...

Вятърът се усили и Перин смътно долови миризмата му. Студена миризма, това бе най-подходящото определение. Студена и не съвсем човешка. Изведнъж в ръката му се появи собственият му лък, със стрела на тетивата, пълният колчан висеше на хълбока му.

Другият мъж вдигна глава и го забеляза. Поколеба се за миг, след което се извърна и се превърна в резка, която проряза хълмовете.

Перин скочи натам, където беше стоял, взря се в онова, което бе задържало вниманието на непознатия, и без да мисли, се втурна да го догони, оставяйки след себе си полуодрания вълчи труп. Мъртъв вълк във вълчи сън. Това беше немислимо! Какво можеше да убие един вълк тук? Нещо зло.

Мъжът затича пред него с крачки, покриващи една миля, и все си оставаше едва видим. Отвъд хълмовете и през гъстия Западен лес, с пръснатите из него ферми, през голата полска земя, над оградените с плетове ниви и малки горички, покрай Стражеви хълм. Странно беше да се видят покритите със слама селски къщи, осяяли хълма, без никакви хора по улиците, и фермерските домове, стоящи самотни наоколо, сякаш изоставени. Перин не откъсваше погледа си от мъжа, бягащ от него. Така беше свикнал с гонитбата, че не изпита никаква изненада, когато само с един отскок се озова на южния бряг на Таренска река, а със следващия — сред голи хълмове, без дървета и трева. Тичаше на североизток през потоци, пътища, села и реки, съсредоточен единствено в мъжа пред себе си. Земята стана плоска и тревиста, накъсана от пръснати горички, без никаква следа от човек. После нещо блесна далече напред и засия под слънцето. Кула от метал. Жертвата му се засили право към нея и изчезна. Два скока, и Перин също се озова там.

Кулата се извисяваше на двеста стъпки, а на ширина бе четиридесет. Бляскава като излъскана стомана. Спокойно можеше да се вземе за дебела стоманена колона. Перин я обиколи два пъти, без да види никакъв отвор, поне някаква цепнатина или резка да имаше по тази гладка и стръмна стена. Но миризмата я имаше — студената нечовешка миризма. Следата свършваше тук. Мъжът — ако беше такъв — по някакъв начин се бе озовал вътре. Трябваше само да разбере как да го последва.

„Спри!“ Беше само чувство, на което Перин даде слово. „Спри!“

Той се обърна. Огромен сив вълк, стигащ до кръста му, проскубан и прорязан с белези, се очерта под светлината, сякаш беше скочил от небето. Можеше наистина да е скочил. Скокливец винаги беше завиждал на орлите, че могат да летят, но сега, на това място, и той го можеше. Жълти очи се взряха в жълти очи.

— Защо трябва да спирам, Скокливец? Той уби вълк.

„Хора са убивали вълци и вълци са убивали хора. Защо този път гневът е стиснал гърлото ти като пламък?“

— Не знам — отвърна бавно Перин. — Може би защото стана тук. Не знаех, че е възможно вълк да бъде убит тук. Мислех, че в съня вълците са в безопасност.

„Ти гониш Коляча, Млади бико. Той е тук в плът и може да убива.“

— В плът? Искаш да кажеш, че не е насън? Как може да е тук в плът?

„Не знам. Това е нещо, което смътно се помни отпреди много време, връща се отново, като толкова много други неща. Сега неща на Сянката бродят в съня. Създания на Сърцезъбия. Няма сигурност.“

— Е, сега той е вътре. — Перин заоглежда металната кула. — Ако разбере как е влязъл, ще го довърша.

„Глупаво пале, заровило муцуна в гнездо на оси. Това място е зло. Всички го знаят. И ще гониш злото сред злото. Коляча може да убива.“

Перин замълча. В чувствата, към които прикачи думата „убива“, се долавяше категоричност.

— Скокливец, какво става с един вълк, който умира в съня?

Известно време вълкът помълча. „Ако умрем тук, умираме завинаги, Млади бико. Не знам дали същото е вярно и за вас, но вярвам, че е.“

— Опасно място, стрелецо. Кулата Генджей е лошо място за човеци.

Перин се извъртя и почти надигна лъка, докато не видя жената, застанала на няколко крачки от него. Златната ѝ коса беше прибрана в дебела плитка до кръста ѝ, почти както се носеха жените в Две реки, само че сплетена по-сложно. Дрехите ѝ бяха със странна кройка — късо бяло палто и много широки гащи от някаква тънка бледожълта тъкан, събрани при глезените над ниските ѝ обувки. Тъмната ѝ пелерина сякаш скриваше нещо, което проблесна сребристо на хълбока ѝ.

Тя се помръдна и металическият блясък се скри.

— Остри очи имаш, стрелецо. Помислих го още щом те видях за пръв път.

От колко ли време го беше следила? Смущаващо беше, че се бе прокраднала така зад него, без изобщо да я усети. Най-малкото Скокливец трябваше да го предупреди. Вълкът беше легнал във високата до коляно трева, опрял муцуна на предните си лапи, и ги гледаше.

Жената му изглеждаше смътно позната, макар Перин да беше сигурен, че би я запомнил, ако я е срещал преди. Коя беше тя, че да се озове във вълчия сън? Или това беше Тел-айеран-риод на Моарейн?

— Ти Айез Седай ли си?

— Не, стрелецо — засмя се тя. — Само дойдох да те предупредя, въпреки предписанията. Влезеш ли в кулата Генджей, е много трудно да излезеш, дори в света на хората. А тук е почти невъзможно. Ти имаш кураж на знаменосец, което според някои не може да се отличи от глупавия инат.

Невъзможно да се излезе? Но онзи тип — Коляча — все пак го беше направил. Защо трябваше да го направи, като не може да излезе?

— Скокливец също каза, че е опасно. Кулата Генджей? Какво е това?

Очите ѝ се разшириха и тя погледна към Скокливец, който продължаваше да лежи в тревата, без да ѝ обръща внимание, взрян в Перин.

— Ти можеш да говориш с вълци? Виж, това е нещо отдавна изгубено в легендите. Значи затова си тук. Трябваше да се досетя. Кулата ли? Тя е праг, стрелецо, към владенията на Делфините и Еелфините. — Произнесе имената така, сякаш той беше длъжен да ги знае. Перин обаче я погледна тъпо и тя каза: — Играл ли си някога играта, наречена „Змии и лисици“?

— Всички деца я играят. В Две реки поне. Но се отказват от нея, щом порастат достатъчно, за да разберат, че няма как да се спечели.

— Освен ако не нарушиш правилата — каза тя. — С кураж подсили се, с огън заслепи, с музика ги слисай, с желязо завържи.

— Това е стихче от играта. Не разбирам. Какво общо има то с тази кула?

— Това са начините да спечелиш срещу змиите и лисиците. Играта е възпоминание за древни подвизи. Но това няма значение, ако стоиш настрана от Делфините и Еелфините. Те не са зло така, както е зло Сянката, но са толкова различни от хората, че все едно, че са. Стой настрана от кулата Генджей. Избягвай Света на сънищата, ако можеш. Тъмни неща бродят вътре.

— Като мъжа, когото гонех ли? Коляча.

— Подходящо име за него. Този Коляч не е стар, стрелецо, но злото му е древно. — Тя като че ли почти се наклони, закачена за нещо

невидимо; сигурно беше онова сребристото, което той така и не можа да види. — Но изглежда твърде много ти казвам. Всъщност не знам защо изобщо ти заговорих. Ах, да! Ти да не си тавирен, стрелецо?

— Коя си ти? — Тя, изглежда, знаеше много за кулата, както и за вълчия сън. „Но се изненада, че мога да говоря със Скокливец.“ — Срещал съм те някъде и преди, струва ми се.

— Вече наруших твърде много предписания, стрелецо.

— Предписания ли? Какви предписания? — На земята зад Скокливец падна сянка и Перин бързо се обърна, разгневен, че отново са го изненадали. Там нямаше никого. Но той я беше видял: сянката на мъж с дръжките на два меча, показващи се над раменете му. Нещо около този образ раздразни паметта му.

— Той е прав — каза жената зад него. — Не би трябвало да ти говоря.

Когато се обърна, тя беше изчезнала. Докъдето му стигаше погледът — само степ и пръснати горички. И сияещата сребриста кула.

Той погледна намръщено Скокливец, който най-после благоволи да вдигне муцуна от лапите си.

— Цяло чудо е, че не те изядоха лалугерите — промърмори Перин. — Какво направи с нея?

„Нея? Коя?“ Скокливец се изправи и се огледа. „Къде?“

— Аз говорих с нея. Ето тук. Току-що.

„Ти просто издаваше звуци на вятъра, Млади бико. Тук не е имало «тя». Никой освен нас двамата.“

Перин се почеса раздразнено по брадата. Но тя беше ей там. Той не си беше говорил сам.

— Странни неща могат да се случат тук — каза той. — Тя се съгласи с теб, Скокливец. Каза ми да стоя надалеч от тази кула.

„Тя е мъдра.“ В мисълта се прокрадваше нотка на съмнение — Скокливец все още не вярваше, че е имало „тя“.

— Доста се отклоних от това, заради което дойдох — промърмори Перин. После обясни нуждата си да намери вълци в Две реки или сред планините, обясни за гарваните, а също — за тролоците и Пътищата.

Когато свърши, Скокливец помълча дълго, изпънал назад рунтавата си опашка. Най-сетне... „Избягвай стария си дом, Млади бико.“ Образът, който умът на Перин нарече „дом“, беше на територия,

ограничена от урината на вълча glutница. „Сега там няма вълци. Онези, които бяха и не избягаха, са мъртви. Там Коляча броди из сънищата.“

— Трябва да отида у дома, Скокливец. Длъжен съм.

„Пази се, Млади бико. Денят на Последния лов приближава. Ще тичаме заедно в Последния лов.“

— Ще тичаме — каза тъжно Перин. Хубаво щеше да е, ако можеше да дойде тук, когато умре; понякога изглеждаше, че вече е станал наполовина вълк. — Вече трябва да си тръгвам, Скокливец.

„Дано имаш добър улов. Млади бико, и много «тя» да ти дадат много вълчета.“

— Сбогом, Скокливец.

Той отвори очи на смътната светлина на гаснещите въглени на склона. Гаул беше приклепнал на ръба на светлината и се взираше в мрака. В другия лагер Файле се бе събудила и беше поела стражата. Луната висеше над върхарите и превръщаше облаците в сияйни сенки. Перин пресметна, че е спал около два часа.

— Малко ще попазя — каза той и отметна наметалото си. Гаул кимна и се отпусна на земята. — Гаул? — Айилецът вдигна глава. — В Две реки може да се окаже по-лошо, отколкото предполагам.

— Нещата често се оказват по-лоши — отвърна тихо Гаул. — Такъв е животът. — Айилецът кротко отпусна глава да поспи.

Коляча. Кой беше той? Какво бе той? Твари на Сянката при Портала, гарвани в Мъгливите планини, а сега и този Коляч в Две реки. Не можеше да е съвпадение, колкото и да му се искаше.

ГЛАВА 29

ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА

Пътуването през Западния лес, което му беше отнело някъде около шест крачки във вълчия сън, от планините и през Пясъчните хълмове, на коне продължи три дълги дни. Айилците ги следваха пеш без никакво усилие, но самите животни не можеха да бъдат яздени по-бързо, поради силно пресечения терен. Раните на Перин го сърбяха жестоко — мазилото на Файле, изглежда, действаше.

Общо взето пътуването беше спокойно, само от време на време тишината се разкъсваше от лая на лисица или от писък на ястреб, но не и от приказките на някой от групата. Поне не видяха повече гарвани. Файле неведнъж се наканваше да приближи кобилата си до него и да му каже нещо, но всеки път се отказваше. Това донякъде го устройваше — на самия него му се искаше да поговори с нея повече от всичко друго, но нямаше да позволи тя да си помисли, че се домогва. Укори се наум, че му се иска. Тя беше изиграла и Лоиал, и него. Щеше да направи нещата още по-лоши и по-трудни. Искаше му се пак да я целуне. Искаше му се тя да реши, че ѝ е омръзнал, и да си замине. Защо трябваше да е толкова опърничава?

Тя и двете айилки се държаха настрана, като Байн и Чиад крачеха от двете страни на Лястовица, когато някоя от тях не търчеше напред. Понякога трите си мърмореха тихо, след което избягваха да го поглеждат така подчертано, че все едно го бяха замерили с камъни. Лоиал яздеше с тях по молба на Перин, въпреки че цялото това положение страшно го изнервяше. Ушите на Лоиал непрекъснато помръдваха, сякаш огиерът съжаляваше, че изобщо е чул някога за човеците. Гаул, изглежда, намираше всичко това за много забавно: колчем Перин го погледнеше, виждаше едва прикритата му усмивка.

Колкото до него самия, Перин яздеше потънал в грижи и държеше изпънатия си лък готов. Дали този човек, наречен Коляча, кръстосваше из Две реки само във вълчия сън, или бродеше и в нормалния свят? Перин подозираше, че е по-скоро второто, а също и

че именно Коляча беше прострелял ястреба. Поредното усложнение, без което спокойно можеше да мине — сякаш Чедата на Светлината му бяха малко.

Семейството му живееше в една просторна ферма на повече от половин ден път отвъд Емондово поле, почти до Водния лес. Баща му и майка му, двете му сестри и малкото му братче. Петрам сега трябваше да е на девет години и сигурно възразяваше все по-яростно, че го наричат „малкия“. Леко позакръглената Деселе щеше да е дванадесетгодишна, а Адора на шестнайсет, и сигурно вече си сплиташе косата. Чичо Евард, братът на баща му, и стринка Магде, и двамата набити и лика-прилика, както и децата им. Стринка Неаин, която ходеше на гроба на чичо Карлин всяка сутрин, и техните деца, както и старата баба Еалсин, която никога не беше се омъжвала, с острия ѝ нос и още по-остър поглед, с който все виждаше каква беля се кани да стори някой на мили околоръст. След като стана чирак в ковачницата на майстор Люхан, той ги посещаваше само по празниците — разстоянието беше твърде голямо, за да се прибира у дома без повод, а работа за вършене винаги имаше. Ако Белите плащове бяха тръгнали към фермата на Айбара, лесно щяха да я намерят. За близките си отговаряше сега, а не за този Коляч. Само това можеше да направи. Да защити семейството си и Файле. Това беше най-важното. После идваше селото и вълците, и едва най-накрая — този Коляч. Един човек не може да свърши всичко.

Западният лес се издигаше върху камениста почва, прорязана от бодливи къпинаци и яки дървета с дебели стволове — местност с малко ферми и пътеки. Беше скитал из тези гъсти лесове като момче, сам или с Ранд и Мат, на лов с лък или прашка, да залага примки за зайци или просто да броди заради самото бродене. Катерички с рунтави опашки, припкащи по дърветата, пъстропери дроздове, чуруликащи по клоните, на които подражаваха чернокрили присмехулници, сойки със сини крилца, които профучаваха из храстите пред пътниците — всичко това му напомняше за дома. Дори самата миризма на прахта, вдигана от конските копита, му бе приятно позната.

Можеше да тръгне направо за Емондово поле, но предпочете да заобиколи по на север през гората и най-сетне, когато слънцето взе да се спуска към короните на дърветата, прекоси широката следа на

Каменния път. Защо „Каменен“, никой в Две реки не знаеше, а и той едва ли изобщо приличаше на път — просто обрасла с трънаци просека, която беше трудно дори да се забележи, без дървета по нея, докато най-после не започнеш да виждаш обраслите коловози, направени от поколения минаващи фургони и коли. Тук-там само на повърхността се показваха останки от древна каменна настилка. Може би някога тук бе имало каменен път за Манедерен.

Фермата, която търсеше, лежеше недалече от пътя, отвъд няколкото реда ябълки и круши. Той я подуши още преди да я е видял. Миризма на въглен; не беше прясна, но и цяла година не бе могла да потуши тази миризма.

Той дръпна юздите, спря и я загледа. Някогашната ферма на ал-Тор. Стояха само каменните стени на кошарата за овцете, портата зееше отворена и висеше на една панта. Почернелият от сажди комин мятеше коса сянка върху изгорелите греди на къщата. Плевнята и навесът за сушене на табак бяха на пепел. Плевели бяха избуяли в тютюневата нива и в зеленчуковата градина, тук-там се виждаха гнили кафяви тикви.

Дори и не помисли да сложи стрела на тетивата. Пожарът беше бушувал най-малкото преди седмици, изгорялото дърво бе посивяло и лъснало от падналите след това дъждове. На дивата лоза й трябваше поне месец, за да порасте толкова високо. Тя беше обгърнала дори плуга и браната, лежащи захвърлени сред нивата; ръжда се показваше под бледите тесни листа.

Айилците обаче затърсиха внимателно. Стиснали копията в готовност и с очи на четири, те обходиха терена, надничайки сред пепелищата. Накрая Байн се показа от руините на къщата, погледна Перин и поклати глава. Поне Трам ал-Тор не беше загинал тук.

„Те знаят. Те знаят, Ранд. Трябваше да дойдеш.“ Страшно усилие му струваше да се сдържи да не сръга Стъпко и да препусне в галоп, без да спре, докато не стигне до фермата на семейството си. Но дори и Стъпко щеше да падне от толкова препускане. Може би това тук беше тролокска работа. Ако бяха тролоците, тогава семейството му сигурно се трудеше във фермата и все още си бяха живи и здрави. Той вдиша дълбоко, но въгленът заличаваше всички други миризми.

— Който и да го е направил, отишъл си е отдавна — каза Гаул. — Избили са част от овцете, а другите са се пръснали. После е дошъл

някой, който е събрал стадото и го е отвел на север. Двама мъже, струва ми се, но следите са твърде стари, за да съм сигурен.

— Имаш ли някакво заключение кой го е направил? — Гаул поклати глава. Можеше да са били и тролоци. Странно, да му се иска подобно нещо. Странно и глупаво. Белите плащове знаеха името му, както и това на Ранд, изглежда. „Знаят името ми.“ Той пак погледна пепелищата и Стъпко тръгна напред, усетил трепването на юздите в ръцете му.

Лоиал беше слязъл в края на овощните дръвчета, главата му се губеше сред клоните. Файле подкара към Перин, вгледана в лицето му; кобилата ѝ пристъпваше предпазливо.

— Това ли е... Познаваш ли хората, които са живели тук?

— Ранд и баща му.

— О. Аз си помислих, че... — Облекчението и съчувствието в гласа ѝ бяха достатъчни, за да довършат изречението. — Твоето семейство наблизо ли живее?

— Не — отвърна той и тя се дръпна, сякаш ударена през устата. Но продължаваше да го гледа с очакване. Какво наистина трябваше да направи, за да я разкара? Повече, отколкото можеше да си наложи, след като не бе успял досега.

Сенките започнаха да се удължават, слънцето бе клекнало в дървесните корони. Той извъртя Стъпко, обръщайки ѝ грубо гръб.

— Гаул, тази нощ ще трябва да лагеруваме наблизо. Искam да тръгна утре заранта. — Погледна крадешком през рамо: Файле се връщаше при Лоиал, изправила вдървено гръб. — В Емондово поле ще знаят... — Ще знаят къде са Белите плащове, за да може да им се предаде преди да са нападнали семейството му. Стига семейството му да беше добре. Стига фермата, в която се беше родил, да не е превърната в същото като тази. Не. Трябваше да е пристигнал навреме, за да спре това. — Ще знаят как стоят нещата.

— Значи рано — поколеба се Гаул. — Тази жена няма да я разкараш. Тя е почти като Фар Дарейз Май, а ако една Дева те обикне, не можеш да се отървеш от нея, колкото и да бягаш.

— Ти остави Файле на мен. — Бързо смекчи тон: не Гаул беше този, от когото искаше да се отърве. — Много рано. Докато Файле още спи.

Двата бивака под ябълковите дръвчета тази нощ останаха тихи. На няколко пъти едната или другата айилка ставаше и заничаше към малкия стан на Перин и Гаул, но бухането на бухал и потропването на копитата на конете бяха единствените звуци. Перин не можа да заспи и един час преди изгрев слънце — луната вече залязваше — двамата с Гаул се измъкнаха. Айилецът беше безшумен с меките си чизми, а копитата на двата коня също почти не вдигнаха шум. Байн, а може би Чиад, ги изгледа как тръгват. Той не можа да разбере коя беше, но тя не събуди Файле и Перин ѝ беше благодарен.

Слънцето вече се бе издигнало доста, когато излязоха от Западния лес малко под селото, сред пътеки и коловози, повечето оградени с жив плет или грубо струпани каменни стени. Пушек се къдреше на тънки струи над къщите комини — стопанките печеха хляба, ако се съдеше по миризмата. Мъжете щъкаха по нивите и градините, а момчети наглеждаха черноглави овце по пасбищата. Някои от хората забелязваха преминаването им, но Перин водеше Стъпко в бърз ход, надявайки се, че никой не е достатъчно близо, за да го разпознае или да се зачуди на странните дрехи на Гаул или на копията му.

Хората вече щяха да са наизлезли и из уличките на Емондово поле, затова той заобиколи откъм изток, по-далече от селото и от улиците с утъпкана пръст и покритите със слама покриви, струпани около Моравата, откъдето бликаше самият извор Виноструй. Щетите, които той помнеше от Зимната нощ отпреди година — изгорелите къщи и овъглените покриви, бяха оправени. Тролоците все едно изобщо не бяха идвали. Той тихо се замоли дано това никога не се повтаря. Ханът се намираше в източния край на Емондово поле, между здравия дървен Коларски мост над пенещия се Виноструй и огромни стари каменни основи, сред които беше израсъл голям дъб. В хубавите летни дни селяните сядаха край масите под дебелия му клон и гледаха играта на кегли. В този час на деня масите, разбира се, бяха празни. Още по на изток имаше само няколко къщи. Първият етаж на самия хан беше от речен камък, вторият етаж се издаваше навън от всички страни, варосан, дузина комини стърчаха над лъскавите червени керемиди на покрива. Това бе единственият покрив с керемиди покрив на мили околоръст.

Перин завърза Стъпко и товарния кон пред кухнята и погледна към конюшната със сламения покрив. Чувахе работещите вътре мъже, сигурно Хю и Тад чистеха торта от яслите, в които господин ал-Вийр пазеше двойката едри дърански коне, които даваше под наем на хората за теглене на тежки товари. Чуваха се звуци и откъм другата страна на хана — гласове по Моравата, гъши грак, трополене на фургон. Не разтовари конете — спирането им щеше да е за кратко. Даде знак на Гаул да го последва и бързо се шмугна вътре, взе само лъка си.

Кухнята беше празна. Огнището бе напалено, но другите две печки бяха студени, въпреки че миризмата на печен хляб все още висеше във въздуха. Хляб и меденки. В хана рядко отсядаха гости, освен когато идваха търговци от Бейрлон да изкупят вълна или табак, или месечният амбулант, когато пътят не ставаше непроходим от снеговете, а селските хора, които се отбиваха на чашка или да хапнат в късните часове на деня, сега се трудеха из дворовете си. Някой обаче можеше и да е тук, затова Перин застъпва на пръсти по късото коридорче, водещо от кухнята към всекидневната, и леко откряхна вратата, за да надникне.

Това квадратно помещение го беше виждал хиляда пъти, с камината му, изградена от речни камъни, протягаща се на половината дължина на стаята, с високата полица над нея — там стояха полираната кутия с табак на господин ал-Вийр и прочутият му часовник. Столовете с високи облегалки пред камината бяха мястото, където се събираше селският съвет. Книгите на Бранделвин ал-Вийр бяха подредени на лавица срещу камината — някога Перин не можеше да си представи повече книги на едно място от тези няколко дузини опърпани томове, — а бурета с ейл и вино се редяха до друга от стените. Драскун, жълтият котарак на хана, както обикновено се беше изтегнал да спи на едно от тях.

Бран ал-Вийр и жена му Марин, с дълги бели престилки, лъскаха сребърните и калаени прибори на хана на една от масите. Други хора нямаше. Господин ал-Вийр беше едър закръглен мъж с леко прошарена в сиво коса; госпожа ал-Вийр беше малко по-тънка и с добродушен, майчински вид; дебелият ѝ посивяваща плитка лежеше праметната на рамото ѝ. Перин ги помнеше като усмихнати хора, но сега и двамата бяха напрегнати и лицето на кмета беше намръщено — нещо, което със сигурност нямаше нищо общо със среброто в ръцете му.

— Господин ал-Вийр? — Той отвори широко вратата и влезе. — Госпожо ал-Вийр, аз съм, Перин.

Те скочиха, преобърнаха столовете си и стреснаха Драскун. Госпожа ал-Вийр плесна с ръце и и двамата го зяпнаха, изненадани от него не по-малко, отколкото от Гаул. Перин запремества неловко лъка си от ръка в ръка — особено когато Бран се забърза към един от прозорците — движеше се с удивителна пъргавина за човек с неговите размери — и дръпна пердетата, за да надникне навън, сякаш очакваше да види там още айилци.

— Перин? — промълви невярващо госпожа ал-Вийр. — Ама това наистина си ти. Едва те познах с тази брада и... Какво ти е на бузата? Егвийн с теб ли е?

Перин несъзнателно докосна почти заздравелия белег на бузата си и съжали, че не беше се поизмил или поне не бе оставил лъка и секирата в кухнята. Не беше съобразил колко може да ги изплаши видът му.

— Не. Но е в безопасност. — В по-голяма безопасност на път за Тар Валон, вероятно, отколкото ако все още е в Тийр с Ранд, но и в двата случая — на по-сигурно място от него. Стори му се, че трябва да каже на майката на Егвийн нещо повече от тази неопределена фраза. — Госпожо ал-Вийр, Егвийн се учи за Айез Седай. Нинив също.

— Знам — отвърна му тя тихо и докосна джобчето на престилката си. — Имам три писма от нея от Тар Валон. Според това, което ми пише, пращала е и повече, а Нинив е изпратила поне едно, но до нас стигнаха само трите на Егвийн. Разказва някои работи за обучението си и трябва да призная, че изглежда доста трудно.

— Тя го желае. — Три писма? Той веднага изпита гузно чувство за вина и присви рамене. Той самият не беше написал нито едно писмо на никого, нито ред след краткото съобщение, което бе оставил за семейството си и майстор Люхан в нощта, в която Моарейн ги отведе от Емондово поле. Нито ред.

— Така изглежда, макар да не съм си го мислила за нея. Не е нещо, което мога да споделя с много хора, нали? Все едно, тя казва, че си има приятелки, добри момичета, според както ни ги описва. Елейн и Мин. Ти познаваш ли ги?

— Запознавали сме се. Добри момичета са. — Колко ли им беше разказала Егвийн в писмата си? Явно не много. Госпожа ал-Вийр да си

мисли каквото си иска — той лично нямаше намерение да я тревожи с неща, за които тя не можеше да направи нищо. Засега Егвийн бе в достатъчна безопасност.

Изведнъж се сети, че Гаул стои до вратата, и набързо го представи. Бран примигна, щом разбра, че Гаул е айилец, и изглежда намръщено копията му, както и черното було, провиснало на гърдите му, но жена му просто каза:

— Добре дошли в Емондово поле, господин Гаул, и в хана „Виноструй“.

— Дано винаги имате вода и заслон, наставнице на покрива — отвърна ѝ официално Гаул и ѝ се поклони. — Моля за позволения ви да защитавам вашия покрив и твърдина.

Тя почти не се поколеба, преди да му отговори така, сякаш беше чула точно думите, които очакваше.

— Щедро предложение. Но трябва да ми позволите аз да реша кога е необходимо.

— Както кажете, наставнице на покрива. Честта е моя. — Изпод палтото си Гаул извади златна солница: малка купичка, закрепена на гърба на изкусно изработена фигурка на лъв, и ѝ я подаде. — Предлагам този скромен дар като гостенин на вашия покрив.

Марин ал-Вийр се справи все едно, че е получавала какви ли не дарове, почти без да показва изумлението си. Перин се съмняваше, че може да се намери и една вещ в Две реки, която да се сравни с тази, още по-малко златно украшение. Надяваше се тя никога да не разбере, че е била плячкосана от Тийрския камък; той поне беше готов да се обзаложи, че е така.

— Момчето ми — каза Бран, — може би трябваше да ти кажа „Добре дошъл“, но защо се върна?

— Чух за Белите плащове — отвърна простодушно Перин.

Кметът и жена му се спогледаха угрижено и Бран каза:

— И все пак защо се върна? Нищо не можеш да спреш, момчето ми, нито да промениш нещо. Най-добре е да си заминеш. Ако нямаш кон, ще ти дам. Ако имаш, мятай се на седлото и замини на север. Мислех, че Белите плащове пазят Таренов сал... Те ли ти украсиха така лицето?

— Не. Беше...

— Тогава няма значение. Щом си успял да ги избегнеш на идване, ще можеш да го направиш и на заминаване. Главният им лагер е горе на Стражеви хълм, но патрулите им може да са навсякъде. Побързай, момчето ми.

— Не чакай, Перин — добави госпожа ал-Вийр спокойно, но твърдо, с онзи тон, след който хората обикновено постъпваха точно така, както тя им казваше. — Дори и час не губи. Ще ти приготвя храна за из път. Малко пресен хляб и сирене, шунка и печено телешко, и туршия. Трябва да си тръгвате, Перин.

— Не мога. Вие знаете, че търсят мен, иначе нямаше да искате да си отида. — А и нищо не бяха казали за очите му, дори не го попитаха дали не е болен нещо. Госпожа ал-Вийр почти не беше изненадана. Знаеха. — Ако се предам, мога да ги спра донякъде. Мога да запазя семейството си... — Той подскочи, защото вратата се отвори с трясък и вътре нахлу Файле, следвана от Байн и Чиад.

Господин ал-Вийр прокара дебелия си длан по оплешивялата си глава. Не изглеждаше толкова изненадан, че са жени. По-скоро изглеждаше раздразнен от това нечакано нахълтване. Драскун се изправи и заглежда недоверчиво всичките тези странници. Перин се зачуди дали котаракът не смята и него за такъв. Зачуди се също така как го бяха намерили и къде ли е Лоиал. Зачуди се за какво ли не, само за да избегне чуденето как да се оправи сега с Файле.

Тя не му остави много време за размишления, а застана пред него с юмручета на кръста. Незнайно как беше успяла да приложи тази хитрина на жените — да изглеждат понякога по-високи, отколкото са.

— Ще ми се предаваш ли? Ще ми се предавал той! Ти това от самото начало ли си го намислил? Така е, нали? Кръгъл идиот! Мозъкът ти е замръзнал като ледена буца, Перин Айбара. Той въпреки че никога не е бил нещо повече от мускул и косми, но сега и това не е. Ако Белите плащове те търсят, значи ще те обесят, ако им се предадеш. Защо трябва да те търсят?

— Защото съм убил Бели плащове. — Свел поглед, той не обърна внимание на ахването на госпожа ал-Вийр. — Онези, в нощта, в която те срещнах, и двама други преди това. Те знаят за тях двамата, Файле, и смятат, че съм Мраколюбец. — Това тя бездруго скоро щеше да го научи. Ако го беше попритиснала, той щеше да ѝ го каже, стига да бяха останали насаме. Поне двама Бели плащове, Джефрам

Борнхалд и Джарет Биар, подозираха нещо за връзката му с вълците. Не всичко, но за тях и малкото беше предостатъчно. Човек, тичащ с вълците, трябваше да е Мраколюбец. Може би единият от тях, или и двамата, бяха дошли с Белите плащове тук. — Те са убедени, че е истина.

— Ти не си повече Мраколюбец от мен самата — прошепна тя дрезгаво. — По-скоро слънцето може да е Мраколюбец.

— Това няма никакво значение, Файле. Трябва да направя това, което трябва.

— Глупак! Мозъкът ти е станал на запъртък! Ти изобщо нямаш основание да правиш такова тъпо нещо! Гъши мозък такъв! Ако го направиш, аз лично ще те обеса!

— Перин — намеси се тихо госпожа ал-Вийр, — би ли ме представила на тази млада жена, която има толкова високо мнение за теб?

Лицето на Файле ярко почервения, когато осъзна, че не е обърнала внимание на господин и госпожа ал-Вийр, и тя започна да прикляка в изящни реверанси и да предлага цветисти извинения. Байн и Чиад постъпиха като Гаул, като помолиха госпожа ал-Вийр за разрешение да защитят покрива ѝ и ѝ подариха една малка златна фиалка, гравирана с листа, и красиво изработена сребърна мелничка за пипер, по-голяма от двата юмрука на Перин и увенчана с изкусна статуйка на някакво приказно същество — наполовина кон, наполовина риба.

Бран ал-Вийр гледаше и се мръщеше, потриваше плешивата си глава и мърмореше под нос. Перин неведнъж улови думичката „айилци“, изречена с тон, изпълнен с неверие. Същевременно кметът не преставаше да поглежда през прозорците. Едва ли се смущаваше дали няма още айилци. По-вероятно го притесняваха Белите плащове.

Марин ал-Вийр, от своя страна, прие всичко това в крачка, отнасяйки се към Файле, Байн и Чиад като към всички други млади жени на път, попадали в хана им. Което включваше обичайните съчувствия за тежкото им пътуване и хвалби за роклята на Файле — този път от тъмносиня коприна, — както и комплименти към айилките за цвета и блясъка на косите им. Перин подозираше, че поне Байн и Чиад не могат да решат какво да мислят за нея, но много скоро тя, с някак си майчина настойчивост, успя да настани младите жени около масата, донесе им навлажнени кърпи, с които да изтрият праха от

ръцете и лицата си, и им наля чай от голямата кана с червени шарки, която той добре помнеше.

Много забавно беше да види човек как тези три свирепи жени — Перин определено включи в числото им и Файле — изведнъж затръпнаха от желание да уверят госпожа ал-Вийр, че се чувстват повече от удобно. Ама дали няма нещо за помагане? Тя, видите ли, толкова се била претоварила. И трите — ококорили очи като малки деца, с възможност да ѝ се противопоставят точно колкото при децата. Сигурно щеше да е забавно, ако тя не бе включила във всичко това и него самия, както и Гаул, подкарвайки ги също толкова настойчиво към масата и настоявайки да си изтрият ръцете и лицата преди да получат по чаша дъхав чай. Гаул през цялото време се подсмиваше лекичко — айилците имаха странно чувство за хумор.

Изненадващо, но тя така и не погледна към неговия лък и секирата му, нито към оръжията на айилеца. Хората в Две реки рядко носеха дори и лък, а тя винаги настояваше да се оставят настрана преди да седне човек край някоя от масите. Винаги. А сега просто не им обръщаше внимание.

Следващата изненада дойде, когато Бран постави сребърна чашка с ябълкова ракия до лакътя на Перин. Не на пръстника, който обикновено изпиваха мъжете в хана, а наполовина пълна голяма чаша. По времето, когато напусна селото, щяха да му предложат сайдер или най-много добре разрежено с вода вино — половин чаша с ядене или най-много пълна чаша на празник. Изпита благодарност, че го признават за мъж, но не посегна; на вино беше привикнал, но по-силни неща не пиеше.

— Перин — каза кметът, придърпа стол и седна до жена си, — никой не вярва, че си Мраколюбец. Никой със здрав разум поне. Няма никаква причина да се оставиш да те обесят.

Файле закима в свирепо съгласие, но Перин я пренебрегна.

— Не можете да ме отклоните, господин ал-Вийр. Белите плащове искат мен и ако не ме заловят, ще се нахвърлят върху следващия Айбара, до когото се докопат. На Белите плащове не им трябва много, за да решат, че някой е виновен. Лоши хора са те.

— Знаем — каза тихо госпожа ал-Вийр.

Мъжът ѝ се загледа в дланите си на масата.

— Перин, семейството ти го няма.

— Няма ли го? Искате да кажете, че вече са изгорили фермата?
— Юмрукът на Перин се сви около сребърната чаша. — Все се надявах, че ще се върна навреме, но... Е, все ще помогна на татко и на чичо Евард да я възстановим. Те при кого са отседнали? Искам най-напред да ги видя.

Бран отвърна с гримаса, а жена му го потупа успокоително по рамото. Странно, но очите ѝ останаха приковани в Перин, тъжни и пълни с утешение.

— Мъртви са, момчето ми — каза изведнъж Бран.

— Мъртви ли? Не. Не може да са... — Перин се навъси, понеже ръката му изведнъж овлажня, и се загледа в смачканата чаша, сякаш зачуден откъде се е появила. — Съжалявам, не исках да... — Той задърпа смачканото сребро, мъчейки се да го оправи с пръсти. Така немаше да стане. Разбира се, че не. Много грижливо постави чашата по средата на масата. — Ще ви я заменя. Мога да... — Отри ръката си в палтото и изведнъж се усети, че е хванал секирата, висяща на колана му. Защо всички го гледаха така странно? — Сигурни ли сте? — Гласът му прозвуча някак далечно. — Адора и Деселе? Пет? Майка ми?

— Всички — каза му Бран. — Стринките и чичовците ти също, както и братовчедите ти. Всички. Помогнах да ги погребем, момчето ми. На хълмчето с ябълковите дръвчета.

Перин лапна палеца си. Глупава работа — да се пореже на собствената си секира.

— Майка ми обичаше ябълковия цвят. Белите плащове. Но защо е трябвало да... Да ме изгори дано, Пет беше само на девет години. Момичетата... — Гласът му беше съвсем спокоен. Помисли си, че би трябвало да има някакви чувства в тези думи. Някакви чувства.

— Били са тролоци — бързо поясни госпожа ал-Вийр. — Те са се върнали, Перин. Не както се появиха, когато заминахте, този път не нападнаха селото, а околностите. Повечето ферми без близки съседи са изоставени. Никой не излиза нощем навън, дори край селото. Същото е и в Девенов просек, и горе на Стражеви хълм, може би чак до Таренов сал. Белите плащове, колкото и да са лоши, сега са единствената ни закрила. Доколкото знам, спасили са две семейства, когато тролоците нападнали фермите им.

— Искях да... Надявах се... — Не можеше да си спомни какво точно бе искал. Нещо, свързано с тролоците. Не искаше да си го

спомни. Белите плащове защитават Две реки? Почти му стигаше, за да се разсмее. — А бащата на Ранд? Фермата на Трам. И това ли е работа на тролоците?

Госпожа ал-Вийр отвори уста, но Бран я прекъсна.

— Той заслужава да чуе истината, Марин. Бяха Белите плащове, Перин. Също както и в имота на Каутон.

— Значи и на Мат хората? На Ранд, на Мат и моите. — Странно. Говореше така, сякаш обсъждаше дали няма скоро да завали. — И те ли са мъртви?

— Не, момчето ми. Не, Абел и Трам се крият някъде из Западния лес. А майката и сестрите на Мат... Те също са живи.

— Крият се?

— Няма нужда да го обсъждаме това — намеси се енергично госпожа ал-Вийр. — Бран, донеси му друга чаша с ракия. А ти изпий тази, Перин. — Мъжът ѝ си остана на мястото, но тя само го изгледа намръщено и продължи: — Бих ви предложила постеля, но не е безопасно. Някои хора са готови да хукнат да донасят на лорд Борнхалд, стига да разберат, че си тук. Евард Конгар и Хари Коплин се мъкнат подир Белите плащове като хрътки, готови винаги да им угодят и да им снесат имена, а и Кен Буйе не е по-добър. А и Вит Конгар ще разнесе веднага приказките, ако не го спре Дейз. Сега тя ни е Премъдрата, Перин, най-добре е да си идеш. Повярвай ми.

Перин бавно поклати глава — твърде много му беше, за да го приеме. Дейз Конгар Премъдра? Тази жена беше като бик. Белите плащове закрилят Две реки? Хари, Евард и Вит им сътрудничат? От Конгарови и Коплинови друго не можеше и да се очаква, но Кен Буйе беше от селския съвет. Лорд Борнхалд. Значи Джефрам Борнхалд беше тук. Файле го гледаше с широко отворени влажни очи. Тя пък защо беше готова всеки миг да се разплаче?

— Има и нещо друго, Бранделвин ал-Вийр — каза Гаул. — Лицето ви го издава.

— Има — съгласи се Бран. — Не, Марин — добави той решително, когато тя леко поклати глава. — Той заслужава да знае истината. Цялата истина. — Тя скръсти ръце с въздишка; Марин ал-Вийр почти винаги успяваше да се наложи — освен когато лицето на Бран се изпълнеше с решимост, както сега, и веждите му се спуснеха надолу като плугове.

— Каква истина? — попита Перин. Майка му обичаше ябълковия цвят.

— Първо на първо, Падан Фейн е с Белите плащове — каза Бран. — Сега той се нарича Ордийт и изобщо не отговаря на собственото си име, но е той, колкото и да се дуе.

— Той е Мраколюбец — промълви унесено Перин. Адора и Деселе винаги слагаха ябълкови цветчета в косите си напролет. — Призна го със собствената си уста. Той доведе тролоците в Зимната нощ. — Пет обичаше да се катери по ябълковите дръвчета; обичаше да те замери с някоя ябълка от клоните, когато не го гледаш.

— А, така ли — отрони мрачно Марин. — Виж, това е интересно. Има той някакво влияние при Белите плащове. Първия път, когато чухме, че са тук, беше след като подпалиха фермата на Трам. Това е работа на Фейн — той е завел там Белите плащове. Трам свалил четирима или петима със стрели, после се скрил в горите. Добрал се до фермата на Каутон малко преди да успеят да хванат Абел. Но са арестували Нати и момичетата, както и Харал Люхан, и Алзбет. Струва ми се, че Фейн е могъл и да ги обеси, но лорд Борнхалд не го е позволил. Не че ги е пуснал обаче. Не са пострадали, доколкото можах да разбера, но ги държат в стана на Белите плащове горе на Стражеви хълм. По някаква причина Фейн мрази теб, Ранд и Мат. Предлага по сто жълтици за всеки роднина на някой от трима ви и по двеста — за Трам или Абел. А лорд Борнхалд, изглежда, има някакъв особен интерес лично към теб. Когато тук дойде патрул на Белите плащове, той също идва с него и все разпитва за теб.

— Да — каза Перин. — Разбира се. Ще разпитва. — Перин от Две реки, който тича с вълците. Мраколюбец. Фейн можеше да им е разказал останалото. „Фейн с Чедата на Светлината?“ Тази мисъл бе някак далечна. По-добре беше сега да мисли за тролоците. Той погледна с гримаса дланите си, помъчи се да ги успокои върху масата. — Значи, защитават ви от тролоците.

Марин ал-Вийр се наведе към него и се намръщи.

— Перин, ние имаме нужда от Белите плащове. Да, те подпалиха фермата на Трам и тази на Абел. Да, задържаха хора и тъпчат наоколо, все едно че всичко е тяхно, но Алзбет, Нати и останалите не са пострадали. Само са задържани. Драконовият зъб е надраскан на няколко порти, но никой освен Конгарови и Коплинови не му обръщат

внимание и най-вероятно те са тези, които са го издраскали. Трам и Абел могат да поостанат в Западния лес, докато Белите плащове си отидат. Те рано или късно ще трябва да си отидат. Но докато тук има тролоци, ние наистина се нуждаем от тях. Моля те, разбери го. Не че не бихме предпочели теб вместо тях, но имаме нужда от тях и не искаме те да те обесят.

— И вие наричате това закрила, наставнице на покрива? — попита Байн. — Ако помолите лъва да ви защити от вълците, просто ще изберете да свършите в един корем, вместо в друг.

— Не можете ли сами да се защитавате? — добави Чиад. — Виждала съм как се бие Перин, а също и Мат Каутон, както и Ранд ал-Тор. Те са от същата кръв като вас.

Бран въздъхна тежко.

— Ние сме селяни, прости хора. Лорд Люк говори мъжете да се организират да се бият с тролоците, но това означава човек да остави семейството си незащитено и никой не ще.

Перин беше объркан. Кой беше този лорд Люк? Попита и госпожа ал-Вийр отговори:

— Той се появи горе-долу по същото време, по което и Белите плащове. Ловец на Рога. Нали знаете сказанието за Великия лов на Рога? Лорд Люк смята, че Рогът на Валийр е някъде в Мъгливите планини над Две реки. Но сега се е отказал от Лова, заради нашите проблеми. Лорд Люк е голям благородник, с изискани нрави. — Тя пооправи косата си и се усмихна одобрително; Бран я погледна накриво и изсумтя кисело.

Ловци на Рога. Тролоци. Бели плащове. Две реки съвсем не приличаха на онова, което бе оставил.

— Файле също е Ловец на Рога. Ти познаваш ли го този лорд Люк, Файле?

— Писна ми — обяви тя. Перин намръщено я изглежда как се изправи, заобиколи масата и застана до него. Хвана главата му и дръпна лицето му към себе си. — Майка ти е мъртва — промълви тихо тя. — Баща ти е мъртъв. Сестрите ти са мъртви, и брат ти. Семейството ти е мъртво и ти не можеш да промениш това. Не и като умреш. Дай воля на мъката си. Не я задържай в себе си да забере.

Той я хвана за ръцете с намерение да я отмести, но незнайно защо, дланите му се стегнаха и тази хватка се оказа единственото,

което го задържа. Едва тогава осъзна, че плаче, че хлипа в роклята ѝ като бебе. Какво ли щеше да си помисли за него? Отвори уста да ѝ каже, че нищо му няма, да ѝ се извини, че се е размекнал, но единственото, което излезе, бе:

— Не можах да дойда по-бързо. Не можах. Аз... — И стисна зъби, за да млъкне.

— Знам — промърмори тя и го погали по косата, заради целия свят, сякаш бе малко дете. — Знам.

Искаше му се да спре, но колкото повече му шепнеше, че го разбира, толкова повече плачеше той, сякаш меките ѝ длани цедяха сълзите от него.

ГЛАВА 30

ОТВЪД ДЪБА

С Файле, притиснала главата му под гърдите си, Перин загуби представа колко време е плакал. В ума му просветнаха образи на семейството му. Баща му, усмихнат, му показва как се държи лък. Майка му — пее и преде вълна. Адора и Деселе, как го закачат, когато се обръсна за първи път. Пет, ококорил очи към веселчуна преди много години. И гробове — студени, самотни, в редица. Плака, докато не му останала сълза. Когато най-сетне се дръпна, бяха останали само двамата и Драскун, който се миеше върху бурето с ейл. Зарадва се, че другите не бяха останали да го гледат. Файле му стигаше. От една страна, се радваше, че е останала; само съжаляваше, че го е видяла и чула.

Хванала ръцете му, Файле приседна в стола до него. Беше толкова красива, с леко скосените си очи, големи и тъмни, и с високите си скули. Той не знаеше как ще се помири с нея след поведението си през последните няколко дни. Без съмнение тя щеше да го накара да си плати за това.

— Отказа ли се от намерението си да се предадеш на Белите плащове? — попита тя. В гласа ѝ нямаше и намек за това, че току-що го е чула да плаче като бебе.

— Изглежда, няма да има полза. Те ще гонят бащите на Ранд и Мат, каквото и да направя. Близките ми... — Той бързо пусна ръцете ѝ, но тя се усмихна, вместо да трепне. — Трябва да освободя майстор Люхан и жена му, ако мога. И майката и сестрите на Мат; обещах му да се погрижа за тях. И да направя каквото мога с тролоците. — Може би този лорд Люк имаше някакви идеи. Порталът към Пътищата поне беше заключен и повече нямаше да минат през него. Особено държеше да се оправи с тях. — Няма да мога да оправя нищо, ако се оставя да ме обесят.

— Много се радвам да го чуя — рече тя сухо. — Още ли си мислиш тези глупости да се отървеш от мен?

— Не. — Той се преви, очаквайки неизбежната буря, но тя кимна, сякаш едничката му дума беше всичко, което бе очаквала и което искаше. Дреболия, не си заслужаваше да се спори за нея. Канеше се да го накара да си плати на едро.

— Ние сме петима, Перин, шест, стига Лоиал да желае. А ако намерим и Трам ал-Тор и Абел Каутон... Те добри ли са с лъка като теб?

— По-добри — отвърна той искрено. — Много по-добри.

Тя го погледна с леко неверие.

— Значи ставаме осем. Някакво начало. Може би ще се присъединят и други. А и този лорд Люк. Той може би ще държи да застане начело, но стига да не е някой сбърканяк, това няма да има особено значение. Макар че не всеки, който е положил Ловджийската клетва, е съвсем с ума си. Срещала съм някои, които си въобразяват, че знаят всичко, и отгоре на това са опърничави като мулета.

— Знам. — Тя го изглежда рязко и той се постара да махне усмивката от лицето си. — Че си срещала такива, исках да кажа. Нали си спомняш, че преди време срещнах двама от тях.

— О, те ли. Е, какво пък, да се надяваме, че лорд Люк поне не е някой надут самохвалко. — Погледът ѝ стана напрегнат и тя го стисна още по-здраво за китките, не чак да го заболи, но за да придаде още повече сила на думите си. — Ти сигурно ще искаш да посетиш фермата на семейството си, дома си. Ще дойда с теб, ако ми позволиш.

— Когато мога, Файле. — Но не сега. Все още не. Ако сега видеше тези гробове под ябълките... Странно. Винаги беше възприемал силата си просто като някаква даденост, а сега се оказваше, че изобщо не е силен. Е, поне беше престанал да реве като бебе. Крайно време бе да се захване с нещо. — Едно по едно. Предполагам, че най-напред трябва да намеря Трам и Абел.

Господин ал-Вийр надникна в гостната и влезе, след като се увери, че не са се прегърнали.

— В кухнята има огиер — съобщи той слисан на Перин. — Огиер. Седи и пие чай. Най-голямата купа в ръцете му изглежда като... — Той показа с два пръста колкото напръстник. — Марин може и да успя да се направи, че среща айилци всеки ден, но едва не припадна, като видя тоя Лоиал. Дадох ѝ двойна доза ракия и тя я гаврътна като водичка. Едва не се задави от кашляне — тя обикновено не пие нещо

по-силно от вино. Мисля, че и още една щеше да изпие, ако ѝ бях дал. — Той облиза устни и съсредоточи вниманието си върху някакво несъществуващо петно на дългата си бяла престилка. — Е, оправи ли се вече, момчето ми?

— Съвсем добре съм — отвърна припряно Перин. — Господин ал-Вийр, не можем да останем тук повече. Някой може да издаде на Белите плащове, че сте ме подслонили.

— О, тези, които биха го направили, не са много. Не всички Коплинови и даже не всички Конгарови. — Но все пак не предложи да останат.

— Знаете ли къде мога да намеря господин ал-Тор и господин ал-Вийр?

— Някъде в Западния лес — отвърна бавно Бран. — Само това знам със сигурност. Местят се. — Сплел месестите си пръсти на големия си корем, той килна леко глава на една страна. — Ама нали не си тръгвате? Добре. Казах аз на Марин, че няма да си тръгнете, но тя не ми вярва. Тя смята, че е най-добре за вас — за вас — и като повечето жени е сигурна, че ще направите така, както тя смята за най-добре, стига да си поговори повечко с вас.

— Вижте, господин ал-Вийр — намеси се сладко Файле, — аз лично винаги съм смятала, че мъжете са разумни същества, на които трябва само да им посочиш най-умния път, за да си го изберат сами.

Кметът я удостои с весела усмивка.

— Е, значи вие ще уговорите Перин, както разбирам? Марин е права — това ще е най-умното, ако иска да избегне примката. Единствената причина да се остане е, че понякога човек просто не може да избяга. Не е ли така? Какво пък, вие сигурно знаете по-добре. — Той пренебрегна киселия ѝ поглед. — Хайде, момчето ми. Стисни зъби и дръж на намеренията си, защото тя няма да се откаже от опитите си да те отклони.

В кухнята Лоиал и айилците седяха на пода с кръстосани крака. В хана явно не можеше да се намери достатъчно голям стол за огиера. Той седеше, облеган с една ръка на масата, достатъчно висок, за да гледа Марин ал-Вийр в очите. Бран беше преувеличил малко с размера на чашата в ръцете на Лоиал, макар че като я погледна повторно, Перин установи, че не е чаша, а гледжосан в бяло супник.

Госпожа ал-Вийр продължаваше да си придава вид все едно, че за нея айилците и огиерът са нещо съвсем обичайно — суетеше се с поднос с хляб, сирене и туршия и гледаше всички да се хранят, но очите ѝ се ококорваха всеки път, щом се спираха на Лоиал, въпреки старанията му да я успокои с хвалби колко вкусни били питките ѝ. Туфестите му уши помръдваха нервно всеки път, щом тя го погледнеше, а тя леко подскачаше при всяко тяхно помръдване, после поклащаше глава и дебелията ѝ посивяла плитка се полюшваше.

При появата на Перин Лоиал изпусна тежка, басова въздишка, постави „чашката“ си на масата и широкото му лице помръкна от тъга.

— Съжалявам за загубата ти, Перин. Споделям скръбта ти. Госпожа ал-Вийр... — Ушите му зверски помръднаха, макар и да не погледна към нея, при което тя рязко подскочи. — Тя ми говореше, че ти ще си тръгнеш, след като нищо тук не те задържа. Ако желаш, ще попея на ябълките преди да напуснем.

Бран и Марин се спогледаха слисани и кметът се почеса по ухото.

— Благодаря ти, Лоиал. Ще ти бъда много благодарен, но като му дойде времето. Преди това обаче имам да свърша някои работи. — Госпожа ал-Вийр рязко постави таблата на масата и тя издрънча, но той продължи да излага намеренията си такива, каквито бяха: да намери Трам и Абел и да освободи хората, задържани от Белите плащове. За тролоците не спомена нищо, въпреки че и за тях имаше планове. Нямахше намерение да напуска, докато има и един жив тролок или мърдраал в Две реки. Пъхна палци под колана си, за да се сдържи да не погали секирата. — Няма да е лесно — завърши той. — Ще съм благодарен за компанията ти, но ще те разбера, ако предпочетеш да си заминеш. Тази битка не е твоя и ти претърпя немалко беди, откакто се свърза с хора от Емондово поле. А и тук няма да можеш да допишеш книгата си.

— Тук или там, битката е една и съща, струва ми се — отвърна Лоиал. — Книгата може и да почака. Може пък да посветя една глава на теб.

— Казах, че ще дойда с теб — намеси се Гаул. — Не го мислех сериозно, докато това пътуване не загубя. Дълга ти кръвен данък.

Байн и Чиад погледнаха въпросително Файле и след като тя кимна, добавиха решението си да останат и те.

— Опърничави и глупави — каза госпожа ал-Вийр. — Всички сте такива. Най-много да свършите на бесилките, ако доживеете дотогава. Знаете го, нали? — Тя развърза престилката си и я свали. — Е, щом всички решавате да останете, май ще е по-добре да ви покажа поне къде да се скриете.

Мъжът ѝ изглеждаше изумен от неочакваното ѝ поражение, но бързо се съвзе.

— Мислех си, че може би старият дом за болни е добро място, Марин. Сега никой не ходи там и предполагам, че по-голямата част от покрива му все още си стои.

Така нареченият нов дом за болни, където отнасяха хора за лечение, ако болестта им беше заразна, се намираше източно от селото, отвъд мелницата на майстор Тейн, и това Перин го знаеше от дете. Старият, в Западния лес, беше почти разрушен преди доста време от една силна зимна виелица. Перин си го спомняше полузакрит от дива лоза и шипка, с птици, свили гнезда в останките от сламения покрив, и дупка на язовец при задното стълбище. Добро място за скривалище.

Госпожа ал-Вийр изгледа остро Бран, като че ли изненадана, че си го е помислил.

— Това ще свърши работа, предполагам. За тази нощ поне. Там ще ги заведе.

— Не е нужно ти да го правиш, Марин. Аз ще ги заведе, ако Перин не си спомня пътя.

— Ти май понякога забравяш, че си кметът. Бран. Привличаш хорските очи. Хората ще се зачудят закъде си тръгнал и какво си намислил. Защо не си останеш тук и ако някой надникне, да се погрижиш да си идат убедени, че всичко си е наред. В котела има говеждо варено, и супа от леща има, трябва само да се притопли. И на никого не споменавай за стария болничен дом, Бран. По-добре никой да не си спомня, че съществува.

— Не съм глупак, Марин — отвърна той ядосано.

— Знам, че не си, скъпи.

Трябваше да тръгнат на малки групички, за да не привличат вниманието. Тя щеше да прекоси селото самичка и да ги срещне в гората от другата страна. Айилците я увериха, че ще намерят разцепения от гръмотевица дъб, който им описа, и се измъкнаха през задната врата. Перин го знаеше — огромно дърво на една миля отвъд

селото, което изглеждаше посечено по средата, но въпреки това продължаваше да е живо и дори да се разлиства. Смяташе, че може и сам да стигне до болничния дом без никакви неприятности, но госпожа ал-Вийр настоя да се срещнат при дъба.

— Ти все скиториш сам, Перин, а Светлината знае в какво може да се спъне човек. — Погледна Лоиал — вече изправен, рунтавата му коса се триеше в тавана — и въздъхна. — Съжалявам, че нищо не мога да направя с ръста ви, господин Лоиал. Знам, че е топло, но ще имате ли нещо против да си сложите наметалото и да си вдигнете поне качулката? Дори и в тези дни хората ще са склонни сами да се убедят, че не са видели това, които виждат, ако не е онова, което са очаквали, но ако мернат и лицето ви... Не че не сте чаровен, сигурна съм, но трудно ще минете за човек от Две реки.

Усмивката на Лоиал раздвои лицето му под дебелия като зурла нос.

— Денят изобщо не е чак толкова топъл и естествено ще си сложа наметалото, госпожо ал-Вийр.

Тя наметна един лек плетен шал със сини ресни и придружи Перин, Файле и Лоиал до двора на конюшната, за да се увери, че са тръгнали, и за миг като че ли всичките й усилия за тайнственост се оказаха обречени. Кен Буйе, който изглеждаше направен от стари чворести корени, оглеждаше конете с лъскавите си като мъниста черни очи. Особено коня на Лоиал, по-голям и от дъранските жребци на Бран. Кен чешеше глава и зяпаше огромното седло върху големия кон.

А очите му се разшириха още повече, като видя самия Лоиал. Долната му челюст увисна.

— Тр... тр... тролок! — успя най-сетне да изломоти старчето.

— Не се дръж като дърт глупак, Кен Буйе — сръза го Марин, за да отвлече вниманието му. Перин задържа главата си сведена, оглеждайки лъка си, и не помръдна. — Нима ще стоя сама на задното си стълбище с тролок? — Тя изсумтя презрително. — Господин Лоиал е огиер, което сигурно щеше да разбереш, ако не беше един крякащ гъсок, който все е готов да се оплаква, вместо да погледне това, което е под носа му. Огиер, минаващ оттук, който не желае да му досаждат такива като теб. По-добре върви да си гледаш работата и остави гостите ми на мира. Много добре знаеш, че Корин Айелин те търси от месеци заради калпавата работа, която си свършил на покрива й.

Кен беззвучно промълви: „Огиер“ и примигна. За момент като че ли беше готов да надигне глас да си защити майсторството, но след това погледът му се премести на Перин и той присви очи.

— Той е! Това е той! За тебе са дошли, млади негоднико, дето избяга с Айез Седай да ми ставаш Мраколюбец. Когато тролоците дойдоха миналия път. А сега си се върнал и те пак са тук. Какво ще ми кажеш за това съвпадение? Какво ти е на очите? Болен ли си? Хванал си някаква болест и си ни я домъкнал тук да умориш всички ни, сякаш тролоците са ни малко? А, Чедата на Светлината добре ще те подредят. Ще видиш ти!

Перин усети, че Файле се е напрегнала, и бързо постави ръка на рамото ѝ — разбра, че е извадила нож. Какво си мислеше, че прави? Кен наистина беше сприхав дърт глупак, но това не беше причина да се вадят ножове. Тя килна глава вбесена, но поне се задоволи само с това.

— Престани, Кен — рече рязко Марин. — Това си го задръж за себе си. Или си почнал да тичаш подир Белите плащове като Хари и брат му Дарл? Май започвам да се досещам защо Белите плащове ровичкаха книгите на Бран. Прибраха шест от тях и четуха конско на Бран под собствения му покрив за светотатство. Светотатство, виж ти! Защото не били съгласни с това, което пишело в една книга. Пак имаш късмет, че не съм те накарала да му възмездиш тези книги. Ровиха из целия хан като язовци. Търсели други светотатстващи писания, така разправяха, като че някой ще тръгне да крие книги. Изтърбушиха всичките ни дюшеци, преобърнаха и килерите ми с бельото. Радвай се само, че още не съм натикала дъртия ти задник вътре да оправиш всичко.

Кен се присвиваше при всяка нейна дума, докато не започна да изглежда, че се мъчи да вдигне кокалестите си рамене над главата.

— Аз нищо не съм им казвал, Марин — възрази той. — Само защото човек е споменал... Тоест аз само случайно го казах, между другото... Но това сега смятам да го внеса в селския съвет, Марин. За него, искам да кажа. — Посочи с гърчавия си показалец Перин. — Докато той е тук, всички сме в опасност. Ако Чедата разберат, че си го подслонила, могат да обвинят всички ни. Тогава няма да се спрат само с обърнатите килери.

— Това е работа на Женския кръг. — Марин уви по-плътно шала на раменете си, пристъпи и застана срещу стария покривчия. Той беше малко по-висок от нея, но гробовното ѝ излъчване изведнъж я направи да изглежда по-голяма. Той заломоти, но тя рязко го прекъсна. — Работа на Кръга, Кен Буйе. Ако смяташ, че не е — ако изобщо дръзнеш да ме наречеш лъжкиня, — езика ще ти отрежа. Само една дума да си изтървал за работи на Женския кръг пред когото и да е, включително пред селския съвет...

— Кръгът няма право да се бърка в работите на съвета — извика той.

— ...и ще видиш дали жена ти няма да те натири да спиш в плевнята. И да ядеш онова, което оставят кравите ти след себе си. Смяташ, че съветът има предимство пред Кръга ли? Ще пратя аз Дейз Конгар да те убеди в обратното, ако имаш нужда да те убеждават.

Кен трепна — и не случайно. Ако Дейз Конгар наистина беше станала Премъдрата на селото, сигурно щеше да излива гнусни отвари в гърлото му всеки ден, цяла година, а Кен беше твърде хилав, за да ѝ се противопостави. Алзбет Люхан беше единствената жена в Емондово поле по-едра от Дейз, а към това трябваше да се прибави и лютият нрав на Дейз. Перин не можеше да си представи точно нея като Премъдра — Нинив сигурно щеше да припадне, като разбере коя я е заместила. Самата Нинив винаги беше смятала, че убеждава хората с благод.

— Недей да ставаш толкова гадна — промърмори жално Кен. — Щом искаш да си мълча, ще си мълча. Но Женският кръг или не, все пак рискуваш да насъскаш Чедата срещу всички ни. — Марин само вдигна вежди и след миг той се изсули от двора, ръмжейки през зъби.

— Добре се оправихте — каза Файле, след като Кен се скри зад ъгъла на хана. — Мисля, че има какво да науча от вас. Изобщо не мога да се разбера с Перин така, както вие се оправихте с господин ал-Вийр и с този човечец. — Тя се усмихна на Перин, за да му покаже, че само се шегува. Той поне се надяваше да означава това.

— Трябва само да знаеш кога да им дръпнеш юздите — отвърна разсеяно другата жена. — И кога да не правиш нищо друго, освен да ги оставиш да си я карат по тяхному. Когато ги оставиш да я карат, както те си знаят, когато е без значение, става по-лесно да ги държиш изкъсо, когато е важно. — Тя продължаваше да гледа намръщено след Кен,

сякаш не обръщаше внимание на думите си, но после изведнъж добави: — А някои трябва непрекъснато да ги държиш вързани в яхъра.

Тук Перин подскочи раздразнено. Файле определено нямаше нужда от подобни съвети.

— Смятате ли, че ще си държи езика, госпожо ал-Вийр?

Тя се поколеба, но отвърна:

— Убедена съм. Кен е роден с кисел нрав, който става все по-кисел с възрастта, но не е като Хари Коплин и цялата им пасмина. — Въпреки това май не беше съвсем сигурна.

— Най-добре е да тръгваме — каза тя. Никой не ѝ възрази.

Слънцето се беше вдигнало високо, което значеше, че повечето хора са се прибрали за обед. Малцината, които все още се мяркаха навън, главно момчетии, пасящи кравите и овцете, бяха твърде заети с храната, която си бяха донесли за обяд, и твърде далече от коларските пътеки, за да обърнат кой знае какво внимание на минаващите. Въпреки това Лоиал привлече нечий и друг поглед, колкото и да се беше присвил под дълбоката качулка на наметалото си. Дори на гърба на Стъпко, Перин едва стигаше до гърдите на огиера, яхнал едрият си кон. За хора, които ги виждаха отдалече, те навярно приличаха на възрастен човек с две деца, като децата бяха яхнали понита и водеха след себе си товарни понита. Разбира се, и тази гледка не беше от най-обичайните, но Перин се надяваше, че доколкото ги виждат, поне не си мислят нещо друго. Мълвата щеше да привлече внимание. А той трябваше да избегне вниманието, докато не освободи госпожа Люхан и останалите. Само дано Кен не се раздрънкаше. Той самият също бе спуснал качулката на наметалото си. Това също можеше да предизвика приказки, но не толкова, колкото ако някой зърнеше брадата му и разбереше, че съвсем не е дете. Денят поне не беше особено топъл. След Тийр приличаше по-скоро на пролет, отколкото на лято.

Намери разцепения дъб без особено усилие. Двете му половини бяха полегнали настрани, вътрешната им повърхност бе почерняла и земята под тях бе гола. Пътят през селото беше много по-кратък, отколкото обиколно, така че госпожа ал-Вийр вече ги чакаше, придърпвайки малко нетърпеливо шала си. Айилците също бяха тук, приклепнали над купчината сухи дъбови листа и издъвки от катерици жълъди, Гаул — малко настрана от двете жени. Девите и Гаул

се поглеждаха не по-малко бдително, отколкото наблюдаваха околните дървета. Перин не се съмняваше, че са успели да се доберат дотук незабелязани. Съжаляваше, че не притежава това тяхно умение — из горите можеше да се прокрадва доста добре, но на айилците, изглежда, им беше все едно дали е гора, селска земя или голям град. Пожелаеха ли да станат незабележими, намираха начин да го постигнат.

Госпожа ал-Вийр настоя да минат спешени остатъка от пътя, като твърдеше, че е твърде обрасло, за да се язди. Перин не мислеше, че е така, но нямаше нищо против, пък си имаше и други грижи. Главата му гъмжеше от планове. Трябваше най-напред да надникне в стана на Белите плащове, за да реши как да освободи госпожа Люхан и останалите. А и къде ли се криеха Трам и Абел? Нито Бран, нито госпожа ал-Вийр му бяха казали — сигурно и те не знаеха. Щом Трам и Абел все още не бяха успели да освободят пленниците, значи задачата никак не беше лесна. Но той трябваше да го направи някак. След това щеше да обърне внимание и на тролоците.

Никой от селото не беше минавал тук от години и пътеката беше изчезнала, но все пак високите околни дървета бяха попречили на трънаците да избуят. Айилците се плъзгаха безшумно, заедно с останалите, подчинявайки се на настояването на госпожа ал-Вийр всички да са заедно. Лоиал мърмореше одобрително при вида на могъщите дъбове или на някой особено висок ясен или клен. Тук-там пропояваше по някой присмехулник или червеношийка, а веднъж Перин надуши лисица в скривалището ѝ.

И изведнъж долови мъжка миризма, която я нямаше допреди малко, и чу леко изпращяване на суха клонка. Айилците се напрегнаха и се присвиха, с готови за бой копия, а Перин се пресегна към колчана си.

— Спокойно — бързо ги спря госпожа ал-Вийр. — Моля ви, успокойте се.

Внезапно пред тях изникнаха двама мъже, единият вляво — висок, тъмнокос и слаб, другият вдясно — нисък, набит и с посивяла коса. И двамата държаха опънати лъкове, готови да стрелят, а на бедрата им имаше пълни колчани и мечове. И двамата бяха с наметала, които сякаш се сливаха с околния листак.

— Стражници! — възкликна Перин. — Защо не ни казахте, че тук има Айез Седай, госпожо ал-Вийр? Господин ал-Вийр също не

спомена нищо. Защо?

— Защото не знае — отвърна тя бързо. — Не излъгах, като казах, че това е работа на Женския кръг. — Тя насочи вниманието си към двамата Стражници, които не се бяха отпуснали дори за миг. — Томас, Ивон, познавате ме. Свалете лъковете. Знаете, че няма да доведе тук никой, който може да направи беля.

— Огиер — каза сивокосият, — айилци, жълтоок мъж, несъмнено онзи, когото търсят Белите плащове — и някаква свирепа девойка с нож. — Перин хвърли поглед към Файле: тя наистина бе измъкнала нож. Този път бе съгласен с нея. Тези двамата можеше и да са Стражници, но все още не бяха отпуснали лъковете си; лицата им все едно бяха изчукани върху наковалня. Айилците на свой ред изглеждаха готови да затанцуват копията, без да са се забулили дори. — Странна група, госпожо ал-Вийр — продължи по-възрастният Стражник. — Ще видим. Ивон? — По-слабият мъж кимна и се стопи сред храсталаците; Перин едва долови с ушите си отдалечаването му. Когато пожелаеха, Стражниците можеха да се движат тихо като самата смърт.

— Какво искате да кажете с това, че било работа на Женския кръг? — настоя той. — Знам, че Белите плащове могат да ви навлекат неприятности, ако разберат за Айез Седай, и че не бихте казали на Хари Коплин за това, но защо го криете от кмета? И от нас?

— Защото обещахме — отвърна раздразнено госпожа ал-Вийр. Раздразнението й, изглежда, бе предизвикано както от Перин, така и от Стражника, останал да ги пази — другояче не можеше да се определи — и може би съвсем мъничко и заради Айез Седай. — Те бяха в Стражеви хълм, когато пристигнаха Белите плащове. Никой не знаеше какви са, освен Женския кръг, които ни ги предадоха да ги скрием. От всички, Перин. Това е най-добрият начин да се запази една тайна така, че колкото може по-малко хора да знаят за нея. Светлината да ме опази дано, знам за две жени, които престанаха да лягат с мъжете си от страх, че могат да проговорят насън. Споразумяхме се да го запазим в тайна.

— И защо сега решихте да го промените? — попита я сурово сивокосият Стражник.

— По причини, които смятам за основателни, Томас. — Според това как придърпа шала си, Перин заподозря, че тя се надява Кръгът и

Айез Седай да одобрят решението ѝ. — Къде по-добре бих могла да ви скрия, Перин, освен при Айез Седай? Ти, разбира се, едва ли се боиш от тях, след като замина с една. А и... Съвсем скоро ще разбереш. Просто трябва да ми се доверите.

— Има Айез Седай и Айез Седай — отвърна ѝ Перин. Но онези, които той смяташе за най-лоши, Червената Аджа, не обвързваха към себе си Стражници; Червената Аджа изобщо не обичаше много-много мъжете. Очите на този Томас бяха тъмни и немигачи. Можеха да го нападнат или по-добре просто да си отидат, но Стражникът като нищо можеше да промуши със стрела първия, който направеше нещо, което не му харесва, а и Перин можеше да се обзаложи, че е приготвил повече от една стрела. Айилците, изглежда, бяха съгласни с него — те все още сякаш бяха готови да скочат във всички посоки и във всеки момент, но в същото време като че ли можеха да стоят като статуи, докато самото слънце не замръзне. Перин потупа Файле по рамото и каза:

— Спокойно, всичко ще се оправи.

— Разбира се, че ще се оправи — отвърна тя с усмивка. Беше прибрала ножа си. — Щом госпожа ал-Вийр казва, аз ѝ вярвам.

Перин се надяваше да е права. Той самият вече не се доверяваше толкова много на хората, колкото по-рано. Не и на Айез Седай. Може би не дори и на госпожа ал-Вийр. Но пък може би тези Айез Седай щяха да му помогнат да се пребори с тролоците. Бе готов да се довери на всеки, който би могъл да го направи. Но доколко можеше да разчита на Айез Седай? Те вършеха всичко това по свои собствени причини. За него Две реки можеше и да е роден дом, но за тях можеше да е само едно камъче върху таблата за игра. Файле и Марин ал-Вийр обаче, изглежда, им се доверяваха, а айилците изчакваха. Засега като че ли нямаше голям избор.

ГЛАВА 31

УВЕРЕНИЯ

След няколко минути Ивон се върна.

— Можете да продължите, госпожо ал-Вийр — беше единственото, което каза преди двамата с Томас отново да изчезнат сред храсталаците без никакъв шум освен някое и друго изшумоляло сухо листо.

— Много са добри — промърмори Гаул, който не преставаше да се оглежда подозрително.

— И малко дете може да се скрие в това — каза му Чиад и плесна една клонка. Но и тя продължаваше да следи храстите не по-малко бдително от Гаул.

Никой от айилците, изглежда, не гореше от нетърпение да продължи. Не беше точно нежелание, а за страх и дума не можеше да става. Просто не горяха от нетърпение. Перин се надяваше някой ден все пак да разбере какво точно изпитват айилците към Айез Седай. Някой ден. Днес и той самият не изпитваше кой знае какво желание да ги види.

— Хайде да отидем да видим тези ваши Айез Седай — подкани той мрачно госпожа ал-Вийр.

Старият болничен дом се оказа дори още по-порутен, отколкото си го спомняше — голяма едноетажна постройка, килнала се неестествено на една страна, половината от стаите ѝ — останали без покрив, с едно дърво, израсло на четиридесет стъпки височина в една от тях. Лесът я притискаше от всички страни. Гъста мрежа лози и шипки пълзеше по стените и покриваше със зеленина оцелелите тавански греди. Перин си помисли, че може би те са единственото, на което зданието все още се крепи. Входът обаче беше разчистен. Замириса му на коне, долови и миризма на боб и шунка, но странно, дим от горящи главни липсваше.

Завързаха конете за ниските клони и последваха госпожа ал-Вийр вътре, където обвитите с лози прозорци едва пропускаха

светлика. Предното помещение беше просторно и без никакви мебели, с пръст по ъглите и паяжини, пропуснати при очевидно припряното почистване. На пода лежаха четири навити на рула одеяла, седла, дисаги и спретнато завързани денкове бяха подредени до стената, а върху каменното огнище имаше малко котле: миризмата на готвено излизаше от него, въпреки че огън нямаше. Едно още по-малко котле, изглежда, беше предназначено за варене на чай, който скоро щеше да кипне. Чакаха ги две Айез Седай. Марин ал-Вийр притеснено приклепна в реверанс и се впусна в оживен водопад от представяния и обяснения.

Перин опря брадичка на лъка си. Познаваше двете Айез Седай. Верин Матуин, пълничка и с квадратно лице, с посивели кичури в кафявата коса и гладки айезседайски бузи. Тя беше от Кафявата Аджа и като всички Кафяви през повечето време изглеждаше някак отнесена в търсене на познание, било то древно и забравено, или ново. Но от време на време тъмните ѝ очи проблясваха съсредоточено, в противовес на отнесения израз на лицето ѝ, както сега, когато поглеждаха покрай Марин към него, остри като гвоздейчета. Тя беше една от двете Айез Седай, освен Моарейн, за които бе сигурен, че знаят за Ранд, и той подозираше, че и за него знае много повече, отколкото показва. Очите ѝ отново се унесоха, докато слушаше Марин — но само за миг го бяха претеглили на везните и навярно го бяха наместили някъде в кроежите ѝ. С нея трябваше много да внимава.

С другата — мургава слаба жена в тъмнозелена копринена рокля за езда, която рязко контрастираше на простоватото кафявото облекло на Верин — не беше се запознавал и я беше виждал само веднъж. Аланна Мосвани беше от Зелената Аджа, доколкото помнеше, красива жена с дълга черна коса и пронизващи тъмни очи. Тези очи също го преценяваха, докато тя слушаше Марин. Той се сети за нещо, което му беше казала Егвийн. „Някои Айез Седай, които не би трябвало да знаят за Ранд, проявяват твърде голям интерес към него. Елайда например, както и Аланна Мосвани. Не мисля, че мога да се доверя на която и да било от двете.“ Може би трябваше да заложи на преценката на Егвийн, докато не си направи своя.

Ушите му щръкнаха, когато Марин, все още изпълнена с притеснение, каза:

— Вие питахте за него, Верин Седай. За Перин, искам да кажа. Стори ми се, че най-добрият начин да го предпазя да не се погуби, е като го доведе при вас. Не разполагах с време първо да ви питам. Моля, кажете, че разб...

— Всичко е наред, госпожо ал-Вийр — прекъсна я успокояващо Верин. — Постъпили сте по най-добрия начин. Сега Перин е в добри ръце. Също така ще ми бъде много приятно да се възползвам от възможността да науча повече неща за Айил, а и винаги е удоволствие да си поговориш с един огиер. Смятам добре да поровя в ума ви, Лоиал. Натъкнах се на някои смайващи неща в огиерски книги.

Лоиал й отвърна с доволна усмивка — на него всичко, което беше свързано с книги, му доставяше удоволствие. Гаул, от своя страна, се спогледа предпазливо с Байн и Чиад.

— Всичко е наред, стига да не го правите повече — намеси се твърдо Аланна. — Освен ако... Сам ли си? — попита тя Перин с тон, който изискваше отговор, и то веднага. — Другите двама също ли се върнаха?

— Вие защо сте тук? — попита той на свой ред.

— Перин! — срязва го госпожа ал-Вийр. — Я се дръж прилично! Може нравът ти да е загрубял по широкия свят, но като си се върнал у дома, можеш да си и по-възпитан.

— Не се притеснявайте — каза й Верин. — Ние с Перин вече сме приятели. Аз го разбирам. — Тъмните й очи за миг проблеснаха към него.

— Ние ще се погрижим за него. — В хладните думи на Аланна се съдържаше като че ли някакво двусмислие.

Верин се усмихна и потупа Марин по рамото.

— Вие ще е по-добре да се приберете веднага в селото. Не искаме някой да започне да се чуди какво търсите по горите.

Госпожа ал-Вийр кимна. Поспря се до Перин и постави ръка на рамото му.

— Знаеш, че ти съчувствам — каза тя. — Просто запомни, че ако се оставиш да те убият, с нищо няма да помогнеш. Направи това, което ти кажат Айез Седай. — Той изломоти нещо несвързано, но тя, изглежда, остана доволна.

След като госпожа ал-Вийр си отиде, Верин каза:

— Имаш и нашето съчувствие, Перин. Ако можехме да направим нещо, щяхме да го направим.

Сега не му се искаше да мисли за семейството си.

— Все още не сте отговорили на въпроса ми.

— Перин! — Файле успя да уподоби тона на госпожа ал-Вийр почти едно към едно, но той не ѝ обърна внимание.

— Защо сте тук? Никак не прилича на съвпадение. Белите плащове, тролоците и изведнъж — и вие двете се оказвате тук по същото време.

— Изобщо не е съвпадение — отвърна Верин. — Ах, водата за чая май вече е готова. — Кипналата вода взе да утихва, когато тя се засуети, хвърли няколко листа в котлето и подкани Файле да извади няколко метални чашки от единия вързоп до стената. Аланна, скръстила ръце под гърдите си, не сваляше очи от Перин и техният плам бе в пълна противоположност със студеното ѝ изражение. — Година след година — продължи Верин — намираме все по-малко момичета, които могат да бъдат научени да преливат. Шериам е убедена, че през следващите хиляда години можем напълно да заличим дарбата от човечеството, като опитомяваме всеки мъж, за когото разберем, че може да прелива. Доказателство за това, според нея, е и все по-малкият брой мъже, които намираме. Ами според сведенията само допреди сто години са се намирали по двама-трима на година, а преди петстотин...

Аланна изсумтя.

— Че какво друго можем да направим, Верин? Да ги оставим да полудеят ли? Да последваме налудничавия план на Белите?

— Не мисля — отвърна кротко Верин. — Дори да се намерят жени, които да желаят да родят деца от питомни мъже, няма гаранция, че децата ще могат да преливат или пък че ще са момичета. Всъщност аз съм изразявала мнението си, че ако искаме да запазим породата, то Айез Седай са тези, които трябва да раждат деца; те лично, след като това засяга най-вече самите тях. На Алвиарин не ѝ стана никак весело.

— Има си хас — засмя се Аланна. Внезапният проблясък на веселие, разтопил свирепия ѝ тъмноок поглед, беше смайващ. — Жалко, че не съм ѝ видяла лицето в този момент.

— Изражението ѝ беше... интересно — отвърна насмешливо Верин. — Успокой се, Перин. Ще ти отговоря на въпроса. Чай?

Стараетки се да смекчи сърдития си поглед, той някак неочаквано се оказа седнал на пода, поставил лъка до себе си и с чаша горещ силен чай в ръце. Всички насядаха в кръг по средата на стаята. Аланна се зае с обяснението за присъствието им, вероятно за да пресече склонността на другата Айез Седай да се отплесва в излишни подробности.

— Тук в Две реки, където предполагам, че нито една Айез Седай не е стъпвала от хиляда години насам, Моарейн намери две жени, които не само могат да бъдат научени да преливат, но у които тази способност е вродена, и е чула за още една, която е умряла, защото не е могла да се научи сама.

— Да не говорим за тримата тавирен — промърмори Верин над чая си.

— Имате ли представа — продължи Аланна — колко много градове и села обикновено трябва да обиколим, за да намерим три момичета с вродена дарба? Странното е, че от толкова дълго време не сме идвали да търсим точно тук. Древната кръв е твърде силна тук, в Две реки. Бяхме в Стражеви хълм само седмица преди да се появят Белите плащове и много внимавахме да не разбере някой друг извън Женския кръг кои сме, но въпреки това успяхме да намерим цели четири момичета, които могат да се научат, а за едно от децата смятам, че дарбата му е вродена.

— Трудно беше да се убедим — добави Верин. — Тя е едва дванадесетгодишна. Никоя от тях няма потенциала на Егвийн или Нинив, разбира се, но броят сам по себе си е забележителен. Възможно е да се намерят още две-три в околностите на Стражеви хълм. Не сме имали възможност да преглеждаме момичета тук или по на юг. Таренов сал беше пълно разочарование, дължна съм да уточня. Твърде много обмяна на кръв с външни хора, предполагам.

Перин трябваше да признае, че това изглежда смислено. Но все пак не отговаряше на всичките му въпроси, нито разсейваше съмненията му. Раната от копие в бедрото пак го заболя.

— Все пак не разбирам защо се криете тук? Белите плащове арестуват невинни хора, а вие си седите. — Лоиал промърмори нещо под нос, съвсем приглушено. Перин долови само „ядосва Айез Седай“ и „гнездо на оси“, но продължи. — Защо не направите нещо? Та вие сте Айез Седай! Да ме изгори дано, защо не направите нещо?

— Перин! — изсъска Файле и после се обърна с извинителна усмивка към Верин и Аланна. — Моля ви да му простите. Моарейн Седай го е разглезила. Предполагам, че се е държала по-меко с него и го е оставяла да прави каквото си иска. Моля ви, не му се сърдете. Той ще се научи да се държи както трябва. — Тя го изглежда остро, давайки му да разбере, че последното е предназначено повече за неговите уши, отколкото за техните. Той също я изглежда гневно. Нямаше право да се намесва в тези неща.

— Да се е държала меко ли? — примигна Верин. — Моарейн? Никога не съм забелязвала.

Аланна махна на Файле да млъкне.

— Ти явно не разбираш — обърна се с плътен глас Айез Седай към Перин. — Явно не разбираш ограниченията, при които трябва да действаш. Трите клетви съвсем не са празни думи. Доведох двама Стражници. — Зелените бяха единствената Аджа, които обвързваха по повече от един Стражник; доста от тях, както Перин беше чувал, имаха по трима или по четирима. — Чедата засякоха Овейн, когато пресичаше през голото поле. Усетих всяка стрела, която го улучваше, докато умираше. Усетих умирането му. Ако бях там, щях да го защита, както и себе си, със Силата. Но не мога да я използвам за отмъщение. Клетвите не ми го позволяват. Чедата са може би най-злобните хора на този свят след Мраколюбците, но те все пак не са Мраколюбци и по тази причина са предпазени от Силата, освен при самозащита. Колкото и да го разтягаш това ограничение, повече не може.

— Колкото до тролоците — добави Верин, — справихме се с доста от тях и с два мърдраала, но все пак си има граници. Получовеците по някакъв начин усещат преливането. Ако привлечем върху себе си стотина тролоци, няма да ни остане друг шанс, освен да бягаме.

Перин се почеса по брадата. Трябваше да го очаква това, да го знае. Беше виждал Моарейн изправена срещу тролоци и имаше някаква представа какво можеше и какво не можеше да направи тя. От друга страна, Ранд бе избил всички тролоци в Камъка, само че Ранд беше по-силен от всяка от тези две Айез Седай, може би и от двете, взети заедно. Какво пък, независимо дали щяха да му помогнат, или не, той смяташе да изтреби всеки тролок, появил се в Две реки. Но след като освободи семейството на Мат и Люханови. Ако го

обмислеше достатъчно грижливо, щеше да намери начин. Бедрото го заболя ужасно.

— Ти си ранен. — Аланна остави чашката си на пода, пристъпи до него, коленичи и взе главата му в ръцете си. Прониза го студена тръпка. — Да, разбирам. Това не си си го причинил, докато си се бръснал, нали?

— От тролоците е, Айез Седай — каза Байн. — Когато излязохме от Пътищата в планините. — Чиад докосна ръката ѝ и тя млъкна.

— Аз заключих Портала — бързо добави Лоиал. — Никой няма да може да го използва, докато не се отвори от тази страна.

— Помислих си, че може да сте дошли по този начин — промърмори Верин повече на себе си. — Моарейн наистина ми спомена, че сте използвали Пътищата. Рано или късно това ще ни създаде сериозни проблеми.

Перин се зачуди какво ли смята тя за сегашния.

— Пътищата — каза Аланна, без да пуска главата му. — Тавирен! Млади герои! — От устата ѝ думите звучаха едновременно и като похвала, и като проклятие.

— Не съм никакъв герой — отвърна ѝ той твърдо. — Пътищата просто бяха най-бързият начин да стигна тук.

Зелената сестра продължи, все едно че не беше проговарял.

— Така и няма да разбера защо Амирлинския трон позволи на вас тримата да правите каквото си искате. Елайда възрази — не е единствената. При тези печати, които се разхлабват, и приближаващата Последна битка, само трима тавирен ни липсваха, да обикалят по света на свобода. Аз бих ви вързала всичките, даже бих ви обвързала. — Той се опита да се отдръпне, но тя го стисна по-здраво и се усмихна. — Все още не съм скъсала толкова с добрите нрави, та да обвържа един мъж въпреки волята му. Все още не. — Той не беше сигурен колко ѝ остава до това: усмивката не докосна очите ѝ. Тя опипа почти зарасналата рана на бузата му. — Трябва да е минало доста време, откакто си я получил. Дори Церителството ще ти остави белег.

— Не е необходимо да съм хубав — промърмори той. Искаше само да е достатъчно здрав, за да свърши каквото трябва. Файле обаче се изсмя гласно.

— Кой ти каза? — Странно, но тя се усмихна на Аланна. Когато отново си пое дъх, Зелената сестра беше стиснала огненокосата глава

на Байн между дланите си. Верин се беше заела с Гаул, а Чиад оглеждаше лявата си ръка и я въртеше с доволно изражение.

Файле зае мястото на Аланна до Перин и погали с пръст белега под окото му.

— Белег за красота — каза тя и леко се засмя.

— За какво?

— О, просто нещо, което правят доманските жени. Просто така се казва.

Въпреки усмивката ѝ, или може би тъкмо заради нея, той се навъси недоверчиво. Тя наистина си правеше шега с него, само че той не разбра как точно.

Ивон се вмъкна в стаята, зашепна в ухото на Аланна и след нейното шепнене отново се изниза безшумно навън. След няколко мига скърцането на ботуши възвести появата на новопристигнали.

Перин скочи. На прага бяха застанали Трам и Абел Каутон, с лъкове в ръце, с изпомачкани дрехи и разрошени посивели бради на мъже, спали няколко нощи на гола земя. Бяха ловували — на колана на Трам висяха четири заека, а на този на Абел — още три. Беше очевидно, че бяха очаквали да видят Айез Седай, както и другите посетители, но зяпнаха изумени при вида на Лоиал, наполовина по-висок от двамата, с туфестите му уши и широкия като зурла нос. При вида на айилците по грубоватото тясно лице на Трам пробяга тръпка.

Погледът на Трам обаче се спря замислен на тях само за миг, след което се отмести към Перин, не по-малко изумен, отколкото заради Лоиал.

— Перин, момко! — възкликна той. — Ранд с теб ли е?

— А Мат? — добави нетърпеливо Абел. Приличаше на един по-възрастен, посивяващ Мат, но с по-сериозен поглед. Мъж, ни най-малко не загубил своята гъвкавост от възрастта.

— Те са добре — увери ги Перин. — В Тийр са. — Веднага долови погледа на Верин с крайчеца на окото си — тя много добре знаеше какво означава Тийр за Ранд. Аланна сякаш изобщо не обърна внимание на думите му. — Щяха да дойдат с мен, но нямахме представа колко са се влошили нещата тук. — Сигурен беше, че това важи и за двамата. — Мат си прекарва времето в игра на зарове — и печелене — и целувки с момичетата. Ранд... Ами, последния път,

когато го видях, беше облечен в едно красиво палто и беше прегърнал едно хубаво златокосо момиче.

— Това звучи съвсем в стила на Мат — изкиска се Абел.

— Може би е по-добре, че не са дошли — отвърна замислено Трам, — още повече при тия тролоци. А и Белите плащове... — Той сви рамене. — Нали знаеш, че тролоците се върнаха? — Перин кимна. — Права ли се оказа Айез Седай? Моарейн. За вас тримата ли дойдоха в Зимната нощ? Разбрахте ли поне защо?

Кафявата сестра изгледа Перин предупредително. Аланна изглеждаше погълната в ровичкане в дисагите си, но той видя, че сега и тя се е заслушала. Но нито първото, нито второто беше това, което го накара да са поколебае. Просто нямаше начин ей така направо да каже на Трам, че синът му може да прелива, камо ли че е Преродения Дракон. Възможно ли е изобщо да се каже на един човек такова нещо? Вместо това той каза:

— Ще трябва да питате Моарейн. Айез Седай не казват нищо повече от онова, което смятат за необходимо.

— Забелязал съм го — отвърна сухо Трам.

Двете Айез Седай определено слушаха разговора им, вече без изобщо да го прикриват. Аланна ледено вдигна вежди към Трам и Абел неспокойно премести крак, сякаш решил, че Трам злоупотребява с късмета си, но всичко това не беше в състояние да притегни Трам.

— Можем ли да поговорим навън? — попита Перин двамата мъже. — Искам да глътна малко чист въздух. — Искаше му се да поприказва с тях, без Айез Седай да го подслушват и да го гледат.

Трам и Абел, изглежда, бяха съгласни и вероятно дори изпитваха нетърпение да се измъкнат от вниманието на Верин и Аланна, но преди това трябваше да оставят зайците.

— Смятахме да задържим два за себе си — поясни Абел, — но, изглежда, при вас има повече гърла за хранене.

— Няма нужда. — Зелената сестра го каза така, сякаш не ѝ беше за първи път.

— Обичаме да се отплащаме за това, което получаваме — каза Трам. — Айез Седай бяха твърде любезни да ни поизцерят малко — обясни той на Перин — и искаме да понатрупаме малко кредит преди пак да ни се наложи.

Перин кимна. Можеше да го разбере защо не желае да получава дар от Айез Седай. „В дара на една Айез Седай винаги се крие въдица“, гласеше една стара пословица. Е, той го бе изпитал на гърба си. Не че имаше някакво значение дали си плащаш за дара, или не — Айез Седай при всички случаи успяваха да те закачат на въдицата. Верин го гледаше с тънка усмивка, сякаш разбираше какво си мисли.

Когато тримата мъже се запътиха към изхода, Файле стана да ги последва. Перин поклати глава към нея и удивително, но тя си седна на мястото. Той дори се зачуди дали не ѝ е нещо лошо.

Поспряха се, колкото Трам и Абел да се възхитят на Стъпко и Лястовица, после продължиха през дърветата. Слънцето се смъкваше на запад, удължавайки сенките. Двамата пуснаха няколко шегички за брадата му, но за очите му не споменаха нищо. Странно, но този пропуск не го притесни. Имаше си по-големи грижи от това дали някой намира цвета на очите му за странен.

В отговор на закачката на Абел дали „това нещо“ му върши работа да си цеди супата, той поглади брадата си и каза:

— Файле я харесва.

— Охо! — изкиска се Трам. — Значи това е изгората, а? Живи оченца има, момко. По цели нощи няма да мигваш, та да ѝ се наложиш.

— С такива можеш да се справиш само по един начин — засмя се и Абел. — Остави я да си мисли, че тя върти нещата. Така, когато наистина е важно и ти ѝ възразиш, докато тя се окопоти от изненада, ще направиш нещата както ти искаш и за нея ще е твърде късно да ти вади душата, за да го промени.

Това много напомни на Перин за съветите на госпожа ал-Вийр към Файле как да се оправя с мъжете. Дори се зачуди дали Абел и Марин не са си разменяли записки. Едва ли. Може би си струваше да го пробва с Файле. Само че тя все едно си я караше по своему.

Озърна се през рамо. Болничният дом почти се беше скрил зад дърветата. Трябваше да са излезли от обсега на Айез Седай. Вслуша се внимателно, после си пое дъх. Някъде в далечината чукаше кълвач. Сред разлистените клони над главите им пробягваха катерички, една лисица беше преминала наблизко съвсем скоро с убитата си плячка, заек. Освен тях тримата не се долавяше никаква човешка миризма, нищо, което да укаже, че някой от Стражниците подслушва. Сигурно

беше станал прекалено предпазлив, но основателно или не, не можеше да приеме за съвпадение това, че и двете Айез Седай се бяха оказали жени, които вече беше срещал, че на едната от тях Егвийн не вярваше, а на втората самият той не беше много склонен да вярва.

— Вие тук ли отсядате? — попита той. — При Верин и Аланна?

— Трудно — отвърна Абел. — Как може човек да спи под един покрив с Айез Седай? Под това, което е останало от него, де.

— Мислехме, че това ще е подходящо място за скривалище — поясни Трам, — но се оказа, че са ни изпреварили. Мисля, че Стражниците щяха да убият и двама ни, ако Марин и още няколко от Женския кръг не се бяха оказали тук по същото време.

Абел направи гримаса.

— Според мен това, което ги спря, бе, че Айез Седай разбраха кои сме. Тоест кои са синовете ни. Те нещо много се интересуват от вас, трите момчета, и това никак не ми харесва. — Той млъкна и опипа лъка си. — Тази Аланна веднъж се изтърва, че сте били тавирен. И тримата при това. А съм чувал, че Айез Седай не могат да лъжат.

— Не съм забелязал такива признаци у мен — отвърна предпазливо Перин. — Или у Мат.

Трам го изгледа, след като не спомена и Ранд — трябваше да се научи да лъже по-добре и малко повече да се старае да пази своите тайни и тези на другите, — но единственото, което каза, беше:

— Може би не си се научил за какво да се оглеждаш. Как стана така, че пътуваш с един огиер и трима айилци?

— Последният амбулант, когото видях, твърдеше, че са се появили айилци отсам Гръбнака на света — вметна Абел, — но не му повярвах. Твърдеше, че чул, че имало айилци в Муранди например, или може би в Алтара. И той самият не беше напълно сигурен къде точно, но било доста далече от Пустошта.

— Тези неща нямат нищо общо с тавирен — заяви Перин. — Лоиал е приятел и дойде, за да ми помогне. Гаул също е приятел. Байн и Чиад дойдоха с Файле, не са с мен. Всичко е доста сложно, но просто така се случи. Няма нищо общо с тавирен.

— Е, каквато и да е причината, — каза Абел, — Айез Седай се интересуват от вас, тримата момци. Двамата с Трам ходихме миналата година чак до Тар Валон, до Бялата кула, за да разберем къде сте. Едва успяхме да намерим една, която призна, че знае имената ви, но беше

ясно, че крият нещо. Пазителката на Хрониките ни качи на един кораб надолу по реката и ни натъпка джобовите със злато, а главите — с празнословни уверения, преди дори да успеем да се поклоним. Никак не ми харесва, че Кулата може да използва Мат по някакъв начин.

Перин съжали, че не може да увери бащата на Мат, че няма нищо подобно, но не можеше да изтърси с невъзмутимо лице толкова голяма лъжа. Моарейн определено не следеше Мат само защото много ѝ харесва хиленето му — Мат беше оплетен толкова здраво с Кулата, колкото и той самият, ако не и още по-здраво. Тримата бяха овързани и Кулата дърпаше конците.

— Момко, сега за семейството ти — каза Трам. — Имаме тъжни вести.

— Знам — бързо отвърна Перин и млъкна, забил поглед в ботушите си. Сега му трябваше спокойствие. Няколко мига, за да изтласка болезнените чувства и притеснението, че е позволил да се изпишат на лицето му.

Изшумоляха криле, Перин вдигна очи и видя един голям гарван, който кацна на един дъб на петдесет крачки от тях. Черните му, лъскави като мъниста очи се приковаха в тримата. Ръката му бързо се пресегна към колчана, но докато успее да опъне лъка, две стрели се забиха в гарвана и го свалиха. Трам и Абел вече бяха сложили нови стрели на тетивите и оглеждаха небето за други черни птици. Нямаше.

Изстрелът на Трам бе улучил гарвана в главата, което не беше нито изненадващо, нито случайно. Перин не бе излъгал, когато каза на Файле, че тези двама мъже са по-добри от него с лъка. Никой в Две реки не можеше да излезе на Трам по стрелба.

— Мръсни твари — промърмори Абел и настъпи птицата, за да си издърпа стрелата. — Напоследък са навсякъде.

— Айез Седай ни казаха за тях — каза Трам. — Че шпионират за Чезнещите. И ние разнесохме мълвата, Женският кръг също. Никой не им обръщаше много внимание, докато не започнаха да нападат овце и да им кълват очите. Стрижбата бездруго ще е лоша тази година. Не че има голямо значение. При тези Бели плащове и тролоци не вярвам някой търговец да слезе тази година по нашите краища за вълна.

— А и някакъв глупак се е побъркал, изглежда — добави Абел. — Може и да са повече от един. Намираме мъртви всякакви животни. Зайци, сърни, лисици, дори и една мечка. Убити и оставени да гният.

На повечето дори кожата им не са съдрани. Мъж е, или мъже, не е тролокска работа. Намерих отпечатыци от ботуши. Едър мъж, но не колкото тролок. Позор!

Коляча. Коляча е тук, а не само във вълчия сън. Коляча и тролоците. Мъжът в съня му се беше сторил познат. Перин струпа пръст и листа с върха на ботуша си върху тялото на гарвана. По-късно щеше да има предостатъчно време за тролоците. Може би цял живот, ако се наложеше.

— Обещах на Мат да се погрижа за Боуд и Елдрин, господин Каутон. Много ли ще е трудно да ги освободим, както и останалите?

— Много — въздъхна Абел и лицето му изведнъж се състари. — Ужасно трудно. Успях да се приближа достатъчно, за да видя Нати преди да я приберат. Можях да я видя — с неколкостотин Бели плаща помежду ни. Малко се разсеях и един от тях ме улучи със стрела. Ако Трам не беше ме довял до скривалището на Айез Седай...

— Доста внушителен им е лагерът — каза Трам. — Точно под Стражеви хълм. Седем-осемстотин души. Патрули, денем и нощем, като най-много са от Стражеви хълм до Емондово поле. Ако се пръснат повече, за нас ще е по-лесно, но с изключение на стотина души при Таренов сал те почти са оставили останалата част на Две реки на тролоците. Около Девенов просек било доста тежко, както чувам. Почти всяка нощ пламва по една ферма. Същото е и между Стражеви хълм и река Тарен. Да изведем Нати и останалите ще е доста трудно, а и освен това ще трябва да се надяваме Айез Седай да разрешат да останат тук. Тези двете никак не изглеждат доволни, когато някой разбере, че са тук.

— Със сигурност все някой ще се съгласи да ги укрие — възрази Перин. — Не ми казвайте, че всички са ви обърнали гръб. Нали не вярват сериозно, че сте Мраколюбци? — Още докато го изричаше, се сети за Кен Буйе.

— Не, не е това — каза Трам, — освен няколко глупаци, разбира се. Много от хората ще ни дадат храна и да преспим една нощ в плевнята, може би и постеля, но трябва човек да разбере притеснението им от това, че помагат на хора, търсени от Белите плащове. Няма за какво да ги виним. Нещата доста са загрубели и повечето мъже се стараят да се грижат за семействата си колкото се

може по-добре. Да помолиш някой от тях да прибере Нати и момичетата, Харал и Алзбет... Хм, сигурно ще е твърде много.

— Имах по-добро мнение за хората от Две реки — промърмори Перин.

Абел успя да се усмихне.

— Повечето хора се чувстват като заклещени между два воденични камъка, Перин. Само се надяват, че няма да станат на брашно между Белите плащове и тролоците.

— Те трябва да престанат само да се надяват, а да се хванат да свършат нещо. — За миг Перин се почувства засрамен. Той самият не бе живял тук; нямаше представа какво е. Но все пак беше прав. Докато хората се криеха зад гърба на Чедата на Светлината, им се налагаше да се примиряват с всичко, което Чедата пожелаеха да направят, било то да прибират книги или да задържат жени и деца. — Утре ще огледам лагера на Белите плащове. Не може да няма някакъв начин да ги освободим. А успеем ли, ще видим сметката на тролоците. Един Стражник ми каза, че тролоците наричали Пустошта „Земята на Смъртта“. Смятам да ги накарам да сложат подобно име и на Две реки.

— Перин... — започна Трам и млъкна.

Перин разбра, че очите му са уловили светлината, и стисна зъби. Лицето му заприлича на изсечено от скала.

Трам въздъхна.

— Първо ще се погрижим за Нати и останалите. После можем да решим какво да правим с тролоците.

— Не се оставяй това да те гризе отвътре, момче — промълви Абел. Омразата може така да нарасне, че да изпепели всичко друго в теб.

— Нищо не ме гризе — отвърна Перин хладно. — Просто съм решил да направя това, което трябва да се направи. — Палецът му пробяга по острието на секирата.

Дейн Борнхалд изправи гръб на седлото си, щом стотната, която бе извел на патрул, наближи Стражеви хълм. Сега вече бяха по-малко от сто. На единадесет седла бяха вързани труповете на доскорошните им ездачи, а други двадесет и трима мъже бяха ранени и превързани. Тролоците им бяха спретнали хубава засада — можеше и напълно да

ги унищожат, ако бяха по-малко обучени и по-малко твърди воители. Това, което го безпокоеше, бе, че при трети пореден патрул се бе натъкнал на въоръжена атака. Не случайна схватка с палещи и убиващи тролоци, а планирано нападение. И само на патрули, които той лично водеше. Тролоците се стараеха да отбягват другите. Този факт събуждаше въпроси, а отговорите, които им измисляше, не предлагаха решение.

Слънцето потъваше зад планините. В селцето, чиито сламени покриви покриваха склона на хълма, вече светеха няколко къщи. Единственият покрив с керемиди стърчеше на самото било — ханът „Бялата мечка“. В друга вечер можеше да прескочи до него за чаша вино въпреки изнервящата тишина, която обгръщаше гостилницата при появата на един Бял плащ със златния слънчев изгрев на гърдите. Той рядко пиеше, но понякога му доставяше удоволствие да поседи сред хора, различни от Чедата; след известно време те почти забравяха за присъствието му и отново подхващаха смеха и приказките. В друга вечер. Тази нощ му се искаше да се усамоти и да размисли.

Сред стотината фурголи, струпани на половин миля от подножието на хълма, кипеше оживена дейност. Мъже и жени в облекла, още по-пъстри и от фургоните им, товареха вещи, които бяха лежали пръснати из стана в продължение на седмици. Изглежда, Пътуващият народ отново се канеше да тръгне на път, и то още по изгрев слънце.

— Фарран! — Якият стотник сръга коня си към него и Борнхалд кимна към кервана на Туатан. — Уведоми Търсача, че ако иска да придвижи хората си, могат да тръгнат на юг. — Картите му показваха, че по река Тарен няма друг брод освен при Таренов сал, но той бе започнал да разбира колко са стари още щом пристигнаха тук. Никой не трябваше да напуска Две реки, за да не се озове командата му в капан, и той трябваше да се погрижи за това. — А, Фарран, и не е нужно да използвате ботуши и юмруци, нали? Достатъчно е да им го кажете. Този Рен изглежда разумен.

— Както заповядате, лорд Борнхалд. — Стотникът го изрече с леко разочарование. Допря облечения си в ръкавица юмрук до сърцето си и възви към табора на Туатан. Можеше и да не му харесва, но щеше да се подчини, Каквато и неприязън да изпитваше към Пътуващия народ, беше добър войник.

Гледката на собствения му лагер за миг предизвика у Борнхалд тръпка на гордост със спретнатите дълги редици бели шатри с остри покриви и изрядно изпънатите въжени заграждения за конете. Дори тук, в този изоставен от Светлината край на света, Чедата поддържаха реда, без да допуснат отслабване на дисциплината. Наистина беше изоставен от Светлината. Тролоците го доказваха. Щом горяха ферми, значи поне част от тукашния народ беше чист. Част само. Останалите се кланяха и повтаряха „да, милорд“, „както кажете, милорд“, и упорито си я караха, както си знаят, щом му видеха гърба. И не само, че си я караха, а криеха и Айез Седай. На втория ден южно от Тарен бяха убили един Стражник — сменящият цветовете си плащ на мъжа беше достатъчно доказателство. Борнхалд мразеше Айез Седай, които не се отказваха от Единствената сила, сякаш Разрушението на света не беше предостатъчно. Пак щяха да го докарат, ако не бъдеха спрени. Мигновеното му добро настроение се стопи като пролетен сняг.

Очите му подириха палатката, където неизменно държаха пленниците, освен за по някоя малка разходка веднъж на ден, и то само по един. Никой от тях нямаше да се опита да избяга, щом това означаваше да остави другите. Не че бягството щеше да ги отведе на повече от дузина крачки — в двата края на шатрата стоеше по един страж, а на дузина крачки пазеха още двадесет Чеда — но му се искаше неприятностите да са колкото се може по-малко. От една беля можеше да пламне друга. Ако се приложеше преголяма грубост към задържаните, това можеше да предизвика негодувание в селото, което на свой ред да предизвика необходимостта от нови сурови мерки. Биар беше глупак. Той — и неколцина други, особено Фарран — искаха да подложат пленниците на разпит. Борнхалд не беше Разпитвач и не обичаше да прилага методите им. Нито смяташе да допусне такива като Фарран да се доближат до момичетата, дори те да бяха Мраколюбки, както твърдеше Ордийт.

Мраколюбци или не, но той все по-силно разбираше, че това, което наистина му трябва, е само един Мраколюбец. Повече от тролоците, повече от Айез Седай искаше да се докопа до Перин Айбара. Не можеше да вярва на приказките на Биар, че той бил човек-вълк, но Биар беше достатъчно убедителен в това, че тъкмо Айбара е вкарал бащата на Борнхалд в капана на Мраколюбците и техните съюзнички Айез Седай. Може би ако Люханови не проговореха скоро,

щеше да остави Биар да се оправи с ковача както той си знае. Или мъжът щеше да се прекърши, или жена му, докато гледа как го изтезават. Все някой от двамата щеше да му покаже пътя към залавянето на Перин Айбара.

Когато слезе от седлото пред шатрата си, Биар вече го очакваше, кокалест и мършав като бостанско плашило. Борнхалд погледна с отвращение много по-малката група шатри, струпани встрани от основния лагер. Вятърът идваше от тази посока и можеше да се усети миризмата от малкия стан.

— Ордийт се е върнал, така ли?

— Да, милорд Борнхалд. — Биар млъкна и Борнхалд го изгледа въпросително. — Докладват за схватка с тролоци на юг. Двама загинали. Шестима ранени.

— И кои са мъртвите? — попита тихо Борнхалд.

— Чедо Джоелин и чедо Гоманес, милорд Борнхалд. — Лицето на Биар остана безизразно.

Борнхалд бавно свали ръкавиците си с метална обшивка. Беше изпратил двамата да придружат Ордийт и да видят какви ги върши той при своите набези на юг. Внимателно, без да повишава тон, той каза:

— Моите почитания към господин Ордийт, Биар, и... Не! Никакви почитания. Кажи му буквално, че искам да видя мършавите му кокали при мен и веднага. Кажи му, Биар, и ми го доведи, дори да се наложи да го арестуваш заедно с мръсните отрепки около него, които позорят Чедата. Върви.

Борнхалд едва сдържаше яда си. Влезе в шатрата и с ръмжене помете с ръка картите и писалищното сандъче от лагерната си маса. Ордийт, изглежда, го смяташе за идиот. На два пъти беше пращал свои хора с него и на двата пъти загиваха само те, при „схватка с тролоци“, от която никой от останалите не се връщаше дори с една рана. И все на юг. Този човек направо беше обсебен от Емондово поле. Добре, той самият можеше да вдигне лагера си там, ако не беше... Сега това нямаше смисъл. Люханови ги държеше тук. Те щяха да му доведат Перин Айбара, така или иначе. Стражеви хълм беше много по-удобна позиция, ако се наложеше бързо да се придвижи към Таренов сал. Военните съображения стояха над личните.

За хиляден път се зачуди защо лорд-капитан командирът го беше пратил тук. Тукашните хора не изглеждаха по-различни от онези, които

беше виждал по стотици други места. При все че населението на Таренов сал проявяваше известен ентусиазъм около изкореняването на своите Мраколюбци. Другите гледаха с тъпо упорство издрасканите по нечий врати Драконови зъби. Едно село обикновено си знаеше кои са нежеланите лица в него; хората винаги бяха готови да изчистят боклука си, стига някой отвън да ги покуражи, и със сигурност ако имаше Мраколюбци, те щяха да бъдат прочистени заедно с останалите, от които населението иска да се отърве. Но не и тук. Черната драсканица на острия зъб им въздействаше не повече от петно бяла вар. И тролоците. Дали Педрон Ниал бе знаел, че тролоците ще дойдат, когато бе писал заповедите си? И откъде? Но ако не бе знаел, защо бе пратил предостатъчно Чедата, за да смажат цяло въстание? И защо, в името на Светлината, лорд-капитан командирът го беше обременил с този опасен луд?

Вратата на шатрата се отмести и вътре се шумна Ордийт. Финото му сиво палто беше бродирано със сребро, но самият той вонеше. Мършавият му врат беше мръсен и стърчеше от високата яка, придавайки му вид на костенурка.

— О, добър вечер, милорд Борнхалд. Милостива да е дано вечерта към вас, и щедра. — Люгардският му акцент днес доста натежаваше.

— Какво се е случило с чедото Джоелин и чедото Гоманес, Ордийт?

— О, беше ужасно, милорд! Когато се натъкнахме на тролоците, чедото Гоманес храбро... — Борнхалд го зашлеви през лицето с ръкавиците си. Кокалестият мъж залитна, опипа разцепената си устна, после огледа кръвта по пръстите си. Усмивката му вече не беше подигравателна. Стана змийска. — Да не би да забрави кой е подписал пълномощията ми, лордче? Само да му кажа, Педрон Ниал ще те обеси на червата на собствената ти майка, след като първо е съдрал кожата и на двама ви живи.

— Само ако те види жив, за да ти чуе приказките.

Ордийт се озъби, присви се като подивяла твар и от разранената му устна захвърчаха слюнки. Бавно се отърси, още по-бавно се изправи.

— Трябва да действаме заедно. — Люгардският акцент изчезна, заменен от по-величествен, по-заповеден тон. Борнхалд предпочиташе

насмешливия му люгардски говор пред леко мазната, едва прикрита презрителност, лъхаща от този. — Тук Сянката лежи навсякъде около нас. Не само тролоците и мърдраалите. Те са най-малкото зло. Трима са се пръкнали тук — Мраколюбци, решили да разтърсят света, трима, чиято порода е отглеждана от Тъмния отпреди хиляда години и повече, Ранд ал-Тор. Мат Каутон. Перин Айбара. Знаеш имената им. В това място са пуснати сили, от които на света тясно ще му стане. Твари на Сянката бродят в нощта, покваряват човешките сърца, проникват в хорските сънища. Нашибай тази земя. С бич я удари и те ще дойдат. Ранд ал-Тор, Мат Каутон. Перин Айбара. — Последното име Ордийт почти погали с език.

Борнхалд вдиша хрипливо. Не беше сигурен как Ордийт бе разбрал какво търси лично той.

— Разбрах какво си направил във фермата на Айбара...

— Нашибай ги. — В тона му се прокрадна нотка на лудост, на челото му изби пот. — С камшик ги нашибай и тримата ще дойдат.

Борнхалд повиши тон.

— Скрих го, защото се налагаше. — Не беше имал избор. Ако истината се разкриеше, нямаше да му се размине само с гневни погледи. Последното, което му трябваше сега, бе да се вдигне бунт, сякаш тролоците не му стигаха. — Но няма да простя убийството на Чеда. Чу ли ме? Какво толкова правиш, че трябва да го криеш от Чедата?

— Ти съмняваш ли се, че Сянката е готова да направи всичко, за да ме спре?

— Какво?

— Съмняваш ли се? — Ордийт напрегнато се наведе към него. — Видя Сивите.

Борнхалд се поколеба. Петдесет Чеда около него, посред Стражеви хълм, и никой не беше забелязал двамата с камите. Той лично беше гледал право в тях и не ги беше забелязал. Докато Ордийт не уби и двамата. Този мършав дребосък си бе спечелил завидно уважение сред мъжете с подвига си. По-късно Борнхалд разпореди да заровят дълбоко двамата с камите. Оръжията изглеждаха стоманени, но докосването до тях разяждаше плътта като разтопен метал. Първата пръст, която хвърлиха в ямата, засъска и запуши.

— И ти вярваш, че са дошли за теб?

— О да, милорд Борнхалд. За мен. На всичко е готова, само да ме спре. Сянката лично иска да ме спре.

— Това все още не обяснява убийството на...

— Това, което правя, трябва да го правя тайно. — Гласът му премина в шепот, почти съскане. — Сянката може да нахлува в умовете на хората, за да ме намери. В мислите им да нахлува, в сънищата. Ти искаш ли да умреш в съня си? И това може да стане.

— Ти си... луд.

— Остави ме на воля и ще ти доведе Перин Айбара. Това изискват заповедите на Педрон Ниал. Позволи ми да действам на воля и ще връча Перин Айбара в ръцете ти.

Борнхалд дълго мълча и най-сетне отрони:

— Не искам да те виждам. Махай се.

След като Ордийт излезе, Борнхалд потръпна. Какво беше намислил лорд-капитан командирът с този човек? Но ако докараше Айбара в ръцете му... Той хвърли ръкавиците и зарови разпилените си вещи. Тук някъде имаше шишенце ракия...

Човекът, който наричаше себе си Ордийт и дори понякога сам мислеше за себе си като за Ордийт, се запрокрадва между палатките на Чедата на Светлината, следейки мъжете в белите плащове с бдителен поглед. Полезни сечива, невежи, но не можеше да им се вярва. Особено на Борнхалд — от него можеше да се наложи да се отърве, ако започнеше да му създава сериозни неприятности. Виж, с Биар щеше да се оправи много лесно. Но все още не. Сега предстояха далеч по-важни неща. Някои от войниците му кимаха почтително, щом минеше покрай тях. Той им показваше зъбите си и те приемаха това за усмивка. Сечива. И тъпи при това.

Очите му зашариха алчно по шатрата, в която държаха пленниците. Те можеха да почакаат. Поне още известно време. Още малко. Все едно, те бяха само трошици. Стръв. Той и във фермата на Айбара щеше да се озапти, но Кон Айбара му се бе изсмял в лицето, а Джослин го бе нарекла мръсен дребен глупак затова, че е обявил сина й за Мраколюбец. Е, получиха си го. Как пицяха само, докато изгаряха. Той неволно се изкикоти от удоволствие. Трошици.

Усещаше присъствието на един от онези, които мразеше — там някъде, на юг, към Емондово поле. Кой ли беше? Нямаше значение, Ранд ал-Тор беше единственият, който наистина имаше значение. Щеше да познае, ако беше ал-Тор. Мълвата все още не го беше досегнала, но щеше. Ордийт потръпна от страст. Нямаше начин. Още приказки щяха да си пробият път през стражите на Борнхалд при Таренов сал. Още вести за погромите в Две реки, които да се понесат и стигнат до ушите на Ранд ал-Тор, и да се пропият в мозъка му. Първо ал-Тор, после и Кулата — заради онова, което му бяха отнели. Той щеше да си върне всичко, което му се полагаше по право.

Всичко цъкаше като добре навит часовник, макар и с пречещия му Борнхалд, докато не се появи този, новият, с неговите Сиви. Ордийт прокара кокалести пръсти през мазната си коса. Защо поне сънищата не можеше да са си негови? Той вече не беше кукла, подхвърляна насам-натам от мърдраали и Отстъпници, и от самия Тъмен. Сега той дърпаше конците. Сега не можеха да го спрат, нито да го убият.

— Нищо не може да ме убие — промърмори той навъсен. — Не и мен. Оцелял съм след Тролокските войни. — Е, поне част от него. Той се изсмя пронизително, долови лудостта в този кикот, позна я, но тя не го притесни.

Един млад Бял плащ го изгледа намръщено. Този път в оголените зъби на Ордийт нямаше и намек за усмивка и младежът се сепна уплашен. Ордийт се озъби и продължи по-бързо между палатките.

Ордийт влезе в шатрата си и огледа пленника си, разпънат между две халки, достатъчно дебели, за да задържат цял конски впряг. Стоманената верига беше яка, но той бе изчислил колко още е нужно и я беше удвоил. И добре, че го бе направил. Една брънка по-малко и тя щеше да се скъса.

Той въздъхна и приседна на ръба на кревата си. Светилниците бяха запалени до един — повече от дузина — и не оставаха в шатрата и една сенчица. Беше светло като посред бял ден.

— Помисли ли над предложението ми? Приемеш ли, ще ходиш на свобода. Откажеш ли... Знам как да уязвя такива от твоята порода. Мога да те накарам да пициш, докато умираш вечно. Вечно ще мреш и вечно ще пициш.

Веригите трепнаха и издрънчаха. Коловете, забити дълбоко в земята, изскърцаха.

— Добре. — Гласът на мърдраала беше сух като свличаша се змийска кожа. — Приемам. Освободи ме.

Ордийт се усмихна. Това нещо го смяташе за глупак. Щеше да се научи. Всички щяха да се научат.

— Първо работата с... да го наречем, договора и споразумението.

И той заговори, а мърдраалът започна да се поти.

ГЛАВА 32

ВЪПРОСИ ЗА ЗАДАВАНЕ

На следващата заран, докато слънцето все още обагреше небето в пурпур, Верин обяви:

— Скоро трябва да тръгнем за Стражеви хълм. Така че не се мотайте. — Перин вдигна глава от купата с изстинала каша и срещна твърдия ѝ поглед; Айез Седай не очакваше да ѝ противоречат. След малко тя добави замислено: — И не си въобразявай, че ще ти помогна в някоя глупост. Хитър младеж си ти. Но не пробутвай хитрините си на мен.

Трам и Абел се спогледаха изненадани — явно досега те и Айез Седай си я бяха карали всеки по свой начин, но и да имаха някакви възражения, оставиха ги неизказани. Въпреки това Томас, който вече бе опаковал наметалото си на Стражник в дисагите си, погледна мъжете — както и Перин — с изопнато лице, сякаш очакваше някакви спорове, които бе готов тутакси да пресече. Стражниците винаги правеха това, което искаха Айез Седай.

Тя, разбира се, смяташе да се намеси — Айез Седай винаги го правеха, — но да е край него със сигурност щеше да е по-добре, отколкото да я остави зад гърба си. Да избегнеш напълно намесата на Айез Седай беше почти невъзможно, решат ли да си напъхат носа в твоите работи; единственият възможен подход беше да се постараш да ги използваш, докато и те използват теб, да ги следиш и да се надяваш, че ще успееш да отскочиш настрана преди да са те напъхали в чувала с главата напред.

— Вие също ще сте добре дошла — обърна се той към Аланна, но тя го изгледа с такъв смразяващ поглед, че моментално го накара да млъкне. Тя не беше докоснала кашата си и стоеше до един от увитите с лозници прозорци, взирайки се през преградата от листа.

Той не можа да прецени дали е доволна от плана му да разузнае. Да я разгадае се бе оказало почти невъзможно. За Айез Седай се смяташе, че са самото олицетворение на хладната невъзможност, и

Аланна беше тъкмо това, въпреки че в нея от време на време проблясваше ярост или непредсказуем хумор, като лятна мълния — тресне и изчезне. Понякога го поглеждаше така, че ако не беше Айез Седай, можеше да се помисли, че му се възхищава. Друг път — все едно че е някакъв сложен механизъм, който тя е решила да разглоби част по част, за да разбере как действа. Дори Верин в това отношение беше по-поносима — в повечето случаи тя просто беше неразгадаема. Изнервяща понякога, но поне не се налагаше да се чуди дали след това ще успее отново да сглоби късчетата.

Съжаляваше, че не може да принуди Файле да остане — това нямаше да е като да я изостави, а просто да я задържи настрана от Белите плащове — но тя беше стиснала челюсти с присъщото си упорство и очите ѝ святкаха с опасен блясък.

— Чакам с нетърпение да разгледам вашия край. Баща ми също отглежда овце. — Тонът ѝ не търпеше възражения: нямаше да остане, освен ако не я вържеше.

За миг той сериозно се замисли дали да не го направи. Но опасността от Белите плащове нямаше да е чак толкова голяма — днес той смяташе само да поогледа.

— Мислех, че е търговец — каза той.

— И овце гледа. — На бузите ѝ избиха алени петна: може би баща ѝ беше беден човек, а не търговец. Не разбираше защо ѝ трябва да се прави на богаташка щерка, но щом така искаше, той нямаше да ѝ пречи. Все пак смутена или не, тя си оставаше все така упорита.

Той си спомни съвета на господин Каутон.

— Не знам дали ще видиш кой знае какво. В някои ферми стрижат, предполагам. Сигурно няма да е по-различно от това, което прави баща ти. Във всеки случай ще се радвам, ако ми правиш компания. — Изненадата на лицето ѝ, когато разбра, че няма да спори с нея, почти си струваше тревогата от това, че ще дойде. Може би Абел бе прав.

Виж, с Лоиал нещата стояха съвсем иначе.

— Но аз искам да дойда — запротестира Огиерът, когато му се каза, че не е възможно. — Искам да ти помогна, Перин.

— Вие ще останете, господин Лоиал — каза Абел, а Трам добави: — Наложително е да избегнем вниманието на околните колкото може. — Ушите на Лоиал клюмнаха обезсърчено.

Перин го придърпа настрана от останалите, доколкото позволяваше помещението, и му даде знак да се наведе. После се заусмихва, все едно че се шегуваше нещо с гиганта. Надяваше се всички присъстващи да повярват на това.

— Искам да държиш под око Аланна — зашушна той. Лоиал се стресна и той дръпна огиера за ръкава, продължавайки да се хили като последния глупак. — Хили се бе, Лоиал. Сега все едно не си говорим нищо важно, нали така? — Огиерът се усмихна несигурно. Трябваше да мине. — Айез Седай правят каквото правят по свои основания, Лоиал. — И те можеше да са съвсем не това, което човек очаква, нито дори каквото би могъл и да си помисли. — Кой знае какво може да й хрумне? Достатъчно са ми изненадите, откакто се върнах у дома, че и тя да ми натресе някоя. Не очаквам да я спреш, но просто си отбелязвай, ако видиш нещо нередно.

— Благодаря за задачата — промърмори кисело Лоиал и ушите му помръднаха. — Но не мислиш ли, че е най-добре просто да оставиш Айез Седай да прави каквото си иска? — Лесно му беше да го каже: Айез Седай не можеха да преливат в огиерски стеддинг. Перин само го погледна и след миг огиерът въздъхна: — Е, добре. Не мога да кажа, че около теб не е... интересно. — Той се изправи, попипа носа си с дебелия си пръст и обяви на останалите: — Прави сте, в тази работа ще привлече нежелани погледи. Е, поне ще мога да поработя върху бележките си. От дни не съм работил над книгата.

Верин и Аланна се спогледаха с наразгадаеми лица, след което извърнаха немигащите си очи към Перин. Просто не му беше по силите да разбере какво си мислят.

Товарните животни трябваше да се оставят, разбира се. Товарни коне със сигурност щяха да предизвикат коментар, защото подсказваха за дълго пътуване, а никой в Две реки не пътуваше далече от дома дори в доста по-добри времена. Аланна се усмихваше леко и доволно, докато ги гледаше как оседлават конете си. Несъмнено вярваше, че товарните животни и плетените кошове с багаж ще го обвържат със стария болничен дом, към нея и Верин. Сигурно щеше доста да се изненада, ако разбереше, че откакто бе напуснал дома си, беше навикнал да преживява само с едни дисаги, а понякога и само с кесията на колана си.

След като стегна ремъците на седлото на Стъпко, той се изправи и се сепна. Верин го наблюдаваше със задълбочен израз, в който липсваше каквато и да е заваяност, сякаш знаеше какво си мисли и й беше забавно. Достатъчно неприятно беше, когато Файле се държеше така, а с една Айез Седай беше сто пъти по-неприятно. Чукът обаче, праметнат с навитото одеяло и дисагите, изглежда, я озадачи. Зарадва се, че поне едно нещо не й е ясно. От друга страна, можеше да мине и без любопитството й. Какво толкова забележително виждаше тя в един най-обикновен чук?

Не им отне много време да се приготвят. Конят на Верин беше един незабележим кафяв скопец, толкова обикновен за необученото око, колкото и облеклото й, но мощната му гръд и силната задница свидетелстваха за издръжливост почти колкото тази на сивия висок и строен боен кон със свирепи очи на Стражника й. Стъпко засумтя към другия жребец, докато Перин не го потупа по шията. Сивият беше подисциплиниран — и също така много по-готов да се бие, ако Томас му позволише. Стражникът водеше животното си не толкова с юзди, колкото с колене, и двамата сякаш се бяха слели в едно.

Господин Каутон изгледа коня на Томас с жив интерес — обучените за война коне не бяха често срещана гледка в Две реки, — но този на Верин си спечели одобрително кимане още от пръв поглед. Той беше може би най-добрият ценител на коне в Две реки. Нямаше съмнение, че тъкмо той бе избрал животните с рунтава козина за себе си и господин ал-Тор — не толкова високи, колкото останалите коне, но набити и с крачка, която говореше за пъргавина и издръжливост.

След като групата потегли на север, тримата айилци се плъзнаха напред с дълги крачки, които бързо ги скриха сред дърветата. Само от време на време сред гъсталака се мяркаше сиво-кафяво петно, вероятно нарочно, за да извести ездачите, че са наблизо. Трам и Абел поеха начело, хванали лъковете си, Перин и Файле тръгнаха след тях, а Верин и Томас останаха в тила.

Перин спокойно можеше да мине и без погледа на Верин в гърба си. Усещаше очите й между плешките си. Зачуди се дали тя знае за вълците. Мисълта не беше приятна. За Кафявите сестри се предполагаше, че знаят неща, които другите Аджа не знаят, неща тайнствени, древно познание. Може би пък тя знаеше как би могъл да ограничи вълчето в себе си, за да съхрани по този начин човешкото.

Като се изключеше възможността да намери отново Илиас Мачира, тя изглеждаше най-добрата му възможност. Трябваше само да ѝ се довери. Каквото и да узнаеше тя, най-вероятно щеше да го използва, със сигурност за да помогне на Кулата и може би за да помогне на Ранд. Единствената неприятност беше, че помагането на Ранд нямаше да му донесе това, което искаше сега. Колко просто щеше да е всичко, ако ги нямаше Айез Седай.

— Тя няма да ти навреди — промълви в един момент Файле, но спокойният ѝ тон бе в пълно противоречие със свирепия блясък в очите ѝ.

Перин примигна. Тя се канеше да го защити. От Айез Седай. Никога нямаше да може да я разбере, нито да се научи какво да очаква от нея. Понякога се държеше не по-малко объркващо от Айез Седай.

Излязоха от Западния лес може би на четири-пет мили северно от Емондово поле. Слънцето вече се бе извисило над дърветата. Пръснати горички, предимно кленови, бор и дъб, се мяркаха между тях и най-близките, оградени с жив плет ниви с овес, ечемик и табак. Странно, но никой не се мяркаше наоколо, а от комините на фермерските къщи отвъд нивите не се виеше пушек. Перин познаваше хората, които живееха тук — родът ал-Лора в двете големи къщи и Барстърви в останалите. Трудолюбиви хора. Ако в тези къщи имаше хора, те отдавна щяха да са се заловили за работа. Гаул им махна от края на една горичка, след което отново изчезна сред дърветата.

Перин сръга Стъпко и се изравни с Трам и Абел.

— Не е ли по-добре да се прикрием колкото може по-дълго? Шестима души на коне няма да минат незабелязани.

— Тъдява няма много хора, които да ни забележат, момко — отвърна господин ал-Тор, — стига да стоим настрана от Северния път. Повечето ферми край горите са изоставени. Все едно, в тези дни никой не пътува много далече от прага на къщата си. Трудно е да срещнеш повече от десет души наведнъж по пътя, макар че повечето пътуват с фургони, ако изобщо тръгнат нанякъде.

— Като гледам, почти целият ден ще мине, докато стигнем Стражеви хълм — каза господин Каутон. — Но все пак трябваше да минем през гората. По пътя е малко по-бързо, но е и по-вероятно някой да ни види и да ни издаде за награда.

Трам кимна.

— Но пък и приятели имаме в тази посока. Смятам да се отбием във фермата на Джац ал-Сийн някъде около обед, за да отдъхнат конете, а и ние да опънем малко крак. Ще успеем да стигнем до Стражеви хълм още по светло и ще можем да огледаме.

— Достатъчно светло ще е — отвърна разсеяно Перин: за него поне винаги беше достатъчно светло. Той се извърна в седлото си, за да погледне назад към подминатите ферми. Изоставени, но неопожарени, нито опустошавани, доколкото можеше да се прецени отдалече. По прозорците все още висяха пердета. Тролоците обичаха да трошат и опразнените къщи бяха добре дошли за тази тяхна страст. Сред нивята с овес и ечемик стърчаха плевели, но нивите не бяха изпотъпкани. — Тролоците нападали ли са самото Емондово поле?

— Не, слава на Светлината — отвърна господин Каутон. — В интерес на истината и да бяха се опитали, нямаше да им е лесно. Хората се научиха да си отварят очите на четири след онази Зимна нощ. До всяка врата има приготвен лък, копия и така нататък. А освен това Белите плащове изпращат патрули до Емондово поле на всеки няколко дни. Колкото и да не ми харесва да го призная, те наистина задържат тролоците.

Перин поклати глава.

— Имате ли представа колко тролоци има тук?

— То и един е много — изръмжа Абел.

— Може би са около двеста — каза Трам. — Може и да са повече. Навярно са повече. — Господин Каутон го изгледа изненадан. — Сам прецени, Абел. Не знам колко чудовища са избили Белите плащове, но Стражниците твърдят, че те с Айез Седай са довършили близо петдесет, и двама Чезнещи с тях. Но това не намали броя на пожарите и погромите, за които чуваме. Мисля, че трябва да са повече, но ти прецени сам.

Другият мъж кимна тъжно.

— Тогава защо не са нападнали Емондово поле? — попита Перин. — Ако през нощта връхлетят двеста-триста, биха могли да опожарят цялото село и да се оттеглят преди Белите плащове на Стражеви хълм дори да са чули за това. А още по-лесно би било да нападнат Девенов просек. Казахте, че Белите плащове не стигали чак дотам.

— Късмет — промърмори Абел, но в гласа му се усещаше безпокойство. — Просто имаме късмет. Какво друго може да е? Ти накъде биеш, момче?

— Бие натам — намеси се Файле, която се бе приближила до тях, — че трябва да има някаква причина. — Лястовица беше достатъчно по-висока от двата местни коня, за да може девойката да погледне двамата мъже очи в очи. — Виждала съм резултатите от тролокски нападения в Салдеа. Унищожават всичко, което не могат да изгорят, избиват или отвличат хора и добитък, всичко и всички, които са се оказали беззащитни. Винаги търсят там, където е най-слабо, там, където могат да извършат най-много убийства. Баща ми... — Тя прехапа устни, вдиша дълбоко и продължи: — Перин се досети за нещо, за което отдавна е трябвало да се досетите сами. Ако тролоците не са нападнали селата ви, то за това трябва да има някаква причина.

— Мислил съм за това — отвърна тихо Трам, — но не мога да измисля защо. Докато не разберем, късметът е също толкова уместен отговор, колкото всеки друг.

— А може — вметна Верин, приближила се неусетно към групата — просто да е уловка. — Томас продължаваше да се държи малко назад и да оглежда околността със също толкова безпощаден поглед, колкото тези на айилците. Оглеждаше и небето — винаги съществуваше вероятността да се появи някой гарван. За миг Верин замълча и огледа Перин и останалите. — Вестите за непрекъснати беди, за тролоци, ще привлекат хорските погледи към Две реки. Андор със сигурност ще прати войски, а може би и други страни също, при една поява на тролоци толкова далече на юг. Ако Чедата позволят някакви вести да изтекат навън, разбира се. Предполагам, че гвардейците на кралица Мургейз ще бъдат по-щастливи да се натъкнат тук на Белите плащове, отколкото на тролоците.

— Война — промърмори Абел. — Като че ли това, което ни сполетя сега, не ни стига, ами и за война ни говорите.

— Може и това да е — кимна добродушно Верин. — И това може да е. — Изведнъж погълната от някаква нова мисъл, тя се намръщи, измъкна от кесията си писалка със стоманен писец и малка книжка с платнена подвързия, отвори и малка кожена кутийка на колана си, в която държеше шишенце с мастило и фин пясък за подсушаване. Изтри разсеяно писеца в ръкава си и започна да драска

по бележника си въпреки явното неудобство да се пише по време на езда. Изглеждаше така, сякаш не бе забелязала, че може да е причинила притеснения. Сигурно наистина не беше.

Господин Каутон продължи да мърмори „Война“ с известно удивление, а Файле утешително постави ръка върху рамото на Перин и го изгледа тъжно.

Господин ал-Тор само изпъшка: той самият беше участвал във война, така беше чувал Перин, макар че не знаеше къде точно и като какъв. Просто някъде извън Две реки, където бе отишъл като млад и се бе върнал след години с жена и дете — Ранд. Малцина от Две реки изобщо бяха излизали извън областта. Перин се съмняваше дали някой от тукашните жители изобщо си има представа какво е война, освен по онова, което бяха чували от амбулантите или от търговците и техните пазачи и кочияши. Той обаче знаеше. Той беше виждал войната, на Томанска глава. Абел беше прав. Това, което ги бе сполетяло, беше преголяма злина, но изобщо не можеше да се сравни с войната.

Може би Верин беше права. И вероятно искаше просто да прекрати празните им разсъждения. Ако тролокските безобразия из Две реки представляваха клопка, то тази клопка трябваше да е предназначена за Ранд и Айез Седай трябваше да го знае. Това беше един от проблемите, свързани с Айез Седай — те можеха да ти подхвърлят многобройни „ако“ и „може би“, докато сам не се убедиш, че са ти казали направо нещо, за което само са намеквали. Е, ако тролоците и този, който ги беше изпратил — някой от Отстъпниците може би — смятаха да хванат в капан Ранд, засега се налагаше да се задоволят само с Перин, не Преродения Дракон, а един прост ковач — а той не смяташе да попада в никакви капани.

Продължиха да яздят мълчаливо в ясната утрин. В този район фермите бяха нарядко, на повече от миля една от друга. До една изглеждаха запуснати, с избуяли в нивите плевели, вратите на плевните се люлееха при всеки по-силен полъх на вятъра. Само една се оказа опожарена и от нея стърчаха само комините, покрити със сажди и щръкнали като черни пръсти от пепелището. Хората, загинали тук — Айелинови, братовчеди на тези, които живееха в Емондово поле — бяха заровени близо до крушовата градина зад къщата. Малцината, които бяха намерили. Наложиха се да измъкне с усилие разказа от устата на Абел, а Трам отказа да говори. Изглежда, си мислеха, че това ще го

притесни. Той знаеше какво ядат тролоците. Всичко месно. Започна разсеяно да гали секирата си, докато Файле не стисна ръката му. Странно защо, но в момента тя изглеждаше разтревожена. А той си мислеше, че знае повече за тролоците.

Айилците съумяваха да стоят извън полезрението им дори на откритото между горичките, освен когато не пожелаеха да ги видят. Когато Трам започна да възвива на изток, Гаул и двете Деви завиха с тях.

Както бе предвидил господин Каутон, фермата на ал-Сийн се появи пред очите им много преди слънцето да стигне до зенита си. Друга ферма наоколо не се виждаше, макар че далеч на североизток се мяркаха пръснати далече един от друг тънки стълбове пушек. Но защо висяха така изолирани едни от други? Ако дойдеха тролоци, единствената им надежда беше Белите плащове случайно да се озоват наблизо.

Докато мерващата се и отново скриваща се фермерска къща беше все още далече от тях, Трам дръпна юздите и даде с ръка знак на айилците да се приближат, след което ги посъветва да си намерят някое скришно място, където да ги изчакат, докато излязат от фермата.

— За мен и Абел нищо няма да говорят — поясни той, — но вие тримата ще накарате и най-добронамерените да си развържат езиците.

Беше твърде меко казано, при техните странни облекла и копия, още повече заради двете жени. До колчана на всеки от тях висеше по един заек, при все че Перин не разбираше как са могли да намерят време и за лов при това непрекъснато тичане пред конете. Впрочем те изглеждаха по-малко уморени от конете.

— Добре — отвърна Гаул. — Ще си намеря място, където да си изям яденето, и ще следя, докато излезете. — Той се обърна и веднага се затича с дълги крачки. Байн и Чиад се спогледаха, после Чиад сви рамене и двете затичаха след него.

— Те не са ли заедно? — попита бащата на Мат и се почеса по главата.

— Това е дълга история — каза Перин. По-добре, отколкото да им обяснява, че Чиад и Гаул могат да се убият заради кръвна вражда. Надяваше се, че „водната“ им клетва още държи. Каза си, че трябва да попита Гаул какво точно означава „водна клетва“.

Фермата на ал-Сийн беше почти толкова голяма, колкото фермите във вътрешността на Две реки, с три високи плевни и пет навеса за сушене на табак. Кошарата с каменни стени, пълна с черноглави овце, бе широка колкото цяло пасище, оградени с дървени колове дворове отделяха млечните крави от черните теленца. Прасета грухтяха доволно в кочините си, пилета щъкаха навсякъде, а край една голяма локва се поклащаше ято гъски.

Първото странно нещо, което забеляза Перин, бяха момчетата по сламените покриви на къщата и плевните, осем-девет на брой, всички с лъкове и колчани. Щом забелязаха ездачите, те се развикаха и навън наизлязоха жени, които припряно ги заподканиха да се приберат — още преди да извърнат очи да погледнат кой идва. В двора на фермата се сбраха мъже, въоръжени кой с лък, кой с вила или търнокоп, хванали ги като оръжия. Твърде много хора. Прекалено много дори за толкова голяма ферма. Той въпросително погледна господин ал-Тор.

— Джац прибра при себе си хората на братовчед си Уит — обясни Трам. — Защото фермата на Уит е твърде близо до Западния лес. Както и хората на Флан Луин, след като фермата им беше нападната. Белите плащове изтласкаха тролоците преди да са опожарили повечето от плевните му, но Флан реши, че е време да напусне. Добър човек е Джац.

Някои познаха Трам и Абел и мъже и жени ги заобиколиха с усмивки и поздрави. Забелязали това, децата се втурнаха от къщата, последвани от жените, които ги бяха прибрали, и други, току-що наизлезли от кухнята. Имаше представители от всички поколения: от белокосата Астеле ал-Сийн, прегърбена, но използваща тояжката си повече да разбутва хората от пътя си, отколкото да се подпира на нея, до повитото бебенце в ръцете на една едра жена с широка усмивка.

Перин се взря в нея, после бързо извърна глава. Когато бе напуснал Две реки, Лайла Дийрн беше ячко момиче, което можеше да надиграе на Моравата три момчета поред. Само очите и усмивката ѝ си бяха останали същите. Той потръпна. Преди време си беше мечтал да се ожени за Лайла и сега видът ѝ му припомни това чувство. Истината беше, че тя бе държала на това по-дълго от самия него. За щастие, тя беше твърде залисана с бебето си и още по-едрия непознат до нея, за да му обърне много внимание. Перин разпозна и мъжа с нея. Натли Луин. Значи сега Лайла беше Луин. Странно. Нат изобщо не можеше

да танцува. Благодарейки на Светлината, че се е отървал, Перин се огледа за Файле.

Намери я да подръпва разсеяно юздите на Лястовица, докато кобилата душеше рамото ѝ. Твърде много се беше записала да се усмихва с възхита на Уил ал-Сийн, един от братовчедите, които живееха чак откъм Девенов просек, за да обърне внимание на коня си, а Уил също ѝ отвръщаше с усмивка. Миловидно момче беше този Уил. Какво пък, той беше с една година по-голям от Перин, но твърде миловиден, за да бъде смятан за мъж. Когато Уил дойдеше в Емондово поле за танци, всички момичета се изпотрепваха да го зяпат и да въздишат. Точно като Файле в момента. Наистина, тя не въздишаше, но усмивката ѝ беше определено одобрителна.

Перин пристъпи и я прегърна през кръста, като сложи другата си ръка на секирата.

— Как си, Уил? — попита той и се усмихна колкото можеше по-широко. Нямаше смисъл да показва на Файле, че ревнува. Не че ревнуваше.

— Чудесно, Перин. — Очите на Уил се спряха за миг на секирата и на лицето му се изписа болнав израз. — Просто чудесно. — Отбягвайки да поглежда повече Файле, той се забърза към останалите, които бяха обкръжили Верин.

Файле вдигна поглед към Перин, присвила устни, после го хвана за брадата с една ръка и леко разтърси главата му.

— Перин, Перин, Перин — промърмори тя тихо.

Не му стана ясно какво иска да каже, но реши, че е по-добре да не пита. Тя самата изглеждаше сякаш не знае дали е ядосана, или — възможно ли беше да е развеселена? Най-добре беше да не я пита.

Уил не беше единственият, който кривеше поглед, щом видеше очите му, разбира се. Изглежда всички, млади и стари, мъже и жени, се стряскаха, когато ги видеха за първи път. Старата госпожа ал-Сийн го сръга с тояжката си и тъмните ѝ очи се разшириха от изумление, щом той изпъшка. Навярно си мислеше, че не е истински. Никой обаче не каза нищо.

Отведоха конете им в една от плевните — Томас сам се погрижи за своя жребец, който явно не даваше на никой друг да пипа юздите му — и всички, с изключение на момчетата, накатерили се отново по покривите, се натъпкаха в къщата.

За гостите имаше силен чай и набързо изчеткани столове с високи облегалки, а за Верин и Файле се намериха и бродирани възглавнички. Най-възбуждащо беше присъствието на Верин, Томас и Файле. Стаята се изпълни с мърморене като гъша врява и всички зяпаха тримата, сякаш носеха корони или всеки момент щяха да направят някакъв фокус. Чужденците винаги бяха предмет на силно любопитство за хората в Две реки. Мечът на Томас привлече специален коментар, почти шепнешком, но Перин го чу ясно. Мечовете тук не бяха нещо обичайно, най-малкото допреди да дойдат Белите плащове. Едно момченце, високо едва до кръста му, спомена за Стражници, но смехът на големите бързо заглуши думите му.

Щом гостите се разположиха, Джац ал-Сийн се изправи пред широката каменна камина — як мъж с квадратни рамене, с още по-малко коса и от господин ал-Вийр и също толкова сива. Зад главата му, между две сребърни поставки, на перваза на камината цъкаше часовник — белег за заможност на един фермер. Бърборенето утихна, когато той вдигна ръка, а братовчед му Уит, почти негов двойник, но напълно оплешивял, и Флан Луин, посивял и чворест като градински кол, зашъткаха на хората си.

— Госпожо Матуин, лейди Файле — каза Джац и им се поклони тромаво, — добре сте дошли тук, за колкото време пожелаете да ни гостувате. Длъжен съм обаче да ви предупредя. Знаете за неприятностите, които ни сполетяха в този край. Най-добре за вас ще е да продължите направо към Емондово поле или към Стражеви хълм и да отседнете там. Те са твърде големи, за да ги сполетят беди. Аз бих ви посъветвал направо да напуснете Две реки, но доколкото разбирам, Чедата на Светлината не пускат никой да премине Тарен. Не знам защо, но е така.

— Но в околностите се намират толкова чудесни истории — отвърна Верин и примигна мило. — Ще ги пропусна, ако отседна в някое село. — Без да излъже и една трошичка, тя успя да създаде впечатлението, че е дошла в Две реки, за да събира древни истории, също като Моарейн, сякаш преди толкова много време. Пръстенът ѝ с Великата змия лежеше прибран в кесията ѝ, макар Перин да се съмняваше, че някой от хората тук знае какво означава той.

Елиза ал-Сийн оглади бялата си престилка и се усмихна гробовно на Верин. Макар косата ѝ да беше по-малко посивяла от тази

на мъжа ѝ, тя изглеждаше по-стара от Верин, а лицето ѝ бе майчински меко. Най-малкото тя самата, изглежда, смяташе, че може да ѝ е майка.

— За нас е чест под покрива ни да отседне истински учен, но все пак Джац е прав — каза тя твърдо. — Вие наистина сте добре дошли тук, но когато напуснете, трябва веднага да отидете в едно от селата. Пътуването по тукашните места никак не е безопасно. Същото важи и за вас, милейди — добави тя към Файле. — Тролоците не са нещо, което две жени би трябвало да срещнат само с шепа мъже за закрила.

— Ще помисля за това — отвърна спокойно Файле. — Благодаря ви за съвета. — И отпи от чая също така безгрижно като Верин, която отново беше започнала да записва нещо в книжката си, после взе една масленка, предложена ѝ от младо момиче от семейството на ал-Сийн, което приклекна почтително и силно се изчерви, като през цялото време гледаше Файле с широко отворени от възхита очи.

Перин неволно се ухили. С тази зелена копринена рокля за езда всички я взимаха за дама от благороднически потекло, но и той бе длъжен да признае, че тя играе ролята си с чар. Момичето едва ли щеше да се възхищава толкова, ако я видеше кипнала, когато езикът ѝ можеше да засрами и най-грубия кочияш.

Госпожа ал-Сийн се обърна към мъжа си и поклати глава — Файле и Верин, изглежда, нямаше да се убедят. Джац погледна към Томас.

— Вие не можете ли да ги убедите?

— Аз отивам там, където тя ми каже — отвърна Томас. Макар да седеше кротко с чашата чай в ръка, Стражникът изглеждаше готов всеки миг да скочи и да извади меча си.

Господин ал-Сийн въздъхна и пренасочи вниманието си.

— Перин, повечето от нас сме те срещали в Емондово поле. Познаваме се, така да се каже. Поне те познавахме, допреди да избягаш преди година време. Чухме някои обезпокоителни неща за теб, но предполагам, че Трам и Абел нямаше да са с теб, ако тези неща бяха верни.

Съпругата на Флан, Адине, пълничка жена със завидно самочувствие, рязко изсумтя.

— Аз и за Трам и Абел съм чувала някои неща. Както и за момчетата им, дето хукнали с Айез Седай. С Айез Седай! Цяла дузина! Помните как Емондово поле беше опожарено до основи, нали?

Светлината знае само какво са направили. А освен това отвлекли и щерката на ал-Вийр.

Флан поклати примирено глава и погледна извинително Джац.

— Ако вярваш на това — каза кисело Уит, — ще повярваш на всичко. Преди две седмици говорих с Марин ал-Вийр и тя ми каза, че дъщеря ѝ тръгнала по своя воля. А Айез Седай е била само една.

— Ти какво предлагаш, Адине? — Елиза ал-Сийн постави юмруци на кръста си. — Хайде, кажи си го. — Все едно че каза: „Само да си посмяла!“

— Не съм казала, че го вярвам — възрази намусено Адине. — Казах, че го чух. Има много въпроси. Чедата не са се хванали с тия тримата ей така, за нищо.

— Ако се опиташ поне веднъж да послушаш — отвърна ѝ твърдо Елиза, — може и да чуеш някой и друг отговор. — Адине се захвана да си оправя полите, продължавайки да мърмори под нос, но не се обади повече.

— Някой друг има ли да каже нещо? — попита Джац с едва прикрито нетърпение и след като никой не проговори, продължи: — Перин, никой тук не вярва, че си Мраколюбец повече, отколкото вярваме, че Трам или Абел са такива. Въпреки това, Перин, смятам, че имаме право да чуем защо Белите плащове твърдят, че си такъв. Те обвиняват теб, както и Мат Каутон и Ранд ал-Тор, че сте Мраколюбци. Защо?

Файле отвори уста ядосана, но Перин ѝ махна да замълчи. Покорството ѝ го изненада и той се взря в нея за миг, преди да заговори. Да не би да се беше разболяла?

— На Белите плащове не им трябва много, господин ал-Сийн. Ако не им се кланяш, не коленичиш и не им правиш път, значи си Мраколюбец. Не знам защо смятат Ранд и Мат за такива. — Това си беше чистата истина. Ако Белите плащове знаеха, че Ранд е Преродения Дракон, това за тях щеше да е повече от достатъчно, но нямаше как да го знаят. А Мат напълно го объркваше. Трябваше да е работа на Фейн. — Колкото до мен, аз убих неколцина от тях. — Странно, но ахканията, които изпълниха стаята, не го накараха да трепне. — Те убиха един мой приятел и щяха да убият и мен. Не можех да им го позволя. В общи линии, това е.

— Мога да те разбера — каза замислено Джац. Дори и след появата на тролоците хората на Две реки не бяха навикнали с убийствата. Преди много години една жена беше убила мъжа си, защото искала да се омъжи за друг — това беше последният случай, при който човек в Две реки беше умрял от насилие, доколкото знаеше Перин. До идването на тролоците.

— Чедата на Светлината — каза Верин — са много добри в едно нещо. Да накарат хора, които цял живот са били съседи, да започнат да се подозират едни други. — Цялото множество във фермата се извърна към нея, някои закимаха.

— Чувам, че с тях бил един човек — каза Перин. — Падан Фейн. Амбулантът.

— И аз го чух — каза Джац. — Чух, че сега се представял под друго име.

Перин кимна.

— Ордийт. Но Фейн или Ордийт, тъкмо той е Мраколюбец. Това поне си го призна лично. Призна, че той е довел тролоците в Зимната нощ миналата година. А сега язди с Белите плащове.

— Много ти е лесно на теб да го твърдиш — сопна се Адине Луин. — Така всеки можеш да наречеш Мраколюбец.

— А ти на кого вярваш? — каза Томас. — На ония, които дойдоха преди няколко седмици тук, задържаха хора, които познаваш, и изгориха фермите им? Или на един младеж, който е отрасъл тук?

— Аз не съм Мраколюбец, господин ал-Сийн — каза Перин. — Но ако искате да си отида, ще си отида.

— Не — бързо се намеси Елиза и стрелна мъжа си с многозначителен поглед. А когато погледна Адине, очите ѝ бяха като лед и Адине преглътна онова, което се канеше да каже. — Не. Вие сте добре дошли да останете тук колкото пожелаете. — Джац се поколеба, но после кимна в съгласие. Тя пристъпи, погледна седналия Перин и положи ръце на раменете му. — Моите съболезнования — рече тя тихо. — Баща ти беше добър човек. С майка ти бяхме приятели, чудесна жена беше. Знам, че тя би искала да останеш с нас, Перин. Чедата рядко идват насам, а и да дойдат, момчетата по покривите ще ни предупредят достатъчно навреме, за да те скрием на тавана. Тук ще си в безопасност.

И го мислеше. Наистина го мислеше. А когато Перин вдигна очи към господин ал-Сийн, той отново кимна.

— Благодаря ви — рече Перин със стиснато гърло. — Но аз имам... да свърша някои неща.

Тя въздъхна и леко го потупа.

— Разбира се. Просто гледай тези неща да не те доведат до... да не пострадаш. Какво пък, мога поне да те отпратя с пълен стомах.

Нямаше достатъчно маси, за да седнат всички, затова раздадоха купи с агнешка яхния и комати пухкав хляб, с молби да внимават да не окапят, и всички ядоха кой където беше застанал. Преди още да са привършили с яденето едно дългнесто момче с китки, стърчащи от ръкавите му, и лък, който беше по-висок от него, изтопурка в стаята. Перин си помисли, че е Уин Луин, но не можеше да е сигурен — нали момчетата на тази възраст растат бързо.

— Идва лорд Люк — извика възбудено момчето. — Идва самият лорд Люк.

ГЛАВА 33

НОВ ВЪТЪК В ШАРКАТА

Самият лорд Люк се появи почти по петите на момчето. Висок, широкоплещест мъж на средна възраст с твърдо ъгловато лице и тъмночервеникава коса, леко посребряла по слепоочията. В тъмносините му очи се долавяше нескрита надменност и той определено приличаше на благородник от главата до петите с фино скроения си зелен сюртук, дискретно извезан със златни спирали по ръкавите, и с ръкавиците си, изтъкани от златни нишки. Ножницата на меча му също беше инкрустирана със злато, както и върховете на изрядно лъснатите му ботуши. Дори стъпките му през входа на помещението излъчваха величие. Още от пръв поглед Перин изпита към него пълно презрение.

Всички ал-Сийнови и Луинови се втурнаха вкупом да поздравят лорда — мъже, жени и деца — обкръжиха го с усмивки, поклони и приклякания, бърбореха един през друг за честта, с която ги е удостоил с присъствието си, великата чест да бъдат посетени от един Ловец на Рога. Това, изглежда, беше най-възбуждащото. Един лорд под покрива им можеше и да е възбуждащо събитие, но един от онези, които се бяха заклели да дирят легендарния Рог на Валийр — виж, това беше материал за приказки, и то не какви да е. Перин не бе виждал хората от Две реки да се умилкват на някого, но тези тук не бяха далече от това.

Въпросният лорд Люк възприемаше всичко това като нещо дължимо, дори като поредната досада, с която трябва да се примири. Селският народ, изглежда, не забелязваше това или просто не можеше да разпознае този леко отегчен израз и тази леко снизходителна усмивчица. Може би просто смятаха, че това е обичайното поведение на лордовете. В интерес на истината, мнозина мислеха така, но Перин се жегна, че гледа тези хора — своите хора — да се примиряват с това.

След като шумотевицата поутихна, Джац и Елиза представиха другите си гости — всички, с изключение на Трам и Абел, които вече се бяха запознавали с него — на лорд Люк от Чиенделна, като

поясниха, че лордът ги е съветвал как да се защитават от тролоците и че ги е окуражавал да се защитават и от Белите плащове — да защитават себе си. От останалата част на помещението се понесе одобрително мърморене. Ако Две реки решаха да си изберат крал един ден, лорд Люк щеше да се радва на пълната подкрепа на ал-Сийнови и Луинови. Той също го знаеше. Отегченото му снизхождение обаче не се задържа дълго.

Още като погледна гладкото лице на Верин, Люк леко се вцепени и очите му бързо пробягаха към ръцете ѝ, толкова бързо, че повечето присъстващи вероятно не го и забелязаха. За малко да изтърве изящните си златни ръкавици на пръстения под. Пълничка и простовато облечена, тя лесно можеше да мине за една от селските жени, но той явно можеше да разпознава лишеното от възраст лице на Айез Седай, щом го видеше. И не беше особено щастлив от това, че вижда такова лице тук. Ъгълчето на окото му леко трепна, когато чу госпожа ал-Сийн да я нарича „госпожа Матуин“, „учена гостенка“.

Верин му се усмихна полусънено.

— Истинско удоволствие — промърмори тя. — Домът Чиенделна. Къде е това? Звучи като да е от Граничните земи.

— Не е толкова велик — бързо отвърна Люк и я изгледа загрижено. — Всъщност е в Муранди. Не голям дом, но древен. — Той, изглежда, беше доста смутен и през останалата част от запознанството неизменно избягваше да я погледне.

Томас погледна съвсем бегло. Сигурно беше съобразил, че това е Стражникът на „госпожа Матуин“, но въпреки това най-демонстративно го пренебрегна. Това беше доста странно. Колкото и добър да беше лорд Люк с меча си, никой не беше достатъчно добър, за да пренебрегне един Стражник. Надменност. Този мъж я притежаваше колкото за десетима. Доказа го с Файле, доколкото това засягаше Перин.

Усмивката, която Люк ѝ предложи, определено изглеждаше повече от самоуверена — беше едновременно свойска и недвусмислено топла. По-точно твърде чаровна и твърде топла. Пое дланта ѝ с две ръце, докато ѝ се покланяше, и се взря в очите ѝ така, сякаш искаше да проникне до тила ѝ. За миг Перин си помисли, че тя ще обърне очи към него, но вместо това тя отвърна на втренчения

поглед на лорда, преструвайки се на невъзмутима, леко се изчерви и сведе клепки.

— Аз също съм Ловец на Рога, милорд — каза тя почти без дъх. — Смятате ли, че ще го намерите тук?

Люк примигна и пусна ръката ѝ.

— Навярно, милейди. Кой би могъл да каже къде може да е Рогът? — Файле изглеждаше изненадана — може би разочарована — от внезапната му липса на интерес.

Перин запази изражението си равнодушно. Ако Файле толкова държеше да се усмихва на Уил ал-Сийн и на разни глупави лордове, нейна си работа. Можеше да се прави на глупачка колкото си иска и да се черви пред всеки новопоявил се мъж. Значи, Люк иска да знае къде се намира Рогът на Валийр? Ами в Бялата кула, и толкоз. Изкуши се дори да му го каже, само заради удоволствието да го види как скърца със зъби от безсилие.

Ако Люк беше изненадан от другите непознати, които бе заварил под покрива на ал-Сийн, то реакцията му спрямо Перин беше най-малкото странна. Той се сепна, като видя лицето му, и в очите му проблесна изумление — но след миг изчезна, заменено от лордското му високомерие, ако не се броеше дивото потрепване в ъгълчето на едното му око. Проблемът беше, че всичко това изглеждаше безсмислено. Не жълтите му очи бяха стреснали Люк, Перин беше сигурен в това. По-скоро като че ли лордът отнякъде го познаваше и се беше изненадал, че го вижда тук. Но той никога в живота си не беше срещал този Люк. Нещо повече, можеше да се обзаложи, че Люк се страхува от него. Пълна безсмислица.

— Лорд Люк е този, който ни посъветва да поставим момчетата по покривите — каза Джац. — Никой тролок няма да се приближи, без тези момци да ни предупредят.

— За колко време? — каза сухо Перин. Това ли беше най-добрият пример за съветите на великия лорд Люк? — Тролоците виждат като котки в тъмното. Ще избият вратите ви преди вашите момчета да успеят да извикат.

— Правим каквото можем — изджафка Флан. — Престани да ни плашиш. Тук има деца! Лорд Люк поне ни предлага полезни съвети. Беше в имота ми ден преди да се появят тролоците и се погрижи

всички хора да се разположат както трябва. Кръв и пепел, ако не беше той, тролоците щяха да ни избият до един.

Люк сякаш не чу похвалите, отправени към него. Следеше внимателно Перин, докато затъкваше ръкавиците си зад украсената със златна лъвска глава тока на ножницата на меча си. Файле също го гледаше, леко намръщена. Той не ѝ обърна внимание.

— Мислех, че Белите плащове са ви спасили, господин Луин. Мислех, че един патрул на Белите плащове се е появил тъкмо преди нападението на тролоците и ги е прогонил.

— Е, така беше. — Флан прокара ръка през посивялата си коса. — Но лорд Люк... Ако Белите плащове не бяха дошли, щяхме да... Ами той поне не се опитва да ни плаши — измърмори накрая той.

— Значи не ви плаши — каза Перин. — А мен ме плашат тролоците. А Белите плащове ви пазят от тролоците. Когато могат.

— Искате да се доверите на Белите плащове? — Люк измери Перин с хладен поглед, сякаш му бе намерил слабото място. — Кой според вас е виновен за Драскането на Драконовия зъб по хорските врати? О, да, техните ръце не докосват въглен, но всъщност те стоят зад това. Врат се в домовете на тези добри хора, задават въпроси и настояват за отговори, сякаш покривът над главите им е техен. Аз казвам, че тези хора са господари на самите себе си, не са кучета на Белите плащове, за да припкат по петите им. Да патрулират из околността колкото си искат — добре, но да бъдат срещани на вратата и да им се напомни на чия земя се намират. Това казвам аз. Ако държите да бъдете куче на Белите плащове, бъдете, но не карайте тези добри хора да се отказват от свободата си.

Перин посрещна втрещения поглед на Люк твърдо.

— Никакви симпатии не храня към Белите плащове. Те искат да ме обесят, или не сте чували за това?

Високият лорд примигна.

— В такъв случай какво точно предлагате вие?

Перин му обърна гръб и пристъпи пред камината. Нямаше намерение да спори лично с Люк. По-добре беше да го чуят всички. Всички определено гледаха него. Щеше да каже каквото си мисли — и да се свършва.

— Налага ви се да зависите от Белите плащове, да се надявате, че те ще ви опазят от тролоците, че ще дойдат навреме, за да спрат

техния набег. Защо? Защото всеки мъж се мъчи да се задържи в собствената си ферма, доколкото може, а ако не може — да бъде колкото е възможно по-близо до нея. Пръснати сте на стотици малки купчинки, като гроздове, узрели за беритба. Докато стоите така, докато ви се налага да се молите Белите плащове да ви предпазят от тролоците да не ви смачкат на вино, нямате друг избор, освен да им позволявате да ви питат каквото им хрумне и да настояват за отговори, каквито те искат. Налага ви се да стоите мирно и да гледате как отвлечат невинни хора. Или може би някой тук вярва, че Харал и Алзбет Люхан са Мраколюбци? Или Нати Каутон? А Бодуин и Елдрин? — Абел предизвикателно огледа стаята дали някой ще се осмели да каже „да“, но от това нямаше нужда. Дори Адине Луин бе приковала вниманието си върху Перин. Люк го изгледа намръщено.

— Знам, че не биваше да задържат Нати и Алзбет и прочие — отрони Уит, — но това приключи. — Той отри плешивото си теме и погледна Абел с тревога. — Само дето не са ги пуснали на свобода, разбира се. Но не са задържали никой друг след това, доколкото знам.

— И смятате, че с това се е свършило? — каза Перин. — Наистина ли си въобразявате, че ще се задоволят само с Каутонови и Люханови? С две подпалени ферми? Кои от вас ще се окажат следващите? Навярно затова, че сте казали нещо неподходящо, или просто за назидание. Може да стане така, че тази ферма ще я подпалят Белите плащове, а не тролоците. Да речем, защото някоя нощ на вратата ви издраскат Драконовия зъб. Винаги ще се намерят хора, които вярват на такива глупости. — Доста очи се извърнаха към Адине, която помръдна крака и вдигна рамене. — Дори да се сведе само до това да трябва да свеждате глава пред всеки Бял плащ, който ви дойде, така ли искате да живеете? И децата ви? Да зависите от милостта на тролоците, от милостта на Белите плащове и от милостта на всеки, който ви има зъб. Един щом ви хване за гушите, всички ще ви държат. Сега сте се сврели в килера, надявайки се едно побесняло куче да ви спаси от другото, надявайки се през това време плъховете да не се промъкнат в тъмното и да ви изпохапят.

Джац се спогледа угрижено с Флан и Уит, след което бавно запита:

— Щом смяташ, че не постъпваме правилно, какво предлагаш?

Този въпрос Перин не очакваше — беше сигурен, че ще се ядосат — но продължи без колебание с това, което си беше мислил.

— Съберете хората си. Съберете си овцете и кравите, пилетата, всичко. Съберете ги и ги отведете там, където може да са в безопасност. Идете в Емондово поле. Или в Стражеви хълм, защото е по-близо, въпреки че това ще ви вкара направо в очите на Белите плащове. Докато сте пръснати така по двадесет души тук и петдесетина — там, вие сте лесна плячка за тролоците. Ако сте стотици на едно място, вече имате шанс, при това независещ от това дали ще си скършите вратовете от поклони пред Белите плащове. — Това вече предизвика очаквания от него взрив.

— Да си оставя фермата! — изрева Флан почти едновременно с Уит. — Ти си полудял! — Думите им се заизсипваха като порой, една през друга, допълвани от гневните реплики на братята и братовчедите им.

— Да се местя в Емондово поле? Че аз и сега съм твърде далече да мога да погледна нивите си!

— Аз и сега не знам как ще се оправя с жътвата!

— ...ако падне дъжд...

— ...после да вдигам пак...

— ...табакът ще се съсипе...

— ...да оставя стриждбата...!

Юмрукът на Перин, треснал в лавицата на камината, ги прекъсна.

— Не съм видял утъпкана или опожарена нива, нито подпалена къща или плевня, ако там не е имало хора. Тролоците идват заради хората. Но ако все пак я подпалят? Зърното може отново да се посее. Камъкът, хоросанът и дървото могат да се възстановят. Но това можеш ли го възстанови? — Той посочи бебето в ръцете на Лайла, при което тя притисна детенцето към гърдите си и го погледна с гняв, сякаш той се канеше да ѝ го вземе. Надигна се тревожен ропот.

— Да напуснем — промърмори Джац и поклати глава. — Не знам, Перин.

— Изборът е ваш, господин ал-Сийн. Земята ще си е тук и като се върнете. Тролоците не могат да я отнесат. Помислете дали може да се каже същото за семейството ви.

Стаята забръмча като кошер. Много от жените загълчаха мъжете си, главно онези, за чиито поли се държаха по едно-две деца. Никой от мъжете не се захвана да спори.

— Интересен план — каза Люк и изгледа продължително Перин. По лицето му не можеше да се разбере дали го одобрява. — Ще следя да видя как ще се развие. А сега, господин ал-Сийн, трябва да си тръгвам. Отбих се само да видя как сте. — Джац и Елиза го изпратиха до вратата, но останалите бяха твърде заети с обсъжданията си, за да му обърнат много внимание. Люк излезе, стиснал здраво устни. Перин имаше чувството, че заминаванията му доскоро са били не по-малко пищни от пристиганията.

Щом го отпрати, Джац се запъти към Перин и каза:

— Доста смел е планът ти. Трябва да призная, че никак не съм склонен да си оставя фермата, но приказките ти са разумни. Не знам само Чедата как ще погледнат на това. Те ми се струват много недоверчиви. Може да помислят, че кроим нещо срещу тях, като разберат, че се сбираме.

— Да си мислят — отвърна Перин. — Едно село, пълно с хора, спокойно може да се възползва от съвета на Люк и да им каже да си гледат работата. Или смятате, че е по-добре да останете уязвими, само за да си спечелите благоволението на Белите плащове?

— Не, разбирам те. Убеди ме. А и всички останали, струва ми се.

Изглежда, така си беше. Мърморенето скоро заглъхна, но само защото всички като че ли се бяха съгласили. Дори Адине, която гръмко нареждаше на дъщерите си веднага да стягат багажа за заминаване, кимна на Перин в знак на одобрение.

— Кога смятате да тръгнете? — обърна се Перин към Джац.

— Веднага щом всички се приготвят. Можем да се доберем до фермата на Джон Гаелин на Северния път преди залез. Ще предам на Джон какво си казал, и на всички до Емондово поле. По-добре там, отколкото в Стражеви хълм, ако искаме да сме по-далеч и от Белите плащове, и от тролоците. — Джац почеса редките косми по темето си. — Виж, Перин, не вярвам Чедата да посегнат всъщност на Нати Каутон и на момичетата, или на Люханови, но все пак се тревожа. Ако си помислят, че заговорничим, кой може да каже какво ще направят?

— Смятам да ги освободя колкото мога по-скоро, господин ал-Сийн. Както и всички задържани от Белите плащове, впрочем.

— Смел план — повтори Джац. — Е, аз тогава да накарам хората да се раздвижат, ако искам да ги отведа при Джон преди залез. Върви със Светлината, Перин.

— Много смел план — каза Верин, щом господин ал-Сийн се забърза навън да дава нареждания да приготвят фургоните и хората да вземат това, което могат да носят. Килнала глава, тя изгледа Перин с не по-малко любопитство, отколкото Файле — Файле го гледаше така, сякаш никога досега не беше го виждала.

— Не разбирам защо всички го наричат така — каза той. — „План“, искам да кажа. Оня Люк говореше глупости. Да оскърбяват Белите плащове пред вратите си. Момчета по покривите да гледат за тролоци. Все едно сами да си отворят портите за бедствието. Само им го изтъкнах. Трябвало е да го направят още от самото начало. Този човек... — Въздържа се да каже, че Люк го беше подразнил. Не и в присъствието на Файле. Можеше да го разбере погрешно.

— Разбира се — отвърна спокойно Верин. — Не съм имала възможност да наблюдавам как действа преди. Или може би съм имала, но не съм знаела.

— За какво говорите? Какво да наблюдавате, че действа?

— Перин, когато пристигнахме, тези хора бяха готови да се държат тук на всяка цена. Ти им обясни нещата разумно и със силно чувство, но мислиш ли, че ако същото беше казано от мен, щяха да се помръднат, или от Трам или Абел? От всички нас ти най-добре би трябвало да знаеш колко опърничави могат да са хората на Две реки. А ти промени хода на събитията, който щеше да последва в Две реки без теб. Само с няколко думи, изречени в миг на... раздразнение? Тавирен наистина притеглят хорските съдби към собствената си шарка. Забележително. Наистина се надявам да имам възможност отново да понаблюдавам Ранд.

— Каквото и да е — промърмори Перин, — за добро е. Колкото повече хора са заедно на едно място, толкова по-безопасно е.

— Разбира се. Ранд всъщност държи Меча, доколкото разбирам?

Той се намръщи, но нямаше смисъл да не й го казва. Тя знаеше за Ранд и знаеше също така какво означава Тийр.

— Държи го.

— Пази се от Аланна, Перин.

— Какво? — Бързите смени на темата от страна на Айез Седай го объркаха. Особено когато тя взе да му обяснява да направи нещо, за което той сам се беше сетил и при това смяташе да го пази в тайна от нея. — Защо?

Лицето на Верин остана невъзмутимо, но тъмните ѝ очи изведнъж грейнаха, будни и пронизващи.

— В Бялата кула съществуват много... замисли. Далеч не всички са злонамерени, но понякога е трудно да се каже, преди да е станало твърде късно. А дори и най-добронамерените често допускат някои нишки да бъдат скъсани по време на втъкаването, няколко пръчки да се счупят и да бъдат махнати, докато се плете кошницата. Един тавирен може да се окаже много полезна пръчка в изплитането на какви ли не планове. — Пак така внезапно тя придоби леко смутен вид от блъсканицата наоколо и смени темата. — Господин ал-Сийн съвсем не си губи времето, нали? Ще ида да видя дали ще може да отдели някой да се погрижи и за конете ни.

Файле потръпна, когато Кафявата сестра се отдалечи.

— Понякога тези Айез Седай ме правят... неспокойна — промърмори тя.

— Непокройна ли? — възкликна Перин. — В повечето случаи те ме плашат до смърт.

Тя се изсмя тихичко и започна да си играе с едно от копчетата на палтото му.

— Перин, аз бях... глупачка.

— Какво искаш да кажеш? — Тя вдигна очи към неговите — още малко и щеше да скъса копчето, затова той добави бързо: — Ти си една от най-малко глупавите хора, които съм познавал. — Стисна зъби и си затвори устата, преди да е добавил „в повечето случаи“ и остана доволен, че го направи, защото тя се усмихна.

— Много мило от твоя страна, че ми го казваш, но наистина бях глупава. — Потупа копчето и започна да му оправя палтото — от което изобщо нямаше нужда — и да глади с длани реверите му. — Ти беше толкова глупав — заговори тя бързо — просто защото онзи младеж ме погледна — ама наистина, видът му е твърде момчешки; изобщо не е като теб — че си помислих дали да не те накарам малко да поревнуваш — само мъничко — като се престоря — просто се престоря, — че съм очарована от лорд Люк. Не трябваше да го правя. Ще ми простиш ли?

Той се помъчи да подреди обърканите ѝ думи. Добре беше, дето е преценила, че видът на Уил е хлапашки — ако се опиташе да си пусне брада, сигурно щеше да е хилава — но не спомена как бе отвърнала на погледа на Уил. А ако просто се бе преструвала, че е привлечена от ухажващия я Люк, защо тогава се изчерви така?

— Разбира се, че ти прощавам — каза той. Но очите ѝ блеснаха опасно. — Искам да кажа, няма за какво да ти прощавам. — Блясъкът в очите ѝ обаче стана още по-силен. Всъщност какво очакваше тя да ѝ каже? — А ти ще ми простиш ли? Когато се опитвах да те пропъдя, казах неща, които не биваше да говоря. За това ще ми простиш ли?

— Казал си неща, които имат нужда от прошка? — попита тя с мил гласец и той разбра, че е изпаднал в беда. — Не мога да си спомня, но ще го имам предвид.

Щяла да го има предвид? Ето това наистина прозвуча като от уста на благородна дама; навярно баща ѝ работеше за някой лорд и тя бе наблюдавала как говорят дамите. Нямаше никаква представа какво иска да му каже. Но беше сигурен, че много скоро ще го разбере.

Беше истинско облекчение отново да се метне на седлото на Стъпко, при цялата тази суматоха наоколо — хората запрягаха фургоните и спореха какво могат да вземат със себе си и какво не могат, хлапетиите тичаха да изловят билетата и гъските. Някои от по-големите момчета вече подкарваха добитъка на изток, други изкарваха овце от кошарата.

Файле не поясни за какво точно е намекнала. Вместо това му се усмихна и сравни пазенето на овцете тук с гледането им в Салдеа, а когато едно от момчетата ѝ донесе букет от червени свенливчета, понечи да му забодне няколко от цветчетата в брадата, смеейки се на усилията му да я спре. Накратко казано, накара го да излезе от кожата си. Май пак трябваше да поговори с господин Каутон.

— Върви със Светлината — пожела му господин ал-Сийн, когато вече бяха готови да потеглят — и пази момчетата.

Четирима от младежите бяха решили да тръгнат с тях. Яздеха рунтави коне, много по-лоши от тези на Трам и Абел. На Перин не му стана ясно защо точно той трябва да пази момчетата. Бяха по-големи от него, макар и не много. Единият беше Уил ал-Сийн, вторият — братовчед му Бан, един от синовете на Джац, който водеше за носа всички в тази фамилия, другите двама бяха от Луинови, Тел и Данил,

които толкова приличаха на Флан, че човек можеше да ги вземе за негови синове, а не за племенници, Перин се бе опитал да ги разубеди, особено след като те дадоха ясно да се разбере, че искат да помогнат за освобождаването на Каутонови и Люханови от Белите плащове. Те, изглежда, си въобразяваха, че всичко е въпрос само на едно яздене до лагера на Чедата, където просто ще настоят всички задържани да им бъдат върнати. „Да им покажем своето непокорство“, така го бе нарекъл Тел, при което косите на Перин едва не настръхнаха. Ето докъде водеха прекалено многото приказки на веселчуните. И слушането на глупаци като Люк. Подозираше, че Уил си има и други причини, колкото и да се преструваше, че за него Файле не съществува, но и останалите му бяха доста.

Никой не възрази. Трам и Абел само изглеждаха загрижени дали младежите могат да боравят с лъковете и дали могат да се държат на гърбовете на конете си, а Верин само наблюдаваше и си записваше нещо в бележника. Томас изглеждаше развеселен, а Файле се зае да плете венче от свенливчетата, което накрая се оказа предназначено за Перин. С въздишка той го окачи на седлото си и обеща:

— Ще се погрижа за тях, колкото мога, господин ал-Сийн.

Но на една миля извън фермата на ал-Сийн си помисли, че може да изгуби някои от тях още тук — от една горичка изведнъж изскочиха Гаул, Байн и Чиад и затичаха да се изравнят с тях. Да ги изгуби от айилските копия. Защото Уил и приятелите му припряно заопъваха лъковете си. Без да спират, айилците надигнаха копия, готови да ги метнат, и междувременно забулиха лицата си. Отне му няколко минути, докато оправи недоразумението. Гаул и двете Деви, изглежда, взеха всичко за голяма шега и се разсмяха гърлено, което изнерви Луинови и ал-Сийнови не по-малко, отколкото след като разбраха, че тримата са айилци, при това — две жени. Уил пусна усмивка на Байн и Чиад и двете се спогледаха и си кимнаха. Перин не разбра какво точно става, но реши да остави нещата каквито са, освен ако Уил не държеше непременно да му прережат гърлото. Щеше да има достатъчно време да го спре, ако някоя от айилките посегнеше да извади нож. Можеше да научат Уил едно-друго за усмивките.

Смяташе да яздят към Стражеви хълм с всички сили, но на около миля северно от фермата на ал-Сийн видя една от онези ферми, чиито разпръснати пушечи бе забелязал преди. Трам ги държеше достатъчно

надалече, така че хората из фермата изглеждаха смътни силуети. Но не и за очите на Перин — той можеше да различи децата в двора. А Джац ал-Сийн беше най-близкият им съсед. Беше, до днес. Той се поколеба, после дръпна юздите на Стъпко и зави към фермата. Не че беше вероятно да им помогне, но трябваше поне да се опита.

— Какво правиш? — попита Трам свъсено.

— Ще им дам същия съвет, който дадох на господин ал-Сийн. Няма да отнеме много време.

Трам кимна и го последва. Верин гледаше Перин умислено. Айилците се отделиха надалече от фермата, за да ги изчакат, Гаул тичаше малко настрана от Девите.

Перин не познаваше Торфинови, нито те него, но за негова изненада, след първоначалната възбуда от появата на странниците и зяпналите погледи към Томас, Верин и Файле, те се вслушаха и започнаха да впрягат коне в два фургона и две каруци с високи колелета още преди той и спътниците му да са поели отново по пътя си.

Спираха още три пъти, когато пътят им ги доближеше до някоя фермерска къща, на едно място — цели пет, струпани на едно място. Винаги беше същото. Хората бурно протестираха, че не могат току-така да оставят фермите и имота си, но всеки път Перин оставяше зад гърба си суетня и събиране на домашните животни.

А се случи и нещо друго. Той не можеше да спре Уил и братовчед му, или Луинови, да говорят с младежите по фермите. Така групата им нарасна на тринадесет — Торфинови и ал-Дайлови, Аханови и Марвинови, въоръжени с лъкове и яхнали всевъзможна сбирщина от дребни кончета и коне за оран, всички изгарящи от нетърпение да освободят пленниците на Белите плащове.

Не за всички беше така гладко, разбира се. Уил и останалите от фермата на ал-Сийн смятаха, че не е честно Перни да предупреждава новоприсъединилите се за айилците, с което разваляше веселбата, която очакваха. Колкото до Перин, младежите бяха изнервени и от начина, по който се озъртаха към всеки храст, да не говорим за горичките, ставаше ясно, че си мислят, че има още айилци, каквото и да им разправяше. Отначало Уил се опита да се прави на главатар над Торфинови и останалите под предлог, че той пръв се е присъединил

към Перин — е, един от първите поне, призна той, след като Бан и Луинови го изгледаха сърдито — докато те били новобранци.

Перин сложи край на това, като ги раздели на две приблизително равни групи и постави начело съответно Данил и Бан, което, разбира се, предизвика известно ръмжене в началото. Ал-Дайови смятаха, че водачите им трябва да се изберат по възраст — понеже Били ал-Дай беше най-големият от всички с цяла година, докато други изтъкваха Хю Марвин като най-добър следотърсач, а пък Кенли Ейхан бил ходил в Стражеви хълм много пъти, още преди да се появят Белите плащове, така че познавал пътищата около селото. Изглежда, всички смятаха ставащото за обикновена лудория. Фразата на Тел за показване на непокорство се повтори неведнъж.

Най-накрая Перин, едва сдържайки яда си, накара всички да спрат на една поляна.

— Това не ви е игра, нито танц на Бел Тин. Ще правите каквото ви се каже, иначе се връщате вкъщи. Бездруго не знам каква е ползата от вас и нямам намерение да оставя да ви избият само защото си въобразявате, че знаете какво правите. А сега се подредете и млъкнете. Забръмчали сте ми като Женски кръг, напъхан в гардероб.

Те мигом се подчиниха и се подредиха в две колони зад Бан и Данил. Уил и Били се бяха намръщили обидено, но каквито и възражения да имаха, ги премълчаха. Файле кимна одобрително на Перин, Томас също. Верин гледаше всичко това с гладко, неразгадаемо лице — несъмнено мислеше, че наблюдава действията на един истински тавирен. Перин не сметна за необходимо да й обяснява, че просто прави това, което според него би направил един шиенарец, когато той познаваше, един войник на име Юно, макар че несъмнено Юно на негово място щеше да ги изкомандва с доста по-грубовати изрази.

С приближаването им към Стражеви хълм все по-често започнаха да се появяват ферми, струпани все по-близо една до друга, както в близост до Емондово поле, като непрекъсната черга от разделени с плетове ниви, разделени с тесни синури, пътеки и черни коларски пътища. Въпреки спиранията им в четирите ферми, все още беше светло, хората все още работеха по нивите и момчетата водеха стада овце и добитък от пасищата за нощувка. В такива дни никой нямаше да остави животните си на открито.

Трам предложи Перин да престане да предупреждава хората и той се съгласи, макар и с неохота. Тук всички щяха да се запътят към Стражеви хълм и по този начин да вдигнат по тревога Белите плащове. Двадесетина души, яздеци заедно по околните пътища, привличаха достатъчно погледи, въпреки че повечето хора, изглежда, бяха твърде улисани в работата си, за да им обърнат внимание. Но рано или късно това трябваше да стане и колкото по-рано — толкова по-добре. Докато хората оставаха сами в околностите, нуждаейки се от закрилата на Белите плащове, Чедата щяха да държат на позициите си в Две реки и нямаше да са склонни да отстъпят.

Перин следеше зорко за някакви признаци за патрули на Белите плащове, но ако се изключеше един облак прах, понесъл се по Северния път, не забеляза други.

Трам и Абел знаеха една горичка, която осигуряваше добра гледка към стана на Белите плащове — шубрак от млади дъбови дръвчета, ясен и клен, покриващ три-четири хайда на малко повече от миля югозападно от Стражеви хълм, над открита поляна. Бързо влязоха в горичката откъм юг. Перин можеше само да се надява, че никой не е забелязал приближаването им, че никой няма да се учуди защо не са излезли от шубрака и да започне да го обсъжда.

— Останете тук — заръча той на Уил и останалите младежи. — Дръжте лъковете си готови за стрелба и се пригответе да побегнете, чуete ли вик. Но не тръгвайте, без да сте ме чули да викам. И ако някой от вас вдигне шум, ще му смачкам главата като на наковалня. Дошли сме тук да огледаме, а не да привличаме вниманието на Белите плащове, като тъпчем наоколо като слепи бичета. — Те заопипваха нервно лъковете си и закимаха в отговор. Като че ли започваше да им просветва вече с какво са се захванали. На Чедата на Светлината сигурно никак нямаше да им хареса да разберат, че хора от Две реки яздят наоколо, при това въоръжени.

— Ти да не си служил войник? — запита го тихо озадачената Файле. — Някои от... пазачите на баща ми говореха по същия начин.

— Ковач съм — засмя се Перин. — Просто съм чувал как говорят войниците. Но, изглежда, върши работа. — Дори Уил и Били се озъртаха неспокойно и почти не смееха да помръднат.

Примъквайки се от дърво на дърво, той и Файле последваха Трам и Абел до мястото, където айилците вече се бяха спотаили, недалече от

северния край на горичката. Верин също се оказа там, както и Томас, разбира се. Храстите им осигуряваха тънка преграда от листа, достатъчна, за да ги прикрие, но не толкова, че да им пречи да наблюдават.

Лагерът на Белите плащове се простираше в подножието на Стражеви хълм. Стотици мъже, някои с ризници, се движеха между дълги прави редици бели шатри. Огражденията за конете бяха разположени от изток и запад. Разседлаването на коне и четкането им показваше, че патрулите са свършили дежурството си, докато в същото време двойна колона от може би стотина конници, свежи и изрядни, потегляше в бодра стъпка по посока на Водния лес. На интервали около лагерното укрепление маршируваха стражи в бели плащове, с вдигнати на рамо копия. Излъсканите им шлемове блестяха под лъчите на залязващото слънце.

До ушите на Перин достигна глух тътен. Далече откъм запад се появиха двадесетина ездаци — препускаха в галоп по пътя откъм Емондово поле. Няколко минути да се бяха забавили, и със сигурност щяха да ги забележат. Прозвуча рог и мъжете из лагера се раздвижиха към вечерните огньовете за храна.

По-настрана от основния се виждаше един по-малък стан, чиито палатки бяха пръснати безразборно, някои бяха провиснали на въжетата си. Които и да бяха обитателите им, явно в момента ги нямаше. Само няколко коня, които лениво махаха опашки, показваха, че станът изобщо има обитатели. Не бяха Бели плащове. Чедата на Светлината бяха твърде изрядни за такъв мърляво поддържан стан.

Между горичката и двата стана се простираше широка поляна, покрита с трева и полски цветя. Местните селяни най-вероятно я използваха за пасище. Но не и сега. Пространството беше доста равно. Бели плащове, втурнали се в галоп като онзи патрул, можеха да го покрият само за минута.

Абел насочи вниманието на Перин към по-големия лагер.

— Виждаш ли ей онази палатка в средата, с по един страж от двете страни на входа? — Перин кимна. Ниско спусналото се слънце хвърляше резки сенки на изток, но той виждаше достатъчно добре. — В нея са Нати и момичетата. Както и Люханови. Виждал съм ги да влизат и излизат оттам. По един човек и винаги придружени от страж, дори до тоалетните.

— Три пъти сме се опитвали да се промъкнем през нощта — каза Трам, — но те пазят много зорко около лагера. Последния път едва успяхме да се измъкнем.

Щеше да е все едно да се опиташ да си напъхаш главата в мравуняк и да се надяваш мравките да не те изпохапят. Перин седна в основата на един висок ясен и постави лъка на коленете си.

— Искам да помисля малко. Господин ал-Тор, бихте ли укротили малко Уил и другите момци? Гледайте на някой да не му хрумне да хукне към дома си. Като нищо ще препуснат право към Северния път, без да помислят, и ще ни довлекат стотина Бели плащове тук да видят какво става. Ако някой се е сетил да си вземе храна, погрижете се да хапнат. Ако се наложи да побегнем, може да изкараме на седлата цяла нощ.

Изведнъж осъзна, че раздава заповеди, но когато понечи да се извини, Трам се ухили и каза:

— Перин, ти пое командването в имота на Джац. Не за първи път следвам командите на по-млад от мен, който знае какво трябва да се направи.

— Добре се справяш, Перин — похвали го и Абел преди двамата с Трам да се оттеглят сред дърветата.

Смутен, Перин се почеса по брадата. Значи той бил поел командването? Всъщност да — нито Трам, нито Абел бяха взимали решения, откакто напуснаха фермата на ал-Сийн, само предлагаха съвети и оставяха на него да реши. Освен това от онзи момент никой не беше го нарекъл „момко“.

— Интересно — подхвърли Верин, която за пореден път си беше извадила бележника. Той съжали, че няма възможност да надникне в записките ѝ.

— Пак ли ще ми изтъкнеш, че върша глупости? — каза той.

Вместо да му отговори, тя промълви замислено:

— Още по-интересно ще е да видя какво ще направиш по-нататък. Не мога да кажа, че разклащаш света из основи като Ранд ал-Тор, но Две реки със сигурност се размърдаха. Чудно дали имаш някаква идея в каква посока точно си ги задвижил.

— Смятам просто да освободя Люханови и Каутонови — отвърна ѝ той раздразнено. — Това е всичко! — Ако се изключеха тролоците. Той облегна глава на дънера и притвори очи. — Всичко,

което правя, го правя, защото съм длъжен. Две реки ще си останат точно там, където са си били винаги.

— Разбира се — отвърна Верин.

Чу я как се отдръпва с Томас, пантофите и ботушите стъпваха еднакво безшумно по покритата с ланска шума земя. Отвори очи. Файле се беше загледала след двойката, присвила очи.

— Никога няма да те остави на мира — промърмори тя. Венчето червени свенливчета, което бе оставил на седлото си, висеше на китката ѝ.

— Айез Седай никога не те оставят на мира — каза той.

Тя го погледна предизвикателно.

— Решил си да ги измъкнеш още тази нощ, нали?

Наистина трябваше да го направи сега. Защото слухът вече се разнасяше и хората знаеха, че е тук. Може би Белите плащове въпреки това нямаше да наранят пленниците си. Може би. На милостта на Белите плащове можеше да разчита толкова, колкото да вярва, че би могъл да вдигне кон. Погледна Гаул и той му кимна.

— Трам ал-Тор и Абел Каутон се движат доста добре за влагоземци, а тези Бели плащове са твърде вдървени, за да забележат всичко, което се движи в тъмното. Смятам, че очакват враговете им да се появят в голямо количество и на открито.

Чиад извърна сивите си присмехулни очи към айилеца.

— Да не си решил да се движиш като вятъра бе, Каменно куче? Много ще е забавно да видим как едно Каменно куче се движи леко. Като освободим със сестра ми по копие затворниците, май ще трябва да се връщаме за теб, ако се окажеш твърде стар, за да си намериш сам пътя назад. — Байн я докосна по ръката и тя погледна изненадано огненокосата жена, после леко се изчерви.

Перин си пое дълбоко дъх. Ако кажеше на Файле, че не иска да тръгне с него, Байн и Чиад със сигурност също нямаше да дойдат. Те продължаваха да изтъкват, че са с нея, а не с него. Може би Файле също. Може би двамата с Гаул щяха да се справят сами, но не виждаше как ще я накара да остане, ако тя не се съгласеше. Файле си беше Файле и ако поискаше, просто щеше да се запромъква след тях.

— Ти оставаш плътно до мен — каза ѝ той твърдо. — Искам да спася пленници, а не да дам на Белите плащове още един.

Засмяна, тя коленичи до него и го сръга с рамо.

— Да остана плътно до теб звучи чудесно. — И нахлузи венчето червени цветя на главата му. Байн се изкикоти.

Перин извъртя очи нагоре. Виждаше само края на венчето, увиснало над челото му. Сигурно изглеждаше като пълен глупак. Но го остави.

Слънцето се плъзна надолу бавно като пчела по мед. Абел донесе малко хляб и сирене — в края на краищата се оказа, че повече от половината кандидат-герои не бяха се сетили да си вземат храна — и те започнаха да се хранят. Скоро настъпи нощта, осветена от вдигналата се вече високо луна, полуприкрита от перестите облаци. Перин чакаше. В лагера на Белите плащове светлините загаснаха, също и в Стражеви хълм. Той сбра около себе си Трам, Файле и айилците. Различаваше ясно лицата на всички. Верин стоеше достатъчно близо, за да може да чува. Абел и Томас бяха с младежите от Две реки.

Чувстваше се доста неловко да им дава указания, затова беше кратък. Трам трябваше да държи всички готови да препуснат в момента, в който той се върне с пленниците. Белите плащове щяха да се впуснат да ги преследват веднага щом разберяха какво става, затова имаха нужда от убежище. Трам знаеше едно — изоставена ферма в края на Западния лес.

— Постарайте се да не убивате никого, ако можете — предупреди Перин айилците. — Белите плащове ще са достатъчно разгорещени от това, че са загубили пленниците си. Но ако изгубят и от своите хора, и слънцето ще подпалят. — Гаул и Девите кимнаха, сякаш горяха от нетърпение. Странни хора. Скоро тримата изчезнаха в нощта.

— Внимавай — каза му тихо Верин, когато той метна лъка на рамото си. — Да си тавирен не означава, че си безсмъртен.

— Знаеш ли, Томас също щеше да ни е от полза.

— Нима смяташ, че един в повече е от значение? — отвърна тя замислено. — Освен това имам друга работа за него.

Той поклати глава и започна да се измъква от горичката на лакти и колене. Файле пълзеше плътно до него. Тревата и полските цветя бяха израснали достатъчно високо, за да ги прикрият. Радваше се, че тя не може да види лицето му. Беше ужасно уплашен. Не за себе си, но ако на нея ѝ се случеше нещо...

Запълзяха през откритото пространство като още две лунни сенки и се спряха по сигнал на Перин на десетина крачки от пътеката, по която крачеха стражите, малко пред първата редица палатки. Двама от тях се озоваха един пред друг съвсем близо, изтопуркаха и спряха.

— В нощта произшествия няма — обяви единият. — Светлината дано ни освети и защити от Сянката.

— В нощта произшествия няма — отзова се другият. — Светлината дано ни освети и защити от Сянката.

Обърнаха се кръгом и закрачиха отривисто, без да поглеждат нито наляво, нито надясно.

Перин ги остави да изминат дузина крачки, след което докосна рамото на Файле и се надигна. Стъпвайки почти на пръсти, те бързо се втурнаха през палатките и отново залегнаха зад първата редица. Вътре мъжете хъркаха или мърмореха в съня си. Като се изключи това, в лагера цареше тишина. Стъпките на нощната стража отекваха съвсем ясно. Миришеше на загасени огньове, на зебло, на коне и на хора.

Той махна с ръка на Файле да го последва. Въжетата на палатките бяха препятствие за непредпазливи хора в мрака. Той обаче ги виждаше ясно и ловко се промушваше между тях.

Беше запомнил разположението на палатката на пленниците и предпазливо се насочи към нея. Почти в центъра на лагера. Дълъг път дотам и също така дълъг обратно.

Скърцането на ботуши по утъпканата земя и изпъшкването на Файле го накара бързо да се извърне — и в същия миг го събори втурнал се огромен силует в бял плащ — мъж, едър почти колкото майстор Люхан. В гърлото му се впиха железни нокти. Перин сграбчи брадичката на мъжа с една ръка и блъсна нападателя си с юмрук в ребрата, но се чу само пъшкане — никакъв друг резултат. В ушите му закипя кръв, започна да му причернява. Ръката му зашари за секирата, но пръстите му бяха изтръпнали.

Изведнъж мъжът се сгърчи и се срина върху него. Перин отблъсна отпуснатото му тяло и побърза да изпълни дробовете си със сладкия нощен въздух.

Файле пусна цепеницата и потърка слепоочието си.

— Реши, че не си струва да се пази от мен — прошепна тя.

— Глупак — отвърна й шепнешком Перин. — Но силен. — Тези пръсти на шията щеше да ги усеща с дни. — Добре ли си?

— Разбира се. Не съм от порцелан.

Колкото за това, и той не мислеше, че е.

Придърпа отпуснатото тяло до една от палатките, свали белия плащ и бързо завърза краката и ръцете на мъжа с жилки за тетива. Кърпичката, която намери в джоба му, послужи за запушалка на устата. Не беше от най-чистите, но това си беше негов проблем. После наметна плаща на раменете си. Ако ги видеше още някой, може би щеше да го вземе за един от своите. Под пламтящия слънчев изгрев на плаща висеше златен пискюл, показващ някакъв ранг. Офицерски. Още по-добре.

Закрачи открито и бързо между палатките. Онзи нещастник можеха да го намерят всеки момент и да вдигнат тревога. Файле се запромъква до него като сянка.

Когато се приближи до палатката със затворниците, той забави ход, за да не предизвика стражите; от едната страна стоеше страж с бяло наметало, бляскавият връх на копие то на другия стърчеше над покрива ѝ.

Изведнъж острият връх изчезна. Звук не се чу.

Само миг след това две тъмни петна изведнъж изникнаха от мрака — двама забулени айилци, нито един от които не беше висок колкото Гаул. Преди стражът да успее да се раздвижи, един от забулените силуети подскочи и го ритна в лицето. Той се олюля. Другата Дева се завъртя и прибави и своя ритник. Стражът рухна, сякаш останал без кости. Присвити, Девите се озърнаха, с готови за хвърляне копия.

При вида на Перин в белия плащ за малко щяха да се нахвърлят върху него, но после забелязаха Файле. Едната поклати глава и прошепна нещо на другата, която като че ли се засмя беззвучно.

Перин се опита да си внуши, че няма защо светът да му е крив, но най-напред Файле го бе спасила да не го удушат, а ето че сега тя се оказа причината някое копие да не прониже вътрешностите му. Дотук поне представляваше страхотна гледка за човек, претендиращ, че ръководи спасителна акция.

Отметна платнището и надникна в шатрата. Майстор Люхан спеше до самия вход, а жените се бяха сгушили отзад. Перин затисна с шепата устата на Харал Люхан и когато очите на мъжа се ококориха от изумление, сложи пръст на устните си.

— Събуди останалите — зашепна Перин. — И тихо. Измъкваме ви оттук. — Очите на майстор Люхан блеснаха — беше го познал.

Перин се измъкна от палатката и свали плаща на стража. Той дишаше тежко и хрипливо през счупения си нос, но преобръщането не го свести. Сега вече трябваше да бързат. Гаул ги чакаше, наметнал плаща на другия страж. Тримата айилци следяха бдително околните шатри. Файле направо подскачаше от нетърпение.

Да се измъкнат по същия начин, по който се бяха добрали дотук, беше невъзможно. Перин го знаеше от самото начало. Дори господин и госпожа Люхан да успееш да се движат достатъчно бързо — нещо, в което той се съмняваше — Боуд и Елдрин щяха да ги забавят. Те се бяха сгушили една в друга слисани — не можеха да повярват на неочакваното си спасение. Само тихото мърморене на майка им ги спираше да не се разреват. Това той го беше предвидил. Трябваша им коне.

Той поведе групата след промъкващите се като призраци айилци. Файле и Каутонови вървяха след него, Харал и Алзбет бяха на опашката. За нечий небрежен поглед щяха да приличат на трима Бели плащове, придружаващи четири жени.

Оградените коне се пазеха, но само откъм външната страна на лагера. В края на краищата, защо да ги пазят от хората, които ги яздят? Това обстоятелство определено улесни Перин. Просто пристъпиха до първата редица коне, най-близо до палатките, и всеки си отвърза по един, с изключение на айилците. Най-трудното се оказа да вдигнат госпожа Люхан на голия гръб на коня — наложи се да я повдигнат Перин и майстор Люхан, а тя през цялото време придърпваше полите си, за да си прикрие коленете. Нати и момичетата ѝ яхнаха своите коне леко, както и Файле, разбира се. Стражите, които уж трябваше да пазят конете, продължаваха маршовата си стъпка, подвиквайки си, че нямало никакви произшествия в нощта.

— Като ви дам знак... — започна Перин и в този момент някой откъм лагера извика и от палатките започнаха да изскачат разбудени мъже. Дали бяха разбрали, че затворниците им са изчезнали, или бяха намерили изпадналия в безсъзнание мъж, който го беше нападнал, нямаше никакво значение. — След мен! — извика Перин и заби пети в хълбоците на коня си.

Ездата беше лудешка, но той се постара да държи всички под око. Майстор Люхан се оказа почти толкова лош ездач, колкото жена си, и двамата се тръскаха зверски и едва не паднаха от препускащите коне. Едно от двете момичета, Боуд или Елдрин, запищя с цяло гърло, било от възбуда или от ужас. За щастие, стражите не очакваха неприятности откъм вътрешността на лагера. Един наметнат с бял плащ мъж, озъртащ се в тъмнината, се обърна тъкмо навреме, за да се хвърли встрани от пътя на засилилите се коне с почти толкова пронизителен вик, колкото този на момичето на Каутоновн. Зад гърбовете им се чуваха рогове и крясъци, но те вече почти бяха стигнали до укритието на горичката. Не че беше особено добро укритие.

Трам беше накарал всички да яхнат конете, както го бе помолил Перин. Или заповядал. Почти от движение Перин се метна от гърба на коня на седлото на Стъпко. Верин и Томас бяха единствените, които не подскачаха на седлата си от нетърпение. И конете им бяха единствените, които не танцуваха на място поради нервността на ездачите си. Абел се мъчеше да прегърне жена си и двете си дъщери едновременно, четиримата се смееха и плачеха. Майстор Люхан се мъчеше да стисне всички ръце, които се протягаха към него. Всеки, с изключение на айилците, Верин и Стражника като че ли се мъчеше да поздрави всички останали, сякаш всичко бе свършило.

— Я, Перин, ама това наистина си бил ти! — възкликна госпожа Люхан. Гладкото ѝ лице изглеждаше странно под шлема, който се беше килнал на една страна заради плитката ѝ. — Какво е това нещо на лицето ти, младежо? Нямам думи да ти благодаря, но няма да позволя да седнеш на масата ми с този вид на...

— Няма време за това — отвърна ѝ той, без да обръща внимание на изумлението, изписано на лицето ѝ. Не беше от жените, които се оставят да ги прекъсват, но роговете на Белите плащове вече зазвучаха повече от тревожно, в къс и повтарящ се писък, рязък и настойчив. Заповед някаква. — Трам, Абел, отведете майстор Люхан и жените в скривалището, което знаете. Гаул, ти тръгваш с тях. И Файле. — Това означаваше и Байн и Чиад също. — И Хю и Хаим. — Това трябваше да е достатъчно, за да им осигури безопасност. — Движете се тихо. Тишината ще е по-добра от бързината, поне за известно време. Но тръгвайте веднага.

Тези, които посочи по име, възвиха на запад без никакви възражения, макар че госпожа Люхан, стиснала кобилата си за гривата, го измери с очи. Но това, което всъщност го изуми, бе липсата на възражения от страна на Файле, дотолкова, че му трябваше време, докато се усети, че се е обърнал към господин ал-Тор и господин Каутон по малко име.

Верин и Томас бяха останали назад и той ги изглежда остро.

— Вие най-последно ще помогнете ли с нещо?

— Не по начина, по който вероятно очакваш — отвърна му Верин кротко, сякаш в лагера на Белите плащове не беше се възцарила тревожна суматоха само на миля зад тях. — Днес нямам повече основания за намеса, отколкото вчера. Но ми се струва, че може да завали след... аа... около половин час. Може би по-малко. И ще бъде доста силен порой, струва ми се.

Половин час. Перин изпъшка и се обърна към останалите с него момчетии от Две реки. Буквално сгърчени от желание да побегнат, те стискаха лъковете си с побелели от напрежение пръсти. Надяваше се поне да се бяха сетили да си вземат резервни жилки за тетива, след като щеше да завали.

— Ние — каза им той — ще отвлечем вниманието на Белите плащове, за да могат госпожа Каутон, госпожа Люхан и останалите да се измъкнат в безопасност. Ще ги подмамим на юг по Северния път, докато не ги изгубим в дъжда. Ако някой иска да се отдели, по-добре да тръгне веднага. — Няколко ръце помръднаха на юздите, но всички останаха на седлата си. Гледаха го. — Добре тогава. Викайте като луди, за да ни чуят. Викайте колкото ви глас държи, докато стигнем пътя.

И с рев той смуши Стъпко и препусна в галоп към пътя. Отначало всъщност не беше сигурен дали ще го последват, но дивашките им викове скоро заглушиха собствения му рев и тропота на копитата. Ако Белите плащове не ги чуеха, значи бяха глухи.

Но всички спряха да реват, когато стигнаха отъпканата земя на Северния път и възвиха в бесен бяг на юг в нощта. Неколцина се разсмяха и завикаха възторжено. Перин смъкна белия плащ от раменете си и го захвърли. Роговете отново отекнаха, този път малко по-слабо.

— Перин — подвижна Уил, надвесен над шията на коня си, — сега какво ще правим? Какво ще направим след това?

— Ще подгоним тролоците! — извика му Перин през рамо. Ако съдеше по избухналия зад гърба му смях, не смяташе, че са му повярвали. Но усети погледа на Верин, забит между плешките му. Тя знаеше. Гръмовен тътен в нощното небе отекна сред тропота на копитата.

ГЛАВА 34

ОНЯ, ЩО ИДЕ СЪС ЗОРАТА

Ранните утринни сенки се скъсиха и избледняха. Ранд и Мат подтичваха по безплодното, все още тъмно русло на долината, оставяйки зад гърба си обгърнатия в мъгли Руйдийн. Сухият въздух намекуваше за чакащия ги зной, но лекият полъх на вятъра всъщност разхлади Ранд, който беше без връхна дреха. Това нямаше да продължи дълго — изпепеляващата дневна светлина скоро щеше да ги достигне. Бързаха с всички сили, с надеждата да я изпреварят, но той не смяташе, че ще успеят. В най-добрия случай не се движеха никак бързо.

Мат се тътреше до него задъхан. Тъмно петно покриваше половината от лицето му и ризата бе прилепнала до гърдите му от засъхналата кръв. От време на време той опипваше раздразнено дебелата резка около гърлото си, вече почти почерняла, и ръмжеше, но бързаше, макар и да залиташе и да се подпираше на странното копие с черна дръжка. Но не се оплакваше, а това беше лош признак. Мат беше голям мърморко и при най-малкото неудобство и щом сега си кротуваше, значи наистина го болеше много.

Ранд усещаше старата си незараснала рана на хълбока, сякаш нещо ровичкаше в нея, а драскотините по лицето и темето му пареха, но продължаваше да върви напред, леко накуцвайки, без да мисли за собствените си болки. Освен това си даваше ясна сметка за слънцето, изгряващо зад него, и за айилците, които го очакваха на планинския склон пред тях. Там, горе, имаше вода и заслон, и помощ за Мат. Слънцето, изгряващо отзад, и айилците — отпред. Зората и айилците.

Оня, що иде със Зората. Онази Айез Седай, която беше видял — или бе сънувал, че е видял, преди Руйдийн — тя го беше изрекла така, сякаш владееше Прорицанието. „Той ще ви обвърже. Той ще ви върне и той ще ви унищожи.“ Думи, произнесени като пророчество. Ще ги унищожи. Според Пророчеството той щеше да причини ново Разрушение на света. Представата за това го ужасяваше. Може би

щеше да го избегне, тази част поне, но войната, смъртта и унищожението вече набъбваха по стъпките му. Тийр изглеждаше първото място от толкова време като че ли, където не бе оставил след себе си хаос, умиращи хора и опожарени села.

Усети, че му се иска да може да яхне Джейде-ин и да подкара жребеца колкото може по-бързо. Не му беше за първи път. „Но не мога да избягам — помисли си той. — Трябва да го направя, защото няма друг, който да го направи. Или ще го направя, или Тъмния ще победи.“ Трудна сделка, но единствената възможна. „Но защо ще трябва да унищожавам айилците? И как?“

Последната мисъл го смрази. Твърде много приличаше на приемане — че ще го стори, че трябва да го стори. Не искаше да навреди на айилците.

— Светлина — промълви той дрезгаво. — Никого не искам да унищожавам.

Мат го погледна мълчаливо. И бдително.

„Все още не съм луд“ — помисли си мрачно Ранд.

Айилците в трите лагера нагоре по склоновете се раздвижиха. Голият факт беше, че имаха нужда от него. Затова беше започнал да обмисля това още когато за първи път откри, че Преродения Дракон и Оня, що иде със Зората най-вероятно са едно и също. Имаше нужда от хора, на които да може да разчита, хора които щяха да го следват заради нещо различно от страха, от алчността или властолюбието. Хора, които нямаше да се стремят да го използват за своите си цели. Беше направил това, което се очакваше от него, и сега щеше да ги използва. Защото трябваше. Все още не бе полудял — поне не мислеше, че е — но мнозина щяха да смятат, че е, преди да е приключил.

Знойно слънце се издигна зад тях преди да са започнали да се катерят по склоновете на Чайендейр. Жегата ги удряше в гърба като зъл прът. Ранд се заизкачва колкото можеше по-бързо по неравния склон. Гърлото му бе забравило последната си глътка, а слънцето изсушаваше ризата му веднага щом се запотеше. Мат също така нямаше нужда от подканяне. Там горе имаше вода. Баир стоеше пред ниските палатки на Мъдрите с мях в ръце, лъскав от кондензираната влага — Ранд беше убеден, че вижда лъскавината му.

— Къде е той? Какво сте му направили?

Ревът закова Ранд на място. Мъжът с коса като пламъци, Куладин, стоеше на една щръкнала от склона гранитна канара. Останалите от клана Шайдо се бяха струпали в основата ѝ, всички загледани в Ранд и Мат. Някои бяха забулени.

— За какво говориш? — извика в отговор Ранд. Гласът му излезе хриплив от жаждата.

Очите на Куладин се изцъклиха от ярост.

— Мурадин, влагоземец! Той влезе два дни преди вас, но ето, че вие излязохте първи. Не може той да се е провалил, след като вие оцеляхте! Сигурно сте го убили!

На Ранд му се стори, че чува вик откъм лагера на Мъдрите, но преди да е успял и да примигне, Куладин се изпъна като нападаща змия и запокити копие право срещу него. Други две полетяха зад неговото от айилците в основата на канарата.

Ранд инстинктивно посегна към сайдин и изкования от плам меч. Острието засвистя в ръцете му — „Вихрушка сред планината“; стойка, наречена така съвсем на място — и срязва две от копията наполовина. Завъртялото се в ръцете на Мат черно копие едва успя да отклони третото.

— Доказателство! — изрева Куладин. — Влезли са в Руйдийн въоръжени! Вижте кръвта по тях! Те са убили Мурадин! — Още докато говореше, той метна ново копие, последвано този път от още дузина.

Ранд се хвърли настрани, едва забелязвайки с периферното си зрение как Мат отскача на другата страна, и още преди да паднат на земята, копията се събраха там, където доскоро се намираше Ранд. Той се превъртя, за да се изправи, и видя, че всички копия се бяха забили в каменистата земя. В съвършен кръг, обграждайки мястото, от което беше отскочил. За миг дори Куладин замълча слисан.

— Спрете! — извика Баир и се затича надолу. Дългата ѝ бухнала пола не ѝ пречеше повече от възрастта ѝ; въпреки бялата си коса тя се носеше надолу като младо момиче, при това люто разгневено момиче. — Мирът на Руйдийн, Куладин! — Тънкият ѝ глас беше като желязна тояга. — На два пъти се опита да го нарушиш. Още веднъж, и ще те обявя извън закона! Дума ти давам! Ти, както и всеки друг, който посмее да вдигне ръка! — Тя се закова на място пред Ранд, с лице към воините на Шайдо, вдигнала меха с вода над главата си, сякаш се

канеше да ги подхване с него като със суровица. — Нека този, който не ми вярва, да вдигне оръжие! Ще бъде лишен от заслон според Договора за Руйдийн и ще му бъде отказана твърд, стоянка и шатра. Собствената му септа ще го подгони като див звяр.

Част от Шайдо припряно разбулиха лицата си — част само, — но Куладин все още не беше разубеден.

— Те са въоръжени. Баир! Влезли са с оръжие в Руйдийн! Това е...

— Млък! — Баир размаха юмрук към него. — Ти ли смееш да ми говориш за оръжия? Ти, който рушиш мира на Руйдийн и се опита да убиеш с оголено пред света лице? Никакви оръжия не взеха със себе си — аз съм свидетелка. — Тя бавно се извърна, но погледът, който хвърли на Ранд и Мат, ни най-малко не беше по-мек от този, с който бе удостоила Куладин. Направи гримаса, забелязала странното копие с меч вместо острие в ръцете на Мат, и промърмори:

— Това в Руйдийн ли го намери, момче?

— Дадоха ми го, старице — изръмжа дрезгаво в отговор Мат. — Платих си за него и съм решен да го задържа.

Тя изсумтя.

— Дватамата изглеждате така, сякаш сте се въргаляли в ножотрън. Какво... Не, можете да ми го кажете и по-късно. — Измеря с очи изкования от Силата меч на Ранд и потръпна. — Махни го това. И им покажи знаците преди този глупак Куладин отново да ги е подкокоросал. С този негов буен нрав току-виж изкарал целия си клан извън закона, без окото да му мигне. Бързо!

За миг той зяпна в нея. Знаци ли? После си спомни какво му беше показал веднъж Руарк — белегът на човек, оцелял от Руйдийн. Остави меча си да се стопи във въздуха, развърза маншета на ризата си и нави ръкава до лакътя.

Около долната част на ръката му се извиваше фигура, подобна на онази на знамето на Дракона — виеща се фигура със златна грива, покрита със златни и пурпурни люспи. Очакваше го, разбира се, но въпреки това се изуми. Това нещо сякаш бе част от кожата му, все едно че самото несъществуващо създание беше проникнало в него. Не усещаше нищо особено на ръката си, но въпреки това люспите блестяха под слънчевите лъчи като излъскан метал; помисли си, че ако докосне тази златна грива над китката си, ще усети всеки неин косъм.

Вдигна ръката си, за да могат да я видят Куладин и хората му. Сред Шайдо се надигна ропот на изумление, а Куладин се озъби беззвучно. Броят на мъжете около основата на гранита се увеличи от още Шайдо, стекли се от палатките си. Руарк стоеше с Хейрн и неговите Джиндо малко по-нагоре по склона — те наблюдаваха бдително Шайдо, както и Ранд, с тръпка на очакване, която не отслабна от вдигнатата му ръка. Лан стоеше по средата между двете групи, положил длани върху дръжката на меча си, с лице като острие на мълния.

Тъкмо когато Ранд започна да осъзнава, че айилците очакват нещо повече, Егвийн и другите три Мъдри се приближиха до него, забързани надолу по склона. Айилките изглеждаха възмутени от това, че им се налага да бързат, и не по-малко ядосани от Баир. Амис насочи гневния си поглед към Куладин, докато златокосата Мелайне загледа обвинително Ранд. А Сеана направо изглеждаше готова да дъвче камъни. Егвийн, увила косата и раменете си с шала, поглеждаше ту към Мат, ту към него отчасти ужасена, отчасти сякаш не бе очаквала да ги види повече.

— Глупак — измърмори Баир. — Всички знаци. — Тя хвърли меха на Мат, сграбчи дясната ръка на Ранд, оголи ръкава му и разкри огледален двойник на образа на лявата му ръка. Дъхът му секна и след това излезе на дълга въздишка. А тя като че ли се крепеше на острието на бръснач, между облекчението и опасението. Не можеше да се сбърка: беше се надявала да види втория белег, но въпреки това наличието му я изплаши. Въздишките на Амис и другите две Мъдри отекнаха почти едновременно с нейната. Странно му беше да види айилките изплашени.

Ранд за малко да се разсмее. Не че му беше толкова весело.

„Дваж и дваж ще бъде той белязан“ — това казваха Пророчествата за Дракона. По една чапла, жигосана на всяка длан, а сега и тези неща. Едното от двете непривични същества — Дракони, както ги наричаше Пророчеството — трябваше да бъде „заради отдавна загубено възпоминание“. Руйдийн със сигурност го предлагаше — загубената история на произхода на айилците. А другото беше заради „цената, която трябва да плати“. „Колко ли ми остава до деня на разплащането?“ — зачуди се той. — „И колко хора

ще се наложи да платят заедно с мен?“ Винаги се налагаше и други да плащат, дори когато се мъчеше да плаща сам.

Изплашена или не, Баир не се спря, докато не размаха над главата му и тази ръка, и обяви с висок глас:

— Вижте всички нещо неவிжданo досега. Избран е Кар-а-карн, вожд на вождовете. Роден от Дева, той е дошъл със зората от Руйдийн, според пророчеството, за да обедини Айил! Започнало е изпълването на пророчеството!

Реакцията на останалите айилци съвсем не бе тази, която Ранд бе очаквал. Куладин се загледа в него с още по-голяма омраза, доколкото това беше възможно, след което скочи от скалата и се закатери по склона, за да се скрие сред шатрите на Шайдо. Самите Шайдо започнаха да се пръскат, поглеждайки към Ранд с неразгадаеми физиономии, преди да тръгнат към шатрите си. Хейрн и воините от септата Джиндо без никакво колебание сториха същото. След няколко мига остана само Руарк, който очевидно бе разтревожен. Лан се приближи до вожда на клана. Ако се съдеше по лицето му, Стражникът сякаш изобщо не забелязваше Ранд. Ранд вече не беше и много сигурен какво точно беше очаквал, но едва ли беше точно това.

— Да ме изгори дано! — промърмори Мат. Той, изглежда, едва сега осъзна, че държи мях с вода. Дръпна запушалката и надигна високо меха, оставяйки да изтече почти толкова количество по лицето му, колкото в гърлото му. Когато най-после го свали, погледна отново дамгите по ръцете на Ранд, поклати глава, повтори: „Да ме изгори дано!“ и подаде меха на приятеля си.

Ранд беше зяпнал вцепенен в айилците, но с охота прие подадената му вода. Гърлото го заболя от първите глътки — толкова беше пресъхнало.

— Какво стана с вас? — настоя Егвийн. — Мурадин ли ви нападна?

— Забранено е да се говори за това, което става в Руйдийн — рязко се намеси Баир.

— Не е Мурадин — отвърна Ранд. — Къде е Моарейн? Очаквах, че тя първа ще ни посрещне. — Той отри лицето си; от ръката му се посипаха черни люспи засъхнала кръв. — За пръв път не би ме интересувало дали ме пита преди да ме Цери.

— Мен също — каза дрезгаво Мат и залитна. — Вие ми се свят.

Егвийн сгърчи лице.

— Тя все още е в Руйдийн, предполагам. Но щом вие излязохте, тя също може би ще се върне. Тръгна веднага след вас. Както и Авиенда. Толкова дълго ви нямаше всички.

— Моарейн е отишла в Руйдийн? — възкликна Ранд невярващо. — И Авиенда? Но защо... — Умът му внезапно засече какво беше казала тя току-що. — Какво искаш да кажеш с това „толкова дълго“?

— Това е седмият ден — отвърна тя. — Седмият ден, откакто всички вие слязохте в долината.

Ръцете му изтърваха меха. Сеана го сграбчи и отново го вдигна, преди по каменистия склон да изтекат повече от няколко капки от скъпоценното му за Пустошта съдържание. Ранд почти не забеляза това. Седем дни! Всичко можеше да се случи за седем дни. „Може би вече се приближават към мен и се досещат какво съм замислил. Трябва да действам. Бързо. Трябва на всяка цена да ги изпреваря. Не съм дошъл толкова далече, за да се проваля.“

Всички се бяха втренчили в него, дори Руарк и Мат, и грижата бе изписана с големи букви на лицата им. Грижа и опасение. Нищо чудно. Кой можеше да каже какво би му хрумнало да направи всеки миг и доколко все още е с разума си? Само Лан не промени каменното си изражение.

— Нали ти казах, че беше Авиенда, Ранд. Гола, както майка я е родила. — В гласа на Мат се долавяше болезнен хрип.

— И колко време остава, докато Моарейн се върне? — попита Ранд. Щом беше влязла по същото време, значи беше време и тя да се върне скоро.

— Ако не се завърне до десетия ден — отговори му Баир, — няма да се върне никога. Никой досега не се е завръщал след десетия ден.

Още три дни, може би. Още три дни, след като беше загубил вече седем. „Да ми дойдат само. Няма да се проваля!“ Едва се сдържа да не се озъби.

— Вие владеее Силата. Една от вас поне може да я прелива. Видях как подмятахте Куладин. Ще Изцерите ли Мат?

Амис и Мелайне размениха погледи, които не можеше да нарече другояче освен печални.

— Нашите пътеки са тръгнали в други посоки — отвърна със съжаление Амис. — Има Мъдри, които могат да правят това, за което молиш, донякъде, но ние не сме от тях.

— Какво значи това? — сопна се той сърдито. — Та вие можете да преливате досущ като Айез Седай. Защо да не можете да го Изцерите? Преди всичко, тъкмо вие не желаете да му позволите да отиде в Руйдийн. Да не би да смятате, че можете да го оставите да загине заради това?

— Ще оцелея — отрони Мат, но присвиваше очи от болка. Егвийн докосна с ръка рамото на Ранд.

— Не всички Айез Седай могат да Церят добре — промълви тя утешително. — Най-добрите Церителки са от Жълтата Аджа. Шериам, Наставничката на новачките, не може да Цери нищо по-сериозно от лек оток или плитка рана. И две жени не могат да се намерят, които да притежават точно едни и същи Таланти или дарби.

Тонът ѝ го подразни. Не беше никакво глезено детенце, което да трябваше да успокояват. Той изгледа Мъдрите навъсено. Все едно дали не можеха, или просто не искаха, той и Мат трябваше да изчакат Моарейн. Стига да не бяха я убили онези мехури на злото, онези създания от прах. „Те не биха могли да я спрат. Тя би могла с преливане да си проправи път през тях. Тя знае какво прави; не ѝ се налага да го решава на всяка стъпка като мен.“ Но тогава защо все още не се беше върнала? Защо беше заминала, преди всичко, и защо той не беше я видял там? Глупав въпрос. Стотици хора можеха да се намират в Руйдийн едновременно, без да се забележат един-друг. Твърде много въпроси и никакви отговори, преди тя да се върне, подозираше Ранд. Ако и тогава ги получеше.

— Имаме билки и мехлеми — каза Сеана. — Хайде да излезем от слънцето и ще се погрижим за раните ви.

— Да излезем от слънцето — промърмори Ранд. — Ха! — Държеше се грубо, но не го интересуваха. Защо все пак Моарейн беше отишла в Руйдийн? Да повярва, че тя ще се откаже да го подтиква натам, накъдето самата тя смяташе, че е най-добре, беше все едно да повярва, че Тъмния ще възприеме неговите убеждения. Щом е била там, възможно ли е да е повлияла на онова, което бе видял? Да го е изменила по някакъв начин? Ако тя изобщо заподозреше какво се кани да прави...

Той понечи да тръгне към палатките на Джиндо — хората на Куладин едва ли щяха да са склонни, меко казано, да му предложат място за отдых — но Амис го извърна към равната площадка малко по-нагоре, на която се намираха шатрите на Мъдрите.

— В началото няма да се чувстват никак удобно, ако си сред тях — поясни му тя. Руарк, тръгнал след нея, кимна съгласен.

Мелайне хвърли поглед на Лан.

— Това не е ваша работа, Аан-аллейн. Вие с Руарк вземете Матрим и...

— Не — намеси се грубо Ранд. — Искам те да останат с мен. — Отчасти защото му трябваша отговори от вожда на клана и отчасти — от чисто упорство. Тия Мъдри, изглежда, до една се бяха настроили да го водят подире си като на каишка, също като Моарейн. Нямаше намерение да се примирява с това. Те се спогледаха, след което кимнаха, все едно че са приели нечия молба. Ако си въобразяваха, че ще бъде добро момченце, защото са му дали сладка, много грешаха. — Ти защо не си с Моарейн? — попита той Лан, без да обръща внимание на Мъдрите.

На лицето на Стражника за миг се изписа смут.

— Мъдрите успяха да скрият заминаването ѝ почти до залез — отвърна той сковано. — А след това ме... убедиха, че ще е безполезно да я последвам. Дори казаха, че и да го направя, там ще е невъзможно да я намеря, докато не излезе и не тръгне обратно, а тогава тя няма да има нужда от мен. Не съм сигурен дали трябваше да ги послушам.

— Ха, нямало да слуша! — изсумтя Мелайне. Златните ѝ и костени нанизы по шията задрънчаха и тя придърпа шала си раздражено. — Остави за малко един мъж без контрол и после само го гледай. Ти почти със сигурност щеше да се убиеш, драги, а най-вероятно щеше да убиеш и нея.

— Наложих се двете с Мелайне да го държим почти цялата нощ, докато не започна да ни слуша — каза Амис. Усмивката ѝ бе хем весела, хем малко кисела.

А пък лицето на Лан все едно че беше изрязано от буреносни облаци. Нищо чудно, ако Мъдрите бяха използвали Силата да го задържат. Но какво все пак правеше Моарейн там долу?

— Руарк — попита Ранд. — Как се очаква да обединя айилците? Та те дори не искат и да ме погледнат. — Вдигна ръцете си;

драконските люспи проблеснаха под яркото слънце. — Твърдят, че съм бил „Оня, що иде със Зората“, но се изнизаха веднага, щом видяха тези неща.

— Едно е да знаеш, че едно пророчество може някой ден да се сбъдне — отвърна умислен вождът на клана, — а съвсем друго — сбъдването му да стане пред очите ти. Речено е, че ще слееш клановете отново в един народ, както е било много отдавна, но ние сме се сражавали помежду си почти толкова дълго, колкото и с останалата част от света. А за някои от нас има и нещо повече.

„Той в едно ще ви свърже и той ще ви унищожи.“ Руарк сигурно също го беше чувал. Както и другите вождове на кланове, и Мъдрите, ако и те влизаха в гората от блестящи стъклени колонии. Стига Моарейн да не бе нагласила специално видение лично за него.

— Всеки ли вижда едни и същи неща сред онези колонии в Руйдийн?

— Спри! — сръза го тутакси Мелайне и зелените ѝ очи светнаха като стоманени. — Замълчи или отпрати Аан-аллейн и Матрим. Егвийн, ти също трябва да се махнеш.

— Не е позволено — заяви Амис с малко по-мек тон — да се говори за онова, което се случва в Руйдийн, освен с онези, които са били там. — Съвсем мъничко по-меко, може би. — Дори и тогава малцина говорят за това, и то съвсем рядко.

— Решил съм да променя това, което е позволено и което не е — отвърна им Ранд високомерно. — Време е вече да свиквате. — Долови мърморенето на Егвийн как трябвало да му скъса ушите и ѝ се ухили. — Егвийн също може да остане, след като ме помоли толкова мило. — Тя му се изплези и веднага се изчерви.

— Промяна — промълви Руарк. — Знаете, че той носи промяна, Амис. Тъкмо чуденето каква точно ще е тази промяна и как ще стане тя ни превръща в малки деца, останали сами на тъмно. След като ще бъде, защо да не започне още сега? Няма да се намерят двама вождове на клан, с които съм говорил и които да са го провидели с едни и същи очи, Ранд. Нито пък съвсем едни и същи неща, до подялбата на вода и събирането на мястото, където е сключен Договорът за Руйдийн. Дали е същото и при Мъдрите, не знам, но подозирам, че е така. Смятам, че е въпрос на кръвни линии. Убеден съм, че аз провидях през очите на предците си, както и ти — през тези на своите.

Амис и останалите Мъдри ги изгледаха сърдито, в мрачно мълчание. Мат и Егвийн зяпнаха, еднакво смутени. Единствено Лан като че ли не ги слушаше. Несъмнено се тревожеше какво става с Моарейн.

Ранд се почувства малко странно. Да е гледал през очите на предците си? От известно време вече знаеше, че Трам ал-Тор не е истинският му баща, че са го намерили новороден на склоновете на Драконова планина след последното сражение на Айилската война. Новородено с мъртвата му майка, Дева на копието. Когато поиска позволение да влезе в Руйдийн, бе заявил кръвното си право, но едва сега бе започнал да осъзнава истината. Предците му. Айил.

— Значи и ти си видял началото на строителството на Руйдийн — каза той. — Както и двете Айез Седай. Ти... си чул какво каза едната от тях. — „Той ще ви унищожи.“

— Чух. — Руарк изглеждаше примирен, като човек, комуто току-що са казали, че кракът му ще трябва да се отреже. — Знам.

Ранд смени темата.

— Кое беше „подялба на вода“?

Веждите на вожда на клана се повдигнаха от изненада.

— Не си го разпознал? Макар че, от друга страна, не би трябвало да очаквам, че ще си — в края на краищата ти не си отрасъл с нашите предания. Според най-древните ни предания от деня, в който започнало Разрушението на света, до деня, в който за първи път сме влезли в Триделната земя, само един народ не ни е нападал. Един народ ни позволявал свободно да използваме водата му, когато сме имали нужда. Дълго време ни беше необходимо, докато открием кои са били те. Но с това вече е свършено. Клетвата за мир бе унищожена — дървоубийците се изплюха в лицата ни.

— Кайриен — каза Ранд. — Ти говориш за Кайриен и за Авендоралдера, и за Ламан, който отсякъл Дървото.

— Ламан е наказан и мъртъв — отвърна Руарк. — С клетвопрестъпниците е свършено. — Той погледна Ранд накриво. — Някои, такива като Куладин, го използват за доказателство, че не можем да се доверяваме на никой, който не е Айил. Това е една от причините, поради които той те мрази. Една само. За него лицето ти и кръвта ти са измама. Поне така твърди.

Ранд поклати глава. Моарейн често бе говорила за сложността на едно Вековно вземо, Шарката на Века, изтъкана от Колелото на Времето от нишките на човешките жизнени съдби. Ако предците на кайриенците не бяха позволили на айилците да ползват свободно водата им преди три хиляди години, то кайриенците никога нямаше да получат правото да ползват Копринения път през Пустошта с калема на Авендоралдера в залог. Ако не беше този залог, крал Ламан нямаше да има Дърво, което да отсече: а така нямаше да има Айилска война и той самият нямаше да бъде роден на склона на Драконова планина, за да бъде след това намерен и отнесен в Две реки, където да бъде отгледан. Колко ли други такива пресечни точки е имало, в които едно-единствено решение по един или друг начин е въздействало на вътъка на Шарката за хиляди години напред? Хиляди пъти по хиляда тънки, разклоняващи се влакна, всички придърпващи Шарката към различна форма. Той самият се оказваше едно такова живо и ходещо по света, разклоняващо се влакно, а може би и Мат и Перин също. Това, което те направеха или не направеха, щеше да се разпростре напред през годините и Вековете.

„Създателят трябва да е бил без ум, за да стовари бъдещето на раменете на три селянчета. Но не мога да го сваля. Трябва да си понеса бремето, каквото и да ми струва.“

Когато стигнаха до шатрите на Мъдрите, жените се пъхнаха вътре и повлякоха и Мат — той сигурно се чувстваше ужасно зле, защото не само се подчини, но го направи безропотно.

Ранд понечи да ги последва, но Лан постави ръка на рамото му.

— Видя ли я там? — попита го Стражникът.

— Не, Лан. Съжалявам. Не я видях. Но съм сигурен, че и тя ще се върне невредима.

Лан изпъшка и отдръпна ръката си.

— Пази се от Куладин, Ранд. Срещал съм такива като него. Амбицията го гори отвътре. За да я постигне, света е готов да пожертва.

— Аан-аллейн говори истината — каза Руарк. — Драконите по ръцете ти няма да имат никакво значение, ако загинеш преди вождовете на кланове да са научили за тях. Аз ще се погрижа част от Джиндо на Хейрн да са винаги край теб, докато стигнем Студени скали. Но дори тогава Куладин сигурно ще се опита да ти създаде

неприятности, а Шайдо ще го последват. Може би и други. Вярно е, че според пророчеството ти ще бъдеш отгледан от хора не от нашата кръв, но Куладин може да не се окаже единственият, който ще види в теб само един влагоземец.

— Ще се постарая да си пазя гърба — отвърна сухо Ранд. В сказанията, когато някой изпълнеше пророчество, всички викаха: „Слава!“ или нещо подобно, и това беше всичко, освен разправата със злодеите. В истинския живот нещата май не стояха по същия начин.

Влязоха в палатката. Мат вече седеше на една червена възглавница със златни пискюли. Бяха го съблекли. Една жена в бяла роба с качулка бе приключила с изтриването на кръвта по лицето му и тъкмо започваше да му мие гърдите. Амис беше стиснала каменен хапан между коленете си и бъркаше някакъв мехлем, а Баир и Сеана варяха някакви билки в едно гърне.

Мелайне погледна с гримаса Лан и Руарк, след което прикова Ранд с хладните си зелени очи.

— Съблечи се до кръста — каза тя. — Раните по лицето ти не изглеждат толкова сериозни, но дай да видя какво те е свило така. — Тя удари един малък месингов гонг и друга жена в бяла роба притича от дъното на шатрата с димящ сребърен леген и чисти кърпи.

Ранд приседна на една възглавница, насилвайки се да изправи гръб.

— Няма за какво да се безпокоите — увери я той. Втората жена в бяло приклекна до него, спря ръката му, посегнала към влажната кърпа, и гребна с шепи вода от легена, след което започна внимателно да мие лицето му. Той се зачуди каква ли е. Приличаше на айилка, но определено не се държеше като такава. Сивите ѝ очи излъчваха пълно покорство.

— Раната е стара — обясни Егвийн на слънцекосата Мъдра. — Моарейн така и не можа да я Изцери както трябва. — Погледът, с който стрелна Ранд, подсказваше, че елементарното приличие изисква да им обясни поне това. Но по погледите, които Мъдрите си размениха, реши, че бездруго вече е казала повече от достатъчно. Рана, която дори една Айез Седай не е могла да Изцери; за тях това беше пълна загадка. Моарейн, изглежда, знаеше повече за него, отколкото той самият знаеше за себе си. Много му беше трудно да се оправя с нея. Вероятно щеше да му е по-лесно с Мъдрите.

Мат потръпна и присви очи, когато Амис започна да разтрива мехлема си по гърдите му. Ако щипеше така, както миришеше, според Ранд трепванията му бяха съвсем на място. Баир натика в ръцете на Мат една сребърна купа.

— Пий, младежо. Корен от тимсин и листа от сребрениче ще ти оправят главоболието повече от всичко друго.

Той не се поколеба да изгълта течността; последва силно разтърсване и лицето му се сгърчи.

— Вкусът му е като на ботушите ми отвътре. — Но въпреки това успя да отвърне с поклон, както беше седнал, достатъчно официален дори за един тайренец, стига да не беше полугол. Само широката усмивка развали малко впечатлението. — Много ви благодаря, Мъдра. И няма да ви питам дали не сте добавили нещо, за да постигнете този... забележителен вкус. — Тихият смях на Баир и Сеана можеше да означава, че са добавили, или че не са, но така или иначе Мат отново бе намерил начин да подходи към жените откъм добрата им страна. Дори намръщената Мелайне се подсмихна.

— Руарк — каза Ранд, — щом Куладин се кани да ми създава неприятности, ще трябва да се помъча да го изпреваря. Как да известя другите вождове на кланове? За себе си. За тези неща. — Той завъртя ръцете си с двата Дракона. Жената в бялата роба до него, която в момента почистваше дълбоката драскотина на главата му, съзнателно избягваше да ги поглежда.

— Не съществува никакъв официален ред — отвърна Руарк. — А и как да съществува за едно събитие, което ще се случи само веднъж? За срещи между вождовете на кланове си има места, в които се поддържа нещо като Мира на Руйдийн. Най-близкото такова място до Студени скали, най-близкото и до Руйдийн, е Алкаир Дал. Стига да можеш да покажеш свидетелствата на вождовете на кланове и септи там.

— Ал-каир Дал ли? — обади се Мат, придавайки на името малко по-особено звучене. — Златната купа?

Руарк кимна.

— Един кръгъл каньон, макар че в него няма нищо златно. В единия му край има издатина и ако човек застане на нея, може да бъде чул от всички, намиращи се в каньона, без да повишава глас.

Ранд погледна намръщено драконите по ръцете си. Не беше единственият, белязан по някакъв начин в Руйдийн. Мат вече не произнасяше ни в клин, ни в ръкав думи от Древния език, без да е сигурен за значението им. След Руйдийн той го разбираше, макар да не го осъзнаваше. Егвийн се бе загледала в Мат. Замислено. Тя беше прекарала твърде много време сред Айез Седай.

— Руарк, можеш ли да изпратиш вестители до вождовете на кланове? — каза той. — Колко време ще отнеме да ги поканиш да се съберат в Алкаир Дал? Какво ще е нужно, за да сме сигурни, че ще дойдат?

— Пътят на вестителите ще отнеме седмици, и още седмици, докато всички се съберат. — Руарк обгърна с широк жест четирите присъстващи Мъдри. — Те могат да говорят с всеки вожд на клан в сънищата му за една нощ, както и с всеки вожд на септа. И с всяка друга Мъдра, за да са сигурни, че никой мъж няма да го сметне за най-обикновен сън.

— Ценя увереността ти, че можем да местим планини, заслон на сърнето ми — подхвърли кисело Амис, докато присядаше до Ранд с мехлема си. — Но не става точно така. Ще ни трябват поне няколко нощи, за да направим това, което предлагаш, с много малко отдих през тях.

Ранд я хвана за китката.

— Ще го направите ли?

— Толкова ли бързаш да ни унищожиш? — настоя тя и прехапа устни, когато жената в бялата роба от другата страна на Ранд се сепна.

Мелайне плесна два пъти с ръце.

— Оставете ни — рече тя рязко и двете жени в бели дрехи се измъкнаха с поклони, отнасяйки легените и кърпите.

— Ръчкаш ме като остър остен по кожата — обърна се с горчивина Амис към Ранд. — Каквото и да им е казано, тези жени сега ще вземат да се разприказват за неща, които не бива да знаят. — Тя издърпа ръката си и се захвана да разтрива мехлема, може би малко по-енергично, отколкото беше необходимо. Щипеше много по-лошо, отколкото вонеше.

— Не съм искал да ви ръчкам — отвърна Ранд, — но няма време. Отстъпниците са на свобода, Амис, и ако разберат къде съм и какво кроя... — Айилките не изглеждаха изненадани. Дали вече не знаеха?

— Деветима от тях все още са живи. Твърде много са, а тези от тях, които не искат да ме убият, смятат, че могат да ме използват. Нямам време. Ако знаех начин да събера тук вождовете на кланове веднага, за да ме приемат, щях да го приложа.

— Какъв е планът ти? — Гласът на Амис беше каменен, също като лицето ѝ.

— Ще помолите ли... ще известите ли вождовете да дойдат в Алкаир Дал?

Дълго време тя издържа погледа му. Най-сетне кимна пестеливо.

Пестеливо или не, но част от напрежението му го напусна. Нямаше вече начин да възстанови изгубените цели седем дни, но вероятно можеше поне да избегне нова загуба на време. Но Моарейн, която все още се бавеше в Руйдийн, както и Авиенда, го задържаха тук. Не можеше просто така да ги изостави.

— Вие сте познавали майка ми — каза той. Егвийн се приведе, също толкова напрегната като него, а Мат поклати глава.

Ръцете на Амис се спряха на лицето му.

— Познавах я.

— Разкажете ми за нея. Моля ви.

Тя се съсредоточи върху една драскотина над ухото му — ако навъсеният ѝ поглед можеше да Цери, нямаше да ѝ се налага да прибегва до мазилото. После най-сетне заговори.

— Историята на Шайел, такава, каквато я знам, започва, когато все още бях Фар Дарейз Май, повече от година преди да изоставя копието. Много от нас се бяхме придвижили почти до Драконовата стена. Един ден видяхме някаква жена — златокоса млада влагоземка, в коприни, с товарни коне и една чудесна кобила за езда. Мъж да беше, щяхме да го убием, разбира се, но тя нямаше никакво оръжие освен един най-обикновен нож на колана си. Някои поискаха да я натирим обратно през Драконовата стена гола... — Егвийн примигна: тя, изглежда, непрекъснато се удивляваше от айилската суровост. Но Амис продължи, без да спира — ...но въпреки това като че ли бе тръгнала в търсене на нещо, при това много решително. Любопитни, ние я последвахме, ден след ден, без да се оставим да ни забележи. Конете ѝ измряха, храната ѝ свърши, водата — също, но тя не тръгна назад. Продължи да се тътри пеш, докато най-накрая не падна и повече не можеше да се вдигне. Решихме да ѝ дадем вода и да я попитаме каква е

нейната история. Беше почти на издъхване и мина цял ден преди да се съвземе достатъчно, за да може да говори.

— Значи се е казвала Шайел? — попита Ранд. — Откъде е била? Защо е дошла тук?

— Шайел — каза Амис — беше името, с което се назова. Никога не каза друго име през времето, през което я познавах. На Древния език това би значило „Жената, която е отдадена“. — Мат кимна в съгласие, без сякаш да усеща какво прави; Лан го изгледа замислен над сребърната чаша с вода в ръцете си. — Горчивина имаше в тази Шайел, в началото.

— Говореше за изоставено дете, за син, когото обичала — продължи Амис. — И за съпруг, когото не обичала. Къде — не пожела да ни каже. Не мисля, че изобщо някога си прости, че е изоставила детето си. Но тя не казваше почти нищо повече от онова, което ѝ се налагаше. Оказа се, че е търсила точно нас, Девите на копието. Една Айез Седай на име Гитара Морозо, която притежавала дарбата на Прорицателството, ѝ казала, че бедствие щяло да сполети земята и народа ѝ, а може би и целия свят, ако не отиде да се засели сред Девите на копието, без да казва на никого за заминаването си. Трябвало да стане Дева и нямало да се върне в земята си преди Деви да стигнат до Тар Валон.

Тя поклати глава в почуда.

— Трябва да ти е ясно как ни прозвуча това тогава. Деви да стигнат до Тар Валон! Никой айилец или айилка не беше пресичал Драконовата стена от деня, в който за първи път сме стигнали Триделната земя. Оставаха цели четири години преди грехът на Ламан да ни отведе във влажните земи. И определено нито една жена, която не е айилка, дотогава не беше ставала Дева на копието. Някои от нас си помислиха, че сигурно се е побъркала от горещото слънце. Но тя беше много упорита и по едно време някак се усетихме, че сме съгласни да ѝ позволим да се опита.

Гитара Морозо, Айез Седай, владееща Прорицателството. Беше чувал някъде това име, но къде? А освен това той имаше брат. Като малък често се бе чудил какво ли ще е да си има брат или сестра. Кой е той и къде ли е сега? Но Амис продължаваше:

— Почти всяко момиче при нас мечтае да стане Дева и още като малка се научава поне на основите на владеенето на лъка и копието, на

боя с голи ръце и крака. Въпреки това онези, които направят последната крачка и се венчаят за копието, бързо откриват, че не знаят нищо. За Шайел беше много по-трудно. Лъка тя познаваше добре, но никога не беше тичала повече от една миля и не знаеше какво е да преживяваш с това, което си намериш. Едно десетгодишно момиченце можеше да я надвие, а тя дори не знаеше кои растения показват водоизточник. Но въпреки това устоя. След една година изрече клетвите си пред копието и стана Дева, осиновена от септата Чумай на Таардад.

И след това е отишла с Девите до Тар Валон и е загинала по склоновете на Драконова планина. Половин отговор, оставящ след себе си нови въпроси. Поне лицето ѝ да можеше да види.

— Ти носиш нещо от нея в чертите си — промълви Сеана, сякаш прочела мислите му. Беше седнала наблизко с кръстосани крака, с малка сребърна чашка вино. — По-малко приличаш на Джандуин.

— Джандуин ли? Моят баща?

— Да — каза Сеана. — Той беше вожд на Таардад тогава, най-младият, доколкото помня. Но му прилягаше, силен беше духом. Хората го слушаха и бяха готови да го следват, дори онези, които не бяха от неговия клан. Той сложи край на кръвната вражда между Таардад и Накаи, продължила двеста години, и сключи съюз не само с Накаи, но и с Рейин, а Рейин не бяха много далече от кръвната вражда. Малко му остана да прекрати враждата и между Шаарад и Гошиен, и сигурно щеше да го постигне, ако Ламан не бе отсякъл Дървото. Колкото и млад да беше, тъкмо той поведе Таардад, Накаи, Рейин и Шаарад да потърсят кръвната цена от Ламан.

Бил е. Значи сега и той беше мъртъв. На лицето на Егвийн се изписа съчувствие. Ранд го пренебрегна — сега нямаше нужда да му съчувстват. Как можеше да жали за хора, които никога не беше познавал? Но въпреки това му домъчня.

— Как е загинал Джандуин?

Мъдрите се спогледаха колебливо. Най-сетне Амис рече:

— Беше в началото на третата година от търсенето на Ламан, когато Шайел се намери с дете. Според законите тя трябваше да се върне в Триделната земя. На една Дева е забранено да носи копието, докато носи дете. Но Джандуин не беше в състояние да ѝ забрани нищо — луната да му беше поискала за гердан, щеше да се опита да ѝ

я свали. Така тя остана и в последната битка, пред Тар Валон, и се изгуби, а с нея — и детето й. Джандуин не можа да си прости, че не е успял да я принуди да се подчини на закона.

— Той се отказа от длъжността си на вожд на клан — каза Баир. — Никой преди него не беше го правил. Казаха му, че това е невъзможно, но той просто си тръгна. Замина на север с неколцина младежи, за да се сражава с тролоци и мърдраали в Погибелта. Едно от нещата, които правят младежите и някои от Девите, на които умът им е по-малко, отколкото на коза. Но онези от тях, които се върнаха, казаха, че е бил убит от ръка на човек. Твърдяха, че според Джайдин този мъж приличал на Шайел и затова той не могъл да вдигне копие срещу него, когато онзи го пронизал.

Значи мъртъв. И двамата са мъртви. Той никога нямаше да изгуби обичта си към Трам, никога нямаше да престане да мисли за него като за свой баща, но все пак съжаляваше, че не може да види Джандуин и Шайел, поне веднъж.

Егвийн, разбира се, се опита да го утеши, както си знаят жените. Нямаше смисъл да се опитва да й обясни, че не е притежавал това, което е загубил. Колкото до спомени за родители, имаше си кроткия смях на Трам ал-Тор и смътния спомен за нежните ръце на Кари ал-Тор. Това бе предостатъчно за всеки човек. Тя изглеждаше разочарована и донякъде дори подразнена от хладината му, а Мъдрите като че ли в някаква степен споделяха чувствата й, от открито неодобрителната навъсеност на Баир до сумтенето на Мелайне, която нервно придърпваше шала си. Жените никога не разбираха. Виж, Руарк, Лан и Мат го разбираха и го оставиха сам, както той пожела.

Не беше гладен и не яде, когато Мелайне донесе храна, а само прилегна в единия край на палатката, опрял лакът на една от възглавниците, и загледа склона и обгърнатия в непрогледна мъгла град долу. Слънцето обгаряше долината и околните височини, поглъщайки всяка сянка. Въздухът, потрепващ вътре в шатрата, сякаш лъхаше от нажежена пещ.

След малко до него се приближи Мат, вече преоблечен в чиста риза. Седна мълчаливо до Ранд и се загледа към долината, стиснал на коленете си странното копие. От време на време опипваше наклоненото писмо по черната му дръжка.

— Как е главата ти? — попита го Ранд и Мат подскочи.

— Ами... не ме боли вече. — Дръпна ръце от врязаните букви и сплете пръсти в скута си. — Всеки случай, не толкова. Не знам какво забъркаха, но свърши работа.

Не каза нищо повече и Ранд го остави. На него самия също не му се говореше. Почти усещаше как се изсипва времето, като песъчинки в пясъчен часовник, капещи една по една, бавно и неумолимо. Но също така всичко като че ли тръпнеше, пясъкът на времето като че ли бе готов да се взриви и да се излее на порой. Глупаво. Изглежда, просто му влияеше непоносимият зной, вдигащ се от голите камъни. Вождовете на кланове нямаше да могат да пристигнат в Алкаир Дар един ден по-рано, дори Моарейн да се появеше още в този миг. Все едно, те бяха само част и при това далеч не най-значителната. Малко по-късно той забеляза Лан — Стражникът се катереше леко по същата гранитна издатина, на която бе стоял Куладин, без да обръща никакво внимание на жегата. Още един мъж, на когото никак не му се говореше.

Ранд отказа и обедното блюдо, колкото и Егвийн и Мъдрите да го убеждаваха да хапне. Изглежда, приеха отказа му сравнително спокойно, но когато той подхвърли, че ще се върне в Руйдийн, за да потърси Моарейн — и Авиенда, — Мелайне избухна.

— Глупак! Никой не може да отиде два пъти в Руйдийн. Дори и ти няма да се върнеш жив! О, мри от глад, щом толкова държиш! — Тя запокити половината пита хляб към главата му. Мат я хвана във въздуха и кротко започна да я яде.

— Защо искате да живея? — попита я Ранд. — Знаете онова, което каза Айез Седай пред Руйдийн. Аз ще ви унищожа. Защо не се съюзите с Куладин да ме убие? — Мат се задави, а Егвийн стисна юмруци на бедрата си, готова да му даде урок, но Ранд задържа погледа си на Мелайне. Вместо отговор тя го изгледа гневно и излезе от палатката.

— Всеки си въобразява, че знае Пророчеството на Руйдийн, но това, което знаят, е каквото Мъдрите и клановите вождове са им казвали през поколенията — каза Баир. — Не лъжи, но не и цялата истина. Истината може да прекърши и най-силния мъж.

— Каква е цялата истина? — настоя Ранд.

Тя хвърли поглед към Мат, после каза:

— В този случай цялата истина, истината, известна само на Мъдрите и на вождовете на кланове досега, е, че ти си нашата орис. Нашата орис и нашето спасение. Без теб никой от нашия народ няма да преживее след Последната битка, а може би и преди Последната битка. Това е пророчество и истина. С теб... „Ще пролее той кръвта на онези, що се зоват айилци, като вода по сух пясък, и ще ги прекърши като сухи клони, но отломката на една отломка ще спаси той, и те ще живеят.“ Сурово пророчество, но тази земя никога не е била нежна. — Тя среща обещания му поглед, без да мигне. Сурова земя, сурова жена.

Той се обърна и отново се загледа към долината. Всички освен Мат излязоха.

Някъде в късния следобед той най-сетне забеляза смътна фигурка, катереща се по височината, залитайки от изтощение. Авиенда. Мат се оказа прав — тя наистина беше гола, както майка я е родила. И й личеше също така въздействието на слънцето, колкото и да беше айилка: само лицето и ръцете й бяха потъмнели, а останалата част от тялото беше определено почервеняла. Зарадва се, като я видя. Тя не го харесваше, но само защото смяташе, че се държи лошо с Елейн. Най-простият мотив. Не заради пророчество или орис, не заради драконите по ръцете му или защото той беше Преродения Дракон. По най-проста човешка причина. Почти с нетърпение очакваше да срещне хладните й предизвикателни очи.

Тя го видя и замръзна и този път в синьо-зелените й очи нямаше и помен от хладината. Пред погледа й и слънцето изглеждаше хладно — като нищо можеше да го изпепели на място.

— Ранд — промълви Мат. — На твоето място не бих й обърнал гръб.

От гърдите му се отрони отегчена въздишка. Разбира се. Ако тя се бе озовала сред онези стъклени колони, значи знаеше. Баир, Мелайне, другите — те поне имаха години зад гърба си, за да привикнат. Колкото до Авиенда, за нея това беше прясна рана. „Нищо чудно, че сега просто ме мрази.“

Мъдрите се засуетиха да посрещнат Авиенда и бързо я замъкнаха към друга шатра. Когато Ранд я видя отново, тя беше облечена в бухнала кафява пола със свободно падаща по гърдите й бяла риза и шал, обгръщащ раменете й. Не изглеждаше особено

щастлива от новите си дрехи. Забеляза, че той я гледа, и гневът на лицето ѝ — направо зверска ярост — го накара мигом да извърне очи.

Когато се появи Моарейн, по далечните склонове вече бяха започнали да се спускат тъмни сенки. Айез Седай се катереше с мъка, също така изгоряла от слънцето като Авиенда. Той се стресна, като забеляза, че и тя е гола. Жените просто бяха луди и толкова.

Лан скочи от канарата и хукна да я посрещне. Взе я на ръце и се затича обратно нагоре по склона, може би дори по-бързо, отколкото се беше спуснал, сипейки ругатни, смесени с подвиквания към Мъдрите. Главата на Моарейн се бе отпуснала на рамото му. Мъдрите излязоха да я поемат и Мелайне буквално изблъска Стражника, докато той се опитваше да ги последва в шатрата. Лан закрачи нагоре-надолу, блъскайки юмрук в шепата си.

Ранд легна по гръб и заби поглед в тавана. Три дни спестени. Трябваше да изпитва радост от завръщането на Моарейн и Авиенда, но облекчението му беше само заради дните, които му се спестиха. Времето беше всичко. Трябваше да успее да избере сам терена си. Може би все още щеше да успее.

— Сега какво ще правиш? — попита Мат.

— Нещо, което ще ти хареса. Ще наруша правилата.

— Имах предвид дали ще вземеш да хапнеш нещо? Мен ако питаш, съм гладен.

Въпреки волята си Ранд се разсмя. Да хапне нещо? Изобщо не го интересуваше дали ще яде някога повече. Мат го зяпна все едно че се е побъркал и това го накара да се разсмее още по-силно. Не, не беше луд. За първи път някой наистина щеше да разбере какво означава това, че той е Преродения Дракон. Щеше да наруши правилата по начин, който никой не очакваше.

ГЛАВА 35

МЪЧИТЕЛНИ УРОЦИ

Сърцето на Камъка в Тел-айеран-риод беше досущ като онова, което Егвийн помнеше от истинския свят, с огромни лъскави колони от червен камък, издигащи се към далечния таван под величествения централен купол — и Каландор, забит в светлите каменни плочи на пода. Само хората липсваха. Златните светилници не бяха запалени, но имаше някаква светлина, някак сумрачна и рязка същевременно, която сякаш струеше едновременно отвсякъде и отникъде.

Това, което не очакваше да види, беше жената, застанала отвъд проблясващия кристален меч и взираща се към смътните сенки между колоните. Облеклото ѝ я изуми. Боси стъпала и широки панталони от яркожълт бродат. Над малко по-тъмножълтия широк пояс беше съвсем гола, като се изключеха златните верижки на шията ѝ. По няколко бляскави малки златни кръгчета красяха ушите ѝ, друго, по-голямо висеше на носа ѝ, свързано с верижка с едно от пръстенчетата на лявото ѝ ухо.

— Елейн? — ахна Егвийн и се загърна плътно с шала си, сякаш тя самата беше гола. Но не беше — беше облечена като Мъдра.

Щерката-наследница подскочи и когато се обърна към Егвийн, вече носеше скромна рокля в бледозелен цвят, с високо бродирано деколте и дълги ръкави, провиснали над китките ѝ. Без обици. И без пръстен на носа.

— Така се обличат жените на Морския народ в морето — изрече тя припряно и се изчерви. — Искях само да видя какво изпитва човек и това място ми се стори най-подходящото. В края на краищата не бих могла да го направя на кораба, нали?

— И какво изпитваш? — попита я с любопитство Егвийн.

— Всъщност прохладно е. — Елейн огледа обкръжаващите ги колони. — И те кара да се чувстваш все едно че всички са вперили погледи в теб, макар тук да няма никой. — Тя изведнъж се разсмя. —

Бедните Том и Джюйлин. През повечето време не знаят накъде да се обърнат. Половината екипаж са жени.

Егвийн също заоглежда колоните и потръпна неловко. Наистина изпитваше чувството, че ги гледат. Несъмнено се дължеше на това, че бяха единствените хора в Камъка. Никой, който имаше достъп до Тел-айеран-риод, не можеше да очаква някой да го наблюдава точно тук.

— Том ли? Том Мерилин? И Джюйлин Сайдар? Ама и те ли са с вас?

— О, Егвийн, Ранд ги изпрати. Ранд и Лан. Е, всъщност Том го изпрати Моарейн, но Ранд е изпратил господин Сайдар. Да ни помагат. Нинив направо цъфти, макар че се стареа да не го показва.

Егвийн се подсмихна. Нинив разцъфнала? Лицето на Елейн сияеше и дрехата ѝ отново се беше променила — сега бе с много пониско деколте, явно без тя да го осъзнава. Тер-ангреалът, странно усуканият каменен пръстен, помагаше на щерката-наследница да достига до Света на сънищата толкова лесно, колкото и Егвийн, но не ѝ осигуряваше самоконтрол. Това трябваше да се научи. Странични помисли — например как би искала да изглежда пред Ранд — все още можеха да променят нещата по Елейн.

— Как е той? — Гласът на Елейн представляваше странна смесица от невинно безгрижие и загриженост.

— Ами — отвърна Егвийн — мисля, че е добре. — Разказа ѝ всичко най-подробно. За Порталните камъни, за Руйдийн — толкова, колкото знаеше от чутото; плюс онова, за което бе успяла да се досети от неволно подхвърлените думи за очите на предците — за странното същество от знамето на Дракона, появило се на ръцете на Ранд, за разкритието на Баир, че той бил ориста на айилците, за свикването на вождовете на кланове в Алкаир Дал. Амис и другите Мъдри сигурно го правеха в момента — тя трепетно се надяваше, че го правят. Разказа ѝ дори странната история с родителите на Ранд, макар и сбито. — Но какво да ти кажа, не знам. Той сега се държи дори по-странно отпреди, а и Мат също. Не искам да кажа, че е полудял, но... Станал е твърд като Руарк или Лан, в някои отношения поне навярно дори още по-твърд. Замисля нещо, струва ми се — нещо, за което държи никой да не узнае — и бърза да го постигне. Това е обезпокоително. Понякога имам чувството, че вече не вижда хората около себе си, че ги възприема само като камъчета на игралната дъска.

Елейн не изглеждаше разтревожена, или поне не заради същото.

— Той е това, което е, Егвийн. Един крал или пълководец не може винаги да си позволи да вижда отделните хора. Когато един владетел трябва да направи нещо, което е добро за държавата му, има случаи, в които някои трябва да пострадат заради общото благо. А Ранд наистина е крал, Егвийн, макар и без държава, ако не смятаме Тийр, и ако не иска да направи нищо, от което някой би могъл да пострада, най-накрая ще пострадат всички.

Егвийн изсумтя. Всичко това звучеше логично, но никак не ѝ харесваше. Хората все пак са си хора и на тях трябва да се гледа като на хора.

— Има и още нещо. Някои от Мъдрите могат да преливат. Не знам колко от тях, но подозирам, че не са малко. Според това, което разбрах от Амис, намират и последната жена сред тях, в която има вродена и най-малката искрица. — Нито една айилска жена не беше загинала, опитвайки се да се научи да прелива, без още дори да осъзнава какво прави — такова нещо като Дива сред айилките не съществуваше. Мъжете, които можеха да боравят със Силата, ги чакаше по-мрачна съдба: те заминаваха на север, към Великата Погибел, или може би дори отвъд нея, чак до Изпепелените земи и Шайол Гул. Наричаха го „Поход за убийството на Тъмния“. Никой от тях не оцеляваше достатъчно дълго, за да срещне лудостта. — Авиенда е една от надарените, както се оказа. Мисля, че ще бъде много силна. Амис също смята така.

— Авиенда — рече удивено Елейн. — Разбира се. Трябваше да се сетя. Същата близост изпитах и към Джорин, още щом се запознах с нея. И към теб впрочем.

— Джорин?

Елейн отвърна с гримаса.

— Обещах да ѝ запазя тайната, а ето че при първата възможност езикът ми се развърза. Е, не допускам, че би могла да ѝ навредиш, нито пък на сестрите ѝ. Джорин е Ветроловката на „Танцуващият по вълните“, Егвийн. Тя може да прелива, както и повечето други Ветроловки. — Тя погледна към колоните около тях и деколтето ѝ изведнъж отново се вдигна до брадичката. Тя оправи един тъмен дантелен шал, който го нямаше доскоро, и покри косата си. — Егвийн, не бива да го казваш на никого. Джорин се страхува, че Кулата може да

ги принуди да станат Айез Седай или да се опита да ги контролира по някакъв начин. Аз ѝ обещах да направя каквото мога, за да не позволя това да се случи.

— Няма да кажа — отвърна бавно Егвийн. Мъдри и Ветроловки. Жени, можещи да преливат сред едните и сред другите, а никоя от тях не бе положила Трите клетви. Клетвите бяха предназначени да накарат хората да вярват на Айез Седай или поне да не се боят от мощта им, но въпреки това на Айез Седай в повечето случаи им се налагаше да се движат тайно. Мъдрите — както и Ветроловките, беше готова да се обзаложи — се радваха на почетни позиции в своите общества. Това, че не бяха обвързани, сигурно ги правеше по-малко уязвими. Струваше си да помисли върху това.

— Двете с Нинив се движим добре по график, Егвийн. Джорин ме учи да боравя с климата — няма да повярваш само колко големи са потоците на Въздух, които тя може да сплита! — и между нас казано, караме „Танцуващият по вълните“ да се движи по-бързо от всякога, а това наистина означава бързо. Би трябвало да пристигнем в Танчико след още три дни, може би два, според Койне. Тя е Надзорницата на платната, капитанът, един вид. Десет дни от Тийр до Танчико. И то при положение, че се спираме да поговорим с всеки кораб на Ата-ан Миере, който видим. Егвийн, Морският народ смята, че Ранд е техният Корамуур.

— Нима?

— Повечето неща от онова, което се случи в Тийр, Койне си ги представя погрешно — първо на първо, тя смята, че сега Айез Седай служат на Ранд. Двете с Нинив решихме, че е най-добре да не я разубеждаваме — но веднага, щом го разкаже на някоя друга Надзорница на платна, всички ще са готови да пръснат мълвата и да служат на Ранд. Вярвам, че ще направят всичко, което той поиска от тях.

— Де и айилците да бяха толкова отзивчиви — въздъхна Егвийн. — Руарк смята, че някои от тях ще откажат да го признаят, въпреки драконите от Руйдийн. Сигурна съм, че един от тукашните, казва се Куладин, е готов да го убие при първа възможност.

Елейн пристъпи към нея.

— Ти ще се погрижиш това да не се случи. — Не беше въпрос, нито молба. В сините ѝ очи грееше ярка светлина, а ръката ѝ стискаше

остра кама.

— Ще направя всичко, което ми е по силите. Руарк му осигурява охрана.

Елейн, изглежда, едва сега забеляза камата и се сепна. Оръжието изчезна.

— Трябва да ме научиш на онова, което те учи Амис, Егвийн. Много е разсейващо да виждаш как разни неща се появяват и изчезват или изведнъж да разбереш, че си облечена в други дрехи. Но просто така става.

— Ще те науча. Когато имам време. — Вече твърде дълго се бе задържала в Тел-айеран-риод. — Елейн, ако случайно не се окаже тук на следващата ни среща, не се безпокой. Ще се опитам, но може да не успея да дойда. Гледай да предадеш на Нинив. Ако не се появя, наминавай всяка нощ след това. Сигурна съм, че няма да се забавя много.

— Както кажеш — отвърна неуверено Елейн. — Със сигурност ще ни отнеме седмици, докато разберем дали Лиандрин и останалите са в Танчико. Том, изглежда, смята, че градът ще се окаже доста объркан. — Очите ѝ се отместиха към Каландор, забит наполовина в камъка. — Защо го направи това според теб?

— Каза, че ще задържи тайренците на негова страна. Докато знаят, че оръжието е тук, няма да забравят, че ще се върне. Може би е наясно какво говори. Надявам се...

— О. Аз пък помислих, че... може би... се е ядосал заради... нещо.

Егвийн я изгледа навъсено. Тази внезапна нерешителност съвсем не беше присъща на Елейн.

— За какво да е ядосан?

— О, нищо. Просто ми хрумна. Егвийн, пратих му две писма преди да напусна Тийр. Да знаеш случайно как ги е приел?

— Не, не знам. Споменала ли си в тях нещо, което според теб би могло да го ядоса?

— Разбира се, че не. — Елейн се засмя весело, но прозвуча малко като преструвка. Роклята ѝ изведнъж стана от черна вълна, достатъчно дебела за люта зима. — Би трябвало да съм глупачка, за да му напиша нещо, което би могло да го ядоса. — Косата ѝ щръкна на всички страни като налудничав венец. — В края на краищата, мъча се

да го накарам да се влюби в мен. Просто се мъча да го накарам да ме обикне. О, защо мъжете не са нещо по-простичко? Защо трябва да създават толкова трудности на човек? Добре поне, че е далече от Берелайн. — Вълната отново стана коприна, срязана още по-ниско и отпреди. Косата ѝ заблестя по раменете така, че блясъкът на роклята ѝ избледня пред нея. Приятелката ѝ се поколеба, потупвайки с пръстче долната си устна. — Егвийн? Ако ти се удаде възможност, би ли ми казала, че сериозно мисля това, което ми казах в... Егвийн? Егвийн!

Нещо сграбчи Егвийн. Сърцето на Камъка потъна в мрак, сякаш я бяха стиснали за врата и я дърпаха.

Егвийн изохка силно и се събуди с разтуптяно сърце, втренчила очи в ниския покрив на потъналата в мрак палатка над главата ѝ. През отворените прозорци се процеждаше лунна светлина. Тя лежеше под одеялата, под които се беше свряла преди да заспи — Пустошта беше точно толкова студена през нощта, колкото гореща през деня, а мангалът, отделящ сладникава миризма на горяща изсъхнала тор, почти не топлеше. Но какво я беше издърпало?

Внезапно забеляза Амис — седеше с кръстосани крака до нея, загърната в сенки. Мрачното лице на Мъдрата изглеждаше не по-малко застрашително от нощта наоколо.

— Ти ли го направи, Амис? — каза тя сърдито. — Нямах право да ме дърпаш така. Аз съм Айез Седай от Зелената Аджа и... — този път лъжата излезе лесно от устата ѝ — ...и нямаш никакво право да...

Амис я прекъсна с мрачен глас.

— Отвъд Драконовата стена, в Бялата Кула, може да си Айез Седай. Но тук си просто една невежа ученичка, глупаво дете, пълзящо в бърлога на усойници.

— Знам, че ти обещах да не отивам в Тел-айеран-риод без теб — каза Егвийн, — но...

Нещо я сграбчи за глезените и я повлече; одеялата се смъкнаха на пода, а нощната ѝ риза се свлече до мишниците ѝ. Обърната с главата надолу, тя увисна, с лице, изравнено с това на седящата Амис. Изпаднала в гняв, тя посегна към сайдар... и усети, че е заслонена.

— Сама поиска да отидеш — изсъска ѝ тихо Амис. — Предупредих те, но не, ти реши да отидеш. — Очите ѝ сякаш засияха в

нощта, все по-ярко и по-ярко. — Без да те е грижа какво може да те дебне там. В сънищата има разни неща, пред които и най-смелото сърце може да се пръсне. — Лицето около очите ѝ, грейнало като два синкави въглена, започна да се топи, изпъна се. На мястото на кожата изникнаха люспи; челюстите ѝ се издадоха напред, осеяни с остри зъби. — Неща, които ядат и най-смелите сърца — изръмжа тя.

Егвийн изпищя и отчаяно заблъска щита, който я отделяше от Верния извор. Опита се да удари това ужасно лице, да заблъска с юмруци това чудовище, което не можеше да бъде Амис, но нещо я стисна за китките и я изпъна, гърчеща се посред въздуха. Единственото, което ѝ оставаше, бе да врещи пред тези челюсти, затварящи се около лицето ѝ.

Егвийн изпищя и седна, стисна одеялата си. С усилие успя да затвори уста, но нищо не можа да направи, за да спре конвулсиите, които я разтърсваха. Беше в палатката... наистина ли? Тук, до нея беше и Амис, седнала кръстато сред сенките, сияеща от обгръщащия силуета ѝ сайдар — а наистина ли беше тя? Отчаяно се разтвори за Извора и едва не зави като вълчица, когато отново се натъкна на преградата. Отхвърли одеялата и запълзя по застланите върху камъка черги на ръце и колене, разхвърля подредените си дрехи и затършува с две ръце. Имаше нож. Къде ли беше той? Къде ли? Ето го!

— Я сядай! — рече ѝ сурово Амис. — Че ако те напаря едно хубаво, знаеш ли как ще ми се разшаващ. Хич няма да ти хареса.

Егвийн се извъртя на колене, стиснала ножа.

— Този път наистина ли си ти?

— Аз ами, че кой друг? И този път, както и предишния. Мъчителните уроци най се помнят. Ти да не си решила да ме мушкаш?

Егвийн се поколеба, но прибра ножа в канията.

— Нямах право да...

— Имам всякакво право! Ти ми даде дума. Не знаех, че Айез Седай могат да лъжат. Ако ще те уча, трябва да привикнеш да правиш това, което ти кажа. Не искам да видя някоя моя ученичка да си пререже гърлото! — Амис въздъхна и сиянието около нея изчезна, както и преградата между Егвийн и сайдар. — Не мога да те засланям повече. Много по-силна си от мен. В Единствената сила де. За малко

щеше да счупиш щита ми. Но ако не можеш да си държиш на думата, не знам дали ще ми се иска да те уча.

— Ще си спазя думата, Амис. Обещавам ти. Но трябва да се срещам с приятелките си, в Тел-айеран-риод. И на тях съм обещала. Амис, те може да се нуждаят от помощта ми, от съвета ми. — Лицето на Амис беше трудно да се различи в тъмното, но Егвийн не забеляза никакво омекване. — Моля те, Амис. Ти вече ме научи на толкова неща! Мисля, че сега мога да ги намеря, където и да са. Моля те, не спирай, след като имаш да ме научиш на още толкова неща. Каквото и да ме накараш, ще го направя.

— Сплети си косата — рече Амис.

— Косата ли? — повтори колебливо Егвийн. Тук това едва ли щеше да ѝ причини неудобство, но защо? Сега тя си я носеше пусната, падаща свободно на раменете ѝ, но не беше чак толкова отдавна, когато беше готова да се пръсне от гордост в деня, в който Женският кръг, у дома, щеше да заяви, че е достатъчно пораснала, за да получи правото да си я прибере на плитка като тази, която носеше Нинив. В Две реки плитката означаваше, че си достатъчно голяма, за да бъдеш смятана за жена.

— По една плитка над всяко ухо. — Гласът на Амис продължаваше да е хладен като скала нощем. — Ако нямаш панделки за плитчиците, ще ти намеря. При нас така носят косите си малките момиченца. Момиченца, които са още твърде млади, за да се разчита, че ще удържат на думата си. Когато ми докажеш, че можеш да държиш на своята, ще можеш да си я носиш както си искаш. Но ако отново ме излъжеш, ще те накарам и полите да си отрежеш, като рокличките на малките момиченца, и ще ти намеря кукла да си я носиш. Когато решиш да се държиш като жена, и с теб ще се отнасят като с жена. Съгласи се, иначе няма да те уча повече.

— Ще се съглася, ако ме придружиш, когато се наложи да се срещна с...

— Съгласи се, Айез Седай! Не се пазаря с деца или с такива, които не умеят да държат на думата си. Ако ще правиш каквото ти казвам, приемай това, което реша да ти дам, и нищо повече. Иначе се махай и сама се убий, щом толкова искаш. Аз... няма... да ти... помагам!

Егвийн дори се зарадва, че е тъмно. Тъмнината прикри навъсеното ѝ лице. Тя наистина беше дала дума, но всичко бе толкова нечестно... Никой не се опитваше да огражда Ранд с някакви си глупави правила. Какво пък, навярно той наистина беше по-различен. Във всеки случай никак не беше сигурна дали ѝ се иска да размени суровите забрани на Амис срещу желанието на Куладин да я прониже с някое копие. Мат със сигурност нямаше да се подчини на правила, наложени му от други. Но пък тавирен или не, Мат нямаше и какво толкова да учи — единственото, което трябваше да прави, бе да бъде такъв, какъвто е. Най-вероятно той щеше да откаже да учи каквото и да е, ако все пак му паднеше възможност, освен как по-ловко да играе на комар и да се прави на глупак. А тя искаше да се учи. Понякога това приличаше на неутолима жажда — колкото повече поглъщаше, толкова повече ожадняваше. Но въпреки това не беше честно. „Но нещата са такива, каквито са“ — каза си тя примирено.

— Съгласна съм — рече на глас. — Ще правя това, което ми кажеш, ще приемам само това, което ми предложиш, и нищо повече.

— Добре. — След дълга пауза, в която сякаш очакваше да види дали Егвийн случайно няма да каже нещо повече — тя благоразумно си сдържа езика зад зъбите. — Амис продължи: — Решила съм да бъда твърда с теб, Егвийн, но това не е просто прищявка. Това, че смяташ, че вече съм те научила много, само показва колко малко все още знаеш. Ти имаш силен талант за сънуване; много е възможно един ден далеч да надминеш всички нас. Но ако не учиш това, което аз мога да ти предам — това, което и четирите можем да ти предадем — никога няма да развиеш този свой талант напълно. И най-вероятно няма да доживееш достатъчно дълго, за да го постигнеш.

— Ще се постарая, Амис. — Сметна, че е успяла да придаде достатъчно покорство на гласа си. Защо тази жена просто не кажеше какво точно иска да чуе? Щом Егвийн не можеше да отива в Тел-айеран-риод сама, тогава Амис трябваше да дойде с нея при следващата ѝ среща с Елейн. Или може би с Нинив този път.

— Добре. Имаш ли да ми кажеш още нещо?

— Не, Амис.

Този път паузата беше по-дълга. Егвийн изчакваше колкото може търпеливо, стиснала длани в скута си.

— Значи можеш да сдържаш желанията за себе си, щом поискаш — най-сетне каза Амис, — макар това да те кара да се дръгнеш като крастава коза. Да не би да бъркам причината? Мога да ти дам мехлем. Не? Много добре. Ще те придружа, когато ти се наложи да се срещнеш с приятелките си.

— Благодаря — отвърна нацупено Егвийн. Сега пък крастава коза!

— Освен ако не си ме слушала, когато ти го казах още отначало, учението няма да бъде нито лесно, нито кратко. Въобразяваш си, че в последните дни си се трудила много. Сега се подготви наистина да отдадеш време и усилия.

— Амис, ще се уча толкова, колкото можеш да ме учиш, и ще се трудя толкова здраво, колкото поискаш, но между Ранд и Мраколюбците... Времето може да се окаже недостижим лукс, а кесията ми — празна.

— Знам — каза уморено Амис. — Той вече ни безпокои. Ела. Вече загуби предостатъчно време с детинщините си. Има да се обсъдят някои женски работи. Хайде. Другите вече ни чакат.

Едва сега Егвийн забеляза, че одеялата на Моарейн са празни. Посегна към роклята си, но Амис я спря.

— Това няма да ти трябва. Близко е. Наметни си едно одеяло и да тръгваме. Вече свърших твърде много работа за Ранд и ще имам още като свършим.

Егвийн се уви неуверено в одеялото и последва по-възрастната жена навън в нощта. Наистина беше студено. Кожата ѝ настръхна и тя заподскача от крак на крак по камъните — бяха студени като лед. След дневния зной нощта изглеждаше студена като посред люта зима в Две реки. Дъхът ѝ ставаше на тънка пара пред устата ѝ и въздухът веднага го поглъщаше. Но колкото и да беше студен, въздухът все пак беше сух.

В дъното на бивака на Мъдрите имаше една малка палатка, която тя не бе забелязала преди, ниска като останалите, но плътно прилепена към земята и без никакви отвори. За нейна изненада, Амис започна да съблича дрехите си и ѝ даде знак да направи същото. Стиснала зъби, за да не затракат, Егвийн бавно последва примера ѝ. Старата айилка се съблече до голо, изправи се спокойно, все едно че нощта изобщо не беше така смразяваща, започна да диша дълбоко и да размахва

енергично ръце във въздуха, след което се пхна вътре. Егвийн я последва с готовност.

Влажният зной я удари между очите като тояга. От всяка поричка на кожата ѝ рукна пот.

Моарейн вече беше тук, както и останалите Мъдри, и Авиенда — всичките съвсем голи и потни, насядали около железен казан, напълнен до ръба с опушени камъни. Казанът, както и камъните, излъчваха топлина. Айез Седай, изглежда, почти се бе възстановила след преживяното изпитание, въпреки че кожата около очите ѝ беше изопната — нещо, което Егвийн не бе забелязвала у нея досега.

Докато Егвийн предпазливо си търсеше място, на което да седне — тук липсваха наслоените една връз друга черги, — Авиенда гребна шепа вода от един по-малък котел и я изсипа в по-големия съд. Водата изсъска и се изпари, без да оставя дори петънце влага върху камъните. Лицето на Авиенда беше кисело. Егвийн знаеше как се чувства. На новачките в Кулата също им възлагаха слугинска работа — тя самата не беше сигурна дали мразеше търкането на подове повече от чистенето на кухненски съдове, или обратното. Тази задача тук съвсем не изглеждаше толкова изнурителна.

— Трябва да обсъдим какво да правим с Ранд ал-Тор — каза Баир, след като и Амис се разположи до тях.

— Какво да правите с Ранд ли? — възкликна разтревожена Егвийн. — Той има белезите. Той е този, когото търсехте.

— Че е той, той е — каза мрачно Мелайне и отметна с ръка дългите кичури огнена коса от влажното си лице. — Но трябва да се погрижим колкото се може повече хора от народа ни да оцелеят след неговото идване.

— Не по-малко важно е — каза Сеана — да се погрижим той самият да оцелее, за да изпълни останалата част от пророчеството. — Мелайне я погледна гневно, а тя търпеливо допълни: — Иначе никой от нас няма да оцелее.

— Руарк каза, че ще назначи част от хората на Джиндо за негови телохранители — бавно отрони Егвийн. — Да не би да се е отказал?

Амис поклати глава.

— Не се е отказал. Ранд ал-Тор спи в палатките на Джиндо със сто души, които го чакат будни, докато той сам не се събуди. Руарк ще

го следва и може би ще се противопоставя на решенията, които счете, че са погрешни, но няма да се опитва да го напътства.

— Смятате ли, че той има нужда от напътствия? — Тук Моарейн вдигна вежди, но Егвийн не й обърна внимание. — Дотук направи, каквото направи, без напътствия.

— Ранд ал-Тор не познава нашите нрави — отвърна Амис. — Може да допусне стотици грешки и да настрои някой вожд на клан срещу себе си, да ги накара да видят в него само един влагоземец, а не Оня, що иде със Зората. Моят мъж е великолепен човек и добър вожд, но не е миротворец, обучен да напътства разгневени мъже да снишат копията си. Трябва да разполагаме с човек, който да е близо до Ранд ал-Тор и да му шепне на ухото, когато види, че може да предприеме погрешна стъпка. — Тя махна с ръка на Авиенда да хвърли още вода върху камъните и младата жена се подчини смирено.

— И трябва да го следим внимателно — намеси се рязко Мелайне. — Трябва винаги да сме наясно какво смята да предприеме, още преди да го е направил. Изпълването на Пророчеството за Руйдийн е започнало — не може да бъде спряно близо до края му, така или иначе — но сериозно смятам да се погрижим колкото се може повече от хората ни да оцелеят. Как да се постигне това зависи от намеренията на Ранд ал-Тор.

Баир изглеждаше само кожа и кости.

— Ти го познаваш от дете. Дали ще те слуша?

— Съмнявам се — отвърна Егвийн. — Вече не ми се доверява така, както по-рано. — Постара се да не поглежда към Моарейн.

— А тя дали ще ни каже, дори да й се довери? — попита Мелайне. — Не желая да се караме, но все пак Егвийн и Моарейн са Айез Седай. Това, към което се стремят те, може да не се окаже същото, което целим ние.

— Някога сме служили на Айез Седай — поясни протичко Баир. — Но сме се провалили. Може би не сме пригодни да им служим повече.

Явно смутена, Мелайне се изчерви.

Моарейн не даде признаци, че е забелязала, нито че е чула и предишните думи на жената въпреки. Ако се изключеше изопнатата кожа около очите й, изглеждаше спокойна като лед.

— Ще помогна с каквото мога — каза тя хладнокръвно, — но влиянието ми над Ранд е малко. Засега поне той заплита Шарката по свой собствен замисъл.

— В такъв случай се налага да го следим отблизо и само да се надяваме — въздъхна Баир. — Авиенда, ти ще посрещаш Ранд ал-Тор всяка сутрин, след като се събуди, и няма да го оставяш, докато не се пъхне под одеялата си за през нощта. Ще стоиш толкова близо до него, колкото косата по главата му. Опасявам се, че междувременно ще трябва да започнем обучението ти и че за теб това ще бъде бреме — да вършиш и двете неща едновременно, но няма как да го избегнем. Ако говориш с него — и особено ако го слушаш, — няма да ти е трудно да се справиш. Малцина мъже са склонни да отпратят една хубавичка млада жена, която е готова да ги слуша. Може би все нещо ще му се изплъзне от устата.

С всяка следваща дума Авиенда се вдървяваше все повече. Когато Баир завърши, тя отсече:

— Няма!

Настъпи мъртва тишина и всички очи се извърнаха към нея, но тя ги изгледа с предизвикателно непокорство.

— Няма ли? — промълви тихо Баир. — Няма? — Като че ли опитваше с език странния вкус на думичката.

— Авиенда — каза кротко Егвийн, — никой не ти иска да измениш на Елейн, а само да говориш с него. — Доскорошната Дева на копието обаче като че ли гореше от желание да докопа някакво оръжие.

— Това ли е дисциплината, на която учат Девите напоследък? — каза рязко Амис. — Ако е това, ще разбереш, че учението ти при нас е по-трудно. Ако има някаква причина, поради която не можеш да стоиш край Ранд ал-Тор, назови я. — Непокорството на Авиенда малко повехна и тя изломоти нещо неразбрано. Тонът на Амис придоби остротата на нож. — Казах, назови я.

— Не го харесвам! — избухна Авиенда. — Мразя го! Мразя го! — Ако Егвийн не знаеше нещата малко повече, щеше да си помисли, че жената ще се разплаче. Думите ѝ обаче я поразиха — Авиенда със сигурност не си го мислеше сериозно.

— Не ти искаме да го обичаш, нито да го вкараш в леглото си — срязва я Сеана. — Казахме ти да го следваш този мъж и ти ще се

подчиниш!

— Детинщини! — изсумтя Амис. — Що за млади жени са се пръкнали в този свят напоследък? Нима никоя от вас не може да порасне?

Баир и Мелайне бяха още по-резки. По-старата жена заплаши да върже Авиенда на коня на Ранд, на мястото на седлото му — между другото по тона ѝ изглеждаше, че наистина смята да го направи — а Мелайне предложи Авиенда по цяла нощ да копае дупки и да ги зарива, просто за да ѝ се прочисти умът. Заплахите им обаче не целяха да я принудят, осъзна Егвийн; тези жени очакваха тя да се подчини доброволно. Всяко безсмислено усилие, което Авиенда си докараше, щеше да е заради упорството ѝ. Това нейно упорство сякаш започна да отстъпва — пред четирите чифта очи на Мъдрите, които ровеха в нея като свредели, тя започна да се присвива на колене — но все още се държеше.

Егвийн се приведе и постави ръка на рамото ѝ.

— Ти ми каза, че сме почти като сестри, и аз смятам, че сме. Ще го направиш ли заради мен? Помисли за това като за грижа към Елейн. Знам, че харесваш и нея. Можеш да му предадеш, че е казала, че това, което е писала в писмата си, го мисли сериозно. На него ще му е приятно да го чуе.

Лицето на Авиенда се сгърчи.

— Ще го направя — изхлипа тя. — Ще го следя заради Елейн. Заради Елейн.

Амис тръсна глава.

— Глупости! Ще го следиш, защото ние ти казваме, момиче. Ако си въобразяваш, че си имаш някаква друга причина, много скоро ще разбереш, че ужасно грешиш. Дай вода. Парата свършва.

Авиенда хвърли нова шепа вода върху камъните, все едно че хвърли копие. Егвийн се зарадва, като видя, че духът ѝ се възвръща, но си помисли, че трябва да я предупреди, когато се видят насаме. Да се показва горда беше много добре, но имаше някои жени — тези четири Мъдри например, както и Сюан Санче — с които бе много по-благоразумно да се сдържаш. Можеш цял ден да викаш на Женския кръг и най-накрая да се усетиш, че правиш точно това, което те искат, и да съжалиш, че не си си държала устата затворена.

— Е, щом и това го уредихме — каза Баир, — нека да се насладим малко на парата и да помълчим, ако можем. Някои от нас ги чака много работа тази нощ, а и през следващите, ако смятаме да осигурим това събиране в Алкаир Дал за Ранд ал-Тор.

— Мъжете винаги намират как да създадат работа на жените — каза Амис. — Защо Ранд ал-Тор да е по-различен?

В палатката се възцари тишина, освен когато Авиенда хвърляше вода върху нагорещените камъни и тя изсвистяваше. Мъдрите седяха с ръце на колене и вдишваха дълбоко. Наистина беше доста приятно, дори отпускащо — влажната жегга, гладкият, очистителен досег на капчиците пот, избили по кожата. Егвийн си помисли, че си струва, че са я лишили от малко сън.

Моарейн обаче никак не изглеждаше отпусната. Тя се взираше в димящия казан, сякаш виждаше нещо друго, много по-далечно.

— Много лошо ли беше? — тихо попита Егвийн, за да не смуцава Мъдрите. — Руйдийн, искам да кажа? — Авиенда мигом вдигна глава, но не каза нищо.

— Спомените заглъхват — отрони също толкова тихо Моарейн. Погледът ѝ не се отклони от далечното видение, а гласът ѝ беше така студен, че все едно поглъщаше всичката горещина на въздуха. — Някои са се изгубили. Други вече знаех. А трети... Колелото тъче така, както само пожелае, а ние сме само нишка в Шарката. Отдала съм живота си да издиря Преродения Дракон, да намеря Ранд и да го видя готов да посрещне Последната битка. Ще видя това, каквото и да ми струва. Никой и нищо не може да бъде по-важно от това.

Егвийн потръпна и притвори очи. Айез Седай не искаше утешение. Сякаш не беше жена, а студена буца лед.

ГЛАВА 36

ГРЕШНИ ПОСОКИ

Айилците раздигаха станове рано и докато все още неизгрялото слънце очертае далечните планински върхове, вече бяха далече от Руйдийн. Занизаха се на три групи около Чайен-дейр през скалите. Накъдето и да се озърнеше Ранд, разядени зъбери пресичаха далечините. Цялата окаяност от Разрушението на света изглеждаше струпана тук, в това място, наречено Пустошта Айил. Земята бе камениста и вкочанена и навсякъде прорязана от сухи дерета и оврази. Оскъдната растителност се срещаше рядко и беше ниска — само трънливи храсти и бодливи растения. Малкото цветове, бели, червени и жълти, потискаха със самотата си. На места туфи жилава трева покриваха земята и много рядко се мяркаше уродливо дърво, също така покрито с тръни. Все пак в сравнение с Чайендейр и долината на Руйдийн растителността тук изглеждаше почти тучна. Въздухът беше толкова чист, земята — така гола, че на Ранд му се струваше, че може да вижда на цели мили разстояние.

Въздухът обаче беше не по-малко сух и жегата не по-малко безмилостна под това слънце, приличащо на буца разтопено злато сред безоблачното небе. Ранд беше увил шуфа около главата си, за да се предпази от слънцето, и често отпиваше от меха на седлото на Джейден. Странно, но палтото, с което се беше облякъл, изглежда, помагаше — не че се потеше по-малко, но ризата си оставаше влажна под дебелината вълна и донякъде го охлаждаше. Мат беше вързал парче плат на главата си, за да засенчи очите си от яростния слънчев блясък. Носеше копието със знака на гарвана, втъкнал долния му край в стремето.

Групата им включваше около четиристотин воители Джиндо. Ранд и Мат яздеха в челото, редом до Руарк и Хейрн. Айилците, разбира се, вървяха пеш, а палатките и част от пляката от Тийр бяха натоварени на мулета и товарни коне. Голяма част от Девите на Джиндо тичаха напред като съгледвачи, а Каменните кучета държаха ариергарда, като

главната колона бе обградена от бдителни стражи, с готови копия и изпънати лъкове. Смяташе се, че Мирът на Руйдийн се простира докато онези, които са ходили до Чайендейр, се върнат в твърдините си, но както Руарк бе обяснил на Ранд, често ставали грешки, а извиненията и плащането на кръвна цена нямаше да върне жертвите от гробовете. Руарк, изглежда, смяташе, че този път подобна грешка е много вероятна, със сигурност най-вече заради групата на Шайдо.

Земите на клана Шайдо са намираха отвъд тези на Джиндо от клана Таардад, в същата посока спрямо Чайендейр, и те крачеха успоредно на Джиндо, на около половин миля разстояние. Според Руарк Куладин трябваше да изчака още един ден, за да се върне брат му. Това, че Ранд бе видял Мурадин, след като той си бе извадил очите, не променяше нещата — предопределеното време беше десет дни. Тръгването по-рано означаваше, че си изоставил този, който е влязъл в Руйдийн. Въпреки това Куладин се бе разпоредил Шайдо да започнат да сгъват палатките си веднага щом бе забелязал, че Джиндо ще тръгват. Сега Шайдо се движеха покрай тях с техните собствени съгледвачи и ариергард, като привидно не обръщаха внимание на Джиндо, но разстоянието между тях никога не достигаше повече от триста разтега. Обикновено беше добре да разполагаш със свидетели от поне половин дузина от по-големите септи, когато отидеш да подириш белега на кланов вожд, но сега не бе така, а и хората на Куладин превъзхождаха Джиндо по брой поне два пъти. Ранд подозираше, че третата група, точно по средата между Шайдо и Джиндо, е единствената причина интервалът да не се стесни отведнъж и свирепо.

Мъдрите се движеха пеш също както останалите айилци и онези странни мъже и жени в бели роби, които Руарк бе нарекъл „гай-шайн“ — те водеха товарните коне. Ясно, че не бяха точно слуги, но Ранд не беше сигурен дали е разбрал напълно обясненията на Руарк за честта, задължението и пленниците; обясненията на Хейрн бяха още по-объркващи — все едно че го бяха помолили да обясни защо водата е мокра. Моарейн, Егвийн и Лан яздеха с Мъдрите — двете жени поне. Защото Стражникът бе малко встрани откъм Шайдо и непрекъснато ги държеше под око. От време на време Моарейн, Егвийн или и двете слизаха от конете си да повървят пеш и да си поговорят с Мъдрите. Ранд беше готов да даде и последния си петак, за да чуе какво си

говорят. Те често поглеждаха към него крадешком, явно стараейки се да не ги забележи. Неизвестно защо, Егвийн беше прибрала косата си на две плитки, стегнати с червени панделки, като някоя невеста. Той не знаеше защо. Беше ѝ го казал преди да тръгнат от Чайендейр — просто го отбеляза — и тя замалко щеше да му откъсне главата.

— Елейн е жената за тебе.

Той объркано погледна надолу към Авиенда. Предизвикателният поглед се беше върнал в синьо-зелените ѝ очи, все още едва прикриващ огромната ѝ неприязън. Когато на заранта Ранд се събуди, тя чакаше пред палатката и оттогава не се отдели от него на повече от три крачки. Ясно беше, че Мъдрите са ѝ наредили да го шпионира, и още по-ясно, че от него се очаква да не се досети, че го шпионира. Беше хубавичка и очевидно Мъдрите бяха решили, че е достатъчно глупав, за да не се досети какво се крие под хубостта ѝ. Несъмнено това трябваше да е причината сега да е с пола и да не носи никакво оръжие, освен малкия нож на колана си. Жените, изглежда, смятаха мъжете за твърде наивни. Като си помисли човек впрочем, никой друг айилец не бе коментирал смяната на облеклото ѝ, но дори Руарк отбягваше да я погледне за по-дълго. Вероятно знаеха защо е тук или смътно се досещаха за плана на Мъдрите, но не желаеха да говорят за това.

Руйдийн. Той все още не знаеше защо тя бе ходила там. Руарк изломоти нещо за „женски работи“ и беше повече от очевидно, че не му е приятно да го обсъжда в нейно присъствие. Според това как тя се бе залепила за него, май никога нямаше да могат да го обсъдят. В момента вождът на клана явно надаваше ухо, както и Хейрн, и всички Джиндо, до чийто слух стигаха думите ѝ. Трудно беше да прецениш какво изпитват айилците, но сега му се струваше, че им е много смешно. Мат тихичко си подсвиркуваше и демонстративно гледаше навсякъде другаде, но не и към тях. При все това този беше едва първият път, в който тя му бе проговорила за целия ден.

— Какво искаш да кажеш? — попита той.

Бухналите ѝ поли изобщо не ѝ пречеха в ходенето — тя крачеше леко до Джейде-ен. Не, не крачеше. Носеше се почти толкова плавно, колкото самия кон. Ако беше котка, в момента щеше да си мята опашката.

— Елейн е влагоземка, от твоята порода. — Тя отметна надменно глава. Късата опашка, която носеха айилските войни на тила, липсваше. Увитият около слепоочията ѝ шарф почти покриваше косата ѝ. — Точно жена по мярката ти. Да не би да не е красива? Снагата ѝ е стройна, крайниците — стегнати и силни, устните ѝ — като узрели любовничета. Косата ѝ — предено злато, очите — сини сапфири. Кожата ѝ — гладка като най-фина коприна, гърдите — напращели и добре закръглени. Бедрата ѝ са...

Той я прекъсна отчаяно.

— Знам, че е хубава. Но ти какво правиш сега?

— Описвам ти я. — Авиенда го изгледа навъсено. — Виждал ли я в банята ѝ? Няма нужда да ти я описвам, ако си виждал...

— Не съм! — Съжали, че го изрече така задавено. Руарк и останалите наистина надаваха ухо, с твърде изопнати лица, и несъмнено им беше много весело. Мат завъртя очи и се ухили издайнически.

Жената само сви рамене и придърпа шала си.

— Трябвало е да го уреди. Но аз съм я виждала и ще постъпвам като нейна полусестра. — Наблягането, изглежда, трябваше да покаже, че и негова „полусестра“ да беше, пак щеше да направи същото; странни бяха айилските нрави наистина, но това сега си беше направо лудост! — А бедрата ѝ...

— Престани!

Тя го изгледа накриво и доста сърдито.

— Тя е жената за теб. Елейн е положила сърцето си пред теб вместо брачен венец. Мислиш ли, че имаше и един в Камъка, който да не го знае?

— Не желая да говоря за Елейн — каза той твърдо. Определено не, ако тя смяташе да продължи по начина, по който беше започнала. Само като си го помисли, и лицето му отново пламна. Тази жена, изглежда, изобщо не се притесняваше какво говори или кой слуша!

— Ха, сега ще ми се изчервяваш, след като я пропъди, когато тя ти разкри сърцето си. — Гласът на Авиенда беше груб и изпълнен с упрек. — Две писма ти написа, разголвайки се напълно, като под майчиния си покрив. А ти... натискаше я по ъглите да я целуваш, а после я отхвърляш. А тя най-сериозно е мислила всяка дума в тези

свои писма, Ранд ал-Тор! Егвийн ми го каза. Всяка дума е мислила. Как смяташ да постъпиш с нея, влагоземено?

Ранд прокара длан през косата си. Значи Елейн е мислила сериозно всяка дума? И в двете писма? Ами че това просто беше невъзможно. Едното противоречеше на другото точка по точка! Той изведнъж се сепна. Значи Егвийн ѝ го е казала? За писмата на Елейн? Нима жените обсъждаха тези неща помежду си? Нима заедно обмисляха как повече да объркат един мъж?

Улови се, че му липсва Мин. Мин никога не беше го карала да се чувства глупаво. Е, не повече от един-два пъти. И никога не беше го обиждала. Е, само дето го беше нарекла „овчарче“ няколко пъти. Но с нея се чувстваше удобно, топло някак си. Всеки случай, тя не го караше да се чувства пълен идиот, както Елейн, пък и Авиенда сега.

Мълчанието му като че ли раздразни айилката още повече, доколкото това беше възможно. Мърморейки си под нос и крачейки така, сякаш искаше да стъпче нещо, тя намести и донамести шала на раменете си поне половин дузина пъти. Най-сетне сумтенето ѝ заглъхна. Вместо това започна да го поглежда. Да го поглежда като лешояд. Той не разбираше как успява да го прави, без да се спъне и да падне по лице.

— Защо ме гледаш така? — попита я той изнервено.

— Слушам те, Ранд ал-Тор, щом като държиш да не говоря. — Усмивката ѝ приличаше на озъбване. — Не ти ли е приятно да съм край теб и да те слушам?

Той погледна Мат, който само поклати глава. Жените просто не можеше да ги разбере човек. Ранд се помъчи да се отдаде на размисъл за това, което му предстоеше, но усилието се оказа напразно при тези очи, вперени в него. Хубави очи, няма що, стига да не бяха толкова пълни с жлъч, но той определено предпочиташе да не го гледат.

Засенчил очи от слънчевия блясък, Мат полагаше неимоверни усилия да не поглежда към Ранд и айилката, крачеща между двата коня. Не можеше да проумее защо Ранд се примирява с нея. Авиенда, не ще и спор, си я биваше — беше повече от хубава, особено сега, след като се беше облякла в някакво подобие на нормални дрехи — но езичето ѝ беше като на змия, а пред нрава ѝ даже Нинив би изглеждала

кротичка. В същото време се радваше, че Ранд е записан с нея и не му обръща внимание.

Свали кърпата от главата си и изтри потта от лицето си, после отново я завърза. Жегата и това вечно слънце в очите му вече започваха да му се отразяват. Нима из цялата тази земя не съществуваше такова нещо като заслон? От потта раните му щипеха. Предната нощ беше отказал Церителство, когато Моарейн го събуди, след като най-сетне беше заспал. Няколкото малки рани бяха дребна цена срещу използването на Силата върху теб, а чайт на Мъдрите с гадния вкус беше оправил главоболието му. Е, донякъде поне. За другото, което го мъчеше, не смяташе, че Моарейн може да му помогне с нещо, и нямаше никакво намерение да ѝ го каже преди той сам да го разбере. А може би и тогава нямаше да ѝ го каже. Не му се искаше дори да мисли за него.

Моарейн и Мъдрите го гледаха. Всъщност гледаха Ранд, но все едно че гледаха и него. За негова изненада, слънцекосата Мелайне се беше качила на Алдийб зад Айез Седай, тръскаше се неловко на седлото, хванала се за кръста на Моарейн, и си говореха. Досега не знаеше, че айилците изобщо могат да яздят. Много хубава жена беше тази Мелайне с тези нейни свирепи зелени очи. Само дето можеше да прелива. Човек трябваше да е кръгъл глупак, за да се забърка с такава. Той помръдна на седлото на Пипе и си напомни, че не би трябвало изобщо да го интересува какво правят айилците.

„Бях в Руйдийн. Направих онова, което онзи змийски народ каза, че трябва да направя.“ И какво му остана, с което да го докаже? „Това проклето копие, някакъв сребърен медальон и... Сега вече бих могъл да си ида. Ако имам капчица ум в главата, трябва да го направя.“

Можеше да си иде. Да се опита сам да се измъкне от Пустошта... преди да умре от жажда или слънчев удар. Можеше, стига Ранд да не продължаваше да го тегли към себе си, да го задържа. Най-лесният начин да провери дали е така беше просто да се опита да се махне. Той огледа окаения пейзаж наоколо и се смръщи. Надигна се вятър — сякаш бяха отворили вратата на огромна нажежена пещ — и малки вихрушки завъртяха фунии жълтеникав пясък над напуканата земя. От убийствения зной далечните височини сякаш потръпваха, обгърнати в мараня. Може би все пак беше по-добре да поостане още малко.

Една от Девите, които разузнаваха напред, се върна тичешком, спря до Руарк и заговори тихо в ухото му. После се ухили бързо на Мат и той се улиса да вади един трън, забил се в гривата на Пипе. Много добре я помнеше — червенокосата Доринда, горе-долу на възрастта на Егвийн. Доринда беше една от онези, които го убеждаваха да опита Целувката на Девите. Тя бе спечелила първия залог. Не че не му се искаше да срещне очите ѝ и не че не можеше, но да почисти човек гривата на коня си от тръни също беше важно.

— Амбуланти — обяви Руарк, след като Доринда заприпка натам, откъдето беше дошла. — Фургони на амбуланти вървят към нас. — Никак не изглеждаше доволен.

Мат обаче видимо се ободри. Един амбулант можеше да се окаже точно това, което му трябваше. Ако човекът знаеше пътя насам, значи знаеше и изхода. Зачуди се дали Ранд подозира какво замисля — лицето на приятеля му обаче беше също толкова невъзмутимо, колкото на всеки от айилците.

Айилците усилиха скоростта достатъчно, за да принудят конете да закрачат по-енергично — хората на Куладин мигом последваха Джиндо, както и групата на Мъдрите — собствените им съгледвачи несъмнено им бяха донесли същата вест. Слънцето изобщо не притесняваше айилците, нито дори гай-шайн в белите им роби. Те просто се носеха по напуканата от жегата земя като на криле.

Фургоните се появиха след по-малко от две мили — двайсетина, опнати в права черта. По всички личаха белезите от трудния преход. Въпреки слоя жълтеникав прах първите два приличаха на боядисани в бяло кутии на колела или на малки къщички, чак до дървените стъпала отзад и металния комин на печката, щръкнал над покрива. Последните три, теглени от впрягове от по двадесет мулета, приличаха на огромни варели, също така бели, несъмнено пълни с вода. А тези между тях можеха да се вземат за фургони от Две реки, с високи колелета със спици и дрънчащи гроздове грънци и други неща — в големи плетени кошници, накачени по въжетата, обрамчващи закръглените покривала.

Водачите на фургоните дръпнаха поводите веднага щом забелязаха айилците и изчакаха колоната да дойде при тях. Някакъв едър мъж в сиво палто и с тъмна капела с широка периферия беше слязъл от предния фургон и се взираше напред, като от време на време сваляше плоската си капела, за да избърше челото си с голяма бяла

кърпа. Мат не можеше да го упрекне за това, че видът на около хиляда и петстотин айилци, спускащи се към него, го е изнервил. Но най-странното бяха изразенията на айилците. Руарк, който подтичваше до коня на Ранд, изглеждаше мрачен, а лицето на Хейрн придоби такъв вид, сякаш той беше готов да троши скали.

— Не разбирам — каза Мат. — Имате такъв вид, сякаш се каните да убиете някого. — Това със сигурност щеше да изпари надеждите му. — Мислех, че има три вида хора, които вие, айилците, пускате да минават през Пустошта: амбуланти, веселчуни и Пътуващия народ.

— Амбулантите и веселчуните са добре дошли — отвърна кратко Хейрн. Ако на това му викаха „добре дошли“, Мат никак не искаше да види какво правят айилците с ония, които не са добре дошли.

— Ами Пътуващия народ? — попита Мат с любопитство. И понеже Хейрн не отговори, добави: — Калайджиите бе? Туатан? — Лицето на вожда на септата се изопна още повече. Авиенда стрелна Мат с поглед, сякаш беше някой глупак.

Ранд придърпа Джейде-ен до Пипе.

— На твое място не бих споменавал пред айилците за Калайджиите — промълви му той на ухо. — Те са... деликатна тема.

— Щом казваш. — Защо пък Калайджиите да са деликатна тема? — Според мен те достатъчно се впрягат и от този амбулант. Амбулант! Търговците, дето идваха в Емондово поле, бяха с по-малко фургони.

— Този е дошъл в Пустошта — изкикоти се Ранд и Джейде-ен отметна нервно глава. — Не знам дали ще може да я напусне. — Усмивката не засегна очите му. Понякога на Мат почти му се искаше Ранд най-после да реши дали е луд, или не е, и да се свършва най-после. Почти.

На триста крачки от фургоните Руарк даде знак да спрат и напред продължиха само той и Хейрн. Във всеки случай такова, изглежда, беше намерението му, но Ранд сръга дорестия си жребец след тях и стотината му телохранители тутакси го последваха. И Авиенда, естествено, неотменно до него, все едно че беше вързана за опашката на коня му. Мат потегли с тях, без да му мисли. Ако Руарк накараше амбуланта да си сбира багажа и да потегля обратно, той нямаше да пропусне шанса си да тръгне с него.

Куладин също се затича откъм колоната на Шайдо. Сам. Може би бе решил да постъпи така, както възнамеряваха Руарк и Хейрн, но Мат

подозираше, че просто иска да изтъкне, че му стиска да отиде сам там, където на Ранд му трябват сто души охрана. Отначало като че ли и Моарейн се намери да тръгне, но размени няколко думи с Мъдрите и всички те останаха на място. Но гледаха зорко. Айез Седай слезе от кобилата си и започна да си играе с нещо, което блескаше, а Егвийн и Мъдрите се струпаха около нея.

Макар да бършеше потното си лице, отблизо едрият мъжага в сивото палто съвсем не изглеждаше притеснен, въпреки че подскочи, когато няколко Деви изведнъж изникнаха от земята и обкръжиха фургоните му. Кочияшите, със закоравели лица и немалко белези и счупени носове, като че ли бяха готови всеки миг да се сврат под каприте. В сравнение с вълците-айилци приличаха на проскубани улични псета. Амбулантът се съвзе бързо; съвсем не беше дебел за ръста си; обемистото му туловище беше само мускули. Ранд и Мат на конете си привлякоха любопитния му поглед, после той се обърна към Руарк. Закривеният му като кука нос и тъмните му дръпнати очи му придаваха хищнически вид, който не се смекчи от широката усмивка, която си изписа, когато свали широката си капела и се поклони.

— Аз съм Хаднан Кадийр — заяви той. — Амбулант. Тръгнал съм за твърдината Студени скали, ваши благородия, но съм готов да търгувам и тук. Карам чудесни...

Руарк го срязва като с леден нож.

— Тръгнал си много надалече и от Студени скали, и от която и да е твърд. Как е станало така, че си стигнал толкова далече от Драконовата стена без никакъв водач?

— Всъщност и аз не знам, добри ми господа. — Кадийр задържа усмивката на лицето си, но ъгълчетата на устните му леко се присвиха. — Пътувах съвсем открито. Това е първото ми минаване през Пустошта толкова на юг. Пък и не намерих никакви водачи. — Куладин изсумтя шумно и развъртя лениво едно от копията в ръката си. Кадийр присви рамене, сякаш усетил как стоманата вече се забива в тялото му.

— Винаги има водачи — отвърна хладно Руарк. — Имаш късмет, че си стигнал толкова далече без водач. Късмет, че още не си загинал или не са те отпратили обратно към Драконовата стена по кожа. — На лицето на Кадийр блесна притеснена озъбена усмивка. Вождът на

клана продължи: — Късмет имаш, че срещаш нас. Ако беше продължил по този път още ден-два, щеше да стигнеш до Руйдийн.

Лицето на амбуланта посивя.

— Чувал съм... — Млъкна и преглътна. — Не знаех, добри ми господа. Повярвайте ми, не бих направил такова нещо съзнателно. Нито случайно — добави той припряно. — Светлината да освети думите ми, че са верни, добри ми господа, наистина не бих го направил!

— Това е добре — каза му Руарк. — Наказанията тук са сурови. Можеш да пътуваш с мен до Студени скали. Няма никак да е добре за теб да се изгубиш отново. Триделната земя може да се окаже опасно място за онези, които не я познават.

Куладин предизвикателно вирна глава и рязко попита:

— А защо не с мен? Тук Шайдо са по-многобройни, Руарк. Според обичая той ще пътува с мен.

— Да не би случайно да си станал вожд на клан и аз да не съм забелязал? — Огненокосият Шайдо се изчерви, но Руарк не показва никакъв намек на удовлетворение, а продължи с убийствено равен тон. — Амбулантът търси Студени скали. Ще пътува с мен. Шайдо могат да търгуват с него по пътя. Таардад не са толкова закъсали за амбуланти, че да ги пазим само за себе си.

Лицето на Куладин помръкна още повече, но той смекчи малко тона си, въпреки че гласът му заскрибуца от усилието.

— Ще остана на стан край Студени скали, Руарк. Оня, що иде със Зората засяга всички айилци, не само Таардад. Шайдо ще получат полагащото им се място. Шайдо също ще последват Оня, що иде със Зората. — Мат си даде сметка, че Куладин все още не е признал, че „Оня“ е Ранд. Загледан във фургоните, Ранд като че ли изобщо не ги слушаше.

Руарк замълча за миг.

— Шайдо ще бъдат добре дошли гости в земите на Таардад, ако дойдат, за да следват Оня, що иде със Зората. — Неговите думи също можеха да се тълкуват двояко.

През цялото това време Кадийр не престана да си бърше усилено лицето, сякаш се виждаше попаднал посред битка между айилци. Поканата на Руарк обаче подчерта с тежка въздишка на облекчение.

— Благодаря ви, добри господа. Много ви благодаря. — Вероятно за това, че не го убиха. — Може би ще благоволите да погледнете какво могат да ви предложат фургоните ми? Нещо по-специално да желаете?

— По-късно — каза Руарк. — Ще спрем на стоянка Имре за нощувка и тогава ще можеш да ни покажеш стоката си. — Куладин вече крачеше към хората си, след като беше чул името „стоянка Имре“, каквото и да значеше то. Кадийр започна да си надява капелата.

— Капела — каза Мат и подкара Пипе към амбуланта. Ако му се наложеше да остане малко повече в Пустошта, искаше поне да може да предпази очите си от това проклето слънце. — Ще дам една златна марка за капела като тази.

— Готово! — извика плътен мелодичен женски глас.

Мат се огледа и се сепна. Единствената жена освен Авиенда и Девите идеше към тях откъм втория фургон, но този глас никак не ѝ подходеше — един от най-приятните гласове, които беше чувал. Ранд я изгледа и се намръщи, не без основание. С една стъпка по-ниска от Кадийр, тя изглеждаше много по-обемиста от него. Пластове тлъстина почти закриваха очите ѝ и не можеше да се разбере какви са на цвят, но носът ѝ беше като топор и пред него този на амбуланта направо бледнееше. В рокля от бледокремава коприна, плътно прилепнала по тлъстото ѝ туловище, и с бял дантелен шал, придържан на главата ѝ с помощта на изкусно изработени шноли от слонова кост, прихванати в дългата ѝ грозна черна коса, тя се движеше с несъответстваща лекота, почти като някоя от Девите.

— Добра сделка — каза тя със същия мелодичен глас. — Аз съм Кейле Шаоги, амбулант. — Тя дръпна капелата от главата на Кадийр и я връчи на Мат. — Първокачествена е, добри ми господине, и е почти нова. Ще ви трябва такава, за да оцелеете в Триделната земя. Тук един мъж може да загине... — дебелият ѝ пръст щракна. — ...ей така. — Внезапният ѝ смях съдържаше същата гърлена, галеща слуха нежност. — Както и една жена, разбира се. Златна марка, казахте. — След като той се поколеба, почти скритите ѝ от тлъстините очи блеснаха като гарванови. — Рядко предлагам една сделка два пъти.

Странна жена, меко казано. Кадийр изобщо не възрази, ако се изключеше леката гримаса. Ако Кейле беше негова съдружничка, то тя определено беше старшата. А ако тази капела можеше да предпази

главата на Мат да не заври, цената наистина си струваше, ако питаха него. Жената захапа тайренската марка, която ѝ подаде, преди да пусне капелата. Като по чудо тя му лепна по мярка. И дори да не беше похладно под широката ѝ периферия, поне пазеше благословена сянка. Кърпата бързо се озова в джоба на палтото му.

— Нещо за останалите? — Дебелата жена огледа айилците, измърмори „какво хубаво дете“, когато очите ѝ се спряха на Авиенда, и оголи зъби, което явно трябваше да мине за усмивка. На Ранд каза сладко: — А вие, добри ми господине? — Гласът идещ от това лице, беше в пълно несъответствие с него, особено когато му придадеше медена интонация. — Нещо, което да ви заслони от тази окаяна земя? — Ранд само поклати глава. С тази шуфа около лицето си наистина приличаше на айилец.

— Довечера, Кейле — каза Кадийр. — Търговията я отваряме довечера, на едно място, дето му викат стоянка Имре.

— А, тъй ли? — Погледът ѝ дълго се задържа на колоната на Шайдо и още по-дълго на групата на Мъдрите. Изведнъж тя се извърна към фургона си и закрачи, подвиквайки през рамо: — Ами тогава защо задържаш тези добри господа да стърчат тук? Хайде, Кадийр. Движение. — Ранд зяпна след нея и отново поклати глава.

До задницата на фургона ѝ стоеше веселчун. Мат примигна — помисли си, че му се е привидял от горещината, но човекът не изчезна — тъмнокос мъж на средна възраст, с наметало, обшито с разноцветни кръпки. Гледаше притеснен насъбралите се, докато Кейле не му махна да се качи във фургона пред нея. Кадийр изглежда белия ѝ фургон с побезизразно лице дори от айилците преди да закрачи към своя. Наистина странна група.

— Видя ли веселчуна? — попита Мат Ранд, който му кимна разсеяно, измервайки с очи редицата фургони, сякаш никога в живота си не беше виждал фургон. Руарк и Хейрн междувременно бяха тръгнали обратно към Джиндо. Стотината, обкръжили Ранд, го изчакаха търпеливо, оглеждайки всяко нещо наоколо, което можеше да скрие нещо по-голямо от мишка. Кочияшите започнаха да вдигат поводите, но Ранд не помръдваше. — Странни хора са тия амбуланти, какво ще кажеш, Ранд? Но предполагам, че човек трябва да е особняк, за да дойде в Пустошта. Виж нас само. — Това докара гримаса на лицето на Авиенда, но Ранд сякаш изобщо не го чу. На Мат му се

искаше да му отвърне нещо. Каквото и да е. Мълчанието му го изнервяше. — Смяташ ли, че придружаването на някакви си амбуланти е чак толкова висока чест, та Руарк и Куладин да си я оспорват? А бе, ти разбираш ли нещо от този джи-е-тох?

— Ти наистина си глупак — промърмори Авиенда. — Това няма нищо общо с джи-е-тох. Куладин се опитва да се държи като вожд на клан. Руарк не може да позволи това, докато той не е влизал в Руйдийн. Шайдо биха откраднали кокал и от едно куче — по-скоро биха откраднали кокала заедно с кучето, но дори и те заслужават да си имат истински вожд. И сега заради Ранд ал-Тор сме длъжни да позволим на хиляда души от тях да си опнат палатките в земите ни.

— Очите му — промълви Ранд, без да откъсва поглед от фургоните. — Опасен човек.

Мат го изгледа намръщено.

— Чии очи? На Куладин ли?

— На Кадийр. Цялото това потене, пребледнялото лице. А очите му изобщо не се промениха. Винаги трябва да следиш очите на хората. Не как изглеждат.

— Разбира се, Ранд. — Мат помръдна на седлото си и подръпна юздите. Може би все пак мълчанието на Ранд не беше чак толкова лошо. — Човек трябва да следи очите.

— Времето е риск — промърмори Ранд. — Времето поставя примки. Трябва да избегна техните, докато поставям своите.

— Примки ли? — каза Мат. „Светлина, дано да ми даде отговор, който да не е налудничав.“ — Кой поставя примки?

За миг Ранд го изгледа така, сякаш не беше разбрал въпроса му. Фургоните на амбулантите вече бяха потеглили, придружавани от Девите, подскачащи от двете им страни. Още Деви се затичаха напред да съглеждат. Единствено групата на Мъдрите продължаваше да чака и да наблюдава и ако се съдеше по жестовете на Егвийн, според Мат тя напираше да дойде при тях и да разбере какво става.

— Не може да се види, нито да се усети — най-сетне каза Ранд. Наведе се към Мат и му зашепна на висок глас, сякаш се преструваше. — Сега яздим със злото, Мат. Пази се. — Лицето му отново се изкриви от неестествена усмивка и той кимна към тътрещите се край тях фургонали.

— Смяташ, че този Кадийр е зло?

— Опасен човек е той, Мат — очите винаги го издават, — но кой ли може да каже? Защо мен трябва да ме е грижа, след като Моарейн и Мъдрите наблюдават вместо мен? А и не трябва да забравяме за Ланфеар. Някой мъж бил ли е някога под толкова много бдителни очи? — Ранд се изправи на седлото си. — Започнало е — промълви той. — Как бих искал да имам твоя късмет. Мат. Започнало е и вече връщане няма, както и да падне острието. — Кимна сякаш на себе си и подкара коня си след Руарк. Авиенда затича след него. Стоте Джиндо ги последваха.

Мат ги последва с голяма охота. По-добре, отколкото да остане сам тук, определено. Слънцето печеше безмилостно в яркосиньото небе. Чакаше ги още много път до залеза. Започнало било? Какво искаше да каже Ранд с това „започнало е“? Започнало беше в Руйдийн, или по-точно още в Зимната нощ в Емондово поле, преди година. „Яздим със злото“ и „връщане няма“. Ами това за Ланфеар? Ранд вече бе тръгнал по ръба на бръснача. Нямаше съмнение. Трябваше да се измъква той от пустата му Пустош, преди да е станало прекалено късно. От време на време Мат поглеждаше към амбулантските фургони. Преди да е станало прекалено късно. Все още не беше.

ГЛАВА 37

СТОЯНКА ИМРЕ

Слънцето все още стоеше доста високо над проядените зъбери на западния хоризонт, когато Руарк заяви, че стоянка Имре, където възнамеряваше да останат за нощувка, се намира едва на около миля напред.

— Защо трябва да спираме толкова рано? — попита Ранд. — Остават ни още часове дневна светлина.

Отговори му Авиенда — с укорителния тон, който можеше да се очаква.

— Защото в стоянка Имре има вода. Най-добре е да се лагерува край водоизточник, щом има възможност.

— А и фургоните на амбулантите не могат да продължат много — добави Руарк. — Когато сенките се удължат, те ще трябва да спрат, преди да се изпотрошат колелетата на фургоните и краката на мулетата. Не бих искал да ги оставя след нас. Не мога да отделя хора да ги пазят, а Куладин може.

Ранд се обърна назад. Обкръжени вече от Дуаде Махди-ин, Водотърсачите на Джиндо, фургоните се тътреха едва-едва на неколкостотин крачки встрани със силно трополене и вдигаха облаци жълтеникав прах. Повечето дерета бяха твърде дълбоки или с много стръмни брегове, което принуждаваше коларите да ги заобикалят, така че керванът се извиваше като пияна змия. Гръмки ругатни се лееха откъм виещата се колона, повечето насочени към нещастните мулета.

— Да — каза Ранд, — не можеш да го направиш. — И се засмя с тих, хриплив смях.

Мат го гледаше изпод широката периферия на новата си шапка. „Той ще трябва да се погрижи за себе си — помисли си Ранд. — Твърде много зависи от това.“

Авиенда не откъсваше поглед от него. Беше увила шала около главата си почти като шуфа. Ранд изправи гръб. Моарейн можеше и да ѝ е заръчала да се грижи за него, но той имаше впечатлението, че

Авиенда едва ли не чака да го види как пада. Несъмнено щеше да ѝ се стори много смешно. Предпочиташе да си мисли, че тя просто е отвратена от това, че са я напъхали в рокля и са я пратили да го следи, но блясъкът в очите ѝ беше твърде личен за подобно обяснение.

Поне Моарейн и Мъдрите не го гледаха. По средата между Джиндо и Шайдо, Моарейн и Егвийн крачеха редом до Амис и останалите, като и шестте жени гледаха нещо в ръцете на Айез Седай. Предметът улавяше лъчите на снишаващото се слънце и проблясваше, а те определено го наблюдаваха като момиченца някакъв накит. Лан яздеше зад тях между гай-шайн и товарните животни, все едно че го бяха пропъдили.

Тази сцена обезпокои Ранд. Беше свикнал да е центърът на вниманието от страна на тази група. Какво ли толкова бяха намерили за по-интересно? Със сигурност нищо, което можеше да го ощастливи, не и с Моарейн и едва ли при наличието на Амис и другите. От всички тях Егвийн беше единствената, на която можеше да се довери. Всички останали си имаха някакви свои планове, свързани с него. „Светлина, надявам се, че все още мога да ѝ се доверя.“ Всъщност единственият, на когото наистина можеше да се довери, беше той самият. „Излезе ли глиганът на открито, оставаш ти и копието ти.“ Този път в смеха му се долавяше лека горчивина.

— За забавна ли намираш Триделната земя, Ранд ал-Тор? — Усмивката на Авиенда беше по-скоро леко блясване на бели зъбки. — Смей се, докато можеш, влагоземецо. Когато тази земя започне да те прекършва, ще бъде заслужено наказание за отношението ти към Елейн.

Тази жена нямаше ли да се откаже най-после?

— Ти не показва никакво уважение към Преродения Дракон — сопна се той, — но би могла поне да понаучиш малко повече за Кар-а-карн.

Руарк се изкиска.

— Един вожд на клан не е като влагоземски крал, Ранд, нито дори Кар-а-карн. Има уважение — макар че жените по правило гледат да го проявят колкото се може по-малко, — но всеки може да говори с един вожд. — Въпреки това погледна намръщено жената. — Някои наистина прекриват границите на почитта.

Авиенда разбра, че последното се отнася за нейните уши, и лицето ѝ стана каменно. Но продължи да крачи пъргаво, без да промълви нито дума повече, стиснала юмруци до бедрата си.

Отпред се появи двойка съгледвачки — тичаха бясно назад. Явно не бяха заедно: едната се засили право към Шайдо, другата към Джиндо. Ранд я позна — жълтокосата Аделин, с приятна външност, но с кораво лице, с белег, очертаващ тънка бяла линия през потъмнялата ѝ от слънцето буза. Бързият поглед, който метна към Авиенда, преди да спре до Руарк, смесица от любопитство и съчувствие, накара Ранд да настръхне. Ако Авиенда се беше съгласила да шпионира за Мъдрите, определено не заслужаваше съчувствие. При това неговата компания не беше чак толкова обременяваща. На самия него Аделин изобщо не обърна внимание.

— Неприятности в стоянка Имре — докладва тя на Руарк бързо и отсечено. — Не се вижда никой. Останахме скрити и не се приближихме.

— Добре — отвърна Руарк. — Уведоми Мъдрите. — И изостана да изчака основната група на Джиндо. Авиенда замърмори нещо на себе си, набрала полите си: явно искаше да се присъедини към него.

— Мисля, че те вече знаят — каза Мат, след като Аделин забърза към групата на Мъдрите.

Ако се съдеше по вълнението, настъпило сред жените, Ранд беше прав. Като че ли всички там заговориха едновременно. Егвийн заслони очи и загледа ту Аделин, ту него, с ръка на устата си. Как бяха разбрали беше въпрос, който трябваше да отложи за по-късно.

— Що за неприятност може да е? — попита той Авиенда. Тя обаче продължи да си мърмори, без да му отговаря. — Авиенда? Що за неприятност? — Нищо. — Да те изгори дано, можеш поне да отговориш на един най-обикновен въпрос! Що за неприятност?

Тя се изчерви, но му отговори хладно.

— Най-вероятно е нападение, за кози или овце; кози или овце може да са докарани в Имре на паша, но най-вероятно са кози, заради водата. Сигурно са били Чарийн, септата Бяла планина, или пък Джарра. Те са най-близо. Или може да е било септа от Гошиен. Томанелле са твърде далече.

— Битка ще има ли? — Той се пресегна към сайдин; сладостният поток на Силата нахлу в него. Вонята на покварата го просмука и от

всяка пора на тялото му изби прясна пот. — Авиенда?

— Не. Аделин щеше да каже, ако нападателите все още са там. Стадото и гай-шайн вече трябва да са се отдалечили на мили. Не можем да върнем стадото, защото трябва да те придружаваме.

Той се зачуди защо не спомена за връщането на пленниците, но чуденето му не продължи дълго. Усилието да седи изправен, докато държи сайдин, да не се прегъне и да не бъде пометен, не оставяше никакво място за мисъл.

Руарк и Джиндо затичаха напред, забулвайки лицата си, и Ранд ги последва, малко по-бавно. Авиенда му мятеше нетърпеливи погледи, но той задържа Джейде-ен. Не смяташе да се втурва на галоп в нечий капан. Мат поне не бързаше, а поглеждаше притеснено фургоните на амбулантите.

Шайдо изостанаха — изчакаха Мъдрите да тръгнат отново. Разбира се. Тази земя беше на Таардад. На Куладин му беше все едно дали някой е извършил грабеж тук. Ранд се надяваше, че вождовете на кланове ще се съберат бързо при Алкаир Дал. Как можеше да обедини хора, които, изглежда, непрекъснато се биеха помежду си? Но в момента това беше най-малката му грижа.

Когато стоянка Имре най-после се появи пред очите му, гледката го изненада. Няколко пръснати кози с дълга козина бръснеха оскъдните туфи жилава трева и скубеха дори листата на трънливите храсти. Отначало не забеляза грубата каменна постройка, разположена в основата на една скална издатина. Недодяланата на вид сграда съвършено се сливаше с нея, бодливи храсти бяха пуснали корени по покрития ѝ с пръст покрив. Не беше много голяма. Вместо прозорци в стените ѝ зееха амбразури за стрелба с лък и имаше само една врата. След миг Ранд забеляза друга постройка, не по-голяма, щръкнала на един ръб на двадесетина крачки по-високо. Нагоре към ръба и отвъд него минаваше дълбока цепнатина; не се виждаше друг път.

Руарк, застанал открито на около четиристотин крачки от скалата и свалил булото от главата си, беше единственият, който се виждаше наоколо. Това не означаваше, че другите не са тук, разбира се. Ранд спря до него и слезе от коня. Вождът на клана продължи да оглежда каменните здания.

— Козите — каза с тревога Авиенда. — Грабители не биха оставили кози след себе си. Повечето ги няма, но все едно че стадото

току-що е оставено да си пасе на воля.

— Четири дни — съгласи се Руарк, без да сваля очи от сградите. — Четири дни или повече са тук. Защо никой не излиза? Би трябвало да могат да видят лицето ми и да ме познаят. — Той закрачи напред и не възрази, когато Ранд тръгна с него, повел коня си. Авиенда беше стиснала с ръка ножа на колана си, а Мат, който продължи на коня си след тях, прихвана здраво копието с черната дръжка, сякаш усещаше, че ще му потрябва.

Вратата беше от грубо дърво и беше разбита, насечена с брадви. Руарк се поколеба за миг преди да я бутне и да отвори. Само надникна вътре, след което отново се обърна да огледа местността.

Ранд надникна след него. Нямаше никого. Вътре, осветено от тънките лъчи, процеждащи се през амбразурите, имаше само едно помещение, явно непригодно за живеене, а само място, където пастирите да могат да се подслонят и да се отбраняват, ако им се наложи. Нямаше никакви мебели. Огнище, градено от ломени камъни, се вдигаше под осаждена от пушек дупка на тавана. В широкия процеп отзад личаха стъпала, изсечени в сивата скала. Мястото беше опустошено. Завивки, одеяла, съдове за храна — всичко се търкаляше разхвърляно по каменния под. Някаква течност беше излята върху всичко, по стените и даже по тавана, и беше изсъхнала до черно.

Когато осъзна какво е, той се дръпна назад и изкованият от Силата меч изникна в ръцете му, без дори да помисли за това. Кръв. Толкова много кръв. Тук бе станало кръвопролитие, при това по-жестоко от всичко, което можеше да си представи. Навън не се движеше нищо освен пасящите кози.

— Кой? — попита невярващо Авиенда и разширените й синьозелени очи се изпълниха с гняв. — Кой би направил такова нещо? Къде са мъртвите?

— Тролоци — промърмори Мат. — Според мен тук са действали тролоци.

Тя изсумтя презрително.

— Тролоците не идват в Триделната земя, влагоземено. Не повече от няколко мили южно от Погибелта поне, а и дотам — много рядко. Наричат Триделната земя „Земя на гибел“. Ние гоним тролоците, влагоземено, а не те нас.

Нищо не се движеше. Ранд остави меча да се стопи и отблъсна от себе си сайдин. Беше трудно. Сладостта от Силата беше почти достатъчна, за да надмогне усещането за гадост от покварата, чистият приток на живот — почти достатъчен, за да го накара да му е все едно. Мат беше прав, каквото и да твърдеше Авиенда, но това тук беше старо, тролоците си бяха отишли. Тролоци в Пустошта, на място, където той трябваше да пристигне. Не беше толкова глупав, за да го вземе за съвпадение. „Но ако си мислят, че съм, може би ще станат непредпазливи.“

Руарк даде знак на Джиндо да се приближат — те сякаш изникнаха от земята — и след още малко се появиха и останалите: Шайдо, фургоните на амбулантите и групата на Мъдрите. Мълвата за това, на което се бяха натъкнали вътре, се разнесе бързо и напрежението сред айилците стана осезаемо. Движеха се така, сякаш очакваха изненадваща атака. Във всички посоки се разгърнаха съгледвачи. Кочияшите се заозъртаха с трепет и изглеждаха готови да се напъхат под фургоните си при първия вик.

За известно време всичко завря като разбунен мравуняк. Руарк се разпореди амбулантите да подредят фургоните си горе в края на лагера на Джиндо. Куладин изръмжа, тъй като това означаваше Шайдо, които пожелаеха да търгуват, да отидат при Джиндо, но не влезе в спор. Вероятно дори той разбра, че сега това може да означава да затанцуват копията. Палатките на Шайдо се вдигнаха по-нагоре, на около четвърт миля, с тези на Мъдрите, както обикновено, по средата. Мъдрите огледаха зданието отвътре, както и Моарейн с Лан, но и да стигнаха до някакви заключения, не ги споделиха с никого.

Водата при стоянка Имре се оказа малко изворче в дъното на процепа, пълнещо дълбок, грубо издялан в камъка вир — което Руарк нарече „щерна“ — по-малко от две крачки широк. Достатъчно за пастири, достатъчно, за да си напълнят Джиндо меховете. Нито един Шайдо не пристъпи до него — в земята на Таардад Джиндо имаха първо право над водата. Изглежда, козите получаваха влага само от дебелиите листа на трънливите храсти. Руарк увери Ранд, че на спирката им за следващата нощувка ще има много повече вода.

Докато амбулантите разпрягаха мулетата и вадеха ведра от фургоните, Кадийр излезе от фургона си, придружен от тъмнокоса млада жена в дреха от червена коприна и с пантофи от синьо кадифе,

по-подходящи за някой палат, отколкото за Пустошта. Прозрачният ѝ червен шал, увит около главата ѝ като шуфа, и булото ѝ не осигуряваха никаква защита от слънцето и не можеха да скрият бледото ѝ красиво лице. Хванала се за дебелата ръка на амбуланта, тя се полюшваше съблазнително, докато той я водеше да погледнат оплисканата в кръв стая; Моарейн и другите жени се бяха отдалечили на мястото, където гай-шайн вдигаха стана на Мъдрите. Когато двойката излезе навън, младата жена леко потръпна. Ранд беше сигурен, че е чиста преструвка, също както беше сигурен, че тя бе помолила да види следите от касапницата. Показното ѝ отвращение продължи само две секунди, след което тя започна да оглежда с интерес айилците.

На Ранд му се стори, че тъкмо той е една от гледките, която тя държи да види. Кадийр изглеждаше готов да я отведе обратно при фургона, но вместо това тя го поведе към Ранд. Изкусителната усмивка на пълните ѝ устни ясно личеше под прозирното ѝ було.

— Хаднан ми говори за вас — каза тя с мъгливо дрезгав глас и тъмните ѝ очи смело огледаха Ранд. — Вие сте този, за когото говорят айилците. Оня, що иде със Зората.

Кейле и веселчунът излязоха от своя фургон и ги загледаха.

— Изглежда, че съм аз — отвърна той.

— Странно. — Усмивката ѝ стана лукава. — Странно, мислех, че ще сте по-обаятелен. — Тя потупа Кадийр по бузата и въздъхна. — Тази ужасна жегата е така изтощителна. Да не се бавим повече.

Кадийр не проговори, докато тя не се изкачи по стъпалата обратно във фургона. Беше заменил капелата с дълъг бял шал, овързан на главата му — краищата висяха на врата му.

— Трябва да извините Изендре, добри ми господине, Тя е... твърде пряма понякога. — Гласът му звучеше милозливо, но очите му бяха като на хищна птица. Помълча малко, след което продължи. — Чух и други неща. Чух, че сте взели Каландор от Сърцето на Камъка.

Погледът на този човек изобщо не се промени. Щом знаеше за Каландор, значи знаеше, че Ранд е Преродения Дракон, знаеше, че той може да владее Единствената сила. А погледът му не се промени. Опасен човек.

— Чува ли да казват — отвърна му Ранд, — че човек не бива да вярва на ушите си и дори наполовина на това, което виждат очите му.

— Мъдро правило — каза Кадийр. — Но за да направи нещо велико, човек трябва да вярва в нещо. Вярата и знанието постилат пътя към величието, Знанието вероятно е най-ценното от всичко. Всички ние търсим монетата на познанието. Ще ме извините, добри ми господине. Изендре е нетърпелива жена. Може би ще имаме друга възможност да си поговорим.

Преди мъжът да е изкачил трите стъпала, Авиенда изрече с нисък, твърд глас:

— Ти принадлежиш на Елейн, Ранд ал-Тор. Така ли зяпаш всяка жена, която ти се изпречи пред очите, или само онези, които ходят полуголи? Ако аз си сваля дрехите, и мен ли така ще зяпаш? Ти принадлежиш на Елейн!

Беше забравил, че тя е тук.

— Аз не принадлежа на никого. Авиенда. Елейн? Тя, изглежда, сама не може да реши какво мисли.

— Елейн положи сърцето си пред теб, Ранд ал-Тор. Ако не ти го е показала в Тийрския камък, нима двете й писма не ти говорят какво изпитва? Ти си неин и ничий друг.

Ранд вдигна отегчено ръце и закрачи по-надалече от нея. Опита се поне. Тя го последва по петите, като неодобрителна сянка под слънчевия блясък.

Мечове. Айилците можеше и да са забравили защо не носят мечове, но бяха съхранили презрението си към тях. Мечовете може би щяха да я принудят да го остави на мира. Той потърси Лан в лагера на Мъдрите и помоли Стражника да го погледа как тренира. От четирите Мъдри навън бе само Баир и като го чу, се намръщи и бръчките по лицето й се врязаха още по-дълбоко. Егвийн също не се виждаше. Лицето на Моарейн беше спокойно като маска, тъмните й очи — хладни; Ранд не можеше да прецени дали одобрява намерението му.

Не смяташе да обижда айилците, затова се установи с Лан между палатките на Мъдрите и тези на Джиндо. Взе един от учебните мечове, които Лан носеше в багажа си — вързоп хлабаво завързани вейки вместо острие. Тежината и балансът им обаче бяха добри и той скоро се забрави в подобния на танц летеж, учебният меч сякаш оживя в ръцете му и се превърна в част от самия него. Обикновено ставаше така. Денят беше като нажежена пещ, изваряваща всичката влага и

сила на човек. Авиенда приклепна встрани, притиснала колене до гърдите си, и го загледа.

Най-после, задъхан, той отпусна ръце.

— Загуби концентрация — обърна му внимание Лан. — Трябва да държиш на нея дори когато мускулите се размекнат като вода. Изгубиш ли я, това ще бъде денят, в който ще загинеш. И най-вероятно ще го направи някое селянче, хванало меч за първи път. — На каменното му лице неочаквано се появи усмивка.

— Да. Е, вече не съм селянче, нали? — Бяха си събрали публика, макар и на разстояние. Айилците се бяха струпали по границите на лагерите на Шайдо и Джиндо. Облечените в дрехи с кремав цвят телеса на Кейле изпъкваха сред хората на Джиндо, веселчунът бе до нея в наметалото си от разноцветни парцалчета. Кого от двамата наблюдаваха? — А как се сражават айилците, Лан?

— Както трябва — отвърна сухо Стражникът. — Те никога не губят концентрация. Виж. — С меча си той начерта върху сухата напукана глина кръг и стрели. — Айилците променят тактиката си според обстоятелствата, но една от най-предпочитаните им е следната. Придвижват се в колона, разделена на четири части. Когато срещнат противник, първата четвърт се втурва напред да го удари фронтално. Втората и третата възвиват встрани и удрят фланговете и тила. Последната четвъртина остава в резерв, като често дори не следят битката, а само водача си. Когато във вражеския строй се отвори слабо място, резервът удря точно там. И край! — Мечът му се заби в кръга, вече разкъсан от стрелите.

— А как можеш да надвиеш това? — попита Ранд.

— Много трудно. Когато се натъкнеш на първия сблъсък — айилците няма да ги забележиш, преди да те нападнат, освен ако нямаш късмет — веднага изпращаш конници да пробият, или поне да забавят фланкиращите атаки. Ако запазиш основната си сила назад и надмогнеш задържащата атака, тогава можеш да заобиколиш останалите на свой ред и също така да ги сразиш.

— Защо искаш да научиш как се надвиват айилците? — избухна Авиенда. — Ти не си ли Оня, що иде със Зората, който трябва да ни обедини и да ни възвърне древната слава? Освен това, ако искаш да разбереш как се надвиват айилците, питай тях, а не един влагоземец. Неговият начин няма да подейства.

— От време на време е действал много добре за войните от Граничните земи. — Меките чизми на Руарк почти не вдигаха шум върху опечената земя. Под мишницата си носеше мях. — Снизхожденията понякога са допустими, когато човек изпитва разочарование, Авиенда, но всяко цупене си има граници. Ти се отказа от копието заради задълженията си към народа и към кръвта. Един ден несъмнено ще караш някой вожд на клан да прави това, което ти искаш, вместо това, което на него му се ще, но дори и да станеш Мъдра на най-малката твърд от най-малката септа на Таардад, задълженията си остават и е недопустимо да ги посрещаш винаги с кисело настроение.

Мъдра. Ранд се почувства истински глупак. Разбира се, тъкмо това бе причината за нейното слизване до Руйдийн. Но той никога не би допуснал, че Авиенда би могла да се откаже от копието. Това обаче определено обясняваше защо бяха избрали тъкмо нея да го шпионира. Изведнъж той се улови, че се пита дали тя може да прелива. Изглежда, Мин щеше да се окаже единствената жена в живота му след Зимната нощ, която не можеше.

Руарк му подхвърли меха с цамбуркащата вътре вода — беше сгорещена, но се заизлива в пресъхналото му гърло благословена, като изстудено вино. Ранд едва се сдържа да не излее част от нея върху лицето си — това щеше да е прахосване на драгоценната влага.

— Помислих, че би могъл да пожелаеш да изучиш копието — каза Руарк, след като Ранд най-сетне свали полупразния мях. Едва сега Ранд забеляза, че вождът на клана носи само две копия и два кожени щита. Не бяха учебни копия, ако изобщо съществуваха такива — на върха на всяко стърчеше метално острие, дълго цяла стъпка.

Стомана или дърво — все едно, мускулите му направо плачеха за отдих. Краката му се молеха да седне за малко, а главата настояваше да си легне. Кейле и веселчунът се бяха оттеглили, но айилците продължаваха да го гледат откъм двата лагера. Вече бяха видели как тренира с презрян меч, макар и дървен. Бяха неговият народ. Той не ги познаваше, но бяха негови, и то в повече от един смисъл. Авиенда също така продължаваше да го гледа, при това много сърдито, сякаш го обвиняваше заради това, че Руарк я бе поставил на място. Не че тя имаше нещо общо с решението му, разбира се. Джиндо и Шайдо го наблюдаваха — това беше.

— Тази планина става ужасно тежка понякога — въздъхна Ранд и взе копие и щит от Руарк. — Кога можеш поне за малко да я свалиш от гърба си?

— Когато умреш — отвърна Лан кратко.

Ранд зае позиция пред Руарк. Не смяташе все още да умира.

Облегнат на едно високо колело в сянката на един от фургоните, Мат гледаше редицата на Джиндо, които наблюдаваха Ранд. Единственото, което можеше да види оттук, бяха гърбовете им. Приятелят му беше пълен глупак да подскача така в тази жегата. Всеки разумен човек би потърсил малко защита от слънцето и нещо за пиене. Той помръдна задните си части, надникна в халбата с ейл, която си беше купил от един от коларите, и направи гримаса. Когато е топъл като чорба, ейлът е просто отвратителен. Но поне даваше влага. Единственото друго нещо, което си беше купил, ако не се смяташе кашлата, беше една лула с къс ствол, с инкрустирана със сребро чашка, която в момента лежеше в джоба на палтото му до кесията с табак. Пазаруването не му беше първата грижа. Освен като форма на заплащане за измъкването му от Пустошта, услуга, която амбулантските фургони, изглежда, не бяха в състояние да му предоставят в момента.

Търговията им вървеше добре, макар и не с ейла. На айилците топлината не им пречеше и, изглежда, го намираха за твърде слаб. Повечето им клиенти бяха Джиндо, но и откъм другия лагер се стичаше постоянен поток купувачи Шайдо. Куладин и Кадийр прекараха дълго време опрели глави, макар очевидно да не стигнаха до споразумение, тъй като Куладин си тръгна с празни ръце. Кадийр, изглежда, остана недоволен от провалената сделка — задържа ястребовите си очи вперени за дълго в гърба на Куладин и на един Джиндо му се наложи да го заговори на три пъти, преди да го чуят.

Айилците не показваха много-много монети, но амбулантите и хората им с охота приемаха сребърни чашки или златни статуетки, или фино изтъкани гоблени, плякосани от Тийр, а от джобовите на айилците се изсипваха и много бучки необработено злато и сребро, което караше Мат да надига гръб. Но един загубил на зарове айилец като нищо щеше да посегне към проклетите си копия. Той се зачуди

къде ли се намират мините. Там, където един е намерил злато, и друг би могъл. Но да копаеш злато сигурно беше тежка работа. Той отпи дълга глътка от топлия ейл и отново отпусна гръб на колелото.

Интересно беше също така какво се продаваше и какво не, и на каква цена. Айилците не бяха простодушни глупаци, че да разменят златна солничка например срещу вързоп парцали. Знаеха стойността на нещата и здраво се пазаряха, макар потребностите им да бяха доста специфични. Книгите се харчеха моментално; не всеки търсеше книги, но интересуващите се от тях буквално изкупилиха и последния том, който можеше да се намери из фургоните. Дантелата и кадифето се изчерпаха още щом бяха изнесени на показ, срещу главозамайващи количества сребро и злато, както и гайтанът, но най-фините топове коприна си останаха недокоснати. Той дочу как един Шайдо поясни на Кадийр, че коприната се купувала много по-евтино на изток. Един едър колар със счупен нос се опита да уговори една от Девите на Джиндо, крехка жена, да си купи от него гравирана гривна от слонова кост. Тя извади от кесията си по-широка, по-дебела и по-украсена и му предложи двамата да се преборят срещу двете в залог. Онзи се поколеба, преди да откаже, което доказа на Мат, че е още по-тъп, отколкото изглежда. Иглите и куките се разграбваха, но котлетата и повечето ножове предизвикваха насмешливи усмивки — айилските ковачи бяха по-добри. Всичко менеше притежателя си, от шишенцата с парфюм до буренцата с ракия. Виното и ракията получиха добра цена. Той се сепна, като чу как Хейрн попита за табак от Две реки. Амбулантите нямаха.

Един от коларите се мъчеше да привлече интереса на айилците към тежък, украсен със злато арбалет, но нямаше успех. Арбалетът привлече погледа на Мат с фино врязаните в дървото златни лъвчета с рубини вместо очи. Малки, но все пак рубини. Разбира се, един добър лък от Две реки можеше да изстреля шест стрели, докато стрелецът с арбалета все още изпъва тетивата за втория си изстрел. Но пък обхватът на един арбалет с такива размери беше доста по-дълъг, с цели сто разкрача. С двама души, които не правят нищо друго, освен да зареждат непрекъснато остриета в арбалетите на двама стрелци, и здрави копиеносци, които да задържат конницата...

Мат трепна. Пак същото. Трябваше да се махне от Пустошта, по-далече от Моарейн, по-далече от всяка Айез Седай. Може би да се

върне у дома за известно време. Навярно щеше да успее да се върне навреме, за да помогне да се оправят с тия неприятности около Белите плащове. „Малка е вероятността за това, освен ако не използвам проклетите Пътища или някой проклет Портален камък.“ Но това бездруго нямаше да реши проблемите му. Преди всичко, в Емондово поле нямаше да намери отговори какво например имаха предвид онези змийски хора, когато му говореха за женитба с Щерката на Деветте луни, или че ще умре и ще живее отново. Или за Руйдийн.

Той извади сребърния медальон с лисича глава, окачен на врата му. Гледецът на лисичето око представляваше малко кръгче, раздвоено с крива линия, едната половина блестеше ярко, а другата — някак замъглено. Древният символ на Айез Седай, отпреди Разрушението. Копието с черната дръжка, с меча вместо острие, белязан с два гарвана, пак бе айезседайски работа. Руйдийн не му беше предложил никакви отговори, само повече въпроси и...

Преди Руйдийн паметта му беше пълна с дупки. Тогава, като се заровеше в ума си, можеше да си спомни как стига до нечий праг заранта и излиза вечерта, но нищо помежду двете. Сега имаше нещо, което запълваше дупките. Сънища наяве или нещо подобно. Като че ли можеше да си спомни танци, битки, улици и градове, никой от които изобщо не беше виждал в живота си и за никой от които не беше сигурен дали изобщо е съществувал някога, като късчета от паметта на сто различни мъже. По-добре беше да мисли за тях като за сънища, може би — малко по-добре, — но все пак беше толкова сигурен в тях, колкото в собствените си спомени. Преобладаваха битките и понякога те просто му се натрапваха, както онова с арбалета преди малко. Улавяше се да оглежда някой терен и да обмисля как да разположи там засада или да се предпази от такава, или как да подреди войската за сражение. Пълна лудост.

Той опипа точещия се надпис, гравирани в черната дръжка на копието. Сега вече можеше да го чете леко като книга, макар да му трябваше целият път обратно до Чайендейр, докато го осъзнае. Ранд не беше казал нищо, но той подозираше, че сам се бе издал, още в Руйдийн. Сега той знаеше Древния език и това знание беше пресято през всичките онези сънища наяве. „Светлина, какво ли са направили с мен?“

— Са суврая ниенде мисайн йе — изрече той гласно. — Изгубих се в собствения си ум.

— Същински учен, за днешното време и Век.

Мат вдигна очи и видя, че веселчунът го гледа с тъмните си очи. Човекът беше доста висок, приблизително на средна възраст и навярно изглеждаше привлекателен за жените, но си държеше главата някак загрижено килната на една страна, като че ли искаше да те огледа отстрани.

— Просто нещо, което съм чувал — каза Мат. Трябваше да е по-предпазлив. Ако Моарейн решише да го отпрати за Бялата кула да го изследват, нямаше повече да го пуснат на свобода. — Човек чува разни откъслечи и ги запомня. Знам няколко фрази. — Това трябваше да оправдае всички неволни подмятания, които можеше да направи в глупостта си.

— Казвам се Джейсин Натаил. Веселчун. — Натаил не разгъна наметалото си, както правеше Том; със същия тон можеше да заяви, че е дърводелец или майстор на каруци. — Имаш ли нещо против да седна при теб? — Мат кимна към земята до себе си и веселчунът сгъна крака и приседна върху наметалото си. Изглеждаше възхитен от Джиндо и Шайдо, повечето от които продължаваха да си носят копията и щитовете. — Айилци — промърмори той. — Никога не съм го очаквал. Все още ми е трудно да повярвам.

— Аз съм с тях вече от няколко седмици — каза Мат — и сам все още не мога да повярвам, че са истински. Странен народ. Ако някоя Дева те покани да поиграете на Целувката на Девата, съветвам те, хич не се хващай. Направо откажи. Учтиво обаче.

Натаил се навъси и го изгледа с любопитство.

— Интересно си живееш ти, изглежда.

— Какво искаш да кажеш? — попита Мат предпазливо.

— Сигурно не го смяташ за голяма тайна. Малцина мъже пътуват в компания с... с Айез Седай. Жената на име Моарейн Дамодред. А и Ранд ал-Тор. Преродения Дракон. Оня, що иде със Зората. Кой може да каже колко пророчества трябва да изпълни той? Трябва да е необичаен спътник.

Айилците се бяха разприказвали, естествено. Всеки би го направил. Все пак си беше малко притеснително един непознат да му говори така спокойно за Ранд.

— За мен си е съвсем добър спътник, засега. Ако толкова те интересува, говори с него. Аз лично предпочитам да не ми се напомня.

— Навярно ще го направя. По-късно, сигурно. Дай сега да поговорим за теб. Разбирам, че си бил в Руйдийн, където от три хиляди години не е стъпвал никой друг освен айилци. Успя ли да влезеш чак там? — Пресегна се към копието на коленете на Мат, но отпусна ръката си, след като той леко го дръпна. — Разкажи ми какво видя.

— Защо?

— Аз съм веселчун, Матрим. — Натаил отново килна глава, в гласа му се долавяше раздразнение, че се налага да обяснява. Вдигна пеша на наметалото си с разноцветните кръпки като доказателство. — Видял си там неща, които не е виждал никой друг, освен неколцина айилци. Какви ли разкази мога да съчиня от онова, което са видели очите ти? Дори мога да те направя главния герой, ако поискаш.

Мат изсумтя.

— Не искам да бъда никакъв проклет герой.

Но пък и не виждаше причина да мълчи. Амис и нейната сбирщина можеха да дърдорят колкото си искат, че не трябвало да се говори за Руйдийн, но той не беше айилец. Освен това може би си струваше да си осигури разположението на човек, пътуващ с амбулантите, някой, който би могъл да каже една-две думи, когато се наложи.

Разказа му историята си от пристигането до стената от мъгла до излизането от нея, пропускайки подобрани места. Нямаше намерение да казва на никого за онзи усукан праг, тер-ангреала, и освен това предпочиташе да забрави за праха, уплътняващ се в твари, които се опитваха да го убият. Странният град с огромните палати със сигурност беше предостатъчен, както и Авендесора.

Дървото на живота Натаил пропусна край ушите си, но за сметка на това заразпитва отново и отново Мат за останалото, искайки още и още подробности, от това какво точно е изпитвал, докато е крачил през оная мъгла, и колко време му е отнело, до цвета на нехвърлящата сенки светлина вътре, та чак до описанието на най-дребните неща на големия площад в сърцето на града. Тях Мат описа с неохота — малко невнимание и щеше да заговори за тер-ангреала, а кой знае какво можеше да му навлече това? И въпреки това пресуши голямата халба с топъл ейл и продължи да говори, докато гърлото му не пресъхна. По

начина, по който го разказваше, звучеше доста скучно, все едно че просто бе влязъл и изчакал, докато Ранд се появи отново, след което са излезли, но Натаил изглеждаше решен да изрови от спомена му и последния боклук. В това отношение му напомни за Том — той също понякога разпитваше така, все едно иска да те изцеди до капка.

— С това ли си решил да се занимаваш?

Мат неволно подскочи от стряскащия глас на Кейле, груб въпреки мелодичните си тонове. Жената го гледаше така, сякаш бе готова да изтръгне сърцето му, както и на веселчуна, впрочем.

Натаил се изправи.

— Този младеж току-що ми разказа възхитителни неща за Руйдийн. Направо няма да повярваш.

— Не сме дошли тук за Руйдийн. — Думите ѝ бяха точно толкова остри, колкото носа ѝ. Добре поне че сега гледаше само Натаил.

— Казвам ти...

— Нищо не ми казваш.

— Не ме прекъсвай!

Без да обръщат повече внимание на Мат, двамата се отдалечиха, без да спират да жестикулират. После се качиха във фургона си.

Мат потръпна. Не можеше да си представи да дели жилище с жена като тази. Щеше да е все едно да живееш с мечка стръвница. Виж, Изендре... лицето ѝ, устните ѝ, люшкащите се бедра... Само да можеше да я отмъкне от Кадийр, като се направи на млад герой — е, тогава съществата от прах щяха да станат десет стъпки високи, колкото за нея; щеше да ѝ разкаже и най-малката подробност, която си спомнеше или измислеше — един чаровен млад герой сигурно щеше да е по-подходящ за нея, отколкото някакъв си дебел дърт амбулант. Струваше си да помисли над това.

Слънцето залезе и между палатките засветиха малки огньове, подхранвани от сухи трънливи клони. Миризмите на готвено изпълниха лагера: козешко, печено със сухи чушки. Студ също така изпълни лагера, нощният студ на Пустошта. Като че ли слънцето беше отнесло всичката топлина със себе си. Мат изобщо не беше очаквал, че ще му дотрябва дебело палто, когато стягаше багажа си за тръгване от Камъка. Навярно при амбулантите можеше да се намери някое. Може би Натаил щеше да се съгласи да хвърлят зарове за неговото.

Той седна да хапне край огъня на Руарк, с Хейрн и Ранд. И с Авиенда, естествено. Амбулантите също бяха там, и Натаил, седнал до Кейле, и Изендре, която едва ли не се беше увила около Кадийр. Май щеше да се окаже по-трудно да отдели Изендре от мъжа с клонестия нос, отколкото се надяваше — или пък по-лесно. Колкото и да се беше увила около оня, тя не сваляше премрежения си поглед от Ранд. Направо да си помисли човек, че вече му е защипала ушите, като на овца, белязана за стадото на стопанина си. Изглежда, нито Ранд, нито Кадийр го забелязваха: амбулантът също почти не сваляше очи от Ранд. Авиенда обаче забелязваше всичко и гледаше Ранд гневно. Добре поне, че огънят предлагаше малко топлина.

Когато печеното козешко свърши — както и някаква пъстро-жълта гъба, оказала се доста лютива — Руарк и Хейрн напълниха дългостволите си лули и вождът на клана помоли Натаил да изпее някоя песен.

Веселчунът примигна.

— Е, защо пък не. Разбира се. Почакайте да си донеса лютнята. — Той zakрачи към фургона на Кейле и студеният полъх изду наметалото му.

Този тип определено не приличаше на Том Мерилин. Том рядко ставаше от постелята си без флейта или лютня, че и с двете наведнъж. Мат натъпка с табак гравираната си със сребро лула и доволно запуфка, а Натаил междувременно се върна и зае царствена поза. Това беше също като при Том. Веселчунът дръпна струна и запя.

*Нежен вятърът — пролетна ласка.
Нежен дъждът — небесна сълза.
Нежни годините — нижат се в сладост,
без намек за идещи бури,
без намек за лютите вихри,
за дъжд от стомана и тътен на битка.
за бран, що сърцето раздира.*

Наричаше се „Бродът Мидийн“. Древна песен, от Манедерен, колкото и да беше странно, за война отпреди Тролокските войни. Натаил впрочем я изпълни доста сполучливо: нямаше нищо общо със

звучните рецитали на Том, разбира се, но леещите се думи привлякоха тълпа айилци, които се струпаха около ръба на светлината, хвърляна от тлеещия огън. Злият Едомон повел саферците срещу нищо неподозиращата Манедерен, плякосвали и палели, прогонвали всичко пред себе си, докато крал Бунрин не събрал силата на Манедерен, и тогава мъжете на Манедерен посрещнали войската на Сафер край брода Мидийн. Задържали ги, макар врагът да ги превъзхождал многократно по численост, в продължение на три денонощия, докато реката не потекла червена от кръв и небето не почерняло от лешояди. На третия ден, когато войската им се стопила и всяка надежда изтляла, Буйрин и приближената му гвардия си пробиха път през брода в отчаян щурм и връхлетели дълбоко сред ордата на Сафер, надявайки се да отблъснат врага, като убият самия Едомон. Но сили, твърде многобройни, за да бъдат преодоленни, се заизсипвали около тях и ги запритискали все по-плътно. Обкръжили своя крал и пряпореца с Червения орел, бойците продължили да се сражават, отказвайки да се предадат, макар участието им да била ясна.

Натаил пееше как храбростта трогнала дори сърцето на Едомон и как най-накрая той им позволил да се оттеглят в мир и в тяхна чест армията му се върнала в пределите на Сафер.

*И пак назад, през кървави води,
назад във строй и с вдигнати глава.
Непобедени в меч и броня,
в сърце и дух — непобедени.
За тях е славата и вечна е честта,
ще помнят името им Вековете.*

Той дръпна последната струна и айилците засвириха одобрително с пръсти, заудряха с копия по щитовете си и възторжено се разкрещяха.

Не беше станало точно така, разбира се. Мат си го спомни... „Светлина, не бих искал!“ Но все едно, споменът изплува от дълбините на ума му — спомни си как посъветва Буйрин да не приема предложението, а той му отговори, че и най-малкият шанс е по-добър от нищо. Едомон, чиято лъскавочерна брада висеше под стоманената

мрежа, закриваща лицето му, изтегли копиеносците си, изчака, докато те се изнижат и се приближат до брода, преди скрилите се стрелци да се надигнат и конницата му да се впусне от засада. Колкото до връщането му в Сафер... Мат не смяташе, че е станало. Последният му спомен от брода беше как се мъчи да се задържи на крака, потънал до кръста във водата, с три стрели, забити в гърдите му, но имаще и нещо след това — малък фрагмент. Как вижда Едомон, вече с посивяла брада, да пада в едно кратко сражение в леса, от вдигналия се на задните си крака кон, прободен в гърба от копие, хвърлено от някакво голобrado момче. Това сега беше по-лошо и от дупките.

— Не ти ли хареса песента? — попита Натаил.

На Мат му бе нужен миг, докато осъзнае, че въпросът не е зададен към него, а към Ранд. Ранд потри длани и се взря в огъня, после каза:

— Не съм сигурен дали е много умно да зависиш от великодушието на врага си. Ти как мислиш, Кадийр?

Амбулантът се поколеба и погледна жената, притиснала се до рамото му.

— Аз за такива работи не мисля — отвърна най-сетне той. — Аз мисля за печалби, не за битки. — Кейле се засмя дрезгаво. Поне докато не забележа усмивката на Изендре, снизходителна към дебеланата, три пъти по-едра от нея. И тогава тъмните ѝ очи опасно проблеснаха под торбичките тлъстина на лицето ѝ.

Изведнъж от мрака отвъд палатките се надигнаха предупредителни викове. Айилците дръпнаха булата върху лицата си и миг след това от нощта се заизсипваха тролоци, със зурлести лица и рогати глави, извисиха се над хората, завиха и завъртяха криви като коси мечове, замушкаха с копия като куки и нащърбени тризъбци, засякоха с увенчани с шипове топори. Сред тях се понесоха мърдраали, като носещи смърт безоки змии. За миг стана всичко, колкото за един удар на сърцето, но айилците влязоха в бой, сякаш ги бяха предупредили преди цял час, и посрещнаха щурма с размахани копия.

Мат смътно забележа как свирепият меч отведнъж изникна в ръцете на Ранд, а после сам се оказа засмукан във вихъра, действайки с копието си като с копие и бойна тояга едновременно — удар, забиване, мълниеносно извъртане. За първи път изпита благодарност към онези свои сънни спомени; начинът, по който се използваше това странно

оръжие, му се стори познат, а имаше нужда от всяко късче умение, което можеше да изрови в себе си. Хаосът беше влудяващ.

Тролоци се възправяха пред него и падаха от неговото копие или от айилско копие, или се извъртаха в страни сред врящата суматоха от викове, вой и дрънчаща стомана. Мърдраали заставаха на пътя му и черни мечове се сблъскваха със стоманата, белязана с гарвани, и синя светлина изригваше от сблъсъка като мълния, заставаха лице в лице пред него, изчезваха сред вихъра на боя. На два пъти късо копие профуча край главата му, когато някой тролок се опита да го издебне откъм гърба. Той заби острието в гърдите на един мърдраал и разбра, че ще загине, когато съществото отказа да падне, а се ухили с безкръвните си устни и безокият му поглед го смрази до костите, след което замахна с меч. Миг след това Получовекът се сгърчи, пронизан от айилски стрели, сгърчи се за миг, достатъчен, за да може Мат да отскочи назад от чудовището, докато то се срутваше и все още се мъчеше да го промуши, да промуши каквото и да е пред себе си.

Дузина пъти твърдата като желязо черна дръжка на копието му едва отклони тролокските удари. Айезседайска работа беше и той бе благодарен за това. Сребърната лисича глава на гърдите му сякаш запулсира студена, за да му напомни, че и тя е айезседайска работа, че носи знака на Айез Седай. Точно в този миг изобщо не го интересуваше — щом беше нужна айезседайска работа, за да остане жив, точно в този миг той бе готов да последва като паленце дори Моарейн.

Не можеше да прецени дали минаха минути или часове, но изведнъж вече пред очите му не се мяркаше нито мърдраал, нито тролок, макар воят и виковете надалече в мрака да говореха за гонитба. Гибел и смърт се стелеха по земята, на айилци, както и на твари на Сянката, Получовеците продължаваха да се тресат паднали. Стонове изпълниха въздуха с болка. Изведнъж той усети, че мускулите му са се размекнали като каша и че дробовете му са пламнали. Задъхан се срина на колене и се подпря на копието. Три от покритите с платнища фургони бяха лумнали в пламъци, един от коларите бе прикован на страната на един от тях с тролокско копие, горяха и няколко от палатките. Викове откъм стана на Шайдо и светлини, твърде големи, за да са от лагерни огньове, подсказваха, че и те са нападнати.

Все още с огнения си меч в ръка, Ранд пристъпи до коленичилият Мат.

— Добре ли си?

Авиенда го последва като сянка. Беше намерила отнякъде копие и щит и си беше забулила лицето. Дори в полите си изглеждаше смъртно опасна.

— О, нищо ми няма — измънка Мат и се изправи с олюляване. — Нищо не може да те подготви по-добре за сън от един малък танц с тролоци. Нали така, Авиенда? — Тя откри лицето си и му отвърна с лека усмивка. Тази жена сигурно бе изпитала удоволствие. Целият се беше изпотил; помисли си, че потта като нищо ще замръзне по него.

Моарейн и Егвийн се появиха с две от Мъдрите, Амис и Баир, и започнаха да обикалят ранените. Гърчът на Изцеряването последва Айез Седай, макар че понякога тя само поклащаше глава и продължаваше.

Руарк се приближи с мрачно лице.

— Лоши вести? — попита тихо Ранд.

Вождът на клана изръмжа.

— Освен че се появиха тролоци тук, където изобщо не би трябвало да ги има, не и на двеста левги навътре? Може би. Петдесетина са нападнали лагера на Мъдрите. Предостатъчно, за да ги надвият, ако не беше Моарейн Седай с тях и малко повече късмет. Изглежда обаче, че тези, които са нападнали Шайдо, са били много по-малко, отколкото тук, въпреки че те са повече от нас и може да е вярно и обратното. Не знам защо, но имам чувството, че те бяха нападнати само за да не могат да ни се притекат на помощ. Не че бих разчитал на такова нещо от страна на Шайдо, но тролоците и мърдраалите може да не са знаели за това.

— А ако са знаели, че с Мъдрите има и Айез Седай — каза Ранд, — то нападението срещу тях вероятно също е целяло да я задържи. Аз водя врагове със себе си, Руарк. Запомни това. Където и да отида, враговете никога не закъсняват да се появят.

Изендре показва главата си от челния фургон. Миг след това Кадийр слезе по стъпалата покрай нея, а тя тръшна боядисаната в бяло врата след него и се скри вътре. Той застана на място и заглежда касапницата наоколо, светлината от горящите фургони мятеше треперливи сенки по лицето му. Групата около Мат най-много

привлече вниманието му. Фургоните сякаш изобщо не го интересуваха. Натаил също се изниза от фургона на Кейле и неговите очи се заковаха на Мат и хората около него.

— Глупаци — промърмори Мат. — Да се крият във фургоните, сякаш за тролоците има някакво значение. Можеха като нищо да се изпекат живи.

— Те все още са живи — каза Ранд и Мат осъзна, че и той ги е забелязал. — Това винаги е важно, Мат, който остава жив. Като заровете е. Можеш да спечелиш само ако играеш, а не можеш да играеш, ако си мъртъв. Кой може да каже каква игра играят амбулантите? — Той се засмя тихо и огненият меч в ръцете му изчезна.

— Аз лично ще ида да поспя — заяви Мат и се обърна. — Събудете ме, ако тролоците пак се появят. Или я по-добре ме оставете да ме убият в постелята. Твърде съм уморен, за да се будя пак.

Ранд определено беше стигнал до ръба. Може би тази нощ щеше да успее да убеди Кейле и Кадийр да потеглят обратно. Ако се съгласяха, Мат смяташе да тръгне с тях.

Ранд остави Моарейн да го огледа, въпреки че не беше получил никаква рана. Но мърмореше — при толкова много пострадали тя не биваше да си хаби силата само за да отмие умората му с Единствената сила.

— Това беше насочено срещу теб — каза му тя. Вятърът задуха по-силно, като лед, без никаква влага в него.

— Нима? — отвърна той. Очите ѝ проблеснаха на светлината на огъня, после тя се обърна и тръгна да оглежда ранените.

Егвийн пристъпи до него и прошепна ниско и гневно:

— Не знам какво правиш, че така я ядосваш, но да престанеш! — Погледът, който стрелна през него към Авиенда, не остави съмнение кого има предвид и тя се отдалечи да помага на Амис и Баир преди той да успее да ѝ каже, че не е правил нищо. Изглеждаше глупаво с тези две плитчици, вързани с панделки. Айилците, изглежда, мислеха същото; някои от тях се изхилиха зад гърба ѝ.

Ранд се затътри към палатката си. Никога не се бе чувствал толкова уморен. Мечът за малко да не се появи. Надяваше се, че е само от умората, Понякога, когато посегнеше към Извора, там нямаше

нищо, а друг път Силата отказваше да направи това, което той искаше, но мечът се появяваше от нищото почти от първия досег. Не винаги... Трябваше да е от умората.

Авиенда настоя да го последва до самата палатка и когато на следващата заран той се събуди, я завари седнала пред входа, макар и без копие и щит. Шпионка или не, той се зарадва, като я видя. Поне знаеше коя е и какво е, и какво изпитва към него.

ГЛАВА 38

СКРИТИ ЛИЦА

„Градината на сребърния бриз“ изобщо не беше градина, а огромна винопродавница, всъщност твърде голяма, за да се нарече и „продавница“, разположена на хълма, разполовяващ най-западния от трите полуострова на Танчико, под Великия кръг. Част от името поне идваше от бриза, лъхащ през лъскавите, прошарени със зелени нишки мраморни колони и балюстради, заместващи едната стена. Завалеше ли, се пускаха златисти завеси от промазана коприна. От тази страна хълмът слизаше стръмно надолу и масите по протежение на балюстрадата предлагаха ясна гледка над белите куполи и кули към голямото пристанище, сега претъпкано с безброй кораби. Танчико имаше отчаяна нужда от всичко и тук имаше злато за печелене — докато златото и времето не се изчерпеха.

С позлатените си светилници, таваните, украсени с лъснати до блясък месингови решетки, и сервиращите жени и мъже, подбрани по изящество, красота и дискретност, „Градината на сребърния бриз“ беше най-скъпата винопродавница в града още преди да се стоварят бедите. Сега цените тук бяха убийствени. Но онези, които боравеха с огромни суми, продължаваха да я посещават — онези, които боравеха с власт и влияние или поне си въобразяваха, че боравят. В известен смисъл напоследък бе останало по-малко за боравене, отколкото преди; в друг — повече.

Ниски стени обкръжаваха всяка от масите и те приличаха на островчета, пръснати по зелените и златисти подови плочки. Всяка стена бе прорязана с нежна като дантела резба, така че никой подложил любопитно ухо да не остане незабелязан, и беше достатъчно висока, за да скрие кой с кого се среща от случайни погледи. Въпреки това клиентите обикновено влизаха тук маскирани, особено напоследък, а някои имаха и телохранител до масата си, също така маскиран, за да не бъде разпознат, ако клиентът беше благороден. И с отрязан език, според мълвата, ако клиентът беше съвсем

благоразумен. Никой от охранниците видимо не беше с оръжие — собственичката на „Градината на сребърния бриз“, добре сложена жена с неопределена възраст на име Селиндрин, не позволяваше да се внася никакво оръжие. Наложеното от нея правило не се нарушаваше, поне открито.

От обичайната си маса срещу балюстрадата Егеанин наблюдаваше корабите в залива, особено онези, които вдигаха платна да отплават. Те предизвикваха у нея желанието отново да се озове на палуба и да започне да раздава заповеди. Никога не беше очаквала, че дългът може да я доведе до това.

Тя несъзнателно намести кадифената маска, покриваща горната част на лицето ѝ. Маската — синя на цвят като копринената ѝ рокля — и тъмната ѝ коса, сега израсла до раменете, беше всичко, което можеше да изтърпи, за да се слее с обстановката. Да минава за тарабонка не беше необходимо — Танчико гъмжеше от бежанци, предимно чужденци, пометени от бедствията — в и освен това беше извън възможностите ѝ. Тези хора бяха същински животни — никаква дисциплина, никакъв ред.

Тя въздъхна със съжаление и се обърна към събеседника си — теснолико човече с алчна усмивка. Орфаната яка на Флоран Гелб не съответстваше на изисканата обстановка в „Градината на сребърния бриз“, а и той непрекъснато триеше длани в палтото си. Тя винаги се срещаше с тях тук — с мазните човечета, с които беше принудена да се пазари. За тях това беше награда, а за нея — начин да ги контролира.

— Какво имате този път за мен, господин Гелб?

Той отново отри длани, постави някаква торба на масата и я загледа притеснено. Тя я отвори. Вътре имаше ай-дам от сребрист метал — нашийник и гривна, свързани с каишка, изработена така изкусно, че връзката помежду им не можеше да се види. Затвори торбата и я постави на пода. С този ставаха три, намерени от Гелб — повече, отколкото бе намерил всеки друг.

— Много добре, господин Гелб. — Малка кесийка се плъзна по масата и Гелб ловко я скри под палтото си, като че ли в нея се криеше кралска корона, а не шепи сребърници. — А нещо друго нямате ли?

— Онези жени, които искахте да ви издиря ли? — Тя беше привикнала с бързата реч на тези хора, но ѝ се искаше той да не си

облизва устните по този начин. Не че с този му навик ставаше по-трудно разбираем, но гледката беше неприятна.

Беше почти готова да му каже, че повече не я интересува. Но в края на краищата това беше една от причините да пребивава в Танчико; сега вече — може би главната причина.

— Какво за тях? — Това, че дори за миг ѝ беше хрумнало да изklinчи от дълга си, я накара да заговори по-грубо, отколкото смяташе, и Гелб трепна.

— Аз... мисля, че намерих още една.

— Сигурен ли си? Имаше и... грешки.

„Грешки“ беше меко казано. Десетината жени, които съвсем бегло се доближаваха до описанията, се бяха оказали дреболии, които можеше да си позволи да пренебрегне. Но онази знатна дама, бежанка от имения, опожарени от войната... Гелб я беше отвялякъл направо от улицата — бе сметнал, че ще спечели повече, ако я достави, отколкото ако просто съобщи къде е отседнала. Лейди Лейлзин наистина твърде много приличаше на една от жените, които търсеше Егеанин, но пък тя изрично му беше казала, че те няма да говорят с акцент, който той би разпознал, определено не с тарабонски акцент. На Егеанин не ѝ се искаше да убие жената, но дори и в Танчико някой можеше да се вслуша в нейния разказ. Така че я откараха завързана и със запушена уста в една от куриерските лодки посред тъмна нощ; беше млада и хубавичка и някой можеше да измисли по-добро предназначение за нея, отколкото да ѝ се пререже гърлото. Но Егеанин не беше в Танчико, за да намира обслужващи момичета за Кръвта.

— Никакви грешки, госпожо Елидар — отвърна той припряно и отново оголи зъби в животинската си усмивка. — Този път не. Но... Трябва ми малко злато. За да съм сигурен. За да се доближа достатъчно. Четири-пет крони.

— Плащам за резултати — отвърна му твърдо Егеанин. — След вашите... грешки, пак имате късмет, че изобщо ви плащам.

Гелб нервно облиза устни.

— Вие казахте... В самото начало казахте, че имате пари за онези, които биха могли да ви свършват по-специална работа. — Един мускул на бузата му заигра; очите му зашариха, като че ли някой можеше да подслушва зад прорязаните като дантела стени от трите страни на масата, гласът му се сниши до дрезгав шепот. — Забърква се

някаква беля май. Чух един слух — от приятелче, личен слуга на лорд Брус — за Събранието и избирането на новата панархеса. Май ще излезе верен. Човекът беше пиян и като разбра какво е казал, едва не се оцапа. Ама даже и да не е, здравата ще разтресе Танчику.

— Вие наистина ли вярвате, че ми трябва да купувам новини за смутове тъкмо в Танчику? — Танчику беше като презрял плод, готов да падне при първия повей на вятъра. Цялата тази окаяна земя беше такава. За миг тя изпита изкушение да купи този негов „слух“. Беше си създала репутация на купувач на всякаква добра информация, която можеше да ѝ се предложи, и дори беше купувала такава. Но да се пазари с Гелб я отвращаваше. А и собствените ѝ съмнения я плашеха. — За днес стига, господин Гелб. Знаете как да се свържете с мен, ако намерите още някое от тези. — Тя докосна грубо изтъканата торба.

Вместо да стане, той остана на мястото си — зяпаше я и се мъчеше да надникне под маската ѝ.

— Откъде сте вие, госпожо Елидар? Говорът ви е един такъв размазан и мек... моля за извинение, не искам да ви обидя, но... не мога да отгатна каква сте.

— Казах, стига за днес, Гелб. — Може би беше от тона на началник палуба, или пък маската не успя да прикрие студения ѝ поглед, но Гелб тутакси скочи, закланя се и заднишком тръгна към изхода.

Тя остана на мястото си, докато той напусне „Градината на сребърния бриз“. Навън щяха да го проследят, за да не ѝ се лепне като сянка. Цялото това дебнене и криене я отвращаваше; почти ѝ се искаше някой изведнъж да я разкрие и да ѝ предложи честен двубой лице в лице.

Ето че нов кораб се понесе сред залива долу, каравела на Морския народ с високи мачти, забулена от издути като облаци платна. Беше оглеждала една пленена каравела и бе готова да даде почти всичко, за да се сдобие с някоя, макар да подозираше, че ще ѝ трябва екипаж на Морския народ, за да изстиска всичките ѝ възможности. Ата-ан миере обаче бяха много опърничави в полагането на клетвите и може би щеше да е по-добре, ако купеше екипаж. Да купи цял екипаж! Бездруго златото, което ѝ изпращаха по куриерските лодки, щеше да ѝ излезе през носа.

Тя хвана торбата и понечи да стане, но припряно си седна при вида на някакъв широкоплещест мъж, който напускаше една от близките маси. Тъмна коса, падаща до раменете, и брада, оставяща горната устна оголена, ограждаше кръглото лице на Бейл Домон. Той, разбира се, не беше маскиран; държеше дузина крайбрежни съда към и от Танчико и изобщо не го притесняваше кой ще го познае. Маската. Ето че не мислеше разумно. С маска той нямаше да я познае. Въпреки това тя го изчака да излезе преди да стане от масата си. Тепърва ѝ предстоеше да се оправи с този човек, ако станеше опасен.

Селиндрин с мазна усмивка пое златото, което тя ѝ подаде, и замърмори пожелания Егеанин да продължи да ѝ оказва чест с редовните си посещения. Собственичката на „Градината на сребърния бриз“ беше с дълга тъмна коса, сплетена на многобройни тънки плитчици, и носеше плътно прилепнала бяла коприна и едно от онези прозрачни була, които винаги изкушаваха Егеанин да пита тарабонките какви танци могат да играят. Танцърките ший носеха почти същите була и почти нищо друго по себе си. Въпреки това тази жена сигурно имаше остър ум, иначе нямаше да може да маневрира през коварните подводни скали на Танчико, присламчвайки се към всяка фракция, без да си спечелва враждебността на нито една.

За това ѝ напомни високият мъж с бялото наметало, с посивяла коса по слепоочията, но с гладко лице и суров поглед, който мина покрай нея и бе посрещнат сърдечно от Селиндрин. На гърдите на плаща на Джайчим Карридин беше извезан златен слънчев изгрев, с четири пискюла под него и пурпурна пастирска гега отзад. Инквизитор на Ръката на Светлината, висш офицер в ордена на Чедата на Светлината. Самата идея за Чедата отвърщаваше Егеанин — военно тяло, подчинено единствено на себе си. Но Карридин и неговите неколкостотин войници имаха определено влияние в Танчико, където на практика нямаше власт: градската стража вече не патрулираше по улиците, а войската — доколкото все още беше предана на краля — беше твърде заета с удържането на крепостите около града. Егеанин си отбеляза наум, че Селиндрин дори не погледна към меча на бедрото на Карридин. Той определено имаше власт.

Веднага щом стъпи на улицата, носачите ѝ се затичаха с креслото от тълпата, изчакваща покровителите си, а телохранителите ѝ я обкръжиха с вдигнати копия. Бяха пълна сбирщина — някои със

стоманени каски, трима — с кожени ризи, обшити с метални плочки; мъже с грубовати лица, вероятно дезертъори от армията, но наясно, че пълните им стомаси и сребърниците за харчене зависят от нейната сигурност. Дори носачите ѝ носеха груби ножове и палки, затъкнати в поясите. Тук никой, на когото личеше, че може да носи пари със себе си, не смееше да излезе на улицата без охрана. Във всеки случай, дори и да рискуваше, това само щеше да привлече чуждото внимание към нея.

Пазачите ѝ без усилие запробиваха път през тълпите. Множеството се точеше по тесните улици, виещи се около градските хълмове, и отстъпваше пред обградените от телохранители кресла-носилки. Карети се срещаха много рядко — конете се бяха превърнали в екстравагантен лукс.

„Унили“ бе най-подходящото определение за многолюдните тълпи. Унили и докарани до лудост. Унили лица, износени дрехи, очи с прекалено много блясък в тях, почти обезумели очи, отчаяни, все още надяващи се, след като нямаше никаква надежда. Мнозина вече се бяха предали, отпуснати край стените, сгушили се по прагове, съсипани от умора жени, мъже и деца, не само съсипани, а и дрипави, с посивели от отчаяние лица. Понякога се надигаха, колкото да извикат към минавачите да им подхвърлят било монета, било къшей хляб — каквото и да е.

Егеанин държеше погледа си вперен само напред — по необходимост предполагаше, че охраната ѝ ще засече всякаква грозяща я опасност. Да срещне очите на някой просяк означаваше само да накара още двадесет като него да наскочат изпълнени с надежда и да обкръжат креслото ѝ. Да подхвърли монета означаваше сто други да се струпат от всички страни с вой и ридания. Тя вече използваше част от парите, докарани с куриерската лодка, за да поддържа една бедняшка кухня, все едно че беше някоя от Кръвта. Потръпна, като си помисли какво може да означава за нея разкритието, че си е позволила да прекрачи ранга си. Все едно да си облече роба от брокат и да си обръсне главата.

Всичко това можеше да се оправи, паднеше ли Танчику. Всички щяха да бъдат нахранени и пратени да вършат работа. А тя самата щеше да изостави роклите и другите неща, за които нямаше нито опит, нито вкус, и да се върне на кораба си. Тарабон най-малко, и може би и

Арад Доман също така, бяха готови да се разпаднат от едно докосване с пръст, като обгорена коприна. Защо върховната лейди Сюрот все още се въздържаше? Защо?

Джайчим Карридин се отпусна в креслото си. Полите на плаща му се разстлаха върху резбованите облегалки и той заоглежда съсредоточено тарабонските знатни люде, заели и останалите кресла в стаята за специални гости. Благородниците седяха вкочанени в бродираните си със злато сюртуци, присвили устни под изкусно изработените маски, наподобяващи лица на ястреби, на лъвове и леопарди. Днес си имаше твърде много грижи, за да се занимава и с тях. Два месеца бяха минали, откак получи вест за един братовчед, намерен жив одран в собствената си спалня, и три, откакто неговата най-малка сестра Деалда бе отвлечена по време на сватбеното си пиршество от мърдраал. Домашният иконом му бе писал, потресен от трагедията, сполетяла Дома Карридин. Надяваше се Деалда да е издъхнала бързо. Казваха, че жените не запазвали за дълго разсъдъка си, ако попаднали в ръцете на мърдраал. Цели два месеца. Всеки друг на мястото на Джайчим Карридин щеше да се изпоти до кръв.

Всеки от мъжете държеше златен бокал с вино, но слуги нямаше. Селиндрин лично ги беше обслужила преди да се оттегли с уверението, че няма да ги безпокоят. Всъщност никой друг нямаше тук, на най-високия етаж на „Градината на сребърния бриз“. Двама мъже, които бяха дошли с благородниците — членове на гвардията „Свещения живот на краля“, освен ако Карридин не се лъжеше — бяха застанали в подножието на стълбището, за да подсигурят интимността на срещата.

Карридин отпи от виното си. Никой от тарабонците все още не беше вкусил своето,

— И тъй — рече той бодро, — крал Андрик желае Чедата на Светлината да му помогнат за възстановяването на реда в града. Ние не си позволяваме често да бъдем въвлечени във вътрешните дела на държавите. — Не открито, във всеки случай. — Всъщност аз не мога да си спомня подобна покана. Не знам какво ще каже лорд-капитан командирът. — Педрон Ниал би казал да се направи каквото е необходимо и да се погрижи тарабонците добре да разберат, че са

длъжници на Чедата, и да се погрижи също така да си платят дължимото изцяло.

— Нямате време да искате указания от Амадор — обади се бързо една маска на леопард с черни петна. Никой не беше се представил по име, но Карридин нямаше нужда от имената им.

— Молим ви за нещо наложително — сопна се друг, чийто дебел мустак под маската на ястреб му придаваше вид на странен бухал. — Трябва да разберете, че не бихме отправили подобна молба, ако не беше изключително необходимо. Длъжни сме да постигнем единство, а не повече разделения, нали? Съществуват много нездрави елементи дори тук, в Танчику. Те трябва да бъдат притиснати с твърда ръка, ако изобщо има надежда в провинцията да бъде наложен мир.

— Смъртта на панархесата още повече усложни нещата — добави първият.

Карридин вдигна въпросително вежда.

— Разбрахте ли кой я е убил?

Собственото му предположение беше, че деянието е на самия Андрик, убеден, че панархесата подкрепя една от бунтовническите групи, претендиращи за трона. Кралят можеше и да е прав, но той беше установил, след като успя да свика част от Събранието на лордовете — много от тях вече се бяха обвързали с една или друга бунтовническа фракция из страната, — че те проявяват забележителна опърничавост в утвърждаването на неговия избор. Дори лейди Аматера да не споделяше в момента ложето на Андрик, изборът на крал и панархеса бе единствената реална власт на Събранието и лордовете, изглежда, не искаха да се откажат от нея. Трудностите около лейди Аматера трябваше да се пазят в тайна. Дори Събранието осъзнаваше, че тази новина може да предизвика вълнения.

— Несъмнено някой от побърканите. Заклетите в Дракона — каза мъжът с вид на бухал и подръпна свирепостта на мустака си. — Никой истински тарабонец не би посегнал на панархесата. — Каза го така, все едно сам си вярваше.

— Разбира се — отвърна плавно Карридин. И пак отпи от виното си. — Ако ще подсигуриявам Двореца на панархесата за възкачването на лейди Аматера, трябва да го чуя лично от краля. Иначе ще се окаже, че Чедата на Светлината се домогват до власт в Тарабон, след като

единственото, което ние целим, както сам казвате, е да сложим край на разделението и мир под Светлината.

Един състарен леопард с квадратни челюсти и прошарена тъмножълтеникава коса заговори с хладен тон.

— Чух, че Педрон Ниал цели единство срещу Заклетите в Дракона. Единство под неговата егида, не е ли тъй?

— Лорд-капитан командирът не цели господство — отвърна Карридин също тъй ледено. — Чедата служат на Светлината като всички хора с добра воля.

— Не може и дума да става — вметна първият леопард — Тарабон да се подчини по какъвто и да е начин на Амадор. Изключено! — Гневни възгласи на съгласие изригнаха от почти всички кресла.

— Разбира се, че не — отвърна Карридин, все едно че подобна мисъл никога не беше минавала през ума му. — Ако желаете помощта ми, ще я дам — при условията, които заявих. Ако не, за Чедата винаги има работа. Службата на Светлината никога не свършва, защото Сянката дебне отвсякъде.

— Ще получите уверения, подписани и подпечатани лично от краля — заяви посивял мъж с лъвска маска. Това бяха първите думи, които бе изрекъл. Той, разбира се, беше самият Андрик, въпреки че Карридин не трябваше да го знае. Кралят не можеше да се срещне с един Инквизитор от Ръката на Светлината, без да предизвика приказки, също както не можеше да посети някоя винопродавница, пък била тя и „Градината на сребърния бриз“.

Карридин кимна.

— Щом ми се връчат на ръка, ще подсигурия Двореца на панархесата и Чедата ще потиснат всякакви... нездрави елементи... които се опитват да се месят в провъзгласяването. В името на Светлината, заклевам се. — Напрежението видимо се изцеди от тарабонците; те надигнаха и жадно пресушиха златните бокали, като че ли се мъчеха да удавят притесненията си с вино, дори Алдрик.

От гледна точка на тарабонците, по-скоро Чедата носеха вина за неизбежните убийства, отколкото кралят или армията на Тарабон. Връчеха ли се веднъж на Амата символите на панархската власт — Короната и Тоягата на Дървото, като нищо още няколко души от Събранието щяха да се присъединят към бунтовниците, но ако и останалите заявяха, че не са я избирали те, вестта за това щеше да

подпали Танчику. Колкото до приказките, идващи от бежанците — какво пък, бунтовниците можеха да разпространяват какви ли не измамни лъжи. А кралят и панархесата на Тарабон щяха да затанцуват като кукли на конци, които Карридин щеше да връчи в ръцете на Педрон Ниал, за да прави с тях каквото му хрумне.

Цената не беше чак толкова голяма, колкото щеше да е по времето, когато кралят на Тарабон контролираше неколкостотин квадратни мили около Танчику, но въпреки това можеше да се окаже достатъчно голяма. С помощта на Чедата — щяха да бъдат нужни поне един-два легиона; петстотинте мъже, с които Карридин разполагаше, нямаше да стигнат — все още беше възможно Заклетите в Дракона да бъдат съкрушени, разните бунтовници — разбити, и дори войната с Арад Доман да бъде продължена успешно. Стига и двете страни все още да помнеха, че са във война. Арад Доман беше в по-лошо положение от Тарабон, така беше чул Карридин.

Всъщност него почти не го интересуваше дали Тарабон ще падне под властта на Чедата, или Арад Доман, или и двете. Предстояха му действия, неща, които той винаги беше вършил, но му беше трудно да мисли за нещо друго освен кога ще прережат собственото му гърло. Стига да не се окажеше в положение, при което сам да му се доще да му прережат гърлото. Цели два месеца от последното съобщение.

Той не остана да пие с тарабонците, а се сбогува колкото можа по-набързо. Дори и да ги беше оскърбил, те имаха прекалено голяма нужда от него, за да го покажат. Селиндрин го видя да слиза и едно от конярчетата вече бе извело коня му пред изхода. Той подхвърли меден петак на момчето и яхна коня. Парцаливата тълпа по улиците бързо се заотдръпва от пътя му. Градът беше пълен с просяци; той почти не можеше да вдиша, без да усети вонята на вкиснала пот и мръсотия. Тамрин трябваше най-после да ги измете от града — нека бунтовниците в провинцията се занимават с тях.

Страната бе това, което го интересуваше, не бунтовниците. С тях можеше да се справи много лесно, след като се пръснеше мълвата, че този или онзи е Мраколюбец. А успееше ли да предаде неколцина от тях на Ръката на Светлината, те щяха да се изправят пред всички и публично да признаят, че са почитали Тъмния, че са яли деца — всичко, което им се кажеше. След такъв удар бунтовниците нямаше да удържат дълго; претендентите, все още останали на полето на битката,

щяха да се събудят и да разберат, че са сами. Но Заклетите в Дракона, мъжете и жените, които бяха заявили открито, че са на страната на Преродения Дракон, нямаше да паднат с едното обвинение, че са Мраколюбци. Макар повечето хора вече да ги смятаха за такива, след като се бяха заклели да следват един мъж, който може да прелива.

Проблемът с тях беше тъкмо мъжът, когото се бяха заклели да следват. Ранд ал-Тор. Къде ли беше той? Тук имаше поне сто групи Заклети в Дракона, две от които — достатъчно големи, за да бъдат наречени армии — сражаваха се с армията на краля — поне с тази част от нея, която продължаваше да бъде вярна на Андрик — сражаваха се и с бунтовници — които се биеха помежду си не по-малко усърдно, отколкото с хората на Андрик или със Заклетите в Дракона — и все пак Карридин не беше сигурен коя от групите е подслонила Ранд ал-Тор. Той можеше да се намира и в равнината на Алмот, както и в Арад Доман, където положението не беше по-различно. Ако се намираше някъде там, то Джайчим Карридин най-вероятно си беше жив мъртвец.

Край двореца Верана, който бе секвестирал за главен щаб на Чедата, Карридин хвърли юздите на един от стражите с бели плащове и влезе, без да отвърща на почестите им. Собственикът на двореца беше изпратил писмено оплакване до Трона на Светлината, но никой не възрази на окупирането. Най-малко от всички самият собственик — останките от главата му все още красяха един пилон над Стъпалата на предателите.

Този път Карридин дори не погледна фините тарабонски килими, нито мебелите, инкрустирани със злато и слонова кост, нито дворчетата с шадравани, където плискащата се вода носеше хлад. Просторните коридори със златни светилници и високи тавани, украсени с виещи се златни спирали, изобщо не го интересуваха. Този палат можеше да не отстъпва и на най-прекрасния в Амадиция, ако не и на най-големия, но точно в този момент основната му мисъл беше съсредоточена в силната ракия в стаята му.

Беше стигнал до средата на безценния килим, целия нашарен в синьо, пурпур и злато, с очи, приковани в резбования шкаф със сребърното шишенце, когато изведнъж осъзна, че не е сам. До високите тесни прозорци, гледащи към засенчените от високи дървета градини, стоеше жена във вталена бледочервена рокля. Косата ѝ с меден цвят беше сплетена на многобройни плитки, спускащи се

изящно по раменете ѝ. Бялото ѝ полупрозрачно було не можеше да скрие овала на лицето ѝ. Млада и хубава, с уста като розова пъпка и големи кафяви очи, тя не беше слугиня, нито бе облечена като такава.

— Коя си ти? — попита той раздразнено. — Как си успяла да влезеш тук? Веднага напусни, иначе ще наредя да те изхвърлят на улицата.

— Заплашваш ли, Борс? Би трябвало да си по-гостоприемнен към посетителите си.

Името го прониза от глава до пети. Преди да е помислил, той извади меча и го насочи към гърлото ѝ.

Нещо го сграбчи — въздухът се вплътни до гъсто желе, — нещо го притисна и го принуди да се срине на колене, натисна врата му и го накара да сведе глава. Стегна се около китките му, докато костите не изпукаха; ръката му се разтвори и мечът падна. Силата. Тя използваше Единствената сила срещу него. Тарвалонска вещица. А щом знаеше това име...

— Помниш ли — каза тя и пристъпи към него — една среща, на която се появи самият Баал-замон и ни показва ликовите на Мат Каутон, на Перин Айбара и на Ранд ал-Тор? — Тя буквално изплю трите имена, а последното с особена злъч; очите ѝ можеха да изровят дупки в стомана. — Виждаш ли? Знам кой си ти. Ти си отдал душата си на Великия властелин на Мрака, Борс. — Внезапният ѝ смях прокътя като ек на камбани.

На лицето му изби пот. Не само презряна тарвалонска вещица. Черна Аджа. Тя беше Черна Аджа. Беше си мислил, че за него ще дойде мърдраал. Беше мислил, че все още му остава време. Още време.

— Опитях се да го убия — заломоти той. — Ранд ал-Тор. Опитях се! Но не мога да го намеря. Не мога! Казано ми беше, че фамилията ми ще бъде избита, един по един, ако се проваля. Обещано ми беше да бъда последният! Но аз все още имам братовчеди. Племенници! Племеннички. Имам още една сестра! Трябва да ми дадете още време!

Тя стоеше пред него и го гледаше с пронизващите си кафяви очи, пухкавата ѝ малка устичка се усмихваше, и го слушаше как обяснява къде може да се намери Ванора, къде се намира спалнята ѝ и как обичала да язди сама в гората отвъд Кармера. Може би ако извикаше, някои от стражите му щяха да влязат. Може би щяха да я убият. Той отвори устата си по-широко — но гъстото невидимо желе я затъкна,

разтваряйки челюстите му, докато ушите му не изпукаха. Той панически засмука въздух. Единственото, което излезе от устата му, бяха приглушени стонове, като на жена, ридаеща зад дебели стени. Искаше му се да изкрещи.

— Много си забавен — каза най-сетне жената. — Джайчим. Хубаво име за куче. Искаш ли да станеш моето кученце, Джайчим? Ако си добро куче, може би ще ти разреша един ден да видиш как Ранд ал-Тор умира.

Отне му известно време, докато думите ѝ проникнат в съзнанието му. Щом щеше да види как умира Ранд ал-Тор, значи тя нямаше... Тя нямаше да го убие, да го одере жив, да му направи неща, пред които заколването му щеше да е истинско облекчение. По лицето му рухнаха сълзи. Хлипове на облекчение го разтърсиха, доколкото можеше да се разтърси, както беше притиснат в невидимите си вериги. Веригите изведнъж изчезнаха и той се срина на лакти и колене, без да спира да хлипа. Не можеше да спре.

Жената коленичи до него, мушна пръсти в косата му и дръпна главата му нагоре.

— Сега вече ще слушаш, нали? Смъртта на Ранд ал-Тор предстои в близко бъдеще и аз ще преценя дали си бил добро куче. Ти ще задвижиш Белите плащове към Двореца на панархесата.

— К-как н-научи т-това?

Тя разклати главата му наляво-надясно, без никаква нежност.

— Едно добро куче не задава въпроси на господарката си. Аз хвърлям пръчката — ти ми донасяш пръчката. Казвам: убий — и ти убиваш. Да? Да. — Зъбите ѝ за миг блеснаха в подобие на усмивка. — Трудно ли ще бъде завземането на Двореца? Там е легионът на панархесата — хиляда души, които спят в коридорите, в залите, по дворовете. Ти не разполагаш с толкова много Бели плащове.

— Те... — Наложил му се да спре, за да преглътне. — Те няма да ми създадат неприятности. Ще повярват, че Аматера е избрана от Събранието. Събранието е това, което...

— Не ме отегчавай, Борс. Не ме интересува дали ще избиеш цялото Събрание, стига да държиш Двореца на панархесата. Кога ще почнеш?

— Ще... ще ми трябват три до четири дни, докато Андрик ми връчи уверенията.

— Три до четири дни — промърмори тя. — Много добре. Малко забавяне няма да навреди. — Той започна да се чуди какво забавяне има предвид, но внезапно тя му отне и малкото почва, която все още имаше под краката си. — Ти ще установиш контрол над Двореца и ще прогониш великолепните воители на панархесата.

— Това е невъзможно — изпъшка той, а тя дръпна главата му назад така силно, че вратът му щеше да се скърши. Не направи усилие да се възпротиви. Хиляди невидими иглички се забиха в него — в лицето, в гърба му, в ръцете, в краката — навсякъде. Невидими бяха, но от това не ставаха по-малко истински.

— Невъзможно ли, Джайчим? — каза тя с мил гласец. — Невъзможно е дума, която никак не обичам да чувам.

Иглите се заровиха още по-дълбоко; той изохка, но трябваше да ѝ обясни. Наистина беше невъзможно. Заломоти задъхано.

— Щом Аматера бъде обявена за панархеса, тя ще контролира легиона. Ако се опитам да задържа Двореца, тя ще го обърне срещу мен, а Андрик ще ѝ помогне. Няма как да устоя срещу легиона на панархесата и частите, които Андрик може да оттегли от укрепленията на Пръстена.

Тя го изгледа така продължително, че го накара отново да се изпоти. Не успя дори да потръпне, нито да примигне — хилядите хапещи промушвания по цялото му тяло не му го позволяваха.

— С панархесата ще се оправим — каза най-сетне тя. Игличките изчезнаха и тя се изправи.

Карридин също стана. Може би щеше да се стигне до някакво споразумение — жената вече като че ли бе склонна да се вслуша в здравия разум. Краката не го държаха, но той успя да каже с цялата твърдост, на която беше способен.

— Дори да можете да повлияете на Аматера...

— Казах ти да не питаш, Джайчим — сръза го тя. — Едно добро куче се подчинява на господарката си, нали така? Обещавам ти, че ако не го правиш, ще ме молиш да намеря някой мъдрец да си поиграе с теб. Разбра ли ме?

— Разбрах — отрони той тежко. Тя продължи да го гледа и след малко той осъзна, че не е разбрал. — Ще правя каквото ми наредите... господарке. — Кратката ѝ одобрителна усмивка го накара да се

изчерви. Тя тръгна към вратата, обръщайки му гръб, сякаш наистина беше куче, беззъбо при това. — Какво... какво ви е името?

Този път усмивката ѝ беше сладка и насмешлива.

— Да. Едно куче би трябвало да знае името на господарката си. Наричат ме Лиандрин. Но това име никога не бива да докосва устните на едно куче. В противен случай ще бъда крайно недоволна от теб.

Когато вратата се затвори след нея, той се дотътри до един от столовете и се срина в него. Не докосна ракията. Стомахът му така се бе свил, че от нея веднага щеше да повърне. Какъв интерес можеше да има тя от Двореца на панархесата? Опасна насока на въпроси, вероятно, но въпреки че служеха на един и същи господар, той не можеше да изпитва нещо друго освен отвращение към една тарвалонска вещица.

Тя обаче не знаеше толкова, колкото си мислеше. С кралските уверения в ръка той можеше да задържи Тамрин и армията надалече със заплахата от разкритие, и Аматаера също. Те обаче все още бяха в състояние да разбунят тълпата. А лорд-капитан командирът можеше да остане крайно недоволен от цялата афера, можеше да повярва, че той се стреми към лична власт. Карридин си представи как Ниал подписва заповедта за езекутирането му. Собствените му хора щяха да го арестуват и да го обесят. Ако можеше да уреди убийството на вещицата... Но тя му беше обещала да го пази от мърдраала. Доця му се отново да се разреве. Тя дори не беше тук, но въпреки това го беше заклешила по-здраво от всякога, със стоманени челюсти, впити в двата му крака, и пранга, стегнала врата му.

Трябваше да има някакъв изход, но накъдето и да погледнеше, виждаше само поредния капан.

Лиандрин премина като призрак по коридорите, отбягвайки с лекота слуги и Бели плащове. Когато пристъпи през една малка задна врата към тясната уличка зад палата, високият млад постови там я зяпна със смесица от облекчение и тревога. Малкият ѝ номер — само едно леко, тъничко камшиче от Силата — не можеше да ѝ свърши работа с Карридин, но лесно беше убедил този глупак да я пусне. С усмивка тя му даде знак да се доближи. Длъгнестият идиот се ухили,

като че ли очакваше целувка, но хиленето му замръзна, когато тънката ѝ кама се заби в окото му.

Тя пъргаво отскочи, докато постовият падаше. Вече нямаше да проговори за нея дори и случайно. Само едно малко петънце кръв оцапа ръката ѝ. Съжали, че не притежава уменията на Чезмал да убива със Силата или поне скромния талант на Рианна. Странно, че способността да се убива с помощта на Силата, да спреш нечие сърце или да накараш кръвта да възври в жилите, бе така тясно свързана с Церителството. Тя лично не можеше да Цери нещо по-сериозно от драскотини и отоци — но и не я интересуваха особено.

Столтът ѝ — носилка, инкрустиран със слонова кост и злато, я чакаше в края на уличката, а до него чакаха дузината телохранители, едри мъже с лица на прегладнели вълци. След като излязоха на улиците, те започнаха с лекота да ѝ разчистват път през тълпите, като биеха с копията си онези, които не бяха достатъчно пъргави да отскочат. Всички те се бяха посветили на Великия властелин на Мрака, разбира се, и макар да не знаеха коя точно е тя, знаеха много добре, че други мъже са изчезнали, мъже, които не са служили достатъчно усърдно.

Къщата, която беше наела с останалите — два етажа в продълговатата постройка с плосък покрив, зидана от камък и боядисана в бяло, на склона на един хълм в основата на Верана, най-източния полуостров на Танчико — принадлежеше на един търговец, който също бе поднесъл своите клетви за вярност пред Великия властелин. Лиандрин би предпочела да живее в палат — един ден те навярно щяха да получат Кралския дворец на Масета; тя бе отрасла, гледайки със завист палатите на лордовете, но защо беше длъжна да се задоволи само с един от тях? — но въпреки предпочитанията ѝ изглеждаше благоразумно за още известно време да останат скрити. Нямаше начин глупачките в Тар Валон да заподозрат, че са в Тарабон, но Кулата със сигурност все още ги издирваше и паленцата на Сюан Санче можеше да душат къде ли не.

Влезе в един малък вътрешен двор, към който не гледаха никакви прозорци, освен от горния етаж. Търговецът им бе осигурил няколко слуги, всички заклетни на Великия властелин, както ги бе уверил, но далеч недостатъчно за единадесет жени, които рядко излизаха навън.

Едната от тях, яката на тъмнокоса^[1] Гилдин, тъкмо бършеше с парцал червените и бели плочки в преддверието.

— Къде са останалите? — попита Амандрин настоятелно.

— В стаята за отдих. — Гилдин махна към сводестите врати вдясно, сякаш Лиандрин можеше да не знае къде е.

Лиандрин стисна устни. Жената не ѝ се поклони; не ѝ каза „господарке“. Наистина, тя не знаеше коя всъщност е Лиандрин, но знаеше, че санът ѝ е достатъчно висок, за да заповядва и да ѝ се подчиняват, след като беше накарала тлъстия търговец да ѝ се кланя и да удря чело в пода и го бе принудила да натика семейството си в някакъв окаян бордей.

— Ти би трябвало да чистиш! Не да се мотаеш! Е, чисти тогава! Тук има прах навсякъде. Само едно петно прах да намеря довчера, крава с крава такава, ще наредя да те напердашат по задника! — Тя стисна зъби. Беше подражавала на начина, по който се изразяваха благородните дами толкова дълго, че понякога забравяше, че баща ѝ беше продавал плодове на ръчна количка, но въпреки това в моменти на гняв говорът на простолюдието се изплъзваше от езика ѝ. Твърде много напрежение. Твърде много чакане. С едно последно отсечено „Работи!“ тя влетя в стаята за отдих и затръшна вратата след себе си.

Не всички от останалите бяха там, което още повече я раздразни, но бяха достатъчно. Кръглоликата Елдрит Джондар седеше до богато инкрустирана масичка под пано, висящо на варосаната стена, и грижливо си вадеше бележки от някакъв опърпан ръкопис. От време на време разсеяно изтриваше върха на писалото си в ръкава на роклята си от тъмна вълна. Марилин Гемалфин седеше до един от тесните прозорци, сините ѝ очи се взираха сънено навън към малкото шадраванче, шуртящо сред тесния двор, и тя унесено почесваше ушите на проскубана жълта котка, без да обръща внимание на космите, които се стелеха по зелената ѝ копринена рокля. Двете с Елдрит бяха Кафяви, но ако Марилин някога разбереше, че тъкмо Елдрит е причината уличните котки, които тя непрекъснато прибираще, да изчезват, щеше да стане лошо.

Бяха Кафяви. Понякога се оказваше трудно да си напомни, че вече не са, както че и тя самата вече не е Червена. Но онова, което бележеше ясно членството им в старите Аджи, си оставаше и сега, след като открито бяха дали обет на Черната. Да вземем например

Зелените. С кожа с меден загар и лебедова шия, Джеайне Кайде носеше най-тънките, най-плътно прилепнали копринени рокли, които можеше да намери — днес носеше бяла — и говореше през смях, че нощниците ще свършат работа, след като в Тарабон не може да се намери нищо, което да хване мъжките очи. Джеайне беше от Арад Доман, а доманките се славеха със скандалното си облекло. Азне Дзерамене, с нейните тъмни очи и едър нос изглеждаше почти свенлива в бледосивата си дреха, скромно скроена и срязана високо, но Лиандрин неведнъж я беше чувала да се оплаква, че си е оставила Стражниците. А колкото до Рианна Андомеран... Черната коса с яркочерното снопче над лявото ѝ ухо очертаваше лице със студена, арогантна увереност, каквато притежаваха само Бялата Аджа.

— Стана — обяви Лиандрин. — Джайчим Карридин ще премести Белите плащове в Двореца на панархесата и ще го задържи за нас. Той все още не знае, че ще имаме гости... разбира се. — Последваха няколко гримаси: променянето на Аджите със сигурност не бе променило чувствата им на жени, мразещи мъже, които могат да преливат. — Има нещо интересно. Той вярваше, че съм отишла там да го убия. Затова, че не е могъл да убие Ранд ал-Тор.

— Но това е безсмислица — каза намръщено Азне. — Ние трябва да го обвържем, да го контролираме, не да го убием. — Тя внезапно се засмя, тихо и гърлено, и се облегна в стола си. — Ако наистина има начин да бъде контролиран, не бих имала нищо против да го обвържа към себе си. Той е младеж с приятна външност, ако се съди по малкото, което видях. — Лиандрин изсумтя; тя самата не изпитваше никаква симпатия към мъжете.

Рианна загрижено поклати глава.

— Никак не е безсмислено и тъкмо това е тревожното. Нашите заповеди от Кулата бяха ясни, но в същото време е не по-малко ясно, че Карридин е получил други. Единственият извод, до който мога да стигна, е, че има разногласие между Отстъпниците.

— Отстъпниците — промърмори Джеайне и скръсти ядосано ръце; тънката бяла коприна още повече очерта и без това полуоткритите ѝ пълни гърди. — Каква полза от обещанието, че ще властваме над света, когато Великият властелин се завърне, ако преди това бъдем премазани между воюващи помежду си Отстъпници? Нима някоя вярва, че можем да се изправим срещу някой от тях?

— Бедствен плам. — Тъмните очи на Азне ги изгледаха предизвикателно. — Бедственият плам ще унищожи дори някой Отстъпник. А ние разполагаме със средство да го предизвикаме. — Един от тер-ангреалите, които бяха отмъкнали от Кулата, куха черна пръчка, дълга един разкрач, имаше това предназначение. Никоя от тях не знаеше защо им бе наредено да я вземат, нито дори самата Лиандрин. С повечето от тер-ангреалите беше така — взеха ги само защото им бе наредено, без никакви обяснения, но някои заповеди не можеше да не се изпълнят. Лиандрин съжаляваше, че не можаха да си осигурят поне един ангреал.

— Стига да можеше някоя от нас да го контролира — изсумтя Джеайне. — Или забравихте, че единственият опит, който дръзнахме да си позволим, едва не ме уби? И прогори дупка от двете страни на кораба, преди да успея да го спра? Насмалко да потънем преди да сме стигнали в Танчико!

— За какво ни е този гибелен плам? — каза Лиандрин. — Ако успеем да поставим под свой контрол Преродения Дракон, нека Отстъпниците да се тревожат как да се справят с нас. — Изведнъж тя си даде сметка за още нечие присъствие в стаята — Гилдин чистеше един резбован стол в ъгъла. — Ти какво правиш тук?

— Чистя. — Жената се изправи безгрижно. — Нали ми каза да чистя.

Лиандрин едва се сдържа да не я шибне със Силата. Едва. Но Гилдин определено не знаеше, че са Айез Седай. Колко ли беше подслушала? Нищо съществено.

— Ще идеш при готвача — разпореди се тя със стаен гняв — и ще му кажеш да те напердаши. Ама много силно! И няма нищо да ядеш, докато прахът в тази къща не бъде изчистен докрай. — Ето пак. Жената я беше накарала отново да заговори като простачка.

Марилин се изправи, отърка носа на жълтата котка в своя и връчи животинчето на Гилдин.

— Погрижи се да получи чиния със сметана, след като готвачът приключи с теб. И малко хубаво агнешко. Нарежи и го на малки късчета — не са му останали много зъбки на бедното животинче. — Гилдин я погледна, без да мига, и тя добави: — Има ли нещо, което не разбираш?

— Разбирам. — Гилдин стисна устни. Вероятно все пак не разбираше. Тя беше слугиня, не им беше равна.

Лиандрин изчака малко след като тя излезе, гушнала котката, след което погледна навън. Коридорът беше празен. Гилдин не подслушваше. Не ѝ вярваше на тази жена. Но като си помислеше, на кого ли да вярва?

— Трябва да се погрижим за това, което ни засяга — заяви тя, след като затвори вратите. — Елдрит, намери ли някоя нова податка в тези страници? Елдрит?

Пълничката жена се сепна и примигна. Едва сега вдигаше очи от опърпания жълтеникав ръкопис. Изглеждаше изненадана, че вижда Лиандрин.

— Какво? Податка? Ох. Не. Бездруго е много трудно да се проникне в Кралската библиотека. Ако измъкнех и една страница, веднага щяха да разберат. Но ако разчитах на тях, така и нямаше да намеря нищо. Това място е същински лабиринт. Не, това го намерих при един уличен продавач на книги близо до Кралския палат. Много интересен трактат върху...

Лиандрин прегърна сайдар и пръсна страниците по пода.

— Щом не е трактат как да се контролира Ранд ал-Тор, да изгори! Какво си научила за онова, което търсим?

Елдрит примигна към пръснатите страници.

— Ами... то е в Двореца на панархесата.

— Това го научи преди два дни.

— И трябва да е тер-ангреал. Контролирането на някой, който може да прелива, изисква Силата, и тъй като това приложение е специализирано, трябва да е тер-ангреал. Ще го намерим в изложбената зала или може би в колекцията на панархесата.

— Нещо ново, Елдрит. — Лиандрин се постара гласът ѝ да не е издайнически писклив. — Откри ли нещо, което да е ново? Каквото и да е?

Кръглоликата жена примигна неуверено.

— Всъщност... не.

— Няма значение — каза Марилин. — Само няколко дни след като назначат скъпоценната си панархеса, можем да се заемем е търсенето, и дори да се наложи да проучваме всеки свещник, ще го

намерим. Вече сме на края, Лиандрин. Ще вържем Ранд ал-Тор на верижка и ще го научим да вдига лапички като кученце.

— О, да — каза Елдрит и се усмихна щастливо. — На верижка.

Лиандрин наистина се надяваше да стане така. Чакането я беше уморило, омръзнало ѝ беше да се крие. Нека светът да я познае. Хората да коленичат пред нея, както ѝ бе обещано, когато за първи път замени старите клетви с нови.

Егеанин разбра, че не е сама, още щом влезе в къщата си през вратата откъм кухнята, но захвърли безгрижно маската и торбата на масата и пристъпи към ведрото с вода до тухлената камина. Когато се наведе да вземе медния черпак, дясната ѝ ръка посегна към една дупка в стената зад ведрото. Тя се извърна мълниеносно и се изправи с малък арбалет в ръката. Не повече от една стъпка дълго, оръжието имаше малка сила и обхват, но тя винаги го държеше заредено, а тъмното петно, покриващо острия връх на стрелата, можеше да убие за миг.

Дори и да беше видял арбалета, мъжът, небрежно облегнат в ъгъла, не го показа. Беше светлокос и синеок, на средна възраст и с приятна външност, макар и прекалено тънък за вкуса ѝ.

— Нима смяташ, че те заплашвам? — промълви той. Тя разпозна родния акцент, но не свали арбалета.

— Кой си ти?

Вместо отговор той пхна внимателно пръсти в кесията на колана си и извади оттам нещо малко и плоско. Тя му даде знак да го остави на масата и да се върне на мястото си.

Едва след като неканеният гост се върна в ъгъла, тя се приближи достатъчно, за да вземе това, което бе оставил. Без да отмества очи или арбалета от него, тя повдигна предмета, за да може да го огледа. Плочка от слонова кост, поръбена със злато, с врязани в нея гарван и кула. Очите на гарвана бяха от черни сапфири. Гарван, символ на имперската фамилия. Кулата на гарваните бе символът на Имперското правосъдие.

— Обикновено това би трябвало да е достатъчно — каза тя. — Но ние сме далече от Сеанчан, в земя, където странностите са нещо обичайно. Какво друго доказателство можеш да ми предложиш?

Той се усмихна развеселен, свали палтото си и разкопча ризата си. На рамената му се виждаше татуировка на кула и гарван.

Повечето Търсачи на истината носеха гарваните, както и кулата, но дори някой да се осмелеше да открадне плочка на Търсач, нямаше да може да се дамгоса така. Носенето на гарваните означаваше, че си собственост на имперската фамилия. Имаше една стара приказка за един глупав млад лорд и неговата лейди, които се татуирали пияни. Когато императрицата научила за това, заповядала да ги доведат в Двора на Деветте луни и ги накарала да търкат подовете. Този тип можеше да е един от техните потомци. Белегът на гарвана оставаше завинаги.

— Моите извинения, Търсачо — каза тя и свали арбалета. — Защо си тук? — За името не го попита: каквото и да ѝ кажеше, можеше да е или да не е истинското.

Той я остави да държи плочката, докато си навличаше небрежно дрехите. Лек намек. Тя беше капитан, а той — собственост, но той също така беше Търсач и съгласно закона можеше да я подложи на разпит по своя воля. Според закона той имаше правото да я изпрати да купи въжето, с което да я завърже, докато я подлага на разпит тук и веднага, и да очаква с пълно право да се върне с покупката. Бягството от един Търсач се смяташе за престъпление. Отказът да сътрудничиш на Търсач беше престъпление. Тя никога не беше и помисляла за каквото и да е престъпно действие, така, както никога не беше си помисляла за измяна спрямо Кристалния трон. Но ако той ѝ зададеше неподходящите въпроси и настояеше за неуместни отговори... Арбалетът все още и беше подръка, а Канторин беше далеко. Дивашки мисли. Опасни мисли.

— Аз служа на върховната лейди Сюрот и на Коренне, за императрицата — заяви той. — Проверявам напредъка в работата на агентите, които върховната лейди е поставила по тези места.

Проверявал? Какво толкова имаше за проверяване, и то от един Търсач?

— Не съм чувала за нищо подобно от куриерските лодки. — Усмивката му се разшири и тя се изчерви. Разбира се, екипажите нямаше да споменат за един Търсач. Въпреки това той ѝ отговори, докато оправяше дантелените маншети на ризата си.

— Куриерските лодки не бива да се рискуват с моите пътувания. Пристигнах на съдовете на един местен контрабандист, казва се Бейл Домон. Екипажът му спира навсякъде в Тарабон и Арад Доман, както и между тях.

— Чувала съм за него — отвърна тя спокойно. — Всичко наред ли е?

— Засега да. Радвам се, че ти поне си разбрала правилно указанията си. Сред останалите единствено Търсачите са ги разбрали. Жалко, че няма повече Търсачи с Хайлене. — Той намести палтото на раменете си и дръпна плочката на Търсач от ръката ѝ. — Имаше известно притеснение около връщането на дезертиралите сул-дам. Такива дезертьорства не бива да стават публично достояние. По-добре е ако те просто изчезнат.

Тя успя да запази изражението си непроницаемо. Бяха ѝ казали, че сул-дам били оставени на брега при оттеглянето от Фалме. Вероятно някои от тях бяха дезертирали. Указанията, които бе получила лично от върховната лейди Сюрот, бяха да бъдат върнати всички, които могат да се намерят, независимо дали желаят да се върнат, или не, и ако това се окаже невъзможно — да се отърват от тях. Последното бе изглеждало като крайна възможност. Досега.

— Съжалявам, че тези земи не познават каф — каза той и седна до масата. — Дори в Канторин само Кръвта все още разполага с каф. Поне допреди да тръгна. Може би след това са пристигнали продоволствени кораби от Сеанчан. Чаят трябва да свърши работа. Направи ми чай.

Тя едва се сдържа да не го събори от стола. Та този мъж беше собственост. Но и Търсач. Така че му свари чай. И му го поднесе, застанала до стола му с чайника, за да му долива чашата. Изненада се, че не я помоли да си сложи воал и да му потанцува на масата.

Той най-сетне ѝ разреши да седне, но след като ѝ каза да донесе писало, мастило и хартия, за да начертае карти на Танчико и защитните пунктове, да начертае всеки друг град и градче, което познава. Тя изброи различните военни сили на терена, както и всичко, което знаеше за тяхната сила, и на кого, и колко са верни.

След като приключи, той напъха всичко това в джоба си, каза ѝ да изпрати съдържанието на торбата по следващата куриерска лодка и

я остави с насмешлива усмивка, като я предупреди, че може отново да наmine да провери напредъка ѝ след няколко седмици.

Тя остана да седи дълго след като той излезе. Всяка карта, която бе начертала, всеки списък, който бе попълнила, дублираше всичко, което бе изпращала по куриерските лодки. Това, че я накара да го направи пред очите му, може би беше един вид наказание за това, че го бе накарала да ѝ покаже татуировките си. Гвардейците на Смъртната стража се перчеха със своите гарвани; Търсачите — рядко. Можеше да е заради това. Във всеки случай не беше слязъл до мазето, преди тя да се върне. А дали не беше? Дали просто не беше я изчакал сама да проговори?

Дебелият железен катинар си висеше привидно недокосван на вратата в дъното на коридора зад кухнята, но се приказваше, че Търсачите умеят да отключват ключалките без ключ. Тя взе ключа от кесията на колана си и махна катинара, след което заслиза по тесните стъпала.

Един светилник върху лавица осветяваше мазето с пръстения под. Само четири голи тухлени стени, очистени от всичко, което по някакъв начин можеше да помогне за измъкване. До стената срещу лампата върху купчина груби вълнени одеяла седеше отпаднала духом жена. Главата ѝ се повдигна при звука от стъпките на Егеанин и тъмните ѝ очи блеснаха изплашени и изпълнени с молба. Тя беше първата сул-дам, която Егеанин бе намерила. Първата и единствената, Егеанин почти бе престанала да ги търси, след като намери Бетамин. И оттогава Бетамин се намираше в това мазе, докато куриерските лодки идваха и си отиваха.

— Някой слизал ли е тук? — каза Егеанин.

— Не. Чух стъпки над главата си, но... Не. — Бетамин протегна двете си ръце. — Моля те, Егеанин. Всичко това е грешка. Ти ме познаваш от десет години. Махни това нещо от мен.

Сребърен нашийник стягаше врата ѝ, прикрепен с помощта на дебела сребърна каишка към гривна от същия метал, която беше поставена на закачалка на няколко стъпки над главата ѝ. Това, че ѝ го постави, просто за да може да я задържи за няколко мига, беше чиста случайност. А после тя бе успяла да събори Егеанин, опитвайки се да избяга на свобода.

— Ако ми го донесеш, ще го махна — отвърна ядосано Егеанин. Ядосана беше от много други неща, не от Бетамин. — Донеси ми ай-дам ето тук и ще ти го махна.

Бетамин потръпна и отпусна ръце.

— Това е грешка — прошепна тя. — Ужасна грешка. — Но не посегна към гривната. Първият ѝ опит за бягство беше приключил с безпомощни гърчове на пода на горния етаж.

Сул-дам контролираха дамане, жените, които можеха да преливат, с помощта на ай-дам. Дамане бяха тези, които можеха да преливат, не сул-дам. Но ай-дам можеше да контролира само жена, която може да прелива. Никоя друга жена, нито мъж — младите мъже с тази дарба биваха екзекутирани, разбира се. Жена, която притежаваше тази способност и бъдеше окаишена, не можеше да направи и няколко крачки, без гривната на ръката на сул-дам да включи веригата.

Егеанин се почувства много уморена, докато се изкачваше по стълбите. Заклучи отново вратата. Доця ѝ се и тя да пийне чай, но малкото, което Търсачът беше оставил, бе изстинало, а не ѝ се вареше нов. Вместо това тя седна и измъкна ай-дам от торбата. За нея това представляваше само изкусно свързано сребро; не можеше да го използва, а и с нищо не можеше да ѝ навреди, освен ако някой не я удареше с него.

Дори и само толкова свързана с ай-дам, дори да отричаше, че може да я контролира, бе достатъчно, за да я понижат тръпки до мозъка на костите. Жените, които можеха да преливат, бяха опасни зверове, а не хора. Тъкмо те бяха разрушили света. Те трябваше да бъдат държани под контрол, иначе щяха да превърнат всички останали в своя собственост. На това беше учена тя, това им бяха проповядвали в Сеанчан от хиляда години насам. Странно, че това, изглежда, не беше се случило тук. Не. Това беше опасно. Опасна нишка на мисълта.

Тя натика ай-дам обратно в торбата и се зае да почисти масата. Обичаше чистотата и оправянето на кухнята ѝ достави малко удоволствие. Докато не осъзна, че вари чай за себе си. Не ѝ се искаше да мисли за Бетамин, а това също така беше опасно глупаво. Отново се разположи до масата и си разбърка мед в чаша чай — бе го сварила колкото може по-черен. Каф нямаше, но и чаят щеше да свърши работа.

Въпреки отрицанията, въпреки молбите, Бетамин можеше да прелива. Дали и други сул-дам го можеха? Заради това ли върховната лейди Сюрот държеше тези от тях, които бяха оставени във Фалме, да бъдат избити? Беше немислимо. Беше невъзможно. Ежегодните изпитания из цял Сеанчан издирваха всяко момиче, притежаващо искрицата на преливането: всяка от тях биваше заличавана от гражданските регистри, биваше заличавана от родовите списъци и биваше отвеждана, за да ѝ се надене нашийник и да стане окаишена дамане. Същите тези изпитания намираха момичета, които можеха да се научат да носят гривната на сул-дам. Никоя жена не можеше да се измъкне от ежегодните проверки, докато не достигнеше възраст, каквато не би могла да достигне, ако притежаваше вродената дарба да прелива. Как бе възможно и едно момиче да бъде взето за сул-дам, след като беше дамане? И въпреки това Бетамин се намирал в мазето, задържана от ай-дам като с котва.

Едно беше сигурно. Възможностите тук бяха потенциално смъртно опасни. Това включваше Кръвта, както и Търсачите. Може би дори Кристалния трон. Дали върховната лейди Сюрот би се осмелила да скрие такъв вид знание от императрицата? В тази компания един обикновен капитан на кораб можеше да умре сред писъци само заради едно неуместно намръщване или да се окаже нечия собственост, предназначена за вулгарни прищевки. Трябваше да научи много повече, ако искаше да избегне Смъртта на Десетте хиляди сълзи. Като начало, трябваше да пръсне повече пари за Гелб и другите окаяни лентяи като него, да намери още сул-дам и да разбере дали ай-дам задържат и тях. Освен това... Освен това бе опнала платна през небелязани на картата рифове без лоцман.

Докосна арбалета, който още лежеше на масата, зареден с отровната стрела, и осъзна, че поне едно нещо е сигурно. Тя нямаше да позволи на Търсачите да я убият. Да я убият само за да помогнат на върховната лейди Сюрот да скрие една тайна. Мисълта беше смразяващо близка до измяна, но въпреки това не я напусна.

---

[1] Така е и в книгата. Бел.Mandor. ↑

ГЛАВА 39

ЧАША ВИНО

Елейн излезе на палубата със спретния си вързоп. Залязващото слънце вече докосваше водата извън устието на залива на Танчико. Последните корабни въжета бяха привързани, за да задържат „Танцуващият по вълните“ към обкръжения от кораби док, един от многото по този най-западен полуостров на града. Част от екипажа прибираше последните платна. Градът се издигаше върху хълмове отвъд дългите кейове, покрити с кули с лъскави ветропоказатели. На около миля на север успя да различи високи стени: Великия кръг, ако не я лъжеше паметта.

Тя праметна вързоп на същото рамо, на което беше и кожената ѝ торба, и се забърза да се присъедини към Нинив, Койне и Джорин. Странно ѝ беше да види сестрите отново облечени в ярки копринени блузи, подходящи на широките им панталони. Бе свикнала с многобройните обици и с халките на носовете им и те вече не я караха да трепва от изумление.

Том и Джюйлин стояха отделно с вързопите си и се мусеха. Нинив се бе оказала права. Бяха се опитвали да ги разубеждават още когато разбраха за истинската цел на пътуването им, или поне част от нея, преди два дни. Никой от двамата не смяташе, че младите жени са компетентни — компетентни! — да търсят Черната Аджа. Заплахата на Нинив, че ще ги отпрати обратно с първия срещнат кораб на Морския народ, пресече тези опити още в зародиш. Особено след като Торам и дузина мъже от екипажа се събраха, готови да ги хвърлят в една лодка, която да ги прекара. Елейн ги изгледа изпитателно. Намусените им лица подсказваха склонност към бунт. Наистина с тези двамата щяха да си имат неприятности.

— Сега накъде ще тръгнете, Койне? — тъкмо питаше Нинив, когато Елейн се приближи до тях.

— За Дантора и остров Джафар — отвърна Надзорницата на платната, — а после към Канторин и остров Сомера, за да пръснем

мълвата за Корамуур, стига да е угодно на Светлината. Но трябва да оставя Торам да потъргува тук, иначе ще се пръсне от яд.

Мъжът ѝ вече беше слязъл на кея, без странните си лещи с метална рамка, с разголени гърди и с ръце, отрупани с пръстени, и водеше свойски разговор с мъж в торбести бели гащи и палто, бродирано на спирали по раменете. Всеки танчиканец носеше тъмна цилиндрична шапка и прозрачно було пред лицето си. Булата им изглеждаха смешно, особено на мъже с дебели мустаци.

— Светлината дано ви прати безопасен път — каза Нинив и надигна вързопите си на рамо. — Ако открием някаква опасност, която може да ви заплаши преди да сте потеглили, ще ви известим. — Койне и сестра ѝ изглеждаха забележително спокойни. Новината за Черната Аджа изобщо не ги беше развълнувала; това, което бе важно за тях, беше Корамуур, или Ранд.

Джорин целуна връхчетата на пръстите си и ги опря на устните на Елейн.

— Ако рече Светлината, пак ще се срещнем.

— Ако рече Светлината — отвърна Елейн, повтаряйки жеста на Ветроловката. Все още ѝ се струваше странен, но също тъй бе проява на чест — използван само между семейни хора, които се обичат. Жената от Морския народ щеше да ѝ липсва. От нея се беше научила на много неща, а и тя самата ѝ бе показала някои. Сега Джорин със сигурност можеше да сплита Огъня много по-добре.

Когато стъпиха на кея, Нинив въздъхна с облекчение. Мазното лекарство, което Джорин бе извадила отнякъде, беше успокоило стомаха ѝ два дни след като излязоха в открито море, но въпреки това беше стискала очи и устни чак докато Танчико не се покаже на хоризонта.

Двамата мъже моментално ги заклешиха без никакви указания, като водачеството пое Джюйлин, метнал вързопа си на рамо и стиснал с две ръце тънката си колкото палец белезникава тояга. Тъмните му очи гледаха нащрек. Том пое ариергарда, успявайки някак си да си придаде заплашителен вид въпреки бялата си коса и веселчунското наметало.

Нинив стисна устни, но не каза нищо, което Елейн прецени като мъдра постъпка. Наоколо имаше твърде много измършавели от глад лица, които ги оглеждаха с присвити очи, както и танчиканци,

мъкнещи сандъци, бали и торби. Подозираше, че всеки от тях е готов да ѝ пререже гърлото с надеждата, че една копринена рокля означава пари в кесията ѝ. Не я плашеха: сигурна беше, че ще се справи с двама-трима от тях наведнъж. Но двете с Нинив носеха пръстените на Великата змия в кесиите си и щеше да е безполезно да се преструват, че нямат нищо общо с Бялата кула, ако прелееха пред стотина души. Много по-добре беше Джюйлин и Том да гледат колкото може по-свирепо. Нямаше да има нищо против да разполагаха с десетина като тях.

Изведнъж откъм палубата на един от по-малките кораби се чу рев.

— Вие! Че това ще да сте вие! — Едър кръглолик мъж в копринено палто скочи на дока, без да обръща внимание на вдигнатата тояга на Джюйлин, и зяпна в нея и Нинив. Брадата без мустаци го издаваше, че е иллианец, както и акцентът му. Стори ѝ се смътно познат.

— Господин Домон? — каза Нинив след миг и рязко подръпна плитката си. — Бейл Домон?

Той кимна.

— Ами да. Не съм и помислял, че ще ви видя отново, Аз... ви чаках колкото можах във Фалме, но дойде час да потегля, иначе щях да гледам как корабът ми гори.

Сега Елейн го позна. Беше се съгласил да ги откара от Фалме, но хаосът бе обхванал града преди да успеят да се доберат до пристанището. Това палто на него показваше, че междувременно нещата му са потръгнали добре.

— За нас е удоволствие да ви видим отново — каза хладно Нинив, — но ако ни извините, трябва да си намерим стаи в града.

— Това ще е доста трудно. Танчико ще се пръсне по шеговете напоследък. Ама знам едно място, дето думата ми се чува. Не можах да остана повече във Фалме, но чувствам, че още ви дължа нещо. — Домон замълча намръщен, обзет от неочаквана тревога. — Значи тук дойдохте. И тук ли ще стане като във Фалме?

— Не, господин Домон — каза Елейн, след като Нинив се поколеба. — Разбира се, че не. А ние с радост ще приемем помощта ви.

Почти очакваше възражения от страна на Нинив, но тя само кимна замислено и му представи спътниците им. Наметалото на Том накара Домон да повдигне вежди, но тайренското облекло на Джюйлин предизвика навъсване, което впрочем беше взаимно. Нито един от двамата обаче не каза нищо — може би щяха все пак да запазят враждебността между Тийр и Иллиан за извън Танчику. Ако не, щеше да се наложи да си поговори с тях по-твърдо.

Докато ги придружаваше по кея, Домон заразказва какво му се е случило след Фалме. Наистина нещата му бяха потръгнали.

— Цяла дузина добри каботажни кораби, за които данъчните на панархесата знаят — засмя се той, — и още четири за дълбоки води, за които не знаят.

Едва ли беше натрупал такова състояние по честен начин за толкова къс срок. Тя се стъписа, като го чу да говори за това така открито из пристанището, пълно с толкова много хора.

— Аха, контрабанда, ами как. И таква печалба трупам, за каквато не съм и сънувал. Една десета от митото, дето не го плащам, в джобовете на митничарите им извъръща очите и запечатва всички усти.

Край тях преминаха двама танчиканци с воали пред лицата, стиснали ръце зад гърбовете си. Носеха тежки месингови ключове, провиснали на вратовете им — може би знак за офицерски ранг. Те кимнаха фамилиарно на Домон. Том изглеждаше развеселен, но Джюйлин изглежда гневно и Домон, и двамата танчиканци. Той беше ловец на крадци и се отнасяше с неприязън към всякакви нарушители на закона.

— Ама не вярвам да продължи много дълго така — каза Домон, след като танчиканците отминаха. — Работите в Арад Доман май са по-лоши и оттук, ама и тука върви много на лошо. Лорд Дракона може и да не е разрушил света все още, ама Арад Доман и Тарабон вече ги съсипа.

На Елейн ѝ се доця да му отвърне нещо рязко, но вече бяха стигнали края на дока и тя изглежда мълчаливо как той им нае столове-носилки с носачи и дузина мъже със здрави тояги в ръцете. В края на дока стояха стражи с мечове и копия, с вид на наемници, а не на редовни войници. Откъм широката улица, минаваща покрай редицата кейове, стотици посърнали, хлътнали лица сезираха в стражите. Понякога очите им пробягваха към корабите, но предимно се

задържаха на мъжете, които им пречеха да се доближат до тези кораби. Тя си спомни какво ѝ бе разказала Койне за хората, които я молели да ги превози докъдето и да е, стига да е по-далече от Танчиго, и потръпна. Гладните очи, взрени в корабите, горяха от отчаяние, Елейн изправи гръб на стола и се постара да не поглежда встрани. Не искаше да вижда повече тези лица. Къде беше кралят им? Защо не се погрижеше за тях?

Една табела на портата на хана с варосани стени, при който ги доведе Домон, под Великия кръг, гласеше „Дворът с трите сливи“. Единственият двор, който видя Елейн, беше вътрешното дворче, оградено с високи стени и покрито с каменни плочи. Ханът бе триетажна постройка без прозорци по долните етажи и с изцяло ковано желязо на третия. Вътре мъже и жени изпълваха гостната, предимно в танчиканско облекло, и бръмченето на гласове почти заглушаваше музиката, изтръгвана от чукчетата по ксилофона.

Нинив ахна при вида на ханджийката, хубава жена, не по-възрастна от самата нея, с кафяви очи и светломедени плитки, чийто воал не скриваше пълничките ѝ като розова пъпка устни. Елейн също се сепна, но не беше Лиандрин. Жената — казваше се Рендра — явно познаваше Домон. С гостоприемни усмивки, предназначени за Елейн и Нинив, и зарадвана от веселчунския вид на Том, тя им предложи последните две останали свободни стан на цена, за която Елейн подозираше, че е по-ниска от обичайната за момента. Елейн се погрижи двете с Нинив да вземат тази с по-голямото легло; беше ѝ се налагало да дели легло с Нинив и знаеше, че когато заспи, тя борави с лактите си доста енергично.

Рендра им осигури вечеря в една частна гостна — прислужваха им двама забулени мъже. Елейн се усети, че е зяпнала широкото плато с печено агнешко, покрито с подлютено ябълково желе и някакъв сорт продълговат жълтеникав боб, сготвен със зелени борови шишарки. Не можа да го докосне. Всички онези гладни лица навън... Домон обаче се хранеше доста охотно и без никакви угризения. Том и Джюйлин също не показваха никаква сдържаност.

— Рендра — попита тихо Нинив, — помага ли някой тук на бедните? Бих могла да предложа прилично количество злато, стига да помогне.

— Бихте могли да дарите за трапезарията на Бейл — отвърна ханджийката и се усмихна на Домон. — Този човек избягва всякакви налози, но сам се облага. За всяка корона, която дава за подкуп, дава две за супата и хляба на бедните. Дори мен уговори да дарявам, при все че аз си плащам налозите.

— Е, по-малко е от налозите — промърмори Домон и присви оправдателно рамене. — Ами че аз наистина добре си печеля, късметът да ме ощице дано, ако не е тъй.

— Хубаво е, че обичате да помагате на хората, господин Домон — каза Нинив, след като Рендра и слугите излязоха. Том и Джюйлин веднага станаха да видят дали наистина са си отишли и Джюйлин отвори вратата. Коридорът беше празен. Нинив премина направо на въпроса. — Може и ние да се нуждаем от помощта ви.

Ножът и вилицата на иллианеца увиснаха във въздуха над агнешката мръвка.

— С какво? — попита той недоверчиво.

— Не знам точно, господин Домон. Вие имате кораби. Би трябвало да разполагате и с хора. Може да ни дотрябват уши и очи. Много е възможно някои от Черната Аджа да се намират в Танчико и ако е така, трябва да ги намерим. — Нинив надигна вилицата с жълт боб към устата си, все едно че беше казала нещо съвсем обикновено. Напоследък, изглежда, беше склонна да разправя за Черната Аджа пред всеки срещнат.

Домон я зяпна, след което извърна невярващо очи към Том и Джюйлин, които тъкмо сядаха, и след като те кимнаха, отблъсна чинията си настрана и отпусна глава на ръцете си. Едва не си изпроси шамар от Нинив, ако се съдеше по това, как тя стисна устни. Елейн не би я обвинила. Откъде накъде трябваше да търси от тях потвърждение дали му е казала истината?

Най-после Домон се изправи.

— Значи пак ще става. Също като Фалме. Май е време да се стягам аз и да си ходя. Ако успея да си прибера корабите в Иллиан, и там ще съм си богат човек.

— Съмнявам се, че Иллиан ще ви се стори много приятно място — каза му с твърд тон Нинив. — Доколкото разбирам, там властва Самаил, макар и не открито. Едва ли ще ви е много приятно с богатството под властта на един Отстъпник. — Очите на Домон едва

не изхвъркнаха от орбитите си, но тя продължи: — Безопасни места вече не останаха. Можете да тичате като заек, но няма да се скриете. Не е ли по-добре човек просто да се постарае да се бори като мъж?

Нинив я подкара прекалено твърдо — много обичаше да заплашва хората. Елейн се усмихна и докосна Домон по рамото.

— Не искахме да ви стряскаме така, господин Домон, но наистина може да ни потрябва помощта ви. Знам, че сте смел човек, иначе нямаше да ни чакате толкова дълго във Фалме. Много ще сме ви благодарни.

— Ама много сте добри в тия работи — промърмори Домон. — Едната те ръчка като с остен, другата — мед й капе от устата. Е, добре де. Ще ви помогна с каквото мога. Но не мога да ви обещаю, че ще стоя да дочакам нова история като във Фалме.

Том и Джюйлин се захванаха да разпитат Домон за Танчико. Джюйлин обаче го правеше заобиколно, като подхвърляше към Том въпроси за уличните обирджии, крадци на кесии и побойници, в кои квартали ги има повече, кои винарници посещават и кой изкупува откраднатата стока. Ловецът на крадци настояваше, че подобни хора често знаят много повече какво става в един град, отколкото властите. Изглежда, не искаше да говори направо с иллианеца. Домон пък изсумтяваше всеки път, когато трябваше да отговори на някой въпрос на тайренеца, поставен от Том. Въпросите на самия Том звучаха безсмислено, поне от устата на един веселчун. Той разпитваше за благородници и фракции, кой на кого е съюзник и на кого — противник, или кой към какви заявени открито цели се стреми и до какво са довели действията му, и дали резултатите са различни от това, което е искал. Не бяха въпроси, които изобщо би очаквала от него, въпреки всичките им разговори на борда на „Танцуващият по вълните“. Той като че ли охотно разговаряше с нея — дори като че ли му доставяше удоволствие, — но някак си всеки път, когато тя тъкмо решаваше, че би могла да изрови от думите му нещо за неговото минало, той намираще начин да я отблъсне и да я отпрати от себе си. Домон отговаряше на Том много по-оживено, отколкото на Джюйлин. И изглежда, познаваше Танчико много добре — както владетелите и управниците му, така и тъмните му страни; и често от думите му изглеждаше, че между едното и другото няма голяма разлика.

След като двамата мъже изцедиха от Домон каквото можаха, Нинив поръча на Рендра да донесе писало, мастило и хартия и направи списък с описание на всяка от Черните сестри. Домон вдигна листовите с треперещи пръсти и се намръщи, сякаш бяха самите жени, но обеща да ги размножи и да ги раздаде на хората си из пристанището, за да си отворят очите. Когато Нинив му напомни, че е необходимо всички те да бъдат изключително предпазливи, той се изсмя, все едно че го беше предупредила да внимава да не се прободат на вилицата си.

Джюйлин излезе веднага след Домон, като обясни, че нощта е най-подходящото време да намери човек крадци и хора, които се издържат от занаята на крадците. Нинив обяви, че се оттегля в стаята си — нейната стая, — за да се изтегнела малко. Изглеждаше малко нестабилна и Елейн бързо осъзна защо. Нинив тъкмо беше привикнала с люшкането на борда на „Танцуващият по вълните“ и сега и беше трудно да привикне да ходи по повърхност, която не се люшка. Стомахът на тази жена не беше никак приятен спътник за дълги пътешествия, и то по море.

Тя самата последва Том в голямата гостна, където той бе обещал на Рендра да изнесе представление. Като по чудо си намери пейка до една маса и смразяващият ѝ поглед потуши желанието на неколцина мъже веднага да седнат до нея. Рендра ѝ донесе сребърна чаша с вино и тя започна да отпива, слушайки свирещия на лютнята Том, който запя любовни песни като „Първата роза на лятото“ и „Вятърът, който клати върбата“, и весели песнички като „Само на един ботуш“ и „Старата сива гъска“. Слушателите му останаха доволни и одобрително затропаха по масите. След малко Елейн също затропа. Не беше изпила повече от половината си чаша, но един красив млад слуга ѝ се усмихна и ѝ я допълни. Всичко това за нея беше странно възбуждащо. През целия си живот беше влизала в гостилница само пет-шест пъти и никога не беше се забавлявала така сърдечно сред простолудието.

След това Том развя с пищен жест наметалото си и заразказва сказания: „Мара и тримата глупави крале“, както и няколко приказки за Анла, Мъдрата съветничка — а после изрецитира дълъг откъс от „Великият лов на Рога“, като декламираше така завладяващо, че сякаш в самата гостна затанцуваха коне, заехтяха тръби и мъже и жени се

сражаваха и любеха, и загиваха. През цялата нощ той пя и рецитира, спирайки само за малко, за да накваси гърлото си с глътка вино, докато гостите тропаха нетърпеливо да продължи. Жената, която беше свирила на ксилофона, седеше в един ъгъл с инструмента на колене и гледаше с кисело изражение. Хората често подхвърляха монети към Том — той бе наел едно момченце, което да ги събира — а на нея едва ли бяха хвърляли толкова за музиката ѝ.

Всичко сякаш подходдаше на Том — и лютнята, и декламациите. Какво пък, той си беше веселчун, но в това като че ли имаше и нещо повече. Елейн можеше да се закълне, че го е чувала да декламира „Великият лов на Рога“ на Висок напев, не на обикновения. Но как бе възможно това? Та той беше един прост веселчун.

Най-накрая, посред нощ, Том се поклони с последно размятане на пъстрото наметало и закрачи към стълбището, съпроводен от оглушителен тропот по масите. Елейн тропаше не по-малко въодушевено от останалите.

Тя се надигна да го последва, но се подхлъзна и се друсна отново на мястото си. Погледна сребърната си чаша. Беше пълна. Явно не беше пила много. Но странно защо усещаше някакво замайване. Да. Онзи сладък младеж с премрежените от неа кафяви очи ѝ беше доливал чашата... колко пъти? Не че имаше голямо значение. Тя никога не беше пила повече от една чаша вино. Никога. Трябваше да е от това, че е слязла от „Танцуващият по вълните“ и отново е на твърда земя. Просто реагираше като Нинив. Това беше всичко.

Тя се изправи внимателно на крака — отказа прекалено загриженото предложение на младежа да ѝ помогне — и успя да се изкачи по стълбите, въпреки че се люлееха така необичайно. Без да спира на втория етаж, където се намираше стаята ѝ с Нинив, продължи до третия и почука на вратата на Том. Той бавно отвори и надникна недоверчиво. Изглежда, държеше нож, който бързо изчезна. Странно. Тя хвана единия от дългите му бели мустаци.

— Спомням си — каза тя. Езикът ѝ обаче отказваше да се подчинява. — Седях на коляното ти и ти дърпах мустака... — тя го дръпна силно, за да му покаже, и той присви очи — ...а мама се беше надвесила над рамото ти и ми се смееше.

— Мисля, че е най-добре да се прибереш в стаята си — каза той и се помъчи да се отскубне от ръката ѝ. — Мисля, че трябва да

поспиш.

Тя отказа да си тръгне. Всъщност дори успя да го избута навътре в стаята му. Стиснала го за мустака.

— Майка ми също седеше на коляното ти. Видях го. Помня го.

— Трябва да поспиш, Елейн. На заранта ще се чувстваш по-добре. — Той успя да се освободи и понечи да я избута до вратата, но тя му се изплъзна. Леглото нямаше пилони. Ако имаше пилон, за който да се хване, сигурно стаята щеше да престане да се върти така.

— Искам да знам защо майка ми седеше на коляното ти. — Той отстъпи назад и тя осъзна, че отново се опитва да го хване за мустака. — Ти си веселчун. Майка ми не би седнала на коляното на един веселчун.

— Иди да си легнеш, дете.

— Аз не съм дете! — Ядосана, тя тропна с крак и едва не падна. Подът беше по-надолу, отколкото изглеждаше. — Не съм дете. Ще ми кажеш. Сега!

Том въздъхна и поклати глава. Най-сетне каза вдървено:

— Не винаги съм бил веселчун. Някога бях бард. Дворцов бард. Всъщност в Кемлин. За кралица Мургейз. Ти беше дете. Просто си спомняш нещата неправилно. Това е всичко.

— Ти си бил неин любовник, нали? — Потрепването на очите му говореше достатъчно. — Бил си! Винаги съм знаела за Гарет Брин. Поне се досещах. Но се надявах, че тя ще се омъжи за него. Гарет Брин и ти, и този лорд Гебрил сега, за когото Мат казва, че имал кравешки очи, и... Колко още? Колко? Какво я прави по-различна от Берелайн, дето мъкне всеки мъж, който хване окото ѝ, в леглото си? Тя не е по-различна... — Всичко пред нея затрепера и главата ѝ закръжи. Едва след миг осъзна, че той я е плеснал. Беше я плеснал! Тя се съвзе, съжалявайки, че не може да спре да се олюлява. — Как смееш? Аз съм щерка-наследница на Андор и няма да позволя да...

— Ти си момиченце, което е изпило цял мях с вино и сега не може си сдържа нрава — срыза я той. — И ако още веднъж те чуя да кажеш подобно нещо за Мургейз, пияна или трезва, ще те метна на коляното си и добре ще те напердаша, колкото и да ми преливаш! Мургейз е чудесна жена, най-добрата от всички!

— Нима? — Гласът ѝ затрепера и тя осъзна, че плаче. — Тогава защо тя... Защо? — Неясно как, той я беше прегърнал и я галеше по

косата.

— Защото е самотна — отрони той. — Защото повечето мъже, привлечени от една кралица, виждат в нея властта, а не жената. Аз видях в нея жена и тя го разбра. Предполагам, че Брин е видял същото, както и този Гебрил. Трябва да го разбереш, дете. Всеки има нужда от някого в своя живот, от човек, на когото да му е мило за него, и на него той да му е скъп. Дори една кралица.

— Но защо си отиде? — изхлипа тя в гърдите му. — Ти ме караше да се смея. Спомням си. И нея я караше да се смее. И ме носеше на конче.

— Това е дълга история. — Той въздъхна с мъка. — Ще ти разкажа друг път. Ако ме помолиш. С мъничко късмет до заранта ще забравиш това. Време е да си лягаш, Елейн.

Заведе я до вратата и тя се възползва от възможността отново да дръпне мустака му.

— Ето така — каза тя доволна. — Обичах да го дърпам ето така.

— Да, обичаше. Можеш ли сама да слезеш по стълбите?

— Разбира се, че мога. — Тя го изгледа колкото можа по-високомерно, но той беше готов повече от всякога да я придружи в коридора. За да му докаже, че ще се справи сама, тя закрачи — внимателно — и стигна чак до стълбището. Когато застъпва надолу, той все още продължаваше да я гледа загрижено от прага.

За щастие, не залитна, докато не се скри от очите му, но не тръгна направо към вратата на стаята им и се наложи малко да се върне. Нещо с това ябълково желе не беше съвсем наред; не трябваше да яде толкова. Лини винаги казваше... Не можеше да си спомни какво точно ѝ казваше Лини, но нещо за яденето на прекалено много сладко.

В стаята светеха две лампи, едната върху малката кръгла масичка до леглото и другата — на боядисаната в бяло лавица над камината. Нинив се беше проснала върху завивката, съвсем облечена. С щръкнали навън лакти, забеляза Елейн.

Каза първото нещо, което ѝ хрумна.

— Ранд смята, че съм се побъркала, Том е бард, а майка ми не е Берелайн. — Нинив я погледна много странно. — Малко ми се вие свят, не знам защо. Едно симпатично момче със сладки кафяви очи ми предложи малко вино и...

— Че как няма да ти предложи — отвърна Нинив хапливо, стана и я прегърна през кръста. — Ела за малко. Има нещо, което трябва да видиш. — Приличаше на ведро с вода до умивалника. — Ето. Сега двете ще коленичим, за да можеш да го погледнеш по-добре.

Елейн го направи, но във ведрото нямаше нищо освен собственото ѝ отражение. А после ръката на Нинив мина на тила ѝ и главата ѝ се оказа във ведрото.

Тя заудря с ръце, мъчейки се да се изправи, но ръката на Нинив беше като от желязо. Под водата човек трябваше да си задържа дъха. Елейн знаеше, че трябва. Само че не можеше да си спомни как. Единственото, което можеше да направи, беше да маха, да пуска мехури и да се дави.

Нинив я дръпна нагоре, по лицето ѝ се стече вода и тя вдиша дълбоко.

— Как смееш... да... — издиша тя. — Аз съм щерката-наследница на... — Успя да писне само веднъж преди главата ѝ отново да потъне с плясък. Това, че стисна ведрото с две ръце и го забута, не ѝ помогна. Топуркането на краката ѝ по пода също не помогна. Щеше да се удави. Нинив щеше да я удави.

След цял век отново се озова извън водата и вдиша. По лицето ѝ се бяха смъкнали прогизнали кичури.

— Струва ми се — каза тя с възможно най-крепък глас, — струва ми се, че ще повърна.

Нинив дръпна гледжосания бял леген от стойката на умивалника тъкмо навреме и натисна главата на Елейн, докато не избълва всичко, което беше яла в живота си. След една година — е, няколко часа поне, толкова дълго ѝ се стори — Нинив чистеше лицето ѝ и изтриваше устните ѝ, топейки ръце във водата. В гласа ѝ обаче нямаше нищо утешително.

— Как си могла да го направиш? Какво те е прихванало? Бих очаквала някой глупав мъж да се напие, докато не може да се държи на краката си, но ти! Точно тази нощ.

— Изпих само една чаша — изломоти Елейн. Онзи младеж може и да ѝ я доливаше, но не можеше да е изпила повече от две. Разбира се, че не можеше.

— Чаша колкото кана. — Сумтейки, Нинив ѝ помогна да се изправи. По-скоро я издърпа. — Можеш ли да останеш будна? Аз ще

потърся Егвийн, а все още не мога да разчитам на себе си да се измъкна от Тел-айеран-риод, без някой да ме събуди.

Елейн примигна. Бяха търсили Егвийн неуспешно всяка нощ, откакто бе изчезнала така внезапно от онази среща в Сърцето на Камъка.

— Да остана будна? Нинив, сега е мой ред да я търся и е по-добре да съм аз. Знаеш, че не можеш да привличаш Силата, освен когато си ядосана и... — Усети, че Нинив е обкръжена от сиянието на сайдар. При това от доста време, прецени тя. Собствената ѝ глава сякаш беше натъпкана с вълна; мисълта трудно си пробиваше път. Едва долавяше съществуването на Верния извор. — Май наистина ще е по-добре ти да отидеш. Ще стоя будна.

Нинив я изгледа намръщено, но после кимна. Елейн се опита да ѝ помогне да се съблече, но пръстите ѝ, изглежда, не я слушаха, когато се захвана с малките копчета по гърба на роклята ѝ. Нинив изръмжа и се разкопча сама. Останала по долна риза, тя надяна на пръста си усукания каменен пръстен, който винаги носеше на шията си с един мъжки пръстен — тежък и от масивно злато. Пръстенът на Лан. Нинив винаги си го носеше между гърдите.

Нинив отново се просна, а Елейн придърпа ниско трикрако столче до леглото. Много ѝ се спеше, но на това нямаше как да заспи. Проблемът, изглежда, се свеждаше само до това да не падне на пода.

— Ще пресметна около един час и ще те събудя.

Нинив кимна, после затвори очи. След известно време задиша дълбоко.

Сърцето на Камъка беше съвсем празно. Нинив беше направила пълна обиколка около Каландор, искрящ сред каменните плочи на пода, преди да се усети, че все още е по долната си риза и кожената връв се клатушка на шията ѝ с двата пръстена. Намръщи се и само след миг се оказа, че е облечена в рокля от Две реки от хубава кафява вълна и носи груби обуца. Елейн, както и Егвийн, разбира се, изглежда, намираха тези неща за много лесни, но за нея никак не бяха лесни. В по-предишните си посещения в Тел-айеран-риод беше преживяла смущаващи мигове, главно поради отвличащите мисли за Лан, но съзнателното променяне на облеклото изискваше

съсредоточаване. От тези мисли роклята ѝ изведнъж стана копринена и прозрачна като воала на Рендра. Дори и Берелайн на нейно място щеше да се изчерви. Същото направи и Нинив, като си представи, че Лан я вижда така. Струваше ѝ усилие да върне кафявата вълна.

Камъкът беше безмълвен, лъхаше на някаква куха празнота. Можеше да чуе прилива на кръвта в собствените си уши. Въпреки това кожата между плешките ѝ настръхна, сякаш някой я следеше.

— Егвийн? — Викът ѝ отекна сред тишината между колоните. — Егвийн? — Нищо.

Тя отри длани в роклята си и осъзна, че вече държи чвореста крива тояга, удебелена в единия край на топка. Страшна работа щеше да ѝ свърши, няма що. Но въпреки това я стисна здраво. Един меч сигурно щеше да е от повече полза — за миг тоягата потрепна и стана наполовина меч, — но тя не знаеше как се борава с меч. Засмя се тъжно. Тук един кривак беше също толкова добро оръжие, колкото и един меч — еднакво безполезни. Преливането беше единствената ѝ сериозна защита, както и бягането. Кое то в момента оставаше единственият ѝ избор.

Искаше ѝ се да побегне, но не смяташе да се предаде толкова лесно. Но какво ли можеше да направи? Егвийн я нямаше тук. Беше някъде в Пустошта. Руйдийн, беше казала Егвийн. Кой знае къде се намираше това.

Само една стъпка, и на следващата тя изведнъж се озова на някакъв планински склон, с безмилостно слънце, издигащо се над проядени зъбери отвъд долината долу и нагряло до непоносимост сухия въздух. Пустошта. Намираше се в Пустошта. За миг слънцето я стресна, но пък Пустошта се намираше твърде на изток, за да бъде там ден, когато в Танчико е нощ. Всъщност в Тел-айеран-риод това нямаше никакво значение. Доколкото тя можеше да прецени, тук слънчевата светлина или нощният мрак нямаша никакво отношение към реалния свят.

Дълги бледи сенки все още покриваха половината долина, но странно как долу висеше набъбнала неподвижна мъгла, която изобщо не се разсейваше под жежките лъчи на слънцето. Сред мъглата се издигаха величави кули, някои от които — като че ли недовършени. Град. Град в Пустошта?

Присвила очи, тя успя да различи и някаква човешка фигура в долината. На мъж, въпреки че от това разстояние можеше да различи единствено силуета му — облечен в бричове и с яркосиньо палто. Определено не беше айилец. Вървеше покрай мъглата и често се спираше да мушне ръка в нея. Не можеше да е съвсем сигурна, но ѝ се стори, че ръката му се спира. Сигурно това не беше съвсем мъгла.

— Трябва да се махнеш оттук — каза зад гърба ѝ тревожен женски глас. — Ако онзи те види, ще загинеш, ако не и по-лошо.

Нинив подскочи, завъртя се с надигнат кривак и едва не загуби равновесие на неравния склон.

Жената, застанала малко над нея, беше облечена в късо бяло сетре и много широки бледожълти панталони, стеснени над късите ѝ ботуши. Наметалото ѝ се беше издуло от внезапния порив на вятъра. Но дългата ѝ, сложно сплетена златиста коса и сребърният лък в ръцете ѝ бяха нещата, заради които от устните на невярващата Нинив изригна:

— Биргит?! — Биргит, героинята от стотици приказки, със своя сребърен лък, с който никога не пропускаше целта си. Биргит, една от мъртвите, които Рогът на Валийр щеше да призове от гробовете, за да се сражават в Последната битка. — Невъзможно. Коя си ти?

— Няма време. Трябва да се махнеш, преди да те е видял. — С плавно движение Биргит измъкна сребърно стрела от колчана на кръста си, сложи я на тетивата и изпъна лъка. Перцата на стрелата почти опряха ухото ѝ. Върхът на сребърната стрела се насочи право в сърцето на Нинив. — Бягай!

Нинив побягна.

Сега не беше съвсем сигурна, но като че ли стоеше сред моравата в Емондово поле, обърната с лице към хана „Виноструй“, с неговите бели комини и покрива, покрит с червени керемиди. Тук слънцето също бе увиснало високо на небосклона, въпреки че Две реки се намираха далеч на запад от Пустошта. Някакво треперливо движение привлече погледа ѝ — сребристо проблясване — и една жена се скри зад ъгъла на спретнатата къща на Айлис Кандуин. Биргит.

Нинив не се поколеба. Затича се към едно от мостчетата, прехвърлящи пенещите се води на потока. Обущата ѝ затрополяха по дървените греди.

— Ела тук — извика тя. — Ела веднага тук и ми отговори! Кой беше оня? Ела веднага тук, или само на героиня ще ми станеш! Така ще те напердаша, че ще си помислиш, че си преживяла истинско приключение.

Докато заобикаляше къщата на Анлис, почти не се надяваше, че ще завари Биргит. Но това, което най-малко очакваше да види, беше мъж в тъмно палто, тичащ към нея по черната улица. Дъхът ѝ секна. Лан. Не, не беше той, но беше със същите очертания на лицето, със същите очи. Той се спря, вдигна лъка си и стреля. В нея. Тя с писък се хвърли встрани, мъчейки се да изпълзи от съня си и да се събуди.

Щом Нинив изпищя, Елейн скокна и столчето се преобърна.

— Какво стана, Нинив? Какво се случи?

Нинив потръпна.

— Приличаше на Лан. Приличаше на Лан и се опита да ме убие. — Опря с трепереща длан лявата си ръка на няколко пръста под рамото, където от една плитка рана се стичаше кръв. — Ако не бях отскочила, щеше да ме прониже в сърцето.

Елейн приседна на ръба на леглото и огледа раната.

— Не е много лоша. Ще я измия и ще ти я превържа. — Съжали, че не владее Церителството; ако се опиташе да го приложи, без да го владее, можеше само да влоши нещата. Но наистина не беше нещо повече от драскотина. Да не говорим, че все още усещаше главата си като че ли пълна с желе. Люшкащо се желе. — Не е бил Лан. Успокой се. Който и да е бил, не е бил Лан.

— Знам — отвърна кисело Нинив. След което ѝ описа какво я бе сполетяло с почти същия сърдит тон. Мъжът, стрелял по нея в Емондово поле, и мъжът в Пустошта. Не беше сигурна дали са един и същ човек. Биргит сама по себе си беше достатъчно невероятно събитие.

— Сигурна ли си? — попита Елейн. — Биргит?

Нинив въздъхна.

— Единственото, в което мога да бъда сигурна, е, че не намерих Егвийн. И че тази нощ повече няма да се връщам там. — Тя удари с юмрук по бедрото си. — Къде ли е тя? Какво е станало с нея? Ако е срещнала онзи тип с лъка... О, Светлина!

Елейн трябваше да размисли малко. Така ужасно ѝ се спеше, че почти не можеш да мисли.

— Тя каза, че може и да не е там на следващата ни среща. Може би затова напусна толкова бързо. Но защо ли не може... Тоест... — Думите ѝ никак не звучаха смислено, но не можеше да го изкаже както трябва.

— Надявам се — отвърна уморено Нинив. — Я по-добре ела да си легнеш. Всеки момент ще грохнеш.

Елейн се остави с благодарност да ѝ помогнат да се съблече. Не бе забравила, че трябва да превърже Нинив, но леглото изглеждаше така примамливо, че не можеше да помисли за нищо друго. На заранта сигурно стаята щеше да е престанала да се върти така бавно около леглото. Още щом главата ѝ докосна възглавницата, сънят дойде.

На заранта съжали, че не е умряла.

Слънцето едва бе изгряло в небето и общата гостна беше празна, с изключение на нея самата. Стиснала с две ръце в главата си, тя заби поглед в чашата, която Нинив бе поставила на масата пред нея преди да излезе да потърси ханджийката. Елейн усещаше главата си като... Невъзможно бе да се опише. Ако някой ѝ предложише да ѝ я отреже, щеше да му е благодарна.

— Добре ли си?

Извърна се рязко, разпознала гласа на Том, и едва се сдържа да не изхленчи.

— Много съм си добре, благодаря. — От говоренето главата ѝ запулсира. Той поглади колебливо единия си мустак. — Приказките ти снощи бяха чудесни, Том. Поне онова, което си спомням от тях. — Успя някак да се засмее самоукорително. — Боя се, че не си спомням много, освен че седях ей там и те слушах. Изглежда, съм прекалила с ябълковото желе. — Не смяташе да си признава, че е изпила толкова вино: все още нямаше представа колко точно. Или че си спомня за посещението си в стаята му, дето се изложи като последната глупачка. Това пък най-малко. Той, изглежда, ѝ повярва, ако можеше да се съди по облекчението, с което седна на другия стол.

Нинив се върна, седна и попита:

— Някой от вас да е виждал господин Сайдар тази заран?

— Той не спа в стаята — отвърна Том. — За което би трябвало да съм му благодарен, предвид големината на леглото.

Заговориха за вълка, и той — в кошарата. Джюйлин се появи на входната врата. Изглеждаше уморен, а иначе изрядно стоящото му палто беше раздърпано. Под лявото му око личеше оток, а черната му коса беше сякаш оправена набързо с пръсти. Въпреки това той се приближи до тях с усмивка.

— Крадците в този град са колкото риби-бодливки в тръстиката и стават разговорчиви само ако им купиш чаша пиене. Говорих с двама, които твърдят, че са видели жена с бял кичур на косата над лявото ухо. Склонен съм да повярвам на единия.

— Значи са тук — каза Елейн, но Нинив поклати глава.

— Може би. Едва ли само една жена е с бял кичур в косата.

— Не можа да определи възрастта ѝ — продължи Джюйлин, прикривайки с шепа прозявките си. — Твърдеше, че изобщо нямала възраст. Даже се пошегува, че може да е Айез Седай.

— Много бързаш — рече му Нинив укорително. — С нищо няма да ни помогнеш, ако ги привлечеш към нас.

Лицето на Джюйлин помръкна.

— Предпазлив съм. Не горя от желание Лиандрин отново да ме пипне. Не задавам въпроси; само говоря. Понякога — за жени, които съм познавал. Двама мъже ухапах на този бял кичур и никой от тях не разбра, че е нещо повече от безгрижно дърдорене над халба евтин ейл. Тази нощ може би някой друг ще се оплете в мрежата ми, само че този път ще е една крехка женица от Кайриен с много големи сини очи. — Това трябваше да е Темайле Киндероуд. — Малко по малко ще стесня кръга къде са ги виждали, докато не разбере точно къде се намират. Ще ви ги намеря.

— Или аз. — Том го каза така, сякаш беше уверен, че второто е по-вероятно. — Освен с крадци, не мислите ли, че ще се замесят с благородници и с политика? Някой лорд в този град ще започне да се държи по необичаен за него начин и ще ме насочи към тях.

Двамата мъже се изгледаха, сякаш щяха да се сбият. Мъже. Първо Джюйлин и Домон, сега — Джюйлин и Том. Най-вероятно Том и Домон щяха да се впуснат в юмручен бой, за да се завърши картинката. Мъже. Това беше единственият коментар, който Елейн можа да измисли.

— Възможно е двете с Елейн да се справим без нито единия от двама ви — каза сухо Нинив. — Днес ще започнем сами да търсим. — Очите ѝ едва се помръднаха към Елейн. — Аз поне смятам да започна. Елейн може би се нуждае от малко почивка.

— Два чифта очи виждат по-добре от един — каза Елейн.

— Сто чифта виждат още по-добре — рече припряно Джюйлин — и ако онази иллианска змиорка наистина разпрати хората си, ще разполагаме с поне толкова, да не говорим за крадците и джебчиите.

— Аз... ние двамата... ще ви намерим тези жени, стига да могат да се намерят — каза Том. — Не е необходимо вие да се показвате извън хана. Този град е опасен, дори и Лиандрин да не е тук.

— А освен това — добави Джюйлин, — ако те са тук, познават и двете ви. Знаят ви лицата. По-добре ще е да си останете в хана, скрити от нежелани погледи.

Елейн ги зяпна удивена. Само допреди миг бяха готови да се счепкат, а сега бяха застанали рамо до рамо. Нинив излезе права, че ще им създадат само неприятности. Да, но тя бе щерката-наследница на Андор и не смяташе да се крие зад гърбовете на господин Джюйлин Сайдар и господин Том Мерилин. И тъкмо отвори уста да им го заяви, когато Нинив я изпревари.

— Прави сте — рече спокойно Нинив. Елейн я изглежда невярващо. Том и Джюйлин също изглеждаха изненадани, но същевременно — гадно доволни. — Те наистина ни познават — продължи невъзмутимо Нинив. — Тази сутрин се погрижих за това, струва ми се. А, ето я и госпожа Рендра със закуската ни.

Том и Джюйлин се спогледаха озадачени и навъсени, но нищо не можеха да кажат в присъствието на усмихващата им се под воала си ханджийка.

— А онова, за което ви помолих? — каза ѝ Нинив, докато жената поставяше пред нея купа с подсладена с мед каша.

— Ах, да. Няма да е проблем да намерим и за двете ви подходящи дрехи. Колкото до прическата — косите ви са хубави; бързо ще се нагласят. — И тя показва собствените си многобройни златисти плитки.

Лицата на Том и Джюйлин искрено развеселиха Елейн. За спорове можеха и да са готови, но срещу пренебрежението не разполагаха с никаква защита. Докато Нинив и Рендра обсъждаха

цената и кройката, както и тъканта — Рендра искаше да им направи също като нейната силно вталена рокля, днес бледозелена на цвят; Нинив беше против, но, изглежда, отстъпваше — Елейн опита лъжица от кашата, за да премахне неприятния вкус от устата си. Това ѝ напомни, че е гладна.

Имаше още един проблем, за който никоя от двете все още не беше споменала, проблем, за който Том и Джюйлин изобщо не знаеха. Ако Черната Аджа се намираше в Танчико, то тогава тук беше и онова нещо, което застрашаваше Ранд. Нещо, което можеше да го обвърже със собствената му Сила. Нямахте да е достатъчно да намерят Лиандрин и останалите. Трябваше да намерят и онова нещо. Изведнъж апетитът ѝ изчезна.

ГЛАВА 40

ЛОВЕЦ НА ТРОЛОЦИ

Остатъците от ранния утринен дъжд все още капеха от листата на ябълките. Една чинка подскачаше на клон, отрупан с оформящи се вече от цветчетата плодове, които това лято никой нямаше да събере. Слънцето беше високо, но скрито зад плътни сиви облаци. Седнал на земята, Перин несъзнателно опипа здравината на тетивата си: дори грижливо увитите, намазани с восък жилки се отпускаха при влажно време. Проливният дъжд, който Верин бе предизвикала, за да ги прикрие от преследвачите в нощта на бягството, бе изненадал дори и него със стихийността си и оттогава дъждовете ги бяха споходили още на три пъти в продължение на шест дни. Вярваше, че са били шест дни. След онази нощ почти не беше се замислял, просто се носеше по гребена на събитията, реагирайки на всяко поредно, което се изправеше пред него. Секирата го убиваше на хълбока, но той почти не обръщаше внимание на това.

Ниски затревени могилки бележеха поколенията Айбара, погребани тук. Най-старите носеха дати отпреди близо триста години, над гробове, почти неразличими сред недокосваната земна повърхност. Но това, от което го болеше, бяха могилките, огладени от дъждовете, но все още необрасли с трева. Поколения Айбара бяха заровени тук, но със сигурност не и четиринадесет души наведнъж. Стринка му Неаин, непосредствено до по-стария гроб на чичо Карлин, с двете им деца до нея. Старата Еалсин, в една редица с чичо Евард и стринка Магде, и техните три деца, дългата редица, включваща майка му и баща му. С Адора, Деселе и малкия Пет. Дълга редица могили гола влажна пръст, още показваща се сред избуялата наоколо трева. Той преброи пипнешком стрелите, останали в колчана му. Седемнадесет. Твърде много се бяха повредили и можеше да се поправят само металните им върхове. А нямаше време да си ги прави сам; скоро трябваше да потърси майстора на стрели в Емондово поле. Буел Дотри правеше добри стрели, по-добри дори от тези на Трам.

Леко шумолене зад гърба му го стресна и той подуши из въздуха.

— Какво има, Данил? — попита той, без да се оглежда назад. Последва сдържано ахване, после Данил Луин каза:

— Дамата е тук, Перин. — Никой не можеше да свикне с това, че той познава кой кой е, без да ги е погледнал, дори и в тъмното, но той вече бе престанал да се безпокои за нещата, които им се струваха странни.

— Каква дама?

— Лейди Файле. И лорд Люк също. Дойдоха от Емондово поле.

Перин се изправи плавно и закрачи с широки крачки, така че на Данил се наложи да подтичва след него. Постара се да не поглежда към къщата — по-точно към обгорените греди и осаждените комини, останали от къщата, в която бе отрасъл. Но огледа дърветата за съгледвачите си — тези, които се намираха най-близо до фермерската къща. Близко до Водния лес земята бе обрасла с високи кичести дъбове. Гъстият листак прикриваше добре младежите, а грубите им селски дрехи помагаха да се слоят с дърветата, така че дори на него му беше трудно да ги различи. Трябваше да поговори с предните постове — от тях се очакваше да следят никой да не може да се приближи без предупреждение. Дори Файле и този Люк.

Лагерът им, разположен в голяма горичка, която някога бе смятана за много отдалечена от фермите и дива, представляваше неочистено от трънливите храсталаци място, с опнати между дърветата одеяла, осигуряващи им заслон от дъжда, и други — пръснати по земята около вече изстиналите огнища. Тук също капеше от клоните. Повечето от петдесетината млади мъже в лагера ходеха небръснати, отчасти подражавайки на Перин, отчасти защото никак не беше приятно да се бръснат със студена вода. Бяха добри ловци — онези, които не можеха да ловуват, той бе отпратил по домовете им — но все пак не бяха привикнали на повече от една-две нощи на открито.

В момента те бяха наобиколили Файле и Люк и ги бяха зяпнали с възхита. Само четирима-петима държаха лъкове. Останалите лъкове лежаха безразборно по постелите, както и повечето колчани. Люк стоеше до високия си черен жребец и разсеяно го потупваше — самото олицетворение на лениво високомерие, облечено в червен сюртук. Сините му очи все едно не забелязваха мъжете около него. Миризмата на този мъж изпъкваше сред останалите, студена и някак отделена, все

едно че нямаше нищо общо между него и мъжете наоколо, дори между него и човечеството изобщо.

Файле бързо тръгна към Перин. Усмиваше се и ухаеше на билков сапун и на самата себе си.

— Майстор Люхан ни каза, че сигурно ще ви намерим тук.

Канеше се да я попита какво търси тук, но неочаквано за самия себе си я прегърна и прошепна в ухото ѝ:

— Хубаво е, че те виждам. Липсваше ми.

Тя се отдръпна, колкото да вдигне очи и да го погледне.

— Изглеждаш уморен.

Перин не обърна внимание на това. Нямаше време за умора.

— Успяхте ли да заведете всички невредими в Емондово поле?

— Всички са в хана. — Тя се ухили. — Господин ал-Вийр е намерил една стара алебарда и се кълне, че ако Белите плащове поискат да ги вземат, ще трябва да минат през трупа му. Сега вече всички са в селото, Перин. Верин и Аланна, Стражниците. Преструват се на други, разбира се. Както и Лоиал. Той, разбира се, предизвика сензация. Дори повече, отколкото Байн и Чиад. — Усмивката ѝ се стопи и тя се намръщи. — Той ме помоли да ти съобщя нещо. Аланна изчезнала на два пъти, без да ги предупреди, веднъж — съвсем сама. Лоиал каза, че Ивон изглеждал много изненадан, като разбрал, че я няма. Казал да гледа друг да не разбере. — Тя го погледна загрижено. — Какво означава това, Перин?

— Сигурно нищо. Просто, че не мога да ѝ се доверявам със сигурност. Верин ме предупреди за нея, но мога ли да се доверя и на Верин? Казваш, че Байн и Чиад са в Емондово поле? Предполагам това означава, че той знае за тях. — Той кимна с глава към Люк. Още неколцина мъже го бяха обкръжили, задаваха му разни въпроси, а той им отговаряше с пренебрежителна усмивка.

— Те дойдоха с нас — отвърна тя замислено. — Сега разузнават лагера ви. Не мисля, че имат високо мнение за караулите ти. Перин, защо не искаш Люк да знае за айилците?

— Говорих с много хора, чиито ферми са били опожарени. — Люк беше достатъчно далеч, за да не го чуе, но въпреки това той сниши глас. — Като се брой и къщата на Флан Луна, Люк е бил на пет от местата в деня, в който са били нападнати, или на предния ден.

— Перин, този човек в известен смисъл е самонадеян глупак — чувам намеци, че бил претендент за един от троновите в Граничните земи, макар да твърди, че бил от Муранди — но не можеш сериозно да твърдиш, че е Мраколюбец. Даде много добри съвети в Емондово поле. Като казах, че всички са там, наистина имах предвид всички. — Тя поклати глава в почуда. — Стотици и стотици хора се стекоха от север и от юг, от всички посоки, с добитъка си и овцете, и всички говорят за предупрежденията на Перин Златоокия. Селото ти се подготвя за защита, ако се наложи, а в последно време Люк е навсякъде.

— Перин кой? — ахна той и присви очи. — От юг ли? Но аз по на юг оттук не съм слизал. Не съм говорил с нито един фермер на повече от една миля под Виноструй.

Файле го дръпна за брадата и се засмя.

— Мълвата се разпространява бързо, мой великолепно пълководецо. Струва ми се, че половината очакват да направиш от тях истинска армия и да гонят тролоците чак до Великата Погибел. За теб в Две реки ще се разказват легенди в следващите хиляда години. Перин Златоокия, ловецът на тролоци.

— Светлина! — промърмори той.

Ловец на тролоци. Свършеното дотук трудно можеше да оправдае подобно прозвище. Два дни след като освободиха госпожа Люхан и останалите, в деня, в който Верин и Томас се отделиха от тях, се бяха натъкнали на все още пушещите руини на една фермерска къща — той и петнадесетината момчета от Две реки, които бяха с него. След като заровиха труповете, които успяха да намерят из пепелищата, не беше трудно да проследят тролоците — е помощта на следотърсаческия опит на Гаул и на собствения му нос. Острата, зловонна миризма на тролоците нямаше как да се разнесе, не и за него. Някои от момците се поуплашиха, като разбраха, че онова, което им бе казал за лова на тролоци, е сериозно. Ако се беше наложило да вървят дълго, той беше сигурен, че повечето сигурно щяха да се разбягат, но следата ги отведе до една горичка на по-малко от три мили от фермата. Тролоците не се бяха погрижили да поставят караул — нямаха мърдраал със себе си, който да се оправи с обичайния им мързел — а младите мъже от Две реки знаеха да се прокрадват тихо. Загинаха тридесет и два тролока, повечето — в мръсните си постели,

промушени от стрели, преди да успеят да надигнат вой, камо ли секири и мечове. Данил и Бан бяха готови да отпразнуват великата си победа — докато не разбраха какво има в големия железен тролокски казан, окачен над огнището. Повечето побягнаха настрана да повърнат и не един се разплака открито. Перин сам изкопа гроба. Само един — нямаше как да се разбере кое на кого принадлежи. Колкото и смразяващо да бе, той не беше сигурен, че сам ще издържи, ако бяха различили останките.

Късно на другия ден никой не възрази, когато той подуши нова зловонна следа, макар че неколцина замърмориха накъде ли е тръгнал, докато Гаул не намери следи от копита и ботуши, твърде големи, за да са човешки. Друга горичка, недалече от Водния лес, бе приютила четиридесет и един тролока и един Чезнец, с разположени караули, макар повечето да похъркваха на постове си. А и всички да бяха будни, едва ли щеше да има голямо значение. Гаул изби будните, промъквайки се между дърветата като сянка, а броят на мъжете от Две реки междувременно бе нараснал на тридесетина. Освен това онези, които не бяха видели казана за готвене, бяха чули за него; крещяха, докато стреляха, с не по-малко дивашко удоволствие от гърления вой на тролоците. Облеченият в черно мърдраал издъхна последен, като таралеж, прободен от всички страни с щръкнали стрели. Никой не понечи да си прибере стрелата от изчадието, дори след като то престана да се гърчи.

Същата нощ падна вторият дъжд, часове и часове пронизващ до костите порой, а небето се изпълни със сиви купести облаци и мушещи земята мълнии. Оттогава Перин не бе помирисвал тролок, а всякакви следи по земята бяха отмити. Повечето им време минаваше в отбягване на патрулите на Белите плащове, които по мнението на всички бяха станали по-многобройни. Фермерите, с които Перин беше говорил, твърдяха, че патрулите, изглежда, се интересували повече да намерят своите пленници и онези, които са ги освободили, отколкото да се погрижат за безчинствата на тролоците.

Около Люк вече се бяха събрали доста мъже. Той беше висок и червеникавата му коса изпъкваше над тъмнокосите глави около него. Като че ли говореше нещо, а те го слушаха. Слушаха и кимаха.

— Я да видим какво има да ни каже — отрони мрачно Перин. Мъжете от Две реки неохотно се отдръпнаха пред него и Файле.

Всички слушаха лорда — червенодрешкото, който не на шега се беше увлякъл в речта си.

— Така че сега селото е подсигурено — говореше Люк. — Има предостатъчно хора, които да го защитят. Длъжен съм да призная, че с голямо удоволствие преспивам под покрив, когато имам възможност. Госпожа ал-Вийр, в хана, предлага много вкусна храна. А хлябът ѝ е един от най-хубавите, които съм ял. Наистина, едва ли нещо може да се сравни с топъл пресен хлебец и прясно бито масло, а и да отпуснеш крак на масата с чаша добро вино или от оня хубав кафяв ейл на господин ал-Вийр...

— Лорд Люк казва, че трябва да идем в Емондово поле, Перин — каза Кенли Ейхан и отри зачервения си нос с опакото на мръсната си ръка. Не беше единственият, който не можеше да се умие толкова често, колкото му се искаше, и съвсем не единственият, който често се събуждаше премерзнал.

Люк се усмихна на Перин досущ както би се усмихнал на куче, от което очаква да извърти някой номер.

— Селото наистина е подсигурено, но винаги има нужда от още хора.

— Ние ловим тролоци — отвърна хладно Перин. — Все още не всички са оставили фермите си и всяка орда, която намерим и избием, означава неопожарени ферми и повече хора, които да намерят сигурност.

Уил ал-Сийн се изсмя горчиво. Никак не изглеждаше добре с почервенелия си нос и шестдневната си брада.

— Че ние не сме подушвали тролок от дни насам. Бъди разумен, Перин. Може би вече сме ги избили. — Последва одобрително мърморене.

— Не искам да сея раздори — разпери умолително ръце Люк. — Несъмнено сте постигнали големи успехи освен онова, което вече чухме в селото. Стотици избити тролоци, предполагам. Напълно е възможно да сте прогонили всички. Казвам ви, в Емондово поле са готови да ви устроят посрещане като на истински герои. Сигурно е същото и в Стражеви хълм. Да има някои тук от Девенов просек? — Уил кимна и Люк го потупа по рамото с малко фалшива симпатия. — И този герой ще посрещнат радушно, няма съмнение.

— Който иска да си ходи вкъщи, прав му път — каза Перин равнодушно. Файле го изгледа навъсено — това не бе най-подходящото поведение за един бъдещ пълководец. Но той не желаше с него да останат хора, които не искат да са тук. Както не искаше и да е пълководец, впрочем. — Според мен работата още не е свършила, но вие решавате.

Никой не му възрази, макар че Уил, изглежда, беше готов. Обаче останалите двадесетина забиха погледи в земята и краката им заровиха смутено ланската шума.

— Е — подхвърли Люк небрежно, — ако не са ви останали тролоци за гонене, може би е време да насочите вниманието си към Белите плащове. Те никак не се радват от това, че простолюдието на Две реки е решило да се защитава само. А доколкото разбирам, се канят точно вас да ви избесят като престъпници, затова, че сте отвлекли пленниците им.

Мнозина от момците на Две реки се спогледаха смутени.

Тъкмо в този момент се появи Гаул и започна с бутане да си пробива път през тълпата, следван по петите от Байн и Чиад. Не че на айилците се наложи много да се бутат — мъжете им отвориха път веднага, щом ги видяха. Люк изгледа Гаул намръщено, дори може би с неодобрение; айилецът отвърна на погледа му, без да мигне. Лицата на Уил, Данил и останалите грейнаха, като видяха айилците; повечето от тях вярваха, че някъде из горичките и лесовете наоколо се крият още стотици като тях. Не се сещаха да попитат защо тези айилци стоят скрити, а и Перин съзнателно не бе повдигал въпроса. Ако вярата, че има още неколкостотин айилци, укрепваше храбростта им — толкова по-добре.

— Какво намери? — попита Перин. Гаул беше напуснал лагера преди два дни.

— Тролоци — отвърна Гаул, все едно че съобщаваше, че е видял овци. — Придвижват се през Водния лес на юг. Не са повече от тридесет и смятам, че се канят да вдигнат стан в края на гората и да ударят през нощта. На юг все още има хора, които държат да си останат по местата. — Изведнъж се ухили като вълк. — Не ме забелязаха. Няма да вземат мерки за сигурност.

Чиад се наведе към Байн и прошепна така, че да се чуе:

— Много добре се движи за Каменно куче. Не вдига повече шум от някой сакат вол.

— Е, Уил? — попита Перин. — Още ли държиш да отидеш в Емондово поле? Можеш да се избъръснеш и сигурно ще намериш някое момиче, което да целуваш, докато тролоците вечерят.

Уил се изчерви и отвърна дрезгаво:

— Тази нощ ще бъда там, където и ти, Айбара.

— Никой няма да си тръгне за дома, щом все още има тролоци наоколо. Перин — добави Кенли.

Перин огледа останалите и видя само утвърдителни кимания.

— А ти, Люк? Ще се радваме с нас да има един лорд и Ловец на Рога. Би могъл да ни покажеш как се правят тези работи.

Люк се усмихна много пестеливо, като резка върху камък, но усмивката така и не докосна студените му сини очи.

— Съжалявам, но защитата на Емондово поле все още има нужда от мен. Трябва да се погрижа да защитя хората ви, в случай че там ударят повече от някакви си трийсетина тролоци. Или Чедата на Светлината. Милейди Файле? — Той протегна ръка да ѝ помогне да се качи на коня си, но тя поклати глава.

— Аз ще остана с Перин, лорд Люк.

— Жалко — промърмори той и присви рамене, сякаш искаше да каже, че човек не може да разбере женския вкус. Надяна си чистите ръкавици с бродираните върху тях вълци и се метна на седлото. — Е, желая ти успех, господин Златооки. Наистина се надявам всички да имате късмет. — С полупоклон към Файле той обърна високия жребец и го пришпори в галоп, принуждавайки неколцина мъже да отскочат встрани от пътя му.

Файле изгледа Перин намръщена, намеквайки като че ли, че го чака хокане, когато останат сами. Той се вслуша в тропота на копитата на коня на Люк, докато не престана да го чува, след което се обърна към Гаул.

— Можем ли да изпреварим тролоците? Да ги изчакаме някъде преди да са стигнали там, където смятат да спрат?

— Разстоянията са подходящи за засада, ако тръгнем веднага — каза Гаул. — Движат се в права колона и не бързат. С тях има и един Ездач на нощта. По-лесно ще е да ги изненадаме в постелите,

отколкото ако ги нападнем будни. — Имаше предвид, че така мъжете от Две реки ще се справят по-лесно; от него самия на страх не лъхаше.

От някои от останалите обаче определено лъхаше, но въпреки това никой не изтъкна, че един сблъсък с будни тролоци и мърдраал може би не е най-добрият план. Напуснаха лагера веднага, след като загасиха огньовете и пръснаха пепелта. Със събраните постове — Перин си напомни да им поговори да си отварят очите — наброяваха почти седемдесет. Предостатъчно, за да ударят трийсетина тролоци от засада. Бан ал-Сийн и Данил водеха по една половина — по този начин като че ли беше потушил споровете, — а Били ал-Дай, Кенли и още няколко души бяха старши на по една десятка. Уил също — младежът всъщност не беше лош, поне когато умът му не хвърчеше по момичета.

Щом тръгнаха на юг, Файле подкара Лястовица плътно до Стъпко. Айилците подтичваха леко напред.

— Ти май изобщо не му вярваш — каза тя. — Смяташ, че е Мраколюбец.

— Вярвам на теб, на лъка си и на секирата — отвърна й той. Лицето му изглеждаше тъжно и доволно същевременно, но това си беше чистата истина.

В продължение на два часа Гаул ги водеше на юг, после възвиха към Водния лес — гъста плетеница от извисяващи се дъбове, борове и клен, лаврови дръвчета и конусообразни чинари, високи ясени с плоски корони, магнолия и жълта върба и гъсти, увити с дива лозница храсти. Хиляди катерички пробягваха по клоните, дроздове и чинки прелитаха навсякъде. Перин надушваше също така миризмата на сърни, на зайци и на лисици. Малките поточета бяха в изобилие, лесът беше осеян с обрасли с тръстика езерца и вирове, в много случаи засенчени от дървета, но и немалко — на открито, от по-малко от десетина крачки широки, до над петдесетина. Земята бе подгизнала и жвакаше под копитата на конете.

Гаул спря между едно голямо, обрасло с върбалак езеро и тясна бара, лъкатушеща навътре в гората. Тук щяха да дойдат тролоците, ако продължеха със същия ход. Тримата айилци бързо се стопиха сред дърветата, за да се уверят в това, и скоро се върнаха, за да ги предупредят за приближаването им.

Перин остави Файле с неколцина младежи да вардят конете, а останалите разположи в тясна дъга — клопката, в която щяха да влязат

чудовищата. След като се увери, че всеки мъж се е прикрил добре и знае какво да прави, той самият зае позиция в дъното до един дъб, чийто дънер беше по-дебел от височината му.

Охлаби клупа на секирата на колана си, сложи стрела на тетивата и зачака. Лек ветрец лъхна в лицето му. Трябваше да може да надуши тролоците дълго преди да влязат в полезрението му. Трябваше да се появят точно срещу него. Отново опипа секирата си и зачака. Минаха минути. Час. Повече. Колко още, преди тварите на Сянката да се появят? Сигурно още много сред тази влага, а тетивата трябваше да се подмени.

Птиците се изпокриха миг преди катеричките да утихнат. Перин вдиша дълбоко и се намръщи. Нищо. При този вятър трябваше да може да надуши тролоците веднага щом животните ги усетеха.

Смътен полъх донесе до ноздрите му гнила воня, като на стара от векове пот и смрад. Той мигом се извърна и извика:

— Зад нас са! Бегом към мен! Две реки, към мен! Файле!

Письци и викове изригнаха от всички посоки, омесени с вой и дивашки рев. Един рогат тролок скочи на откритото на двайсет крачки пред него и надигна дълъг извит лък. Перин стреля и посегна за следващата стрела. Широкото острие улучи тролока между очите и чудовището изрева и рухна. Но неговата стрела, колкото късо копие, удари хълбока на Перин като чук.

Той изпъшка от удара, преви се и изтърва лъка и стрелата. Болката се плъзна на вълни; той затрепера, щом си пое дъх, и всяко ново потръпване му причини нова болка.

Други два тролока изскочиха иззад мъртвия си другар, единият с вълча муцуна, а другият — с кози рога, сенки с черна козина, един път и половина по-високи от Перин и два пъти по-широки от него. Изреваха и се втурнаха към него с вдигнати мечове.

Той успя да се задържи изправен, стисна зъби, скърши дебелата колкото палец стрела, вдигна секирата си и се втурна да ги срещне. Смътно усети, че вие като вълк. Виеше с гняв, от който очите му почервеняха. Те врхлетяха върху него — броните им бяха с шипове по лактите и раменете, — но той яростно развъртя секирата, сякаш с всеки замах искаше да отсече цяло дърво. Заради Адора. Заради Деселе.

— Майка ми! — изрева той. — Огън да ви гори! Майка ми!

Внезапно осъзна, че сече окървавени трупове. Изръмжа и с мъка се спря, тресейки се от усилието, както и от болката в хълбока. Вече се чуваха по-малко виковете. По-малко крясъци. Останал ли беше някои освен него?

— Бегом към мен! Две реки, насам!

— Две реки! — отзова се някой в паника сред влажния лес, после — друг. — Две реки!

Двама. Само двама.

— Файле! — изкрещя той. — О, Светлина, Файле!

Плътночерно петно, потрепнало сред дърветата, възвести приближаването на мърдраала още преди да е успял да го види ясно — змиеподобно люспестата черна броня по гърдите, мастилеотъмния плащ, увиснал неподвижно в бяга на чудовището. Щом се приближи, то закрачи с гъвкави, уверени стъпки: знаеше, че е ранен, и разбираше, че е лесна плячка. Бледият му безок поглед го прикова с вледеняващ ужас.

— Файле? — промълви насмешливо изчадието. С глас като ронеща се изгоряла кожа. — Твоята Файле... беше вкусна.

С рев Перин се хвърли срещу него. Черното острие на меча посрещна първия му удар. И втория. И третия. Гладкобялото лице на съществото се напрегна, ала то се движеше като пепелянка. За миг Перин го принуди да мине в защита. Само за миг. Кръв закапа по хълбока му. Раната гореше като огън. Не можеше да удържи дълго. А изчерпеха ли се силите му, мечът щеше да намери сърцето му.

Кракът му се подхлъзна в калта, разровена под ботушите му, а оръжието на Чезнеция се издърпа назад, за да се заби... и друг меч изсвистя и разцепи безоката глава и тя се килна сред фонтан от черна кръв. Мърдраалът залитна напред, мушкайки слепешката, отказвайки да умре окончателно, продължавайки инстинктивно да се мъчи да убие.

Перин се взря в мъжа, който триеше невъзмутимо острието на меч си с шепи жълти листа. Сменящия цветовете си плащ на Ивон бе провиснал на гърба му.

— Аланна ме изпрати да те намеря. Едва успях, както се придвижвахте, но седемдесет коня все пак оставят следи. — Мургавият снажен Стражник изглеждаше така спокоен, сякаш палеше лулата си пред камината. — Тролоците не бяха свързани с това... —

той посочи бегло мърдраала с върха на меча си; беше паднал, но продължаваше да мушка напосоки. — Толкова по-жалко, но ако можеш да събереш хората си накуп, сигурно няма да посмеят да ви нападнат при липсата на Безлик, който да ги подтиква. По мои сметки в началото трябва да са били стотина. Вече са по-малко. На доста от тях им пуснахте кръвчицата. — И той спокойно тръгна да огледа сенките под дърветата: само изваденият му меч показваше, че е станало нещо по-необичайно.

За един кратък миг Перин зяпна изумен. Аланна го е търсила? Пратила е Ивон? Тъкмо навреме, за да спаси живота му. Отърси се и отново надигна глас.

— Две реки, при мен! В името на Светлината, при мен! Насам! Сбор! Насам!

Този път продължи да вика, докато не се появиха познати лица. Опръскани с кръвища лица, в повечето случаи. Слисани, зяпнали от ужас и почуда. Някои от мъжете крепяха други, а неколцина бяха изгубили лъковете си. Айилците се оказаха сред тях, явно непокътнати, само Гаул леко накуцваше.

— Не дойдох, както очаквахме — бяха единствените думи на айилеца. Нощта се оказа по-студена, отколкото очаквахме. Дъждът бе по-проливен, отколкото очаквахме. Така прозвуча.

Файле се появи сред дърветата заедно с конете. С едва половината коне, включително Стъпко и Лястовица, и с деветима от дванадесетте мъже, които бе оставил с нея. Едната ѝ буза беше белязана с кръвава диря, но беше жива. Той понечи да я прегърне, но тя отблъсна ръцете му и замърмори тихо над скършената стрела, като в същото време нежно опипваше раната, за да разбере докъде е проникнало острието.

Перин огледа насъбралите се около него мъже. Вече бяха престанали да се стичат, но липсваха лица. Кенли Ейхан. Били ал-Дай. Тевен Маруин. Насили се да изрече наум имената на липсващите, насили се да ги преброи. Двадесет и седем. Двадесет и седем души ги нямаше.

— Донесохте ли всички ранени? — попита глухо той. — Да не е оставен някой там? — Ръката на Файле потръпна на хълбока му; тя се взираше намръщено в раната му и по лицето ѝ бе изписана смесица от

жал и гняв. Имаше право да се гневи. Не трябваше изобщо да я въвлича в това.

— Само мъртвите — отвърна Бан ал-Сийн с оловен глас и също тъй оловен поглед.

Уил сякаш се взираше навъсен в нещо отвъдно.

— Видях Кенли — отрони той. — Главата му беше сред клоните на един дъб, а тялото — паднало в основата. Видях го. Настинката вече няма да го мъчи. — Той кихна и се огледа стъписан.

Перин въздъхна тежко и веднага съжали — болката, жегнала го нагоре от хълбока, го накара да стисне зъби. Файле посегна да измъкне ризата му от брича, но той избута ръцете ѝ. Не беше време сега да се превързват рани.

— Ранените на конете — каза той, след като събра сили да заговори. — Ивон, ще ни нападнат ли? — Лесът наоколо изглеждаше необичайно притихнал. — Ивон? — Стражникът се появи, повел тъмносивия си кон. Перин повтори въпроса си.

— Може би. А може би не. Оставени сами, тролоците избиват най-лесната възможна плячка. Без Получовек те по-скоро биха потърсили някоя ферма, отколкото противник, който може да ги простреля. Погрижи се всеки, който може да стои изправен, да държи лък със заредена стрела, дори да не може да стреля. Може да решат, че цената на забавлението е твърде висока.

Перин потръпна. Ако тролоците наистина ги нападнаха, забавлението им щеше да е като танц на Слънцеднева. Ивон и айилците бяха единствените, които наистина можеха да окажат отпор. И Файле; тъмните ѝ очи блестяха от гняв.

Стражникът не предостави коня си за ранени, което беше логично. Животното едва ли щеше да позволи някой друг да се озове на гърба му, а един трениран за бой кон с господаря си на седлото щеше да представлява мощно оръжие, ако тролоците се върнеха. Перин се опита да накара Файле да се качи на Лястовица, но тя се възпротиви.

— Ти каза ранените — промълви тихо тя. — Не помниш ли?

И колкото и да му беше противно, тя настоя той да яхне Стъпко. Очакваше останалите да възразят, след като ги беше въвлякъл в такова поражение, но те не го сториха. Конете се оказаха почти достатъчно за онези, които не можеха да ходят, както и за онези, които нямаше да

издържат дълго — макар с ръмжене, той призна, че попада в групата на последните — така че се примири и се качи на седлото. Половината от останалите ездаци трябваше да бъдат вързани на техните.

Онези, които тръгнаха пеш, както и някои от яздещите, стиснаха здраво лъковете си, сякаш виждаха в тях спасението си. Перин също държеше лък, както и Файле, макар да се съмняваше, че тя би могла да изпълне дългия лък на Две реки. Това, което бе важно сега, беше външният им вид — илюзия, която може би щеше да ги спаси. Ивон и айилците тръгнаха невъзмутимо напред. Останалите, включително и той самият, представляваха раздърпани останки, нямащи нищо общо с въодушевената група, която доскоро предвождаше, така самоуверена и горда. Но въпреки това илюзията свърши работа. През първата миля през заплетената растителност случайният полъх на вятъра оттук и оттам донасяше до ноздрите му воня на тролоци, зловонието на прикриващи се, стаени встрани чудовища. А после вонята постепенно заглъхна и се стопи — тролоците изостанаха, заблудени от лъжливата гледка.

Файле крачеше до Стъпко, опряла ръка на крака на Перин, сякаш смяташе да го крепи да не падне. От време на време го поглеждаше и му се усмихваше окуражително, но челото ѝ се бе набръчкало от грижа. Той ѝ отвърщаше с усмивка, доколкото му беше възможно — мъчеше се да я увери, че е добре. Двадесет и седем. Не можеше да спре пороя от имена, стичащ се в ума му. Коли Гарен и Джаред Айдийр, Даел ал-Тарон и Рен Чандин. Двадесет и седем души от Две реки, които беше убил в глупостта си. Двадесет и седем.

Поеха по най-прекия път извън Водния лес и излязоха на открито някъде следобед. Трудно му бе да прецени дали в ранния или късния при това небе, още загърнато в сиво. Всичко бе потънало в плътни сенки — пасищата с висока трева, пръснатите стада овце и няколкото ферми. От комините им не се вдигаше пушек. Най-близкият пушек изглеждаше поне на пет мили.

— Трябва да намерим някоя ферма за нощуване — каза Ивон. — Някое място за подслон, в случай че пак завали. Огън. Храна. — Той погледа хората от Две реки и добави: — Вода и превръзки.

Перин само кимаше. Стражникът беше много по-способен от него да съобрази какво трябва да се направи. Сега сигурно дори

стариат Били Конгар, с глава, пълна с ейл, щеше да е по-добър. Той просто остави Стъпко да следва сивия кон на Стражника.

Не бяха изминали и миля на открито, когато едва доловима музика докосна ухото на Перин — от цигулки и флейти, засвирили весели песни. Отначало си помисли, че сънува, но после и другите я чуха и се спогледаха невярващо, а после се заусмихваха с облекчение. Музиката означаваше хора, и то щастливи хора, ако се съдеше по тези звуци, хора, които празнуват. Това, че все още бе останало нещо за празнуване, само по себе си ги накара да ускорят ход.

ГЛАВА 41

СРЕД ТУАТАН

Пред очите им изникнаха струпани фургони — като къщички на колелета, високи дървени кутии, боядисани и лакирани в ярки оттенъци на червено, синьо, зелено и жълто, подредени в широк, грубо очертан кръг около няколко дъба с широки клони. Музиката се носеше оттам. Перин беше чувал, че в Две реки има Калайджии, от Пътуващия народ, но досега не ги беше виждал. Спънати коне скубеха тревата наоколо.

— Аз ще поспя другаде — заяви вдървено Гаул, разбрал, че Перин се кани да отиде при фургоните, и се затича без повече приказки.

Байн и Чиад заговориха тихо, но настоятелно на Файле. Перин успя да долови достатъчно от думите им, за да разбере, че се опитват да я убедят да прекара нощта с тях в някоя горичка наблизо, но не и при „Изгубените“. Изглеждаха ужасени от представата, че ще трябва да разговарят с Калайджиите, камо ли да се хранят или да спят с тях. Файле им отказа решително: ръката ѝ стискаше крака му. Двете Деви се спогледаха намръщено, сини очи загрижено срещнаха сиви, после двете жени се затичаха след Гаул, сякаш успели да възвърнат бодрия си дух. Перин чу как Чиад предложи да накарат Гаул да си поиграе с тях на някаква игра, която нарече „Целувката на Девите“. Смеейки се, двете се скриха в гората.

Мъже и жени се трудеха из стана — шиеха, оправяха сбруи, готвеха, перяха дрехи и къпеха деца, вдигаха един фургон да подменят счупено колело. Хлапетии тичаха около тях или танцуваха под звуците на няколко цигулки и флейти. От най-старите до най-младите, Калайджиите бяха облечени в дрехи с по-ярки цветове дори и от фургоните им, в дразнещи очите съчетания, които сякаш бяха подбрани слепешката. Никой мъж със здрав разум не би се облякъл в подобни цветове, нито жена дори.

Когато групата от Две реки се приближи до фургоните, настъпи тишина. Хората се спряха кой където беше и ги загледаха угрижено. Жени запритискаха пеленачета до гърдите си, а дечицата запритичваха да се скрият зад възрастните, надничаха иззад краката на бащите си или криеха личица в полите на майките си. Един жилав мъж, сивокос и нисък, пристъпи напред и се поклони бавно, с опрени на гърдите длани. Беше облечен в яркосиньо сетре с висока яка и торбести панталони в зелено, което сякаш сияеше. Крачолите му бяха затъкнати във високи до коленете чизми.

— Добре сте дошли край огньовете ни. Да знаете песента?

В началото, мъчейки се да не се присвие от болката в хълбока. Перин само се взря мълчаливо в стария мъж. Познаваше го — Махди, Търсача на този табор. „Що за случайност! От всички Калайджии по света да се натъкна точно на хората, които познавам!“ Съвпаденията го притесняваха: колчем Шарката предложише някое съвпадение, Колелото сякаш завърташе събитията по-стремглаво. „Започвам да разсъждавам като някоя проклета Айез Седай.“ Не можа да се поклони, но помнеше ритуала.

— Вашето гостоприемство стопля духа ми, Рен, тъй както огньовете ви стоплят плътта, но песента не зная. — Файле и Ивон го погледнаха слисани, но не повече от хората на Две реки. Ако можеше да се съди по шепота, който дочу от страна на Бан, Тел и останалите, той току-що им беше предоставил нова тема за приказки.

— Но ние все тъй ще я търсим — каза някак унесено жилавият мъж. — Както е било, тъй и ще бъде, стига да помним, да търсим, и ще намерим. — С изкривено от състрадание лице той огледа окървавените лица пред себе си, очите му отбягнаха оръжията. Пътуващия народ не можеше да докосне нищо, което би могло да се сметне за оръжие. — Добре сте дошли при огньовете ни. Тук ще намерите гореща вода, превръзки и мехлем за раните си. Знаеш името ми — добави той и погледна Перин. — Разбира се. Очите ти.

Докато говореше, жената на Рен се бе приближила от едната му страна — закръглена жена с посивяла коса, но с гладко лице, една глава по-висока от съпруга си. Червената ѝ блуза, яркожълтата пола и шалът със зелени ресни дразнеха окото, но самата тя излъчваше майчинска топлина.

— Перин Айбара — рече тя. — Помислих си, че те познавам, като видях лицето ти. Илиас с теб ли е?

Перин поклати глава.

— От дълго време не съм го виждал, Ила.

— Той води живот на насилие — тъжно промълви Рен. — Както и ти. Животът в насилие е опетнен, макар и да е дълъг.

— Не се опитвай да го вкарваш в Пътя на листото, Рен, още с идването — прекъсна го Ила енергично, но не и сърдито. — Ранен е. Всички са ранени.

— Ама и аз какво се отплеснах? — промърмори Рен, после извика високо: — Насам, хора. Елате да помогнете. Те са ранени. Насам да помогнете.

Мъже и жени се насъбраха бързо и замърмориха съчувствено, докато помагаша на ранените да слязат от конете. Поведоха ги към фургоните, понесоха онези, които не можеха да ходят. Уил и още неколцина изглеждаха притеснени, че ги разделят, но Перин не беше. Насилието бе най-невъзможното нещо, което можеше да се очаква от народа на Туатан. Та те не биха вдигнали ръка срещу никого, дори за да спасят собствения си живот.

Перин установи, че му се налага да приеме помощта на Ивон, за да се смъкне от коня. Слизането предизвика болезнени тръпки, изригнали на вълни от раната на хълбока.

— Рен — промълви той почти без дъх. — Не бива да стоите така на открито. Бихме се с тролоци на по-малко от пет мили оттук. Вдигни хората си и ги заведи в Емондово поле. Там ще са в безопасност.

Рен се поколеба — и изглежда, сам се изненада от колебанието си — след което поклати глава.

— Дори и да го пожелаех, хората нямаше да се съгласят, Перин. Стараем се да не вдигаме стан близо и до най-малкото селце, и то не само защото жителите му могат лъжливо да ни обвинят, че сме им задигнали всичко, което им се губи, или че се опитваме да убедим децата им да намерят Пътя. Там, където хората са построили десет къщи на едно място, винаги има опасност от насилие. Още от Разрушението сме го разбрали. Безопасността се крие в нашите фургони, в непрестанното ни движение и в търсенето на песента. — На лицето му се изписа жал. — Навсякъде чуваме вести за насилие, Перин. Не само в Две реки. Във въздуха се носи усещане за промяна,

за идеща разруха. Сигурно скоро ще трябва да намерим песента. Иначе не вярвам изобщо да успеем някога.

— Ще намерите песента — отрони Перин. Навярно отвращението им от насилието беше твърде силно, за да го надмогне дори и един тавирен. Навярно дори тавирен не можеше да надвие Пътя на листото. Някога и на него самия той му се беше сторил привлекателен. — Искрено се надявам да успеете.

— Каквото ще бъде, ще бъде — отвърна Рен. — Всяко нещо умира с времето си. Навярно дори и песента умира. — Ила прегърна утешително мъжа си, макар и нейните очи да гледаха тъжно.

— Хайде — подкани го тя. — Като им пламне чергата, хората стават бърбиви. — После погледна Файле. — Много си ми хубава, чедо. Но май ще трябва да внимаваш с Перин. Виждала съм го само в компанията на красиви момичета. — Файле изгледа Перин замислено.

Той успя да стигне сам до фургона на Рен — боядисан в яркожълто, прошарено с червени ивици, с жълти и червени спици на високите колелета и издадени навън жълти и червени кошове за багаж — но когато стъпи на първото дървено стъпало, коленете му поддадоха. Ивон и Рен почти го внесоха вътре, последвани припряно от Файле и Ила, и го сложиха на леглото в предната част на фургона, оставящо място, колкото да се мине до капрата.

Наистина приличаше на къщичка, чак до малките розови перденца на двете прозорчета отстрани. Той се излегна и зяпна в тавана. Тук, вътре, Калайджиите също предпочитаха по-ярките цветове: таванът беше боядисан в лъскаво небесносиньо, а шкафовете — в зелено и жълто. Файле разкопча колана му и свали секирата и колчана, а Ила зарови в един от шкафовете. Това, което вършеха, изобщо не можа да привлече интереса на Перин.

— Всеки може да бъде изненадан — каза му Ивон. — Вземи си поука, но не си го слагай много на сърце. Дори Артур Ястребовото крило не е печелил всички свои битки.

— Артур Ястребовото крило — понечи да се изсмее Перин, но излезе стон. — Да... — отрони той. — Аз определено не съм Артур Ястребовото крило, нали?

Ила изгледа навъсено Стражника — или по-скоро меча му; изглежда, го намираше за още по-отвратителен дори от секирата на Перин — и пристъпи към леглото с тампони и превръзки. Издърпа

ризата на Перин от счупената дръжка на стрелата и присви очи. — Не мисля, че ще мога да го махна това. Дълбоко е заседнало.

— Зашипена е — поясни невъзмутимо Ивон. — Тролоците не използват много често лъкове, но когато прибегнат до тях, стрелите им са с шипове.

— Вън — рече тихо, но твърдо пълната жена. — И ти също, Рен. Лекуването на болни не е мъжка работа. Защо не видиш дали Мошеа не е оправил вече колелото на фургона си?

— Добра идея — каза Рен. — Може би ще тръгнем още утре. Последната година пътувахме усилено — сподели той с Перин. — През цял Кайриен, после — хайде назад до Геалдан, после — нагоре до Андор. Утре, струва ми се.

След като червената врата се затръшна зад него и Ивон, Ила се обърна загрижено към Файле.

— Зашипена е и не мисля, че ще мога да я извадя. Ако се наложи, ще опитам, но ако наблизко има някой, който повече разбира от тези неща...

— Има, в Емондово поле — увери я Файле. — Но дали е безопасно да остане в него до утре?

— По-безопасно ще е, отколкото да се опитвам да режа, струва ми се. Мога да му смеся нещо да го изпие срещу болката и да приготвя лапа против инфекцията.

Перин изгледа гневно двете жени и каза:

— Ей? Да не сте ме забравили нещо? Тук съм. Престанете да си приказвате, все едно че ме няма.

Те го изгледаха за миг.

— Дръж го да лежи кротко — каза Ила на Файле. — Може да приказва, но да не се движи. Може още повече да се разрани.

— Ще се погрижа — отвърна Файле.

Перин стисна зъби и положи преголеми усилия да им помогне в свалянето на палтото и ризата, но повечето работа се наложи да свършат те. Чувстваше се слаб, като най-лошо изковано желязо, готово да се огъне и да се скърши при най-малкия натиск. Четири пръста дебела колкото палец стрела стърчеше почти над последното му ребро от подута рана, пълна със засъхнала кръв. Двете извърнаха главата му настрана и я покриха с възглавница по някаква причина, която той не държеше особено да види. Файле започиства раната, докато Ила

приготвяше някакъв мехлем в каменен хаван от обикновен гладък сив камък, единственото не ярко оцветено нещо, което той бе видял в табора на Калайджиите. Намазаха мехлема около раната и я превързаха, за да се задържи.

— Двамата с Рен тази нощ ще спим под фургона — каза най-сетне туатанката, изтривайки ръцете си. Погледна намръщено скършената стрела, щръкнала от превръзката, и поклати глава. — Някога си мислех, че може би ще намери Пътя на листото. Струваше ми се кротко момче.

— Пътят на листото не е за всеки — промълви Файле, но Ила отново поклати глава.

— За всеки е — отвърна също така тихо тя, и малко тъжно. — Стига да го знаеха.

После ги остави, а Файле седна на крайчеца на леглото и изтри лицето на Перин.

— Провалих се — отрони той. — Не, това е твърде меко. Не знам подходяща дума.

— Не си се провалил — отвърна тя твърдо. — Ти направи това, което изглеждаше подходящо за момента. То наистина беше подходящо. Не мога да си обясня как се озоваха зад нас. Гаул не е от онези, които ще сгрешат къде се намират враговете. Ивон беше прав, Перин. Всеки може да се озове пред обстоятелства, които са се променили, без той да го е разбрал. А ти успя да задържиш всички наедно. И да ни изведеш.

Той поклати глава и раненият хълбок го заболя още повече.

— Ивон ни изведе. Това, което направих аз, е, че убих двайсет и седем души — рече той с горчивина и понечи да седне, за да я погледне в очите. — Някои от тях ми бяха приятели, Файле. А аз позволих да загинат.

Файле приложи цялата си тежест, за да избута отново раменете му на леглото. Това, че успя лесно, само показва колко бе изтощен.

— Утре заран ще има предостатъчно време за това — каза тя решително. — Когато ще трябва пак да те качим на коня. Ивон не ни е извел; не мисля, че много го интересуваха дали ще загине някой, стига да измъкне себе си и теб. Ако не беше ти, те щяха да се пръснат във всички посоки и тогава щяха да избият всички ни. Нямаше да останат заедно заради Ивон, един чужденец. Колкото до твоите приятели... —

Тя въздъхна и отново седна на ръба на леглото. — Перин, баща ми казва, че един пълководец може да се грижи за живите или да оплаква загиналите, но не може да върши и двете неща едновременно.

— Не съм никакъв пълководец, Файле. Аз съм само един глупав ковач, който си бе въобразил, че може да използва други хора, за да му помогнат да получи възмездие, или мъст, може би. Все още го желая, но няма повече да използвам за това други хора.

— Смяташ ли, че тролоците ще се изтеглят само защото си решил, че мотивите ти не са съвсем чисти? — Тонът ѝ го накара да надигне глава от възглавницата, но тя я натисна почти грубо обратно. — Нима от това ще станат по-малко жестоки? По-чисто основание ли ти е нужно, за да се сражаваш с тях, от това, което са? И друго едно нещо казва баща ми. Най-лошият грях, който един пълководец може да извърши, по-лош от грешката, по-лош от поражението, по-лош от всичко, е да изостави мъжете, които зависят от него.

На вратата се почука и вътре надникна млад строен и красив Калайджия, облечен в сетре на червени и зелени ивици. Той мигновено се усмихна чаровно на Файле и чак после погледна Перин.

— Дядо каза, че си бил ти. Мислех, че това е родният край на Егвийн. — Той се намръщи неодобрително. — Очите ти. Разбирам, че в края на краищата си последвал Илиас, да тичаш с вълците. Знаех си, че няма да намериш Пътя на листото.

Перин го познаваше — Ейрам, внукът на Рен и Ила. Не го харесваше. Усмихваше се също като Уил.

— Върви си, Ейрам. Уморен съм.

— Егвийн с теб ли е?

— Егвийн вече е Айез Седай, Ейрам — изръмжа той, — и ако я поканиш на танц, главата ти ще откъсне с Единствената сила. Излез!

Ейрам примигна и набързо се измъкна.

Перин отпусна глава.

— Прекалено се усмихва — промърмори той. — Не мога да понасям мъже, които се усмихват прекалено. — Файле издаде задавен звук и той я погледна подозрително. Беше прехапала горната си устна.

— Нещо ми заседна в гърлото — промълви тя хрипливо и бързо се изправи. Пристъпи до широкия шкаф откъм краката на леглото, където Ила бе приготвила мехлема си, застана с гръб към него и заналива вода от зелено-червена кана в синьо-жълта глинена чаша. —

Искаш ли лекарство? Ила остави цяр за болката ти. Ще ти помогне да поспиш.

— Не искам никакви церове — каза той. — Файле, кой е баща ти?

Гърбът ѝ се вкочани съвсем. След миг тя се обърна, стиснала пъстрата глинена чаша в две ръце и с неразгадаем поглед. Мина цяла минута преди да заговори:

— Баща ми е Даврам от дома Башийр, владетел на Башийр, Тир и Сидона, Пазител на границата с Погибелта, Защитник на Хартланд, маршал-генерал на кралица Тенобия Салдейска. И неин чичо.

— Светлина! Какви бяха тия работи за търговеца на дървен материал и продавача на кожи? Ако не се лъжа, по едно време май се занимаваше и с търговия на пипер.

— Не беше лъжа — отвърна му тя рязко, но веднага смекчи тон. — Просто... не беше цялата истина. Именията на баща ми наистина произвеждат чудесен дървен материал и леден пипер, както и кожи, и още много неща. А слугите му ги продават от негово име, така че той наистина търгува с тях. В известен смисъл.

— Но защо просто не ми го каза? Криеш. Лъжеш. Ама ти си лейди! — Той се намръщи и я изгледа осъдително. Това изобщо не беше очаквал. Някой дребен търговец за баща или бивш войник, да речем — да, но не и това. — Светлина, защо тогава скитосваш като Ловец на Рога? Само не ми казвай, че владетелят на Башийр и каквото още беше там просто ей така те е отпратил на приключения.

Без да оставя чашата, тя се приближи и седна до него. Неизвестно защо се загледа втренчено в лицето му.

— Двамата ми по-големи братя загинаха, Перин. Единият — в битка с тролоци, а другият падна от коня си по време на лов. Така аз се оказах най-голямата, а това означаваше, че трябва да се уча на счетоводство и търговия. Докато по-малките ми братя се учеха за войници, докато се подготвяха за бъдещи приключения, аз трябваше да се уча как да управлявам имения! Това е дългът на най-голямото дете. Дълг! Скучно е, сухо и отегчително. Цял живот — заровена в счетоводните книги и сред чиновници... Когато татко отведе Медин към границата с Погибелта — той е с две години по-малък от мен, — не можах да го понеса. В Салдеа момичетата не ги учат да владеят меча или на други бойни умения, но баща ми бе назначил един ветеран

от личната си гвардия за мой ординарец и Ейран винаги беше повече от щастлив да ме учи как да използвам ножовете и да се бия с голи ръце. Мисля, че му беше забавно. Във всеки случай, когато татко отведе Медин със себе си, беше дошла вестта за прогласяването на Великия лов на Рога, така че аз... тръгнах. Написах писмо на майка и... тръгнах. И пристигнах в Иллиан тъкмо навреме, за да мога да положа клетвата на Ловеца... — Тя вдигна парчето плат и пак започна да попива потта му. — Наистина трябва да поспиш, ако можеш.

— Предполагам, че си лейди Башийр, или нещо подобно — каза той. — Как изобщо се хвана с някакъв си прост ковач?

— Думата е „любов“, Перин Айбара. — Крепкият ѝ глас странно противоречеше на нежността, с която платът галеше лицето му. — А и ти, струва ми се, не си обикновен ковач. — Платът се спря. — Перин, какво искаше да каже този за тичането с вълци? Рен пък спомена за някакъв Илиас.

За миг той замръзна, почти забравил да диша. Но сам преди малко я бе укорил, че крие неща от него. Заслужил си го беше със своята припряност и яд. Размахаш ли припряно чука, току-виж си си премазал палеца. Той издиша дълбоко и започна да ѝ разказва. Как бе срещнал Илиас Мачира и бе разбрал, че може да говори с вълците. Как очите му бяха сменили цвета си и бяха станали по-остри, както и слухът и обонянieto му, остри като на вълк. И за вълчия сън. За онова, което можеше да го сполети, ако изтървеше човешкото в себе си.

— Толкова е лесно. Понякога, особено в съня, не успявам да се овладее достатъчно бързо, а знам, че ако наистина не го направя, наистина ще стана вълк. В главата си поне. Нещо като полусбъркан вълк. От мен самия нищо няма да остане. — Той замълча, очаквайки тя да трепне и да се отдръпне.

— Ако слухът ти наистина е толкова остър — промълви тя спокойно, — ще трябва да внимавам какво говоря край теб.

Той хвана ръката ѝ, за да я спре да го потупва.

— Ти чу ли ме какво казах? Какво ще си помислят баща ти и майка ти, Файле? Един ковач, полу-вълк при това. А ти си лейди! Светлина!

— Чух всяка дума. Татко ще одобри. Той винаги е твърдял, че фамилната ни кръв твърде омеква, че не е такава, каквато е била в стари времена. Знам, че ме смята за ужасно мека. — Усмивката ѝ беше

достатъчно свирепа, за да укроти и най-страшния вълк. — Разбира се, майка ми винаги е искала да се омъжа за някой крал, който разсича тролоците на две с един удар на меча си. Предполагам, че секирата ти ще стигне, но дали бих могла да ѝ кажа, че си крал на вълците? Не вярвам да се появи някой, който да оспорва правата ти над този трон. Всъщност разсичането на тролоци вероятно ще задоволи мама, но искрено съм убедена, че второто също ще ѝ хареса.

— Светлина! — възкликна той дрезгаво. Думите ѝ прозвучаха почти сериозно, Ама не, тя наистина говореше сериозно. И ако беше поне наполовина сериозно, той не беше никак сигурен дали срещата с тролоци не е нещо по-добро, отколкото да срещне родителите ѝ.

— Заповядай — каза тя и поднесе дълбоката чаша към устните му. — Струва ми се, че гърлото ти е пресъхнало.

Той глътна и се задави от горчивия вкус. Беше смесила лекарството на Ила! Опита се да спре, но тя надигаше чашата и той трябваше или да гълта, или да се задави. Докато успее да избути чашата, тя изпразни почти половината от съдържанието ѝ в гърлото му. Защо лекарствата винаги трябваше да са толкова горчиви? Подозираше, че жените ги правят такива нарочно. Готов беше да се обзаложи, че онова, което взимат сами, няма такъв вкус.

— Казах ти, че не го искам.

— Нима? Сигурно не съм чула. Но дали си го искал, или не, трябва да поспиш. — Тя го потупа по къдравата коса. — Спи, мой Перин.

Опита се да ѝ отвърне, че наистина ѝ го е казал и че няма начин да не го е чула, но думите му сякаш се заплетоха около езика му. Клепачите му пожелаха да се спуснат. Всъщност не можеше повече да ги задържи отворени. Последното, което чу, бе тихото ѝ мърморене:

— Спи, мой вълчи кралю. Спи.

ГЛАВА 42

ЛИПСВАЩОТО ЛИСТО

Перин стоеше край фургоните на Туатан под ярката слънчева светлина. Сам. И от хълбока му не стърчеше стрела, нито имаше болка. Между фургоните, под окачени на триноги котлета за готвене, имаше готови за палене дърва, а по опънатите телове висеше пране; нямаше обаче нито хора, нито коне. Не бе облечен нито в палто, нито с риза, а в дълга кожена ковашка жилетка, под която мишците му оставаха голи. Възможно бе да е най-обикновен сън, но той съзнаваше, че е сън. И долавяше в него вълчия сън — неговата реалност и стабилност, — долавяше го във високата трева около ботушите си и във остреца, подухващ от запад. Пъстрите фургони на Калайджиите обаче не изглеждаха реални. В тях се усещаше някаква липса на материалност — сякаш бяха готови всеки момент да потръпнат като лятна омара и да изчезнат. Калайджиите никога не се задържаха дълго на едно място. Никоя земя не ги задържаше.

Зачуден доколко ли земята задържа него самия, той отпусна ръка на секирата си... и погледна смаян надолу. От клупа на колана му висеше тежкият ковашки чук, а не секирата. Той се намръщи; преди време щеше да избере това решение, дори си мислеше, че го е избрал, но не и сега. Секирата. Беше избрал секирата. Главата на чука изведнъж се превърна в острие с форма на полумесец, после отново блесна и се оформи в тъп цилиндър студена стомана, затрептя между едното и другото. Най-сетне се спря на формата на секирата му и той бавно въздъхна. Това досега не беше му се случвало. Тук той можеше с лекота да променя нещата, поне тези, които бяха свързани с него самия. „Искам секирата — каза си той твърдо. — Секирата.“

Огледа се и успя да види само някаква фермерска къща на юг и стадо сърни, скубеци ечемичена нива, оградена от груб каменен зид. Усещане за присъствието на вълци липсваше и той не призова Скокливец. Вълкът можеше да се появи или не, можеше и да не го чуе, но Коляча като едното нищо можеше да е някъде наоколо. Изведнъж от

другата страна на колана му се появи натъпканият със стрели колчан и той вече държеше здрав дълъг лък, а в другата си ръка — стрела с широко острие. Дълъг кожен предпазител покри лявата му ръка.

— Едва ли ще се събудя скоро — промърмори той. Каквато и да беше тази гадост, дето Файле му я изсипа в устата, веднага го беше унесла. Помнеше го съвсем ясно. — Накара ме да го изгълтам като някакво бебе — изръмжа той. „Жени!“

Направи една от онези дълги крачки, като в предишния сън — земята около него затрептя — и стъпи сред фермерския двор. Под краката му се разбягаха две-три пилета, които сякаш вече бяха подивели. Зиданата с камъни кошара за овцете беше празна, а двете плевни със сламени покриви бяха залостени. Въпреки пердетата, останали по прозорците, от къщата лъхаше на запустяло. Ако това беше вярно отражение на истинския свят — а вълчийт сън обикновено беше такова, макар и по особен начин — то обитателите ѝ я бяха изоставили преди няколко дни. Файле се оказа права — предупреждението му се беше разпръснало отвъд местата, които сам бе посетил.

— Файле — промърмори той смаяно. Дъщеря на лорд. Не, не просто на лорд. Три пъти лорд, пълководец, и при това — чичо на кралица. — Светлина, но тогава излизаше, че тя е братовчедка на кралица! — А се беше влюбила в прост ковач. Жените наистина бяха удивително странни.

В стремежа си да разбере докъде е стигнала мълвата, той заобиколи на зигзаг почти до Девенов просек, взимайки по повече от една миля на крачка, като понякога минаваше повторно или пресичаше собствения си път. Забеляза още ферми, от които лъхаше същата запустялост; по-малко от една на пет показваха признаци на живот, с разтворени врати, простряно пране, кукли, въженца и издяланн от дърво шарени кончета, въргалящи се пред праговете. Стомахът му се сви при гледката с играчките. Дори да не бяха повярвали на предупрежденията му, подпалините ферми наоколо бяха предостатъчно, за да им подскажат същото — срутени купчини овъглени греди и щръкнали като мъртвешки пръсти осаждени комини.

Той се наведе да вдигне една кукличка с усмихнато лъскаво личице и рокличка с бродирани цветенца — някоя жена сигурно се беше радвала, видяла дъщеричката си да бродира всичко това със

собствените си ръце — и примигна. Същата кукла седеше килната на една страна на каменното стъпало, откъдето я беше вдигнал. Когато се пресегна към нея, тази в ръката му се стопи и изчезна.

По небето прелетяха черни стрели и прекъснаха почудата му. Гарвани — двайсет, трийсет наведнъж, полетели към Западния лес. Към Мъгливите планини, където за първи път бе видял Коляча. Той продължи да ги наблюдава хладнокръвно, докато не се превърнаха в черни точки и не изчезнаха. После пое след тях.

Всяка от дългите бягащи крачки го отнасяше на пет мили напред, земята потръпваше като развълнувана повърхност на езеро, освен в промеждутъците между всяка крачка. Навътре, сред дебелиите дървеса на Западния лес, израсли върху скалиста земя, през покритите с трънак Пясъчни хълмове, сред увенчаните с облаци планински ридове, където долини и скатове бяха обрасли с клен и бор, и чак до самата долина, където за първи път бе зърнал човека, когото Скокливец бе нарекъл „Коляча“, до планинския склон, на който бе пристигнал от Тийр.

Порталът си стоеше на мястото затворен и листото на Авендесора привидно не се отличаваше сред многохилядната сложна плетеница от врязани в камъка листа и лози. Редки дървета, натежали от мъдрост и обрулени от ветровете, бяха осеяли оскъдната почва между излъскания като стъкло камък на мястото на опожарената древна Манедерен. Слънцето блещукаше по повърхността на течащата долу Манедерендрелле. Лек полъх на вятъра донесе до ноздрите му миризмата на сърни, зайци и лисици. Доколкото можеше да види, нищо долу не се движеше.

Тъкмо се нагани да си тръгне, и се спря. Листото на Авендесора. Едно листо! Лоиал бе заключил Портала, поставяйки и двете листа от тази, външната страна. Обърна се и настръхна. Порталът се бе разтворил — две еднакви маси оживяла зеленина шумоляха на вятъра, разкривайки сиво-сребриста повърхност; отражението му проблесна в нея. „Как? — удиви се той. — Та нали Лоиал заключи това проклето нещо.“

Без да разбере как е преодолел разстоянието, той изведнъж се озова пред самия Портал. Сред обилната плетеница от вътрешната страна на двете крила липсваше тривърхият лист. Странно му бе да си представи, че тъкмо в този момент, в нормалния свят някой — или нещо — преминава точно през мястото, където стои той. Докосна

сивкавата повърхност и изпъшка. Спокойно можеше да се вземе за огледало; ала ръката му се плъзна през нея като през меко стъкло.

С крайчеца на окото си забеляза, че листото на Авендесора изведнъж се появи на мястото си отвътре, и отскочи назад тъкмо навреме, преди Порталът да се затръшне. Някой — или нещо — беше излязло навън, или бе влязло вътре. Навън. Сигурно беше навън. Не му се искаше да приеме, че още тролоци и Чезнещи идат в Две реки. Крилата на Портала се слепиха и отново се превърнаха в неразделни части от гравирана каменна стена.

Внезапно усети, че някой го наблюдава, и отскочи — на мястото, където допреди миг се намираха гърдите му, профуча полувидимата резка на тъмна стрела — отскочи с един от онези разкрачи, при които околният свят се разтреперваше, стъпи на един от далечните каменисти склонове и скочи отново, извън долината на Манедерен, сред кленова гора, и отново. Докато тичаше, мислеше яростно, представяйки си долината и мигновено профучалата стрела. Когато го застигна, беше долетяла точно от ей онази посока и точно под онзи ъгъл, тъй че трябваше да е дошла от...

Последният отскок го доведе на един склон над Манедерен, присвит между снишени, изкривени от силните ветрове пинии, с лък, готов за стрелба. Стрелата бе изстреляна точно под него. Коляча трябваше да е там някъде, долу. Трябваше да е долу...

Без да се замисля, Перин отскочи много надалече и в скока му върхарите долу се сляха в сиво-кафяво-зелено петно.

— За малко — изръмжа той. За малко щеше да повтори грешката си във Водния лес, въобразявайки си отново, че врагът ще направи ход, удобен за него, че ще го очаква там, където на него му се иска.

Този път се затича с всички сили — взе разстоянието до края на Пясъчните хълмове само на три зашеметяващи крачки. Надяваше се, че не са го забелязали. След това направи широк обиколен кръг и се върна по-високо на същия склон. Горе, където въздухът бе оредял и леден, а единствената растителност бяха плътно прилепени към каменистите ридове редки храсти. Горе, където човек можеше добре да се прикрие и да следи другия, който би решил да се прокрадне до мястото, към което бе изстрелял стрелата.

И ето че врагът му беше там, на стотина крачки по-надолу — тъмнокос и в тъмни дрехи, висок мъж, присвит до една голяма

гранитна канара, стиснал лъка си, оглеждащ нетърпеливо склона под себе си. Едва сега Перин успя да го види добре — стотината крачки бяха малко разстояние за очите му. Кройката на палтото с висока яка беше от Граничните земи и на лице толкова приличаше на Лан, че можеше да се вземе за брат на Стражника. Само че Лан нямаше братя — изобщо никакви близки роднини, доколкото беше известно на Перин — а и да имаше някакви, то те едва ли щяха да са тук. Но така или иначе, беше човек от Граничните земи. Може би шиенарец, въпреки че косата му беше дълга, а не обръсната на кичур, и стегната назад с кожена връв, също като на Лан. Не можеше да е малкиерец — Лан беше единственият жив потомък на Малкиер.

Но откъдето и да бе дошъл, Перин не изпита никакво колебание да изпълне лъка и да насочи широкото острие на стрелата към гърба на Коляча. Мъжът се бе опитал да го убие от засада. Изстрелът надолу по склона щеше да е труден.

Може би се забави прекалено или непознатият просто бе усетил хладния му поглед в гърба си, но изведнъж Коляча се стопи като мъгла някъде на изток.

Перин изруга и се втурна подире му. Три крачки до Пясъчните хълмове, още една — и в Западния лес. Коляча бе изчезнал сред дъбовете и ясените.

Перин се закова на място и се послуша. Тишина. Дори катеричките и птиците се бяха смълчали. Той вдиша дълбоко. Съвсем наскоро наблизо беше преминало малко стадо сърни. Но се долавяше също и някаква друга миризма — човешка, но някак си твърде хладна, за да е човешка, твърде безчувствена. Миризма, която загъделичка ума му като нещо смътно познато. Коляча бе някъде наблизо. Въздухът легеше също така замрял като леса. Никакъв полъх на вятър, който да му подсказва откъде го е лъхнала тази миризма.

— Много хитро, Златооки, че бяхте залостили така Портала.

Перин се напрегна и ушите му щръкнаха. Не можеше да се разбере откъде бе дошъл този глас сред гъстата растителност. Дори и едно листо не беше се размърдало.

— Ако знаеше колко твари на Сянката изгинаха, докато се мъчеха да преминат през този Портал, сигурно щеше да се възгордееш. Тук бе истински пир за Мачин Шин, Златооки. Хитро, но не чак толкова. Сам видя — портата вече е отворена.

Ето там, отдясно. Перин се плъзна сред дърветата също толкова безшумно, както по времето, когато бе ловувал тук.

— В началото бяха едва неколкостотин, Златооки. Напълно достатъчни, за да извадят ония глупави Бели плащове от равновесие и да се погрижат изменникът да загине. — Гласът на Коляча стана гневен. — Сянката да ме погълне дано, ако този човек няма повече късмет, отколкото Бялата кула. — Неочаквано се изкикоти. — Но ти, Златооки. Твоята поява бе изненада. Някои искат главата ти забучена на кол. Е, сега скъпите ти Две реки ще бъдат пометени от край до край. Какво ще кажеш за това, Златооки?

Перин замръзна, прилепен до чворестия дънер на един огромен дъб. Защо му говореше толкова този човек? Защо изобщо говореше? „Опитва се да ме примами към себе си.“

Опря гръб в дебелия ствол на дъба и огледа гората. Никакво движение. Коляча наистина искаше той да се приближи до него. Несъмнено да го вкара в засада. А той самият искаше да го намери и да разкъса гръкляна му. Но много лесно можеше сам да загине и тогава никой нямаше да разбере, че Порталът е отворен и че тролоците преминават през него със стотици, може би с хиляди. Нямаше да заиграе играта на Коляча.

С мрачна усмивка той пристъпи извън вълчия сън, заповядвайки си да се събуди и...

...и Файле бе обвила ръцете си около врата му и хапеше брадата му с малките си бели зъбки, а цигулките на Калайджиите свиреха някаква дива, страстна музика край огнищата. „Прахът на Ила. Не мога да се събудя!“ Тревогата му, че това отново е сън, заглъхна. Засмян, той вдигна Файле на ръце и я понесе към сенките, където ги чакаше меката трева.

Събуждането се оказа мъчително. Тъпа болка бе изпълнила бедрото му. От малките прозорчета струеше дневна светлина. Ярка светлина. Утро. Опита се да си изправи гърба, изохка и се срути.

Файле скочи от едно трикрако столче; тъмните ѝ очи бяха подути, като че ли не беше спала.

— Лежи спокойно — каза тя. — Достатъчно се мяташе насън. Не съм те пазила да не се изтъркулиш и това нещо да се забие цялото в

теб, само за да видя как го правиш буден. — Ивон ги гледаше, облегнат на рамката на вратата като тъмен меч.

— Помогни ми да стана — изпъшка Перин. От говоренето го болеше, също както и от дишането, но трябваше да говори. — Трябва да отида в планините. При Портала.

Намръщена, тя опря дланта си на челото му.

— Нямаш треска — промърмори Файле. После по-твърдо заяви: — Сега ще отидеш в Емондово поле, където някоя Айез Седай ще те Изцери. Няма да те пусна да се убиеш, яздейки из планините със стрела в тялото. Чу ли ме? Само една думичка още да чуя за планини и за Портали, и ще накарам Ила да ти приготви още някой прах, така че пак да заспиш и да те занесат на носилка. Макар че и сега не съм сигурна дали да не го направя.

— Тролоците, Файле! Порталът отново е отворен! Трябва да ги спра!

— В това състояние не можеш да направиш нищо. Трябва да отидеш в Емондово поле.

— Но...

— И не ми противоречи, Перин Айбара. И дума да не съм чула повече.

Той стисна зъби. Най-лошото беше, че тя бе права. Щом не можеше дори да се изправи сам в леглото, как щеше да се задържи на седлото чак до Манедерен?

— Емондово поле — отрони той отпаднало, но тя продължи да сумти и да мърмори нещо за „свинска тиква“. Какво искаше тя? „Проклет да съм, ако не се държа добронамерено, да я изгори дано, с този неин инат.“

— Значи ще има още тролоци — замислено каза Ивон. Не попита Перин как го е разбрал. После поклати глава, сякаш изхвърлил тролоците от ума си. — Ще съобщя на другите, че си се събудил. — Той се измъкна навън и затвори вратата.

— Аз ли съм единственият, който вижда опасността? — промърмори Перин.

— Това, което аз виждам, е стрела в тялото ти — заяви твърдо Файле.

От това припомняне болката го жегна още по-силно; едва потисна стона си. А тя кимна доволно. Доволно!

Доця му се тутакси да се изправи и да тръгне; колкото по-скоро го Изцеряха, толкова по-скоро щеше да се погрижи Порталът отново да бъде затворен, този път окончателно. Файле настоя да го нахрани за закуска — каша с намачкани сварени зеленчуци, подходяща за някои беззъб младенец, която тя му подаваше лъжичка по лъжичка, като спираше от време на време, за да му изтрие брадата. Не пожела да го остави да се нахрани сам и всеки път, когато той се опитваше да възрази да му подава поне по-бързо, тя затъкваше думите му обратно с пълна лъжица в устата. Не му позволи дори да си измие лицето сам. Когато се залови да му реше косата и оправя брадата, той вече бе потънал в мълчание, дълбоко обиден.

— Знаеш ли колко си хубав, когато се цупиш — каза тя. И го щипна за носа!

Ила, този път пременена в зелена блуза и синя пола, се качи във фургона с палтото и ризата му, почистени и закърпени. За огромно негово раздразнение му се наложи да остави двете жени да му ги навлекат. Трябваше да ги остави да му помогнат да седне, за да ги облекат, като палтото остана неразкопчано и ризата незатъкната в панталоните, заради счупеното парче от стрелата.

— Благодаря ти, Ила — каза той. — Много фино са закърпени.

— Така е — съгласи се Ила. — Ръката на Файле се оказа много веща в кърпенето.

Файле се изчерви, а той се ухили, спомняйки си с каква ярост му беше заявила, че никога няма да му кърпи дрехите. Но блясъкът в очите ѝ го накара да се въздържа от коментар. Понякога мълчанието се оказваше по-мъдро и от най-уместната дума.

— Благодаря ти, Файле — изрече той басово и тя се изчерви още повече.

След като го изправиха на крака, успя без особено усилие да се добере до вратата, но се наложи да остави двете жени да го придържат, докато слезе по дървените стъпала. Добре поне че конете бяха оседлани и всички момци от Две реки се бяха събрали, с праметнати на гърбовете лъкове. С чисти лица и дрехи, и съвсем малко превръзки по откритите части на телата на неколцина.

Нощта, прекарана сред Туатан, очевидно се бе отразила добре и на духа им, дори на онези, които не можеха да извървят пеш и стотина крачки. Бледа сянка бе останала от довчерашното изтощение, четящо

се в очите им. Уил, естествено, беше прегърнал с ръце през кръста по едно хубаво туатанско момиче с големи очи, а Бан Луин, с превръзка около челото, от която тъмната му коса бе щръкнала нагоре като храсталак, държеше друго за ръце и се усмихваше свенливо. Повечето от останалите държаха глинени купи с гъста зеленчукова каша и лапаха лакомо.

— Много е вкусно, Перин — каза Данил и подаде опразнената си паница на една от туатанките. Тя махна с ръка, сякаш да попита дългнестия като колец момък дали иска още, и той поклати глава, но заяви: — Човек не може да му се насити, нали?

— Ядох аз — отвърна Перин кисело. Каша от мачкани зеленчуци. Как ли пък не!

— Калайджийските момичета снощи танцуваха — уведоми го Тел, братовчедът на Данил, ококорил очи. — Всички неомъжени жени, а и някои от омъжените! Трябваше да го видиш, Перин. Много изпусна.

— Виждал съм как танцуват Калайджийките, Тел.

Явно гласът му издаде какво бе изпитал, когато ги беше гледал, защото Файле отрони сухо:

— Тиганцата си гледал, нали? Някой ден, ако слушаш, може да ти изиграя са-сарата и да ти покажа какво означава танц. — Ила ахна, като чу името на танца, а Файле се изчерви.

Перин прехапа устни. Ако тази нейна са-сара можеше да накара мъжкото сърце да се разтупти по-силно от прелъстителния танц на Калайджийките — тиганца се казвал, така ли? — той определено нямаше да има нищо против Файле да му го изиграе. Благоразумно се постара да не я поглежда.

Появи се и Рен, в същото яркозелено палто, но този път с панталони, по-червени от най-червеното, което Перин бе виждал в живота си. От това съчетание го заболя главата.

— Два пъти си гостувал на огнищата ни, Перин, а ето че за втори път си тръгваш без пиршество за сбогом. Скоро трябва да се върнеш, за да поправим този пропуск.

Перин се дръпна от Файле и Ила — ако не друго, поне да стои можеше сам — и постави ръка на рамото на жилавия мъж.

— Елате с нас, Рен. Никой в Емондово поле няма да ви посегне. Там ще е по-безопасно, отколкото тук с тролоците.

Рен се поколеба за миг, но тръсна глава и отвърна:

— Не разбирам как изобщо успяваш да ме накараш да се замисля над подобни неща. — Извърна се и извика силно: — Хора, Перин ни покани да отидем с него в селото му, където тролоците няма да ни заплашват. Кой желае да отидем? — От всички посоки към него се възряха смаяни лица. Някои от жените придърпаха дечицата към себе си, а самите дечица се скриха боязливо в полите им, сякаш изплашени от самата представа. — Виждаш ли, Перин? — каза Рен. — За нас сигурността се крие в движението, не в селата. Уверявам те, две нощи не прекарваме на едно място и ще пътуваме цял ден преди отново да спрем за отдих.

— Това може да се окаже недостатъчно, Рен.

Махди сви рамене.

— Твоята тревога ме стопля, но ще оцелеем, ако Светлината го желае.

— Пътят на листото не е само да не вършиш насилие — добави кротко Ила, — но и да приемаш онова, което иде. Листото се отронва от дървото, когато му дойде времето, без да се оплаква. Волята на Светлината ни пази толкова, колкото ни е отредено.

На Перин му се дощя да заспори с тях, но зад цялата тази топлина и кротост в думите им се таеше каменна твърдост. Той си помисли, че би могъл по-скоро да накара Байн и Чиад да навлекат рокли и да се откажат от копията си — или Гаул дори! — отколкото да накара тези хора да отстъпят и един пръст.

Рен разтърси ръката на Перин, след което Калайджийките започнаха да прегръщат момците на Две реки, както и Ивон, а Калайджиите им стискаха ръцете за изпроводяк; всички бяха засмени и им пожелаваха лек път, и изразяваха надеждите си пак да дойдат. Почти всички. Ейрам стоеше мълчалив встрани, навъсен, пъхнал ръце в джобовете на палтото си. Последния път, когато го видя, Перин бе доловил в него някаква кисела жилка на раздразнителност, нещо необичайно за Калайджия.

Мъжете обаче не се задоволяваха да стиснат ръката на Файле, а я и прегръщаха на всичко отгоре. Перин успяваше да запази изражението си спокойно, когато някой от по-младите прекалено се ентусиазираше, само стискаше леко зъби; дори успяваше да се усмихва. Никоя жена много по-млада от Ила не понечи да го прегърне.

Файле неизвестно как успяваше да го варди като насъскан мастиф, докато в същото време се оставяше някой нахален, дългнест и крещящо облечен Калайджия да я притисне плътно до себе си. На жените без сиви кичури в косите им беше достатъчно да видят лицето ѝ и веднага си избираха някой друг за прегръдка. Междувременно Уил като че ли полагаше усилия да изцелува всички жени из табора. Също така и Бан. Дори Ивон, впрочем, си достави това удоволствие. Изобщо, голямо целуване и прегръщане падна. Файле заслужаваше някой от тези типове да ѝ счупи ребрата.

Най-сетне Калайджиите отстъпиха, с изключение на Рен и Ила, отваряйки пространство пред хората от Две реки. Жилавият сивокос мъж се поклони официално, с ръце опрени на гърдите.

— Дойдохте в мир. Идете си в мир. Винаги ще сте добре дошли край огньовете ни. Пътят на листото е мир.

— Мир да е над вас вовеки — отвърна Перин — и над целия ви народ. — „Светлина, дано да е така!“ — Ще намеря песента, или друг ще намери песента, но песента ще се запее, тази година, или в някоя, която ще дойде. — Чудно му беше дали изобщо някога е имало песен, или туатанците бяха започнали своето безкрайно пътуване в търсене на нещо друго. Илиас му беше казал, че те самите не знаели каква е тази песен, само че щели да я познаят, когато я намерят. „Сигурност дано поне намерят. Поне това.“ — Както е било, тъй и ще бъде отново, свят безкрай.

— Свят безкрай — отзоваха се в тържествен шепот туатанците. — Свят и време безкрай.

След което се подхвана последно прегръщане и ръкостискане, докато Ивон и Файле помагаха на Перин да се качи на седлото на Стъпко. Уил успя да събере още няколко целувки. И Бан. Дори Бан! Другите по-тежко ранени също бяха вдигнати на седлата и Калайджиите започнаха да им махат като на добри съседи, поели на далечен път.

Рен пристъпи да стисне ръката на Перин.

— Няма ли все пак да премислите? — попита Перин. — Помня как веднъж ми каза, че по света е плъзнало зло. Сега е още по-лошо, Рен, и то тук.

— Мир да е над теб, Перин — отвърна Рен с усмивка.

— И над теб — отвърна му Перин тъжно.

Айилците се появиха чак когато групата се отдалечи на повече от миля от туатанския табор. Байн и Чиад погледнаха Файле, след което се затичаха напред, на обичайната си позиция. Перин не беше сигурен какво си бяха мислили, че може да ѝ се е случило сред Калайджиите.

Гаул закричи с лекота до Стъпко. Групата не се движеше много бързо, тъй като близо половината мъже трябваше да вървят пеша. Както обикновено, той изгледа преценяващо Ивон, след което се обърна към Перин.

— Оправи ли се раната ти?

Раната го болеше ужасно; при всяка стъпка на коня стрелата се размърдваше.

— Нищо ми няма — отвърна той, стараейки се да не стиска зъби. — Тази нощ може и да потанцуваме в Емондово поле. А ти? Добре ли прекара тази нощ, поиграхте ли си на „Целувката на Девите“? — Гаул се препъна и за малко да падне по лице. — Какво има?

— Ти коя чу да предлага тази игра? — попита тихо айилецът, взирайки се напред.

— Чиад. Защо?

— Чиад — промърмори Гаул. — Тази жена е Гошиен. Гошиен! Трябва да я заведа в Горещи извори и да я направя гай-шайн. — Думите му прозвучаха гневно, но и някак непривично за него. — Чиад.

— Ще ми кажеш ли все пак какво има?

— Един мърдраал е по-малко лукав от една жена — отвърна мрачно Гаул, — и дори тролоците се борят с повече чест. — После добави, малко свирепо: — И у една коза има повече разум. — След което се забърза и настигна на бегом двете Деви. Доколкото Перин можеше да види, не заговори с тях, само закричи редом с двете.

— Ти разбра ли нещо? — обърна се Перин към Ивон. Стражникът поклати глава.

Файле изсумтя.

— Ако е решил да им създава неприятности, ще го овесят за петите от някой клон да изстине малко.

— Ти разбра ли нещо? — попита я Перин. Тя продължи да кричи до него, без да вдига глава да го погледне, нито му отговори, което той взе за знак, че не е. — Май ще трябва да се върна пак в стана на Рен. Много време мина, откакто гледах тиганцата. Беше... интересно.

Тя промърмори нещо под нос, но той го чу:

— И ти май плачеш да те овесят за петите!

Той я погледна с усмивка.

— Всъщност няма защо. Ти нали ми обеща да ми танцуваш са-сара. — Лицето ѝ стана алено. — Прилича ли поне малко на тиганцата? Щото ако не прилича, няма смисъл.

— Тъпак недодялан! — сопна се тя и го изгледа гневно. — Мъже са си хвърляли сърцата и богатствата в краката на жени, които са им танцували са-сара. Ако майка ми подозираше, че я знам... — Стисна зъби, сякаш бе казала твърде много, пурпурен свян я покри от косата над челото чак до деколтето на роклята ѝ.

— Тогава няма нужда да я танцуваш — промълви той. — Моето сърце и богатство, доколкото ги имам, бездруго вече лежат в краката ти.

Файле обърка крачка, а после се засмя и опря брадичка в обувия му в ботуш прасец.

— Много си ми умен — промърмори тя. — Ще ти я изтанцувам аз един ден и ще ти кипне кръвчицата в жилите.

— Вече си го постигнала — каза той и тя отново се засмя. Пъхна ръка под стремето му, прегърна му крака и продължи да крачи.

След известно време дори представата за танцуващата Файле — можеше да си го въобрази като танца на Калайджийките, само че много по-така... — не можа да надмогне болката в хълбока му. Всяка крачка на Стъпко беше истинска мъка за него. Той изправи гръб. Така като че ли агонията понамаля, макар и с малко. Освен това не искаше да помрачи бодрия дух, който срещата с Туатан бе вдъхнала у останалите. Другите младежи също седяха с изправени гърбове, дори онези, които предния ден се бяха оклюмали отчаяно. А Бан, Данил и останалите спешени крачеха с вдигнати глави. Нямаше да си позволи да бъде първият, който да клюмне.

Уил засвири с уста „На връщане от Тарвинската клисура“ и още трима-четирима я подхванаха. След малко Бан я запя с ясен и дълбок глас.

*Ей там ме чака родната ми стряха
с невестата, останала зад мен.
От всичкото богатство на земята*

*да видя нея — стига ми на мен.
С очи игриви, сладко се усмихва,
прегръща топло, глезенът ѝ — мил,
а пък целуне ли — от зной топиш се.
Че и да има на света богатства,
да видя нея — стига ми на мен.*

Още младежи се включиха на втория куплет, докато не запяха всички, дори Ивон. И Файле. Без Перин, разбира се; често му бяха казвали, че когато запее, гласът му бил като на настъпена жаба. Някои дори влязоха в крак с ритъма на песента.

*О, видях сред Тарвинска клисура
на тролоците дивата сган.
Устоях и пред щурма на Чезнец,
пред студената смърт в люта бран.
Но под ябълка цъфнала чака ме
мойта мила, с целувка и танц.*

Перин поклати глава. Само преди ден бяха готови да се разбягат и изпокрият. А сега пееха за битка — толкова древна, че не бе оставила никакъв спомен в Две реки освен тази песен. Навярно се превръщаха във войници. Трябваше да станат, освен ако не успееше да затвори онзи Портал.

Фермите започнаха да се появяват по-начесто и по-близо една до друга, и скоро те продължиха по утъпкан черен път между нивя, оградени с живи плетове и груби каменни зидове. Изоставени ферми. Тук никой не беше се впил в земята си.

Стигнаха до Стария път, който водеше на север от Бяла река. Манедерендрелле, през Девенов просек и после през Емондово поле. Най-после започнаха да виждат стада овце по пасищата — големи, сякаш стадата на дузина стопани бяха събрани на едно място, с по десетина пастири с всяко, половината от тях — големи мъже, докато по-рано щеше да е само по един момък. Въоръжени с лъкове пастири

наблюдаваха зорко преминаването им, а неговите възмъжали момци пееха с цяло гърло, без да ги интересува какво се случва.

При първия поглед към Емондово поле Перин се смая. Песента заглъхна и замря.

Дърветата, живите плетове и стоборите близо до селото просто ги нямаше — бяха разчистени. Някога най-западните къщи на Емондово поле се гушеха сред дърветата на края на Западния лес. Дъбовете и буковете между къщите си стояха, но сега границата на леса изглеждаше на петстотин крачки от селото — колкото на един изстрел с лък — и се носеше екът от брадвите на мъже, които изтласкваха леса още по на запад. Ред след ред високи до кръста колове, забити под ъгъл в земята, обкръжаваха селото малко извън крайните къщи и образуваха ограда с изострени върхове, прекъсната единствено от врязващия се в селото път. На интервали зад дебелите колове стояха мъже, някои навлекли стари части от броня или кожени елечи, обшити с ръждясали стоманени пулове, а други — с проядени от ръжда старинни стоманени шлемове. Оръжията им бяха копия за лов на глигани или алебарди, измъкнати от тавани, дори търнокопи, нахлузени на дълги дръжки. Други мъже, както и момчета, се бяха покатерили по сламените покриви и държаха лъкове: като видяха Перин и спътниците му, те се заизправяха и завикаха на хората долу.

Край пътя, зад коловете, стърчеше някакво съоръжение от дърво и дебели усукани въжета, до него имаше купчина големи колкото човешка глава камъни.

— Катапулт — каза Стражникът. — С този са шест. Вашите дърводелци разбраха какво трябва да направят веднага щом двамата с Томас им показахме. Загражденията ще удържат щурма и на тролоци, и на Бели плащове. — Все едно че обсъждаше възможността отново да завали.

— Казах ти, че вашето село се приготвя да се отбранява само. — Свирепият тон на Файле беше изпълнен с гордост. — Корави хора са за толкова мека земя. Почти като Салдейците. Моарейн все твърдеше, че тук древната кръв на Манедерен все още била силна.

Перин само поклати глава.

Утъпканите черни улици на селото гъмжаха от хора почти като в голям град, празниците между къщите бяха изпълнени с коли и фургони, а на праговете на широко разтворените врати и по

прозорците се виждаха още хора. Множеството се раздвои пред Ивон и айилците и оживен шепот ги придружи по улицата:

— Това е Перин Златоокия.

— Перин Златоокия.

— Перин Златоокия.

Искаше му се да престанат. Тези хора го познаваха — поне част от тях. Какво си въобразяваха, че правят? Ето ти я Нейса Айелин с конската физиономия, която здравата го беше натупала онзи път, когато Мат го бе натопил, че уж той й бил откраднал една от баничките й с боровинки. Там пък — розовобузата, с големи очи Цилия Коул — първото момиче, което бе целунал през живота си, все така приятно закръгленка, и Пел Айдир, с лулата си и оплешивялото теме — човекът, който бе учил Перин как да лови пъстърва с ръце, и самата Дейз Конгар, висока и не по-малко широка жена, пред която дори Алзбет Люхан изглеждаше мекушава, с мъжа си Уит, чворесто старче, както винаги засенчено от жена си. И всички те го бяха зяпнали и шепнеха нещо на новодошлите в селото хора, които можеха да не го познават. Когато и Кен Буйе вдигна някакво момченце на рамото си, посочи към Перин и започна да говори въодушевено на момчето, Перин простена. Всички тук се бяха побъркали.

Отрупаният народ тръгна след Перин и останалите в многолюдно шествие, понесе се възбудено мърморене. Из краката на хората щъкаха пилета и кокошки. Мученето на говеда и свинското квичене от кочините се мъчеха да надмогнат човешката шумотевица. Сред Моравата се бяха стълпили овце и крави — пасяха в компанията на ята гъски — сиви и бели.

А сред самата Морава се издигаше висок пилон и на върха на пилона лениво се развяваше бяло знаме, обрамчено с червен ръб, на чийто фон бе извезана червена вълча глава. Той погледна Файле, но тя само поклати глава, не по-малко изненадана от него.

— Символ.

Перин не бе усетил приближаването на Верин, макар да засече приглушения шепот за „Айез Седай“, понесъл се около нея. Ивон не изглеждаше изненадан. Хората я зяпнаха с изпълнени с благоговение очи.

— Хората имат нужда от символи — продължи Верин. — Когато Аланна разказа на неколцина колко се боят тролоците от вълците,

изглежда, всички решиха, че идеята е страхотна. А ти, Перин? — Не долови ли хладина в гласа ѝ? Тъмните ѝ очи се вдигнаха към него като птичи. Като птица, наблюдаваща червей?

— Чудно какво ли ще си помисли кралица Мургейз за това — каза Файле. — Това е част от Андор. Кралиците не обичат много във владенията им да се развяват разни странни знамена.

— Това не е нищо друго освен някакви линии на картата — каза ѝ Перин. Хубаво беше да стои на едно място; пулсирането от върха на стрелата сякаш малко се беше успокоило. — Аз самият дори не знаех, че сме част от Андор, преди да стигна до Кемлин. Съмнявам се дали повечето хора тук го знаят.

— Владетелите са склонни да се осланят на картите, Перин. — Сухотата в гласа на Файле беше явна. — Когато бях дете, някои части на Салдеа не бяха виждали събирач на данъци от пет поколения. Но щом баща ми получи възможност за малко да отклони вниманието си от Погибелта, Тенобия бързо се погрижи да разберат коя е кралицата им.

— Това тук е Две реки — отвърна ѝ той ухилено. — А не Салдеа. — Много пък свирепи бяха тия в Салдеа, виж ги ти... Но щом се обърна към Верин, широката му усмивка се стопи и той се навъси. — Мислех, че... криете... кои сте. — Сам не можеше да реши кое бе по-смущаващо: Айез Седай тук тайно или Айез Седай явно.

Ръката на Айез Седай се дръпна леко от скършената стрела, стърчаща от хълбока му. Нещо го оципа около раната.

— О, това не е хубаво — промърмори тя. — Забила се е до реброто и инфекцията е сериозна, въпреки мехлема. Струва ми се, че трябва да се намеси Аланна. — Тя примигна и отдръпна ръката си. Ощипването също изчезна. — Какво? Да се крием? О, при цялата тази бъркотия едва ли можехме да се скрием. Предполагам, че можехме... да си отидем. Ти не би искал това, нали? — И отново онзи рязък, замислен, птичи поглед.

Той се поколеба и най-сетне отрони:

— Всъщност не.

— О, приятно ми е да го чуя — отвърна тя с усмивка.

— Защо изобщо дойдохте тук, Верин?

Тя сякаш не го чу. Или не пожела.

— Сега трябва да се погрижим за раната ти. А и другите момци също трябва да получат нужните им грижи. Двете с Аланна ще се погрижим за най-тежките случаи, но...

Мъжете с него бяха не по-малко слисани от него самия от това, което завариха тук. Бан гледаше знамето и чешеше смаян брадата си, още неколцина просто го зяпаха изумени. Повечето обаче бяха извърнали погледи към Верин и я гледаха притеснено, с широко отворени очи. Явно бяха чули шепотите за „Айез Седай“. Перин усети, че погледите им не го пощадиха съвсем, докато си говореше с една Айез Седай, като с най-обикновена селска жена.

Верин на свой ред също ги изгледа замислено, след което изведнъж се пресегна назад, като че ли без въобще да се оглежда, и придърпа към себе си някакво десет-дванадесетгодишно момиче. Момичето, чиято дълга тъмна коса бе привързана с панделки, се вдърви от страх.

— Нали познаваш Дейз Конгар, момиче? — каза Верин. — Много добре, сега ще я намериш и ще ѝ кажеш, че тук има ранени мъже, които се нуждаят от билките на Премъдрата. И ѝ кажи да побърза. Кажи ѝ, че няма да търпя фасоните ѝ. Чу ли ме добре? Хайде сега — марш.

Перин не познаваше момичето, но беше очевидно, че то знае коя е Дейз, защото трепна, след като чу заръката. Но Верин беше Айез Седай. След миг преценка — Дейз Конгар срещу една Айез Седай — момичето се шмугна в тълпата.

— А за теб ще се погрижи Аланна — каза Верин и отново вдигна очи към него.

На Перин тутакси му се досяа думите ѝ да не бяха прозвучали толкова двусмислено.

ГЛАВА 43

ГРИЖА ЗА ЖИВИТЕ

Верин пое поводите на Стъпко и лично го поведе към хана „Виноструй“. Тълпата пред нея заотстъпва, за да ѝ отвори път, и отново се скупчи отзад. Данил, Бан и останалите ги последваха — кой пеша, кой на кон, вече омесили се с близките си. Колкото и да бяха стъписани от промените в Емондово поле, момците не скриваха гордостта си и крачеха с изправена снага, дори и тези, които накуцваха, а яздещите се изправиха още повече на седлата. Бяха се били с тролоци и се бяха върнали у дома. Но жените жалеха синове, племенници и внуци, често едва сдържайки сълзите си, и тихите им стонове отекваха мъчително. Мъже с изопнати лица се мъчеха да скрият тревогите си зад горди усмивки, тупаха рамене и възклицаваха при вида на новопораслите бради, но нерядко прегръдките им завършваха с рамо, подложено да подкрепи някой залитащ младеж. Млади изгори се втурваха сред множеството с целувки и викове, колкото радостни, толкова и притеснени от раните на любимите си момци, сред братчета и сестрички, които ту плачеха, ту се взираха ококорени към брата, когото сякаш всички наоколо намираха за истински герой.

Но това, което на Перин не му се искаше да чува, бяха други гласове.

— Кенли къде е? — Госпожа Ейхан беше обаятелна жена с бели нишки в спретнато сплетената ѝ коса, но с лице, навъсено от страх и грижа: беше забелязала, че погледите на младежите отбягват да срещнат очите ѝ. — Къде е моят Кенли?

— Байли! — извика колебливо старият Хю ал-Дай. — Някой да е виждал Байли ал-Дай?

— Хю...

— Джаред...

— Тим...

— Колли...

Точно пред портата на хана Перин се смъкна от седлото. Искаше да избяга от тези имена.

— Вкарайте ме вътре! — изрева той. — Вътре!

— Тевен...

— Харал...

— Хад...

Затръшнатата врата прекъсна тази раздиращи сърцето викове, както и писъците на майката на Даел ал-Тейрон дали някой няма да ѝ каже къде е синът ѝ.

„В тролокски казан — помисли си Перин, докато го поставяха да седне на един стол в гостилницата. — В корема на някой тролок, там го заврях аз, госпожо ал-Тейрон. Там го натиках.“ Файле бе стиснала главата му с ръце и се взираше в лицето му загрижено. „Грижа за живите — помисли си той. — За мъртвите ще плача по-късно. По-късно.“

— Нищо ми няма — каза ѝ той. — Само малко ми се зави свят, докато слизах. Никога не съм бил добър ездач.

— Можеш ли да направиш нещо? — попита тя настоятелно Верин.

Айез Седай поклати невъзмутимо глава.

— Мисля, че ще е по-добре да не опитвам, детето ми. Жалко, че нито една от нас двете не е Жълта, но Аланна все пак е много по-добра Церителка от мен. Моите Дарби са в други насоки. Ивон ще я доведе. Чакай и търпи, детето ми.

Гостилницата се бе превърнала в своеобразна оръжейница. Всички стени бяха отрупани с изправени копия с всякаква големина, вид и изработка, тук-там се виждаше по някоя алебарда или бойна секира, имаше и няколко метални пики със странно закривени остриета. И още по-странно — една каца до подножието на стълбата, водеща към горния етаж, беше пълна с мечове и саби, съвсем различни едни от други. Всеки таван на пет мили околоръст, наглежда, беше преровен за забравени от поколения реликви. Перин не би могъл да предположи, че и пет меча могат да се намерят в цялата област на Две реки. Във всеки случай преди да се появят Белите плащове и тролоците.

Гаул зае място по-настрана, близо до стълбите, водещи към стаите на хана и жилищните помещения на ал-Вийр. Наблюдаваше

Перин, но също така Верин и всяко нейно движение. От другата страна на стаята, наблюдавайки Файле и покрай нея — всички останали, приклекнаха двете Деви — без да пускат копията си и готови за скок. Тримата младоци, които бяха внесли Перин на ръце, се затътриха към изхода. И това май бе всичко.

— Останалите — отрони Перин. — Те имат нужда от...

— За тях ще се погрижат — прекъсна го Верин спокойно, докато сядаше до една от масите. — Те ще предпочетат да останат със семействата си. Много по-добре ще е за тях да са с близките си.

Перин усети как го жегна болка — гледката с гробовете под ябълките проблесна в ума му, — но той я изтласка. „Погрижи се за живите“ — припомни си той. Айез Седай измъкна бележника и писеца си и започна да си нанася бележки с изрядния си почерк. Той се зачуди дали изобщо я интересува колко от хората на Две реки са загинали, след като той самият е жив, за да бъде използван за планове на Бялата кула, свързани с Ранд.

Файле стисна ръката му, но заговори не на него, а на Айез Седай.

— Все пак да не го ли качим горе да легне?

— Още не — прекъсна я раздражено Перин. Верин вдигна глава и отвори уста, но той повтори още по-твърдо: — Още не. — Айез Седай сви рамене и продължи да пише. — Някой да знае къде е Лоиал?

— Огиерът ли? — обади се един от тримата край вратата. Дав Айелин беше по-набит от Мат, но в тъмните му очи пробягваше същият лукав блясък. Преди време Дав винаги успяваше в малките хитринки, в които Мат се проваляше, въпреки че все пак Мат водеше като цяло. — Излезе с мъжете да прочистят Западния лес. Ще кажеш, че брат му сме съсекли всеки път, когато отсечем някое дърво, но чисти колкото за трима с една чудовищна брадва — майстор Люхан му я направи. Ако ти трябва, видях Джайм Тейн да тича да им каже, че сте дошли. Обзалагам се, че всички ще се затекат да те видят. — Той погледна счупения край на стрелата, присви очи и се почеса по същото място. — Много ли боли?

— Колкото боли, толкова — отвърна сухо Перин. Щели да се затекат да го видят. „Аз да не съм веселчун?“ — А с Люк какво става? Не че държа да го видя, но той тук ли е?

— Не. — Вторият младеж, Илам Доутри почеса дългия си нос. Носеше бащиното си палто от груба вълна и косата му бе сплъстена,

но на колана му беше окачен меч. — Лорд Люк излезе да търси Рога на Валийр. Или тролоци може би.

Дав и Илам бяха приятели на Перин, бяха някога, спътници в лов и риболов, почти на неговата възраст, но възторжено ухилените им лица ги правеха да изглеждат по-млади. И Мат, и Ранд щяха да минат за по-стари от тях поне с пет години. Той също, навярно.

— Надявам се да се върне скоро — продължи Илам. — Той ми показва как да въртя меча. Ти знаеше ли, че е Ловец на Рога? И крал, стига да си получи правата. На Андор, както чух.

— Андор си има кралици — промълви Перин разсеяно, срещнал изумения поглед на Файле — не крале.

— Значи не е тук — каза тя. Гаул леко помръдна: изглеждаше готов да излезе да потърси Люк. Сините му очи бяха станали ледени. Перин нямаше да се изненада, ако видеше Байн и Чиад да се забулват тутакси.

— Да — отрони унесено Верин, съсредоточена уж над бележките си — Не че не е от полза от време на време, но този човек някак все успява да предизвика неприятности, когато е тук. Вчера, преди някой да е разбрал какво прави, взел, че повел делегация да пресрещнат Белите плащове и да им заявят, че Емондово поле е затворено за тях. Направо им казал да не се вясват на десет мили оттук. Аз не одобрявам Белите плащове, но не допускам, че са го приели с голямо удоволствие. Не е нужно да ги настройваш срещу себе си повече, отколкото се налага. — Тя изгледа намръщено това, което току-що бе написала, и се почеса по носа.

Перин не се притесняваше много как щели да приемат Белите плащове едно или друго.

— Вчера — изпъшка той. Ако Люк бе дошъл в селото вчера, не беше възможно да е имал нещо общо с появата на тролоци там, където той не ги беше очаквал. Колкото повече Перин си мислеше за тази засада, толкова повече му се струваше, че всъщност са ги причакали. И толкова повече му се искаше да обвини за това Люк. — С искане от камък сирене не става — промърмори той. — Но той все пак ми намирисва на сирене.

Дав и другите двама се спогледаха подозрително — думите му сигурно не им бяха прозвучали много смислено.

— Бяха главно една тайфа от Коплинови — каза третият с изненадващо дълбок глас. — Дарл, Хари, Даг и Евал. И Уит Конгар, разбира се. Дейз после му даде да се разбере.

— Чух, че всички те харесвали Белите плащове. — На Перин този непознат с басовия глас му се стори познат. Беше по-млад от Дав и Илам с две-три години, но въпреки това с един пръст по-висок, още голоблад, но широк в раменете.

— Така е — изсмя се непознатият. — Знаеш ги. Нравът им е такъв — все ги тегли към нещо, което ще създаде неприятности на другите. Щом лорд Люк заговори, всички се изказаха да се отиде в Стражеви хълм и да се заяви на Белите плащове да се омитат от Две реки. Ама искат някой друг да отиде. Сигурен съм, че ако беше станало, щяха да се изпокрят в тълпата.

Ако това лице беше по-пълно и младежът бе с педя по-нисък...

— Евин Фингар! — възкликна Перин. Не можеше да бъде. Евин беше набит писклив дребосък, който все се вреше там, където се събираха по-големите. Докато спре да расте, този момък щеше да порасне колкото него, ако не и повече. — Това ти ли си?

Евин кимна и се ухили широко.

— Чухме всичко за тебе, Перин — рече той с невъзможния си бас. — Бил си се с тролоци и си имал какви ли не приключения по света, така разправят. Нали все още мога да ти викам Перин?

— Светлина, разбира се! — изрева Перин. Тази история със „Златоокия“ му беше дошла до гуша.

— Съжалявам, че не тръгнах с вас миналата година. — Дав отри нетърпеливо длани. — Да се върнеш у дома с Айез Седай, със Стражници и огиер. — Все едно че говореше за някакви трофеи. — А пък аз тук паса и доя крави, пася крави и доя крави. Де тоя късмет като твоя.

— Е, как беше? — вметна Илам почти без дъх. — Аланна Седай каза, че си стигал чак до Великата Погибел, а чувам, че и Кемлин си видял, и Тийр. Как изглежда един голям град? Наистина ли са десет пъти по-големи от Емондово поле? Видя ли някой палат? Има ли Мраколюбци в градовете? Вярно ли е, че Погибелта била пълно с тролоци, Чезнеци и Стражници?

— Тази рана от тролок ли ти е? — Колкото и бичи да беше гласът на Евин, все пак изписука от възбуда. — Колко жалко, че и аз не съм се

бил с тролоци. Видя ли някоя кралица? Или крал? Аз по-скоро бих искал да видя кралица, но и крал да зърна ще е голяма работа. Как изглежда Бялата кула? Колкото дворец ли е голяма?

Файле се усмихна развеселена, но Перин примигна при този порой от въпроси. Нима толкова бързо бяха забравили за тролоците в Зимната нощ, за тролоците, които сега опустошаваха околността? Илам беше стиснал дръжката на меч си, сякаш бе готов мигом да се озове в Погибелта, Дав се бе изправил на пръсти, с блеснали очи, а Евин сякаш всеки момент щеше да сграбчи Перин за яката. Приключение? Пълни идиоти. Но все пак идваха тежки времена, много по-тежки от всичко, което бяха изпитвали в Две реки. Нямаше да навреди да им поразкаже някои неща преди сами да разберат истината.

Хълбокът го болеше, но той се опита да им отговори. Изглежда, се разочароваха, че не е видял Бялата кула, нито някой крал или кралица. Той си помисли, че Берелайн би могла да мине за кралица, но в присъствието на Файле се побоя да спомене за нея. И още някои неща се наложи да премълчи: за Фалме, за Окоето на Света, за Отстъпниците и Каландор. Опасни теми бяха тези и неизбежно водеха до Преродения Дракон. Успя обаче да им поразкаже за Кемлин, както и за Тийр, за Граничните земи и Погибелта. Странно беше кои неща приемаха и кои — не. Развалата на Погибелта, където всичко сякаш загниваше пред очите ти, веднага налагаха, както и описанието на шиенарските воители с дългите им перчемии, както и огиерските стеддинг, където Айез Седай не можеха да боравят със Силата и където тролоците отбягваха да влизат. Но виж, размерите на Тийрския камък или големината на градовете...

Колкото за собствените си приключения, той каза:

— Предимно гледах да си предпазя главата да не ми я разцепят. Това са те, приключенията, и още — да намериш къде да преспиш през нощта, и нещо за ядене. Колкото повече са приключенията, толкова по-гладен оставаш, спиш на студено и мокър, или и двете наведнъж.

Ня тях това, изглежда, не им хареса много, нито му повярваха повече, отколкото че Камъкът бил голям колкото една малка планина. Той си напомни, че сам знаеше много малко за света преди да напусне Две реки. Не помогна много. Но тогава не кокореше толкова очии. Дали? В гостилницата сякаш стана топло. Дошя му се да си свали палтото, но това движение щеше да му струва голямо усилие.

— А Ранд и Мат? — настоя Евин. — Ако е само гладуване и киснене под дъжда, защо и те не се върнаха у дома?

Междувременно влязоха Трам и Абел. Трам — с меч, окачен на колана, и двамата — с лъкове. Странно, но мечът изглеждаше на място при Трам, въпреки селското му палто. Така че той не каза за двамата си приятели повече, отколкото бе споделил с бащите им преди — как Мат играе комар, обикаля кръчмите и задиря момите, а Ранд описа във финото му сетре и прегърнал едно хубаво златокосо момиче. Елейн я изкара лейди, очаквайки, че те изобщо няма да повярват за щерката-наследница на Андор, което веднага се доказва по невярващите им погледи. Все пак разказът му, изглежда, ги задоволи и неверието им леко спадна, когато Илам изтъкна, че Файле също е лейди, но както изглежда, е лапнала по Перин и все се върти около него. Тук Перин се ухили; какво ли щяха да кажат, ако им споделеше, че не само е лейди, а и братовчедка на кралица?

На Файле обаче, който знае защо, престана да ѝ е весело. Тя се обърна към тях с поза, неотстъпваща на царственото и властно поведение, което понякога проявяваше Елейн, и ги изгледа със смразяващ поглед.

— Стига сте му вадили душата. Той е ранен. Хайде, отивайте си.

Като по чудо, те ѝ се поклониха тромаво — Дав изпъна неловко крак като последния глупак — и замърмориха припряно извинения — към нея, представете си, не към него! — след което се обърнаха да си вървят. Тръгването им обаче се забави от пристигането на Лоиал, който се провря през вратата и рошавата му глава се отърка в горния ѝ праг. Те зяпнаха огиера така, сякаш го виждаха за първи път, после хвърлиха смутени погледи към Файле и набързо се изнизаха. Смразяващият ѝ поглед наистина вършеше работа.

Джобовите на палтото на Лоиал, както обикновено, бяха издути от дебели томовете, но този път той носеше и огромна брадва. Дръжката ѝ бе дълга колкото него, а металната ѝ част, оформена като дърварска брадва, беше дори по-голяма от бойната секира на Перин.

— Ранен си — избоботи той веднага щом очите му се спряха на Перин. — Казаха ми, че си се върнал, но не ми казаха, че си ранен, иначе щях да побързам.

Перин се сепна при вида на бравата. При огиерите изразът „да сложиш дълга дръжка на бравата си“ означаваше да си припрян или

сърдит — огиерите, изглежда, смятаха тези две слабости за едно и също, неизвестно защо. А Лоиал наистина изглеждаше сърдит. Туфестите му уши бяха щръкнали и така се беше намръщил, че дългите му вежди провисваха по широките му бузи. Несъмнено бе от това, че се е наложило да сече дървета. На Перин му се искаше да остане насаме с него и да разбере дали не е забелязал още нещо необичайно, свързано с действията на Аланна. Или с тези на Верин. Той отри лице с opakото на дланта си и се изненада като разбра, че е сухо; а имаше чувството, че се поти.

— Освен че е ранен, е и опърничав — каза Файле и се обърна към Перин със същия заповеднически поглед, с който беше отпратила Дав, Илам и Евин. — Трябваше вече да си в леглото. Къде е Аланна, Верин? Щом тя ще го Цери, къде се бави?

— Ще дойде. — Айез Седай не вдигна глава. Пак се беше съсредоточила над малката си книжка.

— Все пак той трябва да си легне!

— Ще имам време за това по-късно — отвърна решително Перин. Усмихна й се, за да смекчи малко впечатлението, но единственото, което се получи, бе, че тя го изгледа загрижено и промърмори под носа си: „инат такъв“. Не можеше да попита Лоиал за Айез Седай в присъствието на Верин, но имаше и още нещо, не по-малко важно.

— Лоиал, Порталът е отключен и през него влизат тролоци. Как е възможно?

Бръчките по свъсеното лице на огиера се врязаха още по-дълбоко и ушите му клепнаха.

— Грешката е моя, Перин — избърмча той тъжно. — Поставих и двете листа на Авендесора от външната страна. Така Порталът се затвори откъм вътрешната, но всеки може да го отвори отвън. Пътищата са били тъмни от поколения насам, но все пак ние сме ги отгледали. Не можах да се насия да разруша една Порта. Съжалявам, Перин. Вината е моя.

— Не вярвах, че един Портал изобщо може да бъде разрушен — каза Файле.

— Нямах предвид точно да бъде разрушен. — Лоиал се подпря на дългата дръжка на брадвата си. — Някога един Портал бил разрушен, по-малко от петстотин години след Разрушението, според

Дамелле, щерка на Ейла, щерка на Соферра, защото този Портал се намирал близо до един стеддинг, паднал под напора на Погибелта. Между другото, два-три стеддинга са изгубени вече в Погибелта. Но според нейните писания било много трудно и изисквало усилията на тринадесет Айез Седай, действащи заедно с помощта на ша-ангреал. Тя е описала и още един опит, при който само девет, някъде по време на Тролокските войни, успели така да повредят един Портал, че Айез Седай били повлечени в... — Той млъкна, ушите му потръпнаха от смущение, и почеса големия си нос. Всички в стаята го бяха зяпнали, включително Верин и айилците. — Извинявайте, понякога се увличам. Така. Порталът значи. Да. Не мога да го разруша, но ако извадя напълно двата на листа на Авендесора, те ще загинат. — При тази мисъл лицето му се сгърчи в гримаса. — Това означава само, че за ново отваряне на Портала ще бъде необходимо Стареите да донесат Талисмана на растенето. Въпреки че, предполагам, Айез Седай биха могли да издълбаят дупка в него. — Той потръпна. Повреждането на един Портал, изглежда, за него означаваше все едно да скъсаш книга. — Тръгвам веднага.

— Не! — рязко го спря Перин. Върхът на стрелата пулсираше в раната му, но сякаш вече не го болеше толкова. Беше говорил твърде много и гърлото му бе пресъхнало. — Горест има тролоци, Лоиал. Могат да напъхат един огиер в казана си не по-трудно, отколкото един човек.

— Но, Перин, аз...

— Не, Лоиал. Как ще допишеш книгата си, ако отидеш и те убият?

Ушите на Лоиал трепнаха.

— Отговорността е моя, Перин.

— Не, моя е — възрази тихо Перин. — Ти ми каза какво смяташ да направиш с Портала и аз не предложих нещо по-различно. А освен това, като те гледам как подскачаш всеки път, когато стане дума за майка ти, нямам никакво желание да подгоня мен. Ще отида аз, веднага щом Аланна ме Изцери от тази стрела. — Той отри челото си и изгледа намръщено дланта си. Пак нямаше пот. — Може ли да пийна малко вода?

Файле скочи на мига и хладните ѝ пръсти се опряха там, където доскоро беше ръката му.

— Той гори! Верин, не можем повече да чакаме Аланна. Ти трябва да...

— Тук съм — обяви мургавата Айез Седай от вратата в дъното на гостилницата. Следваха я Марин ал-Вийр, Алзбет Люхан и Ивон. Перин усети ошипването на Силата още преди ръцете на Аланна да се опрат на мястото на тази на Файле. Аланна добави с хладно спокоен глас: — Отнесете го в кухнята! Масата там е достатъчно голяма, за да може да легне. Бързо. Нямаме много време.

Главата на Перин се завъртя и той изведнъж осъзна, че Лоиал е подпрял брадвата си до вратата и го е вдигнал на ръце.

— Порталът е мой, Лоиал. — „Светлина, колко съм жаден.“ — Отговорността е моя.

Върхът на стрелата наистина като че ли не го болеше колкото преди, но за това пък го болеше цялото тяло. Ето, че госпожа Люхан го гледаше, прехапала устни и със стиснати очи, готова да заплаче. Той се зачуди защо. Тя никога не плачеше. Госпожа ал-Вийр също изглеждаше разтревожена.

— Госпожо Люхан — промърмори той, — майка ми каза, че мога да дойда да помоля майстор Люхан да ме вземе за чирак. — Не. Това беше много отдавна. Беше... Какво беше? Май не можеше да си спомни.

Сега лежеше върху нещо твърдо и слушаше думите на Аланна.

— ...шиповете, изглежда, са се хванали на кокал, както и на месо, и острието е изкривено. Трябва да го наместя в първоначалната рана и да го измъкна. Ако шокът не го убие, след това ще мога да Изцера увреждането, което аз ще му причиня, заедно с останалото. Няма друг начин. Той вече е почти на ръба. — Думите й нямаха нищо общо с него.

Файле му се усмихна. Устните й трепераха. Наистина ли някога си бе помислил, че устата й е прекалено широка? Беше си съвсем нормална. Доця му се да я докосне по брадичката, но по неизвестна причина госпожа ал-Вийр и госпожа Люхан го бяха стиснали за китките, затискаха го с цялата си тежест. Някой също така се беше проснал върху краката му, а огромните лапи на Лоиал бяха обхванали раменете му и ги притискаха към масата. Маса. Да. Кухненската маса.

— Захапи я, сърце мое — каза Файле някъде отдалече. — Ще боли.

Прииска му се да я попита какво ще боли, но тя натика увита в кожа пръчка в устата му. Той помириша миризмата на кожа, на дърво и нейната. Дали щеше да дойде да ловува с него, да тичат през безкрайните тревисти равнини след безкрайните стада сърни? Прониза го вледеняващ студ и той смътно разпозна в него прилива на Единствената сила. А после дойде болката. Той чу как пръчката изпука между зъбите му, преди чернотата да покрие всичко.

ГЛАВА 44

СЪКРУШИТЕЛНАТА БУРЯ

Перин бавно отвори очи и зяпна варосания таван. Мина доста време, докато осъзнае, че лежи в легло върху пухен дюшек, завит с одеяло и с възглавница от гъша перушина под главата. Хиляди и хиляди миризми затанцуваха около носа му — перушината и вълната на одеялото, печаша се гъска, топъл хляб, току-що изваден от фурната, дъхави меденки. Намираше се в една от стаите на хана „Виноструй“. С несравнимата с нищо ярка утринна светлина, струяща през белите пердета на прозорците. Сутрин. Той опипа с пръсти ранения си хълбок. Пръстите му докоснаха здрава кожа, но се чувстваше ужасно. Гърлото му също беше като надрано. Когато помръдна, Файле скочи от един стол до малката каменна камина, отхвърли одеялото, с което се беше увила, и се протегна. Беше се преоблякла в по-тъмна рокля за езда с тесни поли — гънките по полите ѝ показваха, че е спала в стола.

— Аланна каза, че имаш нужда от сън. — Тя се пресегна към бялата кана на масичката до леглото, бързо наля чаша вода и му даде да пийне. — Трябва да останеш тук още два-три дни, докато си върнеш силите.

Думите ѝ прозвучаха нормално, ако не се смяташе лекото подводно течение, което той едва долови, и нервно присвистите ъгълчета на очите ѝ.

— Какво не е наред?

Тя внимателно постави чашата на масата и заоправя роклята си.

— Нищо, какво да не е наред? — Този път подводната интонация в гласа ѝ беше по-отчетлива.

— Файле, недей да ме лъжеш.

— Не те лъжа! — сопна се тя. — Ще ида да ти донеса закуска. Имаш късмет, че все пак съм готова да го направя, след като ме наричаш...

— Файле. — Произнесе името ѝ с цялата твърдост, на която бе способен, и тя се поколеба, а свирепият ѝ поглед се смени с угрижено

намръщване, от което челото ѝ се набръчка, и после — пак със свирепост. Той посрещна погледа ѝ очи в очи — този път номерата ѝ на високопоставена лейди нямаше да минат.

Най-сетне тя въздъхна.

— Всъщност имаш право да го научиш. Но въпреки това ще останеш в това легло, докато двете с Аланна не кажем, че можеш да станеш. Лоиал и Гаул ги няма.

— Няма ли ги? — примигна той объркано. — Какво искаш да кажеш? Заминали са си?

— В известен смисъл. Постовите са ги видели да заминават, тичали към Западния лес. Никой не го сметнал за необичайно, разбира се — пък и кой ще се опита да спре един огиер и един айилец. Чух за това преди по-малко от час. Те си говореха за дървета, Перин. За това как огиерите пеят на дърветата.

— Дървета ли? — изрева Перин. — Това е проклетият Портал! Да ме изгори дано, казах му аз да не... Те ще се убият преди да съм ги настигнал!

Той отметна одеялото, стъпи на пода и залитна. Едва сега осъзна, че е без дрехи, дори без бельо. Но ако си бяха въобразили, че ще могат да го окошарят в това легло, жестоко се лъжеха. Забеляза, че всичките му дрехи лежат грижливо сгънати на един стол с висока облегалка до вратата, ботушите му бяха до него, секирата висеше на колана му на една закачалка на стената. Залитна към дрехите си и започна да се облича колкото може по-бързо.

— Какво правиш? — извика Файле. — Веднага се пъхай в леглото! — И го посочи заповеднически, като че ли изпънатият ѝ пръст можеше да го отпрати обратно.

— Едва ли са стигнали много далече — обясни ѝ той. — Не и пеша. Гаул не би се качил на кон, а Лоиал винаги е твърдял, че разчита повече на краката си. Мога да ги догоня със Стъпко най-късно докъм пладне. — Той навлече ризата си и седна — всъщност почти падна, — за да си нахлузи ботушите.

— Ти си луд, Перин Айбара! Какъв шанс имаш дори да ги намериш в тези лесове?

— Не съм толкова лош следотърсач, между другото. Ще ги намеря. — Той ѝ се усмихна, но нейните усмивки, изглежда, се бяха свършили.

— Ще се убиеш така, космат глупако! Я се виж. Едва стоиш на краката си. Ще се изтърсиш от седлото преди да си изминал и една миля!

Той с мъка се изправи и тропна с пети, за да ги намести в ботушите. Стъпко щеше да свърши цялата работа; той трябваше само да успее да се задържи на гърба му.

— Глупости. Силен съм като кон. Престани да се опитваш да ме ядосаш. — Той навлече палтото и се пресегна за секирата и колана. Докато отваряше вратата, Файле го хвана да ръката и го задърпа назад.

— Понякога и мозъкът ти е като на кон — изпъшка тя. — Дори по-малко! Перин, трябва да ме послушаш. Трябва да...

Стаята се намираше само на няколко крачки по тесния коридор от стълбите, водещи към празната гостилница, и тъкмо стълбите му измениха. Коленете му се прегънаха и той се прекатури напред, напразно опитвайки се да се хване за перилото, и повлече и пищящата Файле. Превъртяха се два-три пъти и изтопуркаха по стълбите, докато най-после не тупнаха окончателно до кацата долу — с Файле, проснала се върху него. Кацата се разклати и се завъртя, мечовете вътре задрънчаха.

Мина малко време, докато Перин събра достатъчно дъх, за да заговори.

— Добре ли си? — попита той загрижено. Беше се проснала отпусната върху гърдите му. — Файле, добре ли?...

Тя бавно надигна глава и отметна няколкото кичура от лицето си.

— Ти добре ли си? Защото ако си, сега ще ти направя нещо много лошо.

Перин изсумтя; навярно не беше се ударила повече от него. Колебливо опипа мястото на доскорошната рана на хълбока си, но там не беше по-зле, отколкото по останалите части на тялото му. Естествено, останалите части бяха натъртени от главата до петите.

— Стани от мен, Файле. Трябва да оседлая Стъпко.

Но вместо да стане, тя стисна яката му с две ръце и се наведе много близо, така, че носовете им почти се допряха.

— Чуй ме добре, Перин — изрече тя натъртено. — Ти... не можеш... да направиш... всичко. Ако Лоиал и Гаул са отишли да затворят Портала, трябва да ги оставиш. Твоео място е тук. Дори ако беше достатъчно силен... а ти не си! Чу ли ме? Не си достатъчно

силен! Но дори да беше, не трябва да тръгваш след тях. Не можеш сам да направиш всичко!

— Я, ама вие какво правите? — извика Марин ал-Вийр откъм вратата на кухнята. Веждите ѝ като че ли се опитваха да се покатерят в косата ѝ. — След цялото това трополене очаквах да намеря тролоци, но не и това. — Изглеждаше хем ядосана, хем развеселена.

Бузите на Файле се изчервиха и тя се изправи много бързо и заоправя роклята си.

— Опърничав е като тролок, госпожо ал-Вийр. Казах му, че много е отслабнал, за да става. Трябва веднага да се върне в леглото. Трябва да разбере, че не може да направи всичко сам, особено когато не може и няколко крачки да извърви.

— О, скъпа — възкликна госпожа ал-Вийр и поклати глава. — Но това е много погрешно. — Тя се наведе към младата жена и ѝ зашепна тихо, но Перин улови всяка дума. — Като момченце, повечето пъти беше много лесен за оправяне, стига да го подхванеш както трябва, но опитах ли се да го ръчкаш насила, ставаше най-голямото муле в Две реки. Мъжете, от мен да знаеш, почти не се променят, само дето порастват високи. Ако непрекъснато му говориш какво трябва и какво не трябва да прави, ще изпъне ушн и ще забие копита в земята. Дай да ти покажа. — Марин се обърна към него със сияйна усмивка, без да обръща внимание на гневния му поглед. — Перин, не мислиш ли, че някой от моите дюшеци с гъши пух ще е по-удобен от този под? Ще ти донеса малко от моята баница, пълнена с бърбечета, веднага щом те завием в креватчето. Сигурно си гладен, след като не можа да вечеряш снощи. Хайде. Защо не ме оставиш да ти помогна?

Той отблъсна ръцете им и се изправи сам. Е, не съвсем, а с помощта на стената. Прецени, че сигурно си е натъртил половината мускули по тялото. Муле значи? Той никога в живота си не се беше държал като муле.

— Госпожо ал-Вийр, бихте ли казали на Хю или на Тад да ми оседлае Стъпко?

— Щом се пооправиш — отвърна тя и се опита да го обърне към стълбата. — Не мислиш ли, че ще е по-добре да си починеш малко? — Файле го хвана за другата ръка.

— Тролоци! — Викът отвън дойде приглушен от стените, подхванат от още дузина гласове: — Тролоци! Тролоци!

— Днес това не бива да те безпокои — каза госпожа ал-Вийр, твърдо и успокоително в същото време. Това го накара да стисне зъби. — Айез Седай ще се справят. Само след ден-два ще можеш отново да стъпиш на краката си. Ще видиш.

— Конят ми — заяви той и се помъчи да се издърпа. Двете го бяха хванали здраво и единственото, което успя да постигне, бе да ги разлюлее напред-назад. — В името на Светлината, ще престанете ли най-после да ме дърпате и няма ли да ме оставите да си получа коня? Махайте се от мен!

Файле се взря в лицето му, после въздъхна и го пусна.

— Госпожо ал-Вийр, бихте ли се разпоредили да оседлаят коня му и да го докарат?

— Но, скъпа, той наистина има нужда от...

— Ако обичате, госпожо ал-Вийр — каза натъртено Файле. — И моят кон също. — Двете жени се загледаха една друга, сякаш него го нямаше. Най-накрая госпожа ал-Вийр кимна.

Перин я изгледа навъсено, докато прекосяваше гостната и се скри в коридора към кухните и конюшните. Какво по-различно ѝ беше казал Файле от това, което ѝ каза той? Погледна я и попита:

— Защо си смени намерението?

Тя започна да му пъха ризата в гащите, мърмореше нещо под нос. Несъмнено предполагаше, че той няма да чуе достатъчно, за да разбере.

— Не трябва да казвам „трябва“, нали така? Когато стане твърде опърничав, за да разбира, трябва да го подмамвам с мед и усмивки, нали? — Стрелна го с гневен поглед, в който нямаше и помен от мед, а после изведнъж на лицето ѝ изгря толкова сладка усмивка, че той почти подскочи от изненада.

— Сърчице мое — почти изгука тя, докато оправяше палтото му — каквото и да се случи там навън, наистина се надявам, че ще се държиш на седлото си и ще стоиш колкото може по-далече от тролоците. Наистина не си се оправил достатъчно, че да се биеш с тролоци. Може би утре. Моля те, не забравяй, че си пълководец, водач, и не по-малко символ за своя народ, отколкото онова знаме навън. Ако си някъде нависоко, откъдето да те виждат всички, ще вдигнеш духа им. И е много по-лесно да виждаш къде какво трябва да се направи и да даваш заповеди, отколкото когато се сражаваш сам. — Тя вдигна

колана му от пода, закопча го на кръста му и намести секирата на бедрото му. На всичкото отгоре го изгледа с премрежен поглед! — Моля те, обещавай ми, че ще го направиш. Моля те!

Беше права. Нямаше да издържи повече от две минути срещу някой тролок. А срещу някой Чезнещ — едва ли повече и от две секунди. И колкото и да му беше омразно да си го признае, нямаше и две мили да издържи на седлото в гонене на Лоиал и Гаул. „Глупав огиер. Ти си писател, а не герой.“

— Е, добре — каза той. И внезапно го обзе палавост. Как само си говореха с госпожа ал-Вийр, все едно че го няма, и това премрежване на оченцата, сякаш беше последният глупак. — Нищо не мога да ти откажа, когато ми се усмихнеш така сладичко.

— Много се радвам. — Все така усмихната, тя отчетка с пръсти палтото му и махна някаква несъществуваща сламка. — Защото ако не го направиш, аз ще ти направя същото, което ти ми направи първия ден в Пътищата. Не мисля, че все още си достатъчно силен, за да ме спреш. — Усмивката ѝ сияеше пред лицето му и тя цялата бе пролет и сладост. — Разбра ли ме?

Въпреки желанието си той се изкикоти.

— Май ще е по-добре да се оставя да ме убият.

Тя обаче не го намери за особено смешно.

Щом излязоха, Хю и Тад, двамата мършави коняри, им доведоха Стъпко и Лястовица. Всички останали, изглежда, се бяха струпали оттатък Моравата, оттатък бяло-червения пряпорец с вълчата глава, развят от утринния вятър. Веднага щом двамата с Файле се озоваха на седлата си, конярите също се затичаха натам, без да промълвят и дума.

Каквото и да ставаше там, явно не беше нападение. Успя да различи жени и деца сред тълпата и виковете „тролок“ заглъхнаха до глухо мърморене, като ехо от гъша врява. Той подкара бавно, старейки се да не се олюлява на седлото. Файле яздеше Лястовица плътно до него и го наблюдаваше. Щом веднъж можеше да си смени решението, можеше пак да го направи, а той не желаше никакви спорове дали трябва да отиде там.

Разбудената тълпа наистина включваше почти всички от селото, както и надошлите фермери от околностите на Емондово поле, струпани нагъсто, рамо до рамо, но щом забелязаха кой е, веднага отвориха път на него и Файле. Заповтаряха името му, изричано в

повечето случаи заедно със „Златоокия“. Успя да долови и думата „тролоци“, но по-скоро с интонация на учудване, отколкото на страх. От гърба на Стъпко можеше да вижда добре над главите им.

Скупчената човешка маса се простираше извън крайните къщи, чак до загражденията с изострените дървени колове. Краят на гората, близо шестстотин крачки околоръст, представляваше сечище с пънове, почти изравнени със земята. Не се чуваше екът на брадви. Секлите доскоро потни, гологърди мъже бяха образували кръг около Аланна, Верин и двама мъже. Джон Тейн, мелничарят, триеше петно кръв от ребрата си. Аланна тъкмо се изправяше до другия мъж — човек с прошарена полуокапала коса, когото Перин не познаваше и който отведнъж скочи на нозе и изтанцува една-две крачки, сякаш не вярваше, че ще може да го направи. Двамата с мелничаря погледнаха Айез Седай с благоговение.

Хората около Айез Седай бяха твърде нагъсто, за да може някой да се помръдне и да отвори път на Стъпко и Лястовица, но около Ивон и Томас имаше пролуки — от двете страни на бойните им коне. Хората не искаха да се доближат до тези животни със свирепи очи, които като че ли само чакаха знак да започнат да хапят и да ритат.

Перин успя да се добере до Томас без много усилие.

— Какво стана?

— Тролок. Само един. — Въпреки безобидния тон на посивяващия Стражник, тъмните му очи не се спряха на Перин и Файле, а наблюдаваха тълпата около Верин не по-малко бдително от границата на гората. — Когато са сами, не са особено умни. Коварни са, но не и умни. Секачите го прогонили преди да успее да направи нещо повече, отколкото да пусне малко кръв.

Откъм дърветата се появиха двете айилки — тичаха със забулени лица, така че не можеше да се познае коя коя е. Те забавиха бяга си, промъквайки се гъвкаво като змии между подредените на зигзаг редици колове, а после ловко се запровираха през тълпата — хората се отдръпваха колкото могат по-настрана от тях. Докато стигнат до Файле, вече се бяха разбулили и тя се наведе да ги чуе.

— Около петстотин тролоци — докладва Байн. — На не повече от миля-две зад нас. — Гласът ѝ беше спокоен, но тъмносините ѝ очи блестяха от възбуда. Също като сивите на Чиад.

— Така и предполагах — каза спокойно Томас. — Този самичкият навярно се е отделил от юмрука и е тръгнал напред, надявайки се да намери храна. Останалите ще се появят скоро, нали?

Девите кимнаха.

Ужасен, Перин посочи към множеството.

— Тогава те не бива да са тук. Защо не сте ги разкарали?

Отговори му сивокосият Ивон.

— Твоите хора, изглежда, не са склонни да слушат чужденци, когато могат да гледат Айез Седай. Бих ти предложил ти да се заемеш с това.

Перин беше сигурен, че са могли да дадат някакво нареждане — ако се бяха опитали. Верин и Аланна поне — със сигурност. „Тогава защо не са го направили и са го оставили за мен, след като са очаквали тролоци?“ Най-лесно беше да го отдаде на тавирен — лесно, и глупаво също така. Ивон и Томас не можеха да оставят тролоците да ги избият — нито Верин и Аланна, — докато чакат някакъв си тавирен да им каже какво да правят. Айез Седай просто му въртяха номера, рискувайки по този начин живота на всички, може би и собствения си. Но каква ли беше цената им? Той срещна очите на Файле и тя леко му кимна, сякаш знаеше какво си мисли.

Сега обаче нямаше време да се опитва да отгатне. Той огледа тълпата и забеляза Бран ал-Вийр — беше до Трам ал-Тор и Абел Каутон. Кметът беше праметнал дълго копие на рамото си, а на главата му бе нахлузен стар, прояден от ръжда шлем. Върху едрото му туловище се беше изпънал кожен елек, обшит с ръждиви метални пулове.

И тримата вдигнаха глави, когато Перин подкара Стъпко през множеството към тях.

— Байн казва, че тролоците са тръгнали насам, а Стражниците смятат, че скоро може да ни нападнат. — Наложил се да извика заради непрекъсващата врява. Част от хората по-наблизо го чува и замлъкнаха; тишината се пръсна на вълни, нарушавана само от шепота за „тролоци“ и „нападнат“.

Бран примигна.

— Да. Рано или късно трябваше да се случи, нали? Е, какво пък, знаем какво да правим. — Можеше да е смешен с този елек, който всеки момент щеше да се пръсне по шевовете, и шлема, който се

кандилкаше при всяко негово кимване, но изглеждаше изпълнен с решимост. Той повиши глас, за да го чуят всички: — Перин казва, че тролоците скоро ще дойдат. Всички си знаете местата. Хайде, бързо. Всички по местата.

Тълпата се разшава и се пръсна, жените подбраха децата към къщите, мъжете тръгнаха към загражденията. Суматохата сякаш стана по-голяма, вместо да намалее.

— Ще се погрижа пастирите да се приберат — каза Абел на Перин и потъна сред множеството.

Кен Буйе си запробива път през човешката гмеж, подкарал с алебарда вкиснатия Хари Коплин и брат му Дарл, както и стария Били Конгар, който залиташе така, сякаш се беше натряскал с ейл още от заранта, което бе най-вероятното обяснение. От тримата само Били държеше копие то си така, сякаш смяташе да го използва за нещо. Кен докосна с длан челото си пред Перин в някакво подобие на поздрав. Мнозина от останалите мъже повториха жеста му. Това го накара да се почувства неловко. Данил и другите момци бяха едно, но тези мъже бяха поне два пъти по-възрастни от него.

— Справяш се чудесно — каза му Файле.

— Много ми се ще да разбера какво са намислили Верин и Аланна — промърмори той. — Но не веднага, разбира се.

Два от катапултите, построени по указания на Ивон и Томас, се намираха в този край на селото — тромави съоръжения, по-високи от човешки бой, изцяло от дебели греди и здрави усукани въжета. Двамата Стражници тъкмо ги проверяваха. Двете Айез Седай повече се интересуваха от тежките овални камъни край тях.

— Искат ти да си водачът — тихо каза Файле. — Струва ми се, че си роден за това.

Перин изсумтя. За ковач беше роден той, не за водач.

— Щях да съм много по-спокоен, ако знаех защо го искат. — Двете Айез Седай вече гледаха към него, Верин — с леко килната на една страна глава, като птица, а Аланна — с много по-открит поглед и тънка усмивка. Дали и двете искаха едно и също и дали по една и съща причина? Една от неприятностите, свързани с Айез Седай, беше в това, че въпросите винаги се оказваха повече от отговорите.

Редът се наложи скоро и с удивителна бързина. По западната граница на селото стотици мъже бяха приклекли на едно коляно

точно зад плетеницата от колове, стиснали нервно кой копие, кой алебарда, кой търнокоп или коса. Тук-там някой беше надянал шлем или част от ризница. Зад тях два пъти повече мъже оформиха две редици, стиснали дългите си лъкове, всеки с по два пълни колчана на колана. Откъм къщите притичаха момченца с още наръчи стрели, които мъжете занавиваха с остриетата надолу в земята пред краката си. Изглежда, ги командваше Трам, който обикаляше редиците и се спираше да каже по някоя окуражителна дума на всеки мъж, но Бран пристъпваше до него и също съдействаше за повдигането на духа. Перин не можеше да разбере за какво изобщо им е дотрябвал.

За негова изненада Данил, Бан и останалите младежи, с които беше дошъл, притичаха откъм селото и наобиколиха него и Файле. Всички бяха с лъкове. Изглеждаха донякъде странно. Двете Айез Седай явно бяха Церили по-тежко ранените, оставяйки леко пострадалите на мазилата и билките на Дейз, защото ония, които вчера едва висяха на седлата си, сега стъпваха напето, докато Данил, Тел и останалите все още куцукаха или носеха превръзки. Колкото се изненада, като ги видя, толкова се отвори от онова, което носеха. Леоф Торфин, чиято превръзка на главата приличаше на бяла шапка над дълбоко хлътналите му очи, беше метнал лъка си през рамо и носеше висок прът, на който се вееше по-малко копие на обрамченото с червено знаме с вълчата глава.

— Мисля, че го направи една от двете Айез Седай — обясни му Леоф, след като Перин го попита откъде се е появило. — Мили Анелин го донесе на бащата на Уил, но Уил не пожела да го носи. — Уил ал-Сийн леко присви рамене.

— И аз не бих пожелал да го нося — отвърна сухо Перин. Всички се засмяха, сякаш бе пуснал кой знае каква шега, Уил също, макар и след тях.

Оградата от колове, от една страна, изглеждаше достатъчно застрашителна, но от друга — щеше да е жалко препятствие срещу щурма на тролоците. Можеше и да ги задържи, но все пак не му се искаше Файле да е тук, ако пробият. Когато обаче я погледна, позна в очите ѝ онзи блясък, издаващ, че се е досетила какво мисли. И че това не ѝ е харесало. Ако се опиташе да я отпрати, щеше да заспори и да се дърли с него, а както беше немошен в момента, тя сигурно щеше полесно да го натика обратно в хана, отколкото той нея. А и по начина, по

който се беше изпънала свирепо на седлото си, изглежда, тя смяташе да защитава него, ако тролоците пробиеха. Трябваше просто да я наблюдава изкъсо. Нищо друго не можеше да се направи.

Изведнъж тя се усмихна и той неловко се почеса по брадата. Тя май наистина можеше да чете мислите му.

Мина време, слънцето се издигна и стана горещо. От време на време по някоя жена подвикваше откъм къщите какво става. Тук-там мъжете започнаха да присядат, но Трам или Бран се озоваваха при тях преди да подвият крак и ги сгълчаваха да си заемат местата в строя. Не повече от миля-две, беше казала Байн. Двете с Чиад бяха седнали на земята зад самите колове и играеха на някаква игра, която очевидно включваше забиване на нож в земята между краката на другата. Ако тролоците наистина идеха насам, трябваше вече да са се появили. Той започна да усеща, че му е трудно да седи на седлото. Но като си даваше сметка за бдителния поглед на Файле, продължи да държи гърба си изправен.

Изсвири рог, после втори — метален и пронизителен.

— Тролоци! — изреваха половин дузина мъже и в същия миг от Западния лес се изсипаха зверски, обрасли с козина фигури, тичащи с вой през осеяното с пънове сечище, размахали мечове, секири, копия и тризъбци. Три мъдраала язدهа след тях на черни коне, сякаш подкарваха побеснелите тролоци в атака като стадо. Мъртвешки черните им плащове висяха неподвижно, колкото и бързо да препускаха конете им. Рогът заехтя непрестанно с остри, подканящи писъци.

Още с появата на първия тролок излетяха поне двајсет стрели, но всички паднаха на стотина крачки пред чудовището.

— Спрете, овни безмозъчни такива! — извика Трам. Бран подскочи и го изгледа смаян и не по-малко възмутен от приятелите и съседите на Трам; някои замърмориха, че няма да търпят такъв тон. Трам обаче бързо овладя протестите им. — Няма да стреляте, докато аз не ви дам знак, и както аз кажа! — После, сякаш към тях не препускаха неколкостотин врецящи тролока, Трам се извърна спокойно към Перин: — От триста крачки?

Перин кимна бързо. Този човек питаше него? Триста крачки. За колко ли време можеха тролоците да преодолеят триста крачки? Той попипа секирата си. А рогът виеше ли, виеше. Копиеносците се

присвиха зад коловете, сякаш едва се сдържаха да не отстъпят. Айилците се бяха забулили.

А врецящият прилив настъпваше — увенчани с рога глави, лица със зурли или клюнове, всяко туловище — почти два пъти по-голямо и от най-едрия мъж, и всички виеха алчно за кръв. Петстотин крачки. Четиристотин. Част от чудовищата се пръснаха встрани да оформят фронт. Тичаха бързо като коне. Дали айилките не бяха сбъркали? Възможно ли бе да са само петстотин? Приличаха на хиляди.

— Готови! — извика Трам и двеста лъка се надигнаха. Младежите с Перин набързо се подредиха пред него, равнявайки се по глупавото знаме.

Триста крачки. Перин вече виждаше ужасяващите лица, изкривени от ярост и възбуда, така ясно, сякаш бяха скочили върху му.

— Стреляй! — изрева Трам. Двеста тетиви изплюяха като огромен камшик. С трясък и пукот на греди, увити в кожа, катапултите изхвърлиха камъните.

Стрелите с широки върхове западаха като съкрушителна буря в тролокските редици. Огромни туловища започнаха да се сриват, но някои от тях се надигнаха и продължиха с препъване напред, подкарвани от Чезнещите. Ревът на рога се сля с гърлените им резове, тласкайки ги напред, за кръв. Камъните от катапултите започнаха да падат сред тях — и да се взривяват на огнени парчета, изравяйки дупки сред тъмната гмеж. Перин не беше единственият, който подскочи — това значи бяха правили Айез Седай при катапултите. Бесен, той се зачуди какво ли ще стане, ако селяните изтърват някой от тези „камъни“, докато го зареждат.

Отново изхвърча облак стрели, и нов, и нов, и отново, и пак, и още камъни от катапултите, макар и по-нарядко. Яростни взривове разкъсаха редиците на тролоците. Широките остриета се забиваха в косматите им туловища. А те продължаваха напред — пицяха, виеха, падаха и гинеха, но продължаваха да тичат напред. Вече бяха близо, достатъчно близо, за да се пръснат стрелците, които вече не стреляха залпово, а всеки си търсеше своя цел. Мъжете крещяха от гняв, крещяха с всички сили срещу връхлитащата гибел — и стреляха.

И изведнъж не остана нито един изправен тролок. Само един Чезнец, с щръкнали като таралежови бодли по тялото му стрели, който продължаваше упорито да залита напред. Проницателните писъци на

мятащите се коне на мърдраалите се сляха с гърлените стонове на падналите и умиращи тролоци. Рогът най-после беше замлъкнал. Тук-там по някой тролок се надигаше сред пъновете по сечището, простенваше и падаше отново. И покрай всичко това Перин чуваше тежкото дишане на мъжете — сякаш бяха пробягали десет мили. Собственото му сърце също сякаш се мъчеше да изскочи от гърдите му.

Изведнъж някой ревна оглушително: „Хуззаа!“, при което мъжете заподскачаха и завикаха въодушевено, размахвайки лъкове или кой каквото държеше над главите си, хвърляйки капи във въздуха. Жените наизскочиха от къщите със смехове и възгласи, и деца с тях, втурнаха се сред мъжете и затанцуваха с тях, заскачаха и завикаха. Неколцина притичаха да хванат Перин за ръката и да му я стиснат.

— Доведе ни до велика победа, момчето ми. — Отметнал глава, Бран се засмя доволно. Шлемът се беше смъкнал на тила му. — Май не трябва повече да те наричам момче. Велика победа, Перин.

— Но аз не направих нищо — възрази той. — Само си седях на коня. Вие сами го направихте. — Бран обаче обърна толкова внимание на протеста му, колкото и останалите. Смутен, Перин се изправи на седлото и се престори, че уж оглежда бойното поле, и след малко те го оставиха на мира.

Трам не се беше включил във веселбата; стоеше зад коловете и оглеждаше тролоците. Стражниците също така не се смееха. Пространството с ниските пънове беше осеяно с мъртви туловища в черни брони. Възможно бе да са около петстотин. Или по-малко. Някои, малко или повече, можеше да са се оттеглили в гората. Всички трупове бяха на повече от петдесет крачки от набитите колове. Перин видя другите двама Чезнещи — все още се гърчеха на земята. С тях ставаха трима. Рано или късно трябваше да се признаят за мъртви и да умрат.

Народът на Две реки надигна оглушителен възглас, този път в негова чест:

— Перин Златоокия! Хуззаа! Хуззаа! Хуззаа!

— Трябвало е да се досетят — промърмори той. Файле го изглежда въпросително. — Получовеците е трябвало да се досетят, че този щурм ще се провали. Погледни ей там. Дори и аз сега мога да го разбера, а те е трябвало да го разберат от самото начало. Ако са

разполагали само с това, защо се опитаха? А ако е имало повече тролоци, защо не дойдоха? Ако бяха два пъти повече, щеше да се наложи да се бием с тях при загражденията. Още два пъти по толкова, и можеха да нахлуят в селото.

— Добро око имаш — каза Томас, който се бе приближил на коня си зад тях. — Това беше проверка. Да разберат дали ще се прекършиш пред гледката на един щурм, навярно за да разберат колко бързо ще можеш да реагираш, или доколко организирана е отбраната ти, или пък нещо, за което сега не мога да се сетя, но така или иначе, беше проверка. Сега вече виждат. — Той посочи към небето, където високо над полето кръжеше самотен гарван. Някой обикновен гарван щеше да се сниши и да се отдаде на пиршество сред толкова леш. Тази птица обаче довърши последния си кръг и отлетя обратно към гората. — Следващото нападение няма да последва веднага. Забелязах как два-три тролока се добраха до гората, така че мълвата ще се разпространи. На Получовеците ще се наложи да им припомнят, че трябва да се боят повече от тях, отколкото от смъртта. Но второто нападение ще дойде и със сигурност ще бъде по-мощно от това. Колко мощно — зависи колко Чезнеци са успели да проникнат през Пътищата.

Перин направи гримаса.

— Светлина! Ами ако са дошли десет хиляди?

— Едва ли — каза Верин, която пристъпи към тях и потупа коня на Томас по шията. Бойният кон се държеше кротко като овчица. — Във всеки случай, все още не. Дори един Отстъпник не би могъл да придвижи толкова голяма сила през Пътищата безопасно. Дори само един човек рискува да загине или да го обхване лудост между два най-близки един до друг Портала, а... хиляда души или хиляда тролока ще привлекат Мачин Шии както пита мед би привлякла чудовищно ято стършели. Много по-вероятно е да пътуват на малки групи, не повече от по десет-двадесет, и то на голямо разстояние. Разбира се, остава открит въпросът колко групи са успели да преведат и какъв е безопасният интервал, който могат да си позволят. А и бездруго ще изгубят част от тях. Тези твари на Сянката може и да не привличат Мачин Шин толкова, колкото хората, но... Хм. Интересна мисъл. Чудно дали... — Тя потупа крака на Томас също така свойски, както бе потупала коня му, след което се обърна и се отдалечи, потънала в размисъл. Стражникът смуши коня си и пое след нея.

— Ако посмееш да се доближиш и на една крачка до Западния лес — предупреди го кротко Файле, — ще те завлека обратно в хана за ухото и лично ще те натикам в леглото.

— Не съм си и помислял — излъга Перин и обърна Стъпко така, че лесът да остане откъм гърба му. Един мъж и един огиер можеше и да останат незабелязани, можеше да се доберат невредими до планините. Можеха. Порталът трябваше да се затвори завинаги, за да оцелее Емондово поле. Три чифта очи със сигурност щяха да следят много по-зорко, особено ако единият от тях бяха неговите, а тук той бездруго не вършеше нищо. Същата работа щяха да свършат и дрехите му, ако ги натъпчеха със слама и ги завържеха на гърба на Стъпко.

Изведнъж, над виковете и веселата врява, той долови някакви порезки викове и тропот откъм Стария път.

— Той каза, че няма да се появят толкова скоро! — изръмжа Перин и сръга Стъпко.

ГЛАВА 45

МЕЧЪТ НА КАЛАЙДЖИЯТА

Перин препусна в галоп през селото — Файле яздеше плътно след него — и спря до мъжете в южния край. Бяха се струпали накуп, надничаха към разчистените нивя и мърмореха. Два фургона бяха препречили пролуката към Стария път между острите колове, набити в земята. Най-близката каменна ограда се намираше на петстотин крачки оттук и между нея и загражденията, в стръковете ечемик, бяха щръкнали стрели като поникнали плевели. Някъде в далечината се виеше дим, дузина или повече гъсти валма, някои достатъчно големи, за да са от подпалени посеви.

Тук бяха Кен Буйе, Хари и Дарл Коплин. Били Конгар беше прегърнал през рамо братовчед си Уит, кокалестия мъж на Дейз, който изглеждаше така, сякаш му се иска Били да се дръпне от него и да не му дъхти. Мирис на страх нямаше, само на възбуда. И на ейл — от Били. Най-малко десетина от мъжете се опитаха наведнъж да му обяснят какво се е случило.

— Тролоците се опитаха да нападнат и при нас — извика Хари Коплин, — но добре ги подредихме, нали? — Последва одобрително мърморене от страна на някои от мъжете, но също толкова от тях се спогледаха неуверено и запристъпваха от крак на крак.

— И ние тук сме герои, ми как — заяви Дарл. — Ваш'те там при гората не са единствените. — Беше по-едър от брат си, лицето му беше също така тясно, като на невестулка, като на всички Коплинови, и устата му беше също така стисната, сякаш току-що е захапал киселица. Когато реши, че Перин не го гледа, го стрелна със злобен поглед. Това не означаваше непременно, че съжалява, че не е бил при Западния лес: Дарл, Хари и повечето техни роднини винаги намираха начин да се направят на изиграни, независимо от ситуацията.

— Трябва да го полеем! — обяви старият Били и се навъси, след като никой не се отзова на призива му.

Нечия глава се надигна над каменната ограда и бързо се скри, но не и преди Перин да зърне крещящо жълтото палто.

— Не са тролоци — изръмжа той ядосано. — Калайджии са! Стреляли сте по Туатан. Разкарайте веднага тия фургони. — Изправи се на стремената и събра шепи пред устата си. — Можете да дойдете! — извика той. — Всичко е наред! Никой няма да ви навреди! Казах, разкарайте тези фургони — сопна се той на зяпналите го мъже. Да вземат Калайджиите за тролоци! — И марш да си пригответе стрели! Рано или късно наистина ще ви потриват. — Неколцина от мъжете бавно се размърдаха да изпълнят заповедта му и той отново извика:

— Никой няма да ви навреди! Всичко е наред! Елате! — Фургоните се отместиха встрани със скърцане на колелетата, които плачеха за смазване.

Неколцина ярко облечени туатанци прескочиха оградата, след това още няколко, и заподтичваха колебливо към селото, уплашени от онова, което ги чакаше, също толкова, колкото от това, което бяха оставили зад гърба си. Скупчиха се боязливо, готови всеки момент да хукнат обратно, а мъжете от селото тръгнаха из голото поле и поглеждайки ги с любопитство, започнаха да измъкват стрелите от пръстта.

Перин се вцепени. Гледаше двадесетината мъже и жени, някои понесли малки дечица, и още деца, по-големи, тичащи редом до тях. Зашеметяващо ярките им дрехи бяха изпоцапани с кал, някои — с кръв, както забеляза, щом се приближиха. И това беше всичко. От колко души в кервана? Добре поне че Рен беше с тях — пристъпваше като замаян, воден от Ила — едната ѝ буза беше потъмняла и отекла. Те поне бяха оцелели.

Туатанците спряха пред оградата и зяпнаха боязливо към щръкналите остри колове и скупчените въоръжени мъже. Някои от дечицата стиснаха полите на майките си и скриха лицата си. Виж, от тях лъхаше на страх и ужас. Файле скочи и се затича към тях, но макар да я прегърна, Ила не посмя да пристъпи и крачка напред. Старата жена сякаш извличаше утеха от прегръдката на младата.

— Няма да ви навредим — каза им Перин. „Трябваше да ги уговоря да дойдат. Светлината да ме изгори дано, трябваше да ги уговоря!“ — Добре сте дошли при огньовете ни!

— Калайджии. — Устата на Хари се изкриви презрително. — За какво ни е тая сган крадливи Калайджии? Ще изпокрадат всичко, което не е заковано.

Дарл отвори уста явно да подкрепи Хари, но преди да успее да заговори, някой сред тълпата извика:

— Ти също, Хари! Ти и пироните ще измъкнеш! — Чу се смях и Дарл затвори уста. Малцина обаче се разсмяха, а и тези, които го направиха, изгледаха дрипавите туатанци и сведоха неловко очи.

— Хари е прав! — извика Дейз Конгар. — Калайджиите крадат, и не само вещи! Деца крадат! — Тя застана пред Кен Буйе и тикна пръста си под носа му. Той заотстъпва назад. Жената се извисяваше над него с една глава и тежеше два пъти колкото него. — Ти уж си в Селския съвет, но ако не искаш да слушаш Премъдрата, ще вкарам Женския кръг в тази работа и ще се погрижим нещата да се оправят. — Някои от мъжете закимаха и замърмориха.

Кен почеса оредялата си коса и изгледа Премъдрата накриво.

— Аа... ами... Перин — отрони той бавно с хрипливия си глас. — Калайджиите наистина имат слава на... нали знаеш, и... — Той млъкна и отскочи назад, щом Перин извърна Стъпко и се изправи лице в лице с хората на Две реки.

— Няма да ги пропъдим — изрече той, стиснал устни. — Никого! Или искате да отпратите децата при тролоците? — Едно от туатанските деца ревна пронизително и той съжали, че го е казал, но лицето на Кен почервения като цвекло и дори Дейз го погледна засрамена.

— Разбира се, че ще ги приемем — рече навъсено покривчията. Заобиколи Дейз и настръхна като петел. — И ако посмееш да намесиш Женския кръг, селският съвет ще ви накара да си седнете на задниците! Ще видите вие!

— Винаги си бил глупак, Кен Буйе — изсумтя Дейз. — Нима смяташ, че бихме ви оставили да отпратите дечицата при тролоците? — Челюстта на Кен замърда свиреп, но преди да успее да каже нещо, Дейз сложи ръка на гърдите му и го отблъсна, после с усмивка закрочи към туатанците и прегърна утешително Ила. — Вие просто елате с мен и ще се погрижа да се изкъпете и да си починете. Всички къщи са пълни, но все ще се намери място и за вас. Елате.

Марин ал-Вийр се забърза сред тълпата заедно с Алзбет Люхан, Нати Каутон, Нейса Айелин и други жени. Една прихвана дете, друга прегърна туатанка, и всички загълчаха мъжете на Две реки да се дръпнат от пътя им. Не че някой вече им пречеше — просто беше нужно известно време, за да се отдръпнат толкова много хора и да им отворят път.

Файле изгледа Перин с възхита, но той само поклати глава. Това не беше работа на тавирен — хората на Две реки можеха и да се нуждаят от време на време да им се покаже правият път, но видеха ли го веднъж, не го бъркаха. Дори и Хари Коплин, загледан във влизащите в селото Калайджии, не изглеждаше кисел като преди малко. Е, поне не чак толкова кисел. Нямаше полза във всичко да се виждат чудеса.

Рен обърна посърнал поглед към Перин.

— Пътят на листото наистина е правият път. Всички неща умират в предопределеното им време и... — Гласът му обаче заглъхна, сякаш той забрави какво точно иска да каже.

— Снощи се появиха — каза Ила измъчено. Очите ѝ бяха почти толкова изцъклени, колкото тези на мъжа ѝ. — Кучетата ни можеха да ни помогнат да се спасим, но Чедата избиха всички кучета и... Нищо не можехме да направим. — Зад нея Ейрам потръпна в палтото си на жълти ивици, взирайки се във въоръжените мъже. Повечето деца на Калайджиите плачеха.

Перин се загледа навъсен към пушеците, издигащи се на юг. Извърна се на седлото и успя да различи други, на север и изток. Дори повечето от тях да бяха от изоставени къщи, тролоците явно си бяха отворили много работа снощи. Колко ли бяха необходими, за да подпалят толкова много ферми, дори само да тичат от едната до другата и да се бавят само колкото да хвърлят някоя факла в опразнена къща или непазена нива? Може би толкова, колкото бяха избили днес. И какво можеше да му подсказва това за броя тролоци, които вече се намираха в Две реки? Не изглеждаше възможно една орда да е свършила всичко това — да подпали всички тези къщи и в същото време да унищожи кервана на Пътуващия народ.

Очите му попаднаха на отвежданите туатанци и го жегна смут. Снощи бяха видели да убиват свидни рожби и близки, а ето че сега той пресмяташе някакви си бройки. Долови мърморенето на неколцина от мъжете, които се мъчеха да решат кой пушек от коя ферма е. За всички

тези хора пожарите означаваха истински загуби, живот, който трябваше отново да градят, ако можеха, а не някакви си бройки. Тук той беше безполезен. Тъкмо сега, докато Файле се беше улисала в грижите за оцелелите туатанци, беше време да тръгне след Лоиал и Гаул.

Господин Люхан, в ковашкия си елек и дългата кожена престилка, хвана поводите на Стъпко.

— Перин, трябва да ми помогнеш. Стражниците искат да им направя части за още катапулти, но имам дваисет души, които са ми виснали на главата и настояват да им поправа оръжието, което глупавите деди на глупавите им деди са купили от някакви тъпи търговски охранници.

— С удоволствие бих поразвъртял чука — каза Перин, — но имам да свърша нещо друго. А и се боя, че може малко да съм позагубил форма. Последната година не съм работил много в ковачница.

— Светлина, нямах предвид това. Не да въртиш чука. — Ковачът изглеждаше слисан. — Всеки път, щом отпратя някой от тези хора с гъши мозък така, че да му бръмне главата, ми се връщат след десет минути с нови доводи. Не мога да свърша никаква работа. Теб ще те послушат.

Перин се поколеба. Какво можеше да направи, след като те не слушаха дори майстор Люхан? Освен че беше член на селския съвет, Харал Люхан беше достатъчно едър, за да вдигне почти всеки мъж из Две реки и буквално да го изхвърли от ковачницата си, ако се наложеше. Но въпреки това се отправи към временната ковачница, която майсторът беше стъкмил под набързо издигнат, отворен от двете страни навес край селската морава. Шестима мъже се бяха струпали около наковалните, оцелели от опожарената от Белите плащове ковачница, седми беше на големите кожени мехове — него ковачът го прогони с рев и веднага след това се захвана за работа.

Перин се наведе от седлото на Стъпко, спипа един от мъжете за рамото — плешив фермер на име Гет Елдин — и го помоли да остане и да разкарва всеки, който се опита да досажда на майстор Люхан. Гет бе поне три пъти по-възрастен от Перин, но въпреки това само кимна и застана край наковалнята, върху която Харал биеше с чука нажеженото

желязо. Сега вече можеше да тръгне, преди Файле да се е сетила за него.

Но още преди да успее да обърне Стъпко, се появи Бран с копие на рамо.

— Перин, трябва да има някакъв по-бърз начин да прибираме овчарите и пастирите, ако тролоците пак ни нападнат. Дори от този да пращаме най-бързите си бегачи от селото. Абел успя да привика едва половината преди онези твари да се изсипят от гората.

Това го реши лесно, само като си спомни за стария почернял ловджийски рог, който Кен Буйе държеше окачен на стената, и уговори сигнал с три надувания, който и най-отдалеченият пастир можеше да чуе. С това се решаваше въпросът и за други сигнали, разбира се, например всеки да си заеме мястото, ако се очакваше нападение. Кое то пък повдигна въпроса как да се разбере кога се очаква нападение. Байн, Чиад и Стражниците се оказаха повече от полезни в съгледвачеството, но далеч не бяха достатъчни, пък и не можеше вечно да се разчита на тях, значи трябваше да се намерят хора, които да познават добре леса и да са добри следотърсачи, и също така да им се осигурят коне, така че да могат да стигнат до Емондово поле преди тролоците, които биха забелязали.

След което трябваше да се оправи с Буел Дотри. Старият белокош стрелджия, чийто нос беше почти толкова остър, колкото широките върхове на стрелите му, знаеше много добре, че повечето фермери обикновено приготвяха стрелите си сами, но категорично се противопоставяше да му помага някой тук, в селото, сякаш можеше да напълни сам всички колчани. Перин сам не разбра как успя да смекчи опърничавия му нрав, но много скоро Буел започна с радост да учи цяла тумба хлапета да завързват и слепват гъшите пера на стрелите.

Проблемът на Едвард Кандвин, дебелия бъчвар, се оказа различен. При толкова много хора, които имаха нужда от вода, той трябваше да изработи повече ведра и каци, отколкото можеше да стегне за седмици сам. Много скоро успя да му намери достатъчно ръце, на които можеше да се довери поне да набиват обръчите, но все повече хора започнаха да се стичат с въпроси и проблеми, за които смятаха, че единствен Перин можеше да разреши: от това къде да изгорят труповете на тролоците до дали ще е безопасно да се върнат за малко във фермите си и да приберат каквото е оцеляло от

покъщнината. На последното той отговаряше с твърдо „не“ всеки път, когато го запитаха — а го питаха по-често, отколкото за всичко друго — мъже и жени, загледани навъсено към издигащите се в околностите пушеци. Но в повечето случаи той на свой ред запитваше питащия кое според него самия е най-доброто решение и му казваше да направи точно това. Рядко наистина можеше сам да намери верния отговор — хората сами знаеха какво трябва да се прави, просто наивно си бяха въобразили, че трябва непременно да питат него.

Данил и Бан с останалите го намериха по някое време и настояха да яздят по петите му с онзи пряпорец, сякаш не му стигаше гадният му по-голям двойник сред Моравата, докато не ги отпрати да помогнат на мъжете, които се бяха върнали да секат дървета в Западния лес. Изглежда, Трам им беше разказал някаква приказка за нещо, наречено „Етаирите“, в Иллиан — войници, които яздели с пълководеца на иллианската рат и ги хвърляли в най-горещите участъци на битката. Трам, представете си, не някой друг! Добре поне че си отнесоха пряпореца. Перин щеше да се чувства кръгъл глупак, ако това нещо се повлечеше след него.

Преди обед в селото влезе Люк, златокос и надут от високомерие — кимаше небрежно, приемайки оскъдните възгласи, въпреки че защо изобщо някой го поздравяваше, си оставаше загадка. Носеше трофей, който измъкна от една кожена торба и го заби на върха на дълго копие в края на Моравата, за да могат всички да ахнат. Оказа се безока глава на мърдраал. С престорена скромност, ей тъй между другото, Люк подхвърли, че убил Чезнеция, когато се натъкнал на орда тролоци. Изпълнената с възхищение свита го поведе наоколо да види полето на битката тук — така го нарекоха, — където коне бяха почнали да влачат избитите тролоци към огромните клади, от които вече се виеха гъсти валма мазен черен пушек. Люк на свой ред изрази порядъчно възхищение, като само от време на време подхвърляше някоя критична бележка доколко правилно Перин е използвал хората си; така го описваше народът на Две реки — че Перин е подредил всички и им е давал заповеди, каквито той изобщо не беше давал.

На самия Перин Люк се усмихна покровителствено.

— Много добре си се справил, момчето ми. Имал си и късмет, разбира се, но късметът на новака си съществува, нали така.

Когато той се прибра в стаята си в хана, Перин се разпореди да свалят главата и да я заровят. Не беше най-подходящата гледка за хората, особено за децата.

Въпросите продължаваха да ваят непрекъснато и докато се усети, слънцето вече надвисна над главата му, а той не беше хапвал нищо и стомахът му го напомни недвусмислено.

— Госпожо ал-Каар — отрони той уморено на дълголиката жена, застанала до стремето му. — Предполагам, че децата могат да си играят навсякъде, стига някой да ги наглежда и да не ги пуска отвъд последните къщи. Светлина, жено, ти сама знаеш това. Със сигурност разбираш от деца повече от мен! Ако не беше така, как щеше сама да отгледаш цели четири?

Нела ал-Каар се навъси и отметна глава, при което прошарената ѝ дебела плитка се развя. Той за миг си помисли, че ще го плесне през носа затова, че си позволява да ѝ говори така. Дори му се дощя да го направи, просто за да престанат всички да го питат къде какво трябва да се направи.

— То че разбирам от деца, разбирам — отвърна тя. — Ама исках да се уверя, че го правим както ти искаш. Е, тъй ще направим тогава.

С въздишка той я изчака да му обърна гръб, след което дръпна юздите на Стъпко и пое към хана. Още два-три гласа му подвигнаха, но той отказа да ги чуе. Какво искал той да се направи. Какво им беше станало на тези хора? Народът на Две реки не се държеше по този начин. Във всеки случай, не и емондополци. Те държаха на думата си за всичко. Спореха пред селския съвет и често се стигаше до размахване на юмруци. И макар в Женския кръг да си въобразяваха, че уреждат въпросите по-благоразумно, нямаше и един мъж, който да не разбира какво означават стисналите зъби жени, крачещи из селото и размахали плитки като опашки на ядосани котки.

„А аз какво искам? — попита се той ядосано. — Това, което аз искам, е да хапна нещо и да седна някъде, където никой няма да ми гъгне в ухото.“ Докато слизаше от коня пред хана, той набързо прибави и леглото в късия списък от желания. Едва половин ден, при положение че повечето работа беше свършил Стъпко, а ето че се чувстваше изтощен до мозъка на костите си. Файле май щеше да се окаже права в края на краищата. Май наистина идеята да хукне след Лоиал и Гаул беше глупава.

Когато влезе в гостилницата, госпожа ал-Вийр само го погледна и почти го натика в един стол с майчинска усмивка.

— Можеш просто да спреш за малко да раздаваш заповеди — каза му тя твърдо. — Емондово поле ще се оправи и само за един час, докато похапнеш. — И бързо тръгна към кухнята, преди да е успял да ѝ каже, че Емондово поле може много добре да се оправи само и без него.

Помещението се оказа почти празно. Нати Каутон седеше край една от масите, навиваше превръзки и ги трупаше на купчина пред себе си, но също така не спираше да държи под око дъщерите си в другия край на стаята, макар и двете да бяха достатъчно пораснали, за да могат да сплитат косата си. Причината беше повече от ясна. Боуд и Елдрин седяха от двете страни на Ейрам и подканяха Калайджията да яде. Всъщност го хранеха и на всичкото отгоре му изтриваха брадичката. Както му се бяха ухилили, Перин направо се зачуди защо Нати не е седнала на масата при тях, въпреки плитките им. Симпатията беше Ейрам, може би по-хубав дори от Уил ал-Сийн. Във всеки случай поне Боуд и Елдрин смятаха така. От своя страна, Ейрам им се усмихваше — двете бяха закръгленички хубавелки, трябваше да е сляп, за да не го забележи, а Перин не мислеше, че Ейрам е сляп за което и да било хубаво момиче — но едва преглъщаше и току поглеждаше боязливо с ококорени очи към копията и дългите пики, подредени край стените. За един туатанец това трябваше да е ужасна гледка.

— Госпожа ал-Вийр ми каза, че най-сетне си се уморил — каза Файле от вратата на кухнята. Беше си навлякла дълга бяла престилка като на Марин, беше навила ръкави над лактите си и ръцете ѝ бяха побелели от брашно. Припряно свали престилката, метна я на гърба на един стол и изтупа ръцете си. — Досега не бях пекла нищо — добави тя, оправяйки ръкавите си, докато пристъпяше към него. — Между другото, много е забавно да месиш. Може би пак ще го направя някой ден.

— Ако не месиш — попита той, — откъде ще ядем хляб? Нямам намерение цял живот да пътувам, да си купувам ядене или да ям това, което мога да хвана с примка или да ударя с лъка.

Тя се засмя така, сякаш ѝ беше казал нещо много мило, въпреки че цял живот нямаше да му стигне, за да разбере какво точно.

— Готвачката ще ни пече, разбира се. Всъщност някоя от помагачките ѝ, но готвачката ще надзирава.

— Готвачката — изломоти той и поклати глава. — Или някоя от помагачките. Естествено. Как не се сетих!

— Какво има, Перин? Изглеждаш разтревожен. Не мисля, че отбраната можеше да е по-здрава без крепостна стена.

— Не е това, Файле. Тази история с Перин Златоокия излиза извън контрол. Не разбирам за кого ме вземат, но продължават да ме питат какво да правят, питат ме дали така трябва, след като много добре знаят какво да правят и могат сами да се сетят само като помислят малко.

Тя го изглежда със замислените си тъмни очи, после каза:

— Всъщност докога кралицата на Андор е управлявала Две реки?

— Кралицата на Андор ли? Не знам точно. Допреди сто години може би. Или двеста. Това какво общо има?

— Тези хора са забравили как да се отнасят с една кралица... или крал. Мъчат се да разберат. Трябва да бъдеш търпелив с тях.

— Крал ли? — изпъшка той немощно. — О, Светлина!

Файле се засмя тихичко и разроши косата му.

— А, може би не чак това. Много се съмнявам, че Мургейз ще одобри. Но водач поне. Тя обаче определено би одобрила един човек, който ще върне към трона ѝ територии, които не е контролирала от сто или повече години. Със сигурност би го направила лорд. Перин от двора Айбара, лорд на Две реки. Добре звучи.

— Нямаме нужда от лордове тук в Две реки — изръмжа той. — Нито от крале или кралици. Ние сме свободни хора!

— Свободните хора също може да изпитат нужда да следват някого — отвърна тя кротко. — Повечето хора искат да вярват в нещо, което е по-голямо от самите тях, нещо по-широко от нивята им. Затова съществуват държави и народи, Перин. Дори Рен и Ила виждат себе си като част от нещо много по-голямо от собствения им керван. Сега са загубили фургоните си и повечето от своите близки и приятели, но други туатанци продължават да търсят песента и те самите също ще продължат, защото принадлежат към нещо повече от няколкото фургона.

— Тези на кого са? — изведнъж попита Ейрам.

Перин вдигна глава. Младият Калайджия беше станал и оглеждаше с безпокойство подредените по стените копия.

— На всеки, който би пожелал да си вземе едно, Ейрам. Никой няма да те нарани с едно от тези оръжия, повярвай ми. — Не беше сигурен дали Ейрам наистина му повярва, ако се съдеше по начина, по който туатанецът започна да обикаля бавно из стаята, пъхнал ръце в джобовете си, и да оглежда накриво копията и алебардите.

Перин изпита огромна благодарност, че може да се наведе над яденето, след като Марин му донесе голяма чиния, пълна с печена гъска с ряпа и грах и дъхав, пухкав резен хляб. Във всеки случай щеше да се наведе, ако Файле не му затъкна кърпа с извезани цветчета под брадичката и не издърпа вилицата и ножа от ръцете му. Изглежда, начинът, по който Боуд и Елдрин бяха хранили Ейрам, ѝ се беше сторил много забавен. Момичетата на Каутонови го погледнаха и се закикотиха, а на устните на Нати и Марин също цъфнаха едва съдържани усмивки. Перин не разбра какво му е толкова смешното. Но въпреки това реши да отстъпи на Файле, въпреки че сам щеше да се храни по-лесно. Тя непрекъснато го караше да си изпъва врата, за да лапне това, което му поднасяше с вилицата.

Ейрам направи три бавни обиколки из стаята, после спря до стълбата и зяпна в кацата с безразборно подбраните мечове. И изведнъж се пресегна, извади от купчината един меч и неловко го вдигна. Увитата с кожа дръжка беше достатъчно дълга за двете му ръце.

— Мога ли да използвам този? — попита той.

Перин едва не се задави.

В този момент на горната площадка на стълбата се появиха Аланна и Ила; туатанката изглеждаше изцедена от умора, но отокът на лицето ѝ се беше махнал.

— ...най-добре е да поспи — говореше ѝ Айез Седай. — Умът му е потресен и този шок най-много го мъчи, а това аз не мога да Церя.

Ила видя внук си и онова, което той държеше, и изпищя, все едно че острието се бе забило в плътта ѝ.

— Не, Ейрам! Нееее! — Едва не падна в бързината си да слезе по стълбата и се хвърли към младежа. — Не, Ейрам — заговори тя задъхано. — Не бива да го докосваш. Остави го. Пътят на листото. Не трябва да го пипаш! Пътят на листото! Моля те, Ейрам! Моля те!

Ейрам не пускаше.

— Защо не? — извика той гневно. — Те убиха мама! Видях ги! Можех да я спася, ако имах този меч. Можех да я спася!

Думите пронизаха Перин в гърдите. Един Калайджия с меч изглеждаше нещо неестествено, достатъчно неестествено, за да му настръхнат косите, но тези думи... Майка му.

— Остави го на мира — намеси се той малко по-грубо, отколкото възнамеряваше. — Всеки човек има право да се защити, да защити своите... Той има право.

Ейрам насочи меча към Перин.

— Ще ме научиш ли как да боравя с него?

— Аз самият не знам — отвърна Перин. — Но ще намерим кой да те научи.

По сгърченото лице на Ила потекоха сълзи.

— Тролоците ми отнеха дъщерята — изхлипа тя и цялото ѝ тяло се разтресе. — И всичките ми внуци, само един ми остана, а сега ти ми го отнемаш. Той е Изгубен, заради теб, Перин Айбара. Вълк си станал в сърцето си, а сега и от него вълк ще направиш. — Тя се обърна и се заизкачва немощно по стълбата, тялото ѝ се тресеше от ридания.

— Можех да я спася! — извика след нея Ейрам. — Бабо! Можех да я спася! — Тя не се обърна повече да го погледне и когато се скри зад ъгъла, той заблъска в безсилие перилото и захлипа: — Можех да я спася, бабо. Можех да я...

Перин усети, че Боуд също плаче, скрила лице в шепи, а останалите жени го гледаха навъсено, сякаш беше направил нещо нередно. Не, не всички. Аланна го гледаше преценяващо от горната част на стълбата с невъзмутимото си айезседайско спокойствие, а лицето на Файле беше почти толкова безизразно.

Той изтри устата си, хвърли кърпата на масата и стана. Все още не беше късно Ейрам да остави меча, да се върне при Ила и да ѝ се извини. Имаше време да му каже... какво? Че може би следващия път няма да бъде там, за да види как загиват любимите му хора? Че може би просто ще се върне, за да завари гробовете им?

Той сложи ръка си на рамото на Ейрам и младежът трепна и дръпна меча, сякаш се боеше, че ще му го отнемат. Миризмата на Калайджията носеше прилив на чувства, на страх и омраза, и на тъга,

просмукана до костите. Изгубен. Така го беше нарекла Ила. Очите му изглеждаха като изгубени.

— Измий лицето си, Ейрам. А след това иди при Трам ал-Тор. Кажу му, че го моля да те научи на меч.

Младежът бавно вдигна лице.

— Благодаря ти — изхлипа той и отри сълзите от брадичката си. — Благодаря ти. Никога няма да го забравя. Никога. Кълна се. — Изведнъж той вдигна меч и целуна правото острие; дръжката завършваше с бронзова вълча глава. — Кълна се. Нали така се прави?

— Предполагам — отвърна Перин с тъга и се зачуди защо ли трябва да се чувства тъжен. Пътят на листото беше една прекрасна вяра, като мечта за мир, но като всяка хубава мечта не можеше да оцелее там, където цареше жестокост. А той не познаваше нито едно място, където тя да липсва. Мечта за някой друг, за друго някое време. За други Векове навярно. — Отивай, Ейрам. Много има да учиш, а времето сигурно ще е малко. — Сипейки благодарности, Калайджията не се спря дори да изтрие сълзите от очите си, а се втурна през вратата на хана, вдигнал меч нагоре с двете си ръце.

Без да гледа навъсената Елдрин, опрялата юмруци в хълбоците си Марин и намръщената Нати, да не говорим за плачещата Боуд, Перин се върна при масата и седна. Аланна се беше махнала от стълбата. Файле го изгледа мълчаливо как вдига вилицата и ножа.

— Какво, ще ме кориш ли? — попита я той. — Един мъж има право да се защити, Файле. Дори Ейрам. Никой не може да го задължи да следва Пътя на листото, ако не иска.

— Не ми харесва да виждам, че те боли — отвърна му тя тихо.

Ножът в ръката му спря да реже месото. Да го боли? Не, онази мечта не беше негова.

— Просто съм уморен — каза ѝ той и се усмихна. Но не мислеше, че му е повярвала.

Преди да е успял да глътне и два залъка, от входната врата надникна Бран. Пак си беше надянал кръглия шлем.

— Идват конници от север, Перин. Много конници. Сигурно са Белите плащове.

Перин се изправи, а Файле хукна нанякъде и когато той излезе и яхна Стъпко, се появи отново от другата страна на хана, яхнала черната си кобила. Към северния край на селото тичаха хора. Перин не

бързаше особено. Чедата на Светлината най-вероятно бяха дошли, за да го арестуват. Едва ли за нещо друго. Той не гореше от желание да го поведат окован, но също така не гореше от желание да помоли хората да се бият с Белите плащове заради него. Тръгна след Бран, присъединявайки се към потока от мъже, жени и деца, прекосяващи Коларския мост през потока Виноструй; копитата на Стъпко и Лястовица затропаха по дебелиите талпи. Покрай водата растяха няколко високи върби. Мостът даваше началото на Северния път, отвеждащ към Стражеви хълм и по-нататък. Някои от далечните стълбове дим бяха изтънели — пожарите бяха погълнали всичко и гаснеха.

В края на селото видя два фургона, преграждащи пътя, и мъже, струпани зад заострените колове на загражденията, кой с лък, кой с копие и прочие. Мърмореха възбудено и се трупаха да погледнат какво иде към тях по пътя: дълга двойна колона конници с бели плащове, вдигаща облак прах, с конични шлемове и излъскани брони, които блестяха на следобедното слънце. Начело на колоната яздеше младолик мъж с много сериозно изражение, който му се стори смътно познат. С появата на кмета мърморенето заглъхна. А може би и появата на Перин ги бе накарала да притихнат.

На около двеста крачки от дървеното заграждение мъжът със сериозното изражение вдигна ръка и колоната спря, отекнаха резки заповеди. Той самият продължи напред със свита от половин дузина Бели плащове и очите му пробягаха по фургоните, остриите върхове на коловете и мъжете зад тях. Самите му жестове подсказваха, че е важна личност, дори да ги нямаше белите пискюли на офицерския му ранг под изгряващото слънце, извезано на плаща му.

Отнякъде се беше появил и Люк, сияещ в своето великолепие върху черния си жребец. Беше облечен в пищни одежди от фина червена вълна, извезана със златни нишки. Би било съвсем естествено предводителят на Белите плащове да се обърне към Люк, но тъмните му очи продължиха да оглеждат проницателно всички.

— Аз съм Дейн Борнхалд — обяви той, след като дръпна юздите. — Капитан на Чедата на Светлината. Това сте го направили заради нас, така ли? Чух, че Емондово поле е затворено за Чедата на Светлината. Наистина сте село, отдало се на Сянката, щом е затворено за Чедата на Светлината.

Дейн Борнхалд, не Джефрам. Синът му, навярно. Не че имаше особена разлика. Перин предположи, че единият ще се опита да го арестува не по-малко ревностно от другия. Погледът на Борнхалд пробяга по него и мъжът потръпна и посегна към дръжката на меч си, устните му се дръпнаха назад в безмълвно озъбване и за миг на Перин му се стори, че се кани да връхлети, да прескочи с коня си загражденията и да го съсече. Този човек сякаш изпитваше лична омраза към него. Отблизо обаче вкочаненото му лице изглеждаше някак отпуснато, а в очите му се долавяше блясък, който Перин бе забелязвал в погледа на Били Конгар. Стори му се, че долавя лъх на ракия.

Виж, мъжът с хлътналите бузи до Борнхалд му беше повече от познат. Перин никога нямаше да забрави тези дълбоки очи — като тъмни горящи въглени. Длъгнест и твърд като наковалня, Джарет Биар наистина го гледаше с омраза. Не знаеше дали Борнхалд е толкова фанатик, или не, но виж, Биар наистина беше фанатик.

Люк явно прояви благоразумието да не отнема задълженията на Бран. Той, по-точно, оглеждаше настръхнал колоната на Белите плащове, докато прахта улягаше, разкривайки още много Чеда нагоре по пътя. Кое то предизвика отвращението на Перин, макар че Бран на свой ред погледна към него — към чирака на селския ковач?! — и изчака да му кимне, преди да отговори. Та той беше кметът! Борнхалд и Биар безспорно забелязаха мълчаливата размяна на погледи.

— Емондово поле не е точно затворено за вас — заяви Бран. — Решихме да се защитаваме сами и го постигнахме тази заран. Ако искате да видите какво сме направили, погледнете там. — Той посочи пушеците, издигащи се от кладите, върху които горяха тролокски трупове. Из въздуха се носеше гадно-сладникава миризма на горяща плът, но като че ли никой освен Перин не я усещаше.

— Убили сте няколко тролока — отвърна с презрение Борнхалд. — Късметът и умението ви ме смайват.

— Не няколко! — извика някой от тълпата на Две реки. — Стотици!

— Битка имахме! — отекна друг глас и още десетки мъжки гласове се надигнаха сърдито.

— Сразихме ги и победихме!

— Вие къде бяхте?

— Можем да се защитаваме и без Белите плащове!

— Две реки!

— Две реки и Перин Златоокия!

— Златоокия!

— Златоокия!

Леоф, който трябваше да пази дърварите, заразмахва пряпореца с пурпурната вълча глава.

Пламналият от омраза поглед на Борнхалд обгърна всички, а Биар подкара коня си напред и се озъби.

— Селяни прости, нима си въобразявате, че знаете какво е битка? — изрева той. — Снощи едно от вашите села беше направо пометено от тролоци! Почакайте само да ви връхлетят повече и ще съжалите за мига, в който майките ви са целунали бащите ви! — Той млъкна при отегчения жест на Борнхалд, като свирепо куче, обучено да се подчинява на господаря си, но от думите му хората на Две реки притихнаха.

— Кое село? — Гласът на Бран беше изпълнен с достойнство и тревога едновременно. — Всички имаме познати в Стражеви хълм и Девенов просек.

— Стражеви хълм не е бил обезпокояван — отвърна Борнхалд, — а за Девенов просек не знам нищо. Тази заран ми донесоха вестта, че Таренов сал вече не съществува. Ако имате там приятели, мнозина са се спасили през реката. През реката. — Гласът му за миг се стегна. — Аз самият изгубих петдесет от най-добрите си войници.

Вестта предизвика слабо мърморене; никой не обичаше да чува подобни неща, но от друга страна, никой не познаваше никого в Таренов сал. Най-вероятно никой от тях не беше стигал чак дотам.

Люк подкара коня си напред и жребецът се озъби на Стъпко. Перин здраво дръпна юздите, за да не позволи на двата коня да започнат да се хапят, но Люк като че ли не обърна внимание, нито се притесни.

— Таренов сал ли? — попита той. — Тролоците са нападнали снощи Таренов сал?

Борнхалд сви рамене.

— Вече го казах. Изглежда, тролоците най-сетне са решили да нападнат селата. Колко предвидливо, че са ви предупредили навреме да вдигнете тези чудесни заграждения. — Погледът му обхвана

оградата от колове и въоръжените мъже зад тях, после отново се спря на Перин.

— Мъжът на име Ордийт беше ли в Таренов сал снощи? — попита Люк.

Перин го зяпна. Не беше допускал, че Люк знае за Падан Фейн или името, под което се подвизаваше сега. Но хората говореха. Особено когато някой, когото са познавали като амбулант, изведнъж се е върнал с власт сред Белите плащове.

Реакцията на Борнхалд беше също толкова странна, колкото и въпросът. Очите му блеснаха от омраза, не по малка от тази, която изпитваше към Перин, но лицето му пребледня и той отри меките си устни с opakото на ръката си, сякаш забравил, че е с метална ръкавица.

— Вие познавате Ордийт? — възкликна той.

Сега пък Люк сви рамене небрежно.

— Виждал съм го тук-там, откакто дойдох в Две реки. Неприятна личност, както и онези, които го следват. Хора като тях са могли да проявят достатъчно безхаберие, за да позволят атаката на тролоците да успее. Бил ли е там? Ако е бил, човек може само да се надява, че е умрял от глупост. Ако не, надявам се, че е с вас, за да го държите под око.

— Нямам представа къде е — сопна се Борнхалд. — Нито ме интересува! Не съм дошъл тук, за да разговарям за Ордийт! — Конят му затанцува нервно на едно място, когато Борнхалд вдигна ръката си в металната ръкавица и посочи право към Перин. — Арестувам те като Мраколюбец. Ще бъдеш отведен в Амадор и разпитан там под Купола на истината.

Биар зяпна капитана си с неверие. Зад бариерата, разделяща Белите плащове от мъжете на Две реки, се надигна гневен ропот, вдигнаха се копия и алебарди, изпънаха се лъкове. По-далечните отделения на Белите плащове започнаха да се пръскат в бляскава редица под заповедите на някакъв тип, който в бронята си изглеждаше по-едър дори от майстор Люхан. От това разстояние не можеха да направят нищо повече освен да осигурят прикритие за Борнхалд и хората с него, но Борнхалд, изглежда, бе забравил за всички опасности, както и за всичко друго, освен за Перин.

— Никакви арести няма да има — отвърна рязко Бран. — Ние така решихме. Никакви арести без доказателства за някакво

престъпление, и то доказателство, което да убеди нас. Никога няма да ми покажете нещо, което да доказва, че Перин е Мраколюбец, така че по-добре се откажете.

— Той подведе моя баща и причини смъртта му при Фалме — извика Борнхалд гневно. — Подведе го срещу Мраколюбци и вещици на Тар Валон, които избиха хиляда от Чедата с Единствената сила!

Биар закима енергично.

Неколцина от мъжете на Две реки се присвиха смутени; мълвата за деянията на Верин и Аланна тази сутрин се беше разпространила и с нейното разпространение величината на подвизите им бе нараснала неимоверно. Каквото и да си мислеха за Перин, стотиците приказки, които бяха слушали за Айез Седай, повечето от които — неверни, ги караха лесно да повярват, че Айез Седай могат да унищожат някакви си хиляда Бели плаща. А ако повярваха на това, лесно можеха да повярват и на всичко останало.

— Никого не съм подвел — гръмко извика Перин, така че всички да го чуят. — Ако твоят баща е загинал във Фалме, то тези, които са го убили, се наричат Сеанчан. Не знам дали са Мраколюбци, но знам със сигурност, че те използват Единствената сила в сражения.

— Лъжец! — От устата на Борнхалд захвърчаха слюнки. — Сеанчанците са приказка, съчинена от Бялата кула, за да прикрият своите подли лъжи! Ти си Мраколюбец!

Бран поклати глава удивено и килна шлема си на една страна, за да може да почеше посивялото си теме.

— Нищо не знам за тези... сеанчанци ли бяха?... за тези сеанчанци. Знам само, че Перин не е Мраколюбец и че вие няма да арестувате никого.

Перин си даде сметка, че с всяка изминала минута положението става все по-опасно. Биар, изглежда, също го забеляза, защото задърпа Борнхалд за ръката и започна да му шепне нещо, но капитанът на Белите плащове не искаше или просто не можеше да отстъпи, след като вече бе видял Перин пред себе си. Бран и мъжете на Две реки, от своя страна, също нямаше да отстъпят; те, изглежда, нямаше да се съгласят да позволят на Белите плащове да го отведат, дори да признаеше всичко, в което го обвиняваше Борнхалд. Освен ако някой бързо не плиснеше ведро студена вода, всичко щеше да избухне като куп суха слама, докосната от ковашки огън.

Много мразеше да мисли бързо. Лоиал беше прав. Припряното мислене носеше на хората само мъки. Но сега му се стори, че е измислил изход.

— Искаш ли да отложиш ареста ми, Борнхалд? Докато приключим с тролоците? Дотогава никъде няма да отида.

— Защо да го отлагам? — Мъжът беше заслепен от омразата си. Ако продължеше така, много мъже щяха да изгинат, включително и той самият, без да разбере дори. Нямаше полза да му го изтъква.

— Не сте ли забелязали, че всички ферми са пламнали тази сутрин? — каза вместо това Перин. Широкият му жест обгърна стълбовете пушек в далечината. — Огледайте се. Ти сам го каза. Тролоците няма повече да се задоволят само с опожарявания на една-две ферми. Те ще нападнат селата. Ако се опитате да се върнете при Стражеви хълм, може и да не стигнете дотам. Късмет имате, че сте стигнали читави дотук. Но ако останете тук, в Емондово поле... — Бран го запрекъсва, а останалите мъже завикаха силно „не“; Файле се приближи с коня си и го задърпа за ръката, но той ги пренебрегна всички. — Ти ще знаеш къде съм, а твоите войници ще са добре дошли да ни помогнат в отбраната.

— Сигурен ли си в това, Перин? — каза Бран, а Файле извика задъхано:

— Не, Перин! Рискът е прекалено голям. Ти не трябва да... тоест... моля те, недей... О, Светлината дано на пепел да ме изгори! Ти не трябва да правиш това!

— Не искам хора да се бият с хора, ако мога да го спра — отвърна им той решително. — Няма да вършим работата на тролоците.

Файле изгледа навъсена Борнхалд, извади брус и започна да точи ножа си.

— Е, тука и Хари Коплин би се объркал — въздъхна отчаян Бран. После оправи кръглия си шлем и се обърна отново към Болите плащове. — Чухте неговите условия. Сега чуйте моите. Ако дойдете в Емондово поле, няма да арестувате никого без одобрението на селския съвет, каквото няма да получите, така че никого няма да арестувате. Няма да влизате в ничия къща, освен ако не ви поканят. Няма да ни създавате никакви неприятности и ще участвате в отбраната там и тогава, където и когато ви помолим. И не желая и да чувам за Драконов зъб! Съгласни ли сте? Ако не, обръщайте и — там, откъдето сте

дошли. — Биар изглежда дебелия мъж така, сякаш някоя овца се беше изправила пред него на задните си крака и го беше поканила да се сберят.

Борнхалд изобщо не свали очи от Перин.

— Съгласен съм — заяви най-сетне той. — Докато не свърши тролокската заплаха. Съгласен съм! — Той извърна коня си и препусна в галоп към своите хора, снежнобелият му плащ се изду зад него.

Докато кметът се разпореждаше да издърпат фургоните настрана, Перин усети, че Люк го гледа. Благородникът седеше небрежно на седлото си, отпуснал длан върху дръжката на меча си, и в сините му очи се четеше насмешка.

— Мислех, че ще възразиш — каза Перин, — след като толкова убеждаваше хората да се вдигнат срещу Белите плащове.

Люк разпери елегантно ръце.

— Ако тези хора искат Белите плащове да са сред тях, нека да си получат Бели плащове. Но ти трябва да внимаваш. Много добре знам какво значи да се промъкне враг в гнездото ти. Когато е близо, острието му се врязва по-бързо. — Той се изсмя и подкара черния си жребец сред тълпата назад към селото.

— Той е прав — каза Файле, която продължаваше да точи ножа. — Може би този Борнхалд ще си спази думата да не те арестува, но какво може да спре някой от хората му да ти забие нож в гърба? Не биваше да правиш това.

— Трябваше — отвърна й той. — По-добре, отколкото да вършим работата на тролоците.

Белите плащове започнаха да влизат по пътя, с Борнхалд и Биар начело. Двамата го изгледаха с несдържана омраза, другите след тях също... Студени присвити очи върху студени корави лица се извъръщаха, за да го изгледат, докато преминаваха. Те не го мразеха, но виждаха в него Мраколюбец. А Биар, най-малкото, беше способен на всичко.

Трябваше да го направи, но си помисли, че може би ще е добре да остави Данил, Бан и останалите край себе си, както искаха и те самите. Нямаше да може да спи спокойно, ако някой не пазеше пред вратата му. Стражи. Като някакъв тъп лорд. Файле поне щеше да е щастлива. Само да можеше да ги накара някак да махнат пряпореца...

ГЛАВА 46

ВОАЛИ

Егеанин си пробиваше път през тълпата. Беше отвратена. Достатъчно ужасно беше, че редът до такава степен се беше сринал, че безпаричните бежанци спяха където им падне. Също толкова лошо беше, че владетелите им ги бяха оставили да умират от глад. Сърцето ѝ трябваше да се радва — такава отчаяна гмеж никога нямаше да може да се противопостави на Коренне, а след това подобаващият ред бързо щеше да бъде възстановен — но въпреки това мразеше да гледа всичко това.

Повечето парцаливи хора изглеждаха твърде отчаяни, за да зяпат една жена, облечена в чиста и добре изгладена рокля, копринена при това, макар и с непретенциозна кройка. Но и други мъже и жени, доскоро във великолепно облекла, сега изкаляни и смачкани, се мяркаха из тълпата, така че нейната поява, изглежда, не изпъкваше особено. Малцината, които може би се чудеха дали тази коприна не означава пълна кесия, бързо се разубеждаваха, щом обърнеха внимание на свойския начин, по който носеше дебелата си тояга, висока колкото самата нея. Днес се бе наложило да остави охраната, стола и носачите — с такава свита Флоран Гелб сигурно щеше да забележи, че го следват. Добре поне че роклята с раздвоени за езда поли ѝ осигуряваше свобода на движението.

Сред тази маса от хора не се оказа особено трудно да държи под око дребния, приличащ на лисугер мъж, макар да ѝ се налагаше да се провира покрай волски коли и някой случаен фургон, теглени в повечето случаи не от животни, а от запотени гологърди мъже. Гелб и седмината му спътници, грубовати типове с буцести лица, си пробиваха път плътно един до друг, съпровождани от вяли проклетия. Дразнеха я тези типове. Гелб явно бе решил отново да отвлече някоя. Беше намерил три жени, след като му бе дала златото, което поиска, но и трите съвсем бегло приличаха на някои от списъка ѝ и той бе хленчил след всяка, която тя отхвърляше. Изобщо не трябваше да му

плаща за онази първата. Алчността и споменът за златото очевидно бяха изтрили от паметта му заканите ѝ, че ще го одере жив и ще му изтръгне езика, ако сбърка.

Викове зад гърба ѝ я накараха да извърне глава и да стисне здраво тоягата в ръцете си. Някакъв мъж бе коленичил наред улицата и реवेशе, дясната му ръка се беше изкривила неестествено. Над него ридаеше жена в одрипавяла зелена дреха, извърната към някакъв забулен човек, който вече се стапяше в тълпата.

— Той само го помоли за една монета! Само го помоли! — Тълпата ги гледаше безучастно.

Егеанин направи гримаса и се обърна напред. И веднага се спря с проклетие, привлякло няколко стреснати погледа. Гелб и неговите типове бяха изчезнали. Тя започна да се провира между хората към един малък каменен шадраван — водата бликаше от устата на бронзова риба — пред фасадата на винарница с плосък покрив. Избута две жени, които пълнеха менците си, и скочи на перваза, без да обръща внимание на възмутените им клетви. Оттук можеше да вижда над главите на тълпата. Тесните улици се проточваха във всички посоки и завиваха чак след четиристотин-петстотин крачки. Гелб не можеше да се е отдалечил толкова за тези няколко мига.

И изведнъж го видя в един вход на трийсетина крачки от шадравана — беше се изправил на пръсти и надничаше по улицата. Другите бяха много лесни за разпознаване — уж небрежно облеgnати на стените от двете страни на улицата. Не бяха единствените, облеgnали се на стените, но докато останалите се бяха свили обезсърчено, по техните груби лица се четеше очакване.

Значи жертвата на тяхното предстоящо похищение беше тук. Естествено, никой нямаше да се намеси повече, отколкото при онзи нещастен човек със счупената ръка. Но коя? Ако Гелб най-сетне бе открил някоя, отговаряща на описанията в списъка, тя можеше да се махне и да изчака, за да ѝ продаде жената, да изчака шанса си да провери дали един ай-дам наистина може да държи друга сул-дам освен Бетамин. Но не смяташе повече да се изправя пред избора дали да пререже гърлото на нещастната жена, или да я прати да я продадат като робиня.

Твърде много жени се изкачваха по улицата по посока на Гелб, повечето с прозрачни воали и със сплетени коси. Още от пръв поглед

Егеанин изключи две на носилки, с телохранители от двете им страни — уличните главорези на Гелб нямаше да посмеят да се доближат до тях, нито да излязат с голи юмруци срещу мечовете им. Която и да преследваха, тя нямаше да е с повече от двама-трима придружители, ако имаше и толкова, при това невъоръжени. Това като че ли включваше всички останали жени по улицата, които виждаше, било в дрипи или в груби селски дрехи, или в по-претенциозните тоалети, които предпочитаха тарабонките.

Изведнъж две жени привлякоха вниманието ѝ. Бяха с плитки и воали на лицата и приличаха на тарабонки, но изглеждаха някак не на място. Тънките им, скандално прилепнали рокли, едната зелена, другата — синя, бяха копринени, а не от лен, нито от фино тъкана вълна. Облечени така жени обикновено минаваха на носилки, а не вървяха пеш, особено в места като това. И освен това не носеха дъги от бъчви на раменете си като тояги.

Тя изключи едната, с червено-златистата коса, и насочи вниманието си към другата. Тъмните ѝ плитки бяха необичайно дълги, стигаха почти до кръста. От такова разстояние жената много приличаше на една сул-дам на име Суринае. Но не беше Суринае. Тази жена щеше да стигне едва до брадичката на Суринае.

Мърморейки под нос, Егеанин си запробива път през блъскащата се маса между нея и Гелб. С малко повече късмет можеше да го достигне навреме и да му извика да спре. Глупак!

— Трябваше да наемем носилки, Нинив — каза отново Елейн, учудвайки се за стотен път как тарабонките успяват да говорят, без воалите да им влизат в устата. Изплю го и добави: — И нямаше да трябва да използваме тези неща.

Някакъв кльоцав човечец се отказа да се провира към тях през тълпата, след като Нинив му размаха заканително дъгата от бъчва.

— Те са за това. — Може би тъкмо гневният ѝ поглед накара човечеца да изгуби интерес, а не дъгата в ръцете ѝ. Тя заопипва тънките плитчици по раменете си и изсумтя отвратена, нямаше ѝ я дебелият плитка, която да си дърпа, щом се ядоса. — А краката са за ходене. Как ще можем да оглеждаме и да разпитваме, ако ни носят като някакви прасета за продан? Бих се чувствала пълна глупачка в един от

тези идиотски столове. Във всеки случай предпочитам да се доверя на собствения си разум, отколкото на някакви мъже, които не познавам.

Елейн беше сигурна, че Бейл Домон би могъл да им осигури благонадеждни хора. А и Морският народ със сигурност щеше да може. Тя съжаляваше, че „Танцуващият по вълните“ бе отплавал, но Надзорницата на платната и сестра ѝ нямаха търпение да разпространят вестта за Корамуур до Дантора и Канторин. Двайсет телохранители щяха да им свършат много добра работа.

Усети как нещо се отри в кесията на колана ѝ, стисна я с една ръка и рязко се извърна и замахна със своята дъга. Тълпата леко се разстъпи, но нищо повече. Беше започнала да носи пръстена си с Великата змия и усукания каменен тер-ангреал на каишка на шията си, подражавайки на Нинив, откакто едва не ѝ откраднаха кесията за първи път. За петте дни, прекарани в Танчико, ѝ бяха откраднали три кесии. Двайсетина телохранители наистина щяха да свършат добра работа. И една каляска. С перденца на прозорците.

Тя продължи по улицата с Нинив и каза:

— Ами тогава не трябваше да носим тези рокли. Още помня как веднъж ме натика в една рокля на селско момиче.

— Добре ни маскират — отвърна кратко Нинив. — Сливат ни.

Елейн леко изсумтя. Сякаш едни по-прости рокли нямаше да ги слеят още по-добре. Нинив просто не искаше да си признае, че бе започнало да ѝ харесва да носи коприни и хубави рокли. Елейн направо съжаляваше, че толкова се беше увлякла. Наистина, в тях всички ги взимаха за тарабонки — поне докато не заговореха, — но дори с дантелите до брадичката тази силно вталена коприна я караше да се чувства разголена. Нинив, от своя страна, крачеше най-спокойно по улицата, все едно че никой не ги гледа. Е, може би си беше така — във всеки случай и да ги гледаха, едва ли беше заради роклите — но тя все пак изпитваше чувството, че я гледат.

По долни ризи да бяха тръгнали, нямаше да изглеждат по-неприлично. Бузите ѝ пламнаха, като си помисли как коприната се впива в тялото ѝ. „Престани! Прилична си е. Какво пък!“

— Тази Амис не ти ли каза нещо, което би могло да ни помогне?

— Казах ти вече какво ми каза — въздъхна Елейн. Нинив я беше държала будна до ранните часове на утрото да говорят за айилската Мъдра, която предната нощ бе дошла с Егвийн в Тел-айеран-риод, и

после я подхвана отново, докато закусваха. Егвийн, която неизвестно защо беше прибрала косата си на две плитчици и хвърляше нацупени погледи към Мъдрата, не ѝ беше казала почти нищо, освен че Ранд бил добре и че Авиенда се грижела за него. През цялото време говореше белокосата Амис — изнесе ѝ строга лекция за опасностите в Света на сънищата, което почти накара Елейн да се почувства, че е на десет години и че Лили, старата ѝ бавачка, я е хванала да се измъква от леглото, за да си открадне сладки. След това бяха последвали предупреждения как трябвало да се съсредоточава и да контролира мислите си, ако наистина ѝ се наложи да посети Тел-айеран-риод. Как може човек да контролира това, което мисли? — Аз наистина смятах, че Перин е с Ранд и Мат. — Това се бе оказало най-голямата изненада, ако се изключеше появата на Амис. Егвийн явно смяташе, че той е с Нинив и с нея.

— Той и онова момиче най-вероятно са заминали някъде, където да може да си живее в мир като ковач — каза Нинив, но Елейн поклати глава.

— Не мисля така. — Тя имаше силни подозрения за Файле и ако те се окажеха наполовина верни, Файле едва ли щеше да се задоволи с живота на жена на ковач. Пак ѝ се наложи да изплюе воала. Идиотско нещо.

— Е, където и да е той — каза Нинив и пръстите ѝ отново зашариха по плитчиците, — надявам се, че е жив и здрав, но не е тук, така че не може да ни помогне. Ти не попита ли поне тази Амис дали знае как да се използва Тел-айеран-риод за...

Един едър плешив мъж в износено кафяво палто се шмугна през тълпата и понечи да я обхване с яките си ръце. Тя извъртя дъгата от рамото си и го тресна по лицето и той се олюля, стиснал носа си, който положително се беше счупил поне за втори път.

Елейн тъкмо си поемаше дъх, за да изпищи, когато втори мъж, също толкова едър и с мустаци, я дръпна настрана, за да се добере до Нинив. Тя мигом забрави, че се е уплашила. Стисна яростно челюсти и стовари своята дъга върху темето му с всичка сила. Краката на непознатия се подгънаха и той се стовари по лице на паважа.

Тълпата се отдръпна настрана — никой не искаше да бъде намесен в нечии чужди неприятности. Определено никой не желаше да им предложи помощ. А Елейн си даде сметка, че определено имат

нужда от помощ. Мъжът, когото Нинив беше ударила, вече се беше изправил, зъбеше се и триеше кръвта, стичаща се от носа му. После протегна ръце, сякаш искаше да я стисне за гърлото. По-лошото беше, че не бе сам. Още седмина като него ги заобиколиха, за да им отрежат пътя за бягство, до един здравеняци, с изключение на последния. Всички бяха с обезобразени от белези лица и ръце, все едно че ги бяха млатели с камъни с години. Последният, кльощав тип с хлътнали бузи, нервно ухилен, врецеше:

— Не я пускайте да избяга. Тя е чисто злато, казвам ви. Злато!

Знаеха коя е. Не беше опит да ѝ отмъкнат кесията. Смятаха да се отърват от Нинив и да похитят щерката-наследница на Андор. Тя усети, че Нинив е прегърнала сайдар — ако всичко това не беше я ядосало достатъчно, за да прелее, значи нищо друго не би могло да я ядоса — и сама се отвори за Верния извор. Единствената сила забушува в нея като порой, изпълващ я от глава до пети. Няколко сплетени потока на Въздух от двете щяха набързо да оправят тези безобразности.

Но не преля, както и Нинив. Двете можеха така да напердашат тези типове, както и майките им не бяха го правили. Но не смееха, освен ако не се окажеше, че нямат никакъв друг избор.

Ако някоя от Черната Аджа се намираше достатъчно близо, те вече се бяха издали със сиянието на сайдар. Едно преливане, колкото за да метнат няколко потока на Въздух, можеше да ги издаде пред някоя Черна, намираща се на друга улица, на сто или повече крачки оттук, в зависимост от нейната сила и усет. В общи линии и те самите се занимаваха предимно с това през последните пет дни — обикаляха из града и се опитваха да усетят някоя жена, която да прелива, като се надяваха, че така ще се доберат до Лиандрин и останалите.

Самата тълпа също трябваше да се вземе предвид — нали всички щяха да видят как тези здравеняци се носят из въздуха, без да ги крепи нищо...

В тези тревожни времена в Танчико Айез Седай и Единствената сила сама по себе си никак не се радваха на добро отношение. Не и при остарелите слухове, все още стичащи се откъм Фалме, смесени с по-новите приказки, че Бялата кула поддържала Заклетите в Дракона из провинцията. Тези хора наоколо можеха да се разбягат като обезумели, ако разберяха, че тук се борава със Силата. Можеха да се

превърнат в обезумяла гмеж. Дори двете с Нинив да успеяха да избягат и да не ги разкъсат живи — нещо, в което тя никак не беше сигурна — нямаше как да могат да се скрият. Черната Аджа щеше да чуе за появили се в Танчико Айез Седай още преди да е залязло слънцето.

Опряла гръб в гръба на Нинив, Елейн стисна здраво дъската и се засмя почти истерично. Ако Нинив пак ѝ споменеше да тръгнат сами — пеша, — щеше хубаво да разбере коя от двете повече си пада по това да ѝ натикат главата във ведро с вода. Добре поне че никой от тези побойници не гореше от нетърпение пръв да му строшат главата като на онзи нещастник, който още лежеше върху каменната настилка.

— Хайде — подкани ги тесноликият мъж и размахва ръце, сякаш къшкаше кокошки. — Хайде де! Това са само две жени! — Самият той обаче не пристъпваше напред. — Хайде, казах. Трябва ни само едната. Чисто злато е, казвам ви.

Изведнъж се разнесе силен трясък и един от негодниците се олюля и отчаяно стисна разбития си череп. Някаква тъмнокоса жена със строго лице, в синя рокля, се извъртя покрай него и рязко се изви, удряйки с юмрук друг от нападателите им в устата, изби краката му от земята с тоягата в другата си ръка и после го изрита по главата, още докато падаше.

Това, че се беше появила помощ, само по себе си бе изненадващо, да не говорим, че им помагаше жена, но Елейн нямаше време да разсъждава, нито да избира. Нинив с дивашки рев се втурна напред и изкрещя: „Напред, Белия лъв!“, и халоса с всички сили най-близкия до нея разбойник. Нещастникът заразмахва ръце, за да се предпази, загубил ума и дума. „Напред, Белия лъв!“, извика тя отново бойния призив на Андор и той подви опашка и побягна.

Нинив се разсмя и бързо се извърна, за да опердаши още някой. Само двама все още не бяха паднали или побягнали. Онзи, първият, със счупения нос, се обърна да побегне и Нинив го тресна по гръба за много здраве. Жената със сериозното лице някак бе успяла да заплете ръката и рамото на другия с тоягата си и едновременно го дърпаше към себе си и го изправяше на пръсти; той я надвишаваше с една глава и тежеше поне два пъти колкото нея, но тя хладнокръвно удари брадичката му с ръба на дланта си три пъти едно след друго и очите му се подбелиха, и той рухна на земята като чувал с ечемик. И в същия

миг тесноликият мъж скочи, измъкнал нож от колана си, и се хвърли към гърба на непознатата.

Без да мисли, Елейн преля. Юмрук Въздух цапардоса мъжа с ножа и го повали на земята. Навъсената жена се извърна, но той вече се тътрюзеше на четири крака, после се изправи, хукна да бяга презглава и бързо се скри в тълпата. Мнозина се бяха спрели да гледат боя, но никой не се беше притекъл на помощ освен тъмнокосата. Тя самата гледаше неуверено Елейн и Нинив и Елейн се зачуди дали е забелязала как мършавият тип бе отлетял, изблъскан буквално от нищо.

— Моите благодарности — каза почти без дъх Нинив, след като пристъпи към непознатата и оправи воала си. — Струва ми се, че трябва да напуснем това място. Знам, че Градската стража избягва да обикаля по улиците, но нямам особено желание да обяснявам всичко това, ако все пак се появят. Ханът ни не е далече. Ще дойдете ли с нас? Чаша чай е най-малкото, което можем да предложим на човек, който се осмели да вдигне ръка за помощ в този забравен от Светлината град. Моето име е Нинив ал-Мийра, а това е Елейн Траканд.

Жената видимо се поколеба. Беше забелязала.

— Аз... Да... Ще дойда. — Говореше някак размазано, но и смътно познато. Беше доста симпатична жена всъщност и тъмната ѝ коса, падаща почти до раменете, я правеше да изглежда още по-бяла. Малко прекалено строга, за да я наречеш красавица. Сините ѝ очи гледаха сурово, сякаш бе свикнала да дава заповеди. Търговка, навярно, в тази нейна рокля. — Казвам се Егеанин.

Егеанин не прояви никакво колебание да напуснат час по-скоро мястото на уличната свада. Свиха в най-близката пресечка. Тълпите вече се трупаха около падналите мъже. Елейн очакваше, че когато тези типове се свестят, ще разберат, че са им обрили всичко по-ценно, до дрехите и ботушите. Доця ѝ се да разбере как бяха научили самоличността ѝ, но нямаше начин да помъкне някой от тях, за да го разпита. Оттук нататък определено щяха да си наемат телохранители, каквото и да мислеше Нинив.

Егеанин беше неспокойна — Елейн успя да го прочете в очите ѝ, докато се провираха през тълпите.

— Видя ме, нали? — каза тя. Жената обърка крачките си, което Елейн взе за достатъчно доказателство, и побърза да добави: — Нищо

лошо няма да ти направим. Особено след като ни помогна да се спасим. — Пак се наложи да изплюе воала си. Нинив, изглежда, си нямаше този проблем. — Няма защо да ми се мръщиш, Нинив. Тя видя какво направих.

— Знам — отвърна сухо Нинив. — И добре че го направи. Но не сме се скрили в палата на майка ти далече от нечий наострени уши. — Жестът ѝ обхвана хората наоколо. При вида на тоягата на Егеанин и техните дъги повечето хора се държаха на почтително разстояние. Нинив се обърна към Егеанин. — Повечето слухове, които може да сте чували, просто не са верни. Няма защо да се боите от нас, но трябва да разберете, че има неща, които не бива да се обсъждат тук.

— Да се боя от вас ли? — Егеанин изглеждаше слисана. — Не бях си помислила такова нещо. Ще мълча, докато вие не пожелаете да говорим. — Удържа си на думата: минаха мълчаливо през тълпата чак до хана „При трите сливи“.

Въпреки ранния час в гостилницата вече седяха доста мъже и жени и наблягаха на виното и ейла. Жената с ксилофона свиреше в съпровод на един флейтист, чиято флейта пицеше тъничко — самият той също беше тънък. Джюйлин седеше на една маса до вратата и пушеше лула. Когато излязоха, все още не беше се върнал от нощните си издирвания. Елейн се зарадва, като забеляза, че за пръв път няма нов оток или прорез от нож по лицето; това, което той наричаше „задника“ на Танчико, изглежда, беше още по-грубо от лицето, което градът предлагаше на света. Единствената му отстъпка пред танчиканското облекло се изразяваше в това, че бе заменил плоската си сламена шапка с една от тукашните — черна и конична.

— Намерих ги — каза той и скочи от пейката и свали шапката си. После забеляза, че не са сами, погледна предпазливо Егеанин и леко се поклони; тя му отвърна с пестеливо кимване и също така предпазлив поглед.

— Намерил си ги? — възкликна Нинив. — Сигурен ли си? Говори, човече. Езика ли си гълтна? — И тя с нейните забележки да не се говори пред непознати!

— По-точно разбрах къде са били. — Не погледна повече Егеанин, но си подбираше грижливо думите. — Жената с белия кичур в косата ме отведе до една къща, където е пребивавала с много други жени, макар че малцина от тях са били забелязвани извън къщата.

Местните смятат, че са богати изгнанички от околностите. Сега вътре има само остатъци от храна в килера — дори слугите са заминали, — но мога да кажа, че са напуснали късно вчера или рано снощи. Съмнявам се да ги е било страх от нощта в Танчику.

— Влязъл си вътре? — попита Нинив заплашително и Елейн си помисли, че е на ръба да надигне дъгата от бъчвата.

Джюйлин май си помисли същото, защото изглежда подозрително дъгата и каза:

— Много добре знаете, че не бих рискувал с тях. Една празна къща се надушва. Просто се усеща когато е празна, колкото и да е голяма. Човек не може да преследва крадци, ако не се е понаучил да гледа на нещата с техните очи.

— А ако си задействал капан? — почти изсъска Нинив. — Или твоят велик талант да усещаш включва и капаните? — Тъмното лице на Джюйлин леко посивя; той навлажни устни с език, сякаш за да обясни или да се оправдае, но тя го сряза. — Ще говорим за това по-късно, господин Сайдар. — Очите ѝ леко свърнаха към Егеанин: най-после се беше сетила, че тук има и други уши, които могат да чуят. — Кажи на Рендра, че ще прием чая си в Стаята на падащите цветчета.

— Залата на падащите цветчета — тихо я поправи Елейн и Нинив я стрелна с гневен поглед. Вестите на Джюйлин бяха развалили настроението ѝ.

Той се поклони дълбоко и разпери ръце.

— Както заповядате, госпожо ал-Мийра, подчинявам се от цяло сърце — каза той иронично, след което отново нахлузи плъстената шапка на главата си и закрачи към кухнята. Изправеният му гръб излъчваше красноречиво възмущение. Сигурно беше доста неловко да получаваш заповеди от някой, с когото преди време си се опитвал да флиртуваш.

— Глупав мъж! — изръмжа Нинив. — Трябваше и двамата да ги оставим на пристанището в Тийр.

— Той слуга ли ви е? — попита съсредоточено Егеанин.

— Да — сопна се Нинив, докато Елейн тъкмо казваше:

— Не.

Двете се спогледаха. Нинив все още бе навъсена.

— Може би е, в известен смисъл — въздъхна Елейн, докато в същото време Нинив измърмори:

— Всъщност мисля, че не е.

— Аа... разбирам — каза Егеанин.

Появи се Рендра и на Елейн ѝ се дощя да не ѝ напомня толкова за Лиандрин.

— Ах колко сте хубавички тази сутрин! Тези рокли ви стоят просто великолепно. Прелест. — Като че ли меднокосата жена не беше участвала в подбирането на платовете и кройката. Собствената ѝ рокля беше достатъчно червена за Калайджийка и определено не ставаше за пред хора.

— Но пак сте проявили глупост, нали? Затова миличкият Джюйлин толкова се е намръщил. Не бива да го тревожите така. — Големите ѝ кафяви очи леко примигнаха, подсказвайки, че Джюйлин все пак е намерил с кого да флиртува. — Елате. Ще си изпием чая на хладно и спокойно и ако пак се наложи да излезете, ще ми позволите да ви осигуря носачи и пазачи, нали? Хубавичката ми Елейн нямаше да изгуби толкова много кесии, ако ви пазеха както трябва. Но да не говорим сега за такива неприятни неща. Чаят ви вече е готов. Заповядайте. — Това умение, изглежда, се учеше, така реши Елейн — човек трябваше да се учи как да говори, без да си хапе воала.

Залата на падащите цветчета, разположена в края на един къс коридор встрани от голямата гостна, представляваше малка стая без прозорци, с ниска маса и резбовани столове с червени възглавнички. Нинив и Елейн получаваха храната си там — с Том или Джюйлин, или и двамата, когато Нинив не им беше ядосана по една или друга причина. Боядисаните тухлени стени, изрисувани достоверно като градина със сливови дръвчета и подобаващ за името дъжд от падащи цветчета, бяха достатъчно дебели, за да изключат каквито и да било опити за подслушване. Елейн буквално скъса воала си и хвърли прозрачната дрипа на масата, преди да седне; дори тарабонките не се опитваха да ядат или пият с това нещо на главите си. Нинив само отвърза своя от едната страна.

Рендра продължи да бърбори, докато им сервираха, като темите ѝ прескачаха от тази за някаква нова шивачка, която можела да им ушие рокли според последната мода, от най-тънката коприна, каквато можели да си представят — дори предложи и на Егеанин и вместо отговор тя я изгледа накриво, което обаче ни най-малко не притесни Рендра — през това как трябвало да слушат Джюйлин, тъй като градът

напоследък бил прекалено опасен за една жена дори посред бял ден, та до някакъв ароматизиран сапун, от който косата направо блестяла. Елейн понякога се чудеше как тази жена успява така успешно да върти хана, след като, изглежда, не мислеше за нищо друго освен за косата и дрехите си. Че успяваше, бе очевидно; това, което озадачаваше Елейн, беше как. Разбира се, носеше красиви дрехи; само дето не бяха съвсем подходящи. Слугата, който им поднесе чая, се оказа стройният тъмноок младеж, който беше доливал чашата ѝ през онази крайно неприятна нощ. И неведнъж се бе опитал отново да го направи, макар че тя лично се беше заклела никога повече да не изпива повече от една чаша. Чаровен младеж, но тя го изглежда така смразяващо, че той побърза да напусне стаята.

Егеанин гледаше безмълвно, докато не напусна и Рендра.

— Не сте това, което очаквах — каза тя веднага след това, крепейки странно чашката на връхчетата на пръстите си. — Ханджийката ви дърдори разни глупости, сякаш сте ѝ сестрички и сте също толкова глупави като нея, и вие го позволявате. Тъмноликият — той, предполагам, ви е нещо като слуга — ви се подиграва. Това сервитьорче ви гледа жадно с ококорени очи, и вие му го позволявате. Вие сте... Айез Седай, нали? — Без да дочака отговор, тя извърна строгите си сини очи към Елейн. — А вие сте от... благородно потекло. Нинив спомена за палата на майка ви.

— Тези неща в Бялата кула не се смятат за особено предимство — каза ѝ Елейн печално. — Ако една кралица отиде там да се учи, ще ѝ се наложи да лъска подове като всяка друга новачка и да подскача, щом ѝ наредят.

Егеанин кимна съсредоточено.

— Значи така управлявате. Като властвате над владетелите. Много ли... кралици... ходят да ги обучават така?

— Нито една, доколкото ми е известно. — Елейн се засмя. — Макар че в Андор си имаме традиция щерката-наследница да ходи. Но много благородни дами ходят, макар да не искат да се разбере, и повечето от тях напускат, без да могат дори да усетят Верния извор. Казах го само като пример.

— Вие също ли сте... благородничка? — попита Егеанин Нинив.

— Майка ми беше селянка, а баща ми пасеше овце и гледаше табак — изсумтя тя. — Там, откъдето идвам, малцина могат да

преживеят, без да продават вълна и табак. А твоите родители какви са, Егеанин?

— Баща ми беше войник, а майка ми — хм... офицер на кораб. — Тя замълча за миг, отпи от неподсладения си чай и ги изгледа проникателно. — Търсите някого — отрони най-сетне тя. — Онези жени, за които спомена тъмнеликият. Аз въртя малко търговия с информация, между другото. Имам източници, които ми съобщават това-онова. Навярно бих могла да ви помогна. Няма да ви взема нищо, само ще ви помоля да ми разкажете повече за Айез Седай.

— Вие вече ни помогнахте предостатъчно — отвърна набързо Елейн, като си спомни, че Нинив беше издала почти всичко на Бейл Домон. — Аз наистина съм ви благодарна, но повече не можем да приемем. — Да кажат на тази жена за Черната Аджа и да я въвлекат в задачата си беше изключено. — Наистина не можем.

Нинив я изгледа ядосано.

— Тъкмо се канех да кажа същото — каза тя хладно и продължи малко по-ведро: — От благодарност бихме отговорили на въпросите ти, Егеанин. Стига да можем. — Определено смяташе, че съществуват много въпроси, на които те двете не знаят отговорите, но Егеанин го възприе другояче.

— Разбира се. Няма да ровя в тайните дела на вашата Бяла кула.

— Изглеждате много заинтересована от Айез Седай — каза Елейн. — Не долавям дарбата у вас, но навярно можете да се научите да преливате.

Егеанин за малко да изгърве порцелановата чашка.

— То... може да се научи? Никога не съм... Не. Не, не искам да... се уча.

Притеснението й натъжи Елейн. Дори между хората, които не се бояха от Айез Седай, мнозина все пак се страхуваха да имат вземане-даване с Единствената сила.

— А какво искате да научите, Егеанин?

Преди тя да успее да отговори, на вратата се почука и веднага след това се появи Том, с тъмнокафявото наметало, което си беше сложил на излизане. То определено не привличаше толкова внимание, колкото веселчунското с цветните кръпки. Всъщност някак дори му придаваше достойнство, с тази негова бяла грива, въпреки че би трябвало по-често да си я реши. Елейн се опита да си го представи

като млад и ѝ се стори, че разбира какво е привлякло преди време майка ѝ. Това, разбира се, не го извиняваше, че я е напуснал. Тя се постара да смекчи физиономията си преди той да е забелязал как се мръщи.

— Казаха ми, че не сте сами — каза той и изгледа Егеанин почти толкова предпазливо, колкото Джюйлин преди малко: мъжете винаги проявяваха подозрителност към непознати. — Но си помислих, че може би ще искате да чуете, че Чедата на Светлината тази сутрин са обкръжили двореца на панархесата. Улиците около него вече гъмжат от хора. Изглежда, утре лейди Аматера ще бъде провъзгласена за панархеса.

— Том — рече Нинив отегчено, — освен ако тази твоя Аматера не е всъщност Лиандрин, изобщо не ме интересува дали ще стане панархеса, кралица или Премъдра на целите Две реки.

— Интересното — каза Том, докато куцукаше към масата и се канеше да седне — е, че според слуховете Събранието е отказало да избере Аматера. Отказало. Тогава защо я провъзгласяват? Над такива странности си струва да се замисли човек, Нинив.

— Имаме частен разговор, Том — каза тя. — Сигурна съм, че в гостилницата има достатъчно места. — Тя отпи от чая си и го погледна над ръба на чашката си — очевидно очакваше той да излезе.

Той се изчерви, но я изгледа твърдо и каза:

— Независимо дали Събранието е променило решението си, или не, това събитие най-вероятно ще предизвика вълнения. По улиците все още вярват, че Аматера е била отхвърлена. Ако настоявате да излизате навън, не можете повече да ходите сами. — Гледаше Нинив, но Елейн имаше чувството, че всъщност гледа нея. — Бейл Домон се е сврял в дупката си до пристанището и си урежда нещата в случай, че се наложи да побегне, но се съгласи да осигури петдесет подбрани мъже, яки типове, свикнали да се бият и да се оправят както с нож, така и с меч.

Нинив отвори уста, но Елейн я прекъсна.

— Много сме ви благодарни, Том — и на теб, и на господин Домон. Моля, предай му, че приемаме неговото любезно и ценно предложение. — И като видя студения поглед на Нинив, добави многозначително: — Не искам да ме отвлекат на улицата посред бял ден.

— Естествено — каза Том. — Естествено, че не искаш. — На Елейн ѝ се стори, че чу как добавя тихо: „дете“. — Всъщност — продължи той — хората вече ви чакат на улицата отвън. Мъча се да ви намеря карета; тези столове носилки са твърде уязвими. — Изглежда, си даваше сметка, че е отишъл твърде далече с това, че е довел хората на Домон, без те двете да са се съгласили, без дори изобщо да ги е попитал искат ли, не искат ли, но ги изгледа като стар вълк, готов да скочи, присви гъстите си вежди. — Бих... съжалявал... лично, ако ви се случи нещо неприятно. Каретата ще пристигне веднага след като намеря екипаж. Ако изобщо може да се намери такъв.

Нинив очевидно беше на ръба да го сгълчи така, че да го запомни за цял живот, Елейн също беше готова да добави нещо укорително. Нещо по-кратко, да речем. „Дете“! Виж го ти!

Той се възползва от моментното им колебание и се превеи в изящен дворцов поклон, след което побърза да напусне, преди да е станало късно.

Егеанин беше оставила чашката си на масата и ги гледаше вцепенена. Елейн предположи, че не бяха направили много добро впечатление като Айез Седай, като бяха оставили Том да ги води за носа.

— Трябва да си тръгвам — каза жената, стана и взе тоягата, която бе опряла на стената.

— Но ти не ни зададе въпросите си — възрази Елейн. — Дължим ти отговори, ако не друго.

— Друг път — каза Егеанин. — Ако разрешите, ще ви навестя друг път. Трябва да науча повече за вас. Не сте това, което очаквах. — Те я увериха, че може да ги посещава, когато пожелае, стига да ги намери тук, и се опитаха да я придумат да остане да си допие чая, но тя твърдо беше решила да си тръгва, и то веднага.

Щом тя излезе, Нинив опря ръце на кръста си и се обърна към Елейн.

— Да те отвличат ли? Ако не си забравила, Елейн, аз бях тази, която искаха да отвлекат!

— Искане те дръпнат настрана, за да отвлекат мен — поправи я Елейн. — Ако случайно си забравила, аз съм щерката-наследница на Андор. Майка ми щеше да ги отрупа със злато, само за да си ме върне.

— Може би — отвърна Нинив, но личеше, че не е убедена. — Е, поне нямаха нищо общо с Лиандрин. Оная пасмина не би изпратила банда простаци да се опитат да ни отвлекат. Защо мъжете непрекъснато правят разни неща, без да питат?

Внезапната промяна на темата не смути Елейн.

— Поне няма да ни се налага да си търсим телохранители. Нали все пак си съгласна, че са необходими, въпреки че Том малко се е престарал?

Нинив притежаваше забележителната способност да не признава грешките си, дори когато бяха очевидни. Да си въобразява, че онези мъже им се нахвърлиха заради нея, например.

— Елейн, ти даваш ли си сметка, че все още не разполагаме с нищо, освен с една опразнена къща? Ако Джюйлин или Том се изтърват и стане така, че се разбере... Трябва да намерим Черните преди да са заподозрели, иначе няма да можем да ги проследим до онова нещо, което застрашава Ранд, каквото и да е то.

— Знам — отвърна търпеливо Елейн. — Вече го обсъждахме.

— Но все още нямаме представа нито какво е, нито къде е.

— Знам.

— Дори и да можехме да хванем Лиандрин и другите още сега, не можем да оставим онова нещо да чака да го намери някой друг.

— И това знам, Нинив. — Елейн си напомни да бъде търпелива и смекчи тона си. — Ще ги намерим. Все ще допуснат някаква грешка и било от слуховете на Том, от крадците на Джюйлин или моряците на Бейл Домон ще разберем за това.

Нинив се замисли за момент, после попита:

— Забеляза ли очите на Егеанин, когато Том спомена за Домон?

— Не. Мислиш ли, че го познава? Защо не ни го каза?

— Не знам — отвърна Нинив умислено. — Лицето ѝ не се промени, но очите ѝ... Беше стресната. Тя го познава. Чудя се дали... — Някой тихо почука на вратата. — Всички ли в Танчико са решили да се изредят днес? — изръмжа тя и рязко отвори.

Рендра се сепна от сърдитото изражение на Нинив, но вечната ѝ усмивка незабавно се върна.

— Простете, че ви безпокоя, но долу има една жена, която пита за вас. Не по име, но ви описа от глава до пети. Казва, че е сигурна, че ви познавам. Тя е... — Устничките ѝ се свиха в лека гримаса. —

Забравих да я питам за името. Много съм разсеяна тази сутрин. Хубаво облечена жена, малко под средна възраст. Не е тарабонка. — Тя се усмихна. — Строга жена. Погледна ме като по-голямата ми сестра, когато бяхме деца и се канеше да ми върже плитките за храста.

— Да не би да са ни намерили първи? — каза тихо Нинив.

Елейн обгърна Верния извор преди да си го е помислила и потръпна от облекчение, че го може, че никой не я е заслонил, без да усети. Ако жената долу беше от Черната Аджа... Но ако беше, защо ще ги известява за пристигането си? Въпреки това ѝ се дощя сиянието на сайдар да обкръжи и Нинив. Жалко, че тя не можеше да прелива, когато не е ядосана.

— Доведи я — каза Нинив и Елейн осъзна, че тя си дава сметка за способностите си и се бои. И щом Рендра се обърна да излезе, Елейн запреде потоци на Въздух, дебели като въжета и готови да овържат, и потоци на Дух, за да заслонят гостенката им от Извора. Ако тази жена макар и малко ѝ заприличаше на някоя от списъка, ако се опиташе да прелее макар и една искрица...

Жената, която пристъпи в Залата на падащите цветенца, в искрящо черна копринена рокля с неизвестна кройка, нямаше нищо общо с някоя жена, която Елейн бе виждала, и със сигурност не приличаше на някоя от жените, тръгнали с Лиандрин. Тъмна коса, падаща свободно до раменете, обкръжаваше чаровно лице с големи черни очи и гладки бузи, но ѝ липсваше безвременността на Айез Седай. Тя се усмихна и затвори вратата след себе си.

— Простете ми, но си помислих, че сте... — Сиянието на сайдар я обгърна и тя...

Елейн изпусна Верния извор. Нещо много властно имаше в тези тъмни очи, в ореола, който я обкръжаваше — бледото излъчване на Единствената сила. Беше най-царствената жена, която бе виждала. Елейн припряно приклепна в раболепен реверанс и се изчерви от това, че си е помислила... Какво си бе помислила?

Жената ги изгледа за миг, а после кимна удовлетворена и седна на един стол.

— Пристъпете насам да ви виждам по-добре — каза тя с властен тон. — Насам. Да. Така е добре.

Елейн осъзна, че е застанала до масата, свела поглед пред тъмнооката жена. Надяваше се, че наистина е добре. От другата страна

на масата Нинив беше стиснала сноп от дългите си тънки плитчици в юмрук, но беше зяпнала гостенката им с израз на тъпа възхита. От това на Елейн ѝ се дощя да се изкикоти.

— Почти както трябваше да очаквам — каза жената. — Малко по-големи от момичета и очевидно и наполовина необучени. Силни обаче, Достатъчно силни, за да очакваш от тях неприятности. Особено ти. — Тя прикова Нинив с очи. — Някой ден от тебе може да излезе нещо. Но си се преградила, нали? Ще трябва да се погрижим за това.

Нинив продължаваше да стиска здраво плитките си, но изражението ѝ премина от доволната момичешка усмивка на благоговение в засрамено потръпване на устните.

— Съжалявам, че съм се преградила — почти изхленчи тя. — Страх ме е от... толкова сила... Единствената сила... как мога да...

— Мълчи, когато не те питам — каза твърдо жената. — И не хленчи. Ти си щастлива, че ме виждаш, изпълнена си с екстаз. Единственото, което желаш, е да ме удовлетвориш и да отговориш искрено на всички мои въпроси.

Нинив закима енергично, усмихната още по-благоговейно отпреди. Елейн усети, че и тя прави същото. Сигурна беше, че ще може първа да отговори на въпросите. Че е готова да направи всичко, за да удовлетвори тази жена.

— Така. Сами ли сте? Има ли други Айез Седай с вас?

— Не — бързо каза Елейн в отговор на първия въпрос и веднага след това — на втория: — С нас няма Айез Седай. — Може би трябваше да поясни, че те самите също не са Айез Седай. Но не бяха я попитали за това. Нинив я изглежда яростно, разгневена от това, че я е преварила с отговора.

— Защо сте в този град? — попита жената.

— Преследваме Черни сестри — бързо каза Нинив и изглежда Елейн победоносно.

Обаятелната жена се разсмя.

— Затова значи не усетих да преливате днес заранта. Много умно от ваша страна да се снишите, след като сте две срещу единадесет. Аз самата винаги съм следвала това правило. Остави другите глупаци да скокнат на открито. Така по-лесно ще попаднат в мрежата на паяка. Паяка, който не ще забележат, преди да е станало

твърде късно. Сега ми кажете всичко, което сте открили за тези Черни сестри, всичко, което знаете за тях.

Елейн избълва всичко, надпреварвайки се с Нинив. Не беше много. Описанията им, тер-ангреалите, които бяха откраднали, убийствата в Кулата и опасенията, че други от тях може да са останали там, помощта им на един от Отстъпниците в Тийр преди да падне Камъкът, бягството им тук в търсене на нещо, което е опасно за Ранд.

— Всички са били заедно в една къща — довърши задъхано Елейн, — но са я напуснали снощи.

— Изглежда, доста сте напреднали — промълви замислено жената. — Много. Тер-ангреал, казвате. Я си обърнете веднага кесиите на масата. Кесиите, казах. — Те го направиха припряно и тя прерови монетите, приборите за шиене и така нататък. — Да не криете някой тер-ангреал в стаите си? Или ангреал, или ша-ангреал?

Елейн изпита гузно чувство заради усукания каменен пръстен, висящ между гърдите ѝ, но за това не я питаха.

— Не — отвърна тя. Такива неща в стаята си нямаха.

Жената избута всичко настрана, облегна се назад и заговори почти на себе си.

— Ранд ал-Тор. Значи това е името му сега. — Лицето ѝ се сгърчи в мигновена гримаса. — Самонадеян мъж, от когото вони на благочестие и доброта. Все още ли е същият? Не, не бързайте да ми отговаряте. Казах го просто между другото. Значи Бе-лаал е мъртъв. Вторият, както ми се струва, е бил Ишамаел. При цялата му гордост, че е пленен едва наполовина, каквато и да е цената — в него беше останало по-малко човешко от всеки друг от нас, когато го видях последния път. Мисля, че почти си вярваше, че той самият е Великият властелин на Мрака — всичките тези три хиляди години машинации, и накрая да загине от ръката на едно неуко момченце. А, не. Моят начин си е най-добър. Тихо, кротко и — в сенките. Нещо, което да контролира мъж, който прелива. Хм, да, това трябва да е. — Унесеният ѝ поглед се съсредоточи и тя отново ги изгледа. — Така. Какво да правя с вас?

Елейн чакаше търпеливо. Нинив се беше усмихнала глупаво с леко разтворени в очакване устнички; изглеждаше още по-глупаво, както си беше стиснала плитките.

— Твърде силни сте, за да си идете нахалост; някой ден може да се окажете от полза. Бих искала да видя очичките на Рахвин, когато те види без преграда — каза тя на Нинив. — Бих ви оттеглила от този ваш лов, ако можех. Жалко, че принудата е тъй ограничена. Все пак при малкото, което сте научили, вече сте твърде назад, за да ги догоните. Струва ми се, че ще трябва по-късно да ви прибера и да се погрижа за вашето... продължаване на обучението. — Тя се изправи и изведнъж цялото тяло на Елейн изтръпна. Мозъкът ѝ сякаш се вцепени: нищо друго не осъзнаваше освен гласа на тази жена, който ехтеше в ушите ѝ от огромно разстояние. — Ще си приберете нещата от масата и след като ги върнете там, където им е мястото, няма да помните нищо от това, което се случи тук, освен че съм дошла, вземайки ви за стари приятелки от родния край. Сгрешила съм, изпила съм чаша чай и съм си отишла.

Елейн примигна и се учуди защо ли завързва кесията на колана си. Нинив се мръщеше към собствените си ръце и правеше същото.

— Мила жена — каза Елейн и потърка челото си. Нещо я беше заболяла главата. — Каза ли си името? Не си спомням.

— Мила ли? — Ръката на Нинив се вдигна и рязко подръпна плитките ѝ; тя зяпна, сякаш ръката ѝ го бе направила по своя воля. — Аз... тя май не го каза.

— За какво говорехме, когато влезе? Егеанин току-що си беше отишла. За какво беше?

— Спомням си какво се канех да ти кажа. — Гласът на Нинив поукрепна. — Трябва да издирим Черните сестри преди да са ни заподозрели, иначе няма да можем да ги проследим до онова нещо, което заплашва Ранд.

— Знам — отвърна Елейн търпеливо. Не беше ли го казала вече? Разбира се, че не. — Вече го обсъждахме.

При сводестите порти, извеждащи от малкия двор на хана, Егеанин се спря и огледа мъжете с корави лица, които се разтакаваха боси и гологърди сред случайните минувачи. Имаха вид на хора, които знаят как да използват кривите мечове, провиснали на бедрата им.

Нито едно от лицата не ѝ беше познато. Дори и някой от тях да беше моряк от кораба на Бейл Домон, когато го бе хванала и отвела до Фалме, не го помнеше. Ако някой от тях беше, можеше само да се надява, че няма да свържат една жена с рокля за езда с жената в броня, която беше пленила кораба им.

Изведнъж забеляза, че дланите ѝ са овлажнели. Айез Седай. Жени, които можеха да владеят Силата и не бяха окаишени. Беше седяла на една маса с тях и беше разговаряла с тях. Изобщо не представляваха това, което беше очаквала. Можеха да преливат, следователно бяха повече от опасни, следователно трябваше да бъдат окаишени, и все пак... Нямаха нищо общо с онова, на което я бяха учили. Можело да се научи. Да се научи! Стига да успееше да избегне Бейл Домон — той сигурно щеше да я познае, — трябваше да се върне. Трябваше да разбере повече.

Съжали, че не е облякла пелерина с качулка, стисна здраво тоягата си и закричи по улицата, пробивайки си път през нижещата се тълпа. Никой от моряците не ѝ обърна внимание — тя ги следеше зорко, за да е сигурна.

Това, което не забеляза, беше русолявият мъж в мръсни танчикански дрипи, присвит пред фасадата на боядисаната в бяло винарница от другата страна на улицата. Беше с дебели мустаци, изкусно прикрепени с лепило, и сините му очи над изцапания воал я проследиха, след което отново се плъзнаха към „Двора на трите сливи“. Той се изправи и прекоси улицата, без да обръща внимание на отвратителния начин, по който хората се втриваха в него. Егеанин за малко щеше да го забележи, когато се забрави дотам, че счупи ръката на онзи глупак. Един от Кръвта, според тукашните мерки, да се унизи до такава степен, че да проси, вместо доблестно да си пререже вените. Отвратително. Навярно щеше да разбере повече какво е замислила тя в този хан, след като разберяха, че разполага с повече монети, отколкото предполагаше облеклото му.

ГЛАВА 47

ИСТИНАТА ЗА ЕДНО ВИДЕНИЕ

Документите, пръснати по бюрото на Сюан Санче, не представляваха особен интерес за нея, но тя упорстваше. Други се занимаваха с ежедневните дела на Бялата кула, разбира се, за да осигурят на Амирлинския трон свобода за по-важни решения, но тя имаше навика всеки ден да проверява по едно-две неща, случайно подбрани, без никакво предварително предупреждение, и не смяташе да се откаже от този навик. Не можеше да си позволи да я отвлечат тревоги. Всичко си вървеше според плана. Тя заметна шарфа си, внимателно натопа перото в мастилото и задраска поредната поправена сума.

Днес проучваше списъка от покупки за кухните и доклада за новата пристройка на библиотеката. Броят на дребните грешчици, които някои хора се надяваха, че ще останат незабелязани, винаги я изумяваше. Както и броят, незабелязан от жените, които надзираваха тези неща. Например Лейрас, изглежда, смяташе, че преглеждането на сметките е под достойнството на ранга ѝ, след като титлата ѝ беше променена официално от главна готвачка на Надзорница на кухните. Данеле, от друга страна, младата Кафява сестра, която трябваше да надзирава майстор Джоварин, зидаря, най-вероятно се отвлечаше с книгите, които този човек непрекъснато ѝ намираще. Това бе единственото възможно обяснение защо не успява да постави под въпрос броя на работниците, които Джоварин твърдеше, че е наел, при положение че първите товари с камък от Кандор едва-що пристигаха на Северния пристан. С толкова много хора можеше да се построи цяла нова библиотека. Данеле просто беше твърде завейана, дори за една Кафява сестра. Може би малко селска работа в някоя наказателна ферма щеше да я посъбуди. С Лейрас щеше да е по-трудно — тя не беше Айез Седай и авторитетът ѝ пред помощнички, слугини и хамалчета щеше твърде лесно да рухне. Но навярно и тя можеше да бъде изпратена на „почивка“ в околностите. Това щеше да...

Сюан изсумтя отвратено, хвърли перото на масата и изгледа с гримаса петното, което то остави върху листа с изрядно пресметнатите колони.

— Да си губя аз времето в разсъждения дали да пратя Лейрас да скубе плевели — измърмори тя. — Тази жена е твърде дебела, за да може да се наведе дори!

Но не теглото на Лейрас ѝ разваляше настроението и тя го знаеше: готвачката сега не беше по-дебела отпреди, а и това никога не ѝ беше пречило да шета припряно из кухните. Новини нямаше. Тъкмо това я караше да се върти нервно като риба, на която са отмъкнали плячката. Едно съобщение от Моарейн, че онова момче ал-Тор е взело Каландор, и после от седмици — нищо, въпреки че мълвата по улиците вече произнасяше името му правилно. Нищичко.

Тя вдигна капака на изящно гравираната кутия, в която държеше най-тайните си документи. Малък невидим щит, заплетен около кутията, не допускаше никоя друга ръка освен нейната да я отваря, без да пострада.

Първият свитък, който измъкна, съдържаше доклад, че новачката, видяла пристигането на Мин, е изчезнала от фермата, в която бе изпратена, заедно със стопанката на фермата. Бягството на една новачка едва ли беше чак толкова нечувано, но виж, това, че е изчезнала и селянката, беше обезпокоително. Сара трябваше да се намери, разбира се — не беше напреднала достатъчно, за да я оставят на свобода — но едва ли имаше сериозно основание да държи доклада в кутията. В него не се споменаваха нито името на Мин, нито причината, поради която онова девойче бе изпратено да копае зелки, но въпреки това тя го прибра. В такива дни човек трябваше да се грижи за неща, които в друго време можеха да изглеждат безсмислени.

Следваше описание на едно събиране в Геалдан, пред което бе говорил онзи мъж, който наричаше себе си Пророкът на господаря Дракон. Масема, така май се казваше. Странно. Името звучеше шиенарски. Близо десет хиляди души дошли, за да го слушат как говори от един хълм, провъзгласявайки завръщането на Дракона — реч, последвана от битка с войници, които се опитали да ги разпръснат. Освен факта, че войниците явно изляз як пердах, интересното беше, че този Масема знаеше името на Ранд ал-Тор. Това без колебание се върна в кутията.

Доклад, че все още нищо не се е разбрало относно Мазрим Таим. Никаква причина това да стои тук. Друг, по влошаване на положението в Арад Доман и Тарабон. Кораби, изчезващи по крайбрежието на Аритски океан. Слухове за нахлувания на тайренци в Кайриен. Май си беше създала лошия навик да пъха всичко в тази кутия. Нищо от това не се налагаше да се държи в тайна. Две сестри бяха изчезнали в Иллиан и друга в Кемлин. Тя потръпна, като си помисли къде ли са Отстъпниците. Твърде много от агентите ѝ бяха замлъкнали. Тук, изглежда, вилнееше лъвориба, а тя плуваше в тъмни води. А, ето го. Тънко като коприна късче хартия, което изшумоли, докато го развиваше.

„Примката се задейства. Овчарят държи меч.“

Съветът на Кулата беше гласувал според очакванията ѝ, единодушно и без да се налага да извива ръце, камо ли да се позовава на авторитета си. След като един мъж беше измъкнал Каландор, той трябваше да е Прероденият Дракон и този мъж трябваше да бъде наставляван от Бялата кула. Три сестри от три различни Аджи бяха предложили планове да се съгласуват в Съвета преди тя самата да го е предложила; изненадващото беше в това, че едната беше Елайда, но пък Червените нямаше как да не настояват един мъж, който може да прелива, да бъде удържан с възможно най-здравите въжета. Единственият проблем беше да ги разубеди да пращат делегация до Тийр, за да го приберат, а това не се оказа особено трудно, след като успя да ги увери, че е получила вестта от една Айез Седай, която вече е успяла да се доближи до мъжа и го държи под контрол.

Но с какво ли се занимаваше той сега? Защо Моарейн не се обаждаше? Нетърпението напоследък така бе надвиснало в Залата на събранието, че тя почти очакваше въздухът да заискри. Тя самата едва удържаше гнева си. „Светлината да я изгори тази жена! Защо една дума не изпрати?“

Вратата се разтвори с трясък и тя се изправи гневно, когато видя, че влизат дузина жени, предвождани от Елайда. Всички бяха сложили шаловите си, повечето — с червени ресни, но с тях беше и студеноликата Алвиарин, Бяла, от едната страна на Елайда, и Джолине

Мейса, гъвкава Зелена, както и пълничката Шемерин от Жълтите, плътно зад Данеле, чиито големи сини очи сега изобщо не дремеха. Всъщност Сюан видя поне по една жена от всяка Аджа, с изключение на Синята. Някои изглеждаха нервни, но повечето бяха изпълнени с мрачна решимост, а в тъмните очи на Елайда искреше строга увереност, дори триумф.

— Какво означава това? — сопна им се Сюан и тресна капака на черната кутия. Скочи на крака и мина зад бюрото си. Първо Моарейн, а сега и това! — Ако това е за тайренските неща, Елайда, ти си достатъчно наясно, за да намесваш и други в тях. И имаш достатъчно разум в главата си, за да не влизаш тук така, сякаш е майчината ти кухня! Веднага се извини и напусни, преди да съм те накарала да съжалиш, че не си отново новачка!

Хладната ѝ сдържана ярост в друг момент щеше да ги накара да се пръснат като подплашени кокошки, но макар няколко от жените да преместиха неловко крак, никоя не се запъти към вратата. Дребната Данеле дори ѝ се усмихна самодоволно. А Елайда спокойно се пресегна и дръпна шарфа със седемте ивици от раменете на Сюан.

— Няма да ти трябва повече — каза тя. — Бездруго никога не си била подходяща за него, Сюан.

Шокът вцепени Сюан. Това беше лудост! Беше невъзможно! В гнева си тя посегна към сайдар... и понесе втория си шок. Между нея и Верния извор се издигаше преграда. Тя зяпна невярващо Елайда.

Сякаш като подигравка, сиянието на сайдар обгърна тялото на Елайда. Сюан Санче стоеше безмълвна, докато Червената сестра увиваше потоците на Въздух около нея, от раменете до кръста — ръцете ѝ изпукаха, притиснати към хълбоците ѝ. Едва можеше да диша.

— Вие сте се побъркали! — изхриптя тя. — Всички! Кожите ви ще съдера! Пусни ме! — Никоя от тях не отговори; сякаш просто не я забелязваха.

Алвиарин зарови в документите по масата, бързо, но не и припряно. Джолин и Данеле, с още няколко, започнаха да прелистват книгите, като ги изтърсваха да видят дали между страниците няма нещо. Бялата сестра изсъска разочаровано, след като не намери онова, което търсеше по масата, а после отвори капака на черната кутия. Кутията моментално лумна а топка от пламъци.

Алвиарин отскочи назад с вик и отърси ръката си, по която вече излизаха мехури.

— Защитена — промърмори тя, толкова близо до неприкрития гняв, колкото беше възможно за Белите. — Толкова хитро, че изобщо не го усетих преди да е станало късно. — Нищо не остана от кутията и съдържанието ѝ освен купчина сива пепел върху обгореното квадратно петно на масата.

Лицето на Елайда обаче не показва никакво разочарование.

— Обещавам ти, Сюан, че ще ми кажеш всяка думичка, която изгоря: за кого е била предназначена и с каква цел.

— Трябва да ви е обладал Дракона! — сопна ѝ се Сюан. — Кожицата ти ще съдере за това, Елайда. Кожите на всички ви! Късмет ще имате, ако Съветът на Кулата не гласува да бъдете усмирени до една!

Тънката усмивка на Елайда не докосна очите ѝ.

— Съветът се събра преди по-малко от час — достатъчно Заседателки, за да се приемат предложенията ни — и с единодушен глас, както се предложи, ти не си повече Амирлин. Свършено е, и ние сме тук да го приведем в действие.

Стомахът на Сюан се вледени и един тънък гласец запищя в тила ѝ. „Какво са разбрали? Светлина, колко ли са научили? Глупачка! Сляпа, глупава жена!“ Но лицето ѝ остана гладко. Не за първи път се оказваше така приклепена в тъгъла. Едва петнайсетгодишно момиче, без нищо друго освен ножа на колана, бе притисната в една уличка от четирима яки побойници с кореми, пълни с евтино вино — тогава беше по-трудно да се измъкне, отколкото сега. Така си каза.

— Достатъчно, за да приемат предложенията ви? — озъби се тя. — Минималният брой, пълен с твои приятелки и такива, на които си могла да повлияеш или да изнудиш. — Това, че Елайда беше в състояние да убеди дори относително малък брой от Заседателките, беше достатъчно, за да ѝ пресъхне гърлото, но тя не го показва. — Когато се събере пълният Съвет, с всички Заседателки, ще разбереш грешката си. Тук, в Кулата, никога не е имало бунт и след хиляда години ще сочат съдбата ти като пример за назидание на новачки, които си позволяват да се държат бунтовно. — По някои от лицата пробяга съмнение: изглежда, Елайда не държеше толкова здраво заговорничките си, колкото си мислеше. — Време е да престанете да

дълбаете дупка в корпуса и да започнете да изстребвате водата. Дори ти все още можеш да смекчиш присъдата си, Елайда.

Елайда я изчака с ледено хладнокръвие да свърши, а после я зашлеви с всичка сила. Сюан се олюля, пред очите ѝ закръжиха сребърни искри.

— Ти си свършена — каза Елайда. — Мислиш ли, че аз... че ние... ще позволим да унищожиш Кулата? Водете я!

Сюан залитна, когато две от Червените я забутаха напред. Едва удържайки се на крака, тя ги изгледа гневно, но тръгна натам, накъдето я водеха. На кого трябваше да се обади? Каквито и обвинения да ѝ предявяха, щеше да ги обори, стига да имаше време. Дори обвинения, свързани с Ранд. Не можеха да представят срещу нея нищо повече от голи слухове, а тя бе играла Великата игра твърде дълго, за да бъде надвита от слухове. Освен ако не бяха хванали Мин — Мин можеше да облече слуховете в истини. Тя стисна зъби. „Душата да ми изгори, ако не използвам тази пасмина за стръв за риба!“

В преддверието отново залитна, но този път не защото я блъснаха. Почти се беше надявала, че Леане не е на поста си, но Пазителката се беше изправила вкочанена като Сюан, с ръце, плътно прилепнали до хълбоците, и устата ѝ се мърдаше беззвучно и гневно, затыкната с Въздух.

Но дори не овързаната Леане я бе накарала да се препъне, а високият слаб сивокос мъж, проснат на пода с нож, забит в гърба. Алрик беше неин Стражник от близо двадесет години, без никога да се оплаче, когато пътят ѝ ги задържеше за дълго в Кулата, без никога да промърмори недоволно, когато в качеството си на Стражник на Амирлин биваше отпращан на стотици левги — нещо, което никой от Гайдините не обичаше.

— За това нещо ножицата ти ще насоля и ще я опъна на слънцето, Елайда — хрипливо каза тя. — Кълна ти се!

— Ти помисли за собствената си кожа, Сюан — отвърна Елайда и пристъпи, за да се взре в очите ѝ. — Има още за разкриване от това, което вече разкрихме. Знам го. И ти ще ми го кажеш до трошичка. До... последната... трошичка. — Внезапната кротост в гласа ѝ беше по-ужасяваща от всичките ѝ свирепи погледи. — Обещавам ти го, Сюан. Свалете я долу!

Стиснала топа синя коприна, Мин запристъпва през Северната порта с превзета усмивка, предназначена за стражите с Пламъка на Тар Валон на гърдите. Полюшваше и зелените си поли, както се очакваше от Елминдредата. Но изведнъж забеляза, че стражи няма. Тежката, обкована с желязо врата на звездообразната гвардейска караулка беше отворена, а самата караулка изглеждаше празна. Това беше невъзможно. Никоя порта към територията на Кулата никога не оставаше без стража. По средата на разстоянието до огромната, бяла като кост стрела на самата Кула над дърветата се издигаше гъст пушек. Изглежда, беше близо до помещенията за младежите, които се учеха при Стражниците. Може би пожарът беше отвялякъл пазачите.

Притеснена, тя тръгна натам, без да пуска топа плат. Всъщност не искаше друга рокля, но как можеше да откаже, когато Лейрас натика кесия със сребърници в ръцете ѝ и ѝ нареди да ги използва за коприната, която била видяла — твърдеше, че точно този цвят най-цял да подхожда на фигурата на „Елминдредата“. Дали искаше, или не да подхожда на фигурата ѝ беше по-маловажно, отколкото да удовлетвори желанието на Лейрас.

Откъм дърветата до ушите ѝ стигна дрънчене на мечове. Стражниците, изглежда, караха учениците си да тренират по-здравот от всякога.

Всичко беше отвратително. Лейрас и нейните намеци за хубостта ѝ, Гавин с неговите шеги, Галад, който непрекъснато ѝ правеше комплименти и така и не разбираше какво причинява лицето и усмивката му на сърдечния пулс на една жена. Така ли я искаше Ранд? Дали изобщо щеше да я забележи, ако облечеше рокли и се превземаше пред него като безмозъчна хлапачка?

„Какво съм седнала да мисля за него“ — помисли си тя ядосано. Всичко беше по негова вина. Сега тя нямаше да е тук, облечена в тази глупава дреха, и да се подхилва като идиотка, ако не беше той. „Аз нося палто и бричове, и толкова! Може и да облека рокля някога — може би! — но не за да накарам някой мъж да ме погледне! Обзалагам се, че точно в този момент той се заглежда по някоя тайренка, открила гърдите си наполовина. И аз мога да облека такава рокля. Да видим какво ще си помисли, като ме види в тази синя коприна. Ще си пусна деколтето до...“ Виж ти, какви си ги помисли! Този мъж ѝ беше взел

ума! Амирлинския трон я държеше тук без полза, а Ранд ал-Тор ѝ беше размътил ума! „Да го изгори дано! Да го изгори дано, задето ми причини всичко това!“

Дрънченето на мечове отново прокънтя и изведнъж орда млади мъже изскочи от дърветата пред нея. Носеха копия и голи мечове, Гавин бе начело. Тя разпозна и други, които се учеха при Стражниците. Отнякъде долетяха викове и рев на разгневени мъже.

— Гавин! Какво става тук?

Чул гласа ѝ, той се извърна. Тревога и страх бяха изпълнили очите му, но на лицето му бе изписана решимост.

— Мин. Какво правиш... Махни се оттук, Мин. Опасно е. — Шепа младежи продължиха тичешком напред, но повечето го зачакаха нетърпеливо. Стори ѝ се, че повечето ученици на Стражниците са тук.

— Какво става, Гавин?

— Амирлин е била свалена тази сутрин. Махай се оттук, Мин!

Топът коприна падна от ръцете ѝ.

— Свалена? Не може да бъде! Как? Защо? В името на Светлината, защо?

— Гавин! — извика един от младежите. — Гавин! Белия глиган! Гавин!

— Нямам време — отвърна ѝ той настойчиво. — Навсякъде се води битка. Казаха, че Хамар се опитва да освободи Сюан Санче. Трябва да отида в Кулата, Мин! Бягай! Моля те!

Той се обърна и затича към Кулата. Другите го последваха с викове:

— Гавин! Белия глиган! Гавин! Напред, младежи!

Мин зяпна след тях.

— Ти не каза на чия страна си, Гавин! — прошепна младата жена. Шумът на битката се усили — крясъци и рекове, дрънчане на стомана в стомана се носеха от всички посоки. От тази шумотевица кожата ѝ настръхна и коленете ѝ затрепераха; не беше възможно това, не и тук. Гавин беше прав. Много по-безопасно щеше да е, и много по-умно незабавно да се махне. Само че не можеше да се разбере кога и дали ще я пуснат навън, а и не можеше да измисли каква полза щеше да има от нея отвън.

— А вътре — каква полза от мен? — запита се тя свирепо.

Но не се обърна назад към портата. Остави коприната там, където беше паднала, и бързо се шмугна сред дърветата, търсейки място, където да се скрие. Рано или късно битката щеше да заглъхне, а дотогава тя трябваше да реши какво да прави по-нататък.

В катранената чернота на килията Сюан отвори очи, размърда се, трепна и притихна. Все още ли беше утро навън? Разпитването беше продължило дълго. Постара се да забрави болката — трябваше да е доволна, че все още диша. Грубият камък под нея дращеше подутините и отоците по гърба ѝ, а освен това бе студен и тя цялата трепереше. „Ризата поне можеха да ми оставят.“ Въздухът миришеше на застояла прах и изсъхнала плесен, на старост. Беше в една от дълбоките килии. Никой не беше затварян тук от времената на Артур Ястребовото крило. Никой след Бонвин.

Тя стисна зъби, седна на каменния под и опипа около себе си с ръка за стена, на която да се облегне. Каменните блокове на стената се опряха студени в гърба ѝ. „Дребни неща — каза си тя. — Мисли за дребни неща. Топло. Студено. Кога ли ще ми донесат вода? Ако ми донесат.“

Не можа да се сдържи да не опипа за пръстена на Великата змия на пръста си. Нямаше го. Не че очакваше да го намери. Стори ѝ се, че си спомня как ѝ го бяха измъкнали. По някое време нещата бяха започнали да стават като в мъгла. Благодатна, благословена мъгла. Но си спомняше всичко, което им беше казала. Почти всичко. Триумфът от това, че успя да премълчи частица тук, трошица — там. В промеждутъците между изричаните с вопъл отговори, бързайки да отговори, дано само да спрат, поне за малко, само да... Тя уви ръце около тялото си, за да престане да трепери; не подейства много. „Ще остана спокойна. Не съм мъртва. Това трябва да запомня над всичко останало. Не съм мъртва.“

— Майко? — доехтя плахийт глас на Леане от тъмнината. — Будна ли си, майко?

— Будна съм — въздъхна Сюан. Беше се надявала, че ще освободят Леане, че ще я прогонят в града. Жегна я чувството за вина от късчето успокоение, което изпита от присъствието на другата жена

в килията. — Съжалявам, че те въвлякох в това, дъщ... — Не. Нямаше право да я нарича вече така. — Съжалявам, Леане.

Последва дълго мълчание.

— Добре ли си... майко?

— Сюан, Леане. Само Сюан. — Въпреки волята си се опита да прегърне сайдар. Там нямаше нищо. Не и за нея. Само празнота. Никога повече. Цял живот, отдаден на целта, а сега беше без кормило, понесла се без платна по море, много по-тъмно от тази килия. Изтри сълзата от бузата си, ядосана, че ѝ е позволила да се отрони. — Вече не съм Амирлинския трон, Леане. — Част от яда се прокрадна в гласа ѝ. — Сигурно Елайда ще бъде издигната на мое място. Ако вече не е. Кълна се, че един ден ще хвърля тази жена за храна на сребрушите!

Единственият отговор от страна на Леане беше дълга, отчаяна въздишка.

Стърженето на ключ в ръждясалата желязна ключалка накара Сюан да вдигне глава: никой не беше помислил да я смаже преди да ги хвърлят двете с Леане тук и ръждясалите части не искаха да се превъртят. Тя се насили да се изправи.

— Стани, Леане. Стани. — След малко чу оплакванията на другата жена и тихото ѝ пъшкане.

С малко по-силен глас Леане каза:

— Каква полза от това?

— Поне няма да ни намерят да лежим на пода и да плачем. — Опита се да заговори по-твърдо. — Можем да се борим, Леане. Докато сме живи, можем да се борим. — „О, Светлина, те ме усмириха! Усмириха мен!“

Стисна юмруци и съжали, че гласът в гърлото ѝ толкова прилича на хленч.

Мин остави вързопите на пода, отметна наметалото и хвана ключа с две ръце. Два пъти по-дълъг от дланта ѝ, той беше също толкова ръждясал като ключалката, също като останалите ключове на голямата желязна халка. Въздухът беше студен и влажен, сякаш лятото никога не достигаше толкова ниско долу.

— Побързай, чедо — измърмори Лейрас: беше вдигнала фенера над Мин и оглеждаше тъмния каменен коридор. Трудно беше да се

повярва, че тази жена с многобройните тлъстини под брадичката някога е била красавица, но сега Мин определено я смяташе за хубава.

Тя напъна ключа и поклати отчаяно глава. Беше се натъкнала на Лейрас, докато се промъкваше към стаята си за простата рокля, която си беше облякла сега, и за още няколко неща. Всъщност беше намерила дебеланата да търси нея, ужасно притеснена за „Елминдред“ — ахкаше какъв късмет била извадила Мин, че е оцеляла, и едва не я заключи в стаята ѝ, докато минат неприятностите. Все още не беше сигурна как бе успяла да уговори Лейрас и все още не можеше да се отърве от изумлението, когато дебеланата неохотно се съгласи да ѝ помогне. „Храбра и гореща мома ще да е била, няма що. Е, надявам се да може — как го каза тя? — да ме измъкне от врящия казан.“ Проклетият му ключ не искаше да се помръдне.

Всъщност беше благодарна на Лейрас не само затова. Съмнително беше дали щеше да успее сама да приготви всичко, или дори да намери част от необходимите неща, във всеки случай не и толкова бързо. Освен че... Освен че когато се натъкна на Лейрас, вече бе започнала да си казва, че е пълна глупачка само дето си е помислила да направи такова нещо, и че докато все още има възможност, трябва да се метне на някой кон и да побегне към Тийр преди някой да е решил да добави и нейната глава към онези, които вече бяха забучени на колове пред Кулата. Възможността да избяга щеше да си остане нещо, което тя никога нямаше да може да забрави. Това само по себе си я направи преблагодарна, за да не възрази ни най-малко, когато Лейрас прибави няколко хубави рокли към онова, което тя самата вече бе опаковала. Ружът и пудрите винаги можеха да бъдат „загубени“ някъде по пътя. „Но защо този проклет ключ не се превърта? Може би Лейрас ще...“

Ключът изведнъж помръдна и се превърта с толкова силно изщракване, че Мин се уплаши да не би нещо да се е случило. Но когато бутна грубата дървена врата, тя се отвори. Мин награби вързопите, пристъпи в голата каменна килия... и спря объркана.

В светлината на фенера видя две жени, покрити с тъмни отоци и зачервени подутини, заслонили очи от внезапната светлина, но първоначално не беше сигурна дали това са тези, които търси. Едната беше висока и с бронзов загар, другата — по-ниска, набита и с по-светла кожа. Лицата им изглеждаха същите — почти същите — и

незасегнати от всичко онова, което бяха претърпели, така че трябваше да са те. Но безвремието, бележещо лицата на Айез Седай, сякаш се беше стопило. Обзе я смут. Около нито една от двете не видя никакви образи и аури. Около Айез Седай винаги имаше и образи, и аури. „Престани с това“ — смъмри се тя.

— Откъде... — проговори удивена едната от двете. — Как намери тези ключове? — Беше гласът на Сюан Санче.

— Тя е — промълви Лейрас невярващо и сръга Мин с дебелия си пръст. — Побързай, чедо! Твърде съм стара и мудна за приключения.

Мин я погледна стреснато. Доця ѝ се да попита Сюан защо двете вече не изглеждат млади, но нямаше време за подобни глупави въпроси. „Прекалено съм се вживяла в ролята на тъпата Елминдреда!“

Тя връчи вързопите на двете жени и заговори бързо:

— Дрехи. Обличайте ги колкото можете по-бързо. Не знам колко време ми остава. Накарах пазача да си въобрази, че ще му дам няколко целувки срещу възможността да ви го върна заради тормоза и докато го отвличах, Лейрас се приближи зад него и го халоса с една точилка. Не знам колко още ще спи. — Тя надникна притеснено през вратата. — Най-добре е да побързаме.

Сюан вече бе развързала вързопи си и си надяваше дрехите. С изключение на ленените ризи всичко беше от обикновена кафява вълна — подходящ цвят за селянки, дошли в Бялата кула да потърсят съвет от Айез Седай, въпреки че разкроените за езда поли изглеждаха малко необичайно. Лейрас беше свършила повечето работа по ушиването — Мин през цялото време се бодеше с иглата. Леане също започна да се облича, но изглеждаше повече заинтересувана от ножа, окачен на колана, отколкото от самите дрехи.

Три облечени в прости дрехи жени все пак имаха някакъв шанс да напуснат Кулата, без да привлекат нечие внимание. Много молители и хора, търсещи помощ, се бяха оказали в Кулата по време на битката и три повече, измъкващи се навън, в най-лошия случай щяха да бъдат изхвърлени от някоя порта на улицата. Стига да не ги познаеха. Лицата на другите две също можеха да помогнат. Едва ли някой щеше да вземе две млади — поне на вид — жени за Амирлинския трон и Пазителката на Хрониките. Бившата Амирлин и бившата Пазителка, напомни си Мин.

— Само един пазач? — възкликна Сюан и потръпна, докато обущаше втория си чорап. — Странно. Че те някоя крадла на кесии биха пазили по-добре. — Тя погледна Лейрас и напъха крака в грубите селски обуща. — Приятно е да разбере човек, че някой не е повярвал на обвиненията срещу нас.

Дебелата жена се навъси и тлъстините под брадичката ѝ провиснаха.

— Аз съм вярна на Кулата — заяви тя строго. — Тези неща не са за мен. Аз съм само готвачка. Просто това глупаво момиче взе че твърде много ми напомни колко глупава бях и аз самата едно време. Мисля — като ви гледам така, — че е време да си напомня, че не съм вече онова кръшно девойче. — Тя натика фенера в ръцете на Мин.

— Лейрас, нали няма да ни оставиш? — възкликна Мин. — Не и сега, след всичко, което направи.

Дебеланата се усмихна, отчасти унесена в спомени, отчасти пълна с печал.

— О, Елминдреда, ти наистина ми напомняш за времената, когато бях на твоите години. Какви глупости върших и как веднъж за малко да ида на бесилката. Няма да ви предам, чедо, но животът ми е тук. Когато удари вторият гонг, ще пратя някое момиче с кана вино за пазача. Ако не се е събудил или не са го намерили дотогава, това ще ви осигури повече от един час. — Тя се извърна към другите две и на лицето ѝ изведнъж се изписа суровост, каквато Мин беше виждала адресирана към младите готвачки и прислужнички. — И добре да използвате този един час, чухте ли? Разбрах, че са решили да ви натикат в миялнята, за да ви показват за назидание. Така или иначе, не ме интересува — това са си работи на Айез Седай, не на готвачките. Една или друга Амирлин, за мене е все едно — но ако позволите това дете да го хванат, ще ви дера кожата от изгрев до залез, когато не сте наврени в мазните казани или не търкате гърнетата в тоалетните! Преди да съм ви довършила, ще съжалите, че не са ви отрязали главите. И не си въобразявайте, че ще повярват, че съм ви помогнала. Всеки знае, че си държа на кухните. Запомнете го добре и марш! — Усмивката отново цъфна на лицето ѝ и тя оципа Мин по бузата. — Подкарай ги бързо, детето ми. Ох, колко ще ми е мъчно, че няма да мога да те обличам. Такова хубавичко дете. — И след последно енергично оципване се затътри извън килията.

Мин разтри ядосано бузата си. Мразеше Лейрас да я пощипва. Тази жена беше силна като кон. За малко да идела на бесилката? Що за „палаво момиченце“ е била Лейрас?

Леане нахлузи роклята си и изсумтя:

— Като си помисля само, че ви говореше по този начин, майко! Изненадана съм, че помогна, след като изпитва такива чувства.

— Но все пак помогна — отвърна ѝ Мин. — Запомнете това. И смятам, че ще удържи на думата си да не ни издава. Сигурна съм.

Леане отново изсумтя.

— Не е без значение, Леане, че тази титла вече ми е отнета — каза Сюан. — Не е без значение, ако утре двете с теб се окажем едни от нейните чистачки. — Леане скръсти ръце, за да ги спре да треперят, и извърна очи от нея. Сюан продължи спокойно, макар и с пресекнат глас. — Аз също така допускам, че Лейрас ще спази думата си за... други неща... така че колкото и да ти е все едно дали Елайда ще ни обеси, за да ни види цял свят, предлагам ти да се пораздвижиш. Аз лично най-много мразя мазните казани още от момиче и не се съмнявам, че и сега няма да ми харесат.

Леане намусено започна да оправя ръкавите на селската си рокля.

Сюан се обърна към Мин.

— Сигурно ще престанеш да гориш толкова от желание да ни помогнеш, като ти кажа, че нас ни... усмириха. — Гласът ѝ не трепна, но се беше вкочанил от усилието да изрече думата и очите ѝ се бяха изпълнили с болка и мъка. — Всяка от Посветените може да ни завърже като овце, Мин. Дори повечето новачки биха могли.

— Знам — каза Мин, внимавайки да не допусне в тона си и намек за съчувствие. Съчувствието в този момент можеше да прекърши и последните останки от самоконтрол у двете жени, а на нея ѝ трябваше да могат да се владеят. — Беше провъзгласено по всеки ъгъл в града и изпратено до всяко кътче по света, където можеше да се намери и една новачка. Но вие все още сте живи. — Леане се изсмя горчиво, но тя не обърна внимание на смеха ѝ. — Най-добре да тръгваме. Пазачът може да се свести или някой да слезе да провери.

— Води, Мин — каза Сюан. — В ръцете ти сме.

Бързо излязоха и тръгнаха нагоре по тесните каменни стъпала. Не биваше да се спират. Това, че се стараеха да минат за молителки,

нямаше да им спести въпросите, ако ги забележеха да излизат от подземията с килиите.

Коридорите на Кулата рядко бяха пълни, но сега направо изглеждаха опразнени. От време на време пред тях или в страничните коридори се мяркаше някой, но независимо дали беше Айез Седай, Стражник или слуга, всички бързаха, твърде улисани в собствените си грижи, за да ги забележат. Кулата сякаш беше притихнала.

Преминаха по един напречен коридор, чиито бледозелени подови плочи бяха оцапани с петна засъхнала кръв. Две по-големи петна се протягаха на дълги ивици, сякаш някой бе влачил трупове.

— Какво е станало тук? — попита настоятелно Сюан. — Кажете ми, Мин! — Леане стисна дръжката на ножа си и се заоглежда, сякаш очакваше някой да ги нападне.

— Битка — отвърна неохотно Мин. Беше се надявала, че двете жени ще разберат за това едва след като се озоват извън Кулата, колкото се може по-далече навън. — Започна вчера, веднага след като ви плениха, и спря едва преди два часа. И то не напълно.

— Искаш да кажеш Гайдините? — възкликна Леане. — Стражниците се бият помежду си?

— Стражници, гвардия, всички. Всичко се започна, когато някакви мъже, дошли под предлог, че са строители — двеста или триста души — се опитаха да завладеят самата Кула, веднага след като обявиха, че сте задържани.

Сюан се навъси.

— Данеле! Трябваше да се досетя, че в тази работа се крие нещо повече от разсеяност. — Лицето ѝ се изкриви още повече и на Мин ѝ се стори, че всеки миг ще се разплаче. — Артур Ястребовото крило не е могъл да го постигне, а ето че ние го направихме сами. — Макар на ръба на сълзите, гласът ѝ се изпълни с гняв. — Светлината да ни е на помощ, разрушихме Кулата. — Дългата въздишка сякаш пресуши дъха ѝ, както и гнева. — Предполагам — каза тя след малко, — че би трябвало да се радвам за това, че част от Кулата е останала на моя страна, но почти ми се иска да не е. — Мин се постара да запази лицето си безизразно, но проникателните сини очи на Сюан сякаш разчитаха всяко трепване на клепачите ѝ. — Или никой не ме е подкрепил, Мин?

— Някои ви подкрепиха. — Нямаше намерение да ѝ казва колко малко бяха тези някои. Но не биваше да оставя у Сюан илюзии, че в Кулата са останали нейни поддръжници. — Елайда не изчака да разбере дали Синята Аджа ще остане на ваша страна, или не. В Кулата не е останала нито една Синя сестра, жива поне, доколкото знам.

— А Шериам? — попита с тревога Леане. — А Аная?

— Не знам. Не са останали и много Зелени. Не и в Кулата. Останалите Аджи са се разцепили. Повечето Червени все още са тук. Доколкото знам, всички, които са се противопоставили на Елайда, или са избягали, или са мъртви. Сюан... — Необичайно изглеждаше да я нарича така — Леане промърмори сърдито, — но да я нарича „Майка“ щеше да звучи като подигравка. — Сюан, според обвиненията, предявени срещу вас, вие с Леане сте уредили бягството на Мазрим Таим. По време на боя Логаин също е избягал и те обвиняват вас и за това. Не ви наричат съвсем Мраколюбки — предполагам, че това би означавало нещо твърде близко до Черната Аджа — но почти. Струва ми се обаче, че това се подразбира от всички.

— Те дори няма да признаят истината — каза тихо Сюан, — че те самите смятат да направят точно това, за което обвиняват мен.

— Мраколюбки ли? — промърмори объркана Леане. — Те са ни нарекли...

— А защо не? — изпъшка Сюан. — Какво би ги спряло, след като дръзнаха да направят всичко друго?

Когато наближиха един от изходите, Мин задиша малко по-леко. Беше скрила коне в гористата част на територията на Кулата, недалече от западните порти. Все още оставаше открит въпросът доколко изобщо щяха да могат да излязат навън на коне, но доберяха ли се до тях, тя все щеше да измисли начин да се измъкнат. Сигурно стражите при портата нямаше да спрат три излизащи си жени. Не спираше да си го повтаря.

Вратата, която търсеше, трябваше да се намира някъде напред — обикновена дървена врата, извеждаща към рядко използвана пътека точно срещу мястото, където този проход пресичаше просторния коридор, обикалящ външната стена на Кулата... и изведнъж очите ѝ се приковаха в лицето на Елайда, понесла се от външния коридор право към нея.

Коленете на Мин тупнаха на пода и тя се присви, привела глава и прикрила лице под качулката. Сърцето ѝ се разтуптя така, все едно се мъчеше да изхвъркне от ребрата ѝ. „Молителка, това съм аз. Най-обикновена жена, нямаща нищо общо с това, което се случва тук. О, Светлина, моля те!“ Вдигна глава само колкото да надникне под ръба на качулката си. Почти очакваше изпълнената със злоба Елайда да втренчи поглед в нея.

Елайда я подмина, без дори да я погледне. Беше наметнала широкия шарф със седемте ивици на Амирлинския трон на раменете си. Следваше я Алвиарин, понесла шарфа на Пазителката на Хрониките, бял заради нейната Аджа. Още десетина Айез Седай минаха след Алвиарин, повечето Червени, макар Мин да мерна два шала с жълти ресни, един със зелени и един с кафяви. Шествието се охраняваше от шестима Стражници с ръце на дръжките на мечовете.

И трите бяха коленичили, осъзна Мин и осъзна също така, че почти бе очаквала Сюан и Леане да се хвърлят да удушат Елайда.

— Твърде малко жени са били усмирявани — каза Сюан като че ли на себе си, щом шествието отмина по коридора — и никоя не го е преживявала дълго, но е казано, че единственият начин да го преживееш е да пожелаеш нещо също толкова силно, колкото желанието да преливаш. — Доскорошната пълна безнадеждност беше напуснала очите ѝ. — Отначало си мислех, че искам да изкормя Елайда и да я проवेश да се суши на слънце. Сега разбирам, че не искам нищо — нищичко друго! — освен да дочакам деня, в който ще мога да кажа на тази жена, не, тази гнида, че ще живее дълго, за да видят всички какво може да сполети всеки, който си позволи да твърди, че аз съм Мраколюбка!

— И Алвиарин — добави Леане. — И Алвиарин!

— Бях се уплашила, че ще ме усетят — продължи Сюан, — но сега вече няма какво да усетят у мен. Едно предимство от това, че си... усмирена. — Леане поклати сърдито глава, а Сюан продължи: — Трябва да използваме всички предимства, за които можем да се сетим. И да сме благодарни за тях. — Последното прозвуча все едно че искаше да убеди самата себе си.

Последният Стражник се скри зад ъгъла и Мин преглътна буцата в гърлото си.

— Предимствата можем да обсъдим по-късно — изграчи тя и млъкна, за да преглътне пак. — Сега просто да се доберем до конете. — Това, изглежда, беше най-трудното.

И наистина, докато бързаха извън Кулата под обедното слънце, преживяното преди малко им се стори най-лесното досега. Стълбът пушек, издигащ се към безоблачното небе на изток от Кулата, изглежда, беше единственият останал знак от приключилата беда. Покрай тях минаваха групи мъже, но никой не обърна внимание на трите жени, притичващи покрай библиотеката, построена така, че да уподобява извисили се вълни, замръзнали в камък. Тясна пътека отвеждаше навътре в градините и на запад сред гора от дъбове и иглолистни дървета. Мин облекчено пое дъх, когато видя трите оседлани коня, все още завързани там, където ги бяха оставили двете с Лейрас — на малка полянка, обградена от кленове и ясени.

Сюан веднага се запъти към една здрава рунтава кобила, две педи по-ниска от другите.

— Подходящ кон за сегашното ми положение. И изглежда по-кротка от другите. Никога не съм била добра ездачка. — Тя погали муцуната на кобилата и животното облиза ръката ѝ. — Как се казва, Мин? Знаеш ли?

— Бела. Тя е на...

— Нейният кон! — Гавин изскочи иззад дебелия ясен ствол с ръка на дръжката на меч си. Петното засъхнала кръв по лицето му беше със същата форма като във видението на Мин, когато се беше върнала в Тар Валон. — Разбрах, че си намислила нещо, Мин, когато видях коня ѝ. — Червено-златистата му коса беше изцапана с кръв, очите му бяха помътнели, но крачеше към тях плавно, с гъвкава котешка походка. Котарак, дебнеш мишки.

— Гавин — почна Мин, — ние...

Той измъкна меч от ножницата, отметна с върха му качулката на Сюан и опря острието в гърлото ѝ толкова бързо, че Мин дори не успя да ахне. Сюан го гледаше, външно все така спокойна, сякаш още носеше шарфа.

— Недей, Гавин! — викна Мин. — Не бива! — Тя пристъпи към него, но той махна със свободната си ръка назад и тя спря. Беше напрегнат като стоманена пружина. Мин забеляза, че Леане е

заметнала пелерината си, прикривайки с нея едната си ръка, и се замоли дано да не прояви глупостта да извади ножа от колана си.

Гавин огледа лицето на Сюан и бавно кимна.

— Това си ти. Не бях сигурен, но си ти. Тази... маска не може...
— Видимо не помръдна, но широко отворените очи на Сюан издадоха, че острият връх на оръжието му се е забол по-силно. — Къде са сестра ми и Егвийн? Какво си им направила?

Най-ужасяващото за Мин бе, че той дори не повиши тон и не вложи в гласа си никакво чувство. Гласът му звучеше само уморено, по-уморено от всеки глас, който беше чувала.

Гласът на Сюан прозвуча почти толкова уморено.

— Последното, което научих за тях, е, че са живи и здрави. Но не мога да кажа къде са. Или би предпочел да са тук, сред тази лудост?

— Никакви айезседайски игри на думички — каза той тихо. — Кажи ми къде са били, веднага, за да се уверя, че казваш истината.

— В Иллиан — отвърна без колебание Сюан. — В самия град. Там се учеха при една Айез Седай на име Мара Томанес. Би трябвало все още да са там.

— Значи не са в Тийр — промърмори той. И внезапно добави: — Твърдят, че си Мраколюбка. Ще рече Черна Аджа, нали?

— Ако наистина вярваш в това — отвърна спокойно Сюан, — отрежи ми главата.

Мин едва не изпищя, когато кокалчетата на десницата му побеляха около дръжката на меча. Тя се пресегна бавно и докосна изпънатата му китка — съвсем лекичко, за да не си помисли, че се опитва да направи нещо друго освен само да го докосне. Все едно че пипна камък.

— Гавин, ти ме познаваш. Не би могъл да си помислиш, че ще помагам на Черната Аджа. — Очите му не се отклониха от лицето на Сюан, нито примигнаха. — Гавин, Елейн поддържа и нея, и всичко, което тя прави. Твоята собствена сестра, Гавин. — Ръката му все още беше като камък. — Егвийн също ѝ вярва, Гавин. — Китката му под пръстите ѝ трепна. — Кълна се, Гавин. Егвийн ѝ вярва.

Очите му я стрелнаха, после отново се върнаха на Сюан.

— Защо да не те хвана за врата и да не те предам? Кажи ми една причина.

Сюан срещна погледа му много по-спокойно от Мин.

— Би могъл да го направиш и предполагам, че съпротивата ми няма да ти създаде повече грижи, отколкото някое коте. До вчера бях една от най-могъщите жени в света. Може би най-могъщата. Крале и кралици идваха, ако пожелаех да ги извикам, дори да мразят Кулата и всичко, зад което стои тя. А днес... боя се, че довечера няма да намеря какво да ям и че ще се наложи да спя под някой храст. Само за един ден бях принижена от положението на най-силната жена в света до такава, която в най-добрия случай може да се надява да намери някоя ферма, в която да си изкарва къшея хляб. Каквото и да си мислиш, че съм направила, не е ли това достатъчно наказание?

— Може би — каза Гавин след дълга пауза и Мин облекчено въздъхна, след като той плавно прибра меч в ножницата. — Но не за това ще ви пусна. Елайда все пак би могла да ти вземе главата, а аз не искам да допусна това. Искам това, което знаеш, да остане там, ако ми потрябва.

— Гавин — каза Мин, — ела с нас. — Един обучен от Стражници боец можеше да се окаже полезен в дните, които ги чакаха. — Така винаги ще ти е подръка, за да отговаря на въпросите ти. — Сюан я стрелна с очи, без да изпуска от поглед Гавин, но не бе много възмутена. Мин продължи: — Гавин, Егвийн и Елейн й вярват. Не можеш ли и ти да повярваш?

— Не искам повече от онова, което мога да дам — отвърна той тихо. — Ще ви заведа до най-близката порта. Без мен изобщо не бихте могли да се измъкнете. Това е всичко, което мога да направя, Мин, а и то е много повече от това, което би трябвало да направя. Разпоредено е да бъдеш задържана, знаеш ли това? — Той пак погледна Сюан. — Ако нещо ги сполети — каза ѝ той със същото безизразно лице, — Егвийн или сестра ми, ще те намеря, където и да си се скрила, и ще се погрижа същото да сполети и теб. — И внезапно се отдалечи от тях, спря и скръсти ръце, извърнал глава настрани, сякаш не можеше да понася повече да ги гледа.

Сюан надигна плахо ръка към гърлото си — тънка червена чертичка върху бледата кожа бележеше мястото, където доскоро се беше опирало острието.

— Твърде дълго бях със Силата — промълви тя малко плахо. — Забравила съм какво означава да се озовеш пред някой, който може да те вдигне и да те скърши като суха клонка. — След което се взря в

Леане, сякаш я виждаше за първи път, и опипа лицето си, като че ли зачудена на какво ли е заприличало. — Според това, което съм чела, трябва да мине по-дълго време, но вероятно грубите действия на Елайда са причината. Маска, така го нарече той, но може и да ни послужи за това. — Тя се качи тромаво на гърба на Бела и стисна юздите, сякаш рунтавата кобила беше буен жребец. — Друго предимство, както изглежда, на това да си... Трябва да привикна да го казвам без трепет. Аз съм усмирена. — Каза го бавно и кимна. — Да, така е. Ако Леане е пример, значи съм загубила петнадесет години, може би и повече. Познавам жени, които биха платили всякаква цена за това. Трето предимство. — Тя хвърли поглед към Гавин. Той все още стоеше с гръб към тях, но въпреки това Сюан сниши глас. — Наред с известно развързване на езика, да го наречем. Не съм се сещала за Мара от години. Приятелка от детинство.

— Сега и вие ли ще се състарите като всички нас? — попита Мин, докато се качваше на седлото. По-добре, отколкото да обсъжда лъжата. По-добре беше просто да запомни, че сега тя можеше да лъже. Леане се метна ловко на третата кобила и дръпна уверено юздите ѝ. Явно се беше качвала на кон и преди.

Сюан поклати глава.

— Всъщност не знам. Нито една усмирена жена не е преживявала достатъчно дълго, за да го разбере. Но аз смятам да го направя.

— Смятате ли да тръгвате — подвижна им грубо Гавин, — или ще седите тук да си приказвате? — И без да дочака отговор, се затича през дърветата.

Те сръгаха кобилите след него. Сюан придърпа качулката, за да скрие лицето си. С маска или не, изглежда, не искаше да рискува. След миг колебание Мин направи същото. Елайда е искала да арестуват и нея? Това трябваше да означава, че е знаела, че „Елминдред“ всъщност е Мин. И от колко ли време го е знаела? От колко ли време Мин се беше въртяла тук, въобразявайки си, че се е прикрила, докато Елайда я е наблюдавала и се е подсмивала като на последната глупачка?

На една застлана с чакъл алея се появиха двадесетина младежи, някои малко по-възрастни от Гавин, а други — почти момчета. Всички обаче носеха мечове на коланите или на гърбовете си и дрехите на

повечето бяха оцапани с кръв. Всеки от тях имаше същия немигащ поглед като на Гавин. Като го видяха, те се спряха и заудряха десните си юмруци в гърдите. Без да спира, Гавин прие поздрава с кимане и младежите се подредиха зад конете на жените.

— Учениците? — промърмори Сюан. — И те ли са взели участие в битката?

Мин кимна. Лицето ѝ беше безизразно.

— Наричат се „Младоците“.

— Подходящо име — въздъхна Сюан.

— Някои от тях са направо деца — промълви Леане.

Мин не мислеше да им казва, че Стражниците на Синята и Зелената Аджа бяха намислили да ги освободят преди да бъдат усмирени и може би щяха да успеят, ако Гавин не беше вдигнал и учениците — „децата“ — и не беше ги повел в Кулата, за да ги спрат. Това сражение беше едно от най-яроствните — ученик срещу учител, без милост и пощада.

Високите обковани с бронз порти Алиндреле бяха широко отворени, но с тежка охрана. Част от стражите носеха Пламъка на Тар Валон на гърдите си, други бяха с обикновени дрехи и безразборна смесица от метални нагръдници и шлемове. Гвардейци и мъже, дошли маскирани като строители. И едните, и другите изглеждаха изпълнени с решимост, но стояха отделени едни от други и се поглеждаха с подозрение. Един гвардейски офицер с прошарена коса стоеше по средата, скръстил ръце на гърди, и гледаше приближаващия се с жените Гавин.

— Прибори за писане! — викна му Гавин. — Бързо!

— А, вие трябва да сте от Младоците, за които чухме — отвърна офицерът. — Разбрах, че сте добри бойци, но получих заповед да не пускам никого да напуска Кулата. Подпечатана от самия Амирлински трон. За кого се взимаш, че ѝ противоречиш?

Гавин вдигна глава бавно и каза:

— Аз съм Гавин Траканд от Андор. И искам да пуснеш жените, иначе си мъртъв. — Останалите Младоци пристъпиха зад него с ръце на мечовете, без да мигат и изглежда, без да се притесняват, че ги превъзхождат по брой.

Прошареният мъж пристъпи смутено от крак на крак, а един от стражите промърмори:

— Този е същият, дето казват, че убил Хамар и Кулин.

Офицерът извърна глава към караулката и един от гвардейците изтича вътре и се върна с писалищна дъска и разтопен червен восък в месингова чашка. Гавин даде знак на войника да придържа дъската и енергично написа нещо.

— Това ще ви позволи да преминете през стражите на моста — каза той, капна от червения восък под подписа си, после притисна здраво в него пръстена с личния си герб.

— Ти си убил Кулин? — каза Сюан с тон, отговарящ на доскорошния ѝ сан. — И Хамар?

Сърцето на Мин замря. „Успокой се, Сюан! Спомни си коя си сега и се успокой!“

Гавин се извърна рязко към трите жени, очите му бяха като сини пламъци.

— Да — изхриптя той. — Те бяха мои приятели и аз ги ценях, но застанаха на страната на... на Сюан Санче и аз трябваше да... — Внезапно той тикна листа, който бе подпечатал, в ръката на Мин. — Тръгвайте! Тръгвайте преди да съм си променил решението! — И плесна конете им по задниците. — Тръгвайте!

Излязоха през портите. Огромният площад пред Кулата беше празен, улиците около него също. Тропотът на копитата по паважа отекваше кухо. Онези, които все още не бяха напуснали града, се криеха.

Мин огледа листа на Гавин. Върху дебелото парче засъхващ червен восък се открояваше фигура на връхлитащ глиган.

— Тук се казва, че имаме разрешение да напуснем. Можем да го използваме не само на мостовете, но и за да се качим на някой кораб. — Изглеждаше благоразумно, че никой не знаеше накъде тръгват, дори и Гавин. Всъщност тя не допускаше, че би могъл да си промени решението, но той беше крехък младеж, готов да се прекърши при погрешен удар.

— Идеята може би не е лоша — каза Леане. — Винаги съм си мислила, че Галад е по-опасният от двамата, но вече не съм сигурна. Хамар и Кулин... — Тя потръпна. — Един кораб би ни отвел по-надалече и по-бързо от тези коне.

Сюан поклати глава.

— Повечето от избягалите Айез Седай със сигурност трябва да са прехвърлили мостовете. Това е най-бързият път извън града в случай, че някой те гони, по-бърз, отколкото да чакаш екипажа на някой кораб да се накани да тръгне. Трябва да остана близо до Тар Валон, ако смятам да ги събирам.

— Те няма да те последват — изрече Леане монотонно и многозначително. — Нямах повече никакви права над шарфа, нито дори над шала и пръстена.

— Може и да не нося повече шарфа — отвърна Сюан също така многозначително, — но все още знам как да подготвя един екипаж за бурята. И след като не мога да нося шарфа, трябва да се погрижа да изберат на мое място подходящата жена. Няма да позволя Елайда да ми се измъкне, наричайки себе си Амирлин. Трябва да бъде някоя могъща в Силата, някоя, която вижда нещата право.

— Значи смяташ да продължиш да помагаш на този... този Дракон? — сопна се Леане.

— А какво друго ми остава? Да се свия на кълбо и да умра?

Леане потръпна, сякаш я бяха ударили през лицето, и дълго време трите продължиха да яздят безмълвно. Приказните здания наоколо, като изваяни от вятъра планински стръмнини, морски вълни и птичи ята, надвисваха над главите им ужасяващо при липсата на хора по улиците. Единствено някакъв самотник притича от един ъгъл пред тях и започна да се промъква от праг на праг, но появата му не намали чувството за празнота, а само го подсили.

— Какво друго можем да правим? — каза по едно време Леане. — Чувствам се толкова... празна. Празна.

— Намери нещо, с което да запълниш празнотата — отвърна й Сюан твърдо. — Каквото и да е. Готви за гладните, грижи се за болните, намери си мъж и му напълни къщата с деца. Колкото до мен, смятам да се погрижа Елайда да не се измъкне след всичко това. Бих могла почти да ѝ простя, ако наистина е повярвала, че съм застрашавала Кулата. Почти. Но тя беше изпълнена със завист още от деня, в който бях издигната за Амирлин вместо нея. Това я тласка повече от всичко друго и тъкмо заради това смятам да я стъпча. Ето това ме изпълва мен, Леане. Това, както и фактът, че Ранд ал-Тор не трябва да попада в нейните ръце.

— Може би това ще е достатъчно. — Гласът на жената с медния загар прозвуча неуверено, но тя се изправи. Контрастът между явната ѝ опитност и колебливата стойка на Сюан върху по-ниската кобила я правеше да изглежда сякаш тя е водачката. — Но как бихме могли да започнем? Разполагаме с три коня, дрехите на гърбовете ни и това, което Мин има в кесията си. Едва ли ще стигне, за да предизвикаме Кулата.

— Радвам се, че не избра мъжа и къщата. Ще намерим и други. — Сюан направи гримаса. — Ще намерим избягалите Айез Седай. Ще намерим каквото ни трябва. Може да се окаже, че имаме повече, отколкото си мислиш, Леане. Мин, какво пише в пропуска? Споменава ли се за три жени? Какво? Бързо, момиче.

Мин я изгледа сърдито през рамо. Сюан се взираше към притичващия пред тях мъж — едър чернокос тип, прилично облечен, но в строги кафяви цветове. Гласът ѝ звучеше така, сякаш все още беше Амирлин. „Е, нали аз самата исках да не се предава?“

Сюан я погледна с пронизващите си сини очи — само дето сега изглеждаха някак по-малко заплашителни отпреди.

— Пише: „Приносителите могат да напуснат Тар Валон по моя воля — каза Мин. — Който им попречи, ще отговаря лично пред мен.“
Подпис...

— Знам името му — сръза я Сюан. — След мен. — Тя смуши Бела и едва не падна, когато рунтавата кобила затича в бавен галоп. Успя обаче да се задържи и се затръска неловко, подритвайки я с пети, за да я подкара по-бързо.

Мин се спогледа изненадана с Леане и двете препуснаха след нея. При звука на копитата мъжът погледна назад и също се затича, но Сюан му пресече пътя с Бела. Той изпъшка и отскочи от коня. Мин стигна тъкмо навреме, за да чуе думите на Сюан:

— Не мислех, че ще те срещна тук, Логаин.

Мин ахна. Наистина беше той. Тези отчаяни очи и това някога обаятелно лице, обкръжено от черните къдрици, спускащи се до широките рамене, не можеха да се сбъркат. Само той им трябваше. Човекът, когото Кулата вероятно щеше да търси не по-малко настойчиво от Сюан.

Логаин се срина на колене, сякаш уморените му нозе отказваха да го държат повече изправен.

— Вече не мога да навредя на никого — каза той уморено, забил поглед в паважа под копитата на Бела. — Просто исках да се измъкна и да умра някъде в мир. Ако знаехте само какво означава да изгубиш... — Леане плесна ядосано юздите в ръката си, когато гласът му заглъхна; той подхвана отново, без да е забелязал това. — Всички мостове се пазят. Няма да ме пуснат да премина. Не ме познават, но не искат да ме пуснат. Опитах всички. — Изведнъж той се засмя уморено, но така, като че ли наистина беше много смешно. — Опитах ги всички.

— Мисля — каза Мин предпазливо, — че трябва да продължим. Той вероятно иска да избегне онези, които би трябвало да го търсят. — Сюан я стрелна с поглед, който почти я накара да подкара кобилата си назад. Ледени очи и вдигната брадичка.

Мъжът вдигна глава, изгледа ги и лицето му бавно се навъси.

— Вие не сте Айез Седай. Кои сте вие? Какво искате от мен?

— Аз съм жената, която може да те изведе от Тар Валон — каза Сюан. — И вероятно да ти даде шанс да нанесеш ответен удар на Червената Аджа. Не би имал нищо против да си го върнеш на онези, които те плениха, нали?

Тялото му потръпна.

— Какво трябва да направя? — отрони той бавно.

— Последвай ме — отвърна тя. — Последвай ме и помни, че аз съм единствената в целия свят, която ще ти даде възможност да си отмъстиш.

Все още на колене, той ги огледа, килнал главата си на една страна, а после се изправи и очите му се приковаха във Сюан.

— С теб съм — каза той простичко.

На лицето на Леане се беше изписало изумление. Мин също гледаше невярващо. Каква полза, в името на Светлината, можеше да има Сюан от един мъж със съмнителен разсъдък, който някога лъжливо се беше провъзгласил за Преродения Дракон? В най-добрия случай можеше да се обърне срещу тях и да се опита да открадне някой от конете им. След като измери с очи ръста и ширината на раменете му, Мин реши, че ще е благоразумно да държат ножовете си подръка. Изведнъж, макар само за миг, над главата му засия ореол от златно и синьо, говорещ за бъдеща слава не по-малко сигурно, отколкото първия път, в който го бе видяла. Тя потръпна. Видения. Образи.

Тя се озърна през рамо към Кулата — дебелата бяла стрела, извисяваща се над целия град и господстваща над него, цяла и непоклатима, и въпреки това — също така сигурно разрушена, сякаш в руини. Позволи си за малко да си помисли и за образите, които я бяха осенили, само за миг, проблеснали около главата на Гавин. Гавин, коленичил в краката на Егвийн със сведена глава, и Гавин, кършещ шията на Егвийн, първото, а после второто, сякаш и двете можеха да означават бъдещето еднакво сигурно.

Нещата, които виждаше, рядко биваха толкова изчистени като тези двете и тя никога досега не беше виждала това потрепване напред-назад, сякаш дори видението не можеше да реши кое от двете ще е истинското бъдеще. А още по-лошото беше, че тя изпитваше чувство, граничещо с увереност, че това, което бе направила днес, тласка Гавин към тези две възможности.

Въпреки греещото слънце Мин отново потръпна. „Стореното — сторено.“ Погледна двете Айез Седай — бивши Айез Седай, — които в момента оглеждаха Логаин, сякаш им беше добре обучено псе — свирепо, навярно опасно, но полезно. Сюан и Леане поеха към реката и Логаин закрачи между тях. Мин ги последва малко по-бавно. „Светлина, дано да си е струвало.“

ГЛАВА 48

ОТКАЗАНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Ранд погледна надолу към Авиенда — тя крачеше до стремето на Джейде-ен в тежките си поли и с увит около главата кафяв шал. Големите синьо-зелени очи светнаха нагоре към него изпод широкия шал — тя сякаш съжаляваше, че го няма копието, заради което Мъдрите я бяха сгълчали, че го е взела по време на тролокското нападение.

— Такъв тип жена ли ти харесва? — попита го с презрение Авиенда.

Понякога го караше да се чувства неловко, че язди, докато тя върви пеша, но се беше опитвал да повърви с нея и краката му скоро започваха да плачат за конски гръб. Понякога — много рядко — успяваше да я придума да се качи зад него, като ѝ се оплакваше, че от това непрекъснато навеждане, за да си говорят, го заболява гърбът. Язденето на кон, както се оказа, не нарушаваше обичая чак толкова, но все пак това, че не използваш собствените си крака да те носят, я задържаше в повечето случаи спешена. Едно изсмиване от страна на някой от айилците, особено от страна на някоя Дева, или дори извърщане на погледа беше достатъчно, за да я накара мигом да скочи от гърба на Джейде-ен.

— Тя е мекушава, Ранд ал-Тор. Слаба.

Той се озърна назад към белия фургон, предвождащ кервана на амбулантите, съпътстван днес отново от Девите Джиндо. Изендре беше на капрата с Кадийр и коларя, седнала на дебелото коляно на амбуланта и опряла брадичка на рамото му, а той държеше син копринен слънчобран, за да я заслони — и себе си също — от печащото слънце. Макар и облечен в бяло палто, Кадийр непрекъснато бършеше тъмното си лице с голяма кърпа, по-измъчен от жегата, отколкото тя, в лъскавата си, прилепнала плътно по тялото ѝ рокля, подходяща по цвят на слънчобрана. Ранд не беше съвсем сигурен, но му се струваше, че тъмните ѝ очи са приковани в него над прозрачния

шал, увит около лицето и главата ѝ. Тя като че ли гледаше все в него. Но на Кадийр, изглежда, му беше все едно.

— Не мисля, че Изендре е мекушава — отвърна той кротко и намести шуфата около главата си: тя наистина донякъде предпазваше от знойното слънце. Беше отказал да навлече всякакво друго айилско облекло, колкото и да беше по-пригодно тук от червеното му палто. Каквато и да бе кръвта му, каквото и да значеха дамгите по ръцете му, той не беше айилец и не искаше да се преструва на такъв. Каквото и да му предстоеше да направи, смяташе да държи здраво на тази макар и скромна проява на приличие. — Не, не бих казал, че е мекушава.

На капрата на втория фургон дебелията Кейле и веселчунът Натаил пак спореха за нещо. Натаил държеше поводите, въпреки че не можеше да кара така добре като човека, който обикновено вършеше тази работа. Понякога той също поглеждаше към Ранд — бързо и някак крадешком. Но пък като помисли човек, всеки го правеше. Дългата колона на Джиндо от другата страна на кервана, Мъдрите зад тях, с Моарейн, Егвийн и Лан. А му се струваше, че и откъм подалечната и по-дебела колона на Шайдо немалко глави също бяха обърнати към него. Сега вече това не го изненадваше. Той беше Оня, що иде със Зората. Всички искаха да разберат какво се кани да направи. Много скоро щяха да разберат.

— Мекушава — изсумтя Авиенда. — Виж, Елейн не е мекушава. Ти принадлежиш на Елейн. Не бива да галиш с поглед това превзето слугинче с млечна кожа. — Тя разтърси ядно глава и замърмори повече на себе си. — Нашите обичаи я стъписвали. Не можела да ги приеме. Какво ме интересува дали може? Не искам да имам нищо общо с това! Не може да бъде! Ако можех, бих те взела за гай-шайн и бих те предала на Елейн!

— А защо Изендре трябва да приема обичаите на Айил?

Ококореният поглед, който тя му хвърли, беше изпълнен с такова изумление, че почти го разсмя. Тя незабавно се навъси, сякаш я беше обидил по някакъв начин. Айилките със сигурност не бяха по-лесни за разбиране от другите жени.

— Ти определено не си от мекушавите, Авиенда. — Това тя трябваше да го приеме за комплимент; пък и наистина понякога беше корава като точиларски камък. — Обясни ми пак за тези надзорнички

на покривите. Ако Руарк е вожд на клана Таардад и глава на твърдта Студени скали, как става така, че твърдината е на жена му, а не негова?

Тя го изглежда гневно и малко по-продължително, после каза:

— Защото тя е надзорница на покрива, каменоглав влагоземено. Един мъж не може да притежава покрив, както не може да притежава земя! Понякога вие, влагоземците, ми изглеждате пълни диваци.

— Но ако Лиан е надзорница на покрива на Студени скали, защото е жената на Руарк...

— Това е друго! Наистина ли не можеш да го разбереш? И едно дете го разбира! — Тя си пое дълбоко дъх и намести шала около лицето си. Беше хубава жена, само дето в повечето случаи го гледаше така, сякаш беше извършил някакво престъпление срещу нея. Какво можеше да е то, той така и не разбираше. Белокосата Баир с набръчканото лице и както винаги сдържана в приказките си за Руйдийн, най-накрая, при това доста неохотно, му беше казала, че Авиенда не е влизала сред стъклените колонии: нямало да го направи, докато не се подготвела да стане Мъдра. Тогава защо го мразеше? Това беше загадка, чийто отговор му се искаше да разбере.

— Ще го подхвана от друга посока — замърмори тя към него. — Когато една жена е готова за женене, ако вече не притежава покрив, семейството ѝ построява такъв. В деня на сватбата ѝ новият ѝ мъж я отнася от семейството ѝ на раменете си, като братята му задържат сестрите ѝ, но на прага той я пуска долу и я моли за разрешение да влезе. Покривът е неин. Тя може да...

Тези лекции бяха най-приятното нещо през единадесетте дни и нощи след тролокското нападение. Все пак отначало тя не говореше съвсем охотно, освен при поредната си тирада за уж лошото му отношение към Елейн и по-късно една притеснителна лекция, целяща да го убеди, че Елейн е съвършената жена. Не и преди да подхвърли на Егвийн мимоходом, че щом Авиенда изобщо не желае да говори с него, би му се искало поне да престане да го гледа така втренчено. Само след час една облечена в бяло гай-шайн дойде да повика Авиенда.

Каквото и да ѝ бяха наговорили Мъдрите, тя се върна трепереща от гняв и настоя — настоя?! — да ѝ позволи да му обясни за айилските нрави и обичаи. Несъмнено с надеждата, че той ще им даде някаква нишка за разгадаване на плановете му с въпросите си. След змийските потайности на Тийр откровеността, с която Мъдрите го шпионираха,

беше направо играчка. Въпреки това със сигурност беше разумно от негова страна да научи това, което може, а и разговорите с Авиенда всъщност можеха да са и приятни, особено в онези редки случаи, в които тя като че ли забравяше, че го презира по някаква незначителна причина. Разбира се, всеки път, когато тя усетеше, че са започнали да разговарят като хора, а не като пленник и тъмничар, беше склонна да избухва, нажежена до бяло, все едно че я беше вкарал в капан.

И все пак дори така разговорите им бяха приятни в сравнение с всичко останало в това пътуване. Изблиците ѝ на гняв дори бяха започнали да му се струват забавни, макар той да проявяваше благоразумие да не ѝ го показва. Макар да виждаше в него мъж, когото мрази, поне беше така обладана от омразата си, че не виждаше в него Оня, що иде със Зората или Преродения Дракон, а просто Ранд ал-Тор. Поне знаеше какво мисли за него. Не като Елейн, с едно писмо, от което ушите му почервеняха, и другото, написано в същия ден, което го бе накарало да се чуди дали не са му израснали нокти и рога на тролок.

Мин като че ли беше единствената от познатите му жени, която не беше оплела мозъка му на кълбо. Но тя беше в Кулата — поне беше в безопасност там, — а това бе едно от местата, които той смяташе да отбягва. Понякога си мислеше, че животът щеше да е по-прост, ако можеше да отбягва жените изобщо. Напоследък и Авиенда беше започнала да се промъква в сънищата му, сякаш Мин и Елейн не му стигаха. Жените овързваха чувствата му на възли, а сега умът му трябваше да е бистър. Бистър и хладен.

Отново се улови, че поглежда към Изендре. Тя леко му махна с връхчетата на пръстите си зад ушите на Кадийр; сигурен беше, че пълничките ѝ устни се разтвориха в усмивка. „О, да. Опасно е. Трябва да съм хладен и корав като стомана. Остра стомана.“

Единадесет дни и нощи, и дванадесетият ден минаваше, а нищо друго не беше се променило. Дни и нощи странни скални образувания и увенчани с плоски плочи каменни стълбове, издутини като гъби, щръкнали от напуканата, обжарена земя, пресечена от безразборно сякаш разхвърляни хълмове. Дни на парещо слънце и раздиращ вятър, нощи на кършещ костите хлад. Доколкото изобщо се мяркаше растителност, тя като че ли се състоеше единствено от тръни и шипове, или само като я пипнеша човек, пареше люто. За някои от тях Авиенда

му казваше, че са отровни. Този списък, изглежда, беше по-дълъг от списъка на едливите. Оскъдната вода беше скрита в извори и щерни, но Авиенда му сочеше някои растения и му обясняваше, че ако се изкопае дълбока дупка под тях, ще се напълни малка ямичка, достатъчна да поддържа живота на един-двама души, и други, които можеха да се дъвчат заради киселата им влажна месеста част.

Една нощ лъвовете убиха два от товарните коне на Шайдо и ревяха в тъмнината, докато ги прогонваха от плячката им, след което изчезнаха в клисурите. Един водач на фургон раздразни малка кафява змия, когато си правеха лагер на втората вечер. След това Авиенда я нарече „двустъпа“ и змията явно си заслужаваше името, защото човекът изпищя и падна по очи на втората крачка мъртъв. По този повод Авиенда му изброи отровни змии, паяци и гущери. Отровни гущери! Веднъж му намери един, дълъг две стъпки и дебел, с жълти спирали, преминаващи по бронзовите му люспи. Натисна го нехайно с мекия си ботуш, напъха ножа си в тънката му сплескана глава и го задържа така, за да покаже на Ранд бистрата мазна течност, капеща от костеливите ръбове на устата му. Казвал се гара, обясни му тя, и можел да хапе през ботуш; можел и бик да убие. Имаше, разбира се, и по-лоши твари. Гара всъщност бяха мудни и безопасни, стига да не допуснеш глупостта да ги настъпиш. Когато отхвърли големия гущер от ножа си, жълтото и бронзът се сляха с напуканата глина. О, да! Просто не бъди глупав да стъпваш върху него.

Моарейн делеше времето си между Мъдрите и Ранд, като обикновено се опитваше да го накара да ѝ разкрие плановете си със своите айезседайски хитрини.

— Колелото тъче така, както то само пожелае — беше му казала тя тази заран с хладен и спокоен глас, но тъмните ѝ очи бяха грейнали. — Но един глупак може да се заплете и удуши в Шарката. Много внимавай да не заплетеш примка за собствения си врат. — Беше се сдобила със светла пелерина, почти бяла като на гай-шайн, която чак блестеше на слънцето, а под широката качулка бе увила около челото си снежнобял шал.

— Никакви примки за врата си не правя. — Той се разсмя и тя така рязко изви Алдийб, че кобилата за малко щеше да изрита Авиенда, и препусна в галоп към групата на Мъдрите.

— Глупаво е да ядосваш една Айез Седай — измърмори Авиенда. — Не мислех, че си глупав.

— Тепърва ще разберем дали съм, или не съм — отвърна ѝ той и вече не му беше до смях. Глупав ли? Човек трябва да поема и някои рискове. — Тепърва ще трябва да разберем.

Егвийн рядко оставяше Мъдрите и крачеше с тях не по-малко, отколкото яздеше Мъгла, като понякога вземаше някоя от тях на гърба на кобилата си. Той бе разбрал, че тя се представя за пълноправна Айез Седай пред тях. Амис, Биар, Сеана и Мелайне, изглежда, го приемаха с точно такава готовност, както и тайренците, макар и не по същия начин. Понякога една или друга от тях започваше да спори с нея толкова гръмко, че той можеше да различи виковете им от над сто крачки разстояние. Почти по същия начин, както спореха с Авиенда, въпреки че те като че ли по-скоро я хокаха, отколкото спореха, но пък, от друга страна, те и с Моарейн понякога спореха доста разгорещено. Особено слънцекосата Мелайне.

На десетата заран Егвийн най-сетне престана да носи косата си на две плитки, след като Мъдрите ѝ поговориха най-дълго от всички пъти досега, усамотени встрани, докато техните гай-шайн сгъваха палатките, а Ранд оседлаваше Джейде-ен. Ако не я познаваше по-добре, щеше да си помисли, че Егвийн държи главата си сведена в усилие да прояви кротост, въпреки че тази дума беше уместна за нея само в сравнение с Нинив. И може би Моарейн. Изведнъж Егвийн плесна с ръце, засмя се и запрегръща Мъдрите една по една, след което припряно започна да си развързва плитките.

Когато попита Авиенда какво става — тя, разбира се, беше седяла пред палатката му, когато се събуди — айилката промърмори кисело:

— Решили са, че е порасла... — Млъкна внезапно, хвърли му изпепеляващ поглед, скръсти ръце и продължи с хладен глас: — Това е работа на Мъдрите, Ранд ал-Тор. Питай тях, ако искаш, но се подготви да чуеш, че не те засяга.

Егвийн е порасла за какво? За косата си? Глупости. Авиенда не пожела и дума повече да му каже по въпроса. Вместо това изстърга късче сивкав лишей от една скала и започна да му описва как да наложи рана с него. Жената твърде бързо усвояваше поведението на Мъдрите и това не му допадаше. Самите Мъдри привидно не му

обръщаха почти никакво внимание. Разбира се, нямаше и нужда да го правят, след като Авиенда му беше кацнала на рамото, уж за да му говори.

Останалите айилци, във всеки случай Джиндо поне, с всеки изминал ден ставаха все по-малко дръпнати и може би все по-малко неспокойни относно онова, което означаваше за тях Оня, що иде със Зората, въпреки че единствено Авиенда разговаряше с него по-продължително. Всяка вечер Лан идваше да потренират с мечове, а Руарк го учеше на копията и на странния начин, по който айилците умееха да се бият с ръце и крака. Стражникът знаеше нещичко от това изкуство и се включваше в упражненията. Повечето от останалите отбягваха Ранд, особено водачите на фургони, които вече бяха научили, че той е Преродения Дракон — мъж, който може да прелива, и го гледаха така, все едно виждаха Тъмния. Не и Кадийр обаче или веселчунът.

Почти всяка заран, откакто бяха тръгнали, амбулантът го настигаше, яхнал едно от мулетата от фургоните, които тролоците бяха подпалили, и лицето му изглеждаше още по-тъмно заради дългия бял шал, вързан на главата му и провиснал на врата му. Пред Ранд той беше самото олицетворение на почитителността, но студените му нетрепващи очи правеха извития му като кука нос действително да прилича на орлов клюн.

— Милорд Дракон — започна той на заранта след нападението и отри потта от лицето си с вечно извадената носна кърпа, след което помръдна неловко върху старото седло, което беше намерил отнякъде за мулето. — Нали мога да ви наричам така?

Обгорените останки на трите фургона се стапяха в далечината на юг и с тях — гробовете на двама от хората на Кадийр и на много повече айилци. Тролоците бяха извлечени настрани и оставени на пустинните боклукчии — скимтящи същества с големи уши — Ранд не разбра дали са едри лисици, или дребни кучета; приличаха отчасти и на едното, и на другото — и лешояди с червеникави криле, някои от които продължаваха да кръжат високо във въздуха, сякаш се бояха от трупове.

— Наричай ме както си искаш — отвърна му Ранд.

— Милорд Дракон, тъкмо се бях замислил над това, което казахте вчера. — Кадийр се огледа, сякаш се боеше да не го

подслушват, въпреки че Авиенда беше с Мъдрите и най-близките уши се намираха на петдесет крачки разстояние при собствените му фургони. Тъй или иначе той приглуши гласа си почти до шепот и нервно отри лицето си. Очите му обаче си останаха непроменени. — Това, което казахте, че познанието е ценно, защото то постила пътя към величието. Вярно е.

Ранд го изгледа продължително, без да мига.

— Ти каза това, не аз — отвърна той най-сетне.

— Е, може и аз да съм бил, но е вярно, нали, милорд Дракон? — Ранд кимна и амбулантът продължи шепнешком, а очите му отново зашариха да уловят някой скрит подслушвач. — И въпреки това в познанието може да се крие опасност. Да дадеш повече, отколкото ще получиш. Човек, който продава знание, трябва не само да държи на своята цена, но и да се предпазва. Нещо като уверения и подsigуровки срещу... враждебни реакции. Не сте ли съгласен?

— Да не би да разполагаш със знание, което искаш да... продадеш, Кадийр?

Дебелият мъж погледна намръщено към кервана си. Кейле беше слязла да повърви малко пеша въпреки усиливащата се жегата, покрила тлъстините си с бяло и с бял дантелен шал върху гребените от слонова кост, вплетени в грубата ѝ тъмна коса. От време на време хвърляше резки погледи към двамата яздеци един до друг мъже и лицето ѝ от това разстояние беше напълно неразгадаемо. Все пак изглеждаше странно толкова едра жена да върви така леко. Изендре се беше качила на капрата на първия фургон и ги наблюдаваше открито.

— Тази жена ще ми съсипе животеца — промърмори Кадийр. — Може би да поговорим пак по-късно, милорд Дракон, ако нямате нищо против. — Той сръга здраво мулето, препусна към челния фургон и се метна в движение на седалката на капрата със смайваща ловкост, след което привърза юздите на мулето за една желязна халка и двамата с Изендре се скриха вътре и повече не се показаха, докато не спряха за нощувка.

Върна се на следващия ден, както и още пъти, когато видеше, че Ранд е сам, и все намекуваше за някакво знание, което можел да продаде на подходяща цена, стига да се уговорят нужните гаранции. Веднъж стигна дотам, че заяви, че всичко — убийство, измама, каквото и да е — можело да бъде опростено в замяна на знание, и изглежда,

много се изнерви, след като Ранд не пожела да се съгласи с него. Каквото и да искаше да продаде, явно държеше на пълната закрила на Ранд за всякакво прегрешение, което можеше да е извършил някога.

— Не знам дали искам да купувам знание — казваше му Ранд често. — Винаги стои въпросът за цената, нали така? Възможно е да не мога да платя някои цени.

А първата вечер Натаил придърпа Ранд настрана. Огньовете бяха запалени и миризмите от гозбите се носеха сред ниските шатри. Веселчунът изглеждаше почти толкова нервен, колкото Кадийр.

— Какви неща само съм замислил за теб — каза той, попоглеждайки косо към Ранд. — За твоята история би трябвало да се съчини величествен епос. Преродения Дракон. Оня, що иде със Зората. Човек на който знае колко пророчества в този Век и в бъдните. — Той придърпа наметалото си и цветните кръпки потръпнаха на лекия нощен полъх. Здрачът в Пустошта беше кратък; нощта и студът настъпваха бързо и заедно. — Как се чувстваш със своята предречена съдба? Трябва да го знам, ако ще съчинявам този епос.

— Как се чувствам? — Ранд огледа лагера и силуетите на Джиндо, щъкащи между шатрите. Колко ли от тях щяха да загинат преди всичко да свърши? — Уморен. Чувствам се уморен.

— Едва ли може да се нарече героично чувство — промърмори Натаил. — Но предвид съдбата ти, може да се очаква. Целият свят, яхнал на раменете ти, повечето хора искат да те убият, ако им се удаде възможност, останалите — глупци, които смятат да те използват, да те яхнат към властта и славата.

— Натаил, ти какъв си?

— Аз ли? Аз съм прост веселчун. — Човекът вдигна пеша на разноцветното си наметало и му го показва като доказателство. — Не бих заел мястото ти за нищо на света, не и при тази орис, която го съпътства. Смърт или лудост, или и двете заедно. „Кръвта му по скалите на Шайол Гул...“ Така се казва в Каретонския цикъл, Пророчествата за Дракона, нали? Че ще трябва да умреш, за да спасиш глупците, които ще въздъхнат с облекчение, чуят ли за твоята смърт. Не, не бих приел това за всичката слава, че и отгоре.

— Ранд — каза Егвийн, изниквайки от сгъстяващия се мрак. Беше загърната в светлото си наметало. — Дойдохме да видим дали се крепиш сред Изцеряването и целия този ден в тази жега.

С нея беше Моарейн с лице, прикрито под дълбоката качулка на пелерината ѝ, а също така Баир, Амис, Мелайне и Сеана, с глави, загърнати в тъмни шалове. Всички се взираха в него, спокойни и студени като нощта. Дори Егвийн. Тя все още не беше придобила онази айезседайска безвременност, но имаше погледа на Айез Седай.

Отначало той не забеляза Авиенда, пристъпваща зад останалите. За миг му се стори, че долови състрадание на лицето ѝ, но то изчезна веднага щом тя забеляза, че я гледа. Въображение. Той наистина беше уморен.

— Друг път — каза Натаил на Ранд и погледна жените накриво. — Ще поговорим друг път. — И се отдалечи с лек поклон.

— Бъдещето ли те човърка, Ранд? — каза тихо Моарейн, след като веселчунът се махна. — Пророчествата говорят на цветист, скрит език. Те не винаги означават това, което изглежда, че казват.

— Колелото тъче така, както само пожелае — каза ѝ той. — Аз ще направя това, което трябва. Запомни го, Моарейн. Ще направя това, което съм длъжен. — Тя, изглежда, остана доволна. При Айез Седай беше трудно да разбереш. Едва ли щеше да е доволна, когато научеше всичко.

Натаил се върна на следващата вечер, и на следващата, и последващата, и все говореше за епоса, който щял да съчини, но беше тръгнал по някаква болна жилка, все ровеше и ровеше как Ранд смятал да се справи с лудостта и смъртта. Неговото съчинение, изглежда, щеше да бъде трагично. Ранд определено нямаше желание да измъкне страховете си наяве. Това, което се таеше в сърцето и ума му, можеше да си остане заровено там. Най-сетне веселчунът, изглежда, се отегчи да го слуша да казва: „Ще направя каквото трябва да направя“ и престана да идва. Изглежда, не искаше да съчини епоса си, освен ако не е пълен с болезнено чувство. Изглеждаше отчаян, когато за последен път си тръгна — наметалото му яростно се развя зад него.

Този тип беше странен, но ако го поставиш до Том Мерилин, май всички веселчуни бяха странни. Натаил определено проявяваше други веселчунски черти. Например определено имаше много високо мнение за себе си. На Ранд му беше все едно дали ще го назовава с титли, но Натаил се обръщаше към Руарк и Моарейн така, сякаш му бяха равни. В това отношение си приличаха с Том като две капки вода. Освен това изобщо отказа да прави представления за Джиндо и прекарваше

повечето време от нощта в лагера на Шайдо. Шайдо били повече, обясняваше той на Руарк, сякаш това беше най-очевидното нещо на света. По-голяма публика. Това не се хареса на никого от Джиндо, но дори Руарк нямаше какво да направи. В Триделната земя на един веселчун беше позволено почти всичко с изключение на убийство.

Авиенда прекарваше нощите си при Мъдрите и понякога вървеше с тях около час денем, и всички се струпваха около нея, дори Моарейн и Егвийн. Отначало Ранд си помисли, че сигурно я съветват как да се оправя с него, как да измъкне това, което искат, от устата му. Но после един ден една огнена топка, голяма колкото кон, изведнъж избухна пред групата на Мъдрите и продължи да се върти и тътне напред, прорязвайки бразда по съсухрената земя, докато най-сетне не намаля и не изгасна.

Неколцина от водачите на фургони дръпнаха рязко поводите на своите стреснати, цвилещи екипажи и се развикаха уплашено. Глух ропот премина през Джиндо, които зяпаха смаяни напред, както и пред Шайдо, но двете колони продължиха да се движат, без да се спират. Истинската възбуда се възцари при групата на Мъдрите: четирите се бяха струпали около Авиенда и очевидно всички заговориха една през друга, като енергично махаха с ръце. Моарейн и Егвийн също се опитаха да се намесят. Дори без да ги чува, Ранд разбра, че Амис ги скастри недвусмислено, размахвайки яростно пръст да стоят настрана.

Зяпнал в черната бразда, протегнала се права като стрела половин миля напред, Ранд се отпусна в седлото си. Учеха Авиенда да прелива. Разбира се. Точно това правеха. Той изтри потта от челото си с опакото на ръката. Когато огнената топка изникна и се затъркаля, той инстинктивно се беше пресегнал към Верния извор. Беше все едно да се опиташ да гребнеш вода със съдрано сито. Беше все едно да хванеш въздуха. Един ден това можеше да се случи, когато Силата ще му трябва отчаяно. Трябваше да се научи, не само защото ако не го направеше, Силата щеше да го убие преди да му се наложи да се тревожи, че ще полудее; трябваше да се научи, защото трябваше да я използва. Да се научи да я използва; да я използва, за да се научи. Изсмя се така гръмко, че неколцина от Джиндо го погледнаха притеснено.

По всяко време през тези единадесет дни и нощи компанията на Мат щеше да му е приятна, но Мат изобщо не се приближаваше до

него за повече от минута-две, дръпнал надолу широката периферия на плоската филцова шапка, за да пази очите си от слънцето, и хванал копие с черната дръжка с изковано от Силата острие — като къс закривен меч.

— Ако лицето ти почернее още малко на слънцето, наистина ще се превърнеш в айилец — казваше му той през смях, или: — Да не си решил да прекараш остатъка от живота си тук? Цял свят ни чака от другата страна на Драконовата стена. Вино? Жени? Забрави ли за всички тези неща?

Но Мат изглеждаше много притеснен и не беше склонен да говори за Руйдийн и за това, което им се беше случило там. Само при споменаването на обгърнатия в мъгла град ръката му се свиваше на черната дръжка и той твърдеше, че не помни нищо за пътуването си през тер-ангреала — а след това противоречеше на себе си, като казваше: „Стой настрана от това нещо, Ранд. То изобщо не е като онова в Камъка. Те мамят. Да ме изгори дано, по-добре изобщо да не бях го виждал!“

Единствения път, когато Ранд спомена за Древния език, той се сопна:

— Да те изгори дано, нищо не знам за проклетия Древен език!

И препусна в галоп назад към фургоните на амбулантите.

Там Мат прекарваше повечето си време в хвърляне на зарове с кочияшите — докато те не осъзнаха, че печели много по-често, отколкото губи, независимо кои зарове използва — в продължителни приказки с Кадийр и Натаил по всякакъв повод, както и в задирянето на Изендре. Ясно беше какво си мисли още първия път, когато ѝ се ухили и оправи шапката си — беше на заранта след тролокската атака. Заговаряше я почти всяка вечер колкото можеше по-продължително и веднъж толкова лошо се убодеше, докато късаше бели цветчета от един бодлив храст, че два дни едва можеше да държи юздите, още повече че отказа на Моарейн да го Цери. Изендре не че точно го окуражаваше, но ленивата ѝ знойна усмивка едва ли беше пресметната и да го откаже. Кадийр виждаше — и не казваше нито дума, въпреки че понякога проследяваше Мат с поглед на лешояд. Други обаче коментираха.

Един късен следобед, след като мулетата бяха разпрегнати, а Ранд разседлаваше Джейде-ен, Мат застана с Изендре в рехавата сянка на един от покритите с платнища фургони. Застана много близо.

Клатейки глава, Ранд се загледа, докато четкаше пъструшкото. Слънцето грееше ниско на хоризонта и високите канари хвърляха дълги сенки през бивака.

Изендре опипваше прозрачния воал на главата си, сякаш си мислеше разсеяно дали да не си го свали, усмихваше се и пълничките ѝ устни бяха разцъфнали, готови за целувка. Окуражен, Мат се ухили самоуверено и пристъпи още по-близо. Тя пусна шала и бавно поклати глава, но подканящата ѝ усмивка не изчезна. Никой от двамата не чу стъпките на приближаващата се Кейле, съвсем леки въпреки теглото си.

— Това ли ви се е дощяло, драги ми господине? Нея ли искате?
— Двамата подскочиха настрани един от друг при звука на сладникавия ѝ глас, а тя се засмя. — Сделка ти предлагам, Матрим Каутон. Една тарвалонска марка и тя е твоя. Такава като нея струва поне две, тъй че си на чиста печалба.

Мат направи гримаса и се озърна, сякаш му се дощя да е където и да е другаде, но не и там.

Изендре обаче бавно се обърна срещу Кейле — като пума, изправила се срещу мечка.

— Много далече отиваш, дърто — изрече тя тихо, присвила очи. — Няма да търпя повече езика ти. Внимавай. Или искаш да те оставим тук, в Пустошта?

Кейле се изсмя широко, но смехът не докосна пъстрите ѝ очи, блеснали между тлъстините на бузите ѝ.

— Нима?

Изендре кимна решително и каза:

— Една тарвалонска марка. — Гласът ѝ беше железен. — Ще се погрижа аз да си вземеш тарвалонската марка преди да сме те оставили. Жалко само, че няма да мога да те видя как ще я изпиеш. — Обърна гръб и закрачи към челния фургон, без този път изобщо да се полюшва изкусително, и се скри вътре.

Кейле гледаше след нея с неразгадаемо изражение, после рязко се обърна към Мат, който в този момент тъкмо се канеше да се скатае някъде.

— Малцина са ми отказвали предложение веднъж, камо ли два пъти. Ти да внимаваш да не си го сложа на ума, че да направя нещо за това. — Засмя се, пресегна се и го ошипа по бузата с дебелиите си

пръсти така здраво, че той присви очи от болка, след което се обърна към Ранд. — Кажи му, милорд Дракон. Имам чувството, че на тебе по ти е ясно колко опасно е да пренебрегнеш една жена. Онова айилско момиче, което те следва навсякъде и те гледа толкова сърдито например. Чувам, че принадлежиш на друга. Може пък да се чувства пренебрегната.

— Съмнявам се, госпожо — отвърна сухо той. — Авиенда ще забие нож в ребрата ми, ако повярва, че съм си помислил за нея по този начин.

Огромната жена се разсмя гръмовно. Мат трепна, щом тя отново посегна към него, но този път тя само го потупа по бузата, която преди малко бе ощипала.

— Видя ли, драги ми господине? Пренебрегнеш ли предложение на някоя жена, може нищо да не си помисли, но може и... — тя махна с ръка, все едно че забива шиш — може и ножът. Урок, който всеки мъж може да научи. А, милорд Дракон? — Задавена от смях, тя се затича да види дали мъжете са се погрижили за мулетата.

Мат разтри бузата си и промърмори:

— Те всички са луди. — И тръгна нанякъде. Но така и не престана да задиря Изендре.

И така продължи единадесет дни и на дванадесетия. На два пъти се натъкнаха на други стоянки — груби каменни постройки също като стоянката Имре, разположени за лесна отбрана на стръмния скат на някой рид. При едната намериха повече от триста овце и пастири, които се слисаха от това, което разбраха за Ранд, не по-малко, отколкото че в Триделната земя са се появили тролоци. Другата се оказа празна; не нападната, а просто никой не я използваше. На няколко пъти Ранд забеляза в далечината кози, овце или дребни говеда със светла козина и дълги рога. Авиенда му обясни, че стадата принадлежали на околните твърдини на септи, но той не видя хора, както и никакви постройки, заслужаващи названието твърдина.

Течеше дванадесетият ден, плътните колони на Джиндо и Шайдо се точеха от двете страни на групата на Мъдрите, фургоните на амбулантите се поклащаха край тях, Кейле и Натаил се караха, а Изендре все така поглеждаше към Ранд, седнала в скута на Кадийр.

— ...та така — довърши обяснението си Авиенда. — Би трябвало вече да си разбрал за надзорницата на покрива.

— Не съвсем — призна Ранд. Осъзна, че от известно време беше слушал само звука на гласа ѝ, не думите. — Но не се съмнявам, че действа безупречно.

Тя го изглежда гневно.

— Когато се ожениш — рече айилката със стиснати устни, — с Драконите по ръцете ти, доказващи кръвта ти, ще следваш ли тази кръв, или ще настоиш да притежаваш всичко освен роклята, в която е облечена жена ти, като някой дивак влагоземец?

— Нещата изобщо не стоят така — възрази той — и всяка жена там, откъдето идвам, би счупила главата на мъж, който би си въобразил подобно нещо. Все едно, не смяташ ли, че това трябва да се уреди между мен и тази, за която аз реша да се ожения?

Тя се навъси още повече.

За негово облекчение, Руарк се приближи тичешком от челото на колоната.

— Пристигнахме — обяви с усмивка айилецът. — Твърдината Студени скали.

ГЛАВА 49

ТВЪРДИНАТА СТУДЕНИ СКАЛИ

Ранд се огледа намръщен. На миля пред тях се изправяше група високи ридове, или може би само един рид, насечен от процеци. Наляво от него земята се простираше на кърпки жилава трева и безжизнени трънливи храсти и ниски дървета. Надясно теренът беше същият, само дето напуканата жълтеникава глина се простираше по-плоска и планините изглеждаха по-близки. Можеше да мине за всяко друго място в Пустошта, което бе видял, откакто напуснаха Чайендейр.

— Къде е? — попита той.

Руарк хвърли поглед към Авиенда, която гледаше Ранд така, сякаш си е изгубил ума.

— Ела. Нека собствените ти очи ти покажат Студените скали. — Вождът на клана свали шуфата на раменете си; обърна се и затича гологлав напред към прорязаната скална стена.

Шайдо вече бяха спрели и сновяха насам-натам, подготвяйки се да разпънат шатрите си. Хейрн и Джиндо поеа тичешком след Руарк, откривайки лицата си, а Девите, придружаващи амбулантите, се развиваха към коларите да подкарат впряговете си по-бързо и да ги догонят. Една от светлокосите Мъдри вдигна полите си до колене и се затича да се присъедини към Руарк — трябваше да е Амис, Баир със сигурност не можеше да се движи толкова пъргаво — но останалите Мъдри продължиха с обичайната скорост. За миг Моарейн сякаш реши да тръгне към Ранд, но се поколеба и заспори за нещо с една от другите Мъдри. Накрая Айез Седай подкара бялата си кобила зад сивата на Егвийн и черния жребец на Лан, малко пред облечените в бели роби гай-шайн, които теглеха след себе си товарните мулета.

Ранд се наведе да подаде ръка на Авиенда и след като тя поклати глава, каза:

— Ако ще вдигат целият този шум, няма да мога да те чувам отдолу. Ами ако взема че направя някоя глупава грешка, защото не мога да чуя какво ми казваш?

Тя промърмори под нос, погледна към Девите около фургоните на амбулантите, въздъхна и се хвана за ръката му. Той я издърпа нагоре, без да обръща внимание на възмутения ѝ грак, и я метна върху гърба на Джейде-ен. Всеки път, когато тя се опитваше сама да се качи на коня, почти го събаряше от седлото. Остави я да си оправи тежките поли, макар че в най-добрия случай те оголваха краката ѝ много над меките, високи до коленете ботуши, след което сръга пъструшкото в лек галоп. За първи път на Авиенда ѝ се налагаше да язди по-бързо от спокоен раван. Тя го прегърна през кръста и се притисна в гърба му.

— Искаш да ме направиш на глупачка пред сестрите ми, влагоземено — каза тя, опряла глава на гърба му.

— Защо да те взимат за глупачка? Виждал съм Баир, Амис и останалите понякога да яздят зад Моарейн или Егвийн, когато си говорят.

— Ти приемаш промените по-лесно от мен, Ранд ал-Тор — каза тя. Той не беше сигурен как да го разбира.

Когато изравни Джейде-ен с Руарк, Хейрн и Амис, малко пред продължаващите да викат Джиндо, той се изненада, като видя леко подтичващия край тях Куладин. И той беше гологлав. Авиенда смъкна шуфата на Ранд на раменете му.

— В една твърдина се влиза с открито лице, за да те видят. Това вече ти го казах. И да вдигаш шум. Те отдавна са ни забелязали и трябва да са се досетили кои сме, но такъв е обичаят, за да покажеш, че не се опитваш да завземеш твърдината с изненада.

Той кимна, но не каза нищо. Руарк и тримата с него не викаха, Авиенда също. А освен това Джиндо вдигаха достатъчно шумотевица, за да ги чуят от мили разстояние.

Куладин се обърна към него. По обгореното му от слънцето лице пробяга презрение и още нещо. Омраза и неприязън Ранд можеше да очаква, но насмешка? Какво толкова смешно намираше Куладин?

— Глупав Шайдо — промърмори Авиенда зад гърба му. Навярно беше права — може би насмешката беше заради нейното яздене. Но Ранд не мислеше така.

Мат ги настигна в галоп, вдигайки облак жълтеникавокафяв прах.

— Какво е това място, Ранд? — попита той високо, за да го чуят във врявата. — Единственото, което ми казаха онези жени, беше: „По-

живо. По-живо.“ — Ранд му каза и той огледа намръщено извисяващите се скали. — Това можеш да го държиш с години, ако имаш запаси, но не може да се сравнява нито с Камъка, нито с Тора Харад.

— С Тора кое? — каза Ранд.

Мат сви рамене и отвърна:

— Просто нещо, за което чух веднъж. — Той се изправи на стремената и се озърна назад над главите на Джиндо, към кербана на амбулантите. — Те поне все още са с нас. Чудно кога ли ще си приключат търговията и ще си тръгнат.

— Не преди Алкаир Дал. Руарк казва, че където се срещат вождове на кланове, винаги става панаир, дори да са само двама-трима. А щом ще се съберат всичките дванадесет, не мисля, че Кадийр и Кейле ще пожелаят да го пропуснат.

Мат не остана доволен от тази новина.

Руарк ги поведе право към най-широката цепнатина в стръмната скална стена. Беше широка десет-дванадесет крачки и засенчена от стръмните канари. Виеше се все по-дълбоко и по-дълбоко, тъмна и дори хладна под синята небесна лента. Странно бе усещането да попаднеш в такава дълбока сянка. Виковете на айилците се люшнаха, усиления от сиво-кафявите стени. Когато най-сетне замлъкнаха, тишината, нарушавана от тропота на копитата на мулетата и скърцането на колелетата на фургоните далече назад, беше направо стряскаща.

Минаха още една извивка и проhodът изведнъж ги изведе в широк каньон, дълъг и почти прав. От всяка страна ги засипаха пронизителните викове от устите на стотици жени. Плътна тълпа ги обкръжаваше — жени в бухнати поли и с увити на главите шалове, мъже, облечени в сиво-кафяви палта и бричове, кадин-сор, и Деви на копието също така. Всички махаха за добре дошли и дрънкаха по котлета и всичко, което можеше да вдига повече шум.

Ранд ахна, и не толкова заради цялата тази шумна бъркотия. Стените на каньона бяха зелени, с тесни тераси, виещи се от двете му страни. Всъщност не всички бяха точно тераси. Малки къщички с плоски покриви, от сив камък или жълта глина, бяха буквално струпани една върху друга, на купчини, с виещи се между тях пътеки, и всеки покрив представляваше градина, засята с боб и тикви,

пиперки, дини и растения, които той не познаваше. Щъкаха пилета, по-червени от познатите му, и някакви странни на вид домашни птици, по-едри и със сиви пера. Деца, повечето от които облечени като възрастните, и гай-шайн в бели роби се движеха между редиците къщи с големи глинени съдове — явно поливаха растенията. Айилците нямаха градове, както му бяха казали, но това тук определено имаше размери поне на доста голямо село, макар и най-странното, което беше виждал. Врявата беше твърде голяма, за да може да зададе въпросите, които напираха в главата му — например какви бяха онези обли плодове, прекалено червени и лъскави, за да са ябълки, които растяха по ниски храсти с белезникави листа, или правите стебла с широки листа и щръкнали дебели жълти филизи? Твърде дълго беше живял като фермер, за да не го зачудят.

Руарк и Хейрн забавиха ход, Куладин също. Бяха затъкнали копията през ремъците на гърбовете си. Амис тичаше напред и се смееше като момиче, докато мъжете продължиха тържествения си ход по дъното на оградения от множеството каньон. Виковете на жените от твърдината ехтяха във въздуха, почти заглушавайки дрънченето на котлите. Ранд ги последва, по указанията на Авиенда. Мат имаше вид на човек, готов всеки момент да обърне коня си и да препусне обратно.

В дъното на каньона стената се надвесваше над дълбока тъмна кухня. Слънцето никога не достигаеше задната ѝ страна, така му беше казала Авиенда, и скалите тук — винаги студени — даваха името на твърдината. Амис застана до една жена на върха на широка сива канара, изравнена като платформа.

Втората жена, по-тънка, със стегната с шарф жълта коса, падаща волно под кръста ѝ, изглеждаше по-стара от Амис, но в същото време много по-обаятелна. Беше облечена също като Амис, с кафяв шал на раменете, с пищни гердани и гривни от сребро и слонова кост. Това беше Лиан, надзорницата на покрива на твърдината Студени скали.

Виковете заглъхнаха, когато Руарк се спря пред канарата, на една крачка пред Хейрн и Куладин.

— Моля позволение да вляза в твърдината ви, надзорнице на покрива — обяви той с висок кънтящ глас.

— Имаш позволението ми, вожде на клана — отвърна официално и също така кънтящо жълтокосата жена. И с усмивка

добави с много по-топъл глас: — Заслон на сърцето ми, винаги ще имаш моето позволение.

— Дълбоки благодарности, надзорнице на покрива на сърцето ми. — Това също така не прозвуча съвсем официално.

Хейрн пристъпи напред.

— Надзорнице на покрива, моля позволенията ви да вляза под вашия покрив.

— Имаш позволенията ми, Хейрн — отвърна Лиан на набития мъж. — Под моя покрив има вода и сянка за теб. Септата Джиндо винаги е добре дошла тук.

— Дълбоки благодарности, надзорнице на покрива. — Хейрн потупа Руарк по рамото и отиде да се присъедини към хората си; айилската церемония беше кратка, както изглеждаше, и по същество.

Пристъпвайки наперено. Куладин се изравни с Руарк.

— Моля позволение да вляза във вашата твърдина, надзорнице на покрива.

Лиан примигна и го изгледа навъсено. Зад Ранд се надигна ропот, глухо бръмчене от стотици гърла. Изведнъж във въздуха надвисна усещане за опасност. Мат със сигурност също го почувства, защото опипа копието си и се извърна, за да види какво прави айилската маса отзад.

— Какво има? — попита тихо Ранд през рамо. — Тя защо не каже нещо?

— Той я помоли така, сякаш е вожд на клан — прошепна невярващо Авиенда. — Този човек наистина е глупак. Трябва да е луд! Ако тя му откаже, това ще означава беда с Шайдо, а тя би могла да откаже при такова оскърбление. Няма да е кръвна вражда — той не е вожд на клана им, колкото и да се перчи — но беда. — Пое си дъх и гласът ѝ стана по-рязък. — Не ме слушаш, нали? Не ме слушаш! Тя можеше да откаже позволение дори на Руарк и тогава той трябваше да напусне. Това би разцепило клана, но е в нейната власт. Тя може да откаже дори на Оня, що иде със Зората, Ранд ал-Тор. При нас жените не са лишени от власт, не като вашите влагоземски жени, които трябва да са или кралици, или благороднички, или да танцуват на някой мъж, ако искат да ядат!

Той леко поклати глава. Всеки път, когато се наканеше да се укори за това, колко малко е научил за айилците, Авиенда му

напомняше колко малко знае и тя за всеки друг, който не е айилец.

— Някой ден бих искал да те представя на Женския кръг в Емондово поле. Ще бъде... интересно... да чуя как им обясняваш колко безсилни са те. Може би и те ще ти обяснят някои неща.

— Имаш моето позволение... — започна Лиан, а Куладин се усмихна и се изпъчи още повече — ...да пристъпиш под покрива ми. Вода и сянка ще се намерят и за теб. — Макар и приглушени, ахванията от стотиците усти вдигнаха порядъчен шум.

Огненокосият мъж трепна като ударен и лицето му почервения от гняв. Изглежда, не можеше да реши какво да прави. Пристъпи предизвикателно една крачка към Лиан и Амис и стисна ръцете си, сякаш се мъчеше да се сдържи да не посегне към копията, а после рязко се обърна и закрачи назад, поглеждайки яростно насам-натам, да не би някой да посмее да каже нещо. И изведнъж се спря пред Ранд и го изгледа. Горящи въглени нямаше да са по-горещи от сините му очи.

— Като човек без приятели и самотник — прошепна Авиенда. — Тя го посрещна като просяк. Най-тежката обида за него самия, но не и за Шайдо. — Изведнъж тя така сръга Ранд с юмрук в ребрата, че той изпъшка. — Живо, влагоземено. В теб има толкова чест, колкото поставих в ръцете ти. Сега всички ще разберат, че аз съм те учила! Хайде!

Той праметна крак, смъкна се от гърба на Джейде-ен и пристъпи до Руарк. „Аз не съм айилец. Не ги разбирам и не мога да си позволя да ги заобичам прекалено. Не мога.“

Никой от останалите мъже не го направи, но той се поклони пред Лиан — с това бе отразъл.

— Надзорнице на покрива, моля за позволение да вляза под вашия покрив. — Чу как дъхът на Авиенда секна. Очакваха да каже другото нещо, онова, което беше казал Руарк. Очите на вожда се присвиха тревожно, той погледна към жена си и после към Куладин, чието зачервено лице се изкриви в презрителна усмивка. Тихият ропот на тълпата прозвуча озадачено.

Надзорницата на покрива изгледа Ранд дори още по-строго от Куладин — молещият със сигурност не носеше дрехи на айилец. Погледна въпросително Амис и тя кимна.

— Такава скромност — промълви бавно Лиан — е забележителна за един мъж. Мъжете рядко знаят къде да я намерят. —

Тя прихвана кафявите си поли и присви тромаво коляно в реверанс — това нещо айилските жени не правеха, — но все пак реверанс, в отговор на поклона му. — Кар-а-карн има позволенията ми да влезе в моята твърдина. За вожда на вождовете винаги ще има вода и сянка в Студени скали.

Последва нова вълна от оглушителни викове от страна на жените сред тълпата, но дали заради него, или заради самата церемония, Ранд не разбра. Куладин се спря да го изгледа с безмилостна омраза, след което закрачи назад и грубо се отри в Авиенда, докато тя слизаше тромаво от пъстрия жребец. После бързо се стопи сред множеството.

— Пази си гърба от този човек, Ранд — промълви Мат. — Сериозно ти казвам.

— Всички ми го казват — отвърна Ранд. Междувременно амбулантите се подготвиха за търговията в средата на каньона, а Моарейн и останалите Мъдри тъкмо пристигаха, сподирени от редки викове и дрънчене на котли, но олелията нямаше нищо общо с влизането на Руарк. — Той ми е последната грижа. — Не айилците бяха опасни за него. „Моарейн от едната страна и Ланфеар от другата. От това нещо по-опасно може ли да има?“ Тази мисъл беше почти достатъчна, за да го разсмее.

Амис и Лиан вече бяха слезли и за изненада на Ранд Руарк беше прегърнал и двете през кръста. И двете бяха високи, каквито, изглежда, бяха повечето айилки, но нито една от двете не стигаше по-високо от рамото на вожда.

— Запознах те с жена ми Амис — обърна се той към Ранд. — Сега трябва да те представя на жена ми Лиан.

Ранд зяпна. След като Авиенда му беше казала, че надзорницата на покрива в Студени скали е жената на Руарк на име Лиан, той беше сигурен, че не е разбрал правилно в Чайендейр всичките тези „заслон на сърцето ми“ между айилеца и Амис. А и тогава си имаше други грижи. Но това сега...

— И двете ли? — заекна Мат. — Светлина! Две! О, да ме изгори дано! Той е най-щастливият мъж в света или най-големият глупак от сътворението насам!

— Помислих си — каза намръщен Руарк, — че Авиенда те е научила на нашите обичаи. Изглежда, пропуска много неща.

Лиан се наведе до своя съпруг — до техния съпруг — и вдигна вежди към Амис, която каза сухо:

— Тя ни се стори най-подходящата да му обясни това, което трябва да знае. И беше нещо, което да я задържа да не избяга пак при Девите, когато ѝ обърнем гръб за малко. Но сега, както изглежда, несъмнено ще се наложи да се поразходя дълго с нея в някое по-тихо място. Несъмнено го е учила на девиче гукане или как се дои гущерът гара.

Авиенда леко се изчерви и отметна раздразнено глава; тъмно-червеникавата ѝ коса беше пораснала над ушите, достатъчно дълга, за да се люшне.

— Имаше по-важни неща да му говоря, отколкото браковете. Все едно, този човек изобщо не слуша.

— Тя беше добър учител — бързо вметна Ранд. — Много научих от нея за вашите обичаи и за Триделната земя. — Девиче гукане? — Ако правя грешки, те са си мои, не са заради нея. — Как може човек да дои един отровен гущер, дълъг две стъпки? И защо? — Добра учителка ми беше и бих желал да остане с мен като такава, ако може. — „Защо, в името на Светлината, го казах?“ Тази жена понякога впрочем можеше да бъде много приятна събеседничка — когато се увлечеше, — но иначе беше като бодил под палтото му. Но все пак, докато беше с него, той поне знаеше кого са изпратили Мъдрите да го наблюдава.

Амис го изгледа продължително със сините си очи, пронизващи като на Айез Седай. Но пък, от друга страна, и тя можеше да прелива.

— За мен това е напълно приемливо — каза тя. Авиенда отвори уста, готова да се пръсне от възмущение — и отново я затвори отчаяно, след като Мъдрата я изгледа. Може би си беше помислила, че задълженията ѝ спрямо него са приключили, след като вече пристигнаха в Студени скали.

— Сигурно сте уморени от пътуването — каза Лиан на Ранд и сивите ѝ очи грейнаха майчински. — И гладни. Заповядайте. — Топлата ѝ усмивка включи и Мат, който беше изостанал и попоглеждаше назад към фургоните на амбулантните. — Елате под моя покрив.

Ранд взе дисагите си и остави Джейде-ен на грижите на една от жените гай-шайн, която хвана юздите и на Пипе. Мат хвърли за

последно поглед към фургоните преди да метне дисагите си на рамо и да ги последва.

Покривът на Лиан, тоест къщата ѝ, се намираше на най-високото равнище на западната страна — стръмната стена на каньона се издигаше на над сто крачки нагоре. Жилище на вожд на клан и на надзорница на покрив или не, отвън тя имаше вид на скромен правоъгълник от големи жълтеникави тухли. Тесните прозорци без стъкла бяха покрити с бели перденца, на плоския покрив имаше зеленчукова градина и друга — на малка тераса, отделена от къщата с тясна пътека, настлана с плоски сиви камъни. Достатъчно голяма за две стаи може би. С изключение на квадратния бронзов гонг, висящ до вратата, тя почти не се отличаваше от останалите постройки, които Ранд можа да види, но от това място можеше да се наблюдава цялата долина. Малка, скромна къщичка. Отвътре обаче се оказа нещо съвсем друго.

Тухлената част представляваше една стая, настлана с червеникавокафяви плочки, но това беше само част от къщата. В скалата отзад бяха издълбани още помещения с високи тавани, смайващо прохладни, с широки сводести входи и сребърни светилници, отделящи аромат, напомнящ за зелени поляни. Ранд забеляза само един стол — с висок гръб и лакиран в червено и златно, който явно не беше използван много; столът на вожда, обясни му Авиенда. Нямаше много други вещи от дърво освен няколкото излъскани или лакирани кутии и рафтове, както и ниски стойки за четене с разтворени по тях книги. Изкусно тъкани килими покриваха подовете, а също и напластени една върху друга пъстри черги. Той разпозна сред тях някои от шарките на Тийр, Кайриен и Андор, дори на Иллиан и Тарабон, докато други модели му бяха непознати — широки начупени спирали с всевъзможни цветове или свързани помежду си празни квадрати в сиво, кафяво и черно. В рязък контраст с грубото еднообразие извън тази долина тук навсякъде се срещаха ярки цветове, дори гоблени, за които той беше сигурен, че са дошли от другата страна на Гръбнака на света — вероятно по същия начин, като гоблените, напуснали стените на Тийрския камък — и възглавнички с всякакви размери и оттенъци, общити или поръбени с червена и златна коприна. Тук-там в ниши, издълбани в стените, стоеше по някоя ваза от тънък порцелан или сребърна купа, или изделие от слонова кост,

често фигура на някакво странно животно или нещо друго. Значи това бяха „пещерите“, за които говореха тайренците. Напомняше за пищния вкус на тайренците — или ярките цветове при Калайджиите, — само че във всичко това тук се долавяше някакво достойнство, официално и в същото време изпълнено със сърдечност.

С лека усмивка към Авиенда, за да ѝ покаже, че този път я е слушал, Ранд извади от дисагите си дара на госта за Лиан — фино изработено златно лъвче. Беше плячкосано от Тийр и купено от един Водотърсач на Джиндо, но ако той беше владетел на Тийр, то сигурно беше все едно да открадне от самия себе си. След миг колебание Мат също извади подарък — един тийрски наниз със сребърни цветчета, несъмнено от същия източник и несъмнено предназначен доскоро за Изендре.

— Изключително — засмя се Лиан и вдигна лъвчето в дланта си. — Винаги ми е допадало тайренското изкуство. Преди много години Руарк ми донесе две такива. — С глас, подходящ за някоя стопанка, сетила се за особено сладък сорт череши, тя заговори на мъжа си: — Взе ги от шатрата на един върховен лорд малко преди Ламан да бъде обезглавен, нали? Жалко, че не стигна до Андор. Винаги ми се е искало да притежавам нещо от андорско сребро. Този наниз също е красив, Мат Каутон.

Вслушан в щедрите похвали за двата дара, Ранд едва прикри изумлението си. Въпреки всичките ѝ поли и майчинския поглед, тя си беше айилка и Дева на копието.

Пристигнаха и Моарейн и останалите Мъдри, с Лан и Егвийн. Мечът на Стражника привлече мълчалив неодобрителен поглед, но надзорницата на покрива ги посрещна топло, след като Баир го нарече Аан-аллейн. Но все пак това беше нищо в сравнение с поздравите ѝ към Егвийн и Моарейн.

— Оказвате голяма чест на моя покрив, Айез Седай. — Тя едва ли не им се поклони. — Казано е, че сме служили на Айез Седай преди Разрушението на света и сме се провалили пред тях, и че заради този провал сме били изпратени в Триделната земя. Присъствието ви тук подсказва, че може би нашият грях е простим. — Разбира се, тя не беше ходила в Руйдийн. Явно забраната да се говори за това, което става в Руйдийн, се прилагаше дори между съпруга и съпругата. И

също така между сестросъпруги, или каквито там се падаха отношенията между Амис и Лиан.

Моарейн също се опита да връчи на Лиан дар на госта, някакви малки шишенца от кристал и сребро, съдържащи ухания чак от Арад Доман, но Лиан разпери ръце и каза:

— Самото ви присъствие е безценен дар, Айез Седай. Ако приема повече, това ще отнеме честта на моя покрив, както и моята. Не бих могла да понеса такъв позор. — Беше съвсем сериозна и при това притеснена, че Моарейн би могла да настои да ѝ връчи ароматите. Това беше показателно за значението на Кар-а-карн и на Айез Седай.

— Както желаете — отвърна Моарейн и прибра мускалчетата в кесията на колана си. Беше ледено сериозна в синята си коприна и светлото си наметало. — Вашата Триделна земя със сигурност ще види и други Айез Седай. Досега не бяхме имали причина да идваме насам.

Амис никак не изглеждаше доволна от тези думи, а огненокосата Мелайне се взря в Моарейн като зеленоока котка, чудеща се как да постъпи с някой голям пес, нахлул в двора. Баир и Сеана си размениха тревожни погледи, но несравними с притеснението на двете, които можеха да преливат.

Ято гай-шайн: мъже и жени, пристъпящи грациозно в белите си роби — сведените им погледи изглеждаха странно покорни на айилските им лица — взеха пелерините на Моарейн и Егвийн, донесоха навлажнени кърпи, както и сребърни чаши с вода, които трябваше да бъдат официално изпити, и най-накрая поднесоха храна, сервирана в сребърни купи и подноси, подходящи за кралски дворец, но която все пак трябваше да се яде от глинени съдове, гледжосани със сини краски. Всички легнаха на пода, където вместо маса имаше подредени на квадрат бели плочки, с глави един до друг, с възглавнички под гърдите, проснати в кръг като спици на колело, докато гай-шайн се плъзгаха между тях и поднасяха блюдата.

Мат все се наместваше върху възглавничките, но Лан се просна, сякаш цял живот беше ял само по този начин, а Моарейн и Егвийн се чувстваха почти също толкова удобно. Несъмнено го бяха упражнявали в шатрите на Мъдрите. На Ранд му се стори непривично, но храната сама по себе си се оказа достатъчно странна, за да му задържи вниманието.

Тъмното, с люти подправки задушено козешко с рязани пиперки му беше непознато, но не чак толкова странно, а грахът си беше грах навсякъде, както и тиквата. Не можеше да се каже същото обаче за сплесканите дебелокори жълтеникави питки хляб или за дългите светлокафяви бобове, смесени със зеления боб, нито за светложълтите ядки и късчетата месест червен зеленчук, които Авиенда нарече дзамла и д-мат, нито за сладкия плод с дебела зеленикава кожа, за който му обясниха, че се раждал по онези увивни растения без листа, които се наричали кардон. Но всичко беше вкусно.

Сигурно щеше да изпита още по-голяма наслада от храната, ако Авиенда не беше решила да му чете лекции за всичко. С изключение на темата за сестрожените. Това бе оставено на Амис и Лиан, полегнали от двете страни на Руарк — усмихваха се една на друга почти толкова мило, колкото на мъжа си. Ако и да се бяха оженили и двете за него, за да не си развалят приятелството, явно беше, че и двете го обичат еднакво. Ранд не можеше да си представи как Елейн и Мин биха се съгласили на такова уреждане на нещата; даже се зачуди защо изобщо си го помисли. Слънцето сигурно беше направило мозъка му на каша.

Но макар Авиенда да бе решила да остави това обяснение на други, всичко останало му обясняваше най-усърдно и до най-малката подробност. Извърната надясно с лице към него, тя му се усмихваше почти сладко, докато му обясняваше, че лъжицата би могла да се използва за ядене както на яхнията, така и на дзамлата и д-мата, но блясъкът в очите ѝ говореше, че присъствието на Мъдрите е единствената причина да не вземе една купа или нещо друго и да го удари по главата.

— Не разбирам какво толкова съм ти направил — рече той тихо. Даваше си пълна сметка за близостта на Мелайне от другата му страна, която привидно беше погълната от тихата си беседа със Сеана. Баир от време на време вметваше по някоя дума, но на него му се стори, че и тя надава ухо да чуят какво си говорят. — Но ако толкова мразиш да си ми учителка, не е нужно да го правиш. Просто ми изскочи от устата. Сигурен съм, че Руарк или Мъдрите ще намерят някоя друга. — Мъдрите със сигурност щяха да намерят, ако се отървеше от шпионката им.

— Нищо не си ми направил. — Тя почти се озъби, което очевидно трябваше да мине за усмивка. — И никога няма да го направиш. Можеш да се излегнеш както ти е най-удобно за ядене и да си говориш с хората около теб. С изключение на ония от нас, които сме длъжни да ти обясняваме, вместо също да се храним, разбира се. — Мат погледна Ранд и завъртя очи: явно изпитваше облекчение, че това му е спестено. — Освен ако не си принуден да се обърнеш към точно определен човек, за да го поучаваш например. Храната взимай с дясната си ръка — освен ако не трябва да се облегнеш на десния лакът — и...

Беше си изтезание, а тя, изглежда, изпитваше удоволствие от това. Айилците май се подсигуряваха добре, като си даваха подаръци. Може би ако ѝ дадеше подарък...

— ...после всички малко ще си поговорят, след като свърши храненето, освен един от нас, който трябва да обяснява, и...

„Подкуп.“ Не изглеждаше много честно да му се налага да подкупва някой, който го шпионира, но ако тя продължаваше по същия начин, може би щеше да си струва, за да си спечели малко спокойствие.

Когато храната бе изнесена и им поднесоха сребърни чаши с черно вино, Баир прикова Авиенда с мрачен поглед и тя замълча нацупено. Егвийн се изправи на колене, пресегна се над Мат и я потупа, но това не помогна. Егвийн го изгледа осъдително — или беше разбрала какво си мисли, или смяташе, че Авиенда се е нацупила по негова вина.

Руарк измъкна късостволата си лула и кесия с табак, натъпка добре чашката ѝ и после подаде кожената кесия на Мат, който също беше извадил лулата си със сребърен мундщук.

— Някои са взели новината за теб присърце, Ранд ал-Тор, и при това бързо, както изглежда. Лиан ми казва, че е получила вест, че Джеран, вождът на клана Шаарад Айил, и Баел, на Гошиен, вече са пристигнали в Алкаир Дал. Ерим, на Чарийн, също е на път. — Той остави една стройна жена гай-шайн да запали лулата му с горяща клонка. По начина, по който се движеше, с по-различна грация от останалите мъже и жени в бели роби, Ранд реши, че съвсем доскоро е била Дева на копието. Зачуди се колко ли ѝ остава до края на нейната година и един ден служба, в послушание и покорство.

Мат се ухили на жената, докато тя се навеждаше да запали лулата му; в зеленоокия поглед, който тя му върна от дълбините на качулката си, липсваше каквото и да било покорство. Раздразнен, той се обърна по корем и от лулата му заизлиза тънка синя струйка дим. Жалко, че не забеляза удовлетворението, изписало се на лицето ѝ, нито как то се заличи, когато Амис я изгледа строго и зеленооката млада жена излезе засрамена. А Авиенда се намръщи след излизащата гайшайн така, както госпожа ал-Вийр би изгледала някой, който се е изплюл на пода. Странни хора. Егвийн, доколкото Ранд забеляза, беше единствената от всички присъстващи, която изпита някакво съчувствие.

— Гошиен и Шаарад — промърмори той над чашата си. Руарк му беше казал, че всеки вожд на клан ще доведе воини в Златната купа, както и всеки вожд на септа. Това вероятно означаваше по около хиляда от всеки клан. Дванадесет клана. Дванадесет хиляди мъже и Деви, всички обвързани от странната си „чест“ и готови да затанцуват копията само при кихването на някоя котка. А може би и повече, тъй като щеше да има панаир. Той вдигна очи. — Те имат кръвна вражда, нали? — Руарк и Лан кимнаха. — Знам, че ми каза, че при Алкаир Дал се поддържа нещо като Мира на Руйдийн, Руарк. Но сам видях колко успя да задържи мирът Куладин и Шайдо. Може би ще е по-добре да тръгна за там веднага. Ако Гошиен и Шаарад започнат да се бият... това би могло да се разпространи. Искам всички айилци зад себе си, Руарк.

— Гошиените не са Шайдо — намеси се рязко Мелайне и разтърси огнената си коса.

— Нито Шаарад. — Гласчето на Биар беше по-тънко от това на младо девойче, но не по-малко решително. — Джеран и Баел могат и да се опитат да се избият преди да са се върнали в твърдините си, но не и при Алкаир Дал.

— Но всичко това не дава отговор на въпросите на Ранд ал-Тор — каза Руарк. — Ако отидеш в Алкаир Дал преди да е пристигнал някой от вождовете на кланове, онези, които не са дошли, ще загубят чест. Няма да е никак добре да обявиш, че ти си Кар-а-карн, отнемайки честта на мъже, които ще призовеш да те последват. Някои ги чака дълъг път. Един месец, и всички ще бъдат в Алкаир Дал.

— По-малко — каза Сеане и поклати енергично глава. — На два пъти влизах в сънищата на Алсера и тя твърди, че Бруан е решил да пробяга целия път от твърдта Шиаги. По-малко от месец.

— Един месец преди да тръгнеш оттук, за да сме наясно — обърна се Руарк към Ранд. — После три дни до Алкаир Дал. Най-много четири. Дотогава всички ще са се събрали.

Един месец. Той потри брадичката си. Твърде дълго. Твърде дълго, а избор нямаше. В сказанията нещата винаги ставаха така, както ги замисляше героят, и като че ли точно тогава, когато искаше да станат. В истинския живот рядко ставаше така, дори при тавирен с пророчество, което уж работи за него. В истинския живот всичко беше трошица надежда и късмет да намериш половин самун, когато ти е нужен цял. Част от плана му предполагаше да следва пътя, който се беше надявал. Най-опасната част.

Моарейн, изтегната между Лан и Амис, отпиваше лениво от виното си с притворени очи, сякаш полузаспала, Той не го вярваше. Тя виждаше всичко и чуваше всичко. Но сега не можеше да каже нищо, което тя да не чуе.

— Колцина ще се възпротивят, Руарк? Или ще ми се противопоставят? Ти ми намекна, но не ми каза точно.

— За това не мога да съм сигурен — отвърна вождът на клана, без да вади лулата от устата си. — Когато покажеш Драконите, те ще те познаят. Никой не може да уподоби лъжливо Драконите на Руйдийн. — Дали очите на Моарейн не потрепнаха? — Ти си предреченият. Аз ще те подкрепя, и Бруан със сигурност, както и Деарик, на Рейн Айил. Останалите? Севанна, жената на Суладрик, ще доведе Шайдо, тъй като кланът няма вожд. Тя е твърде млада за надзорница на покрив на твърдина и несъмнено е недоволна, че ще има само един покрив, а не цяла твърд, когато някой бъде избран на мястото на Суладрик. И е също толкова лукава и неблагонадеждна, колкото всеки Шайдо. Но дори тя да не създаде неприятности, знаеш, че Куладин ще го направи. Той се държи като вожд на клан и някои Шайдо може да го последват, въпреки че не е влизал в Руйдийн. Шайдо са достатъчно глупави, за да го направят. Хан, на Томанеле, може да тръгне във всяка посока. Трудно е да го разбереш и да се разбереш с него, той е сприхав мъж...

— А нима има други? — тихо промърмори Лиан.

Амис прикри усмивката си с шепа, а сестрожената ѝ невинно сведе лице над чашата си.

— Та както казвах — продължи Руарк, поглеждайки намръщено ту едната, ту другата си жена — за това нещо не мога да съм сигурен. Повечето ще те последват. Може би всички. Навярно дори Шайдо. Очаквали сме три хиляди години мъжа, който носи двата Дракона. Когато покажеш ръцете си, никой няма да се усъмни, че ти си този, който трябва да ни обедини. — И да ги прекърши; но това той не изрече. — Въпросът е как ще решат да реагират. — Той почука замислено зъбите си с лулата. — Ти няма да склониш да се облечеш в кадин-сор, нали?

— И да им покажа какво, Руарк? Да се правя на айилец? Все едно да облечете Мат като айилец. — Мат се задави с лулата си. — Няма да се преструвам. Аз съм това, което съм; трябва да ме приемат такъв, какъвто съм. — Ранд вдигна юмруци и ръкавите му се смъкнаха достатъчно, за да оголят главите със златните люспи на китките му. — Това ме доказва. Ако то не е достатъчно, тогава нищо не е.

— Накъде смяташ да „поведеш отново копия за бран“? — попита внезапно Моарейн и Мат отново се задави, извади лулата от устата си и я зяпна. Тъмните ѝ очи вече не бяха притворени.

Юмруците на Ранд се свиха, докато кокалчетата му не изпукаха. Да се опитва да се държи хитро с нея беше опасно, трябваше отдавна да го е разбрал. Тя помнеше всяка дума, която бе чула, запечатваше си я някъде, подреждаше я и я проучваше, докато не разбере какво точно означава.

Той бавно се изправи. Всички го гледаха. Егвийн се намръщи още по-тревожно от Мат, но айилците просто го гледаха. Приказките за война не ги притесняваха. Руарк изглеждаше... готов. А лицето на Моарейн беше самото вледенено спокойствие.

— Моля да ме извините — каза той. — Ще изляза да се поразходя.

Авиенда се изправи на колене, а Егвийн стана, но никоя не го последва.

ГЛАВА 50

КАПАНИ

Ранд застана на застланата с камък пътека между жълтата тухлена къща и терасираната зеленчукова градина и се загледа надолу към каньона. Гъсти следобедни сенки бяха обгърнали дъното на долината. Ако можеше да повярва на Моарейн, че няма да го връчи на Кулата вързан на каишка... но не се съмняваше, че тя би го направила. Тази жена беше в състояние бик да вкара през миша дупка, без той изобщо да усети. Но и той можеше да я използва. „Светлина, с нищо не съм по-добър от нея. Да използвам айилците. Да използвам Моарейн. Само ако можех да ѝ се доверя.“

Той се запуска надолу по пътеките. Всички те бяха тесни, застлани с дребни камъни, а някои от по-стръмните бяха изсечени в скалата. Глухо ечаха чукове, биещи от няколко ковачници. Не всички постройки служеха за къщи. През една отворена врата той зърна няколко жени, работещи на станове, друга показваше вътрешността на ковачница за сребърни изделия, в която жена се трудеше с малки чукове и длета, в трета мъж се бе навел над грънчарско колело, а тухлените пещи зад него бълваха жар. Мъже и момчета, до най-малките — всички бяха облечени в кадин-сор, палтото и бричовете със сиво-кафяви цветове, но често се долавяха леки различия във външния вид между воините и занаятчиите, с малкия нож на колана или изобщо без такъв, може би шуфа, но без вървящото с нея черно було. И все пак, докато гледаше как ковачът вдига току-що изкованото дълго една стъпка острие на копие, Ранд не се съмняваше, че може да го използва със същата лекота, е каквато го е изработил.

Пътеките не бяха задръстени от хора, но се мяркаха достатъчно обитатели. Засмени, тичащи насам-натам, увлечени от игри деца, като момиченцата държаха копия-играчки не по-рядко, отколкото куклички. Гай-шайн, понесли на главите си големи глинени делви с вода или плевящи зеленчуковите градини, често под указанията на някое десет-дванадесетгодишно дете. Мъже и жени, шетащи по своите ежедневни

работи, в повечето случаи не по-различни от това, което можеше да се види и в Емондово поле — било да преметат пред входната врата или да закърпят тухлена стена. Децата рядко го поглеждаха въпреки червеното му сетре и ботушите с високи подметки, а гай-шайн бяха така улисани в задълженията си, че той не беше сигурен дали изобщо го забелязват. Но занаятчиите и воините го поглеждаха умислено, с някаква колеблива симпатия.

Много малки момчета тичаха босоноги и облечени в роби, досущ като облеклото на гай-шайн, но не бели, а с цвета на кадин-сор. Най-малките момичета също бяха с боси крака и в къси роклички, които рядко стигаха по-долу от коленете. Едно нещо привлече погледа му: някъде докъм дванадесетгодишна възраст косите на всички момиченца бяха прибрани на две плитки над всяко ухо, заплетени с ярки панделки. Точно както Егвийн беше носила своите. Сигурно беше някакво съвпадение. Навярно причината да ги махне беше, че айилките ѝ бяха обяснили, че така си прибират косата само малките момиченца. Все едно, глупаво беше сега да мисли точно за това. Точно в този момент трябваше да се разбере с една определена жена. Авиенда.

В дъното на каньона амбулантите въртяха оживена търговия с хората, трупаци се около покритите с платнища фургони — във всеки случай поне водачите и Кейле, днес наметнала син дантелен шал. Кадийр седеше на едно обърнато буре в сянката на белия си фургон, облечен в кремаво сетре, и бършеше лицето си, без да прави никакви усилия да продаде каквото и да било. Той изгледа Ранд и понечи да стане, но се отказа. Изендре не се мяркаше никаква, но за изненада на Ранд Натаил сновеше наоколо, следван от рояк хлапета, привлечени от пъстроцветното му наметало. Очевидно привличането на нова и по-голяма публика го беше отвякло от стана на Шайдо. Или може би Кейле не желаше да го изпуска от очи. Колкото и да беше залисана в търговията си, тя намираше време да попоглежда навъсено към веселчуна.

Ранд отбягна фургоните. Поразпита айилците и разбра, че всеки от Джиндо е отседнал под покрива на своето бойно общество тук, в Студени скали. Покривът на Девите се намираше на половината дължина нагоре по все още ярко осветената от слънцето източна страна на каньона и представляваше правоъгълник от сив камък със зелена градина за покрив, несъмнено по-просторен отвътре, отколкото

изглеждаше отвън. Две Деви, приклеknали до вратата с копия и кожени щитовете, му отказаха достъп, развеселени и същевременно изненадани, че мъж иска да влезе вътре, но едната все пак се съгласи да предаде молбата му.

След няколко минути навън излязоха Деви от Джиндо и Девет долини, които бяха ходили до Камъка. След тях — и всички останали Деви от септата Девет долини в Студени скали. Запълниха пътеката от двете страни и се покатериха на покрива-градина, където наклеяха между лехите да гледат, ухилени, сякаш очакваха някакво забавление. Гай-шайн, мъже, както и жени, зашеата да им поднесат малки чашки с тъмен чай; каквито и правила да задържаха мъжете извън Покрива на Девите, те явно не засягаха мъжете гай-шайн.

След като той огледа няколкото предложени му вещи, Аделин, русокосата Джиндо с тънкия белег на бузата, извади широка костена гривна, пишно гравирана с цветове на роза. Той реши, че напълно ще подхожда за Авиенда — майсторът ѝ се беше постарал да изобрази тръни между цветовете.

Аделин беше висока дори за айилка. Само една педя не ѝ достигаше, за да може да го погледне очи в очи. Когато чу за какво му трябва — той просто ѝ каза, че е подарък за Авиенда заради това, че го учи, а не, че е подкуп, за да може да поукроти нрава ѝ и по този начин по-лесно да я понася, докато е край него — Аделин огледа останалите Деви. Всички престанаха да се хият и лицата им станаха неразгадаеми.

— Няма да ти взимам цена за това, Ранд ал-Тор — каза тя и постави гривната на ръката му.

— Грешно ли е? — попита той. Как ли щяха да го възприемат айилците? — Не искам по никакъв начин да обидя Авиенда.

— Това няма да я обиди. — Тя даде знак на една гай-шайн, понесла глинени чашки и кана върху сребърен поднос. Жената напълни две чашки и му поднесе едната. — Помни честта — каза тя и отпи от своята чаша.

Авиенда никога не беше му споменавала за нещо подобно. Той колебливо отпи от горчивия чай и повтори:

— Помни честта. — Стори му се, че това е най-безопасното нещо, което би могъл да каже. За негова изненада, тя леко го целуна по двете бузи.

Една по-възрастна Дева, с посивяла коса, но с все още пощадено от бръчки лице, пристъпи пред него.

— Помни честта — каза тя и отпи.

Наложи му се да повтори ритуала с всички Деви, които бяха там, като накрая само допираше чашката до устните си. Айилските церемонии може и да бяха кратки, но когато трябваше да ги повториш със седемдесет и няколко жени подред... Когато се измъкна, сенките вече се катереха по източната стена на каньона.

Намери Авиенда край къщата на Лиан — тупаше енергично килим със сини ресни, а зад нея на голям многоцветен куп бяха струпани още. Тя отметна с ръка потните кичури от челото си и го загледа безизразно, когато ѝ подаде гривната и ѝ каза, че е дар заради поученията ѝ.

— Давала съм гривни и гerdани на приятелки, които не носят копието, Ранд ал-Тор, но самата аз никога не съм носила. — Гласът ѝ беше хладен. — Такива неща дрънчат, вдигат шум и те издават, когато трябва да бъдеш тиха. Пречат ти, когато трябва да се движиш бързо.

— Но сега, след като ще ставаш Мъдра, можеш да я носиш.

— Да. — Тя завъртя гривната, сякаш се чудеше какво да прави с нея, след което изведнъж напъха ръката си в нея и вдигна китката си, за да я погледне. Все едно че гледаше пранга.

— Ако не ти харесва... Авиенда, Аделин ми каза, че тя няма да засегне честта ти. Дори ми се стори, че одобрява. — Спомена ѝ за церемонията с отливането на чая, а тя стисна очи и потръпна. — Какво има?

— Те смятат, че се опитваш да привлечеш интереса ми. — Не му се вярваше, че гласът ѝ може да е толкова спокоен. Очите ѝ не съдържаха абсолютно никакви чувства. — При това са изразили одобрението си, все едно че още нося копието.

— Светлина! Много лесно може да бъдат разубедени. Не съм... — Той млъкна, защото сините ѝ очи го пронизаха.

— Не! Ти си приел тяхното одобрение и не можеш да го отхвърлиш! Това наистина ще ме озлочести! Нима мислиш, че си първият, който се е опитвал да привлече вниманието ми? Сега вече е по-добре да си мислят това, което си мислят. Това нищо не значи. — Тя стисна здраво бухалката за тупане. — Отивай си. — Погледна гривната и добави: — Ти наистина не знаеш нищо, нали? Нищо не знаеш. Не си

ти виновен. — Като че ли си повтаряше нещо, което други ѝ бяха казали, или се опитваше сама да се убеди. — Съжалявам, че провалих обяда ти, Ранд ал-Тор. Моля те, иди си. Амис казва, че трябва да почистя всички тези черги и килими, колкото и време да ми отнеме. Ще ми отнеме цяла нощ, ако стоиш тук и ми говориш. — Тя му обърна гръб и забуха килима толкова свирепо, че гривната ѝ задрънча.

Той не разбра дали извинението изскочи от устата ѝ заради дара му, или по нареждане на Амис — подозираше второто, — но в същото време наистина прозвуча така, сякаш си го мислеше. Очевидно не беше останала доволна, ако можеше да се съди по яростта, с която размахваше бухалката, но поне този път не изглеждаше обладана от омраза. Притеснена, възмутена, дори разгневена, но не и изпълнена с омраза. Е, това беше по-добро от нищо.

Когато влезе в застланото с бели плочки преддверие на къщата на Лиан, Мъдрите говореха помежду си — и четирите с шаловете, падащи свободно до лактите им. Щом го видяха, те млъкнаха.

— Ще ти покажа стаята за спане — каза Амис. — Другите си отидоха по техните.

— Благодаря. — Той се озърна към вратата и леко се намръщи. — Амис, вие ли казахте на Авиенда да ми се извини заради обяда?

— Не. Тя извини ли се? — Сините ѝ очи го погледнаха замислено. Стори му се, че Баир почти се усмихна. — Не бих ѝ го заповядала, Ранд ал-Тор. Едно принудено извинение не е никакво извинение.

— На момичето му се каза само да изтупа килимите, за да уталожи малко буйния си нрав — каза Баир. — Всичко друго си е от нея.

— И без празни надежди, че ще се отърве от работата — добави Сеана. — Тя трябва да се научи да държи гнева си под контрол. Една Мъдра трябва да контролира чувствата си, а не те да я командват. — С лека усмивка тя погледна към Мелайне. Слънцекосата жена присви устни и изсумтя.

Опитваха се да го убедят, че отсега нататък Авиенда ще му бъде великолепно компания. Наистина ли си въобразяваха, че е спял?

— Трябва да знаете, че аз знам. За нея. Че сте я изпратили, за да ме шпионира.

— Не знаеш толкова, колкото си мислиш — каза Амис, досущ като някоя Айез Седай, с всичките скрити значения, които не смяташе да му разкрива.

Мелайне намести шала си и го изглежда преценяващо от глава до пети. Той знаеше малко за Айез Седай, но ако тя беше Айез Седай, сигурно щеше да е от Зелената Аджа.

— Признавам — каза тя, — че отначало си въобразихме, че няма да забележиш в нея нищо повече от една хубава млада жена и че ти самият си достатъчно обаятелен, за да види тя в теб по-забавна компания от нас. Виж, с езика ѝ не се съобразихме. Нито взехме предвид някои други неща.

— Тогава защо толкова държите тя да остане с мен? — В гласа му се долови повече жар, отколкото му се искаше. — Не е възможно да си мислите, че тепърва ще разкрия пред нея нещо, което не искам вие да разберете.

— А ти защо позволи да остане с теб? — попита го кротко Амис. — Ако беше отказал да я приемеш, как можехме насила да я задържим при теб?

— Защото по този начин поне знам кой е шпионинът. — Да държи Авиенда под око беше по-добре, отколкото непрекъснато да се чуди кой от айилците го наблюдава. Без нея сигурно щеше да подозира, че всяко небрежно подхвърляне от страна на Руарк е опит да изкопчи някаква тайна от него. Разбира се, нямаше как да се разбере дали не е така. Руарк беше женен за една от тези жени. Дори за две. Той изведнъж изпита радост, че не беше се предоверявал на вожда на клана. И се натъжи, като си го помисли. Защо изобщо бе повярвал, че айилците ще са по-безхитростни от върховните лордове на Тийр? — Ще съм доволен нещата да си останат такива, каквито си са.

— Значи всички сме доволни — каза Баир.

Той я изглежда ядосано. Някаква нотка се долавяше в гласеца ѝ, сякаш знаеше повече от него.

— Тя няма да разбере това, което искате.

— Това, което искаме ли? — сопна се Мелайне. — Пророчеството твърди, че една отломка на отломката ще оцелее. — Това, което искаме, Ранд ал-Тор, Кар-а-карн, е да спасим колкото можем повече от своя народ. Каквато и да е твоята кръв и лицето ти, ти

нямаш чувство към нас. Ще те накарам да разбереш, че нашата кръв е твоя, та ако ще да трябва да положи...

— Смятам — прекъсна я плавно Амис, — че той би искал веднага да му покажат стаята за спане. Изглежда уморен. — Тя рязко плесна с ръце и веднага се появи една кръшна гай-шайн. — Покажи на този мъж стаята, която е приготвена за него. Осигури му всичко, което му е нужно.

Мъдрите го оставиха и се запътиха към вратата, като Баир и Сеане мятаха гневни погледи към Мелайне, също като селянки от Женския кръг, когато гледат някоя здраво оплела конците. Мелайне не им обръщаше внимание. Преди вратата да се затръшне след тях, той я дочу да мърмори нещо като „ще го науча аз това момиченце“.

Кое момиченце? Авиенда? Тя вече правеше точно това, което те искаха. Егвийн може би? Той знаеше, че тя учи нещо при Мъдрите. И какво искаше Мелайне да „пологи“, та да го накара да разбере, че „тяхната кръв е негова“? Как можеше с полагането на нещо да го накара да реши, че е айилец? „Пологи“ или „заложи“? Капан да му заложи може би? Глупак! Тя нямаше да го каже ей така, направо, ако смяташе да му залага капан. А да „пологи“... „Кокошките полагат яйца“ — помисли си той и се изсмя тихо. Твърде изморен беше вече за въпроси, след дванадесет дни, прекарани на седлото и част от тринадесетия, всички до един горещи като в пещ и сухи; не искаше и да си помисли как щеше да се чувства, ако му се бе наложило да измине това разстояние пеш, със същата скорост. Краката на Авиенда сигурно бяха от стомана. Имаше нужда от легло.

Гай-шайн беше хубавичка въпреки тънкия белег над едното ѝ синьо око чак до косата, толкова светла, че изглеждала почти от сребро. Пак Дева — само дето точно сега не беше такава.

— Бихте ли благоволили да ме последвате? — промърмори тя, свела очи.

Стаята за спане не беше спалня, естествено. Не го изненада, че „легло“ се оказа неразгънат дюшек, сложен върху дебел пласт черги. Гай-шайн — казваше се Чион — изглеждала слисана, когато я помоли за вода за миене, но той беше прекалено умерен за потна баня. Беше готов да се обзаложи, че на Моарейн и Егвийн не им се налага да киснат в палатка, пълна с пара, за да се изкъпят. Чион обаче все пак донесе топла вода в голяма кафява кана, предназначена за поливане на

градината, и голяма бяла купа вместо леген. Той я отпрати, когато му предложи да го изкъпе. Странни хора бяха тези айилци!

Стаята беше без прозорци, осветена със сребърни лампи, висящи от скоби по стените, но той знаеше, че докато привърши с миенето, навън все още няма да се е стъмнило съвсем. Беше му все едно. Върху дюшека имаше две одеяла, не особено дебели. Безусловно признак за айилската издръжливост. Той си спомни за студените нощи в шатрите и отново се облече, без палтото и ботушите, духна лампите и се пъкна под одеялата сред катранения мрак.

Колкото и да беше уморен, не спираше да се върти и да мисли за какво ли не. Какво все пак искаше да „положи“ Мелайне? Защо Мъдрите изобщо не се притесниха, че той е разбрал, че Авиенда им е съгледвачката? Авиенда. Хубава жена, макар да беше по-инат и от муле. Дишането му се успокои и мислите му станаха по-мъгливи. Един месец. Твърде дълго. Нямаше избор. Чест. Изендре се усмихва. Кадийр дебне. Капан. Да заложи капан. Какъв капан? Капани. Само да можеше да се довери на Моарейн. Перин. У дома. Перин сега сигурно плуваше в...

Притворил очи, Ранд запляска във водата. Беше приятно студена. Никога досега не бе осъзнавал колко приятно е да си във водата. Той огледа върбите, обграждащи единия край на езерцето, и големите дъбове от другата страна, протегнали дебели клони над водата. Водния лес. Хубаво беше да си е у дома. Имаше чувството, че е бил някъде далече. Къде — не му беше съвсем ясно, но не беше и особено важно. Чак до Стражеви хълм. Да. Никога не беше стигал по-далече оттам. Вода. И сам.

Изведнъж във въздуха изпърхаха две тела, с прибрани до гърдите колене, и плъснаха шумно във водата, вдигайки пръски, които го заслепиха. Той избърса очи и видя Елейн и Мин — усмихваха му се от двете му страни. Само главите им се показваха от бледозелената повърхност. Два удара с крака щяха да го отведат до всяка от двете. И по-надалече от другата. Не можеше да обича и двете. Да обича? Откъде дойде тази мисъл в главата му?

— Ти изобщо не знаеш кого обичаш.

Той бързо се извърна и водата около него се завихри. На брега стоеше Авиенда, в кадин-сор, а не с пола и блуза. Но в погледа ѝ липсваше гняв. Просто го гледаше.

— Ела във водата — подкани я той. — Ще те науча да плуваш.

От отсрещния бряг прокънтя мелодичен смях. Жената, която стоеше там, с бяла кожа и съвсем гола, беше най-красивата, която бе виждал, с големи тъмни очи, от които му се зави свят. Стори му се, че я познава.

— Дали да ти позволя да ми изменяш, макар и в сънищата си? — каза тя. По някакъв начин, без да се оглежда, той разбра, че Елейн, Мин и Авиенда вече ги няма. Странно.

Тя го изгледа продължително, без изобщо да се притеснява от голотата си. Бавно се изправи на пръсти, изпъна назад ръце и леко скочи във вира. Когато главата ѝ се показа на повърхността, блестящата ѝ черна коса не беше мокра. Това го изуми само за миг. После тя се оказа до него — дали доплува, или просто се озова тук? — и го обгърна с ръце и крака. Водата беше студена, плътта ѝ — гореща.

— Не можеш да избягаш от мен — измърмори тя. Тъмните ѝ очи бяха по-дълбоки и от езерото. — Ще те накарам да изпиташ такова удоволствие, че никога няма да го забравиш, нито насън, нито буден.

Насън или... Всичко се размести и замъгли. Тя се уви още поплътено около него и всичко се проясни. Всичко си беше на мястото. Бързеи изпълваха езерото от единия край; клен и бор растяха почти до водата от другия.

— Познавам те — каза той бавно. Помисли си, че трябва да я познава, иначе как щеше да ѝ позволи да прави това? — Но не... не е редно това. — Опитва се да я отблъсне, но колкото повече се мъчеше да изтика ръцете ѝ, толкова по-силно го прегръщаше тя.

— Трябва да те бележа аз. — В гласа ѝ се долавяше нотка на гняв. — Първо онази Илиена със сърце от мляко, а сега... Колко ли жени държат мислите ти? — Изведнъж малките ѝ бели зъбки се забиха в гърлото му.

Той изрева, отхвърли я от себе си и плесна длан на шията си. Усети кръв.

— Така ли се забавляваш, докато се чудя къде си отишла? — чу се пренебрежителен мъжки глас. — Защо аз трябва да спазвам всичко, след като ти рискуваш замисъла ни по този начин?

Изведнџ жената се озова на брега, в бели дрехи, с широк колан от тъкано сребро, със сребърни звезди и полумесеци в тъмната като среднощен мрак коса. Земята зад нея леко се издигаше до ясенова горицка на склона. Не помнеше да е виждал ясен досега. Беше застанала с лице към... нещо мъгливо. Плътно, сиво, с мъжки ръст, потръпващо във въздуха. Всичко това беше... някак погрешно. Не както трябваше да е.

— Риск — озъби се тя. — Страх те е от риска колкото Могедиен, нали? Ще лазиш и ще дебнеш наоколо като онази, Паяка. Да не бях те измъкнала от дупката, все още щеше да се криеш и да чакаш да ти падне някоя троха.

— Като не можеш да удържаш... лакомията си — каза мъглата с мъжкия глас, — защо ми трябва изобщо да се свързвам с теб? Щом трябва да поемам рискове, искам поне по-голяма награда от това да дърпам конците на кукла.

— Какво искаш да кажеш? — попита тя заплашително.

Мъглата заблещука. Неясно как Ранд разпозна в това колебание несигурност дали нещото не е казало твърде много. И после отведнџ мъглата изчезна. Жената погледна към него, сви устни раздражено и също изчезна.

Той се събуди сепнат и остана да лежи неподвижен, взрян в мрака. Сън. Но обикновен сън ли беше, или нещо друго? Той измъкна ръката си изпод одеялото, напипа врата си и усети белезите от зъби и тънка струйка кръв. Какъвто и да беше сънят, тя бе проникнала в него. Ланфеар. Беше сънувал нея. И онзи, другия: мъж. Хладна усмивка се плъзна на лицето му. „Капани навсякъде. Капани за непредпазливи крака. Трябва да внимавам къде стъпвам.“ Прекалено много капани. Всеки ги залагаше.

Засмя се тихо и се обърна на една страна, за да заспи. И замръзна, сдържайки дъха си. Не беше сам в стаята!

В паника посегна към Верния извор. За миг му се стори, че самият страх може да го съкруши. А после се понесе сред хладното спокойствие на Празнотата, изпълни се с бушуващ порой на Силата и скочи. Светилниците блеснаха.

Авиенда седеше с кръстосани крака до вратата, зелените ѝ очи се бяха изцъклили към светилниците. Напъваше невидимите за нея връзки, които я бяха овързали плътно. Дори главата си не можеше да помръдне — той бе очаквал исправена жена и затова сплитът му се издигаше високо над нея. Той начаса освободи потоците на Въздух.

Тя се изправи с усилие.

— Не... не мога да привикна с... — Посочи светилниците. — От един мъж...

— И друг път си ме виждала да боравя със Силата. — По повърхността на обкръжаващата го Празнота се плъзгаше гняв. Да се промъкне в тъмното в стаята му. Да го изплаши почти до смърт. Късмет имаше, че не я нарани, че не я уби, без да иска. — Най-добре ще е да привикнеш. Аз съм Оня, що иде със Зората, колкото и да не искаш да го признаеш.

— Това няма нищо общо с...

— Защо си тук? — настоя той хладно.

— Мъдрите се редуват да те следят отвън. Решили са да продължат да те следят и от... — Гласът ѝ заглъхна и лицето ѝ се изчерви.

— Откъде? — Тя го зяпна мълчаливо и лицето ѝ поруменя още повече. — Авиенда, откъде? — Сънебродници. Защо не беше се сетил досега? — Вътре в сънищата ми — каза той дрезгаво. — От колко време ме следят отвътре в главата ми?

Тя въздъхна тежко.

— Не биваше да ти го казвам. Ако Баир разбере... Сеана каза, че тази нощ било много опасно. Самата аз не го разбирам — не мога да вляза в съня, без някоя от тях да ми помогне. Знам само, че тази нощ има нещо опасно. Затова се редуват пред вратата на този покрив. Всички са загрижени.

— Не отговори на въпроса ми.

— Не зная защо съм тук — измърмори тя. — Ако ти трябва защита... — Тя хвърли поглед към късия нож на колана си, докосна дръжката му. Костената гривна, изглежда, я дразнеше и тя сгъна ръце, за да я скрие под мишницата си. — Не бих могла да те защитя много добре с това ножче, а Баир ме заплашва, че ако пак пипна копие, без някой лично да ме заплашва, ще ми съдере кожата и ще направи мях от нея. Дори не разбирам защо изобщо се отказвам от съня си, за да те

защитавам. Заради тебе тупах чергите само допреди час. На лунна светлина!

— Не те питам това. Откога... — И млъкна. Долавяше нещо във въздуха, някакво усещане за нещо грешно. Нещо зло. Можеше да е от въображението му, остатък от съня. Можеше.

Авиенда ахна, щом нажеженият като пламък меч изникна в ръцете му, с леко закривено острие, белязано с чаплата. Ланфеар го бе обвинила, че използва едва една десета от това, на което е способен, но и тази десета идваше ненадейно и неочаквано, без той да разбира една десета от това, което можеше да направи. Но меча знаеше.

— Стой зад мен. — Усети как тя извади ножа от канията, докато на пръсти пристъпваше извън стаята. По чорапи. Беззвучно, по килима. Странно. Въздухът не беше по-студен, отколкото когато си легна. Може би тези каменни стени задържаха топлината, защото колкото повече се отдалечаваше, толкова по-студено ставаше.

Дори гай-шайн трябваше вече да са легнали. Коридорите и каменните стаи бяха тихи и празни, повечето — призрачно осветени от оставени тук-там горящи светилници. Тук, където изгасените лампи означаваха катранен мрак посред бял ден, някои от тях бяха оставени да светят. Усещането беше все още смътно, но не си отиваше. Зло.

Той изведнъж се спря зад широкия сводест вход, отвеждащ към застланото с бели плочи преддверие. Два сребърни светилника от двете страни на помещението хвърляха бледа светлина. По средата на стаята стоеше висок мъж, наведен над жената, която бе прегърнал. Главата ѝ беше отметната назад и бялата ѝ качулка бе паднала, той се бе свел над шията ѝ и я бе загърнал в черното си наметало. Жената бе Чион. Очите ѝ бяха полузатворени и на лицето ѝ бе изписана усмивка на възбуда. По гладката повърхност на Празнотата се плъзна смут. Мъжът вдигна глава...

Черни очи изгледаха Ранд, черни с много бяло; лице с изпити бузи, уста със сочни червени устни — устата се разтвори в пародия на усмивка и лъснаха остри зъби. Чион рухна на пода, щом плащът се разтвори и се изпъна в подобие на големи криле. Драгхарът я прекрачи, бели-бели ръце посегнаха към Ранд, дълги тънки пръсти с остри криви нокти. Ала не в ноктите и не в зъбите беше опасността. Целувката на драгхара бе това, което убиваше.

Упойващата му хипнотична песен се прилепи плътно около Празнотата. Тъмните кожести криле запърхаха да го обгърнат, докато пристъпваше напред. Миг на изумление пробяга в огромните черни очи преди изкованият от Силата меч да разцепи черепа му до носа.

Всяко стоманено острие би заяло, но изтъканият от огън меч се измъкна леко, докато изчадието падаше. За миг, свит дълбоко в самото сърце на Празнотата, Ранд огледа съществото в краката си. Тази песен... Да не беше се заслонил от всякакво чувство сред кухата самотност на нищото, тази песен щеше да впие зъби в ума му, Драгхарът сигурно беше повярвал, че се е впила, когато пристъпи към него така самонадеяно.

Авиенда притича край него, коленичи до Чион и опря длан на гърлото ѝ.

— Мъртва е — прошепна тя и затвори клепачите ѝ. — Може би е по-добре. Драгхарът изяжда душата преди да погълне живота. Драгхар! Тук! — Тя го изгледа с ярост. — Тролоци в стоянка Имре, а сега и драгхар тук. Зли времена носиш ти в Триделната... — И с вик се просна на пода върху тялото на Чион, защото сноп от плътен пламък се изпъна над нея от меча му и порази гърдите на втори драгхар, който се бе изправил на входа. Лумнала в пламъци, тварта на Сянката се олюля назад с писък и се затътри по пътеката, биейки с криле, от които капеше огън.

— Вдигни всички — каза Ранд спокойно. Дали Чион се беше съпротивлявала? Докъде ли бе удържала честта ѝ? Едва ли имаше значение. Драгхарите умираха по-лесно от мърдраалите, но по своему бяха далеч по-опасни. — Ако знаеш как да вдигнеш тревога, направи го.

— Гонгът до вратата...

— Аз ще го ударя. Събуди ги. Може да са повече от двама.

Тя кимна, хукна натам, откъдето бяха дошли, и се развика:

— Вдигни копия! Събуди се и вдигни копия!

Ранд предпазливо пристъпи навън. Силата го изпълваше, възбуждаше го. Гадеше му се. Искаше му се да разсмее с цяло гърло, искаше му се да повърне. Нощта бе смразяваща, ала той не усещаше студ.

Пламналият драгхар се беше проснал в градината, вонеше на горяща плът. Малко по-надолу по пътеката лежеше Сеана, взряла се в

небето с широко отворени, немигащи очи. Късият ѝ нож лежеше до нея. Не бе могла да устои на драгхара.

Още преди Ранд да хване чука, висящ до квадратния бронзов гонг, откъм устието на каньона избухна врява — човешки викове, смесени с вой на тролоци, дрънчене на стомана, писъци. Той удари гонга с всичка сила и из каньона проехтя звънък ек. Почти мигом се отзова друг гонг и се чуха викове:

— Вдигнете копия!

Откъм фургоните долу се надигнаха объркани резове. Грейнаха правоъгълници светлина — амбулантите отваряха вратите на фургоните. Някой се развика сърдито — жена; не можеше да отличи коя.

Във въздуха над него забиха криле; озъбен, Ранд надигна яростния меч. Единствената сила забушува в него и от меча зарева огън. Спускащият се стремглаво драгхар се взриви в облак горящи късове, които се разсипаха сред мрака надолу.

— Насам — чу се гласът на Руарк. Вождът беше присвил очи над черното си було, държеше щит и копия. Зад него стоеше Мат, без дрехи и гологлав, примигваше несигурно и стискаше с две ръце копието с черната дръжка.

Ранд пое шуфата от Руарк и веднага я пусна. Един силует с криле на прилеп възви през лунния кръг, спусна се от отсрещната страна на каньона и се скри в сенките.

— Те търсят мен. Нека видят лицето ми. — Силата го пронизваше; мечът в ръката му засия и се превърна в малко слънце. — Не могат да ме намерят, ако не знаят къде съм. — И със смях се затича надолу, към ека на битката.

Мат измъкна копието си от гърдите на един тролок с глиганска муцуна и приклезна. „Огън да го изгори Ранд!“ Ни една от сенките, които виждаше да се движат, не беше достатъчно голяма за тролок. „Все ме натиква в тези проклети неща!“ Ранените наоколо стенеха глухо. Сенчест силует, за който той реши, че трябва да е Моарейн, коленичи до един паднал айилец. Огнените топки, които тя мятеше, бяха впечатляващи почти колкото меча на Ранд, от който изхвърчаха огнени стрели. Мечът все още светеше и кръг от огън обкръжаваше

приятеля му. „Трябваше да си остана аз под одеялата. Не стига че е ужасно студено, ами всичко това няма нищо общо с мен!“ Стекоха се още айилци, жени се втурнаха да помагат на ранените. Някои от жените носеха копия — сигурно не можеха да се бият, но след като битката беше в тяхната твърдина, не можеха да останат да гледат.

До него се спря една Дева и свали булото си. Сред лунните сенки не можа да различи лицето ѝ.

— Добре танцуваш с копието, комарджийо. Странни дни идат, щом тролоци се появиха и в Студени води. — Тя хвърли поглед към сенчестия силует, който може би принадлежеше на Моарейн. — Сигурно щяха да пробият, ако ги нямаше Айез Седай.

— Те само нямаше да стигнат — отвърна той, без да се замисли. — Трябваше да отвлечат вниманието насам. — „За да могат драгхарите да достигнат безпрепятствено Ранд?“

— Мисля, че си прав — каза тя замислено. — Ти да не си водач в битки сред влагоземците?

Той съжали, че си е отворил устата.

— Просто съм чел много — промърмори Мат и ѝ обърна гръб. Проклетите му късчета чужда памет. Може би амбулантите най-последно щяха да се наканят да си тръгнат.

Когато спря до фургоните обаче, не можа да намери нито Кейле, нито Кадийр. Всички кочияши се бяха скупчили и си подаваха припряно кани с нещо, което намирисваше на ракията, която продаваха, и мърмореха така възбудено, сякаш тролоците бяха преминали на дъх разстояние от тях. Изендре стоеше на горното стъпало на фургона на Кадийр и се взираше навъсено в мрака. Въпреки бръчките на челото си беше красива. Той се зарадва, че поне спомените му за жени са си негови.

— С тролоците е свършено — каза ѝ той и се подпря на копието си така, че тя да не може да не го забележи. „Каква полза да рискувам да ми пръснат черепа, ако не мога да извлека малко полза от това?“ И добави многозначително: — Трудна битка, но ти си спасена.

Тя го погледна с безизразно лице, очите ѝ блеснаха на лунната светлина като тъмни, излъскани камъни. После, без да каже нито дума, се обърна и влезе вътре, затръшвайки вратата. Силно.

Мат въздъхна и се отдалечи от фургоните. За какво да я впечатлява тая? Постеля му трябваше на него. Да се върне под

одеялата, а Ранд да се оправя сам с тролоците и драгхарите. Че той май дори изпитваше удоволствие от това. Как се смееше само!

А Ранд вече се катереше нагоре по каньона и блясъкът на меча сияеше около него като вдигнат в ръцете му светилник. Появи се Авиенда — тичаше да го посрещне, после спря, пусна полите си, оправи ги и застана до него. Той сякаш не я забеляза и лицето ѝ стана гладко като камък. Бяха си лика-прилика.

— Ранд — извика някаква забързана сянка с гласа на Моарейн, почти толкова мелодично като Кейле — но хладна музика. Ранд се обърна и тя пристъпи царствено към него. — Нещата стават все по-опасни, Ранд. Нападението в стоянка Имре вероятно беше срещу айилците — едва ли, но е възможно — но тази нощ драгхарите със сигурност целяха да поразят теб.

— Знам. — И нищо повече. Хладно като нея, и още повече.

Моарейн присви устни — никак не беше довольна.

— Пророчеството е най-опасно, когато се стремиш то да се сбъдне. Това не го ли научи в Тийр? Шарката сама се заприда около теб, но когато се опиташ да я запредеш, дори ти не можеш да я удържиш. Затегнеш ли Шарката твърде силно, тя се напруга. Може да се пръсне във всички посоки. Кой би могъл да каже колко време ще е нужно преди да се успокои и отново да се съсредоточи върху теб, или какво ще се случи преди това да стане?

— Толкова ясно, колкото повечето ти обяснения — отвърна сухо Ранд. — Какво искаш, Моарейн? Късно е и съм уморен.

— Искам да ми се довериш. Нима смяташ, че вече си научил всичко, което трябва да знаеш?

— Не. Все още не съм научил всичко. — Сега пък го каза с насмешка. Понякога Мат не беше сигурен дали приятелят му е с всичкия си. — Искаш да ти се доверя ли, Моарейн? Добре. Вашите Три клетви не ти позволяват да лъжеш. Кажи ми направо, че каквото и да ти кажа, няма да се опиташ да ме спреш, няма по никой начин да ми попречиш. Кажи ми, че няма да ме използваш за целите на Кулата. Кажи ми го ясно и направо, за да съм сигурен, че е истина.

— Няма да направя нищо, за да ти попреча да изпълниш предназначението си. Посветила съм живота си на това. Но няма да ти обещавам, че ще гледам безучастно, докато подлагаш главата си на дръвника.

— Не така, Моарейн. Това не е достатъчно. Но дори и да можех да ти се доверя, пак нямаше да го направя тук. Нощта има уши. — В мрака наоколо се движеха хора, но никой не бе достатъчно близо до тях, за да подслуша. — Дори сънищата имат уши. — Авиенда придърпа още по-плътнo шала, за да скрие лицето си. Явно и айилците можеха да усещат студа.

Руарк пристъпи на светлото, спуснал черното си було.

— Тролоците бяха само отвличащ удар за драгхарите, Ранд ал-Тор. Твърде малко бяха за нещо друго. Мисля, че драгхарите целяха да убият теб. Листогризащът иска да умреш.

— Опасността расте — рече тихо Моарейн.

Вождът на клана я погледна накриво и продължи:

— Моарейн Седай е права. След като драгхарите се провалиха, много се боя какво ли можем да очакваме от Бездушните — онези, които вие наричате Сиви. Искam да поставя около теб копия. Постоянно. Не знам защо, но Девите доброволно пожелаха да поемат тази задача.

На Авиенда наистина взе да ѝ става студено — тя присви рамене и пхна длани под мишниците си.

— Щом искат — отвърна Ранд. Каза го с известно неудобство и Мат не го винеше — той самият нямаше да се остави повече в ръцете на Девите дори срещу всичката коприна на корабите на Морския народ.

— Те ще бдят много по-добре от всеки друг — каза Руарк, — след като сами помолиха за това. Но не мисля да го предоставя само на тях. Всички ще бдят. Уверен съм, че следващия път ще бъдат Бездушните, но това не означава, че не може да е нещо друго. Десет хиляди тролоци например вместо неколкостотин.

— Ами Шайдо? — Мат съжали, че зъбите му изтракаха, когато останалите обърнаха очи към него. Навярно до този момент не бяха разбрали, че е тук. Все пак трябваше да им го каже. — Знам, че не ви допадат, но щом наистина мислиш, че е възможно ново, много мощно нападение, няма ли да е по-добре да са тук, а не навън?

Руарк изсумтя — от неговите уста това беше равносилно на люта ругатня от страна на всеки друг.

— Не бих вкарал хиляда Шайдо в Студени скали дори насам да идеше самият Тревопал. А и вече не бих могъл. Куладин и Шайдо си

сгънаха шатрите още в полунощ. Отървахме се от тях. Изпратих подир тях бегачи, за да сме сигурни, че ще напуснат земите на Таардад, без да отведат кози и овци със себе си.

— В каква посока тръгнаха? — попита Ранд и вездесъщият меч изчезна от ръката му.

— На север — каза Руарк. — Куладин очевидно смята да пресрещне Севанна по пътя й към Алкаир Дал и да я настрои срещу теб. Може и да успее. Единствената причина тя да положи брачния си венец в краката на Суладрик вместо в неговите беше, че държеше на всяка цена да се омъжи за вожд на клан. Но вече ти казах, че от нейна страна можеш да очакваш неприятности. Това не би трябвало да те тревожи. Ако Шайдо не пожелаят да те последват, няма да е голяма, загуба.

— Смятам да тръгна за Алкаир Дал — заяви твърдо Ранд. — Веднага. Ще се извиня на всеки вожд, който би се почувствал поруган, че е закъснял, но няма да позволя на Куладин да пристигне много преди мен. Той няма да се задоволи само с увещаването на Севанна срещу мен, Руарк. Не мога да си позволя да му предоставя цял месец за това.

След кратък размисъл Руарк каза:

— Може би си прав. Ти носиш промени, Ранд ал-Тор. Тогава — призори. За своята чест аз ще избира Червените щитове, а Девите ще подсигурят своята.

— Смятам да тръгна още щом просветне, Руарк. С всяка ръка, която може да носи копие или да опъва лък.

— Обичаят...

— Не съществуват обичаи, свързани с мен, Руарк. — Гласът на Ранд бе студен. — Трябва да създам нови обичаи. — Той се разсмя дрезгаво. Авиенда изглеждаше слисана, дори Руарк примигна стъписано. Само Моарейн остана невъзмутима и замислено продължи да се взира в него. — Най-добре ще е някой да уведоми амбулантите — продължи Ранд. — Те едва ли ще искат да пропуснат панаира, но ако не престанат да пият, едва ли ще могат да държат поводите на тръгване. А ти, Мат? Ти идваш ли?

Мат определено не смяташе да остави амбулантите да му се измъкнат, след като бяха единственият му изход от Пустошта.

— О, аз съм винаги зад теб, Ранд. — Най-лошото бе, че като го каза, все едно наистина си беше така. „Виж ти, проклетият му тавирен, как ме завлича само!“ Как ли се бе измъкнал Перин? „Светлина, де да бях с него сега.“ — Зад теб и с теб.

Той метна копието си на рамо и се закатери нагоре по каньона, Все още имаше време да поспи поне малко. Зад гърба си чу кикота на Ранд.

ГЛАВА 51

РАЗКРИТИЯ В ТАНЧИКО

Елейн се затрудняваше с двете тънки червени пръчици, които се мъчеше да нагласи правилно между пръстите си. „Сурса — напомни си тя. — Не са пръчици, а сурса. Само някой глупак може да се храни с тези неща, както и да се наричат.“

На отсрещната страна на масата в Залата на падащите цветенца Егеанин се мръщеше на своите сурса — по една, щръкнала във всяка ръка. Нинив държеше своите нагласени между пръстите на едната си ръка, както им беше показала Рендра, но досега беше успяла да вдигне до устата си само едно парченце месо и няколко резенчета чушки. Беше присвила очи, изпълнена с решимост. Масата беше отрупана с десетина бели купички, всяка пълна с късчета и резенчета месо и зеленчуци, залети с тъмни и светли сосове. Елейн си помисли, че може би ще им е нужен целият остатък от деня, за да привършат с това ядене, и погледна ханджийката с благодарна усмивка, когато тя се наведе през рамото ѝ, за да нагласи правилни нейните сурса.

— Страната ви е във война с Арад Доман — каза Егеанин почти ядосано. — Защо сервирате ястия от кухнята на своите врагове?

Рендра присви рамене и направи кисела гримаса зад воала си — този път си беше облякла възможно най-бледо червено. Мънистата със същия цвят, заплетени в тънките ѝ плитчини, леко подрънкваха, щом мръднеше глава.

— Сега това е на мода. Преди четири дни я започна „Градината на сребърния бриз“ и сега почти всеки клиент си поръчва домански храна. Мисля, че може би е защото ако не можем да завладеем доманците, поне да им завладеем кухнята. Може би точно сега в Бандар Еваан ядат нашето агнешко с меден сос и ябълки с глазура. След четири дни може би ще се появи нещо друго. Модата напоследък бързо се сменя и ако някой насъска тълпата срещу това... — Тя сви рамене.

— Смяташ ли, че ще има още безредици? — попита Елейн. — И то заради това каква храна сервират в хановете?

— Улиците се бунтуват — отвърна Рендра и разпери примирено ръце. — Знае ли човек какво може пак да ги запали? Вълнението онзи ден избухна заради мълвата, че Маракру се е провъзгласил на страната на Преродения Дракон или може би е паднал в ръцете на Заклетите в Дракона, или на бунтовници навярно — напоследък като че ли между едното и другото няма голяма разлика, — но да не мислите, че тълпата се нахвърли срещу хората от Маракру? Не. Развилняха се по улиците, събаряха хората от карети и най-накрая подпалиха Великата зала на Събранието. Като нищо утре може да се появи слух, че войската или е спечелила някаква битка, или е загубила, и тълпата току-виж се надигне срещу онези, които сервират доманска храна. Или примерно да подпалят складовете на пристанището Калпене. Кой може да каже?

— Ред няма — измърмори Егеанин и стисна здраво пръчиците си. Ако се съдеше по лицето ѝ, можеше да минат за ками, с които се канеше да набучи част от съдържанието на купичките. Късче месо падна от сурсата на Нинив тъкмо когато успя да го вдигне до устните си и тя изръмжа, избута го от скута си и избърса кремавата коприна на роклята си с кърпичката си.

— Ха, ред! — изсмя се Рендра. — Знам го аз този ред. Може би ще се върне един ден. Някои си мислеха, че панархесата Аматера ще накара градската стража пак да си поеме задълженията, но ако аз бях на нейно място, като знам как тълпата се развилия от провъзгласянето ѝ... Чедата на Светлината избиха мнозина от бунтовниците. Това може да означава, че няма да има повече безредици, но може и да означава, че следващият бунт ще е два пъти по-голям, или десет пъти. Та мисля, че на нейно място и аз бих задържала Стражата и Чедата около себе си. Но да не разваляме хубавото ядене с такива приказки.

Тя огледа още веднъж подредената маса, кимна, довольна от себе си, и мънистата на тънките ѝ плитки звъннаха. После се обърна към вратата, но спря с тънка усмивка.

— Според модата доманската храна се яде със сурса и, разбира се, човек прави това, което е по модата. Но... тук няма кой да ви види и в случай, че предпочетете лъжици и вилици, те са под салфетката. — Тя посочи подноса в единия край на масата. — Приятен обяд.

Трите едва изчакаха вратата след ханджийката да се затвори, ухилиха се и посегнаха към подноса със завидна бързина. Елейн все пак успя първа да си вземе вилица и лъжица — на нито една от другите две не ѝ се бе налагало да се храни като новачка, в няколкото кратки минути почивка между шетнята и уроците.

— Страшно е вкусно — каза Егеанин с пълна уста.

За седемте дни, откакто се бяха запознали с тъмнокосата жена, и двете я бяха заобичали. Тя бе нещо различно от непрестанно дърдорещата за хората по улицата Рендра — как били готови да ти прережат гърлото заради някой петак. Това беше четвъртото ѝ гостуване след първата им среща и пак за Елейн всичките ѝ гостувания бяха много приятни. Егеанин притежаваше прямота и независим дух, на които тя се възхищаваше. Можеше да е някоя дребна търговка, но можеше да съперничи и на Гарет Брин с това, че говореше каквото мислеше и не се кланяше никому.

И все пак на Елейн ѝ се искаше срещите им да не са толкова често. Или по-скоро двете с Нинив да не се оказват толкова често в „Двора на трите сливи“, за да може да ги намира Егеанин. Но непрестанните улични вълнения след провъзгласяването на Аматера правеха придвижването им из града почти невъзможно въпреки обкръжението на яките моряци на Домон. Дори на Нинив се наложи да го признае, след като едва се отърваха от истински дъжд от камъни, големи колкото юмруци. Том продължаваше да им обещава, че ще им намери карета и екипаж, но тя не беше съвсем сигурна, че ги търси усърдно. Двамата с Джюйлин изглеждаха неописуемо доволни от това, че се налага тя и Нинив да стоят като затворнички в хана. „Те се връщат с отоци и окървавени, а не дават и носа си да покажем навън“ — помисли си тя кисело. Защо мъжете винаги смятаха, че е редно да пазят жените повече, отколкото пазят себе си? Защо си мислеха, че техните рани са от по-малко значение, отколкото женските?

Ако се съдеше по вкуса на месото, тя подозираше, че Том би трябвало да надникне в кухните, ако иска да намери коне. Представата, че се храни с конско, накара стомаха ѝ да се сгърчи. Избра си една паничка, пълна само със зеленчуци, резенчета черна гъба, червени чушки и някакви жилави зелени филизи, забъркани в лепкав бял сос.

— Какво ще обсъждаме днес? — обърна се Нинив към Егеанин.
— Ти ни зададе почти всички въпроси, за които бих могла да се сетя.

— Във всеки случай почти всички, на които те можеха да отговорят. — Ако искаш да научиш повече за Айез Седай, трябва да отидеш в Кулата и да станеш новачка.

Егеанин трепна, както правеше при всяка дума, свързваща по някакъв начин Силата с нея.

— Вие не се помъчихте — рече тя бавно — да скриете от мен, че търсите някого. Жени. Ако това не е нахална намеса в тайните ви, бих попитала... — На вратата се почука и тя веднага млъкна.

Без да чака разрешение, вътре нахлу Бейл Домон. На лицето му се бореха ухилено задоволство и притеснение.

— Намерих ги — започна той, но щом видя Егеанин, се сепна. — Ти?!

За изумление на двете Егеанин скочи и юмрукът ѝ полетя към корема на Домон толкова бързо, че едва можаха да го видят. Странно как обаче Домон успя да хване китката ѝ с голямата си лапа... последва кратка суматоха, в която двамата като че ли се мъчеха да се спънат един друг, после Егеанин посегна да го удари в гърлото... после, пак неизвестно как, тя се озова по лице на пода, затисната от Домон — я въпреки това успя да измъкне ножа от колана си.

Елейн заплете потоци от Въздух около двамата преди дори сама да усети, че е посегнала към сайдар, и ги накара да замръзнат.

— Какво означава това? — попита тя ледено.

— Как смеете, господин Домон? — Гласът на Нинив бе също толкова леден. — Веднага я пуснете! — И по-топло и загрижено добави: — Егеанин, защо се опита да го удариш? Казах ви да я пуснете, Домон!

— Той не може, Нинив. — На Елейн наистина ѝ се искаше тази жена поне да може да вижда ясно потоците, когато не е ядосана. „Тя наистина първа се опита да го удари.“ — Егеанин, защо?

Тъмнокосата жена стискаше и устата си, и ножа.

Домон запремества гневен поглед от Елейн към Нинив и обратно, странната му иллианска брада почти щръкна. Главата му беше единственото, което Елейн му бе оставила да мърда.

— Таз жена е сеанчанка! — изръмжа той.

Елейн и Нинив се спогледаха смаяни. Егеанин? Сеанчанка? Това беше невъзможно. Просто не можеше да бъде.

— Сигурен ли си? — попита Нинив тихо. Изглеждаше толкова зашеметена, колкото се чувстваше и Елейн.

— Никога няма да забравя това лице — отвърна категорично Домон. — Капитанка на кораб. Ами че нали тя плени кораба ми и ме закара във Фалме.

Егеанин изобщо не се опита да го отрече — лежеше на пода и стискаше ножа. Сеанчанка?! „Но аз я харесвам!“

Елейн предпазливо размести потоците, докато ръката на Егеанин с ножа остана непокрита до китката.

— Пусни го, Егеанин — каза тя и коленичи до нея. — Моля те. — След малко ръката на Егеанин пусна ножа. Елейн го взе, отдръпна се и напълно развърза потоците. — Пуснете я да стане, господин Домон.

— Ама тя е сеанчанка бе, госпожо — възрази той. — И е корава като канджа.

— Пуснете я.

Мърморейки под нос, той пусна Егеанин и бързо отстъпи от нея, сякаш очакваше отново да го нападне. Но тъмнокосата жена — сеанчанката — остана неподвижна. Раздвижи ръката си, която бе стискал, измери го замислено с поглед, погледна към вратата, след което вдигна глава и зачака, привидно абсолютно спокойна. Много беше трудно да не ѝ се възхити човек.

— Сеанчанка — изсумтя възмутено Нинив, стисна шепа от тънките си плитки, после погледна ръката си озадачено и ги пусна, но челото ѝ си остана набръчкано и очите — присвити. — Сеанчанска къртица, изровила си проход към приятелството ни. А аз си мислех, че всички сте се върнали там, откъдето дойдохте. Защо си тук, Егеанин? Случайно ли всъщност беше нашето запознанство? Защо ни издири? Да не си мислила да ни завлечеш някъде, където вашите мръсни сул-дам да могат да затегнат каишките си около вратовете ни? — Сините очи на Егеанин леко се разшириха. — О, да — каза ѝ рязко Нинив. — Знаем ние за вас, сеанчанците, и за вашите сул-дам и дамане. Знаем повече от теб. Вие оковават жени, които могат да преливат, но онези, които използвате, за да ги контролират, също така владеят Силата, Егеанин. Срещу всяка преливаща жена, която сте оковали като животно, вие всеки ден се движите сред други десет или дванадесет, без да го разбирате.

— Знам — отвърна кратко Егеанин и Нинив и Елейн зяпнаха.

— Знаеш? — Нинив си пое дъх. — Егеанин, струва ми се, че лъжеш. Досега не съм срещала много сеанчанци и не за повече от няколко минути, но мисля, че познавам, когато някой лъже. Сеанчанците дори не мразят преливащите жени. Те просто ги смятат за животни. Нямаше да го приемеш така лесно, ако го знаеше или ако дори го допускаше.

— Жените, които могат да носят гривната, са жени, които могат да се научат да преливат — каза Егеанин. — Не знаех, че това може да се научи — учили са ме, че една жена или го може, или не — но когато вие ми казахте, че момичетата трябва да бъдат наставлявани, ако не са се родили с него, го разбрах. Мога ли да седна? — Говореше съвсем хладнокръвно.

Елейн кимна, а Домон изправи стола на Егеанин и застана зад него. Тъмнокосата го погледна през рамо и каза:

— Не беше толкова... труден... противник, когато се срещнахме последния път.

— Ами че вие имахте двайсет бронирани войници на палубата ми и една дамане, готова да пръсне кораба ми на трески със Силата. Само щото мога да хвана акула с кука от лодката, няма да ѝ предлагам да се бием във водата, я! — Изненадващо, той ѝ се ухили и си разтри хълбока, където сигурно бе получил някой удар от Егеанин, който Елейн не бе могла да види. — Ама и ти не си толкова лесен противник, колкото си мислех, че ще си, ако беше без броня и меч тогава.

Светът на тази жена сигурно се беше преобърнал с главата надолу по нейните представи, но тя приемаше всичко това като някаква даденост. Елейн не можеше да си представи какво би могло да преобърне собствения ѝ свят по такъв начин и само се надяваше, че би могла да го приеме с хладната резервираност на Егеанин. „Трябва да престана да я харесвам. Тя е сеанчанка. Ако можеха, те биха ме окаишили като паленце. Светлина, но как може човек да престане да харесва някого?“

Нинив, изглежда, не изпитваше подобни затруднения. Тя опря юмруци на масата, наведе се към Егеанин и попита:

— Какво правиш ти тук, в Танчико? След Фалме смятах, че всички сте избягали. И защо се опита да си прокраднеш към доверието

ни като някоя ядяща яйца змия? Ако си мислела, че ще можеш да ни окаишиш, дълбоко се лъжеш.

— Никога не съм си го мислила — отвърна Егеанин. — Единственото, което исках от вас, бе да науча повече за Айез Седай. Аз... — Тя за първи път като че ли се поколеба, стисна устни, премести поглед от Нинив към Елейн и поклати глава. — Вие не сте това, което са ме учили. Светлината да ме сгрее дано, но... аз ви харесвам.

— Харесвала ни. — От устата на Нинив това прозвуча като престъпление. — Това не е отговор на въпросите ми.

Егеанин отново се поколеба, сетне вдигна глава, готова на всичко.

— Някои сул-дам останаха във Фалме. Някои от тях дезертираха след поражението. Неколцина от нас бяхме изпратени да ги върнем. Аз намерих само една, но открих, че ай-дам може да я задържа. — Видя стиснатите пестници на Нинив и бързо добави: — Освободих я снощи. Скъпо ще платя, ако това се разбере, но след като разговарях с вас, не можех да... — Направи гримаса и отново разтърси глава. — Ето защо останах с вас, след като Елейн ми се разкри. Знаех, че Бетамин е сул-дам. Да откроя, че ай-дам я задържа, че тя може да... Трябваше да науча, да разбера за жените, които могат да преливат. — Вдиша дълбоко. — Какво смятате да направите с мен? — Ръцете ѝ, сгънати на масата, не трепнаха.

Нинив отвори уста — гневно — и бавно я затвори. Елейн разбираше затруднението ѝ. Нинив можеше и да е намразила вече Егеанин, но наистина какво можеха да ѝ направят? Не беше никак сигурно, че е извършила каквото и да било престъпление в Танчико, а така или иначе войниците от градската стража, изглежда, се интересуваха единствено как да опазят кожата си. Тя беше сеанчанка, беше използвала сул-дам и дамане, но от друга страна, твърдеше, че е пуснала въпросната Бетамин на свобода. Заради какво престъпление можеха да я накажат? Заради въпросите, на които ѝ бяха отговорили сами? Или затова, че ги бе заблудила, за да им се хареса?

— Бих искала да ти съдера кожата и да ми светнеш като залез — изръмжа Нинив, после главата ѝ изведнъж се люшна към Домон. — Намери ли ги? Каза, че си ги намерил. Къде? — Той се размърда и погледна многозначително тила на Егеанин, повдигайки вежди.

— Не мисля, че е Мраколюбка — каза Елейн, след като Нинив се подвоуми.

— Не съм, разбира се! — Погледът на Егеанин беше свиреп и изпълнен с обида.

Нинив я изглежда гневно, след което се навъси укорително към Домон, сякаш за цялата тази бъркотия беше виновен главно той.

— Няма къде да я заключим — заяви тя най-сетне, — а пък и Рендра със сигурност ще настоява за обяснение. Продължете, господин Домон.

Той пак погледна недоверчиво Егеанин, после каза:

— При двореца на панархесата един от хората ми е видял две жени от вашия списък. Онази с котките и салдейката.

— Сигурен ли сте? — каза Нинив. — В двореца на панархесата? Бих предпочела сам да ги бяхте видял. И други жени освен Марилин Гемалфин обичат котки. А Асне Дзерамене не е единствената салдейка дори тук, в Танчико.

— Теснолика синеока жена с широк нос, хранеща цяла дузина котки в този град, където хората ядат котки, за да оцелеят? И то в компанията на друга, с типичен салдейски нос и дръпнати очи? Таз двойка не е толкоз обичайна, госпожо ал-Мийра.

— Не е — съгласи се тя. — Но в двореца на панархесата? Господин Домон, в случай, че сте забравили, това място го пазят петстотин Бели плаща, командвани от Инквизитор на Ръката на Светлината! Джайчим Карридин и неговите офицери поне би трябвало да разпознават Айез Седай по външност. Нима биха останали безучастни, ако видят, че панархесата приютява Айез Седай? — Той понечи да възрази, но доводите на Нинив бяха сериозни и от устата му не излезе нищо.

— Господин Домон — каза Елейн, — какво е правил един от вашите хора в двореца на панархесата?

Той подръпна смутено брадата си и отри с широкия си пръст горната си устна.

— Видите ли, знае се, че панархесата Аматаера си пада по пипера, ледения пипер де, от белия сорт, дето е много лютив, и все едно дали ще е сговорчива на подаръче, или не, митничарите като разберат кой ѝ е дал подаръче, сами стават по-сговорчиви.

— Подаръци? — възкликна Елейн с възможно най-укорителния си тон. — Вие бяхте далеч по-откровен на кея, когато ги нарекохте подкупи. — За нейна изненада, Егеанин се извърна енергично в стола си и също го изгледа неодобрително.

— Късметът да ме жъгне дано — измънка той. — Не сте ми искали да си оставя търговията. А и да бяхте, нямаше да го направя, даже и старата ми майчица да доведете да ме моли. Човек си има право да си върти търговийката. — Егеанин изсумтя и изправи гръб.

— Подкупите му не са наш проблем, Елейн. — Нинив беше загубила търпение. — Все ми е едно, ако ще да подкупи целия град и да внесе контрабандно... — Почукване на вратата я прекъсна. Тя изгледа останалите предупредително, сопна се на Егеанин с едно: — Ти да седиш мирно! — и извиси глас: — Влез.

Джюйлин пхна главата си в стаята. Беше намръщен като Домон. Драскотината на мургавата му буза с вече засъхнала кръв също не беше необичайна — напоследък улиците ставаха все по-опасни, дори посред бял ден.

— Мога ли за поговоря само с вас, госпожо ал-Мийра — каза той, след като видя седналата Егеанин.

— О, я влизай — отвърна му рязко Нинив. — След всичко това, което тя вече чу, и да чуе още нещо, няма значение. И ти ли ги намери в двореца на панархесата?

Джюйлин стрелна Домон с неразгадаем поглед и стисна устни, а контрабандистът се засмя, показвайки зъбите си. Изглеждаше, че всеки момент ще се сбият.

— Значи иллианецът ме изпревари — промърмори печално Джюйлин и пренебрегвайки Домон, се обърна към Нинив. — Казах ви, че жената с белия кичур ще ме отведе до тях. Тази отлика е твърде характерна. А и доманката видях там. Отдалече — не съм толкова глупав, че да се напъхам сред ято сребруши — но не допускам, че в цял Тарабон ще се намери друга доманка освен Джеейн Кайде.

— Искаш да кажеш, че наистина са в двореца на панархесата? — възкликна Нинив.

Изражението на Джюйлин остана непроменено, но тъмните му очи леко се разшириха и просветнаха към Домон.

— Аха, значи той няма доказателство — промърмори той доволно.

— Имам доказателство аз. — Домон се постара да не поглежда към тайренеца. — Като не го приехте преди да дойде тоя рибар, госпожо ал-Мийра, не съм аз виновен.

Джюйлин се стегна, готов за свада, но Елейн се намеси преди хващача на крадци да е успял да проговори:

— Успокойте се. И двамата ги намерихте, и двамата донесохте доказателства. Без това на другия, така или иначе доказателствата на двамата поотделно нямаше да бъдат достатъчни. Сега вече знаем къде са, благодарение и на двама ви. — На тях обаче като че ли им стана още по-криво. Мъжете понякога съвсем изтъпяваха.

— Дворецът на панархесата — изсумтя Нинив. — Това, което търсят, трябва да се намира там. Но ако са го намерили, защо още са в Танчико? Палатът е огромен. Може би все още не са го намерили? Не че е от голяма полза, докато ние се мотаем отвън, а те са вътре!

Том, както обикновено, влезе, без да чука, и обхвана всички присъстващи с един поглед.

— Госпожо Егеанин — промърмори той с елегантен поклон, без куцийт му крак да развали ефекта. — Нинив, мога ли да поговоря с теб насаме, имам важни новини.

Пресният оток върху спечената му буза ядоса Елейн повече от поредното съдрано място върху иначе хубавото му кафяво палто. Том беше вече твърде стар, за да се перчи из улиците на Танчико. Или по които и да е пълни с грубияни улици, впрочем. Май беше време да му уреди една пенсийка и някое спокойно местенце, където да изкара старините си. Стигаше му вече да обикаля от село на село като веселчун. Да, трябваше да се погрижи за това.

— Нямам време за това — рязко каза Нинив. — Черните сестри са в двореца на панархесата и доколкото разбирам, Аматера им помага да претърсват от мазето до тавана.

— Ама аз го разбрах преди по-малко от час — възкликна той невярващо. — Как успяхте да... — Той погледна Домон и Джюйлин, които продължаваха да се цупят като момченца, всяко от които смята, че е заслужило да получи цялата торта.

Явно беше, че веселчунът изключва и двамата като възможни източници на информация за Нинив. Елейн за малко щеше да се изхили. Той така се гордееше, че познава всички подмолни течения в града и всички скрити ходове.

— Кулата разполага със свои начини, Том — каза му тя хладно и загадъчно. — Най-добре ще е да не разпитваш много за методите на Айез Седай. — Той се навъси и косматите му вежди провиснаха разколебано. Съвсем задоволително. Тя забеляза, че Джюйлин и Домон също я погледнаха намръщено, и се постара да не се изчерви. Ако те проговореха, тя наистина щеше да се изложи като глупачка. А със сигурност щяха да проговорят — такива са мъжете. По-добре бързо да смени темата. — Том, чул ли си нещо, което би могло да показва, че Амата е Мраколюбка?

— Нищо. — Той дръпна раздражено единия си мустак. — Тя определено не се е виждала с Андрик, откакто ѝ надянаха Дървесната корона. Вероятно вълненията по улиците правят преминаването между кралския палат и двореца на панархесата твърде опасно. А може би сега тя разбира, че властта ѝ е равна на неговата и не му е толкова покорна, колкото преди. Нищо не може да покаже към кого и на какво е вярна сега. — Той хвърли бърз поглед към тъмнокосата жена на стола и добави: — Благодарен съм за помощта, която госпожа Егеанин ви предостави срещу онези крадци, но досега си мислех, че е просто ваша приятелка, с която сте се запознали случайно. Мога ли да попитам коя е тя, че да бъде въввлечена в това? Като че ли си спомням как заплашвахте да вържете на възел езика на този, който не внимава какво приказва и пред кого, Нинив.

— Тя е сеанчанка — каза Нинив. — Сега си затвори устата да не лапнеш някоя муха, Том, и седни. Можем да похапнем, докато измислим какво да правим.

— Пред нея? — каза Том. — Сеанчанка? — Беше разбрал от Елейн за част от събитията във Фалме — част макар — и определено беше слушал тукашната мътва; изгледа Егеанин така, сякаш се чудеше къде ли си е скрила рогата. Джюйлин сякаш го душаха — ако можеше да се съди по изцъклените му очи, той също трябваше да е чул танчиканските слухове.

— А да не би да ми предлагаш да помоля Рендра да я заключи в склада си? — попита го Нинив спокойно. — Виж, това наистина би предизвикало коментар, нали? Напълно съм сигурна, че трима силни мъже са в състояние да защитят две слаби жени, та дори тя да извади цяла сеанчанска армия от кесията си. Седни, Том. Или, ако

предпочиташ, яж прав, но престани да зяпаш. Всички седнете. Аз лично смятам да се нахраня преди яденето да е изстинало.

Послушаха я, като Том си остана все така намусен, както и Джюйлин и Домон. Понякога хокането на Нинив наистина вършеше работа. Навярно и Ранд щеше да се държи по-добре, ако човек го понахоква от време на време.

— Не разбирам как е възможно Черните сестри да се намират в двореца на панархесата без знанието на Аматера — каза тя. — Според мен това означава три възможности. Първо, че Аматера е Мраколюбка. Второ — тя смята, че те са Айез Седай. И трето — тя е тяхна пленничка. — Неизвестно защо одобрителното кимане на Том я стопли. Глупаво. Дори да познаваше Играта на Домове, той беше просто един глупав бард, зарязал всичко, за да стане прост веселчун. — Във всеки от трите варианта тя ще им помогне да потърсят това, което търсят, но ми се струва, че ако тя ги мисли за Айез Седай, бихме могли да си спечелим нейната помощ с истината. А ако е тяхна пленничка, бихме могли да я спечелим, като я освободим. Дори Лиандрин и нейните спътници не биха могли да се задържат в двореца, ако панархесата заповяда да бъде прочистен, а това ще ни осигури възможността да го претърсим.

— Проблемът е да разберем дали им е съюзничка, измамена или пленничка — каза Том и щракна с двете си сурса. Удивително, той умееше да ги използва!

Джюйлин поклати глава.

— Същинският проблем е как да се доберем до нея, независимо от положението ѝ. Джайчим Карридин разполага с петстотин Бели плаща около двореца, като птици-рибари около кейовете. Легионът на панархесата е почти два пъти по-голям, и Градската стража е почти толкова. Малко от пръстеновите укрепления се пазят и наполовина толкова здраво.

— Няма да се бием с тях — отвърна сухо Нинив. — Престанете да мислите с космите по гърдите си. Дошло е време за хитрина, а не за мускули. Според мен...

Обсъждането продължи, докато се хранеха, чак докато не се опразни и последната купичка. Егеанин дори подхвърли няколко силни аргумента, след като дълго време седя мълчалива, без да се храни и привидно без да слуша. Тя имаше остър ум и Том с готовност

приемаше всяко нейно предложение, с което сам той беше съгласен, но отхвърляше пренебрежително и упорито всичко, което не одобряваше. Всъщност той се държеше по същия начин и с всички останали. Дори Домон, колкото и да беше изненадващо, подкрепи веднъж Егеанин, когато Нинив понечи да я накара да млъкне.

— Но идеята ѝ е разумна, госпожо ал-Мийра. Само глупакът отхвърля смислени предложения, откъдето и да идват те.

За съжаление, това, че знаеха къде са Черните сестри, не помагаше с нищо, след като не знаеха дали Аматера е на тяхна страна, както и какво точно търсят. Накрая, след близо два часа обсъждане, не стигнаха почти до нищо освен до няколко що-годе смислени предложения как да разберат за Аматера. Всички от които, както изглеждаше, можеха да се приложат от мъжете с тяхната паяжина от контакти, обхващаща цял Танчику.

Никой от глупавите мъже не искаше да ги остави сами със сеанчанката — докато Нинив не ги оплете с потоци от Въздух.

— Не мислите ли — каза им тя ледено, обкръжена от сиянието на сайдар, — че една от нас може да направи с нея същото, само да каже „бау“? — Не пусна никого от тях, докато не кимнаха съгласни — единственото движение, на което бяха способни.

— Стегнат екип имате — каза Егеанин, след като вратата се затръшна след тях.

— Млъкни, сеанчанко! — Нинив стисна ръце пред гърдите си. Изглежда, се бе отказала да посяга към плитките си, когато се ядоса. — Седни си на мястото и мълчи!

Досадно беше да седят и да зяпат сливовите дръвчета и падащите цветенца по лишените от прозорци стени или да крачат напред-назад по пода, докато Том, Джюйлин и Домон наистина вършеха нещо. Но още по-неприятно беше, когато някой от мъжете се връщаше на интервали да им докладва за поредната изгубена следа, поредната прекъсната нишка, да чуе какво са разбрали останалите и бързо да излезе пак навън.

Първия път, когато Том се върна — с втора червена подутина на другата му буза — Елейн каза:

— Няма ли да е по-добре да останеш тук, Том, където ще можеш да изслушваш докладите на Джюйлин и Домон? Ще можеш да ги оценяваш по-добре от мен и Нинив.

Той поклати глупавата си рошава побеляла глава, а Нинив изсумтя толкова силно, че сигурно се чу чак в коридора.

— Хванал съм една диря към една къща на Верана, където Аматера, изглежда, е ходила тайно няколко нощи преди да я издигнат за панархеса. — И излезе, преди тя да е успяла да каже и дума.

Когато се върна отново — видимо накуцвайки повече, за да докладва, че къщата се оказала домът на старата леля на Аматера — Елейн му заговори много твърдо:

— Том, искам да седнеш. Ще останеш тук. Няма да позволя да пострадаш.

— Да пострадам ли? — отвърна тон. — Дете, аз никога в живота си не съм се чувствал по-добре. Предайте на Джюйлин и Домон, че изглежда, има някаква жена на име Цериндра, някъде в града, която твърди, че знае всички тъмни тайни за Аматера. — И той закуцука навън. Опърничав, опърничав и глупав старец.

По едно време зад дебелите стени отекна шумотевица — груби викове и крясъци откъм улицата. Рендра се втурна в стаята тъкмо когато Елейн се канеше да излезе навън, за да види какво става.

— Малка неприятност отвън. Вие хич не се притеснявайте. Хората на Бейл Домон ги разкараха. Искях само да не се безпокоите.

— Безредици тук? — попита рязко Нинив. Кварталът около хана се смяташе за един от най-спокойните в града.

— Не се безпокойте — успокои ги Рендра. — Сигурно искат храна. Ще им кажа къде да намерят трапезариите на Бейл Домон и ще се махнат.

След малко врявата наистина заглъхна и Рендра им изпрати вино. Едва като излизаше, Елейн разпозна в прислужника с намусено лице младежа с красивите кафяви очи. От известно време той беше започнал да реагира на всеки неин хладен поглед така, сякаш го навикваше. Да не би този глупак да си въобразяваше, че точно сега има време да го забележи?

Чакане и крачене напред-назад, крачене и чакане. Цериндра се оказа прислужничка, изгонена заради кражба. Без капка благодарност за това, че не я бяха затворили, трупаше срещу Аматера всяко обвинение, което ѝ подхвърлеха. Един тип, който твърдеше, че Аматера е Айез Седай и Черна Аджа, също така твърдеше, че притежавал документи, доказващи, че крал Андрик е Преродения

Дракон. Групата жени, с които Аматера се срещаше тайно, бяха нейни приятелки, презирани от Андрик, а смайващото разкритие, че тя финансира контрабандна дейност, не водеше доникъде. Почти всеки благородник, с изключение на самия крал, имаше пръст в контрабандата. Всяка следа водеше до нещо такова. Най-тежката улика, която Том успя да намери, беше, че Аматера бе успяла да убеди двама млади и чаровни лордове, че всеки от тях е истинската любов на живота ѝ, а Андрик е само средство за постигане на целта ѝ. От друга страна, тя беше давала аудиенции в двореца на панархесата на различни лордове, сама или в компанията на различни жени, чиито описания съвпадаха с Лиандрин и други от списъка, и както се съобщаваше, ги питала и приемала съветите им за своите решения. И така, съюзничка ли беше, или пленничка?

Джюйлин се върна цели три часа след залез слънце. Въртеше в ръце тоягата си и мърмореше за някакъв русокос тип, който се опитал да го ограби. Том и Домон вече се бяха отпуснали отчаяни на масата с Егеанин.

— И тук ще стане като във Фалме — изръмжа Домон. Дебелият кривак, с който се беше сдобил отнякъде, лежеше пред него, а освен това вече бе препасал и къс меч. — Айез Седай. Черната Аджа. Забъркани с панархесата. Ако и утре не открием нещо, аз лично смятам да се махам от Танчино. Вдругиден със сигурност, ако ще и родната ми сестра да ме моли да остана!

— Утре — изпъшка уморено и Том. — Толкова съм капнал, че вече не мога да мисля като хората. По едно време се хванах, че слушам приказките на един перач в двореца на панархесата, който твърдеше, че чул Аматера да пее мръсни песнички, каквито можеш да чуеш само в най-скапаните кръчми на пристанището. Представяте ли си, дори го изслушах до края.

— Колкото до мен — заяви Джюйлин, докато седеше, — смятам да поогледам през нощта. Намерих един покривчия, който твърди, че ходи с една от прислужничките на Аматера. Според него Аматера изгонила всичките си предишни прислужнички без предупреждение, след като я провъзгласиха за панархеса. Той ще ме заведе да поприказвам с нея, след като свърши работата си на къщата на някакъв търговец.

— Никъде няма да ходиш тази нощ, Джюйлин — тросна се Нинив. — Тримата ще се редуваме да ни пазите вратата. — Мъжете, разбира се, запротестираха гръмко.

— Аз трябва да си въртя търговийката и ако трябва по цял ден да разпитвам за вашите...

— Госпожо ал-Мийра, тази жена е първото лице, което съм намерил действително да е виждало Аматера след като бе издигната за...

— Нинив, едва ли ще мога да открия някакъв слух утре, камо ли да го проследя, ако прекарам нощта, играейки си на...

Тя ги остави да си изкажат възраженията и когато замълчаха, въобразявайки си, че са я убедили, каза:

— Тъй като няма къде да държим сеанчанката, ще трябва да спи при нас. Елейн, би ли помолила Рендра да ѝ приготви постеля? На пода ще е достатъчно. — Егеанин я погледна, но не каза нищо.

Мъжете отново се опитаха да се възпротивят, но най-накрая се успокоиха и се съгласиха.

Рендра определено се изненада, че ѝ поискаха дюшек и одеяла, но се задоволи с версията, че Егеанин се страхува да излезе на улицата посред нощ. Все пак се начумери, когато Том седна в коридора до вратата им.

— Онези хора изобщо не можаха да влязат вътре, когато се опитаха. Нали ви казах, че трапезариите ще ги примамят? Гостите на „Двора на трите сливи“ нямат нужда от телохранители пред стаите си.

— Сигурна съм — успокои я Елейн, докато се мъчеше полекичка да я избути през вратата. — Но Том и другите са много притеснени. Нали ги знаеш мъжете. — Том я стрелна с ястребов поглед под гъстите си бели вежди, но Рендра изсумтя, съгласи се и остави Елейн да затвори вратата.

След това Нинив се обърна към Егеанин, която разпъваше дюшека в другия край на стаята.

— Свали си дрехите, сеанчанко. Искам да съм сигурна, че не криеш още някой нож.

Егеанин се изправи спокойно и се разсъблече до долната си ленена риза. Нинив старателно претърси роклята ѝ, след което настоя да претърси и самата Егеанин, при това не особено нежно. Това, че не намери нищо, изглежда, не я успокои.

— Ръцете зад гърба, сеанчанко. Елейн, овържи я.

— Нинив, не мисля, че тя...

— Вържи я със Силата, Елейн — повтори грубо Нинив, — или ще съдери парчета от роклята ѝ и ще вържа краката и ръцете ѝ. Помниш как се справи с онези типове на улицата. Сигурно са ѝ били наемници. Сигурно може да ни убие, докато спим, с голи ръце.

— Наистина, Нинив, след като Том е отвън...

— Тя е сеанчанка! Сеанчанка, Елейн! — Говореше така, сякаш мразеше тъмнокосата жена заради лични преживелици, което беше безсмислено. Егвийн се беше озовала в техните ръце, не Нинив. Стиснатите ѝ челюсти подсказваха, че е решена да го направи, било със Силата, било с въжета, ако може да намери такива.

Егеанин вече бе сложила ръце отзад, отстъпчиво, но не и раболепно. Елейн заплете поток от Въздух около тях и го завърза — така поне щеше да е по-удобно, отколкото с връзки, съдрани от роклята ѝ. Егеанин леко изви ръцете си да пробва невидимите връзки и потръпна. По-лесно можеше да счупи стоманени пранги. Присви рамене, непохватно легна и им обърна гръб.

Нинив започна да разкопчава роклята си.

— Дай ми пръстена, Елейн.

— Сигурна ли си, Нинив? — Тя погледна многозначително Егеанин. Жената сякаш не им обръщаше никакво внимание.

— Тази нощ няма да хукне да ни издава. — Нинив смъкна роклята си и седна на ръба на леглото в тарабонската си долна риза от тънка коприна, за да навие чорапите си. — За тази нощ сме се разбрали. Егвийн ще ни чака, а сега е моят ред. Тя ще се притесни, ако никой от нас не отиде.

Елейн измъкна пръстените от пазвата си, развърза каменния пръстен с жилките синьо, кафяво и червено и го подаде на Нинив. Нинив го върза до своя пръстен с Великата змия и тежкия златен пръстен на Лан, след което ги намести между гърдите си.

— Остави ми един час, след като се увериш, че съм заспала — каза тя и се просна на леглото. — Не би трябвало да продължи повече. И я дръж под око.

— Какво може да направи, след като е вързана, Нинив? — Елейн се поколеба и добави: — Не мисля, че би се опитала да ни навреди, дори и да не беше.

— Да не си посмяла! — Нинив надигна глава и погледна сърдито към гърба на Егеанин, след което отново легна на възглавниците. — Един час, Елейн. — Затвори очи и се размърда, за да се намести поудобно. — Би трябвало да е предостатъчно — промърмори тя сънливо.

Прикривайки прозявката си с шепа, Елейн придърпа ниското столче до леглото откъм краката на Нинив, откъдето можеше да наблюдава както нея, така и Егеанин, макар последното да ѝ се струваше съвсем ненужно. Жената лежеше сгушена на постелята си, с присвити към гърдите колене и с надеждно вързани ръце. Този ден се беше оказал странно изнурителен предвид това, че изобщо не бяха напускали хана. Нинив вече си мърмореше тихичко насън. С щръкнали лакти.

Егеанин надигна глава и погледна през рамо.

— Струва ми се, че тя ме мрази.

— Хайде, заспивай — отвърна Елейн с прозявка.

— Ти не ме мразиш.

— Недей да си толкова сигурна — отвърна твърдо Елейн. — Много спокойно го приемаш. Как може да си толкова спокойна?

— Спокойна? — Сеанчанката раздвижи ръце, извивайки стегите на Въздух. — Толкова съм изплашена, че ми се плаче. — Съвсем не изглеждаше вярно. Но въпреки това сякаш казваше самата истина.

— Нищо лошо няма да ти направим, Егеанин. — Каквото и да си мислеше Нинив по въпроса, тя щеше да се погрижи за това. — Хайде, спи. — След малко главата на Егеанин клюмна.

Един час. Добре беше, че не обезпокои ненужно Егеанин, но съжаляваше, че не могат да прекарат този час над същинския си проблем вместо това безсмислено скитосване из Тел-айеран-риод. Ако не можеха да разберат дали Аматаера е затворничка, или пленничка, как щяха да се промъкнат в двореца при толкова много войници, и Градската стража отгоре, да не говорим за Лиандрин и останалите?

Нинив бе започнала тихо да похърква — навик, който отричаше по-разгорещено, отколкото че ръга с лакти насън. Егеанин задиша бавно и спокойно — сигурно бе заспала дълбоко. Елейн се прозя, сви се на столчето и започна да съставя планове как да се промъкне в двореца на панархесата.

ГЛАВА 52

НУЖДА

За миг Нинив застана в Сърцето на Камъка, без да го забелязва и без изобщо да мисли за Тел-айеран-риод. Егеанин беше сеанчанка. От онези зли хора, които бяха надянали нашийник на врата на Егвийн и се бяха опитали да го направят и на нея. Мисълта за това все още я караше да кипи от яд. Сеанчанка, при това домогвала се до симпатията ѝ. Откакто бе напуснала Емондово поле, истинските приятелства като че ли се срещаха все по-рядко. Да намери една приятелка и да я изгуби по такъв начин...

— Заради това най-много я мразя — изръмжа тя. — Накара ме да я харесвам и сега не мога да спра, заради това най-много я мразя! Казано на глас, звучеше съвсем безсмислено. — Защо пък трябва да говоря смислено? — Тя се изсмя тихо и поклати тъжно глава. — Нали уж трябва да съм Айез Седай. — Но не и чепкало за вълна като някое глупаво момиченце.

Пред очите ѝ заискри Каландор, кристалният меч, издигащ се от плочите на пода под огромния купол, масивните колони от червен мрамор чезнеха в редици в странната сумрачна светлина, която сякаш не струеше отникъде. Не беше трудно да си припомни усещането, че я следят, да си го представи отново. Но дали наистина миналия път то беше само плод на въображението ѝ? В ръцете ѝ мигом изникна хубава здрава тояга и тя започна да наднича между колоните. Къде ли беше Егвийн? Пак се държеше като момиченце — да я кара да чака. И този сумрак наоколо... Ако питаха нея, нещо можеше да изскочи от него и да...

— Много странна рокля си облякла, Нинив.

Тя бързо се обърна — нещо метално издрънча, — сърцето ѝ подскочи. Егвийн стоеше от другата страна на Каландор, с две жени в бухнали поли и тъмни шалове, наметнати върху белите им блузи, със снежни коси. Нинив преглътна, надявайки се да не го забележат, и се постара да задиша равномерно. Да ѝ се промъква така!

Едната от айилките позна по описанието на Елейн: Амис; лицето ѝ изглеждаше твърде младо за такава коса, но явно трябваше да ѝ е била почти сребриста, като дете. Другата, тънка и кокалеста, беше със светлосини очи и сбръчкано лице. Това трябваше да е Баир. По-лютата от двете според Нинив, макар че и тази Амис не изглеждаше много... Странна рокля ли? „А аз защо издрънчах?“

Тя се огледа и ахна. Роклята ѝ смътно напомняше облеклото от Две реки. Стига жените в Две реки да носеха рокли като плетени ризници и с парчета плоска броня като онези, които беше виждала по сеанчанците. Как мъжете можеха да тичат насам-натам и да се мятат на седлата в такова нещо? Облеклото ѝ я притискаше към земята. Хубавата тояга сега се оказа метална и увенчана с остър стоманен шип. Дори и без да се опипва по главата, разбра, че е шлем. Тя се изчерви, съсредоточи се и превърна всичко в нормални дрехи от Две реки и дървена тояжка. Приятно ѝ бе да усети черната си коса отново прибрана на една плитка, праметната през рамо.

— Неконтролираните мисли създават неприятности, когато бродиш в съня — каза Баир с тъничък, но твърд глас. — Трябва да се научиш да ги контролираш, ако искаш да продължиш.

— Мога да си контролирам мислите достатъчно добре, благодаря — отвърна бодро Нинив. — Аз... — Гласът на Баир не само че беше тънък. Мъдрите изглеждаха... неясни, почти, а също така и Егвийн, в бледосиня рокля за езда и почти прозрачна. — Какво ви става? Защо сте такива?

— Опитях се да вляза в Тел-айеран-риод полузаспала и на седло — отвърна сухо Егвийн. Силуетът ѝ сякаш затрептя. — Тук, в Триделната земя, е сутрин и ние сме в движение. Наложих се да уговарям Амис изобщо да ме пусне да дойда, но се страхувах, че ще се безпокоиш.

— И без кон е достатъчно трудно да спиш леко, докато ти се иска да си будна — каза Амис. — Егвийн все още не го е научила добре.

— Ще се науча — отвърна Егвийн раздразнено, но и решително. Винаги беше твърде припряна и опърничава в желанието си да се учи; ако тези Мъдри не я държаха изкъсо, като нищо можеше да се окаже в какви ли не беди.

Егвийн започна да ѝ говори за тролоци и драгхари, нападнали твърдината Студени скали. Сеана, Мъдра и сънебродница, била сред

загиналите. Ранд подкарал Таардад Айил към Алкаир Дал явно в нарушение на всякакви обичаи, разпратил и бегачи да привикат още септи. Момчето не споделяло намеренията си с никого, айилците били много изнервени, а Моарейн направо се пръскала от яд. Безсилието на Моарейн би трябвало да събуди у Нинив известно удовлетворение — тя толкова време се беше надявала да се отърве един ден от влиянието на тази жена, — ако Егвийн не беше толкова навъсена и угрижена.

— Не знам дали е лудост, или замисъл — завърши Егвийн. — И едното, и другото, бих могла да понеса, ако поне знаех. Нинив, да ти призная, в момента не ме притесняват нито пророчества, нито Тармон Гай-дон. Може да е глупаво, но обещах на Елейн да го наглеждам, а вече не знам как.

Нинив заобиколи кристалния меч и постави ръка на рамото ѝ. Поне на пипане изглеждаше стабилна, въпреки че самата тя приличаше на отражение в замъглено огледало. Разумността на Ранд. За това не виждаше какво може да направи, нито и каква утеха да ѝ предложи. Егвийн беше тази, която бе край него и можеше да го наблюдава.

— Най-доброто, което можеш да направиш за Елейн, е да му кажеш да прочете това, което му е написала. Тя понякога се притеснява за това. Не иска да говори, но ми се струва, че му е написала повече, отколкото би искала да му признае. Ако той разбере, че тя е безумно влюбена, сигурно и той ще изпита същото, което ни най-малко няма да я нарани. Ние поне имаме донякъде добри новини от Танчино.

— Значи все още не сте разбрали какво търсят те — каза Егвийн, след като тя довърши разказа си. — Но дори и да знаехте, те са ви изпреварили и все още могат да го намерят първи.

— Не, стига да успея го предотвратя. — Нинив изглежда твърдо двете Мъдри. Според това, което Елейн ѝ беше споменала за неохотата на Амис да предлага каквото и да било друго освен предупреждения, наистина щеше да ѝ трябва твърдост, за да се справи с тях. Двете изглеждаха толкова мъгляво, че само да духне и щяха да се стопят. — Елейн смята, че вие двете знаете всякакви хитрини със сънищата. Има ли начин да вляза в сънищата на Аматаера, за да разбера дали е Мраколюбка?

— Глупаво момиче. — Баир поклати глава и дългата ѝ коса се люшна. — Макар да си Айез Седай, все пак си глупаво момиче. Да

влезеш в чужд сън е много опасно, освен ако тя не те познава и не те очаква. Това все пак е нейният сън, а не твоят. Там тази Аматера ще контролира всичко. Дори и теб.

А тя беше сигурна, че това е начинът. Дразнещо беше да разбере, че нещата не стоят така. А и това „глупаво момиче“...

— Не съм ви момиче — сопна се тя. Доця й се да си дръпне плитката, но вместо това стисна юмрук на хълбока си. Странно защо, но напоследък й ставаше много неудобно, когато си дърпаше косата. — Аз бях Премъдрата на Емондово поле преди да... да стана Айез Седай... — сега пък едва не се запъна на лъжата си — ...и съм казвала на жени на вашата възраст кога да си седат и да мълчат. Ако знаете как да ми помогнете, кажете го, а не ми пробутвайте тези глупави приказки какво било опасно и какво не. Познавам опасността, щом я видя.

Изведнъж забеляза, че единичната й плитка се е раздвоила — по една плитчица над всяко ухо, и на всяка имаше завързана червена панделка. Поличката й беше къса, над коленете, и беше облечена в бяла блуза, падаща свободно като на Мъдрите, а обувките и чорапите й бяха изчезнали. Откъде се взе всичко това? Тя със сигурност не беше си помисляла, че се носи така. Егвийн припряно закри устата си с шепя. Слисана ли беше? Или се смееше?

— Неконтролираните мисли — каза Амис — наистина могат да ти създадат неприятности, Нинив Седай, докато не се научиш. — Въпреки спокойния й тон устните й леко се извиха в едва сдържана насмешка.

Нинив с усилие запази лицето си спокойно. Не беше възможно те да имат нещо общо с това. „Не може да имат!“ Тя впрегна усилия да върне предишния си облик и наистина се оказа усилие, сякаш нещо упорито я задържаше в този нелеп вид. Бузите й пламнаха. И изведнъж, тъкмо когато беше на ръба да се предаде и да помоли за съвет, или дори за помощ, дрехите и косата й си станаха както си бяха. С благодарност тя размърда пръстите си в здравите обувки. Наистина беше някаква нелепа, случайно изтървана мисъл. Във всеки случай нямаше намерение да изказва каквото и да било подозрение. Те бездруго изглеждаха твърде развеселени от неловкото положение, в което бе изпаднала, дори Егвийн. „Не съм дошла тук за някаква глупава надпревара. Но няма да им позволя да си вирят носовете.“

— Като не мога да вляза в съня ѝ, не мога ли да я привлека в Света на сънищата? Трябва по някакъв начин да поговоря с нея.

— Не бихме те научили на това, дори и да знаехме как — отвърна Амис и придърпа ядосано шала на раменете си. — Това, което искате, е зло нещо, Нинив Седай.

— Тя ще бъде толкова безпомощна тук, колкото ти в нейния сън. — Тънкият глас на Баир прозвуча като свистене на желязна пръчка. — На сънебродниците от самото начало е запретено да довеждат други в съня. Казват, че така правел Тъмния в края на Приказния век.

Нинив неловко се размърда, но се помъчи да се успокои под твърдите им погледи. Не искаше Егвийн да си помисли, че я карат да се чувства неловко. Не че бяха успели. Ама как я гледаха само... Мъгливи или не, тези жени можеха да се преборят с погледи със самата Сюан Санче. Особено тази Баир. Не че я плашеха, но май беше по-добре да прояви разум.

— Двете с Елейн имаме нужда от помощ. Черната Аджа се е натъкнала на нещо, което може да навреди на Ранд. Ако го открият преди нас, сигурно ще могат да го контролират. Длъжни сме да ги изпреварим. Ако има нещо, с което бихте могли да ни помогнете, нещо, което можете да ми кажете... Каквото и да е.

— Айез Седай — каза Амис, — от вашите уста дори една молба за помощ звучи като настояване. — Нинив стисна устни... настояване? Та тя едва ли не на колене им се помоли. Настояване, как ли не!... Но айилката като че ли изобщо не го забеляза. Или предпочете да не го забележи. — И все пак опасност за Ранд ал-Тор... Не можем да позволим Сянката да го получи. Има един начин.

— Опасно е. — Баир поклати енергично глава. — Тази млада жена знае по-малко и от Егвийн, когато дойде при нас да се учи. Твърде опасно е за нея.

— Тогава може би аз да... — започна Егвийн, но двете тутакси я срязаха.

— Ти ще си довършиш обучението. Много пък си се разбързала да прескочиш това, което знаеш — каза Баир рязко и почти едновременно с Амис, чийто тон съвсем не беше по-ласкав:

— Ти не се намираш в Танчико, не познаваш мястото и не можеш да имаш нуждата на Нинив. Тя е ловецът.

Пред железните им очи Егвийн се присви и млъкна, а двете Мъдри се спогледаха. Най-сетне Баир сви рамене и оправи шала си — явно бе готова да си измие ръцете от цялата работа.

— Опасно е — каза Амис. Така говореха, сякаш и да се диша беше опасно в Тел-айеран-риод.

— Аз... — Нинив млъкна, понеже погледът на Амис се втвърди още повече. Не можеше и да допусне, че това е възможно. Задържайки здраво образа на това, в което бе облечена — разбира се, че те не можеха да имат нищо общо с промяната на дрехите ѝ, но просто ѝ се стори разумно да се увери, че роклята ѝ си е същата — тя промени това, което се канеше да каже. — Аз... ще внимавам.

— Едва ли е възможно — каза сухо Амис. — Но друг начин не знам. Ключът е нуждата. Когато хората станат твърде много за една твърдина, налага се септата да се разцепи и тогава нуждата за вода ги води до нова твърдина. Ако не е известно вече такова място с вода, някоя от нас може да бъде призвана да намери. Нуждата тогава е за подходяща долина или каньон, недалече от предишната, с вода. Съсредоточаването над тази нужда ще те отведе по-близо до това, което искаш. Съсредоточаването отново над нуждата ще те отведе още по-близо. Всяка стъпка те отвежда все по-близо, докато накрая не се озовеш не само в долината, но застанала до мястото, където ще се намери вода. За теб може да се окаже още по-трудно, защото не знаеш какво точно търсиш, макар че дълбочината на нуждата може да го замести. А и вече знаеш грубо къде се намира — някъде в този палат.

— Опасността е в следното, и трябва да си даваш сметка за това. — Мъдрата се наведе напрегнато към нея и започна да кове думите си в ума ѝ с тон, не по-малко пронизващ от погледа ѝ. — Всяка стъпка става на сляпо, със затворени очи. Не можеш да знаеш къде ще се озовеш преди да си отворила очи. А няма никаква полза от водата, ако се озовеш сред гнездо на усойници. Зъбите на една планинска усойница убиват насън също тъй бързо, както и наяве. А ми се струва, че тези жени, за които Егвийн говори, ще убиват още по-бързо и от змията.

— Аз съм го правила — възкликна Егвийн и Нинив я усети как подскочи, когато очите на айилките се извърнаха към нея. — Преди да ви срещна — добави тя припряно. — Преди да отидем в Тийр.

Нуждата. Сега, след като айилките ѝ бяха предложили нещо, което можеше да използва, тя изпитваше към тях топлота.

— Трябва да държите Егвийн под око — каза им тя и прегърна приятелката си, за да покаже, че го мисли от сърце. — Вие сте права, Баир. Тя наистина ще се опита да направи неща, които още не е научила. Винаги си е била такава. — Странно защо Баир вдигна вежди и изгледа накриво не Егвийн, а нея.

— Не я намирам за такава — рече сухо Амис. — Сега тя е послушна ученичка. Така ли е, Егвийн?

Егвийн стисна упорито устни. Тези Мъдри май нищо не знаеха, ако си въобразявах, че една жена от Две реки може да бъде наричана „послушна“. Но от друга страна, тя не отвърна нищо. Това беше неочаквано. Съвсем като Айез Седай бяха тези айилски жени, както изглеждаше.

Часът ѝ изтичаше, а я загложди нетърпението да опита новия начин още сега. Ако Елейн я събудеше, можеха да минат часове, докато отново успее да заспи.

— След седем дни — каза тя — една от нас двете ще те срещне тук отново.

Егвийн кимна.

— След седем дни Ранд вече ще трябва да се е показал пред вождовете на кланове като Оня, що иде със Зората и всички айилци ще са застанали зад него. — Очите на Мъдрите леко помръднаха, а Амис намести шала си. Егвийн не го забеляза. — Светлината само знае какво е намислил да прави след това.

— След седем дни — каза Нинив — двете с Елейн ще трябва да сме измъкнали онова, което търси пасмината на Лиандрин. — Иначе най-вероятно Черната Аджа щеше да го притежава. Затова именно Мъдрите бяха несигурни дали айилците ще последват Ранд, а Егвийн — за намеренията му. Сигурност нямаше никъде. Но нямаше смисъл да притеснява Егвийн с нови съмнения. — Когато едната от двете ни те види следващия път, ще сме ги спипали и ще сме ги напъхали в чували да ги откарат в Кулата за съд.

— Постарай се да бъдеш предпазлива, Нинив. Разбирам, че не знаеш как, но все пак се постарай. Кажи го и на Елейн. Тя не е толкова... смела... като теб, но почти.

Амис и Баир сложиха по една ръка на раменете на Егвийн и трите изчезнаха.

Да се постараете да бъде предпазлива? Тя винаги си беше предпазлива. И какво точно се канеше да й каже Егвийн вместо това „смела“? Нинив здраво стисна ръце на гърди, за да устои на желанието да си дръпне плитката. Може би беше по-добре, че не знаеше.

Едва сега съобщи, че не беше казала на Егвийн за Егеанин. Но може би беше по-добре да не събужда спомените на Егвийн за пленничеството ѝ. Нинив прекалено добре си спомняше кошмарите ѝ седмици след като бе освободена, как се будеше с писъци и повтаряше, че никога вече няма да бъде окована. Най-добре беше да го остави да отлежи. Май щеше да е най-добре Егвийн изобщо да не среща сеанчанката. „Да я изгори дано тази жена! Огън да я изгори Егеанин! На пепел да я изгори дано!“

— Това не е най-умният начин да си използвам времето — каза си тя на глас. Думите отекнаха във високите колони. След като другите жени си бяха отишли, тези колони изглеждаха още по-застрашително отпреди, по-пригодно място за скривалище на невидими съгледвачи и на разни неща, които могат да скочат срещу теб. Време беше да се маха.

Най-напред обаче тя промени косата си на сноп дълги тесни плитчици, а роклята — на силно вталени гънки зелена коприна. Прозрачен воал покри устата и носа ѝ. С гримаса тя добави мъниста от зелен нефрит, вплетени в тънките плитки. Ако някои от Черните сестри използваха откраднатите тер-ангреали, за да влязат в Света на сънищата, и я видеха в двореца на панархесата, щяха да я вземат просто за някоя тарабонка, която е дошла там в съня си. Някои от тях обаче я знаеха на външен вид. Тя вдигна шепа нанизани с мъниста плитчици и се усмихна. Светломедени. Не беше си давала сметка, че това е възможно. „Чудно как ли изглеждам? Дали все пак могат да ме познаят?“

Изведнъж до Каландор изникна високо огледало на стойка. Големите ѝ кафяви очи се разшириха от изумление, розовата пъпчица на устата ѝ се разтвори. Имаше лицето на Рендра! Чертите ѝ затрепкаха напред-назад, очи и коса ставаха ту по-тъмни, ту по-светли; тя се напрегна и ги закрепил в цвета на тези на ханджийката. Сега

никой нямаше да я познае. А Егвийн си мислеше, че не знае как да е предпазлива!

Тя затвори очи и се съсредоточи върху Танчико, върху двореца на панархесата, върху нуждата. Нещо опасно за Ранд, за Преродения Дракон, нуждата... Тел-айеран-риод около нея се... отмести... усети го, като леко приплъзване, и отвори нетърпеливо очи, за да види на какво се е натъкнала.

Намираше се в някаква спалня, голяма колкото шест в „Двора на трите сливи“. Белите гипсови стени бяха украсени с цветни фризове, от тавана на позлатени вериги висяха златни светилници. От високите стълбове на леглото се стелеха клони и листи — като балдахин над ложето. Жена почти на средна възраст стоеше вдървено с гръб на един от стълбовете откъм краката на ложето; беше доста красива, със същата пухкава устичка, която си бе придала Нинив. Над тъмните ѝ плитки имаше корона със златни тривърхи листа с рубини и перли и с голям лунен камък, колкото гъше яйце, а около шията ѝ висеше широк шарф, стигащ до коленете ѝ и бродиран по дължина с дръвчета. Цялата бе плувнала в пот.

Тревожните ѝ очи се бяха спрели на жената, изтегнала се на ниско канапе. Втората жена беше с гръб към Нинив и беше също тъй призрачна, както Егвийн преди малко. Беше ниска и слаба, с тъмна коса, падаща свободно на раменете ѝ, с рокля с широки поли от бледожълта коприна, определено не по тарабонската мода. На Нинив не ѝ беше нужно да види лицето ѝ, за да знае, че има големи сини очи и лисичи черти, или да усети потоците на Въздух, придържащи жената за стълба на леглото, за да разбере, че вижда Темайле Киндероуд.

— Можеш да научиш много, когато използваш сънищата си, вместо да си губиш времето в празен сън — говореше Темайле с кайриенски акцент и се смееше. — Приятно ли ти е? Какво още да те науча? А, сещам се. „Любила съм хиляда моряка“. — Тя размаха пръст заканително. — И гледай да научиш правилно думите, Аматаера. Знаеш, че не искам да... Какво зяпна?

Изведнъж Нинив осъзна, че жената, завързана на стълба — Аматаера? панархесата? — е зяпнала в нея. Темайле се помръдна лениво, сякаш за да извърне главата си.

Нинив стисна очи. Нуждата.

Отместване.

Нинив се отпусна до една колона и загълта въздух, сякаш бе пробягала двадесет мили. Дори не се зачуди къде се е озовала. Сърцето ѝ биеше лудо като барабан. На нея ще ѝ говорят за гнездо на усойници. Темайле Киндероуд. За тази Черна сестра Амико твърдеше, че изпитвала удоволствие да причинява болка. Изпитваше го толкова явно, че бе накарала дори Черната Аджа да го обсъжда. А тя самата не бе успяла да прелее дори искрица. Щеше да свърши като украса на някой стълб до Аматера. „Светлина!“ Тя потръпна, като си го представи. „Успокой се! Ти вече си навън и дори Темайле да те е видяла, видяла е само хубавичка жена, която е изчезнала, все едно че е някоя обикновена тарабонка, попаднала случайно в Тел-айеран-риод за миг в съня си.“ Със сигурност Темайле не беше я видяла достатъчно, за да усети, че може да прелива — дори когато не можеше да го постигне, способността съществуваше и можеше да бъде усетена от жена, която я споделя. Само за миг. Недостатъчно, ако имаше късмет.

Сега поне знаеше положението на Аматера. Тя със сигурност не беше съюзничка на Темайле. Този начин на търсене вече си беше изплатил риска. Но все още недостатъчно. Тя с усилие възстанови дишането си и се огледа.

Редици тънки бели колони преминаваха по дължината и ширината на огромна зала с гладко излъскани бели каменни плочи на пода и позлатени топки на тавана високо горе. Дебело въже от бяла коприна обикаляше цялото помещение, окачено на високи до кръста пилони от тъмно лъскаво дърво, освен там, където можеше да препречи входовете с двойни арки. Стойки и открити бюфети обграждаха стените, с кости на странни животни по тях, и други открити стъкленни сандъци на пода, също оградени с въжета. Главната изложбена зала на двореца, според описанието на Егвийн. Това, което търсеше, трябваше да е някъде тук, в тази зала. Следващата ѝ стъпка нямаше да е толкова на сляпо, колкото първата. Тук със сигурност нямаше никакви усойници и никаква Темайле.

Изведнъж до един от стъклените сандъци с четири гравирани крака се появи красива жена. Не беше тарабонка. Тъмната ѝ коса падаше свободно на вълни до раменете ѝ. Но не това накара Нинив да зяпне. Роклята на жената изглеждаше като да е изтъкана от мъгла, ту сребриста и непроницаема, ту сивкава и толкова тънка, че показваше ясно крайниците и тялото ѝ. Откъдето и да сънуваше тази жена, че се е

озовала тук, тя със сигурност имаше твърде живо въображение, за да постигне това! Дори скандалното облекло на доманките, за което беше чувала, не можеше да се сравни с нейното.

Жената се усмихна към стъкления сандък и продължи към другия край на залата като спря да огледа нещо, което Нинив не можеше да различи от мястото си. Нещо тъмно върху бяла каменна поставка.

Нинив се намръщи и пусна шепата светли плитки. Жената щеше да изчезне всеки миг — малцина се задържаха за дълго в Тел-айеран-риод. Разбира се, нямаше никакво значение дали жената я е забелязала: тя определено не попадеше в списъка на Черните сестри. И все пак ѝ се стори някак... Нинив усети, че отново е стиснала плитките си. Жената... Ръката ѝ сама дръпна... силно... и тя зяпна удивена. Тази жена... „Защо, в името на Светлината?“

Облечената в мъгла жена продължаваше да стои пред бялата поставка. Нинив със сигурност никога не беше виждала тази жена. И все пак... Опита се да разтвори пръстите си, но те само се стиснаха още по-здраво. Със сигурност никога не беше... Със сигурност... Зъбите ѝ понечиха да изтракат. Жената изглеждаше... Прииска ѝ се да заплаче. Жената...

В главата ѝ нахлуха образи и се взривиха и тя се отпусна на съседната колона безсилна, сякаш образите я притиснаха с физическа сила; очите ѝ се изцъклиха. Отново го видя. Залата на падащите цветенца и онази могъщо обаятелна жена, обкръжена от сиянието на сайдар. Тя самата и Елейн, как бърборят като малки момиченца, как се надпреварват коя да отговори по-първа и как казват всичко, което знаят. Колко ли бяха издали? Трудно ѝ беше да възстанови подробностите, но смътно си спомняше, че не беше казала някои неща. Не защото го искаше — беше готова всичко да каже на тази жена, да направи всичко, която тя поиска от нея. Лицето ѝ пламна от срам и от гняв. Ако бе успяла да скрие някои дреболии, това беше само защото бе толкова — нетърпелива! — да отговори на последния въпрос, който онази ѝ бе подхвърлила.

„Това е безсмислица — проговори тъничък гласец някъде в тила ѝ. — Ако тя е Черна сестра, за която не знам, защо не го е предала на Лиандрин? А е могла. Бяхме тръгнали подире ѝ като агънца.“

Гневът ѝ накара този гласец да замлъкне. Една Черна сестра я беше накарала да танцува като кукла на конци, а после ѝ беше казала да забрави. Заповядала ѝ бе да забрави. И тя го беше забравила! Добре. Сега тази жена щеше да разбере какво значи да се изправи пред нея, когато помни!

Преди да успее да посегне към Верния извор, до съседната колона изведнъж се появи Биргит, с късо бяло палто и широки жълти панталони, стегнати в глезените. Биргит или може би някоя жена, сънуваща, че е Биргит, със златна коса, сплетена в дебела плитка. Вдигнала предупредително пръст пред устните си, тя посочи Нинив, а после с тревога портите с двойни арки зад тях. Яркосините ѝ очи изгледаха Нинив умоляващо, а после тя изчезна.

Нинив поклати глава. Която и да беше тази жена, тя самата нямаше време. Разтвори се за сайдар и се извърна, изпълнена до предел с Единствената сила и с праведен гняв. Жената, облечена в мъгла, я нямаше. Нямаше я! Защото онази златокоса глупачка я бе разсеяла! Може би тя поне все още беше някъде наоколо и я чакаше. Загърнатата в Силата, Нинив закричи през изхода, който ѝ беше показала Биргит.

Златокосата жена я чакаше в пищно застлан коридор, незапалените златни светилници изпускаха миризма на ароматно мазило. Сега Биргит държеше сребърен лък, колчан със сребърни стрели бе увиснал на кръста ѝ.

— Коя си ти? — попита я гневно Нинив. Смяташе да ѝ даде възможност да се обясни. И след това да ѝ даде урок, който да не забрави никога! — Да не си същата глупачка, която стреля по мен в Пустошта, твърдейки, че е Биргит? Тъкмо се канех да понауча една от Черната Аджа на добро държане, а ти ѝ помогна да ми се измъкне!

— Аз съм Биргит — каза жената. Беше се подпряла на лъка си. — Това поне е името, което сигурно знаеш. А урок трябваше да получиш ти, тук, както и в Триделната земя. Помня животите, които съм живяла, сякаш са изписани на добре прочетена книга, колкото по-стари, толкова по-забулени в сумрак, но добре помня, когато се сражавах на страната на Луз Терин. Никога не ще забравя лицето на Могедиен, както не ще забравя и това на Ашмодеан, мъжа, в чиито ръце ти едва не попадна в Руйдийн.

Ашмодеан? Могедиен? Онази жена преди малко е била една от Отстъпниците? Отстъпница в Танчико! И още един в Руйдийн, в Пустошта! Егвийн със сигурност щеше да каже нещо, ако знаеше. Но нямаше как да я предупреди, не и в следващите седем дни. Гняв — и сайдар — забушуваха в нея.

— Какво правиш тук? Знам, че всички вие изчезнахте, след като Рогът на Валийр ви призова, но вие сте... — Думите ѝ заглъхнаха в потрес от това, което щеше да изрече, но другата жена спокойно довърши вместо нея.

— Мъртви? Онези от нас, които сме обвързани към Колелото, не сме мъртви така, както са мъртви другите. Има ли по-добро място за нас да чакаме, докато Колелото отново ни втъче за нов живот, отколкото е Светът на сънищата? — Биргит внезапно се разсмя. — Ето че започвам да говоря като философ. А помня, че почти във всеки свой живот се раждах като просто момиченце, което се хваща за лъка. Аз съм стрелец и нищо повече.

— Ти си героиня на стотици приказки — каза Нинив. — И аз видях какво направиха твоите стрели във Фалме. Сеанчанските приливи на Силата не ви засегнаха. Биргит, ние сме изправени прел една дузина Черни Аджа. И също тъй — пред една от Отстъпниците, както изглежда. Можем да се възползваме от твоята помощ.

Другата жена отвърна с гримаса — смутена и изпълнена със съжаление.

— Не мога, Нинив. Не мога да докосна плътския свят преди Рогът да ме призове отново. Иначе Колелото отново ще ме заплете навън, в живота. Ако го стори в този миг, ще видиш само едно бебенце, гугукащо до майчината гръд. Колкото до Фалме, там Рогът ни призова. Там ние не бяхме както теб, в плът. Затова Силата не можеше да ни засегне. Но тук всичко е част от съня и Единствената сила би могла да ме унищожи също така лесно, както теб. Дори по-лесно. Казах ти — аз съм стрелец и понякога — воин. Нищо повече. — Пищната ѝ златна плитка се люшна. — Не знам дори защо ти обяснявам. Не би трябвало дори да разговарям с теб.

— Но защо? Ти и преди говори с мен. А и Егвийн смяташе, че те е виждала. Ти си била, нали? — Нинив се намръщи. — Откъде знаеш името ми? Или просто знаеш нещата?

— Знам това, което виждам и чувам. Наблюдавах те и слушах винаги, когато успявах да те намеря. Ти и другите две жени, както и младежът с неговите вълци. Според предписанията не може да говорим с никой, който знае, че е попаднал в Тел-айеран-риод. Но въпреки това злото броди в съня също както в света на плътта и вие, които се борите с него, ме привличате. Макар да знам, че не мога да сторя почти нищо, усещам, че ми се иска да ви помогна. Но не мога. Това нарушава предписанията, предписания, които са ме задържали през толкова много превъртания на Колелото, че в своите най-стари, най-смътни спомени аз знам, че вече съм живяла стотици, хиляди пъти. Дори само говоренето ми с теб нарушава предписанията така силно, както някой закон.

— Наистина — изрече дрезгав мъжки глас.

Нинив подскочи и едва не изплющя като бич със Силата. Мъжът, който се беше появил до Биргит, беше мургав и с яки мускули, две дълги-дълги дръжки на мечове стърчаха над раменете му. От това, което бе слушала за Биргит, само мечовете бяха достатъчни, за да познае в него Гайдал Кайн. Но докато светлоликата златокоса Биргит беше красива като в легендите, той определено не беше. По-скоро беше най-грозният мъж, когото Нинив бе виждала — с широко плоско лице, с много голям, месест нос и уста като твърда черта. Биргит обаче му се усмихна; жестът ѝ, когато го докосна по бузата, съдържаше нещо много повече от нежност. Изненадващо бе, че той изглеждаше понисък. А колкото и да беше набит и мускулест, създаваше впечатлението, че е много по-висок.

— Били сме свързани почти винаги — каза Биргит на Нинив, без да откъсва очите си от Кайн. — Обикновено той се ражда много преди мен — така че аз разбирам, че и моето време наближава, когато престана да го намирам тук — и обикновено, когато за първи път го срещна в плът, го ненавиждам. Но почти винаги завършваме с любов или женитба. Проста история, но мисля, че сме я извъртели поне в хиляда вариации.

Кайн не обърна внимание на Нинив, все едно че тя не съществуваше.

— Предписанията съществуват основателно, Биргит. Нищо друго освен конфликти и бедствия не е произлизало, когато са били

нарушавани. — Гласът му наистина беше грубоват. Нямаше нищо общо с този на мъжа от легендите.

— Навярно не мога да гледам безучастно попълзновенията на злото — отвърна тихо Биргит. — Или пък просто отново жадувам за света в плът. Много време мина, откакто се родихме за последен път. Сянката отново се надига, Гайдал. Надига се тук. Трябва да се борим с нея. Тъкмо затова сме обвързани с Колелото.

— Когато Рогът ни призове, ще се бием. Когато Колелото ни втъче, ще се сражаваме. Но не преди това! — Той я погледна навъсено. — Забрави ли какво ти обеща Могедиен, когато следвахме Луз Терин? Аз я видях, Биргит. Тя ще разбере, че си тук.

Биргит се извърна към Нинив.

— Ще ти помогна с каквото мога, но не очаквай много. Тел-айеран-риод е единственият ми свят, а тук мога да направя по-малко и от теб.

Нинив примигна: мургавият едър мъж изобщо не беше се помръднал, доколкото тя можеше да забележи, но изведнъж се бе оказал на две крачки от тях и точеше един от мечовете си. Що се отнасяше до него, Биргит просто говореше на въздуха.

— Какво можеш да ми кажеш за Могедиен, Биргит? Трябва да разбере каквото мога, за да й устоя.

Все така подпряна на лъка си, Биргит се намръщи замислено.

— Да устоиш срещу Могедиен е трудно, и не само защото тя е Отстъпница. Тя се крие и не поема рискове. Напада само когато види слабост у другия и се придвижва само в сенките. Ако се бои от поражение, просто побягва. Не е от онези, които ще се бият докрай, дори да съществува възможност да спечели битката. Само възможността не е достатъчна за Могедиен. Но не я взимай за твърде лесен противник. Тя е като змия, пълзяща сред висока трева, изчакваща момента да те клъвне, с по-малко състрадание дори от змията. Не я подценявай, особено тук. Ланфеар винаги е имала претенции, че Тел-айеран-риод е нейно владение, но Могедиен може да прави тук разни неща много по-добре и от Ланфеар, макар да не притежава силата на Ланфеар в плътския свят. Не мисля, че би рискувала да се изправи срещу Ланфеар.

Нинив потръпна и страхът, борещ се с гнева ѝ, ѝ помогна да задържи Силата. Могедиен. Ланфеар. Тази жена говореше така

безгрижно за двете Отстъпнички, че...

— Биргит, какво ти е обещала Могедиен?

— Тя знаеше коя съм, макар аз самата все още да не го знаех. Как — не знам. — Биргит погледна към Кайн; той изглеждаше погълнат в точенето на меча си, но тя въпреки това сниши глас. — Обеща ми да плача тук сама, докато се върти Колелото. Каза го като факт, който просто все още не се е случил.

— И въпреки това си готова да помогнеш.

— С каквото мога, Нинив. Не забравяй, че ти казах да не очакваш много. — Тя отново погледна мъжа, точещ меча си. — Пак ще се срещнем, Нинив. Ако си предпазлива и оцелееш. — Тя вдигна лъка си и се приближи до Кайн, прегърна го и му нашепна нещо на ухото. Кайн се засмя и и двамата изчезнаха.

Нинив поклати глава. Предпазлива. Всички ѝ напомняха да е предпазлива. Легендарна героиня, обещала да ѝ помогне, само че не можела да направи много. И една от Отстъпниците — в Танчику.

Мисълта за Могедиен и за онова, което ѝ бе причинила, усили гнева ѝ така, че Силата запулсира в нея като слънце. Изведнъж тя се озова обратно в огромната зала, където стоеше преди малко, едва ли не надявайки се жената да се е върнала. Но в залата нямаше друго живо същество освен нея. Гняв и Силата забушуваха през нея, докато не ѝ се стори, че кожата ѝ ще се пръсне и ще почернее. Могедиен или която и да е от Черните сестри сега можеше да я усети много по-лесно, докато държеше Силата, отколкото иначе, но тя въпреки това я удържа. Почти ѝ се доця да я намерят, за да може да ги удари. Темайле най-вероятно все още се намирал в Тел-айеран-риод. Ако се върнеше в онази спалня, щеше да се разправи с Темайле веднъж и завинаги. Щеше да ѝ даде да разбере... и да предупреди останалите. Това бе достатъчно, за да я накара да изръмжи.

На какво се бе усмихнала Могедиен? Тя пристъпи към сандъка — голяма стъклена кутия, поставена върху резбована маса — и надникна в него. В кръг под стъкления капак бяха подредени шест различни статуетки. Висока една стъпка фигурка на гола жена, крепяща се на пръстите на единия крак, танцуваща, цялата изваяна в плавни линии, и пастир, наполовина по-малък, свирещ на гайда, праметнал кривака си на рамо, и една овчица в нозете му. Толкова не

си подхождаха, колкото всеки други две. Но тя не се усъмни кое всъщност бе предизвикало усмивката на Отстъпницата.

В центъра на кръга, върху лакирана в червено подложка, беше поставен диск, голям колкото мъжка длан, разделен от виеща се линия. Едната половина сияеше по-бяла и от сняг, а другата бе по-черна от катран. Знаеше, че е изработен от куендияр. Беше виждала подобни, а такива съществуваха само седем. Един от печатите на затвора на Тъмния, средоточие на една от ключалките, държащи го далече от света, в недрата на Шайол Гул. Това навярно бе не по-маловажно откритие от нещото, което заплашваше Ранд. Това трябваше да се отнеме от Черната Аджа.

Изведнъж тя забеляза отражението си. Капакът на сандъка беше от фино стъкло и даваше съвършено отражение, макар и леко замъглено. Тъмнозелени копринени гънки очертаваха тялото ѝ така, че се открояваше всяка извивка на гръдта, на бедрото и ханша. Дълги светли плитки, заплетени с нефритени мъниста, очертаваха лице с големи кафяви очи и сочни розови устни. Сиянието на сайдар не се виждаше, разбира се. Така предreshена, дори тя самата не можеше да се познае, но носеше около себе си ярък белег, който просто крещеше, че е Айез Седай.

— Мога да бъда предпазлива — промърмори тя. Но въпреки това го задържа още един миг. Силата, която я изпълваше, бе като живот, кипящ в крайниците ѝ, всички удоволствия, които бе познавала, сякаш се процеждаха през плътта ѝ. Накрая усещането, че се държи глупаво, отслаби яростта ѝ и тя се освободи. А може би бе потиснала гнева си дотолкова, че не можеше повече да я задържи.

Каквато и да бе причината, нямаше да ѝ помогне в търсенето. Онова, което търсеше, трябваше да се намира в тази огромна зала, сред изложените многобройни експонати. Отмествайки поглед от онова, което ѝ бе заприличало на кости на някакъв зъбат гущер, десет разкрача дълъг, тя затвори очи. Нуждата. Опасността за Преродения Дракон, за Ранд. Нуждата.

Отместване.

Стоеше от вътрешната страна на бялото копринено въже, обикалящо покрай стените, до ръба на бял каменен пиедестал, допиращ се до роклята ѝ. Това, което лежеше върху него, на пръв поглед изобщо не изглеждаше опасно — огърлица и две съединени

гривни от черен метал — но това беше най-близкият до нея предмет. По-близо не можеше и да бъде. „Освен ако не седна върху него“ — помисли си тя кисело.

Протегна ръка да го докосне... Болка. Мъка. Страдание... Отдръпна се стресната, ахна, грубите чувства все още отекваха в главата ѝ. И най-смътните съмнения се стопиха. Това търсеше Черната Аджа. И щом като то все още се намираше върху този пиедестал в Тел-айеран-риод, значи се намираше и там, в будния свят. Беше ги надвила. Белият каменен пиедестал.

Извърна се бързо и се взря в стъкления сандък, пазещ печата от куендияр, определи на око мястото, където се бе озовала, когато за първи път видя Могедиен. Жената беше гледала към този пиедестал, към гривните и нашийника. Могедиен трябваше да знае. Но...

Всичко около нея се завъртя, затрептя и заглъхна.

— Събуди се, Нинив — мърмореше Елейн и разтърсваше раменете ѝ. — Вече трябва да е минал един час. Аз също искам да поспя. Събуди се или така ще ме ядосаш, че набързо ще опитах хубаво ли е да ти напъхат главата в леген с вода.

Очите на Нинив се ококориха.

— Ако тя знае какво е, защо не им го е дала? Ако те знаят коя е тя, защо трябва да го гледа в Тел-айеран-риод? Нима и тя се крие от тях?

— За какво говориш?

Нинив се надигна трескаво, опря гръб на таблата на леглото и придърпа надолу копринената си риза.

— Сега ще ти кажа за какво говоря.

Устата на Елейн зяпна, докато Нинив ѝ описваше какво се е получило от срещата ѝ с Егвийн. Търсенето с помощта на нуждата. Могедиен. Биргит и Гайдал Кайн. Черната метална огърлица и гривните. Ашмодеан и Пустошта. Един от печатите на затвора на Тъмния в двореца на панархесата. Елейн се отпусна изнемощяла на крайчеца на постелята дълго преди Нинив да стигне до Темайле и панархесата — подхвърлено почти между другото. Както и до епизода с предрешването ѝ в облика на Рендра. Ако лицето на Нинив не беше

сериозно, Елейн щеше да си помисли, че слуша някое от налудничавите сказания на Том.

Егеанин, приседнала с кръстосани крака, с ръце на коленете, я гледаше почти с неверие. Елейн се надяваше Нинив да не започне пак кавга, че е освободила китките ѝ.

Могедиен. Това беше най-ужасяващата част. Една от Отстъпниците в Танчику. Една от Отстъпниците, заплела Силата около тях, накарала ги да ѝ издадат всичко, Елейн изобщо не си го спомняше. Но само мисълта за това бе достатъчна да я заболи корем.

— Не знам дали Могедиен — „Светлина, нима наистина е могла просто така да влезе и да ни...“ — дали се крие от Лиандрин и другите, Нинив. Но според това, което ти е казала за нея Биргит — „Светлина, Биргит ѝ е давала съвет!“ — изглежда, е възможно.

— Каквито и да ги е намислила Могедиен — отвърна мрачно Нинив, — смятам да се оправя с нея. Освен това така или иначе трябва да им измъкнем печата, както и тази огърлица и гривните.

Елейн поклати глава.

— Но как е възможно някакъв накит да е опасен за Ранд? Сигурна ли си? Те някакъв вид тер-ангреал ли са? Как точно изглеждаха?

— Като огърлица и гривни — сопна се отегчено Нинив. — Две свързани гривни, направени от някакъв черен метал, и широка огърлица, като черен нашийник... — Тя изведнъж погледна Егеанин.

Тъмнокосата жена невъзмутимо коленичи и каза:

— Никога не съм чувала за ай-дам, направен за мъж, или за нещо подобно на това, което описваш. Никой не се опитва да контролира мъж, който може да прелива.

— Точно за това е — въздъхна Елейн. — „О, Светлина, колко се надявах, че изобщо не съществува.“ Но Нинив поне го бе намерила първа. Поне имаха шанс да попречат да бъде използван срещу Ранд.

Очите на Нинив се присвиха, забелязали развързаните ръце на Егеанин, но тя го премълча.

— Могедиен трябва да е единствената, която знае. Иначе изглежда безсмислено. Ако успеем да измислим начин да се промъкнем в двореца, ще можем да вземем печата и... каквото е там. Ако успеем да измъкнем и Аматера, то легионът на панархесата, градската стража и навярно Белите плащове ще го затворят за

Лиандрин и нейните дружки. Няма да могат да се измъкнат с преливане! Въпросът е да проникнем, без да ни забележат.

— Измислила съм няколко неща за това — каза ѝ Елейн, — но се боя, че мъжете ще ни създадат затруднения.

— Ти мъжете ги остави на мен — изсумтя Нинив. — Аз... — Откъм коридора се чу силно трополене и някакъв мъж извика. Също така внезапно отново се възцари тишина. Отвън пазеше Том.

Елейн се втурна към вратата да я отвори, прегръщайки сайдар. Нинив скочи от леглото и се завтече след нея, последвана от Егеанин.

Том тъкмо се надигаше от пода, държеше се за главата. Джюйлин с тоягата си и Бейл Домон с кривака си се бяха изправили над някакъв русоляв мъж, проснат на пода в несвяст.

Елейн се затича към Том и се опита да му помогне. Той ѝ се усмихна благодарно, но упорито отблъсна ръцете ѝ.

— Нищо ми няма, дете. — Нищо му нямало? А тази цицина на главата му? — Този тип вървеше по коридора и изведнъж ме изрита по главата. Заради кесията ми, предполагам. — Просто така. Ритнали го по главата, а на него нищо му нямало.

— И щеше да я вземе — обади се Джюйлин, — ако не бях решил да намина да видя дали Том няма нужда от почивка.

— Май че аз го реших — промърмори Домон. Но този път поне не се изгледаха чак толкова враждебно.

Едва след миг Елейн осъзна защо. Нинив и Егеанин се бяха озовали в коридора по долни ризи. Джюйлин оглеждаше и двете одобрително, което би предизвикало неприятности, ако го видеше Рендра, въпреки че поне се стараеше да го прикрие. Домон обаче изобщо не положи усилие да скрие откровеното си одобрение към Егеанин — бе скръстил ръце, облизваше устни по най-отвратителен начин и я оглеждаше отгоре до долу.

Двете жени бързо си дадоха сметка в какво положение са се оказали, макар че реакциите им бяха коренно различни. Нинив, в тънката си бяла коприна, изгледа хващаща на крадци заканително и закрачи с изправен гръб към стаята си. Егеанин, чиято ленена риза беше значително по-дълга и по-дебела от тази на Нинив — Егеанин, която беше самото олицетворение на суровост, докато беше пленничка, и която се сражаваше като Стражник — същата тази Егеанин се

ококори, бузите ѝ пламнаха и тя ахна ужасена. Елейн зяпна слисана как сеанчанката нададе смъртен писък и буквално се метна към стаята.

По коридора с трясък се разтвориха врати и от тях занадничаха рошави глави. След което моментално се скриха и вратите отново се затръшнаха — гостите бяха видели мъжа, проснат на пода, и другите, застанали край него. Последва влачене и трополене, което подсказваше, че хората се залостват с легла и гардероби.

Доста след това главата на Егеанин се показва от вратата. Сеанчанката все още бе изчервена. Елейн така и не я разбра. Вярно, че беше по долна риза, но тя все пак я покриваше не по-зле от тарабонската рокля на Елейн. И все пак Джюйлин и Домон нямаха право да ги зяпат с такъв копнеж. Тя фиксира двамата с поглед, който трябваше тутакси да ги постави на място.

За съжаление Домон така се бе залисал в подхилкване и потъркване на горната си устна, че не я забеляза. Джюйлин обаче я видя и макар че въздъхна тежко, както правеха мъжете, когато сметнеха, че са онеправдани, се наведе над русокосия нападател. Доста обаятелен мъж беше — хубавец и строен.

— Познавам го — възкликна Джюйлин. — Това е същият, който се опита да ме ограби. Така поне си помислих — добави той по-бавно. — На съвпадения не вярвам. Освен ако Преродения Дракон вече не е дошъл в този град.

Елейн и Нинив се спогледаха намръщено. Със сигурност непознатият не можеше да е наемник на Лиандрин — Черната Аджа едва ли щеше да прибегне до услугите на мъже, които се промъкват по коридорите повече от... Повече, отколкото биха наели улични побойници. Елейн погледна въпросително Егеанин. Погледът на Нинив беше още по-настоятелен.

— Сеанчанец е — каза след пауза Егеанин.

— Опит за освобождаване? — промърмори сухо Нинив, но другата жена поклати глава.

— Не се съмнявам, че е търсил мен, но не за да ме освобождава, струва ми се. Ако той знае — или дори подозира, — че съм пуснала Бетамин на свобода, би поискал да... поговори с мен. — Подозрението на Елейн, че става дума за нещо повече от дружески разговор, се потвърди, когато Егеанин добави: — Може би ще е най-добре да му прережете гърлото. Той може да се опита да създаде и на вас

неприятности, ако реши, че сте ми приятелки, или ако разбере, че сте Айез Седай. — Иллианският контрабандист я изгледа смаяно, а челюстта на Джюйлин увисна. Том на свой ред закима, смущаващо умислен.

— Сега не сме тук да режем сеанчански гърла — каза Нинив от прага с тон, който сякаш допускаше, че по-късно това може да се промени. — Бейл, Джюйлин, изхвърлете го зад хана. Докато се събуди, късмет ще има, ако са му оставили поне долните дрехи. Том, намери Рендра и ѝ кажи, че искаме да ни донесат силен чай в Залата на падащите цветенца. И я попитай, моля те, дали случайно не ѝ се намира върбова кора или акъм. Ще ти приготвя нещо за главата. — Тримата мъже я зяпнаха. — Хайде, движение! — сопна им се тя. — Чака ни работа. — Тя едва изчака Елейн да влезе, после затръшна вратата и започна да навлича роклята си. Егеанин се пъхаше в своята, сякаш мъжете още я гледаха.

— Най-добре е да не им обръщаш внимание. Егеанин — каза Елейн. Стори ѝ се непривично да съветва жена, която беше по-възрастна и от Нинив, но колкото и да беше опитна сеанчанката в други неща, явно нямаше никакъв опит с мъжете. — Иначе само ги окуражаваш още повече. И аз не знам защо — призна си тя, — но е така. Ти си беше покрита съвсем прилично. Наистина.

— Прилично ли? Аз да не съм прислужничка? Да не съм танцьорка на ший! — Тя се намръщи смутено. — Макар че той е доста симпатичен. Досега не бях си мислила така за него.

Зачудена какво ли е да си танцьорка на ший, Елейн пристъпи до нея да ѝ помогне с копчетата.

— Рендра ще трябва да ти каже едно-друго, ако си решила да пофлиртуваш с Джюйлин.

Тъмнокосата жена я погледна смаяно през рамо.

— Хващача на крадци? Имах предвид Бейл Домон. Добре сложен мъж. Но... контрабандист — въздъхна тя със съжаление. — Нарушава законите.

Да, вкусовете бяха нещо непредвидимо. Нинив определено беше влюбена в Лан, а неговото лице беше твърде каменно и застрашително... но Бейл Домон? Този човек беше почти толкова широк, колкото и висок, дебел като същински огиер!

— Дърдориш като Рендра, Елейн — скастри я Нинив, докато закопчаваше роклята си. — Ако си свършила с брътвежите за мъже, може би ще пропуснеш новата шивачка, каквато със сигурност си си намерила? Трябва да съставим планове. Ако чакаме, докато се върнат мъжете, те пак ще се опитат да поемат всичко в ръцете си, а нямам време за губене да ги поставям на мястото им. Свърши ли вече с нея? Ела помогни на мен.

Елейн закопча набързо последното копче на Егеанин и съвсем хладно пристъпи към Нинив. Тя не говореше за мъже и рокли. Във всеки случай изобщо не толкова, колкото Рендра. Нинив я изглежда намръщено, когато тя дръпна рязко роклята ѝ, за да се оправи с копчетата. Тесният троен ред на гърба беше необходимост, а не само за украса. Нинив позволяваше на Рендра да я уговаря за тези най-модно вталени корсажи. И после ще ѝ разправя, че други прекарвали всичкото си време в мислене само за дрехи. Тя определено мислеше и за други неща.

— Помислила съм как можем да влезем в двореца незабелязани, Нинив. Можем да станем почти невидими.

Докато говореха, намръщената Нинив се поотпусна. Самата тя също бе измислила начин да се влезе в двореца. Когато Егеанин вметна няколко съображения, Нинив сви устни, но забележките на сеанчанката бяха разумни и дори тя не можеше да ги отхвърли просто така. Докато се подготвят да слязат в Залата на падащите цветенца, вече бяха уточнили плана си и нямаха никакво намерение да позволят на мъжете да го променят и на йота. Могедиен, Черната Аджа или който там въртеше работите в двореца на панархесата, скоро щяха да се провалят, без дори да разберат какво става.

ГЛАВА 53

ЦЕНАТА НА ЕДНО ЗАМИНАВАНЕ

Само три свещи и две лампи огряваха гостилницата на хана „Виноструй“, тъй като и свещите, и маслото бяха оскъдни. Копията и останалото оръжие бяха изчезнали от стените; кацата със стари мечове се беше опразнила. Лампите бяха поставени на масите, събрани пред високата каменна камина, където Марин ал-Вийр, Дейз Конгар и останалите от Женския кръг преглеждаха списъците с оскъдните остатъци от хранителни запаси в Емондово поле. Перин се мъчеше да не ги слуша.

На съседната маса Файле точеше ножовете си. Пред нея лежеше лък, а на колана на кръста ѝ висеше пълен колчан. Тя се бе оказала доста добър стрелец, но Перин се надяваше никога да не разбере, че лъкът е момчешки — мъжки дълъг лък от Две реки нямаше да може да опъне, въпреки че тя не искаше да си го признае.

Той премести секирата си, за да не му убива на хълбока, и се опита да върне мислите си върху това, което обсъждаше с мъжете около масата. Не че всички много внимаваха над това, което обсъждаха.

— Те с лампи — измърмори Кен покривчията, — а ние на лой. — Чворестият старец погледна сърдито към двете свещи на месинговите стойки.

— Престани, Кен — каза отегчено Трам и измъкна лула и кесия с табак. — Веднъж поне престани да мърмориш.

— Ако трябваше да пишем — каза Абел с глас по-малко търпелив от думите му, — щяхме да получим лампи. — Слепоочията му бяха увити с превръзка.

Сякаш за да напомни на покривчията, че той е кметът, Бран намести сребърния медальон с двете везни на широката си гръд.

— Сега мисли за текущата ни работа, Кен. Не разрешавам да губиш времето на Перин.

— Само казах, че би трябвало да ни дадат лампи — изхленчи Кен. — Перин ще каже дали му губя времето.

Перин въздъхна; нощта се мъчеше да склопи клепачите му. Съжали, че някой друг не представлява селския съвет — Харал Люхан, Джон Тейн или Самел Кроуи, всеки друг, но не и вечно роптаещият Кен. Но, от друга страна, понякога му се искаше някой от тези мъже да се обърне към него и да му каже: „Това е работа на кмета и на съвета, младежо. Ти се върни в ковачницата. Ние ще ти кажем какво да правиш.“ Но вместо това те все се безпокояха, че му губят времето, и прехвърляха всичко на него. Времето. Колко пъти ги нападаха за седемте дни след първия? Вече им беше загубил дирята.

Бинтованата глава на Абел дразнеше Перин. Айез Седай вече Церяха само най-тежко пострадалите. Ако човек можеше да се оправи сам, го оставяха. Не че тежко ранените бяха чак толкова много, но както кисело му изтъкна Верин, дори и силите на Айез Седай не били безгранични — явно номерът им с камъните за катапултите ги изцеждаше също толкова, колкото и Церенето. За първи път не му се искаше да му напомнят, че силите на Айез Седай били ограничени. Не много лошо ранени. Засега.

— Как се разходват стрелите? — попита той. За това трябваше да мисли сега.

— Добре — каза Трам и запали лулата си с една от свещите. — Все още възстановяваме повечето изстреляни, поне денем. Те извличат повечето си мъртви нощем — мърша за казаните, предполагам — и тях губим. — Останалите мъже също заизмъкваха лули от кесиите и джобовете си, а Кен този път замърмори, че май си бил забравил кесията с табака. Бран изръмжа и му подаде своята през масата, плешивото му теме лъсна на светлината на свещите.

Перин потърка чело. Какво се канеше да ги пита? Коловете. Напоследък повечето битки се вихреха край коловете, особено нощем. Колко ли пъти тролоците едва не пробиха? Три? Четири?

— Имат ли вече всички копие или пика? Има ли материал да се направят още? — Отвърнаха му с мълчание и той свали ръката си. Останалите мъже го гледаха зяпнали.

— Ти попита за това вчера — каза му кротко Абел. — А Харал ти обясни, че не е останала нито една коса или вила, която да не е

обърната на оръжие. Всъщност сега имаме повече оръжия, отколкото ръце.

— Да. Разбира се. Просто ми се изплъзна от ума. — Част от разговора при Женския кръг привлече вниманието му и той наостри уши.

— Не трябва да го разберат — говореше тихо Марин, сякаш повтаряше изказано преди малко предупреждение.

— Разбира се, че не — изсумтя Дейз, не много по-силно. — Ако тези глупаци разберат, че жените са минали на половин порцион, ще настояят и те да ядат по толкова, и не можем да...

Перин затвори очи и се помъчи да затвори и ушите си. Разбира се. Мъжете водеха боевете. Мъжете трябваше да пазят силите си. Просто. Добре поне, че все още не се налагаше и жените да се бият. Освен двете айилки, естествено, и Файле, но тя беше достатъчно благоразумна да стои по-настрана, когато се налагаше да се мушка с копия през коловете. Затова ѝ беше намерил лъка. Тя имаше сърце на леопард и повече кураж от двама мъже, взети заедно.

— Мисля, че е време да си легнеш, Перин — предложи му Бран. — Не можеш да издържиш дълго така, да подремваш по час-два.

Перин почеса енергично брадата си и се постара да се разбуди.

— Ще се наспя по-късно. — Когато свърши. — Хората напиват ли се достатъчно? Видях, че някои присядат, когато би трябвало да...

Предната врата се отвори с трясък и от тъмната нощ нахълта хилавият Данил Луин, с лък в ръка, задъхан. На бедрото си носеше един от мечовете от кацата. Трам им даваше уроци, когато му оставаше свободно време, понякога същото правеха и двамата Стражници.

Преди Данил да е успял да си отвори устата, Дейз го скастри:

— Ти да не си расъл в плевня, Данил Луин?

— Наистина можеш да се отнасяш малко по-нежно с вратата ми. — Марин погледна еднакво укорително както дълггнестия мъж, така и Дейз, напомняйки ѝ, че вратата все пак е нейна.

— Прощавайте, госпожо ал-Вийр — рече припряно Данил. — Прощавайте, Премъдра. Съжалявам, че влязох толкова грубо, но нося съобщение за Перин. — Той се забърза към масата на мъжете, сякаш се боеше жените да не го спрат отново. — Белите плащове донесоха някакъв мъж, който иска да говори с теб, Перин. Донесоха го едва до

края на селото. Не иска да говори с никой друг. Ранен е лошо, Перин. Не мисля, че ще издържи, докато го донесем дотук.

Перин се изправи.

— Идвам. — Поне не беше поредният щурм. Най-яростни бяха нощем.

Файле грабна лъка си и го настигна още преди да е отворил. Изникна и Ейрам — от сенките при стълбището. Понякога Перин забравяше, че е тук, толкова тих беше. Изглеждаше необичайно с меча, пристегнат на гърба му, и с опърпаното си палто на жълти ивици, с ярките си очи, които почти не мигаха, и напълно безизразното си лице. Нито Рен, нито Ила бяха проговорили на внука си от деня, в който бе взел меча. Перин също, впрочем.

— Ако ще идваш, идвай — каза той навъсен и Ейрам се затича по петите му: следваше го като куче винаги, когато не досаждаше на Трам, Ивон или Томас да го учат да се бие. Сякаш бе заменил семейството си и народа си с Перин. Перин можеше да мине и без тази отговорност, но...

Луната изгряваше над сламените покриви. В малко от къщите мъждукаше светлина в повече от един прозорец. Покой беше обгърнал селото. Трийсетина етаири стояха на стража край хана с лъкове и мечове — кой каквото беше намерил; всички бяха възприели това име и Перин също бе започнал да го използва, макар и с отвращение. Причината за стражата при хана, както и навсякъде, където отидеше Перин, се намираше на Моравата, по която вече не се мяркаха овце и крави — наред нея висеше глупавото знаме с вълчата глава и пак там бе станът на Белите плащове.

Никой не бе пожелал да ги пусне в дома си, а и Борнхалд не искаше в никакъв случай войниците му да се пръснат. Той, изглежда, си мислеше, че селото всеки момент ще се вдигне срещу него и хората му; щом следваха Перин, значи всички бяха Мраколюбци. Дори очите на Перин не можеха да различат отделни хора край огньовете, но имаше чувството, че усеща взора на Борнхалд — изчакващ и пълен с омраза.

Данил подбра десетима етаири за ескорт на Перин — все младежи, на които щеше да им отива повече да се смеят с него и да се закачат, а не да го ескортират. Ейрам не се присъедини към тях — той си беше с Перин. Файле се държеше плътно до едната страна на

Перин. Тъмните ѝ очи блестяха на лунната светлина и оглеждаха бдително всичко наоколо, сякаш тъкмо тя беше единствената му защита.

Там, където Стария път влизаше в Емондово поле, преграждащите фургони бяха издърпани настрани, за да пропуснат патрула на Белите плащове — двадесетина мъже с белоснежни наметала и пики, възседнали конете си. Изпъкваха ясно в нощта, а и тролоците виждаха на тъмно също толкова добре, колкото Перин, но Белите плащове въпреки това упорито си поддържаха патрулите.

Група селяни и фермери стояха струпани около някакъв мъж в селско палто, легнал на земята. Направиха му път и той коленичи до мъжа.

Миризмата на кръв беше силна; огряното от луната лице на човека беше лъснало от пот. Дебела колкото палец тролокска стрела стърчеше от гърдите му.

— Перин... Златоокия — промърмори мъжът хрипливо. — Трябва... да намеря... Перин... Златоокия.

— Повикахте ли някоя от Айез Седай? — попита Перин с тревога, но не чу отговор. Пък и нещастникът едва ли щеше да оживее, докато дойде някоя Айез Седай. — Аз съм Перин.

— Златоокия? Не мога... да видя... добре. — Изцъклените му очи се взряха в лицето на Перин; ако изобщо виждаше, човекът трябваше да е видял блесналите му като злато в мрака очи.

— Аз съм Перин Златоокия — промълви той с неохота. Мъжът го сграбчи за яката и го придърпа към себе си със смайваща сила.

— Ние... идем. Пратен съм... да ти кажа. Ние ид... — Главата му се отпусна и очите му се взряха в нищото.

Перин изчака за миг и се освободи от пръстите на човека.

— Някой познава ли го? — Мъжете на Две реки се спогледаха и заклатиха глави. Перин вдигна очи към Белите плащове на конете. — Той каза ли нещо друго, докато го носехте насам? Къде го намерихте?

Джарет Биар се взря в него. С мършавото си лице и хлътналите очи бе като образ на самата смърт. Другите Бели плащове извърнаха погледи, но Биар винаги устояваше на жълтите очи на Перин, особено нощем, когато светеха. Биар изръмжа нещо под нос — Перин долови само „твар на Сянката!“ — след което сръга коня си. Патрулът препусна в галоп през селото — бързаха да се махнат надалеч от

Перин не по-малко, отколкото от тролоците. Ейрам се загледа след тях и посегна над рамото си, напипвайки дръжката на меча.

— Казаха, че са го намерили на три-четири мили южно оттук — обади се Данил: — Казват, че всички тролоци се били пръснали на малки групички. Може би най-сетне ще се откажат.

„Ние идем.“

— Пазете добре и си отваряйте очите на четири. Сигурно някое фермерско семейство най-сетне се е наредило да дойде в селото. — Не вярваше, че някой може да е оцелял толкова дълго, но и това можеше да е. — Да не простреляте някого по погрешка. — Изправи се и се олюля. Файле постави ръка на рамото му.

— Време е да си легнеш, Перин. Трябва да се напиш.

Той само я погледна. Тя трябваше да си остане в Тийр. Трябваше да я накара някак. Ако беше помислил по-добре, все щеше да измисли как.

Някакво къдрокосо момче, високо до гърдите му, се промуши между мъжете на Две реки и го задърпа за ръкава. Перин не го познаваше. В селото се бяха събрали много семейства от околностите.

— Нещо в Западния лес се придвижва, лорд Перин. Пратиха ме да ви съобща.

— Не ме наричай така — сръза го Перин. Ако не спреше децата, скоро и етаирите щяха да започнат да се обръщат към него така. — Иди да им кажеш, че ще дойда. — Хлапето хукна към селото.

— Ти си лягаш — заяви твърдо Файле. — Томас може да се оправи с всяко нападение.

— Не е нападение. Иначе момчето щеше да го каже, а те щяха да изсвирят с рога на Кен.

Тя увисна на ръката му, опитвайки се да го повлече към хана, Перин я повлече в обратната посока. След няколко минути тя се отказа и започна да се прави, че просто го е хванала под мишница. Но си мърмореше нещо. Изглежда, продължаваше да си мисли, че ако говори достатъчно тихо, той няма да я чуе. Започна с „глупав“, „муле“ и „мускули вместо мозък“. След което продължи още по-яростно.

По цялото протежение на оградата от остри колове на малки групички се бяха пръснали стражи, всяка група с по едно хлапе за бегач. В западния край на селото всички даващи караул мъже се бяха струпали на едно място срещу вътрешната страна на широката

преграда, опипваха копията и лъковете си и гледаха към Западния лес. Дори на лунна светлина за техните очи дърветата трябваше да са потънали в пълен мрак.

Наметалото на Томас като че ли скриваше части от него в нощта. С него бяха Байн и Чиад; неизвестно защо Девите бяха предпочели да прекарват всяка нощ в този участък на селото, откак Лоиал и Гаул бяха заминали.

— Нямаше да те безпокоя — обърна се Стражникът към Перин, — но там, изглежда, има само един и си помислих, че ти би могъл да...

Перин кимна. Всички знаеха за зрението му, особено на тъмно. Хората на Две реки, изглежда, смятаха, че това е нещо много важно, нещо, което го отличава като някакъв идиотски герой. Какво мислеха Стражниците или Айез Седай, той нямаше никаква представа. А и точно сега беше твърде изморен, за да го интересува. Седем дни и колко нападения?

Краят на Западния лес бе на петстотин крачки. Дори за неговите очи дърветата се сливаха със сенките. Нещо там се движеше. Нещо, достатъчно едро, за да е тролок. Едър силует, носещ... Огромна сянка, носеща човек.

— Не стреляйте! — извика той. Доця му се да се разсмее: всъщност наистина се смееше. — Давай! Давай, Лоиал!

Смътната сянка тичаше по-бързо, отколкото можеше да тича човек — Огиерът носеше Гаул към селото.

Хората на Две реки завикаха окуражително, сякаш гледаха някаква надпревара:

— Тичай, огиере! Давай! А така! — Може би наистина беше надпревара: не една от атаките беше дошла откъм горите.

Лоиал се промуши между коловете, пусна айилеца и се срина на земята. Дишаше тежко, туфестите му уши бяха клюмнали. Байн и Чиад се засуетиха над бричовите на Гаул — над лявото му бедро бяха разкъсани и почернели от засъхнала кръв. Бяха му останали само две копия, а колчанът зееше празен. Секирата на Лоиал също я нямаше.

— Ах ти, глупав огиер — засмя се с умиление Перин. — Да ми излизаш така! Ще взема да накарам Дейз Конгар да те напердаши. Добре поне че сте живи! Добре че се върнахте, слава на Светлината. — Гласът му секна. Живи. И в Емондово поле.

— Успяхме, Перин — отвърна задъхано Лоиал. — Преди четири дни. Затворихме Портала. Сега ще могат да го отворят само Старейците и Айез Седай.

— Той ме носи повечето път през планините — каза Гаул. — Един Нощен бегач и може би петдесетина тролоци ни гонеха първите три дни, но Лоиал ги надбяга. — Мъчеше се да избута Девите от себе си без особен успех.

— Легни спокойно, Шаарад — скастри го Чиад, — или ще заявя, че съм те докоснала въоръжен, и ще оставя на теб да решиш как да защитиш честта си. — Файле се изсмя доволно. Перин не разбра защо, но бележката накара иначе невъзмутимия айилец да замънка и той остави Девите да се заемат с крака му.

— Добре ли си, Лоиал? — попита Перин. — Ранен ли си?

Огирът се надигна с видимо усилие. Ушите му продължаваха да висят клюмнали.

— Не, не съм пострадал, Перин. Само съм уморен. Не се тревожи за мен. Дълго време изкарах извън стеддинг. Гостуванията не са достатъчни. — Той поклати глава замислено и широката му длан обгърна рамото на Перин. — След малко съм ще се оправя. — Той сниши глас: колкото за един огир, разбира се. — Там отвън е много лошо, Перин. Проследихме по-голямата част от последните орди. Затворихме Портала, но ми се струва, че в Две реки вече трябва да има няколко хиляди тролоци и може би около петдесет мърдраала.

— Не са толкова — обяви гръмко Люк, който тъкмо беше пристигнал в галоп откъм Северния път. Дръпна юздите на черния си жребец и той се изправи на задните си крака. — Вие несъмнено сте много добър в пеенето на дърветата, огире, но боят с тролоците е друго нещо. Според мен вече трябва да са по-малко от хиляда. Внушителна сила, разбира се, но не и нещо, което тези здрави ограждения и храбри воители да не могат да задържат. Още един трофей за вас, лорд Перин Златооки. — И той със смях подхвърли на Перин някаква издута платнена торба. Дъното ѝ лъсна тъмно и влажно на лунната светлина.

Перин я улови във въздуха и я метна далече извън оградата въпреки тежината ѝ. Несъмнено четири-пет тролокски глави и може би главата на някой мърдраал. Люк носеше трофеите си всяка нощ — изглежда, продължаваше да смята, че ще бъдат изложени някъде да ги

видят всички и да им се възхитят. Една тайфа Коплинови и Конгарови му бяха устроили пир в нощта, в която бе донесъл две глави на Чезнещи.

— И аз ли нищо не разбирам от битки? — обади се Гаул и с мъка се изправи. — Аз казвам, че са няколко хиляди.

Белите зъби на Люк блеснаха в усмивка.

— Колко дни си прекарал в Погибелта, айилецо? Аз съм прекарал много. — Май си беше повече озъбване, отколкото усмивка. — Вярвай каквото си искаш, Златооки. Безкрайните дни ще донесат това, което ще донесат, както е ставало винаги. — Той дръпна юздите на черния жребец, изправи го пак на задните му крака, обърна го й препусна в галоп между къщите и дърветата, които допреди няколко дни бяха края на Западния лес.

— Не е прав — тропна с крак Лоиал. — Двамата с Гаул видяхме, каквото видяхме. — Лицето му помръкна изтощено, широката му бърна увисна надолу, дългите му вежди се свъсиха. Нищо чудно, щом беше носил Гаул цели три или четири дни.

— Голяма работа сте свършили, Лоиал — каза Перин. — И ти, и Гаул. Велико нещо. Боя се, че в стаята ти в момента спят дузина Калайджии, но госпожа ал-Вийр ще ти приготви постеля. Трябва да поспиш.

— И ти също, Перин Айбара. — Лунните сенки играеха по носа и високите скули на Файле. Беше толкова красива... Но гласът ѝ беше твърд като шина на фургон. — Ако не тръгнеш веднага, ще накарам Лоиал да те занесе. Едва стоиш на краката си.

Гаул трудно можеше да върви с ранения си крак. Байн го подкрепяше от едната страна. Той се опита да попречи на Чиад да го подхване от другата, но тя промърмори нещо, което прозвуча като „гай-шайн“, доста заплашително, и Байн се засмя, а айилецът позволи и на двете да го крепят. Каквото и да имаха предвид Девите, Гаул го разбираше.

Томас потупа Перин по рамото.

— Върви, момко. Всеки има нужда от сън. — Гласът му прозвуча така, сякаш самият той може да издържи още три дни и три нощи, без да му мигне окото.

Перин кимна.

Остави се Файле да го поведе към хана. Лоиал и айилците тръгнаха след тях, а също така и Ейрам, Данил и десетте етаири, в кръг около него. Не разбра кога другите ги оставиха, но по някое време се оказа сам с Файле в стаята си на втория етаж.

— Цели семейства се оправят с не повече пространство от това — промърмори той. Върху каменния перваз над малката камина гореше свещ. Други си лежаха и без свещ, но Марин бе запалила една тук веднага щом се стъмни, за да му е светло. — Мога да спя навън, с Данил, Бан и останалите.

— Не бъди идиот — каза Файле. — Щом Аланна и Верин имат отделни стаи, ти също трябва да имаш.

Вече му беше свалила палтото и развързваше връзките на ризата му.

— Не съм толкова уморен, че да не мога да се съблека и сам. — Той леко я забута навън.

— Да свалиш всичко — нареди му тя. — Всичко, чу ли ме? Не можеш добре да се наспиш облечен.

— Ще се съблека — обеща той и след като тя затвори вратата, наистина свали ботушите си преди да духне свещта и да легне. На Марин нямаше да ѝ харесат мръсните му ботуши върху покривката.

Хиляди, бяха казали Гаул и Лоиал. И все пак колко ли бяха могли да видят, докато се бяха крили по пътя си из планините насам? Може би най-много хиляда, твърдеше Люк, но Перин не можеше да се довери на този човек, въпреки всичките трофеи, които беше донесъл. Разпръснати, според Белите плащове. Колко ли са могли да се доближат до тях, с тези брони и плащове, блестящи в тъмнината като фенери?

Навярно имаше начин сам да види. Бе избягвал вълчия сън след последното си гостуване там. Желанието да спипа Коляча се надигаше у него всеки път, щом си помислеше да се върне, но отговорностите му бяха тук, в Емондово поле. Но сега може би... Сънят дойде, докато все още само мислеше за него.

Стоеше сред Моравата, окъпана в следобедното слънце. Нито овце имаше, нито добитък около високия пилон, на който лекият ветрец развяваше знамето с червената вълча глава. Никакви хора сред

къщите със сламени покриви. Малки купчини сухи клони върху пепелта бележеха огнищата на Белите плащове. Рядко бе виждал нещо горящо във вълчия сън, само това, което предстоеше да пламне или вече бе изгоряло. И гарвани в небето нямаше.

Докато оглеждаше синевата за птиците, късче от небето потъмня и се превърна в прозорец към някъде другаде. Егвийн стоеше сред тълпа от жени и гледаше уплашено. Една от жените беше Нинив, той бе сигурен, че зърна и червено-златната коса на Елейн. Прозорецът се стопи и се смени с друг. Мат стоеше гол, вързан и озъбен. Някакво странно копие с черна дръжка беше вкарано зад лактите му, а на гърдите му висеше сребърен медальон с лисича глава. Мат изчезна и на негово място се появи Ранд. Поне Перин си помисли, че е Ранд. Беше облечен в дрипи и с грубо наметало, а очите му бяха покрити с превръзка. Третият прозорец изчезна и небето отново си стана небе, празно, само с няколко облачета.

Перин потръпна. Гледките от вълчия сън никога нямаха нищо общо с нещо, което той знаеше. Навярно тук, където нещата можеха да се променят така лесно, тревогата за приятелите му се превръщаше в нещо видимо.

Не се изненада, като разбра, че е с дълга кожена ковашка престилка и без риза. Сложи ръка на колана и напипа чука, а не секирата си. Намръщен, той се съсредоточи над дългото, извито като полумесец острие и дебелия шип. Това му беше нужно сега. Това беше той самият сега. Чукът бавно се промени, сякаш се съпротивляваше, но секирата най-сетне увисна на кожения клуп и заблестя застрашително. Защо така упорстваше срещу него? Разбра какво иска. На другото му бедро се появи пълен колчан, в ръката му — дълъг лък.

Три разкрача, в които земята потръпна, го отведоха там, където трябваше да се намират най-близките станове на тролоците, на три мили от селото. С последната стъпка се озова сред високи дървета, издигащи се край стари незапалени огньове. Казаните бяха празни, разбира се, но той знаеше какво ще бъде нарязано в тях и какво ще бъде нанизано на дебелите железни шишове, нагласени над някои от огнищата. Колко ли тролоци щяха да обслужат тези огньове? Шатри нямаше, постелите бяха разхвърляни и воняха на застояла кисела тролокска пот, но те не можеха да бъдат указание: много от тролоците

спяха като животни, направо на голата земя, дори изравяха дупки, за да се скрият в тях.

На по-малки стъпки, покриващи не повече от по сто разкрача, в които земята само се размътваше като в утринна омара, той обиколи Емондово поле от ферма до ферма, през пасища, ниви с ечемик или редове, засети с табак, през редки горички, по коловози и пътеки, попадайки на още и още очакващи да бъдат запалени тролокски огньове. Бавно се движеше в спирала навън. Бяха твърде много. Стотици. Това трябваше да означава няколко хиляди тролоци. Пет хиляди, или десет, или два пъти повече — точният брой вече имаше малко значение за Емондово поле, ако нападнаха наведнъж.

Още по на юг следите от тролоците изчезнаха. Поне признаците за тяхното пряко присъствие. Малко от фермерските къщи или плевните бяха останали неопожарени. На мястото на опожарените насаждения с табак стърчаха овъглени стръкове; през други нивя се виждаха утъпкани просеки. Съвсем безпричинно, просто заради удоволствието да се руши. Хората отдавна бяха напуснали фермите си. После стъпи сред ясенова гора и видя овъглени колелета от фургони. Гледката на унищожения керван на Калайджиите го натъжи повече и от пожарищата по фермите. Пътят на листото трябваше да има шанс да оцелее. Някъде. Не и тук. Без повече да се оглежда, за да не го заболи сърцето, той направи скок по-дълъг от миля.

Озова се при Девенов просек. Редици къщи със сламени покриви обграждаха морава с езерце, подхранвано от извор, иззидан с камък, водата се стичаше от процепи в зида. Ханът край моравата, „Гъска и гайда“, беше покрит със слама, но беше малко по-голям от хана „Виноструй“, въпреки че в Девенов просек със сигурност идваха по-малко гости, отколкото в Емондово поле. Селото определено не беше по-голямо. Фургоните и колите, спрени плътно до къщите, подсказваха за фермери от околностите, потърсили тук убежище със семействата си. Други фургони преграждаха улиците и пространствата между къщите в крайнините на селото. Тези мерки нямаше да са достатъчни да спрат и една от атаките, извършени срещу Емондово поле през последните седем дни.

В трите си обиколки около селото Перин намери само пет-шест тролокски бивака. Достатъчно, за да задържат хората вътре, докато чудовищата се справят с Емондово поле. След това тролоците щяха да

върхлетят и върху Девенов просек, без да е нужно Чезнещите да ги карат насила. Ако побегнеха на юг, можеше да намерят някакъв брод през Бяла река. Дори да се опитат да прекосят непроходимия Сенчест лес отвъд реката беше по-добре, отколкото да чакат безропотно да загинат.

Златистото слънце не беше помръднало и на един пръст. Различно течеше времето тук.

Той побегна с всичка сила на юг и дори Емондово поле потръпна под нозете му като отражение в развълнувана блатна вода. Стражеви хълм, върху окръглената височина, беше ограден като Девенов просек с фургони и коли. На самото било, до „Белия глиган“, на висок пилон лениво се вееше знаме. Червен орел, политнал през синьо поле. Червеният орел — символът на Манедерен. Навярно Аланна или Верин им бяха разказвали древни сказания, когато бяха ходили в Стражеви хълм.

Тук също се натъкна на малко тролокски станове, достатъчно само колкото да задържат селяните като в кошара. Изходът оттук бе много по-лесен, отколкото да се опитват да прехвърлят Бяла река с нейните безкрайни бързеи.

Продължи да тича на север, към Таренов сал на брега на Тарендрелле, която от дете се бе научил да нарича река Тарен. Високи тесни къщи, построени върху високи каменни основи, за да се предпазят от пролетните разливи на Тарен, когато започнеше да се топи снегът по склоновете на Мъгливите планини. Почти половината от тези основи крепяха само купчини пепел и обгорени греди. Тук фургони нямаше, нито признаци за някаква отбрана. И никакви тролокски лагери, доколкото можа да види. Навярно тук не бяха останали хора.

Край брега на реката стоеше масивен дървен кей с тежко провиснало въже през мудро течащата вода. Въжето минаваше през железните халки на сала, опрян до кея. Значи салът все още беше тук и все още можеше да се използва.

Един скок го отведе отвъд реката — коловози бяха прорязали брега и наоколо лежаха разхвърляни домакински вещи. Столове и огледала, скринове и дори няколко маси и лакиран гардероб с птици, изрязани на вратите, всички неща, които изпадналите в паника хора се бяха опитали да спасят, а после ги бяха изоставили, за да бягат по-

бързо. Те щяха да пръснат мълвата за онова, което се бе случило тук, за това, което ставаше в Две реки. До този момент някои от тях вече трябваше да са стигнали до Бейрлон, на малко повече от сто мили на север, и със сигурност — до някои от фермите и селата по пътя между реката и Бейрлон. Мълвата трябваше да се е пръснала. След още месец тя можеше да стигне до Кемлин и до кралица Мургейз с нейната кралска гвардия и нейната власт да събере войски. Един месец, при повече късмет. И още един, за да стигнат дотук, ако Мургейз повярваше на слуха. Твърде късно за Емондово поле. Навярно твърде късно за цялата област на Две реки.

Но едва ли беше разумно да се допуска, че тролоците са позволили на някого да избяга. Или мърдраалите поне — тролоците сами по себе си действаха само за мига. Според него унищожаването на Таренов сал трябваше да е първата задача на Чезнещите, защото нямаше как да са сигурни, че в Бейрлон няма достатъчно войници, които да излязат срещу тях.

Той се наведе да вдигне някаква кукла с боядисано дървено лице и през въздуха, където допреди миг се намираха гърдите му, профуча стрела.

Перин скочи на стотина разкрача и се преви под един висок кожолест сред гъсти шубраци и заливани от пролетните наводнения дървета, увити с пълзящи диви лози.

Коляча. Перин бе опънал стрела на лъка си. Зачуди се дали сам я е сложил, или просто си го е помислил. Коляча.

Тъкмо се намери отново да скочи надалеч и се спря. Коляча трябваше да има груба представа къде е, а и дългият му отскок можеше да се проследи много лесно. Трябваше да остане неподвижен. На два пъти се беше подлъгвал да играе играта на другия и едва не беше загубил. Нека сега Коляча да заиграе неговата. И той зачака.

Гарвани закръжиха над дърветата — търсеха и зовяха със зловещия си грак. Той стоеше съвсем неподвижно, за да не се издаде: нито клонка не трябваше да изпращи. Само очите му се движеха и оглеждаха леса. Лек полъх довя до ноздрите му студена миризма, човешка и все пак не, и той се усмихна. Никакъв звук обаче освен гарванов грак: Коляча се промъкваше ловко. Какво друго бе забравил Коляча освен миризмите? Със сигурност нямаше да очаква Перин да остане на мястото си. Животните бягат от ловеца, дори и вълците.

Смътно движение, и само за миг над дънера на паднал бор се появи лице, на около петдесет крачки разстояние. Косите лъчи на слънцето го очертаха ясно. Тъмна коса и сини очи, лице изсечено като от камък, с остри черти, напомнящо лицето на Лан. Само дето в краткия миг Коляча на два пъти облиза устни; челото му се беше набръчкало, а очите му шареха. Лан не би си позволил да издаде тревогата си дори да се изправеше срещу хиляда тролоци. Само след миг лицето отново се скри. Гарваните се спуснаха и закръжиха, сякаш споделяйки безпокойството на Коляча, страхувайки се да се снишат под короните на дърветата.

Перин чакаше и се вираше застинал. Тишина. Само ледената миризма, подсказваща, че не е сам, и гарваните над главата му.

Лицето на Коляча се появи отново — надничаше иззад един дебелоствол дъб вляво от него. Трийсет крачки. Дебелата сянка на дъбовете убиваше повечето околна растителност — само няколко гъби и рядка трева се показваха над килима от листак под дебелите му клони. Мъжът бавно се показва на открито, ботушите му не издаваха никакъв звук.

С едно-единствено движение Перин се прицели и стреля. Гарваните изграчиха предупредително, Коляча се извърна и острието го улучи в гърдите, но не и в сърцето. Той изрева и стисна стрелата с две ръце; черни пера се посипаха от гарваните, запляскали яростно с криле. А Коляча изчезна заедно с вика си, замъгли се, стана прозрачен и се стопи. Гракът на гарваните секна, сякаш прерязан с нож; стрелата, пронизала мъжа, падна на земята. Гарваните също се скриха.

Перин бавно отпусна втората стрела. Така ли се умираше тук? Просто се стапяш и изчезваш завинаги?

— Поне с него приключих — измърмори той. И реши да не мисли повече за това. Коляча не беше причината за идването му във вълчия сън. Добре поне че вълците вече бяха в безопасност. Вълците... и навярно още някой.

Той прекрачи извън съня...

... и се събуди, зяпнал в тавана, с прогизнала от пот риза. Луната хвърляше бледа светлина през прозорците. Цигулки свиреха някъде в

селото — страстна калайджийски музика. Те нямаше да се бият, но бяха намерили свой начин да помогнат, повдигайки духа на хората.

Перин бавно седна и напипа ботушите си в сумрака. Как да направи това, което трябваше? Щеше да е трудно, Трябваше да прояви лукавство. Само дето не беше сигурен дали някога през живота си е успявал да го постигне. Обу се и стана.

Внезапни викове отвън и глъхнещ тропот го привлякоха към прозореца. Етаирите се бяха скупчили долу.

— Какво става?

Трийсетина лица се извърнаха нагоре към него, а Бан изрева:

— Беше лорд Люк, лорд Перин. Едва не прегази Уил и Тел. Мисля, че изобщо не ги забеляза. Беше се превил на седлото като ранен и пришпорваше коня си с всички сили, лорд Перин.

Перин подръпна брадата си. Люк със сигурност не беше ранен допреди малко. Люк... и Коляча? Това беше невъзможно. Тъмнокосият Коляч все едно беше брат или поне първи братовчед на Лан; ако Люк с неговата червено-златиста коса изобщо приличаше на някого, то приличаше на Ранд. И все пак... Онази студена миризма. Миризмите бяха различни, но и двете съдържаха леден, почти нечовешки привкус. Чу скърцането на фургоните на бариерата на Стария път, чуха се и викове. Дори Бан и младежите да подгонеха Люк, вече нямаше да могат да го настигнат. Копитата трополяха с все сила на юг.

— Бан — извика той, — ако Люк отново се появи, да бъде задържан под стража. — Замълча малко и добави: — И да не ме наричат повече така! — След което шумно затръшна кепенеца.

Люк и Коляча; Коляча и Люк. Как можеше двамата да са един и същ? Невъзможно беше. Но пък, от друга страна, само допреди по-малко от две години той самият изобщо не вярваше в съществуването на тролоци и Чезнещи. Имаше предостатъчно време да го мисли, стига изобщо да можеше отново да спипа този човек. Сега обаче го чакаха Стражеви хълм и Девенов просек, и... Все още можеше да спаси и други. Не всички в Две реки трябваше да загинат.

Излезе от стаята и спря на площадката на стълбището. В гостната долу бе Ейрам, готов да го последва, накъдето и да го поведе. Гаул лежеше проснат на един дюшек край камината, с дебела превръзка на лявото си бедро, и явно спеше. Файле и двете Деви седяха с кръстосани крака на пода до него и си говореха кротко. В

другия край на помещението беше постлан много по-голям сламеник, но Лоиал седеше на една от пейките, изпънал нозе под близката маса и почти прегънат на две над нея, и драскаше свирепо с перото си под светлината на една свещ. Несъмнено си записваше случилото се при пътуването им да затворят Портала. И доколкото Перин го познаваше, огиерът щеше да припише всички заслуги на Гаул, независимо дали е било точно така. Лоиал, изглежда, не смяташе, че някое от неговите деяния е особена проява на смелост или че изобщо си заслужава да бъде описано. Освен тях гостилницата беше празна. Острият му слух все още долавяше свирнята на цигулките някъде отвън. Стори му се, че дори разпозна мелодията.

Файле се надигна изящно, за да го посрещне. Ейрам отново си седна, след като се увери, че Перин не тръгва към вратата.

— Ризата ти е мокра — смъмри го Файле. — Спал си с нея, нали? И с ботушите. Не бих се учудила. Един час не е минал, откакто те оставих. Марш обратно горе преди да си паднал от умора.

— Да си видяла Люк да тръгва нанякъде? — попита той. Тя сви устни, но понякога единственият начин да се справиш с нея беше да не ѝ обръщаш внимание. Започнеш ли да спори с нея, в повечето случаи печелеше тя.

— Преди няколко минути профуча откъм кухнята — отвърна тя. Това бяха думите, но тонът ѝ подсказа, че още не е свършила с него и с леглото.

— Изглеждаше ли... ранен?

— Да — отвърна тя бавно. — Залиташе и притискаше нещо до гърдите си под палтото. Превръзка, като че ли. Госпожа Конгар е в кухнята, но доколкото разбрах от нея, той едва не я съборил. Ти как разбра?

— Сънувах го. — Скосените ѝ очи блеснаха опасно. Нямаше какво да му мисли. Тя знаеше за вълчия сън; да не би да очакваше да ѝ го обяснява тук, та да го чуят Байн и Чиад, да не говорим за Ейрам и Лоиал? Е, може би не и Лоиал — той беше така погълнат в бележките си, че и стадо овци да нахлуеше в гостилницата, пак нямаше да забележи.

— Гаул?

— Госпожа Конгар му даде нещо, за да заспи, и мехлем за налагане на крака. Когато Айез Седай се събудят, някоя от тях ще го

Изцери, ако решат, че е достатъчно сериозно.

— Ела да седнем, Файле. Искам да направиш нещо за мен. — Тя го изгледа подозрително, но се остави да я отведе до един стол. Щом седнаха, той се наведе над масата, стараяйки се да придаде на гласа си сериозност, но не и тревога. В никакъв случай тревога. — Искам да занесеш съобщение до Кемлин от мен. По пътя би могла да известиш хората в Стражеви хълм за положението тук. Всъщност за тях може би ще е най-добре, ако прехвърлят река Тарен преди да се е свършило. — Дотук прозвуча както трябва — съвсем между другото; ей така, подхвърлено мимоходом. — Искам да помолиш кралица Мургейз да прати тук част от кралската гвардия. Знам, че това, за което те моля, е опасно, но Байн и Чиад могат да те отведат до Таренов сал, а салът все още си е там. — Чиад се надигна и го загледа тревожно. Какво толкова я разтревожи?

— Не е нужно да го оставяш — каза ѝ Файле и айилката кимна и отново приседна до Гаул. Чиад и Гаул? Та нали те бяха кръвни врагове? Тази нощ май всичко изглеждаше сбъркано.

— Пътят до Кемлин е дълъг — продължи тихо Файле. Очите ѝ се взираха напрегнато в неговите, но ако се съдеше по израза му, лицето му можеше да мине и за дървено. — Седмици езда, докато стигна, и не знам колко още, докато се добера и убедя Мургейз, после — още седмици, докато се върна с кралската гвардия.

— Толкова можем да удържим — отвърна ѝ той. „Да ме изгори дано, лъжа толкова лесно, колкото Мат!“ — Люк се оказа прав. Навън едва ли има повече от хиляда тролоци. Сънят, нали се сещаш? — Тя кимна. Най-после бе разбрала. — Тук можем да издържим доста дълго, но междувременно те ще палят ниви и ще вършат Светлината само знае още какво. Ще ни трябва кралската гвардия, за да се отървем от тях. Ти си най-подходящият човек за това. Знаеш как да говориш с една кралица, след като си братовчедка на кралица и прочие. Файле, знам, че това, за което те моля, е опасно... — Не толкова опасно, колкото ако останеше. — ...Но стигнеш ли сала, пътят няма да е труден.

Не чу приближаването на Лоиал, докато Огьерът не сложи книгата си с бележки пред Файле.

— Прощавайте, че неволно подслушах. Файле, ако ще ходиш в Кемлин, би ли отнесла това? Да се пази някъде на сигурно място,

докато дойда да си го прибера. — Той погледна подвързания с кожа том почти нежно и добави: — В Кемлин печатат много хубави книги. Прощавай, че те прекъснах, Перин. — Но големите му като чаени чаши очи гледаха нея, не него. — Името Файле ти отива. Трябва да се рееш свободна, като соколица. — Той потупа Перин по рамото и избоботи дълбоко: — Тя трябва да се рее свободно. — След което отиде до постелята си и се излегна с лице към стената.

— Много е уморен — каза Перин: помъчи се да го изрече като невинна бележка. Глупавият огиер насмалко да развали всичко! — Ако тръгнеш още тази нощ, призори може да си стигнала до Стражеви хълм. Ще трябва да възвиеш на изток — тролоците там са по-малко. Това е много важно за мен... за Емондово поле, искам да кажа. Ще го направиш ли?

Тя го изгледа толкова продължително, че Перин се зачуди дали изобщо смята да му отговори. После се изправи, седна в скута му и го погали по брадата.

— Това трябва да се подстриже. Харесваш ми с нея, но не искам да ти стигне до гърдите.

Той едва не зяпна. Тя често сменяше темата, но обикновено когато усетеше, че губи спора.

— Файле, моля те. Много ми е необходимо да отнесеш това съобщение в Кемлин.

Ръката ѝ стисна брадата му и тя отметна глава, сякаш спореше със себе си наум.

— Ще отида — отрони тя най-накрая, — но искам цена. Все ме принуждаваш да правя някои неща силом. В Салдеа нямаше да съм единствената, която сама го е поискала. Цената ми е... женитба. Искам да се омъжа за теб.

— И аз искам да се оженя за теб. — Той се усмихна. — Можем да изречем брачните клетви пред Женския кръг още тази нощ, но се боя, че женитбата ще трябва да изчака една година. Когато се върнеш от Кемлин... — Тя едва не отскубна шепа косми от брадата му.

— Ще те имам за съпруг още тази нощ — заяви тя свирепо. — Никъде няма да тръгна преди да го получа!

— Ако имаше начин, бих го направил — възрази той. — Дейз Конгар ще ми счупи главата, ако наруша обичая. В името на Светлината, Файле, отнеси това съобщение и ще се оженя за теб в

първия ден, в който мога. — И щеше да го стори. Стига този ден изобщо да дойдеше някога.

Изведнъж тя загали брадата му много съсредоточено, отбягвайки да среща очите му. Заговори бавно, набирайки скорост като впуснал се в надпревара кон.

— Аз... просто споменах... между другото... споменах само пред госпожа ал-Вийр как пътувахме заедно — не знам просто как стана — и тя каза... а и госпожа Конгар се съгласи с нея... не че съм го казвала на всички!... и тя каза, че ние навярно... сигурно... можем да се смятаме вече за сгодени според вашите обичаи, и че годината е необходима само за да се уверим, че наистина сме си lika-прилика... което си е така, както разбират всички... виж сега какви взех да ги говоря, като някоя доманска фръцла или като ония тайренски кокони... само да си помислил за Берелайн... о, Светлина, дърдоря глупости, а ти дори...

Той я прекъсна и я целуна толкова страстно, колкото бе способен.

— Ще ме вземеш ли? — попита я той, останал без дъх. — Още тази нощ? — Изглежда, се беше справил с целувката по-добре, отколкото очакваше. Наложил се да го повтори шест пъти, докато тя се кикотеше в гърлото му и искаше да ѝ го каже пак, и пак, докато най-сетне не го разбра.

Та така, само след половин час Перин се озова коленичил срещу нея наред с гостилницата, пред Дейз Конгар, Марин ал-Вийр, Алзбет Люхан, Нейса Айелин и всички останали от Женския кръг. Вдигнаха Лоиал от сън, за да бъде свидетел от негова страна, заедно с Ейрам, а Байн и Чиад бяха свидетели на Файле. Нямаше цветя, с които да закичат косите им, но Байн, напътствана от Марин, върза на врата му дълга червена брачна панделка, а Лоиал уви с дебелиите си пръсти, учудващо ловки и нежни, друга такава на косата на Файле. Ръцете на Перин се разтрепераха, когато прихвана нейните.

— Аз, Перин Айбара, вричам любовта си на теб, Файле Башийр, докле съм жив. — „Докле съм жив, и след това.“ — Каквото имам в този свят, на теб го давам. — „Кон, секира, лък. И чук. Не е кой знае какъв дар за невеста. Живота си ти давам, обич моя. Това е всичко, което имам.“ — Ще те пазя и крепя, ще ти помагам и ще се грижа за теб, ще те закрилям и засланям през всичките дни на живота си. — „Да те задържа тук не мога. Единственият начин да те защита е да те

отпратя надалеч.“ — Ще бъда твой винаги и во веки веков. — Докато изрече и последната дума, ръцете му затрепераха видимо.

Файле протегна ръце, за да прихване неговите.

— Аз, Зарийн Башийр... — изненадващо — нали тя мразеше това име, — вричам любовта си на теб, Перин Айбара... — Нейните ръце изобщо не трепереха.

ГЛАВА 54

В ДВОРЕЦА

Седнала заднишком на каруцата с високи колелета, подскачаща по каменната настилка на виещата се танчиканска улица зад впряга от четири запотени мъже, Елейн се мръщеше изпод тъмния воал, покриващ я от очите до брадичката, и подритваше раздражено с босия си крак. Всяко подскачане на колелетата я жегваше чак до темето и колкото по се стягаше да се задържи върху грубите дъски, толкова по-лошо ставаше. Изглежда, това не притесняваше особено Нинив — тя се подрусваше почти колкото нея, но бе вгълбена, сякаш изобщо не го забелязваше. Също както и Егеанин, опряла гръб на Нинив от другата страна, забулена и с прибрана на тъмни плитки коса — тя също понасяше с лекота всяко друсване. Най-сетне Елейн се опита да подражава на сеанчанката; не можа да избегне залитането си към Нинив, но поне престана да й се струва, че долните й зъби ще избият горните.

С най-голяма радост щеше да тръгне пеш, макар и боса, но Бейл Домон твърдеше, че нямало да изглежда нормално — хората могли да се зачудят защо не се вози, след като има предостатъчно място. А да накарат околните да им обърнат внимание беше последното нещо, което искаха. На него, разбира се, не му се налагаше да подскача така, като чувал с ряпа — той крачеше пеш пред колата с десетима от двадесетте моряци, които беше взел за ескорт. Беше заявил, че повече от това вече ще изглежда подозрително. Елейн подозираше, че и толкова не би повел, ако не беше тя и другите две жени.

Безоблачното небе все още тъмнееше над главите им, макар утринната светлина да го беше озарила още докато потегляха. Улиците бяха почти пуси и тихи, ако се изключеше трополенето на колата и скърцането на колелетата. Когато слънцето се издигнеше, хората щяха да се осмелят да наизлизат навън, но сега малцината, които се мяркаха пред очите им, бяха групи мъже в торбести панталони и черни цилиндрични шапки, които се щураха напразно с израз на съжаление,

че нищо не са успели да направят по тъмно. Старото платнище, заметнато над товара на колата, беше нагласено грижливо, за да може всеки да види, че покрива само три големи коша. Въпреки това една или друга малка група се поспираше като глутница псета, забулените лица се извъръщаха и очите се втренчваха след отминаващата кола. Явно обаче двайсетимата мъже с извадени мечове и вдигнати тояги бяха твърде много, за да се справят с тях, затова всички в края на краищата се забързваха отново по пътя си.

Колелетата хлътнаха в голяма дупка и Елейн едва не си прехапа езика.

— Не е съвсем като да стоиш на палубата — сви рамене Егеанин.

Нинив направи лека гримаса и се опита да се отдръпне от сеанчанката, но се оказа, че е трудно да го направи, без да падне в скута на Елейн.

— Смятам да поговоря с господин Бейл Домон — промърмори тя многозначително, все едно че идеята за колата не беше преди всичко нейна. Поредното друсване затвори устата ѝ.

Трите бяха облечени в бозави дрехи от тънко изтъкана вълна, но груби и не особено чисти — рокли на бедни селянки, приличащи на безформени чували в сравнение с вталените коприни по вкуса на Рендра. Бегълки от околностите, мъчещи се да си изкарат прехраната както могат. На такива трябваше да приличат сега. Облекчението на Егеанин още щом видя роклите беше повече от очевидно и също толкова странно, колкото присъствието ѝ в колата в момента. Елейн нямаше и да допусне, че второто е мислимо.

Твърде дълго бе продължила дискусията — така го нарекоха мъжете — в Залата на падащите цветенца, но тя и Нинив успяха да парират повечето от глупавите им възражения, а не толкова глупавите пренебрегнаха. Налагаше се двете да проникнат в двореца на панархесата, и то колкото се може по-скоро. Тъкмо тогава Домон изказа поредното си възражение, далеч не толкова глупаво, колкото предишните.

— Не може да влезете в палата сами — замърмори брадатият контрабандист. — Викате, че няма да прелеете, освен ако не се налага, та да не ги предупредите онези черни Айез Седай. — За Отстъпницата всички избягваха да споменават. — Значи ви трябва малко мускул да завърти тоягата, ако се наложи, пък и очи, да ви пазят откъм гърба.

Мене там слугите ме познават. Нали и на панархесата нося подаръци. Ще дойда с вас. — Той поклати глава и изръмжа. — Карате ме да си сложа врата на дръвника, само щото ви оставих във Фалме. Късметът да ме изприщи дано, ако не е туй! Е, сега ще го направя и не можете да ми възразите на туй! Тръгвам с вас.

— Ти си глупак, иллианецо — каза презрително Джюйлин преди двете с Нинив да успеят да отворят уста. — Мислиш ли, че тарабонците ще те оставят да се мотаеш из двореца където ти скимне? Някакъв си пършив иллиански контрабандист? Аз знам как да се оправя със слугите, как да сведа глава или да накарам някоя празноглава благородничка да си помисли, че... — Той бързо се окашля и продължи, без да поглежда към Нинив: — Аз съм този, дето трябва да тръгне с тях.

— Да не си въобразявате, че някой от вас ще мине за тарабонец? — изсмя се Том. — Виж, аз мога. — Той поглади с opakото на ръката дългите си мустаци. — Освен това не можеш да тичаш из двореца на панархесата с тояга или кривак. Тук е нужен... малко по-прикрит... метод за защита. — Той махна с ръка и в дланта му се появи нож, завъртя се между пръстите му и също туй внезапно изчезна; сигурно в ръкава, реши Елейн.

— Всички знаете какво трябва да се направи — срязва ги Нинив, — и все пак не можете да се откажете от навика си да ни наглеждате, сякаш сме гъски, изкарани за продан! — Тя си пое дълбоко дъх и продължи малко по-спокойно: — Ако имаше възможност да ви вземем с нас, не бих имала нищо против, ако не за друго, то поне за някой чифт очи повече, но няма. Трябва отидем сами, и точка.

— Аз мога да ви придружа — заяви неочаквано Егеанин от мястото, където Нинив я беше накарала да стои, в единия ъгъл на стаята. Всички се обърнаха, а тя ги погледна начумерено, сякаш сама не беше сигурна в това, което бе казала. — Тези жени са Мраколюбки. Трябва да им се наложи правосъдие.

Елейн беше само слисана от предложението, но Нинив, чиито устни започнаха да побеляват, изглеждаше готова да ѝ одере кожата.

— Да не мислиш, че можем да ти се доверим, сеанчанко? — каза тя хладно. — Преди да напуснем, ще те заключим здраво, каквито и приказки да...

— Заклевам се в своята надежда за по-върховно име — прекъсна я Егеанин и постави длани на сърцето си, една върху друга — че няма да ви изменя по никой начин, че ще ви се подчинявам и ще пазя гърба ви, докато не излезете здрави и читави от двореца на панархесата. — При което се поклони три пъти, дълбоко и много официално. Елейн нямаше никаква представа какво означава тази „надежда за по-върховно име“, но от устата на сеанчанката прозвуча доста обвързващо.

— Тя може да го направи — каза Домон с лека неохота. Изглежда Егеанин и поклати глава. — Късметът да ме жъгне дано, ако има повече от двама-трима мъже, на които бих заложил, монета за монета, срещу нея.

Нинив гледаше сеанчанката начумерено.

— Нинив — каза твърдо Елейн, — ти самата току-що каза, че би искала да има още един чифт очи, а и аз определено бих предпочела да е така. Освен това, щом трябва да го направим, без да преливаме, аз лично не бих имала нищо против с нас да има една, която да може да се справи с някой досаден страж, ако се наложи. Нямам намерение да блъскам с юмруци по мъжки гърди, нито ти, предполагам. Помниш добре, че тя умее да се бие, нали?

Нинив изглежда гневно Егеанин, начумери се на Егвийн, след което зяпна мъжете, сякаш те бяха устроили заговор зад гърба ѝ. Но най-накрая кимна.

— Добре — каза Елейн. — Господин Домон, това означава три рокли, а не две. А сега вие тримата ще е най-добре да си отидете. Ще тръгнем утре призори.

Колата спря рязко и измъкна Елейн от унеса.

Спешени Бели плащове разпитваха Домон. Тук улицата се вливаше в площад зад двореца на панархесата, много по-малък от този пред парадния вход. Палатът се издигаше зад него — масиви от бял мрамор, тънки кули с изкусна като дантела каменна резба, белоснежни куполи, увенчани със злато и със златни шпилове или ветропоказатели. Улиците от двете страни бяха много по-широки, отколкото в по-голямата част на Танчико, и по-прави.

Бавен тропот на конски копита по широките каменни плочи предизвести приближаването на ездач — висок мъж с лъскав шлем, чиято броня блестеше под белия плащ, с извезани златен слънчев изгрев и пурпурна овчарска гега. Елейн присви глава: четирите пискюла, висящи под сияйното слънце, ѝ подсказаха, че това е Джайчим Карридин. Той никога не беше я виждал, но ако си помислеше, че го гледа, можеше да се зачуди защо. Копитата отминаха по площада, без да спрат.

Егеанин също скри главата си, но Нинив открито се намръщи след Инквизитора.

— Този човек е разтревожен от нещо — промърмори тя. — Надявам се да не е чул...

— Панархесата е мъртва! — изрева мъжки глас някъде от другата страна на площада. — Убили са я!

Не можеше да се разбере нито кой вика, нито откъде. Улиците, които Елейн можеше да види, се изпълниха с Бели плащове на коне.

Когато погледна назад по улицата, по която току-що бяха дошли, мигом пожела дано стражите да доразпитат Домон по-скоро. На първия ъгъл вече се трупаха хора, напиреха и заничаха към площада. Изглежда, Том и Джюйлин добре си бяха свършили работата, пръскайки слухове си през нощта. Данно само нещата не се развихреха, докато чакат тук наред бъркотията. Ако сега избухнеше вълнение... Само това, че се беше хванала здраво за ритлите, попречи на ръцете ѝ да се разтреперят. „Светлина... Тук отвън побесняла тълпа, а вътре — Черна Аджа, и Могедиен навярно... Така съм уплашена, че...“ Нинив и Егеанин гледаха тълпата, без дори да мигнат, камо ли да трепнат. „Няма пък да бъда страхливка. Няма!“

Колата тръгна и тя въздъхна облекчено. Мина цял миг преди да осъзнае, че другите две също си поемат дъх.

Пред някакви порти, не по-широки от самата кола, Домон отново бе разпитан от мъже с конични шлемове и метални нагръдници, украсени с дърво в златен цвят. Войници от легиона на панархесата. Въпросите този път бяха по-кратки; на Елейн ѝ се стори, че видя някаква кесийка да минава от ръце на ръце, и после се озоваха вътре, трополейки по грубо павирания двор пред кухните. С изключение на Домон моряците бяха останали отвън с войниците.

Щом колата спря, Елейн скочи долу и размърда босите си крака; неравните камъни бяха твърди. Трудно ѝ беше да повярва, че тънките подметки на пантофките толкова оправят нещата. Егеанин се изправи в колата да им подаде кошовете и Нинив пое първия на гърба си, с едната ръка извита отдолу, а другата — през рамо, за да го подхване за ръба. Дълги бели пиперки, малко спаружени от дългия път от Салдеа, изпълваха кошовете почти догоре.

След като и Елейн прихвана своя, Домон се приближи до колата, уж за да огледа ледения пипер.

— Белите плащове и легионът на панархесата само дето не са се сбили, както изглежда — промърмори той, опипвайки чушлетата. — Лейтенантът отвън каза, че легионът можел сам да защитава панархесата, ако повечето не били изпратени да пазят укрепленията. Джайчим Карридин има достъп до панархесата, но не и лорд-капитанът на легиона. А вътре са крайно недоволни от присъствието на Градската стража. Ако човек е по-подозрителен, би казал, че някой има интерес стражите на панархесата да се дебнат взаимно — повече, отколкото да наблюдават всичко друго.

— Това е добра новина — промърмори Нинив, без да го поглежда. — Винаги съм казвала, че ако се вслушаш в мъжките клюки, можеш да научиш полезни неща.

Домон изпръхтя кисело.

— Ще ви вкарам вътре, а после трябва да се върна при хората си, за да се погрижа да не се забъркат с тълпата. — Всеки моряк от всеки пристанал кораб на Домон се намираше по улиците около двореца.

Елейн вдигна коша си на гръб и тръгна с другите две след него, като държеше главата си приведена, докато не се озоваха на червеникавокафявите плочки в кухнята. Миризма на подправки, варено месо и сосове изпълваше помещението.

— Леден пипер за панархесата — обяви Домон. — Дар от Бейл Домон, добър корабовладелец в този град.

— Пак ли тоя леден пипер? — каза една дебела жена с черни плитки, в бяла престилка и с неизменния воал, едва вдигайки глава от сребърния поднос, по който грижливо оправяше красиво сгъната салфетка между блюда от тънък златист порцелан от Морския народ. В кухнята шетаха десетина жени с престилки и две момчета, които обръщаха капещи върху жарта мръвки на дълги шишове над двете

огнища, но тази очевидно беше главната готвачка. — Е, на панархесата май последният ѝ хареса. Ей там, в склада. — Тя посочи една от вратите в другия край на помещението. — Нямам време да се занимавам сега с тебе.

Елейн задържа очите си забити в пода и последва Нинив и Егеанин, изпотена, но не от горещината от печките и огнищата. До една от широките маси стоеше кокалеста жена в зелена копринена рокля, не с тарабонска кройка, и чешеше зад ушите котка, която лапаше сметана от порцеланова чиния. Котката я издаваше ясно, както и тясното лице и широкият нос. Марилин Гемалфин, някога от Кафявата Аджа, а сега — от Черната. Ако вдигнеше очи от тази котка, ако наистина ги забележеше, нямаше да трябва да прелеят, за да разбере, че го могат. Толкова отблизо тя щеше да долови самата им способност.

От носа на Елейн закапаха едри капки пот... Най-сетне влязоха в склада и тя затръшна с бедро вратата зад себе си.

— Видя ли я? — попита тя тихичко и пусна тежкия кош на пода. Издълбан в стената процеп малко под тавана пропускаше смътна светлина от кухнята. Подът на просторното помещение беше изпълнен с редици високи рафтове, отрупани с чували, мрежи със зеленчуци и големи буркани с подправки. Бурета и каци бяха разхвърляни навсякъде, от тавана на дузина куки висяха прясно заклани и одрани агнета и два пъти по толкова гъски. Според грубия план, който Домон и Том им бяха начертали, това беше най-малкият склад за храни в двореца. — Това е отвратително — добави тя. — Знам, че и Рендра поддържа кухнята си заредена, но тя поне купува това, от което има нужда, и ако го намери. Тези хора тук пируват, докато...

— Запази недоволството за себе си, докато не си в състояние да направиш нещо — прошепна ѝ рязко Нинив и започна да сваля грубата си селяшка рокля. Егеанин вече се бе съблякла по долна риза. — Много добре я видях. Ако държиш да дойде да види за какво е този шум, можеш да продължиш да говориш.

Елейн изсумтя, но замълча. Не беше вдигнала чак толкова шум. Измъкна се от роклята си и изсипа чушлетата от коша заедно с онова, което се криеше под тях. Първо — бяла рокля със зелен колан, от фино изтъкана вълна и с бродирано над лявата гръд зелено дръвче, разперило широко клони над очертан тривърх лист. Мръсното було бе

заменено с чисто, ленено, но тънко почти като коприна. Белите пантофки с подплатени подметки се оказаха добре дошли на краката ѝ, така изранени от краткото ходене по камъните от колата до кухнята.

Сеанчанката си беше съблякла първа дрехите, но последна привърши с бялото облекло, като през цялото време мърмореше нещо за „неприличие“ и „слугинче“, което си беше пълна безсмислица. Роклите наистина бяха слугински — цялата идея беше в това, че слугините могат да ходят навсякъде и че в един дворец има твърде много слугини, за да обърне някой внимание на още три. Колкото до неприличието... Елейн много добре помнеше как се колебаеше да се облече по тарабонски пред хора, но много скоро бе навикнала, а колкото и да беше тънка, тази вълна не прилепваше по тялото ѝ като коприната. Представите на Егеанин за скромност, изглежда, бяха твърде праволинейни.

Най-сетне обаче сеанчанката оправи и последната си дантела, а селските дрехи бяха напъхани в кошовите с пипера.

Марилин Гемалфин се беше махнала от кухнята, въпреки че сивата ѝ котка с проскубаните уши продължаваше да лапа сметаната на масата. Елейн и другите две се запътиха към вратата, отвеждаща навътре в двореца.

— Бих я удушила тази котка — промърмори една от помощничките и бледорусите ѝ плитки се разлюляха, щом поклати сърдито глава. — Яде сметана, а мен, само защото си сложих малко върху ягодите за закуска, ме оставиха на хляб и вода!

— Смятай, че си имала късмет, дето не те изхвърлиха на улицата или не увисна на бесилката. — Гласът на главната готвачка не звучеше никак съчувствено. — Щом една дама казва, че си откраднала, значи си откраднала, дори това да е сметаната за нейните котки, ясно ли ти е? Ей, вие там!

Елейн и останалите замръзнаха на място.

Жената с тъмните плитки размаха към тях дебела дървена лъжица.

— Дошли сте ми в кухнята и ми се мотаете, все едно че сте в градината, мързеливи крави такива! Дошли сте за закуската на лейди Испан, нали? Ако не сте я занесли преди да се е събудила, хубаво ще ми заподскачате. Хайде де! — Тя посочи сребърния поднос, над който допреди малко се трудеше — вече бе покрит със снежнобяла кърпа.

Нямаше начин да проговорят: ако някоя от тях си отвореше устата, тя веднага щеше да разбере, че не е тарабонка. Премисляйки трескаво, Елейн сгъна крак в слугински реверанс и вдигна подноса; слугиня, носеща нещо в ръце, просто си вършеше работата и едва ли някой щеше да я спре да свърши нещо друго. Лейди Испан? Не беше съвсем непознато име за Тарабон, но и в списъка на Черните сестри имаше една Испан.

— Подиграваш ми се значи, така ли, ах, ти, краво такава! — изрева дебеланата и понечи да обиколи масата, заплашително размахала дървената лъжица.

Нищо не можеше да направи, без да се издаде — нищо, освен да стои на място да я ударят, или да побегне. Елейн се затича през кухнята към изхода с Нинив и Егеанин по петите ѝ. Виковете на готвачката ги последваха, но не и самата тя. При мисълта как те трите бягат из двореца, преследвани от дебеланата, на Елейн ѝ се дощя да се изкикоти истерично. Подигравала ѝ се! Беше сигурна, че точно такива реверанси ѝ бяха правили слугините у дома хиляди пъти.

Още складове обграждаха тесния коридор, който ги отвеждаше надалече от кухнята, и високи шкафове за метли и изтривалки, ведре и сапуни, за ленени покривки за маси и всевъзможни други домакински принадлежности. В един от тях Нинив намери пухкава изтривалка за прах от гъши пера. От друг Егеанин награби наръч сгънати кърпи и здраво каменно чукало от един хаван от трети. Чукалото скри под кърпите.

— И това може да свърши работа — обясни тя, когато Елейн вдигна вежди. — Особено когато никой не очаква, че го имаш.

Нинив изсумтя, но не каза нищо.

По-навътре в двореца коридорите започнаха да се уширяват и да стават по-високи. Белите им стени бяха украсени с фризове, а таваните — с блестящи арабески от злато. Дълги ярки килими се точеха върху белите подови плочки. Изкусно изработени златни светилници върху позлатени стойки лееха светлина с аромата на благовонно масло. На места коридорът се отваряше към дворчета, оградени от тънки вити колони, към дърветата гледаха тераси. Навред шуртяха шадравани, в които под широките листа на лилии с огромни бели цветове плуваха червени, бели и златни рибки. Изобщо не беше като в града навън.

От време на време виждаха други слуги, мъже и жени в бяло, с дърво и лист, бродирани на едното рамо, всеки забързан по своите си задачи, или мъже със сиви камизоли и стоманени шлемове — от градската стража. Никой не ги заговаряше, нито изобщо ги поглеждаха повторно — три слугини, явно забързани по работа.

Най-сетне стигнаха до тясното слугинско стълбище, отбелязано на набързо нахвърляната скица.

— И не забравяй — каза тихо Нинив. — Ако пред вратата ѝ има стражи — махаш се. Ако не е сама — пак се махаш. Тя не е главната причина да сме тук. — Пое си дълбоко дъх и се насили да погледне Егеанин. — Ако позволиш нещо да ѝ се случи...

Някъде отвън глухо проехтя тромпет. Миг след това отвътре изкънтя гонг и по коридора се понесоха викове. В дъното на коридора за миг се мернаха тичащи мъже с шлемове.

— Може би няма да се наложи да се безпокоим от стражи пред вратата ѝ — каза Елейн. Вълнението по улиците беше започнало. Слуховете, пръснати от Том и Джюйлин, за да съберат тълпата. И от моряците на Домон, които да я насъскат още повече. Тя изпита съжаление, че всичко това се налага, но вълнението щеше да изтегли повечето стражи извън двореца, с повечко късмет — може би всички. Макар и да не го знаеха, хората отвън участваха в една битка за спасяването на града им от Черната Аджа и на целия свят — от Сянката. Егеанин би трябвало да дойде с теб, Нинив. Твоята част е най-важната. Ако някоя от нас се нуждае да ѝ пазят гърба, това си ти.

— Нямам аз нужда от сеанчанка! — Метнала на рамо изтривалката си като копие, Нинив закри по коридора. Изобщо нямаше походка на слугиня. Не и с тази войнствена стойка.

— Не мислиш ли да се залавяме вече със своята задача? — подкани я Егеанин. — Вълнението няма да задържи вниманието им дълго.

Стълбището беше тясно и скрито в стената, за да остават слугите колкото се може по-незабележими. Коридорите на втория етаж бяха досущ като тези на първия, само дето двойните сводести арки отвеждаха към някоя тераса, замрежена с тънка като дантела каменна резба, почти толкова често, колкото към стая. Тук се мяркаха много по-малко слуги, но все пак докато двете се прокрадваха към западната част на двореца, никой дори не ги поглеждаше. Удивително, но

коридорът пред покоите на панархесата се оказа пуст. Никакви стражи пред тройната арка на широката двукрила врата. Не че Елейн смяташе да отстъпи, дори и да имаше стражи, каквото и да бе казала на Нинив, но с това нещата не ставаха по-прости.

Миг след това тя вече не беше толкова сигурна. Усещаше, че някой вътре в тези стаи борави със Силата. Потоците не бяха силни, но някой определено запридаше от Силата. Малко жени познаваха този фокус със завързването на сплита.

— Какво има? — попита Егеанин.

— Някоя от Черните сестри е там, вътре. — Една или няколко? Само една преливаше, това беше сигурно. Тя се спря и долепи ухо до вратата. Вътре някаква жена пееше. Тя чу дрезгави думи, приглушени, но разбираеми.

*— Гърдите ми са кръгли, а бедрата кръшни.
Цял екипаж моряци с тях ще тръшна.*

Слисана, тя се дръпна назад и порцелановите блюда се плъзнаха по подноса под кърпата. Да не би да беше стигнала до друга стая? Не, нали беше научила скицата наизуст. А освен това в целия дворец единствените врати с тройна арка отвеждаха към покоите на панархесата.

— Тогава трябва да я оставим — каза Егеанин. — Не можеш да направиш нищо, без да предупредиш останалите, че си тук.

— Мога. Ако ме усетят, че преливам, ще си помислят, че съм онази, която е тук. — Намръщи се и прехапа долната си устна. Колко ли бяха вътре? Със Силата можеше да направи поне три-четири неща наведнъж — нещо, в което само Егвийн и Нинив можеха да се състезават с нея. Набързо прехвърли в ума си списъка на андорски кралици, проявили смелост пред лицето на голяма опасност, докато не осъзна, че списъкът съдържа имената на всички кралици на Андор. „Един ден и аз ще бъда кралица. И аз мога да бъда смела като тях.“ И каза: — Отваряш бързо вратите, Егеанин, и се дръпваш, за да мога да виждам всичко. — Сеанчанката се поколеба. — Отвори вратите! — Гласът на Елейн изненада самата нея. Нищо не беше се опитала да

направи, но той излезе от устата ѝ тих, спокоен и властен. А Егеанин кимна почти в поклон и рязко отвори двете крила.

— *Бедрата ми са силни като котвена верига,
Целувката ми пламне ли...*

Певицата с черните плитки, изправена и увита в потоци от Въздух до шията, в прогизнала и омачкана тарабонска нощница от червена коприна, млъкна внезапно, щом вратите се отметнаха. Крехката на вид жена в бледосиня рокля с кайриенска кройка, изтегната върху дълга, покрита с възглавнички скамейка, спря да кима в такт с песента и скочи. Ярост замени широката усмивка върху лисичето ѝ лице.

Сиянието на сайдар вече обгръщаше Темайле, но тя нямаше шанс. Възмутена от гледката, Елейн прегърна Верния извор и замахна здраво с потоците на Въздух, оплитайки я от раменете до глезените, заплете мигновено щит на Духа и го затръшна между жената и Извора. Сиянието около Темайле изчезна и тя политна от скамейката и падна по гръб на три крачки от нея на килима със зелени и златни шарки. Тъмнокосата се сепна, щом невидимите потоци около нея се стопиха, заопипва се и запремества смаян поглед от Темайле към Елейн и Егеанин.

Пристегнала сплита, задържащ Темайле, Елейн оглеждаше за други от Черната Аджа. Егеанин също влезе и затвори вратите. Други, изглежда, нямаше.

— Тя сама ли беше? — попита властно Елейн жената в червено. Панархесата, според описанието на Нинив. Нинив наистина ѝ беше споменала нещо за песен.

— Вие не сте... с тях? — промълви Аматаера колебливо и тъмните ѝ очи пробягаха по роклите им. — Вие също сте Айез Седай? — Изглежда, предпочиташе да се усъмни в това, въпреки доказателството в лицето на обездвижената Темайле. — Но не сте с тях?

— Тя сама ли беше? — сръза я Елейн и Аматаера почти подскочи.

— Да. Сама. Да, тя... — Панархесата направи гримаса. — Другите ме караха да сядам на трона си и да изричам думите, които те

влагаха в устата ми. Развеселявах ги с това, че понякога ме караха да въздавам справедливост, а друг път — да произнасям ужасно несправедливи присъди, разпоредби, които ще поразжат вражди поколения напред, ако не успея да ги изгладя. Но тя! — Хубавата ѝ като розова пъпка малка устица се разтвори и тя изръмжа. — Нея я оставиха да ме пази. Нараняваше ме без никаква причина, само за да ме накара да плача. Караше ме да изяждам цяло блюдо бял леден пипер и след това не ми даваше да пийна капка вода, докато не започнех да я моля на колене, а тя се смееше! В сънищата ми тя ме провесва от Утринната кула за глезените и ме пуска. Сън, но изглежда съвсем като истина, и всеки път ме пуска да падам с писък, все по-близо до земята. А тя се смее! Кара ме да уча похотливи танци и мръсни песни и се смее, като ми говори, че преди да си отидат, ще ме накара да пея и танцувам, за да забавлявам... — С писък като на побесняла котка тя скочи и се нахвърли върху овързаната жена на пода, заудря я обезумяла и я заблъска с юмруци.

Егеанин, скръстила ръце пред вратите, изглежда, беше склонна да я оставят да продължи, но Елейн заплете потоци от Въздух около кръста на Аматаера, вдигна я от вече изпадналата в безсъзнание жена и я изправи на крака. Навярно обучението при Джорин как да се справя с толкова тежки запридания бе увеличило силата ѝ.

Аматаера се опита да изрита Темайле, после се обърна и изгледа яростно Елейн и Егеанин.

— Аз съм панархесата на Тарабон и... ще я науча аз тази! — Розовата ѝ устичка се беше нацупила. Нима тази жена не държеше на положението си? Та тя беше равна на краля, беше владетелка!

— А аз съм Айез Седай, която е дошла тук да те спаси — каза хладно Елейн. Усетила, че все още стиска в ръце подноса, тя бързо го постави на пода. И без това на панархесата, изглежда, ѝ беше трудно да осмисли какво се крие под слугинските им рокли. Лицето на Темайле вече беше доста почервенияло — но несъмнено по-малко, отколкото заслужаваше. Елейн съжали, че няма начин да вземат Темайле със себе си. Начин поне една от тях да бъде изправена на съд в Кулата. — Дойдохме — с голям риск! — за да те измъкнем оттук. След това ще можеш да се свържеш с лорд-капитана на легиона и с Андрик с неговата армия и да прогониш тези жени. С повече късмет

можеш и да изправиш някои от тях на съд. Но най-напред трябва да те измъкнем от тях.

— Нямам нужда от Андрик — промърмори Аматаера. Елейн бе готова да се закълне, че почти каза „засега“. — Около двореца има войници от моя легион. Не ми позволяваха да говоря с никого от тях, но щом ме видят и чуят гласа ми, ще направят това, което трябва, нали? Вие, Айез Седай, не можете да използвате Единствената сила, за да навредите на... — Тя млъкна и загледа намръщено Темайле. — Най-малкото не можете да я използвате като оръжие, нали? Знам това.

Елейн сама се изненада, като заплете тънки нишки Въздух, по една за всяка от плитките на Аматаера. Плитките щръкнаха нагоре във въздуха и глупачката с пухкавите устнички нямаше никакъв избор, освен да се изправи на пръсти. Елейн я поведе точно така, на пръсти, докато жената не застана пред тях, с широко отворени тъмни очи, пълни с негодувание.

— Сега ще ме слушаш много добре, панархесо Аматаера на Тарабон — каза тя ледено. — Ако се опиташ да излезеш при войниците си, дружките на Темайле като нищо ще те вържат на вързоп и ще те върнат в ръцете й. Още по-лошото е, че те ще разберат, че съм тук с приятелките си, а това аз няма да позволя. Ние сега ще те измъкнем оттук, и ако не си съгласна с това, ще те овържа, ще ти запуша устата и ще те оставя до Темайле, за да те намерят нейните дружки. — Трябваше да има някакъв начин да отнесат и Темайле. — Разбра ли ме?

Аматаера някак успя да кимне. Егеанин изръмжа одобрително.

Елейн освободи потоците и петите на панархесата тупнаха на килима.

— Сега да видим какво подходящо можем да намерим да те облечем. — Аматаера отново кимна, но се нацупи още повече. Елейн се помоли дано Нинив се справи по-лесно със своята задача.

Нинив влезе в огромната изложбена зала, размахала бърсалката за прах от гъши пера. Тази колекция, изглежда, непрекъснато се нуждаеше от почистване и със сигурност никой нямаше да обърне внимание на една жена, която върши нещо необходимо. Тя се огледа и извърна очи от свързаните с тел кокали, наподобяващи кон с дълги

крака и гръбнак, който издигаше черепа на двайсетина стъпки. Просторното помещение бе пусто.

Но всеки момент можеше да влезе някой: слугини, които наистина са изпратени да почистят праха, или Лиандрин заедно с всичките си приятелки, дошли да търсят. Вдигнала бърсалката на показ, просто за всеки случай, тя се забърза към белия каменен пиедестал, върху който лежеше черният нашийник с гривните. Не беше забелязала, че е затаила дъх, докато не го изпусна шумно, като видя, че нещата са си все още на мястото. Масата със стъклените стени, пазеща печата от куендияр, се намираше на петдесет крачки по-нататък, но това беше първо поред.

Тя прекрачи дебелото колкото китката ѝ бяло копринено въже и докосна широкия, свързан с гривните нашийник. Страдание. Болка. Скръб. Всичко това забушува наведнъж в нея; дощя ѝ се да заплаче. Що за нещо можеше да задържи в себе си толкова много болка? Отдръпна ръката си и погледна с гняв черния метал. Предназначен да контролира мъж, който може да прелива. Лиандрин и Черните сестри се канеха да го използват, за да контролират Ранд, да го обърнат в Сянката, да го принудят да служи на Тъмния, Нейното момче, контролирано и използвано от Айез Седай! Черна Аджа, но все пак Айез Седай, също като Моарейн с нейните коварни планове! „Егеанин, която ме надхитри, тази мръсна сеанчанка!“

Нелепостта на последното я порази. Тя внезапно осъзна, че просто се мъчи съзнателно да се разгневи, да усили яростта си дотолкова, че да прелее. Прегърна Извора и Силата я изпълни. И в този момент в залата влезе някаква слугиня.

Разтреперана от подтика да прелива, Нинив зачака и дори вдигна бърсалката и прокара перцата по нашийника и гривните. Слугинята закрачи по светлите плочки... щеше да си излезе всеки момент и тогава Нинив щеше да може да... Какво? Да пъхне тези неща в торбичката на колана си и да ги отнесе? Но...

Слугинята щяла да си отиде? „Защо да си отиде, вместо да остане да шета?“ Тя погледна накриво към другия край на залата и към жената, приближаваща се към нея. Разбира се. Нито метла, нито бърсалка, нито парцал дори. „Каквото и да търси тук, няма да мине мно...“

И изведнъж видя лицето на жената съвсем ясно. Пращящо от здраве и обаятелно, обградено от черни плитки, усмихнато почти дружелюбно, но без да ѝ обръща някакво особено внимание, Определено не я заплашваше по никой начин. Лицето не беше съвсем същото, но тя го позна.

И веднага удари, сплитайки здрав като чук поток на Въздуха, за да смаже това лице. За миг сиянието на сайдар обкръжи жената и чертите ѝ се измениха — станаха някак по-царствени, по властни — лицето на Могедиен, което помнеше добре; и смаяно същевременно — затова, че не бе успяла да я доближи незабелязано — и потокът на Нинив бе прерязан като с острие на бръснач. Тя се олюля от отката, изплющял към нея като камшик, като физически удар, и Отстъпницата замахна със сложен сплит от Дух, прошарен с нишки от Вода и Въздух. Нинив нямаше никаква представа за какво бе предназначено това, но в паниката си успя да го пресече така, както бе видяла, че го прави другата, с тънко насочен сплит на Духа. За миг изпита любов, преданост, преклонение към тази великолепна жена, която щеше да благоволит да ѝ позволи да...

Сложният вътък се разсече и Могедиен се олюля. Само лек трепет остана в ума на Нинив, като пресен спомен от желанието да се покори, да запълзи унижена, за да удовлетвори — всичко онова, което ѝ се беше случило при първата им среща, и то възпламени яростта ѝ. Острият като нож невидим щит, който Егвийн бе използвала, за да усмири Амико Нагоин, изникна от небитието, по-скоро оръжие, отколкото щит, полетя към Могедиен... и бе блокиран. Запреден Дух, напрегнат срещу запреден Дух, съвсем малко и щеше да откъсне Могедиен от Извора завинаги. Отново връхлетя противоударът на Отстъпницата, извистя като секира, насочена към Нинив, по същия начин. Да я откъсне завинаги. Нинив отчаяно го парира.

Изведнъж осъзна, че под яростта ѝ бушува ужас. Усилието да отбие опита на другата жена да я усмири, докато в същото време се мъчеше да ѝ причини същото, ѝ отнемаше всичката мощ. Силата завря в нея, докато не ѝ се стори, че всеки миг ще се пръсне; коленете ѝ затрепериха от усилието да я задържат. И всичко се вливаше в тези две неща — не можеше да изразходва нахалост Сила дори колкото да запали свещица. Секирата от Дух на Могедиен омекна, но това щеше да е без значение, ако жената успееше да я порази; Нинив не виждаше

особена разлика в изхода между това Могедиен да я усмири на часа или само — само! — да я заслони и да я постави под своята власт. Нещото се отри в потока на Силата от Извора, кипнал у нея, като нож в изпънатия врат на пиле. Образът беше твърде уместен и тя съжали, че изобщо си го беше помислила. Тънък гласец в дъното на съзнанието ѝ заломоти: „О, Светлина, не ѝ позволявай. Не ѝ позволявай! Светлина, моля те, не това!“

За миг тя помисли дали да не прекрати опита си да отреже Могедиен — продължаваше усилието да затяга сплита, докато той стане остър като бръснач — и да използва Силата, за да изтласка атаката на Могедиен и може би да я пресече. Но ако се опиташе, другата жена нямаше да има нужда да се защитава — тогава тя можеше да добави тази спестена сила към своята атака. А беше една от Отстъпниците. Не просто Черна сестра. Жена, която е била Айез Седай още в Приказния век, когато Айез Седай са били способни да вършат неща, невъобразими сега. Ако Могедиен хвърлеше цялата си мощ срещу нея...

Ако в този момент влезеше някой, неспособен да прелива, щеше да види само две жени, застанали една срещу друга отвъд бялото копринено въже на разстояние не повече от десет стъпки. Две жени, взрени една в друга сред огромна зала, пълна със странни вещи. Нямаше да види нищо, което би му подсказало, че това е двубой. Никакво подскачане и блъскане с мечове, както биха правили мъже, нищо премазано или счупено. Но въпреки това си беше двубой, и то може би до смърт. Срещу една от Отстъпниците.

— Да ми съсипеш целия така добре премислен план — каза отведнъж Могедиен с плътен, изпълнен с гняв глас. — Най-малкото, ще трябва да положи неопишуемо усилие да оправя всичко. А може да се окаже невъзможно. О, ще ми платиш и за това, Нинив ал-Мийра. Така уютно бе това местенце за криене, а тези слепи жени държат при себе си какви ли не полезни нещица, макар да не... — Тя поклати глава и се озъби. — Мисля, че този път ще те взема. Да. Ще те държа при мен като живо трупче за качване. На четири крака ще ми коленичиш, за да стъпвам на гърба ти, докато яхам коня. Или да взема да те дам на Рахвин. Той винаги си плаща добре услугите. Сега си има една хубавичка краличка, която да го весели, но хубавите жени винаги са били слабостта му. Той обича да си има по три-четири наведнъж, да му

танцуват. Ще ти хареса ли това? Да изкараш остатъка от живота си в надпревара за благоволението на Рахвин. Ще го поискаш, щом те пипне. Той си има свои номерца. Да, убедена съм, че Рахвин ще те има.

Гневът на Нинив набъбна. Пот изби на лицето ѝ и краката ѝ се разтрепераха, но гневът ѝ даде сила. Тя яростно изтласка своя щит на Духа на косъм по-близо, за да откъсне Могедиен от Извора, но жената го спря наново.

— Открила си значи този малък накит зад себе си — изрече Могедиен почти небрежно. — Чудно ми е как си успяла? Няма значение. Да го отнемеш ли дойде? Навярно да го разрушиш? Не можеш да го разрушиш. Това не е метал, а вид куендияр. Дори гибелният плам не може да разруши куендияр. А ако смяташ да го използваш, той си има... обратно действие ли да го наречем? Сложи нашийника на мъж, който прелива, и една жена, сложила гривните, ще може да прави с него каквото пожелае, наистина, но не ще му попречи да полудее, а има и изтичане в обратна посока. В един момент и той ще може да те контролира, така че ще завършиш в отчаяна борба. Не е много приятно, щом той полудява. Разбира се, можеш да прехвърляш гривните на други, тъй че никоя да не бъде твърде много изложена на опасност, но това означава да го доверяваш на други. А мъжете са много изобретателни в насилието и правят великолепни оръжия. Или две жени могат да носят по една гривна, ако разполагаш с някоя, на която можеш да се довериш достатъчно. Това значително намалява просмукването на покварата, както знам, но също тъй намалява твоя контрол, дори двете да действате съвсем съгласувано. В един момент ще се окаже, че двете се борите за надмощие над него и всяка от вас ще се нуждае от него, за да махне гривната си също така, както той се нуждае от вас, за да се отърве от нашийника. — Тя килна глава и я изгледа изпитателно. — Това целиш, нали? Да контролираш Луз Терин — Ранд ал-Тор, както се нарича сега — би било изключително полезно, но струва ли си цената? Сигурно вече разбираш защо съм оставила нашийника и гривните на мястото им.

Треперейки да удържи Силата, да не изпусне заповедите си потоци, Нинив се намръщи. Защо Могедиен ѝ казваше всичко това? Дали смяташе, че е без значение, защото бездруго ще спечели? Защо беше тази внезапна промяна от ярост към спокойна приказка? На

лицето на Могедиен също бе избила пот. Доста пот, капеща от широкото ѝ чело и стичаща се по бузите.

Изведнъж всичко в главата на Нинив се преобърна. Гласът на Могедиен не беше се стегнал от гняв — беше стегнат от напрегане. Могедиен нямаше изведнъж да запокити цялата си мощ върху нея тя вече го правеше. Тя влагаше също толкова усилия, колкото самата тя. Нинив се беше изправила пред една от Отстъпниците и не само че не бе оскубана като гъска за вечеря, но не беше изгубила и едно перо. Сражаваше се с една от Отстъпниците, мощ срещу мощ! Могедиен се опитваше да отвлече вниманието ѝ, да си спечели пролука преди собствената ѝ мощ да поддаде! Само ако можеше тя самата да направи същото. Преди собствената ѝ мощ да се изцеди.

— Сигурно се чудиш откъде знам всичко това? Нашийникът и гривните бяха направени, след като аз... Е, за това няма да говорим. След като се освободих, първото нещо, което направих, бе да подиря информация за онези последни дни. Последните дни, наистина. Твърде много фрагменти има разхвърляни тук-там, фрагменти, които изглеждат пълна безсмислица за всеки, който няма истинска представа за нещата. Приказния век. Какво чудато име сте дали за моето време. Но дори и най-смайващите ви приказки не съдържат намек и за половината от онова, което беше. Бях живяла над двеста години, когато Зевът се разтвори, и все още бях млада за Айез Седай. Вашите „легенди“ са само бледи подобия на онова, което можехме. Защо...

Нинив спря да слуша. Начин да отвлече вниманието ѝ. Дори да измислеше какво да ѝ каже, Могедиен щеше да се пази срещу похвата, който сама прилагаше. Не можеше да си позволи усилие дори колкото една тънка нишка от сплита, повече, отколкото... Повече, отколкото можеше Могедиен. Жена от Приказния век, жена, привикнала твърде дълго да владее Единствената сила. Навярно привикнала да прави почти всичко с помощта на Силата преди да бъде затворена. Докато се бе криела, след като се бе освободила, доколко ли бе отвикнала да върши неща без помощта на Силата?

Нинив остави краката си да се подкосят. Изтърва изтривалката за прах и се хвана за пиедестала, за да се задържи. Почти не ѝ се наложи да се преструва.

Могедиен се усмихна и пристъпи към нея.

— ...пътуване до други светове, дори до светове в небесата. Знаеш ли, че звездите са... — Така уверена бе тази усмивка. Така победоносна...

Нинив сграбчи нашийника и го запокити към нея.

Отстъпницата зяпна. Широкият черен кръг я удари между очите. Ударът съвсем не беше силен и със сигурност не бе достатъчен, за да я зашемети, но не беше и очакван. Контролът на Могедиен над заплетените от нея потоци отслабна — само за миг. Но за този кратък миг равновесието между тях се наруши. Щитът на Дух се спусна между Могедиен и Извора; ореолът, който я обкръжаваше, примигна и се стопи.

Очите на Могедиен се изцъклиха. Нинив очакваше тя да скочи към гърлото ѝ — на нейно място тя щеше да постъпи точно така. Но вместо това Могедиен се обърна и побягна.

След като необходимостта да се защитава бе отпаднала, Нинив без усилие заплете Въздух около побягналата жена. Отстъпницата замръзна с единия крак във въздуха.

Нинив припряно овърза сплита. Беше го постигнала. „Застанах срещу една Отстъпница и я надвих“ — каза си тя изумена. Трудно ѝ беше да го повярва: беше се втренила в жената, стегната от врата надолу от въздух, твърд като камък. Но като огледа това, което бе направила, разбра, че победата ѝ не е така окончателна, колкото ѝ се иска. Щитът бе изтънял в основата си, преди да се плъзне докрай. Могедиен бе пленена и заслонена, но не и усмирена.

Стараяйки се да не залита, Нинив я заобиколи и застана пред нея. Могедиен все още изглеждаше царствена, но вече като изплашена кралица — облизваше устни и гледаше обезумяло.

— Аз... ако ме о... свободиш, м-можем да се р-разберем. Т-толко-ва м-много неща мога д-да те н-науча...

Нинив заплете Въздух и запуши устата ѝ.

— Живо трупче за качване. Нали така ми каза? Много добра идея. Обичам да яздя. — Усмихна се на Могедиен, чиито очи като че ли напиреха да изскочат от орбитите си.

Трупче за качване, ха! Щом изправеха Могедиен на съд в Кулата и я усмиряха — а съмнение за присъдата над една Отстъпница не можеше и да има, — навярно щяха да ѝ възложат да върши някаква полезна работа в кухните, в градините или в конюшните, освен когато

я извеждат, за да покажат, че дори една Отстъпница не може да избегне правосъдието, и нямаше да се държат с нея по-различно, отколкото с всяка друга слугиня, освен че щяха да я пазят. Но нека да си мисли, че Нинив е също тъй жестока като нея самата. Нека да си го мисли, докато наистина не я изправят на...

Нинив стисна устни. Могедиен нямаше да бъде изправена на съд. Във всеки случай не сега. Не и ако не измислеше някакъв начин да я измъкне от двореца на панархесата. Жената, изглежда, повярва, че гримасата ѝ предвещава нещо лошо за нея — от очите ѝ рукоуха сълзи и устата ѝ се раздвижи, мъчейки се да изтласка думи през невидимата запушалка, с която беше затъкната.

Отвратена от себе си, Нинив колебливо пристъпи към падналия нашийник и бързо го напъха в торбичката на колана си, напъха и гривните, излъчващи същото усещане за страдание и мъка. „Готова бях да я изтезавам! Тя със сигурност го заслужава, но... С какво ще съм по-добра от Егеанин?“

Тя бързо се извърна, разгневена от това, че дори можа да си помисли подобен въпрос, и закрачи покрай Могедиен към стъклената маса. Трябваше да намери начин да изправи тази жена на съд.

В стъкления сандък имаше седем фигурки. Седем, и никакъв печат.

За миг тя зяпна слисана. Една от статуетките, някакво странно животно, оформено грубо като прасе, но с широка кръгла зурла и много големи крака, стоеше на мястото на печата в центъра на масата. Изведнъж очите ѝ се присвиха. Статуетката беше и не беше тук. Това нещо бе изтъкано от Въздух и Огън, с толкова тънки поточета, че в сравнение с тях нишките на паяжина щяха да приличат на въжета. Макар и съсредоточена, тя едва успяваше да ги различи. Съмняваше се, че Лиандрин или друга някоя от Черните сестри биха ги забелязали. Малка, режеща искрица от Силата и дебелиот животинче изчезна, а на мястото му се озова черно-белият печат върху лакираната с червено стойка. Могедиен го беше скрила, оставяйки го наяве. Огън разтопи отвор в стъклото и печатът също се озова в торбичката, която се изду и натежа.

Нинив изгледа начумерено жената, замръзнала на място на пръстите на едната си пантофка, и се опита да измисли някакъв начин да отнесе и нея. Но Могедиен нямаше да се събере в торбичката ѝ, а

дори и да можеше да я метне на гърба си, гледката със сигурност щеше да предизвика известно недоумение. Все пак, докато вървеше към най-близката сводеста врата, тя не можа да се сдържи да не поглежда назад почти на всяка стъпка. Да имаше поне някакъв начин. Спря се за последно, погледна със съжаление от прага и излезе.

Вратата извеждаше в двор с шадраван, пълен с водни лилии. От другата страна на шадравана тънка меднокожа жена в бледокремава тарабонска рокля, която можеше да накара дори Рендра да се изчерви, тъкмо надигаше някакъв черен масур, една крачка дълъг. Нинив веднага позна Джеейн Кайде. Нещо повече — разпозна масура.

Отчаяно се метна на една страна с такава сила, че се запързала по гладките бели плочи, докато една от тънките колони не я спря. Дебела колкото крак бяла греда профуча там, където допреди миг стоеше Нинив, и извистя през цялата изложбена зала; където удареше, колоните просто изчезваха, безценните изделия преставаха да съществуват. Мятайки слепешком потоци на Огън зад себе си с надеждата да удари нещо в двора, каквото и да е, Нинив запълзя през залата на ръце и колене. Сияйният лъч свърна встрани и издълба прорез през двете стени; започнаха да се сриват и трошат стъклени сандъци, бюфети и скрепени с тел скелети. Разсечени колони се залюляха; някои падаха, но това, което се сипеше в ужасяващия летящ меч, не оцеляваше, за да премаже стойки и пиедестали на пода. Масата със стъклените стени рухна преди стапящата се подпора да изчезне, превръщайки се най-напред в пурпурна решетка, която заслепи Нинив; фигурите от куендияр бяха единственото, което изпада от тази топяща се стъклена маса и издрънча на пода.

Статуетките, разбира се, не се счупиха. Изглежда, Могедиен беше права — дори гибелният плам не можеше да унищожи куендияр. Защото черният масур беше един от откраднатите тер-ангреали и Нинив си спомняше много добре добавеното с рязък почерк в списъка: „Предизвиква гибелен плам. Опасно и почти невъзможно да се контролира.“

Могедиен, изглежда, се опитваше да закрепци през невидимата тапа, затъкнала устата ѝ, главата ѝ се мяташе в паника и тя се мъчеше да се отскубне от връзките на Въздух, но Нинив я удостои само с един бърз поглед. Веднага щом гиблепламът изчезна, тя се изправи, колкото да може да погледне навън, през процепа, врязан по дължината на

стената. Джеейн Кайде тъкмо вдигаше една ръка към главата си, а с другата едва задържаше черната куха тояга. Но преди Нинив да успее да я удари, тя отново бе стиснала здраво масура. Гиблепламът изфуча от единия му край, унищожавайки всичко по пътя си към залата.

Нинив запълзя по корем в обратна посока колкото можеше по-бързо, сред трясъка на рухващи колони. Задъхана, се издърпа в прохода, прорязан между двете стени. Не можеше да се разбере докъде стигаше прорязаното от гиблеплама — по цялата дължина на двореца навярно. Тя се превъртя върху килима, засипан с каменни отломки, и предпазливо надникна през вратата.

Гиблепламът отново бе изчезнал. В опустошената зала се беше възцарила мъртва тишина — наруши я само едно парче от зида, което се срина с трясък върху засипания с отломки под. Нямаше и следа от Джеейн Кайде, въпреки че голяма част от отсрещната стена бе паднала и дворчето с шадравана се виждаше ясно. Нинив не смяташе да рискува да проверява дали тер-ангреалът е убил жената, която го бе използвала. Дъхът ѝ излизаше хрипливо, а ръцете и краката ѝ така трепереха, че с радост остана да полежи още миг-два. Преливането отнемаше енергия като всяка друга работа — колкото повече го правиш, толкова повече енергия. И колкото по-уморена си, толкова по-малко можеш да прелееш. Точно сега съвсем не беше сигурна дали ще може да се изправи дори пред Джеейн Кайде, та дори тя да бе изнемощала.

Каква глупачка се беше оказала. Да се сражава с Могедиен със Силата, без изобщо да си помисли, че от толкова силно преливане всяка Черна сестра в палата ще излезе от кожата си. Имаше все пак късмет, че доманката не беше дошла с тер-ангреала, докато тя все още бе залисана с Отстъпницата. Най-вероятно и двете щяха да загинат преди да са усетили, че е тук.

Изведнъж тя зяпна с неверие. Могедиен беше изчезнала! Гиблепламът не бе преминал на повече от десет стъпки оттам, където я беше оставила, но нея вече я нямаше. Това бе невъзможно. Нали я беше заслонила?

— Откъде знам какво е невъзможно? — промърмори Нинив. — Невъзможно бе и да победа една от Отстъпниците, но го направих.

И никаква следа от Джеейн Кайде.

Тя се изправи и се забърза към определеното за среща място. Стига само Елейн да не я бе сполетяла беда, в края на краищата можеха да се измъкнат читави.

ГЛАВА 55

В ДЪЛБОКОТО

Коридорите на двореца вече гъмжаха от слуги — всички се питаха трескаво какво става и викаха, изпаднали в паника. Макар и да не можеха да усещат преливането, със сигурност бяха усетили, че палатът е раздран като дрипа. Нинив си запробива път през тях — една от многото слугини в техните очи, сред царящата суматоха.

Сайдар около нея се стопи и изчезна. Да задържи гнева си ѝ беше трудно, още повече че бе разтревожена какво ли е станало с Елейн. Ако Черните сестри я бяха намерили... Кой знае с какво разполагаха освен с този мятащ гиблеплам тер-ангреал? Списъкът, който им бяха дали, не съдържаеше обяснения за приложението на всички тер-ангреали.

За момент мерна Лиандрин и Риана, забързани по едно широко мраморно стълбище. Не можеше да види сиянието на сайдар около тях, но ако се съдеше по това как слугините изпищяваха и отскачаха от пътя им, те си отваряха пътека с невидимите бичове на Силата. Зарадва се, че не се беше опитала да задържи Извора — щяха веднага да я различат сред множеството само по сиянието, а докато не си починеше, не бе готова да се противопостави на нито една от двете, камо ли на двете едновременно. Онова, за което беше дошла, вече беше у нея. Те щяха да почакат.

Докато стигне тесния коридор в западната част на двореца, където си бяха определили среща, тълпата се разреде и изчезна. Чакаха я до една малка обкована с бронз врата, заключена с желязна ключалка. Бялата дреха на панархесата можеше да мине за слугинско облекло, ако не се вгледаше човек отблизо, за да забележи, че е копринена, а воалът, който не можеше да скрие лицето ѝ, определено не беше ленен като на слугите. Шумът от виковете долиташе приглушен от стените. Явно вълненията навън продължаваха. Дано сега мъжете успееха да свършат своята част от работата.

Без да обръща внимание на Егеанин, Нинив бързо прегърна Елейн.

— Толкова се притесних. Имаше ли неприятности?

— Ни най-малко. — Егеанин пристъпи на място и по-младата жена я погледна многозначително, а после добави: — Е, Аматера ни създаде малко проблеми, но се оправихме.

Нинив се намръщи.

— Проблеми? Защо ти е създавала проблеми? Какво си направила? — Последното беше адресирано към панархесата, която бе вирнала брадичка и отказваше да говори. На Елейн, изглежда, също не ѝ беше до обяснения.

Отговори сеанчанката.

— Опитва се да ни се измъкне, за да вдигне бойците си да изхвърлят Мраколюбките. След като я бяхме предупредили.

— Недей толкова да се чумериш, Нинив — каза Елейн. — Хванах я бързо и после малко си поприказвахме. Тя сега е в пълно съгласие с мен.

Бузата на панархесата потрепна.

— В съгласие съм, Айез Седай — рече тя припряно. — Ще правя точно това, което кажете, и ще ви осигуря документи, които ще накарат дори бунтовниците да ви разрешат да преминете без пречки. Няма нужда от повече... приказки.

Елейн кимна, сякаш това напълно я задоволи, и даде знак на останалите да пазят тишина. При което панархесата покорно затвори устата си. Малко нацупено, но това може би се дължеше на формата на устата ѝ. Явно между тях се бяха случили някои не съвсем обичайни неща и Нинив възнамеряваше добре да се осведоми за тях. Но по-късно. Тесният коридор все още беше празен в двете посоки, но паникьосаните викове продължаваха да отекват от дълбините на двореца.

— А ти? — продължи намръщено Елейн. — Трябваше да си тук преди половин час. Ти ли предизвика всичко това? Усетих как две жени преливаха Сила достатъчно, за да се срине целия палат, а малко по-късно някой наистина се опита да го срине. Помислих си, че трябва да си ти. Наложих се да задържа Егеанин да не хукне да те търси.

Егеанин? Нинив се поколеба, но се насили да докосне сеанчанката по рамото.

— Благодаря ти. — Егеанин, изглежда, сама не разбираше съвсем какво бе направила, но кимна. — Могедиен ме намери и докато се чудех как да я измъкна, за да я изправим на съд, Джеейн Кайде за малко щеше да ми откъсне главата с гиблеплам. — Елейн ахна ужасена и тя побърза да я успокои. — Не мина толкова близо до мен.

— Ти си хванала Могедиен? Пленила си една от Отстъпниците?

— Да, обаче тя изчезна. — Ето. Всичко си призна. Тя смутено пристъпи от крак на крак. Никак не обичаше да греши. Особено не ѝ харесваше да е сгрешила, когато тя самата бе изтъквала, че една постъпка е грешна. — Елейн, знам, че настоявах да внимаваме, но след като ми падна в ръцете, не можех да мисля нищо друго освен как да я изправя на съд. — Нинив си пое дълбоко дъх и тонът ѝ стана оправдателен. Колко не обичаше да се оправдава! Къде ли се бавеха тези глупави мъже? — Застраших всичко с провал, защото не успях да съсредоточа мисълта си над това, което правим. Но моля те, недей да ме гълчиш.

— Няма — отвърна твърдо Елейн. — Стига в бъдеще да не забравяш да внимаваш. — Егеанин се окашля. — Ах, да — добави припряно Елейн. Чакането, изглежда, ѝ бе повлияло; на бузите ѝ избиха червени петънца. — Намери ли нашийника и печата?

— У мене са. — Тя потупа торбичката на колана си. Виковете отвън като че ли се усилиха. И тези, които отекваха из коридорите — също. Лиандрин сигурно преобръщаше двореца с главата надолу, за да разбере какво се е случило. — Защо се бавят тези мъже?

— Легионът ми — заговори Аматаера. Елейн само я погледна и тя веднага затвори уста. „Разговорът“ между двете трябваше да е бил доста сериозен. Панархесата се цупеше като малко момиченце, изплашено да не го пратят да си ляга без вечеря.

Нинив погледна Егеанин. Сеанчанката се взираше напрегнато във вратата. Беше поискала да я потърси. „Защо не ме оставя да я мразя? Толкова ли съм различна от нея?“

Изведнъж вратата се отвори. Джюйлин измъкна две тънки извити телчета от ключалката и погледна жените. По лицето му се стичаше кръв.

— Бързо. Трябва да се измъкнем оттук преди да е станало неудържимо.

Нинив зяпна над рамото му, за да види какво смята той за неудържимо. Моряците на Бейл Домон, поне триста мъжаги, бяха оформили полукръг около вратата, а самият Домон размахваше дебела сопа и им викаше да ги окуражи. Налагаше се да крещи, заради рева, изпълващ широката улица. Оттам напиреха в плътна маса крещящи мъже, едва задържани от моряшките сопи и криваци. Пръснати сред множеството, малки отреди Бели плащове размахваха мечове срещу връхлитащите срещу тях с вили, тояги и с голи ръце хора. Около тях хвърчаха камъни и издрънчаваха върху някой шлем, но почти безшумно в общата глъч. Самотен кон с Бял плащ на седлото изведнъж изцвили и се изправи на задните си крака, след което падна и бързо се изправи, но вече без ездача си. Други останали без ездачи животни се мяркаха сред човешката маса. Това ли бе начинът да могат да се прикрият? Тя се опита да си напомни защо — потупа с ръка торбичката, за да усети печата от сърцекамък вътре и нашийника с гривните — но ѝ беше трудно. Тук, отвън, със сигурност загиваха хора.

— Вие ще се размърдате ли най-сетне? — извика им Том — беше се появил отнякъде и им махаше енергично да излизат. Над една от рунтавите му вежди беше зейнала кървяща рана, а кафявото му наметало вече и за дрипа не можеше да мине. — Ако легионът на панархесата не престане да отстъпва, тук наистина ще стане бъркотия.

Аматера ахна смаяна, но Елейн я избута навън. Нинив и Егеанин ги последваха и веднага щом и четирите жени се озоваха извън вратата, моряците се свиха около тях в плътен пръстен, който започна с бой да си пробива път по-далече от двореца. Единственото, което можеше да прави Нинив, бе да се мъчи да не падне, блъскана от мъжете, които се опитваха да я защитят. Егеанин се подхлъзна и за малко да падне. Нинив я прихвана под мишницата, помогна ѝ да се изправи и си спечели благодарната ѝ усмивка. „Не сме чак толкова различни — помисли си тя. — Не си приличаме, но чак толкова различни не сме.“ Този път не ѝ се наложи да се насилва да се усмихне на сеанчанката.

Тълпата се бе струпала около двореца, но след като се измъкнаха от нея, тесните криви улици се оказаха почти пуси. Тези, които не бяха се намесили в погрома, изглежда, бяха достатъчно благоразумни, за да стоят настрана. Моряците се поразредиха, отваряйки повече пространство за жените. Но всеки случаен минувач, който погледнеше

към тях, биваше сподирен от заканителните им погледи. Улиците на Танчико си бяха същите. Странно, но това изненада Нинив. Струваше й се, че е прекарала седмици в палата. Разбира се, градът трябваше да е различен.

След като врявата зад гърба им започна да заглъхва, Том се поклони доста елегантно на Аматера и каза:

— Чест е за мен, панархесо. Ако мога с нещо да ви бъда полезен, само кажете.

Колкото и да беше смайващо, Аматера хвърли поглед към Елейн, направи лека гримаса и отвърна:

— Бъркате ме с някоя друга, добри господине. Аз съм само една бедна бегълка от околностите, спасена от тези добри жени.

Том се спогледа слисано с Джюйлин и Домон, но щом отвори устата си, Елейн каза:

— Не бихме ли могли да се приберем първо в хана, Том? Тук едва ли е най-подходящото място за разговори.

След като пристигнаха в „Двора на трите сливи“, не по-малко изумително беше да чуят как Елейн представи панархесата на Рендра като Тера, бежанка, останала без средства, която имала нужда от постеля и може би някаква работа, за да изкара прехраната си. Ханджийката сви сдържано рамене, но докато отвеждаше „Тера“ към кухните, вече й бърбореше колко хубава коса имала и колко хубава щяла да изглежда в подходяща рокля.

Нинив изчака, докато всички се съберат в Залата на падащите цветенца и вратата се затвори, след което възкликна:

— Тера? И тя отиде? Елейн, Рендра ще я накара да поднася храна в гостилницата!

Елейн не изглеждаше изненадана.

— Да, най-вероятно. — Отпусна се с въздишка на един от столовете, изрита пантофите си и започна енергично да си разтрива ходилата. — Не беше трудно да убедя Аматера, че трябва да се скрие за няколко дни. Наистина, разликата между „Панархесата е мъртва“ и „Смърт на панархесата“ не е чак толкова голяма. Мисля, че гледката на уличния бунт също помогна. Тя не желае да зависи от Андрик да я върне на трона й. Иска собствените й войници да го направят, дори това да означава, че трябва да се крие, докато не се свърже с лорд-капитана на легиона. Убедена съм, че Андрик го чакат изненади с нея.

Толкова по-зле, че той не може да я изненада. Заслужава си го. — Домон и Джюйлин се спогледаха и поклатиха глави неразбиращо. Егеанин обаче кимна мълчаливо, сякаш тя поне разбираше за какво става дума и го одобряваше.

— Но защо? — настоя Нинив. — Може би си й ядосана, че се е опитала да ти се измъкне, но чак толкова? Впрочем, как е успяла да ви избяга, след като и двете сте я пазили? — Очите на Егеанин пробягаха към Елейн толкова бързо, че Нинив не беше сигурна дали наистина го е видяла.

Елейн се наведе да разтрие петата на единия си крак — сигурно я болеше; на бузите ѝ изби червенина.

— Нинив, тази жена няма никаква представа как живеят обикновените хора. — Сякаш пък тя имаше! — Тя, изглежда, наистина има чувство за справедливост — така поне ми се струва, — но въпреки това изобщо не се притесни, че в двореца има предостатъчно храна за цяла година. Споменах ѝ за трапезариите за бедни, а тя като че ли изобщо не разбра за какво ѝ говоря! Няколко дни работа, за да си изкара вечерята, няма да ѝ се отразят никак зле. — Тя протегна краката си под масата и раздвижи голите си пръсти. — О, колко е приятно така. Не че слугинството ѝ ще трае дълго, предполагам. След като трябва да вдигне легиона и да измете Лиандрин и останалите от двореца. Жалко, но си е така.

— Да, ще трябва — отвърна ѝ твърдо Нинив. Хубаво беше да поседне, въпреки че не можеше да разбере притесненията на момичето с ходилата ѝ. Днес бяха вървели съвсем малко боси. — И колкото по-скоро, толкова по-добре. На нас тя ни трябва като панархеса, а не в кухнята на Рендра.

Не мислеше, че се налага да се тревожи заради Могедиен. Тази жена беше имала всякаква възможност да се покаже наяве, след като се бе освободила. Това все още я озадачаваше. Изглежда, не бе привързала щита достатъчно грижливо. Но щом Могедиен не бе проявила охота да ѝ се изпречи тогава, когато сигурно знаеше, че Нинив е почти напълно изтощена, едва ли можеше да се очаква, че изобщо ще ги преследва. Още повече заради нещо, което, изглежда, за нея нямаше особена стойност. Това обаче не се отнасяше и за Лиандрин. Ако Лиандрин разбереше какво се е случило, непременно щеше да ги подгони.

— Правосъдието на щерката-наследница — промълви Том — може би все пак превъзхожда правосъдието на панархесата. Докато се оттегляхме, през онази врата вече се стичаха хора и мисля, че някои от тях трябва да са нахлули в двора. Забелязах пушеци от няколко прозореца. Докато се стъмни, няма да остане нищо повече от проядени от пожара руини. Няма да се наложи войниците да прогонват Черната Аджа и така „Тера“ ще може да изкара няколко дни с уроците, които искаш да ѝ предадеш. От теб един ден ще излезе чудесна кралица, Елейн Андорска.

Доволната усмивка на Елейн увяхна, щом го погледна. Тя стана, заобиколи масата, зарови в джобовете на палтото му за кърпа и започна да попива кръвта по лицето му въпреки яростните му протести.

— Стой мирно — скастри го тя съвсем като майка, загрижена за палавото си дете.

— Не можем ли поне да видим за какво рискувахме главите си? — изпъшка той, след като стана ясно, че Елейн бездруго ще направи това, което си е наумила.

Нинив разтвори торбичката на колана си и постави съдържанието ѝ на масата — черно-белия диск, който трябваше да задържи Тъмния в затвора му, и нашийника и гривните, които предизвикваха в нея тръпки на скръб. Всички се струпаха да ги погледнат.

Домон опипа печата.

— Ей таквоз и аз имах някогаш.

Нинив се усъмни. Печатите бяха само седем. Три от тях вече бяха разчупени, сърцекаменни или не. Един от тях се намираше в ръцете на Моарейн. Оставаха четири. Доколко ли можеха четирите да задържат тъмния в Шайол Гул? Мисъл, от която косите ти да настръхнат.

Егеанин докосна нашийника и избута гривните настрана. Дори и да беше усетила впримчените в тях чувства, не го показва с нищо. Навярно чувствителността бе свързана само със способността да преливаш.

— Не е ай-дам — каза сеанчанката. — Онова е от сребрист метал и е едно цяло.

На Нинив ѝ се дощя да не беше споменавала за ай-дам. „Но тя никога не е носила гривна. И е пуснала онази бедна жена, за която ни

каза, да си отиде.“ Бедна жена! Тъкмо тя — тази Бетамин — бе контролирала жени с помощта на ай-дам. Егеанин бе проявила повече милост, отколкото Нинив би могла на нейно място.

— Поне прилича на ай-дам толкова, колкото си приличаме ние с теб, Егеанин. — Жената я погледна изненадана, но след малко кимна. Не бяха толкова различни. Две жени, всяка от която се мъчеше да направи най-доброто, на което е способна.

— Смятате ли да продължите да преследвате Лиандрин? — Джюйлин се разположи на един от столовете и заоглежда предметите на масата. — Независимо дали е прогонена извън Танчико, или не, тя все още е на свобода. И останалите. Но тези неща изглеждат твърде важни, за да си лежат така тук. Може да съм най-обикновен хващач на крадци, но бих казал, че трябва да бъдат отнесени в Бялата кула, за да се пазят там грижливо.

— Не! — възкликна буйно Нинив и сама се стъписа. Както и останалите, ако можеше да се съди по лицата им. Тя вдигна бавно печата и го прибра в торбичката си. — Това заминава за Кулата. Но другото... — Не искаше да докосва повече черните неща. Ако те се озовяха в Кулата, Айез Седай можеха да решат да ги използват също както Черната Аджа. Да контролират Ранд. Дали Моарейн щеше да го направи? Сюан Санче? Такъв риск тя не можеше да поеме. — Това е твърде опасно, за да се рискува да попадне отново в ръцете на Мраколюбките. Елейн, можеш ли да ги унищожиш? Разтопи ги. Не ме интересува, дори масата да прогорят. Просто ги унищожи!

— Разбирам те — отвърна с гримаса Елейн. Нинив се съмняваше, че я разбира — Елейн вярваше в Кулата съвсем чистосърдечно, — но вярваше и в Ранд също така.

Нинив не можеше да види сиянието на сайдар, разбира се, но напрегнатият взор на Елейн в зловещите предмети ѝ подсказа, че тя прелива. Гривните и огърлицата си останаха неподвижни. Елейн се намръщи. Погледът ѝ стана още по-напрегнат. Изведнъж тя поклати глава. Ръката ѝ колебливо посегна към една от гривните, хвана я и я вдигна. И отново я пусна.

— То е... Пълно е с... — Елейн пое дълбоко дъх. — Направих каквото поиска, Нинив. Чук да беше, на локва щеше да се разлее с Огъня, който запредох, но те дори не се сгорещиха.

Значи Могедиен не я беше излъгала. Явно си беше мислила, че не е необходимо, че все едно ще я надвие. „Как все пак се освободи тази жена?“ Но какво да направи с тях сега? Нямаше да допусне да попаднат в нечий други ръце.

— Господин Домон, знаете ли някое много дълбоко място в морето?

— Знам, госпожо ал-Мийра — отвърна той бавно.

Предпазливо, стараейки се да избегне чувствата, Нинив избута гривните и нашийника през масата към него.

— Тези неща трябва да се хвърлят в морето, така че никой да не може да ги намери.

— Ще го направя — кимна той и бързо ги натика в джоба на палтото си, без да крие неудоволствието си от това, че му се налага да докосва нещо, свързано със Силата. — В най-дълбокото място в морето, което знам, край островите Сомера.

Егеанин заби намръщен поглед в пода — явно си мислеше, че иллианецът си отива. Нинив не беше забравила, че тя го бе нарекла „добре сложен мъж“. Колкото до нея самата, идеше ѝ да се разсмее. Всичко почти беше свършило. Щом Домон отпътуваше, с омразния нашийник и гривните щеше да се свърши веднъж и завинаги. Можеха да си тръгнат за Тар Валон. А след това... След това обратно в Тийр, или където се намираше ал-Лан Мандрагоран. Битката с Могедиен, самата мисъл колко близо се бе озовала до възможната си гибел, само усилваше нетърпението ѝ да се оправи с него. Мъж, когото трябваше да дели с една жена, която мразеше, но щом Егеанин можеше да поглежда така ласкаво един мъж, когото някога бе взела в плен — а Домон определено я гледаше с интерес, — и щом като Елейн можеше да обича един мъж, комуто предстоеше да обезумее, тогава и тя щеше да измисли някакъв начин да изпита наслада от това, което можеше да ѝ предложи Лан.

— Дали да не вземем да слезем долу и да видим как се справя „Тера“ като прислужница? — предложи тя.

Скоро в Тар Валон. Скоро.

ГЛАВА 56

ЗЛАТООКИЯ

В гостилницата на хана „Виноструй“ беше тихо, ако не се смяташе скрибуцането на перото в ръката на Перин. Тихо и безлюдно — ако не се броеше самият той и Ейрам. Калайджията — той понякога се чудеше дали е редно да мисли за Ейрам по този начин, но човек си оставаше такъв, какъвто е, с меч или без меч — стоеше изправен до стената до предната врата и гледаше Перин. Какво очакваше този човек? Какво искаше? Перин натопи перото в каменната мастилница, отмести настрана третия лист и започна четвъртия.

Бан ал-Сийн се появи на вратата с лък в ръка и почеса угрижено големия си нос.

— Айилците се върнаха — рече той тихо. — Идват тролоци, от север и юг. Хиляди, лорд Перин.

— Чакай малко — отвърна Перин разсеяно и изгледа намръщено листа. Не можеше да се оправи с думите. Определено не знаеше как да изкаже нещата толкова изкусно, колкото им се харесваше на жените. Единственото, което му оставаше, бе да пише това, което чувства. Натопи отново перото и добави няколко реда.

„Не ще те моля за прошка за това, което сторих. Не знам дали би могла да ми я дадеш, но не ще моля. За мен ти си по-скъпа от живота. Не помисляй, че съм те изоставил. Щом слънцето грейне над теб, то е моята усмивка. Щом чуеш вятъра да шумоли сред ябълковите цветчета — то е моят шепот, че те обичам. Любовта ми е твоя завинаги.

Перин“

За миг погледна написаното. Не казваше достатъчно, но щеше да свърши работа. Нито можеше да намери подходящите думи, нито имаше време.

Той подсуши грижливо влажното мастило и сгъна листите. За малко щеше да напише отгоре „Файле Башийр“, но го промени на „Файле Айбара“. Всъщност не знаеше дали в Салдеа жената взема името на мъжа си — по някои места не го правеха. Какво пък, тя се бе омъжила за него в Две реки и трябваше да се примири с тукашните обичаи.

Постави сгънатото писмо на лавицата над камината — навярно все някога щеше да стигне до нея — и намести широката червена брачна панделка зад яката си така, че да застане както трябва на ревера му. Трябваше да я носи така седем дни, като известие за всеки, който го види, че е младоженец.

— Ще се опитам — каза той тихо. Файле се бе опитала да му върже още една на брадата и той съжали, че не ѝ беше позволил.

— Прощавайте, лорд Перин — каза Бан и пристъпи притеснено от крак на крак. — Не ви чух. — Ейрам продължаваше да си дъвче устната, очите му бяха широко отворени и изплашени.

— Време е да се заловим с ежедневните дела — каза Перин. Навярно това писмо щеше да стигне до нея. Все някак. Той взе лъка си от масата и го праметна през рамо. Секирата и колчанът вече висяха на колана му. — И не ми викай така.

Яхнали конете си, етаирите се бяха струпали пред хана, Уил ал-Сийн бе опрял на желязната си шпора тъпия пряпорец с вълчата глава. Колко ли време беше минало, откакто Уил бе отказал да носи това нещо? Сега оцелелите от онези, които се бяха присъединили към него в първия ден, ревностно пазеха това право за себе си. Уил, с лък на гърба и меч на бедрото, изглеждаше горд като идиот.

На Моравата се бяха събрали жените — в кръг около високия пилон, на който вятърът развяваше по-голямата червена вълча глава. Пет или шест реда, рамо до рамо, с дълги колове с коси и вили на върха, с обикновени секири и дори с кухненски ножове и сатъри.

Със стегнато гърло той се качи на Стъпко и пое към тях. Децата се бяха струпали във вътрешността на кръга от жени. Всичките деца на Емондово поле.

Докато обикаляше бавно редиците, усети проследяващите го погледи: на жените, както и на децата. Миризма на страх и на тревога. Децата надничаха с преbledнели лица, но и от тях лъхаше страх. Той дръпна юздите пред Марин ал-Вийр, Дейз Конгар и останалите от Женския кръг. Алзбет беше метнала на рамо един от големите чукове на мъжа си, а шлемът ѝ — на някой Бял плащ — се беше килнал на една страна поради дебелината ѝ плътка. Нейса Айелин стискаше здраво дълъг кухненски нож и беше затъкнала още два такива в колана си.

— Ние го намислихме — каза Дейз и го погледна с вдигната глава, сякаш очакваше спор и не мислеше да го позволи. Тя беше надигнала вила за сено. — Ако тролоците пробият отнякъде, вие мъжете ще сте заети, така че ние ще трябва да измъкнем децата. По-големите знаят какво да правят и всички са играли на криеница в горите. Просто да ги опазим, докато успеят да се измъкнат.

По-големите. Момчета и момичета на по тринайсет и четиринайсет години носеха на гърбовете си вързани в торби бебета и държаха за ръце по-малки дечица. По-големите момичета се бяха подредили сред жените в кръга. Боуд Каутон беше стиснала дърварска брадва, а сестра ѝ Елдрин държеше копие за глигани. По-големите момчета бяха с мъжете или по сламените покриви с лъковете си. Калайджиите бяха сред децата. Перин погледна Ейрам, който бе застанал до стремето му. Те нямаше да се бият, но всеки възрастен носеше по две бебета на гърба си и по още едно, гушната пред гърди. Рен и Ила отбягваха дори да го погледнат. Нищо. Само да оцелеят, да успеят да се измъкнат.

— Съжалявам. — Не беше си помислял, че ще се стигне дотук. Колкото и да го премисляше, не се сещаше за нищо, което да не бе направил. Дори сам да се предадеше на тролоците, нямаше да ги спре да избиват и палят. — Не е честно това, което направих с Файле, но трябваше да го направя. Моля ви да ме разберете. Длъжен бях.

— Не бъди глупав, Перин — каза Алзбет натъртено, но лицето ѝ се огря от топла усмивка. — Не мога да те понасям, когато се държиш глупаво. Нима допускаш, че бихме очаквали да направиш нещо друго?

С тежък сатър в едната ръка Марин пристъпи напред и го потупа по коляното с другата.

— Всеки мъж, на когото си струва да сготвиш, би направил същото.

— Благодаря ви. — Светлина, колко хриплив беше станал гласът му. Още малко и ще се разхлипа като момиче. Но неизвестно защо не можа да заговори по-гладко. Сигурно го мислеха за идиот. — Благодаря ви. Не биваше да ви мамя, но тя нямаше да тръгне, ако заподозреше.

— О, Перин. — Марин се засмя. Наистина се засмя, въпреки преbledнелите им лица и тази миризма на страх. Прииска му се да имаше наполовината от нейния кураж. — Ние знаехме какво си намислил още преди да я качиш на коня ѝ и съм сигурна, че и тя се е досетила. Жените понякога вършат неща, които не им се иска, само за да угодят на мъжете. А сега тръгвай да свършиш каквото трябва. Това тук е работа на Женския кръг.

Той някак си успя да ѝ отвърне с усмивка.

— Да, госпожо. — И се чукна с юмрук по главата. — Моля за извинение. Умът ми стига поне дотолкова, че да не си навирам носа в тези неща. — Жените около нея се засмяха развеселени. Той извърна Стъпко.

Бан и Тел язدهа плътно след него и той им даде знак да се приближат.

— Ако днес нещата тръгнат зле — каза Перин, след като двамата застанаха от двете му страни, — етаирите ще се върнат тук и ще помогнат на жените.

— Но... — почна Тел.

— Ще направите каквото казвам! Ако нещата тръгнат зле, извеждате жените и децата! Чухте ли ме? — Те кимнаха. Неохотно, но кимнаха.

— А ти? — попита тихо Бан.

Перин пренебрегна въпроса.

— Ейрам, ти отиваш с етаирите.

Крачещият между Стъпко и рунтавия кон на Тел Калайджии дори не вдигна глава.

— Аз отивам там, където отидеш ти. — Каза го съвсем простичко, но тонът му не остави място за спор: щеше да направи каквото е решил, каквото и да му кажеше Перин. Перин се зачуди дали истинските владетели си имат подобни проблеми.

В западния край на Моравата всички Бели плащове бяха яхнали конете си — със златните слънчеви изгреви на плащовете, с блестящи

шлемове и брони, със сияещи върхове на пиките, в дълга четворна колона, проточваща се чак до най-близките къщи. Сигурно цяла нощ бяха прекарали в лъскане. Дейн Борнхалд и Джарет Биар извърнаха конете си към Перин. Борнхалд седеше изправено на седлото, но лъхаше на ябълкова ракия. Мършавото лице на Биар се изкриви в още по-голям изблик на гняв от обичайното, щом се взря в Перин.

— Мислех, че вече сте си заели позициите — каза Перин.

Борнхалд не му отговори, а Биар отсече:

— Напускаме това място, твар на Сянката. — Гневен ропот се надигна откъм етаирите, но мъжът с хлътналите очи ги пренебрегна, както пренебрегна и Ейрам, който посегна над рамото си към дръжката на меча. — Ще си пробием път през Стражеви хълм през твоите приятелчета и ще се присъединим към своите хора.

Напускат. Над четиристотин войници — и напускат. Бели плащове, но все пак войници, а не селяни, войници, които се бяха съгласили — Борнхалд се беше съгласил! — да подкрепят мъжете на Две реки там, където битката е най-гореща. Ако Емондово поле изобщо можеше да разчита на нещо, той трябваше да задържи тези мъже.

— Все още ли вярваш, че съм Мраколюбец, Борнхалд? Колко щурма си видял досега? Тролоците се опитват да убият мен — и чак тогава останалите.

Борнхалд бавно вдигна глава, ръцете му стиснаха юздите.

— Мислиш ли, че вече не съм разбрал, че тези заграждения са направени без теб? Всички тези неща не са твое дело. Няма да задържа хората си тук, за да гледам как храниш тролоците със собствените си съселяни. Когато всичко свърши, ще танцуваш върху купищата трупове, нали, твар на Сянката? Но не и върху нашите! Смятам да преживея достатъчно дълго, за да те видя изправен на съд!

Перин потупа Стъпко по врата, за да успокои жребеца. Трябваше да задържи тези мъже.

— Мен ли искаш? Много добре. Когато се свърши, когато се приключи с тролоците, няма да се съпротивлявам, ако се опиташ да ме арестуваш.

— Не! — извикаха едновременно Бан и Тел, а откъм останалите се надигна ръмжене. Ейрам вдигна очи към Перин — беше поразен.

— Празно обещание — озъби се Борнхалд. — Ти искаш всички тук да загинат, всички освен теб!

— Но няма да го разберете, ако избягате, нали? — Перин придаде на гласа си твърдост и презрение. — Аз ще си спазя обещанието, но ако избягате, може би никога повече няма да ме видиш. Бягайте, щом искате! Бягайте и забравете какво става тук. Всичките ви приказки, че ще защитите хората от тролоците. Колко души загинаха от тролокски ръце, след като дойдохте? Моето семейство не беше първото и със сигурност не е било последното. Бягайте! Или останете, ако все още не сте забравили, че сте мъже. Ако ви трябва пример за кураж, погледни жените, Борнхалд. Всяка една от тях е по-смела от цялата ви пасмина Бели плащове!

Борнхалд се тресеше, сякаш всяка дума беше шамар. Перин дори си помисли, че ще падне от седлото си.

— Ще останем — отвърна хрипливо Борнхалд.

— Но, милорд Борнхалд! — възрази Биар.

— Чисти! — изрева Борнхалд. — Ако трябва да загинем тук, ще загинем чисти! — Той извърна рязко глава към Перин. На устата му беше избила пяна. — Ще останем. Но накрая ще те видя мъртъв, твар на Сянката! Заради моето семейство, заради моя баща ще те видя мъртъв! — Той рязко обърна коня си и пое към челото на колоната от Бели плащове. Биар се озъби беззвучно на Перин и го последва.

— Нали не мислиш да спазиш това обещание? — каза разтревожен Ейрам. — Не можеш.

— Трябва да проверя всички — каза Перин. Малко вероятно беше да оцелее, за да го спази. — Няма много време. — Той сръга Стъпко в хълбоците и конят препусна към западния край на селото.

Зад загражденията от остри колове срещу Западния лес се бяха струпали мъже с копия, алебарди и дълги пики, изработени от Харал Люхан, който беше тук в ковашкия си елек, с острие на коса, научено на дълга осем стъпки тояга. Зад тях бяха мъжете с лъкове и четирите катапулта. Абел Каутон обикаляше бавно и говореше с всеки от мъжете поотделно.

Перин дръпна юздите до Абел.

— Съобщиха, че идват от север и юг — каза му той тихо. — Но вие си отваряйте очите.

— Ще пазим. Готов съм да изпратя половината от хората си там, където ще има нужда от тях. Ще разберат, че народът на Две реки няма да им е лесна плячка. — Широката усмивка на Абел напомняше за сина му.

За голямо неудобство на Перин мъжете надигнаха нестроен възглас, докато той минаваше пред редиците им с етаирите и пряпореца по петите му:

— Златоокия! Златоокия! — и тук-там: — Лорд Перин! — Знаеше си той, че трябваше да пресече това още в началото.

Откъм южната страна командваше Трам. Беше по-мрачен и от Абел и крачеше между хората си почти като Стражник, отпуснал ръка на дръжката на меча си. Вълчата му застрашителна стъпка изглеждаше странна за този грубоват белокоп селянин. Но думите му към Перин не бяха по-различни от тези на Абел:

— Не се тревожи. Няма да се изложим и днес.

Тук, при един от шестте катапулта, беше Аланна, записана над един от големите камъни, който тъкмо слагаха в купата в края на големия дървен лост. Ивон седеше на коня си недалече от нея в сменящия цветовете си стражнически плащ, тънък като стоманено острие и настръхнал като ястреб. Нямаше никакво съмнение, че е избрал позиция — там, където е Аланна — и че неговата битка ще е само за това да я измъкне жива, каквото и да се случи. Той погледна съвсем бегло Перин, но Айез Седай се спря, вдигнала ръце над камъка, и го проследи с очи, докато отминаваше. Перин почти усети как го претегля наум, измерва го и го преценява. Същите възгласи го последваха и тук.

Там, където оградата от колове минаваше отвъд няколкото къщи източно от хана, командването си поделяха Джон Тейн и Самел Кроуи. Перин им каза същото, каквото и на Абел, и получи почти същия отговор. Джон, в плетена ризница, продупчена на няколко места, беше видял пушека на подпалената си мелница, а Самел, с конското си лице и дългия нос, беше сигурен, че е видял пушек откъм фермата си. Нито един от двамата не очакваше, че денят ще мине леко, но и двамата бяха твърдо решени да не отстъпят.

Перин реши да избере за място на своята битка северната страна. Опипа панделката, увиснала на ревера му, и се загледа към Стражеви хълм, в посоката, накъдето бе заминала Файле. Защо ли бе избрал

тъкмо северната страна? „Лети на воля, Файле. Лети на воля, сърце мое.“ Това място бе също толкова подходящо да загине, колкото всяко друго.

Тук трябваше да командва Бран, със стоманения си шлем и обшитата със стоманени пулове ризница, но той престана да проверява хората зад заграждението и се поклони на Перин дотолкова, доколкото му позволи снаряжението. Гаул и Чиад стояха в готовност, с лица, прикрити до очите зад черните була. Рамо до рамо, отбеляза Перин; каквото и да бе станало между тях, явно беше преодоляло клановата им кръвна вражда. Лоиал държеше две брадви, които приличаха на детски играчки в огромните му ръце; туфестите му уши бяха щръкнали свирепо, а широкото му лице беше мрачно.

„Нима допускаш, че бих избягал? — беше му казал той, когато Перин му предложи да се измъкне през нощта след Файле, и ушите му бяха клюмнали от умора и обида. — Аз дойдох с теб, Перин, и ще стоя тук, докато ти не си тръгнеш.“ А после изведнъж се беше засмял — с дълбок, тътнещ глас, от който чиниите по масата задрънчаха. „Може пък един ден някой да напише сказание дори и за мен. Не ставаме ние за такива неща, но предполагам, че може да се появи и някой огиерски герой. Шега, Перин. Пошегувах се. Да се посмеем. Хайде да си кажем още шеги и да се посмеем, и да си помислим как Файле лети на воля.“

— Не е шега, Лоиал — промърмори Перин, докато преминаваше на коня си пред редиците мъже, мъчейки се да не слуша възгласите им. — Ти вече си герой, независимо дали го искаш, или не. — Огиерът му отвърна с широко ухилено лице, след което очите му отново се присвиха към очистения терен отвъд оградата. Оголени бели колове бележеха разстоянието на интервали от сто крачки до петстотин; отвъд тях се простираха като шарени черги ниви с табак и ечемик, повечето отъпкани от предишните щурмове, живи плетове и каменни синури, горички кожолит, бор и дъб.

Толкова много лица познаваше сред тези изпълнени с очакване редици мъже. Здравенякът Евард Кандвин и Пет ал-Каар с яките челюсти, и двамата с копия. Белокосият Буел Доутри, стрелджията, стоеше при стрелците с лъкове, разбира се. Тук беше и набитият сивокос Джац ал-Сийн, редом до плешивия си братовчед Уит, както и чворестият Флан Луин, дългнест като колец, като всички мъже от соя им; те се бяха почувствали твърде неловко да се присъединят към

етаирите, сякаш пропуснатата от тях засада във Водния лес бе отворила някаква пропаст между тях и останалите. Елам Доутри и Дав Айелин, и Евин Фингар. Хари Коплин и брат му Дарл, както и старият Били Конгар. Верин Тейн, братът на мелничаря, и дебелият Атан Дийрн, а също Кеврим ал-Ейзар, чиито внуци вече бяха отгледали синове, и Тък Падуин, дърводелецът, и...

Перин престана да ги брои и продължи на коня си към Верин, която стоеше край един от катапултите под бдителния поглед на Томас. Пълничката Айез Седай изгледа за миг Ейрам, после обърна птичия си поглед към Перин и вдигна вежда, сякаш се питаше за какво ли е дошъл да я безпокои.

— Малко съм изненадан, че ви виждам с Аланна все още тук — каза ѝ той. — Ако ви убият, ловът на момичета, които могат да преливат, ще вземе да свърши. Както и дърпането на конците на един тавирен, впрочем.

— А ние това ли правим? — Тя килна глава замислено. — Не — отрони тя най-сетне, — не мисля, че все още е време да си тръгваме. Ти си много интересен за изследване, също колкото Ранд, макар и по различен начин. И колкото онзи младеж, Мат. Ако можех да се разделя на три, щях да се лепна към всеки от вас тримата и да ви следвам всеки миг, ден и нощ, дори да трябваше да се омъжа за вас.

— Аз вече си имам жена. — Почувства се непривично, като го каза. Непривично и приятно. Имаше си жена, и тя беше в безопасност.

Тя го измъкна от унеса.

— Да, вярно е. Но не знаеш какво означава да си женен за Зарийн Башийр, нали? — Тя се пресегна, хвана секирата на клупа на колана му и я огледа. — Кога ще го смениш това с чука?

Той дръпна Стъпко назад и изтегли секирата от ръцете ѝ. Какво означава да е женен за Файле? Да се откаже от секирата? Какво искаше да каже тя? Какво знаеше?

— Айсам!

Гърленият рев се надигна като тътен и тролоците се появиха, всеки — с едни гърди по-висок от най-високия мъж, и наполовина поширок, тичаха през нивите — тромава маса от черна броня, хиляди, плътно един до друг, с огромни лица, изопачени от клюнове и животински муцуни, с рогати глави или покрити с пера гърди, с шипове на лактите и раменете, с извити като коси мечове и секири,

увенчани с остри шипове, с куки на копията и остри тризъбци — безкрайно, напирасщо море от зловещи оръжия. Зад тях върху коне като среднощен мрак в галоп препускаха мърдраали с гарвановочерни плащове, увиснали мъртвешки на раменете им.

— Айсам!

— Интересно — промърмори Верин.

Според Перин това не беше най-подходящата дума. За първи път тролоците викаха нещо разбираемо. Не че имаше някаква представа какво означава то.

Той погали брачната си панделка и се помъчи спокойно да подкара коня към центъра на бойния ред на Две реки. Етаирите се подредиха зад него с пряпореца с червената вълча глава, развят от силния вятър. Ейрам беше вдигнал меча си с две ръце.

— Готови — призова Перин. Гласът му беше твърд; направо не можеше да го повярва.

— Айсам!

И черният прилив се затъркаля напред с нечленоразделен вой.

Файле беше в безопасност. Нищо друго нямаше значение. Нямаше да си позволи да погледне лицата на мъжете, прострели се от двете му страни. Дочу същите резове, надигащи се от юг. От двете страни наведнъж! Никога досега не бяха опитвали такова нападение. Файле бе невредима.

— На четиристотин крачки! — По всички редици едновременно се надигнаха лъкове. Все по-близо идеше виещата маса — дългите здрави нозе гълтаха земята. По-близо. — Стреляй!

Звънът на тетивите се изгуби сред рева на тролоците, но градушка от стрели с гъши пера прошари небето и се изсипа над черната орда. Камъните от катапултите заизбухваха в огнени топки сред кипящата сган. Тролоците падаха — Перин виждаше как падат, премазани под ботуши и копита. Дори няколко мърдраала паднаха. Но приливната вълна продължи да се носи напред, запълвайки дупки и зевове, несъкрушима.

Не беше нужно да командва нов залп. Вторият полетя толкова бързо, колкото мъжете успяха да опънат лъковете си — втори порой от стрели се заиздига още преди първият да е паднал, след него последва трети, четвърти, пети. Сред тролоците избухваше огън — толкова бързо, колкото раменете на катапултите успяваха да се снишат —

Верин препускаше в галоп от катапулт на катапулт и се навеждаше от седлото си. А огромните озверели чудовища идеха и викаха на език, който Перин не проумяваше, но крещяха за кръв, за човешка кръв и за плът. Мъжете, снишени зад коловете, се надигнаха и насочиха оръжията си напред.

Мраз прониза Перин. Виждаше земята зад тролокския наплив вече покрита с техните мъртви и умиращи, но тролоците съвсем не изглеждаха по-малко. Стъпко танцуваше нервно на място, но той не можеше да чуе цвиленето му от тътнещия вой на тролоците. Десницата му плавно измъкна секирата. Още не беше настъпило пладне. „Сърцето ми е твое завинаги, Файле.“ Този път оградите едва ли...

Без дори да се забави, предният ред на тролоците премина през острите колове — чудовищата надаваха болезнени вресъци, докато се набиваха върху остриетата, тласкани от още и още огромни туловища, катерещи се по гърбовете им. Един последен залп от стрели свали предната редица на катраненочерната гмеж, а сетне копията, алебардите и саморъчно направените пики започнаха да се забиват и да секат връхлитащите тела в черни ризници, момчетата също стреляха от сламените покриви, ехтеше разкъсващ ушите рев. Бавно, неумолимо, бойният ред на Две реки вече се огъваше на няколко места. Ако се скършеше, където и да е...

— Отстъпвай! — изрева Перин. Един тролок с глиганска муцуна си проби път през редиците, размахал огромния си извит меч. Секирата на Перин разцепи главата му до муцуната. Стъпко се изправи на задните си крака. — Отстъпвай! — Дарл Коплин падна, стиснал се за бедрото, пронизано от дебело колкото мъжка китка копие; старият Били Конгар понечи да го извлече назад, продължавайки да държи непохватно копие за глигани; Хари Коплин заразмахва алебарда, за да защити брат си, отворил широко уста в привидно беззвучен вик. — Отстъпвай!

Не беше сигурен дали го чуват и си предават заповедта, или исполинската тежест на тролоците просто ги притиска, но бавно, стъпка по стъпка, неохотно, човеците заотстъпваха. Лоиал размахваше окървавените си брадви като чукове, с широко озъбена уста. Застанал до огиера, Бран забиваше мрачно с копието си — беше изгубил стоманения си шлем и олисялото му теме бе окървавено. Томас бе

опразнил кръг около Верин; тя бе изгубила коня си и с безумно разчорлени коси хвърляше топки от пламък и всеки ударен тролок лумваше, сякаш натопен във врящо масло. Но това не стигаше, за да бъдат спрени. Мъжете на Две реки отстъпваха. Гаул и Чиад се сражаваха, опрели гръб в гръб: на него му беше останало само едно копие, а тя замахваше и мушкаше с тежкия си нож. Назад. На запад и изток мъжете бяха извили реда си навън, за да попречат на тролоците да ги обкръжат във фланг, и ги обсипваха със стрели. Не стигаше. Назад.

Изведнъж едно огромно туловище с овнешки рога се опита да смъкне Перин от седлото — метна се зад него. Стъпко се срина под двойната тежест. Перин се помъчи да замахне със секирата, да се пребори с ръцете, по-големи от тези и на огиера, да ги махне от гърлото си. Тролокът изврещя — мечът на Ейрам бе прерязал гърлото му. Още докато чудовището се срутваше върху Перин, Калайджията се извърна плавно и прониза друг тролок в корема.

Пъшкайки от болка, Перин едва успя да се изтъркули настрана, когато копитата на един черен кон стъпиха в твърдата пръст, където допреди миг лежеше главата му. Бледо безоко лице се озъби над него и Чезнещият се надвеси от седлото си, смъртно черният меч изсвистя и обърса косата на темето му. Той замахна безмилостно със секирата и посече единия крак на коня. Кон и ездач се срутиха и докато падаха, той заби острието на секирата там, където трябваше да са очите на Получовека.

Докато измъкваше брадвата, видя Дейз Конгар, забола зъбците на вилата си в гърлото на тролок с козя муцуна. Чудовището сграбчи дългата дръжка с една ръка и замахна с кривия си меч към нея с другата, но Марин ал-Вийр невъзмутимо го посече с един удар на сатъра си. Друг тролок вдигна Боуд Каутон във въздуха за плитката; отворила широко уста във вик на ужас, тя заби топора си в косматото му рамо, докато в същото време сестра ѝ Елдрин мушкаше с копието за глигани в гърдите му, а сивокосата Нейса Айелин заби широкия си касапски нож в слабините му.

Нагоре и надолу, по цялата редица, докдето Перин можеше да види, жените се биеха. Техният брой бе единствената причина бойният ред все още да удържа, почти притиснат в стените на крайните къщи. Жени и мъже, рамо до рамо; някои от жените бяха почти момичета, но

пък и немалко от тези „мъже“ не бяха се бръснали още. Някои нямаше никога да го сторят. Къде бяха Белите плащове? „Децата!“ Щом жените бяха тук, нямаше кой да измъкне децата. „Къде са проклетите Бели плащове?“ Ако те се притечаха сега, щяха да спечелят поне няколко минути. Няколко минути, колкото да спасят децата.

Едно момче — същият бегач, който бе дошъл за него предната нощ, го сграбчи за ръката, докато се извъръщаше да подири етаирите. Етаирите трябваше да се опитат да направят пробив заради децата. Щеше да ги отпрати и да направи каквото може тук.

— Лорд Перин! — извика момчето през оглушителната шумотевица. — Лорд Перин!

Перин се опита да го отърси от себе си, а после го вдигна и момчето зарита във въздуха под мишницата му. Мястото му беше при децата. Разтеглени в плътна редица покрай къщите, Бан, Тел и останалите му етаири стреляха от седлата си над главите на мъжете и жените. Уил бе пуснал пряпореца на земята, за да може и той да стреля с лъка си. Тел бе успял някак да хване Стъпко — юздите на сивушкото бяха вързани за седлото му.

— Лорд Перин! Моля ви, чуйте ме! Господин ал-Тор казва, че някой напада тролоците! Лорд Перин!

Думите на момчето най-сетне стигнаха до съзнанието му. Той затъкна секирата в колана си и викна:

— Нападат ли ги? Кой?

— Не знам, лорд Перин. Господин ал-Тор ми каза да ви предам, че е чул някой да вика: „Девенов просек“.

Ейрам сграбчи Перин за ръката и безмълвно му посочи нанякъде с окървавения връх на меча си. Перин се извърна бързо и видя дъжд от стрели, сипещ се върху тролоците. От север. Нов залп вече достигаше най-високата точка на дъгата си.

— Бегом при другите деца — каза той и пусна момчето на земята. Трябваше да се качи на коня, за да може да види. — Бягай! Ти се справи чудесно, момче! — добави той, подтичвайки трмаво към Стъпко. Хлапето хукна към селото. Всяка стъпка жегваше крака на Перин с непоносима болка — навярно беше счупен. Нямаше време да мисли за това.

Сграбчил подхвърлените му от Тел юзди, той се метна на седлото. И се зачуди дали не вижда това, което му се иска да види, а не

това, което е истина.

Под развят флаг с червен орел сред стъпканите ниви стояха мъже в селски дрехи, с дълги лъкове, и стреляха. А до знамето, на седлото на Лястовица, седеше Файле, с Байн до стремето. Байн трябваше да е под това черно було. А лицето на Файле можеше да види ясно. Изглеждаше възбудена, страховита, изплашена и пълна с живот. И красива.

Мърдраали се мъчеха да извърнат част от тролоците, опитваха се да ги поведат в атака срещу хората на Стражеви хълм, но беше безполезно. Дори тролоците, които успяваха да се обърнат, рухваха преди да са преодолели и петдесет разкрача. Един от Чезнещите се срина заедно с коня си, не от стрели, а от ръцете и копията на изпадналите в паника тролоци. Сега бе ред на тролоците да заотстъпват, после побягнаха панически, присвивайки се от хвърчащите от двете посоки към тях стрели. Тролоци падаха, гинеха мърдраали. Настъпи истинска касапница, но Перин почти не го забелязваше. Файле.

Същото момче се появи до стремето му.

— Лорд Перин! — извика то и задърпа крачола му. — Лорд Перин! Господин ал-Тор каза да ви предам, че тролоците отстъпват. И те наистина викат: „Девенов просек“! Мъжете, искам да кажа. Сам ги чух!

Перин се наведе и разроши къдравата коса на момчето.

— Как се казваш, момко?

— Джайм Айбара, лорд Перин. Мисля, че съм ви братовчед. Някакъв поне.

Перин стисна за миг очи, за да спре сълзите си. Ръката му трепереше върху главата на момчето.

— Е, братовчеде Джайм, да разкажеш на децата си за този ден. И на внуците си да разкажеш, и на децата на своите внуци.

— Едва ли ще имам — отвърна Джайм. — Момичетата са ужасни. Все ти се смеят, не те оставят да направиш нещо сериозно и човек изобщо не може да ги разбере какви ги приказват.

— Смятам, че един ден ще разбереш, че не само не са ужасни, а тъкмо напротив. Някои неща ще си останат същите, но това ще се промени. — Файле.

Джайм го изгледа недоверчиво, но след това лицето му грейна в широка усмивка.

— Чакай да кажа само на Хад, че лорд Перин ме е нарекъл братовчед! — И се затича да каже на Хад, който един ден също щеше да има деца, както и всички други момчета — един ден. Слънцето беше спряло точно над главата му. Един час. Всичко беше свършило за не повече от един час. А сякаш бе отнело времето за цял живот.

Стъпко пристъпи напред и той осъзна, че сигурно го е сръгал с пети. Хората викаха оглушително, но той не ги чуваше. Там, където тролоците бяха пробили загражденията с тежестта на огромните си пълчища, зееха широки отвори. Той тръгна през един от тях, върху могила от тролокски трупове, без дори да го усети. Мъртви чудовища с щръкнали от телата им стрели лежаха навсякъде, тук-там по някой прикован за земята Чезнещ блъскаше с крака и ръце и се тресеше. Но той не видя всичко това. Очите му бяха приковани в едно. Файле.

Тя се отдели от редиците на мъжете от Стражеви хълм, като даде знак на Байн да не тръгва с нея, и се понесе към него. Яздеше толкова грациозно, сякаш черната кобила се бе превърнала в част от нея, изправила стройна снага и хванала небрежно юздите. Червената брачна панделка се вееше на косата ѝ. Трябваше да ѝ намери цветя.

За миг скосените ѝ очи го изгледаха, устата ѝ... Не беше възможно да изпитва несигурност, но той я надуши.

— Казах, че ще тръгна — отрони най-сетне тя, вдигнала глава. Лястовица затанцува на една страна, изпънала шия, и Файле я укроти, сякаш без да го усети. — Но не казах докъде. Но можеш да ме кориш.

Той не можа да ѝ отвърне нищо. Беше толкова красива. Искаше само да я гледа — красива, жива, тук с него. От нея лъхаше миризма на пот, леко примесена с ухание на треви. Не беше сигурен дали му се иска да се разсмее, или да заплаче. Навярно и двете. Искаше му се да напълни дробовете си с миризмата ѝ.

Намръщена, тя продължи.

— Те бяха готови, Перин. Наистина. Не се наложи да им казвам почти нищо, за да ги убедя да дойдат. Тролоците почти не бяха ги притеснили, но виждаха добре пушеците. Пътувахме усилно, двете с Байн, стигнахме в Стражеви хълм призори и потеглихме още по изгрев слънце. — Усмихна се широко, пламенна и горда. — Те ме последваха, Перин. Последваха ме! Дори Тенобия никога не е предвождала мъже в битка. Поиска веднъж, когато бях осемгодишна, но баща ми си поговори насаме с нея в покоите ѝ и когато пое към Погибелта, тя

остана. — И с примирена усмивка добави: — Струва ми се, че двамата с него понякога използвате едни и същи похвати. Тенобия го прати в изгнание, но тогава беше едва шестнадесетгодишна и Съветът на лордовете успя да я разубеди след няколко седмици. Ще посинее от яд, когато ѝ кажа. — Пое си дълбоко дъх и опря юмрук на бедрото си. — Ти няма ли да кажеш нещо? Или само ще ми стърчиш тук като космат пън? Не съм казвала, че ще напусна Две реки. Ти го каза, не аз. Нямах право да ми се сърдиш за това, че не съм направила нещо, което никога не съм обещавала! А ти ме отпрати, защото си мислеше, че ще умреш! Аз се върнах да...

— Обичам те.

Успя да изрече само това, но странно, сякаш се оказа достатъчно. Едва-що се отрониха думите от устата му и тя смуши Лястовица към него, прегърна го и опря лице на гърдите му. Така здраво го стисна, че сякаш искаше да го скърши на две. Той погали лекичко тъмната ѝ коса, само колкото да усети копrienената ѝ мекота, само колкото да я усети.

— Така се боях, че ще закъснея — промълви тя. — Мъжете на Стражеви хълм вървяха с всички сили, но когато пристигнахме и видях как тролоците се бият досами къщите, толкова много, сякаш селото беше затрупано от лавина, и не можах да те видя... — Тя бавно си пое дъх и издиша. Когато заговори отново, гласът ѝ вече беше по-спокоен. Малко. — Хората от Девенов просек дойдоха ли?

Той се сепна и дланта му спря да я гали.

— Да. Откъде знаеш? И това ли си го уредила ти? — Тя започна да се тресе; едва след малко той осъзна, че се смее.

— Не, сърцето ми, макар че щях да го направя, ако можех. Когато онзи човек дойде със съобщението си — „Ние идем“, — си помислих — надяхах те, — че означава точно това. — Вдигна глава и го погледна сериозно. — Не можех да ти го кажа, Перин. Не можех да събуждам напразни надежди у теб, след като само подозирах. Щеше да бъде твърде жестоко, ако... Недей да ми се сърдиш, Перин.

Засмян, той я вдигна от седлото ѝ и я постави пред себе си. Тя замаха ръце със смях, а после го прегърна.

— Никога, никога няма да ти се сърдя, къл... — Тя го прекъсна, притискайки с длан устата му.

— Мама казва, че най-лошото нещо, което татко ми ѝ е сторил, било когато ѝ се е заклел никога да не ѝ се сърди. Цяла година ѝ

трябвало, докато го накарала да се откаже от клетвата си, и казва, че дотогава му било трудно да живее, мъчейки се да я спазва. Ти ще ми се сърдиш, Перин, както и аз на теб. Ако искаш да ми дадеш друга брачна клетва, закълни ми се, че никога няма да криеш, когато си ми ядосан. Няма да мога да се оправям с нещо, което би скрил от мен, съпруге мой. Съпруге мой — повтори тя доволно и отново се притисна в гърдите му. — Колко обичам тези думи.

Той забеляза, че тя не обеща да му казва винаги, когато тя му се разсърди; но според досегашния му опит, в повечето случаи никак не му беше трудно да го разбере. А също така не му даде никакви обещания, че няма да крие тайни от него. Поне сега обаче това нямаше значение, след като тя беше с него.

— Няма да крия от теб, когато се ядосам, съпруго моя — обеща той. Тя го поизгледа накриво, сякаш не беше сигурна как да го разбира. „Никога не ще ги разбереш, братовчеде Джайм, но какво от това.“

Едва сега, внезапно, той забеляза мъртвите тролоци наоколо, като черна нива, с израснали по нея стръкове с пера, и тресящите се още мърдраали, все още отказващи да умрат. Бавно извърна Стъпко. Като двор на касапница, с посечени твари на Сянката, простиращ се на стотици крачки във всички посоки. По земята вече подскачаха врани и в небето кръжеше гъст облак лешояди. Гарвани обаче нямаше. Същото беше и на юг, според Джайм. Като доказателство, отвъд селото в небето се виеха други ята лешояди. Недостатъчно възмездие за Деселе, за Адора или за малкия Пет, или... Недостатъчно. Никога нямаше да е достатъчно. Нищо никога нямаше да възмезди загубата им. Той прегърна Файле — толкова здраво, че тя изпъшка, но когато се опита да я пусне, тя хвана ръцете му, стисна ги силно и ги задържа.

Откъм Емондово поле се изсипаха хора. Бран, куцукащ и подпиращ се на копие, Марин, усмихната и прегърнала го през кръста, Дейз, прегърнатата от мъжа си, Уит и Гаул, и Чиад, хванати за ръце и свалили булата си. Ушите на Лоиал бяха клюмнали уморено, а лицето на Трам беше зацапано с кръв. Флан Луин стоеше изправен единствено с помощта на жена си Адайн; кръв имаше почти по всички, а също така и набързо направени превръзки. Но въпреки това множеството напираше — Елам и Дав, Евин и Ейрам, Евард Кандуин и Буел Доутри, Хю и Тад, конярите от хана, Бан, Тел и етаирите, яхнали конете си, отново с разветия пряпорец. Сега той не можеше да различи

липсващите лица, видя само живите. Верин и Аланна на конете си, с Томас и Ивон, яздещи плътно след тях. Старият Били Конгар, размахващ кана, със сигурност пълна с ейл, а може би и с ракия, както и Кен Буйе, както винаги сбръчкан и чворест, но сега и насинен, и Джак ал-Сийн, прегърнал през рамо жена си, с всичките им синове и дъщери около тях, с жените и мъжете им. Рен и Ила, все още с бебетата на гърбовете. И още. Лица, които той изобщо не познаваше — мъже, които трябваше да са от Девенов просек и тамошните ферми. Момчета и момичета тичаха между тях и се смееха.

Те ги заобиколиха в голям кръг — мъжете на Стражеви хълм, Файле и той самият бяха в центъра. Всеки отбягваше да погледне умиращите Чезнещи и никой сякаш не забелязваше просналите се наоколо твари на Сянката, а само двойката на гърба на Стъпко. Гледаха ги безмълвно и дълго, докато Перин не започна да се изнервя. „Защо някой не каже нещо? Защо са ме зяпнали така?“

Белите плащове се появиха, подкарали конете си бавно откъм селото, в сияйна колона от по четирима, с Дейн Борнхалд и Джарет Биар начело. Всеки бял плащ блестеше, сякаш току-що изпран; всяка пика бе наклонена изрядно под един и същи ъгъл. Надигна се глух ропот, но хората се отдръпнаха, за да ги пропуснат в кръга.

Борнхалд вдигна ръката си в метална ръкавица и колоната спря. Беше застанал точно срещу Перин.

— Свърши се, твар на Сянката. С тролоците тук е приключено. Както се споразумяхме, сега те арестувам като Мраколюбец и убиец.

— Не! — Файле гневно погледна Перин. — Какво иска да каже той с това „както се споразумяхме“?

Думите ѝ бяха заглушени от рева, надигнал се от всички страни:

— Не! Не! Не ще го вземеш! Златоокия!

Без да отмества поглед от Борнхалд, Перин вдигна ръка и бавно се възцари тишина. Когато всички млъкнаха, той каза:

— Казах, че няма да се възпротивя, ако помогнете. — Изненадващо колко спокоен беше гласът му; но отвътре кипеше с бавен, смразяващ гняв. — Ако бяхте помогнали, Бял плащ. Къде бяхте вие?

Дейз Конгар пристъпи напред. Уит тръгна след нея, сякаш бе решил никога повече да не я изпуска. А и тя го бе прегърнала по същия начин. Странна картинка бяха двамата, тя — забила здраво дръжката

на вилата в земята, с една глава по-висока от него, решена сякаш да си го опази на всяка цена.

— Бяха на Моравата — обяви тя високо. — Подредени на конете си, гиздави като момиченца, готови за танц на Слънцеднева. Дори не помръднаха. Точно това ни накара да дойдем... — свиреп утвърдителен ропот се надигна откъм жените, — ...когато видяхме, че всеки миг ще ви надвият, а те си седяха там като чукани!

Борнхалд не отмести нито за миг очите си от Перин. Дори не мигна.

— Да не си мислил, че ще ти повярвам? — подсмихна се той презрително. — Планът ти се провали само защото дойдоха тези, другите, нали? Не можеш да твърдиш, че заслугата е твоя. — Файле се помръдна, но без да отмества поглед от мъжа, Перин постави пръст на устните ѝ тъкмо когато си отваряше устата. Тя го захапа — здраво, — но той не каза нищо. Гласът на Борнхалд се извиси: — Ще те видя на бесилото, твар на Сянката. Ще те видя обесен, каквото и да струва това! Ще те видя мъртъв, дори светът да пламне! — Последното го извика и хвана дръжката на меча си; един едър Бял плащ зад него — Фарран, така май се казваше — извади своя с доволна усмивка, за разлика от озъбения Биар.

И замръзнаха, когато около тях се надигнаха лъкове. Високите седла заскрибуцаха под задниците на смутените мъже. Борнхалд не показва страх, не замириса дори — омраза беше миризмата му. Очите му трескаво обходиха народа на Две реки, обкръжил хората му, и отново се върнаха на Перин, все така жарки и пълни с омраза.

Перин махна с ръка и лъковете бавно се отпуснаха.

— Нямаше да помогнете. — Гласът му бе като студено желязо, твърд като наковалня. — Откакто дойдохте в Две реки, помощта, която оказвахте, беше почти случайна. Изобщо не ви интересуваше дали изгарят хора, дали ги избиват, стига само да намерите някой, когото да наречете Мраколюбец. — Борнхалд потръпна, въпреки че очите му още горяха. — Време е вече да си вървите. Не само от Емондово поле. Време е да си събереш Белите плащове и да се махнете от Две реки. Веднага, Борнхалд. Напускате веднага.

— Ще те видя обесен един ден — отвърна тихо Борнхалд. Махна с ръка към колоната да го последва и пришпори коня си напред, сякаш искаше да прегازی Перин.

Перин дръпна Стъпко настрана — искаше тези хора да се махнат без никакви убийства повече. И нека този човек се утешеше с последния си акт на предизвикателство.

Борнхалд не извърна глава, но Биар изгледа Перин с мълчалива омраза, а Фарран по някаква причина го погледна със съжаление. Останалите гледаха напред, докато се изнизваха сред дрънчене на сбруи и тропот на копита. Кръгът безшумно се разтвори и те поеха на север.

След като и последните Бели плащове се отдалечиха, десетина-дванадесет мъже пристъпиха към Перин, всички ухилени нетърпеливо. Той не познаваше никого от тях. Водачът им беше човек с широк нос и грубовато лице, облечен с фермерско палто с широка яка. Той се поклони непохватно, опрян на лъка си.

— Джериннар Барстир, милорд Перин. Джер, така ми викат. — Говореше бързо, сякаш се боеше да не го прекъснат. — Да прощавате, че ви досаждаме. Част от нас ще се погрижат Белите плащове да се ометат по живо, по здраво, ако ви е угодно. Мнозина искат да се приберат по домовете си, макар да не могат да успеят преди да се мръкне. Още толкоз Бели плащове имаше в Стражеви хълм, но не пожелаха да дойдат. Заповед имали да пазят здраво стана си, така разправяха. Пасмина глупаци, ако питате мен, а на нас ни омръзна да ни се мотаят, да си врат носовете по хорските къщи и да ни карат да си обвиняваме съседите за какво ли не. Ще се погрижим да се ометат, ако ви е угодно. — Той погледна смутено Файле, но продължи да говори все така бързо. — Да ме прощавате, лейди Файле. Не исках да ви досадя, на вас и на лорда ви. Искахме само да му кажем, че сме с него. Чудесна жена си имате, милорд. Чудесна жена. Моля да не ми се обидите, милейди. Е, още е светло, а празни приказки овци не стрижат, дето е речено. Да прощавате, че ви досадих, милорд Перин. Моля за прошка, лейди Файле. — Той отново се поклони заедно с останалите и всички се заотдръпваха, подкарани от него с думите: — Хайде, няма какво да досаждаме на лорда и неговата лейди. Хайде, че работа ни чака.

— Кой беше този? — каза Перин, леко зашеметен от това словоизлияние; Дейз и Кен, взети заедно, нямаше да могат да изговорят толкова наведнъж. — Познаваш ли го, Файле? От Стражеви хълм ли е?

— Господин Барстир е кметът на Стражеви хълм, а другите са селският съвет. Женският кръг на Стражеви хълм ще изпрати делегация тук начело с Премъдрата си, след като се уверят, че е безопасно. Да видят дали „лорд Перин“ е подходящ за Две реки, така казаха, но всички ме помолиха да им покажа как да ти направят реверанс, а Премъдрата, Еделе Гаелин, ще ти донесе петмез от ябълки.

— О, да ме изгори дано! — изпъшка той. Вече се разпростираше. Знаеше си той, че трябваше да го премаже още в зародиш. — Не ме наричайте така! — викна той след заминаващите си мъже. — Аз съм ковач! Чухте ли ме? Ковач! — Джер Барстир се извърна към него, махна с ръка и кимна, след което отново подкара другите.

Сподавяйки смеха си, Файле го дръпна за брадата.

— Ти си един сладък глупак, ковачо мой, мой повелителю. Твърде късно е вече да се връщаш назад. — Изведнъж усмивката ѝ стана наистина палава. — Съпруже, няма ли някаква възможност да поостанеш насаме с жена си скоро? Бракът ни, изглежда, ме прави дръзка като доманска кокона! Знам, че сигурно си уморен, но... — Тя млъкна, изпищя и се хвана здраво за палтото му, щом той пришпори Стъпко в галоп към хана. А възгласите наоколо този път изобщо не го притесниха.

— Златоокия! Лорд Перин! Златоокия!

А от дебелия клон на един разлистен дъб в края на Западния лес Ордийт се взираше към Емондово поле. Беше невъзможно. „Избийте ги. Изтрепете ги.“ Всичко беше вървяло според замисъла му. Дори Айсам бе заиграл в ръчичките му. „Защо този тъпак престана да вкарва тролоци? Трябваше да вкара достатъчно, та Две реки да почернеят от тях!“ Слюнка потече от устата му, но той не забеляза, както не забеляза и че ръката му неволно посяга към колана. „Бий ги, докато сърцата им се пръснат! Тъпчи ги в земята, докато запищят!“ Всичко бе замислено, за да привлече Ранд ал-Тор, а се получи това! Две реки бяха оцелели. Няколкото опожарени ферми не се брояха, нито неколцината фермери, посечени за казаните на тролоците. „Искам Две реки да пламне, да пламне така, че огънят да живее в хорските сърца хиляда години!“

Той огледа знамето, веещо се над селото, и другото, не много далече под него. Пурпурна вълча глава на обкръжено с червено бяло

поле, и червен орел. Червена кръв на Две реки трябваше да се пролее, за да накара Ранд ал-Тор да завие. Манедерен. „Това е знамето на Манедерен.“ Някой им беше разказал за Манедерен. Какво знаеха тези глупци за славата на Манедерен? „Манедерен. Да.“ Имаше повече от един начин да ги удари. Той така се разсмя, че едва не падна от дъба — и изведнъж осъзна, че не се държи с две ръце. Едната му ръка беше стиснала колана му, където трябваше да виси кама. Усмивката му се изкриви в озъбено ръмжене. Бялата кула държеше онова, което му бяха отнели. Което си беше негово по право, древно, още от Тролоксските войни.

Той се смъкна на земята и се покатери на коня си, след което погледна спътниците си. Неговите псета. Трийсетина от Белите плащове бяха останали с него, без вече да носят бели плащове, разбира се. Ръжда покриваше тъмните им ризници и Борнхалд никога нямаше да познае тези изпити, недоверчиви лица, мръсни и необръснати. Гледаха Ордийт с подозрение, примесено със страх, без дори да обръщат очи към мърдраала сред тях, чието бледо като личинка безоко лице се беше вдървило като техните. Получовекът се боеше, че Айсам ще разбере; Айсам бе останал крайно недоволен, след като нападението над Таренов сал остави толкова много хора да се спасят и да разнесат надалече вестта за ставащото в Две реки. Ордийт се изкиска при мисълта, че Айсам е недоволен. Но това беше проблем за по-късно.

— Тръгваме за Тар Валон — викна той. Здрава езда, за да изпреварят Борнхалд до сала. Знамето на Манедерен, вдигнато отново в Две реки след толкова векове. Как го беше обезпокоявал този Червен орел преди толкова векове. — Но най-напред Кемлин! — „Избий ги! Изтрепи ги!“ Първо Две реки, после Ранд ал-Тор, а сетне...

Смеейки се, той препусна в галоп на север през леса, без да се обръща да види дали го следват. Щяха да го следват. Нямаше къде да идат.

ГЛАВА 57

РУШЕНИЕ В ТРИДЕЛНАТА ЗЕМЯ

Разтопеното слънце изпичаше Пустошта, но от планините на север вече се спускаха сенки. Сухите хълмища под копитата на Джейде-ен миля след миля се изтъргулваха назад. Планините бяха приковали взора на Ранд още щом изникнаха на хоризонта, без снежни покривки и не толкова високи, колкото Мъгливите планини, камо ли колкото Гръбнака на света, проядени ридове кафяв и сив камък, прошарени на места с жълто, червено или искрящи петна, така насечени, че човек би си помислил дали да не опита да прекоси пеш първо Драконовата стена. Той въздъхна, намести се на седлото и оправи шуфата. Сред тези планини лежеше Алкаир Дал. Скоро щеше да настъпи някакъв край, или начало. Навярно и двете. Скоро.

Жълтокосата Аделин крачеше леко пред пъстрия жребец, още девет обгорели от слънцето Фар Дарейз Май образуваха широк пръстен около него, всички с кръгли щитове и копия в ръце, с къси лъкове на рамо, с черни була, провиснали на гърдите им, готови да бъдат вдигнати. Почетната гвардия на Ранд. Айилците не го наричаха така, но нали Девите бяха дошли заради честта на Ранд. Толкова много различия, а той не разбираше смисъла и на половината от тях, дори след като ги видеше.

Например поведението на Авиенда спрямо тях и тяхното спрямо нея. През повечето време, както сега, тя вървеше до коня му и зелените ѝ очи под тъмния шал бяха впити в планините напред. Не разменяше с Девите повече от една-две думи, но не това беше странното. Държеше ръцете си скръстени: ето това беше. Девите знаеха, че тя носи костената гривна, но въпреки това се правеха, че не я виждат. Тя пък не искаше да си я свали, но си криеше китката всеки път, когато ѝ се стореше, че може би я гледат.

„Нямаш общество“ — беше му отвърнала Аделин, когато той подхвърли, че и някои други освен Девите могат да му осигурят ескорт. Всеки вожд, все едно дали на клан или септа, щеше да бъде

съпровождан от мъже от обществото, към което е принадлежал преди да стане вожд. „Ти си нямаш общество, но майка ти е била Дева.“ Жълтокосата жена и останалите девет не бяха погледнали към Авиенда, застанала на няколко крачки встрани в преддверието към покрива на Лиан. Нарочно не я бяха погледнали. „В продължение на неизброими години Девите, които не са пожелавали да се откажат от копието, са предавали бебетата си на Мъдрите, за да ги дадат на други жени, без да се знае къде отива детето, нито дали е момче, или момиче. Сега синът на една Дева се е върнал при нас и ние го знаем. Ще отидем в Алкаир Дал за твоя чест, сине на Шайел, Дева на Чумай Таардад.“ Лицето ѝ бе изпълнено с такава решимост — както и на всички, в това число и на Авиенда — че той си помисли, че могат да му предложат да потанцуват копията, ако откаже.

След като прие, го накараха отново да мине през ритуала „Помни честта“, но този път с някаква напитка, наречена ууский, направена от к'курз, която трябваше да изпие до дъно от малка чашка с всяка от тях. Десет Деви; десет малки чашки. Течността приличаше на леко оцветена в кафяво вода, имаше почти воднист вкус... и беше по-силна от двойно преварена ракия. След това се оказа, че не може да върви, и те го отведоха до леглото му въпреки бурните му протести, доколкото можеше да се съпротивлява, защото непрекъснато го гъделичкаха и той не можеше да си поеме дъх от смях. Всички с изключение на Авиенда. Не че тя се махна. Тя остана да бди над него през цялата нощ с лице, безизразно като камък. Когато Аделин и останалите най-сетне го напъхаха под завивките и го оставиха, Авиенда седна до вратата и го загледа каменно, докато той не заспа. Когато се събуди, тя все още беше там и продължаваше да го гледа. И отказа да разговаря с него за Деви и за ууский — що се отнася до нея, това все едно не се беше случило. Дали и Девите щяха да бъдат толкова мълчаливи по въпроса? И как изобщо можеше да погледне в лицето десет жени и да ги попита защо го бяха напили така и защо си бяха играли с него, докато го събличаха и го слагаха да си легне?

Толкова различия, повечето от които изобщо не разбираше, и не можеше да се разбере кое от тях може да го препъне и да съсипе всичките му планове. Но въпреки това той не можеше да си позволи да чака. Той се обърна и погледна назад. Стореното — сторено. „А кой може да каже какво предстои?“

Тардад го следваха. Не само Таардад Девет долини и Джиндо, но и Миади и Четирите камъка, Чумай, Кървава вода и още и още, широки колони, обкръжили виещите се фургони на амбулантите и групата на Мъдрите, опнали се чак на две мили назад, в трептящата знойна омара, предхождани от съгледвачи и бегачи. Всеки ден идваха нови, в отговор на вестовоите, пратени от Руарк в първия ден; сто мъже и Деви тук, триста — там, после петстотин — според големината на всяка септа.

В далечината от югозапад се приближаваше на бегом друг отряд — зад него се виеше прах. Възможно бе да принадлежат на друг клан на път за Алкаир Дал, но той не мислеше, че е така. Все още бяха представени едва две трети от всички септи, но той бе пресметнал, че зад него ще се изпънат в нишка над петнадесет хиляди Таардад Айил. Цяла армия в поход, и все нарастваща. Почти цял клан, дошъл за срещата на вождовете в нарушение на всички традиции.

Но ето че Джейде-ен изкачи поредната височина и там, в дълга, просторна кухня, пред очите му се разкри панаирът, събран на отсрещните хълмове — биваците на вождове на кланове и септи, които вече бяха дошли.

Сред двестата или триста ниски шатри с вдигнати платнища се бяха проснали павилиони от същата сивкавокафява материя, изпъната достатъчно високо, за да може да се стои прав, със стоки, подредени върху одеяла със същия цвят — ярко гледжосани гърнета и още по-ярки черги, накити от сребро и злато. Главно айилска изработка, но сигурно щеше да има и изделия от земите извън Пустошта, включващи навярно коприна и слонова кост далече от изток. Но като че ли никой не търгуваше: малцината мъже и жени, които се мяркаха, седяха самотни из павилионите.

От петте лагера, пръснати по склона, четири изглеждаха също толкова празни, с по няколко дузини мъже или Деви, щъкащи между шатрите, стигащи за не повече от по хиляда души. Петият стан се беше проснал на два пъти по-голямо пространство от останалите и в него се виждаха стотици хора, с може би още толкова, ако не и повече, вътре в шатрите.

Руарк притича до билото на хълма зад Ранд със своите десет Аетан Дор, Червените щитове, последван от Хейрн с десет Тайн Шари, Вярната кръв, и още около четиридесет вождове на септи със своя

ескорт, всички с копия и кожени щитове, с лъкове и колчани. Само те образуваха внушителна сила, по-голяма от онази, която беше превзела Тийрския камък. Някои от айилците в станове и между павилионите се загледаха към билото. Не към събралите се там айилци, подозираше Ранд. Към него — човека на кон. Рядка гледка в Триделната земя. Скоро, много скоро щеше да им покаже повече.

Погледът на Руарк се спря на най-големия лагер, където от палатките извираха още и още айилци в кадин-сор, и всички се взираха в тяхна посока.

— Шайдо, освен ако не греша — каза той тихо. — Куладин. Ти не си единственият, нарушил обичая, Ранд ал-Тор.

— И сигурно е добре, че го направих. — Ранд дръпна шуфата през главата си и я натика в джоба на палтото си върху ангреала — статуйката на кръглолик мъж с меч на коленете. — Ако бяхме дошли според обичая... — Шайдо вече прииждаха към височините, явно оставяйки шатрите си празни. И предизвиквайки леко вълнение сред останалите биваци и панаира. Айилците се отказаха да се взират към човека на коня и се загледаха след Шайдо. — Щеше ли да можеш да си пробиеш път до Алкаир Дал срещу два пъти повече хора, Руарк?

— Не преди да е паднала нощта — отвърна замислено вождът. — Не дори срещу жалките крадци на псета Шайдо. Това е повече от нарушение на обичая! Дори Шайдо би трябвало да имат повече чест!

Сред останалите Таардад на билото се надигна гневен ропот на съгласие. С изключение на Девите — по някаква причина те се бяха струпали около Авиенда и си говореха нещо сериозно. Руарк каза тихо няколко думи на един от Червените щитове и мъжът се обърна и се затича обратно по хълма към приближаващите се Таардад.

— Ти очакваше ли това? — попита Руарк, след като Червения щит тръгна. — Затова ли събра целия клан?

— Не точно това, Руарк. — Шайдо започнаха да оформят бойна линия пред един тесен проход сред планините. Забулваха се. — Но не виждах друга причина Куладин да тръгне посред нощ, освен за да бърза да стигне някъде, а закъде другаде би тръгнал, освен за тук, за да ми създаде неприятности? Да не би другите вече да са в Алкаир Дал? Защо?

— Възможността, предложена на вождовете да се срещнат, не е за изпускане, Ранд ал-Тор. Ще има обсъждания на погранични

спорове, права над пасища, още много неща. Водата. Когато се срещнат двама айилци от различни кланове, те обсъждат водата. Срещнат ли се трима, от три клана — обсъждат водата и пасищата.

— А от четири? — попита Ранд. Пет клана вече бяха представени и с Таардад ставаха шест.

Руарк се поколеба за момент и несъзнателно пипна едно от копията си.

— Четири ще танцуват копията. Но тук не би трябвало да стане така.

Таардад се разделиха, за да отворят път на Мъдрите, загърнали главите си в шалове. Моарейн, Лан и Егвийн язدهа след тях. Мат също — леко встрани и самотен, хванал копието с черната дръжка. Шапката му с широката периферия засенчваше лицето му.

Стражникът кимна сдържано, щом видя Шайдо.

— Голяма бъркотия може да стане — каза той тихо. Черният му жребец изглежда накриво пъструшкото на Ранд и той го потупа по шията, за да го успокои. — Но не сега, струва ми се.

— Не сега — съгласи се Руарк.

— Да можеше само да... ми позволиш да дойда с теб. — С изключение на това леко натъртване гласът на Моарейн беше както винаги сдържан; хладно спокойствие се бе изписало на незасегнатото ѝ от възрастта лице, но тъмните ѝ очи се взираха в Ранд, сякаш да го умилюват.

Амис завъртя глава и дългата ѝ бяла коса, увиснала под шала, се разлюля.

— Решението не е негово, Айез Седай. Това е работа на вождовете. Мъжка работа. Ако сега те пуснем в Алкаир Дал, следващия път, в който се срещнат Мъдри или надзорнички на покрив, някой вожд на клан ще пожелае да си напъха носа. Те си мислят, че се месим в делата им, и често се опитват да се месят в нашите. — Тя бързо се усмихна на Руарк, за да покаже, че не включва него. Безизразното лице на мъжа ѝ подсказа на Ранд, че той смята обратното.

Мелайне стисна шала си под брадичката и се втренчи открито в Ранд. Макар и да не беше съгласна с Моарейн, най-малкото му нямаше доверие за онова, което се канеше да направи. Почти не беше спал,

откакто напуснаха Студени скали; ако бяха надничали в сънищата му, щяха да видят само кошмари.

— Внимавай, Ранд ал-Тор — каза Баир, сякаш прочела мислите му. — Когато е уморен, човек допуска грешки. Днес не можеш да си позволиш грешки. — Тя придърпа шала около тънките си рамене и тънкият ѝ глас придоби почти сърдита нотка. — Ние не можем да ти позволим да направиш грешки. Айилците не могат да ти позволят.

Зад тях на билото излезе и керванът — първо белият фургон на Кадийр с набития, облечен в кремаво палто амбулант на капрата и Изендре, цялата в бяла коприна, държаща над себе си подходящ за облеклото ѝ слънчобран. Следваше го фургонът на Кейле — Натаил държеше поводите до нея, — после покритите с платнища други фургони и накрая трите големи фургона водоноски, като огромни бурета на колелета. Амбулантите поглеждаха Ранд, докато фургоните им изтрополяваха покрай него — Кадийр и Изендре, Натаил в обшития си с разноцветни кръпки веселчунски плащ, и Кейле, чиито обемисти телеса бяха натъпкани в снежнобяла рокля. Ранд потупа шията на Джейде-ен. Мъже и жени наизлязоха от лагера, за да посрещнат идещите към тях фургони. Шайдо чакаха. Скоро, много скоро.

Егвийн спря сивата си кобила до Джейде-ен. Пъструшкото понечи да подуши Мъгла и тя раздражено го сръфа по врата.

— Не ми даде никаква възможност да поговоря с теб от Студени скали, Ранд. — Той не отвърна нищо. Сега тя беше Айез Седай — и не само защото се бе обявила за такава. Беше се чудил дали и тя не наднича в сънищата му. Лицето ѝ беше напрегнато, тъмните ѝ очи — уморени. — Недей да го таиш в себе си, Ранд. Ти не се сражаваш сам. И други се бият заради теб.

Намръщен, той се опита да отклони погледа си от нея. Първото, за което си помисли, беше Емондово поле и Перин, но допускаше, че тя знае къде е отишъл Перин.

— Какво искаш да кажеш? — попита я той най-сетне.

— Аз се сражавам за теб — каза Моарейн преди Егвийн да успее да отвори уста. — Както и Егвийн. — Двете се спогледаха бързо. — Хора, които не го знаят, се бият за теб, и то много повече, отколкото ти познаваш. Ти не разбираш какво означава това, че насилваш нишките на Вековното взмо, нали? Вълните от твоите действия, вълните от самото ти съществуване преминават през Шарката, за да променят

заплитането на нишки на живот, за които никога няма да разбереш. Битката далеч не е само твоя. И все пак ти стоиш в сърцевината на тази паяжина на Шарката. Провалиш ли се и паднеш — всичко се проваля и рухва. Щом аз не мога да отида с теб в Алкаир Дал, то нека Лан да те придружи. Един чифт очи повече, един меч, който да пази гърба ти. — Стражникът я погледна намръщено. При тези забулени за убийство Шайдо едва ли щеше да я изостави с охота.

Едва ли Моарейн и Егвийн допускаха, че е забелязал бързия поглед, който си размениха. Значи си имаха тайна, която пазеха от него. Егвийн наистина имаше вече очи на Айез Седай, тъмни и неразгадаеми. Авиенда и Девите бяха пристъпили зад него.

— Нека Лан остане с теб, Моарейн. Фар Дарейз Май носят моята чест.

Устните на Моарейн се присвиха, но що се отнася до Девите, това явно бяха най-подходящите думи. Аделин и останалите се ухилиха широко.

Айилците вече се трупаха около фургоните. Не всички от новодошлите обръщаха внимание на айилците. Кейле и Изендре се гледаха втренчено, изправени край фургоните си. Натаил говореше припряно на едната жена, а Кадийр — на другата, докато най-сетне двете не прекратиха този свой двубой с погледи. Ако бяха мъже, Ранд щеше да очаква отдавна да са се сбили.

— Бъди нащрек, Егвийн — каза Ранд. — Всички бъдете нащрек.

— Дори Шайдо не ще притеснят Айез Седай повече, отколкото биха притеснили Баир, Мелайне или мен — каза Амис. — Някои неща са недопустими дори за Шайдо.

— Просто бъдете нащрек! — Не искаше да го каже толкова рязко. Дори Руарк го зяпна изумен. Не разбираха, а той не смееше да им го каже. Все още не. Кой щеше пръв да задейства капана си? Трябваше да рискува тях, както и себе си.

— Ами аз, Ранд? — каза изведнъж Мат. Подхвърляше една златна монета. — Имаш ли някакви възражения да дойда с теб?

— Искаш ли? Мислех, че ще останеш с амбулантите.

Мат изгледа намръщен фургоните долу, а после — подредилите се пред изхода на планинската клисура Шайдо.

— Не мисля, че ще е много лесно да се измъкна оттук, ако се убиеш. Да ме изгори дано, ако не ме натикваш в казана за сапун, тъй

или и... Довиеня — измърмори той. Ранд го беше чувал да го казва и преди. Лан твърдеше, че на Древния език означавало „късмет“. Мат хвърли златната монета във въздуха, но когато посегна да я хване, тя отскочи от пръстите му и падна на земята. И колкото и да беше невероятно, падна на ръба си и се затъркаля надолу, подскачайки през цепнатините на спечената от слънцето глина и проблясвайки под слънчевата светлина, по целия път надолу чак до фургоните, където най-сетне спря. — Да ме изгори дано, Ранд — изръмжа той. — Ти го направи, нали?

Изендре вдигна монетата и погледна към билото. Другите също зяпнаха нагоре — Кадийр, Кейле и Натаил.

— Можеш да дойдеш — каза Ранд. — Руарк, май вече е време.

Вождът на клана се озърна през рамо.

— Да. Като че ли... — Зад него десетина гайди засвириха бавна мелодия. — Хайде.

С гайдите се надигна песен. Айилските момчета преставаха да пеят, когато стигнеха мъжество, освен в определени случаи — всъщност само в бойни песни и при оплаквания на мъртвите. Сега се чуваха и гласове на Деви, но дълбоките мъжки гласове ги поглъщаха.

Мий с копията — слънцето се издига високо.

Мий с копията — спуска се слънцето ниско.

На половин миля наляво и надясно се появиха Таардад, тичащи в ритъма на песента в две широки колони, с вдигнати копия и забулени лица, безкрайни колони, спускащи се надолу по склоновете.

Мий с копията — кой от смъртта бои се?

Мий с копията — не познавам такъв!

В станове на кланове и долу, при панаира, айилците се загледаха удивени. Нещо в стойката им подсказа на Ранд, че са загубили дар слово. Някои от коларите на фургоните стърчаха

втрещени; други пуснаха мулетата и се заприкриваха зад фургоните. А Кейле и Изендре, Кадийр и Натаил гледаха към Ранд.

Мий с копията — докле животът държи те.

Мий с копията — докле се изсипе животът.

Мий с копията...

— Тръгваме ли?

Не изчака Руарк да кимне, а смуши Джейде-ен и се спусна по склона. Аделин и останалите Деви тръгнаха с него. Мат се поколеба за миг, преди да смуши Пипе с шпорите си, но Руарк и вождовете на септите на Тардад, всеки със своята десятка, закрачиха веднага след пъструшкото. По средата на пътя до шатрите на панаира Ранд се извърна да погледне назад към билото. Моарейн и Егвийн бяха там, възседнали конете си, и Лан, също и Авиенда с трите Премъдри. Всички се взираха в него. Почти бе забравил какво е да няма хора, които да не се взират в него.

Докато яздеше към панаира, оттам тръгна да го срещне пратеничество от десетина жени, отрупани със злато, сребро и слонова кост, и още толкова мъже в техните сивкавокафяви кадин-сор, но без оръжие освен ножовете на коланите, и то в повечето случаи по-малки от тежкия нож, който носеше Руарк. При все това те застанаха така, че принудиха Ранд и останалите да спрат, и като че ли не обръщаха внимание на забулените Таардад, които се изливаха като порой от изток и от запад.

Мий с копията — сън е животът.

Мий с копията — ще свърши сънят.

— Не очаквах това от теб, Руарк — каза един едър посивял мъж. Не беше дебел — Ранд не беше виждал дебел айилец досега, — обемистото му тяло беше само мускули. — Дори от Шайдо беше изненада, но ти!

— Меният се времената, Мандуин — отвърна Руарк. — Откога са тук Шайдо?

— Пристигнаха тъкмо по изгрев слънце. Защо са пътували през нощта — кой може да каже? — Мандуин погледна навъсено Ранд, после Мат. — Странни времена наистина, Руарк,

— Кои други са тук освен Шайдо? — попита Руарк.

— Ние, Гошиен, дойдохме първи. После Шаарад. — Едрият мъж направи гримаса при името на кръвните си врагове и продължи да оглежда двамата влагоземци. — Чарийн и Томанеле дойдоха по-късно. И последни Шайдо, както казах. Севанна убеди вождовете да влезе едва преди малко. Баел не виждаше смисъл да се срещаме днес, нито някои от останалите.

Една жена на средна възраст, с коса по-жълта и от тази на Аделин, опря юмруци на кръста си и гривните ѝ от злато и кост издрънчаха — бяха толкова много, колкото тези на Амис и сестрожената ѝ, взети заедно.

— Чуваме, че Оня, що иде със Зората е дошъл от Руйдийн, Руарк. — Гледаше начумерено Ранд и Мат. Както и цялото пратеничество. — Чуваме, че Кар-а-карн ще бъде провъзгласен днес. Преди да са дошли всички вождове на кланове.

— Значи някой ви е изрекъл пророчество — каза Ранд и смуши коня си напред. Айилците се отдръпнаха от пътя му.

— Довиеня — промърмори Мат. — Мия довиеня несодин соенде. — Каквото и да означаваше, прозвуча като трескаво пожелание.

Колоните на Таардад се бяха озовали от двете страни на Шайдо и се обърнаха с лице към тях на неколкостотин крачки разстояние — все така забулени, все така пеещи. Всъщност не правеха нищо, което можеше да се сметне за заплашително. Само стояха на място — надвишаваха петнадесет до двадесет пъти броя на Шайдо и пееха, а гласовете им тътнеха в монотонна мелодия.

Мий с копията — докато сянката се скрие.

Мий с копията — докато пресъхне водата.

Мий с копията — колко далече домът е?

Мий с копията — докато умра!

Руарк вдига ръка към булото си.

— Не, Руарк — каза Ранд. Искаше да му каже, че се надява да не се стигне до това, но айилецът го разбра превратно.

— Прав си, Ранд ал-Тор. Никаква чест за Шайдо. — Руарк пусна булото си и извика: — Няма чест за Шайдо!

Ранд не се обърна да погледне, но знаеше, че булата зад него се спускат.

— О, кръв и пепел! — изломоти Мат. — Кръв и проклета пепел!

Мий с копията — докато слънцето изстине.

Мий с копията — докато водата потече.

Мий с копията...

Редиците на Шайдо се помръднаха неловко. Каквото и да им бяха наредили Куладин и Севанна, те можеха да броят. Да танцуват копията с Руарк и тези около него беше едно, макар да нарушаваше обичая; да се изправят срещу Таардад, достатъчно на брой, за да ги пометат като лавина, беше съвсем друго. Те бавно се раздвоиха и заотстъпваха, за да отворят път на Ранд.

Ранд въздъхна облекчено. Аделин и останалите Деви вървяха и гледаха напред, сякаш Шайдо изобщо не съществуваха.

Мий с копията — докато дишам.

Мий с копията — грее стоманата ми.

Мий с копията...

Навлязоха в широко, оградено със стръмни стени дефиле, дълбоко и сенчесто, и песента заглъхна. Чувахе се само чаткането на конските копита върху камъка и шепотът на меките айилски чизми. И изведнъж проходът ги отведе в Алкаир Дал.

Ранд веднага разбра защо каньонът е наречен така, въпреки че в него нямаше нищо златно. Беше почти свършено кръгъл, сивкави стени се издигаха стръмно отвсякъде с изключение на отсрещния край, където скалата се беше превила навътре като скършена морска вълна.

Купища айилци бяха осеяли склоновете — с голи глави и открити лица, много повече от клановете. Таардад, дошли с вождовете на своите септи, се пръснаха към отделните групи. Според Руарк събирането по общества, а не по кланове, помагаше да се пази мирът. Само неговите Червени щитове и Девите продължиха напред с Ранд и вождовете на Таардад.

Вождовете на септи от другите кланове бяха насядали клан по клан пред висока издатина на извитата канара. Шест малки групички, едната от които съставена от Деви, стояха между вождовете на септите и издатината. Навярно това бяха айилците, дошли за честта на вождовете на кланове. Шест, макар да бяха представени само пет клана. Със Севанна сигурно бяха Девите — макар Авиенда да му беше изтъкнала набързо, че Севанна никога не е била Фар Дарейз Май — но повече... Единадесет мъже при това, а не десет. Още щом зърна отдалеч една рижа като пламък коса, Ранд беше сигурен, че там е и Куладин.

Върху самата скална издатина стоеше златокоса жена с толкова накити по себе си, колкото жената при шатрите на панаира, и със сив шал, метнат на раменете — Севанна естествено. До нея стояха четирима вождове на кланове без никакво оръжие освен ножовете на коланите, единият бе най-високият мъж, който Ранд беше виждал — Баел от Гошиен Айил, според описанията на Руарк; сигурно бе с поне една длан по-висок от самия Руарк. Севанна говореше и някакъв ефект на самия каньон разнасяше гласа ѝ високо и чисто във всички посоки.

— Настоявам да му позволите да говори! — Гласът ѝ беше изпълнен с ярост. — Настоявам го като свое право! Докато бъде избран нов вожд, аз стоя тук от името на Суладрик и на Шайдо. Искam правата си!

— Ти стоиш от името на Суладрик, докато бъде избран нов вожд, надзорнице на покрив. — Белокосият мъж, който заговори с раздразнен тон, беше Хан, вождът на клана Томанеле. Беше по-висок от средния ръст за Две реки, но за айилец изглеждаше нисък и набит. — Не се съмнявам, че добре си знаеш правата като надзорница на покрив, но сигурно не толкова добре тези на вожд на клан. Само човек, който е влизал в Руйдийн, може да говори тук — и ти, която стоиш на мястото на Суладрик. — Хан не изглеждаше особено щастлив от това, но пък и нямаше вид на човек, който да е щастлив от каквото и да

било. — Сънебродниците са известили нашите Мъдри, че на Куладин е отказано правото да влезе в Руйдийн.

Куладин извика нещо, с явен гняв, но неясно — изглежда, ефектът на каньона действаше само от скалната издатина — но Ерим от клана Чарийн, чиято светлочервеникава коса бе почти побеляла, го срязва рязко:

— Никакво уважение ли нямаш към обичая и закона, Шайдо? Стой кротко и не се обаждай.

Хората по склоновете се заизвръщаха към новодошлите. Двама другоземци на коне пред вождовете на септи, при това единият от ездачите — обкръжен от Деви. Колко ли айилци се бяха загледали в него, зачуди се Ранд. Три хиляди? Четири? Повече? Никой не издаде нито звук.

— Събрали сме се тук, за да чуем велика вест — каза Баел, — след като дойдат всички вождове на кланове. — Неговата тъмnochервеникава коса също беше започнала да посивява: сред вождовете на кланове нямаше млади мъже. Високият му ръст и дълбокият му глас привлякоха всички погледи. — Когато всички вождове на кланове пристигнат. Ако единственото, което Севанна иска да ни каже сега, е да разрешим на Куладин да говори, аз ще се върна при шатрите си и ще чакам.

Джерам от Шаарад, кръвен враг на Гошиен, беше строен мъж с посивяла коса, силно прошарена със светлокафяво. Строен и тънък като стоманено острие, той заговори, без да се обръща към никой от вождовете определено.

— Аз казвам да не се връщаме по шатрите. След като Севанна вече ни доведе тук, нека обсъдим някои по-маловажни неща от вестта, която чакаме. Водата. Искам да обсъдя водата при твърдината Планински хребет. — Баел се извърна към него заплашително.

— Глупци! — сопна се Севанна. — Омръзна ми да чакам! Аз...

Едва сега застаналите на скалната тераса забелязаха новодошлите. Загледаха ги онемели, вождовете на кланове — навъсени, Севанна — сърдита. Хубава жена беше, много под средната възраст — и доста младолика в сравнение със стоящите около нея мъже, отдавна надхвърлили средата на живота си — но с алчни устни. Вождовете на кланове изглеждаха достолепни, дори Хан с киселата физиономия; зеленикавите очи на жената гледаха преценяващо. За

разлика от всички други айилки, които Ранд беше виждал досега, нейната широка блуза беше полуразкопчана и разкриваше голяма част от бронзовите ѝ гърди, отрупани с накити. Вождовете на кланове си личаха по държането, но ако Севанна беше надзорница на покрив, то тя нямаше нищо общо с Лиан.

Руарк закричи право към издатината, предаде копията и щита си, лъка и колчана на своите Червени щитове и се покатери горе. Ранд връчи юздите си на Мат, който промърмори: „Късметът да ни е на помощ!“, оглеждайки обкръжаващите ги айилци, а Аделин кимна окуражително на Ранд и той стъпи направо от седлото си върху издатината. Из каньона се понесе смаян шепот.

— Какво правиш, Руарк? — викна с негодувание Хан. — Защо водиш тук този влагоземец? Като не щеш да го убиеш, бутни го поне долу, да не стои така, като някой вожд на клан.

— Този човек, Ранд ал-Тор, е дошъл да говори пред вождовете на кланове. Нима сънебродниците не ви казаха, че той ще дойде с мен? — Думите на Руарк усилиха смаяния ропот сред слушащите.

— Много неща ми каза Мелайне, Руарк — отвърна бавно Баел, гледайки Ранд навъсено. — Че Оня, що иде със Зората е излязъл от Руйдийн. Не искаш да кажеш, че този човек... — И той замлъкна, изпълнен с неверие.

— Щом този влагоземец може да говори — намеси се бързо Севанна, — значи и Куладин може. — Тя махна плавно с ръка и Куладин се качи на терасата. Лицето му бе почервенияло от гняв.

Хан се нахвърли върху него.

— Стой долу, Куладин! Не стига, че Руарк нарушава обичая, ами и ти на всичкото отгоре!

— Време е да се свърши с изтърканите обичаи! — извика огненокосият Шайдо и съблече сиво-кафявата си дреха. Не беше нужно да крещи — думите му отекваха из целия каньон, — но той продължи да вика: — Аз съм Оня, що иде със Зората! — Той загърна ръкавите на ризата си над лактите и вдигна юмруци във въздуха. Над двете му китки се виеха змиевидни същества с пурпурни и златни люспи и блестящи метално нозе, увенчани с по пет златни нокътя, с глави със златни гриви. Два свършени Дракона. — Аз съм Кар-а-карн! — Ревът, който му отвърна, беше като гръмотевичен тътен, айилците наскачаха прави и завикаха радостно. Вождовете на септи също се

бяха изправили: тези на Таардад се бяха скупчили разтревожено, останалите викаха високо като всички.

Вождовете на кланове изглеждаха зашеметени, дори Руарк. Аделин и деветте Деви надигнаха копия, сякаш очакваха всеки миг да се наложи да ги използват. Измервайки с очи разстоянието до изхода на каньона, Мат нахлупи ниско широката си шапка, подведе двата коня близо до издатината и започна да дава скришом знаци на Ранд да скача на седлото.

Севанна се усмихна коварно и оправи шала на раменете си, а Куладин пристъпи до ръба на терасата с вдигнати високо ръце.

— Аз нося промяна! — извика той. — Според пророчеството. Нося ви нови дни! Ще прекосим отново Драконовата стена и ще си върнем онова, което ни принадлежи! Влагоземците са мекушави, но са богати! Вие помнете богатствата, които донесохме, когато за последен път нахлухме във влажните земи! Този път ще вземем всичко! Този път...

Ранд се остави тирадата на този мъж да го залее. От всички възможни неща точно това изобщо не беше очаквал. Как? Думата се запромъква през съзнанието му, но въпреки това собственото му спокойствие го изуми. Той бавно свали дрехата си — поколеба се само за миг, преди да извади ангреала от джоба си и да го напъха под колана на кръста си — пусна я и пристъпи на ръба на терасата, след което спокойно разкопча дантелените маншети на ръкавите си. Вдигна ръце над главата си и ръкавите се свлякоха надолу.

Мина известно време, докато събралите се айилци забележат, че и около неговите ръце се вият Дракони, блеснали на слънцето. Тишината се възцари постепенно, докато не стана пълна. Устата на Севанна застина отворена. Не го знаеше. Явно Куладин не беше допускал, че Ранд ще пристигне толкова бързо, не беше й казал, че и друг е белязан със знаците. Но как? Куладин сигурно беше смятал, че ще разполага с време и че щом го провъзгласят, ще отхвърлят Ранд като измамник. Светлина, но как? Колкото смаяна беше надзорницата на покрива на твърдината Комарда, толкова бяха и вождовете на кланове, с изключение на Руарк. Двама мъже, белязани така, както пророчеството твърдеше, че ще бъде белязан само един.

Куладин продължаваше да вика и да размахва ръце, за да се увери, че всички го виждат.

— ...не ще спрем само до земите на клетвопрестъпниците! Ще завладеем всички земи до Аритския океан! Влагоземците не могат да спрат... — Изведнъж усети тишината, заменила възторжените викове, и разбра какво я е причинило. Без да се извърща към Ранд, той извика: — Влагоземец! Вижте му дрехите! Влагоземец!

— Влагоземец — съгласи се Ранд. Не извиси глас, но каньонът ясно разнасяше всеки звук до всяко ухо. Куладин за миг се сепна, но веднага се ухили победоносно — докато Ранд не продължи. — Какво казва Пророчеството на Руйдийн? „Роден от кръвта.“ Майка ми беше Шайел, Дева на Чумай Таардад. — „Коя е била всъщност? Откъде ли е дошла?“ — Мой баща беше Джандуин, от септата Железен рид, вожд на клана Таардад. — „Моят баща е Трам ал-Тор. Той ме намери, отгледа ме, обичаше ме. Жалко, че не те познавах, Джандуин, но Трам е моят баща.“ — „Роден от кръвта, но отгледан от ония, що не са от кръвта.“ Къде изпратиха Мъдрите хора да ме търсят? В твърдините на Триделната земя? Пратиха ги отвъд Драконовата стена, там, където бях отгледан. Според пророчеството.

Баел и другите трима кимнаха — бавно и неохотно. Все още си оставаше проблемът с Куладин, който също носеше Драконите, и те несъмнено предпочитаха свой човек. Лицето на Севанна възвърна решимостта си; независимо кой носеше истинските белези, нямаше съмнение кого поддържа тя.

Самоувереността на Куладин не помръкна ни най-малко и той открито изгледа Ранд с презрение.

— Колко време е минало, откак Пророчеството на Руйдийн е било изречено за първи път? — Изглежда, все още си въобразяваше, че се налага да крещи. — Може ли някой да каже колко са се променили думите оттогава? Майка ми беше Фар Дарейз Май преди да се откаже от копието. Колко от всичко останало е било изменено? Или сега се тълкува превратно! Казано е, че някога сме служели на Айез Седай. Аз твърдя, че те искат отново да ни обвържат към себе си! Този влагоземец е бил избран, защото прилича на нас! Той не е от кръвта! Той дойде с Айез Седай, които са го повели като куче на каишка! А Мъдрите ги посрещнаха като свои първосестри! Всички сте чували за Мъдри, които могат да вършат невероятни неща. Сънебродниците използваха Единствената сила, за да ме държат настрана от този влагоземец! Използваха Единствената сила така, както се говори, че я

използват Айез Седай! Айез Седай доведоха този влагоземец тук, за да ни обвържат с измама! И сънебродниците им помагат!

— Това е лудост! — Руарк пристъпи напред до Ранд и се взря във все още притихналото сбирище. — Куладин никога не е пристъпвал в Руйдийн. Сам чух как Мъдрите му отказаха. А Ранд ал-Тор отиде. Видях го как напусна Чайендейр, видях го и как се върна, белязан с това, което виждате всички.

— А защо отказаха на мен? — озъби се Куладин. — Защото Айез Седай им казаха да го направят! Руарк не ви каза, че една от двете Айез Седай слезе от Чайендейр заедно с този влагоземец! Ето как се е върнал той с Драконите! С помощта на вещерството на Айез Седай! Моят брат загина под Чайендейр, убит от този влагоземец и от Айез Седай Моарейн, а Мъдрите, изпълнявайки нарежданията на Айез Седай, го оставиха на свобода! Когато падна нощта, аз слязох в Руйдийн. Не се разкрих досега, защото точно тук е мястото, където трябва да се покаже Кар-а-карн! Аз съм Кар-а-карн!

Лъжи, примесени с трошици истина. Куладин бе преизпълнен с победоносна самоувереност, сигурен, че има отговор за всичко.

— Казваш, че си отишъл в Руйдийн без разрешението на Мъдрите? — попита намръщен Хан. Извисяващият се Баел го гледаше с не по-малък укор, скръстил ръце на гърдите си, Ерим и Джерам — също. Вождовете на кланове все още се колебаеха. Севанна стисна дръжката на ножа си и изглежда с ярост Хан, сякаш ѝ се искаше да го забие в гърба му.

Куладин обаче отново се беше подсигурил с отговор.

— Да, без разрешението им! Оня, що иде със Зората носи промяна! Така твърди пророчеството! Безполезните нрави трябва да се променят и аз ще ги променя! Нима не дойдох тук със зората?

Вождовете на кланове и всички останали айилци гледаха безмълвно, в нямо очакване. Ако Ранд не успееше да ги убеди, вероятно нямаше да напусне жив Алкаир Дал. Мат отново му даде знак да скочи на седлото на Джейде-ен, но Ранд дори не се потруди да поклати глава за отказ. Имаше едно съображение, много по-важно от това дали ще остане жив — той имаше нужда от тези хора, нужда от верността им. Той трябваше да има хора, които го следват, защото вярват, а не за да го използват или заради онова, което можеше да им даде. Трябваше да успее.

— Руйдийн — каза той. Думата сякаш изпълни каньона. — Твърдиш, че си отишъл в Руйдийн, Куладин. Какво видя там?

— Всички знаят, че за Руйдийн не може да се говори — отвърна Куладин.

— Можем да се отделим — намеси се Ерим — и да поговорим насаме, за да можеш да ни кажеш...

— С никого няма да говоря! Руйдийн е свято място и това, което видях, е свято. Аз съм свят! — Той вдигна отново белязаните си с Драconi ръце. — Тези неща ме правят свят!

— Аз минах през стъклени колони край Авендесора. — Ранд заговори тихо, но думите му отекваха навсякъде. — Видях историята на Айил през очите на моите предци. Ти какво видя, Куладин? Аз не се боя да говоря. А ти? — Шайдо трепереше от гняв, а лицето му почти доби цвета на косата му.

Баел, Ерим, Джерам и Хан се спогледаха неуверено.

— За това нещо трябва да се отделим — промърмори Хан. Куладин, изглежда, не осъзнаваше, че губи предимството си пред четиримата, но Севанна го разбра.

— Руарк му е разказал тези неща — извика тя. — Една от жените на Руарк е сънебродница, една от помагачките на Айез Седай. Руарк му е казал!

— Руарк не би го направил — скастри я Хан. — Той е вожд на клан, мъж на честта. Не говори за неща, които не разбираш, Севанна!

— Не се боя! — кресна Куладин. — Никой не може да ме нарече страхливец! Аз също видях с очите на предците си! Видях нашето идване в Триделната земя! Видях славата ни! Славата, която аз ще върна!

— Аз видях Приказния век — заяви Ранд — и началото на пътя на Айил към Триделната земя. — Руарк го хвана за ръката, но той го отблъсна. Този миг беше предопределен още когато айилците за първи път се бяха събрали пред Руйдийн. — Видях Айил, когато все още се наричаха Да-Шайн Айил и следваха Пътя на листото.

— Не! — Викът се надигна от каньона, разнесе се и се превърна в рев. — Не! Не! — От хиляди гърла. Остриета на копия, размахани във въздуха, уловиха слънцето. Викаха дори някои от вождовете на септи на Таардад. Аделин зяпна Ранд поразена. Мат му викаше нещо, но думите му се губеха в тътена, махаше му с ръка да скочи на седлото.

— Лъжец! — изрева Куладин. Клатейки уплашено глава, Севанна се пресегна към него. Сигурно беше заподозряла, че той е измамник, но все пак, ако успееше да го укроти, можеше някак да го прикрият. Както Ранд се надяваше, Куладин я отблъсна. Той знаеше, че Ранд е бил в Руйдийн — не беше възможно да вярва и на половината от своя разказ, — но не можеше да повярва на това, което току-що бе чул. — Той сам доказа, че е измамник, със собствената си уста! Ние винаги сме били воини! Винаги! От самото начало на времената!

Ревът набъбваше, копията се размахваха, но Баел и Ерим, Джерам и Хан стояха каменно безмълвни. Те знаеха. Без да забелязва погледите им, Куладин размахваше увитите си с Дракони ръце пред тълпата и ликуваше.

— Защо? — промълви тихо Руарк до Ранд. — Не разбра ли защо не говорим за Руйдийн? Да се изправим пред истината, че някога сме били толкова различни от всичко, в което вярваме, че сме били същите презрени Изгубени, които вие наричате Туатан. Руйдийн убива всеки, който не може да го понесе. Не повече от един мъж на всеки трима от тези, които отиват в Руйдийн, оживява. А сега ти го изрече така, че да го чуят всички. Няма да спре дотук, Ранд ал-Тор. Ще се пръсне. Колцина ще се окажат достатъчно силни, за да го понесат?

„Той ще ви върне обратно и той ще ви унищожи.“

— Аз нося промяна — отвърна тъжно Ранд. — Не мир, а смут. — „Разрухата ме следва по петите навсякъде. Ще има ли някога място, където да не руша до основи?“ — Кое то ще бъде, ще бъде, Руарк. Не мога да го променя.

— Кое то ще бъде, ще бъде — промърмори след миг айилецът.

Куладин продължаваше да крачи напред-назад и да крещи на айилците за слава и завоевания, без да забелязва взиращите се в гърба му вождове. Севанна обаче изобщо не го поглеждаше. Бледозелените ѝ очи бяха приковани във вождовете, гърдите ѝ се надигаха и спускаха тежко. Сигурно разбираше какво значат безмълвните им погледи.

— Ранд ал-Тор — изрече високо Баел. Името преряза крясъците на Куладин и пресече рева на тълпата като меч. Той се спря да прочисти гърло и завъртя глава, сякаш търсеше изход. Куладин се обърна, скръстил самоуверено ръце, несъмнено очаквайки смъртна присъда за влагоземеца. Високият вожд на клан си пое дъх. — Ранд ал-

Тор е Кар-а-карн. Ранд ал-Тор е Оня, що иде със Зората. — Невярващите очи на Куладин се разшириха от ярост.

— Ранд ал-Тор е Оня, що иде със Зората — обяви Хан с набръчканото лице, също така неохотно.

— Ранд ал-Тор е Оня, що иде със Зората — каза мрачно Джеран и после Ерим:

— Ранд ал-Тор е Оня, що иде със Зората.

— Ранд ал-Тор — заяви Руарк — е Оня, що иде със Зората. — С глас, твърде тих, за да бъде разнесен дори от ръба на терасата, той добави: — И дано Светлината има милост към нас.

Тишината продължи дълго. И изведнъж Куладин скочи озъбен от издатината, грабна копие от един от своите Сейа Дуун и замахна право към Ранд. Но Аделин вече беше скочила на крака и острието на копие то му се заби в изпъкналия й кожен щит.

Настъпи ужасна суматоха. Мъжете крещяха и се блъскаха. Останалите Деви на Джиндо скочиха до Аделин и образуваха жива преграда пред Ранд. Севанна се беше смъкнала долу и крещеше припряно на Куладин, увиснала на ръката му, докато той се опитваше да поведе своите Черни очи на Шайдо срещу Девите пред Ранд. Хейрн и още дузина вождове на септи на Таардад се присъединиха към Аделин, вдигнали копия в готовност, но останалите се развикаха гръмко. Мат също се изкатери горе, стиснал копие си с черната дръжка и с гарвана, белязан на дългото острие, и зарева някакви проклетия на Древния език. Руарк и останалите вождове на кланове надигнаха гласове, опитвайки се напразно да възстановят реда. Каньонът завря като казан. Ранд видя забулени лица. Просветна мушкащо копие. После друго. Трябваше да спре всичко това.

Той се пресегна към сайдин и потокът го изпълни, докато не му се стори, че ще се пръсне, ако преди това не пламне. Гадостта на покварата се плъзна в тялото му, просмука се чак в костите му. Мисъл се понесе извън Празнотата. Хладна мисъл. Вода. Тук, където водата беше така оскъдна, айилците винаги говореха за вода. Той преля, без да осъзнава съвсем какво прави, пресегна се слепешком.

Над Алкаир Дал изтрещя мълния и вятърът се втурна от всички посоки, зави през устието на каньона и заглуши виковете на айилците. Вятър, понесъл нищожни частици вода, все повече и повече, докато не се случи нещо, каквото никой досега не беше виждал тук. Припадна

дъждовна мъгла, а вятърът запищи във вихрушка. Побеснели мълнии прошариха небето. И дъждът се усили — все по-тежък и по-силен, помитащ порой: плющеше по скалната тераса, прилепваше косата по главата му и ризата на гърба му, загръщаше всичко на петдесет крачки разстояние.

Внезапно дъждът спря и около него се изду невидим купол, който избута настрана Мат и всичките Таардад. През водата, лееща се по издутите му стени, едва се виждаше Аделин — блъскаше по стената и се мъчеше да си пробие път към него.

— Глупак! Да си играеш игрички с другите глупци! Да ми объркваш всичките замисли и усилия!

Беше Ланфеар. Бялата ѝ рокля със сребърния колан беше съвършено суха, черните вълни на косата ѝ — недокоснати от нито една дъждовна капка между сребърните звезди и полумесеци. Черните ѝ очи гневно се взираха в него; гняв беше изкривил красивото ѝ лице.

— Не очаквах да се разкриеш така скоро — каза той тихо. Силата все още го изпълваше и той яздеше върхлитащите вихри, задържайки се отчаяно на гребена им, за да не извиси глас. Не беше нужно да притегля повече. Само толкова, колкото докато му се стори, че всеки миг костите му ще се пръснат на прах. Не знаеше дали тя може да го заслони, докато сайдин бушува в него, но се остави потокът да го изпълни, за да предотврати дори самата възможност за това. — Знам, че не си сама. Къде е той?

Ланфеар присви красивите си устни.

— Знаех, че той сам ще ти се разкрие, идвайки в съня ти. Трябваше да уредя нещата...

— Знаех от самото начало — прекъсна я той. — Очаквах го още от деня, в който напуснах Тийрския камък. Тук, където всеки можеше да види, че съм се съсредоточил над Руйдийн и айилците. Мислиш ли, че не очаквах някой от вас да тръгне след мен? Но капанът е мой, Ланфеар, не е твой. Къде е той? — Последното излезе от устата му като хладен вик. Чувството дращеше неудържимо по Празнотата, обкръжаваща го отвътре, празното, което не беше празно, пустошта, изпълнена със Сила.

— Като си знаел — срязва го тя, — защо тогава го прогони с приказките си как си щял да си изпълниш предназначението, че си щял да „сториш това, което трябва да се стори“? — Всяка дума тежеше като

камък, изпълнена с укор. — Доведох ти Ашмодеан да те научи, но той винаги е скачал от един план на друг, когато първият му се види труден. Сега смята, че е намерил нещо по-добро за себе си в Руйдийн. И отиде да си го вземе, докато ти се бавиш тук. Куладин, драгхарите — всичко това беше за да ти се отвлече вниманието, докато той се увери. Всичките ми планове нахалост заради твоето упорство! Имаш ли си представа какво усилие ще ми струва, за да го убедя отново? А трябва да е той. Демандред, Рахвин или Самаил по-скоро биха те убили, отколкото да те учат дори ръка да вдигнеш, освен ако не те овържат към себе си като псе, следващо ги по петите!

Руйдийн. Да, Разбира се. Руйдийн. Колко седмици на юг? И все пак веднъж той го беше направил. Стига да можеше да си спомни как...

— И ти го пусна? След всичките ти приказки, че ще ми помогнеш?

— Не открито, казах. Какво би могъл да намери той в Руйдийн, че да си заслужава да се разкрия? Когато се съгласиш да застанеш до мен, ще имаме предостатъчно време. Спомни си какво ти казах, Луз Терин. — Гласът ѝ придоби изкусителни нотки; пълните ѝ устни се извиха, тъмните ѝ очи се опитаха да го погълнат като бездънни вирове. — Два могъщи ша-ангреала. С тях ние двамата заедно можем да предизвикаме... — Тя млъкна. И той знаеше какво има предвид.

С помощта на Силата той сгъна реалността, наклони мъничка част от онова, което беше. На дъното на купола се разтвори врата. Това беше единственото възможно определение. Отвор към мрака и към нещо отвъд.

— Наистина не си забравил някои неща, както изглежда. — Тя изгледа вратата и извърна недоверчивия си взор към него. — Защо си толкова притеснен? Какво има в Руйдийн?

— Ашмодеан — отвърна ѝ той мрачно. За миг се поколеба. Не можеше да види нищо отвъд прогизналия от дъжда купол. Какво ли ставаше там, отвън? И Ланфеар. Само да можеше да си спомни как беше заслонил Егвийн и Елейн. „Стига да можех да се насиля да убия една жена, само защото ми се мръщи. Та тя е една от Отстъпниците!“ Но и сега не му се струваше по-възможно, отколкото в Камъка.

Той пристъпи през вратата и я затвори след себе си, като остави Ланфеар на терасата. Несъмнено тя знаеше как сама да си направи

врата, но това щеше да я забави.

ГЛАВА 58

КАПАНИТЕ НА РУЙДИЙН

Веднага щом вратата изчезна, го обкръжи мрак. Чернота, простираща се във всички посоки. Въпреки това можеше да вижда. Липсваше усещане за топло или студено, дори за влага, макар той да беше мокър. Никакво усещане. Само, че съществува. Пред него се издигаха прости сиви стъпала, всяко висящо без опора, в огромна дъга, чезнеща в далечината. Такива беше виждал и преди, или подобни на тях. Някак знаеше, че ще го отведат там, където трябва да отиде. Той се затича нагоре по тези невъзможни стъпала и докато ботушите му оставяха върху всяко зад него влажен отпечатък, то се стапяше и изчезваше. Оставаха само стъпалата отпред — тези, които щяха да го отведат там, където трябваше да отиде. Това също го беше имало преди.

„Със Силата ли ги направих, или сами си съществуват по някакъв начин?“

При самата мисъл сивият камък под краката му започна да чезне и всички други пред него затрептяха. Отчаян, той се съсредоточи върху тях — от сив камък, и истински. Истински! Трептенето престана. Сега не бяха така груби, а излъскани, и ръбовете им бяха гравирани в изкусна рамка, за която си спомни, че също беше виждал някъде.

Без да го интересува къде точно — без да е сигурен дали изобщо може да си позволи да мисли за това прекалено дълго, — той се затича с всички сили, взимайки по три стъпала наведнъж през безкрайния мрак. Щяха да го отведат там, където искаше да отиде, но колко ли време щеше да му отнеме? С колко ли го беше изпреварил Ашмодеан? Дали Отстъпникът не познаваше по-бърз начин за придвижване? Това беше цялата беда. Отстъпниците разполагаха с цялото познание; единственото, с което разполагаше той, бе отчаянието.

Погледна напред и трепна. Стъпалата се бяха приспособили към дългите му крачки, междините бяха станали толкова широки, колкото отскоците над черното, дълбоко като... Като какво? Пропадането тук

навярно никога нямаше да свърши. Той се постара да не обръща внимание на процепите и продължи да тича. Старата недолекувана рана на хълбока му запулсира — скоро щеше да се отвори. „Забрави я!“ Мисълта се понесе из Празнотата вътре в него. Не смееше да намали скоростта си, дори раната да го убиеше. Кога най-сетне щяха да престанат да се изкачват тези стъпала? Колко ли беше изминал?

Изведнъж забеляза фигура в далечината напред и вляво, сякаш на мъж, в червено палто и червени ботуши, застанал върху блестяща сребриста платформа, която се плъзгаше сред мрака. Нямаше нужда да го погледне отблизо, за да се увери, че е Ашмодеан. Отстъпникът не тичаше като задъхано от умора селянче, а се взеше — на какво все пак се взеше?

Ранд се закова на едно от каменните стъпала. Нямаше никаква представа какво представлява тази платформа, блестяща като шлифован метал, но... Стъпалата пред него изчезнаха. Парчето камък под ботушите му се източи напред и се понесе все по-бързо и по-бързо. Никакъв вятър не лъхаше в лицето му, за да покаже, че се движи, нищо в това безбрежно черно, което да бележи каквото и да било движение — само дето започна да догонва Ашмодеан. Не знаеше дали го прави с помощта на Силата: то просто ставаше. Стъпалото подскочи и той престана да се чуди. „Все още не знам достатъчно.“

Тъмнокосият мъж стоеше спокойно, с една ръка, отпусната на бедрото, и замислено опипваше брадичката си. На врата и ръкавите му имаше бяла дантела. Червеното му палто с висока яка изглеждаше по-лъскаво от копринен сатен и кройката му беше странна, с пешове, стигащи почти до коленете му. Нещо, наподобяващо на черни нишки, като тънки стоманени жички, излизаше от мъжа и се сливаше с околния мрак. Такива нишки Ранд беше виждал и преди.

Ашмодеан извърна глава и Ранд ахна. Отстъпниците можеха да променят лицата си — или поне да те накарат да си мислиш, че виждаш друго лице; той беше виждал Ланфеар да го прави — но това сега бяха чертите на Джайсин Натаил, веселчуна. Той беше очаквал да се окаже Кадийр, с неговите неизменно хищни очи.

Ашмодеан го видя в същия момент и се сепна. Сребърната платформа, на която беше кацнал, се понесе напред — и изведнъж огромен пласт огън, като тънък резен, отсечен от чудовищен плам, се люшна назад към Ранд, една миля висок и една миля широк.

Той отчаяно насочи поток срещу него и тъкмо когато щеше да го връхлети, огненият лист се пръсна на искри, които се понесоха настрани и се стопиха в мрака. Но още докато страховитата завеса изчезваше, се показва друга, връхлитаща към него. И нея разби, за да разкрие нова отзад, пръсна третата и видя четвърта. Ашмодеан се измъкваше, Ранд беше сигурен в това. Изобщо не можеше да съзре Отстъпника зад пламъците. Ярост се стече по повърхността на Празнотата и той преля.

Вълна от пламък разгърна пурпурната завеса, политнала към него, и се затъркаля напред, отнесе я — този път не тънък резен, а подивели талази, сякаш надигнати от бурни ветрища. Ранд потръпна от Силата, забушувала през него; гневът му към Ашмодеан задра покрова на Празнотата.

Внезапно платформата на Отстъпника се промуши през някаква кухня, която започна да се затваря. Врата!

Ранд замахна със Силата. Трябваше да задържи вратата отворена, защото затвореше ли се, той нямаше да има представа къде е избягал Ашмодеан. Трептенето спря. Остана квадрат ослепителна слънчева светлина, достатъчно голям, за да се скочи през него. Трябваше да го задържи отворен, да го достигне преди Ашмодеан да е успял да се отдалечи.

Още докато помисляше за спиране, стъпалото се закова на място и Ранд се понесе напред и прелетя през прага. Нещо задържа крака му за миг и той се затъркаля презглава, докато най-сетне не спря бездиханен и свит на кълбо.

С усилие пое дъх и се изправи, без да си позволи нито за миг да се почувства безпомощен. Единствената сила все още го изпълваше с живот и с гадост. Жълт прах бе покрил влажните му дрехи, но слънцето вече извличаше влагата по него, изсмукваше я от ризата и бричовите му. Намираще се в Пустошта, в долината под Чайендейр, на по-малко от петдесет крачки от забуления в мъгла Руйдийн. Вратата беше изчезнала.

Той направи крачка напред към стената от мъгла и спря. Вдигна левия си крак. Петата на ботуша му беше прерязана като с нож. Дръпването, което бе усетил. Затварянето на входа. Смътно усети, че потръпва, въпреки зноя. Не беше знаел, че е толкова опасно.

Отстъпниците притежаваха цялото знание. Но Ашмодеан нямаше да му се измъкне.

Той оправя дрехите си. Затича към мъглата и влезе в нея. Обгърна го сива слепота. Силата, която го изпълваше, не му помогна да вижда по-добре. Тичаше сяп.

Внезапно се хвърли напред и се претърколи върху грапавите камъни. Остана да лежи, взрян нагоре в три ярки ленти, сребристо-синкави в странната светлина на Руйдийн, плаващи във въздуха. Когато се изправи, те се оказаха до кръста му, до гърдите и до врата, и толкова тънки, че погледнеше ли ги откъм ръба, изчезваха. Можеше да види как бяха сътворени и как висяха, въпреки че не го разбираше. Твърди като стомана и толкова остри, че натоварен бръснар щеше да изглежда пред тях тъп като паче перо. Ако беше претичал през тях, щяха да го срежат. Лек напън на Силата и сребърните ленти паднаха в прахта. Хладен гняв, извън Празнотата. Вътре — хладна решимост и Единствената сила.

Синкавото сияние на мъгливия купол мятеше смътна светлина върху полудовършените палати от мрамор, кристал и стъкло, по разсичащите небето кули. А по широката улица пред него тичаше Ашмодеан, покрай пресъхнали шадравани, към големия площад в сърцевината на града.

Ранд преля — стори му се непривично трудно; посегна към сайдин, придърпа го, докато не забушува в него — преля и дебели назъбени мълнии продраха купестите облаци. Но не и към Ашмодеан. Единственият ефект беше, че сияйни пилони в червено и бяло, дебели петдесет стъпки и сто крачки високи, се взривиха пред Отстъпника и нападаха през улицата сред руини и облаци прах.

От огромните прозорци сякаш укорително го загледаха величествено тържествени мъже и жени.

— Трябва да го спра — каза им той. Гласът сякаш отекина в ушите му.

Ашмодеан се спря и погледна назад през свиващите се зидове. Прахът, понесъл се към него, не докосна яркочервеното му палто, а се раздвои, оставяйки го чист.

Пламък разцъфна около Ранд, обгърна го и въздухът стана на огън — и изчезна преди той дори да е осмислил какво прави. Дрехите му бяха сухи и сгорещени. Усещаше косата си като опърлена и докато

тичаше, от него се сипеше нажежена прах. Ашмодеан се катереше през отломките, преградили улицата. Нова мълния блесна, надигайки буци настилка пред него.

Отстъпникът не се забави и докато изчезваше, от грейналите облаци към Ранд се стрелна мълния, решена да убие. Без да спира, Ранд заплете наоколо си щит. Каменни отломки заотскачаха от стените му, докато отбягваше синкавите зъбци и скачаше през ями, разкъсали настилката. Самият въздух заискри. Космите по ръцете му настръхнаха, косата му щръкна.

Имаше нещо заплетено в камарата разбити колони, препречила улицата. Той стегна щита около себе си. Огромни прекатурени късове червен и бял мрамор се взривиха, щом се добра до билото на каменната бариера — взрив от ярка светлина и летящи камъни. Невредим в своя мехур, той премина тичешком през тях. Трябваше да спре Ашмодеан. С напън — а напън бе нужен — той метна напред мълния и кълбета от огън, извиращи от земята, всичко, което можеше да спре облечения в червено палто мъж. Настигаше го. Излезе на площада само на десетина крачки зад него.

Тер-ангреалите и другите безценни неща, за които айилците бяха отдавали живота си, за да ги донесат тук, захвърчаха във въздуха от мълниите, огнените вихрушки ги замятаха диво, конструкции от сребро и кристал се разтресоха, странни метални форми се прекатуриха по земята, затръпнаха и се скършиха.

Ашмодеан се огледа диво и се затича. И се хвърли към онова, което изглеждаше най-маловажното от всичко, което се търкаляше наоколо — статуетка от бял камък, дълга една стъпка, фигура на мъж, държащ в едната си вдигната ръка кристална сфера. Ашмодеан я стисна с ликуващ вик.

Миг по-късно ръцете на Ранд също я сграбчиха. За най-краткото възможно мигновение той се взря в лицето на Отстъпника. Не изглеждаше по-различно от лицето на веселчуна, различното бе дивото отчаяние в черните му очи. Симпатичен мъж на средна възраст — нищо, което да подсказва, че е един от Отстъпниците. Най-краткото мигновение — и двамата пресегнаха през фигурата, през тер-ангреала към един от най-могъщите ша-ангреал, правени някога.

Ранд смътно си спомни една грамадна полузаровена статуя край далечния Кайриен и огромната кристална сфера в ръката ѝ, сияеща

като слънцето, пулсираща с Единствената сила. И Силата у него се надигна като всичките морета по света в буря. С това той със сигурност можеше да направи всичко. Със сигурност щеше да може дори да Изцери онова мъртво дете. Покварата също така набъбна на могъщи вълни и обгърна всяка частица от него, просмука се във всяка пора, проникна в душата му. И все пак той държеше едва половината от онова, което можеше да му достави онзи ша-ангреал. Останалото изпълваше Ашмодеан.

Напред и назад се олюляваха двамата в отчаяната си борба, препъваха се и нападаха, без никой да смее да изпусне тер-ангреала, от страх да не би другият да го издърпа изцяло. И все пак, докато се търкаляха, ту блъскайки се в някой праг от червен мрамор, кой знае как все още несъборен, ту в паднала кристална статуя, докато се бореха за притежаването на тер-ангреала, битката се вихреше и на друго равнище.

Чукове на Силата, достатъчно тежки, че да сринат планини, биеха в Ранд, и мечове, които можеха да пробият земята до самото ѝ ядро; невидими щипци се мъчеха да откъснат ума му от тялото, впиваха се в самата му душа. Всяка частица от Силата, която можеше да извлече, отиваше, за да отхвърли тези атаки. Всяка една от тях можеше да го унищожи — беше убеден в това. Накъде отиваха, не знаеше. Земята се огъваше под тях и ги разтърсваше, докато се бореха, овързваше ги в гърчещ се възел от напрегнати мускули. Той смътно усещаше някакво мощно ръмжене, като хилядогласен вой на нечия нечувана и невъзможна музика. Стъклените колони вибрираха и се гонеха. Но не можеше и за тях да се тревожи, нали?

Нощите, прекарани в безсъние, бяха изсмукали силите му, а бягането го беше довършило. Беше уморен и щом го проумяваше дори тук, вътре в покрива на Празнотата, значи беше на ръба на изтощението. Отхвърлян от земните трусове, той осъзна, че вече не се опитва да измъкне тер-ангреала от Ашмодеан, а само да го задържи. Скоро силата му щеше да се изцеди напълно. Дори да успееше да удържи каменната фигура, щеше да се наложи да пусне сайдин или да бъде пометен от пороя му и да бъде унищожен също така неотменимо, както и Ашмодеан. Не можеше да издърпа през тер-ангреала нито една нишка повече, двамата с Ашмодеан се намираха в пълно равновесие един спрямо друг, всеки с половината от онова, което можеше да

извлече грамадният ша-ангреал край Кайриен. Ашмодеан дишаше задъхано в лицето му. Пот избиваше по лицето на Отстъпника и се стичаше по бузите му. Той също беше изтощен. Но дали колкото Ранд?

Тресящата се земя за миг отхвърли Ранд и превъртя Ашмодеан отгоре му, но в този кратък миг Ранд усети как нещо го натиска в корема. Изваяната от камък фигурка на малкия дебел мъж с меча, все още затъкната в колана му. Дреболия някаква в сравнение с неимоверната Сила, която теглеха двамата. Чашка вода, сравнена с буен речен поток, с водите на океан. Той дори не знаеше дали може да я използва, докато е свързан с величавия ша-ангреал. А ако можеше? Ашмодеан оголи зъби. Не гримаса, а почти зла усмивка. Мислеше, че печели — нали бе отгоре. Пръстите на Ранд затрепераха — и той почти изпусна тер-ангреала. Единственото, което можа да направи, бе да задържи сайдин, колкото и да беше свързан с могъщия ша-ангреал.

Не беше забелязал повече онези странни черни стоманени жици около Ашмодеан, откакто бяха напуснали мрака, но сега можеше да си ги представи дори в Празнотата, да ги разположи в ума си около Отстъпника. Трам го беше учил, че Празнотата е помощник при стрелбата с лък, да се слееш с лъка, със стрелата и мишената. И той се превърна в едно цяло с тези въображаеми черни жици и в същия миг забеляза как Ашмодеан се навъси. Сигурно се чудеше защо лицето му изведнъж се е отпуснало спокойно. Винаги настъпваше спокойствие в мига преди стрелата да бъде пусната. Той проникна през малкия ангреал на кръста си и през същината му се вля още от Силата. Нямаше време за ликуване. Толкова нищожно ручейче беше в сравнение с онова, което вече се съдържаеше в него, а се оказа крайният му удар. Това щеше да изсмуче последния остатък от силите му. Оформил го като меч от Сила, меч на Светлината, и удари. Слял се с меча и с въображаемите черни жички.

Очите на Ашмодеан се разшириха и той изпищя — чудовищен вой, изтръгнат от дълбините на ужаса — и затрептя като ударен гонг. За миг сякаш стана на двама Отстъпници, отделящи се с трептене един от друг. После двамата отново се приплъзнаха и се сляха в едно. Ашмодеан падна по гръб, разперил ръце, червеното му палто вече бе оцапано и изпокъсано, гърдите му се надигаха тежко. Взрени в нищото, очите му сякаш помръкнаха.

Ранд пусна сайдин и Силата го остави. Успя да притисне тер-ангреала към гърдите си и да се изтъркули настрани. Усилието да се изправи му се стори като изкачване на планина. Той се присви и стисна фигурката на мъжа с кристалната сфера.

Земята беше спряла да се тресе. Стъклените колони си стояха непокътнати — беше благодарен за това. Унищожаването им щеше да е като заличаване историята на Айил — и макар по настилката около Авендесора да се бяха посипали триделни листа, само един клон от великото дърво се беше скършил. Но всичко друго от Руйдийн...

Площадът изглеждаше, сякаш всичко беше надигнато и запокитено от някой обезумял гигант. Половината от величавите дворци и кули се бяха превърнали в купища камъни. Огромни рухнали колони, срутени стени и черни дупки на мястото на доскорошните големи витражи. По цялата дължина на града зееше процеп, зейнала рана в земята, широка петдесет стъпки. Разрухата не свършваше дотук. Куполът от мъгла, който бе скривал Руйдийн толкова много векове, се стапяше. Вътрешността му вече не сияеше, а през зейналите в него пукнатини нахлуваше знойна слънчева светлина. Виждаше се хребетът на Чайендейр — изглеждаше по-различно, по нисък, а от другата страна на долината някои от планинските хълмове определено се бяха снишили. Един дори се бе срутил в лавина от камъни и прах.

„Аз руша. Аз винаги руша. Светлина, дали ще свърши някога?“

Ашмодеан се преобърна по корем и се надигна. Очите му се спряха върху Ранд и тер-ангреала и той направи жалко усилие да запълзи към тях.

Ранд нямаше да може и една искрица да прелее, но знаеше как да се бие още преди първото си кошмарно преливане. Той вдигна юмрук.

— Да не си посмял и да си го помислиш.

Отстъпникът се спря и залитна изтощен. Омраза и страх лъснаха в очите му.

— Наистина обичам да гледам как мъжете се бият, но вие двамата дори не можете да се изправите. — Ланфеар пристъпи до тях и огледа опустошението наоколо. — Голяма работа си свършил. Усещаш ли последиците? Това място беше заслонено по някакъв начин. Не си оставил достатъчно, за да мога да разбера как. — Тъмните ѝ очи изведнъж грейнаха и тя коленичи пред Ранд, взирайки се в онова, което беше притиснал до гърдите си. — Значи това търсеше

той. Мислех, че всички те са унищожени. Едва половината е налице от единствената, която съм виждала. Чудесен капан за някоя непредпазлива Айез Седай. — Тя протегна ръка и той притисна терангреала още по-здраво. Усмивката не докосна очите ѝ. — Задръж го, разбира се. За мен то не е нищо повече от статуетка. — Тя се изправи и изтупа полите си, макар по тях да нямаше нито прашинка. Когато забеляза, че я гледа, престана да оглежда осеяния с прахоляк и отломки площад и усмивката ѝ стана още по-светла. — Това, до което се домогна, беше един от двата ша-ангреала, за които ти казах. Усети ли могъществото му? Самата аз съм се чудила какво ли ще е. — Като че ли не усещаше алчността в гласа си. — С тях, заедно, можем да отстраним самия Велик властелин на Мрака. Можем, Луз Терин! Заедно.

— Помогни ми! — Ашмодеан запълзя немощно към нея. Лицето му беше изпълнено с ужас. — Не знаеш какво направи той! Трябва да ми помогнеш. Нямаше да дойда тук, ако не беше ти.

— Какво е направил? — изсумтя тя. — Набил те е като псе, при това не и наполовина колкото заслужаваш. Ти никога не си бил предопределен за величие, Ашмодеан, а само да следваш великите.

Ранд успя някак да се изправи, продължавайки да стиска каменно-кристалната фигурка до гърдите си. Нямаше да се влачи на колене в присъствието ѝ.

— Вие, Избраници — знаеше, че да я дразни ще е опасно, но не можеше да се удържи — сте отдали душите си на Тъмния. Позволили сте му да ви прикачи към себе си. — Колко ли пъти беше преповтарял битката си с Баал-замон? Колко пъти преди бе започвал да подозира какво значат онези черни жици? — Аз го отрязах от Тъмния, Ланфеар. Отрязах го!

Очите ѝ се разшириха от изумление и тя премести поглед от него към Ашмодеан, който изхлипа.

— Не смятах, че това е възможно. Защо? Защо си решил точно него да върнеш към Светлината? Ти нищо не си променил у него.

— Той все още е същият човек, който поначало сам се е предал на Сянката — съгласи се Ранд. — Ти сама ми каза колко малко вие, Избраниците, се доверявате един на друг. Колко дълго щеше той да го запази в тайна? Колцина от вас щяха да повярват, че не го е направил сам по някакъв начин? Радвам се, че си го смятала за невъзможно. Ти

ми даде цялата идея, Ланфеар. Мъж, който да ме обучи как да контролирам Силата. Но аз няма да бъда обучаван от мъж, който е свързан с Тъмния. Сега това няма да ми се наложи. Той може и да е същият човек, но вече няма много избор, нали? Той може да остане и да ме учи, и да се надява, че ще спечеля, да ми помогне да спечеля, или може да се надява, че вие няма да използвате този повод, за да се нахвърлите срещу него. Кое от двете според теб ще избере?

Ашмодеан изглежда диво Ранд, а после протегна умолително ръка към Ланфеар.

— Те ще ти повярват! Ти можеш да им го кажеш! Аз нямаше да съм тук, ако не беше ти! Трябва да им го кажеш! Аз съм верен на Великия властелин на Мрака!

Ланфеар също се взря в Ранд. За първи път изглеждаше несигурна.

— Колко наистина помниш, Луз Терин? Колко си ти самият и колко е пастирът в теб? Това трябва да е планът, който си замислял, докато ние... — Тя си пое дълбоко дъх и извърна глава към Ашмодеан. — Да, те ще ми повярват. Когато им кажа, че си минал на страната на Луз Терин. Всички знаят, че си готов да скочиш там, където смяташ, че ще е най-изгодно за теб. Да. — Тя кимна доволно. — Ето още един малък подарък за теб, Луз Терин. Този щит ще пропуска съвсем малка вадичка, достатъчна, за да може да те учи. С времето ще се охлаби, но той няма да може да те предизвика в продължение на месеци, а дотогава вече наистина няма да има друг избор, освен да остане с теб. Никога не е бил особено добър в пробиването на щит. Ти сякаш с готовност приемаш болката, но той никога не е могъл.

— Неее! — Ашмодеан запълзя към нея. — Не можеш да ми направиш това! Моля те, Миерин! Моля те!

— Името ми е Ланфеар! — Гняв изкриви лицето ѝ до отвратителност, а мъжът се издигна във въздуха, разперил широко ръце. Дрехите му се притиснаха в него и плътта на лицето му се размаза като масло, плиснато върху камък.

Ранд не можеше да ѝ позволи да го убие, но беше твърде изтощен, за да докосне Верния извор без помощ. Усещаше го съвсем смътно, като бледо сияние в крайчеца на погледа си. За един миг ръцете му се впиха в каменния мъж с кристалната сфера. Ако сега отново се пресегнеше към могъщия ша-ангреал при Кайриен, толкова

много Сила можеше да го унищожи. Вместо това той посегна с духа си към фигурката на кръста си — с помощта на ангреала потокът беше немошен, тънък като косъмче в сравнение с другия, но той беше твърде изтощен, за да изтегли повече, така че хвърли всичко, което събра, между двамата Отстъпници с надеждата да я отвлече, ако не друго.

Прът от нажежен до бяло пламък, десет стъпки висок, се промуши между двамата, синя мълния тресна и изрови дълбока един разкрач яма наред площада, дупка с гладки стени от разтопена земя и камък. Грохотът заглъхна сред тътен на срутващ се мрамор. От едната страна на разтопения прорез Ашмодеан падна върху настилната и се затресе, от носа и ушите му рухна кръв. От другата Ланфеар се изправи зашеметена и се извърна към Ранд. Той залитна от това, което бе направил, и отново изгуби сайдин.

За миг яростта изкриви лицето ѝ също така отвратително, както преди малко заради Ашмодеан. За миг Ранд се озова на ръба на смъртта. А после гневът се стопи със смайваща внезапност, изтласкан зад изкусителна усмивка.

— Не, не трябва да го убивам. Не и след като минахме през толкова усилия. — Тя пристъпи към него и го погали по шията, където ухапването ѝ от съня едва започваше да заздравява. Беше го скрил от Моарейн. — Все още носиш белега ми. Дали да не го направя вечен?

— Нарани ли някого в Алкаир Дал или в становете?

Усмивката си остана на лицето ѝ, но пръстите ѝ престанаха да галят и изведнъж се втвърдиха, сякаш готови да изтръгнат гръкляна му.

— Кого например? Мислех, че си разбрал, че не обичаш онова селско момиченце. Или айилското слугинче? — Усойница. Смъртно опасна усойница, влюбена в него — „Светлината да ми е на помощ!“ — а той не знаеше как да я спре, ако пожелае да го ухапе, него или някой друг.

— Не искам никой да пострада. Все още са ми нужни. Мога да ги използвам. — Болезнено беше да го изрече, по-болезнено, защото бе истина. Но за да задържи ноктите на Ланфеар далече от Егвийн и Моарейн, далече от Авиенда или някой друг близък, си струваше да изпита малко болка.

Тя отметна красивата си главица и смехът ѝ закънтя като пеещи камбани.

— Помня те, когато все още беше толкова мекушав, че не можеше и да си помислиш да използваш някого. Коварен в битка, твърд като камък и надменен като планински рид, но открит и мекушав като момиче! Не, не съм навредила на никоя от твоите безценни Айез Седай, нито на скъпоценната ти айилка. Аз не убивам безпричинно, Луз Терин. Дори не наранявам без причина. — Тя старателно отбъгна да погледне към Ашмодеан. Пребледнял, той се беше подпрял на една ръка, а с другата отриваше кръвта от устата и брадичката си.

Ланфеар бавно се извърна и огледа големия площад.

— Ти срина този град така, както цяла армия не би могла да го направи. — Но не рухналите палати привличаха погледа ѝ, колкото и да се правеше, че е така. Разбитият площад с разхвърляните безразборно по него изпочупени тер-ангреали — и кой знае какво още — я накара да се умълчи и да стисне уста. Тъмните ѝ очи мятаха искри на едва сдържан гняв. — Добре използвай обучението му, Луз Терин. Другите все още са наоколо. Самаил с неговата ревност към теб, Демандред с омразата му, Рахвин с алчността му за власт. Те ще бъдат още по-нетърпеливи да те съкрушат — сега не по-малко, а още повече, ако... когато... разберат, че държиш това.

Погледът ѝ пробяга към високата една стъпка фигура в ръцете му и за миг на него му се стори, че тя обмисля дали не му я отнеме. Не за да отклони другите от него, а защото с тази вещ той можеше да се окаже твърде могъщ, за да може да се справи с него. Ранд не беше сигурен дали ще може да я спре, дори тя да използваше само двете си голи ръце. В един миг тя прецени дали да не остави тер-ангреала в негово владение, а в следващия претегли умората му. Колкото и да му беше говорила за любовта си към него, сигурно щеше да пожелае да стои далеч от него, когато си възвърнеше достатъчно сила, за да използва това нещо. Тя за кратко огледа отново площада, присвила устни. После изведнъж до нея се отвори врата — врата не към мрака, но към нещо, наподобяващо дворцова зала, облицована с мрамор, и с бели копринени завеси.

— Коя от двете беше ти? — промълви той, докато тя пристъпяше към прага, и тя се спря и го погледна през рамо с почти свенлива усмивка.

— Нима смяташ, че бих понесла да бъда дебелията грозна Кейле? — И прокара длани по стройното си тяло, за да подчертае думите си.

— Виж, Изендре... Стройната красива Изендре. Смятах, че ако заподозреш, ще заподозреш точно нея. Гордостта ми е достатъчно силна, за да понесе малко тлъстина, когато трябва. — Усмивката ѝ премина в зло озъбване. — Изендре си мислеше, че си има работа с най-обикновени Мраколюбци. Не бих се изненадала, ако точно в този момент се мъчи отчаяно да обясни на няколко разгневени айилки защо техните златни огърлици и гривни са се озовали на дъното на скрина ѝ. Всъщност някои от тях тя наистина ги открадна.

— Мислех, че каза, че не нараняваш никого!

— Ето че отново показваш меко сърце. Когато реша, и аз мога да покажа нежно, женско сърце. Струва ми се, че няма да мога да я спася от пердаха — тя си го заслужава най-малкото заради погледите, които ми хвърляше — но ако се върнеш бързо, можеш да ги спреш да я отпратят съблечена гола и само с един мях вода в тази изпепелена земя. Те са много сурови към крадците, тия айилци. — Тя се изсмя и поклати глава. — Толкова различни от онова, което бяха. Човек можеше да зашлеви някой Да-шайн през лицето и единственото, което той щеше да отвърне, бе да попита какво лошо е направил. Зашлевиш го пак, а той пита с какво те е обидил. И все така, дори цял ден да го биеш. — Тя погледна с презрение Ашмодеан и добави: — Учи се добре и бързо, Луз Терин. Решила съм да властваме двамата заедно, а не да видя как Самаил те убива или как Грендал те прибавя към сбирката си от чаровни млади мъже. Учи се добре и бързо. — Тя пристъпи сред залата от бял мрамор и коприна, а входът сякаш се извърна на една страна, стесни се и изчезна.

Ранд си пое дъх едва сега. Миерин. Име, припомнено от стъклениите колони. Жената, която бе намерила затвора на Тъмния в Приказния век, която бе пробила дълбок отвор в него. Дали е знаела какво е? Как е успяла да избегне страховитата орис, сполетяла него? Дали още тогава се е отдала на Тъмния?

Ашмодеан се мъчеше да се изправи. Кръвта беше зацапала устата и брадичката му. Мръсното му червено палто беше разкъсано, белите дантелени яка и маншети — размъкнати и омачкани.

— Връзката ми с Великия властелин ми позволяваше да докосвам сайдин, без да полудея — рече той хрипливо. — Това, което направи ти, бе, че ме направи също толкова уязвим, колкото си ти

самият. По-добре е просто да ме пуснеш да си ида. Аз не съм много добър учител. Тя избра мен само защото... — Устните му затрепери.

— Защото друг няма — завърши вместо него Ранд и му обърна гръб.

Прекося широкия площад, пробирайки си път през развалините. Двата с Ашмодеан се бяха оказали изхвърлени между гората от стъклени колони и Авендесора. Кристални плочи лежаха преобърнати върху рухнали статуи на мъже и жени, някои разбити на късове, други — дори неодраскани. Огромен плосък пръстен от сребрист метал бе кацнал върху странни парчета от метал, кристал и стъкло, всички безразборно омесени на купчина, някаква дръжка от черен метал бе изправена по невъзможен начин върху цялата купчина. По целия площад беше така.

Започна да търси и скоро намери онова, което търсеше. Разрита настрани парчети от някакви кристални тръби и вдигна високата една стъпка статуетка — жена в дълга роба, със сурово лице, държаща в една ръка прозрачна сфера. Несчупена. Толкова безполезна за него или за някой друг мъж, колкото мъжкят й двойник беше за Ланфеар. Отначало помисли дали да не я счупи. Само едно замахване с ръка и кристалният глобус със сигурност щеше да се пръсне по плочника.

— Тя я търсеше. — Не беше забелязал досега, че Ашмодеан го следва. Мъжът отри окървавената си уста. — Ще ти изтръгне сърцето само за да сложи ръце върху това.

— Или твоето, затова, че си го скрил от нея. Тя ме обича. — „Светлината да ми е на помощ. Все едно да те обикне бясна вълчица!“ Той постави женската статуетка в сгънатата си ръка, до мъжката. Можеше да дотрябва един ден. „А и не искам да руша нищо повече.“

И все пак, докато се оглеждаше, забеляза нещо друго освен разрушенията. Мъглата над руините на града почти се беше вдигнала. Само няколко виещи се белезникави ленти се носеха сред зданията, все още стърчащи под посърващото слънце. Руслото на долината сега рязко беше свърнало на юг и от зейналия през целия град отвор бликаше вода. Широкият процеп стигаше надолу чак до подземния океан. Най-ниската част на долината вече се изпълваше. Езеро. Сигурно в един момент щеше да достигне и до самия град, езеро, дълго навярно три мили, сред земя, в която вирче с ширина не повече от десет стъпки привличаше безброй хора. Хора щяха да дойдат, за да

заживеят в тази долина. Той почти можеше да види околните възвишения, вече терасирани и зелени. Щеше да има кой да се грижи за Авендесора, последното дърво кхора, останало на света. Навярно дори щяха да възстановят Руйдийн. Пустошта щеше да си има град. Навярно той самият щеше да доживее, за да го види.

С ангреала — кръглия мъничък мъж с меча — успя да отвори вход през чернотата. Ашмодеан неохотно пристъпи заедно с него и се усмихна леко презрително, щом се появи едно-единствено изсечено от камък стъпало, достатъчно колкото да побере двамата. Беше си същият човек, който сам се беше предал на Тъмния. Преценяващите погледи, които хвърляше, бяха достатъчно напомняне, ако на Ранд изобщо му беше нужно такова.

Заговориха само два пъти, докато стъпалото се носеше през мрака.

Веднъж Ранд каза:

— Не мога да те наричам Ашмодеан.

Мъжът сви рамене и каза:

— Името ми беше Джоар Аддам Несосин. — Сякаш с това се бе разголил напълно или бе изгубил нещо с изричането му.

— И това не мога да използвам. Кой знае дали не се пази в някой къс пергамент някъде? Идеята е да бъдеш предпазен да не те убие някой за това, че си Отстъпник. — И да не разбере никой, че си е взел Отстъпник за учител. — Ще трябва да се примириш с името Джайсин Натаил, струва ми се. Един веселчун към Преродения Дракон. Достатъчно оправдание да те държа край себе си. — Натаил направи гримаса, но не отвърна нищо.

Малко по-късно Ранд каза:

— Първото нещо, което ще ми покажеш, е как да пазя сънищата си. — Този път мъжът само кимна покорно. Щеше да му създаде проблеми, но нямаше да са толкова големи, колкото проблемите от невежеството.

Стъпалото забави, спря и Ранд отново прегъна. Вратата се отвори на терасата в Алкаир Дал.

Дъждът беше спрял, но загърнатото във вечерни сенки дъно на каньона все още беше прогизнало и разкаляно от стъпките на айилците. По-малко айилци отпреди, навярно с една четвърт по-малко. Но не се биеха. Само се взираха към терасата, където Моарейн и

Егвийн, Авиенда и Мъдрите се бяха присъединили към вождовете на кланове, които говореха нещо с Лан. Мат беше приклепнал малко встрани, Аделин и Девите бяха около него. Всички зяпнаха, когато Ранд излезе от вратата, и зяпнаха още повече, когато след него излезе Натаил в омачканото си червено палто с бели дантели.

Преди някой да е успял да проговори, Ранд каза:

— Аделин, би ли изпратила някой до панаира да им каже да престанат да бият Изендре? Тя не е чак такава крадла, за каквато я мислят. — Жълтокосата жена изглеждаше слисана, но веднага заговори на една от Девите, която се затича към фургоните.

— Как си разбрал за това? — възкликна Егвийн, а Моарейн попита настойчиво:

— Къде беше? Как? — Широко разтворените ѝ тъмни очи пробягаха от него към Натаил, от айезседайското ѝ спокойствие нямаше и помен. А Мъдрите?... Слънцекосата Мелайне изглеждаше готова да изтръгне отговори от него с голи ръце. Баир се беше навъсила, сякаш се канеше да го накара да проговори с пердах. Амис смъкна шала си и пръстите ѝ пригладиха светлата ѝ коса — като че ли не можеше да реши дали е притеснена, или облекчена.

Аделин му подаде палтото — все още бе мокро — и той го уви около двете каменни фигурки. Моарейн огледа заинтригувано и тях. Той не знаеше дали тя изобщо подозира какво представляват, но смяташе да ги скрие колкото се може по-добре от всички, дори от себе си. След като не можеше дори на себе си да разчита със силата на Каландор, какво оставаше за могъщите ша-ангреал? Не преди да научи повече как да ги контролира, а и себе си.

— Какво стана тук? — попита той и Айез Седай сви устни, обидена, че са я пренебрегнали. Егвийн не изглеждаше много по-доволна.

— Шайдо си тръгнаха. Отведоха ги Севанна и Куладин — каза Руарк. — Всички, които останаха, признават теб за Кар-а-карн.

— Шайдо не бяха единствените, които напуснаха. — Сбръчканото лице на Хан се изкриви кисело. — Някои от моите Томанеле също си заминаха. А също и част от Гошиен, от Шаарад и от Чарийн. — Джеран и Ерим закимаха: бяха вкиснати също като Хан.

— Не с Шайдо — избоботи високият Баел. — Но си отидоха. Те ще пръснат това, което стана тук, това, което ти разкри. Лошо беше

това. Видях мъже, които хвърлят копията и бягат.

„Той ще ви обвърже в едно и той ще ви унищожи.“

— Нито един Таардад не напусна — вметна Руарк без никаква гордост, просто като факт. — Готови сме да тръгнем натам, накъдето ни поведеш.

Накъдето ги поведеше. Не беше приключил с Шайдо, Куладин и Севанна. Огледа айилците из каньона и забеляза потресени лица, въпреки че бяха избрали да останат. Как ли трябваше да изглеждат онези, които бяха побегнали? Но в края на краищата айилците бяха средство за постигане на цел. Не биваше да го забравя. „Трябва да бъде по-твърд и от тях.“

Мат го чакаше с Джейде-ен. Ранд махна на Натаил да стои край него и скочи на седлото, стиснал под мишница увития с палтото вързоп. Изкривил устни, Отстъпникът застана до лявото му стреме. Аделин и нейните Деви наскачаха да се построят около тях и изненадващо Авиенда слезе от скалата, за да заеме обичайното си място отдясно. Мат с един скок се метна на седлото на Пипе.

Ранд се извърна през рамо към хората на терасата. Всички го гледаха с очакване.

— Дълъг ще бъде пътят назад. — Баел извърна лице. — Дълъг и кървав. — Лицата на айилците си останаха непроменени. Егвийн протегна ръка към него — очите ѝ бяха изпълнени с болка, — но той я пренебрегна. — Когато дойдат и останалите вождове на кланове, започва.

— Отдавна е започнало — промълви Руарк. — Въпросът е къде и как ще свърши.

За това Ранд нямаше отговор. Дръпна юздите на Джейде-ен и бавно пое по каньона, заобиколен от странната си свита. Айилците му направиха път. Смрачаваше се и вече застудяваше.

* * *

И щом се проля кръвта по земята, гдето нищо не никнеше, изникнаха Чедата на Дракона, Народът на Дракона — във всеоръжие, за танц със смъртта. И призова

ги той да възлязат от изпепелените земи. И разтърсиха света с битка.

Из „Колелото на Времето“ от Суламейн со Бхагад,
Главен историк в Двора на Слънцето,
Четвърти Век

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.